

**САВЕТ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА
ЗА ПОГЛАВЉЕ 23**

**ИЗВЕШТАЈ БРОЈ 1/2018. О СПРОВОЂЕЊУ АКЦИОНОГ
ПЛАНА
ЗА ПОГЛАВЉЕ 23**

Београд, мај 2018. године

~ САДРЖАЈ ~

<i>Уводне напомене</i>	3
ПРАВОСУЂЕ	5
1.1. НЕЗАВИСНОСТ	5
1.2. НЕПРИСТРАСНОСТ И ОДГОВОРНОСТ	57
1.3. СТРУЧНОСТ/ЕФИКАСНОСТ	101
1.4. РАТНИ ЗЛОЧИНИ	288
БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ	333
2.1. СПРОВОЂЕЊЕ АНТИ-КОРУПЦИЈСКИХ МЕРА	333
2.2. ПРЕВЕНЦИЈА КОРУПЦИЈЕ	340
2.3. РЕПРЕСИЈА КОРУПЦИЈЕ	503
ОСНОВНА ПРАВА	534
3.1. ЗАБРАНА ТОРТУРЕ НЕХУМАНОГ ИЛИ ПОНИЖАВАЈУЋЕГ ТРЕТМАНА И КАЖЊАВАЊА	534
3.2. ПОЛОЖАЈ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА, ПОКРАЈИНСКОГ ОМБУДСМАНА И ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	549
3.3. ЗАТВОРСКИ СИСТЕМ	574
3.4. СЛОБОДА МИСЛИ, САВЕСТИ И ВЕРОИСПОВЕСТИ	593
3.5. СЛОБОДА ИЗРАЖАВАЊА И СЛОБОДА И ПЛУРАЛИЗАМ МЕДИЈА	595
3.6. НАЧЕЛО НЕДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПОЛОЖАЈ ОСЕТЉИВИХ (РАЊИВИХ) ДРУШТВЕНИХ ГРУПА	637
3.7. ПРОЦЕСНЕ ГАРАНЦИЈЕ	748
3.8. ПОЛОЖАЈ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА	762
3.9. ПОЛОЖАЈ ИЗБЕГЛИЦА И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА	1028
3.10. МЕРЕ ПРОТИВ РАСИЗМА И КСЕНОФОБИЈЕ	1039
3.11. ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ	1048

ИЗВЕШТАЈ БРОЈ 1/2018. О СПРОВОЂЕЊУ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА ПОГЛАВЉЕ 23

(за активности које доспевају закључно са I кварталом 2018. године, укључујући и континуиране активности)

Уводне напомене

Влада Републике Србије основала је 11. децембра 2015. године Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23, као радно тело за пружање стручне подршке Преговарачкој групи за Поглавље 23.

Савет за спровођење Акционог плана за преговоре за Поглавље 23 прати спровођење активности садржаних у Акционом плану на дневном нивоу, покреће механизам раног узбуђивања у случају застоја и других проблема у реализацији Акционог плана и координира процесе извештавања.

Савет подноси месечне извештаје о спровођењу Акционог плана Шефу преговарачког тима за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији, Председнику преговарачке групе за Поглавље 23 и Савету Координационог тела.

Са циљем припреме ефикасног функционисања мониторинг механизма, Савет је крајем 2015. године организовао пилот циклус извештавања, како би се идентификовали потенцијални проблеми у процесу извештавања. Након тога, Савет је организовао обуку за контакт тачке из свих институција надлежних за спровођење Акционог плана, посебно се фокусирајући на закључке након спроведеног пилот извештавања. Након одржане обуке, Савет је за потребе првог циклуса извештавања израдио и свим институцијама доставио Упутство за израду извештаја, обрасце за извештавање на српском и енглеском језику, као и финални текст Акционог плана који је Влада Републике Србије усвојила 27. априла 2016. године.

Први званични циклус извештавања спроведен је у периоду од 9. маја до 27. маја 2016. године. Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23 одржао је 1. јула 2016. године јавну презентацију збирног Првог и Другог извештаја о спровођењу Акционог плана бројним представницима државних органа, организацијама цивилног друштва и међународним партнерима.

Други циклус извештавања спроведен је у периоду од 1. септембра 2016. године до 20. септембра 2016. године.

Трећи циклус извештавања спроведен је у периоду од 21. новембра 2016. године до 12. децембра 2016. године. Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23 одржао је 22. децембра 2016. године јавну презентацију Четвртог извештаја о спровођењу Акционог плана бројним представницима државних органа, организацијама цивилног друштва и међународним партнерима.

Четврти циклус извештавања спроведен је у периоду од 1. марта 2017. године до 20. марта 2017. године.

Пети циклус извештавања спроведен је у периоду од 12. јуна 2017. године до 30. јуна 2017. године.

Шести циклус извештавања спроведен је у периоду од 11. септембра 2017. године до 2. октобра 2017. године.

Седми циклус извештавања спроведен је у периоду од 11. децембра 2017. године до 29. децембра 2017. године.

Осми циклус извештавања спроведен је у периоду од 12. марта 2018. године до 05. априла 2018. године.

Након прикупљања извештаја о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23 од надлежних институција, одржане су консултације са Европском комисијом. Савет је, имајући у виду упутства Европске комисије, посветио посебну пажњу активностима у чијој реализацији постоји значајно кашњење (6 или више месеци). Сходно томе ревидирани су статуси испуњености активности код којих је уочено да нису предузимани никакви кораци са циљем њиховог спровођења у најмање последња два квартала.

Извештаји Савета обухватају следеће:

1. Детаљан извештај о спровођењу активности које су доспеле у извештајном периоду (српска и енглеска верзија);
2. Акциони план за Поглавље 23, који садржи посебну колону о статусу спровођења активности (српска и енглеска верзија);
3. Статистички преглед статуса спровођења Акционог плана за Поглавље 23 (српска и енглеска верзија) на неколико нивоа:

- спровођење активности на нивоу целог поглавља;
- спровођење активности на нивоу потпоглавља.

ПРАВОСУЂЕ

1.1. НЕЗАВИСНОСТ

1.1.1.1. Анализа постојећих одредаба Устава и предлагање могућих измена у светлу мишљења Венецијанске комисије и у складу са европским стандардима. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Радна група за анализу постојећег уставног оквира која се бави правосуђем је израдила Анализу.

Март 2018:

У складу са обавезама које је Република Србија преузела усвајањем Акционог плана за Поглавље 23, Министарство правде је израдило Радни текст Нацрта амандмана на Устав Републике Србије (на српском и енглеском језику) и исти објавило на својој веб страници 22. јануара 2018. године. Нацрт амандмана пропраћен је наводима релевантних мишљења Венецијанске комисије, у циљу једноставнијег разумевања предложених решења. Све заинтересоване стране (као и шира јавност) позване су да поднесу своје коментаре и предлоге током трајања јавне расправе до 8. марта 2018. године. Радна верзија Нацрта амандмана на Устав Републике Србије разматрана је у новом циклусу јавне расправе коју је Министарство правде организовало у четири града, уз учешће председника Владе Ане Брнабић и министра правде Неле Кубуровић у завршној јавној расправи, која је одржана 5. марта у Београду. Известан број организација цивилног друштва одбио је да учествује на последња два округла стола у оквиру јавне расправе, захтевајући од Министарства да повуче Нацрт амандмана, уз образложење да нису задовољни неким од предложених решења. Министар правде Нела Кубуровић поновила је да су предложени амандмани усклађени са стандардима ЕУ како их тумачи Венецијанска комисија и истакла да Радни текст Нацрта неће бити повучен из процедуре, већ да ће бити редигован у складу са предлозима добијеним током трајања јавне расправе, а затим ће исти бити упућен на мишљење Венецијанској комисији. Кубуровић је такође додала да се неће прећи на следећу фазу поступка усвајања уставних амандмана пре добијања позитивног мишљења Венецијанске комисије. До истека рока, Министарство је запримило више од 35 докумената са коментарима на Радни текст амандмана од стране различитих државних органа, организација цивилног друштва (укључујући и оних које су захтевале повлачење текста), професора, адвоката и грађана. Сви достављени коментари су објављени на веб страници Министарства. Након окончања јавне расправе, Министарство је извршило ревизију Радног текста на основу достављених коментара и предлога. Министарство је у целости размотрило поднете предлоге, са посебним освртом на предлоге засноване на европским стандардима како их тумачи Венецијанска комисија. Овај процес, заједно са детаљним образложењима разлога за прихватање или одбијање достављених предлога, биће

анализиран у детаљном извештају о јавној расправи који ће ускоро бити објављен на веб страници Министарства правде.

Децембар 2017: Након спроведеног консултативног процеса, Министарство правде је започело израду радног текста уставних амандмана у сарадњи са експертом Венецијанске комисије Џејмсом Хамилтоном који се у току своје посете Београду, током новембра 2017. састао са представницима свих релевантних институција у овласти правосуђа, као и са представницима организација цивилног друштва које су учествовале у консултативном процесу.

Септембар, 2017: Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, у сарадњи са Министарством правде, наставила је да прикупља прилоге организација цивилног друштва у склопу консултативног процеса у вези са изменама Устава Републике Србије у делу који се односи на правосуђе. У првом позиву за прикупљање коментара и сугестија, током маја и јуна месеца 2017. године, стигло је 14 прилога од стране 16 организација и мрежа организација. Округли сто са организацијама цивилног друштва организован је 21. јула у Београду. Организације су позване да наставе да достављају прилоге, па је у другом кругу прикупљања прилога стигло укупно 13 прилога од 10 организација, 2 адвокатске коморе, 1 академске установе, као и од појединаца из адвокатске професије. Други округли сто са организацијама је организован 7. септембра у Београду. Како би се обезбедила транспарентност и инклузивност процеса, садржај свих пристиглих предлога у целини је објављен на интернет страницама Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом и Министарства правде. Такође, организације су позване да наставе континуирано да достављају своје додатне предлоге и сугестије у писаној форми.

На основу кључних питања утврђених у предлозима организација цивилног друштва, Министарство правде организује циклус јавних расправа који обухвата 5 округлих столова, у Београду (2 пута), Крагујевцу, Новом Саду и Нишу у периоду од 7. септембра до 15. новембра 2017. године. Теме о којима се расправља током јавних расправа су следеће:

- надлежности ВСС и ДВТ;
- Састав ВСС и ДВТ;
- Специјализација судија и јавних тужиоца - улога Правосудне академије;
- Успостављање, унапређење и одговорност судија и јавних тужилаца;
- Улога судске праксе у доношењу одлука и правној предвидљивости.

Јун, 2017. године: Министарство правде је током маја 2016. године објавило јавни позив за подношење предлога и сугестија за идентификовање уставних одредби које се односе на правосуђе, а које је потребно изменити, као и достављање конкретних предлога за измену са њиховим јасним образложењем. До 30. јуна 2017. године. укупно 15 организација

цивилног друштва/мрежа организација одазвало се овом позиву. Сви предлози су јавно доступни на [е-адреси](#). Министарство правде затражило је додатне коментаре ОЦД-а које су одговориле на јавни позив, те је 21. јула 2017. године одржан округли сто са организацијама цивилног друштва на коме су ближе разматратрани пристигли предлози.

1.1.1.2. Иницирање промене Устава и усвајање предлога за промену Устава у Народној скупштини. (III квартал 2016. године)

Активност није реализована. У овом тренутку не постоји предлог за промену Устава.

1.1.1.3. Израда радног текста Устава и јавна расправа. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године: Исто као 1.1.1.1.

1.1.1.4. Упућивање Предлога Устава на мишљење Венецијанској комисији. (I квартал 2017. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године: Исто као 1.1.1.1.

1.1.1.5. Усвајање новог Устава. (IV квартал 2017. године).

Активност није реализована. У овом тренутку не постоји предлог за промену Устава.

1.1.1.6. Доношење Уставног закона. (IV квартал 2017. године).

Активност није реализована. У овом тренутку не постоји предлог за промену Устава са пратећим Уставним законом.

1.1.2.1. Народна скупштина бира преостале председнике судова на предлог Високог савета судства. (IV квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована.

Март, 2018. године: Високи савет судства на седници одржаној 26. марта 2018. године по огласу објављеном у „Службеном гласнику РС“, број 104/17 од 22. новембра 2017. године, донео је Одлуку о предлогу кандидата за председника Управног суда, Одлуку о предлогу

кандидата за председника Апелационог суда у Београду, Одлуку о предлогу кандидата за председника Апелационог суда у Крагујевцу, Одлуку о предлогу кандидата за председника Апелационог суда у Нишу, Одлуку о предлогу кандидата за председника Основног суда у Новом Пазару, и Одлуку о предлогу кандидата за председника Прекршајног суда у Обреновцу.

Децембар, 2017. године: На седници одржаној 24. октобра 2017. године Високи савет судства је донео одлуке да Народној скупштини Републике Србије предложи кандидате за председника Привредног апелационог суда, Привредног суда у Београду, Вишег суда у Прокупљу, Другог основног суда у Београду, Основног суда у Крушевцу, Основног суда у Сурдулици.

На седници одржаној 20. децембра 2017. године Високи савет судства је донео одлуке да Народној скупштини Републике Србије предложи кандидате за председника Вишег суда у Пироту, Првог основног суда у Београду, Основног суда у Сјеници, Прекршајног суда у Лозници, Прекршајног суда у Неготивну и Прекршајног апелационог суда.

На седници одржаној 15. новембра 2017. године, Високи савет судства је донео одлуку о оглашавању избора за председника за: Апелациони суд у Београду, Апелациони суд у Крагујевцу, Апелациони суд у Нишу, Управни суд, Основни суд у Новом Саду, Основни суд у Новом Пазару и Прекршајни суд у Обреновцу.

У току је поступак предлагања кандидата за председнике наведених судова у складу са Правилником о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судије на сталаној судијској функцији у други или виши суд и о критеријумима за предлагање кандидата за председника суда.

Септембар, 2017: На седници Високог савета судства одржаној 29. јуна 2017. године, расписан је оглас за избор председника за Виши суд у Пироту, Први основни суд у Београду, Основни суд у Сјеници, Прекршајни суд у Лозници и Прекршајни суд у Неготину.

На седници одржаној 19. септембра 2017. године расписан је оглас за избор председника за Прекршајни апелациони суд.

У току је поступак за избор председника суда у следећим судовима:

- Привредни апелациони суд
- Привредни суд у Београду
- Виши суд у Прокупљу
- Други основни суд у Београду
- Основни суд у Крушевцу
- Основни суд у Сурдулици
- Виши суд у Пироту
- Први основни суд у Београду
- Основни суд у Сјеници
- Прекршајни суд у Лозници

- Прекршајни суд у Неготину
- Прекршајни апелациони суд

У складу са чланом 18. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судије, дана 29. маја 2017. године, Комисија Високог савета судства, објавила је, на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs, претходну листу кандидата за председника суда-Привредног апелационог суда, Привредног суда у Београду и Вишег суда у Прокупљу, а дана 03. јула 2017. године, објављена је претходна листа кандидата за председника суда- Другог основног суда у Београду, Основног суда у Крушевцу и Основног суда у Сурдулици.

Јун, 2017. године: На седници Народне скупштине Републике Србије, одржаној 15.05.2017. године, изабрани су председници Вишег суда у Врању, Основног суда у Ваљеву, Привредног суда у Чачку, Прекршајног суда у Јагодини и Прекршајног суда у Крушевцу (,Службени гласник РС број 47/17 од 15. маја 2017. године).

На седници Високог савета судства од 20.06.2017. године донета је одлука да се огласи избор председника у следећим судовима: Виши суд у Пироту, Први основни суд у Београду, Основни суд у Сјеници, Прекршајни суд у Лозници и Прекршајни суд у Неготину. Оглас је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 63/17 од 28.06.2017. године.

Раније активности: Високи савет судства је истакао да је ово његова редовна активност, као и то да судијама и председницима судова престаје судијска функција, односно функција председника суда из разлога који су прописани Законом о судијама, тако да често постоји могућност да се упразни место судије односно председника суда, након чега следи процедура избора или предлагања кандидата за избор Народној скупштини, што захтева одређено време за спровођење свих радњи.

На седници Високог савета судства одржаној 28. фебруара 2017. године расписан је оглас за избор председника за Привредни апелациони суд, Привредни суд у Београду, Виши суд у Прокупљу, Други основни суд у Београду, Основни суд у Крушевцу, Основни суд у Сурдулици и Прекршајни суд у Лозници.

Високи савет судства, на седници одржаној 25. октобра 2016. године, утврдио је предлог одлуке за избор и предложио Народној скупштини Републике Србије избор председника за Виши суд у Врању, Виши суд у Пироту, Привредни суд у Чачку, Први основни суд у Београду, Основни суд у Ваљеву, Прекршајни суд у Јагодини и Прекршајни суд у Крушевцу.

Комисије Високог савета судства 14. и 15. септембра 2016. године обавиле су разговор са кандидатима за избор за председника за: Виши суд у Врању, Виши суд у Пироту, Привредни суд у Чачку, Први основни суд у Београду, Основни суд у Ваљеву, Прекршајни суд у Јагодини и Прекршајни суд у Крушевцу, након чега следи процедура предлагања кандидат за избор Народној скупштини Републике Србије.

На седници Народне скупштине Републике Србије, одржаној 04.11.2015. године, изабрани су председници Вишег суда у у Панчеву, Основног суда у Панчеву и Основног суда у Прокупљу. Високи савет судства није предложио кандидате за председнике Вишег суда у Врању и Вишег суда у Прокупљу, тако да ће се поступак предлагања кандидата за председнике ових судова поновити. Такође, напомиње се да за Прекршајни суд у Неготину није било пријављених кандидата, те ће се поступак предлагања кандидата за избор за председника овог суда поновити. У међувремену, председнику Привредног суда у Чачку је престала функција председника, тако да ће и за овај суд бити оглашен избор за председника суда.

1.1.3.1. Доношење Правилника о критеријумима и мерилима, за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова, у складу са изменама Закона о судијама. (Критеријуми за избор на функцију). (повезана активност 1.3.1.4.) (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године: На седници Високог савета судства, одржаној 23. фебруара 2018. године, расписан је оглас о избору судија за 307 судијских места, објављен у „Службеном гласнику РС“, број 14/2018.

Одлука је објављена на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs.

На седници Високог савета судства одржаној дана 26. марта 2018. године донета је одлука о избору 20 судија на сталну судијску функцију.

Децембар, 2017. године: На седници Високог савета судства одржаној 17. октобра 2017. године, донета је одлука о избору судија за Привредни апелациони суд, Апелациони суд у Београду, Апелациони суд у Крагујевцу, Апелациони суд у Нишу, Апелациони суд у Новом Саду, Виши суд у Крагујевцу и Виши суд у Нишу.

На седници Високог савета судства одржаној 24. октобра 2017. године донета је одлука да се Народној скупштини Републике Србије предложи кандидати за председника суда, и то: председника Привредног апелационог суда, Привредног суда у Београду, Вишег суда у Прокупљу, Другог основног суда у Београду, Основног суда у Крушевцу, Основног суда у Сурдулици.

На истој седници, Савет је донео одлуку о избору судија за Врховни касациони суд, Виши суд у Београду, Виши суд у Крушевцу, Виши суд у Лесковцу, Виши суд у Новом Саду, Виши суд у Прокупљу, Виши суд у Зајечару, Виши суд у Зрењанину, Виши суд у Пироту.

Такође, донета је одлука о предлогу Народној Скупштини Републике Србије кандидата који се први пут бирају на судијску функцију, и то у Привредни суд у Београду, Привредни суд у Зрењанину, Привредни суд у Лесковцу, Привредни суд у Крагујевцу.

Дана 27. новембра 2017. године, у складу са чланом 18. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за судију који се први пут бира, Комисија Високог савета судства, на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs објавила је листу кандидата са прелиминарном оценом за Управни суд.

На седници одржаној 20. децембра 2017. године, Високи савет судства, донео је Одлуку о предлогу кандидата који се први пут бирају на судијску функцију у Управни суд и изабрао је једну судију за Управни суд.

На истој седници, одржаној 20. децембра Високи савета судства, донео је и Одлуку о предлогу кандидата за председника Вишег суда у Пироту, Првог основног суда у Београду, Основног суда у Сјеници, и Прекршајног суда у Лозници. Одлука је објављена на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs.

На седници одржаној 27. децембра 2017. године, Високи савет судства донео је одлуку да повлачи Предлог одлуке за избор судија који се први пут бирају на судијску функцију у Привредни суд у Београду, Привредни суд у Зрењанину, Привредни суд у Лесковцу, Привредни суд у Крагујевцу и Предлог одлуке за избор судија који се први пут бирају на судијску функцију у Управни суд, а имајући у виду Решење Уставног суда број: I Уо-215/2017. од 26. децембра 2017. године, који се покреће поступак за утврђивање незаконитости Правилника о критеријумима и мерилима за оцену, стручности, оспособљености и достојности кандидата за судију који се први пут бира и којим је наложено обустављање извршења појединачног акта или радње предузете на основу Правилника.

Септембар, 2017: Дана 31. маја 2017. године, у складу са чланом 18. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за судију који се први пут бира, Комисија Високог савета судства, на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs објавила је листу кандидата са прелиминарном оценом за Врховни касациони суд, Привредни апелациони суд и апелационе судове.

Дана 13. јуна 2017. године, у складу са чл. 20. и 25. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за судију који се први пут бира, Комисија Високог савета судства, на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs објавила је претходну и коначну листу кандидата за Врховни касациони

суд, Привредни апелациони суд, Апелациони суд у Београду, Апелациони суд у Крагујевцу, Апелациони суд у Нишу и Апелациони суд у Новом Саду.

Дана 14. септембра 2017. у складу са чланом 8. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судије на сталној судијској функцији у други или виши суд и о критеријумима за предлагање кандидата за председника суда, Комисија Високог савета судства, на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs објавила је претходну листу кандидата за судије на сталној судијској функцији за други или виши суд – Апелациони суд у Новом Саду, претходна листа кандидата за судије на сталној судијској функцији за други или виши суд – Апелациони суд у Нишу, претходна листа кандидата за судије на сталној судијској функцији за други или виши суд – Апелациони суд у Београду, претходна листа кандидата за судије на сталној судијској функцији за други или виши суд – Привредни апелациони суд.

Дана 15. септембра 2017. године, у складу са чланом 18. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за судију који се први пут бира, Комисија Високог савета судства, на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs објавила је листу кандидата са прелиминарном оценом за више судове.

Дана 19. септембра 2017. године, у складу са чланом 18. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за судију који се први пут бира, Комисија Високог савета судства, на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs објавила је листу кандидата са прелиминарном оценом за привредне судове.

У току су разговори са кандидатима за више и привредне судове.

Јун, 2017. године: Поступак у складу са новим правилницима за избор судија који се први пут бирају и избор судија на сталној судијској функцији у други или виши суд и избор председника судова је у току.

Тест за кандидате који долазе ван суда по огласу за избор судија за Врховни касациони суд одржан је 29. маја, за апелациони суд 30. маја и за Привредни апелациони суд 31. маја 2017. године. Комисија Високог савета судства обавила је разговоре са кандидатима 12. јуна 2017. године. У наредном периоду Високи савет судства ће организовати полагање теста и за кандидате за избор судија за привредни и виши суд.

Раније активности: Високи савет судства на седници одржаној 15. новембра 2016. године, донео је Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и

достојности кандидата за судију који се први пут бира („Службени гласник РС“, број 94/16) и Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судије на сталној судијској функцији у други или виши суд и о критеријумима за предлагање кандидата за председника суда („Службени гласник РС“, број 94/16).

Високи савет судства је на седници одржаној 14. фебруара 2017. године утврдио јединствену базу питања за писани тест, на коме се оцењује стручност и оспособљеност кандидата за судију који се први пут бира на судијску функцију, а у складу са Правилником о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата за судију који се први пут бира. Јединствена база питања објављена је на интернет страници Високог савета судства www.vss.sud.rs

1.1.3.2. Доношење Правилника о критеријумима, мерилима и поступку за оцењивање судијских помоћника који обезбеђује правичан и транспарентан систем вредновања њиховог рада. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Активност је реализована пре рока. На седници одржаној 29. марта 2016. године Високи савет судства је усвојио Правилник о критеријумима, мерилима, поступку и органима за оцењивање рада судијских помоћника. Правилник је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 32/16, ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања, а почетак примене Правилника је 1. јуни 2016. године

1.1.3.3. Савет доноси одлуке о напредовању, избору и престанку функције, примењујући нове критеријуме из:

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године:

а) Види 1.1.2.1. и 1.1.3.1.

б) Непромењено

в) Комисија за вредновање рада судија и председника судова на седници одржаној дана 12.01.2018. године, донела је Одлуку о отпочињању редовног вредновања рада **32** судија које су први пут ступиле на судијску функцију 2015. године.

На седници Комисије одржаној дана 22.03.2018. године, спроведена је анализа оцена рада **20** судија којима су утврђене оцене рада у периоду од 01.07.2015. године до 60 дана пре истека трогодишњег мандата, у циљу провере испуњености услова за доношење Одлуке о избору на сталну судијску функцију.

На седница Високог савета судства одржаној дана 26. марта 2018. године донета је одлука о избору **20** судија на сталну судијску функцију.

Децембар, 2017. године:

а) Види 1.1.2.1. и 1.1.3.1.

б) Непромењено

в) На седници одржаној 17. октобра 2017. године Високи савет судства је донео одлуку о ванредном вредновању три судије Прекршајног апелационог суда.

На седници одржаној 24. октобра 2017. године Високи савет судства је донео одлуку о ванредном вредновању рада судија које су поднеле пријаве на оглас за избор судија за Управни суд који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 86 од 22. септембра 2017. године.

На седници одржаној 28. новембра 2017. године Високи савет судства је донео одлуку о ванредном вредновању рада једне судије.

На седници Комисије одржаној дана 27.12.2017. године донета је Одлука о отпочињању ванредног вредновања рада 14 судија на основу Огласа за избор за судије објављеног у Службеном гласнику бр.104/17. од 22.11.2017. године.

На истој седници Комисија је донела Одлуку о ванредном вредновању рада 13 судија који су поднеле пријаву на Оглас за избор за председнике судова који је објављен у Службеном гласнику РС бр.104/17 од 22.11.2017. године.

Септембар, 2017:

а) Види 1.1.2.1. и 1.1.3.1.

б) Непромењено

в) Комисија Високог савета судства за вредновање рада судија и председника судова на седници одржаној 6. јула 2017. године донела је одлуку о отпочињању поступка ванредног вредновања рада 105 судија које су поднеле пријаву за избор за судије привредних судова и виших судова по Огласу објављеном дана 03.04.2017. године у „Службеном гласнику РС“ бр 31.

На седници одржаној 22. августа 2017. године Високи савет судства је сагласно члану 44. Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова („Службени гласник РС“, бр. 81/14, 142/14, 41/15 и 7/16) донео одлуку о ванредном вредновању рада судија који су поднеле пријаве за председнике судова по огласу објављеном у „Службеном гласнику РС“ број 63 од 28.06.2017. године. Оглас је расписан за избор председника у пет судова, и то: Виши суд у Пироту, Први основни суд у Београду, Основни суд у Сјеници, Прекршајни суд у Неготину и Прекршајни суд у Лозници.

Комисија Високог савета судства за вредновање рада судија и председника судова на седници одржаној 22. августа 2017. године донела је одлуке о отпочињању поступка ванредног вредновања рада 6 судија које су поднеле пријаве на наведени оглас.

На истој седници Комисија је донела одлуку о отпочињању поступка вредновања рада 11 судија које су изабране на судијску функцију 2014. године , а у 2017. години им истиче трогодишњи мандат.

Јун, 2017. године:

а) Комисија Високог савета судства је испитала потпуност, дозвољеност и благовременост поднетих пријава на оглас за избор председник судова и обавила разговор са свим пријављеним кандидатима.

б) Непромењено.

в) Комисија Високог савета судства за вредновање рада судија и председника судова на седницама одржаним 22. и 23. фебруара 2017. године донела је одлуке о отпочињању вредновања рада шест судија које су изабране на судијску функцију на период од три године, а у 2017. години им истиче трогодишњи мандат. Високи савет судства је на седницама одржаним 10. и 24. маја 2017. године донео одлуке којима су ове судије изабране на сталну судијску функцију.

На седници одржаној 30. марта 2017. године Високи савет судства је сагласно члану 44. Правилника о критеријумима, мерилима, поступку и органима за вредновање рада судија и председника судова („Службени гласник РС“, бр. 81/14, 142/14, 41/15 и 7/16) донео одлуку о ванредном вредновању рада судија и председника судова, а поводом Огласа за избор председника судова, објављеном 02. марта 2017. године у „Службеном гласнику РС“.

Комисија Високог савета судства за вредновање рада судија и председника судова на седници одржаној 11. априла 2017. године донела је одлуке о отпочињању ванредног вредновања рада тринаест судија које су поднеле пријаве на наведени оглас.

На седници одржаној 18. априла 2017. године Високи савет судства је донео одлуку о ванредном вредновању рада судија и председника судова, а поводом захтева Државног већа тужилаца да се вреднује рад судија које су поднеле пријаве на оглас за заменике јавних тужилаца. Комисија Високог савета судства за вредновање рада судија и председника судова на седници одржаној 21. априла 2017. године донела је одлуке о отпочињању ванредног вредновања рада осам судија које су поднеле пријаве на оглас Државног већа тужилаца.

Комисија Високог савета судства за вредновање рада судија и председника судова на седници одржаној 8. маја 2017. године донела је одлуке о отпочињању вредновања рада укупно педесет две судије које су на судијску функцију ступиле 2015. године, на период од три године. Период вредновања је од 01. јула 2015. до 01. јула 2016. године.

Дана 03. априла 2017. године у „Службеном гласнику РС“ број 31/2017 објављен је оглас за избор за судије за Врховни касациони суд, Апелациони суд у Београду, Апелациони суд у Крагујевцу, Апелациони суд у Нишу, Апелациони суд у Новом Саду, Виши суд у Београду,

Виши суд у Крагујевцу, Виши суд у Крушевцу, Виши суд у Лесковцу, Виши суд у Нишу, Виши суд у Новом Саду, Виши суд у Прокупљу, Виши суд у Зајечару, Виши суд у Зрењанину, Виши суд у Пироту, Привредни апелациони суд, Привредни суд у Београду, Привредни суд у Зрењанину, Привредни суд у Лесковцу и Привредни суд у Крагујевцу.

На седници одржаној 10. маја 2017. године Високи савет судства донео је Одлуку о ванредном вредновању рада судија које су поднеле пријаву на наведени Оглас за избор судија. Комисија Високог савета судства за вредновање рада судија и председника судова на седници одржаној 12. маја 2017. године донела је одлуке о отпочињању ванредног вредновања рада укупно 385 судија које су поднеле пријаву на оглас.

а) Правилника о критеријумима и мерилима, за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова (Правилник о избору);

Овај део активности је у потпуности реализован. Видети 1.1.3.1.

б) Правилника о критеријумима, мерилима и поступку за оцењивање рада судијских помоћника;

Високи савет судства је у обавези да испуни ову активност у року од 60 дана од усвајања измена Закона о уређењу судова (усвојене 18. децембра 2015. године). На седници одржаној 29. марта 2016. године Високи савет судства је усвојио Правилник о критеријумима, мерилима, поступку и органима за оцењивање рада судијских помоћника. Правилник је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 32/16, ступио је на снагу осмог дана од дана објављивања, а почетак примене Правилника је 1. јун 2016. године.

в) Правилника о вредновању судија и председника судова (Правила за вредновање), као прелазни режим до промене Устава и усклађивања правосудних закона и подзаконских аката са новим Уставним решењима.

Високи савет судства се објављивањем детаљних информација на својој интернет страни и њиховим прослеђивањем свим судовима, стара о промоцији значаја вредновања рада судија и његовом утицају на напредовање у каријери. (Почев од I квартала 2016. године)

Комисије за спровођење поступка вредновања и утврђивања оцене рада судија вредновале су рад судија који су први пут бирани на судијску функцију у 2013. години, и Високи савет судства донео је одлуку о њиховом избору на сталну судијску функцију.

Комисија Високог савета судства за вредновање рада судија и председника судова на седницама, одржаним 22. и 23. фебруара 2017. године, донела је одлуку о отпочињању вредновања рада шест судија који су први пут изабрани на судијску функцију, а у 2017. години им истиче трогодишњи мандат

Високи савет судства редовно ажурира информације које се односе на вредновање рада судија и председнике судова и објављује их на својој интернет страници www.vss.sud.rs.

1.1.3.4. Високи савет судства прати резултате спровођења правосудних закона који су тренутно на снази, као и будућих закона који ће бити усвојени након доношења новог Устава. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Високи савет судства у остваривању својих прописаних надлежности прати примену правосудних закона, даје иницијативу надлежном министарству за правосуђе за измене и допуне правосудних закона и даје мишљење на нацрте закона. Чланови Високог савета судства учествују у раду радних група за израду закона.

1.1.3.5. Државно веће тужилаца доноси одлуке о напредовању, избору и престанку јавнотужилачке функције, примењујући нове критеријуме из:

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Након што је Државно веће тужилаца је, на седници одржаној дана 14.12.2017. године, донело одлуку да предложи Народној скупштини кандидате за први избор за заменика јавног тужиоца у основним јавним тужилаштвима, Народна скупштина је изабрала 50 заменика јавног тужиоца на седници одржаној 22.03.2018. године (Службени гласник Републике Србије”, број __/18).

Децембар, 2017. године: У вези са претходно оглашеним избором за заменике јавних тужилаца у основним јавним тужилаштвима („Службени гласник РС“, број 86/17 од 22.09.2017. године) - о чему је детаљно извештавано у извештају за трећи квартал 2017. године, након спроведеног поступка избора и по окончању разговора и утврђивању ранг листи, Државно веће тужилаца је, на седници одржаној дана 14.12.2017. године, донело

одлуку да предложи Народној скупштини кандидате за први избор за заменика јавног тужиоца и то:

За Прво основно јавно тужилаштво у Београду - 6 заменика јавног тужиоца, за Друго основно јавно тужилаштво у Београду - 3 заменика јавног тужиоца, Треће основно јавно тужилаштво у Београду - 3 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Младеновцу - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Обреновцу - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Панчеву - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Великој Плани - 2 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Ваљеву - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Смедереву - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Новом Саду - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Зрењанину - 2 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Сремској Митровици - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Бечеју - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Шапцу - 3 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Суботици - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Сомбору - 2 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Старој Пазови - 1 заменик јавног тужиоца Основно јавно тужилаштво у Крушевцу - 2 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Краљеву - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Аранђеловцу - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Деспотовцу - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Пожеги - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Пожаревцу - 2 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Новом Пазару - 2 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Нишу - 3 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Бору - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Прокупљу - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Владичином Хану - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Лебану - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Лесковцу - 1 заменик јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Пироту - 1 заменик јавног тужиоца и за Основно јавно тужилаштво у Алексинцу - 1 заменик јавног тужиоца.

Државно веће тужилаца објавило је оглас за избор јавних тужилаца у јавним тужилаштвима у Републици Србији („Службени гласник РС“, број 97/17 од 01.11.2017. године) и то за: Апелационо јавно тужилаштво у Нишу, Више јавно тужилаштво у Пожаревцу, Више јавно тужилаштво у Ужицу, Основно јавно тужилаштво у Бору, Основно јавно тужилаштво у Брису, Основно јавно тужилаштво у Врању, Основно јавно тужилаштво у Лозници, Основно јавно тужилаштво у Панчеву, Основно јавно тужилаштво у Петровцу на Млави, Основно јавно тужилаштво у Пироту, Основно јавно тужилаштво у Пријепољу, Основно јавно тужилаштво у Прокупљу, Основно јавно тужилаштво у Трстенику, Основно јавно тужилаштво у Чачку и Основно јавно тужилаштво у Шапцу. Након тога, објављен је оглас за избор јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Новом Саду и Вишем јавном тужилаштву у Зајечару („Службени гласник РС“, број 102/17 од 15.11.2017. године). У току су изборни поступци по наведеним огласима.

У вези са промоцијом значаја вредновања рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца и његовом утицају на напредовање у каријери, Државно веће тужилаца на својој интернет презентацији редовно објављује сваку одлуку о избору јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца који се бирају први пут или напредују у више јавно тужилаштво, као и претходно утврђене ранг листе кандидата, на основу вредновања рада и разговора са комисијом Државног већа тужилаца.

Септембар, 2017: Државно веће тужилаца доставило је 17.07.2017. године Народној скупштини Републике Србије Предлог Одлуке о избору 18 заменика јавног тужиоца за основна јавна тужилаштва за која је расписан оглас 02.03.2017. године („Службени гласник РС“, број 16/17), осим за Више и Основно јавно тужилаштво у Новом Пазару - за која није упућен предлог Народној скупштини. Уставни суд је дана 19.07.2017. године донео Решење број Iуо-254/2016 од 20.07.2017. године о покретању поступка за утврђивање незаконитости Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања за заменика јавног тужиоца који се први пут бира („Службени гласник РС“, број 80/16) уз обуставу извршења појединачног акта или радње предузете на основу Правилника. Уважавајући аргументе Уставног суда, Државно веће тужилаца повукло је горе поменути Предлог Одлуке о избору 18 заменика јавног тужиоца у основним јавним тужилаштвима на седници Већа одржаној 17.09.2017. године, а усвојен је и нови Правилник о програму и начину полагања испита на коме се проверава стручност и оспособљеност кандидата које се први пут бира на функцију заменика јавног тужиоца („Службени гласник РС“, број 82/2017 од 08.09.2017. године).

Имајући у виду да Државно веће тужилаца на основу огласа од 02.03.2017. године није предложило кандидате за Више и Основно јавно тужилаштво у Новом Пазару и да на основу огласа за замене Тужиоца за ратне злочине није спроведен поступак избора, а да је Уставни суд донео Решење под наведеним бројем, Државно веће тужилаца, на седници одржаној 28.08.2017. године донело је одлуку о поништавању огласа за Више јавно тужилаштво у Новом Пазару, Основно јавно тужилаштво у Новом Пазару и Тужилаштво за ратне злочине.

Државно веће тужилаца упутило је Народној скупштини Републике Србије Предлог Одлуке о избору заменика Тужиоца за ратне злочине 4. септембра 2017. године. Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу Народне скупштине Републике Србије усвојио је овај предлог 15.09.2017. године.

На седници одржаној 18.09.2017. године, Државно веће тужилаца донело је одлуку о расписивању огласа за избор на 57 места у јавним тужилаштвима у Републици Србији, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 86/17 од 22.09.2017. године. Наведени оглас је расписан за два места заменика Тужиоца за ратне злочине, за два места у Вишем јавном

тужилаштву у Београду, за једно место заменика јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Чачку, као и за 52 основна јавна тужилаштва у Републици Србији.

У вези са промоцијом значаја вредновања рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца и његовом утицају на напредовање у каријери, Државно веће тужилаца на својој интернет презентацији објављује сваку одлуку о избору јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца који се бирају први пут или напредују у више јавно тужилаштво, на основу одлуке о вредновању рада и разговора са комисијом Државног већа тужилаца.

Јун, 2017. године: Државно веће тужилаца доноси одлуке по Правилнику о критеријумима и мерилима вредновања рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца („Службеном гласнику РС“, број 58/14), Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције („Службени гласник РС“, број 43/15, испр. 80/16) као и Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања за заменика јавног тужиоца који се први пут бира („Службени гласник РС“, број 80/16).

Државно веће тужилаца објавило је оглас за избор 2 заменика Републичког јавног тужиоца, 2 заменика Тужиоца за организовани криминал и 1 заменика Тужиоца за ратне злочине дана 08.04.2016. („Службени гласник РС“, број 36/16). Оглас за заменика јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Београду за 4 заменика јавног тужиоца, за Више јавно тужилаштво у Зрењанину - 1 место, за Више јавно тужилаштво у Сомбору - 1 место, објављен је 12.10. 2016.године („Службени гласник РС“, број 84/16).

Државно веће тужилаца објавило је оглас за избор заменика јавних тужилаца у Вишем јавном тужилаштву у Ваљеву - 1 место, Вишем јавном тужилаштву у Краљеву - 1 место, Вишем јавном тужилаштву у Новом Пазару - Вишем јавном тужилаштву у Ужицу - 1 место, Вишем јавном тужилаштву у Нишу - 1 место и Вишем јавном тужилаштву у Прокупљу - 1 место, а оглас је објављен 02.03.2017. године („Службени гласник РС“, број 16/17.). Поред тога, објављен је оглас за три места заменика јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Београду 31.03.2017. године („Службени гласник РС“, број 30/17.). На основу ових огласа у току је поступак избора заменика јавних тужилаца за виша јавна тужилаштва.

Народна скупштина, на основу утврђене листе кандидата коју је Државно веће тужилаца доставило Влади, на седници одржаној 15. маја 2017. године изабрала је два јавна тужиоца за Више јавно тужилаштво у Панчеву и Више јавно тужилаштво у Пироту. На истој седници изабрано је 15 јавних тужилаца у основна јавна тужилаштва, и то за Основно јавно тужилаштво у Мионици, Основно јавно тужилаштво у Ваљеву, Основно јавно тужилаштво у Сомбору, Основно јавно тужилаштво у Руми, Основно јавно тужилаштво у Куршумлији,

Основно јавно тужилаштво у Неготину, Основно јавно тужилаштво у Деспотовцу, Основно јавно тужилаштво у Алексинцу, Основно јавно тужилаштво у Зајечару, Основно јавно тужилаштво у Новом Пазару, Основно јавно тужилаштво у Великој Плани, Основно јавно тужилаштво у Старој Пазови, Основно јавно тужилаштво у Врбасу, Основно јавно тужилаштво у Младеновцу, Основно јавно тужилаштво у Нишу.¹ Наведена Одлука Скупштине објављена је у „Службеном гласнику РС”, број 47/17.

Државно веће тужилаца је, на седници која је одржана 04.10.2016. године, донело одлуку да огласи избор за заменике јавних тужилаца у Републици Србији и то за:

Више јавно тужилаштво у Београду - 4 заменика, Више јавно тужилаштво у Зрењанину - 1 заменика, Више јавно тужилаштво у Сомбору - 1 заменика, Друго основно јавно тужилаштво у Београду - 3 заменика, Треће основно јавно тужилаштво у Београду - 3 заменика, Основно јавно тужилаштво у Смедереву - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Убу - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Новом Саду - 2 заменика, Основно јавно тужилаштво у Бачкој Паланци - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Зрењанину - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Руми - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Сенти - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Шапцу - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Крушевцу - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Новом Пазару - 1 заменика и за Основно јавно тужилаштво у Алексинцу - 1 заменика.

Оглас за избор заменика јавних тужилаца у горе наведеним тужилаштвима објављен је у „Службеном гласнику РС“, број 84/16 од 12.10.2016. године, и на њега се пријавило 207 кандидата који испуњавају услове прописане Законом о јавном тужилаштву. За 150 кандидата спроведен је писани тест 02.12.2016. године, при чему је тест полагао 133 кандидата, од којих три кандидата нису положила писани тест. Резултати претходног рангирања кандидата који су полагали тест и кандидата са Правосудне академије који, сагласно члану 77а Закона о јавном тужилаштву, не полагају писани испит, објављени су на сајту Државног већа тужилаца 06. децембра 2016. године. У току је спровођење усменог испита за све кандидате који су се пријавили на оглас.

У вези са јавним конкурсом о коме је у претходном периоду извештавано - оглас за избор заменика јавних тужилаца у Трећем основном јавном тужилаштву у Београду („Службени гласник РС”, број 32/16), након што је Народној скупштини Државно веће тужилаца упутило Предлог за избор 22 заменика јавног тужиоца, Народна скупшина их је изабрала на седници одржаној 07.10.2016. године (Службени гласник Републике Србије”, број 82/16), а заклетву су положили дана 28.10.2016. године.

¹ За избор јавних тужилаца у Основном јавном тужилаштву у Бору, Брусу, Сомбору и Врбасу објављен је оглас 30.09.2016. године („Службени гласник РС“, број 80/16).

а) Правилника о критеријумима и мерилима, за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата приликом предлагања и избора на јавнотужилачку функцију (Правила избора),

Државно веће тужилаца се објављивањем детаљних информација на својој интернет страни и њиховим прослеђивања свим јавним тужилаштвима, стара о промоцији значаја вредновања рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца и његовом утицају на напредовање у каријери (почев од II квартала 2015. године).

Март 2017. године: У вези са претходно оглашеним избором за заменике јавних тужилаца у основним и вишим тужилаштвима („Службени гласник РС”, број 84/16 од 12. октобра 2016. године) - о чему је детаљно извештавано у извештају за четврти квартал 2016. године, након спроведеног поступка избора и по окончању разговора, који су обављени са укупно 186 кандидата, Државно веће тужилаца је, на седници одржаној 02. фебруара 2017. године, донело одлуку да предложи Народној скупштини кандидате за први избор за заменика јавног тужиоца и то:

За Друго основно јавно тужилаштво у Београду - 3 заменика јавног тужиоца, Треће основно јавно тужилаштво у Београду - 3 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Смедереву - 1 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Убу - 1 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Новом Саду - 2 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Бачкој Паланци - 1 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Зрењанину - 1 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Руми - 1 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Сенти - 1 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Шапцу - 1 заменика јавног тужиоца, Основно јавно тужилаштво у Крушевцу - 1 заменика јавног тужиоца и за Основно јавно тужилаштво у Алексинцу - 1 заменика јавног тужиоца.

Што се тиче огласа за избор заменика јавних тужилаца у Вишем јавном тужилаштву у Београду, Вишем јавном тужилаштву у Зрењанину и Вишем јавном тужилаштву у Сомбору, Државно веће тужилаца је на седници одржаној 25.01.2017. године утврдило ранг листе кандидата за избор за заменика јавног тужиоца у неведним тужилаштвима, након чега су те листе учињене јавно доступним, објављивањем на интернет презентацији Државног већа тужилаца. Будући да је према наведеним правилницима систем оцењивања различит, Веће је утврдило по две ранг листе за кандидате који су конкурисали у Више јавно тужилаштво у Београду и Више јавно тужилаштво у Зрењанину, јер су у ова тужилаштва конкурисали кандидати који су на функцији заменика јавног тужиоца и кандидати који се први пут бирају.

На објављену ранг листу за избор у Више јавно тужилаштво у Београду, један кандидат је благовремено поднео приговор, који је одлуком Државног већа тужилаца одбијен као неоснован. Након одлуке по приговору, Државно веће тужилаца је донело одлуку о

утврђивању коначних ранг листа по огласу за избор заменика јавних тужилаца у Више јавно тужилаштво у Београду, Више јавно тужилаштво у Зрењанину и Више јавно тужилаштво у Сомбору.

На седници одржаној 02.02.2017. године, Државно веће тужилаца је, на основу коначне ранг листе и предлога комисије-радног тела, у складу са одредбама члана 33. Пословника о раду Државног већа тужилаца, изабрало четири заменика јавног тужиоца у Више јавно тужилаштво у Београду, једног заменика јавног тужиоца у Више јавно тужилаштво у Зрењанину и једног заменика јавног тужиоца у Више јавно тужилаштво у Сомбору, и то кандидате који су у највишем степену испунили критеријуме на основу којих се утврђује стручност, оспособљеност и достојност.

У вези са избором јавних тужилаца у Основном јавном тужилаштву у Бору, Основном јавном тужилаштву у Брусу, Основном јавном тужилаштву у Врбасу и Основном јавном тужилаштву у Сомбору, који је Државно веће тужилаца огласило у „Службеном гласнику РС”, број 80/16 од 30. септембра 2016. године, претходно формирана Комисија је, имајући у виду критеријуме и мерила за предлагање кандидата за избор тужилаца посебне надлежности, дала оцене испуњености критеријума и доставила их Већу ради утврђивања ранг листе, сагласно члану 82. став 1. Закона о јавном тужилаштву. Државно веће тужилаца, на седници одржаној 25. јануара 2017. године, утврдило је ранг листу кандидата за избор јавних тужилаца у горе наведеним основним јавним тужилаштвима.

Државно веће тужилаца је на седници одржаној 02.02.2017. године, донело одлуку и о расписивању огласа за избор заменика Републичког јавног тужиоца, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 8/17 од 03. фебруара 2017. године. На истој седници, Државно веће тужилаца донело је и одлуку о расписивању огласа за виша и основна јавна тужилаштва, и то за:

Више јавно тужилаштво у Ваљеву - 1 заменика, Више јавно тужилаштво у Новом Пазару - 1 заменика, Више јавно тужилаштво у Нишу - 1 заменика, Више јавно тужилаштво у Краљеву - 1 заменика, Више јавно тужилаштво у Прокупљу - 1 заменика, Више јавно тужилаштво у Ужицу - 1 заменика, Прво основно јавно тужилаштво у Београду - 2 заменика, Друго основно јавно тужилаштво у Београду - 1 заменика, Треће основно јавно тужилаштво у Београду - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Обреновцу - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Панчеву - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Великој Плани - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Зрењанину - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Сремској Митровици - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Бечеју - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Шапцу - 2 заменика, Основно јавно тужилаштво у Крушевцу - 1 заменика, Основно јавно тужилаштво у Краљеву - 1 заменика и Основно јавно тужилаштво у Нишу - 1 заменика.

Оглас за избор заменика јавних тужилаца у горе наведеним тужилаштвима објављен је у „Службеном гласнику РС“, број 16/17 од 02.03.2016. године.

Као што је већ извештавано, Државно веће тужилаца донело је Одлуку о образовању радног тела за обављање разговора са пријављеним кандидатима за избор заменика Тужиоца за

организовани криминал А бр. 370/16, на седници одржаној 20.05.2016. године. Након спроведног поступка, Државно веће тужилаца је, на седници одржаној 02.02.2017. године, утврдило ранг листе кандидата за избор заменика Тужиоца за организовани криминал, које су потом објављене на интернет презентацији ДВТ-а.

Одлуку о утврђивању коначних ранг листа по огласу за избор заменика Тужиоца за организовани криминал Државно веће тужилаца донело је на седници одржаној 21.02.2017. године, када је, на основу коначне ранг листе и предлога комисије-радног тела, у складу са одредбама члана 33. Пословника о раду Државног већа тужилаца, изабрало за заменике Тужиоца за организовани криминал два кандидата која су у највишем степену испунила критеријуме на основу којих се утврђује стручност, оспособљеност и достојност.

Децембар 2016. године: Државно веће тужилаца усвојило је, на седници која је одржана 23.09.2016. године, Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања за заменика јавног тужиоца који се први пут бира, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 80/16 од 30.09.2016. године.

Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања за заменика јавног тужиоца који се први пут бира усаглашен је са чланом 77а Закона о јавном тужилаштву, чијим одредбама су оквирно прописани услови и процедура утврђивања стручности и оспособљености кандидата за заменика јавног тужиоца који се први пут бира на функцију у основном јавном тужилаштву, при чему је Државно веће тужилаца означено као орган надлежан за организацију испита за проверу стручности и оспособљености кандидата, укључујући прописивање програма и начина полагања испита.

С тим у вези, одредбама Правилника предвиђено је да се завршна оцена полазника почетне обуке на Правосудној академији узима као мерило стручности и оспособљености, уколико исти буде кандидат за заменика јавног тужиоца који се први пут бира на функцију у основном јавном тужилаштву, у складу са поменутиим чланом 77а Закона о јавном тужилаштву.

Активности спровођене у периоду од јануара 2015-октобра 2016. године: Радна група за израду Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, у првом кварталу 2015. године, одржала је низ састанака, након чега је, нацрт Правилника преведен и, по други пут, прослеђен Европској комисији, и то Директорату за проширење и Директорату за правду, ради давања мишљења о усклађености текста са Заједничким правним тековинама ЕУ.

Након добијања прелиминарних коментара Европске комисије на нацрт Правилника, Државно веће тужилаца на седници одржаној, 14.05.2015. године усвојило је Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције.

Правилником се утврђени критеријуми и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности у поступку за предлагање и избор кандидата за јавне тужиоце и заменика јавних тужилаца. У складу са Правилником, спроведен је оглас за избор Републичког јавног тужиоца и заменика јавних тужилаца у вишим јавним тужилаштвима, који је објављен у „Службеном гласнику РС”, број 44/15 од 20. маја 2015. године.

Оглас за избор 85 јавних тужилаца у јавним тужилаштвима у Републици Србији, објављен у „Службеном гласнику РС”, број 77/15 од 09. септембра 2015. године, који је у току, такође, се спроводи се у складу са наведеним Правилником.

Народна скупштина је гласала о њиховом именовању на седници одржаној 21. децембра 2015. године.

Почевши од 1. јануара 2016. године, Државно веће тужилаца објавило је оглас за избор Тужиоца за ратне злочине, два заменика Републичког јавног тужиоца, два заменика Тужиоца за организовани криминал, једног заменика Тужиоца за ратне злочине и 22 заменика јавног тужиоца у основним јавним тужилаштвима. На основу члана 7. став 7. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, а поводом огласа за избор заменика јавних тужилаца у основним јавним тужилаштвима, Државно веће тужилаца је, на седници одржаној 01.03.2016. године, донело одлуку којом се образује Комисија за састављање и вредновање писаног и усменог теста, у поступку предлагања кандидата за заменике јавних тужилаца.

На основу члана 20. став 4. у вези члана 17. став 4. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, а поводом огласа за избор Тужиоца за ратне злочине, Државно веће тужилаца је, на седници одржаној 23.03.2016. године, донело одлуку којом се образује Комисија за састављање и вредновање писаног теста и вредновање програма организације и унапређења рада јавног тужилаштва.

Државно веће тужилаца, на седници која је одржана 20. маја 2016. године, донело је одлуку којом се образује радно тело за обављање разговора са пријављеним кандидатима за избор два заменика Републичког јавног тужиоца, два заменика Тужиоца за организовани криминал и једног заменика Тужиоца за ратне злочине.

Дана 02.06.2016. године, спроведен је писани тест ради утврђивања испуњености критеријума стручности и оспособљености кандидата за избор Тужиоца за ратне злочине. Потом, 10.06.2016. године, кандидати за избор Тужиоца за ратне злочине, представили су програм организације и унапређења рада Тужилаштва за ратне злочине, пред Комисијом за састављање и вредновање писаног теста и вредновање програма организације и унапређења рада Тужилаштва за ратне злочине. Представљању програма присуствовали су преставници делегације Европске уније у Републици Србији, мисије ОЕБС-а у Србији, Фонда за хуманитарно право, Београдског центра за људска права и представници медија. Истог дана, Комисија је вредновала програме кандидата и објавила резултате вредновања програма на огласној табли и интернет презентацији Државног већа тужилаца, ради упознавања јавности. Административној канцеларији Државног већа тужилаца, јавна тужилашта доставила су оцене вредновања рада и последњу оцену на основу решења о оцењивању за кандидате који су се пријавили на актуелне огласе.

Државно веће тужилаца, на Осмој редовној седници, донело је Одлуку избору заменика јавних тужилаца за трајно обављање функције заменика јавног тужиоца, на основу члана 13. став 1. алинеја трећа Закона о Државном већу тужилаца, а све у складу са Правилником о критеријумима и мерилима вредновања рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца. Пре доношења Одлуке, Административна канцеларија Државног већа тужилаца, упутила је допис јавним тужилаштвима да Државном већу тужилаца, сагласно наведеном Правилнику, доставе податке и мишљења о стручности, оспособљености у раду и достојности кандидата ради избора за трајно обављање функције заменика јавног тужиоца. Сви заменици јавног тужиоца, добили су Одлуку о вредновању рада „изузетно успешно обавља јавнотужилачку функцију”, те у складу са наведеним изабрани за заменика јавног тужиоца за трајно обављање функције заменика јавног тужиоца.

Поводом огласа за избор заменика јавних тужилаца у основним јавним тужилаштвима („Службени гласник РС”, број 12/16), Комисија за састављање и вредновање писаног и усменог теста, у поступку предлагања кандидата за заменике јавних тужилаца, формирана на основу члана 7. став 7. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, у јуну месецу 2016. године, одржала је писани и усмени тест са кандидатима који су се пријавили на наведени оглас. Комисија је листе кандидата са оствареним резултатима доставила Државном већу тужилаца, на упознавање.

Поводом огласа за избор заменика јавних тужилаца у Трећем основним јавном тужилаштву у Београду („Службени гласник РС”, број 32/16), Комисија за састављање и вредновање писаног и усменог теста, у поступку предлагања кандидата за заменике јавних тужилаца, формирана на основу члана 7. став 7. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора

носилаца јавнотужилачке функције („Службени гласник РС”, број 43/15), у јулу месецу 2016. године, одржала је писани и усмени тест са кандидатима који су се пријавили на наведени оглас. Комисија је листу кандидата са оствареним резултатима доставила Државном већу тужилаца, на упознавање.

Државно веће тужилаца је, на седници која је одржана 21.06.2016. године, образовало радну групу са задатком да достави извештај Државном већу тужилаца о кандидатима поводом наведених огласа. Радна група је констатовала да је велики број кандидата остварио највећи број бодова – од 69 до 70 бодова што говори о квалитету кандидата, да се пријавило више категорија кандидата међу којима су: тужилачки помоћници; полазници почетне обуке Правосудне академије; кандидати који окончали почетну обуку Правосудне академије; судијски помоћници; носиоци јавнотужилачке или правосудне професије и других кандидата. Радна група, била је мишљења да је потребно да предлог Већа обухвати најбоље кандидате из наведених категорија, при том се залажући за уравнотежен приступ категоријама кандидата, а све у циљу јачања квалитета тужилачког кадра. Приликом разматрања сваког кандидата појединачно, а у групи кандидата са највишим оценама, Радна група је посебно ценила радне биографије кандидата, дужину стажа, посебна знања и вештине и области права којима су се бавили у оквиру свог радног искуства.

Државно веће тужилаца, на Деветој редовној седници, донело је одлуку да упути Предлог Народној скупштини, за избор 22 заменика јавног тужиоца који се бира први пут сагласно члану 75. ст. 1. и 2. Закона о јавном тужилаштву.

б) Правилник о критеријумима, стандардима и процедурама за оцењивање јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца (Правила оцењивања), као прелазни режим до промене Устава и усклађивања правосудних закона и подзаконских аката са новим Уставним решењима.

Нормативни оквир и пробна примена: Државно веће тужилаца је, 29.05.2014. године, усвојило Правилник о критеријумима и вредновању рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца.

Овај Правилник је ступио на снагу петнаестог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 15. јануара 2015. године. Након ступања на снагу Правилника о критеријумима и мерилима вредновања рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, Државно веће тужилаца је, по прибављеном мишљењу Републичког јавног тужиоца, донело одлуку о пробној примени Правилника у репрезентативном броју јавних тужилаштава у Републици Србији. Пробна примена Правилника је трајала до 15. децембра 2014. године.

Након окончања пробне примене, Државно веће тужилаца извршило је анализу и саставило извештај о пробној примени Правилника, који је достављен члановима радне групе ради даље анализе и евентуалне имплементације препорука, која су доставила јавна тужилаштва у којима је пробно примењиван Правилник. Пробну примену Правилника пратили су и представници мисије ОЕБС-а у Србији, који су кроз посете јавним тужилаштвима пратили организациону и практичну примену истог.

Примена правила оцењивања: Државно веће тужилаца, на седници која је одржана 02. фебруара 2015. године, по први пут, изабрало је заменике јавних тужилаца за трајно обављање функције заменика јавног тужиоца, у складу са одредбама Правилника о критеријумима и мерилима вредновања рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца.

Административна канцеларија Државног већа тужилаца, дана 09 маја 2016. године, упутила допис јавни тужилаштвима да за кандидате који су се пријавили на наведене огласе да доставе оцене вредновања рада и последњу оцену на основу решења о оцењивању све у складу са одредбама Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције и Правилника о критеријумима и вредновању рада јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца.

1.1.3.6. Ефикасан рад радне групе Државног већа тужилаца за праћење примене правосудних закона који су тренутно на снази, као и будућих закона који ће бити усвојени након промене Устава. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018: С обзиром на претходно усвојени Годишњи план за 2018. годину, којим су утврђени дугорочни стратешки приоритети Државног већа тужилаца и одређене конкретне активности, при чему је за спровођење активности „Избор чланова радне групе за праћење правосудних закона“ одређен рок до јула 2018. године, очекујемо да се у наредном периоду радна група формира и почне са радом.

Децембар, 2017. године: На седници Државног већа тужилаца одржаној 14.12.2017. године, усвојен је Годишњи план за 2018. годину, којим су утврђени дугорочни стратешки приоритети и одређене конкретне активности, чијим спровођењем ће се наведени приоритети реализовати. С тим у вези, за реализацију активности „Избор чланова радне групе за праћење правосудних закона“ одређен је рок до јула 2018. године, па можемо очекивати да се у наредном периоду радна група формира и почне са радом, у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). О саставу и надлежностима радне група за праћење правосудних закона детаљно је извештавано у претходним кварталима.

Септембар, 2017: Ради се на формирању радне групе за праћење правосудних закона, у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). Радна група за праћење правосудних закона биће у статусу повременог радног тела, надлежног за пружање стручне помоћи Већу у поступку: давања мишљења о изменама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај и поступање јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, организацију јавног тужилаштва, као и других закона која јавна тужилаштва примењују; праћења примене правосудних закона који су на снази, као и анализе нацрта правосудних закона ради давања мишљења и предлога. Надлежност, састав и дужина мандата чланова радне групе прописани су чланом 20. Пословника, о чему је детаљно извештавано у претходним кварталима.

Јун, 2017. године: У складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17), у току је формирање радне групе за праћење правосудних закона, у статусу повременог радног тела, које ће бити надлежно за пружање стручне помоћи Већу у поступку: давања мишљења о изменама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај и поступање јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, организацију јавног тужилаштва, као и других закона која јавна тужилаштва примењују; праћења примене правосудних закона који су на снази, као и анализе нацрта правосудних закона ради давања мишљења и предлога. Надлежност, састав и дужина мандата чланова радне групе прописани су чланом 20. Пословника, о чему је детаљно извештавано у претходном кварталу.

Март 2017. године: Усвајањем новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17), на седници одржаној 23.03.2017. године, створени су услови за ефикасан рад радне групе за праћење примене правосудних закона који су тренутно на снази, као и будућих закона који ће бити усвојени након промене Устава. Наиме, одредбе Пословника представљају основ за формирање радне групе за праћење правосудних закона, у статусу повременог радног тела, које ће бити надлежно за пружање стручне помоћи Већу у поступку: давања мишљења о изменама постојећих или доношењу нових закона који уређују положај и поступање јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, организацију јавног тужилаштва, као и других закона која јавна тужилаштва примењују; праћења примене правосудних закона који су на снази, као и анализе нацрта правосудних закона ради давања мишљења и предлога. На тај начин успоставиће се систем континуираног праћења примене свих правосудних закона, што ће представљати значајан системски напредак, с обзиром да је до сада активност праћења и анализе правосудних закона од стране Државног већа тужилаца била усмерена на појединачне законе и имала одређен период трајања.

Одредбама новог Пословника о раду ДВТ-а прописано је да радна група има три члана - од којих је један изборни члан Већа, један носилац правосудне функције који се истакао у научном и теоријском раду, и један професор правног факултета, као и да чланове радне

групе бира Веће на период од три године, те да могу бити поново бирани, изузев изборног члана Већа коме мандат траје до истека мандата члана Већа. Коначно, прописана је обавеза радне група за праћење правосудних закона да подноси Државном већу тужилаца годишњи извештај о раду.

Децембар 2016. године: С обзиром да претходно израђена Анализа потребног броја заменика јавних тужилаца у јавним тужилаштвима у Републици Србији садржи препоруке о хитним мерама које треба предузети у погледу измена закона и подзаконских аката, затим у погледу доношења Програма о решавању старих предмета, као и у погледу неопходног броја, односно потребног хитног попуњавања упражњених места носилаца јавнотужилачке функције, као и потребе да се повећа број запослених, предлагане су активности за реализацију наведених мера.

С тим у вези, иницирано је покретање поступка за избор заменика јавних тужилаца на 18 упражњених места у основним јавним тужилаштвима, као и за избор 6 заменика јавних тужилаца у виша јавна тужилаштва, а у складу са претходно одобреним финансијским средствима.

Веће је, на седници одржаној 02.02.2015. године, донело је одлуку да се формира радна група која ће спровести функционалну анализу реалних потреба за носиоцима јавнотужилачке функције у јавним тужилаштвима Републике Србије, која се односи на укупан броја предмета у раду у јавним тужилаштвима, број носилаца јавнотужилачке функције који обрађују предмете, са задатком утврђивања смерница деловања у наредном периоду, а све у циљу рационализације трошкова у јавним тужилаштвима у Републици Србији.

Радна група је 18.03.2015. године, доставила свим члановима Државног већа тужилаца, анализу оптерећености рада јавних тужилаштава заједно са табеларним приказима, на упознавање и мишљење.

Државно веће тужилаца је на седници, одржаној дана 20.05.2016. године, донело одлуку којом се образује радно тело које ће се бавити утврђивањем реалних потреба броја заменика јавних тужилаца у сваком појединачном јавном тужилаштву у циљу прибављања потребне сагласности од Министарства правде и правилног и благовременог планирања буџета за следећу годину.

Радно тело Државног већа тужилаца за утврђивање реалних потреба јавних тужилаштава, урадило је детаљну Анализу потребног броја заменика јавних тужилаца у јавним тужилаштвима у Републици Србији. Радно тело је, на седници која је одржана 18. августа 2016. године, донело је одлуку да се на интернет страници Државног већа тужилаца објави

нацрт Анализе о потребном броју заменика јавних тужилаца у јавним тужилаштвима у Републици Србији и упуту на јавну расправу. Нацрт Анализе потребног броја заменика јавних тужилаца у јавним тужилаштвима у Републици Србији и табеларни приказ, могу се преузети са интернет презентације Државног већа тужилаца.

1.1.4.1. Усвајање Закона о изменама и допунама Закона о Високом савету судства којим се, у границама одредаба важећег Устава, уводи принцип најшире транспарентности рада овог тела, који подразумева: - јавне седнице Високог савета судства; -образложене одлуке; -објављивање одлука и извештаја о раду на интернет страни Високог савета судства; док ће, у складу са мишљењем Венецијанске комисије, измене којим се унапређује процедура избора чланова Високог савета судства у светлу јачања судске независности и предвиђају механизми институционалне одговорности Високог савета судства, бити обухваћене новим законом који ће бити донет након уставних промена. (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Народна скупштина донела је Закон о изменама и допунама Закона о Високом савету судства, који је објављен у Службеном гласнику РС, број 106 од 21. децембра 2015. године.

Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу је на 54. седници одржаној 14. децембра 2015. и 55. седници одржаној 17. децембра 2015. године размотрио Предлог закона о изменама и допунама Закона о Високом савету судства у начелу и појединостима.

Закон о изменама и допунама Закона о Високом савету судства усвојен је на Деветој седници Другог редовног заседања Народне скупштине РС, одржаној 18. децембра 2015. године и објављен у „Службеном гласнику РС“, број 106/15.

Изменама и допунама наведеног закона, уведен је принцип најшире транспарентности рада Високог савета судства, који подразумева:

- јавне седнице Високог савета судства;
- образложене одлуке;
- објављивање одлука и извештаја о раду на интернет страни Високог савета судства.

1.1.4.2. Усвајање Закона о изменама и допунама Закона о Државном већу тужилаца којим се, у границама одредаба важећег Устава, уводи принцип најшире транспарентности рада овог тела, који подразумева: - јавне седнице Државног већа тужилаца; -образложене одлуке; -објављивање одлука и извештаја о раду на интернет страни Државног већа тужилаца; док ће, у складу са мишљењем Венецијанске комисије, измене којим се унапређује процедура избора чланова Државног већа

тужилаца у светлу јачања судске независности и предвиђају механизми институционалне одговорности Државног већа тужилаца, бити обухваћене новим законом који ће бити донет након уставних промена. (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Закон о изменама и допунама Закона о Државном већу тужилаца усвојен је на Деветој седници Другог редовног заседања Народне скупштине РС, одржаној 18. децембра 2015. године и објављен у „Службеном гласнику РС“, број 106/15.

Изменама и допунама наведеног закона, уведен је принцип најшире транспарентности рада Државног већа тужилаца, који подразумева:

- јавне седнице Државног већа тужилаца;
- образложене одлуке;
- објављивање одлука и извештаја о раду на интернет страни Државног већа тужилаца.

1.1.4.3. Измена Пословника о раду Високог савета судства у складу са изменама и допунама Закона о Високом савету судства. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. На седници одржаној 13. јануара 2016. године Високи савет судства је донео Одлуку о изменама и допунама Пословника о раду Високог савета судства, која је објављена у „Службеном гласнику РС“, број 4/16. Наведеном Одлуком основан је Етички одбор, као радно тело Високог савета судства. Прописано је да су седнице Високог савета судства јавне, да се дневни ред, записник и закључци са седница објављују на интернет страни Савета, као и све одлуке које Савет донесе. Такође, све одлуке Савета морају бити образложене.

1.1.4.4. Потпуни прелазак вршења буџетских надлежности са Министарства правде на Високи савет судства, у складу са чланом 32 (s) 3 Закона о уређењу судова. (I квартал 2017. године)

Активност није реализована. Законом о изменама и допунама Закона о уређењу судова из децембра 2016. године, потпуни прелазак буџетских надлежности одложен је за 1. јануар 2018. године, а имајући у виду поступак за утврђивање неуставности одредаба члана 32. Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова и одредаба члана 70. Закона о уређењу судова који је покренут пред Уставним судом чија коначна одлука се још чека.

1.1.4.5. Јачање капацитета Административне канцеларије Високог савета судства у области аналитике, статистике и управљачких капацитета, а у складу са

проширењем надлежности Високог савета судства. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: У претходном кварталу, 2 запослена у Административној канцеларији Високог савета судства и председник Жалбене комисије судова су прошли следеће обуке:

1., 2 запослена у Административној канцеларији Високог савета судства, учествовала су у обуци Право Европске уније, од 09.-10.03.2018. Године у организацији Правосудне академије.

2. Председник Жалбене комисије судова учествовала је у обуци из Општег управног поступка од 19.-20.03.2018. Године, у организацији Националне академије за јавну управу.

Децембар, 2017. године: Дана 24. новембра, двоје запослених у Високом савету судства, учествовали су у обуци Интерна ревизија код директних и индиректних буџетских корисника.

Од 4-8. децембра 2017. године, двоје запослених учествовало је у Intensive legal English cours, одржаном у Бриселу.

Од 13-15. децембра запослени у Високом савету судства учествовали су у обукама из домена Закона о безбедности информација.

22. децембра 2017. године, седам запослених у Високом савету судства присуствовало је обуци раду на порталу Е- управе.

Септембар, 2017: У периоду од 25. до 29. септембра, запослени у Административној канцеларији Високог савета судства учествовали су у обукама за ИСО сертификате у различитим областима, као и у обукама из домена Закона о безбедности информација, почетком октобра 2017. године.

Март 2017. године: Почев од фебруара 2017. године запослени у Административној канцеларији Високог савета судства учествују на сертификационим курсевима из области ИТ вештина.

Децембар 2016. године: У оквиру пројекта ИПА 2013 – Јачање стратешких и административних капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца запослени из Административне канцеларије Високог савета судства су у новембру месецу 2016. године били у петодневној посети Грчкој, у циљу упознавања са радом правосудног система Грчке.

У периоду од 14. новембра до 16. децембра 2016. године, запослени у Административној канцеларији Високог савета судства су учествовали/учествоваће на сертификационим курсевима:

- систем менаџмента континуитетом пословања- Курс за ИСО 22301
- Менаџмент ризиком- Курс за ИСО 31000
- Систем менаџмента ИТ сервисима- Курс за ИСО/ИЕЦ 27001
- Систем менаџмента безбедношћу информација- Курс за ИСО/ИЕЦ 27001
- Водич за управљање пројектима- Курс за ИСО 21500
- вештине комуникације и ПР-а (дводневни курс)

Активности спровођене у периоду од јанара 2015-октобра 2016. године: У вези са активностима 1.1.4.5. и 1.1.4.8. Високи савет судства и Државно веће тужилаца воде рачуна о побољшању капацитета Административне канцеларије и сматрају ову активност као континуирану.

Што се тиче аналитичких и статистичких могућности, Административна канцеларија Високог савета судства има три запослена у овој области у сектору за статус судија и једног у сектору за финансије. Она поседује тачне податке на дневном нивоу о броју судија у Србији, попуњене и слободне судијске позиције; увела је личне податке за све судије са професионалним подацима; дневне податке о дисциплинским поступцима пред Дисциплинском комисијом, поступајући у првој инстанци и пред Високим саветом судства у другој инстанци. Тренутно, Високи савет судства заједно са ОЕБС-ом ради на доношењу *Упутства за праксу у дисциплинским поступцима.*

Као побољшање, Високи савет судства је усвојио трогодишњи тренинг програм за особље Административне канцеларије у разним областима, а посебно за следеће теме: ИТ; питање буџетирања; јавне набавке; процес ЕУ интеграција; ИПА пројекти; анти-корупција; како побољшати менаџерске способности. По овим питањима је договорено да Светска банка помогне у реализацији тренинг програма.

Што се тиче активности 1.1.4.3. Високи савет судства је припремио измене и допуне Правилника о процедури ВСС-а и биће усвојен одмах након усвајања Закона о изменама и допунама Закона о Високом савету судства који се налази пред Народном скупштином. Измене и допуне ће обухватити детаљан опис процедуре за примену члана 29. Закона о судијама, који упућује на заштиту независности судија. Измене и допуне ће упутити на јаван и транспарентан рад ВСС-а.

ВСС је спреман да преузме од Министарства правде надлежност буџетирања у потпуности, а такође и да преузме запослене. Као што је предвиђено, Законом о уређењу судова, ВСС ће од Министарства правде преузети надлежност над судском администрацијом у складу са

чланом 70., почев од 1. јануара 2018. године, а такође је предвиђено да ће преузети и све запослене које раде на овим пословима.

ВСС је започео ИПА 2013 са партнерима шпанско-грчки конзорцијум за ојачање капацитета ВСС и ДВТ-а, где ми очекујемо висок квалитет сарадње и побољшања дневног посла. Како би се остварили циљеви пројекта, експерти из шпанске тужилачке канцеларије и грчког Министарства правде, заједно са колегама из ВСС-а и ДВТ-а ће организовати округле столове, радионице, тренинге, конференције и студијске посете. Пројектне активности ће омогућити трансфер најбоље праксе ЕУ, важно искуство и специјализована знања између судских и тужилачких институција ЕУ чланица и институција у Србији.

На седници одржаној 15. марта 2016. године Високи савет судства је дао сагласност на програм сталне обуке Правосудне академије за 2016. годину, који између осталог, садржи и део који се односи на едукацију запослених у Административној канцеларији Високог савета судства. Обука је планирана за 12 различитих тема.

У оквиру пројекта ИПА 2013 – Јачање стратешких и административних капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца запослени из Административне канцеларије Високог савета судства су у фебруару месецу 2016. године биле у десетодневној посети Шпанији, у циљу упознавања са радом Судског савета Шпаније.

Од 25. до 31. маја 2016. године запослени су у организацији Правосудне академије похађали семинаре са темом „Људска права“ – Модул грађанског права, Модул кривичног права и Модул управног права.

1.1.4.6. Измена Пословника о раду Државног већа тужилаца у складу са измењеним Законом о Државном већу тужилаца. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Државно веће тужилаца, на седници одржаној 19. јануара 2016. године, донело је Одлуку о изменама и допунама Пословника о раду у Државног већа тужилаца, на основу које ће Пословник о раду Државног већа тужилаца бити усклађен са Законом о изменама и допунама Закона о Државном већу тужилаца, који је усвојен 18. децембра 2015. године.

Март 2017. године: Након што је 16.05.2016. године формирана радна група са циљем израде измена и допуна Пословника о раду Државног већа тужилаца, утврђено је да је потребно извршити обимније измене текста Пословника, посебно у складу са обавезама према Акционом плану за Поглавље 23. Наведене измене су резултирале израдом новог текста Пословника, који је усвојен на седници Државног већа тужилаца дана 23.03.2017. године, и потом објављен у „Службеном гласнику РС“, број 29/17 од 24.03.2017. године.

Као кључни делови новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17), издвајају се: детаљна разрада начела поступања и одлучивања - у целости поштујући Закон о Државном већу тужилаца („Службени гласник РС“, број 116/2008, 101/2010, 88/2011 и 106/2015), Закон о јавном тужилаштву („Службени гласник РС“, број 116/2008, 104/2009, 101/2010, 78/2011, 101/2011, 38/2012 - одлука УС, 121/2012, 101/2013, 111/2014 - одлука УС, 117/2014, 106/2015 и 63/2016 - одлука УС), Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 120/2004, 54/2007, 104/2009 и 36/2010) и друге релевантне законе, затим систематско уређење права председника Већа, и детаљно прописивање права и обавеза чланова Већа, као и увођење обавезе израде годишњег плана рада Већа, а у складу са препорукама о потреби стратешког планирања, које су изнели представници Светске Банке и ЕУ ИПА 2013 пројекта „Јачање капацитета ВСС и ДВТ“.

Поред наведеног, одредбама новог Пословника створени су услови за унапређење квалитета рада Већа, на тај начин што је омогућено формирање већег броја оперативних тела - повремених радних тела, која ће практично бити у сталном заседању и пратити области за које су надлежна. Тако је, поред постојећег Етичког одбора, предвиђено успостављање Повереника за самосталност, Радне група за праћење правосудних закона и Радне групе за програме обуке, као радних тела у чијој ће надлежности бити континуирано праћење појединачних области, са циљем остваривања обавеза из АП за Поглавље 23 (конкретно активности 1.1.5.2., 1.1.3.6, 1.3.1.5., 1.3.1.6, 1.3.1.7., 1.3.2.2., 1.3.2.4. и 3.8.1.17.).

Поступајући у складу са одредбама Закона о Државном већу тужилаца („Службени гласник РС“, број 116/2008, 101/2010, 88/2011 и 106/2015), Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/2001 и „Службени гласник РС“, бр. 30/2010) и Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/2009), у новом Пословнику о раду ДВТ-а пажња је посвећена актима Већа и процедури одлучивања у појединим ситуацијама, имајући у виду право коришћења правних лекова у односу на неке одлуке Већа, па самим тим и обавезе образлагања одлука Већа. Одредбама новог Пословника прописани су и разлози и процедура изузећа чланова Већа. Сходно одредбама Закона о јавном тужилаштву, глава 4. Пословника о раду ДВТ-а садржи одредбе којима се уређује поступак избора - процесни део избора, односно предлагања кандидата, и предвиђено је да се ова глава примењује од 01.09.2017. године, до када се очекује да буде усвојен нови Правилник о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, на чему већ ради претходно формирана радна група Већа.

1.1.4.7. Потпуни прелазак буџетских овлашћења са Министарства надлежног за правосуђе на Државно веће тужилаца. (I квартал 2017. године)

Активност није реализована. Државно веће тужилаца иницирало је одржавање састанка са представницима министарства правде и министарства финансија имајући у виду да, у периоду који следи, преузима од министарства надлежног за правосуђе права, обавезе, предмете и архиву који су потребни за потпуни прелазак буџетских овлашћења са Министарства надлежног за правосуђе на Државно веће тужилаца.

У складу са наведеним, Државно веће тужилаца преузима и државне службенике и намештенике у министарству надлежном за правосуђе који раде на пословима из преузетог делокруга. Наведена активност ће бити реализована заједно са изменама Закона о уређењу судова, а по добијању коначне одлуке Уставног суда у поступку за утврђивање неуставности одредаба Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова и одредаба члана Закона о уређењу судова.

1.1.4.8. Јачање капацитета Административне канцеларије Државног већа тужилаца у области аналитике, статистике и управљачких капацитета, а у складу са проширењем надлежности Државног већа тужилаца. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно релизује.

Март, 2018: Почетком јануара 2018. године, у складу са Уредбом о припреми кадровског плана у државним органима, Државно веће тужилаца доставило је Министарству финансија на сагласност, Предлог кадровског плана Државног већа тужилаца за 2018. годину.

Предлогом кадровског плана Државног већа тужилаца за 2018. годину, предвиђена је измена унутрашњег уређења Административне канцеларије, којим ће се знатно унапредити и побољшати квалитет рада државних службеника у финансијској служби, људским ресурсима и дисциплинским органима.

Почетком марта 2018. године, Група за планирање и извршење буџета јавних тужилаштава и Група за финансијско-рачуноводствене послове, поступајући по допису Министарства финансија, израдили су Предлог приоритетних области финансирања за период 2019-2021. године, са образложењем, којим су предвидели даље јачање капацитета Административне канцеларије Државног већа тужилаца, а све у складу са мерама и активностима које су предвиђене Акционом планом за Поглавље 23. Предлогом је обухваћено јачање људских ресурса, односно повећање капацитета финансијских одељења и интерне ревизије, због израде нове методологије планирања буџета Већа и планирања и извршења буџета јавних тужилаштава Републике Србије. Затим, јачање капацитета Административне канцеларије Већа у људским ресурсима, ради поступања по притужбама на рад носилаца јавнотужилачке функције које се упућују Већу од стране странака или других учесника у поступку. Јачање капацитета дисциплинских органа Већа и административно-техничке помоћи дисциплинским органима и стручно-оперативне помоћи у области вођења евиденција и развоја кадрова.

С обзиром на завршетак у претходном извештајном периоду ИПА пројекта који је за циљ имали јачање капацитета Административне канцеларије Државног већа тужилаца, у овом извештајном периоду није било организованих обука које су се односиле на запослене у Административној канцеларији Већа.

Децембар, 2017. године: Почетком новембра 2017. године, Група за финансијско-рачуноводствене послове, у складу са Упутством за припрему буџета Републике Србије за 2018. годину и пројекција за 2019. и 2020. годину, које је достављено од стране Министарства финансија, израдила је Предлог финансијског плана за 2018. годину и пројекције за 2019. и 2020. годину, са образложењем. Предлог обухвата и Нацрт кадровског плана Државног већа тужилаца за 2018. годину, којим је предвиђено јачање капацитета Административне канцеларије у Групи за финансијско-рачуноводствене послове и Групи за планирање и извршење буџета јавних тужилаштава, као и образовање нових унутрашњих организационих јединица, ради квалитетнијег функционисања Административне канцеларије Државног већа тужилаца. По усвајању Закона о буџету Републике Србије за 2018. годину, у складу са Уредбом о припреми кадровског плана у државним органима, Министарству финансија, до краја текуће године, биће достављен на сагласност Предлог кадровског плана Државног већа тужилаца за 2018. годину.

У оквиру ИПА 2013 пројекта „Јачање капацитета ВСС и ДВТ“, 16.10.2017.г. одржана је последња радионица на тему стратешког планирања, на којој су представници Државног већа тужилаца изнели своје коментаре на нацрт Стратешког плана, израђеног од стране експерата на пројекту, након чега су експерти доставили измењен и допуњен нацрт Стратешког плана. На основу овог нацрта Стратешког плана, уважавајући конкретне околности, обавезе и потребе Државног већа тужилаца, а у складу са Пословником о раду, израђен је Годишњи план Државног већа тужилаца, који је усвојен на седници 14.12.2017. године.

Такође, у оквиру пројекта обуке представника Високог савета судства и Државног већа тужилаца, који спроводи Светска банка у оквиру мулти-донаторског повереничког фонда, од 3-8.12.2017.г. у Бриселу, Белгија, одржана је обука „Интензиван семинар правничког енглеског језика“, у организацији Академије за европско право, на којој је учествовало троје представника Државног већа тужилаца.

Септембар, 2017: На основу члана 47. Закона о Државном већу тужилаца („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 101/10, 88/11 и 106/15) и члана 10. став 4. Закона о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 108/16), председник Државног већа тужилаца донео је Одлуку о Посебном каталогу звања и положаја у Административној канцеларији Државног већа тужилаца.

Посебан каталог звања и положаја у Административној канцеларији Државног већа тужилаца садржи попис звања и положаја у Административној канцеларији, општи/типичан опис послова који се обављају у одговарајућем звању, односно на положају и захтеве за

стицање звања, односно обављање послова на положају, као и платне групе и платне разреде у које су сврстана звања и положаји у складу са законом.

Посебан каталог звања и положаја објављен је на интернет презентацији Државног већа тужилаца и достављен је Министарству за државну управу и локалну самоуправу, ради сачињавања и објављивања Општег каталога на интернет презентацији министарства.

У трећем кварталу 2017. године Државно веће тужилаца наставило је преговоре са Светском банком о набавци софтвера за личне листове и софтвера за буџет и финансије, који би омогућили електронску обраду и анализу података и у том циљу су одржани састанци са представницима Светске банке, ради прецизирања потреба Државног већа тужилаца.

Јун, 2017. године: У извештајном периоду, Државно веће тужилаца доставило је Министарству финансија Предлог кадровског плана Државног већа тужилаца за 2017. годину, са образложењем. Предлогом кадровског плана предвиђено је јачање капацитета у погледу људских ресурса, у оквиру Групе за планирање и извршење буџета јавних тужилаштава и Групе за финансијско-рачуноводствене послове. У наредном периоду очекује се да Министарство финансија да сагласност на Предлог кадровског плана Државног већа тужилаца за 2017. годину, како би се наставило са даљом реализацијом активности у вези са јачањем капацитета Већа у погледу људских ресурса.

У другом кварталу 2017. године, настављено је спровођење ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“, у оквиру кога су представници Државног већа тужилаца похађали обуку о односима са јавношћу.

У извештајном периоду настављен је и рад на припреми ИПА 2017 пројекта, који има за циљ даље јачање капацитета Државног већа тужилаца у области аналитике, статистике и управљачких капацитета.

Такође, у другом кварталу 2017. године, Државно веће тужилаца обратило се Светској банци са молбом за набавку софтвера за личне листове и софтвера за буџет и финансије, по узору на софтвере које користи Високи савет судства, а у складу са препорукама из експертских анализа израђених у оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“.

У оквиру сарадње са Светском банком, Државно веће тужилаца израдило је и доставило Светској банци списак представника Државног већа тужилаца који су заинтересовани за понуђене тематске обуке које ће се реализовати у предстојећем периоду, уз подршку Светске банке.

Активности спровођене у I кварталу 2017: Почетком марта 2017. године, Група за планирање и извршење буџета јавних тужилаштава и Група за финансијско-

рачуноводствене послове, поступајући по допису Министарства финансија, израдили су Предлог приоритетних области финансирања за период 2018-2020. године, са образложењем, којим су предвидели даље јачање капацитета Административне канцеларије Државног већа тужилаца, а све у складу са мерама и активностима које су предвиђене Акционим планом за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013 - 2018. године, Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013 - 2018. године и Акционом планом за Поглавље 23. Предлогом је обухваћено јачање људских ресурса, односно повећање капацитета финансијских одељења и интерне ревизије, због израде нове методологије планирања буџета Већа и планирања и извршења буџета јавних тужилаштава Републике Србије. Затим, јачање капацитета Административне канцеларије Већа у аудским ресурсима, ради поступања по притужбама на рад носилаца јавнотужилачке функције које се упућују Већу од стране странака или других учесника у поступку. Јачање капацитета дисциплинских органа Већа и административно-техничке помоћи дисциплинским органима и стручно-оперативне помоћи у области вођења евиденција и развоја кадрова.

У првом кварталу 2017. године, настављено је спровођење ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“. У оквиру пројекта, представници Државног већа тужилаца приступили су детаљном стратешком планирању.

Такође, у извештајном периоду извршено је прецизирање будућег ИПА 2017 пројекта, који има за циљ даље јачање капацитета Државног већа тужилаца у области аналитике, статистике и управљачких капацитета.

Активности спровођене у IV кварталу 2016: Након усвајања Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Административној канцеларији Државног већа тужилаца, у септембру и октобру 2016. године, а све у циљу јачања капацитета Административне канцеларије Државног већа тужилаца, заснован је радни однос на неодређено време по основу споразума о преузимању државних службеника, на радном месту за праћење и анализу рада јавних тужилаштава, на радном месту за учешће у нормативним пословима, на радном месту за европске интеграције и на радном месту систем и веб-администратор.

У складу са Законом о државним службеницима и Уредбом о припреми кадровског плана у државним органима, Министарству финансија достављен је нацрт кадровског плана за 2017. годину, истовремено са предлогом финансијског плана за 2017. годину, при чему се водило рачуна о потреби континуираног јачања капацитета Административне канцеларије Државног већа тужилаца.

Настављено је спровођење ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“, који за један од циљева има јачање капацитета Административне канцеларије Државног већа тужилаца. У октобру 2016. године, у оквиру овог пројекта одржана је обука о планирању и извршењу буџета за запослене у Групи за планирање и извршење буџета јавних финансија и Групи за финансијско-рачуноводствене

послове Државног већа тужилаца. Такође, од 30.10-4.11.2016. године у оквиру овог пројекта одржана је експертска мисија шпанских експерата за стратешко планирање и израђен нацрт мапе процеса и структура будућег Стратешког плана Државног већа тужилаца.

Исто тако, подршку у обуци запослених у Државном већу тужилаца пружила је и Светска банка, са којом је финализован план обука за 2017. годину и реализоване обуке за ИТ. *Активности спровођене у периоду од децембра 2014-јула 2016. године:* Државно веће тужилаца, донело је 09.12.2014. године, одлуку којом је предвиђено да се упражњено радно место – секретар Већа попуни спровођењем интерног конкурса, као и да право да учествују на интерном конкурсима имају државни службеници из Административне канцеларије Државног већа тужилаца и јавних тужилаштва у Републици Србији. Конкурсна комисија је спровела интерни конкурс у складу са Правилником о попуњавању извршилачких радних места и положаја у Административној канцеларији Државног већа тужилаца. Веће је, на седници одржаној дана 26.01.2015. године, у складу са одредбом члана 7. ст. 2. и 3. Одлуке о образовању и раду Административне канцеларије, поставило на положај секретара Државног већа тужилаца, период од 5 година, почев од 26.01.2015. године.

У четвртном кварталу 2014. године Државно веће тужилаца учествовало је у процесу селекције понуђача за ИПА 2013 пројекат: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца, и по избору партнера из државе чланице ЕУ, започело је рад на изради текста Twinning уговора. Једна од компоненти у оквиру првог резултата овог пројекта (Јачање административних капацитета) односи се на јачање унутрашње организације Административне канцеларије ДВТ-а, укључујући израду стратешког плана, плана јачања капацитета и процену потреба за обуком запослених у Административној канцеларији ДВТ-а, и у оквиру ове мере, извршиће се процена потреба, организовати радионице и округли столови, израдити препоруке и одржати обука кадрова. Почетак реализације овог пројекта отпочео је у другом кварталу 2015. године

У трећем кварталу 2015. године потписан је уговор и почела је имплементација ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца". Једна од компоненти у оквиру првог резултата овог пројекта (Јачање административних капацитета) односи се на јачање унутрашње организације Административне канцеларије ДВТ-а, укључујући израду стратешког плана, плана јачања капацитета и процену потреба за обуком запослених у Административној канцеларији ДВТ-а, и у оквиру ове мере, у четвртном кварталу 2015. године, реализоваће се радионица у оквиру којих ће се извршити процена потреба, а затим и израда препорука, док се у наредним кварталима очекује и одржавање округлих столова и обука кадрова.

Државно веће тужилаца је, дана 22. децембра 2015. године, на основу члана 11. став 4. и члана 13. став 3. Уредбе о припреми кадровског плана у државним органима („Службени

гласник РС”, број 8/2006), доставило Министарству финансија, Предлог кадровског плана Државног већа тужилаца за 2016. годину, са образложењем, на сагласност.

Предлог кадровског плана Државног већа тужилаца за 2016. годину, у потпуности је усклађен са Законом о буџету Републике Србије за 2016. годину („Службени гласник РС”, број 103/2015).

Министарство финансија је, дописом Број: 112-01-100/2016-03 од 04. априла 2016. године, дало сагласност на предлог кадровског плана Државног већа тужилаца за 2016. годину.

У току је израда новог Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Административној канцеларији Државног већа тужилаца, и по усвајању Правилника од стране Државног већа тужилаца, у најкраћем року, приступиће се попуњавању извршилачких радних места, пре свега преузимањем државних службеника и спровођењем интерног јавног конкурса.

Треба нагласити да, Државно веће тужилаца предлаже обим и структуру буџетских средстава неопходних за текуће расходе и расходе за јавнотужилачко особље, уз претходно прибављено мишљење министарства надлежног за правосуђе и врши расподелу ових средстава на јавна тужилаштва.

Надзор над трошењем буџетских средстава одређених за рад јавних тужилаштава спроводе Државно веће тужилаца, министарство надлежно за правосуђе и министарство надлежно за финансије.

Државно веће тужилаца, иницирало је одржавање састанка са представницима министарства правде и министарства финансија имајући у виду да, у периоду који следи, преузима од министарства надлежног за правосуђе права, обавезе, предмете и архиву који су потребни за потпуни прелазак буџетских овлашћења са Министарства надлежног за правосуђе на Државно веће тужилаца.

У складу са наведеним, Државно веће тужилаца преузима и државне службенике и намештенике у министарству надлежном за правосуђе који раде на пословима из преузетог делокруга.

Државно веће тужилаца, на седници одржаној дана 22. јула 2016. године, усвојило је Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Административној канцеларији Државног већа тужилаца, у складу са Кадровским планом Државног већа тужилаца за 2016. годину, који је донет након што је прибављена сагласност од стране Министарства финансија.

1.1.5.1. Измена Пословника о раду Високог савета судства у циљу прописивања јасне процедуре јавног реаговања Високог савета судства у случајевима политичког утицаја на рад судства, која подразумева како редовно/периодично, тако и ванредно обраћање Високог савета судства јавности, у вези са евентуалним постојањем политичког утицаја на рад судства, као и његова ефективна примена. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Високи савет судства, на седници одржаној 25. октобра 2016. године донео је Одлуку о допунама Пословника о раду Високог савета судства која је објављена у „Службеном гласнику РС“, број 91/16. Наведеном одлуком прописана је процедура јавног реаговања Високог савета судства у случајевима политичког утицаја на рад судства.

1.1.5.2. Измена пословника о раду Државног већа тужилаца у циљу прописивања јасне процедуре јавног реаговања Државног већа тужилаца у случајевима политичког утицаја на рад јавног тужилаштва, која подразумева како редовно/периодично, тако и ванредно обраћање Државног већа тужилаца јавности, у вези са евентуалним постојањем политичког утицаја на рад јавног тужилаштва, као и његова ефективна примена. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март 2018:

Повереник за самосталност наставио је са поступањем у више предмета, у складу са одредбама члана 9. Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). С тим у вези, Повереник за самосталност подносио је извештаје Државном већу тужилаца и обавештавао јавност о случајевима недозвољеног утицаја на рад јавног тужилаштва, којима је, по уверењу појединих носилаца јавнотужилачке функције, угрожавана самосталност јавног тужилаштва и професионални интегритет носилаца јавнотужилачке функције.

У оквиру пројекта „Јачање гаранција независних и непристрасних судова“, који, у сарадњи са ЕУ, спроводи Савет Европе, одржане су четири радионице на тему „Пријављивање недозвољеног или непримереног утицаја на тужилаштво“: 22.02.2018.г у Крагујевцу, 23.2.2018.г. у Новом Саду, 15.3.2018.г. у Нишу и 16.3.2018.г у Београду, за укупно 80 јавних тужилаца и заменика јавног тужиоца са сва четири апелациона подручја, на којима је Повереник за самосталност говорио о недозвољеном или непримереном утицају на тужилаштво и његовом пријављивању.

Децембар, 2017. године: Повереник за самосталност наставио је са поступањем у више предмета, у складу са одредбама члана 9. Пословника о раду Државног већа тужилаца

(„Службени гласник РС“, број 29/17). С тим у вези, Повереник за самосталност подносио је извештаје Државном већу тужилаца и обавештавао јавност о случајевима недозвољеног утицаја на рад јавног тужилаштва, којима је, по уверењу појединих носилаца јавнотужилачке функције, угрожавана самосталност јавног тужилаштва и професионални интегритет носилаца јавнотужилачке функције.

Такође, у оквиру пројекта „Јачање гаранција независних и непристрасних судова“, који, у сарадњи са ЕУ, спроводи Савет Европе, од 28-29.11.2017.г. у Београду одржан је „Округли сто о јачању гаранција самосталности јавног тужилаштва и непримереном утицају на јавно тужилаштво“. На овом округлом столу учествовали су представници Државног већа тужилаца и представници јавних тужилаштава. Уз презентације иностраног и националног експерта о гаранцијама самосталности и непримереном утицају, учесницима се обратио и Повереник за самосталност Државног већа тужилаца, који је представио надлежност и начин рада Повереника за самосталности.

Септембар, 2017: Након што је одредбама члана 9. Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17) установљен институт Повереника за самосталност, и Одлуком А бр. 393/17 од 07.04.2017. године уређен начин поступања Повереника у случајевима политичког и другог недозвољеног утицаја на рад јавног тужилаштва, заменик председника Државног већа тужилаца почео је са вршењем дужности Повереника за самосталност.

С обзиром на то да је 10.04.2017. године Повереник дописом обавестио сва јавна тужилаштва у Републици Србији о успостављању института Повереника за самосталност, као и о процедурама за обавештавање Државног већа тужилаца о недозвољеном утицају на рад јавног тужилаштва, поједини носиоци јавнотужилачке функције указали су Поверенику на поступке којима се, по њиховом уверењу, угрожава самосталност јавног тужилаштва и професионални интегритет носилаца јавнотужилачке функције. С тим у вези, Повереник за самосталност поступа у више предмета.

Јун, 2017. године: У претходном извештајном периоду, 23.03.2017. године Државно веће тужилаца усвојило је Пословник о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17), којим је установљен институт повереника за самосталност, прописано да ову функцију обавља заменик председника Државног већа тужилаца и установљена процедура јавног реаговања Државног већа тужилаца у случајевима политичког утицаја на рад јавног тужилаштва, и то редовно (једном годишње) и ванредно (у случају потребе).

С тим у вези, Државно веће тужилаца донело је 07.04.2017. године Одлуку А бр. 393/17, којом је детаљно уређен начин поступања Повереника за самосталност у случајевима политичког и другог недозвољеног утицаја на рад јавног тужилаштва, у складу са чланом 9. Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17).

10.04.2017. године Повереник за самосталност упутио је допис свим јавним тужилаштвима у Републици Србији, обавештавајући их о успостављању института Повереника за самосталност и процедуре за обавештавање Државног већа тужилаца о недозвољеном утицају на рад јавног тужилаштва. Овим дописом сви носиоци јавнотужилачке функције обавештени су да Поверенику за самосталност могу указивати на поступке којима се, по њиховом уверењу, угрожава самосталност јавног тужилаштва и професионални интегритет носилаца јавнотужилачке функције. Такође је наведено да, према указаној потреби, поступци угрожавања самосталности и интегритета могу да буду сврстани и у поверљиве списе, у зависности од могућег степена угрожавања или карактера евенуалног недозвољеног утицаја на рад јавног тужилаштва.

Одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17), који је усвојен на седници Већа одржаној 23.03.2017. године, прописана је процедура јавног реаговања Државног већа тужилаца у случајевима политичког утицаја на рад јавног тужилаштва, која подразумева редовно/периодично обавештавање јавности од стране Државног већа тужилаца о постојању политичког или другог недозвољеног утицаја на рад јавног тужилаштва једном годишње. Поред тога, прописана је и процедура ванредног обраћања Државног већа тужилаца јавности поводом политичког или другог недозвољеног утицаја на рад јавног тужилаштва, у случају потребе. У члану 9. Пословника одређено је да о постојању политичког или другог недозвољеног утицаја на рад јавног тужилаштва Веће обавештава заменик председника, који у том случају поступа као повереник за самосталност, при чему ће начин поступања повереника и обавештавања бити детаљно уређен посебном одлуком Већа.

1.1.6.1. Доношење Кодекса понашања за народне посланике о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака и његова ефективна примена. (Континуирано, почев од III квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Кодекс понашања за народне посланике о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака усвојен је 20. јула 2017. године, а објављен је у „Службеном гласнику РС број 71/17“.

1.1.6.2. Доношење Кодекса понашања за чланове Владе Републике Србије о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака и његова ефективна примена. (Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Влада је на својој 192. седници од 23. јануара 2016. године, на предлог Министарства правде, донела закључак којим је усвојила Кодекс понашања чланова Владе о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака.

Закључак је објављен у Службеном гласнику РС, број 6 од 28. јануара 2016. године.

1.1.6.3. Измена и допуна Кодекса полицијске етике и његова ефективна примена у делу који се односи на одговорност полицијских службеника за неовлашћено саопштавање информација о текућим или планираним кривичним истрагама. Повезана активност са 3.5.2.11. (Континуирано, почев од II квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. У складу са новим Законом о полицији (члан 45. став 3.) израђен је потпуно нов Кодекс полицијске етике, који је на предлог министарства донела Влада Републике Србије. У вези са тим, у нови Кодекс полицијске етике унета је општа норма „Заштита службених података“, у којој се наводи да полицијски службеници не откривају и не користе неовлашћено податке до којих су дошли у служби или поводом вршења службе, а који би могли угрозити ток законитог поступка, односно права трећих лица.

У члану 7. Кодекса полицијске етике („Службени гласник РС“, број 17/17), под називом „Заштита службених података“ прописано је да полицијски службеници не откривају и не користе неовлашћено податке до којих су дошли у служби или поводом вршења службе, а нарочито оне који би могли угрозити ток законитог поступка, односно права трећих лица. Чланом 12. Кодекса прописано је да понашање супротно одредбама Кодекса представља понашање које штети угледу Министарства и полицијске професије.

Такође, у члану 33. новог Закона о полицији који је донет у фебруару 2016. године - „Стандарди полицијског поступања“ се наводи да запослени у министарству не нарушавају поверљивост података до којих се долази на раду или у вези са радом.

1.1.6.4. Израда и објављивање електронске брошуре намењене носиоцима политичких функција о границама дозвољености коментарисања судских одлука и поступака на интернет странама Народне скупштине и Владе Републике Србије. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Одељење за односе са јавношћу Републичког јавног тужилаштва и Државно већа тужилаца, уз подршку пројекта ГИЗ - а, Министарства правде и уз учешће представника медија, направили су приручник - Водич за комуникацију између јавних тужилаштва, медија и јавности са препорукама конкретног начина рада како представника јавних тужилаштва овлашћених да комуницирају са медијима, тако и представника медија, приликом информисања грађана о учињеним кривичним делима и спроведеним мерама и радњама. Наведени приручник садржи неопходни приказ цурења информација, као и конкретне препоруке за бољу сарадњу, објашњење института и начину рада тужилаштва, али и правила за запослене у ПР – у са циљем да се успостави најбољу

могућа сарадњу са медијима. Промоција приручника одржана је 15. фебруара 2016. године уз присуство новинара и јавних тужилаца.

1.1.6.5. Увођење европских стандарда везаних за поштовање судских одлука и границе дозвољености критиковања судских одлука и поступака у контексту поштовања независности правосуђа у програм Правосудне академије и спровођење обука у овој области. (Континуирано, почев од III и IV квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: У новој згради Правосудне академије у Београду, чији се почетак темељне реконструкције очекује средином 2018. године, одржане су радионице на тему „Основна обука за комуникацију и односе са јавношћу“ и то:

1) 25. јануара 2018. године – за двадесетак новопостављених портпарола судова, који су на ове функције именовани у судовима широм Србије током 2017. године;

2) 26. јануара 2018. године – за двадесетак новопостављених портпарола јавних тужилаштва, који су на ове функције именовани у јавним тужилаштвима широм Србије у току 2017. године.

Вербална и невербална комуникација, порука и публика, технике за успешно „слање“ поруке, јавни наступ итд. само су неке од тема које су обрађиване на овим радионицама.

У току радионица портпароли судова/тужилаштва били су у прилици да се кроз дискусију осврну на проблеме које судови/тужилаштва имају у комуникацији са медијима и јавношћу; говорило се и о значају редовне и професионалне комуникације коју је неопходно унапредити у судовима/тужилаштвима. Такође, кроз практичну вежбу, свако од учесника радионице био је у прилици да се опроба у јавном наступу пред камерама, говорећи о актуелним темама везаним за рад судова, односно јавних тужилаштва.

Након ове радионице, новоизабрани портпароли су стекли неопходна основна знања из области комуникације, тако да ће обуку наставити кроз напредне комуникацијске обуке које ће се у току 2018. године реализовати кроз два модула.

Први модул ће бити посвећен вештинама прављења комуникационе стратегије сваког појединачног суда/јавног тужилаштва, док ће други модул бити посвећен унапређењу вештине представљања у медијима, чија ће основна тема бити промоција медијације у циљу смањења броја судских предмета, односно када је реч о тужилаштвима, презентовање резултата постигнутих у примени Закона о спречавању породичног насиља, тј. примене института споразума о признању кривице, како би се презентовали резултати рада јавних тужилаштва и разјасниле недоумице које јавност има у вези са тим.

Радионице је водила Мирјана Голубовић, начелник Одељења за посебна знања и вештине Правосудне академије.

Децембар, 2017. године: Стање непромењено.

Јун, 2017. године: Резултати претходних конференција на тему "Спречавање цурења информација у циљу подизања квалитета тужилачке истраге и професионализације пласирања информација у јавност", организованих током четвртог квартала 2016. године од стране Републичког јавног тужилаштва и Државног већа тужилаца, у сарадњи са Правосудном академијом и уз подршку ЕУ пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“, анализирани су на петој завршној конференцији, одржаној 20.06.2017. године у Београду. На тој конференцији представљен је и приручник са заједничким препорукама и конкретним предлозима у вези са корацима које је потребно предузети у наредном периоду у правцу спречавања цурења информација.

Раније активности: Током септембра и октобра 2016. године Државно веће тужилаца одржало је четири обуке: у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу, у оквиру програма обука које организују Републичко јавно тужилаштво и Државно веће тужилаца, у сарадњи са Правосудном академијом. На обукама су анализирани резултати примене Комуникационе стратегије, са нарочитим освртом на то у којој мери је поштована претпоставка невиности, затим однос релевантних субјеката према теми спречавања цурења информација, закључно са анализом спровођења Стратегије у целини.

1.1.6.6. Организовање радионица за новинаре у циљу усвајања европских стандарда и унутрашњих норми везаних за поштовање судских одлука и извештавање о судским поступцима. (Континуирано, почев од III и IV квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Децембар, 2017. године: Стање непромењено.

Јун, 2017. године: Дана 20.06.2017. године у Београду одржана је пета завршна конференција, на којој су анализирани резултати претходних конференција на тему "Спречавање цурења информација у циљу подизања квалитета тужилачке истраге и професионализације пласирања информација у јавност", организованих током четвртог квартала 2016. године од стране Републичког јавног тужилаштва и Државног већа тужилаца, у сарадњи са Правосудном академијом, а уз подршку пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“, који финансира Европска унија. На завршној конференцији представљен је и приручник са заједничким препорукама и конкретним предлозима у вези са корацима које је потребно предузети у наредном периоду у правцу спречавања цурења информација, попут обука и изградње професионално партнерских односа новинара и тужилаца, са циљем достизања високих стандарда у области извештавања.

Март 2017. године: За први квартал 2017. године планирана је израда анализе резултата са претходно одржаних конференција, имајући у виду да је пројектом предвиђено одржавање пете завршне конференције на којој ће се анализирати резултати и дати заједничке препоруке кроз приручник, који ће бити израђен на основу резултата претходних конференција.

Такође, планиран је наставак сарадње са Правосудном академијом, у циљу даљих обука представника јавних тужилаштва у примени Комуникационе стратегије тужилаштва, медијских наступа и сарадње са медијима – напредни део обуке за медијски наступ, у вези са којом обуком су у току преговори са Правосудном академијом. Такође, имајући у виду значај заједничких радионица са представницима медија и полиције, нарочито у области спречавања цурења информација, у току су договори са Правосудном академијом и представницима ИПА пројекта „Јачање образовних активности и организационих капацитета Правосудне академије“ о могућностима, начину и модалитетима наставка ових обука.

Раније активности: Републичко јавно тужилаштво и Државно веће тужилаца, у сарадњи са Правосудном академијом, а уз подршку пројекта „Унапређење ефикасности правосудја“, који финансира Европска унија, одржало је до сада три од планираних пет конференција (18.11.2016. године у Београду, 02.12.2016. године у Нишу и 09.12.2016. године у Новом Саду), на тему "Спречавање цурења информација у циљу подизања квалитета тужилачке истраге и професионализације пласирања информација у јавност".

Наведене конференције окупиле су представнике тужилаштва (око 97 лица), Министарства унутрашњих послова, здравствених установа (око 18 лица) и медија (око 88 лица), и на њима се дискутовало о мерама које је потребно предузети у циљу спречавања цурења информација, усвајања европских стандарда и поштовања унутрашњих норми, са циљем што квалитетнијег извештавања. Као једна од мера у досадашњем току наведених конференција, предложено је и одржавање будућих заједничких обука за представнике тужилаштва и медија. Након завршетка четврте конференције, планирана је израда приручника, који ће садржати конкретне предлоге у вези са корацима које је потребно предузети у наредном периоду у правцу спречавања цурења информација, попут обука што ширег круга новинара и тужилаца, ради изградње професионално партнерских односа, што ће резултирати достизањем високих стандарда у области извештавања.

1.1.6.7. Ефикасније процесуирање прекршаја у случајевима јавног кршења претпоставке невиности (члан 73. Закона о јавном информисању и медијима) и вођење евиденције о овој врсти поступака. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Према допису Прекршајног апелационог суда од 20.03.2018. године, у периоду од 01.12.2017. године до 15.03.2018. године, прекршајни судови у Републици Србији и Прекршајни апелациони суд нису имали предмете по члану 73. Закона о јавном информисању и медијима.

Децембар, 2017: У периоду од 01.09.2017. године до 01.12.2017. године, у Прекршајном Апелационом суду није било покренутих прекршајних поступака, у вези са чланом 73. Закона о информисању и медијима, док је у току 2017. године окончан један прекршајни поступак.

На основу извештаја који су доставили председници прекршајних судова, у периоду од 01.09.2017. године до 01.12.2017. године, једино је у Прекршајном суду у Бачкој Паланци покренуто 2 прекршајна поступка, док је у току 2017. године у истом суду окончано 8 прекршајних поступака. Нема података о евентуалним изазовима у спровођењу ових поступака.

Спровођење активности је у току. Јавна тужилаштва спроводе своја уставна и законска овлашћења у погледу покретања прекршајног поступка.

Септембар, 2017: Спровођење активности је у току. Јавна тужилаштва спроводе своја уставна и законска овлашћења у погледу покретања прекршајног поступка.

У периоду од 01.07.2017. године до 01.09.2017. године (извештајни период за Шести извештај), пред Прекршајним апелационим судом није покренут ниједан другостепени поступак због извршења прекршаја из члана 73. Закона о јавном информисању и медијима. Пред првостепеним прекршајним судовима у назначеном периоду окончана су три (3) прекршајна поступка због извршења наведеног прекршаја, и покренута су два нова, сви пред Прекршајним судом у Београду, док остали прекршајни судови, као и у претходном периоду, немају у раду предмете због извршења прекршаја из члана 73. Закона о јавном информисању и медијима.

Јун, 2017. године: На основу података које је Прекршајни апелациони суд доставио 23. јуна 2017. године, у периоду од 01.01.2017. до 01.06.2017. године пред тим судом покренут је и окончан један другостепени поступак због извршења прекршаја из члана 73. Закона о јавном информисању и медијима.

С друге стране, пред првостепеним прекршајним судовима у наведеном периоду покренуто је осам (8) прекршајних поступака због извршења наведеног прекршаја, сви пред Прекршајним судом у Београду, док остали прекршајни судови немају у раду предмете због извршења прекршаја из члана 73. Закона о јавном информисању и медијима.

С обзиром на мали број покренутих и вођених поступака, прекршајни судови нису идентификовали посебне изазове у процесуирању ових прекршаја.

Март 2017. године: На основу података које је Прекршајни апелациони суд доставио Врховном касационом суду дана 16.03.2017. године, од 01.12.2016. године до 15.03.2017. године није покренут ниједан прекршајни нови поступак за прекршај из члана 73 Закона о информисању и медијима. Од поступака који су на дан 01.12.2016. године били у раду прекршајних судова (тачније Прекршајног суда у Београду) окончан је један у 2017. години.

Децембар 2016: На основу извештаја који је Прекршајни апелациони суд доставио Врховном касационом суду дана 09.12.2016. године, у периоду од 01.09.2016. године до 01.12.2016. године покренуто је пет (5) прекршајних поступака за прекршај из члана 73 Закона о информисању и медијима, сви пред Прекршајним судом у Београду. Само је један од наведених поступака окончан у текућој години до сада.

Нормативни оквир: Јавна тужилаштва су сходно Закону о јавном тужилаштву и Правилнику о управи у јавном тужилаштву овлашћена да подносе захтеве за покретање прекршајног поступка у случајевима постојања основа сумње да је извршен прекршај из члана 73. Закона о јавном информисању и медијима, посебно имајући у виду одредбу чл. 3 ЗКП-а којом је прописано да се свако сматра невиним све док се његова кривица за кривично дело не утврди правноснажном одлуком суда, те да су државни и други органи и организације, средства јавног обавештавања, удружења и јавне личности дужни су да се придржавају овог правила и да својим јавним изјавама о окривљеном, кривичном делу и поступку не повређују права окривљеног. Одредбом чл. 136 Правилника о управи у јавном тужилаштву прописано је да се ови захтеви заводе се у посебне „Птз“ уписнике прекршајних предмета.

Примена у периоду од јануара 2015-октобра 2016. године: Ови поступци се спроводе пред прекршајним судовима. Успостављањем СИПРЕС-а (система за аутоматско вођење предмета у свим прекршајним судовима) омогућено је (од јануара 2016. године) вођење прецизне евиденције о овој врсти поступака. Ову статистику прикупља Прекршајни апелациони суд месечно, а Врховни касациони суд на полугодишњем и годишњем нивоу. Према подацима прибављеним од Прекршајног апелационог суда, у 2015. години пред прекршајним судовима Републике Србије покренута су укупно четири (4) прекршајна поступка због извршења прекршаја из члана 140. Закона о јавном информисању и медијима (кршење претпоставке невиности). Ниједан од наведених поступака до 04. маја 2016. године, када је извештај достављен Врховном касационом суду, није окончан.

На основу извештаја који је Прекршајни апелациони суд доставио Врховном касационом суду дана 15.09.2016. године, у периоду од 01.01.2016. до 15.06.2016. године једино у Прекршајном суду у Новом Пазару окончан један прекршајни поступак који је покренут у 2015. години за прекршај из члана 73. Закона о јавном информисању и медијима.

1.1.7.1. Квартално објављивање јавног позива организацијама цивилног друштва и струковним удружењима за достављање коментара и предлога који се односе на дефинисање будућих реформских корака. (Квартално, почев од IV квартала 2014. године)

Активност се успешно реализује.

Март 2018: Види 1.1.1.1.

Децембар, 2017: Представници канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом представиће експерту за уставне промене Џејмсу Хамилтону основе консултативног процеса који је спроводен на ову тему током 2017. године, као и планове спровођења јавне расправе у сарадњи са Министарством правде, након објављивања радне верзије уставних амандмана.

Септембар, 2017: Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, у сарадњи са Министарством правде, наставила је да прикупља прилоге организација цивилног друштва у склопу консултативног процеса у вези са изменама Устава Републике Србије у делу који се односи на правосуђе. У првом позиву за прикупљање коментара и сугестија, током маја и јуна месеца 2017. године, стигло је 14 прилога од стране 16 организација и мрежа организација. Округли сто са организацијама цивилног друштва организован је 21. јула у Београду. Организације су позване да наставе да достављају прилоге, па је у другом кругу прикупљања прилога стигло укупно 13 прилога од 10 организација, 2 адвокатске коморе, 1 академске установе, као и од појединаца из адвокатске професије. Други округли сто са организацијама је организован 7. септембра у Београду. Како би се обезбедила транспарентност и инклузивност процеса, садржај свих пристиглих предлога у целини је објављен на интернет страницама Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом и Министарства правде. Такође, организације су позване да наставе континуирано да достављају своје додатне предлоге и сугестије у писаној форми.

Јун, 2017. године: Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, у сарадњи са Министарством правде, објавила је у мају 2017. године јавни позив организацијама цивилног друштва да учествују у консултативном процесу у вези са изменама Устава Републике Србије у делу који се односи на правосуђе. Јавни позив је отворен до 30. јуна 2017. године. У циљу обезбеђивања широког консултативног процеса поводом измена најзначајнијег правног документа у Републици Србији и укључивања свих заинтересованих актера у јавну дебату, прва фаза овог консултативног процеса обухвата прикупљање предлога и сугестија за идентификовање уставних одредби које се односе на правосуђе, а које је потребно изменити, као и достављање конкретних предлога за измену са њиховим јасним образложењем. Након прикупљања коментара, Министарство и Канцеларија ће организовати округли сто са организацијама цивилног друштва на коме ће се ближе разматрати пристигли предлози. Канцеларија за људска и мањинска права организовала је у јуну 2017. године округли сто о улози организација цивилног друштва у извештавању о

спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина. На округлом столу су размењена искустава и дискутовано је о различитим могућим механизмима за будућу сарадњу у циљу даљег унапређења система праћења и извештавања о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина.

Раније активности: Преговарачка група је успоставила потпуно нову и (у складу са заједничким мишљењем свих страна) веома успешну сарадњу са ОЦД. Током састављања АП за Поглавље 23, Преговарачка група за Поглавље 23 је организовала више округлих столова консултација са ОЦД користећи методологију јавног позива за коментаре и сугестије, редовне састанке са Националним Конвентом ЕУ као и билатералне састанке. Сваки појединачни коментар или предлог примљен од ОЦД је анализиран. Преговарачка група је доставила детаљан извештај о саветодавном поступку и ниво/разлоге (не)примене свих коментара који су примљени. Детаљан извештај консултативног процеса може се наћи на <http://mpravde.gov.rs/tekst/8851/treci-nacrt-akcionog-plana-za-poglavlje-23-nakon-okoncanog-konsultativnog-procesa.php>.

Преговарачка група је наставила са саветодавним поступком и након усвајања АП користећи две методе: регуларни састанци са Националним Конвентом за ЕУ као и кроз јавни позив за давање коментара на нацрте закона, стратегије и акционе планове који су вези са спровођењем АП за ПГ 23. На сваком заједничком састанку са ОЦД, преговарачка група и Национални конвент формулишу заједничке закључке о релевантним тачкама о сарадњи и могућностима побољшања. На последњем састанку једна од главних тема је била идентификација активности које се могу спровести у сарадњи са ОЦД; дискусија о Акционом плану за националне мањине; потом дискусија о Тужилачкој стратегији за истрагу и гоњење ратних злочина; као и уопштено о преговарачкој позицији.

Паралелно, Савет за имплементацију АП за ПГ 23 активно комуницира са представницима ОЦД-а преко друштвених мрежа (посетите <https://twitter.com/SavetPg23>), као и кроз објављивање свих релевантних информација у делу веб странице Министарства правде која је посвећена процесу преговора са ЕУ (посетите <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/2986/pregovori-sa-eu.php>). Важно је напоменути да, на поменутој веб страници, Савет редовно објављује Извештаје о спровођењу Акционог плана за ПГ 23 на српском и енглеском језику заједно са статистичким извештајем о ефикасности спровођења Акционог плана за ПГ 23.

Савет за спровођење Акционог плана за ПГ 23 1. јула 2016. године одржао је јавну презентацију Првог извештаја о спровођењу Акционог плана за ПГ 23 бројним представницима државних органа, организацијама цивилног друштва и међународним партнерима.

Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23 позвао је представнике Националног конвента о Европској унији да учествују у наредној обуци о методологији извештавања, заказаној за 14. октобар 2016. године.

Представници Националног конвента о Европској унији су учествовали на састанку Преговарачке групе за Поглавље 23 и Савета за спровођење Акционог плана за Поглавље 23 са Одбором за европске интеграције Народне скупштине, одржаном у октобру 2016. године.

Председник Националног конвента о Европској унији је учествовао на конференцији Националног конвента о Поглављу 23, одржаној у новембру 2016. године. Представници Националног конвента активно доприносе свим конференцијама, округлим столовима и јавним расправама о реализацији активности из Акционог плана за Поглавље 23 (за сва три потпоглавља) и дају коментаре на нацрт предлога прописа израђених од различитих државних органа.

Савет за спровођење Акционог плана за Поглавље 23 је одржао 22. децембра 2016. године јавну презентацију Четвртог извештаја о спровођењу Акционог плана за ПГ 23 бројним представницима државних органа, организацијама цивилног друштва и међународним партнерима.

Сви извештаји и други документи релевантни за спровођење Акционог плана за ПГ 23 континуирано се објављују на интернет страници Министарства правде.

1.1.7.2. Подношење, објављивање и разматрање кварталних извештаја о пристиглим коментарима и предлозима цивилног друштва који се односе на дефинисање будућих реформских корака. (Квартално, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Видети 1.1.7.1.

1.1.7.3. Периодично организовање округлих столова на којима би се разматрали донети и недостаци остварене сарадње, као и могућности унапређења сарадње у креирању и спровођењу реформских корака, у складу са добром праксом омогућавања повратне информације поводом предлога које подносе ОЦД. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Септембар, 2017: У склопу консултативног процеса о изменама Устава Републике Србије у делу који се односи на правосуђе Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом и

Министарство правде су до сада организовали три округла стола посвећена разматрању предлога за измену Уставних одредби који су достављени у оквиру јавног позива који су објавили Канцеларија и Министарство. У округлим столовима учешће су узеле организације цивилног друштва, као и представници правосудних институција, Преговарачког тима за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији, Народне скупштине, амбасада и међународних организација. Први округли сто је организован 21. јула 2017. године у Палати Србија, у Београду. Округли сто су отворили министар правде Нела Кубуровић, шеф Преговарачког тима за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији Тања Мишчевић, вршилац дужности директора Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Жарко Степановић и Чедомир Бацковић, помоћник Министра правде.² Главне теме за дискусију овог уводног састанка биле су тренутно стање у вези за уставним оквиром, као и преглед достављених предлога и коментара.

Други округли сто је организован 7. септембра 2017. године у Палати Србија, у Београду. Тема округлог стола била је „*Стручност носилаца правосудних функција*“, а скуп су отворили шеф Преговарачког тима за вођење преговора о приступању Републике Србије Европској унији Тања Мишчевић, вршилац дужности директора Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Жарко Степановић и Чедомир Бацковић, помоћник Министра правде.³

У прва два округла стола одржана у Београду учешће су узеле примарно оне организације које су доставиле своје предлоге и сугестије за измене Уставних одредби у делу који се односи на правосуђе. Како би се обезбедила што већа инклузивност процеса и укључивање локалног нивоа у консултације о изменама Устава у делу који се односи на правосуђе, биће организована још три округла стола – у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду, као и завршна дискусија у Београду. За учешће у јавним дебатама на локалном нивоу расписан је јавни позив за учешће свим заинтересованим организацијама цивилног друштва. Округли сто у Крагујевцу је одржан 26. септембра 2017. године, са темом „*Надлежности Високог савета судства и Државног већа тужилаца*“. Скуп су отворили Мирко Чикириз, државни секретар у Министарству правде, Чедомир Бацковић, помоћник Министра правде, и Жарко Степановић, вршилац дужности директора Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом.⁴

² Више о првом округлом столу: <http://civilnodrustvo.gov.rs/vest/okrugli-sto-o-izmenama-ustava-u-delu-koji-se-odnosi-na-pravosu%C4%91e.37.html?newsId=834>.

³ Више о другом округлом столу: <http://civilnodrustvo.gov.rs/vest/drugi-okrugli-sto-o-izmenama-ustava-u-delu-koji-se-odnosi-na-pravosu%C4%91e.37.html?newsId=842>.

⁴ Више о трећем округлом столу: <http://civilnodrustvo.gov.rs/vest/u-kragujevcu-odr%C5%BEana-javna-debata-o-izmenama-ustava-u-oblasti-pravosu%C4%91a.37.html?newsId=847>.

Наредни округли столови биће одржани 13. октобра у Нишу, 30. октобра у Новом Саду и 15. новембра у Београду.

Јун, 2017. године: У плану је организација округлог стола са организацијама цивилног друштва на ком би се разматрали предлози достављени у оквиру консултативног процеса о изменама Устава Републике Србије у делу који се односи на правосуђе (види 1.1.1.1).

Раније активности: Видети 1.1.7.1. Додатно, на иницијативу Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом, а у сарадњи са организацијама цивилног друштва „Грађанске иницијативе” и „Траг фондација”, у јулу 2016. године организован је састанак представника цивилног сектора и Комисије за израду Грађанског законика, на ком су представљени ставови, сугестије и предлози цивилног сектора у вези са одредбама нацрта Грађанског законика које се односе на статус удружења, задужбине и фондације. Члановима Комисије том приликом је уручена и Анализа ових одредаба Грађанског законика, коју је израдио независни експерт за ТАКСО (ТАКСО) Ресурсни центар Грађанских иницијатива. Састанак је завршен закључком да се, након што се чланови Комисије упознају са садржајем Анализе и предлозима за измену, одржи састанак почетком октобра текуће године, на којем би се детаљније расправљало о сваком појединачном члану Законика који се односи на уређење правног положаја удружења, задужбина и фондација. У јуну 2016. године Министарству правде је предата иницијатива за измену поменутих одредаба коју је потписало 247 ОЦД из 57 градова и општина Србије.

У складу са закључцима са састанка заједничке радне групе Државног већа тужилаца и Високог Савета судства за процену приступа националних мањина правосудном систему, одржаног 20.07.2016. године, којима је одржавање заједничке радионице о приступу националних мањина правној помоћи за Државно веће тужилаца, Високи савет судства, организације цивилног друштва и представнике националних мањина, предвиђено за другу половину септембра 2016. године, представници Државног већа тужилаца и Високог савета судства одржали су у августу 2016. године припремни састанак за организовање наведене заједничке радионице и упутили позиве надлежним државним органима, националним саветима националних мањина, организацијама цивилног друштва и међународним организацијама за учешће на овој радионици, заказаној за 30.09.2016. године.

1.1.7.4. Унапређење других видова сарадње са цивилним друштвом (заједничко организовање радионица, заједничке публикације, истраживања и кампање подизања нивоа свести) у процесу дефинисања реформских корака, а у складу са Смерницама за сарадњу институција укључених у Поглавље 23 и цивилног друштва, израђеним уз подршку ТАИЕХ експерта, као и Смерницама за укључивање цивилног друштва у законодавни процес. (Континуирано, почев од III квартала 2014. године)

Активност се успешно реализује. Видети 1.1.7.1.

1.2. НЕПРИСТРАСНОСТ И ОДГОВОРНОСТ

1.2.1.1. Анализа постојећег ИКТ система у погледу хардвера, софтвера, постојећег квалитета података, као и људских ресурса у судовима, јавним тужилаштвима и затворима, са фокусом на потребама хитних измена као и средњорочних и дугорочних промена, са препорукама за његово унапређење. Иста активност 1.3.6.6. и 1.3.8.2. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Септембар, 2017 године: Анализа постојећих ИКТ система у смислу хардвера и софтвера предата је Министарству правде, у оквиру пројекта ЈИА. Акциони план за усвојене стратешке смернице са циљем побољшања ефикасности у правосуђу још увијек није израђен. Није предвиђено када ће, ко и како да изради овај Акциони план, с обзиром на то да кадровски капацитети одељења за е-правосуђе нису довољни за одржавање тренутних оперативних задатака, стога развој акционог плана није обавезан задатак за ову активност.

Јун, 2017. године: Анализа тренутног квалитета података у системима за управљање предметима урађена је од стране ИПА 2012 пројекта *Ефикасност правосуђа*.

Март 2017. године: Током извештајног периода схваћено је да свеобухватна анализа квалитета података и људских ресурса није урађена на адекватан начин од стране извођача ИПА пројекта "Ефикасност правосуђа".

Свеобухватна анализа ИКТ инфраструктуре је завршена током извештајног периода.

Раније активности: Анализа постојећег ИКТ система у погледу хардвера је спроведена уз подршку Мултидонаторског повереничког фонда (МДФ) и Америчке агенције за међународни развој (УСАИД), чији су стручњаци проценили све хардверске компоненте (сервере, десктопе, мрежну опрему) широм судова и јавних тужилаштава. Анализа је била предуслов за спровођење активност 1.2.1.2. Такође је урађена и анализа људских ресурса преко краткорочног уговора у складу са МДФ – им пројектом, којом су постигнути значајни резултати у погледу потребних људских ресурса за руковођење софтверима за управљање предметима.

Надаље, презентована активност ће бити употпуњена са свеобухватном анализом целокупне ИКТ инфраструктуре која ће бити завршена током децембра 2016. године у склопу ИПА пројекта „Процена судске инфраструктуре“, као и активностима на оквирном

пројекту „Техничка асистенција сектору правосуђа“ који треба, између осталог, да дефинише мапу пута за централни систем за управљање судским предметима.

1.2.1.2. Израдити Смернице које одређују правце развоја (концептуални модел) ИКТ система у правосуђу Републике Србије на основу резултата Функционалне анализе правосуђа, као и Анализе постојећег стања (активност 1.2.1.1, 1.3.6.6. и 1.3.8.2) а које обухватају ИКТ инфраструктуру и трошкове њеног одржавања, софтвер и људске ресурсе. Иста активност 1.3.6.9. и 1.3.8.3. (Током II квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Смернице су усвојене од стране ИКТ Секторског савета, у чији састав улазе представници именовани од стране правосудних институција релевантних за коришћење и управљање ИКТ (видети 1.2.1.3), на конститутивној седници одржаној 13. априла 2016 . године.

Март, 2018. године: Усвајањем Смерница од стране Секторске комисије за ИКТ у првој половини 2016. године, Врховни касациони суд ову активност сматра окончаном.

1.2.1.3. Институционализација координације и управљања ИКТ системом, путем јавно-приватног или јавно-јавног партнерства, нарочито водећи рачуна о елиминацији коруптивних ризика. (Континуирано, почев од II квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Дана 26.03.2018. године одржан је састанак Секторског савета за Информационо комуникационе технологије, на ком је присуствовао представник ВКС, Слободан Шолајић. На дневном реду је био преглед активности из 2017. године, између осталог:

-успостављање ПИС (Инфраструктурне платформе за интероперабилност): у циљу развоја државне мреже којом се унапређује међусобна електронска сарадња државних органа, како би се грађанима пружиле услуге електронским путем и унапређена ефикасност правосудних органа – успостављена је инфраструктурна платформа за интероперабилност. Потписан је низ протокола којима је омогућено повезивање правосуђа са другим државним органима: ЦРОСО, МУП, АПР, МДУЛС, у току су преговори са НБС и Пореском управом. ПИС сада садржи увид у низ евиденција сектора правосуђа, као и других државних органа.

-еСуд: Одржана је презентација апликације за електронску комуникацију са Управним судом (еСуд) судијама и запосленима у Управном суду, као и представницима адвокатских комора Београда и Србије, која ће омогућити електронско подношење и пријем поднесака између грађана и Управног суда.

-Централно и напредно статистичко извештавање основних и виших судова: Успешно је завршено и у употреби је софтверско решење за централно и напредно статистичко

извештавање о раду судова опште надлежности (основних, виших и апелационих) у циљу повећања ефикасности правосуђа у процесу прикупљања извештаја о раду судова и њиховој анализи, извршене су обуке за статистичаре у ВКС-у, ВСС-у и Министарству правде.

-Увођење централизованих електронских регистара, евиденција и шифарника

-Унапређење хардверске инфраструктуре у привредним и вишим судовима Републике Србије

-Унапређење рада привредних судова

-Развој информационог система за надзор рада правосудних професија - јавних извршитеља

-Централна платформа за развој интернет страница правосудних органа (уз сличне пројекте)

-Додатно је унапређен Ток предмета на порталу судова Републике Србије у виду прилагођавања коришћењу са мобилних телефона и таблет уређаја

-У складу са потребама Републичког завода за статистику успостављена је електронска размена статистичких података о правноснажно разведеним браковима

-Успостављен је адресар овере преписа рукописа општинских управа и судских јединица у општинама у којима нису именовани јавни бележници

-Бесплатан интернет за грађане у Прекршајном суду у Београду, Трећем основном суду и Првом основном суду

-Чишћење база података: У оквиру пројекта „Ефикасност правосуђа“ – чишћења података извршена је анализа 84 тикета за заустављање уноса прљавих података и њихова категоризација према степену остваривости, односно могућности имплементације. Такође, мапирани су и избрисани неисправни подаци садржани у извештајима радни дани судија, конкретно подаци у вези са годином уноса.

Такође, изнети су планови за 2018. Годину, између осталог:

-Увођење апликације СИПРИС за привредне судове

-Централно и напредно статистичко извештавање

-Извод из казнене евиденције: Планирано је да се база података Министарства унутрашњих послова, која се односи на казнену евиденцију аутоматски попуњава подацима из суда.

-ИСО сертификавање информатичара запослених у правосудним органима (судовима и тужилаштвима)

-Повезивање јавних бележника, Катастра непокретности и Пореске управе

-Регистар учесника у поступку

-Електронска огласна табла

Поред овог, планиране су активности у вези са израдом и усвајањем Акта о информационој безбедности.

У погледу активности које се тичу ИКТ система јавног тужилаштва, прикупљање тендерске документације за спровођење пројекта ИПА 2015, којим ће се у преостала јавна тужилаштва увести софтвер за обраду и вођење евиденције о предметима (САПО), је у завршној фази.

Децембар, 2017. године: Нема допуна у односу на претходни извештај.

Септембар, 2017 године: Нема одређеног напретка у овој активности.

Јун, 2017. године: Четврта седница Секторског савета за информационе и комуникационе технологије одржана је 12. јуна 2017. године. На овом састанку донета је одлука о стратешкој оријентацији за одабир и имплементацију система управљања предметима у тужилаштвима и Управи за извршење кривичних санкција, у складу са предложеним решењем описаним у документу "Општа одрживост тренутних САПО и САПА система", која се појавила као један од резултата пројекта "Техничка помоћ сектору правде" (EuropeAid/132633/C/SER/multi, FWC 2016/377045) финансира Европска унија.

Март 2017. године: Трећа седница Секторског савета за информационе и комуникационе технологије одржана је 24.02.2017. године. На састанку је донета одлука о стратешкој оријентацији за избор и увођење система за управљање предметима у судовима опште надлежности и Управном суду, у складу са предложеним решењем описаним у документу „Студија изводљивости – најодрживије решење за централизован систем за аутоматско управљање судским предметима текста“, који је настао као један од резултата пројекта „Техничка помоћ сектору правосуђа“ (EuropeAid/132633/C/SER/multi, FWC 2016/377045) финансираним од стране Европске уније.

Раније активности: Имајући у виду потребу да се постигне најшири могући консензус свих релевантних актера у процесу доношења одлука, Министарство правде је иницирало успостављање Секторског савета за информационе и комуникационе технологије (у даљем тексту : Секторски Савет). Секторски савет је образован 13. априла 2016. године. Секторски савет чине четрнаест представника именованих од стране правосудних институција релевантних за коришћење и управљање ИКТ и то: Високог савета судства, Врховног касационог суда, Републичког јавног тужилаштва, Државног већа тужилаца, Правосудне академије, Управе за извршење кривичних санкција, Државног правобранилаштва, Коморе извршитеља, Јавнобележничке коморе, Дирекције за управљање одузетом имовином, Сектора за правосуђе Министарства правде, Сектора за материјално-финансијске послове

Министарства правде, Сектора за европске интеграције и међународне пројекте Министарства правде и Одсека за е-правосуђе Министарства правде.

Мандат чланова Секторског савета траје четири године и могу поново бити именовани. Стручне и административне послове за потребе Секторског савета обавља Одсек за е-правосуђе Министарства правде.

Делокруг рада Секторског савета је институционализација координације и управљања ИКТ у оквиру правосуђа, а у складу са активностима Акционог плана за Поглавље 23 и планом рада Одсека за е-правосуђе Министарства правде.

У оквиру свог делокруга Секторски савет:

- креира стратегију развоја информационо-комуникационих технологија у сектору правосуђа,
- даје стратешку оријентацију за избор и увођење система за управљање предметима,
- даје препоруке у смислу надлежности и институционализације система за управљање предметима Министарству правде,
- усклађује креирање политике према јавно-јавном или јавно-приватном партнеру који се тичу правосудних органа и унутрашњих јединица у саставу Министарства правде,
- координише размену информација о стању информационо-комуникационих технологија у сектору правосуђа, утврђује проблеме у раду и предлаже организационој јединици Министарства правде надлежној за е-правосуђе мере за њихово отклањање и даље унапређење правосудног информационог система,
- даје смернице за усклађивање различитих донаторских пројеката из области информационо-комуникационих технологија у циљу максималне искоришћености у сектору правосуђа,
- учествује у припреми закона, других прописа, стандарда и мера у области примене ИКТ у правосудним органима,
- предлаже увођење нових електронских сервиса у правосуђе,
- прати поступке припреме, израде и спровођења прописа, стандарда, планова, програма, пројеката и хардверско-софтверских решења у правосудним органима,
- даје препоруке за програме обуке за запослене у правосуђу са циљем унапређења квалитета рада на постојећим платформама информационо-комуникационе технологије
- даје препоруке у смислу обезбеђивања одрживости информационо-комуникационих система у сектору правосуђа.

Даља координација националног буџета и донаторских фондова се очекује током I квартала 2017, када ће бити јасно да ли постоје донаторска средства за даљу иновацију у смислу ИКТ у правосуђу.

1.2.1.4. Израда плана активности и припрема одговарајућег методолошког упутства за „чишћење“ постојећих података у складу са препорукама претходних анализа, за примену методолошког упутства за „чишћење“ података. Иста активност 1.3.6.9. и 1.3.8.5. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године: Према подацима експерта са пројекта ЕУ „Унапређење ефикасности правосуђа“, пројекат је имплементирао методологију путем које је „очишћено“ око 130.000 предмета у основним судовима, а запослени су обучени да наставе са применом методологије.

Септембар, 2017. године: Тим стручњака пројекта ЈЕП, развио је и предложио преко 80 тикета за АВП апликацију како би зауставио лош и неважећи унос података у АВП базу података. Тренутна имплементација развијене методологије обухвата више од 75% улазница у оквиру АВП апликације, а преосталих мање од 25% ће бити реализоване током 2017. и почетка 2018. године. Ови тикети се тичу разних типова уобичајених грешака током уноса података, усклађивање са текућу судску књигу и закон о кривичном поступку и регистре несталих у електронској форми.

Јун, 2017. године: ИПА пројекат је припремио упутства за чишћење методолошких података, прилагођених прилагођеним за сваки од 30 одабраних судова, као и ексел табеле које одређују бројеве предмета где су идентификовани проблеми интегритета података коришћењем претходно развијених дијагностичких скрипти. Експерти за интегритет података пројекта су посетили све партнерске судове и пружили техничку помоћ особљу суда у решавању проблема квалитета података. Истовремено, експерти пројекта су обучавалио судске ИКТ администраторе у коришћењу дијагностичких скрипти како би периодично прегледали своје базе података за питања квалитета података и извучили бројеве проблематичних предмета. Одржани су тренинзи и значајно побољшана валидација софтвера на формама за унос података, који би на овај начин омогућио да се драстично смањи број неисправних података у базама података у судовима.

Март 2017. године: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована, а кашњење износи чак 3 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом, јер приручници, упутства за чишћење постојећих података и план за чишћење података недостају. Да би приручници и упутства за чишћење били адекватни,

потребно је урадити анализу постојећег стања података за чишћење, затим на основу захтева СЕРЕЈ-а и других међународних организација направити анализу будућег стања података за чишћење, који би се касније користили за извештавање.

Раније активности: Развој активности које се односе на припрему одговарајућих методолошких упутстава за "чишћење" постојећих података почео је у оквиру ИПА пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“. У складу са пројектом отпочета је процена квалитета података судских система заснована на комбинацији теренског истраживања и система провере у оквиру АВП софтвера за управљање предметима. Овај рад обухвата скуп прикупљених података и извештаја са теренских истраживања, који су анализирани уз наведене препоруке за побољшање.

Предвиђено је да ће, у наредном периоду извештавања, у оквиру наведеног пројекта бити припремљен низ наставних приручника који ће пратити одговарајуће обуке. Нажалост, пројекат „Унапређење ефикасности правосуђа“ није припремио приручнике, нити план чишћења података, због административних проблема на пројекту који се тичу ангажовања људских ресурса, па ће приручници и план за чишћење података бити припремљени за извештајни период (IV квартал 2016).

Врховни касациони суд је захваљујући подршци Мултидонаторског повереничког фонда (МДФ) којим управља Светска банка ангажовао консултанта на краћи рок, током 2015, који је, на основу анализе постојећег стања, израдио за квалитетнију употребу постојећих статистичких података о раду судова. Исте препоруке требало би да садрже и смернице о томе које статистичке податке треба изоставити из анализе рада судова коју Врховни касациони суд израђује на годишњем нивоу, управо због њихове „нечистоће“. Такође, Врховни касациони суд, као главни корисник пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“, финансираног од стране ЕУ, активно сарађује са стручњацима ангажованим на пројекту на утврђивању категорија у апликацијама за електронско управљање предметима (пре свих у АВП-у) у којима је потребно „чистити“ податке.

1.2.1.5. Спровођење фокусираних обука крајњих корисника постојећих платформи за примену методолошког упутства за „чишћење“ података, и реализација „чишћења“ и допуне података у ИКТ систему. Иста активност 1.3.6.10. и 1.3.8.6. (Током II и III квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: Стање непромењено.

Септембар, 2017. године: На основу креираних тикета (активност 1.2.1.4), Министарство правде ће пратити реализацију преосталих тикета током 2017. и почетка 2018. године, кроз уговор о одржавању услуга за АВП апликацију.

Јун, 2017. године: Експерти за ефикасност интегритета података и за обуку уложили су значајне напоре у образовању судског особља о значају чистих и тачних података у информационом систему, пружајући практичне примере негативних утицаја неважних и непотпуних информација у раду суда, његових пословних процеса и статистичког извештавања. Израђене су методолошке инструкције прилагођене сваком одабраном суду, пружајући инструкције како најбоље применити технике чишћења података како би исправили питања квалитета података идентификованих у суду. Истовремено, особље у писарницама за унос података се образују како да избегну понављање истих грешака које су довеле до проблема интегритета података у прошлости, док експерти пројекта идентификују могућности за јачање валидације уноса података у систем управљања предметима АВП-а.

Март 2017. године: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована, а кашњење износи чак 3 квартала, активност мора бити сматрана нерелизованом, јер недостају предуслови за ову активност, који су дати у 1.2.1.4.

Раније активности: Након што наставни приручници буду припремљени и одобрени, скуп програма обуке за едукацију судија, тужилаца и особља у вези са проблемима са уносом података ће бити спроведен, као и системски и програмски приступи у циљу ублажавања проблема.

У зависности од разлога стварања "нечистих" података, пројектни тим ће подржати судове и тужилаштва у процесу „чишћења“ података, али ће пројекат „Унапређење ефикасности правосуђа“ обрадити све потенцијалне промене у АВП-у како би се спречио даљи унос „прљавих“ података.

1.2.1.6. Израда протокола о уносу и размени података (укључујући и скенирање докумената) у ИКТ систему са циљем унификације поступања у читавом правосудном систему програма обуке за запослене у правосуђу са циљем унапређења квалитета рада на постојећи ИКТ платформама. Иста активност 1.3.6.11. и 1.3.8.7. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године: Планиране информатичке обуке нису спроведене. У фебруару 2018. године расписан је конкурс за ИКТ консултанта који би био ангажован преко МДТФ.

У погледу пилот пројекта централне статистике, компанија „Е смарт“ је у октобру 2017. године инсталирала у ВКС апликацију ради приступа централној статистици. Аналитичари Врховног касационог суда користе Централну статистику ради прибављања актуелних података-на одређени дан. Извештаји о раду судова се и даље израђују по старој методологији (прикупљем података у „excel“ табеле).

Септембар, 2017. године: Испорука пута интероперабилности са проценама трошкова за будућа улагања, идентификацију и опис размене података у правосуђу и израда стандарда за размену података у правосуђу, као и речника података готово је завршен, али је пројекат и даље отворен и очекује се коначни прихват свих испорука по пројекту крајем октобра и почетком новембра 2017. Министарство правде је потписало неколико протокола о сарадњи у вези са разменом података између државних институција, односно: Министарства унутрашњих послова, Централног регистра обавезног социјалног осигурања, Агенције за привредне регистре и документа о начину и формама за размену података о промени власника непокретне имовине са Републичким геодетским заводом. Поред тога, на основу утврђених протокола, имплементација ПИС-а (правосудни информациони систем) обављена је у корист порталне апликације која може представити важне информације од Агенције за привредне регистре, Централног регистра социјалне сигурности, али и свих правосудних апликација. Приступ овом регистру је ограничен на државне службенике који раде на предметима.

Пилот пројекат централне статистике који садржи извештаје о раду судова у циљу повећања ефикасности правосуђа у процесу прикупљања извештаја о раду судова и њихове анализе развијен је и успостављен у сарадњи са Врховним касационим судом, Високим саветом судства и Министарством правде. Алат за извештавање развијен је из рада судова опште надлежности (основни, виши, апелациони и Врховни касациони суд). Планирано је обучавање статистичара Министарства правде, Врховног касационог суда и Високог савета судства за коришћење алата. Даљи план је аутоматско дневно објављивање одређених података о раду судова опште надлежности на порталу судова и требало би да буде доступно широј јавности Републике Србије, а затим укључивање у систем свих судова и посебних надлежности у Републици Србији, као и сви релевантни извештаји о раду судова.

План обуке за коришћење квалификованих електронских потписа (инсталација хардвера и софтвера, инсталација сертификата, конфигурација апликације за електронско потписивање, електронско потписивање, правни значај операција дигитализације, овера квалификованог електронског потписа дигитализованог документа, метода размене електронских докумената и могућности коришћења у судским поступцима) је створен и треба их послати свим укљученим странама.

У извештајном периоду Врховни касациони суд је уз помоћ МДТФ-а спровео анализу потреба корисника апликација за управљање предмета у судовима (САПС, АВП и СИПРЕС) за обуком за рад у овим апликацијама. Подсећања ради, свеобухватна (уједно и једина) обука за рад у АВП-у (који користе сви основни, виши и привредни судови) спроведена је 2010. Године; за рад у САПС-у 2012. Године, а за рад у СИПРЕС-у 2015. Године. Анализа је спроведена на основу упитника који су достављени свим судовима у Републици. На основу добијених података, Врховни касациони суд утврдио је број потенцијалних полазника сваке обуке, као и форму, односно начин одвијања обуке (учионичка обука + обука на радном месту), као и сеграгацију полазника у групе по радним местима, односно пословима које обављају. Обуке за рад у САПС-у и АВП-у (с обзиром на број корисника) представљају приоритет и за Врховни касациони суд и за МДТФ, и у том смислу планирано је да се њихова реализација одвија у четвртом кварталу 2017. године.

У овом извештајном периоду, Врховни касациони суд је, како је и најављено у претходном извештају, у сарадњи са МДТФ-ом организовао обуке из области Стандарда: управљања ИКТ сервисима, управљања континуитетом пословања, управљања ризиком и управљања пројектима (ISO 20000, ISO 22301, ISO 31000, ISO 21500), а у наредном тромесечју планиране су и обуке основне и напредне информатичке писмености за све судове опште и посебне надлежности са подручја апелационих судова у Крагујевцу, Нишу и Новом Саду.

Јун, 2017. године: Министарство правде и пројекат „Унапређење ефикасности правосуђа“ блиско сарађују у побољшању АВП система, прецизирајући више од 80 додатних валидација података и ажурирања апликације, са циљем усклађивања са најновијим променама у правном оквиру и спречавања уноса нечистих података. Истовремено са ажурирањем АВП система, пројекат израђује протоколе за унос података који би требали помоћи у јачању и усклађивању процеса уноса података између судова, који су тренутно врло различити. Протокол ће бити усаглашен са Министарством правде и Врховним касационим судом.

У организацији Врховног касационог суда, уз подршку МДТФ-а, до 2. јуна 2017. године одржано је укупно девет (9) обука за судије и судско особље, те особље запослено на пословима ИКТ, не само Врховног касационог суда, већ и судова републичког ранга, Апелационог суда у Београду, Апелационог суда у Новом Саду, Привредног суда у Београду, Високог савета судства, Државног већа тужилаца и министарства правде. Наведених 9 обука обухвата четири (4) врсте усавршавања:

- Информатичка писменост (основни и напредни ниво – ECDL)
- Стандарди: управљања ИКТ сервисима, управљања континуитетом пословања, управљања ризиком и управљања пројектима (ISO 20000, ISO 22301, ISO 31000, ISO 21500)
- Администрација Windows сервера

- SQL базе података.

Кроз наведене обуке прошло је за сада 200 учесника. У сарадњи са МДТФ-ом, Врховни касациони суд планира да се до краја 2017. године наведене обуке организују и за све остале судове опште и посебне надлежности са подручја Апелационог суда у Нишу, Апелационог суда у Новом Саду, Апелационог суда у Крагујевцу и Одељења Управног суда, те Одељења Прекршајног апелационог суда.

Секторски савет за информационе и комуникационе технологије на седници одржаној 12.06.2017. године усвојио је предлог Одлуке Секторског савета о стратешком опредељењу за избор централних информационих система у јавним тужилаштвима и установама Управе за извршење кривичних санкција, финансираних из програма ЕУ „ИПА 2015“. Поред тога, на седници је размотрена потреба израде генералног Акта о безбедности информационо-комуникационих система у правосуђу, те донета одлука о формирању радне групе која ће се старати о информационој безбедности, а први задатак овог тела био би доношење Акта о информационој безбедности.

Март 2017: До децембра 2016. године стручно особље Врховног касационог суда – статистичари и ИТ стручњаци – је уз подршку МДТФ-а и његових консултаната одржало 11 радионица са преко 400 учесника о, између осталог, подршци ИКТ сектора изради стандардних и посебних статистичких извештаја. Радионице су биле намењене судском особљу из свих судова опште и посебне надлежности.

Имајући у виду велику посећеност овим радионицама, Врховни касациони суд ће и током 2017. наставити са оваквим видовима размене између колега (тзв. peer-to-peer размена). Са друге стране, на иницијативу Врховног касационог суда, МДТФ је почетком 2017. године отпочео сертификовану ИТ обуку за судско особље запослено на пословима ИКТ-а у Врховном касационом суду и судовима републичког ранга (SQL), као и за судије и остало судско особље Врховног касационог суда и судова републичког ранга о основним вештинама употребе рачунара (ECDL). Ове и сличне обуке одржаваће се уз подршку МДТФ-а током читаве 2017. године и планирано је да их похађа више од 700 полазника – судија и судског особља.

Такође, експерт на пројекту „Унапређење ефикасности правосуђа“ Кристијан Туркаљ, израдио је Извештај о управљању учинком рада правосуђа са приручником, који је представљен надлежним институцијама укључујући и Врховни касациони суд и апелационе судове, 22.02.2017. године.

Раније активности: Представљена активност се извршава од стране пројекта "Унапређење ефикасности правосуђа", чији је циљ да се сачини мапу пута интероперабилности са проценом трошкова за будуће инвестиције, идентификује и опише главне података размене

и направи нацрте за размену података у оквиру правосуђа, као и основни речник података за размену.

Даље, Врховни касациони суд је у оквиру постојећих прописа као и у оквиру активности хоризонталног и вертикалног уједначавања судске праксе из свог Плана активности ради уједначавања судске праксе (<http://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/PlanAktivnostiVrhovnogKasacionogSuda.pdf>) још током 2015. године у сарадњи са Канцеларијом Савета Европе и уз подршку МДФ-а отпочео обуке судијских помоћника и саветника судова републичког ранга, апелационих, а касније и виших судова о размени података, тачније одлука ових судова. У складу са закључцима са обука одржаних 18. и 19. јуна 2015. године израђени су и усвојени стандарди који се односе на: формат и начин чувања правноснажних судских одлука отправљених првостепеним судовима и/или странкама и управљање истима у оквиру истог суда. Поштовањем ових стандарда Врховни касациони суд, Управни суд и апелациони судови припремају своје одлуке за подизање у апликацију за управљање предметима коју користе – САПС, јер иста омогућава вертикалну и хоризонталну размену.

ЈЕР пројекат ће развити правосудни речних података и XSD шеме за најчешће податке који се размењују у правосудној мрежи, са приоритетом на Министарство правде. Речних података ће бити доступан као "full-fledged XSD" шема, у форми као што је HTML и Excel.

ЈЕР ће такође истражити могућност да подржи стварну имплементацију ограниченог броја података за размену кроз правосудни Enterprise Service Bus базиран на скоро набављеном Microsoft BizTalk серверу.

1.2.1.7. Спровођење обука по Програму из активности 1.2.1.6. а са циљем почетка униформног поступања при уносу и размени података у ИКТ систему. Униформност поступања се периодично проверава ускладу са институционалним решењем везаним за управљање ИКТ системом из активности 1.2.1.3. Иста активност 1.3.6.12. и 1.3.8.8. (Спровођење обука током IV квартала 2016.и I квартала 2017. године Спровођење надзора над униформношћу поступања- периодично, почев од I квартала 2017)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: У току извештајног периода, Министарство правде је одржало тренинге у вези са применом правосудно информационог система (електронска размена докумената између судова, тижилаштава, јавних извршитеља и јавних бележника) за запослене у Првом, Другом, и Трећем основном суду, као и за запослене у Вишем суду у Београду. У току другог квартала 2018. године, Министарство правде ће тренинге у вези са правосудно информационим системом одржати за запослене у апелационим судовима. За

усавршени курс е-учења (интерактивни АВП симулатор) експерти са ЈЕП пројекта одржали су тренинг у 10 основних судова на територији Републике Србије.

Унапређена база судске праксе је развијена у оквиру ЈЕП пројекта на крају 2017. године. Опрема потребна за функционисање апликације је инсталирана у Немањиној 9 и све потребне припреме за функционисање софтвера су завршене. Министарство правде је обезбедило средства за одржавање нове апликације, и финалне припреме за тендер су у току.

Септембар, 2017. године: Развој софтвера нове и побољшане базе судске праксе је завршен ЈЕП пројектом у августу 2017. године. Систем, заснован на технологијама слободног и отвореног кода, биће технолошки неутрална база података судских одлука свих судова у Србији друге и треће инстанце, као и међународних судова: Европског суда за људска права, Суда правде ЕУ, Међуамеричког суда за људска права, Суда правде УН-а итд. Подржаће унакрсно упућивање одлука и напредну категоризацију садржаја кључних речи, омогућавајући софистициранију и умногоме ефикаснију претрагу и филтрирање одлука, него што је случај са постојећом базом података Врховног касационог суда.

Пројекатом ЈЕП тренутно се ради са Врховним касационим судом и Министарством правде на инсталирању и конфигурацији производног примера система у судском центру за податке у Немањиној бр. 9 (у згради Врховног касационог суда), као и на измештању одлука из постојеће базе података Врховног касационог суда у нову.

Након годишњег саветовања судија Републике Србије у Врњачкој Бањи, Правосудна академија и ЈЕП пројекат ће организовати обуке за управљање и коришћење нове судске базе у свим апелационим судовима. Након ових иницијалних тренинга, формално ће бити отпочета употреба новог система.

ECASE, тзв. српски HUDOC, као база пресуда које су значајне са аспекта заштите људских права. За сада се у њој налазе пресуде Европског суда за људска права из Стразбура које су преведене на српски језик. У блиској будућности се планира уношење и релевантне националне судске праксе чиме ће ова апликација значајно добити на релевантности и квалитету.

Јун, 2017. године: Пројекат „Унапређење ефикасности правосуђа“ развија курс е-учења за најважније кораке за унос података у систем управљања предметима АВП-а, како би се обезбедио одржив алат за оспособљавање освежавајућег кадра за садашње особље суда, као и почетни алат за обуку за ново запослене. Курс е-учења ће бити интерактивни симулатор образаца за унос података АВП-а, који ће мерити и оспособити вештине уношења података, како би се утврдило да ли је особа успешно демонстрирала потребне вештине за унос података или је потребна додатна обука. Е-курс ће бити уско повезани са процедурама за

унос података који ће се развијати заједно са Министарством правде и Врховним касационим судом.

Додатно, Правосудна академија је известила да је, уз подршку ИПА пројекта Министарства правде – *Унапређење ефикасности правосуђа*, у току израда *e-learning* курсева, који би требало да буду готови до септембра месеца 2017. године.

1.2.1.8. Унапређење максималног искоришћења постојећих капацитета кроз:- електронског заказивања рочишта; -прикупљања података о разлозима неодржавања рочишта; -заказивања следећег рочишта у стандардизованим временским периодима већ приликом одлагања претходног рочишта. Иста активност 1.3.6.13. и 1.3.8.9. (I квартал 2016 – IV квартал 2018)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Према подацима из Министарства правде, нова функција аутоматског развођења рочишта је инсталирана у свим основним судовима у марту 2018. године. Функционалност електронског заказивања рочишта и прикупљања података о прекидима и разлозима за њих је развијена и имплементирана у оквиру АВП софтвера за за основне судове, а до краја месеца априла 2018. године ће бити имплементирана и за више и апелационе судове. За Врховни касациони суд, све апелационе судови, Управни суд и Виши суд у Сремској Митровици, у оквиру софтвера САПС-а, функционалност електронског заказивања саслушања, прикупљање података о прекидима и разлозима за њих и већ је развијена и спроведена.

Децембар, 2017. године: Министарство правде по овом питању има уговор са компанијом Е-СМАРТ за одржавање апликације АВП и увођење додатних функционалности. Министарство правде је дефинисало захтев за увођење аутоматског заказивања рочишта, разлога у случају да дође до неодржавања рочишта, који се бирају из падајуће листе и овај захтев је упућен компанији на разматрање. На питање Врховног касационог суда, од компаније Е-СМАРТ је добијен податак да ће планиране функционалности у АВП-у прорадити од јануара 2018. године.

Септембар, 2017: Током извештајног периода Врховни касациони суд одржао је два састанка са представницима Министарства правде чији је циљ био да се отклоне све правне и информационо-техничке недоумице поводом имплементације техничких решења евидентирања одржаних, неодржаних и одложених рочишта, као и добијања извештаја из апликација за управљање предметима у судовима по овим индикаторима, у одређеним категоријама предмета (породични и радни спорови, стари предмети и др.). Врховни касациони суд је на оба састанка од Министарства правде добио уверавања да ће апликације

за управљање предметима у наведеном смислу бити унапређене до краја октобра 2017. године.

Јун, 2017. године: Имплементација електронског заказивања рочишта, са свим припадајућим информацијама о рочиштима у Управном суду биће спроведена одмах после успешне имплементације е-суда од стране Министарства правде, финансираног из националном буџета.

Врховни касациони суд одржао је током јуна месеца састанак са представницима ЦЕПИД-а, који заједно са компанијом Е-СМАРТ унапређују системе за управљање предметима у основним и вишим (АВП) и прекршајним судовима (СИПРЕС), током којег је утврђено да ће опције електронског заказивања рочишта и евидентирања одржаних, неодржаних и одложених рочишта у АВП-у бити унапређене до краја октобра 2017. године, као и да ће сви судови који се АВП-ом користе имати могућност сачињавања једнообразних извештаја који садрже податке о рочиштима у текућим предметима.

ИПА 2012 пројекат „Унапређење ефикасности правосуђа“ наставио је примену 80 препорука за побољшање процеса у 30 партнерских судова и 10 тужилаштава, од којих се бројне односе на ИКТ.

Март 2017: Према подацима које су током фебруара 2017. године прикупили чланови Радне групе за спровођење Јединственог програма решавања старих предмета, која делује под окриљем Врховног касационог суда, сви судови су почели да евидентирају неодржана и одложена рочишта у свим врстама поступака, али се разлози за неодржавање, односно одлагање рочишта не евидентирају у свим судовима, будући да АВП не подржава овај модул, односно нема опцију за унос овог податка.

Током извештајног периода, Министарство правде успешно је почела са имплементацијом е-filing система, приликом које је урађена анализа пословних процеса за завођење предмета, као и активно праћење и интеракцију са предметом у смислу преузимања електронских докумената, календара који даје информације о заказаним рочиштима, разлозима за одлагање. Тренутно је у току тестирање система на ограниченом броју података, а завршетак имплементације се очекује крајем 4. квартала 2017.

Раније активности: Врховни касациони суд и радна група за спровођење Јединственог програма решавања старих предмета су у првом кварталу 2016. године спровели истраживање међу свим судовима у Републици Србији о коришћењу постојећих апликација за управљање предметима за:

- Електронско заказивање рочишта

- Утврђивање броја одржаних, неодржаних и одложених рочишта
- Утврђивање разлога неодржавања рочишта
- Заказивање наредног рочишта у стандардизованим временским периодима приликом одлагања претходног.

Резултати спроведеног истраживања показали су следеће (разврстано по корисницима различитих апликација):

1. АВП (основни, виши и привредни судови, укључујући и Привредни апелациони суд) поседује могућност евиденције одржаних, неодржаних и одложених рочишта, али се ови подаци нередовно и на различите начине уносе у саму апликацију. Истраживање је

показало да велики број судова – корисника ове апликације није свесно овакве могућности, што потврђује потребу за обуком за рад у АВП-у. АВП не поседује могућност евидентирања разлога неодржавања или одлагања рочишта, али поједини судови користе рубрику „Напомене“ у овом делу апликације и у њу уносе разлоге одлагања рочишта.

2. САПС (Врховни касациони суд, Управни суд, апелациони судови, Виши суд у Сремској Митровици, Основни суд у Сремској Митровици) поседује могућност евиденције одржаних, одложених и неодржаних рочишта, као и разлога за њихово неодржавање, одн. одлагање. Једини првостепени суд који све ове опције напредно користи је Управни суд, док Вишем и Основном суду у Сремској Митровици (у које је САПС огледно уведен) не познају да овакве могућности постоје, па их стога и не користе.

3. СИПРЕС (Прекршајни апелациони суд и прекршајни судови), као најскорије развијена и уведена апликација у судове у Републици Србији, поседује све наведене могућности: и електронско заказивање рочишта, и евиденцију броја одржаних, неодржаних и одложених рочишта, и евиденцију разлога за неодржавање одн. одлагање рочишта, као и електронско, тј. аутоматско заказивање наредног рочишта у стандардизованим временским размацима. Ипак, сви прекршајни судови не користе све могућности. Ова апликација је у прекршајне судове уведена крајем 2015. године и све њене функције се у пуном капацитету користе од друге половине 2016. године.

Од септембра 2016. године, пројекат Унапређење ефикасности правосуђа, на предлог Врховног касационог суда, у партнерским основним судовима (30 судова) спроводи тзв. “refreshment” обуку из употребе АВП-а, превасходно запосленима у судским писарницама, али и другом заинтересованом судском особљу. Обука обухвата и напредно коришћење опција из ове активности. Ова обука представља само ad hoc решење интервенцију у ишчекивању континуиране обуке о употреби апликација за управљање предметима, не само у АВП-у, већ и у свим осталим системима које судови употребљавају.

Према подацима које су током фебруара 2017. године прикупили чланови Радне групе за спровођење Јединственог програма решавања старих предмета, која делује под окриљем Врховног касационог суда, сви судови су почели да евидентирају неодржана и одложена рочишта у свим врстама поступака, али се разлози за неодржавање, односно одлагање рочишта не евидентирају у свим судовима, будући да АВП не подржава овај модул, односно нема опцију за унос овог податка.

1.2.1.9. Израдити процену постојећег стања и утврдити стандарде и начине за размену података између органа у оквиру правосудног система (интероперабилност постојећих ИКТ система у оквиру правосуђа). Иста активност 1.3.6.14. и 1.3.8.10. (Током IV квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Септембар, 2017. године: Министарство правде кроз националне јавне набавке одабрао је добављача за имплементацију централизованог регистра система, који представља основу за будуће кориштење централизованих матичних података у апликацијама у правосуђу. Прва пилот-фаза пројекта је успешно завршена и предвиђено је да се будућа употреба централизованог регистра започиње у првој половини 2018. године. На основу развијеног пута интероперабилности за правосуђе и протокола, имплементација ПИС-а (правосудни информациони систем), порталне апликације, која може представити важне информације од Агенције за привредне регистре, Централног регистра социјалне сигурности, али и свих правосудних апликација. Приступ овом регистру је ограничен на државне службенике који раде на предметима.

Јун, 2017. године: Пројекат „Унапређење ефикасности правосуђа“ је развио мапу пута за интероперабилност за правосуђе који пружа стратешке смернице и предуслове за имплементацију одговарајуће и одрживе платформе интероперабилности између различитих правосудних информационих система и између правосудних информационих система и екстерних система као што су МУП, Агенција за привредне регистре, регистар социјалног осигурања, народна банка, пореска управа, итд. У сарадњи са Министарством правде и различитим правосудним институцијама, пројекат је развио речник судских података и стандардизоване XSSD шеме за специфичне размене података, као и спецификације за веб сервисе које се имплементирају за размену података путем интероперабилне платформе (ESB). Прва фаза системске интеграције укључује системе који су изграђени на савременим софтверским технологијама, као што су СИПРЕС, Регистри за социјално осигурање, Управа за извршење кривичних санкција, Агенција за привредне регистре, евиденције о рођењу / браку / смрти, итд. До краја 2017. године очекује се да ће најмање 5 или 6 услуга бити доступно корисницима на платформи, док ће Министарство правде тражити финансијску и техничку помоћ од донатора у даљем остваривању

интероперабилности правосудних система. Мапа пута развоја интероперабилности са проценом постојећег стања је представљена, али и даље методе и стандарди се морају унапредити.

Март 2017. године: Мапа пута развоја интероперабилности са проценом постојећег стања је представљена, али и даље методе и стандарди се морају унапредити.

Раније активности: Мапа пута развоја интероперабилности са проценом постојећег стања је у раној фази развоја. Даљи развој процене тренутне ситуације и метода за размену података биће развијени током 2017.

1.2.1.10. Даље унапређење ИКТ система кроз значајна инфраструктурна улагања, софтверско и унапређење људских ресурса, а са циљем успостављања јединстваног ИКТ система у читавом правосуђу, а у складу са Смерницама које одређују правце развоја (концептуални модел) ИКТ система у правосуђу Републике Србије. (иста активност 1.3.6.15. и 1.3.8.11.)

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2017. Године

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: **Видети 1.2.1.3.** Додатно, на састанку Секторске комисије од 26.03.2018. године, констатовано је да је у току 2017. године, између осталог, урађен је комплетан попис ИКТ опреме у судовима, Уз помоћ пројекта ЕУ „Процена инфраструктуре у правосуђу“ . Такође, набављена је опрема за пилот видео конференције на релацији између КПЗ Сремска Митровица и Основног суда у Сремској Митровици. У току је тестирање успостављене конекције.

Министарство правде је за 2018. годину обезбедило средства из сопственог буџета за даље унапређење ИКТ система, инфраструктуре и људских ресурса у циљу побољшања и одржавања судске WAN мреже (60.000.000 РСД); Успостављање централизованог информационог система за привредне судове (102.000.000 РСД); Проширење функционалности инфраструктурне платформе за интероперативност и успостављање система е-суда у привредним судовима (35.000.000 РСД); Активирање услуге Active Directory и његових компоненти за 67 основних судова (42.000.000 РСД); Оптимизација штампарских активности у правосудним органима (45.000.000 РСД); Провера усклађености са ИСО стандардима (7.500.000 РСД). На скупу у Дрездену током фебруара 2018. године, Министарство правде је представило нову апликацију за правне трансакције у имовинским питањима која ће убрзати процес регистрације и олакшати грађанима подношење докумената електронским путем. Током марта 2018., покренута је електронска размена података о историји боравишта са Министарством унутрашњих послова. Министарство правде

је 3. марта објавило на порталу National Open Data Portal (data.gov.rs) извод из пет регистара који су у његовој надлежности, и то: Регистар судских вештака, регистар медијатора, регистар правних лица која обављају стручни рад, регистар јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља и листу издавачких уреда у облику машински читљивих података, што представља први корак правосуђа ка успостављању праксе отварања података сличне јавној обради. Такође, од почетка априла 2018., започета је електронска размена података из матичних књига рођених и умрлих између Министарства државне управе и локалне самоуправе и надлежних судова, тужилаштва и јавних бележника. Министарство правде је грађанима обезбедило бесплатан приступ интернету у неколико београдских судова (Први основни суд, Трећи основни суд и Прекршајни суд у Београду). Током извештајног периода, започета је електронска размена података између судова и Републичког завода за статистику, по питању разведених бракова.

Децембар, 2017. године: Из буџета Министарства, у IV кварталу 2017. године завршено је и реализовано неколико великих пројеката: Портал (Судски информациони систем) за регистроване кориснике у правосуђу (судски службеници, тужилаштва, цивилни извршни службеници и јавни нотари) постао је оперативан и у употреби широм правосуђа; ЦМС за привредне судове и спреман је за рад уживо; Захтев за нотаре за поступак провере уговора о преносу непокретности између уговорних страна од стране суда који је повезан са Геодетским заводом Републике Србије; Апликација за праћење рада јавних извршитеља; Унапређење хардверске инфраструктуре успешно је завршено у 42 судова опште надлежности (комерцијалним и вишим) са активирањем активног директоријума и његових компоненти (каталог свих рачунара у мрежи); Централна платформа за развој сајтова правосудних органа (централно место за управљање свим ентитетима правосудних органа); Успостављање система за управљање електронским регистарима и евиденцијама (од којих је 44) у надлежности Министарства правде Републике Србије.

Ранији извештај ВКС: У складу са смерницама из акционог плана 1.2.6.15 и 1.3.8.11 кроз пројекат ИПА2012 планирана је набавка уградња инсталација и пуштање у рад серверске и друге опреме за ДАТА центар судства у Немањиној бр.9.

У оквиру пројекта ИПА 2012 испоручена је опрема која се састоји од

Blade сервер шасија (DELL)	1 ком
Blade сервер за уградњу у испоручену шасију	4 ком
Storage unit- Меморијска јединица са трврдим дисковима за уградњу у орман	1 ком
Персонални рачунари	11 ком

Серверска опрема је уграђена у Дата центар суда и биће коришћена за будућу судску праксу Врховног касационог суда и осталих судова која се развија у оквиру програма јачања

ефикасности судова. Очекивана имплементација новог информационог система за Судску праксу је први квартал 2017 године.

Поред овог програма, део процесне опреме испоручених сервера и меморије биће коришћен за потребе централне статистике судова која је у надлежности ВКС. Апликације за ову примену су делимично већ инсталиране, врше се миграције података од судова на сервере у Дата центру, а очекивано пуштање у продукцију је такође први квартал 2017 године.

1.2.1.11. Израда и усвајање Програма за пондерисање предмета који обезбеђује степеновање у увођењу система пондерисања, као једног од критеријума њихове расподеле. (Током III и IV квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: **Непромењено.**

Децембар, 2017. године: Непромењено.

Септембар, 2017: Састанак Радне групе за „Вредновање предмета по тежини“, који се организује у сарадњи са ЕУ пројектом „Унапређење ефикасности правосуђа“, одржан је 27. септембра 2017. године у Основном суду у Зрењанину. Састанку су присуствовали и ИТ администратори или руководиоци писарнице из пилот судова, а на састанку разматрани су конкретни резултати имплементације формуле, као и наредни кораци за коришћење формуле за „Вредновање предмета по тежини“,

Јун, 2017. године: Високи савет судства је на седници одржаној 30. марта 2017. године образовао радну групу за израду методологије за вредновање предмета по тежини.

Радна група се састала 21. априла и 10. маја 2017. године, ради упознавања са предлогом методологије за вредновање предмета по тежини и давања коментара и предлога за њено унапређење, а коју је, у оквиру пројекта ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“, израдио Џон Терето, експерт на пројекту, и представио је члановима радне групе.

На седници 10. маја 2017. године, радна група је усвојила предложену методологију, тако да пројекат у наредном периоду спроводи потребне измене у алгоритму АВП програма и приступа примени формуле у 20 пилот судова.

Раније активности: Савет је, на седници одржаној 14. марта 2017. године, утврдио Предлог одлуке о образовању Радне групе за израду и усвајање Програма за пондерисање предмета који обезбеђује степеновање у увођењу система пондерисања, као једног од критеријума

њихове расподеле. Финансирање је обезбеђено из буџета Републике Србије и IPA 2012 Ефикасност правосуђа.

1.2.1.12. Измена Закона о судијама у делу који се односи на расподелу предмета случајем а у циљу спровођења Програма за пондерисање предмета. (I квартал 2017. године)

Активност није реализована. Спровођење ове активности биће могуће након реализације активности 1.2.1.11.

1.2.1.13. Измена Закона о јавном тужилаштву ради обезбеђивања преласка надлежности за доношење и надзор над применом Правилника о управи у јавним тужилаштвима са Министарства надлежног за правосуђе на Државно веће тужилаца. (IV квартал 2016. године)

Активност није реализована.

Наведена активност ће бити реализована заједно са изменама Закона о уређењу судова, а по добијању коначне одлуке Уставног суда у поступку за утврђивање неуставности одредаба Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова и одредаба члана Закона о уређењу судова.

1.2.1.14. Измена Судског пословника у циљу прецизирања правила о аутоматској (случајној) расподели предмета, којима ће као један од критеријума расподеле бити обухваћена и сложеност предмета (у складу са Програмом пондерисања предмета, који обезбеђује степеновање у увођењу система пондерисања, као једног од критеријума њихове расподеле. – активност 1.2.1.11). (Током IV квартала 2016. и I квартала 2017. године)

Активност није реализована. Спровођење ове активности биће могуће након реализације активности 1.2.1.11.

1.2.1.15. Измена Правилника о управи у јавним тужилаштвима у циљу прецизирања правила о аутоматској (случајној) расподели предмета, којима ће као један од критеријума расподеле бити обухваћена и сложеност предмета (у складу са Програмом пондерисања предмета, који обезбеђује степеновање у увођењу система пондерисања, као једног од критеријума њихове расподеле. – активност 1.2.1.11). (Током IV квартала 2016. и I квартала 2017. године)

Активност није реализована. Нема напретка у погледу спровођења ове активности у последњих 6 квартала.

Након добијања прелиминарних коментара Европске комисије на нацрт Правилника, радна група за израду нацрта Правилника за вредновање сложености и тежине предмета у јавним тужилаштвима, у другој половини 2015. године, одржала је неколико састанака, на којима су ускладили нацрт Правилника са прелиминарним коментарима Европске комисије. Састанцима радне групе присуствовали су представници мисије ОЕБС-а у Србији, који су пружили подршку у изради Правилника. Радна група је, нацрт Правилника, у октобру месецу 2015. године, доставила председнику Државног већа тужилаца, на упознавање.

1.2.1.16. Формирање припремних одељења у судовима задужених, између осталог, за пондерисање предмета. (Током I квартала 2017. и II квартала 2017. године)

Активност није реализована. Спровођење ове активности биће могуће након реализације активности 1.2.1.11.

1.2.1.17. Формирање припремних одељења у јавним тужилаштвима задужених, између осталог, за пондерисање предмета. (Током I и II квартала 2017. године)

Активност није реализована. Спровођење ове активности биће могуће након реализације активности 1.2.1.11.

1.2.1.18. Израда програма обуке и спровођење обука судијских и јавнотужилачких помоћника за рад у припремним одељењима на пословима пондерисања предмета. (Током I и II квартала 2017. године)

Имплементација ново-усвојене методологије вредновања предмета је током јуна месеца завршена у 20 пилот судава. У наредном периоду ће се надгледати ова пилот примена и ако се покаже успешном, направиће се план за примену на целој територији Србије.

Активност није реализована. Спровођење ове активности биће могуће након реализације активности 1.2.1.11.

Март, 2018. године: Стање непромењено.

1.2.1.19. Почетак примене одредаба Закона о уређењу судава којима се уређује питање надлежности за вршење послова правосудне управе којима се надлежност Министарства надлежног за правосуђе у области надзора над радом и учинком судава,

укључујући и област прикупљања и анализе статистичких података преноси Високом савету судства. (Почев од I квартала 2017. године)

Активност није реализована. Примена Закона је одложена због покретања поступка за утврђивање неуставности одредаба члана 32. Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова и одредаба члана 70. Закона о уређењу судова.

1.2.1.20. Доследна примена измењених правила о аутоматској расподели предмета у судовима уз редовно спровођење надзора над њиховом применом од стране Високог савета судства. (Континуирано, почев од II квартала 2017. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Нема промена у односу на претходни извештај.

Децембар, 2017. године: Нема промена у односу на претходни извештај.

Септембар, 2017: Током извештајног периода у двадесет судова опште надлежности (основних и виших), тестирана је методологија вредновања предмета по тежини, са примарним циљем постизања равномерне оптерећености предметима судија ових судова. Према одлуци Високог савета судства од 24. маја 2017. године, којом је усвојена методологија предложена од стране радне групе ВСС-а, чији рад подржава пројекат ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“, следећих 20 судова одређено је за тестирање методологије:

1. Виши суд у Нишу
2. Виши суд у Новом Саду
3. Виши суд у Крагујевцу
4. Виши суд у Суботици
5. Трећи основни суд у Београду
6. Основни суд у Новом Саду
7. Основни суд у Крагујевцу
8. Основни суд у Нишу
9. Основни суд у Зрењанину
10. Основни суд у Ваљеву
11. Основни суд у Чачку
12. Основни суд у Лесковцу
13. Основни суд у Краљеву
14. Основни суд у Сомбору
15. Основни суд у Врању
16. Основни суд у Сремској Митровици
17. Основни суд у Пожаревцу
18. Основни суд у Шапцу
19. Основни суд у Неготину и
20. Основни суд у Ужицу.

Паралелна имплементација методологије отпочела је у периоду од 12. јуна до 5. јула 2017. године, а период тестирања окончан је 31. августа 2017. године.

Представници пилот судова представили су резултате тестирања члановима Радне групе и судијама Врховног касационог суда 27. септембра 2017. године.

Имплементација методологије у свим судовима у надлежности је Високог савета судства и зависиће од евентуалне подршке донаторске заједнице.

Јун, 2017. године: Врховни касациони суд окончао је 30. маја 2017. године поступак делегације другостепених грађанских предмета Вишег суда у Београду другим вишим судовима на територији Републике Србије, растеретивши тиме другостепено грађанско одељење Вишег суда у Београду за 5000 предмета.

Ови предмети су одлукама Врховног касационог суда делегирани следећим судовима:

Вишем суду у Ваљеву -	199 предмета
Вишем суду у Јагодини -	601 предмет
Вишем суду у Краљеву -	300 предмета
Вишем суду у Неготину -	300 предмета
Вишем суду у Новом Пазару -	498 предмета
Вишем суду у Панчеву -	402 предмета
Вишем суду у Пожаревцу -	600 предмета
Вишем суду у Смедереву -	300 предмета
Вишем суду у Сомбору -	300 предмета
Вишем суду у Суботици -	300 предмета
Вишем суду у Ужицу -	300 предмета
Вишем суду у Шапцу -	300 предмета
Вишем суду у Пироту -	300 предмета
Вишем суду у Сремској Митровици -	300 предмета.

Овакву расподелу Врховни касациони суд извршио је водећи рачуна о укупном броју предмета у наведеним судовима, броју предмета у другостепеним грађанским одељењима ових судова, просечној оптерећености предметима судија ових судова, просечном приливу по судији, као и укупном приливу другостепених грађанских предмета у овим судовима у 2017. години.

Раније активности: Након одржаног састанка са свим председницима судова у Републици, у оквиру којег је представљен Годишњи извештај о раду свих судова за 2016. годину, председник Вишег суда у Београду је дописом од од 24.03.2017. предложио да Врховни касациони суд изврши делегацију предмета Вишег суда у Београду другим стварно надлежним судовима на територији Републике (тј. другим вишим судовима) ради

одлучивања о жалби изјављеној у овом другостепеном предмету, наводећи да је оптерећеност судија другостепеног одељења - већа у односу на све остале више судове. Наиме, укупан број нерешених предмета на крају 2016. године у другостепеном грађанском одељењу овог суда био је 12.557, односно 965,92 предмета по судији, док је укупан број нерешених предмета у другостепеној грађанској материји на крају истог извештајног периода у свим осталим вишим судовима у Србији био 17.521, односно 182,51 по судији. У другостепеној грађанској материји („Гж“) у Вишем суду у Београду поступа 13 судија, док у свим осталим вишим судовима у Србији поступа 96 судија.

Истим дописом, председник Вишег суда у Београду предложио је да се осталим стварно надлежним судовима (тј. вишим судовима) на поступање делегира 5.000 другостепених грађанских предмета („Гж“), који су у Виши суд у Београду примљени током 2016. године, како би се постигла не само равномерна оптерећеност судија виших судова који поступају по оваквим предметима, већ пре свега једнак приступ суду за све странке.

Одредбом члана 62 Закона о парничном поступку, између осталог, прописано је да највиши суд одређене врсте у Републици Србији може, на предлог странке или надлежног суда, одредити да у поједином предмету поступа други стварно надлежан суд са његовог подручја, ако је очигледно да ће се тако лакше спровести поступак или ако за то постоје други важни разлози. Одређивање другог стварно надлежног суда може се захтевати и у другостепеном поступку.

Врховни касациони суд начелно сматра да су испуњени законом одређени разлози за делегацију других виших судова да одлучују по жалбама у другостепеним предметима Вишег суда у Београду, јер је због изузетне оптерећености овог суда очигледно да ће се поступици пред другим вишим стварно надлежним судовима брже спровести, чиме ће странакама бити омогућено право на суђење у разумном року и на једнак приступ суду, у смислу чл. 2. и 10. став 1. Закона о парничном поступку, у вези члана 32. Устава Републике Србије и члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд затражио је од Вишег суда у Београду да свој предлог од 24.03.2017. године формализује и достави податке о предметима који ће бити предмет делегације. Врховни касациони суд је према годишњим извештајима о раду свих виших судова у Републици прелиминарно одредио којим вишим судовима ће предмети Вишег суда у Београду бити делегирани, водећи при томе рачуна о њиховој садашњој оптерећености другостепеним грађанским предметима („Гж“). Имајући у виду ранија искуства Врховног касационог суда, из 2013. и 2015. године, када је такође одређивао делегацију исте врсте предмета Вишег суда у Београду и Вишег суда у Новом Саду, Врховни касациони суд отпочео је техничке припреме за овај поступак: прилагођавање апликација за управљање предметима ради електронског „повлачења“ другостепених

грађанских предмета Вишег суда у Београду (који користи АВП) у систем Врховног касационог суда (који користи САПС) у сарадњи са Министарством правде, а по пристизању формалног захтева за делегацију Вишег суда у Београду приступиће се изради образаца решења, омота списа и др., ради ефикасног спровођења поступка делегације.

1.2.1.21. Доследна примена измењених правила о аутоматској расподели предмета у јавним тужилаштвима уз редовно спровођење надзора над њиховом применом од стране Државног већа тужилаца. (Континуирано, почев од II квартала 2017. године)

Активност није реализована.

1.2.2.1. Измене и допуне Закона о Агенцији за борбу против корупције у циљу јачања контролног механизма Агенције у процесу имплементације одредаба о сукобу интереса, као и верификације и унакрсне провере информација из имовинских карата носилаца правосудних функција. Повезана активност 2.2.1.1. (III квартал 2016. године)

Активност није реализована. Види више под 2.2.1.1.

1.2.2.2. Редовно подношење пријава од стране органа о ступању на правосудну функцију и њеном престанку Агенцији за борбу против корупције, ради ефикасније провере постојања евентуалног сукоба интереса. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Сходно члану 43. став 1. Закона о Агенцији за борбу против корупције (у даљем тексту: Закон о Агенцији) "орган у коме функционер врши јавну функцију, дужан је да обавести Агенцију да је функционер ступио на функцију, односно да му је функција престала, у року од седам дана од дана ступања на функцију, односно престанка функције. Агенција води Регистар функционера".

Март, 2018. године: **Активност се реализује континуирано.**

Децембар, 2017: Активност се реализује континуирано.

Септембар, 2017: У Регистру функционера тренутно је пријављено 3.648 судија (од чега 2.671 активних) и 925 тужилаца (од чега 684 активних).

Поступајући по захтевима судија за давање сагласности за обављање другог посла, у периоду од 1. јуна до 20. септембра 2017. године, Агенција за борбу против корупције окончала је један поступак, тако што је обавестила вршиоца функције председника суда да нема сметње да обавља други посао, у складу са одредбом чл. 30. Закона о Агенцији за борбу против корупције, док је у поступцима по захтевима јавних тужилаца окончала два

поступка, тако што је обавестила заменике јавних тужилаца да нема сметње да обављају други посао, у складу са одредбом чл. 30. Закона о Агенцији за борбу против корупције.

У поступцима покренутим по службеној дужности, односно на основу поднете пријаве, стање је непромењено у односу на претходни извештајни период.

Јун, 2017. године: У Регистру функционера тренутно је пријављено 3.663 судија (од чега 2.686 активних) и 896 тужилаца (од чега 675 активних).

У периоду од марта до 30. маја 2017. године, Агенција за борбу против корупције је, поступајући по захтевима судија, окончала укупно три поступка, тако што је обавестила судије да нема сметње да обављају други посао, односно делатност, у складу са одредбама Закона о Агенцији.

У поступцима покренутим по службеној дужности, односно на основу поднете пријаве, изречена је једна мера упозорења судији због повреде одредаба Закона о Агенцији, у ситуацији која представља сукоб интереса.

Март 2017. године: У Регистру функционера тренутно је пријављено 3.523 судија (од чега 2.624 активних) и 891 тужилац (од чега 671 активних).

У периоду од III квартала 2015. године, Агенција за борбу против корупције је, поступајући по захтевима судија и тужилаца, окончала 16 поступака, од чега се највише поступака односило на давање сагласности за обављање другог посла односно делатности (6), давање мишљења о спровођењу Закона о Агенцији за борбу против корупције (4) и решавање о сукобу интереса по захтеву за мишљење о сумњи у постојање сукоба интереса (3).

У поступцима покренутим по службеној дужности, односно на основу пријаве, изречене су укупно четири мере упозорења:

- због повреде одредаба чл. 27. и 32. Закона о Агенцији, јер је судија био у ситуацији која представља сукоб интереса;
- због повреде одредбе чл. 35. ст. 1. Закона о Агенцији, јер судија није у року од 30 дана од дана избора на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву, у којем је сувласник, на друго правно или физичко лице, да их оно, у своје име, а за рачун функционера, врши до престанка јавне функције;
- утврђено је да је судија поступио супротно одредбама чл. 34. ст. 1. и 2, у вези са чл. 31. ст. 1. Закона о Агенцији на тај начин што није обавестио Агенцију за борбу против корупције да у тренутку ступања на наведену јавну функцију обавља другу дужност и посао;

- због повреде одредаба чл. 82. Закона о Агенцији, зато што судија није у законском року обавестио Агенцију о томе које функције обавља.

Изречена је и једна мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији за борбу против корупције у ситуацији када је утврђено да је некадашњи судија поступио супротно одредби чл. 38. ст. 1. Закона о Агенцији, на тај начин што је по престанку те јавне функције, без сагласности Агенције, засновао радни однос у привредном друштву, које је као странка учествовало у поступцима у којима је као судија одлучивао.

Раније активности: Обавеза обавештавања Агенције о ступању/престанку функције за судије и тужиоце је у примени од 1. јануара 2010. године.

У Регистру функционера тренутно је пријављено 3.551 судија (од чега 2.678 активних) и 884 тужиоца (од чега 671 активних).

1.2.2.3. Редовно обавештавање Високог савета судства о поднетим пријавама Агенцији за борбу против корупције о ступању на судијску функцију и њеном престанку. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Високи савет судства је послао писмо свим судијама, обавештавајући их о њиховој обавези да редовно извештавају Високи савет судства о поднетим пријавама Агенцији за борбу против корупције, у вези са доласком судије у канцеларију и престанку канцеларије. Високи савет судства има једног запосленог који је надлежан за надгледање ове активности.

Дана 11. фебруара 2016. године одржан је други састанак представника Агенције за борбу против корупције, Високог савета судства и Државног већа тужилаца. На састанку је договорено да Високи савет судства и Државно веће тужилаца електронским путем обавесте Агенцију за борбу против корупције о свакој правоснажној одлуци о разрешењу судије односно јавног тужиоца након окончања дисциплинских поступака, да се представке у којима се грађани притужују Агенцији на поступање судије прослеђују Високом савету судства без документације, а уколико иста буде потребна Високи савет судства ће је затражити телефонским путем од Агенције и замољено је Државно веће тужилаца да на сајту буду објављен списак свих јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца.

1.2.2.4. Редовно обавештавање Државног већа тужилаца о поднетим пријавама о ступању на правосудну функцију и њеном престанку Агенцији за борбу против корупције. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Државно веће тужилаца континуирано и у законском року доставља Агенцији за борбу против корупције обавештења о ступању лица на јавнотужилачку функцију, као и о престанку вршења функције, при чему је списак свих носилаца јавнотужилачке функције објављен и редовно се ажурира на Интернет презентацији Већа, која се налази на адреси www.dvt.jt.rs. Видети више под 1.2.2.5.

1.2.2.5. Унапређење сарадње Високог савета судства и Државног већа тужилаца са Агенцијом за борбу против корупције, кроз редовне састанке и разматрање текућих проблема у циљу доследног и правовременог спровођења обавезе подношења извештаја о имовини и приходима (имовинских карата) носилаца правосудних функција. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: **Активност се реализује континуирано.**

Децембар, 2017: Активност се реализује континуирано.

Септембар, 2017: Укупан број обрађених и објављених Извештаја судија је 5.258, а тужилаца 1.682. Дана 27.09.2017. године одржан је редовни, квартални састанак представника Државног већа тужилаца са представником Агенције за борбу против корупције, са циљем унапређења сарадње и ради разматрања текућих проблема.

Јун, 2017. године: И у овом извештајном периоду, одржан је редовни, квартални састанак представника Државног већа тужилаца са представником Агенције за борбу против корупције, са циљем унапређења сарадње и ради разматрања текућих проблема. С тим у вези, Административна канцеларија Државног већа тужилаца редовно на месечном нивоу, а по потреби и чешће, доставља Агенцији за борбу против корупције обавештења о ступању лица на јавнотужилачку функцију, као и о престанку вршења јавнотужилачке функције, и списак свих носилаца јавнотужилачке функције редовно ажурира на Интернет презентацији Државног већа тужилаца, која се налази на адреси www.dvt.jt.rs. Сарадња Већа са Агенцијом за борбу против корупције, остварује се и кроз израду и примену Плана интегритета.

До сада укупан број обрађених и објављених Извештаја судија је 5.209, а тужилаца 1.610.

Састанак представника Агенције за борбу против корупције са представницима Високог савета судства и Државног већа тужилаца одржан је 21. марта 2017. године. На састанку су разматрани начин достављања обавештења о ступању/престанку јавне функције за председнике судова, као и представке по којима Агенција поступа, а у којима се указује на корупцију у поступцима извршења. Представници Високог савета судства и Државног већа

тужилаца упознати су и са тим да су редовним годишњим планом провера за 2017. годину обухваћене и судије Апелационог суда у Београду и тужиоци и заменици тужилаца Апелационог јавног тужилаштва у Београду, чији списак је објављен на интернет презентацији Агенције.

Март 2017. године: До сада укупан број обрађених и објављених Извештаја судија је 5.068, а тужилаца 1.587.

Наредни састанак представника Агенције за борбу против корупције са представницима Високог савета судства и Државног већа тужилаца, усмерен на унапређење сарадње са циљем доследног и правовременог спровођења обавезе подношења извештаја о имовини и приходима носилаца правосудних функција и обавештења о ступању/престанку функције, заказан је за 21. март 2017. године.

Децембар 2016: До сада укупан број обрађених и објављених Извештаја судија је 4.991, а тужилаца 1.501.

У септембру 2016. године одржан је састанак са представницима Високог савета судства и Државног већа тужилаца. На састанку је договорен начин достављања обавештења о ступању/престанку јавне функције за оне судије и тужиоце који се упућују на рад ван матичног суда/тужилаштва, као и да се на интернет презентацији Државног већа тужилаца редовно објављују и ажурирају спискови тужилаца и заменика тужилаца. Начелно је договорено и да се изврши анализа поступања Агенције, тужилаштва, судова и полиције по поднетим представкама, са циљем да се идентификују ризичне тачке које узрокују дуго трајање поступака, као и да се дају препоруке, како би се ти ризици смањили, а тиме и повећала ефикасност рада свих ових органа.

Активности спроведене у периоду од октобра 2015-октобра 2016. године: Сходно члану 43. ст. 2. и 4. Закона о Агенцији "функционер је дужан да у року од 30 дана од дана избора, постављења или именована поднесе Агенцији извештај о својој имовини и приходима, односно праву коришћења стана за службене потребе и о имовини и приходима супружника или ванбрачног партнера, као и малолетне деце уколико живе у истом породичном домаћинству (у даљем тексту: Извештај), на дан избора, постављења или именована“.

Извештај се подноси и у року од 30 дана од дана престанка јавне функције, према стању на дан престанка јавне функције.

Уз то, сходно члану 44. Закона о Агенцији "функционер је дужан да поднесе Извештај најкасније до 31. јануара текуће године са стањем на дан 31. децембра претходне године, уколико је дошло до битних промена у односу на податке из претходно поднетог Извештаја“.

Високи савет судства је упутио допис Агенцији за борбу против корупције, за одржавање састанка ради разматрања текућих проблема у циљу доследног и правовременог спровођења обавезе подношења извештаја о имовини и приходима. Државно веће тужилаца је дана 16.11.2015.године на састанку са представницима Агенције за борбу против корупције Зораном Кепник Хинић и Драгомиром Трнинићем и представником Високог савета судства Мајдом Кршикапом утврдило да јавни тужиоци као и заменици јавних тужилаца редовно пријављују своју имовини Агенцији али да у мањем броју случајева органи у којима функционер обавља јавну функцију не обавештавају Агенцију да су функционери супили на функцију, односно да им је функција престала у року од седам дана од дана ступања на функцију, односно престанка функције у регистар функционера.

Имајући у виду напред наведено закључено је да се свим јавним тужилаштвима у Републици Србији упуте дописи и да се исти обавесте о обавезама проистеклих из члана 43. и 44. Закона о агенцији за борбу против корупције. Такође је постигнут договор да ће се састанци одржавати тромесечно и да ће наредни састанци бити: 15. марта, 15. јуна, 15. септембра и 15. децембра 2016. године.

Дана 11. фебруара 2016. године одржан је други састанак представника Агенције за борбу против корупције, Високог савета судства и Државног већа тужилаца. На састанку је договорено да Високи савет судства и Државно веће тужилаца електронским путем обавесте Агенцију за борбу против корупције о свакој правоснажној одлуци о разрешењу судије односно јавног тужиоца након окончања дисциплинских поступака, да се представке у којима се грађани притужују Агенцији на поступање судије прослеђују Високом савету судства без документације, а уколико иста буде потребна Високи савет судства ће је затражити телефонским путем од Агенције и замољено је Државно веће тужилаца да на сајту буду објављен списак свих јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца.

1.2.2.6. Анализа и измена нормативног оквира којим се уређују: -разлози за престанак судијске функције са циљем њиховог прецизирања; -рок застарелости дисциплинског прекршаја; -режим санкционисања и пракса. (IV квартал 2015. године - IV квартал 2016. године)

Активност није реализована.

Септембар 2017: Будући да је већини чланова радне групе престала функција коју су обављали у тренутку када су именовани за чланове радне групе, дана 05.09.2017. године, министар правде донео је ново решење којим су именовани нови чланови радне групе. Састанак радне групе одржан је дана 19.09.2017. године и на истом је договорено да се

приступи изради упоредноправне анализе која би pruжила неопходна сазнања о начину на који је дисциплински поступак регулисан у другим правним системима.

Март 2017: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована а кашњење износи чак 6 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом.

Раније активности: Због промена састава водеће структуре Министарства правде, Високог савета судства и Државног већа тужилаца било је неопходно да се именују нови чланови радне групе, односно да радна група поново почне са радом. У међувремену, Мисија ОЕБС-а у Србији је објавила Анализу дисциплинског система за носиоце правосудних функција, која се може користити као основа за један део закључака.

1.2.2.7. Анализа, и у случају да резултати анализе покажу да је потребна, измена нормативног оквира којим се уређују: -разлози за разрешење носилаца јавнотужилачке функције, са циљем њиховог прецизирања; -надлежност за вођење дисциплинског поступка и доношење одлуке, а са циљем преиспитивања двоструке надлежности Дисциплинске комисије; -рок застарелости дисциплинског прекршаја; -санкционисање режима и праксе. (IV квартал 2015. године - IV квартал 2016. године)

Активност није реализована.

Септембар 2017: Види 1.2.2.6.

Март 2017: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована а кашњење износи чак 6 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом.

Раније активности: Због промена састава водеће структуре Министарства правде, Високог савета судства и Државног већа тужилаца било је неопходно да се именују нови чланови радне групе, односно да радна група поново почне са радом. У међувремену, Мисија ОЕБС-а у Србији је објавила Анализу дисциплинског система за носиоце правосудних функција, која се може користити као основа за један део закључака.

1.2.2.8. Измена Пословника о раду Високог савета судства којом се предвиђа оснивање Етичког одбора Високог савета судства као сталног радног тела и успостављање Етичког одбора. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. На седници одржаној 13. јануара 2016. године Високи савет судства је донео Одлуку о изменама и допунама Пословника о раду Високог савета судства, која је објављена у „Службеном гласнику РС“, број 4/16. Наведеном Одлуком основан је Етички одбор, као стално радно тело Високог савета судства.

1.2.2.9. Анализа, и у случају да резултати анализе покажу да је потребна, измена Етичког кодекса за судије у циљу прецизирања одредаба које предвиђају дисциплинску одговорност судија због непоштовања Етичког кодекса за судије. (IV квартал 2015 – II квартал 2016. године)

Активност није реализована.

Март, 2018. године:

У договору са експертом УСАИД договорено је да израда Пословника о раду Етичког одбора буде завршена до краја јуна 2018. године.

Децембар, 2017. године: У сарадњи са УСАИД чланови Етичког одбора Високог савета судства отпочели су израду пословника који би регулисао рад Етичког одбора. У току је анализа начина рада етичких одбора у другим земљама - упоредно правна анализа.

Септембар, 2017. године: Стање непомењено.

Март 2017: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована а кашњење износи 3 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом.

Раније активности: Високи савет судства је образовао радну групу за анализу Етичког кодекса за судије и израду Правила поступка за Етички одбор Високог савета судства.

1.2.2.10. Анализа, и у случају да резултати анализе покажу да је потребна, измена Етичког кодекса за јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца у циљу прецизирања одредаба које предвиђају дисциплинску одговорност носилаца јавнотужилачке функције због непоштовања Етичког кодекса. (IV квартал 2015 – II квартал 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Децембар, 2017. године: У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“ у октобру 2017. године Државном већу тужилаца достављен је коначни извештај о Етичком кодексу, који ће бити узет у разматрање од стране радне групе за анализу препорука извештаја из овог пројекта.

Септембар, 2017: У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“ 25.10.2017.г. одржан је састанак са страним експертима, на коме је представљена финална верзија извештаја о Етичком кодексу, на који су представници Државног већа тужилаца изнели своје коментаре. Након достављања

допуњене коначне верзије извештаја, приступиће се разматрању препорука из извештаја. Поред тога, у периоду од 26.-29.09.2017. године одржани су састанци чланова експертске мисије са представницима носилаца јавнотужилачке функције са територије сва четири Апелациона јавна тужилаштва, на тему Етичког кодекса.

Јун, 2017. године: У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“ у извештајном периоду извршена је анализа Етичког кодекса“ и организована експертска мисија страних експерата са члановима Етичког одбора и представницима дисциплинских органа, на којима је разматран први нацрт извештаја о Етичком кодексу, на који су представници Етичког одбора и дисциплинских органа изнели своје коментаре.

Раније активности: Државно веће тужилаца у континуитету прати примену Етичког кодекса јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца кроз рад Етичког одбора Већа као радног тела са саветодавном улогом, као и кроз рад јавних тужилаца у предметима притужби грађана или институција на рад појединих носилаца јавнотужилачких функција. Посебан сегмент праћења ове области представља рад дисциплинских органа Већа, и то дисциплинског тужиоца и његових заменика као и дисциплинског већа.

Наведена радна тела или органи, као ни стручна или редовна јавност, нису изнели предлоге Већу у правцу измена Кодекса ради прецизирања наведених одредби. Веће ће наставити са пажљивим праћењем ове области.

1.2.2.11. Усвајање Пословника о раду Етичког одбора Високог савета судства којим ће бити регулисано праћење поштовања Етичког кодекса за судије и спровођење активности евалуације и обуке судија из области етике. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети 1.2.2.8.

Март, 2018. године: У договору са експертом УСАИД договорено је да израда Пословника о раду Етичког одбора буде завршена до краја јуна 2018. године.

Децембар, 2017. године: У сарадњи са УСАИД чланови Етичког одбора Високог савета судства отпочели су израду пословника који би регулисао рад Етичког одбора. У току је анализа начина рада Етичких одбора у другим земљама - упоредно правна анализа.

1.2.2.12. Организовање семинара о правилима интегритета и етике за носиоце правосудних функција. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: На седници Високог савета судства, одржаној 30. Јануара 2018. године Савет је дао сагласност на Програм сталне обуке за судије и запослене у судовима за 2018. Годину. Наведеним Програмом прописан је Посебан програм обуке „Судијска/јавнотужилачка етика“ са темама: „Међународни стандарди у области судијске/тужилачке етике и њихова примена у законодавству Републике Србије- општи преглед“ затим „Сукоб интереса (неспојивост функција пријављивање сумње у постојање сукоба интереса, изузеће)“ затим „Хипотетичка питања, примери сценарији случајева“ и „Дисциплински поступак у случајевима кршења етичког кодекса и успостављање јасних канала за разматрање дилема о етичким питањима“.

ПРАВОСУДНА АКАДЕМИЈА: Радионицом која је одржана 9. фебруара у Београду, за судије са подручја београдске апелације, почела је реализација обуке на тему „Етика и интегритет у правосуђу“ која је утврђена годишњим програмом рада Правосудне академије за 2018. годину. На радионици су разматрана следећа питања: међународни и домаћи правни оквир за судијску етику; дисциплински поступак у случајевима кршења Етичког кодекса; конфликт интереса у обављању судијске професије и етика на интернету. Практичан рад на овој радионици се одвијао кроз рад у мањим групама кроз интерактивну дискусију о бројним хипотетичким питањима. Предавачи за судијску етику су били: Биљана Синановић судија Врховног касационог суда, Мирјана Илић судија специјалног одељења за ратне злочине и организовани криминал Вишег суда Београд и дисциплински тужилац и Мирјана Голубовић начелник одељења за посебна знања и вештине Правосудне академије.

Потом, 14. фебруара у Београду организована је још једна радионица у области судијске етике, и то за судије за прекршаје са подручја београдске апелације. На радионици су разматрана иста, претходно наведена, питања, док се практични рад, такође, одвијао кроз рад у мањим групама и интерактивну дискусију о бројним хипотетичким питањима. Предавачи предметне радионице били су: Милена Рашић, судија Апелационог суда Београд и Мирјана Голубовић, начелник Одељења за посебна знања и вештине Правосудне академије.

Следећа радионица одржана је 23. фебруара у Београду, и то у области јавнотужилачке етике – за јавне тужиоце са подручја београдске апелације. Током радионице су разматрана следећа питања: међународни и домаћи правни оквир за јавнотужилачку етику, дисциплински поступак у случајевима кршења Етичког кодекса, као и конфликт интереса у обављању јавнотужилачке професије и етика на интернету. Практичан рад током ових радионица се одвијао у мањим групама кроз интерактивну дискусију о бројним хипотетичким питањима. Предавачи за јавнотужилачку етику су били: Милан Бојковић, заменик Републичког јавног тужиоца, Мирослав Кркелић виши јавни тужилац из Суботице и дисциплински тужилац и Мирјана Голубовић начелник Одељења за посебна знања и вештине Правосудне академије.

Последња предметна радионица у овом извештајном периоду спроведена је 15. марта у Београду, и то за кориснике почетне обуке седме генерације Правосудне академије. На овој радионици су разматрана следећа питања: међународни и домаћи правни оквир за судијску

етику, дисциплински поступак у случајевима кршења Етичког кодекса као и конфликт интереса у обављању судијске професије и етика на интернету. Практичан рад се одвијао кроз интерактивну дискусију о бројним хипотетичким питањима. Предавачи су били: Милена Рашић судија Апелационог суда, Мирјана Илић судија Специјалног одељења за ратне злочине и организовани криминал Вишег суда Београд и дисциплински тужилац и Мирјана Голубовић начелник Одељења за посебна знања и вештине Правосудне академије.

Напомиње се да је на тему „Етика и интегритет у правосуђу“ планирано да се одржи укупно шеснаест радионица, а наредна ће бити спроведена у Београду 30. марта 2018. године и намењена је такође корисницима почетне обуке седме генерације Правосудне академије.

Децембар, 2017: Током последњег квартала 2017. године настављена је обука по годишњем програму сталне обуке судија и јавних тужилаца за област етике, за коју је планирано укупно дванаест радионица. Радионице су одржане према редовном програму, под називом „Етика и интегритет у правосуђу“, а одржано је укупно четири радионице за преко 100 полазника и то по следећем распореду:

- 1) 3. октобра 2017. године, судијска етика – за судије са подручја новосадске апелације;
- 2) 4. октобра 2017. године, тужилачка етика – за јавне тужиоце са подручја новосадске апелације;
- 3) 24. октобра 2017. године, судијска етика – за судије са подручја крагујевачке апелације;
- 4) 8. децембра 2017. године, тужилачка етика – за јавне тужиоце са подручја крагујевачке апелације.

Домаћи и међународни правни оквир за примену судијске/тужилачке етике, дисциплински поступак у случајевима кршења етичких норми, спречавање конфликта интереса, као и етика на интернету, биле су само неке од тема које су обрађиване кроз интерактивну дискусију која је вођена са учесницима ових радионица.

Додатно, годишњим програмом сталне обуке Правосудне академије за 2018. годину, предвиђено је да се одржи укупно шеснаест радионица за судије, судије за прекршаје, јавне тужиоце и кориснике почетне обуке Правосудне академије.

Септембар, 2017: У извештајном периоду су организоване две радионице за носиоце правосудних функција и укупно је било 40 учесника. Радионице су одржане према редовном програму, под називом Етика и интегритет у правосуђу, једна је била за судије а друга за тужиоце, са нишке апелационе територије. На овим радионицама разматрани су међународни и домаћи правни оквир за судијску и тужилачку етику, дисциплински поступак у случајевима кршења етичких кодекса судија и тужилаца, као и сукоб интереса и етика на интернету.

Јун, 2017. године: Представници Етичког одбора настављају да учествују као предавачи у циклусу семинара на тему етике за носиоце правосудне функције, који је ушао у редовни

програм Правосудне академије, и у оквиру кога се одржавају обуке за судије и јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца.

Правосудна академија известила је да су периоду од 25-28. априла 2017. године одржане радионице за судије, тужиоце и полазнике шесте генерације корисника почетне обуке Правосудне академије, чиме је започета реализација обуке на тему „Етика и интегритет у правосуђу“. Ову обуку подржали су ЕУ твининг пројекат „Јачање капацитета Високог савета судства“ и „Пројекат унапређење ефикасности судства“ који спроводи конзорцијум Британског савета.

Одржано је укупно четири радионице за 100 полазника и то по следећем распореду: 1) 25. априла, Судијска етика (за судије са подручја београдске апелације); 2) 26. априла, Тужилачка етика (за јавне тужиоце са подручја београдске апелације); 3) 27. априла, Судијска етика (за полазнике шесте генерације Академије); 4) 28. априла, Тужилачка етика (за полазнике шесте генерације Академије).

На овим радионицама разматрани су међународни и домаћи правни оквир за судијску и тужилачку етику, дисциплински поступак у случајевима кршења етичких кодекса судија и тужилаца, као и сукоб интереса и етика на интернету. Практичан рад на радионицама спроведен је радом у мањим групама кроз интерактивну дискусију о бројним хипотетичким питањима.

У оквиру обука за имплементацију комуникационе стратегије јавног тужилаштва, спроведене су две једнодневне радионице „Напредне комуникацијске вештине за портпароле јавних тужилаштва“ - Модул један. Теме су биле: анализа новинских текстова, писање саопштења за јавност и јавни наступ пред камерама. На радионици су практични задаци били на тему спречавања насиља у породици. Портпароли су кроз практичне вежбе писали саопштења за јавност и давале краће изјаве за ТВ, а главна тема била је извештавање медија о примени Закона о спречавању насиља у породици и извештавање о овим предметима. Било је укупно 20 учесника.

Такође су спроведене четири једнодневне радионице за портпароле тужилаштва са подручја све четири апелације „Напредне комуникацијске вештине за портпароле јавних тужилаштва“ - Модул 2. У оквиру ове обуке портпароли ЈТ су се обучавали за тему: технике интервјуа и успешно представљање у медијима. Кроз практичне вежбе на радионици симулирано је гостовање у ТВ студију и разговор на тему примене Закона о спречавању насиља у породици. Укупно 80 портпарола присуствовало је на овим радионицама.

Спроведене су две једнодневне радионице за портпароле судова са подручја Ни и КГ апелације на тему Унапређење медијских вештина за портпароле судова – Модул два, на којој су портпароли у оквиру практичних вежби писали саопштења за јавност и симулирали конференције за новинаре. Тема: Примена Закона о спречавању насиља у породици, извештавање медија о овој врсти предмета. Број учесника 40.

Спроведене су четири једнодневне радионице за портпароле судова са подручја БГ, НС, НИ и КГ апелација на тему Унапређење медијских вештина за портпароле судова – Модул три. На радионицама је разматран кризни ПР, Природа кризе, кризни тим, комуникација у кризним ситуацијама. Број учесника 78.

Март 2017. године: На седници одржаној 18. јануара 2017. године Високи Савет Судства је дао сагласност на Програм сталне обуке за судије и запослене у судовима за 2017. годину. Наведеним Програмом прописан је Посебан програм обуке „Судијска/јавнотужилачка етика“ са темама: „Међународни стандарди у области судијске/тужилачке етике и њихова примена у законодавству Републике Србије- општи преглед“ затим „Сукоб интереса (неспојивост функција пријављивање сумње у постојање сукоба интереса, изузеће)“ затим „Хипотетичка питања, примери сценарији случајева“ и „Дисциплински поступак у случајевима кршења етичког кодекса и успостављање јасних канала за разматрање дилема о етичким питањима“.

Када је у питању Државно веће тужилаца, у извештајном периоду Амбасада Краљевине Холандије доставила је позив за семинар о интегритету за државне службенике који ће бити одржан од 10-19.05.2017.г. у Холандији, који је Државно веће тужилаца проследило свим јавним тужилаштвима за евентуалну пријаву учесника који раде на пословима израде плана интегритета у јавним тужилаштвима.

Децембар 2016. године: У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“ дана 26.10.2016. одржан је Етички семинар за судије, јавне тужиоце и заменике јавног тужиоца, на коме су, осим нормативног оквира и праксе у Републици Србији, учесницима представљени међународни стандарди и компаративна решења.

У току је израда плана реализације обука у области етике за 2017. годину. Планирано је 10 дана обуке; од тога по 4 за судије и јавне тужиоце, једна за сваку апелацију, и дводневна обука за полазнике почетне обуке (један дан посвећен судијског а други тужилачкој етици).

Активности спроведене у периоду од јануара 2015-октобра 2016. године: Државно веће тужилаца и Мисија ОЕБС у Србији су средином 2013. године организовали неколико округлих столова поводом представљања нацрта Етичког кодекса јавних тужилаца и

заменика јавних тужилаца. Округли столови организовани су на нивоу апелационих јавних тужилаштва, којима су присуствовали и представници струковних удружења.

Државно веће тужилаца је, дана 02.10.2013. године, на основу члана 13. став 1. тачка 15. Закона о државном већу тужилаца и члана 47. Закона о јавном тужилаштву, донело Етички кодекс јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца., чија је сврха успостављање стандарда професионалне етике носилаца јавнотужилачке функције. Након тога Веће је упутило допис јавним тужилаштвима у вези потребе одржавања Колегијума јавног тужилаштва, којом приликом ће носиоци јавнотужилачке функције бити обавештени о наведеном, те сваком заменику јавног тужиоца уручити примерак Етичког кодекса, уз упознавање чланова Колегијума са основним дужностима, етичким принципима, као и одговорности предвиђеном за кршење Етичког кодекса.

Дана 29.05.2014. године, Државно веће тужилаца је именovalo чланове Етичког одбора.

У циљу подршке успостављању Етичког одбора Државног већа тужилаца, дана 29.10.2014. године, одржан је округли сто, са темом Размена искустава са Дисциплинским тужиоцем и чланом Сталне комисије за судијску и тужилачку етику, независност и неспојивост Високог судског и тужилачког вијећа Босне и Херцеговине. На округлом столу је представљена надлежност и функционисање Сталне комисије за судску и тужилачку етику, презентовани су и случајеви из праксе.

Државно веће тужилаца, на седници која је одржана 13.03.2015. године, донело је одлуку о формирању Радне групе за израду Пословника о раду Етичког одбора Државног већа тужилаца, која ће у подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, израдити наведени подзаконски акт. Истим ће се ближе уредити састав, избор, надлежности и начин одлучивања Етичког одбора Државног већа тужилаца. Радна група је, у првом и другом кварталу 2015. године, одржала састанке поводом израде нацрта Пословника.

Чланови Етичког одбора, маја месеца 2015. године, били су у посети Уреду главног дисциплинског тужиоца Високог судског и тужилачког вијећа Босне и Херцеговине, где је једна од тема била и Примена етичког кодекса и случајеви дисциплинских поступка из досадашње праксе Високог судског и тужилачког вијећа.

Од новембра 2015. године одржано је 6 једнодневних радионица, 3 за судијску (учесници судије са подручја београдске, новосадске и крагујевачке апелације) и 3 за тужилачку етику (учесници тужиоци са подручја београдске, новосадске и крагујевачке апелације). До јула је планирана још по једна обука за судије и јавне тужиоце (нишка апелација).

На седници одржаној 15. марта 2016. године Високи савет судства је дао сагласност на Програм сталне обуке за судије и запослене у судовима за 2016. годину. Наведеним Програмом прописан је Посебан програм обуке „Судијска/јавнотужилачка етика“ са темама: „Међународни стандарди у области судијске/тужилачке етике и њихова примена у законодавству Републике Србије- општи преглед“ затим „Сукоб интереса (неспојивост функција пријављивање сумње у постојање сукоба интереса, изузеће)“ затим „Хипотетичка питања, примери сценарији случајева“ и „Дисциплински поступак у случајевима кршења етичког кодекса и успостављање јасних канала за разматрање дилема о етичким питањима“. Семинари о примени етичког кодекса за судије и тужиоце се редовно одржавају у оквиру програма сталне и почетне обуке (до новембра 2015. године одржано је 12 семинара за преко 250 учесника).

У јулу, одржана се још једна дводневна радионица (први дан судијска и други дан тужилачка етика, за полазнике 5. генерације ПА) – почетна обука. Ова обука је спроведена за укупно 204 учесника.

1.2.2.13. Израда и објављивање на интернет страни Високог савета судства брошуре намењене судијама, са циљем подизања свести о правилима етике, а који садрже примере неадекватног понашања судија. (IV квартал 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Септембар, 2017: У оквиру пројекта ИПА 2013 – Јачање стратешких и административних капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца, у септембру 2017. године израђен је Етички кодекс за судије, као брошура која ће бити презентована и дистрибуирана у четири апелације, до краја септембра 2017. године.

Судије могу да се на интернет страни Високог савета судства обавесте о поступању у случајевима кршења одредаба Етичког кодекса, кроз одлуке Високог савета судства. Одлуке су анонимизирание.

Поред тога, у сарадњи са ОЕБС-ом, Високи савет судства је изадио анализу одлука дисциплинских органа Високог савета судства, у циљу постизања униформног понашања и униформне примене закона дисциплинских органа и Високог савета судства у сличним случајевима. Анализа је доступна на веб сајту Високог савета судства, заједно са одлукама дисциплинских органа.

1.2.2.14. Израда и објављивање на интернет страни Државног већа тужилаца брошуре намењене носиоцима јавнотужилачке функције, са циљем подизања све-сти о правилима етике, а који садрже примере неадекватног понашања јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца. (IV квартал 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Септембар, 2017: У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“ у извештајном периоду извршено је штампање брошуре о Етичком кодексу, која је дистрибуирана јавним тужиоцима и заменицима јавног тужиоца, ради подизања свести о етичким принципима.

Државно веће тужилаца редовно објављује одлуке дисциплинских органа Већа на Интернет презентацији Већа која се налази на адреси www.dvt.jt.rs.

У оквиру презентације постоје две посебне електронске везе тј. Интернет линкови који су намењени остваривању ове активности. На линку www.dvt.jt.rs/odluke-disciplinskih-organa.html могу се пронаћи поменуте одлуке органа, док се на линку <http://www.dvt.jt.rs/podnosenje-prijava.html> могу поднети дисциплинске пријаве или поднети притужбе на рад носилаца јавнотужилачке функције.

1.2.2.15. Проактивно учешће судија и Високог савета судства у креирању и праћењу примене. Етичког кодекса за судије. (Континурано)

Активност се успешно реализује. Судије могу да се на интернет страни Високог савета судства обавесте о поступању у случајевима кршења одредаба Етичког кодекса, кроз одлуке Високог савета судства. Одлуке су анонимизирани.

1.2.2.16. Измена Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца са циљем увођења проактивног приступа дисциплинских органа у праћењу поштовања Етичког кодекса за јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца. (IV квартал 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Децембар, 2017: У оквиру студијске посете у организацији Мисије ОЕБС-а у Србији, представници дисциплинских органа Државног већа тужилаца и Високог савета судства, 28. и 29. новембра 2017. године, посетили су Канцеларију главног тужиоца и Генерални

савет правосуђа у Мадриду, где им је приликом представљања шпанског правосудног система изложен и начин функционисања рада дисциплинских органа у Шпанији.

Септембар, 2017: У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“, у извештајном периоду финализован је извештај о Етичком кодексу, који ће такође бити предмет анализе радне група за анализу препорука из извештаја достављених у оквиру пројекта, у делу који се односи на дисциплински одговорност и дисциплински поступак.

Јун, 2017. године: У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“, у извештајном периоду основана је и почела са радом радна група за анализу препорука из извештаја достављених у оквиру пројекта, укључујући и препоруке из извештаја о дисциплинској одговорности и дисциплинском поступку.

Такође, у јуну 2017. године, у оквиру истог пројекта реализована је експертска мисија за стратешко планирање, која је, у сарадњи са представницима Државног већа тужилаца израдила нацрт оперативног плана за остваривање стратешких циљева Државног већа тужилаца, укључујући и прецизирање активности, рокова и одговорних лица за реализацију измена и допуна Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца.

Март 2017. године: У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“, страни експерти су уз сарадњу дисциплинских органа Државног већа тужилаца који су изложили коментаре и сугестије, доставили 18.01.2017. године, финални извештај и препоруке који се односи на предлоге и смернице за успостављање полазних основа за унапређење дисциплинских капацитета у Државном већу тужилаца, где оцењују тренутно стање и износе конкретне и лако спроводљиве препоруке, које ће унапредити даљи рад овог органа. Такође, 06.02.2017. године одржан је завршни састанак страних експерата на истом пројекту поводом електронског система за дисциплински поступак, на којем су, заједно са представницима дисциплинских органа, финализовали извештај и препоруке за електронски систем за дисциплински поступак, након чега је 24.02.2017. године Државном већу тужилаца достављен коначан извештај.

Раније активности: У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“, страни експерти врше анализу Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца. Дана 12.12.2016. године одржан је састанак представника Државног већа тужилаца и дисциплинских органа са страним експертима, на коме је финализован текст извештаја који сачињавају страни експерти. Државно веће тужилаца узео је у даљем раду у обзир препоруке наведеног извештаја.

Државно веће тужилаца у континуитету прати примену Етичког кодекса јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца кроз рад Етичког одбора Већа као радног тела са саветодавном

улогом, као и кроз рад јавних тужилаца у предметима притужби грађана или институција на рад појединих носилаца јавнотужилачких функција. Посебан сегмент праћења ове области представља рад дисциплинских органа Већа, и то дисциплинског тужиоца и његових заменика као и дисциплинског већа.

Наведена радна тела или органи, као ни стручна или редовна јавност, нису изнели предлоге Већу у правцу измена Кодекса ради прецизирања наведених одредби. Веће ће наставити са пажљивим праћењем ове области.

1.2.2.17. Ефективна примена Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности судија. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Дисциплински органи подносе Високом савету судства годишњи извештај о свом раду и извештај о раду увек када то Високи савет судства од њих затражи. Исти се могу наћи на интернет страни Високог савета судства.

1.2.2.18. Ефективна примена Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца. (Континуирано)

Активност се успешно реализује.

Март 2018: Сходно прописаној законској обавези Дисциплински тужилац је Државном већу тужилаца доставио Годишњи извештај о раду за 2017. годину. Такође, у првом кварталу ове године окончан је један дисциплински поступак и изречена је дисциплинска санкција јавна опомена носиоцу јавнотужилачке функције против кога је вођен поступак.

Децембар, 2017. године: У извештајном периоду од стране Дисциплинског тужиоца поднет је један предлог за вођење дисциплинског поступка.

Септембар, 2017. године: Стање непромењено.

Јун, 2017. године: У извештајном периоду окончана су три поступка покренута поводом утврђивања дисциплинске одговорности против носилаца јавнотужилачке функције, изречене су дисциплинске санкције и то новчане казне у различитим износима и на одређени временски период. Поред тога, завршена су и два поступка по жалби које су изјављене Државном већу тужилаца, против решења Дисциплинске комисије.

Март 2017. године: У извештајном периоду од стране Дисциплинског тужиоца поднет је један предлог за вођење дисциплинског поступка. Такође, су у току три поступка

утврђивања дисциплинске одговорности против носилаца јавнотужилачке функције, као и један поступак по жалби изјављеној Државном већу тужилаца, против Решења Дисциплинске комисије од 26.10.2016.године, којим је носиоцу јавнотужилачке функције изречена дисциплинска санкција јавна опомена.

Децембар 2016. године: Дисциплински органи именовани одлуком Државног већа тужилаца од 22.07.2016.године, почели су са радом и на основу предлога за вођење дисциплинског поступка поднетог од стране Дисциплинског тужиоца, у току су два поступка против носилаца јавнотужилачке функције.

Раније активности: Државно веће тужилаца је 2013. године именовало дисциплинске органе и формирало је радно тело које ради на усавршавању Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца а у циљу што ефикаснијег поступања Државног већа тужилаца по представкама и дисциплинским пријавама.

Усвојеним Правилником о изменама и допунама Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности из 2014 године, између осталог, уведена је обавеза редовног достављања Државном већу тужилаца извештаја о поступању од стране дисциплинског тужиоца на годишњем нивоу, или по потреби за задати временски период, ради праћења ове области поступања Већа.

Анализа извештаја о раду дисциплинских органа у јавним тужилаштвима уз предузимање законом прописаних мера указује да је у временском периоду од 01.01. до 31.12.2014. године, Дисциплински тужилац имао у раду укупно 127 предмета, што је повећање броја предмета за 44 % у односу на претходну годину, када је било заprimљено 88 предмета. Од укупног броја предмета дисциплинске пријаве су поднете против 139 носилаца јавнотужилачке функције што је повећање за 143% у односу на 2013 годину када су дисциплинске пријаве биле поднете против 57 носилаца јавнотужилачке функције.

Државно веће тужилаца је, на седници одржаној 20. маја 2016. године, донело одлуку да се спроведе поступак именовања дисциплинских органа.

Почетком јула месеца 2016. године, Радно тело Државног већа тужилаца је, у складу са прописаном одредбом члана 14. став 4. и одредбом члана 15. став 4. Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, обавило разговор са пријављеним кандидатима ради стицања непосредног увида у стручност, оспособљеност и достојност кандидата.

Државно веће тужилаца, на седници одржаној дана 22.07.2016. године, донело је Одлуку о именовању Дисциплинског тужиоца, његових заменика, као и одлуку о именовању

председника, два члана Дисциплинске комисије и њихових заменика, тако што је са листе добровољно пријављених кандидата носилаца јавнотужилачке функције и листе кандидата предложених од стране колегијума јавних тужилаштава, изабрало кандидате који су у вршењу јавнотужилачке функције исказали стручност, оспособљеност и достојност у вршењу јавнотужилачке функције и који у професионалној средини уживају највећи углед.

1.2.2.19. Извршити анализу одредаба о функционалном имунитету носилаца правосудних функција. (II квартал 2016. године)

Активност није реализована.

Март, 2017: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована а кашњење износи 8 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом.

Раније активности: Због промена састава водеће структуре Министарства правде, Високог савета судства и Државног већа тужилаца било је неопходно да се именују нови чланови радне групе, односно да радна група поново почне са радом.

1.2.2.20. Спровођење мера у складу са извршеном анализом. (III квартал 2016. године)

Активност није реализована. Спровођење конкретних мера ће бити могуће након подношења анализе из претходне активности.

1.3. СТРУЧНОСТ/ЕФИКАСНОСТ

1.3.1.1. Усвајање Закона о изменама и допунама Закона о Правосудној академији, а којим се у члану 5. прописује да се Закон о Правосудној академији мења и допуњује ради омогућавања Правосудној академији да спроводи програм стручног усавршавања јавних бележника и извршитеља, на основу споразума са Комором јавних бележника и Комором извршитеља. Члан 16. Закона о Правосудној академији се мења и допуњује на начин да се повећава број чланова Програмског савета ради укључивања у његов рад и представника полазника почетне обуке. Израђене су измене и допуне члана 43. став 2. Закона о Правосудној академији којима се утврђују случајеви у којима је обавезна стална обука. (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Народна скупштина донела је Закон о изменама и допунама Закона о Правосудној академији, који је објављен у Службеном гласнику РС, број 106 од 21. децембра 2015. године.

Закон о изменама и допунама Закона о Правосудној академији усвојен је на Деветој седници Другог редовног заседања Народне скупштине РС, одржаној 18. децембра 2015. године и објављен у „Службеном гласнику РС“, број 106/15.

Изменама и допунама Закона о Правосудној академији омогућено је да: Правосудна академија може да спроводи програме стручног усавршавања извршитеља, јавних бележника, јавнобележничких помоћника и јавнобележничких приправника, на основу уговора које закључује са Комором извршитеља, односно Јавнобележничком комором; проширен је састав Програмског савета представником корисника почетне обуке; уређен је састав комисије за завршни испит и изједначена висина накнаде за менторски рад на програму почетне обуке и рад на програму судијских и тужилачких помоћника и приправника; утврђено је да се похађање почетне обуке сматра радним искуством у правној струци и утврђени су случајеви у којим је стална обука обавезна (промена специјализације, битна промена прописа, увођење нових техника рада, отклањање недостатака у раду судија и заменика јавног тужиоца утврђених приликом вредновања њиховог рада).

1.3.1.2. Усвајање Закона о изменама и допунама Закона о судијама који посебно прописује потребне квалификације и стручност кандидата који се први пут бирају на судијску функцију и који такође, одређује да се кандидати, који заврше почетну обуку на Правосудној академији, изузимају од полагања посебног испита пред Високим саветом судства, и који такође, одређује да је завршна оцена са почетне обуке на Правосудној академији изједначена са оценом која се добија на наведеном посебном испиту. (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Народна скупштина је донела Закон о допуни Закона о судијама, који је објављен у Службеном гласнику РС, број 40 од 7. маја 2015. године.

Изменама и допунама Закона о судијама прописана су правила на основу којих Високи савет судства посебно вреднује завршену почетну обуку на Правосудној академији и утврђује стручности и оспособљености кандидата за први избор судија, и то тако што се прописује да се стручност и оспособљеност кандидата за судију који се први пут бира на судијску функцију у основном и прекршајном суду проверава на испиту који организује Високи савет судства. При том се кандидати који су завршили почетну обуку на Правосудној академији изузимају од обавезе полагања испита, а мерило стручности и оспособљености кандидата за обављање судијске функције је оцена са завршног испита на почетној обуци на Академији. Предвиђен је и рок у коме је Високи савет судства дужан да пропише програм и начин полагања законом предвиђеног испита.

1.3.1.3. Усвајање Закона о изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву који посебно прописује потребне квалификације и стручност кандидата који се први пут бирају на функцију заменика јавног тужиоца у основном јавном тужилаштву и који такође, одређује да се кандидати, који заврше почетну обуку на Правосудној академији, изузимају од полагања посебног испита пред Државним већем тужилаца, и који такође, одређује да је завршна оцена са почетне обуке на Правосудној академији изједначена са оценом која се добија на наведеном посебном испиту. (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Народна скупштина донела је Закон о допунама Закона о јавном тужилаштву, који је објављен у Службеном гласнику РС, број 106 од 21. децембра 2015. године.

Изменама и допунама Закона о јавном тужилаштву прописана су правила на основу којих Државно веће тужилаца посебно вреднује завршену почетну обуку на Правосудној академији и утврђује стручности и оспособљености кандидата за први избор заменика јавног тужиоца, и то тако што се прописује да се стручност и оспособљеност кандидата за заменика јавног тужиоца који се први пут бира на функцију проверава на испиту који организује Државно веће тужилаца. При том се кандидати који су завршили почетну обуку на Правосудној академији изузимају од обавезе полагања испита, а мерило стручности и оспособљености кандидата за обављање јавнотужилачке функције је оцена са завршног испита на почетној обуци на Академији.

Уведено је и правило да број тужилачких приправника за свако јавно тужилаштво одређује министар.

Законом је прописан и рок у коме је Државно веће тужилаца дужно да пропише програм и начин полагања законом предвиђеног испита, као и рок у коме ће министар донети акт о броју тужилачких приправника.

1.3.1.4. Усвајање правила која уређују поступак избора (Правилник о критеријумима и мерилима, за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова) која уносе правила из измењеног и допуњеног Закона о судијама којим се кандидати који су завршили почетну обуку на Правосудној академији изузимају од обавезе полагања посебног испита пред Високим саветом судства, и којим се такође, одређује да је завршна оцена са почетне обуке на Правосудној академији изједначена са оценом која се добија на наведеном посебном испиту. Повезано са активностима 1.1.3.1. и 1.3.1.2. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети активност 1.1.3.1.

1.3.1.5. Број полазника почетне обуке се одређује имајући у виду закључке и препоруке из Стратегије људских ресурса за правосуђе (Активност 1.3.4.2.) (Континуирано, почев од IV квартала 2016. године)

Активност није реализована.

Март, 2018. године: Државно веће тужилаца је у извештајном периоду одредило да број полазника осме генерације буде 4, што значи да је уписано укупно 26 полазника.

Децембар, 2017. године: Реализација ове активности условљена је усвајањем Стратегије људских ресурса.

Јун, 2017. године: Реализација ове активности условљена је усвајањем Стратегије људских ресурса.

Март 2017: Реализација ове активности условљена је усвајањем Стратегије људских ресурса.

Раније активности: У оквиру пројекта ИПА „Унапређење ефикасности правосуђа“, током трећег квартала 2017. године, очекује се израда предлога Стратегије људских ресурса за правосуђе, који ће бити упућен Министарству правде. Радна група за израду Стратегије је основана од стране Комисије за спровођење Националне стратегије за реформу правосуђа за период 2013-2018. на седници одржаној децембра 2016. године.

1.3.1.6. Спровођење мера за унапређење програма Правосудне академије у складу са резултатима Функционалне анализе потреба Правосудне академије као што су: (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

-Унапређење пријемног испита за полазнике почетне обуке;

-Унапређење програма почетне и сталне обуке кроз израду и усвајање годишњег програма обуке који обухвата све области права (Укључујући право ЕУ и људска права) и вештина потребних за рад у правосуђу, које укључују практичне вештине у свим областима права, у зависности од тога о којој категорији полазника је реч, а нарочито имајући у виду употребу ИКТ система, правне анализе, методологије и технике писања одлука. Годишњи програм обуке мора обухватити и обуке у области менаџмента, намењене судским управитељима, као и председницима судова и јавним тужиоцима

-Унапређење сталне обуке кроз шири обухват полазника, потенцијално кроз прописивање минималног броја дана обуке по носиоцу правосудне функције на годишњем нивоу, при чему обукама треба да буду обухваћени не само носиоци правосудних функција већ и председници, секретари и менаџери, судијски сарадници

и тужилачки помоћници, административно особље и лица која се баве правосудним професијама;

-Унапређење транспарентности избора повремених предавача;

-Унапређење методике наставе кроз радионице, симулације и увођење учења на даљину;

-Унапређење завршног испита;

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Правосудна академија је 27. и 28. фебруара 2018. године реализовала дводневни семинар под називом “Правни поредак ЕУ”.

Семинар је организован у сарадњи са партнером из Луксембурга - Европским институтом за судије и правнике а њихови предавачи су презентовали своја искуства и организовали неколико радионица на поменутој тему.

Учесници семинара су биле судије Прекршајног суда Београд, Прекршајног апелационог суда и корисници почетне обуке шесте и седме генерације Правосудне академије.

Такође, Правосудна академија је, у сарадњи са Британским саветом, у оквиру пројекта „Подршка Европске уније Правосудној академији” од 09-10. марта 2018. године, организовала семинар на тему „Право Европске уније”.

Семинар је организован у хотелу Зира, тема је била Право Европске уније и улога судије у модерној Европи, а семинару су присуствовале судије Апелационих судова из Београда, Ниша, Новог Сада и Крагујевца.

Предавачи на семинару су биле проф. др Ана Чавошки и др Ана Кнежевић – Бојовић.

Додатно, *вид. доле:* акт. 3.8.1.21.

Децембар, 2017. године: Као што је већ наведено у извештају за активност 1.3.1.5., на седници Државног већа тужилаца одржаној 14.12.2017. године, усвојен је Годишњи план за 2018. годину, којим је утврђена обавеза реализације активности „Избор чланова радне групе за програме обука“, и то до јула 2018. године, па можемо очекивати да се у наредном периоду радна група формира и почне са радом, у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). О саставу и надлежностима радне групе за програме обука детаљно је извештавано у претходним кварталима.

Правосудна академија је, у оквиру пројекта "Унапређење образовних активности и јачање организационих капацитета Правосудне академије" који је финансирала Европска унија, организовала у периоду од 22-27.11.2017. године, једнодневне семинаре у Нишу, Новом Саду и Београду. Семинару је присуствовало укупно четрдесет пет учесника - судија и

заменика јавних тужилаца, дугогодишњих ментора Правосудне академије. Предавачи на семинару, такође дугогодишњи ментори, су били: Милица Златковић, судија Вишег суда у Нишу, Лепосава Вујановић-Порубовић, заменик Вишег јавног тужиоца у Београду и Драгана Марчетић, судија Првог основног суда у Београду. Циљ семинара био је да се ментори упознају са садржајем Приручника и новинама у раду које тај приручник доноси. Неке од тема су биле: календар активности, портфолио стручног усавршавања, евалуација и самоевалуација, етика и деонтологија, вештине усменог и писменог изражавања. Учесници су кроз групни рад и дискусију имали прилике да се упознају са новим начином рада и да размене идеје и досадашња искуства.

Септембар, 2017: Током трећег квартала 2017. године, у оквиру претходно започетог ИПА пројекта „Јачање образовних активности и организационих капацитета Правосудне академије“, представници Државног већа тужилаца наставили су са учешћем на пројекту. Поред тога, предузимају се активности са циљем формирања радне групе за програм обуке, у складу са чланом 21. новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). Радна група за програм обуке биће у статусу повременог радног тела, које ће бити надлежно за одређивања броја полазника почетне обуке, као и за пружање стручне помоћи Већу. Надлежност, састав и дужина мандата чланова радне групе прописани су Пословником, о чему је детаљно извештавано у претходним кварталима.

Јун, 2017. године: Правосудна академија известила је да је, у оквиру УСАИД-овог програма подршке Правосудној академије, развијен систем за селекцију и унапређење ментора и предавача, систем нових евалуација рада ментора али и корисника почетне обуке.

У оквиру ИПА Пројекта подршке Правосудној академије је организована за менторе студијска посета правосудним академијама у Утрехту и Барселони.

19. и 20. јуна је организован семинар за унапређење менторства, предавачи су били судије и тужиоци из Холандије.

Додатно, током другог квартала 2017. године представници Државног већа тужилаца наставили са учешћем на састанцима са експертима ангажованим на претходно започетом ИПА пројекту „Јачање образовних активности и организационих капацитета Правосудне академије“. У извештајном периоду, фокус рада страних и домаћих стручњака био је усмерен на компоненту Пројекта број 3.3 - „Унапређење функционисања нових структура у оквиру надлежности Правосудне академије“, те на израду унапређених верзија Нацрта „Протокола о менторству“ и „Смерница за избор и оцену ментора“, интерних аката Правосудне академије, којима се детаљно регулише наведени сегмент рада Академије. У том смислу, од стране експертима узета је у обзир Анализу Нацрта „Протокола о менторству“ и „Смерница за избор и оцену ментора“, акт који су израдили представници

Државног већа тужилаца, и усвојене су поједине сугестије које су дате у односу на одредбе Нацрта наведеног Протокола и Смерница, чија се финална верзија очекује у наредном периоду.

У складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17), у току је формирање радне групе за програм обуке, у статусу повремених радних тела, које ће -пored одређивања броја полазника почетне обуке- бити надлежно за пружање стручне помоћи Већу у поступку: утврђивање програма почетне обуке; давање сагласности на програме сталне обуке за јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца и програме обуке тужилачког особља; утврђивање посебног програма обуке тужилачких помоћника и приправника, давање сагласности на именовање сталних предавача из реда носилаца јавнотужилачке функције; доношење одлука о обавезној сталној обуци у случају избора за јавно тужилаштво вишег степена, промене специјализације, битних промена прописа, увођења нових техника рада или отклањања недостатака у раду уочених приликом вредновања рада. Надлежност, састав и дужина мандата чланова радне групе прописани су чланом 21. Пословника, о чему је детаљно извештавано у претходном кварталу.

Март 2017: Током првог квартала 2017. године, у оквиру претходно започетог ИПА пројекта „Јачање образовних активности и организационих капацитета Правосудне академије“, представници Државног већа тужилаца узели су учешће на радним састанцима са експертима ангажованим на пројекту. Фокус рада страних и домаћих стручњака био је на компоненти Пројекта број 3.3 - „Унапређење функционисања нових структура у оквиру надлежности Правосудне академије“, и резултирао је израдом Нацрта „Протокола о менторству“ и „Смерница за избор и оцену ментора“, интерних аката Правосудне академије, којима се детаљно регулише наведени сегмент рада Академије. С тим у вези, представници Државног већа тужилаца израдили су Анализу Нацрта „Протокола о менторству“ и „Смерница за избор и оцену ментора“, која даје опширне сугестије са аспекта јавнотужилачке струке, како у начелу, тако и у појединостима, у односу на одредбе Нацрта наведеног Протокола и Смерница.

На седници одржаној 25.01.2017. године, чланови Државног већа тужилаца констатовали су да је предлог Програма сталне обуке за 2017. годину практично исти као и Програм сталне обуке за 2016. годину, при чему су изнели следеће примедбе и предлоге: недоследна употреба термина "јавни тужилац", "заменик јавног тужиоца" и "тужиоци", неопходност продужења програма сталне обуке на основу Закона о спречавању насиља у породици на период дужи од једног дана и његово побољшање шире одређеним темама, увођење едукације запослених у Административној канцеларији Државног већа тужилаца (попут већ постојеће едукације запослених у Административној канцеларији Високог савета судства). Предложено је и проширење програма обуке и стручног усавршавања административног

особља у судовима и јавним тужилаштвима (да обухвати и теме појма података о личности и обавези заштите података о личности, као и теме из закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја), затим обезбеђење програма обуке о заштити узбуњивача и програма обуке о суђењу у разумном року и и носиоцима јавнотужилачке функције, а на само судијске, као и да посебан програм обуке за председнике судова треба да буде прилагођен, и потом омогућен и јавним тужиоцима.

Спровођење мера за унапређење програма почетне и сталне обуке Правосудне академије биће могуће и захваљујући одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17), на основу којих ће бити формирана радна група за програм обуке, коју ће Веће образовати одлуком као повремено радно тело, надлежно за: утврђивање програма почетне обуке; давање сагласности на програме сталне обуке за јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца и програме обуке тужилачког особља; утврђивање посебног програма обуке тужилачких помоћника и приправника; давање сагласности на именовање сталних предавача из реда носилаца јавнотужилачке функције; одређивање броја полазника почетне обуке; доношење одлука о обавезној сталној обуци у случају избора за јавно тужилаштво вишег степена, промене специјализације, битних промена прописа, увођења нових техника рада или отклањања недостатака у раду уочених приликом вредновања рада.

Одредбама новог Пословника о раду ДВТ-а прописано је да радна група за програм обуке има три члана - од којих је један изборни члан Већа, а два су носиоци јавнотужилачке функције, као и да чланове радне групе бира Веће на период од три године и да могу бити поново бирани, осим изборног члана Већа коме мандат траје до истека мандата члана Већа. Коначно, прописана је обавеза радне група за програм обуке да подноси Државном већу тужилаца годишњи извештај о раду. На тај начин, Државно веће тужилаца обезбедиће континуитет у раду на спровођењу мера за унапређење програма Правосудне академије, што ће свакако допринети побољшању квалитета програма Академије.

Децембар 2016: У четвртм кварталу 2016. године, настављено је имплементирање пројекта Јачање образовних активности и организационих капацитета Правосудне академије Еугоре Aid/135635/ИH/SER/RS, у оквиру кога Правосудна академија, у сарадњи са конзорцијумом предвођеним Британским саветом, спроводи анализу процене потреба за обуком у циљу унапређења обука у правосудном систему. С тим у вези, делегирани су представници Државног већа тужилаца, који су узели учешће на радним састанцима, реализованим у вези са компонентама наведеног пројекта.

Крајем септембра 2016. године је одржан округли сто за председнике судова који је у целини био посвећен унапређењу руковођења судовима и унапређењу ефикасности рада суда.

Раније активности: Програм за континуирану едукацију за носиоце правосудних професија усвојен од стране ВСС и ДВТ рефлектује препоруке из Српске правосудне функционалне анализе.

Функционална анализа је узета у разматрање када је Програмски савет ажурирао годишњи континуирани тренинг програм и установио нове радне групе за сваку правну област састављене од еминентних представника правосуђа и факултета, али такође и особља Правосудне академије. Такође, методологија коју је креирао Програмски савет укључује радионице и тренинге за развој вештина за напредне едукативне програме.

Пријемни испит се спроводи у складу са измењеним Правилником и новим софтвером за процесуирање испитног материјала и упитника и резултата који су примењени.

Систем за материјале завршног испита су уведени кроз припрему хипотетичког случаја који осигурава ригорознију контролу знања и вештина кандидата.

Као додатак уведена је пракса да се зову посматрачи из међународне заједнице да прате пријемни и завршни испит.

Одбор предавача је формиран на основу позива професионалцима док је финални избор предавача урађен на основу Програмског савета заснованог на критеријуму знања. Листа предавача за 2016. годину ће бити доступна на веб страници ПА. Сви коментари и сугестије ће бити достављене Програмском савету на преглед на транспарентан начин.

Развој тренинга за нове циљне групе (као што су нове професије, судски управитељи итд.) је углавном подржан од стране страних партнера са активним учешћем особља ПА.

ИПА пројекат Подршка Правосудној академији ће ажурирати и унапредити програме сталне и почетне обуке Академије у складу са новим методологијама наставе и релевантним законским изменама и добром судском праксом (где су укључени и право ЕУ и људска права).

Почетак пројекта који подржава Мултидонаторски поверенички фонд од другог квартала 2016. године је био предуслов за почетак реализације обуке за председнике судова и судске менаџере; спровођење активности је планирано за крај септембра 2016. године.

Државно веће тужилаца је, на седници одржаној 22. јула 2016. године, дало сагласност на програм сталне обуке за 2016. годину Правосудној академији.

1.3.1.7. Развој система надзора квалитета почетне, сталне и специјализоване обуке која обухвата систем двосмерне евалуације, а који подразумева процену резултата обуке или степена унапређења знања полазника, као и процену квалитета програма и предавача у сарадњи са Институтом за обезбеђење квалитета образовања и у сарадњи са Филозофским факултетом-Одељење за педагогију и андрагогију. Систем подразумева да полазници почетне обуке буду оцењивани од стране ментора, и да полазници на крају обуке полажу завршни испит, симулацију суђења, који оцењује комисија. Стална обука се процењује кроз стандардизовани упитник, којим се процењују следећи аспекти: квалитет предавача и услови рада. Даље унапређење надзора и евалуације ће бити остварено кроз увођење система е-образовања чиме ће се омогућити прецизније и сложеније оцењивање различитих аспеката процеса образовања. (Континуирано, почев од првог квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Правосудна академија је, у оквиру пројекта „Подршка ЕУ Правосудној академији“ 28.02.2018. године у хотелу „Мажестик“ представила Нови модел евалуације програма обука које се спроводе у оквиру Правосудне академије. Уједно, представљене су, и смернице за остваривање образовног рада са корисницима сталне обуке.

Како је истакао директор Правосудне академије, Ненад Вујић, „нови модел израђен је у складу са стандардима и препорукама Европске мреже за обуку у правосуђу“. Развијени Нови модел евалуације програма обука представља механизам унапређења постојећег система у циљу ефикасног и делотворног функционисања правосуђа. Даље је истакао да „Нови модел треба да допринесе унапређењу рада Правосудне академије, у смислу управљања и контроле квалитета евалуације програма обуке, а што је и један од стратешких циљева Правосудне академије“.

Нови модел треба да послужи Правосудној академији у унапређењу постојећег, креирању нових модела и ефикаснијем спровођењу програма обуке за судије и тужиоце.

Вођа пројекта "Подршка Европске уније Правосудној академији", Хуан Карлос да Силва, указао је на значај унапређења управљања знањем у правосудном систему у контексту процеса придруживања и спровођења Акционог плана за Поглавље 23.

Енрико Висентин, програмски менаџер Делегације Европске уније у Србији је изразио подршку напорима Правосудне академије истакавши значај усвајања и спровођења новог модела евалуације за испуњење прелазних мерила у процесу придруживања Европској унији.

Европска унија кроз Пројекат подржава Правосудну академију у јачању њених организационих капацитета, развоју и унапређењу процедура и модела, техника и алата за анализу образовних потреба правосуђа и њихово спровођење. За потребе имплементације, развијена је методологија планирања активности за израду програма обуке заснованих на

исходима и реализацији програма обуке, у складу са принципима професионалног усавршавања.

Представљању новог модела евалуације присуствовало је преко 40 учесника, представника правосуђа, Високог савета судства, Државног већа тужилаца, академске заједнице и међународних партнера.

Децембар, 2017. године: Као што је већ наведено у извештају за активност 1.3.1.5., на седници Државног већа тужилаца одржаној 14.12.2017. године, усвојен је Годишњи план за 2018. годину, којим је утврђена обавеза реализације активности „Избор чланова радне групе за програме обука“, и то до јула 2018. године, па можемо очекивати да се у наредном периоду радна група формира и почне са радом, у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). О саставу и надлежностима радне групе за програме обука детаљно је извештавано у претходним кварталима.

По извештају **Правосудне академије**, очекује се континуирана употреба новог евалуационог упитника и методологије за оцену успеха предавања од првог квартала 2018. године.

Септембар, 2017: ПАТеМ апликација која служи за управљање и праћење сталне обуке. Део апликације који служи за унос Програма сталне обуке направљен је тако да се свака реализација у оквиру Програма појединачно уноси у базу што омогућава једноставну измену и ажурирање Програма. Апликација омогућава и извоз Програма у pdf или doc формат. Други део апликације служи за унос конкретних семинара једноставним избором реализације која је претходно унета у Програм. Подаци из ове апликације укључујући и календар активности за три месеца унапред ће бити доступни на сајту Правосудне академије. Линк за Програм сталне обуке <http://www.pars.rs/sekcija/78/stalna-obuka.php>. Поред тога, у току је пилот употреба новог евалуационог упитника који треба да на бољи начин прикаже ефикасност предавања и да боље вреднује успех. Такође је развијен начин за оцену успеха предавања средњорочно и дугорочно након одржаних обука.

Током трећег квартала 2017. године, у оквиру претходно започетог ИПА пројекта „Јачање образовних активности и организационих капацитета Правосудне академије“, представници Државног већа тужилаца наставили су са учешћем на пројекту. Поред тога, предузимају се активности са циљем формирања радне групе за програм обуке, у складу са чланом 21. новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). Радна група за програм обуке биће у статусу повремених радних тела, које ће бити надлежно за одређивања броја полазника почетне обуке, као и за пружање стручне помоћи Већу. Надлежност, састав и дужина мандата чланова радне групе прописани су Пословником, о чему је детаљно извештавано у претходним кварталима.

Јун, 2017. године: Правосудна академија је навела да је у циљу развоја и унапређења квалитета сталне обуке развијен информациони систем за планирање и праћење реализације обука. Такође, да се за почетну обуку ради на сличном систему.

Додатно, током другог квартала 2017. године, представници Државног већа тужилаца наставили су са учешћем на радним састанцима са експертима ангажованим на претходно започетом ИПА пројекту „Јачање образовних активности и организационих капацитета Правосудне академије“. У извештајном периоду, фокус рада страних и домаћих стручњака био је усмерен на компоненту Пројекта број 3.3 - „Унапређење функционисања нових структура у оквиру надлежности Правосудне академије“, те на израду унапређених верзија Нацрта „Протокола о менторству“ и „Смерница за избор и оцену ментора“, интерних аката Правосудне академије, којима се детаљно регулише наведени сегмент рада Академије. У том смислу, од стране експертима узета је у обзир Анализу Нацрта „Протокола о менторству“ и „Смерница за избор и оцену ментора“, акт који су израдили представници Државног већа тужилаца, и усвојене су поједине сугестије које су дате у односу на одредбе Нацрта наведеног Протокола и Смерница, чија се финална верзија очекује у наредном периоду.

Ова активност биће реализована и кроз поступање радне групе за програм обуке, повременим радном телом Већа, чије је формирање у току, у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). Надлежност радне групе за програм обуке, као и њен састав и дужина мандата њених чланова прописани су чланом 21. Пословника, о чему је детаљно извештавано у претходном кварталу.

Март 2017. године: Током месеца фебруара 2017. године је одржан тренинг тренера за будуће предаваче, тужиоце, у области корупције, подржан од стране Америчке амбасаде и њеног ОПДАТ програма, где су сарадници Правосудне академије са Одељења за педагогију и андрагогију имали прилике да се упознају са модерним приступом оваквим тренинзима од стране америчких предавача искусних у раду са носиоцима правосудних функција. Те методе ће бити пренете и на рад на нашим тренинзима тренера.

Формирана је радна група којој су представљене Смернице за избор ментора и оцену менторства (двосмерна евалуација) и Протокол менторства, оба документа израђена уз подршку ИПА пројекта Подршке Правосудној академији. Такође је у завршној фази израда неколико упитника. Један је Прелазни упитник (након истека половине периода), где ментор у упитнику процењује само да ли нешто треба побољшати или је постигнут адекватан напредак. Други је Евалуациони упитник (на крају сваког периода менторства) где ментор процењује: Техничке компетенције, Функционалне и организационе компетенције, Аналитичке компетенције и Социјалне и персоналне компетенције, оценама

од 1 до 5. Такође је у току припрема за тестирање са корисницима почетне обуке упитника којим они оцењују менторе.

Развој система надзора квалитета почетне, сталне и специјализоване обуке спровођен је и у првом квартала 2017. године, у оквиру претходно започетог пројекта Јачање образовних активности и организационих капацитета Правосудне академије Еугоре Aid/135635/ИН/SER/RS. Наиме, представници Државног већа тужилаца узели су учешће на радним састанцима са експертима ангажованим на пројекту, при чему је приоритет рада страних и домаћих стручњака у извештајном периоду био компонента Пројекта број 3.3 - „Унапређење функционисања нових структура у оквиру надлежности Правосудне академије“, и резултирао је израдом Нацрта „Протокола о менторству“ и „Смерница за избор и оцену ментора“, интерних аката Правосудне академије, којима се детаљно регулише наведени сегмент рада Академије. С тим у вези, представници Државног већа тужилаца израдили су Анализу Нацрта „Протокола о менторству“ и „Смерница за избор и оцену ментора“, документ у коме су наведене бројне сугестије и коментари - како у начелу, тако и у појединостима, у односу на одредбе Нацрта наведеног Протокола и Смерница, а са аспекта јавнотужилачке струке.

Предузимање мера у циљу развоја система надзора квалитета почетне, сталне и специјализоване обуке, кроз систем двосмерне евалуације, биће могуће и у оквиру ангажовања чланова радне групе за програм обуке, коју ће Државно веће тужилаца образовати одлуком као повремено радно тело, а у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17).

Децембар 2016: У четвртом кварталу 2016. године, настављено је имплементирање пројекта Јачање образовних активности и организационих капацитета Правосудне академије Еугоре Aid/135635/ИН/SER/RS, у оквиру кога Правосудна академија, у сарадњи са конзорцијумом предвођеним Британским саветом, спроводи анализу процене потреба за обуком у циљу унапређења обука у правосудном систему. С тим у вези, делегирани представници Државног већа тужилаца узели су учешће на радним састанцима, реализованим у вези са компонентама наведеног пројекта, које обухватају и унапређење система двосмерне евалуације, као и побољшање квалитета рада предавача и услова рада.

Кроз подршку ИПА пројекта подршке Правосудној академији у току је израда препорука за унапређење менторског рада и ажурирање програма почетне обуке. Препоруке ће се односити на израду програма напредне обуке за менторе према компаративним најбољим решењима холандске и шпанске академије. Пројекат такође подржава израду и увођење базе података за сталну обуку што ће допринети већој транспарентности обука у Академији (избор тема, предавачи, циљне групе, приоритети).

Раније активности: Правосудна академија је оформила радну групу, у чијем саставу се налазе професори Правног факултета Универзитета у Београду, судије Апелационих судова и професор андрагогије са Филозофског факултета Универзитета у Београду, ради израде критеријума за двосмерну евалуацију.

Радној групи је дат задатак да изгради свеобухватну процену система која ће прећи у напредну процену која ће се спровести кроз пилот пројекат. У зависности од резултат процене, могуће измене ће бити урађене у вези са утицајем тренинга. Предвиђено је да систем процене укључи праћење утицаја тренинга за послове учесника за продужени период тако што ће се процена извршити шест месеци или годину дана након тренинга. ПА ће наставити да користи процене као основу за избор тренера.

Радна група, посебно њени чланови из редова професора андрагогије, су током месеца маја 2016. године имали састанке са експертима из шпанске Правосудне академије, ангажованим од стране ИПА пројекта подршке Академији, како би се препоруке за унапређење система евалуације предавача представиле на наредној седници Програмског савета, и након тога укључиле у оперативно функционисање Академије.

1.3.1.8. Спровођење мера за унапређење организације рада Правосудне академије у складу са резултатима Функционалне анализе потреба Правосудне академије, као што су: -Увођење Центра за документовање и истраживање; -Повећање броја запослених у складу са планираним програмско-организационим променама; на основу директне помоћи USAID, радно ангажујући 12 нових лица у циљу јачања унутрашњих капацитета Правосудне академије ради јачања развитка обука, даљег развоја критеријума за одређивање предавача и ментора, евалуације обука, као и комуникације и напредовање. (Академија, када се пројекат заврши, планира да потпише уговоре о сталном запослењу са наведеним радно ангажованим лицима, и да исплаћује њихове зараде кроз свој редован буџетски приход.) (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: У извештајном периоду, у склопу јачања капацитета Академије, тачније њеног Центра за документовање и истраживање, путем преузимања из других државних органа је запослен један државни службеник на неодређено време који се бави информационим технологијама а који треба да води базу података.

Децембар, 2017. године: У оквиру пројекта подршке Академији од стране УСАИД-а, чија је имплементација окончана, особље које је било регрутовано – њих 12, 6 од њих су били ангажовани на две године, а 6 њих као консултант на одређено време за поједине теме. Како је ангажман тих особа био у циљу унапређења радних процеса Академије, тако је

Академија запослила 6 државних службеника из реда запослених преко УСАИД-овог пројекта, тј. оних 6 који су били ангажовани на две године.

Раније активности: Правосудна академија је започела, у сарадњи са Америчком агенцијом за међународни развој (УСАИД – ом), имплементацију пројекта подршке јачању капацитета Академије.

1.3.1.9. Обезбеђивање одговарајућих инфраструктурних предуслова за рад Правосудне академије у складу са увећаним капацитетима Академије, путем адаптације и опремања одговарајуће зграде у складу одлуком Владе Републике Србије, донете на седници 9. априла 2015. године, о додељивању зграде која се налази у центру Београда и која има површину од 2800 квадратних метара, са тренутном тржишном вредношћу од 3 милиона евра. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Стање непромењено. Почетак реконструкције се очекује средином године.

Децембар, 2017. године: Стање непромењено.

Септембар, 2017: У извештајном периоду је оглашена јавна набавка велике вредности за ангажовање извођача радова.

Јун, 2017. године: Половином јуна месеца је успешно окончан позив за ангажовање консултантске куће за састављање тендерске документације за јавну набавку за извођаче радова, и одабрана је консултантска кућа која ће спровести јавну набавку у наредном периоду.

Март 2017. године: У другој половини марта месеца 2017. године Делегација ЕУ расписује позив за ангажовање консултантске куће за састављање тендерске документације за јавну набавку за извођаче радова.

Раније активности: Правосудна академија је из сопствених буџетских средстава финансирала Прелиминарни пројекат дизајна, који је завршен 2. маја 2015. године. Прелиминарни пројекат дизајна је поднет надлежним органима ради добијања потребних дозвола и одобрења у складу са законодавством Републике Србије. Након добијања потребних дозвола Академија ће, такође из сопствених буџетских средстава, финансирати израду финалног пројекта, по усвајању Прелиминарног пројекта дизајна, трошкове дозвола као и потребних прикључака за комуналне услуге (вода, електрична струја, грејање итд.). Све потребне дозволе и пројекти за почетак радова очекују се до краја 2015.године (уместо прелиминарно предвиђеног рока -октобар 2015. године). Прелиминарни пројекат дизајна,

и прелиминарна процена трошкова радова (Унапређење инфраструктуре Правосудне академије) успешно су презентовани ЕУ Делегацији и средства за реализацију су обезбеђена из IPA 2015.

Допринос Правосудне академије за послове реконструкције износи 180.000 евра као додатак доприноса Владе у износу од 3,5 милиона евра (процењена вредност зграде), док је очекивани допринос ЕУ у оквиру ИПА 2.8 милиона евра.

Све неопходне дозволе су прибављене. ИПА 2015 је у фази реализације добијања дозволе за извођење, док је Делегација ЕУ објавила јавни позив за селекцију тима који ће се бавити расписивањем тендера за извођење радова.

1.3.1.10. Израда процене буџетског оптерећења услед преласка Правосудне академије на потпуно финансирање на терет буџета Републике Србије, која обухвата и вишегодишњи транзициони план. (IV квартал 2015. године)

Активност није реализована.

Март, 2018. године: Стање непромењено.

Јун, 2017. године: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована а кашњење износи чак 6 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом.

Раније активности: Активности се реализују у складу са динамиком предвиђеном Акционим планом за Поглавље 23. Правосудна академија активно учествује у процесу буџетског планирања.

Ангажован је експерт који је задужен за дубљу анализу буџетских аспеката реформи .

Анализа трошкова рада Правосудне академије је унапређена 2014. године и укључује пројекције трошкова за менторе за приправнике/помоћнике, за сталне предаваче, као и процену трошкова за повећање запослених Академије. Анализа предвиђа и области рада за евентуалне уштеде.

1.3.1.11. Развијање сарадње Правосудне академије са академијама из Европске уније из Мреже европске правосудне обуке (ЕЈТН) и обезбеђивање учешћа судија и јавних тужилаца у активностима ЕЈТН: -предвиђањем финансијске подршке за ове активности у годишњем националном ИПА програму; -и припремом за усвајање Меморандума о разумевању са DG Justice ради узимања учешћа у Правосудном програму (и обезбеђивање да трошкови учешћа у активностима ЕЈТН буду покривени

у оквиру бесповратних средстава које ЕЈТН добија од DG Justice). (Континуирано почев од 2015. године, док се Меморандум о разумевању не закључи)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Стање непромењено.

Децембар 2017. године: Стање непромењено.

Јун, 2017. године: У току извештајног периода, Правосудна академија је успоставила интензивнију сарадњу са ЕЈТН у погледу размене искустава у области сталне обуке, пре свега кроз усвајање најновијих методологија преношења знања. Ова врста сарадње се подржава кроз ИПА пројекат Подршке Правосудној академији.

Раније активности: Правосудна академија активно учествује, у својству посматрача, у активностима ЕЈТН.

Тренутно Правосудна академија сарађује са ЕЈТН у области побољшања методологије за тренинг тренера и извор за ове активности је обезбеђен из буџета ПА и подршке страних партнера (ОЕБС и УСАИД). Континуиран раст сарадње се очекује и биће предмет ИПА 2016.

Правосудна академија спроводи пилот тренинг тренера према методологијама добијеним од стране ЕЈТН. У питању је обука која је дуготрајнија (период од годину дана), са одабраном групом се ради не само на вештинама предавања и преношења знања, већ и на теми за коју се обучавају, и то у смислу дубинског представљања свих могућих аспеката проблема не само у пракси, већ и проблема са којима могу да се сусретну странке у поступку. Посебно је стављен акценат на евалуацију знања учесника будућих семинара на којима ће ова група бити у улози предавача, и то тако да евалуација не личи на тестирање, већ да предавачи могу заиста да добију реалну слику унапређења знања у тој области након обуке.

1.3.2.1. Утврђивање критеријума за упућивање судија на додатну обуку на основу резултата вредновања рада, као и резултата евалуације са ранијих обука и упућивање судија на додатну обуку на основу резултата вредновања рада и спровођење обуке. (Утврђивање критеријума: I квартал 2017. Упућивање: континуирано, почев од II квартала 2017.)

Активност није реализована.

Март, 2018. године: Стање непромењено.

Децембар, 2017. године: Види 1.3.1.7.

1.3.2.2. Утврђивање критеријума за упућивање носилаца јавнотужилачке функције на додатну обуку на основу резултата вредновања рада, као и резултата евалуације са ранијих обука и упућивање носилаца јавнотужилачке функције на додатну обуку и њено спровођење. (Утврђивање критеријума: I квартал 2017. Упућивање: континуирано, почев од II квартала 2017)

Активност је делимично реализована.

Март 2018. Спровођење наведене активности очекује се у наредном периоду, кроз поступање радне групе за програм обуке, повремениог радног тела Већа, чије је формирање у току, у складу са претходно усвојеним Годишњим планом за 2018. годину.

Децембар, 2017. године: Реализација ове активности очекује се у наредном периоду, кроз поступање радне групе за програм обуке, повремениог радног тела Већа, чије је формирање у току, на основу одлуке Државног већа тужилаца донете на седници одржаној 14.12.2017. године, када је усвојен Годишњи план за 2018. годину. Наведеним Годишњим планом утврђена је обавеза реализације активности „Избор чланова радне групе за програме обука“, и то до јула 2018. године, у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17).

Годишњи програм обуке за 2018. годину је усвојен од стране Програмског савета на основу одређених приоритетних тема (идентификоване на основу нових упитника и рада радних група) и потврђен од стране Управног одбора Правосудне академије. Почетком 2018. Године се очекује да своје коментаре дају или да их усвоје и Високи савет судства и Државно веће тужилаца.

Јун, 2017. године: Ова активност биће реализована кроз поступање радне групе за програм обуке, повремениог радног тела Већа, чије је формирање у току, у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). Надлежност радне групе за програм обуке, као и њен састав и дужина мандата њених чланова прописани су чланом 21. Пословника, о чему је детаљно извештавано у претходном кварталу.

Раније активности: Реализација ове активности биће могућа на основу новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17), чије одредбе прописују формирање радне групе за програм обуке, коју ће Веће образовати одлуком као повремено радно тело, у оквиру чије надлежности ће бити и доношење одлука о обавезној сталној обуци у случају избора за јавно тужилаштво вишег степена, промене специјализације, битних промена прописа, увођења нових техника рада или отклањања недостатака у раду уочених приликом вредновања рада.

Одредбама новог Пословника о раду ДВТ-а прописано је да радна група за програм обуке има три члана - од којих је један изборни члан Већа, а два су носиоци јавнотужилачке функције, као и да чланове радне групе бира Веће на период од три године и да могу бити поново бирани, осим изборног члана Већа коме мандат траје до истека мандата члана Већа. Коначно, прописана је обавеза радне група за програм обуке да подноси Државном већу тужилаца годишњи извештај о раду. На тај начин, Државно веће тужилаца обезбедиће континуитет у раду на утврђивању критеријума за упућивање носилаца јавнотужилачке функције на додатну обуку на основу резултата вредновања рада, као и резултата евалуације са ранијих обука, као и у упућивању носилаца јавнотужилачке функције на додатну обуку.

1.3.2.3. Годишњи програми обуке судија се предлажу и усвајају узимајући у обзир и резултате вредновања рада. Повезана активност 1.1.3.3. (Континуирано, почев од II квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. Додатно, видети активност 1.1.3.3.

Март, 2018. године: У току извештајног периода Високи савет судства и Државно веће тужилаца су дали сагласност на Годишњи програм обуке за 2018. годину.

Децембар, 2017. године: Годишњи програм обуке за 2018. годину је усвојен од стране Програмског савета на основу одређених приоритетних тема (идентификоване на основу нових упитника и рада радних група) и потврђен од стране Управног одбора. Почетком 2018. године се очекује да своје коментаре дају или да их усвоје и Високи савет судства и Државно веће тужилаца.

Март 2017: Програм обуке за 2017. годину је усвојио Програмски савет Правосудне академије у децембру 2016. године и одредио приоритетне теме које ће бити обрађиване током ове године на основу очекиваних законских измена, као и на основу резултата вредновања рада.

Раније активности: Програмски савет Академије одређује приоритетне теме за обуку за сваку годину, између осталог, и на основу резултата вредновања рада. Програми се редовно шаљу Високом савету судства и Државном већу тужилаца на усвајање, који такође приликом давања сагласности имају у виду и резултате вредновања рада.

Програм обуке за 2016. годину је усвојен од стране ДВТ и ВСС током марта месеца.

На сајту Академије је објављен програм као и добијена сагласност, у духу транспарентности.

1.3.2.4. Годишњи програми обуке носилаца јавнотужилачке функције се предлажу и усвајају узимајући у обзир и резултате вредновања рада јавних тужилаца, односно

заменика јавних тужилаца. Повезана активност 1.1.3.5. (Континуирано, почев од II квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Децембар, 2017. године: Реализација ове активности очекује се у наредном периоду, кроз поступање радне групе за програм обуке, повремениог радног тела Већа, чије је формирање у току, на основу одлуке Државног већа тужилаца донете на седници одржаној 14.12.2017. године, када је усвојен Годишњи план за 2018. годину. Наведеним Годишњим планом утврђена је обавеза реализације активности „Избор чланова радне групе за програме обука“, и то до јула 2018. године, у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17).

Јун, 2017. године: Предузимање мера предлагања годишњих програма обуке носилаца јавнотужилачке функције и њиховог усвајања, узимајући у обзир и резултате вредновања рада јавних тужилаца, односно заменика јавних тужилаца биће реализовано кроз поступање радне групе за програм обуке, повремениог радног тела Већа, чије је формирање у току, у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17). Надлежност радне групе за програм обуке, као и њен састав и дужина мандата њених чланова прописани су чланом 21. Пословника, о чему је детаљно извештавано у претходном кварталу.

Раније активности: Предузимање мера предлагања годишњих програма обуке носилаца јавнотужилачке функције и њиховог усвајања, узимајући у обзир и резултате вредновања рада јавних тужилаца, односно заменика јавних тужилаца, оствариће се у оквиру поступања чланова радне групе за програм обуке, коју ће Веће образовати одлуком као повремено радно тело, а у складу са одредбама новог Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17).

1.3.3.1. Израда средњерочне процене стања имајући у виду закључке и препоруке из Функционалне анализе правосуђа: -правосудне мреже у погледу трошкова, стања инфраструктуре, ефикасности и приступа правди; -потреба и обима посла, као и оптерећености судија и јавних тужилаца у погледу људских, материјалних и техничких ресурса, а имајући у виду могуће даље промене у структури судова, избору и обуци кадрова. Иста активност 1.3.4.1. и 1.3.5.1. (Током II и III квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Комисија за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период од 2013-2018. године усвојила је Средњерочну процену стања на седници одржаној 31. марта 2017. године. На основу прикупљених података, дефинисане су следеће препоруке:

Опште препоруке

- **Континуирано обезбеђивање адекватних институционалних капацитета, кадровске попуњености и инфраструктуре**

Имајући у виду стратешки значај реформе у области правде и темељних права (Поглавље 23 у преговорима са Европском унијом), наведени елементи неопходни су за ефикасно функционисање правосуђа. Квалитетним планирањем људских административно-техничких и инфраструктурних капацитета акценат се ставља на оснаживање институција и стварање предуслова за мерљиве резултате у практичном спровођењу законодавних решења у складу са стандардима ЕУ.

- **Финансијска одрживост реформи**

Финансијска одрживост процеса реформи правосуђа основни је фактор успеха реализације реформи. Овај фактор садржи више димензија од којих је најизраженија потреба одређивања адекватног буџета за несметан рад институција у области правосуђа. Процесе планирања, узимајући у обзир тренутне и будуће потребе, потребно је унапредити како би инпути свих буџетских корисника буду на адекватан начин узети у обзир. Поред тога, финансијска одрживост представља критеријум за остваривање механизма спољне помоћи реформама (секторска буџетска подршка у оквиру Инструмента за претприступну подршку, итд.).

- **Континуирано праћење учинковитости остварених реформи**

Процес усвајања правне тековине ЕУ подразумева корениту измену нормативног и институционалног оквира. Одређене параметре учинка и очекивану процену утицаја могуће је дати приликом процеса хармонизације прописа, али суштински утицај новоусвојених решења могуће је сагледати тек протеклом одређеног временског рока.

Мере дефинисане Акционим планом 23 у оквиру којих је спроведена Средњорочна процена стања представљају добар пример дефинисања модела праћења реформи. Средњорочна процена стања 2016 има задатак да изврши процену ефекта реформи у односу на ефикасност правосуђа у односу на препоруке Функционалне анализе из 2014. године.

У предстојећем периоду било би значајно размотрити дефинисање овакве мере у националним стратешким документима. Овим се, поред успостављених механизма праћења реформи и спровођења националних стратешких докумената (НСРП и пратећег Акционог плана; Акционог плана за поглавље 23), уводи практичан механизам двогодишњег пресека и праћења учинка кључних реформи у односу на претходне циклусе анализа.

- **Оснажити механизме планирања и координације активности које се односе на јачање институционалних капацитета**

Континуирано професионално усавршавање носилаца правосудних функција и другог особља у правосуђу, запослених у Министарству правде, припадника правних професија, органа за спровођење закона и других релевантних служби у вези са правосуђем, неопходан је чинилац ефикасног и квалитетног правосуђа. Поред законом прописаних процедура обуке, у Републици Србији спроводе се бројни пројекти финансирани из међународних фондова и пројекти билатералне сарадње, који обухватају едукативне активности. У циљу постизања ефекта и остварења пуне апсорпције многобројних активности од стране националних институција, потребно је установити и оснажити механизме координације планирања и спровођења обука.

- **Наставити са едукацијом у правосуђу и едукацијом других релевантних субјеката о новоусвојеним законским решењима, ради квалитетне примене**

И у предстојећем периоду потребно је наставити улагање у системски и одржив систем едукације у правосуђу. У стратешком смислу, потребно је спроводити активности са циљем квалитетног каријерног усмеравања запослених у правосуђу, који ће се дефинисати Стратегијом људских ресурса у правосуђу.

- **Међуинституционална сарадња**

Имајући у виду улогу Министарства правде у процесу реформи као и улогу судства, тужилаштва, правних професија, органа за спровођење закона и других субјеката значајних у сектору правде мулти-дисциплинаран приступ реформама и координација активности као и међусобна сарадња у процесу спровођења националних стратешких докумената представља неопходан предуслов.

- **Значај институционалних анализа и процена**

У циљу повећања ефикасности јавнотужилачке организације и квалитетног планирања људских ресурса, буџета, улагања али и усмеравања будућих реформи, у августу 2016. године припремљена је Анализа потребног броја заменика јавних тужилаца у јавним тужилаштвима у Републици Србији. Ову анализу потребно је узети у обзир приликом израде Средњорочне стратегије људских ресурса у правосуђу и других активности на унапређењу постојећих и изради нових стратешких докумената у области правосуђа.

Појединачне препоруке

I Одржива политика људских ресурса у правосуђу

Људски ресурси представљају најзначајнији ресурс и предуслов ефикасног правосудног система. Савремени стандарди који се уводе, као и новине у погледу инфраструктуре и функционисања правосуђа на дневном нивоу, захтевају детаљну анализу постојећег стања и развој иновативних принципа у политици људских ресурса. У предстојећем периоду, институције носиоци правосудних реформи посебну пажњу треба да посвете изради и ефикасном спровођењу средњерочне Стратегије људских ресурса за правосуђе (Акциони план за Поглавље 23, активности 1.3.4.2. и 1.3.4.3.). Неопходно је усклађивање подзаконских аката и докумената на које је утицало доношење нових закона, посебно ЗКП, како би стварно стање одговарало насталим потребама и имајући у виду обавезе које произилазе из испуњавања активности у оквиру Поглавља 23 и Поглавља 24 (Правилник о мерилима за одређивање броја особа у Јавном тужилаштву). У оквиру дефинисања система делотворног и одрживог система људских ресурса управосуђу, ефикасност правосуђа потребно је сагледати кроз свеобухватну анализу положаја и броја судијских и тужилачких помоћника. Потребно је:

-размотрити потребу повећања броја судијских и тужилачких помоћника и увођење каријерног система напредовања. Имајући у виду значај сарадника у судовима и тужилаштвима обим посла и ефекат у односу на повећање учинка у судовима, потребно је свеобухватно сагледати могућности и ефекте увођења каријерног система сарадника и помоћника. Могућности које би професионални каријерни пут у правосуђу пружао у свеобухватној администрацији у правосуђу, значајно би утицале на мотивацију сарадника у правосуђу, запослених који нису изабрани на правосудну функцију, и представљале би подстицај за лица која започињу професионалну каријеру у својству приправника у судовима и тужилаштвима;

- даље развијати систем којим се осигурава одрживо планирање и запошљавање високо квалитетног и стручног кадра, чиме се краткорочно и дугорочно доприноси ефикасности правосуђа у целини;

- анализирати потребу оптимизације броја не-тужилачког особља. Адекватан број јавних тужилаца треба да буде праћен адекватним бројем не-тужилачког особља. Имајући у виду динамику рада, у предстојећем периоду посебно треба размотрити потребу повећања броја записничара у односу на број тужилаца.

-анализирати могућности за континуирану обуку судског и тужилачког особља, у Правосудној академији уз координацију са међународним пројектима.

II Ефикасност

- У даљим корацима реформе пажљиво анализирати мрежу правосудних органа, са аспекта адекватности. Сагледати степен компатибилности мреже тужилаштва у односу на мрежу судова, са циљем повећања ефикасности, приступа правди и смањења трошкова функционисања правосудног система и рационализације коришћења људских и материјалних ресурса;
- Размотрити могућност доношења Програма решавања заосталих предмета и у Јавном тужилаштву;
- Анализирати могућности за даље промовисање и коришћење института којима се доприноси растерећењу судова (споразум о признању кривице).

III Инфраструктура

- Наставити активности на пољу унапређења инфраструктуре у правосуђу, посебно имајући у виду повећање инфраструктурних капацитета тужилаштва. Унапређење физичких услова у директној је вези са побољшањем ефикасности и повећањем задовољства корисника правосуђа али и самих запослених. Размотрити механизме унапређења сарадње са локалним самоуправама у смислу налажења оптималних решења за просторне капацитете правосудних објеката, као и унапређење сарадње корисника правосудних објеката.

IV Развој ИКТ

- Даље унапређивање постојећих ИКТ апликација у правосуђу, кроз постојеће стратешке документе за унапређење ИКТ система у правосуђу и рад на имплементацији планираних пројеката. Повећање степена коришћења софтверских решења и система електронских евиденција и управљања предметима;
- Развој програма обуке на Правосудној академији – сагледати правце реформе ИКТ система у правосуђу и развити моделе обуке, у складу са стратешким документима ИКТ система у правосуђу.

1.3.3.2. Даље унапређење инфраструктуре правосудне мреже, унапређење инфраструктуре и одговарајућих процедура, а на основу резултата средњерочне процене из активности 1.3.3.1, 1.3.4.1. и 1.3.5.1. (Континуирано, почев од I квартала 2017. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: У првом кварталу 2018. године није одржан ни један нови састанак Радне групе за управљање људским ресурсима у правосуђу, везан за пројекат „Унапређења ефикасности правосуђа“, али је члановима Радне групе достављен материјал припремљен од експерата пројекта, са мишљењем, преточен у документ „Анализа капацитета институција у правосуђу за рад на питањима људских ресурса“. У овом тексту извршена је процена броја запослених који би се бавили питањима људских ресурса, утврђена је тренутна надлежност у области људских ресурса (подељена између Министарства правде и Високог савета судства), предложен је пренос надлежности са Министарства правде на Високи савет судства, и представљен Стратешки акциони план из области људских ресурса. Врховни касациони суд није имао примедби у вези предложених активности.

Децембар, 2017. године: На седници Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа од 31.03.2017. године, усвојена је Анализа средњорочне процене стања у правосуђу, имајући у виду закључке и препоруке из Функционалне анализе правосуђа.

Средњерочна анализа између осталог, указује на значај ефикасности рада судова, примену ИКТ технологија и потребу за унапређењем медијације. У том смислу, Врховни касациони суд је у радном оквиру будућег пројекта из ЕУ фондова ИПА 2016, који би требало да почне да се примењује у марту 2018. године, планирао настављање активности усмерених на смањење броја старих предмета, унапређење базе судске праксе и подршку медијацији (повезана активност 1.3.6.5 и 1.3.9.4).

У наведеној анализи се указује да људски ресурси представљају најзначајнији ресурс и предуслов ефикасног правосудног система. Дата је препорука:

„размотрити потребу повећања броја судијских и тужилачких помоћника и увођење каријерног система напредовања. Имајући у виду значај сарадника у судовима и тужилаштвима обим посла и ефекат у односу на повећање учинка у судовима, потребно је свеобухватно сагледати могућности и ефекте увођења каријерног система сарадника и помоћника“

Врховни касациони суд путем представника учествује у раду Радне групе за управљање људским ресурсима у правосуђу, истичући потребу за повећањем броја судијских помоћника и унапређење њиховог положаја. Радна група имала је низ активности у извештајном периоду (3 састанка), везане за извештавање експерата, али и других учесника који су утврдили стање људских ресурса у судовима у Србији, потребне квалификације, знање и вештине за обављање послова судијског помоћника, висину-распон плата за стручно, не-судијско особље-судијске помоћнике, затим систематизације радних места у судовима са посебним акцентом на немогућност ангажовања новог кадра због актуелне забране запошљавања, радне услове у судовима, систем оцењивања, регрутовање новог

кадра, управљање каријером и напредовање, као и потребне обуке за обављање послова радног места судијског помоћника. Радна група је поред тога наставила са радом кроз анализу људских ресурса-упоредни преглед стања људских ресурса у судовима у Аустрији, Холандији, Словенији и Ирској.

Јун, 2017. године: Секторски савет за информационе и комуникационе технологије на седници одржаној 12.06.2017. године усвојио је предлог Одлуке Секторског савета о стратешком опредељењу за избор централних информационих система у јавним тужилаштвима и установама Управе за извршење кривичних санкција, финансираних из програма ЕУ „ИПА 2015“. Поред тога, на седници је размотрена потреба израде генералног Акта о безбедности информационо-комуникационих система у правосуђу, те донета одлука о формирању радне групе која ће се старати о информационој безбедности, а први задатак овог тела био би доношење Акта о информационој безбедности.

Одсек за инвестиције, у оквиру Министарства правде је, као и у претходним периодима, предузимао потребне активности на побољшању смештајних и материјално-техничких услова рада правосудних органа у оквирима расположивих средстава предвиђених Законима о буџету Републике Србије за текуће године. Средства за инвестиције и набавку опреме за правосудне органе у су била обезбеђена делом из сопствених прихода наплатом од судских такса (извор 04), као и већим делом из буџетских средстава (извор 01) и средствима из кредита (извор 11).

Расподела предвиђених средстава се вршила у складу са финансијским плановима за текуће године и приоритетима за инвестиционо одржавање и опремање. У том смислу средства су планирана и реализована како за почетак нових, тако и за наставак већ раније започетих инвестиција на капиталном одржавању објеката (позиција **511 – Зграде и грађевински објекти**) у циљу унапређења смештајних услова правосудних органа и стварању потребних услова за ефикасно функционисање нове мреже судова и тужилаштава.

На основу достављених захтева правосудних органа, праћења и упоређивања досадашње опремљености, вршена је набавка неопходне опреме (рачунарске, безбедносне, канцеларијске и др.) у циљу унапређења техничких услова рада.

Континуирано је праћена реализација модернизације рачунарских система и опреме правосудних органа и у том смислу је вршена набавка неопходне опреме (позиција **512 – Машине и опрема**) у објектима судова и тужилаштава .

Од поменутих као значајније планиране и изведене инвестиције издвајају се следеће:

РАДОВИ

- **Привредни и Прекршајни суд у Ужицу** – у складу са потребама Привредног и Прекршајног суда у Ужицу, извршена је изградња новопроектваног објекта, спратности Су+Пр+4, укупне бруто површине **П=3216,32 м²**, *Вредност инвестиције око 210.000.000,00 дин*

- **Прекршајни суд у Пожаревцу** – Изграђен је потпуно нови објекат у складу са потребама Прекршајног суда у Пожаревцу, спратности П+2, укупне бруто површине УБП=703.01м²
Вредност инвестиције око 61.000.000,00 дин
- **Основни суд у Краљеву** – завршена је раније започета реконструкција и доградња зграде Основног суда у Краљеву.
Вредност инвестиције око 200.000.000,00 дин
- **Прекршајни суд у Панчеву** – у току је изградња новог објекта , пројектованог у складу са потребама Прекршајног суда у Панчеву. Објекат је спратности Пр+1, укупне бруто површине П_{бруто}= 1.043,17м² . Планиран завршетак радова је до краја 2017.год.
Вредност инвестиције око 100.000.000,00 дин
- **Зграда правосудних органа „ПАЛАТА ПРАВДЕ“ у Београду** – започета је комплетна реконструкција и адаптација објекта укупне површине П_{бруто}=28.764,59 м². Рок за завршетак је 2 .квартал 2019.године.
Вредност инвестиције је око 2.100.000.000,00 дин.
- **Зграда правосудних органа у Пријеполу** – у току су радови на реконструкцији и адаптацији објекта правосудних органа у Пријеполу. Рок за завршеатака је крај августа 2017.
Вредност инвестиције око 40.000.000,00 дин
- **Прекршајни суд у Н.Саду** – у току су радови на реконструкцији крова зграде Суда и замена расвете у згарди. Рок за завршетак је август 20107. год.
Вредност инвестиције око 8.000.000,00 дин
- **Виши суд у Ваљеву** – у току је завршетак радова на санацији крова зграде
Вредност инвестиције око 3.000.000,00 дин
- **Виши суд у Смедереву** – у току је завршетак радова на замени фасадне столарије . Радови су специфични , обзиром да је зграда под заштитом Завода, па су сви прозори радионички појединачно рађени.
Вредност инвестиције око 6.000.000,00 дин
- **Зграда правосудних органа у Сремској Митровици** – у току су радови на реконструкцији мокрих чворова
Вредност инвестиције око 5.000.000,00 дин
- **Основни суд у Зајечару** – у току су радови на санацији мокрих чворова и комплетне фасаде (са столаријом)
Вредност инвестиције око 9.000.000,00 дин
- **Основни суд у Параћину** – у току су радови на адаптацији мокрих чворова и унутрашњости зграде Суда.
Вредност инвестиције око 6.000.000,00 дин

ПРОЈЕКТИ У ПРИПРЕМИ

У току је припрема за почетак радова на неколико пројеката од којих као значајније издвајамо следеће:

- **Основни суд у Лазаревцу**- завршена је тендерска процедура и у току су припреме за почетак радова на реконструкцији и доградњи зграде Суда
Вредност инвестиције око 45.000.000,00 дин
- **Основни суд у Аранђеловцу** – у току су активности на припреми тендера за радове на надградњи и адаптацији зграде Суда.
Вредност инвестиције око 35.000.000,00 дин
- **Виши суд у Сремској Митровици** – у току су активности на припреми тендера за радове на реконструкцији равног крова и фасаде објекта Суда.
Вредност инвестиције око 30.000.000,00 дин

ОПРЕМА

Поред наведеног, континуирано је вршена набавке потребне **опреме** (рачунарске, канцеларијске, безбедносне и др.), неопходне за рад правосудних органа, за шта је до сада (у току 2017. године) утрошено око **75.000.000,00 динара**, као и улагања у **софтверска решења-апликације** за рад правосудних органа у износу од око **290.000.000,00 динара**.

Осим тога, Врховни касациони суд предузима свеобухватне мере како би побољшао равнотежу у радном оптерећењу унутар судске мреже (види 1.2.1.20).

Раније активности: Као што је наведено у извештају за активност 1.3.3.1. Комисија за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период од 2013-2018. године усвојила је Средњерочну процену стања на седници одржаној 31. марта 2017. године.

Извештајни период на који се ова Процена стања односи (2014-2016) карактерише висок степен улагања и унапређења инфраструктуре у правосуђу и систему извршења кривичних санкција. У протекле две године за потребе правосудних органа је реновирано 29 објеката широм Србије, односно преко 60.000 квадратних метара у којима су смештени судови и јавна тужилаштва. Током 2014. радило се на 29 објеката, 2015. на 49 објеката, а у 2016. године започињу највеће инвестиције, које укључују Палату правде у Београду.

Поред наведеног, вршена су мања улагања у још 40 објеката, у вредности од 86.806.000,00 динара, укупне површине 23.060,00 м².

Укупна улагања за наведени период; 1.938.813.000,00 динара.

У контексту дугорочног побољшања инфраструктуре у правосудним органима, у Републици Србији је у децембру 2015. године започео Пројекат „Процена инфраструктуре у правосуђу“ који финансира Европска унија (ИПА 2012). На крају Процене стања дата је препорука да се настави са активностима на пољу унапређења инфраструктуре у правосуђу, посебно имајући у виду повећање инфраструктурних капацитета тужилаштва. Унапређење физичких услова у директној је вези са побољшањем ефикасности и повећањем

задовољства корисника правосуђа али и самих запослених. Размотрити механизме унапређења сарадње са локалним самоуправама у смислу налажења оптималних решења за просторне капацитете правосудних објеката, као и унапређење сарадње корисника правосудних објеката.

Након објављивања овог извештаја, Савет ће упутити позив свим правосудним институцијама и пројектним тимовима који спроводе пројекте у области инфраструктуре, да почну са кварталним извештавањем о свим активностима у овој области, чиме се омогућити континуирано праћење напретка у односу на горе наведене податке.

1.3.3.3. Свеобухватна анализа спровођења реформе правосуђа, са циљем сагледавања резултата реформи спроведених након Функционалне анализе из 2014. Године (Током IV квартала 2017. и I квартала 2018. године).

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: Експертски тим Светске банке започео је израду анализе и очекује се да иста буде завршена у III кварталу 2018. године.

1.3.4.1. Израда средњерочне процене стања имајући у виду закључке и препоруке из Функционалне анализе правосуђа: -правосудне мреже у погледу трошкова, стања инфраструктуре, ефикасности и приступа правди; -потреба и обима посла, као и оптерећености судија и јавних тужилаца у погледу људских, материјалних и техничких ресурса, а имајући у виду могуће даље промене у структури судова, избору и обуци кадрова. Иста активност 1.3.4.1. и 1.3.5.1. (Током II и III квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети 1.3.3.1.

1.3.4.2. Израдити и усвојити средњерочну Стратегију људских ресурса за правосуђе, а на основу резултата процене из активности 1.3.3.1, 1.3.4.1. и 1.3.5.1.) која ће, између осталог, обухватити следећа питања: -број и структура носилаца правосудних функција; -статус, број и структура судијских сарадника и јавнотужилачких помоћника; -управљање, број и професионална структура административног особља у правосуђу. (Током III и IV квартала 2016. године)

Активност није реализована.

Комисија за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период од 2013-2018. године усвојила је Средњерочну процену стања на седници одржаној 31. марта 2017. године. На основу прикупљених података, дефинисане су следеће препоруке релевантне за област политике људских ресурса:

Опште препоруке

- **Континуирано обезбеђивање адекватних институционалних капацитета, кадровске попуњености и инфраструктуре**

Имајући у виду стратешки значај реформе у области правде и темељних права (Поглавље 23 у преговорима са Европском унијом), наведени елементи неопходни су за ефикасно функционисање правосуђа. Квалитетним планирањем људских административно-техничких и инфраструктурних капацитета акценат се ставља на оснаживање институција и стварање предуслова за мерљиве резултате у практичном спровођењу законодавних решења у складу са стандардима ЕУ.

Појединачне препоруке

I Одржива политика људских ресурса у правосуђу

Људски ресурси представљају најзначајнији ресурс и предуслов ефикасног правосудног система. Савремени стандарди који се уводе, као и новине у погледу инфраструктуре и функционисања правосуђа на дневном нивоу, захтевају детаљну анализу постојећег стања и развој иновативних принципа у политици људских ресурса. У предстојећем периоду, институције носиоци правосудних реформи посебну пажњу треба да посвете изради и ефикасном спровођењу средњерочне Стратегије људских ресурса за правосуђе (Акциони план за Поглавље 23, активности 1.3.4.2. и 1.3.4.3.). Неопходно је усклађивање подзаконских аката и докумената на које је утицало доношење нових закона, посебно ЗКП, како би стварно стање одговарало насталим потребама и имајући у виду обавезе које произилазе из испуњавања активности у оквиру Поглавља 23 и Поглавља 24 (Правилник о мерилима за одређивање броја особа у Јавном тужилаштву). У оквиру дефинисања система делотворног и одрживог система људских ресурса управосуђу, ефикасност правосуђа потребно је сагледати кроз свеобухватну анализу положаја и броја судијских и тужилачких помоћника. Потребно је:

-размотрити потребу повећања броја судијских и тужилачких помоћника и увођење каријерног система напредовања. Имајући у виду значај сарадника у судовима и тужилаштвима обим посла и ефекат у односу на повећање учинка у судовима, потребно је свеобухватно сагледати могућности и ефекте увођења каријерног система сарадника и помоћника. Могућности које би професионални каријерни пут у правосуђу пружао у свеобухватној администрацији у правосуђу, значајно би утицале на мотивацију сарадника у правосуђу, запослених који нису изабрани на правосудну функцију, и представљале би подстицај за лица која започињу професионалну каријеру у својству приправника у судовима и тужилаштвима;

- даље развијати систем којим се осигурава одрживо планирање и запошљавање високо квалитетног и стручног кадра, чиме се краткорочно и дугорочно доприноси ефикасности правосуђа у целини;

- анализирати потребу оптимизације броја не-тужилачког особља. Адекватан број јавних тужилаца треба да буде праћен адекватним бројем не-тужилачког особља. Имајући у виду динамику рада, у предстојећем периоду посебно треба размотрити потребу повећања броја записничара у односу на број тужилаца.

-анализирати могућности за континуирану обуку судског и тужилачког особља, у Правосудној академији уз координацију са међународним пројектима.

У оквиру пројекта ИПА „Унапређење ефикасности правосуђа“, током трећег квартала 2017. године, очекује се израда предлога Стратегије људских ресурса за правосуђе, који ће бити упућен Министарству правде. Радна група за израду Стратегије је основана од стране Комисије за спровођење Националне стратегије за реформу правосуђа за период 2013-2018. на седници одржаној децембра 2016. године. Предлог стратегије биће базиран на овако дефинисаним препорукама.

1.3.4.3. Спровођење средњерочне Стратегије људских ресурса за правосуђе. (Континуирано, почев од I квартала 2017- IV квартал 2019. године)

Активност није реализована. Имплементација ће бити могућа након усвајања Стратегије људских ресурса.

1.3.5.1. Израда средњерочне процене стања имајући у виду закључке и препоруке из Функционалне анализе правосуђа: -правосудне мреже у погледу трошкова, стања инфраструктуре, ефикасности и приступа правди; -потреба и обима посла, као и оптерећености судија и јавних тужилаца у погледу људских, материјалних и техничких ресурса, а имајући у виду могуће даље промене у структури судова, избору и обуци кадрова. Иста активност 1.3.4.1. и 1.3.5.1. (Током II и III квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети 1.3.3.1.

1.3.5.2. Предузимање мера, у складу са резултатима процене, усмерених на уједначавање броја предмета по судији, односно јавном тужиоцу/заменику јавног тужиоца (попут подстицања добровољне мобилности носилаца правосудних функција а уз одговарајућу надокнаду). (Континуирано, почев од I квартала 2017. године)

Активност се успешно реализује.

Јун, 2017. године: Врховни касациони суд предузима свеобухватне мере како би побољшао равнотежу у радном оптерећењу унутар судске мреже (види 1.2.1.20).

Раније активности: Комисија за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период од 2013-2018. године усвојила је Средњерочну процену стања на седници одржаној 31. марта 2017. године. На основу прикупљених података, дефинисане су бројне препоруке (види 1.3.3.1.)

Након објављивања овог извештаја, Савет ће упутити позив свим правосудним институцијама, да почну са кварталним извештавањем о свим активностима у овој области, чиме се омогући континуирано праћење напретка у односу на горе наведене препоруке.

Врховни касациони суд је већ у овом извештајном периоду доставио податке о својим активностима и известио да је након одржаног састанка са свим председницима судова у Републици, у оквиру којег је представљен Годишњи извештај о раду свих судова за 2016. годину, председник Вишег суда у Београду је дописом од од 24.03.2017. предложио да Врховни касациони суд изврши делегацију предмета Вишег суда у Београду другим стварно надлежним судовима на територији Републике (тј. другим вишим судовима) ради одлучивања о жалби изјављеној у овом другостепеном предмету, наводећи да је оптерећеност судија другостепеног одељења - већа у односу на све остале више судове. Наиме, укупан број нерешених предмета на крају 2016. године у другостепеном грађанском одељењу овог суда био је 12.557, односно 965,92 предмета по судији, док је укупан број нерешених предмета у другостепеној грађанској материји на крају истог извештајног периода у свим осталим вишим судовима у Србији био 17.521, односно 182,51 по судији.

У другостепеној грађанској материји („Гж“) у Вишем суду у Београду поступа 13 судија, док у свим осталим вишим судовима у Србији поступа 96 судија.

Истим дописом, председник Вишег суда у Београду предложио је да се осталим стварно надлежним судовима (тј. вишим судовима) на поступање делегира 5.000 другостепених грађанских предмета („Гж“), који су у Виши суд у Београду примљени током 2016. године, како би се постигла не само равномерна оптерећеност судија виших судова који поступају по оваквим предметима, већ пре свега једнак приступ суду за све странке.

Одредбом члана 62 Закона о парничном поступку, између осталог, прописано је да највиши суд одређене врсте у Републици Србији може, на предлог странке или надлежног суда, одредити да у поједином предмету поступа други стварно надлежан суд са његовог подручја, ако је очигледно да ће се тако лакше спровести поступак или ако за то постоје други важни разлози. Одређивање другог стварно надлежног суда може се захтевати и у другостепеном поступку.

Врховни касациони суд начелно сматра да су испуњени законом одређени разлози за делегацију других виших судова да одлучују по жалбама у другостепеним предметима Вишег суда у Београду, јер је због изузетне оптерећености овог суда очигледно да ће се поступци пред другим вишим стварно надлежним судовима брже спровести, чиме ће странакама бити омогућено право на суђење у разумном року и на једнак приступ суду, у смислу чл. 2. и 10. став 1. Закона о парничном поступку, у вези члана 32. Устава Републике Србије и члана 6. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

Имајући ово у виду, Врховни касациони суд затражио је од Вишег суда у Београду да свој предлог од 24.03.2017. године формализује и достави податке о предметима који ће бити предмет делегације. Врховни касациони суд је према годишњим извештајима о раду свих виших судова у Републици прелиминарно одредио којим вишим судовима ће предмети Вишег суда у Београду бити делегирани, водећи при томе рачуна о њиховој садашњој оптерећености другостепеним грађанским предметима („Гж“). Имајући у виду ранија искуства Врховног касационог суда, из 2013. и 2015. године, када је такође одређивао делегацију исте врсте предмета Вишег суда у Београду и Вишег суда у Новом Саду, Врховни касациони суд отпочео је техничке припреме за овај поступак: прилагођавање апликација за управљање предметима ради електронског „повлачења“ другостепених грађанских предмета Вишег суда у Београду (који користи АВП) у систем Врховног касационог суда (који користи САПС) у сарадњи са Министарством правде, а по пристизању формалног захтева за делегацију Вишег суда у Београду приступиће се изради образаца решења, омота списа и др., ради ефикасног спровођења поступка делегације.

1.3.6.1. Измена Закона о парничном поступку у циљу унапређења ефикасности а нарочито у делу који се односи на достављање писмена, снимање суђења и процесну дисциплину, имајући у виду ЕУ стандарде, праксу ЕСЉП и Уставног суда, као и редовно извештавање Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. о резултатима спровођења измењеног закона. (Измена закона - IV квартал 2016. године Квартално извештавање о утицају законских измена почев од I квартала 2017. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: У првом тромесечју 2018. године није било састанака радне групе за израду Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку.

Децембар, 2017: Радна група за израду Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку је у извештајном периоду одржала три састанка: 19.09.2017. године, 08.11.2017. године и 20.12.2017. године. На састанцима су кандидоване бројне теме, између осталог унапређење ефикасности парничног поступка (одлагање рочишта, достављање, временски оквир, употреба информационих технологија), уједначавање судске праксе (одредбе о ревизији, однос ВКС и Уставног суда), оснаживање медијације и упостављање везе између Закона о парничном поступку и Закона о посредовању у решавању спорова, спорна питања

која су идентификовале судије, адвокати, савет страних инвеститора, удружења потрошача и други заинтересовани субјекти, отклањање грешака и непрецизности у тексту важећег закона. Коначна листа тема на којима ће радна група базирати свој рад ће бити објављена на сајту Министарства правде. На састанку од 19.09.2017. године су усвојени закључци који се односе на одлагање рочишта.

Септембар, 2017: Радна група за израду радног текста Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку одржала је један састанак у току извештајног периода. Врховни касациони суд у овој активности учествује кроз деловање једног члана Радне групе, судије Предрага Трифуновића, председника Грађанског одељења Суда. Радни текст Закона о изменама и допунама ЗПП-а Радна група треба да изради до краја децембра 2017. године, а осим одредби о достави, процесној дисциплини и снимању суђења, измене и допуне би требало да обухвате и услове за одлагање рочишта, примену алтернативних начина решавања спорова, правила о колективним и потрошачким споровима и ревизији.

Решењем од 21. априла 2017. године, Министар правде Републике Србије основала је радну групу за израду радног текста Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку. Судија Предраг Трифуновић, председник Грађанског одељења Врховног касационог суда је члан ове радне групе, те управо кроз његово деловање у радној групи Суд учествује у овој активности. Први састанак радне групе одржан је 1. јуна 2017. године. Иако је, према слову Решења министра правде, задатак Радне групе ограничен на измене одредби које се односе на доставу судских писмена, снимање суђења и процесну дисциплину учесника у поступку, већи број чланова Радне групе залаже се за шире измене и усклађивање са другим прописима. Наредни састанак Радне групе заказан је за септембар 2017. године.

1.3.6.2. Измена Законика о кривичном поступку у циљу унапређења ефикасности поступка а нарочито у делу који се односи на достављање писмена, снимање суђења и процесну дисциплину, имајући у виду ЕУ стандарде, праксу ЕСЈП и Уставног суда, као и редовно извештавање Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. о резултатима спровођења измењеног закона (повезана активност 1.3.10.1.). (Измена закона - I квартал 2017. године Квартално извештавање о утицају законских измена- почев од II квартала 2017. године)

Активност није реализована.

Март, 2018. године: ВКС: Врховни касациони суд је одредио судију Радмилу Драгичевић Дичић за свог представника у будућој радној групи за измену Законика о кривичном поступку, и очекује се одлука Министарства правде о формирању радне групе.

РЈТ: Представници Републичког јавног тужилаштва учествују у раду радне групе за измену Законика о кривичном поступку.

Децембар, 2017. године: Нема измена у односу на претходни извештај.

1.3.6.3. Донети нови Закон о извршењу и обезбеђењу у циљу унапређења ефикасности извршног поступка, а у складу са свеобухватном анализом система извршења у Републици Србији израђеном од стране RoLE пројекта (активност 1.3.7.1.) и редовно извештавање Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013.-2018. о резултатима спровођења измењеног закона. (Измена закона - III квартал 2015. године; Квартално извештавање о утицају законских измена - почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године:

У 2017. години, број извршних предмета је смањен за 143.519. Највећи застој у реализацији планова за решавање старих предмета узрокован је поделом огромног броја нерешених предмета између Првог, Другог и Трећег основног суда у Београду, али ће се рад на овим предметима убрзати у 2018. години уз помоћ пројекта ЕУ „Унапређење ефикасности правосуђа“ чије трајање је продужено за још 3 месеца у 2018. години.

	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно решено	Нерешено на крају
2015	1.939.807	234.008	380.628	1.793.787
2016	1.855.129	352.207	1.225.471	981.865
2017	982.162	491.659	635.178	838.643

ПРИКАЗ ПРЕДМЕТА ИЗВРШЕЊА УКУПНО ЗА ОСНОВНЕ И ПРИВРЕДНЕ СУДОВЕ У 2017. ГОДИНИ

2017. година	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно решено	Нерешено на крају
Основни судови (И + Ив)	874.338	241.667	350.008	766.007
Привредни судови (И + Ив)	35.279	3.918	13.892	25.305
Укупно	909.617	245.595	363.900	791.312

Више података о броју и структури решених предмета могу се наћи у [Годишњем извештају о раду судова у Републици Србији за 2017. годину](#).

Упоредни показатељи структуре старих извршних предмета („И“, „Ив“ и остало) указују да је укупан број старих извршних предмета **смањен са 1.939.807 у 2014. години, на 838.643 на крају 2017. године.**

Међутим, укупан број нерешених извршних предмета и нерешених старих извршних предмета на крају 2017. године (708.219) указује на **неопходност предузимања ванредних системских мера и подршке судском систему извршења**, с обзиром на то да судски поступак извршења још увек **нема логистичку и другу подршку** коју имају јавни извршитељи (евиденције, регистри, присуп базама података других државних органа и институција). Да би се судски систем извршења унапредио, морала би се извршити и анализа трошкова решавања старих предмета појединачно и упоредити са висином потраживања чија се принудна наплата тражи у судском извршном поступку, на основу које би се могло предложити новелирање Закона о извршењу и обезбеђењу и обустава поступака извршења за багателна потраживања (100,00 РСД-500,00 РСД) нарочито ако су повериоци у овим предметима јавна предузећа која контролише држава, правна лица чији је оснивач Република Србија.

Пројекат „Унапређење ефикасности правосуђа“ је ангажовао 40 лица преко омладинске задруге (омладинци) који су распоређени у извршним писарницама Првог основног суда у Београду (23 омладинаца), Другог основног суда у Београду (9 омладинаца) и Трећег основног суда у Београду (8 омладинаца) за рад на административно-техничким пословима и обезбедио укупно 10 рачунара за ове судове. Омладинци ангажовани преко пројекта су у периоду од 01.01.2018. године до 28.02.2018. године спроводили активности на обради 197.000 комуналних извршних предмета у Првом основном суду у Београду, 71.760 комуналних извршних предмета у Другом основном суду у Београду и 160.000 комуналних извршних предмета у Трећем основном суду у Београду. У питању су, углавном, континуиране активности које се односе на штампање, омотирање списка, пресигнацију, ажурирање података у АВП-у и на омоту списка, издвајања предмета ради предаје извршитељима, упућивања предмета у парнично одељење, анализе предмета који су старији од 10 година по иницијалном акту и изношење судијама.

Председник Врховног касационог суда је 29.03.2018. године посетио Основни суд у Новом Пазару и одржао састанак са председником тог суда, којом приликом је констатовано да би овом суду добро дошла помоћ у решавању старих извршних предмета која је обезбеђена у београдским основним судовима кроз Пројекат „Унапређење ефикасности правосуђа“ ИПА 2012 ангажовање омладинаца. **И видети : 1.3.7.5.**

Према извештају МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ:

У табели је изложена статистика у вези примене члана 547. Закона о извршењу и обезбеђењу од 1. јануара 2018. године до 31. марта 2018. године у основним и привредним судовима

Суд	Број (И и ИВ) предмета који су решени ОБУСТАВОМ у периоду	Број (И и ИВ) предмета који су решени ЗИО ЗА ИЗВРШИТЕЉА у	Број (И и ИВ) предмета који су решени СА ПИСМЕНОМ ЗА ИЗВРШИТЕЉА у	Број (И и ИВ) предмета који су НЕРЕШЕНИ за ОБУСТАВУ у	Број нерешених (И и ИВ) предмета за извршитеља	Број нерешених (И и ИВ) предмета за суд

	01.01.2018. - 31.03.2018.	периоду 01.01.2018 - 31.03.2018 .	ЕЉА у периоду 01.01.2018 . - 31.03.2018 .	периоду 01.01.2018. - 31.03.2018.		
Основни судови	39053	259	3610	464974	5698	463700
Привредни судови	1158	188	13	23033	35	6964
Сви судови - збир	40211	447	3623	488007	5733	470664

Децембар, 2017. године: У току августа месеца 2017. године, успешно је завршена електронска миграција, а у децембру месецу 2017. године и физичка миграција свих „Ив“ предмета (укључујући предмете повериоца „ЈКП Инфостан“) из Првог основног суда у Београду у Други и Трећи основни суд у Београду. Од укупно 474.423 нерешених „Ив“ предмета, мигрирано је 183.952 предмета. Предмети су подељени на следећи начин:

Први основни суд у Београду 290.471 предмета
Други основни суд у Београду 99.470 предмета
Трећи основни суд у Београду 84.482. предмета

Окончаном миграцијом, стање у београдским судовима је усклађено са одредбама Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава.

Извештај о “И” и “Ив” предметима у основним и привредним судовима

Назив суда	Нерешени на дан 30.06.2017.	Нерешени на дан 30.11.2017.	Разлика
Основни судови (И + Ив)	815005	778228	36777
Привредни судови (И + Ив)	30651	26391	4260
Укупно	845656	804619	41037

*Подаци за основне судове преузети из Централне статистике дана 25.12.2017.

*Подаци за привредне судове добијени од председника Привредног апелационог суда путем мејла 25.12.2017.

Подаци из табеле указују на значајно смањење броја свих извршних предмета у основним и привредним судовима у последњем полугодишту (укупно 41037 решених извршних предмета). Нови Закон о извршењу и обезбеђењу је ступио на снагу 01.07.2016. године и његове одредбе се још имплементирају.

Министарство правде прати примену Закона о извршењу и обезбеђењу и у ту сврху редовно одржава састанке са ФИЦ-ом, ПКС и извршитељима ради разматрања проблема у праски и могућих начина решавања истих. Када буду Министарству послате анализе ИПА 2012 Пројекта за ефикасност правосуђа (ЈЕП) заузеће се даљи правац око будуће динамике измена прописа.

У табели је изложена статистика у вези примене члана 547. Закона о извршењу и обезбеђењу од 26. септембра 2017. године до 31. децембра у основним и привредним судовима:

Суд	Број (И и ИВ) предмета који су решени ОБУСТАВОМ у периоду 26.09.2017 - 31.12.2017.	Број (И и ИВ) предмета који су решени ЗИО ЗА ИЗВРШИТ ЕЉА у периоду 26.09.2017 - 31.12.2017.	Број (И и ИВ) предмета који су решени САО ПИСМЕНОМ ЗА ИЗВРШИТ ЕЉА у периоду 26.09.2017 - 31.12.2017.	Број (И и ИВ) предмета који су НЕРЕШЕНИ за ОБУСТАВУ у периоду 26.09.2017 - 31.12.2017.	Број нерешених (И и ИВ) предмета за извршит еља	Број нерешених (И и ИВ) предмета за суд
Основни судови	17178	4634	4496	510797	13901	483381
Привредни судови	1973	148	43	25169	45	7780
Сви судови - збир	19151	4782	4539	535966	13946	491161

Септембар, 2017: У табели је изложена статистика у вези примене члана 547. Закона о извршењу и обезбеђењу на дан 25. септембар 2017. године у основним и привредним судовима:

Суд	Број (И и ИВ) предмета који су решени ОБУСТАВОМ	Број (И и ИВ) предмета који су	Број (И и ИВ) предмета који су решени САО ПИСМЕНОМ	Број (И и ИВ) предмета који су	Број нерешених (И и ИВ)	Број нерешених (И и ИВ)
-----	---	--------------------------------	--	--------------------------------	-------------------------	-------------------------

	у периоду 30.04.2017 - 30.06.2017	решени ЗИО ЗА ИЗВРШИТ ЕЉА у периоду 30.04.2017 - 30.06.2017	ЗА ИЗВРШИТЕ ЉА у периоду 30.04.2017 - 30.06.2017	НЕРЕШЕНИ за ОБУСТАВУ	предмета за извршитеља	предмета за суд
Основни судови	1.543.312	34.602	38.511	539.439	18.355	501.272
Привредни судови	123.787	3.353	3.082	28.411	75	8.356

Број решених извршних предмета у основним и привредним судовима путем обустављања на основу одредбе члана 547. Закона на дан 25.09.2017. године износи **1.667.099**. Укупан број обустављених предмета у основним судовима у извршној материји на основу одредбе члана 547. Закона на дан 25.09.2017. године износи **1.543.312**. Укупан број обустављених предмета у привредним судовима у извршној материји на основу одредбе члана 547. Закона на дан 25.09.2017. године износи **123.787**. Укупно, реч је о **1.667.099** предмета.⁵

У периоду од 1.07.2017. до 27.09.2017. године број обустављених предмета у основним судовима у извршној материји на основу одредбе члана 547. Закона износи 5.607, док број обустављених предмета у привредним судовима износи 251.

ИПА 2012 Пројекат за ефикасност правосуђа (ЈЕП) наставља да обезбеђује како би помогао у процесуирању случајева извршења и помогао преносу великог броја ових предмета из Првог на Други и Трећи основни суд у Белграду. Пројекат планира да спроведе следеће активности у последњем кварталу 2018:

- студија извештај о најбољој пракси за предмете извршења;
- Званично упутство ВКС о спорним правним питањима која се односе на нови Закон о извршењу и обезбеђењу.

У извештајном периоду започет је рад УСАИД-овог пројекта владавине права, који ће пружити даљу подршку у реформи система извршења и јавних извршитеља. Стога су током извештајног периода релевантне институције биле укључене у процес планирања будућих активности током тог периода.

Као што је наведено у ранијим извештајима, Република Србија је спроводећи системске мере из посебног програма за решавање старих предмета извршења, доношењем новог Закон о извршењу и обезбеђењу омогућила свеобухватно решавање старих предмета у материји извршења, јер су предмети из ове области онемогућавали нормално функционисање судске власти.

⁵ Подаци садржани у *excel* табели за „И“ и „Ив“ предмете од 25.09.2017. године

Врховни касациони суд, Министарство правде и Високи савет судства заједнички су израдили и усвојили [Упутство за спровођење новог Закона о извршењу и обезбеђењу](#) које садржи мере којима се одређује надлежност суда и јавних извршитеља у поступцима извршења и обезбеђења и прописују обавезе извршних поверилаца, суда, Коморе извршитеља и јавних извршитеља у извршним предметима у којима долази до промене надлежности на основу овог новог Закона, санкционише пропуштање обавезног поступања извршних поверилаца и поступање у појединим предметима извршења на основу новог Закона, као и на предмете који су у току.

Спровођење овог Упутства у основним судовима подржала је Европска унија кроз свој пројекат из предприступних фондова „Унапређење ефикасности правосуђа“. Применом наведених мера и уз ову подршку, остварени су изузетни резултати и број извршних предмета само у 2016. години смањен за 811.322 предмета.

Према резултатима рада судова објављеним у [Извештају о раду свих судова за период јануар-јуни 2017.](#) у првом полугодишту ове године предмети извршења решавају се по редовном постуку, без системских законских интервенција, али је због електронске миграције предмета између београдских судова изостало поступање по Ив предметима ЈКП „Инфостан“ и других јавних предузећа у Београду, па се већи број решених предмета из ове материје може очекивати у другој половини ове календарске године.

Према наведеној табели, у свим судовима у Републици у извештајном периоду решено је 64.808 старих извршних предмета.

	2016		01.01 – 30.06.2017.	
ПРИКАЗ БРОЈА РЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА У СУДОВИМА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ				
	Број судија	Укупан број решених старих предмета	Број судија	Укупан број решених старих предмета
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ – СВИ ПРЕДМЕТИ	2.569	1.068.063	2.615	163.613
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ – БЕЗ ИЗВРШЕЊА	2.299	172.879	2.360	98.805
Основни судови - И + ИВ	205	878.576	220	60.431
Привредни судови - сва извршења	65	16.608	35	4.377

Како је у судском систему извршења остало 636.576 нерешених старих „Ив“ предмета, и 102.212 старих „И“ предмета од чега је 128.133 „Ив“ предмета старије од 10 година, као 6.357 „И“ предмета, Радна група Врховног касационог суда за праћење примене Јединственог програма решавања старих предмета, на састанку одржаном 22-24. августа 2017. године, предложила је нове системске мере, у смислу даљих измена Закона о извршењу и обезбеђењу којима би се омогућиле обуставе тзв. багателних извршења и предузимање појединачних мера у свим судовима да се пре свега багателна извршења идентификују и предузму мере за могуће алтернативно решавање ових предмета.

Јун, 2017. године: Министарство правде наставља да прати примену Закона о извршењу и обезбеђењу и да утврђује мере ради успешније примене. И током прве половине 2017. године судови настављају са спровођењем прелазних и завршних одредби новог Закона, односно заједничког Упутства Врховног касационог суда, Високог савета судства и Министарства правде, уз подршку пројекта ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“. Највећи број активности у извештајном периоду одвијао се у Првом основном суду у Београду, у којем је, према извештају о раду тог суда за 2016. годину на дан 31.12.2016. године остало 480.919 нерешених предмета извршења на основу веродостојне исправе („Ив“), од којих 477.761 старих (старијих од две године од дана подношења иницијалног акта). Извршена је подела ових предмета између Првог, Другог и Трећег основног суда у Београду у складу са Законом о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава према претходно сачињеном заједничком плану активности ових судова, уз подршку пројекта ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“. Министарство правде је на основу захтева Врховног касационог суда извршило електронску миграцију ових предмета из Првог у Други и Трећи основни суд. До краја извештајног периода сви предмети извршења на основу веродостојне исправе Првог основног суда у Београду припремљени су за миграцију, и електронску и физичку.

У табели је изложена статистика у вези примене члана 547. Закона о извршењу и обезбеђењу на дан 30.06.2017. године у основним и привредним судовима:

Суд	Број (И и ИВ) предмета који су решени ОБУСТАВОМ у периоду 30.04.2017 - 30.06.2017	Број (И и ИВ) предмета који су решени ЗИО ЗА ИЗВРШИТ ЕЉА у периоду 30.04.2017 - 30.06.2017	Број (И и ИВ) предмета који су решени СА ПИСМЕНОМ ЗА ИЗВРШИТЕ ЉА у периоду 30.04.2017 - 30.06.2017	Број (И и ИВ) предмета који су НЕРЕШЕНИ за ОБУСТАВУ	Број нерешених (И и ИВ) предмета за извршитеља	Број нерешених (И и ИВ) предмета за суд
Основни судови	1.532.434	32.153	36.037	732.013	20.751	510.106
Привредни судови	124.938	3.245	3.036	30.419	103	8.762

Март 2017. године: Спроводећи системске мере из посебног програма за решавање старих предмета извршења, Република Србија је доношењем новог Закона о извршењу и обезбеђењу омогућила свеобухватно решавање старих предмета у материји извршења, јер су предмети из ове области онемогућавали нормално функционисање судске власти.

Спровођење заједничког Упутства Врховног касационог суда, Високог савета судства и Министарства правде (види Први извештај) у основним судовима подржала је Европска

унија кроз свој пројекат из предприступних фондова ИПА 2012, „Унапређење ефикасности правосуђа“.

Народна скупштина Републике Србије је донела 27. децембра 2016. године **Аутентично тумачење одредбе члана 48. Закона о извршењу и обезбеђењу** („Службени гласник РС”, број 106/15)⁶ које се односи на дужност суда који решава о предлогу за извршење да када нема истоветности дужника наведеног у извршној исправи и извршног дужника наведеног у предлогу за извршење, затражи да извршни поверилац достави јавну или по закону оверену исправу којом доказује да је обавеза прешла с дужника који је наведен у извршној исправи на треће лице које је наведено у предлогу за извршење. Ако таквом исправом не располаже дужан је да прелаз обавезе докаже правноснажном или коначном одлуком донетом у парничном, прекршајном или управном поступку.

Према подацима Врховног касационог суда, применом свих наведених мера и уз ову подршку, остварени су изузетни резултати и број извршних предмета само у 2016. години смањен за 811.432 предмета у односу на 2015. годину. Више података о нерешеним предметима извршења који су остали у судовима (старост, структура и сл.) могу се наћи у Годишњем извештају о раду свих судова у Републици Србији за 2016. годину.

	Нерешено на почетку	Укупно примљено	Укупно решено	Нерешено на крају
2015	1.939.807	234.008	380.628	1.793.787
2016	1.855.129	352.207	1.225.471	981.865

Према подацима Министарства правде, **Полазећи од базичне вредности која износи 1.793.187 нерешених извршних предмета на дан 31.12.2015. године, број решених извршних предмета у основним и привредним судовима путем обустављања на основу одредбе члана 547. Закона на дан 30.12.2016. године износи 828.462, што доприноси смањењу старих извршних предмета за 46%. Укупан број обустављених предмета у основним судовима у извршној материји на основу одредбе члана 547. Закона на дан 30.12.2016. године износи 813.564.⁷ Укупан број обустављених предмета у привредним судовима у извршној материји на основу одредбе члана 547. Закона на дан 30.12.2016. године износи 14.898.⁸**

Децембар 2016. године: Закључно са 1. децембром, од укупно 1,464,958 нерешених извршних предмета пред основним судовима на дан 31.08.2016.г., 305,670 је обустављено,

⁶ http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/ostala_akta/2016/RS77-16%20lat.pdf, приступљено дана 19.03.2017.г.

⁷ Постоји могућност да је број обустављених предмета већи, јер поједини судови још увек обрађују податке, на основу којих је срачунат збирни износ обустављених предмета.

⁸ И за овај број обустављених предмета у привредним судовима постоји могућност да је већи, јер се и даље ради на обради података упитом у пословни софтвер.

7,858 је пренето у рад јавним извршитељима (укупно 313,528) те је број укупно решених предмета у периоду од три месеца 338,066. Број нерешених предмета на дан 01.12.2016.г. је 1,136,963 (33% решено од почетка примене закона).

Пред привредним судовима, закључно са 1. децембром, од укупно 38,224 нерешених извршних предмета на дан 31.08.2016.г., 3,310 је обустављено, 1,002 је пренето у рад јавним извршитељима (укупно 4,812) те је број решених предмета у периоду од три месеца 31,985.

Министарство правде је подржало организацију конференције "Примена новог Закона о извршењу и обезбеђењу" одржану у хотелу "Парк" у Новом Саду 2. и 3. децембра 2016. године, и као представник Министарства правде, начелник Одељења за правосудне професије, учествовао је као панелиста и водитељ у циљу разматрања и клиринг питања примене новог Закона о извршењу и обезбеђењу, и размене искустава ради уједначавања праксе. Циљна група ове конференције су били извршитељи, али и судије Врховног касационог суда, привредних судова, виших судови и основних судова, као и учесници специјализовани за област привредног права, који су такође присуствовали овој конференцији.

Такође, током трећег и четвртог квартала 2016. године, председник Врховног касационог суда и судије овог Суда – чланови Радне групе за праћење примене Јединственог програма решавања старих предмета, као и чланови исте Радне групе који долазе из других судова, обишли су један број основних судова како би утврдили изазове у примени прелазних и завршних одредби новог ЗИО, те заједничког Упутства Врховног касационог суда, Министарства правде и Високог савета судства (види Први извештај), који су довели до застоја у евидентирању предмета који остају у суду, које треба упутити јавним извршитељима, и које треба обуставити. Овим судовима дате су смернице организационо-техничког и стручног карактера. Од сваког овог суда тражено је да сачини план и програм активности које ће се у суду поводом извршних предмета спроводити до краја 2016. године, и уведен је систем праћења напретка.

Раније активности: Спроведена анализа из 2014. године у оквиру ИПА *RoLE* пројекта показала је потребу за свеобухватном реформом процесног права. Стога, након дугог процеса израде и консултација, нови Закон о извршењу и обезбеђењу усвојен је 18. децембра 2015. године, а ступа на снагу у највећем делу од 1. јула 2016. године.

Најважније новине које закон уводи су:

- проширење надлежности извршитеља које има за циљ смањење броја предмета у судовима и прецизније одредбе о подели надлежности између судова и извршитеља;
- преношење старих комуналних предмета у надлежност извршитеља и уређење питања трошкова и накнаде у тим поступцима;

- увођење обавезне почетне обуке као услов за именовање за извршитеља;
- прецизније процесне одредбе које уклањају постојеће недоречености и нејасноће, а које успоравају спровођење поступка;
- детаљне и јасне одредбе о извршењу новчаног потраживања на непокретностима као најзначајнијом имовином;
- могућност уједначавања судске праксе кроз увођења права на жалбу (надлежност виших судова).

Закон о извршењу и обезбеђењу усваја мноштво препорука садржаних у Свеобухватној анализи и Извештају о процени система извршења потраживања које је израдио пројекат Владавина права и извршење потраживања (GIZ Програм за правне и правосудне реформе) и које се односе на међународне стандарде и добру праксу у области извршења и обезбеђења.

Извештај о примени новог ЗИО се припрема и биће послат Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018 у складу са роковима које одреди Секретаријат Комисије.

Врховни касациони суд је од 01.05.2016. године до дана израде овог извештаја активно пратио имплементацију прелазних и завршних одредби новог Закона о извршењу и обезбеђењу и Упутства за његово спровођење од 26.04.2016. године: Суд, Министарство правде, Високи савет судства и Правосудна академија су, уз подршку МДТФ-а и пројекта Унапређење ефикасности правосуђа, одржао четири састанка/радионице са председницима и судијама основних и привредних судова, чији је циљ био да се идентификују изазови и спорна питања примене новог ЗИО. Такође, прикупљањем и анализом статистичких извештаја од основних и привредних судова, Врховни касациони суд на месечној основи прати спровођење одредби чланова 546 и 567 новог ЗИО, према којима се, након изјашњења поверилаца, извршни предмети сврставају у категорије оних који остају у суду, оних који се уступају јавним извршитељима и оних у којима се доноси решење о обустави поступка.

Према прелиминарним резултатима, у свим основним судовима са територије Републике Србије остаје 606.536 извршних предмета (37,73%), јавним извршитељима уступљено је 22.910 предмета (1,43%), док је у 977.954 предмета (60,84%) донето решење о обустави поступка. У свим привредним судовима у Републици Србији остаје 46.948 предмета (89,33%), јавним извршитељима уступљено је 2.454 предмета (4,67%), док је у 3.153 предмета (6%) поступак обустављен.

До 01.09.2016. године Врховни касациони суд прикупљао је спорна питања од свих основних и привредних судова, и у току је њихова класификација и обрада. Спорним питањима из извршног поступка биће посвећена два округа стола, у оквиру грађанске и у оквиру привредне секције Годишњег саветовања судија Републике Србије „Судијски дани 2016“ које се одржава од 9. до 12. октобра 2016. године.

1.3.6.4. Измена Судског пословника у циљу олакшавања спровођења Јединственог програма решавања старих предмета. (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Током четвртог квартала 2016. године, Врховни касациони суд је, уз подршку МДФ-ЈСС одржао низ радионица са судским особљем свих судова у Републици Србији, управо о спровођењу измењеног Судског пословника и квалитету извештавања. Једна од тема ових радионица било је и извештавање у складу за захтевима Јединственог програма решавања старих предмета. Судије Врховног касационог суда учествовале су у изради Нацрта измена и допуна Судског пословника како би се не само омогућило ефикасно спровођење Јединственог програма решавања старих предмета, већ и уједначавање судске праксе. Овај пропис је до данас остао у форми нацрта. Према одредбама Закона о уређењу судова, Врховни касациони суд даје мишљење на предлог Судског пословника који доноси министар правде. Нацрт измена и допуна Судског пословника садржи мере које омогућавају олакшану имплементацију Јединственог програма решавања старих предмета: посебно обележавање старих предмета на њиховој насловној страни печатима следеће садржине: СТАРИ ПРЕДМЕТ - за случајеве који трају више од две године; ХИТНО-СТАРИ ПРЕДМЕТ – за случајеве који трају више од пет година; ВРЛО ХИТНО-СТАРИ ПРЕДМЕТ- за случајеве који трају више од 10 година. Штавише, измене укључују и тзв. “Праћење трајања предмета“: судови првог степена посебно прате предмете старије од 2 године, судови другог степена посебно прате поступке по правним лековима који трају дуже од једне године. Сви судови прате случајеве старије од 2, 5 и 10 година рачунајући од момента покретања првостепеног поступка.

Измењени Судски пословник објављен је у „Службеном гласнику РС“ бр. 39/2016 дана 15.04.2016. године, а ступио је на снагу 23.04.2016. године.

1.3.6.5. Измена Јединственог програма решавања старих предмета, а на основу иницијалних резултата спровођења и закључака са редовних састанака Радне групе за праћење примене Јединственог програма решавања старих предмета. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године: Председник Врховног касационог суда, судија Драгомир Милојевић представио је Годишњи извештај о раду судова опште и посебне надлежности за 2017.

годину у Палати Србија у Београду 16.03.2018. године, на састанку са председницима свих судова у Србији.

Спроведећи мере из стратешких докумената, Врховни касациони суд је у Годишњем извештају приказао број нерешених старих предмета (предмети у којима поступак траје дуже од две године рачунајући од дана подношења иницијалног акта) за период 2012-2017. године, и раздвојио показатеље који укључују све нерешене старе предмете и показатеље о броју старих предмета без предмета извршења.

Сви судови у Републици Србији су у току 2017. године **решили 2.335.760 предмета и још 1.303.257. предмета** овере потписа, рукописа и преписа и других предмета у којима је поступано по захтевима грађана. Из упоредних приказа уочљив је тренд повећања броја решених предмета у судећим материјама, не рачунајући предмете извршења.

Ове резултате остварило је **2.586** судија који су ефективно поступали у предметима (од 2.626 изабраних судија) и судско особље - запослени у судовима, у својству државних службеника и намештеника.

На крају 2017 године било је 870.496 нерешених старих предмета мање у односу на 2012. годину. Рачунајући без предмета извршења – сада има мање 11.757 старих предмета, у односу на 2012. годину.

ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА НА ДАН 31.12.-ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.
Укупно на нивоу Србије -сви предмети	1.729.768	1.773.475	1.822.001	1.740.400	915.667	859.272.
Укупно на нивоу Србије-Без извршења	140.418	127.773	126.878	133.365	125.463	128.661
*Привредни судови (сва извршења)	22.771	29.872	31.804	32.180	24.303	22.392
Основни судови (И,Ив)	1.566.579	1.615.830	1.663.319	1.574.855	765.901	708.219

*Код основних судова су узети у обзир материје И, Ив, а код привредних судова сва извршења

У посматраном периоду, од 2012. до 2017. године, присутан је тренд повећања броја решених старих предмета у Републици, осим за 2014. годину, када је због измене „мреже судова“ дошло до оправданог застоја у функционисању судова.

Због предузетих системских мера и доношења новог Закона о извршењу и обезбеђењу, у 2016. години, дошло је до изразитог повећања укупног броја решених старих предмета (примера ради: 2012. године било је решено 413.186 старих предмета, а у 2016. години 1.068.063 старих предмета), највише у материји извршења.

У 2017. години је решено мање старих предмета на укупном нивоу (495.708), јер системских ефеката новог ЗИО није било, **али је у судећим материјама решено 11. 839 старих предмета више него 2016. године** (2017. - 184. 718 у односу на 2016. – када је било решено 172.879 ових предмета).

[Више података о структури старих предмета налази се у Годишњем извештају у раду судова за 2017. Годину.](#)

Сви судови у Републици Србији (првостепени судови, другостепени судови и судови републичког ранга) су до краја јануара 2018. године доставили Врховном касационом суду Програме решавања старих предмета за 2018. годину, које су донели председници тих судова, у циљу предузимања мера неопходних за хитно окончање најстаријих судских предмета у свим одељењима. Анализу појединачних Програма извршиће чланови радне групе за праћење примене Измењеног Јединственог програма решавања старих предмета.

Децембар, 2017 године: Чланови радне групе су у периоду од 01-15.12.2017. посетили основне судове у Зрењанину, Новом Саду, Ваљеву и Младеновцу и одржали састанке са председницима судова и судијама поводом реализације измењених јединствених програма решавања старих предмета и прикупљања добре праксе у решавању извршних предмета.

Септембар, 2017: Ефекте имплементације Измењеног јединственог програма решавања старих предмета у првих шест месеци 2017. године, Радна група Врховног касационог суда за праћење спровођења овог програма разматрала је на састанку одржаном од 22. до 24. августа 2017. године.

Најзначајнији закључци анализе Радне групе нашли су се у Извештају о раду свих судова у Републици Србији за период јануар-јуни 2017. године.

У 2017. годину сви судови у Србији ушли су са 2.043.944 нерешених предмета. У току првих шест месеци примили су 937.017 предмета, што је за око 70.000 мање него у истом периоду прошле године.

Ипак, виши судови бележе значајно повећање прилива: у првој половини 2016. године сви виши судови примили су 75.950 предмета, а у истом периоду ове године примили су 101.997 предмета, односно 26.047 предмета више.

Структура и број новопримљених предмета у вишим судовима условљени су изменама законске надлежности ових судова: у материји „П“ у периоду 01.01-30.6.2016. године виши судови примили су укупно 2.124 предмета, а у истом периоду ове године 22.068 предмета,

у материји „П1“ у периоду 01.01-30.06.2016. године виши судови примили су 304 предмета, а у истом периоду ове године 2.567 предмета.

У другостепеној грађанској материји, у првој половини 2016. године виши судови су примили укупно 27.504 „Гж“ предмета, а истом периоду 2017. 40.307 „Гж“ предмета (у овај број улази и 5.000 предмета делегације Вишег суда у Београду, видети Пети извештај под 1.2.1.20).

У свим вишим судовима на територији Републике континуирано је непопуњено 30 судијских места: систематизовано је 368, а попуњено 335, а ефективно је у посматраном периоду радило 322 судија. Међутим, прилив не би био савладан ни да су сва судијска места попуњена (имајући у виду просечан број решених предмета по судији). Ове околности указују да је осим избора судија неопходно предузети и друге системске мере за решавање овог проблема и да би морала бити направљена свеобухватна анализа ефеката измене надлежности виших суда у односу на основне судове у грађанској материји.

Велико повећање прилива у првих шест месеци ове године бележе и привредни судови: примили су 50.800 предмета, (а у истом периоду 2016. године 37.056 предмета), али су упркос значајном повећању, савладали прилив и смањили број нерешених предмета на 58.614, што их чини апсолутним шампионима првог полугодишта и овај тренд треба да буде настављен.

Основни и прекршајни судови бележе пад прилива у првих шест месеци 2017. године, што им је омогућило да број нерешених предмета на крају овог извештајног периода смање, и овај тренд треба наставити.

Иако статистички подаци показују да се укупна ефикасност свих суда у Србији континуирано побољшава – у првих шест месеци ове године решено је више предмета него у првих шест месеци претходне, без обзира на незнатно смањен прилив – подаци о броју и структури старих предмета показују да постоје категорије предмета у којима је неопходна системска интервенција да би се њихов број смањио.

Судови су у првих шест месеци 2017. године решили (само) 163.613 старих предмета, од укупно решених 1.095.602 предмета.

Око 65.000 су стари извршни предмети, а 98.805 у судећим материјама.

Велики број старих извршних предмета предмета остао је у судовима – само у основним 754.280. Нарочито је забрињавајућа структура ових предмета: у основним судовима извршних предмета старијих од десет година има близу 135.000, а оних старијих од пет година 481.434.

Велики број нерешених старих извршних предмета и њихова старосна структура указује на неопходност предузимања ванредних системских мера и подршке судском систему извршења, с обзиром на то да судски поступак извршења нема исту логистичку и другу подршку као онај који користе јавни извршитељи.

Да би се судски систем извршења унапредио, морала би се извршити и анализа трошкова решавања старих предмета појединачно и упоредити са висином потраживања чија се принудна наплата тражи у судском извршном поступку. На основу овакве анализе би се могло предложити новелирање ЗИО и обустава поступака извршења за багателне износе потраживања (100,00 РСД – 500,00 РСД), нарочито ако су повериоци у овим предметима јавна предузећа која контролише држава, правна лица чији је оснивач држава или Република Србија.

Врховни касациони суд прибавио је податке о висинама потраживања у предметима извршења на основу веродостојне исправе – а нема много оних у којима су те висине евидентирани, тек у око 30.000 предмета – и утврдио да постоје потраживања у висини од 0,02 динара чије се принудно извршење тражи.

Ако и за остале материје (претежно судеће) за пример узмемо основне судове, будући да су најбројнији, може се констатовати да се број предмета старих до три године (дакле „најмлађих“ старих предмета) смањује, док број предмета старијих од десет година стагнира у односу на крај 2016. године, и ово је забрињавајући тренд који је заједнички за све врсте судова.

Дошавши до овог закључка, Радна група Врховног касационог суда за праћење спровођења Јединственог програма решавања старих предмета је препоручила председницима апелационих судова да формирају посебне тимове који би пружали саветодавну и другу помоћ подручним судовима да ефикасно и квалитетно окончају све предмете у којима поступак траје дуже од десет година.

Јун, 2017. године: Иницијативу Другог основног суда у Београду за оснивање инфо-службе за подршку алтернативном решавању спорова следио је, уз подршку Врховног касационог суда, Основни суд у Крагујевцу. У току извештајног периода, обе иницијативе почеле су уживати подршку пројекта ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“. Током јуна месеца, Врховни касациони суд, Високи савет судства и Министарство правде заједнички су приступили изради Упутства за унапређење медијације у Републици Србији. Врховни касациони суд је у изради овог Упутства пошао од мера прописаних Измењеним јединственим програмом решавања старих предмета, како од оних намењених смањењу броја старих предмета, тако и оних намењених спречавању њиховог настанка. Заједничко

упуство донето је 28. јуна 2017. године, а широј стручној јавности биће представљено на састанку свих председника судова који ће се одржати 7. јула 2017. године.

Март 2017. године: Спроводићи мере из Измењеног јединственог програма решавања старих предмета Врховни касациони суд је у Годишњем извештају о раду свих судова у Републици Србији за 2016. годину приказао број нерешених старих предмета (предмети у којима поступак траје дуже од две године рачунајући од дана подношења иницијалног акта) за период 2012-2016. године, и раздвојио показатеље који укључују све нерешене старе предмете и показатеље о броју старих предмета без предмета извршења.

У односу на 2012. годину, на крају 2016. године било је 814.101 старих нерешених предмета - мање. Рачунајући без предмета извршења, старих предмета у односу на 2012 – сада има 14.955 мање.

ИЗВЕШТАЈ О НЕРЕШЕНИМ СТАРИМ ПРЕДМЕТИМА НА ДАН 31.12. - ПРЕМА ДАТУМУ ИНИЦИЈАЛНОГ АКТА

	Број судија	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2012.	Број судија	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2013.	Број судија	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2014.	Број судија	НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан УКУПНО 31.12.2015.	Број судија	УКУПНО НЕРЕШЕНИХ СТАРИХ ПРЕДМЕТА на дан 31.12.2016.
	2012.		2013.		2014.		2015.		2016.	
УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ СА ИЗВРШЕЊИМА:	2.380	1.729.768	2.652	1.773.475	2.595	1.822.001	2.522	1.740.400	2.569	915.667
*УКУПНО НА НИВОУ СРБИЈЕ БЕЗ ИЗВРШЕЊА:	2.165	140.418	2.365	127.773	2.331	126.878	2.256	133.365	2.299	125.463
* Привредни судови (Сва извршења)		22.771		29.872		31.804		32.180		24.303
* Основни судови (И, Ив)		1.566.579		1.615.830		1.663.319		1.574.855		765.901
* Код привредних судова су узета сва извршења, док код основних само И, Ив										
* Искључени су предмети разумног рока код Виших судова за 2014. и 2015. годину										

У посматраном периоду, од 2012. до 2016. године, присутан је тренд повећања броја решених старих предмета у Републици, осим за 2014. годину, када је због измене „мреже судова“ дошло до оправданог застоја у функционисању судова, а у 2016. години је због предузетих системских мера дошло до изразитог повећања броја решених старих предмета, имајући у виду укупан број свих решених предмета (примера ради, 2012. године било је решено 413.186 старих предмета, а у 2016. години 1.068.063 старих предмета).

Више информација о структури нерешених старих предмета може се наћи у Годишњем извештају о раду свих судова у Републици Србији за 2016. годину.

Добрим резултатима и смањивању броја старих предмета допринео је и пројекат ЕУ „Унапређење ефикасности правосуђа“ посебно омогућавајући ангажовање додатног особља у судовима који су посебно оптерећени извршним предметима: 50% смањење броја старих предмета у судовима који имају посебну подршку, а 50,38% смањење броја старих предмета у Првом основном суду у Београду (смањење са 1.019.791 на 506.055). Такође, подржане су и друге активности у 30 партнерских судова: унапређени обрасци за израду појединачних Програма за решавање старих предмета; израђене препоруке за израду и примену програма за решавање старих предмета за сваки од 30 партнерских судова и ови судови подржани у изради планова за решавање старих предмета за 2017 годину; омогућена размена искустава и најбоље праксе између судова за судије и судско особље одржавањем радионица у Ужицу и Шапцу.

Следећи мере прописане Измењеним јединственим програмом решавања старих предмета, Други основни суд у Београду је на основу одлуке в.ф. председника тог суда од 09.03.2017. године формирао инфо-службу суда за подршку алтернативном решавању спорова. Циљ оснивања овакве службе је пружање информација грађанима и странкама о могућностима постизања мирног решавања спора. Спроводећи наведену одлуку, Други основни суд у Београду донео је дана 29.03.2017. године и Упутство о начину рада ове службе, којим се прописују евиденције, начин избора медијатора и друге радње и поступци од значаја за спровођење Закона о посредовању. Радна група за спровођење Јединственог програма пратиће рад ове службе и, у зависности од ефеката њеног успостављања, препоручити њено формирање и у другим судовима. Други основни суд ову иницијативу тренутно спроводи без подршке донатора.

Децембар 2016. године: На основу Измењеног јединственог програма решавања старих предмета, пројекат Унапређење ефикасности правосуђа је, уз учешће чланова Радне групе ВКС за праћење примене Јединственог програма, израдио нови образац појединачног Програма решавања старих предмета, који је дизајниран према потребама основних судова, али се лако може прилагодити и потребама других првостепених судова. Овај нацрт први пут је представљен на обуци о управљању судом, која је 22. новембра 2016. године одржана за све председнике основних судова, а коју су држали председник и заменик председника Врховног касационог суда и особље Високог савета судства. Претходно је, уз подршку МДФ-ЈСС слична обука (дводневна) одржана за председнике другостепених судова – тј. судова републичког ранга и апелационих судова. Врховни касациони суд планира да подржи одржавање ових обука и у наредној години, како би кроз исти програм прошли председници свих судова у Републици.

Раније активности: Врховни касациони суд је 10.08.2016. године донео Измењени јединствени програм решавања старих предмета у Републици Србији

<http://www.vk.sud.rs/sites/default/files/files/ResavanjeStarihPredmeta/Izmenjeni%20JP%202016-2020%20.pdf>), који се примењује од 01.09.2016. године. Временско важење програма продужено је до 2020. године. Измењени програм објединио је ранији Јединствени програм решавања старих предмета и Посебни програм за решавање старих извршних предмета („Мини стратегију“). Такође, измењеним програмом предвиђене су системске (стратешке), опште, посебне мере за старе извршне предмете, појединачне мере за судове, мере које предузима Министарство правде, мере које предузима Врховни касациони суд и посебне мере за судове на територији Града Београда. Детаљна класификација мера представља новину у односу на ранији Јединствени програм решавања старих предмета. Новину представљају и утврђени циљеви у смислу броја старих предмета у судовима одређене врсте и степена до 2020. године.

Примену Измењеног јединственог програма решавања старих предмета прати, као и до сада, Радна група Врховног касационог суда, сачињена од председника и судија Врховног касационог суда, те судија првостепених и другостепених судова опште и посебне надлежности.

1.3.6.6. Анализа постојећег ИКТ система у погледу хардвера, софтвера, постојећег квалитета података, као и људских ресурса у судовима, јавним тужилаштвима и затворима, са фокусом на потребама хитних, као и средњорочних и дугорочних измена, са препорукама за његово унапређење. Иста активност 1.2.1.1. и 1.3.8.2. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети активност 1.2.1.1.

1.3.6.7. Израдити Смернице које одређују правце развоја (концептуални модел) ИКТ система у правосуђу Републике Србије на основу резултата Функционалне анализе правосуђа, као и Анализе постојећег стања (из активности 1.2.1.1, 1.3.6.8. и 1.3.8.2) а које обухватају ИКТ инфраструктуру и трошкове њеног одржавања, софтвер и људске ресурсе. Иста активност 1.2.1.2. и 1.3.8.3. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети активност 1.2.1.2.

1.3.6.8. Институционализација координације и управљања ИКТ системом, путем јавно-приватног или јавно-јавног партнерства, нарочито водећи рачуна о елиминацији коруптивних ризика. (Почев од II квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. Видети активност 1.2.1.3.

1.3.6.9. Израда плана активности и припрема одговарајућег методолошког упутства за „чишћење“ постојећих података у складу са препорукама претходних анализа, за примену методолошког упутства за „чишћење“ података. Иста активност 1.2.1.4. и 1.3.8.5. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети активност 1.2.1.4.

1.3.6.10. Спровођење фокусираних обука крајњих корисника постојећих платформи за примену методолошког упутства за „чишћење“ података, и реализација „чишћења“ и допуне података у ИКТ систему. Иста активност 1.2.1.5. и 1.3.8.6. (Током II и III квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована. Видети активност 1.2.1.5.

1.3.6.11. Израда протокола о уносу и размени података (укључујући и скенирање докумената) у ИКТ систему са циљем унификације поступања у читавом правосудном систему, као и програма обуке за запослене у правосудју са циљем унапређења квалитета рада на постојећи ИКТ платформама. Иста активност 1.2.1.6. и 1.3.8.7. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети активност 1.2.1.6.

1.3.6.12. Спровођење обука по Програму из активности 1.3.6.11. а са циљем почетка униформног поступања при уносу и размени података у ИКТ систему. Униформност поступања се периодично проверава а складу са институционалним решењем везаним за управљање ИКТ системом из активности 1.3.6.11. Иста активност 1.2.1.7. и 1.3.8.8. (Спровођење обука током IV квартала 2016. и I квартала 2017. године. Спровођење надзора над униформношћу поступања - периодично, почев од I квартала 2017)

Активност је делимично реализована. Видети 1.2.1.7.

1.3.6.13. Унапређење максималног искоришћења постојећих капацитета ИКТ путем: -електронског заказивања рочишта; -прикупљања података о разлозима неодржавања рочишта; -заказивања следећег рочишта у стандардизованим временским периодима већ приликом одлагања претходног рочишта. Иста активност 1.2.1.8. и 1.3.8.10. (I квартал 2016 - IV квартал 2018)

Активност се успешно реализује. Видети активност 1.2.1.8.

1.3.6.14. Израдiti процену постојећег стања и утврдити стандарде и начине за размену података између органа у оквиру правосудног система (интероперабилност постојећих ИКТ система у оквиру правосуђа). Иста активност 1.2.1.9. и 1.3.8.10. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети 1.2.1.9.

1.3.6.15. Даље унапређење ИКТ система кроз значајна инфраструктурна улагања, софтверско и унапређење људских ресурса, а са циљем успостављања јединстваног ИКТ система у читавом правосуђу, а у складу са Смерницама које одређују правце развоја (концептуални модел) ИКТ система у правосуђу Републике Србије. (иста активност 1.2.1.10. и 1.3.8.11.)

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2017. године

Активност се успешно реализује. Види 1.2.1.10.

1.3.6.16. Измена Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству правде и запошљавање ИТ стручњака у складу са новом систематизацијом. (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. Због мера штедње, Министарство правде је обезбедило пројекат подршке у вези са јачањем капацитета у ИКТ сектору. Наиме, ангажован је ИКТ консултанат и омогућена је краткорочна стручна подршка, уз помоћ Мултидонаторског повереничког фонда (МДФ). Измена Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству правде биће реализована у септембру 2017. године.

1.3.6.17. Измена Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Врховном касационом суду и запошљавање ИТ стручњака у складу са новом систематизацијом. (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: Нема измена у односу на претходни извештај.

Децембар, 2017. године: У четвртном кварталу није било измена у односу на претходни период. Очекује се доношење новог Закона о систему плата запослених у јавном сектору који ће уредити радна места и плате запослених у државним органима, па ће у вези са тим бити донет нови Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији.

На основу одредби Закона о максималном броју запослених у јавном сектору Влада Републике Србије донела је одлуку о броју запослених у свакој јавној институцији, укључујући и судове. На основу ове одлуке број запослених у Врховном касационом суду смањен је са 226 на 200. Ради се о радним местима за која се радни однос заснивао на неодређено време (стални радни однос). Одредбом члана 11 став 1 истог Закона (који важи до 2018. године), прописано је да ће се вршити даље смањење броја запослених до 30. јуна сваке календарске године.

Имајући у виду наведену Одлуку Владе РС, те цитиране одредбе Закона, Врховни касациони суд је почетком 2016. године изменио Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у свом Суду, и то тако што су послови неколико извршилачких места спојени у једно. Имајући у виду општу забрану запошљавања у јавном сектору која је на снази још од 2014. године, Врховни касациони суд тренутно нема законских могућности да повећа број судског особља запошљавањем ИТ стручњака.

Ипак, кроз пројектну подршку (МДФ, ИПА 2012 Ефикасност правосуђа...) Врховном касационом суду је обезбеђена стручна подршка у овој области кроз ангажовање консултаната, чиме су у великој мери, и за период од две године, умањени ефекти Закона којим је ограничено запошљавање нових службеника.

Међутим, уз подршку МДФ-ЈСС уговорена је едукација за особље судова а у оквиру едукација, организовани су курсеви са доделом сертификата за ИСО стандарде који се примењују у раду ИКТ служби у судовима и одређен број особља из ИКТ служби похађа те курсеве који се завршавају до краја календарске године. Сви полазници који положи курс, добијају сертификате за курс који су похађали.

Поред наведеног, у поступку је уговарање кроз МДФ-ЈСС обуке за полагање ECDL 1 и ECDL2 курсева, како за судије, саветнике и службенике Врховног касационог суда, тако и за запослене у његовом ИКТ сектору.

У ВКС, сви запослени у ИКТ сектору ће похађати по један одабран курс за ИСО и један од понуђених ECDL курсева.

1.3.6.18. Формирање и ефикасан рад тимова за смањење броја старих предмета на нивоу судова. (Континуирано, почев од IV квартала 2014. и I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Чланови радне групе за праћење примене Јединственог програма решавања старих предмета су, од судова које надзиру, прибавили су податке о спровођењу

активности формирања тимова за решавање старих предмета за 2018. годину и закључивања Меморандума о сарадњи са спољним институцијама у току 2017. године⁹.

	Формирани тимови ¹	Закључени Меморандуми о сарадњи у 2017. години
Апелациони суд у Београду	ДА	НЕ*
Виши суд у Београду	ДА	НЕ
Први основни суд у Београду	ДА	НЕ
Други основни суд у Београду	ДА	У 2018. Протокол о сарадњи са Асоцијацијом медијатора Србије
Трећи основни суд у Београду	ДА	У 2018. Протокол о сарадњи са Асоцијацијом медијатора Србије
Основни суд у Лазаревцу	ДА	НЕ
Основни суд у Младеновцу	ДА ²	НЕ
Основни суд у Обреновцу	НЕ ³	НЕ
Виши суд у Ваљеву	ДА	НЕ
Основни суд у Ваљеву	НЕ ⁴	НЕ
Основни суд у Мионици	НЕ ⁵	НЕ

⁹ Према достављеним извештајима, део судова је тимове формирао Годишњим распоредом послова за 2018. годину, а део је то учинио Програмом решавања старих предмета за 2018. годину. Апелациони суд у Београду је Одлуком в.ф. председника суда од 13.02.2018. године формирао поткомисије за надзор и реализацију мера предвиђених Програмом решавања старих предмета. Поједини судови су Програмом решавања старих предмета предвидели формирање тимова, али такви тимови још увек нису формирано.

² Према допису Основног суда у Младеновцу, Годишњим распоредом послова за 2018. годину није предвиђено формирање тимова за смањење старих предмета, али је по Упутству Апелационог суда у Београду од 28.05.2014.године формирана Комисија за контролу реализације мера наложених од стране председника Врховног касационог суда за решавање старих нерешених предмета у којима поступак траје преко 5 година у кривичној материји односно преко 10 година у грађанској материји

³ Према допису основног суда у Обреновцу од 23.03.2018. године, Програмом решавања старих предмета за 2018. годину због малог броја судија (7 са председником суда) није предвиђено формирање тимова за смањење старих предмета, већ се реализација Програма ратматра на седницама свих судија.

⁴ Према допису Основног суда у Ваљеву од 22.03.2018. године Програмом решавања старих предмета за 2018. годину је предвиђено формирање тимова и они ће бити формирано у најкраћем року

⁵ Према допису Основног суда у Мионици, не постоје тимови за смањење старих предмета јер на том плану ради само шест судија и председник суда и решавање старих предмета се спроводи према Програму у комуникацији председника суда са поступајућим судијама.

⁶ Према извештају Председника Апелационог суда у Новом Саду од 30.03.2018. године, тај суд није био у обавези да донесе Програм решавања старих предмета за 2018. годину с обзиром на мали број предмета на крају 2017. Године (укупно 18). Ипак, такав Програм је донет, уз Упутство за спровођење програма а по ком се питање старих предмета анализира на месечном нивоу на састанку председника већа са члановима већа.

^{7,8} Према образложењу председника судова у Горњем Милановцу и Сјеници, разлог из ког тимови нису формирано је мали број судија и судског особља у тим судовима, па се питање постојања старих предмета анализирају на седницама судија.

*Апелациони суд у Београду није закључио Меморандуме о сарадњи са спољним институцијама али је известио да је Високи савет судства закључио Уговор о пословној сарадњи са ЈП „Пошта Србије“ којим је између осталог уговорено да поштари достављају судска писмена по правилима процесних закона, што ће допринети бржем решавању старих предмета у којима је отворена расправа односно претрес.

	Основни суд у Убу	НЕ	НЕ
	Виши суд у Панчеву	ДА	НЕ
	Основни суд у Вршцу	ДА	У ранијем периоду Протокол о сарадњи са ПУ Вршац, ОЈТ, Службом хитне медицинске помоћи, ЦЗСР Вршац и ЦЗСР Бела Црква, Домом здравља Вршац, Општом болницом Вршац, АК Војводине-Подружница Вршац....
	Основни суд у Панчеву	ДА	Протокол са Поштом из 2016. године
	Виши суд у Смедереву	НЕ	НЕ
	Основни суд у Великој Плани	ДА	ДА, Протоколи са ЦЗСР и ПС
	Основни суд у Смедереву	ДА	НЕ
	Апелациони суд у Новом Саду	НЕ ⁶	НЕ
	Виши суд у Зрењанину	ДА	НЕ
	Основни суд у Бечеју	ДА	ДА
	Основни суд у Зрењанину	ДА	НЕ
	Основни суд у Кикинди	ДА	НЕ
	Виши суд у Новом Саду	ДА	НЕ
	Основни суд у Бачкој Паланци	ДА	НЕ
	Основни суд у Новом Саду	ДА	ДА (са РГЗ)
	Виши суд у Сомбору	ДА	НЕ
	Основни суд у Врбасу	ДА	ДА
	Основни суд у Сомбору	ДА	НЕ
	Виши суд у Сремској Митровици	ДА	Из 2014. г. Протокол са Поштом
	Основни суд у Руми	ДА	Од раније потписан Протокол са Поштом
	Основни суд у Сремској Митровици	ДА	НЕ
	Основни суд у Старој Пазови	ДА	ДА
	Основни суд у Шиду	ДА	НЕ
	Виши суд у Суботици	ДА	НЕ
	Основни суд у Сенти	ДА	ДА
	Основни суд у Суботици	ДА	Од раније потписан Протокол са Поштом
	Виши суд у Шапцу	ДА	НЕ
	Основни суд у Шапцу	ДА	НЕ
	Основни суд у Лозници	ДА	НЕ
	Апелациони суд у Крагујевцу	ДА	НЕ
	Виши суд у Јагодини	ДА	НЕ
	Основни суд у Деспотовцу	ДА	НЕ
	Основни суд у Јагодини	ДА	НЕ
	Основни суд у Параћину	НЕ	НЕ
	Виши суд у Крагујевцу	ДА	НЕ
	Основни суд у Аранђеловцу	ДА	НЕ

	Основни суд у Крагујевцу	ДА	НЕ
	Виши суд у Крушевцу	НЕ	НЕ
	Основни суд у Брису	ДА	НЕ
	Основни суд у Крушевцу	ДА	НЕ
	Основни суд у Трстенику	ДА	НЕ
	Виши суд у Краљеву	ДА	НЕ
	Основни суд у Краљеву	ДА	НЕ
	Основни суд у Рашкој	НЕ	НЕ
	Виши суд у Новом Пазару	НЕ	НЕ
	Основни суд у Новом Пазару	ДА	НЕ
	Основни суд у Сјеници	НЕ ⁷	ДА, ЈП „Пошта Србије“
	Виши суд у Пожаревцу	ДА	НЕ
	Основни суд у Великом Градишту	ДА	НЕ
	Основни суд у Петровцу на Млави	ДА	ДА, Центар за социјални рад
	Основни суд у Пожаревцу	НЕ	НЕ
	Виши суд у Чачку	ДА	НЕ
	Основни суд у Чачку	НЕ	НЕ
	Основни суд у Горњем Милановцу	НЕ ⁸	НЕ
	Основни суд у Ивањици	ДА	НЕ
	Виши суд у Ужицу	НЕ	2010. године закључен Протокол о сарадњи са ПУ Ужице, Центром за социјални рад и „Поште Србије“ РЈ Ужице
	Основни суд у Пожеги	ДА	Од раније потписани протоколи о сарадњи са спољним институцијама који се успешно спроводе
	Основни суд у Прибоју	ДА	НЕ
	Основни суд у Пријеполу	ДА	НЕ
	Основни суд у Ужицу	ДА	ДА, Протокол о заштити деце од насиља потписан са Градом Ужице, ПУ Ужице, ЦЗСР, Медији, ОЈТ Ужице, невладине организације...
	Апелациони суд у Нишу	ДА	НЕ
	Виши суд у Врању	НЕ	НЕ
	Основни суд у Бујановцу	ДА	ДА, али у претходном периоду
	Основни суд у Врању	ДА	ДА, али у претходном периоду
	Основни суд у Сурдулици	НЕ	НЕ
	Виши суд у Зајечару	НЕ	НЕ
	Основни суд у Бору	НЕ	НЕ
	Основни суд у Зајечару	НЕ	НЕ
	Основни суд у Књажевцу	НЕ	НЕ
	Виши суд у Неготину	НЕ	НЕ
	Основни суд у Мајданпеку	НЕ	НЕ
	Основни суд у Неготину	ДА	НЕ

Виши суд у Лесковцу	ДА	ДА
Основни суд у Лебану	ДА	ДА
Основни суд у Лесковцу	НЕ	НЕ
Виши суд у Нишу	НЕ	НЕ
Основни суд у Алексинцу	ДА	ДА, али у претходном периоду
Основни суд у Нишу	НЕ	НЕ
Виши суд у Прокупљу	НЕ	НЕ
Основни суд у Куршумлији	НЕ	НЕ
Основни суд у Прокупљу	НЕ	НЕ
Виши суд у Пироту	НЕ	НЕ
Основни суд у Димитровграду	НЕ	НЕ
Основни суд у Пироту	ДА	ДА

	Формирани Тимови	Закључени Меморандуми о сарадњи у 2017. години
Прекршајни апелациони суд	НЕ ¹	НЕ
Прекршаји суд у Аранђеловцу	НЕ	НЕ
Прекршаји суд у Бачкој Паланци	НЕ	НЕ
Прекршаји суд у Београду	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Бечеју	ДА	ДА, пре 2017. године са ЦЗСР, ОЈТ и Основним судом у Бечеју*
Прекршаји суд у Ваљеву	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Врању	НЕ ²	НЕ
Прекршаји суд у Вршцу	НЕ	НЕ
Прекршаји суд у Горњем Милановцу	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Зајечару	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Зрењанину	ДА	ДА, у ранијем периоду са Поштом*
Прекршаји суд у Јагодини	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Кикинди	ДА	ДА, са Поштом
Прекршаји суд у Крагујевцу	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Краљеву	НЕ	НЕ
Прекршаји суд у Крушевцу	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Лазаревцу	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Лесковцу	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Лозници	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Младеновцу	НЕ	НЕ
Прекршаји суд у Неготину	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Нишу	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Новом Пазару	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Новом Саду	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Обреновцу	НЕ	НЕ
Прекршаји суд у Панчеву	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Параћину	ДА	ДА, са ОЈТ
Прекршаји суд у Пироту	ДА	НЕ

Прекршаји суд у Пожаревцу	ДА	ДА, са Поштом
Прекршаји суд у Пожеги	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Прешеву	НЕ	НЕ
Прекршаји суд у Пријеполу	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Прокупљу	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Рашки	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Руми	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Сенти	НЕ	НЕ
Прекршаји суд у Сјеници	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Смедереву	ДА	ДА, у ранијем периоду са Поштом
Прекршаји суд у Сомбору	НЕ	ДА, са Поштом
Прекршаји суд у Сремској Митровици	ДА	ДА, у 2014. и 2015. години са ЦЗСР и ЈП „Пошта“ *
Прекршаји суд у Суботици	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Трстенику	НЕ ²	НЕ
Прекршаји суд у Ужицу	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Чачку	ДА	НЕ
Прекршаји суд у Шапцу	ДА	НЕ

¹ Прекршајни апелациони суд својим Програмом решавања старих предмета за 2018. годину предвидео је могућност формирања тима за праћење реализације Програма, уколико се за тиме укаже потреба, али такав тим није формирао, с обзиром на укупан мали број (136) старих предмета пренетих из 2017. године (који су у тај суд и примљени као стари).

² Прекршајни судови у Врању и Трстенику немају старе предмете

³ Судови у Обреновцу, Бачкој Паланци, Прешеву, Младеновцу, Аранђеловцу су известили да имају мали број старих предмета, а судови у Сенти, Вршцу, Сомбору, Краљеву немају занемарљив број старих предмета, али имају мали број судија .

*Према достављеном извештају, Протоколи које су у ранијем периоду закључили прекршајни судови у Зрењанину, Смедереву и Сремској Митровици и Бечеју су **без временског ограничења** и још увек се примењују.

Према извештају који је достављен **за привредне судове**, годишњим распоредом послова није предвиђено формирање тимова за смањење броја старих предмета, него су програмима за решавање старих предмета одређени тимови/комисије које прате спровођење програма. Изузетак је Привредни суд у Пожаревцу који је Годишњим распоредом послова за 2018. годину формирао тим за решавање старих предмета.

Привредни судови нису закључивали посебне меморандуме о сарадњи са институцијама од значаја за функционисање суда из разлога што преко Правосудног информационог система имају слободан приступ подацима о којима се воде службене евиденције код ПУМ РС, РФ за ПИО, АПР и слично. Такође председници судова редовно одржавају састанке са представницима Поште, тужилаштва, Агенције за лиценцирање стечајних управника.

Привредни суд у Пожаревцу је припремио текст Протокола о сарадњи са организационом јединицом ЈП „Пошта Србије“ у Пожаревцу чије се потписивање очекује ускоро.

Децембар, 2017. године: Нема измена у односу на претходни извештај.

Септембар, 2017: Види под 1.3.6.5 и: Радна група Врховног касационог суда за праћење спровођења Јединственог програма решавања старих предмета је на састанку одржаном 22-24. августа 2017. године донела закључак којим је препоручила апелационим судовима да формирају тимове који ће подручним основним и вишим судовима пружити стручну и техничку помоћ у решавању најстаријих старих предмета, тј. предмета старијих од десет година. Овај закључак, одн. препоруку је председник Врховног касационог суда саопштио председницима свих судова на састанку одржаном 29. августа 2017. године.

Тимови су установљени у свим судовима у складу са Јединственим програмом решавања старих предмета.

1.3.6.19. Потписивање меморандума о сарадњи између судова и других релевантних служби и институција (попут Поште), а са циљем ефикаснијег решавања старих предмета. (Континуирано, почев од IV квартала 2014. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Видети **1.3.6.18.**

Децембар, 2017. године: Примери добре праксе основних судова у решавању извршних предмета (између осталог, електронска комуникација са спољним институцијама) су представљени и на панелу у оквиру обележавања окончања пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“ ИПА 2012, дана 1.12.2017. године.

Септембар, 2017: На састанку Радне групе Врховног касационог суда за праћење примене Јединственог програма решавања старих предмета одржаном 22-24. августа 2017. године, чланови Радне групе и представници пројекта ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“ идентификовали су судове са добрим праксама када је у питању сарадња са спољним институцијама: Основни суд у Новом Саду, који је закључио споразуме са институцијама од којих се у извршном поступку траже подаци (катастар, пореска управа, полиција, итд.) о електронској комуникацији суда и ових институција; Трећи основни суд у Београду, који је закључио споразуме са образовним институцијама са свог подручја, и друге. О овим примерима добре праксе говорило се и на састанку председника Врховног касационог суда са председницима свих судова у Републици, и осталим судовима је препоручено да следе ове добре примере.

Јун, 2017. године: Наредни састанак Радне групе одржаће се у првој половини јула 2017. године. На овом састанку разматраће се ефекти примене Измењеног јединственог програма решавања старих предмета и на друге предмете, а не само на предмете извршења, којима су се и Врховни касациони суд и чланови Радне групе за спровођење Јединственог програма највише бавили током прве половине 2017. године.

Током марта 2017. године, чланови Радне групе су уз подршку МДТФ-а, одржали серију радионица са судским особљем судова чији рад у смислу Измењеног јединственог програма надзиру. Током ових радионица обрађивале су се теме које се односе на извештавање о старим предметима, те мере које особље у писарницама, судској управе, као и судијски помоћници предузимају како би се предупредио настанак старих предмета у судовима.

Март 2017. године: Током састанка одржаног 1. и 2. фебруара 2017. године, Радна група за спровођење Јединственог програма решавања старих предмета, која функционише под окриљем Врховног касационог суда, анализира је програме решавања старих предмета појединачних судова и дала одређене предлоге за њихово унапређење. Један од предлога односио се и на обавезно формирање тимова без обзира на величину конкретног суда. По објављивању Закључака овог састанка, чланови Радне групе доставиће свим судовима које непосредно надзиру предлоге за унапређење њихових програма, који ће садржати и ову меру.

Раније активности: Радна група Врховног касационог суда за праћење примене Јединственог програма за решавање старих предмета својим закључцима од 8. и 9. новембра 2014. године (<http://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/Zaklju%C4%8Dci%20sa%20sastanka%20Radne%20grupe%2C%20odr%C5%BEanog%2008.%20i%2009.%20novembra%202014.%20godine.pdf>) дала је упутство судовима опште и посебне надлежности да у појединачним 4 програмима за решавање старих предмета наведу које протоколе о сарадњи су закључили и са којим институцијама, што су они и учинили. У оквиру појединачних програма решавања старих предмета за 2016. годину судови ће бити у обавези да известе и о спровођењу ових протокола.

Током првог квартала 2016. године, чланови Радне групе за спровођење Јединственог програма решавања старих предмета спровели су истраживање о броју закључених споразума о сарадњи између судова и других институција и организација, и о њиховој примени. Истраживање је показало следеће:

- Споразуме о сарадњи закључили су само првостепени судови: основни, виши, привредни и прекршајни.

- Након иницијалног подстицаја датог доношењем и усвајањем Јединственог програма решавања старих предмета у 2013. години, веома мали број судова (нарочито оних формираних 01.01.2014) је закључивао нове споразуме.

- Упркос недостатку формалних механизма, већина судова одржава повремене састанке са локалним институцијама и организацијама и кроз њих остварује сврху споразума.

- Судови споразуме најчешће закључују са: организационим јединицама ЈП „Поште Србије“, одељењима Центра за социјални рад, локалном полицијском управом или полицијским станицама, јавним тужиоцем, локалном адвокатском комором. Поред ових, судови такође закључују и споразуме са образовним институцијама – средњим школама и факултетима.

- Ретки су судови који су закључили међусекторске тематске споразуме – на пример о заштити малолетника као учесника у судским поступцима, или о заштити жена – жртва насиља у породици.

Анализа ових резултата предвиђа се као једна од активности ревизије Јединственог програма решавања старих предмета.

Измењени јединствени програм решавања старих предмета задржао је потписивање меморандума (споразума) о сарадњи са екстерним институцијама као једну од посебних мера за судове, с тим што нарочито прописује закључење меморандума о сарадњи у вези са доставом судских докумената (пре свих са локалним јединицама. ЈП Пошта Србије).

1.3.6.20. Анализа и по потреби измена Закона о јавном бележничтву и пратећег сета закона, у складу са ЕУ стандардима, уз помоћ експерата и на основу резултата примене. (Периодично, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: У извештајном периоду, Министарство правде наставило је пратити и анализирати судску статистику везану за спровођење поступка наслеђивања и предузимање радњи у ванпарничном поступку.

Укупан број поверених предмета јавним бележницима: период 01.01.2018. до 23.03.2018.	
Број предмета поверених ради састављања смртовнице	Број предмета поверених ради спровођења оставинске расправе
17.884	16.518

У периоду од 1. јануара 2018. године до 23. марта 2018. године, према подацима Јавнобележничке коморе, основни судови су јавним бележницима у рад поверили укупно **34.402** оставинских предмета и то 17.884 предмета поверених ради састављања смртвнице и 16.518 предмета поверених ради спровођења оставинске расправе.

Дана 28.02.2018. у Дрездену, Савезна Република Немачка, одржана је студијска посета на тему „Електронска комуникација нотара и јавних регистара“.

Представници Министарства правде су посетили Немачку Савезну нотарску комору где је одржан састанак на тему „Меморандум о сарадњи Министарства правде, Јавнобележничке коморе Србије и Немачке Савезне нотарске коморе“.

Државни секретар Републике Србије Радомир Илић и помоћник министра за правосуђе Јелена Деретић састали су се са делегацијом Савезне нотарске коморе Немачке на челу са замеником председника коморе и договорили сарадњу и подршку у циљу осигуравања поузданости јавних регистара, олакшавања приступа јавних бележника свим регистрима од значаја за њихов рад као и електронско подношење захтева за упис у регистре.

Децембар, 2017 године: Министарство правде је у извештајном периоду наставило да учествује у анализи одговарајућих решења за унапређење поступка уписа у катастар тј. унапређење правног оквира за сарадњу јавних бележника, судова и јавних извршитеља са Републичким геодетским заводом, као и конкретних нормативних решења за нови **Нацрт закона о поступку уписа у катастар непокретности**. Истицана је **важност приступа тачним и потпуним подацима из ГКИС-а јавним бележницима да би се грађани ослободили једног корака и трошка у поступку промета непокретностима**. Сходно нацртом предвиђеној обавези достављања аката на основу којих ће се покретати поступак уписа права у катастар **израђена је унапређена апликација за промет непокретности која је пуштена у рад почетком године, а која омогућава размену података између јавних бележника и катастра, а у наредном периоду и размену докумената**. Наиме, у плану је израда веб-сервиса за размену а што се планира када за то буде основ у уредби Владе којом ће се прецизирати начин размене података, а све како је и одређено у Нацрту закона о поступку уписа у катастар непокретности и катастар водова. Даље, у изради је **прилагођавање судског софтвера ради достављања катастру података** како промету укњижених и тако и неукњижених непокретности ради њихових евиденција, након обавезне верификације уговора из њихове надлежности.

Први следећи корак је рад на уредби којом ће се прецизирати начин достављања исправа за упис у електронском облику, а након тога следи израда веб-сервиса као техничке претпоставке за размену тих података. Анализирају се могућности измена **Закона о промету непокретности** у делу који се односи на евиденције уговора о промету

непокретности и обавезу бележника да их доставља пореској управи, ради ефикаснијег спровођења поступка промета.

У извештајном периоду Министарство правде наставило је да прати и анализира судску статистику везану за преношење поступка расправљања заоставштине:

Од **15.06 до 15.11.2017. године** судови су јавним бележницима поверили укупно **49.525 предмета**. У периоду од **23.09.2017. године до 15.11.2017. године** основни судови су јавним бележницима у рад поверили укупно **18.002 предмета** и то: **9.210 предмета** поверених ради састављања смртвнице док је **8.792 предмета** поверено ради спровођења оставинске расправе. Према подацима ЈБК-е, у периоду од **1.01. до 15.11.2017. године** основни судови су јавним бележницима у рад **поверили укупно 97.583 предмета**.

Септембар, 2017: Министарство правде је у извештајном периоду наставило да учествује у анализи одговарајућих решења за унапређење поступка уписа у катастар тј. унапређење правног оквира за сарадњу јавних бележника, судова и јавних извршитеља са Републичким геодетским заводом, као и конкретних нормативних решења за нови Нацрт закона о поступку уписа у катастар непокретности. На ову тему представници Министарства правде и Јавнобележничке коморе су одржали неколико састанака са представницима Министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре, Републичког геодетског завода и НАЛЕД-а, ради припреме коначног текста нацрта закона.

Министарство правде је у извештајном периоду наставило са унапређењем нормативних решења везаних за надлежност јавних бележника предвиђеним Законом о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању и нацртом допуна Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Службени гласник РС”, бр. 93/14 и 22/15).

У наредном периоду одредбе Закона о промету непокретности које регулишу евиденцију промета непокретности и надлежност судова, као и дужност јавних бележника да пружају обавештења Пореској управи о уговорима о промету непокретности, морају бити усклађене како би се реформа катастра непокретности заокружила и положај јавних бележника унапредио дари пружања најефикасније, квалитетне услуге.

Коначно, наредна два квартала ће бити посвећена планирању даљих законодавних активности, имајући у виду препоруке из Извештаја о процени имплементације јавног бележничтва у Републици Србији (ОЕБС, др Дејан Ђурђевић, Наталија Аџић) као потребу усклађивања са законодавством ЕУ и другим законодавним активностима у Србији.

У извештајном периоду Министарство правде наставило је да прати и анализира судску статистику везану за преношење поступка расправљања заоставштине:

Укупан број поверених предмета јавним бележницима: период 15.06.2017 до 22.09.2017.
Број предмета поверених ради састављања смртовнице Број предмета поверених ради спровођења оставинске расправе
16.152 15.371

У периоду од 15. јула 2016. године до 1. октобра ове године основни судови су јавним бележницима поверили близу 50.000 предмета ради спровођења оставинске расправе.

Јун, 2017. године: У току прва два квартала 2017. године, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, припреман је Извештај о имплементацији јавног бележништва у Републици Србији чији су аутори Др Дејан Ђурђевић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду и Наталија Ацић, јавни бележник и члан Извршног одбора Јавнобележничке коморе Србије, а који садржи такође низ препорука за даље унапређење система. Извешај је представљен 29. јуна 2017. године.

Министарство правде је у извештајном периоду наставило да учествује у анализи одговарајућих решења за унапређење поступка уписа у катастар непокретности и водова тј. унапређење правног оквира за сарадњу јавних бележника, судови и јавних извршитеља са Републичким геодетским заводом, као и конкретних нормативних решења за нови Нацрт закона о поступку уписа у катастар непокретности и водова. На ову тему представници Министарства правде и Јавнобележничке коморе су учествовали на 7 састанака, као и на једном округлом столу, одржаном 19.05.2017. године у организацији Министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре, Републичког геодетског завода и НАЛЕД-а.

Министарство правде је у извештајном периоду учествовало у изради нормативних решења везаних за надлежност јавних бележника предвиђеним Законом о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању који, поред осталог, уређује и дигитализацију исправе која није у електронском облику, као и оверавање дигитализоване исправе, којим се потврђује истоветност дигитализоване исправе са оригиналном исправом. С тим у вези, Министарство правде је у извештајном периоду припремило и Нацрт допуна Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Службени гласник РС”, бр. 93/14 и 22/15) тј. члана 26. којем се додаје нови став 3. ради нормирања начина оверавања дигитализоване исправе.

Март 2017. године: Министарство правде је у извештајном периоду пажљиво пратило и анализирано судску статистику везану за поверавање спровођења поступка расправљања заоставштине јавним бележницима и предузимање појединих ванпарничних радњи од стране истих.

Укупан број поверених предмета јавним бележницима у 2016. години:

	Број предмета поверених ради састављања смртовнице	Попис и процена имовине	Број предмета поверених ради спровођења оставинске расправе
УКУПНО:	20.713	501	13.900

Број предмета поверених ради састављања смртовнице у другој половини био четири пута већи него у првој половини године, док је број предмета поверених ради спровођења оставинске расправе био седам пута већи него у првој половини године, те се може закључити да је заједничко упутство МП, ВКС и ВСС дало добре резултате.

Основни судови у Новом Саду, Лесковцу и Чачку су поверили највећи број предмета, док је Други основни суд у Београду у другој половини 2016. године такође поверио значајан број предмета. Ипак, 10 судова у 2016. години нису поверавали јавним бележницима на спровођење оставинске расправе нити попис и процену имовине.

Законом о овери потписа, рукописа и преписа предвиђено је да од 1. марта 2017. године, у градовима и општинама за чије су подручје изабрани јавни бележници, послови овере потписа, рукописа и преписа пређу у њихову искључиву надлежност. У градовима и општинама у којима нису именовани јавни бележници, ове послове настављају да обављају основни судови, судске јединице, пријемне канцеларије основних судова, као и општинске управе. Иако јавнобележничке послове данас у Србији обављају 152 јавна бележника, и даље постоји 12 подручја основних судова за које није именован јавни бележник. У тим подручјима судова и даље ће послове овере обављати судови и општинске управе, као што су то чинили и до 1. марта 2017. године.

Министарство правде је пре почетка примене предметних одредби објавило табелу у којој су наведене општине односно градови за које до данас нису именовани јавни бележници са подацима о основним судовима, судским јединицама, пријемним канцеларијама или општинским управама које настављају да врше оверу исправа и потписа. Таквих је за сада 77. Такође, ради потпунијег приказа у табели наведени су и они градови односно општине у којима су именовани јавни бележници, а Министарство правде ће јавност благовремено обавештавати о сваком новом именовању јавног бележника. Видети: <http://www.mpravde.gov.rs/vest/15008/izmene-u-overi-potpisa-rukopisa-i-prepisa-od-1-marta-2017-godine.php>; <http://www.mpravde.gov.rs/obavestenje/15027/obavestenje-gradjanima-sa-pregledom-nadleznog-organa-za-overu-isprava-i-potpisa.php>.

У „Службеном гласнику РС”, број 17 од 6. марта 2017. године објављене су Измене и допуне Јавнобележничке тарифе које проширују круг лица која се ослобађају од плаћања

награде и накнаде трошкова (Република Србија, државни органи и посебне организације, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и њихови органи, установе основане од стране Републике Србије, аутономних покрајина, односно јединица локалне самоуправе, као и Црвени крст Србије), укључујући лица која наведеним субјектима поклањају своју имовину или се у њихову корист одричу права својине на непокретностима и покретним стварима или без накнаде уступају друга стварна права на непокретностима или покретним стварима.

Смањена је награда за оверу преписа или фотокопије једне јавне или нејавне исправе, која сада износи 2 бода за сваку страницу.

Такође, предвиђена су ослобођења од плаћања награде за оверу потписа и преписа или фотокопије и умањење награде за оверу преписа или фотокопије за следеће акте:

а) који се користе за остваривање права из обавезног социјалног осигурања, социјалне заштите, борачко-инвалидске заштите и заштите цивилних инвалида рата, односно права у складу са прописима којима се уређује финансијска подршка породици са децом, као и за акте у покренутом поступку остваривања права жртава породичног насиља;

б) који се односе на упис у предшколске установе образовања и васпитања, установе основног и средњег образовања и васпитања, као и за први упис у високошколске установе;

в) које незапосленим лицима треба да послуже за заснивање радног односа и остваривање права по том основу.

Избегла и прогнана лица са територије бивше СФРЈ и расељена лица са територије АПКМ, на основу одговарајућих исправа којима доказују свој статус, у року од шест месеци од издавања оригинала, награду за оверу преписа или фотокопије, плаћају у износу умањеном за 70% од награде утврђене овом тарифом.”.

Правилник о јавнобележничкој канцеларији и радном времену јавног бележника ("Сл. гласник РС", бр. 31/2012, 87/2014 и 15/2017) је такође измењен, пре свега у циљу продужења радног времена за оверу потписа и преписа или фотокопије јавне или нејавне исправе, и до 19 часова, без права на увећање награде за рад изван радног времена: <http://beleznik.org/images/pdf/zakon/pravilnik-o-jb-kancelariji-i-radnom-vremenu-jb-2017.pdf>).

У извештајном периоду, Министарство правде је учествовало у изради Нацрта измена и допуна Закона о државном премеру и катастру, у делу у којем тај закон регулише унапређену сарадњу са катастром и унапређене услуге које јавни бележници пружају, те је тим поводом учествовало на четири састанака / округлих столова.

Децембар 2016. године: Министар правде је почетком децембра донела исцрпно мишљење са пратећим обрасцима и упутствима за поступање дипломатско конзуларних представништава а које се тиче сачињавања пуномоћја у оба релевантна облика (јавнобележнички запис и солемнизација), сагласност трећих лица (у оба облика) и

наследне изјаве, а све на основу Бечке конвенције о конзуларним односима („Службени лист СФРЈ – Међународни уговори и други споразуми”, број 5/66) и Закона о спољним пословима.

У току је образовање радне групе за уношење садржинских интервенција у Регистар цена, у чији састав улазе представници Министарства правде, а у циљу да се та апликација Републичког геодетског завода учини што сврсисходнијом и лакшом за примену од стране јавних бележника.

Министарство правде је издало више мишљења по питању јавнобележничке тарифе и по питању примене закона.

Представници Одељења за правосудне професије Министарства правде су 26. октобра 2016 учествовали на Конференцији и представљању извештаја Светске банке „Doing Business 2017 - ЈАЧАЊЕ КОНКУРЕНТНОСТИ СРБИЈЕ“ као панелиста и модератор на којем су разматрани начини да се унапреди положај Републике Србије у областима „Преноса права власништва“ и „Извршење уговора“.

Раније активности: Закон о изменама и допунама Закона о јавном бележничтву („Службени гласник РС“ бр. 106/2015) је 18. децембра 2015. године усвојен, полазећи од потребе да се отклоне проблеми у практичној примени закона и обезбеди ефикасна примена као у циљу прецизирања овлашћења Министарства правде и

Јавнобележничке коморе у области надзора те да се дисциплински поступак чини ефикаснијим.

Значајне измене које се односе на надлежност јавних бележника су усвојене и ступиле на снагу у првом кварталу 2015. године. Стога, даљи аналитички и нормативни рад у овој области ће почети од друге половине 2016. године, након што протекне довољно времена за објективну анализу резултата примене система јавног бележничтва која би служила као подлога за одговарајуће измене законских решења. У плану рада Министарства правде је израда нацрта Закона о изменама и допунама Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа ("Сл. гласник РС", бр. 93/2014 и 22/2015) у складу са резултатима анализе.

У циљу примене одредби које се односе на надлежност јавних бележника на поступање у предметима као повереника суда, Врховни касациони суд, Министарство правде и Високи савет судства усвојили су 13. маја 2016. године Упутство за спровођење одредаба чланова 30а и 110а Закона о ванпарничном поступку и члана 98 Закона о јавном бележничтву те се у наредном кварталу очекује проширење надлежности јавних бележника у овим предметима.

Министарство правде је током трећег квартала 2016. године пажљиво пратило и анализирано судску статистику везану за поверавање спровођења поступка расправљања заоставштине јавним бележницима и предузимање појединих ванпарничних радњи од стране истих, с обзиром да Закон о ванпарничном поступку прописује да суд одлучује о целисходности поверавања јавном бележнику да спроводи поједине поступке и да предузима поједине процесне радње из судске надлежности. Поједини судови, попут Основног суда у Новом Саду, поверавају предметне поступке, док други са резервом приступају примени предметних одредби, уз изјашњење да ће од трећег квартала 2016. почети са њиховом применом.

Имајући у виду чињеницу да у складу са чланом 29. став 2. Закона о оверавању потписа, рукописа и преписа („Сл. Гласник РС“, бр. 93/2014, 22/2015) основни судови, односно општинске управе као поверени посао задржавају надлежност за оверавање потписа, рукописа и преписа до 1. марта 2017. године, Министарство правде је у извештајном периоду прикупило релевантне податке ради утврђивања стања и предузимања одговарајућих мера, тј. припреме измене прописа која је планирана најкасније за први квартал 2017. године.

1.3.6.21. Израда и доношење преосталих подзаконских аката и аката Коморе чије је доношење предвиђено Законом о јавном бележничтву, као што су: -Кодекс професионалне етике; -Подзаконска акта о надзору и контроли; -Програми обуке. (II квартал 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије усвојила је Анализу ИКТ потреба и бизнис плана Јавнобележничке коморе, која је израђена уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији. Предметни документ обухвата систем стандарда, модела, спецификација и активности чији је циљ успостављање јединственог система управљања електронским јавним исправама и документима у јавнобележничким канцеларијама и Јавнобележничкој комори.

У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије израдила је нацрт Правилника о начину евидентирања, чувања, класификације и архивирања регистратурског материјала, са Листом категорија регистратурског материјала и роковима чувања, у погледу могућности и начина излучивања, односно уништавања јавнобележничких исправа чији је рок чувања истекао у складу са ставом 3. члана 110. Закона о јавном бележничтву, а који је достављен надлежном Архиву Србије на сагласност.

Имајући у виду одредбу члана 68. Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС“, бр. 113/17), Јавнобележничка комора Србије је у извештајном периоду утврдила коначну Листу индикатора за препознавање лица и

трансакција за које постоје основи сумње да се ради о прању новца у јавнобележничким пословима, а у складу са чланом 114. Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, односно чл. 6. став 1. и чл. 104. став 1. тачка 5) донете су и Смернице за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код јавних бележника. Листа индикатора, као и Смернице за процену ризика од прања новца и финансирања тероризма код јавних бележника, објављени су на интернет страници Јавнобележничке коморе Србије.

http://beleznik.org/images/pdf/obavestenje/indikatori_za_prepoznavanje_osnova_sumnje.pdf

http://beleznik.org/images/pdf/obavestenje/smernice_za_pranje_novca_i_finansiranje_terorizma.pdf

Децембар, 2017: **Јавнобележничка комора (ЈКС):** У извештајном периоду Јавнобележничка коморе Србије, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, започела је рад на пројекту Анализа ИКТ потреба и бизнис плана Јавнобележничке коморе. Предметни документ ће обухватати систем стандарда, модела, спецификација и активности чији је циљ успостављање јединственог система управљања електронским јавним исправама и документима у јавнобележничким канцеларијама и Јавнобележничкој комори.

Септембар, 2017: Након добијене сагласности министарства надлежног за послове правосуђа, усвојени акти Коморе ступили су на снагу и то:

- Правилник о начину надзора над радом јавних бележника, ступио је на снагу дана 29. јула 2017. године. Правилник је објављен на интернет страници Јавнобележничке коморе, а увид у текст Правилника је могућ преко следећег линка http://beleznik.org/images/pdf/zakon/pravilnik_o_nacinu_nadzora_nad_radom_jb_br_i-1-4433-2017.pdf

- Измене и допуне Јавнобележничког пословника, које су објављене у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 66/2017, ступиле су на снагу дана 13.07. 2017. године. Пречишћен текст Јавнобележничког пословника је објављен на интернет страници Јавнобележничке коморе, и доступан је јавности преко следећег линка http://beleznik.org/images/pdf/zakon/javnobelesnicki_poslovnik_sl_glasnik_rs_br_62-2016_i_66-2017_preciscen_tekst.pdf

Измене и допуне Јавнобележничког пословника уносе побољшања у организацији и начину унутрашњег пословања јавнобележничке канцеларије и раду јавних бележника, на основу досадашње праксе у обављању јавнобележничке делатности.

Јун, 2017. године: Министар правде је утврдила, након прибављеног мишљења Јавнобележничке коморе, допуну Јавнобележничке тарифе која се односи на састављање јавнобележничке исправе за слабовиду странку и странку која није у стању да чује или говори тј. којом се предвиђа да јавни бележник нема право на увећану награду за учешће позваних сведока и тумача у састављању јавнобележничке исправе за предметне странке

(број: 740-07-313/2017-05 од 30. јуна 2017. године, објављено у „Службеном гласнику РС”, број 67 од 7. јула 2017. године).

У току извештајног периода, Министарство је такође сарађивало са Јавнобележничком комором на изради Програма обуке јавних бележника, Правилника о начину надзора над радом јавних бележника и изменама и допунама Јавнобележничког пословника. На седници Извршног одбора Јавнобележничке коморе Србије, одржаној дана 05. јуна 2017. године, усвојен је Програм обуке јавних бележника, који је достављен на сагласност министарству надлежном за послове правосуђа. Крајем другог квартала 2017. године, на Трећој редовној седници Скупштине Јавнобележничке коморе Србије, која је одржана 10. јуна 2017. године усвојени су следећи акти Коморе: Правилник о начину надзора над радом јавних бележника и Измене и допуне Јавнобележничког пословника. Измене и допуне Јавнобележничког пословника објављене су у „Службеном гласнику РС”, број 66 од 5. јула 2017. године.

Март 2017. године: Извршни одбор Јавнобележничке коморе Србије је израдио предлог Програма обуке јавних бележника, који ће по прибављеном мишљењу Министарства правде Републике Србије бити усвојен, а у току је и упоредноправна анализа и израда предлога подзаконског акта којим се ближе регулише надзор над радом јавних бележника од стране Коморе јавних бележника. Усвајање Програма обуке јавних бележника и Подзаконског акта о надзору и контроли очекује се до краја другог квартала 2017. године.

Децембар 2016. године: Извршни одбор Јавнобележничке коморе Србије је израдио предлог Програма обуке јавних бележника, који ће по прибављеном мишљењу Министарства правде Републике Србије, бити усвојен, а у току је и упоредноправна анализа и израда предлога подзаконског акта којим се ближе регулише надзор над радом јавних бележника од стране Коморе јавних бележника.

Усвајање Програма обуке јавних бележника и Подзаконског акта о надзору и контроли очекује се у првом кварталу 2017. године.

Раније активности: Закон о изменама и допунама Закона о јавном бележничтву („Службени гласник РС“ бр. 106/2015) прецизира овлашћења Министарства правде и Јавнобележничке коморе у области надзора те не предвиђа основ за доношење подзаконских аката. Извршни одбор Јавнобележничке коморе донео је у III кварталу 2015. године, одлуку којом се формирају Комисије за вршење контроле и надзора над радом јавних бележника, утврђен је План надзора и контроле и образац Записника о извршеном надзору.

На основу члана 135, а у вези са чланом 140. Закона о јавном бележничтву, по прибављеном мишљењу Јавнобележничке коморе, министар правде је утврдио Јавнобележничку тарифу јавног бележника као повереника суда у поступку за расправљање заоставштине

("Службени гласник РС", број 12 од 12. фебруара 2016.). По прибављеном мишљењу Јавнобележничке коморе, Министар правде је такође утврдио измене и допуне Јавнобележничке тарифе ("Службени гласник РС", бр. 91/2014, 103/2014, 138/2014, 12/2016.). Тарифе ступају на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, тј. 20. фебруара 2016. године.

Закон о изменама и допунама Закона о јавном бележничтву од 18.12.2015. године прецизира овлашћења Министарства правде и Јавнобележничке коморе у области надзора, али не предвиђа доношење посебног правилника о надзору. Министар правде је донео Правилник о саставу, начину рада и одлучивању комисије Министарства правде која одлучује о жалбама против одлука дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе у првом кварталу 2016. године ("Службени гласник РС", број 16 од 26. фебруара 2016). На основу правилника, Комисија министарства има три члана од којих је један из реда јавних бележника, један из реда запослених у министарству надлежном за правосуђе и један из реда истакнутих правника са најмање десет година искуства у правној струци. Председника и чланове комисије Министарства је именовано Министар правде.

Извршни одбор Јавнобележничке коморе је утврдио предлог Етичког кодекса јавних бележника, чије се усвајање очекује крајем II квартала 2016. године на Другој редовној седници Скупштине Коморе која је заказана за 26. јун 2016.г. Утврђен је и предлог Програма обуке јавних бележника, који је послат на коментаре. Усвајање акта очекује се крајем II / почетком III квартала 2016. године.

1.3.6.22. Спровођење јавнобележничког испита и именовање јавних бележника у складу са Законом о јавном бележничтву и правилником који уређује број јавнобележничких места и службена седишта јавних бележника. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Донето је решење о одређивању расписивања конкурса за именовање јавнобележничких помоћника за подручја основних судова у Ужицу, Крагујевцу, Београду и Бачкој Паланци.

Донета су 4 решења о именовању јавних бележника у поновном поступку по пресудама Управног суда.

У току је организовање и спровођење писменог дела јавнобележничког испита у мартовском испитном року.

На дан **02. април 2018. године 167 јавних бележника** обавља делатност на територији Републике Србије, а 47 јавнобележничких помоћника је уписано у Именик јавнобележничких помоћника који води Извршни одбор Коморе.

У извештајном периоду 4 новоименована јавна бележника почела су са обављањем делатности и то на подручју Основног суда у Новом Саду – општина Сремски Карловци, Основног суда у Крушевцу – град Крушевац, Основног суда у Сомбору – општина Озаци, и на подручју Основног суда у Великој Плани – општина Велика Плана.

Списак јавних бележника и контакти, уз интерактивну мапу су доступни на интернет презентацији Јавнобележничке коморе, <http://beleznik.org/index.php/sr/pronadi-svog-javnog-beleznika/spisak-javnih-beleznika-i-kontakti> и ажурирани у складу са последњим именованима.

У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије расписала је један јавни конкурс за именовање 10 јавнобележничких помоћника који је објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 8/2018 од 31. јануара 2018. године, а по којем конкурс је решењем Министра правде РС именовано 6 јавнобележничких помоћника.

У извештајном периоду донета су решења о упису 10 јавнобележничких помоћника и 32 јавнобележничка приправника у Именике које води Комора.

На дан 02. април 2018. године, 646 јавних бележника, јавнобележничких помоћника, јавнобележничких сарадника и јавнобележничких приправника је овлашћено да врши оверавање потписа, рукописа и преписа, од тога 167 јавних бележника, 47 јавнобележничких помоћника, 34 јавнобележничких сарадника и 398 јавнобележничких приправника.

Децембар, 2017: На дан **27. децембар 2017. године 163 јавних бележника** обавља делатност на територији Републике Србије, а 37 јавнобележничких помоћника је уписано у Именик јавнобележничких помоћника који води Извршни одбор Коморе. Даље, **616 јавних бележника, јавнобележничких помоћника, јавнобележничких сарадника и јавнобележничких приправника је овлашћено да врши оверавање потписа, рукописа и преписа**, а од тога 163 јавних бележника, **37 јавнобележничких помоћника, 33 јавнобележничких сарадника и 383 јавнобележничких приправника.**

Именовано је 5 нових јавних бележника и то за подручја основних судова у Сомбору, Мионици, Крушевцу, Новом Саду и Великој Плани.

Донето је решење о одређивању расписивања конкурса за именовање 11 јавнобележничких помоћника за подручје Првог основног суда у Београду и основних судова у Руми, Панчеву, Новом Саду и Шапцу.

У редовном октобарском испитном року јавнобележнички испит је у целости положило 12 кандидата.

У редовном децембарском испитном року одржан је писмени део јавнобележничког испита којем је приступило 38 кандидата. Организовање усменог дела испита је у току.

Донето је 25 решења о именовану јавних бележника у поновном поступку по пресудама Управног суда којим су поништена решења о именовану првих јавних бележника а предмети враћени на поновно одлучивање.

Поступано је у 36 предмета поводом поднетих тужби Управном суду ради поништаја решења о именовану јавних бележника донетих у поновном поступку.

Поступано је у 12 предмета поводом поднетих захтева Врховном касационом суду за преиспитивање одлука Управног суда којим се усвајају тужбе поднете ради поништаја решења о именовану јавних бележника а предмети враћају на поновно одлучивање.

Сачињен је одговор на једно посланичко питање.

Јавнобележничка комора (ЈКС): У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије расписала је један јавни конкурс за именовање 13 јавних бележника који је објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 82/2017 од 08. септембра 2017. године, по којем конкурс је решењем Министра правде РС именовано 5 јавних бележника и то за подручја следећих основних судова: Крушевац, Мионица, Сомбор, Велика Плана и Нови Сад, и који су уписани у Именик јавних бележника који води Комора. Почетак обављања делатности новоименованих јавних бележника очекује се током првог квартала 2018. године.

У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије расписала је један јавни конкурс за именовање 11 јавнобележничких помоћника који је објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 111/2017 од 11. децембра 2017. године. Поступак по расписаном конкурс је у току.

У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије започела је вођење Именика јавнобележничких сарадника, па су у извештајном периоду донета 33 решења о упису у Именик јавнобележничких сарадника који води Комора.

У извештајном периоду донета су решења о упису 46 јавнобележничких приправника у Именик који води Комора.

Септембар, 2017: На дан 26. септембра 2017. године 163 јавних бележника обавља делатност на територији Републике Србије, а 37 јавнобележничких помоћника је уписано у Именик јавнобележничких помоћника који води Извршни одбор Коморе.

У извештајном периоду 2 јавна бележника су почела са обављањем јавнобележничке делатности и то јавни бележници именовани за подручје Основног суда у Бујановцу, општине Бујановац и Прешево.

У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије расписала је један јавни конкурс за именовање 13 јавних бележника који је објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 82/2017 од 08. септембра 2017. године. Поступак по расписаном конкурс у је у току. Решењем се расписује конкурс за именовање јавних бележника за подручја основних судова у Брусу, Великој Плани, Димитровграду, Књажевцу, Мајданпеку, Рашкој, Сјеници, Сурдулици, Трстенику, Мионици, Новом Саду, Сомбору и Крушевцу.

Донета су решења о именовању 7 јавнобележничких помоћника (за подручје Првог основног суда у Београду, Трећег основног суда у Београду, Основног суда у Нишу, Основног суда у Лазаревцу и Основног суда у Новом Саду).

Објављен је оглас за пријављивање кандидата за полагање јавнобележничког испита у редовном октобарском року.

Поступано је 14 предмета по тужби Управном суду на решења о именовању првих јавних бележника.

Донето је 9 решења о именовању јавних бележника у поновном поступку по пресудама Управног суда.

У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије расписала је један јавни конкурс за именовање 8 јавнобележничких помоћника који је објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 63/2017 од 28. јуна 2017. године, и по којем конкурс у је решењем Министра правде РС именовано 7 јавнобележничких помоћника, док су по јавном конкурс у за именовање јавнобележничких помоћника који је објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 48/2017 од 19. маја 2017. године решењем Министра правде РС именована 3 јавнобележничка помоћника.

У извештајном периоду донета су решења о упису 55 јавнобележничких приправника у Именик који води Комора.

На дан 26. септембар 2017. године, 589 јавних бележника, јавнобележничких помоћника и јавнобележничких приправника је овлашћено да врши оверавање потписа, рукописа и преписа, од тога 163 јавних бележника, 37 јавнобележничких помоћника и 389 јавнобележничких приправника.

Јун, 2017. године: На дан 28. јуна 2017. године 161 јавни бележник обавља делатност на територији Републике Србије, а 27 јавнобележничких помоћника је уписано у Именик јавнобележничких помоћника који води Извршни одбор Коморе јавних бележника.

У извештајном периоду именовано је 11 нових јавних бележника и то за подручја основних судова у Бору, Великом Градишту, Петровцу на Млави, Прибоју, Убу, Бујановцу-територија општине Прешево и општине Бујановац, Зрењанину, Новом Саду, Шиду и Крушевцу. До дана сачињавања извештаја, од 11 именованих јавних бележника 8 је почело са обављањем јавнобележничке делатности.

У извештајном периоду на основу решења Министарства правде Републике Србије један јавни бележник је престао са обављањем јавнобележничке делатности, и то писменим отказом.

Именована су два јавнобележничка помоћника за подручја основних судова у Ужицу и Новом Саду. Донето је решење о одређивању расписивања конкурса за именовање 3 јавнобележничка помоћника за подручје Првог основног суда у Београду и решење о одређивању расписивања конкурса за именовање 8 јавнобележничких помоћника за подручје Првог основног суда у Београду, Трећег основног суда у Београду и основних судова у Нишу, Новом Саду и Шапцу.

У извештајном периоду донета су решења о упису 71 јавнобележничких приправника у Именик који води Комора.

У редовном мартовском испитном року јавнобележнички испит је у целости положило 6 кандидата. У редовном мајском испитном року јавнобележнички испит је у целости положило 15 кандидата. Укупан број лица са положеним јавнобележничким испитом је 350.

У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије расписала је један јавни конкурс за именовање 3 јавнобележничка помоћника који је објављен је у „Службеном гласнику РС“ број 48/2017 од 19. маја 2017. године. Поступак по расписаном конкурс је у току.

На дан 28. јуна 2017. године, 533 јавних бележника, јавнобележничких помоћника и јавнобележничких приправника је овлашћено да врши оверавање потписа, рукописа и преписа, од тога 161 јавних бележника, 27 јавнобележничких помоћника и 345 јавнобележничких приправника.

Март 2017. године: На дан 17. марта 2017. године 152 јавних бележника обавља делатност на територији Републике Србије, а 21 јавнобележнички помоћник је уписан у Именик јавнобележничких помоћника који води Извршни одбор Коморе. У јавнобележничким канцеларијама ангажовано је 273 јавнобележничких приправника, што заједно са 152 јавна бележника и 21 јавнобележничка помоћника чини укупан број од 446 лица овлашћених да врши оверавање потписа, рукописа и преписа. Ниједно лице није ангажовано у

јавнобележничким канцеларијама у својству јавнобележничког сарадника. У јавнобележничким канцеларијама тренутно има 631 укупан број запослених лица.

У извештајном периоду донета су решења о упису 83 јавнобележничких приправника у Именик који води Комора.

Министарство правде је донело решења о именовану осам јавнобележничких помоћника и то за подручје Првог основног суда у Београду- градске општине Палилула и Звездара, Другог основног суда у Београду- градска општина Вождовац, Трећег основног суда у Београду – градске општине Земун и Сурчин као и за подручје Основног суда у Ваљеву и Основног суда у Пожаревцу.

Донето је решење о одређивању расписивања конкурса за именовање јавних бележника за подручја основних судова у Бору, Брусу, Великом Градишту, Димитровграду, Књажевцу, Петровцу на Млави, Прибоју, Рашкој, Трстенику, Мионици, Бујановцу, Зрењанину, Новом Саду и Шиду. Донето је решење о одређивању расписивања конкурса за именовање јавнобележничких помоћника за подручје Основног суда у Ужицу и Новом Саду као и решење о одређивању расписивања конкурса за именовање јавног бележника за подручје Основног суда у Крушевцу. Стога, у извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије расписала је два јавна конкурса за именовање јавних бележника и два јавна конкурса за именовање јавнобележничких помоћника. Поступци по расписаним конкурсима су у току.

Јавни конкурс за именовање јавних бележника за подручје 15 основних судова, односно 16 јавнобележничких места, објављен је у „Службеном гласнику РС“ бр.011-2017 од 17.02.2017. године, док је јавни конкурс за именовање једног јавног бележника за подручје Основног суда у Крушевцу објављен у „Службеном гласнику РС“ бр.021-2017 од 10.03.2017. године.

У редовном децембарском испитном року јавнобележнички испит је у целости положило девет кандидата. У току је организовање редовног мартовског испитног рока за јавне бележнике.

Децембар 2016: На дан 07. децембар 2016. године 152 јавних бележника обавља делатност на територији Републике Србије, а 18 јавнобележничких помоћника је уписано у Именик јавнобележничких помоћника који води Извршни одбор Коморе.

По конкурсима објављеним у „Сл. гласнику РС“, бр. 64/2016 од 22.7.2016. године именовано је пет јавних бележника и то за подручје Основног суда у Ужицу, Основног суда у Аранђеловцу, Основног суда у Деспотовцу, Основног суда у Врању и Трећег основног суда у Београду. Четири јавних бележника, почела су са обављањем јавнобележничке делатности.

По конкурсy објављеном у „Сл. гласнику РС“, бр. 62/2016 од 13.7.2016. године именовано је четири јавнобележничка помоћника за подручје Другог и Трећег основног суда у Београду. У извештајном периоду донета су решења о упису 9 јавнобележничких приправника у Именик који води Комора.

Донето је решење о разрешењу једног јавног бележника.

У редовном октобарском испитном року јавнобележнички испит је у целости положило осам кандидата. У току су припреме за организовање спровођења редовног децембарског испитног рока.

Укупан број лица са положеним јавнобележничким испитом је 329.

Раније активности: На дан 16. септембар 2016. године 149 јавних бележника обавља делатност на територији Републике Србије.

У току је поступак именовања јавних бележника по конкурсy објављеном у „Сл. гласнику РС“, бр. 64/2016 од 22.7.2016. године за подручје Основног суда у Ужицу, Основног суда у Аранђеловцу, Основног суда у Деспотовцу, Основног суда у Врању и Трећег основног суда у Београду.

У току је поступак именовања јавнобележничких помоћника по конкурсy објављеном у „Сл. гласнику РС“, бр. 62/2016 од 13.7.2016. године за подручје Првог, Другог и Трећег основног суда у Београду.

Донета су решења о престанку делатности на лични захтев за два јавна бележника.

У ванредном јунском испитном року јавнобележнички испит је у целости положило два кандидата (од укупно три кандидата која су приступила полагању испита). У току су припреме за организовање спровођења редовног октобарског испитног рока које, између осталог, обухватају припрему новог материјала за испит, усклађеног са позитивноправним прописима. Укупан број лица са положеним јавнобележничким испитом је 321.

Списак јавних бележника и контакти, уз интерактивну мапу су доступни на интернет презентацији Јавнобележничке коморе, <http://beleznik.org/index.php/sr/pronadi-svog-javnog-beleznika/spisak-javnih-beleznika-i-kontakti>, и ажурирани у складу са последњим именовањима. На сајту Министарства правде вршено је редовно ажурирање података о промени седишта, телефона јавних бележника (10 промена). На интернет презентацији Министарства правде, <http://www.mpravde.gov.rs/sekcija/6904/sve-o-javnim-beleznicima.php>, доступан је списак свих јавнобележничких канцеларија, као и информације о јавнобележничкој делатности.

1.3.6.23. Унапређење капацитета одељења Министарства надлежног за правосуђе за надзор над јавнобележничком делатношћу. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме јавних бележника обављен је у 14 јавнобележничких канцеларија.

Надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме неопходних за рад канцеларије јавног бележника, над радом у погледу обрачуна и наплате јавнобележничке награде и накнаде за обављени посао као и надзор над пословањем и вођењем евиденција о радњама које јавни бележник обавља, извршен је у једној јавнобележничкој канцеларији.

Поступано је у 11 предмета по тужби Управном суду на решења о именовану првих јавних бележника.

Поступано је у 17 предмета поводом поднетих захтева Врховном касационом суду за преиспитивање одлука Управног суда којим се усвајају тужбе поднете ради поништаја решења о именовану јавних бележника а предмети враћају на поновно одлучивање.

По притужбама, представкама и дописима државних органа и организација као и грађана поступано је у 48 предмета; поред писаних и притужби у електронској форми, поступано је и по усменим притужбама, путем телефона.

Комисија Министарства правде за одлучивање о жалбама против одлука Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе поступала је у 2 предмета поводом жалбе поднете на одлуку Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе.

Децембар, 2017 године: У извештајном периоду, дана 21.12.2017.г. запослени у Министарству правде, Сектор за правосуђе, присуствовали су обуци за поступање у апликацији „Евиденција о образованим комисијама“.

У извештајном периоду обављен је надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме јавних бележника у 28 јавнобележничких канцеларија.

По притужбама, представкама и дописима државних органа и организација као и грађана поступано је у 57 предмета; поред писаних и притужби у електронској форми, поступано је и по усменим притужбама, путем телефона.

Септембар, 2017: У периоду јул – септембар 2017. године, у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на праћење делатности јавних бележника, обављене су следеће активности:

- Надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме јавних бележника обављен је у 12 јавнобележничких канцеларија по пријави промене адресе седишта или проширења канцеларије (у Београду, Куршумлији, Пландишту, Руми, Новом Саду и Сремској Митровици).
- Технички пријем канцеларија јавних бележника именованих на основу јавног конкурса објављеног у „Службеном гласнику РС” број 11“ (за подручје Основног суда у Бујановцу- територија општине Бујановац и Прешево).
- По притужбама, представкама и дописима државних органа и организација као и грађана поступано је у 36 предмета; поред писаних и притужби у електронској форми, поступано је и по усменим притужбама, путем телефона.
- Комисија Министарства правде за одлучивање о жалбама против одлука Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе поступала је у једном предмету поводом жалбе поднете на одлуку Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе (жалбе је одбијена).

Министарство правде је у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а 18.08.2017. г. организовало једнодневну обуку конзуларних представника и других запослених лица у Министарству спољњих послова за састављање јавнобележничких исправа и повезаних послова међународне правне помоћи.

Јун, 2017. године: У извештајном периоду обављен је надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме јавних бележника у 34 јавнобележничке канцеларије.

Поступано је у три предмета по захтеву за приступ информацији од јавног значаја. Поступано је у два предмета по тужби Управном суду на решење Комисије Министарства правде за одлучивање о жалбама против одлука Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе; у једном предмету по тужби Управном суду на решење о разрешењу јавног бележника и у 15 предмета по тужби Управном суду на решење о именовању јавног бележника. По притужбама, представкама и дописима државних органа и организација као и грађана поступано је у 30 предмета; поред писаних и притужби у електронској форми, поступано је и по усменим притужбама, путем телефона.

Комисија Министарства правде за одлучивање о жалбама против одлука Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе поступала је у два предмета поводом жалбе поднете на одлуке Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе (жалбе у оба предмета су одбијене).

Представници Министарства правде, запослени у Одељењу за правосудне професије учествовали су на регионалној конференцији „Оснаживање жена кроз остваривање права на земљишту“ одржаној у Албанији (у периоду од 9. - 10. марта 2017. године) као и на

међународној конференцији „Дигитализација у компанијском праву“ одржаној у Аустрији (у периоду од 20.-21. априла 2017. године). Запослени у Одељењу за правосудне професије похађали су обуку на тему „Електронско вођење зелене књиге - Заједничког азбучног именика“.

Март 2017. године: У извештајном периоду обављен је надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме јавних бележника у дванаест јавнобележничких канцеларија.

Поступано је у једном предмету по захтеву за приступ информацији од јавног значаја.

По притужбама, представкама и дописима државних органа и организација као и грађана поступано је у 11 предмета; поред писаних и притужби у електронској форми, поступано је и по усменим притужбама, путем телефона.

Комисија Министарства правде за одлучивање о жалбама против одлука Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе поступала је у два предмета поводом жалбе поднете на одлуке Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе (жалбе у оба предмета су одбијене).

Службеници Министарства правде похађали су обуку „Електронско вођење јавнобележничке књиге- Заједнички азбучни именик“.

Службеници Министарства правде учествовали су и на регионалној конференцији „Оснаживање жена кроз остваривање права на земљишту“ у периоду 9-10. март 2017. године. Конференцију је организовао ГИЗ, у оквиру пројекта „ Отворени регионални фонд за Југоисточну Европу- правна реформа (ORF LR) и УН организације за храну и пољопривреду (UN FAO), у сарадњи са Међународном унијом нотара.

Децембар 2016. године: Обављен је надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме јавних бележника у пет јавнобележничких канцеларија због промене адресе канцеларије. Обављен је надзор над радом јавних бележника у погледу обрачуна и наплате јавнобележничке награде и накнаде за обављени посао као и надзор над пословањем и вођењем евиденција о радњама које јавни бележник обавља у четири јавнобележничке канцеларије, на територији Краљева и Београда. Такође, обављен је технички пријем канцеларија новоименованих јавних бележника на територији Ужица, Аранђеловца, Деспотовца, Врања и Београда.

По притужбама, представкама и дописима државних органа и организација као и грађана поступано је у 20 предмета; поред писаних и притужби у електронској форми, поступано је и по усменим притужбама, путем телефона.

Поднет је захтев за утврђивање дисциплинске одговорности јавног бележника именованог за подручје Основног суда у Новом Бечеју.

Одржана је седница Комисије Министарства правде за одлучивање о жалбама против одлука Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе на којој је одлучено о жалбама поднетим на одлуке Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе у једном дисциплинском предмету.

На основу сарадње Јавнобележничке коморе Србије и Мисије ОЕБС-а у Србији, уз подршку Правосудне академије, дана 27. и 28. октобра 2016. године одржана је обука будућих тренера јавних бележника којој су присуствовали и запослени у Министарству правде који спроводе надзор над радом јавних бележника.

Раније активности: Током првог и другог квартала 2016. године службеници Министарства правде наставили су да присуствују семинарима за јавне бележнике, у циљу ближег упознавања са јавнобележничком делатношћу и проблемима са којима се јавни бележници сусрећу.

Службеници Министарства правде су уз подршку РоЈЕ пројекта 10-11. фебруара 2016. године учествовали на радионици са представницима министарстава правде Македоније и Црне Горе у циљу размене искустава ради унапређења административних капацитета Одељења за правосудне професије.

У првом и другом кварталу 2016. године, Министарство правде је у сарадњи са Јавнобележничком комором активно вршило овлашћења која су прецизирана новим законским оквиром:

- Обављен је надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме јавних бележника именованих на основу јавног конкурса објављеног у „Сл. гл. РС” број 88/2015 дана 23. октобра 2015. године (Нови Пазар, Вршац, Параћин, Деспотовац, Рума, Крагујевац и Горњи Милановац); јавних бележника именованих на основу јавног конкурса објављеног у „Сл. гл. РС” број 97/2015 дана 28. новембра 2015. године (Младеновац и Рума); јавних бележника именованих на основу јавног конкурса објављеног у „Сл. гл. РС” број 8/2016 дана 1. фебруара 2016. године (Пожега, Пожаревац, Крушевац, Ћуприја, Куршумлија и Панчево). Обављен је надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме три јавна бележника у Београду, Крушевцу, Краљеву Бачкој Паланци а по пријави промене адресе јавнобележничке канцеларије, те у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме 8 јавнобележничких канцеларија у Новом Саду.

- Обављен надзор над радом јавних бележника у погледу обрачуна и наплате јавнобележничке награде и накнаде за обављени посао и надзор над пословањем и вођењем евиденција о радњама које јавни бележник обавља у три јавнобележничке канцеларије на територији града Београда.
- По притужбама, представкама и дописима државних органа и организација као и грађана поступано је у 35 предмета; поред писаних и притужби у електронској форми, поступано је и по усменим притужбама, путем телефона;
- Поднета су три захтева за утврђивање дисциплинске одговорности и то: јавног бележника именованог за подручје Основног суда у Крушевцу због дисциплинског престапа из чл. 150. ст. 3. тач. 1) у вези са чл. 149. Закона о јавном бележништву, јавног бележника именованог за подручје Првог основног суда у Београду због дисциплинског престапа из чл. 150. ст.3. тачка 1), 4) и 10) а у вези са чл. 149. Закона о јавном бележништву и јавног бележника именованог за подручје Трећег основног суда у Београду због дисциплинског престапа из чл. 150. ст.3. тачка 1) у вези са чл. 149. Закона о јавном бележништву.
- Одржана је седница Комисије Министарства правде за одлучивање о жалбама против одлука Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе на којој је одлучено о жалбама поднетим на одлуке Дисциплинске комисије Јавнобележничке коморе у три дисциплинска предмета.

Током трећег квартала 2016. године именован је руководиоца Одељења за правосудне професије. Обављен је надзор у циљу провере испуњености услова у погледу просторија и опреме јавних бележника у пет јавнобележничких канцеларија и то у Београду, Бујановцу, Ваљево, Врању и Пожаревцу због пријаве промене адресе канцеларије. Обављен је надзор над радом јавних бележника у погледу обрачуна и наплате јавнобележничке награде и накнаде за обављени посао као и надзор над пословањем и вођењем евиденција о радњама које јавни бележник обавља у једној јавнобележничкој канцеларији, на територији Новог Бечеја.

По притужбама, представкама и дописима државних органа и организација као и грађана поступано је у 23 предмета; поред писаних и притужби у електронској форми, поступано је и по усменим притужбама, путем телефона.

1.3.6.24. Промовисање јавног бележништва. (Континуирано)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Међународна унија нотара (УИНЈ), чија је Јавнобележничка комора Србије чланица, током јула месеца организује 2018. године седми по реду Светски јавнобележнички универзитет који ће одржати у Риму, а који је намењен младим јавним бележницима, јавнобележничким помоћницима, јавнобележничким сарадницима и јавнобележничким приправницима, старости до 35 година или са мање од 5 година професионалног искуства. Свака Комора чланица Уније има право на учешће најмање 2 представника који испуњавају прописане услове, а након спроведеног конкурса, утврђено је да ће међу полазницима овогодишњег Универзитета бити и пет јавнобележничких приправника из Србије.

Јавнобележничка комора Аустрије ће у периоду од 19 - 20. априла 2018. године организовати 30. Конференцију европских јавних бележника у Салцбургу, Аустрија, са темом: „Нотар и заштита потрошача у дигиталном свету. Заштита права - искоришћавање могућности“ а позив за учешће је упућен и представницима Јавнобележничке коморе Србије.

Министарка правде Нела Кубуровић и министар правде Републике Српске Антон Касиповић састали су се дана 9. марта у Бања Луци и том приликом истакли добру сарадњу два министарства чему додатно доприносе изузетни односи између Србије и Републике Српске.

Министарка Кубуровић је истакла да су јавни бележници из Републике Српске пружили, својим знањем и искуствима, велику подршку приликом увођења јавних бележника у правни систем Републике Србије. Она је указала да је искуство јавних бележника и колега из самог Министарства правде РС било од значаја за ефикасно успостављање јавнобележничке професије у Србији 2014. године.

Министарка Кубуровић је рекла да Министарство правде у Србији ради на унапређењу Е-правосуђа, које ће јавним бележницима, али и јавним извршитељима и правосудним органима омогућити међусобну размену података као и повезивање са регистрима других државних органа, како би неопходне податке добијали у реалном времену („на клик“). Она је истакла да је таква размена података већ успостављена између више државних институција, органа и правосудних професија, и да је она посебно важна са Министарством унутрашњих послова, јер омогућава најпре судовима да брзо дођу до потребних информација, чиме се значајно утиче на скраћење судских поступака. На свечаној академији, која је одржана непосредно након пријема, министарка Кубуровић је истакла да су Србија и Јавнобележничка комора Србије отворене за сваки вид сарадње са колегама из Републике Српске, будући да је сарадња Србије и Републике Српске на највишем могућем нивоу. Министарка Кубуровић је нагласила да су нотари у Републици Српској оправдали

поверење које им је законодавац дао и пожелела им да у будућем раду истрају на јачању полагаја и ширењу својих надлежности.

Децембар, 2017: Јавнобележничка комора Србије у сарадњи са Министарством правде је у извештајном периоду доставила **извештај Европској комисији за ефикасност правосуђа (СЕРЕЈ)** који извештај је у сарадњи са Саветом нотаријата Европске Уније (CNUЕ) објављен и доступан преко следећег линка: <https://rm.coe.int/specific-study-of-the-cepej-on-the-legal-professions-contribution-of-t/168076ccb9> и у којем Извештају су објављени релевантни подаци за Републику Србију.

Министарка правде Нела Кубуровић је учествовала на отварању **Саветовања јавних бележника**, које је одржано у Бору 27. новембра 2017. године. Више о догађају видети: <https://www.mpravde.gov.rs/vest/17277/kuburovic-novi-izazovi-u-2018-godini-u-radu-javnobelesnickih-kancelarija-.php>.

Јавнобележничка комора Србије (JKS): У периоду од 10. до 12. октобра 2017. године у званичној посети Јавнобележничкој комори Србије боравила је делегација Нотарске коморе Белорусије, којом приликом је потписан и Меморандум о сарадњи између две Коморе. Током званичне посете делегације из Белорусије, уприличен је низ састанака са представницима органа Коморе, којом приликом је представљен и систем јавног бележничтва у Србији, а организована је посета и састанак са представницима Правног факултета Универзитета у Београду.

У периоду од 05. до 07. новембра 2017. године представници Јавнобележничке коморе Србије учествовали су на четвртном по реду Конгресу Савета нотаријата Европске Уније (CNUЕ) у Сантијаго де Компостела, Шпанија. Теме конгреса су биле „Заштита потрошача у дигиталном окружењу, и „Промена седишта привредних друштава у оквиру Европске уније“. Од стране Европских институција истакнута је потреба потпуне хармонизације рада јавних бележника у државама чланицама, дигитализације исправа и самог поступка који спроводе јавни бележници као и међусобне повезаности свих регистара држава чланица. Све наведено има за циљ не само лакши и бржи поступак за странке већ и стварање јединственог тржишта Европске уније. Детаљна анализа тема и закључака може се пронаћи на следећим адресама:

„Заштита потрошача у дигиталном окружењу“ https://www.notariesofeurope-congress2017.eu/wp-content/uploads/2017/10/ТЕМА-1_en.pdf

„Промена седишта привредних друштава у оквиру Европске уније“ https://www.notariesofeurope-congress2017.eu/wp-content/uploads/2017/10/ТЕМА-2_en_def.pdf

По први пут од пријема у чланство, представници Јавнобележничке коморе Србије учествовали су у раду Генералне скупштине Међународне уније нотара (UINL), која је одржана у Мексику, Канкун, 10. и 11. новембра 2017. године.

Представник Јавнобележничке коморе Србије учествовао је у раду Комисије за Европске послове (САЕ) Међународне уније нотара, на пленарном састанку који је одржан од 24. до 26. новембра 2017. године у Будимпешти.

У периоду од 07. до 09. децембра 2017. године делегација Јавнобележничке коморе Србије учествовала је у Будимпешти на мултилатералном састанку представника нотарских комора Мађарске, Бугарске, Румуније и Србије, којом приликом је потписан и Меморандум о сарадњи између четири Коморе.

Септембар, 2017: У извештајном периоду Јавнобележничка комора је објавила одговоре Стручног савета Јавнобележничке коморе Србије од дана 3. августа 2017. године на питања која су се јавила као спорна у пракси (нпр. да ли јавни бележник може да потврди уговор о купопродаји ако је предмет продаје имовина стечајног дужника у стечајном поступку, имајући у виду одредбу члана 133. став 10. Закона о стечају; Да ли се уговор о располагању заједничким просторијама (уступање, промена намене, надзиђивање итд.) закључује у форми обичне овере потписа или у форми солемнизације; Да ли је потребно присуство судског преводиоца када се оверава потпис подносиоца исправе који не говори српски језик на исправи која је сачињена на српском језику; итд.). Објављивање мишљења Стручног савета у великој мери утиче на уједначавање јавнобележничке праксе и приближавање исте грађанима и адвокатима. Видети: http://beleznik.org/images/pdf/obavestenje/misljenja_strucnog_saveta_jks_od_03_08_2017.pdf

Информација о презентацији Извештаја о имплементацији јавног бележништва у Републици Србији је постављена на интернет презентацију Јавнобележничке коморе: <http://beleznik.org/index.php/sr/karijera/98-predstavljen-izvestaj-o-implementaciji-javnog-beleznistva-u-srbiji>.

Информације о претходним активностима су такође доступне на сајту ЈКС:

- <http://beleznik.org/index.php/sr/karijera/98-predstavljen-izvestaj-o-implementaciji-javnog-beleznistva-u-srbiji>;
- <http://beleznik.org/index.php/sr/studenti-prava-iz-hong-konga-posetili-javnobelesnicku-komoru-srbije>
- <http://beleznik.org/index.php/sr/karijera/99-predstavnici-jks-prisustvovali-medjunarodnoj-konferenciji-u-minsku>

У сарадњи са Градском организацијом Глувих Београда дана 14. септембра 2017. године Јавнобележничка комора Србије организовала је предавање члановима организације на тему примене Јавнобележничке тарифе када у поступку пред јавним бележником учествују глува и наглува лица.

На основу Протокола о међусобној сарадњи, закљученог маја месеца 2017. године између Јавнобележничке коморе Србије и Правног факултета Универзитета у Нишу, којим је регулисано спровођење истраживања неопходних за израду студијско-истраживачких радова и мастер радова, односно израду научно-стручних радова или публикација

монографског карактера, за студенте мастер и докторских академских студија права, у извештајном периоду реализована је сарадња јавнобележничких канцеларија у Нишу, Прокупљу, Алексинцу и Врању и докторандима и студентима мастер студија Правног факултета Универзитета у Нишу.

Представници министарства и Коморе су учествовали на II Конференцији судских преводилаца и тумача Србије организованом од стране Удружења сталних судских преводилаца и тумача Србије у Новом Саду, 30. септембра, а ради приближавања рада јавних бележника стручној јавности.

Јун, 2017. године: Министарство правде израдило је Адресар за оверу потписа, преписа и рукописа, <http://www.mpravde.gov.rs/vest/15607/adresar-za-overu-potpisa-prepisa-i-rukopisa-za-brze-i-lakse-informisanje-gradjana-.php>, који ће грађанима Србије омогућити да на брз и ефикасан начин дођу до информација код ког јавног бележника, суда или општинске управе могу да овере потписе, преписе и рукописе. Адресар грађанима омогућава да уносом назива града или општине ћириличним писмом добију назив, адресе и бројеве телефона органа у којима могу да овере потпис, препис или рукопис. Адресару је могуће приступити на интернет презентацији Министарства правде и на званичном налогу министарства на друштвеној мрежи Фејсбук.

Јавнобележничка комора Аустрије је у периоду од 19 - 22. априла 2017. године организовала 29. Конференцију европских јавних бележника у Салцбургу, Аустрија, са темом: „Дигитализација у Компанијском праву“ на којој су учествовали представници министарства правде Аустрије, представници Европске комисије, Европског суда правде, Аустријске јавнобележничке коморе, министарства правде РС и Јавнобележничке коморе Србије. Главне теме Конференције су биле дигитализација, увођење електронског потписа, оснивање привредних друштава преко интернета, питање правне сигурности на интернету и заштите података, сарадња и помагање држава чланица у изградњи електронског система. Током трајања Конференције разматран је утицај дигитализације на свакодневни рад јавних бележника.

Представници Коморе одржали су предавање о јавном бележничтву на „Београдској конференцији правника“, која је одржана у организацији студената Правног факултета Универзитета у Београду у периоду од 12 – 14. маја 2017. године. За време трајања Конференције, представници Коморе узели су учешће и у раду Сајма праксе који је у оквиру Конференције одржан 13. и 14. маја.

У извештајном периоду, и то од 08. до 19. маја 2017. године реализована је сарадња са Европским удружењем студената права „ELSA“, а ради обављања стручне праксе студената завршних година права у јавнобележничким канцеларијама у Београду и Нишу.

Представници Јавнобележничке коморе Србије, у периоду од 07. до 11. јуна 2017. године, учествовали су на Међународној нотарској конференцији у Минску, Белорусија, у организацији Нотарске коморе Белорусије, којом приликом су представили систем јавног бележништва у Србији и то излагањем на тему: „Развој јавног бележништва у Републици Србији и надлежности јавних бележника“. Једна од тема Конференције било је и питање правних и етичких обавеза јавних бележника.

Дана 08. јуна 2017. године Јавнобележничку комору Србије посетила је група од 14 студената основних и постдипломских студија Правног факултета Универзитета у Хонг Конгу. Посета Комори је организована као део студијске посете Правном факултету Универзитета у Београду. Главне теме састанка представника Коморе и студената из Хонг Конга су биле јавнобележничка солемнизација, улога јавних бележника у промету непокретности, спровођење поступака у својству повереника суда, јавнобележнички депозит и Јавнобележничка тарифа.

На седници Генералне скупштине Савета нотаријата Европске уније (CNUE), на којој су присуствовали и представници Јавнобележничке коморе Србије, а која је одржана од 15. до 17. јуна 2017. године у Мадриду, потврђена је одлука о пријему Јавнобележничке коморе Србије у Савет нотаријата Европске уније, у својству члана-посматрача.

Јавнобележничка комора Србије у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, дана 29. јуна 2017. године организује Презентацију Извештаја о имплементацији јавног бележништва у Републици Србији чији су аутори Др Дејан Ђурђевић, редовни професор Правног факултета Универзитета у Београду и Наталија Ацић, јавни бележник и члан Извршног одбора Јавнобележничке коморе Србије. Презентацији Извештаја присуствовали су представници Министарства правде, државних органа, судова, јавних институција и организација цивилног друштва, међународних организација и дипломатских представништва.

Март 2017. године: У извештајном периоду Јавнобележничка комора Србије поднела је пријаву за пријем у својству члана-посматрача у Удружење јавнобележничких комора Европске уније - „CNUE“, по којој пријави се очекује доношење одлуке о пријему.

У првом кварталу 2017. године договорен је наставак сарадње са Европским удружењем студената права „ELSA“, а ради обављања стручне праксе студената завршних година права у јавнобележничким канцеларијама у Београду, Нишу и Новом Саду, која стручна пракса ће се обављати током другог и трећег квартала 2017. године.

Имајући у виду да је 19. октобра 2016. године, на 28. Конгресу Међународне уније нотара, Јавнобележничка комора Србије, као 87 чланица, примљена у пуноправно чланство ове међународне организације, то ће представник Јавнобележничке коморе Србије, као

изабрани делегат при Комисији за европске послове (САЕ) Међународне уније нотара, узети учешће на пленарном састанку ове Комисије, а који ће се одржати од 24. до 25. марта 2017. године у Будимпешти.

Децембар 2016. године: Јавнобележничка комора Србије је дана 19. октобра 2016. године, на 28. Конгресу Међународне уније нотара (УИНЛ), као 87 чланица примљена у пуноправно чланство ове међународне организације, која је основана 1948. године у Буенос Аиресу, и чији су основни циљеви да промовише, координира и развија послове и активности јавних бележника широм света, као и обезбеђење угледа и независности јавних бележника, и сарадње између нотарских комора. Министарство правде је активно учествовало у пријему у чланство у УИНЛ, те је Министарка правде је позвана да одржи говор на конгресу.

Дана 04. новембра 2016. године, Јавнобележничка комора Србије и Врховни касациони суд, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, организовали су прву заједничку Конференцију на тему „Поверени послови, спорна питања у јавнобележничкој професији и досадашња судска пракса“ на којој је Министар правде имала уводно излагање. У раду Конференције је учествовало око 130 учесника, међу којима и представници Министарства правде РС, представници Врховног касационог суда, представници основних, виших и апелационих судова, јавни бележници, као и представници Нотарске коморе СР Немачке. Конференција је била подељена у три тематске целине: Спорна питања, досадашња судска пракса, потреба уједначавања судске и јавнобележничке праксе, Решења из упоредног права, и Форма правних послова у промету непокретности.

По позиву Међународне уније нотара (UINL), представник Јавнобележничке коморе Србије присуствовао је VI пленарном састанку Комисије за европске послове (САЕ) Међународне уније нотара, који је одржан 18. и 19. новембра 2016. године у Барселони, а која Комисија, као континентална комисија Међународне уније нотара, има следеће циљеве: пружање помоћи европским нотарским коморама ради јачања организације и унапређења професионалне праксе; промоција почетне и трајне обуке нотара, нарочито кроз посредништво нотарских академија или других сличних института за обуку; дискусија конкретних проблема нотарских комора чланица Комисије, као и сарадња са Саветом нотаријата Европске уније (CNUE).

Јавнобележничка комора Србије је организовала прве Дане саветовања јавних бележника, који су 26. и 27. новембра 2016. године одржани у Нишу. Данима саветовања јавних бележника присуствовали су представници Министарства правде РС и преко 120 јавних бележника, јавнобележничких помоћника, јавнобележничких приправника и запослених у јавнобележничким канцеларијама. Основне теме Саветовања су биле: Поверени послови - састављање смртовница и спровођење оставинских поступака и Разматрање спорних питања која су се јавила у јавнобележничкој пракси.

Раније активности: У циљу пружања помоћи у стицању улоге посматрача у Савету нотаријата Европске уније, а за коју је предуслов чланство у Међународној унији нотара и статус кандидата за чланство у Европској унији као и у циљу учлађења Јавнобележничке коморе у Међународну унију нотара – UINL организована је посета господина Жан Тарад, председника Савета нотаријата ЕУ, 15. јуна 2015. године Министарству правде и Јавнобележничкој комори Србије. У периоду 15-19.11.2015. године организована је инспекцијска посета Комисије за међународну нотарску сарадњу UINL-а. Обе посете су медијски пропраћене и изузетно успешно оцењене.

Одржана је Регионална Конференција јавних бележника 12.10.2015. године која је имала за циљ размену знања и искуства у вршењу надзора и контроле јавних бележника, са посебним освртом на вршење надзора над јавним бележницима од стране Министарства правде, суда и Јавнобележничке Коморе, а поводом прославе прве годишњице рада јавних бележника у Републици Србији.

У циљу учлађења Јавнобележничке коморе Србије у Међународну унију нотара – UINL у периоду 15-19.11.2015. године и 17-20. јануара 2016. године организоване су инспекцијске посете Комисије за међународну нотарску сарадњу Међународне уније нотара (UINL), које су биле медијски пропраћене.

Представници Коморе одржали су предавање о јавном бележништву на „Београдској конференцији правника“, која је одржана у организацији студената Правног факултета Универзитета у Београду у периоду од 15-17. априла 2016. године.

Јавнобележничка комора Аустрије је у периоду од 21.-22. априла 2016. године организовала 28. Конференцију европских јавних бележника у Салцбургу, Аустрија, са темом: „not@r 4.0: Дигитална агенда јавног бележништва“ (“not@r 4.0: The Digital Agenda of the Notariat“) на којој су учествовали представници институција Европске уније, правосуђа Аустрије, академских кругова и привреде, европског јавног бележништва и министарстава правде. Главне теме су биле однос и утицај Дигиталне агенде Европске комисије на јавно бележништво и јавне исправе у дигитално доба, о којима је јавност у Републици Србији обавештена: <http://www.mpravde.gov.rs/obavestenje/12641/predstavniciminstarstva-pravde-i-javnobelesnicke-komore-srbije-ucestvovali-na-28-konferenciji-evropskih-javnih-beleznika.php>. На сајту Министарства правде је такође уведена нова подрубрика, у циљу чињења доступним података о тарифи јавних бележника - <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/12041/javnobelesnicka-tarifa.php>.

У организацији Врховног касационог суда, Високог савета судства, Министарства правде и Јавнобележничке коморе Србије, 13. маја 2016. године у Клубу посланика у Београду одржан је састанак именованих институција и председника основних судова Републике

Србије и јавног бележничтва на којем је представљено Упутство за спровођење одредаба чланова 30а и 110а Закона о ванпарничном поступку и члана 98 Закона о јавном бележничтву те на којем су отклоњене недоумице у вези поверавања судова спровођења поступка или предузимања појединих ванпарничних радњи јавним бележницима.

По позиву Међународне уније јавних бележника и Нотарске коморе Црне Горе, представници Јавнобележничке коморе присуствовали су седници Комисије за европске послове (САЕ) Међународне уније јавних бележника, која је одржана у Подгорици, у периоду од 22. и 23. априла 2016. године. Седници је присуствовало преко 70 чланова Комисије, из готово свих европских земаља, а поред редовног извештавања делегата, одржана је и академска седница на тему: „Међународна нотарска сарадња, пуноважност нотарских исправа у иностранству“ , и „Предности директне електронске укњижбе права на непокретностима у катастарској евиденцији, на основу нотарских исправа“.

По позиву Међународне уније јавних бележника, представници Јавнобележничке коморе Србије и Министарства правде учествовали су на Петом светском јавнобележничком универзитету, односно семинару, намењеном младим јавним бележницима (до 35 година) јавнобележничким помоћницима и кандидатима за јавне бележнике, као и особама које подржавају развој јавнобележничког система, који је одржан у Риму, у периоду од 24-31. јула 2016. године. На семинару су учествовали представници европског јавног бележничтва, али и јавнобележнички помоћници који су представљали коморе из Латинске Америке (Бразил, Аргентина), Маурицијус и Сенегал. Семинару је присуствовало 68 учесника из 28 држава, 21 говорник из 10 држава, а обрађено је 13 тема у шест радионица и седам сесија конференцијског типа. На семинару је представљен јавнобележнички систем Републике Србије и релевантни прописи.

Током трећег квартала 2016. године Министарство правде је учествовало у изради прилога за вест о расправљању заоставштине кроз јавно бележничтво, http://www.b92.net/info/vesti/index.php?yyyy=2016&mm=09&dd=11&nav_category=12&nav_id=1175549, те је у сарадњи са Јавнобележничком комором Србије предузело активности ради реализације дана Отворених врата јавнобележничких канцеларија, а поводом обележавања две године од увођења јавног бележничтва у Републици Србији. Реализација ове промотивне активности се очекује крајем III квартала.

1.3.6.25. Даље спровођење обука за јавне бележнике. (Континуирано)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: У извештајном периоду Академија је организовала једну тродневну обуку за јавне бележнике у овој области, коју је похајало укупно 250 полазника у сали Скупштине Србије. Обука је била на тему Спречавање прања новца и финансирање

тероризма, а у организацији су поред Академије учествовале Комора јавних бележника и Мисија ОЕБС.

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ: Јавнобележничка комора Србије континуирано спроводи почетне обуке за именоване јавне бележнике, пре почетка обављања делатности, и то спровођењем обавезне почетне обуке у менторским јавнобележничким канцеларијама, док преко свог представника учествује и у раду Програмског савета Правосудне академије.

Јавнобележничка коморе Србије организовала је дана 26. фебруара 2018. године обавезну обуку за новоименоване јавне бележнике и новоименоване јавнобележничке помоћнике, на тему: „Јавни бележник као повереник суда у оставинском поступку“.

Јавнобележничка коморе Србије у сарадњи са Управом за спречавање прања новца, и уз подршку Правосудне академије и Мисије ОЕБС-а у Србији, организовала је у периоду од 21. до 23. марта 2018. године обавезну обуку јавних бележника и јавнобележничких помоћника у вези са поступком за спречавање и откривање прања новца и финансирања тероризма.

Децембар, 2017. године: Јавнобележничка коморе Србије организовала је у сарадњи са Правосудном академијом и МП у периоду од 24. до 26. новембра 2017. године **Друго годишње саветовање јавних бележника**, којем су присуствовали и представници Министарства правде и правосуђа, а у оквиру којег је одржана и **обука јавних бележника и јавнобележничких помоћника на тему „Поверени послови – Правила тестаменталног наслеђивања“ и „Поверени послови – Нужни део“**.

Јавнобележничка коморе Србије у сарадњи са Министарством правде, а уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, организовала је 25. и 26. децембра 2017. године обуку јавних бележника и јавнобележничких помоћника на тему **„Међународна правна помоћ“ и „Поступак за отварање, пријем, чување и враћање депозита“**.

Септембар, 2017: Јавнобележничка комора Србије континуирано спроводи почетне обуке за именоване јавне бележнике, пре почетка обављања делатности, уз учешће чланова Стручног савета Јавнобележничке коморе Србије из реда јавних бележника, а преко свог представника учествује и у раду Програмског савета Правосудне академије.

Јавни бележници пре почетка обављања делатности похађају и обавезну обуку за рад у Централном информационом систему.

У циљу спровођења Програма обуке јавних бележника, који је достављен на сагласност министарству надлежном за послове правосуђа, Извршни одбор Коморе израдио је План спровођења Програма обуке јавних бележника за 2018. годину којим се утврђује општа динамика спровођења Програма, а све у циљу успостављања континуираног стручног усавршавања јавних бележника, јавнобележничких помоћника, јавнобележничких сарадника и јавнобележничких приправника и уједначавања јавнобележничке праксе.

Видети: <http://beleznik.org/index.php/sr/trodnevna-obuka-za-javne-beleznike-javnobelesnicke-pomocnike-i-javnobelesnicke-pripravnike-odrzana-u-klubu-poslanika>

У извештајном периоду Јавнобележничка комора и Правосудна академија су, уз подршку Мисије ОЕБС у Србији, организовали 4 обуке за јавне бележнике, које је похађало укупно 30 представника ДКП који обављају јавнобележничке послове. Теме на овим обукама су биле међународна правна помоћ у грађанским стварима, улога и надлежност ДКП-а у обављању јавнобележничких послова, форма правног посла и правила поступка.

У извештајном периоду Академија је, уз подршку Мисије ОЕБС у Србији, организовала 4 обуке за јавне бележнике, које је похађало укупно 30 представника ДКП који обављају јавнобележничке послове. Теме на овим обукама су биле међународна правна помоћ у грађанским стварима, улога и надлежност ДКП-а у обављању јавнобележничких послова, форма правног посла и правила поступка.

Јун, 2017. године: Јавнобележничка комора Србије континуирано спроводи почетне обуке за именоване јавне бележнике, пре почетка обављања делатности, уз учешће чланова Стручног савета Јавнобележничке коморе Србије из реда јавних бележника, а преко свог представника учествује и у раду Програмског савета Правосудне академије. Током извештајног периода, једна обука организована је од стране Јавнобележничке коморе у сарадњи са Правосудном академијом за укупно 10 полазника.

Јавни бележници пре почетка обављања делатности похађају и обавезну обуку за рад у Централном информационом систему.

Јавнобележничка коморе Србије, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, организовала је у периоду од 24. до 26. априла 2017. године обуке јавних бележника, јавнобележничких помоћника и јавнобележничких приправника на тему „Јавни бележник као повереник суда у оставинском поступку“ и „Улога и надлежности јавнобележничких приправника у обављању јавнобележничких послова“.

У сарадњи са Високим саветом јавних бележника Француске дана 19. маја 2017. године одржана је обука за јавне бележнике на тему: Приступ јавним регистрима.

Март 2017. године: Јавнобележничка комора Србије континуирано спроводи почетне обуке за именоване јавне бележнике, пре почетка обављања делатности, уз учешће чланова Стручног савета Јавнобележничке коморе Србије из реда јавних бележника, а преко свог представника учествује и у раду Програмског савета Правосудне академије.

Јавни бележници пре почетка обављања делатности похађају и обавезну обуку за рад у Централном информационом систему.

Децембар 2016. године: Јавнобележничка комора Србије континуирано спроводи почетне обуке за именоване јавне бележнике, пре почетка обављања делатности, уз учешће чланова Стручног савета Јавнобележничке коморе Србије из реда јавних бележника. Дана 14. октобра 2016. године одржана је обука за 5 (пет) новоименованих јавних бележника на тему „Јавни бележник као повереник суда у оставинском поступку“.

На основу сарадње Јавнобележничке коморе Србије и Мисије ОЕБС-а у Србији, уз подршку Правосудне академије, дана 27. и 28. октобра 2016. године одржана је обука будућих тренера јавних бележника. Учесници обуке, поред јавних бележника, били су и представници Министарства правде и Агенције за привредне регистре.

Јавни бележници пре почетка обављања делатности похађају и обавезну обуку за рад у Централном информационом систему. С тим у вези, Јавнобележничка комора Србије, уз техничку подршку Министарства правде, дана 01. новембра 2016. године организовала је обуку за 5 (пет) новоименованих јавних бележника за коришћење уређаја за удаљени приступ комуникационој мрежи судова (токена) потребних за приступ апликацији регистра уговора о промету непокретности.

Јавнобележничка комора Србије, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, организовала је у периоду од 30. новембра до 02. децембра 2016. године обуке јавних бележника, јавнобележничких помоћника и јавнобележничких приправника на тему „Јавни бележник као повереник суда у оставинском поступку“, којим обукама је присуствовало укупно око 230 полазника из јавнобележничких канцеларија, што је и највећи број полазника неке обуке коју је Јавнобележничка комора Србије до сада организовала.

Раније активности: Правосудна академија је са Јавнобележничком комором закључила Меморандум о сарадњи и подржала формирање и функционисање радне групе, у чијем саставу су професори Правног факултета Универзитета у Београду, јавни бележници и судије Врховног касационог суда, за развој програма обуке за јавне бележнике.

Дана 23.06. и 24.06. одржана је обука у сарадњи са Високим саветом јавних бележника Француске.

У оквиру сарадње са Високим саветом јавних бележника Републике Француске, представници Јавнобележничке коморе Србије, боравили су 27. и 28. јула 2015. на студијској посети институцијама јавног бележништва у Паризу. Посета је организована у циљу јачања професионалних капацитета Јавнобележничке коморе Србије у области надзора и контроле над радом јавних бележника, као и унапређења сарадње између француског и српског нотаријата.

У сарадњи са Правосудном академијом, Јавнобележничка комора Србије је у извештајном периоду спровела обавезну теоријску и практичну обуку јавних бележника на тему: „Јавни бележник као повереник суда у оставинском поступку“ уз учешће професора Правног факултета Универзитета у Београду и судија из области ванпарничне материје.

У сарадњи са Високим саветом јавних бележника Француске 25. марта 2016. године, одржана је обука за јавне бележнике на тему: „Увођење електронског потписа и електронски приступ регистрима.“

Јавнобележничка комора Србије континуирано спроводи теоријску и практичну обуку за именоване јавне бележнике, пре почетка обављања делатности, уз учешће предавача који су чланови Стручног савета Јавнобележничке коморе Србије и стручњака из региона. Јавни бележници пре почетка обављања делатности похађају и обавезну обуку за рад у Централном информационом систему промета непокретности.

У складу са преносом надлежности из материје ванпарнице, Академија је организовала обуке за јавне бележнике у овој области у сарадњи са Комором. Број спроведених обука је 12 семинара које су почеле да се реализују у првом кварталу 2016. године. Током те обуке су обухваћени сви јавни бележници у Србији. Програмски савет Академије је проширен за чланове из реда јавних бележника.

1.3.6.26. Доношење програма и спровођење основних и специјализованих обука за посреднике. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Правосудна академија је, од 27. фебруара до 3. марта 2018. године, у Апелационом суду у Новом Саду, у сарадњи са Европском банком за обнову и развој и Привредним апелационим судом, организовала Основну обуку за посреднике – медијаторе.

Учесници обуке су били судије и судијски сарадници из привредних судова у Новом Саду, Суботици, Панчеву, Сомбору, Сремској Митровици, Нишу као и из Вишег и Основног суда у Новом Саду.

Сви полазници су добили уверење о завршеној почетној обуци за медијаторе.

Мин. правде: Закључно са 31.03.2018. г., **једанаест организација** је добило дозволе за спровођење обуке за посреднике, али је до сада **десет организација спроводило обуку**, са укупним бројем полазника **1.459**.

У периоду од 01.01.2018. године до 31.03.2018. године, *основна обука* је одржана је **5 пута од стране 4 организације**, и то од стране Партнера за демократске промене Србија, Центра за конструктивно решавање сукоба Србије, ЈП Службени гласник и "Удружење МЕМ" Београд, а укупно **128 лица** је у том периоду завршило основну обуку.

Што се тиче специјализованих обука, одржана је *Медијација у привредним споровима* два пута, са **31** полазника и **38** полазника, у организацији АДР ПАРТНЕРС Д.О.О.

Спроведене обуке од почетка примене Закона, по организацијама које спроводе обуке и врстама обуке

Назив и седиште органа, организације или правног лица које издаје уверење	Број издатих уверења
ЈП Службени гласник	91
Основна обука	59
Специјализована обука за посредника - медијатора у решавању индивидуалних и колективних радних спорова	18
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	14
Партнери за демократске промене Србија	584
Основна обука	440
специјализована обука - породична медијација	60
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	84
Факултет политичких наука	36
Основна обука	30
специјализована обука - породична медијација	6
Центар за конструктивно решавање сукоба Србије	396
Основна обука	266
Специјализована обука привреда	43
Специјализована обука решавање потрошачких и спорова у туризму	20
Спец.обука тренинг за тренере	32
Спец.обука Посредовање у решавању спорова из области банкарских услуга, лизинга и осигурања	35
Привредна комора Србије, Београд	34
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање (напредни ниво)	13
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање	21
НУМС, Светозара Марковића 9, Београд	85
Спец. обука - управљање предметима у медијацији	33
Спец. обука-напредне вештине посредовања	52
Партнери за демократске промене Србија	
Основна обука	
МНГ ЦЕНТАР Д.О.О. Вишњички венац 27	4
Основна обука	4
АДР Партнерс ДОО, Београд	69
специјализована обука-посредовање у привредним споровима	69
"Удружење МЕМ" Београд	7
Основна обука	7
УКУПНО	1306

Спроведене обуке од почетка примене Закона, по врстама обука

Врста обуке	Број полазника
Основна обука	806
специјализована обука - породична медијација	66
Специјализована обука за посредника - медијатора у решавању индивидуалних и колективних радних спорова	18
Специјализована обука привреда	43
Специјализована обука решавање потрошачких и спорова у туризму	20
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање (напредни ниво)	13
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање	21
Спец. обука - управљање предметима у медијацији	33
Спец. обука-напредне вештине посредовања	52
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	98
Спец.обука тренинг за тренере	32
Спец.обука Посредовање у решавању спорова из области банкарских услуга, лизинга и осигурања	35
специјализована обука-посредовање у привредним споровима	69
УКУПНО	1306

Децембар, 2017. године: Програмом обуке Правосудне академије планирано је да се одржи укупно дванаест инфо-сесија под називом „Промоција и оснаживање медијације у судовима опште надлежности“ и то по три за сваку од апелација. Инфо-сесије су намењене судијама и судијским помоћницима са подручја све четири апелације, чијим спровођењем је настављена обука која има за циљ да пружи подршку судовима да оживе медијацију и успоставе систем упућивања предмета код посредника.

Током извештајног периода спроведено је укупно осам предметних инфо-сесија по следећем редоследу: 2. октобра 2017. у Новом Саду и у Београду; 23. октобра 2017. године у Крагујевцу; 16. октобра 2017. године у Нишу; 30. октобра 2017. године у Новом Саду; 13. новембра 2017. године у Нишу и у Београду; и 27. новембра 2017. године у Новом Саду.

Домаћи и међународни правни оквир за примену медијације, медијабилност предмета и начини упућивања на медијацију као и представљање ефикасних и економичних модела за промоцију медијације, биле су теме ових инфо-сесија.

Учесницима је приказан и краћи филм који приказује поступак упућивања предмета на медијацију и представљена садржина упутства које је намењено председницима судова. Ово упутство су заједнички израдили Министарство правде, Врховни касациони суд и

Високи савет судства ради ефикаснијег успостављања служби за подршку медијацији при судовима.

Закључно са 20.12.2017. г., десет **организација** је добило дозволе за спровођење обуке за посреднике, али до сада, **само осам организација је спроводило обуку**, са укупним бројем полазника **1178**.

У периоду од 27.09.2017. године до 20.12.2017. године, *основна обука* је одржана је **10 пута од стране 5 организација**, и то од стране Партнера за демократске промене Србија, Центра за конструктивно решавање сукоба Србије, Центра за развој људских ресурса и менаџмент МНГ центар доо, ЈП Службени гласник и Факултета политичких наука, а укупно **166** лица је у том периоду завршило основну обуку.

Што се тиче специјализованих обука, одржана је *Породична медијација једанпут*, **18** полазника, *Медијација у случајевима зостављања на раду - мобинга једанпут*, **24** полазника у организацији Партнера за демократске промене Србија, *Посредовање у решавању спорова из области банкарских услуга, лизинга и осигурања једанпут*, **18** полазника, *Посредовање у привредним споровима, једанпут*, **21** полазник, у организацији Центра за конструктивно решавање сукоба Србије.

Кроз пројекат „**Медијација у привредним споровима**“ који спроводи ЕБРД у сарадњи са Правосудном академијом, Привредним апелационим судом, Министарством правде, и Партнерима за демократске промене, у току октобра 2017. године, закључно са 21.10.2017. године, одржана је **друга Основна обука посредника**. Обука је одржана у просторијама Привредног суда у Београду а полазници су били 12 судија и 9 судијских помоћника Привредног апелационог суда. У јуну месецу је одржана прва основна обука ради обуке судија и судијских помоћника Привредног суда у Београду, а сертификат је добило 20 учесника обуке. Следећа основна обука би требало да се организује у Привредном суду у Новом Саду за судије и сараднике из привредних судова са територије Војводине.

Спроведене обуке од почетка примене Закона, по организацијама које спровode обуке и врстама обуке

Назив и седиште органа, организације или правног лица које издаје уверење	Број издатих уверења
ЈП Службени гласник	79
Основна обука	47
Специјализована обука за посредника - медијатора у решавању индивидуалних и колективних радних спорова	18
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	14
Партнери за демократске промене Србија	584
Основна обука	440
специјализована обука - породична медијација	60
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	84
Факултет политичких наука	36
Основна обука	30
специјализована обука - породична медијација	6
Центар за конструктивно решавање сукоба Србије	356
Основна обука	226
Специјализована обука привреда	43
Специјализована обука решавање потрошачких и спорова у туризму	20
Спец.обука тренинг за тренере	32
Спец.обука Посредовање у решавању спорова из области банкарских услуга, лизинга и осигурања	35
Привредна комора Србије, Београд	34
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање (напредни ниво)	13
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање	21
НУМС, Светозара Марковића 9, Београд	85
Спец. обука - управљање предметима у медијацији	33
Спец. обука-напредне вештине посредовања	52
Партнери за демократске промене Србија	
Основна обука	
МНГ ЦЕНТАР Д.О.О. Вишњички венац 27	4
Основна обука	4
УКУПНО	1178

Спроведене обуке од почетка примене Закона, по врстама обука

Врста обуке	Број полазника
Основна обука	743
специјализована обука - породична медијација	66
Специјализована обука за посредника - медијатора у решавању индивидуалних и колективних радних спорова	18
Специјализована обука привреда	43
Специјализована обука решавање потрошачких и спорова у туризму	20
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање (напредни ниво)	13
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање	21
Спец. обука - управљање предметима у медијацији	33
Спец. обука-напредне вештине посредовања	52
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	98
Спец.обука тренинг за тренере	32
Спец.обука Посредовање у решавању спорова из области банкарских услуга, лизинга и осигурања	35
Основна обука	4
УКУПНО	1178

Јасне информације о условима за издавање дозвола за спровођење програма обука за посреднике су истакнуте на сајту Министарства, <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/12292/drzavni-organi-organizacije-i-pravna-lica-koje-sprovode-obuke-za-posrednike.php>.

Септембар, 2017: Закључно са 27.09.2017. г., девет организација је добило дозволе за спровођење обуке за посреднике, али до сада, само шест организација је спроводило обуку, са укупним бројем полазника 1.063.

У периоду од 28.06.2017. године до 27.09.2017. године, основна обука је одржана је 4 пута од стране 2 организације, и то Партнера за демократске промене Србија и Центра за конструктивно решавање сукоба Србије, а укупно 70 лица је у том периоду завршило основну обуку.

Што се тиче специјализованих обука, одржан је *Тренинг за тренере основне обуке за посреднике* једанпут, 11 полазника, у организацији Центра за конструктивно решавање сукоба Србије.

Спроведене обуке од почетка примене Закона, по организацијама које спроводе обуке

Назив и седиште органа, организације или правног лица које издаје уверење	Број издатих уверења
ЈП Службени гласник	79
Основна обука	47
Специјализована обука за посредника - медијатора у решавању индивидуалних и колективних радних спорова	18
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	14
Партнери за демократске промене Србија	566
Основна обука	440
специјализована обука - породична медијација	42
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	84
Факултет политичких наука	30
Основна обука	24
специјализована обука - породична медијација	6
Центар за конструктивно решавање сукоба Србије	269
Основна обука	174
Специјализована обука привреда	43
Специјализована обука решавање потрошачких и спорова у туризму	20
Спец.обука тренинг за тренере	32
Привредна комора Србије, Београд	34
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање (напредни ниво)	13
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање	21
НУМС, Светозара Марковића 9, Београд	85
Спец. обука - управљање предметима у медијацији	33
Спец. обука-напредне вештине посредовања	52
УКУПНО	1063

Јун, 2017. године: У периоду од 10.03.2017. године до 28.06.2017. године, основна обука је одржана је **3** пута од стране 3 организације, а укупно **49** лица је у том периоду завршило основну обуку.

(Од почетка 2017. године, Основна обука одржана је **5** пута, од стране **3** организације, а укупно **80** лица је у том периоду завршило ову обуку.)

Закључно са 28.06.2017. г., **девет организација** је добило дозволе за спровођење обуке за посреднике, али до сада, **само шест организација је спроводило обуку**, са укупним бројем полазника **963**.

У периоду од 10.03.2017. године до 28.06.2017. године, *основна обука* је одржана је **3** пута од стране 3 организације, и то Партнера за демократске промене Србија, ЈП Службени гласник и Центар за конструктивно решавање сукоба Србије, а укупно **49** лица је у том периоду завршило основну обуку.

Што се тиче специјализованих обука, *Породична медијација* је одржана **два** пута, укупно **34** полазника, у организацији Партнера за демократске промене Србија и Факултета политичких наука; *Медијација у случајевима злостављања на раду-мобинга* **два** пута, укупно **37** полазника, у организацији Партнера за демократске промене Србија и Службеног гласника; *Тренинг за тренере обуке за посреднике* одржан је **једанпут**, **21** полазник, у организацији Центра за конструктивно решавање сукоба Србије.

Спроведене обуке од почетка примене Закона, по организацијама које спроводе обуке:

Назив и седиште органа, организације или правног лица које издаје уверење	Број издатих уверења
ЈП Службени гласник	66
Основна обука	40
Специјализована обука за посредника - медијатора у решавању индивидуалних и колективних радних спорова	18
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	8
Партнери за демократске промене Србија	517
Основна обука	391
специјализована обука - породична медијација	42
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	84
Факултет политичких наука	23
Основна обука	17
специјализована обука - породична медијација	6
Центар за конструктивно решавање сукоба Србије	238
Основна обука	154
Специјализована обука привреда	43
Специјализована обука решавање потрошачких и спорова у туризму	20
Спец.обука тренинг за тренере	21
Привредна комора Србије, Београд	34
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање (напредни ниво)	13
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање	21
НУМС, Светозара Марковића 9, Београд	85
Спец. обука - управљање предметима у медијацији	33
Спец. обука-напредне вештине посредовања	52
УКУПНО	963

Укинуто је једно решење Министарства правде којим је дата сагласност на програм специјализоване обуке за посреднике – медијација у стечајном поступку и споразумном финансијском реструктурирању и донето је ново решење којим се даје дозвола за спровођење специјализоване обуке за посредовање у стечајном поступку Центру за конструктивно решавање сукоба Србије, из разлога промене закона, односно доношења новог Закона о споразумном финансијском реструктурирању.

Дана 27.04.2017. године у оквиру ЕБРД пројекта „Медијација у привредним споровима у Србији“ у Привредној комори Србије одржана је **Конференција** на тему „**Медијација као средство превенције и решавања спорова у привреди**“. Учешће на наведеној конференцији се присутним медијаторима рачуна као четири сата стручног усавршавања.

Дана 30. и 31. маја 2017. године **Субрегионална радионица о медијацији у области права интелектуалне својине** је организована од стране Завода за интелектуалну својину Србије у сарадњи са Светском организацијом за интелектуалну својину („*WIPO*“). Завод за интелектуалну својину је заједно са Министарством правде позвало судије - представнике Вишег и Привредног суда у Београду, који су надлежни за спорове о праву интелектуалне својине за територију Републике Србије, као и другостепене судове, Апелациони суд у Београду и Привредни апелациони суд, те је скоро десет заинтересованих представника правосуђа присуствовало семинару. Више о програму обуке можете наћи на следећем линку: <http://www.zis.gov.rs/pocetna.281.html?newsId=1850>.

У току 20-24. јуна у Београду одржана је **основна обука за медијаторе, за 6 судија и 14 судијских помоћника Привредног суда у Београду**, у оквиру спровођења ЕБРД пројекта „Медијација у привредним споровима у Србији“, у организацији Привредног апелационог суда, Правосудне академије и Партнера за демократске промене. Обука је спроведена у циљу оживљавања Центра за медијацију у Привредном суду Београд.

Правосудна академија је навела да је у извештајном периоду спроведено 10 инфо-сесија у вези са темом „Промоција и оснаживање посредовања – медијације, упућивање судских предмета на медијацију пред привредним судовима“, на којима је учешће узело укупно 250 учесника од априла до јуна месеца. Такође и то да се од 20. јуна до 24. јуна спроводи петодневна обука у сарадњи са Европском банком за обнову и развој, основна обука за посреднике-медијаторе за 6 судија и 14 судијских помоћника Привредног суда Београд у циљу оживљавања Центра за медијацију у Привредном суду Београд.

Март 2017. године: У периоду од 12.12.2016. године до 10.03.2017. године, Основна обука одржана је 5 пута (од тога два пута у 2017. години), од стране 4 организације, а укупно 67 лица (31 у 2017. години) је у том периоду завршило ову обуку. Специјализована обука је организована три пута.

У току је ажурирање програма за обуку судија-медијатора од стране Правосудне академије.

Закључно са 20.03.2017. г., девет организација је добило дозволе за спровођење обуке за посреднике али у току 2016. године, само шест организација је спроводило обуку.

Спроведене обуке у току 2016. године, по организацијама које спроводе обуке	Број издатих уверења
ЈП Службени гласник	39
Основна обука	21
Специјализована обука за посредника - медијатора у решавању индивидуалних и колективних радних спорова	18
Партнери за демократске промене Србија	290
Основна обука	246
специјализована обука - породична медијација	14
Специјализована обука медијатора - злостављање на раду (мобинг)	30
Факултет политичких наука	17
Основна обука	17
Центар за конструктивно решавање сукоба Србије	137
Основна обука	74
Специјализована обука привреда	43
Специјализована обука решавање потрошачких и спорова у туризму	20
Привредна комора Србије, Београд	34
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање (напредни ниво)	13
Специјализована обука посредника: споразумно финансијско реструктурирање	21
НУМС, Београд	85
Спец. обука - управљање предметима у медијацији	33
Спец. обука-напредне вештине посредовања	52
УКУПНО	602

Децембар 2016. године: Основна је обука за посреднике – медијаторе је спроведена два пута, од 05. до 09. октобра 2016. и од 30. новембра до 04. децембра, на којима је обучено укупно 49 полазника, од стране Партнера за демократске промене Србија, у сарадњи са Националним удружењем медијатора Србије (НУМС).

29. новембра 2016. НУМС је организовао Јавну трибину у Новом Саду, на тему „Медијација у Србији – ефикасније и хуманије решавање сукоба“, у оквиру које је 16 медијатора добило 6 сати усавршавања у виду специјализоване обуке из напредних вештина посредовања. Списак учесника који су завршили ову обуку достављен је 6.децембра 2016. године Министарству правде.

Центар за конструктивно решавање сукоба Србије спровело је специјализовану обуку из области посредовање у привредним споровима, 16.10.2016. г. (21 полазника).

Од 23. до 25. новембра 2016. године, у оквиру пројекта „Медијација у привредним споровима“ одржана је обука – тренинг будућих тренера за медијаторе, на којој је обучено 12 полазника из Привредне коморе Србије и Правосудне академије. Тренери на овој обуци били су експерти Леонардо Д'Урсо (Италија) и Константин-Ади Гаврила (Румунија).

Министарство правде је утврдило да организације које су добиле дозволе за спровођење обуке не достављају благовремено релевантне информације о одржавању истих као ни евиденцију о полазницима надлежном Министарству те је предузело одговарајуће мере ради унапређење њиховог рада и сарадње у овој области.

Правосудна академија је крајем октобра одржала конференцију поводом почетка пројекта „Комерцијална медијација у Србији“, која је укључивала планове реализације, смањење судских такси и судских трошкова, додатно стручно усавршавање медијатора као и предлоге за измене Закона о посредовању. Циљна група су били носиоци правосудних функција, адвокати и представници Привредне коморе. У новембру месецу је организован тренинг тренера. Будући предавачи ће вршити обуку према основном програму за обуку медијатора.

Раније активности: Члан 44. Закона о посредовању у решавању спорова предвиђа да се програм основне обуке утврђује актом министра, док се програм специјализоване обуке утврђује посебним актом струковног удружења за одређену област, уз сагласност министарства. Правни оквир је такође Правилник о програму основне обуке посредника ("Службени гласник РС", број 146/2015) и Правилник о ближим условима и поступку за издавање дозволе за спровођење основне и специјализоване обуке посредника и надзору над спровођењем обуке је донет и ступио на снагу у извештајном периоду, осам дана након објављивања ("Службени гласник РС", број 13/2015).

Четири организације су добиле дозволе за спровођење обуке за посреднике. Евиденција државних органа, организација и правних лица којима је издата дозвола за спровођење обуке за посреднике је јавно доступна на <http://www.mpravde.gov.rs/registar.php?id=9572>

Закључно са јуном 2016. године, дозволе за спровођење обуке за посреднике су издате следећим лицима:

1) ЦЕНТАР ЗА КОНСТРУКТИВНО РЕШАВАЊЕ СУКОБА СРБИЈЕ

- основна обука
- и специјализоване обуке:
- посредовање у решавању спорова из области банкарских услуга, лизинга и осигурања,
 - посредовање у привредним споровима,
 - посредовање у решавању потрошачких и спорова у туризму,

- медијација у стечајном поступку и споразумном финансијском реструктурирању,
 - тренинг за тренере основне обуке за посреднике,
- 2) ПАРТНЕРИ ЗА ДЕМОКРАТСКЕ ПРОМЕНЕ СРБИЈА
- основна обука
- и специјализоване обуке:
- медијација у случајевима дискриминације,
 - породична медијација,
 - медијација у случајевима злостављања на раду-мобинга,
 - напредне вештине комуникације и преговарања,
- 3) ЦЕНТАР ЗА РАЗВОЈ ЉУДСКИХ РЕСУРСА И МЕНАѢМЕНТ МНГ ЦЕНТАР Д.О.О
- основна обука
- и специјализоване обуке:
- медијација у случајевима злостављања на раду (мобинга)
 - преговарање и медијација у социјалној заштити,
- 4) НАЦИОНАЛНО УДРУЖЕЊЕ МЕДИЈАТОРА СРБИЈЕ
- специјализована обука:
- напредне вештине посредовања – медијације.
- 5) ЈП „СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК“
- за спровођење основне обуке
 - за спровођење специјализоване обуке: решавање колективних и индивидуалних радних спорова.
- 6) ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА – УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
- за спровођење основне обуке
- и за спровођење специјализоване обуке:
- напредне вештине посредовања
 - посредовање између жртве (оштећеног) и преступника (учиниоца)
 - медијација у породичним споровима
- 7) ПРАВОСУДНА АКАДЕМИЈА
- за спровођење основне обуке
- 8) АДР ПАРТНЕРС Д.О.О.
- за спровођење основне обуке

за спровођење специјализоване обуке:

- развој праксе и управљање предметима у поступку посредовања (case management)
- посредовање у привредним споровима
- посредовање у имовинским споровима
- напредне вештине преговарања у привреди.

Током првог и другог квартала 2016. године издата су шест решења којима се даје сагласност на програм како основне тако и специјализованих обука двома организацијама.

Први округли сто за судије са београдске апелације посвећен новом Закону о посредовању у решавању спорова је организован током маја месеца, до краја године ће бити организована још три округа стола за преостале три апелације на исту тему. Поред тога, Правосудна академија организује обуку за судије за упућивање на медијацију. Први семинар је организован 15. јуна 2016. године за 30 учесника из Другог суда, Основног суда у Чачку и Привредног суда у Београду. Таква континуирана обука ће бити организована током 2016. године.

Од почетка спровођења обуке за посреднике након усвајања новог закона, основна обука је спроведена укупно 18 пута од стране три организације, те је закључно са 20. септембром 2016. године 283 полазника прошло ову обуку.

Специјализоване обуке су спроведене у следећим областима:

- Породична медијација: једанпут, са 14 полазника;
- Решавање колективних и индивидуалних радних спорова: једанпут, са укупно 9 полазника;
- Медијација у случајевима злостављања на раду-мобинга: три пута, са укупно 77 полазника;
- Посредовање у привредним споровима: једанпут, са укупно 22 полазника;
- Посредовање у решавању потрошачких и спорова у туризму: једанпут, са укупно 20 полазника.

У оквиру Годишње конференције НУМС-а 4 сата стручног усавршавања је признато за укупно 96 полазника.

1.3.6.27. Стално ажурирање Регистра посредника и унапређење приступа подацима о посредницима и државним органима, организацијама и правним лицима којима је издата дозвола за спровођење обуке за посреднике. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018: Закључно са 31.03.2018. године, регистровано је **624 посредника**. Дозволе се континуирано издају, а регистар се редовно ажурира.

Праћење развоја примене медијације - Годишњи извештај о раду посредника у 2017. години

Ради праћења развоја примене медијације, у извештајном периоду састављен је Извештај о раду посредника у 2017. години, на основу поднетих извештаја о раду посредника. Од 384 посредника који су поднели извештај, **131 се изјаснио да су у току 2017. године посредовали** у решавању спорова, од којих је 58 посредовало у сарадњи са комедијатором. У току 2017. године, закључено је **619 споразума о приступању посредовању, док је 374 предмета окончао закључењем споразума о решавању спора посредовањем.**

У 55 поступака је предмет упућен од стране суда, према извештајима медијатора.

На подручју Апелационог суда у Београду спроведено је **55% поступака посредовања**, на подручју Апелационог суда у Крагујевцу спроведено је 19,4% поступака, на подручју Апелационог суда у Новом Саду – 13,2%, док је на подручју Апелационог суда у Нишу спроведено 12,4% поступака.

У првој половини 2017. године спроведено је 165 поступака медијације, од којих је 98 решено споразумом о решавању спора медијацијом, док је у другој половини број поступака медијације био **три пута већи.**

Издавање дозвола за посредовање

Министарство правде је издало прве дозволе за посредовање 15. априла 2015. године. У складу са чланом 38. став 3. Закона о посредовању у решавању спорова („Сл. гласник РС“, бр. 55/2014, даље Закон) дозвола за посредовање издаје се први пут са роком важења од три године, а приликом обнављања издаје се на рок од пет година. Имајући у виду да 15. априла 2018. године истиче трогодишњи рок важења првих издатих дозвола, Министарство правде је упутило обавештење посредницима (на сајту министарства, <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/18282/obnavljanje-dozvola-za-posrednike.php>, и циркуларним емејлом) о обнављању дозволе за посредовање у решавању спорова о условима за обнављање дозволе.

С тим у вези, Министарство правде је у извештајном периоду обавило неопходне консултације са Повереником за заштиту равноправности, а ради обезбеђења недискриминаторских услова за обнову дозвола посредника, у случају неиспуњавања услова због коришћења трудничког, породилског одсуства или одсуства са рада ради неге детета, као и због дуже болести или другог оправданог разлога.

Уколико лице не испуњава законом предвиђене услове за обнављање дозволе у периоду истека дозволе, а жели и даље да се баве посредовањем, може поднети нови захтев за издавање дозволе за посредовање и упис у Регистар посредника и тако одржати континуитет важења дозволе. Брисањем из Регистра због истека времена на који је дозвола издата посредници не губе право да поново буду уписани у Регистар.

Децембар, 2017: Закључно са 20.12.2017. године, регистровано је **596** посредника.

Убедљиво највећи број посредника је са подручја Града Београда (**274 посредника** тј. **46%**), док је **65** из Новог Сада, **25** из Ниша, а **17** из Крагујевца.

Највећи број посредника је из реда адвоката (122, што представља 19% од укупног броја посредника), а дозволе су издате и следећим категоријама - 16 судија, 2 судијска сарадника, 2 судијска помоћника, 3 јавних извршитеља и 2 помоћника јавних извршитеља, 67 дипломираних правника, 4 психолога, 1 јавни бележник, 60 економиста

Дозволе се континуирано издају, а регистар се редовно ажурира.

Министарство правде је дана 21.12.2017. године упутило свим регистрованим посредницима обавештење да поднесу Годишњи извештај о обављеним посредовањима, коришћењем формулара који је доступан путем следећег линка:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdVI4hNmEk-Mgkcc0ha5MSaciqbXZm8DfUX9QZJRq8ZOкxS-g/viewform?usp=sf_link

Септембар, 2017: Закључно са 27.09.2017. године, регистровано је 560 посредника. Дозволе се континуирано издају, а регистар се редовно ажурира.

У извештајном периоду, рад на развоју Регистра посредника је настављен, а престављање унапређених функција се очекује у 4. кварталу 2017.године. У циљу унапређења вођења регистра медијатора у Републици Србији у будуће, од користи могу бити искуства Министарства правде Италије, који води централизован електронски регистар, и надзире пословање центара за медијацију, акредитованих тела за медијацију, медијатора и тренера за медијацију.

Јун, 2017. године: Закључно са 28. јуном 2017. године, регистровано је 517 посредника. Дозволе се континуирано издају а регистар се редовно ажурира. У извештајном периоду, обављени су два састанка у вези даљег развоја Регистра посредника, неопходних функција и података.

Март 2017. године: Закључно са 12. мартом 2017. године, регистровано је **449 посредника**. Дозволе се континуирано издају а регистар се редовно ажурира.

Евиденција државних органа, организација и правних лица којима је издата дозвола за спровођење обуке за посреднике је јавно доступна на <http://www.mpravde.gov.rs/registar.php?id=9572>

Регистар посредника је јавно доступан на <http://www.mpravde.gov.rs/intermediaries.php>.

Министарство правде и НУМС су у првом кварталу 2017. године примили велики број упита (телефонски и путем е-поште) о томе како приступити Регистру посредника као и информацији о организацијама/институцијама које су акредитоване за спровођење основне и специјализованих обука. Свим заинтересованим лицима се јасно даје инструкција по основу упита.

Раније активности: Министар правде је на основу чл. 40 и 42. Закона о посредовању у решавању спорова, Правилника о начину вођења регистра посредника и Правилника о поступку издавања, обнављања и одузимања дозволе за посредовање и обрасцу дозволе за посредовање, а у вези са чланом 33. Закона о посредовању у решавању спорова, дана 4.02.2015. године објавио јавни позив за издавање дозвола за посредовање у решавању спорова и упис у Регистар посредника. Укупан број посредника који су добили дозволу за посредовање у току 2015. године је 268. Прве дозволе посредницима издате су дана 15.04.2015. године док су последње дозволе издате у току 2015. године дана 17.12.2015. године.

Регистар посредника је јавно доступан на <http://www.mpravde.gov.rs/intermediaries.php>.

Закључно са 09.09.2016. години, регистровано је 392 посредника, од којих су 187 са подручја Београда.

Закључно са 12. децембром 2016. године, регистровано је 419 посредника.

1.3.6.28. Именовање Комисије за спровођење поступка одузимања дозволе за посредовање од стране министра надлежног за послове правосуђа и систематизација одговарајућег броја радних места у Министарству надлежном за послове правосуђа за вођење стручних и административних послова за потребе Комисије као и за вођење Регистра посредника и за надзор над спровођењем програма обуке. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Комисија за спровођење поступка одузимања дозволе за посредовање је образована 13.11.2015. године решењем министра правде, у саставу: 1. Љубица Милутиновић, судија Врховног касационог суда; 2. Блажо Недић, посредник; 3. Нела Кубуровић, помоћник министра правде.

У оквиру Сектора за правосуђе-Одељење за правосудне професије систематизовано је и попуњено једно радно место за вођење стручних и административних послова који се односе на систем посредовања.

Март, 2018: У циљу унапређења административних капацитета, унапређења сарадње са организацијама које спроводе обуку али и непосредног стицања увида у начин и квалитет спровођења обуке, три службеника из Одељења за правосудне професије Министарства правде су у току извештајног периода похађала Основну обуку посредника. У наредном кварталу у плану је израда упоредног извештаја о квалитету спровођења обуке, имајући у виду такође европске стандарде, са препорукама за унапређење исте.

У току извештајног периода, предузет је рад на упоредноправној анализи услова за бављење медијацијом у земљама региона и другим релевантним државама, а ради подизања капацитета. Такође, Министарство правде је у извештајном периоду обавило неопходне консултације са Повереником за заштиту равноправности, а ради обезбеђења недискриминаторских услова за обнову дозвола посредника, у случају неиспуњавања услова због коришћења трудничког, породилског одсуства или одсуства са рада ради неге детета, као и због дуже болести или другог оправданог разлога.

Децембар, 2017: Дана 29.11.2017. године министарка правде је донела решење о формирању нове Комисије за одузимање дозволе за посредовање, која је дана 11.12.2017. године одржала конститутивну седницу. Констатовано је да у 2017. години није било поднетих предлога за одузимање дозвола посредника, а одлучено је и да се на сајту Министарства објаве информације за грађане о могућности подношења притужбе на рад посредника и о раду Комисије за одузимање дозволе за посредовање: <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/17408/prituzbe-na-rad-posrednika.php>.

1.3.6.29. Унапређење промоције алтернативног решавања спорова, активностима као што су: -објављивање информација на интернет странама; -објављивање информативних брошура; -информисање путем медија; -израда инфографика. -организовање округлих столова и радионица. (Континуирано, почев од III квартала 2014. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018: Унапређење институционалне сарадње

У току извештајног периода, одржан је састанак (23.01.2018. године) са представницом Завода за интелектуалну својину Републике Србије (ЗИС) а ради разматрања могућности подизања свести о предностима алтернативних и вансудских начина решавања спорова из области права интелектуалне својине у Републици Србији, унапређења сарадње ЗИС-а са

Центром за арбитражу и медијацију Светске организације за интелектуалну својину¹⁰, Министарством правде и судовима. Консултант на пројекту МДФ и представница ЗИС-а су разматрале кораке за развијање капацитета за пружање административно-техничке и стручне подршке медијацији у области права интелектуалне својине, као кораке ка формирању Центра за медијацију, које би ЗИС могао у току 2018. године да предузме. Информација је постављена на сајт ЗИС-а: <http://www.zis.gov.rs/pocetna.817.html?newsId=2022>. Како је у овој области извршена концентрација надлежности при Вишем и Привредном суду у Београду, будућа ближа сарадња ових институција у циљу решавања спорова у раним фазама поступка је и из организационих разлога изузетно погодна, поред погодности због врсте предмета спора.

Поред наведеног, 23. јануара 2018. године представници Министарства правде су се састали са представницима Асоцијације медијатора Србије (АМС) и ЈП Службеног Гласника РС, а ради унапређења сарадње док су 2. фебруара присуствовали округлом столу на тему „Медијација у привредним споровима“, организованом од стране адвокатске канцеларије у сарадњи са привредним коморама.

Праћење развоја примене Упутства за унапређење примене медијације

Ради свеобухватнијег сагледавања предузетих мера и ефеката упутства, као и прикупљања информација о плановима судова за 2018. годину, Министарство правде је у сарадњи са Врховним касационим судом позвало председнике основних, виших и привредних судова да доставе извештај о предузетим мерама за унапређење медијације. Укупно је **81 судова** доставило извештај, и то **17 виших, 51 основних, и 13 привредних**. У односу на прву половину 2017. године, након доношења Упутства и промоције истог од стране доносиоца и Правосудне академије кроз одржавања низа инфо-сесија, **приметно је значајно повећање ангажовања судова на овом пољу, укључујући предузимање активности ради упознавања шире јавности о предностима алтернативног решавања спорова** (путем веб странице суда, огласних табела, путем средстава јавног информисања, инфо пултова, информисања јавности учешћем у телевизијским емисијама, упознавања странака са медијацијом током поступка, штампањем и додељивањем флајера) - 51,9% судова се изјаснило да предузима активности ради упознавања шире јавности о предностима алтернативног начина решавања спорова.

Судови су активније приступили и **закључивању споразума о сарадњи са пружаоцима услуга медијације - 7 судова је закључило споразум о сарадњи са екстерним партнерима суда, односно пружаоцима услуга медијације** док је 41 суд изјавио да води ажурну евиденцију судија и судијских сарадника уписаних у Регистар посредника, из које странке могу изабрати посредника ради решавања предмета у поступку медијације. **41 суд** се изјаснио да је видно истакнуо на огласној табли суда или на други погодан начин податке о евиденцији медијатора са подручја суда уписаних у Регистар који води Министарство правде, уз навођење медијатора који су обавестили суд да ће спроводити медијације бесплатно,

¹⁰ [World Intellectual Property Organization Arbitration and Mediation Center](#)

Закључно са 22. јануаром 2018. године, Инфо-службу за подршку алтернативним начинима решавања спорова у оквиру суда је основало **49 судова** ради пружања обавештења о могућности и поступку алтернативног решавања спорова. **64 суда се изјаснило да планира да организује недељу поравнања и медијације у 2018. години**, ради промоције алтернативног решавања спорова, у оквиру које се одржавају рочишта за покушај постизања судског поравнања или састанци у оквиру поступка медијације, и то 13 виших, 41 основних, и 11 привредних. **У 37 судова је донето „Упутство о систему рада и начину поступања инфо-службе за подршку алтернативном решавању спорова“** на основу члана 3, 6. и 101. став 2. Судског пословника и Годишњег распореда послова. **У 45 судова је обезбеђена просторија суда за тзв. Центар за медијацију. У 29 судова су** приликом преиспитивања разлога повећања броја старих предмета и допуне појединачних програма решавања старих предмета (рок 1.10.2017. године) у грађанској материји **укључене и мере за унапређење примене медијације ради спречавања настанка старих предмета.**

Као примере добре праксе у првом кварталу 2018. године, истичемо следеће: У јануару 2018. године у Нишу је организован скуп ради промоције потписивања протокола о сарадњи између Основног и Вишег суда, с једне стране, и нишког јавног предузећа "Обједињена наплата", с друге стране, о примени медијације у решавању спорова који проистичу из пружања комуналних услуга. Овај догађај је био значајно медијски праћен - вест о потписивању протокола су пренели сви локални медији и неки са националном фреквенцијом попут РТС-а, Радио 202 и други.

Потписивању протокола су присуствовали помоћник министра правде Јелена Деретић, Директор Правосудне академије, Ненад Вујић, представници обједињене наплате ЈКП Медијана, председници судова и судије са подручја Апелационог суда у Нишу. Нарочито је значајно и присуство у великом броју адвоката, јавних извршитеља, медијатора, представника Правног факултета у Нишу, Скупштине града и других.

Правосудна академија ће на обукама „Промоција и оснаживање медијације за председнике судова“ (планирано 4 семинара за подручје сваке од апелација), дистрибуирати Споразум Вишег суда у Нишу ЈКП Медијане у виду пропратног материјала, како би Споразум послужио као оквирни модел који би и остали судови у Србији у будућности могли применити као корисну праксу према својим потребама. На Правосудној академији у плану су „Обуке за професионално вођење Инфо службе за медијацију“ у којима ће такође између осталог бити приказан „Нишки модел“, а осим тога, у оквиру „Напредне комуникацијске обуке портпарола судова“ тематски ће се са портпаролима радити на развијању комуникационих стратегија и медијских планова са посебним акцентом на медијацију и медијских вештина у представљању медијације у средствима информисања.

У оквиру Пројекта за решавање проблема задужења и престанка пословања у региону Западног Балкана који се спроводи у оквиру саветодавних услуга Међународне финансијске корпорације (ИФЦ), чланице Групаације Светске банке, а под покровитељством Швајцарског секретаријата за економске послове (СЕЦО) и који има за циљ да ублажи

настале негативне ефекте глобалне финансијске кризе у региону кроз унапређење система инсолвентности у Албанији, БиХ и Србији, предвиђена је активност „омогућавање вансудских поступака и медијације у циљу смањења оптерећености судова, као и времена и трошкова потребних за решавање предмета, и јачање капацитета учесника у стечајном поступку, као што су судије, адвокати и стечајни управници.“ У извештајном периоду, пројекат је подржао **оснивање инфо-службе за медијацију у Привредном суду у Београду**, заједно са Мултидонаторским фондом за подршку сектору правде (МДФ-ЈСС), а ради промовисања посредовања у решавању привредних спорова. Опремљене су просторије, постављен је инфо пулт, обезбеђен репро материјал (брошуре, постери, визит карте, Ролл-уп банери).

У извештајном периоду одржан је заједнички састанак представника Привредног суда у Београду, Привредног апелационог суда и Министарства правде (МДФ-ЈСС) а ради усклађивања активности и ставова око даљег рада на промоцији. Такође, одржано је неколико састанка ради координације активности на ЕБРД пројекту „**Медијација у привредним споровима у РС**“, у оквиру којег ће средином маја бити одржана дводневна конференција.

Дан адвокатуре

На обележавању 156. годишњице адвокатуре у Србији и Дана адвокатуре у Дому Народне скупштине Србије 24.02.2018. године министарка правде Нела Кубуровић је изразила уверење да ће у наредном периоду министарство и адвокатура заједничким напорима побољшавати квалитет и ефикасност правде у Србији и унапређивати положај и улогу адвокатуре. Она је овом приликом нагласила и да адвокатура може дати значајан допринос унапређењу примене медијације и да очекује да ће адвокати бити поуздан партнер у овој реформи; видети: <https://www.mpravde.gov.rs/vest/18066/ministarka-kuburovic-partnerstvo-sa-advokaturom-u-poboljsanju-kvaliteta-i-efikasnosti-pravde.php>.

Арбитражна конференција

У петак, 16. марта 2018. године, Правни факултет Универзитета у Београду је био домаћин X Београдске арбитражне конференције која је окупила неколико десетина професора, адвоката и других стручњака из области арбитражног права (<https://www.mpravde.gov.rs/vest/18799/arbitrazno-prolece-na-pravnom-fakultetu-u-beogradu.php>). Ивана Нинчић, консултант на пројекту МДФ се у име Министарства правде захвалила организатору на деценији континуираног рада на промовисању арбитраже као алтернативног начина решавања спорова и унапређењу знања о арбитражном праву и пракси и истакла како је постојање доступног, непристрасног, ефикасног и ефективног система за алтернативно решавање спорова једно од мерила за вредновање степена владавине права али и добрих услова пословања.

Децембар, 2017 године: У септембру и октобру, МП је наставило да сарађује са два пилот суда - Други основни суд у Београду и Основни суд у Крагујевцу и Пројекат ефикасност правосуђа ИПА 2012 (ЈЕП) како би се осмислиле и припремиле активности за Недељу медијације, која је одржана око 25. октобра 2017. године, у недељи Европског дана правде.

Дводневна обука је одржана 10. и 11. октобра у сарадњи са ИПА 2012 ЈЕП и Правосудном академијом, на којој је присуствовало 81 посредник, тј. 1/5 посредника у регистру МП. Обуку су одржали експерт ЕУ, локални експерт и судија, док је консултант Министарства правде Р/АФУ одржала уводно обраћање и учествовала у праћењу симулација, како би пружила повратне информације посредницима и утврдила постојећи ниво знања и вештине. Даље, за адвокате у Крагујевцу одржана је радионица, у сврху припреме за Недељу. Имајући у виду мали број случајева у којима су странке добровољно ушле у посредовање, 32 медијатора је учествовало у медијацијама организованим током недеље медијације. Припрема за недељу укључивала је израду промотивног материјала, организацију обука и смернице за управљање предметима, као и израду образаца и критеријума за избор медијатора.

Одржана су два важна регионална састанка. 24. и 25. октобра одржан је састанак Мреже медијатора из југоисточне Европе у Загребу, Хрватској током које је дискутовано о законима о медијацији, свести јавности о медијацији и потенцијалима за побољшање инвестиционе климе у региону кроз промоцију посредовање. Приказани су најновији развојни моменти у Србији и препреке у имплементацији. Исто тако, у Бечу је одржана радионица за побољшање механизма за решавање инвестиционих спорова спорова (ИСДС) у земљама ЈИЕ.

Израђен је Извештај о утицају препорука Савета Европе и Смерница СЕПЕЖ-а о медијацији на развој медијације у Србији, за радну групу ЦЕПЕЈ-МЕД.

На завршном догађају ИПА 2012 ЈЕП-а 1. децембра 2017. године, панел дискусија је посвећена медијацији, о препрекама у примени важећег закона, о разматрању новог система, укључивањем свих главних заинтересованих страна и начинима за унапређење примене медијације у Србији у наредних пет година.

Такође, пружена је информација о статусу имплементације система медијације: <http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:653399-Bilans-medijacija-Vise-vole-spor-nego-dogovor>. У циљу бољег информисања грађана о овом поступку и његовим предностима, МП је унапредило садржај о медијацији на веб страници Министарства, <http://www.mpravde.gov.rs/sekcija/15851/medijacija.php>.

Одржан је састанак Радне групе за успостављање ефикасног и одрживог система медијације са експертом за медијацију пројекта ИПА 2012, Леонардо Д'Урсо, 6. децембра, како би разговарали о препорукама наведеног експерта за нови систем медијације и нови закон. Налази из Недеље медијације указују на потребу да се предузму значајнији кораци за повећање употребе медијације, укључујући и доношење новог закона сличном италијанском моделу медијације (прва сесија информација).

Настављено је промовисање Упутства за унапређење медијације у Републици Србији, укључујући и кроз уводно обраћање министра правде на годишњем саветовању судија у Врњачкој Бањи у октобру.

Одржан је један састанак ГЕММЕ националне секције.

Програмом обуке Правосудне академије планирано је да се одржи **укупно дванаест инфо-сесија под називом „Промоција и оснаживање медијације у судовима опште надлежности“** и то **по три за сваку од апелација**. Инфо-сесије су намењене судијама и судијским помоћницима са подручја све четири апелације, чијим спровођењем је настављена обука која има за циљ да пружи подршку судовима да оживе медијацију и успоставе систем упућивања предмета код посредника.

Током извештајног периода **спроведено је укупно осам предметних инфо-сесија** по следећем редоследу: 2. октобра 2017. у Новом Саду и у Београду; 23. октобра 2017. године у Крагујевцу; 16. октобра 2017. године у Нишу; 30. октобра 2017. године у Новом Саду; 13. новембра 2017. године у Нишу и у Београду; и 27. новембра 2017. године у Новом Саду.

Домаћи и међународни правни оквир за примену медијације, медијабилност предмета и начини упућивања на медијацију као и представљање ефикасних и економичних модела за промоцију медијације, биле су **теме** ових инфо-сесија. Учесницима је приказан и краћи филм који приказује поступак упућивања предмета на медијацију и представљена садржина упутства које је намењено председницима судова. Ово упутство су заједнички израдили Министарство правде, Врховни касациони суд и Високи савет судства ради ефикаснијег успостављања служби за подршку медијацији при судовима.

Септембар, 2017: У извештајном периоду, на интернет страници Министарства правде, заједно са другим корисним информацијама о медијацији, постављено је заједничко Упутство за унапређење примене медијације: <https://www.mpravde.gov.rs/tekst/16729/uputstvo-za-unapredjenje-medijacije-u-republici-srbiji-po-zakonu-o-posredovanju-u-resavanju-sporova.php>. Министарство је током периода извештавања наставило да промовише Упутство, које је добро прихваћено од стране медијатора и релевантних удружења (видети: <http://www.partners-serbia.org/en/?p=5190>). На састанку председника суда одржаног 29. августа 2017. године део састанка био је посвећен посредовању и представљању Упутства. Иако је министарка правде била спречена да присуствује састанку и учествује у презентацији Смерница, предвиђена је промоција Упутства и медијације као део уводног излагања министарке на предстојећој годишњој конференцији судија РС у Врњачкој Бањи у октобру.

Поруку је снажно подржала и министарка правде 6. септембра 2017. године у уводном излагању на годишњој конференцији привредних судова у организацији Привредног апелационог суда на Златибору. Видети:

- <https://www.mpravde.gov.rs/vest/16502/ministarka-kuburovic-rad-privrednih-sudova-vazan-za-unapredjenje-poslovne-klime-.php>;
- <http://www.blic.rs/vesti/drustvo/kuburovic-medijacijom-u-privredi-do-bolje-poslovne-klime/8s60zq2>;
- <http://www.rts.rs/page/stories/sr/story/125/drustvo/2859951/kuburovic-medijacijom-u-privredi-do-bolje-poslovne-klime.html>.

Током извештајног периода, МП је сарађивало са два пилот суда - Другим основним судом у Београду и Основним судом у Крагујевцу и Пројектом ефикасности правосуђа (ЈЕП) како би се осмислиле и спровеле активности у циљу припреме за Недељу медијације, која ће се одржати у недељи од 25. октобра 2017. године.

Правосудна академија је у извештајном периоду спровела једну инфо-сесију у вези са темом „Промоција и оснаживање посредовања – медијације, упућивање судских предмета на медијацију пред привредним судовима“, на којој је учешће узело укупно 20 учесника у јулу месецу, сарадника и судија Привредног суда у Београду.

У оквиру организације пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“ који финансира Европска унија, делегација судова и институција из Србије, коју је предводио председник Врховног касационог суда Драгомир Милојевић, боравила је у студијској посети Италији од 12. до 15. септембра 2017. године ради размене искуства у циљу унапређења примене медијације у судовима у Србији. Делегацију су поред председника ВКС, чиниле судије Врховног касационог суда, представник Високог савета судства, судије Другог основног суда, представници министарства правде и Државног правобранилаштва.

Током посете, одржани су састанци у Врховном касационом суду Италије, Центру за медијацију Адвокатске коморе у Риму, Сектору Националне школе за судије у оквиру Министарства правде Италије, АДР центру за медијацију у Риму, Грађанском суду у Риму и Министарству правде Италије. У италијанском моделу медијације остварен је успех у циљу смањења прилива нових предмета увођењем обавезног првог информативног састанка за ограничен број грађанских и приведених спорова, где странке пре него што поднесу тужбу суду најпре морају да попуне захтев за медијацију у неком од акредитованих центара за медијацију и да приступе првом састанку за медијацију уз обавезно присуство адвоката, док након првог састанка стране могу одлучити да ли желе да наставе са пуним поступком медијације. Видети: <https://europa.rs/italian-mediation-laboratory-inspired-serbian-judicial-delegation/?lang=en>. Након посете, одржан је састанак са министарком правде ради упознавања са детаљима посете и разматрања стратешких питања: <https://www.mpravde.gov.rs/en/vest/16429/discussion-about-strategic-approach-to-mediation.php>.

Асоцијације посредника и даље су активне у промоцији медијације путем новинских чланака и учешћа у информативним емисијама. У извештајном периоду, Делегација ЕУ је такође учествовала у подизању свести јавности о медијацији: <https://europa.rs/mediation-an-alternative-way-for-a-faster-judicial-process-in-serbia/?lang=en>; преведен на српски: <http://www.euractiv.rs/srbija-i-eu/11611-medijacija-alternativni-nain-za-ubrzanje-sudskih-postupaka-u-srbiji>. Партнери за демократске промене Србија објавили су Извештај "Медијација на правним факултетима у Србији", део пројекта Медијација у привредним

споровима Србији, реализован уз подршку Европске банке за обнову и развој (ЕБРД) и УК Фонда за инвестициону климу и добру управу: <http://www.partners-serbia.org/en/?p=5216>, како би се подигла свест о потреби укључивања ове области у наставу на правним факултетима.

Јун, 2017. године: Други основни суд у Београду је на основу одлуке в.ф. председника тог суда од 09.03.2017. године формирао инфо-службу суда за подршку алтернативном решавању спорова ради пружања информација о могућностима постизања мирног решавања спора. Спровodeћи наведену одлуку, суд је донео дана 29.03.2017. године и Упутство о начину рада ове службе, којим се прописују евиденције, начин избора медијатора и друге радње и поступци од значаја за спровођење Закона о посредовању у решавању спорова. Други основни суд је у овој активности био подржан од стране пројекта „Подршка примени медијације у правосуђу“.

Полазећи од постојећег правног оквира и најбоље праксе у развоју судски повезане медијације, током јуна 2017. године, Министарство правде, Врховни касациони суд и Високи савет судства заједнички су приступили изради Упутства за унапређење медијације у Републици Србији које је донето 28. јуна 2017. године. Упутство ће бити представљено широј стручној јавности на састанку свих председника судова који ће се одржати крајем августа 2017. године.

У извештајном периоду, Правосудна академија је спровела 10 инфо-сесија у вези са темом „Промоција и оснаживање посредовања – медијације, упућивање судских предмета на медијацију пред привредним судовима“, на којима је учешће узело укупно 250 учесника. У току извештајног периода, представници Привредног апелационог суда, у сарадњи са Министарством правде су иницирали упис у Регистар посредника свих судија привредних судова које имају основ за упис у регистар и жељу да се баве медијацијом те су технички оспособили просторије Центра за медијацију у Привредном суду у Београду, као и инфо-пулт, ради почетка рада ових служби на јесен. У току извештајног периода, представници ПАС-а су се састали са представницима Светске банке-МДТФ, те су се договорили о будућој подршци развоју Центра за медијацију у виду израде промотивног материјала, итд. У наредном периоду, у оквиру ЕБРД пројекта „Медијација у привредним споровима у Србији“ Центар за медијацију требало би да добије подршку развоју образаца и процедура за управљање предметима као и обуку (тзв. коучинг) и менторство менаџерима за управљање предметима у привредним судовима.

У циљу бољег обавештења грађана о овом поступку и његовим предностима, Министарство правде је истакло исцрпније информације о медијацији, укључујући поређење са судским поступком, на сајту министарства: <http://www.mpravde.gov.rs/sekcija/15851/medijacija.php>,

док се инфографици о медијацији такође појављују на профилу министарства на друштвеним мрежама, почевши од другог квартала 2017.г.

Дана 27. априла 2017. године у оквиру ЕБРД пројекта „Медијација у привредним споровима у Србији“ у Привредној комори Србије одржана је Конференција на тему „Медијација као средство превенције и решавања спорова у привреди“ на којој су присуствовали председници основних и привредних судова, судије, адвокати, медијатори и представници привреде и регионалних привредних комора. Министарство правде је подржало одржавање конференције, а представник министарства, Консултант за реформу правосудних професија на пројекту МДФ Р/АФУ Министарства правде Републике Србије се обратила учесницима у уводном говору. Више о конференцији видети у одељку „Медијација у привреди - потребна, а недовољно заступљена“ на интернет презентацији Министарства правде, <http://www.mpravde.gov.rs/actual.php>. Након завршетка конференције, одржан је састанак између представника ЕБРД-а, вођа пројекта, Министарства правде, Правосудне академије, Привредног апелационог суда и Привредне коморе Србије, ради усмеравања даљег тока пројекта.

Дана 24. априла 2017. године свечано је отворен Центар за медијацију у Адвокатској комори Чачка. На скупу поводом отварања Центра, присутне, међу којима су били адвокати, председници судова, судије и представници локалне самоуправе, поздравила је Јасмина Милутиновић, председница Адвокатске коморе Чачка. Своју подршку у уводном обраћању исказали су и Ивана Нинчић, Консултант за реформу правосудних професија, на пројекту МДФ Р/АФУ Министарства правде Републике Србије и судија Милош Павловић, председник Вишег суда у Чачку. На крају, Блажо Недић, програмски директор Партнера Србија представио је присутнима улогу и функционисања Центра за медијацију.

Центар за медијацију у АК Чачак формиран је у оквиру пројекта „Подршка примени медијације у правосуђу“, који Партнери за демократске промене Србија спроводе уз подршку Амбасаде Краљевине Холандије у Србији, уз активно учешће Основног и Вишег суда у Чачку, Адвокатске коморе Србије и Правосудне академије и подршку Врховног касационог суда и Министарства правде. Више информација о Центру и о овој промотивној активности могу се наћи путем следећег линка: <http://advokatskakomoracacak.rs/otvoren-centar-za-medijaciju-advokatske-komore-cacka/>.

У оквиру горе наведеног пројекта, израђена је и објављена публикација „Подршка примени медијације у судовима и адвокатури у Србији“, <http://www.partners-serbia.org/wp-content/uploads/2017/06/Podrska-primeni-medijacije.pdf>.

У току извештајног периода, Министарство је наставило да одржава редовне састанке у циљу планирања развоја система и предузимања конкретних корака и то: састанак са

представницима Врховног касационог суда и пројекта „Правосудна ефикасност“ у вези будућих пројектних активности, као и месечне састанке чланова радне групе за унапређење примене медијације, у ширем и ужем саставу, по секцијама, и одвојене састанке са новим члановима радне групе, попут представника Републичке агенције за мирно решавање радних спорова и Министарства трговине, туризма и телекомуникација. Два састанка Радне групе за успостављање ефикасног и одрживог система посредовања у решавању спорова у пуном саставу су одржана у су виду радионица на тему „Стратешки приступ унапређењу примене медијације у Републици Србији“ дана 31.05.2017. године и 30.06.2017. године. Радионице су организоване у хотелу „Зира“, уз подршку ИПА 2012 Пројекта „Ефикасност правосуђа“ и експерта за медијацију Леонардо Д’Урсо, који је изложио досадашња искуства европских земаља у увођењу медијације, након чега је размотрена применљивост решења као и кључна питања и кораке ка даљем развоју система у Србији. На другој радионици представљене су препоруке за развој медијације на подручју Другог основног суда у Београду и Основног суда у Крагујевцу (Д’Урсо), као и извештај „Финансијски подстицаји за примену посредовања - медијације у Републици Србији“ (Блажо Недић).

Министарство правде је такође одржало састанак са представницима „Асоцијације медијатора Србије“ ради упознавања са циљевима овог удружења, као и стратешким циљевима министарства.

4. маја 2007. године Консултант за реформу правосудног система одржала је састанак са секретаром „GEMME“ („Groupement européen des magistrats pour la médiation“) удружења европских судија које се залажу за медијацију, у вези могућности да неки од наредних састанака управног одбора „GEMME“ буде одржан у Републици Србији, те да буде праћен већом конференцијом о медијацији, уз међународно учешће.

Министарство правде је, уз подршку МДТФ ЈСС-Р/АФУ у извештајном периоду прикупило и обрадило годишње извештаје посредника у решавању спорова, и израдило обједињен извештај који указује на обим примене медијације.

Министарство је, уз подршку МДТФ ЈСС-Р/АФУ такође израдило анализу кадровских и инфраструктурних капацитета судова за примену медијације као и заинтересованости председника судова, судија и запослених за унапређење примене медијације.

Март 2017. године : Министарство правде је у извештајном периоду обрађивало годишње извештаје посредника за 2016. годину те вршило анализу кадровских и инфраструктурних капацитета за примену медијације на основу одговора судија, сарадника и председника судова, те о релевантним подацима обавестило јавност, <http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/drustvo/aktuelno.290.html:653399-Bilans-medijacija-Vise-vole-spor-nego-dogovor>, као и представнике осталих институција.

Министарство је одржало низ састанака у циљу планирања развоја система и предузимања конкретних корака и то: састанак са представницима Врховног касационог суда и пројекта „Правосудна ефикасност“ у вези будућих пројектних активности, укључујући промотивних активности, као и пет састанака чланова радне групе за унапређење примене медијације, у ширем и ужем саставу, по секцијама.

Дана 28. фебруара у просторијама Министарства правде договорено је оснивање националне секције „GEMME“ („*Groupement européen des magistrats pour la médiation*“) удружења европских судија које се залажу за медијацију, те је одлучено и да ће представник секције на састанку ове организације у Паризу, 4. марта 2017. године бити судија Апелационог суда у Новом Саду.

У оквиру пројекта „Подршка примени медијације у Србији“ који Партнери за демократске промене Србија (Партнери Србија) спроводе уз подршку Амбасаде Краљевине Холандије у Србији, одржан је низ састанака везаних за пружање подршке руководиоцима предмета Основном и Вишем суду у Чачку, Другом основном суду у Београду и у Привредном суду у Београду. Одлучено је и о формирању Центра за медијацију у Адвокатској комори Чачка, као и о изгледу формулара и промотивних материјала. У плану је и свечано отварање Центра крајем априла месеца.

15. децембра у просторијама Адвокатске академије у Београду, организована је још једна у низу интерактивних радионица „Медијација и адвокатура- улога адвоката у медијацији“, која има за циљ упознавање адвоката и адвокатских приправника са основним начелима и правним оквиром за примену медијације у Србији, као и са улогом адвоката у медијацији и утицајем медијације на адвокатску праксу. Слична, дводневна радионица, се планира за 31.03.2017.г.

Преко 150 чланова из целе Србије одазвало се иницијативи НУМС-а за пружање бесплатних услуга медијације (БУМ) и изразило спремност за активно учешће у пружању бесплатних услуга медијације. Планирано је да се у Београду (где се највећи број чланова одазвао акцији) БУМ спроводе у просторијама удружења у ул Кнеза Милоша 12 где је за своје деловање користило две канцеларије изнајмљене од Привредне Коморе Београда. Како је Удружењу једностраном одлуком ПКБ отказан Уговор о закупу, даље активности на реализацији програма пружања бесплатних услуга медијације одложене су до даљег.

08. марта 2017. Блажо Недић је гостовао у прилогу о медијацији у оквиру поподневне емисије „150 минута“ на телевизији Прва и у оквиру интервјуа (<http://www.prva.rs/web-tv/emisija/150-minuta/31750/150-minuta---08032017/94603/2-deo.html>) дао информације о томе који су то спорови погодни за медијацију и шта је још потребно унапредити како би примена медијације у Србији била на вишем нивоу. Неопходно је да по узору на земље у којима је забележена већа стопа примене медијације покушамо да применимо ефикасне мере и поступке које би такав ефекат омогућиле и у Србији. 14. марта 2017. Блажо Недић,

председник НУМС-а гостовао је у емисији Вести у 18ч на телевизији Прва Српска и говорио о предностима медијације/посредовања и циљевима Министарства правде да медијација постане препознатљива као начин за решавање спорова. Прилог је доступан путем следећег линка <https://www.facebook.com/NumsSrbija/?fref=ts>.

27. априла 2017. године у оквиру ЕБРД пројекта „Медијација у привредним споровима у Србији“ у Привредној комори Србије одржаће се Конференција на тему „Медијација као средство превенције и решавања спорова у привреди“ на којој је планирано присуство министра правде, председника основних и привредних судова, судија, адвоката и представника привреде и регионалних привредних комора.

У току је припрема реализације инфо-сесија на тему промоција и оснаживање посредовања – медијације, упућивање судских предмета на медијацију пред привредним судовима и судовима опште надлежности од стране Правосудне академије. Број планираних инфо-сесија од априла до децембра месеца 2017. године је 22.

Децембар 2016. године: Министарство правде је подржало иницијативу Привредне коморе Србије да активније промовише арбитражу као алтернативни начин решавања спорова те је Министар правде учествовала 29.09.2016. године на округлом столу „Алтернативни начини решавања спорова у привреди – предност домаће арбитраже“, на којем је представила предности и арбитраже и медијације. Више о догађају се може видети путем следећег линка: <http://www.mpravde.gov.rs/vest/13753/arbitraza-kao-alternativni-nacin-resavanja-sporova.php>.

У оквиру пројекта „Медијација у привредним споровима у Србији“ Европске банке за обнову и развој (ЕБРД), 28. октобра 2016. одржана је Конференција поводом отпочињања пројекта, на тему „Медијација у привредним споровима: достигнућа и изазови.“ Конференцији је присуствовало преко 120 медијатора, председника основних и привредних судова, судија, адвоката, привредника и представника регионалних привредних комора. Присутнима су се обратили Његова екселенција Денис Киф, амбасадор Велике Британије; Даниел Берг, директор ЕБРД-а; Чедомир Бацковић, помоћник министра правде задужен за европске интеграције и међународне пројекте; Драгомир Милојевић, председник Врховног касационог суда Србије; Мирослав Милетић, потпредседник Привредне Коморе Србије; Драгољуб Ђорђевић, председник адвокатске коморе Србије; Ненад Вујић, директор Правосудне академије; Блажо Недић из Партнера Србија; и Алеш Залар, бивши Министар правде Републике Словеније, испред Европског центра за обнову и развој из Словеније. Сви присутни истакли су значај овог Пројекта и нагласили да је алтернативно решавање путем медијације велики искорак у правцу убрзања решавања спорова и повећања ефикасности правосуђа у Србији.

У другом делу конференције одржан је округли сто на тему „Како унапредити квалитет услуга и повећати број захтева за медијацију“. Панелисти овог Округлог стола били су

Гордана Ајншпилер Поповић, судија Врховног касационог суда; Гордана Михаиловић, адвокат и медијатор; Ивана Нинчић, консултант за реформу правосудних професија при Министарству правде; Небојша Ђуричић, судија и председник Управног одбора Форума судија Србије; Јасмина Милутиновић, председница Адвокатске коморе Чачка; Божана Јакишић, координатор Бироа за посредовање при Привредној комори Србије; Невенка Томашевић, менаџер за проблематичне пласмане при Addiko банци. Истакнуто је да је главни задатак да се пословној заједници понуди и приближи могућност алтернативног решавања кроз медијацију, као једног ефикаснијег, јефтинијег и бржег поступка, чиме ће се пружити и значајан допринос даљем економском развоју и стварању бољег и повољнијег окружења за нова инвестирања у Србији.

Током Пројекта биће подигнути капацитети Центра за услуге и посредовање Привредне коморе Србије за пружање услуга медијације и пружена подршка правним факултетима у Србији за укључивање медијације у редовне наставне планове и програме.

Министарство правде је иницирало формирање Радне групе за унапређење примене метода алтернативног решавања спорова која ће бити састављена од стручњака и представника свих релевантних носилаца активности који ће у оквиру делокруга својих надлежности и рада обезбедити да се реформске активности у наредном четворогодишњем периоду ефикасно и ефективно планирају и што успешније спроведу. Основни задатак радне групе ће бити да изради и усвоји заједнички план активности те да кроз редовне састанке пружа смернице и стручна мишљења, координира рад носилаца активности, предлаже, разматра и прати план рада релевантних пројеката и носилаца активности у области медијације, те иницира сарадњу са другим институцијама, чије би учешће било од посебног значаја за унапређење примене метода алтернативног решавања спорова. У циљу формирања Радне групе све релевантне институције којима је упућен позив су доставили предлог својих представника, осим Адвокатске коморе Србије, те се одговор ове институције и даље чека. О формирању радне групе, њеним циљевима као и члановима из реда судија, Министарство правде је обавестило председнике свих судова 10.11.2016. године. У извештајном периоду, Министарство правде је изградило преднацрт акционог плана за унапређење примене метода алтернативног решавања спорова, који ће се даље разрађивати у оквиру радне групе.

Министарство правде је такође у сарадњи са судијама и Правосудном академијом израдило исцрпан упитник за председнике судова, судије, судијске помоћнике, полазнике Правосудне академије и приправнике-волонтере, у циљу утврђивања постојећих капацитета за примену медијације, како кадровских, тако и инфраструктурних.

Током представљања Извештаја Европске комисије за ефикасност правосуђа („СЕРЕЈ“): „Европски правосудни системи – ефикасност и квалитет правде“, које је Министарство правде организовало у сарадњи са Канцеларијом Савета Европе у Београду 23. новембра

2016. године, а на које су позвани и председници судова, истакнуто је да је један од закључака из извештаја управо неопходност промоције и коришћење алтернативних начина решавања спорова у грађанским и кривичним предметима у циљу смањења прилива предмета.

Невладиној сектору је такође активно радио на промоцији алтернативних метода решавања спорова.

У оквиру пројекта „Подршка примени медијације у Србији“ који Партнери за демократске промене Србија (Партнери Србија) спроводе уз подршку Амбасаде Краљевине Холандије у Србији, одржан је низ састанака везаних за пружање подршке руководиоцима предмета. 03. октобра 2016. одржан је састанак са судијом Другог основног суда Небојшом Ђуричићем и сарадницима, на ком је одлучено о формирању Службе за подршку алтернативном решавању спорова (СПАРС), као и о Правилнику о раду Службе и лифлетима који ће служити у промовисању Службе и медијације. Лифлети су одштампани 22. октобра 2016. и достављени Другом основном суду. На састанку одржаном са председником Привредног суда у Београду Јованом Кордићем и судијским сарадницима разматрано је како ће изгледати формулари за управљање предметима, упитник, образац за избор медијатора, допис о окончању, као и како прилагодити Правилник о раду службе за алтернативно решавање спорова потребама Привредног суда.

28. новембра 2016. Блажо Неђић, председник Националног удружења медијатора Србије (НУМС) готово је на Телевизији Коперникус, и том приликом причао о медијацији у привредним споровима. Снимак тог интервјуа доступан је на следећем линку https://www.youtube.com/watch?v=awnAIBV_rs&feature=youtu.be.

Национално удружење медијатора Србије (НУМС) организовало је 29. новембра 2016. Јавну трибину у Новом Саду на тему „Медијација у Србији – ефикасније и хуманије решавање спорова“. Трибина је организована у оквиру пројекта подржаног од стране Амбасаде Сједињених Америчких Држава у Србији, у Сали I Скупштине Аутономне покрајине Војводине, и присуствовало јој је преко 50 медијатора и медијаторки са подручја Војводине. Присутнима су се обратили Снежана Седлар, потпредседник Скупштине Аутономне покрајине Војводине; Ивана Нинчић, консултант за реформу правосудног професија при Министарству правде Републике Србије; Блажо Неђић, председник НУМС-а; Андријана Човић, самостални стручни сарадник за заштиту људских права из канцеларије Покрајинског омбудсмана; Миладин Нешић, Заштитник грађана општине Бачка Топола; и Славенка Гаврић Чукваш, адвокат и медијатор из Новог Сада.

Такође, НУМС је покренуло иницијативу за пружање бесплатних услуга медијације (БУМ) чији би циљ био вишеструк, а претпоставља неколико елемената које треба да утврдимо

како би обезбедили масовност, ефикасност, приступачност, квалитет и надзор услуга. Стога је у извештајном периоду спроведена анкета, у циљу утврђивања броја медијатора који су вољни да врше бесплатне медијације.

Раније активности: У циљу повећања видљивости Републичке агенције за мирно решавање радних спорова и ефикаснијег обављања послова из њеног делокруга, Агенција је припремила промотивне плакате и 19.06.2015. године иницирала њихово објављивање на огласним таблама судова како би се циљне групе на једноставан и лак начин упознале са надлежностима Агенције, у циљу алтернативног решавања радних спорова.

Поднети су захтеви за донаторском подршком пројеката који би се бавили промоцијом посредовања, како од стране Министарства правде тако и од стране невладиног сектора – релевантних удружења која се баве посредовањем у решавању спорова.

У суботу, 28. новембра 2015. године, одржана је Друга годишња конференција Националног удружења медијатора Србије на којој је присуствовало преко 130 медијатора и других учесника из преко 20 градова Србије. На Конференцији се обратио министар правде Републике Србије који је истакао значај организовања конференције имајући у виду да је ресорно министарство отворено да чује све предлоге и подржи активности које ће омогућити ефикаснију и делотворнију примену система алтернативног начина решавања спорова.

Предавачи у првом панелу су били Леонардо Д'Урсо, АДР Центар у Риму, из Италије који је говорио о правном оквиру за примену медијације у Италији, и шеф канцеларије УСАИД Пројекта за боље услове пословања (БЕП), који је поделио праксу Сједињених Америчких

Држава у области алтернативног решавања спорова. Другу панел дискусију о споразуму постигнутом у поступку посредовања медијације модерирала је Јелена Арсић са Правног факултета Унион у Београду, док су у панелу учествовали Проф. др Невена Петрушић са Правног факултета у Нишу, судија Младен Николић из Привредног апелационог суда у Београду, Биљана Бјелетић, адвокат, Славољупка Павловић, јавни бележник и медијаторка и Дејан Пешић, извршитељ и медијатор.

У организацији Регионалног савета за сарадњу (РЦЦ) и Министарства правде 23.12.2015. године у Београду је одржан регионални сусрет министарстава и посредника у циљу успостављања мреже удружења/центра медијатора.

29. јануара 2016. г., у сарадњи са Министарством правде и Националним удружењем медијатора Србије израђен је прилог Радио-телевизије Србије у циљу промовисања посредовања:

<http://www.rts.rs/page/stories/ci/story/124/%D0%94%D1%80%D1%83%D1%88%D1%82%D0%B2%D0%BE/2191378/%D0%A3%D0%BC%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%BE+%D0%BC%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%98%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%98%D0%B5+%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%92%D0%B0%D0%BD%D0%B8+%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D1%98%D0%B5+%D0%B1%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%98%D1%83+%D1%81%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B5+%D0%B7%D0%B0+%D1%80%D0%B5%D1%88%D0%B0%D0%B2%D0%B0%D1%9A%D0%B5+%D1%81%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B0.html>.

Током првог и другог квартала 2016. године, невладин сектор је активно радио на промоцији алтернативних метода решавања спорова:

Национално удружење медијатора Србије (НУМС) основано је 25. октобра 2014. године у Београду као независно, невладино, непрофитно и нестраначко удружење, са циљем промоције медијације као мирног начина решавања сукоба и унапређења услова за примену медијације у свим областима. НУМС ради на професионалном развоју и константном унапређењу знања и вештина својих чланова, како би се корисницима пружиле високо стручне услуге медијације. Један од најважнијих задатака НУМС-а је и подизање свести грађана и других корисника о предностима и доступности медијације. НУМС ће се, ради даљег развоја медијације, повезивати са сличним организацијама у региону и свету и тиме унапређивати медијаторску праксу у Србији кроз размену искустава, праксе и међународних стандарда.

НУМС, закључно са даном подношења извештаја, окупља 220 посредника-медијатора, који обухватају 25 различитих професија и долазе из 32 града Србије. НУМС има изабраног председника, Управни одбор од 9 чланова, Надзорни одбор од 3 члана, као и 6 регионалних координатора. НУМС-а непрофитно удружење, а средства за рад прикупља из донација и чланарина, док сви органи Удружења своје функције обављају *pro bono*.

НУМС, уз подршку Амбасаде САД у Србији, од септембра 2015. до августа 2016. године спроводи пројекат „Медијација као ефикасан метод решавања сукоба у Србији“. Циљ пројекта је подршка развоју НУМС-а и шира примена медијације у Србији у решавању сукоба ван редовног судског поступка. У оквиру пројекта спровode се следеће активности:

- Организовање дводневног семинара за 15 чланова удружења, на којима ће учесници стећи знања и вештине у области стратешког планирања за развој Удружења,
- Организовање округлих столова у шест градова у циљу промоције медијације у Србији,
- Организовање четири једнодневна семинара за укупно 120 медијатора у циљу обнављања и усавршавања медијацијских знања и вештина,

- Спровођење свеобухватне кампање са циљем представљања предности медијације – саопштења за јавност, развој веб сајта Удружења, израда промотивних лифлета и постера.

Резултат пројекта биће функционално Национално удружење медијатора Србије, као непрофитно национално удружење које окупља медијаторе различитих професија са циљем обезбеђења могућности за спровођење медијације у свим областима, унапређења вештина медијације и омогућавање лакшег приступа грађана медијацији.

Партнери за демократске промене Србија (Партнери Србија), уз подршку Амбасаде Краљевине Холандије у Србији, од децембра 2015. године спроводе пројекат „Подршка примени медијације у правосуђу“, који има за циљ допринос повећању ефикасности правосуђа кроз решавање постојећих и смањење прилива нових предмета путем ефикаснијег коришћења медијације за вансудско решавање спорова пре и након покренутог судског поступка. У оквиру овог пројекта који ће трајати 15 месеци, у координацији са Врховним касационим судом (ВКС), Министарством правде (МП), Адвокатском комором Србије (АКС) и НУМС-ом, у "пилот" судовима у Београду (Други основни суд и Привредни суд) и Чачку (Основни и Виши суд), као и у Адвокатској комори Чачак, биће подигнути капацитети за примену медијације, док ће Правосудна и Адвокатска академије започети спровођење едукације у овој области, а Министарство правде, ВКС и НУМС, обезбедити праћење примене и координацију активности ради ширења резултата овог пројекта на целокупној територији Србије.

Као централна активности пројекта у „пилот“ судовима, биће формиране „инфо-службе за подршку поступку посредовања“, у оквиру којих ће, у координацији са Правосудном академијом, бити организована 1) обука судијских помоћника и сарадника да, поред својих редовних задужења, буду оспособљени и да странкама пружају сву потребну организациону и техничку подршку ради упућивања и коришћења медијације, 2) стручно усавршавање судија за селекцију и упућивање погодних предмета на медијацију, као и 3) успостављање система за управљање судским предметима који су упућени на медијацију).

Пројекат подразумева и спровођење промотивних и едукативних активности у оквиру Адвокатске коморе Србије, а нарочито у Адвокатској комори Чачак, ради информисања адвоката и адвокатских приправника о новим законским решењима и предностима медијације за решавање спорова пре и у току судског поступка. Ове активности ће такође имати за циљ како сензибилизацију адвоката за медијацију, тако и унапређење вештина потребних за коришћење медијације у свакодневној адвокатској пракси.

Друге невладине организације, као што су Нансен дијалог центар Србија, Удружење грађана „Кокоро“ Бор, Удружење грађана „Шанса“ Пожаревац, Удружење грађана „Центар

за друштвено економски развој Јагодина“ су такође активни на пољу промовисања примене медијације.

Упоредиви статистички подаци о примени посредовања као алтернативне методе решавања спорова ће бити доступни у првом кварталу 2017. године, када ће подаци из 2015. године и 2016. године моћи да се пореде.

У периоду од 6-8. јуна 2016. године одржан је састанак у организацији Регионалног савета за сарадњу (Regional Cooperation Council – у даљем тексту „RCC“) поводом успостављања мреже удружења медијатора-посредника у решавању спорова Југоисточне Европе. У делегацији Републике Србије су учествовали представница Министарства правде, представница Врховног касационог суда и представник удружења медијатора (НУМС-а). Сви правосудни системи се сусрећу са истим тешкоћама, те нарочито проблемом стварања одрживог система алтернативног решавања спорова. С обзиром на сличне проблеме, мрежа може бити форум на којем ће се настојати да се израде решења који ће користима које доноси станкама, судијама, судском особљу убедити иста лица у своје предности. Активности ће моћи да се конкретизују тек након формирања буџета RCC за наредну годину.

У септембру 2016. године отпочео је двогодишњи пројекат „Привредна медијација у Србији“ Европске банке за обнову и развој који подржава Правосудну академију, Привредну комору Србије и правне факултете у унапређењу капацитета везаних за посредовање као алтернативни начин решавања спорова. Пројекат спроводи међународни конзорцијум који чине “ECDR” – Европски центар за решавање спорова из Словеније, "ADR Center" из Италије, "ADR Group" из Велике Британије и Партнери за демократске промене Србија, чији представници су се састали са представницима Министарства правде ради утврђивања приоритета и будућих заједничких активности, пре свега на промоцији медијације.

Министарство правде је у током трећег квартала 2016. године прикупило релевантну статистику и податке о постојећим и планираним активностима на пољу подршке система медијације. Већи пројекат који би обухватио медијацију као алтернативни начин решавања спорова тј. механизам за смањење заосталих предмета и скраћивање дужине трајања предмета је у досадашњем пројектном планирању изостао те представља приоритет Министарства правде у планирању за 2017. годину.

1.3.7.1 Усвајање новог Закона о извршењу и обезбеђењу имајући у виду препоруке и резултате садржане у Анализи и Извештају о систему извршења и обезбеђења у Републици Србији GiZ RoLE пројекта, а нарочито у смислу: -проширења надлежности извршитеља; -преношење старих комуналних предмета у надлежност извршитеља и

уређење питања трошкова и накнаде у тим поступцима; -увођење обавезне почетне обуке као услов за именовање за извршитеља. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март 2018: Решењем министра правде број: 06-00-00019/2018-22 од дана 22.03.2018. године, основана је Радна група за израду радног текста Закона о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу. Чланови Радне групе су представници Врховног касационог суда, Привредног апелационог суда, Привредног суда у Београду, Вишег суда у Београду, Трећег основног суда у Београду, Државног правобранилаштва, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Привредне коморе Србије, јавних извршитеља, Адвокатске коморе Србије, Савета страних инвеститора, Народне банке Србије, Републичког геодетског завода, Правног факултета, као и представници пројекта УСАИД „Владавина права“.

Министарство правде је пратећи примену прописа у овој области, коју нормативно уређује, пре свега надзирући спровођење поступка извршења и обезбеђења кроз свакодневни надзор над радом јавних извршитеља уочило одређене недостатке који утичу на ефикасно вођење поступка извршења и обезбеђења. Стога је министарство нашло да је потребно поново отворити законски текст и претрести све релевантне одредбе у циљу проналажења и прописивања решења која ће допринети побољшању систему ефикасности извршења и обезбеђења у пракси.

Народна скупштина Републике Србије је 18. децембра 2015. године усвојила предлог Закона о извршењу и обезбеђењу. Мноштво препорука садржаних у Анализи усвојено је у виду конкретних измена Закона. Превод нацрта уз анализу испуњености усвојених препорука достављен је Европској комисији током октобра 2015. године.

Влада је, на својој 167. седници од 30. октобра 2015. године, на предлог Одбора за правни систем и државне органе, утврдила у предложеном тексту, Предлог закона о извршењу и обезбеђењу, и закључила да, на основу члана 123. тачка 4. Устава Републике Србије и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), поднесе Народној скупштини Предлог закона о извршењу и обезбеђењу, на даљи поступак. Народна скупштина донела је Закон о извршењу и обезбеђењу, који је објављен у Службеном гласнику РС, број 106 од 21. децембра 2015. године. Предлагач Закона је Министарство правде.

-Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу је на 54. седници одржаној 14. децембра 2015. и 55. седници одржаној 17. децембра 2015. године размотрио Предлог закона о извршењу и обезбеђењу у начелу и појединостима.

-Закон о извршењу и обезбеђењу усвојен је на Деветој седници Другог редовног заседања Народне скупштине РС, одржаној 18. децембра 2015. године и објављен у „Службеном гласнику РС“, број 106/15.

-Анализом ефеката примене Закон о извршењу и обезбеђењу који је усвојен 2011. године и мењан три пута, уочено је да процесне одредбе закона нису прецизно уредиле овлашћења извршитеља у извршном поступку и поступку обезбеђења, њихов однос према суду, правна средства против аката које доносе, однос са извршним повериоцем и извршним дужником итд.

-Новим Законом о извршењу и обезбеђењу су детаљно реконструисани и реконституисани сви сегменти који се односе на процесни, материјалноправни и део о статусу извршитеља.

Законом су постигнути компромиси између брзине извршног поступка и уједначавања праксе судова (путем жалбе), проширена је надлежност извршитеља (да би се задржала и повећала брзина извршног поступка), најважнији акти извршитеља су подвргнути правном леку-приговору о коме одлучује суд, чиме се ујединила пракса извршитеља са подручја истог основног или привредног суда, преуређен је општи део извршног поступка како би се учинио прегледним и систематичним, постигнута су јаснија решења како би се избегли неспоразуми у пракси.

Овај закон ступа на снагу 1. јула 2016. године, осим одредаба члана 393. став 5, члана 470. став 2, члана 472. став 3, члана 473. став 2, члана 474. став 4, члана 481, члана 482. став 3, члана 483. став 2, члана 496. став 1, члана 497. став 2, члана 499. ст. 3. и 4, члана 501. став 4, члана 503. став 4, члана 504, члана 505. став 7, члана 509. став 4, члана 512. став 2, члана 516. став 3, члана 523. став 5, члана 524. став 6, члана 530, члан 532. став 5, члана 540. став 3, члана 548. и члана 549. овог закона које су ступиле на снагу осмог дана од објављивања овог закона у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Уз Закон о извршењу и обезбеђењу 18. децембра 2015. године донет је и Закон о изменама и допунама Закона о судским таксама („Сл. гласник РС”, бр. 106/2015), који рационализује таксе у извршном поступку, прилагођава случају када је јавни извршитељ одређен да спроводи извршење, те у многоме смањује трошкове извршног поступка.

1.3.7.2. Доношење неопходних подзаконских аката и аката Коморе за спровођење Закона о извршењу и обезбеђењу, нарочито у циљу: -Успостављања јасно

дефинисаних професионалних стандарда и критеријума за извештавање (о раду и финансијама), као и функционалног и транспарентног система одговорности извршитеља кроз уређење професионалне етике, дисциплинских поступака и система надзора и контроле од стране министарства надлежног за послове правосуђа и Коморе извршитеља; -Спровођења почетне и редовне стручне обуке. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године: 23. фебруара 2018. године су од стране Министарства правде усвојени Правилник о обуци кандидата и Правилник о обуци и стручном усавршавању јавних извршитеља. Комора извршитеља и Академија воде разговоре са представницима Министарства правде у вези са организацијом будућих обука, почетне и континуиране, за јавне извршитеље.

МИНИСТАРСТВО ПРАВДЕ: Од подзаконских аката у извештајном периоду, Министарство правде је дало сагласност на следећа акта Коморе јавних извршитеља: Правилник о почетној обуци кандидата за јавне извршитеље, Правилник о накнадама за рад и накнадама трошкова органа, чланова органа и чланова радних тела Коморе, Правилник о утврђивању уписнине и чланарине у Комору јавних извршитеља, Правилник о поступању по захтеву извршног повериоца Комори ЈИ за одређивање ЈИ којем се подноси предлог за извршење на основу веродостојне исправе ради намирења новчаног потраживања насталог из комуналних услуга и сродних делатности, Пословник о раду Савета за уједначавање праксе и Пословник о раду Етичког комитета Коморе јавних извршитеља.

Са Министарством правде је рађено на усаглашавању текста Правилника о почетној обуци кандидата за јавне извршитеље на који је добијена сагласност, чиме су се стекли услови за организовање и реализацију почетне обуке кандидата за јавне извршитеље.

Извршни одбор је усвојио Стратегију односа са јавношћу Коморе јавних извршитеља.

Табеларни приказ свих аката који се доносе на основу Закона о извршењу и обезбеђењу као и њихов статус можете наћи путем следећег линка:

https://drive.google.com/file/d/1uqQsmh_Y18N2mv5H7jcRV_tXscBoFrt/view?usp=sharing

Децембар, 2017: Од подзаконских аката у четвртм кварталу 2017. године Комора јавних извршитеља је донела Правилник о надзору над радом јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља, Пословник о раду Савета за уједначавање праксе у поступцима извршења и обезбеђења и Правилник о организацији и систематизацији послова у стручној служби Коморе јавних извршитеља. Скупштина Коморе је усвојила буџет Коморе јавних извршитеља за 2018. годину.

Извршни одбор Коморе јавних извршитеља према утврђеном плану активности, ради на доношењу и других подзаконских аката.

Табеларни приказ свих аката који се доносе на основу Закона о извршењу и обезбеђењу као и њихов статус можете наћи путем следећег линка:

https://drive.google.com/file/d/1uqQsmh_-Y18N2mv5H7jcRV_tXscBoFrt/view?usp=sharing

Софтвер за канцеларијски надзор је тестиран и очекује се да ће бити пуштен у рад у наредна два квартала.

Септембар, 2017: Од подзаконских аката у трећем кварталу 2017. године Комора јавних извршитеља је донела Правилник о почетној обуци кандидата за јавне извршитеље; Правилник о накнадама за рад и накнадама трошкова органа, чланова органа и чланова радних тела Коморе јавних извршитеља; Пословник о раду Скупштине Коморе јавних извршитеља и Правилник о поступању по захтеву извршног повериоца Комори јавних извршитеља за одређивање јавног извршитеља којем се подноси предлог за извршење на основу веродостојне исправе ради намирења новчаног потраживања насталог из комуналних услуга и сродних делатности. Такође је усвојен буџет Коморе јавних извршитеља, на који је Министарство правде дало сагласност. Због ускраћивања сагласности на првобитно донет Правилник о одређивању уписнине и чланарине јавних извршитеља из другог квартала 2017. године, Комора је донела нови Правилник и доставила Министарству правде на сагласност.

Извршни одбор Коморе јавних извршитеља према утврђеном плану активности, ради на доношењу и других подзаконских аката.

Након што правилник о почетној обуци претрпи измене у складу са предлозима Министарства правде, основна обука може да почне да се спроводи.

Табеларни приказ свих аката који се доносе на основу Закона о извршењу и обезбеђењу као и њихов статус можете наћи путем следећег линка:

<https://drive.google.com/a/nincic.eu/file/d/0B33kyTebMpi4b282cGIUODZFTU0/view?usp=sharing>

Рад на изради софтвера за канцеларијски надзор се приводи крају.

Правосудна академија известила је да су у току извештајног периода Министарству правде послати Правилник о обуци кандидата и Правилник о обуци и стручном усавршавању јавних извршитеља и да се чека њихово усвајање како би могла да се реализује планирана обука.

Јун, 2017. године: У току извештајног периода, одржана су четири састанка представника Министарства правде и Јавноизвршитељске коморе, ради завршетка израде правилника о обуци Коморе јавних извршитеља, чије усвајање предстоји од стране Извршног одбора у наредном кварталу.

Настављен је рад на изради софтвера за канцеларијски надзор.

Од подзаконских аката у другом кварталу 2017. године Комора јавних извршитеља је донела Пословник о раду Извршног одбора (ступио на снагу по добијању сагласности Министарства правде), Одлуку о огласној табли Коморе јавних извршитеља и Правилник о одређивању уписнине и чланарине јавних извршитеља.

Претходним ступањем на снагу Статута Коморе јавних извршитеља („Службени гласник РС“ број 105/16) и избором чланова органа Коморе у складу са новим законским и подзаконским прописима, стекли су се услови да се Извршни одбор као доносилац највећег броја подзаконских аката Коморе конституише у марту 2017. године. Извршни одбор је утврдио план активности, којим је до краја године предвиђено доношење и других подзаконских аката.

У току извештајног периода су израђени Правилник о обуци кандидата и Правилник о обуци и стручном усавршавању јавних извршитеља. Спроведен је избор свих органа коморе. У сарадњи са УСАИД-ом и ИПА Пројектом подршке Правосудној академији су спроведене ове активности, као и одржавање свечаног Конгреса поводом 5 година постојања Јавних извршитеља у Републици Србији.

Март 2017. године: Извршни одбор Коморе јавних извршитеља усвојио је 17. јануара 2017. године Правилник о обрасцу легитимације помоћника јавног извршитеља, издавању и уништавању легитимације помоћника јавног извршитеља и евиденцији о издатим легитимацијама, на који је Министарство правде Републике Србије дало сагласност 13. марта 2017. године, чиме је исти ступио на снагу.

Уз подршку УСАИД пројекта „За боље услове пословања“ дана 26. и 27.01.2017. године у просторијама Правосудне академије у Новом Саду, 23. и 24.02.2017. године у Нишу и у 02. и 03.03.2017. године у Крагујевцу одржана је обука из финансијског управљања, коју су изводили представници организације „Партнери за демократске промене“, а у којима су учествовали јавни извршитељи са подручја апелационих судова у Новом Саду и Нишу.

Правилници о обуци Коморе јавних извршитеља коморе нису још увек донети те се званична обука није спроводила. Комора, пак, у међувремену редовно обавештава јавне извршитеље и заменике јавних извршитеља о свим скуповима од значаја за њихово усавршавање.

У току је израда Стандарда професионалног понашања јавних извршитеља. Израда софтвера за канцеларијски надзор је у фази дефинисања кверија, док су предлози за групе података завршени, и у обради од стране софтверске фирме. Предметни софтвер ће дати праву анализу трошкова и наплаћених износа у јавноизвршитељским канцеларијама, омогућавањем да Министарство правде прати релевантне активности и израчунава трошкове, узимајући у обзир и средство и предмет извршења и накнаду за успешност.

Децембар 2016. године: Скупштина Коморе извршитеља усвојила је на седници одржаној 19.11.2016. године Статут Коморе јавних извршитеља и Етички кодекс јавних извршитеља те је у току процедура Министарства правде за давање сагласности на предметна акта и окалањања техничких омашака у истим.

Имајући у виду чињеницу да је Етички кодекс донет, Министарство правде је приступило формирању радне групе ради окончања израде Правилника о стандардима професионалног понашања.

За јавне извршитеље и заменике јавних извршитеља којима је то потребно, у току је припремна настава за полагање правосудног испита, која се завршава 10.12.2016. године.

У организацији Канцеларије Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, одржана је у Београду 29. и 30.11.2016. године обука из области заштите података о личности у којој је учествовало 5 јавних извршитеља из целе Србије (на обуци је било предвиђено укупно 5 места за јавне извршитеље).

У сарадњи са Врховним касационим судом и УСАИД пројектом "За боље услове пословања", а уз подршку Министарства правде Републике Србије, Комора извршитеља је организовала стручни скуп "Нови прописи о извршењу и обезбеђењу у примени", у хотелу "Парк" у Новом Саду 2. и 3.12.2016. године, на којем су разматрана питања примене новог Закона о извршењу и обезбеђењу, размењена искуства и заузети одређени ставови у циљу уједначавања праксе. Циљна група овог скупа били су јавни извршитељи, а присуствовао је и одређени број судија Врховног касационог суда, привредних судова, виших судова и основних судова у Републици Србији.

Уз подршку УСАИД пројекта "За боље услове пословања" 8. и 9.12.2016. године у просторијама Правосудне академије у Београду одржана је обука из финансијског управљања, коју су изводили представници организације "Партнери за демократске промене", а у којој је учествовало 25 јавних извршитеља са подручја надлежности Апелационог суда у Београду.

Комора јавних извршитеља у међувремену редовно обавештава јавне извршитеље и заменике јавних извршитеља о свим скуповима од значаја за њихово усавршавање.

Раније активности: У „Службеном гласнику РС”, број 58 од 22. јуна 2016. године објављен је сет правилника из области извршења и обезбеђења који се примењују од 1. јула 2016. године:

- Правилник о испиту за јавног извршитеља
- Правилник о Обрасцу легитимације јавног извршитеља и заменика јавног извршитеља, издавању и уништавању легитимације и евиденцији о издатим легитимацијама:
- Правилник о поступку јавног конкурса за именовање јавних извршитеља, саставу конкурсне комисије и начину њеног рада;
- Правилник о облику, изгледу и величини штамбиља јавног извршитеља;
- Правилник о измени Правилника о дисциплинском поступку против јавних извршитеља.

Нова Јавноизвршитељска тарифа је донета ("Службени гласник РС", број 59 од 28. јуна 2016).

У „Службеном гласнику РС”, број 62 од 13. јула 2016. године објављен је други сет правилника:

- Правилник о начину вођења Именика јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља и Именика ортачких друштава јавних извршитеља
- Правилник о општим условима за закључивање уговора о осигурању јавних извршитеља.

1.3.7.3. Редовно спровођење надзора и контрола функционисања система извршитеља од стране Коморе извршитеља и Министарства надлежног за послове правосуђа, у складу са Законом о извршењу и обезбеђењу и спроведеним актима;

Редовно извештавање Комисије за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године и предузимање неопходних мера ради отклањања проблема и унапређења рада. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: На дан 26. март 2018. године **228 јавних извршитеља и 27 заменика јавних извршитеља обавља делатност на територији Републике Србије.**

У извештајном периоду, Министарство правде је наставило са појачаним надзором над радом јавних извршитеља. У периоду јануар – март 2018. године у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на **вршење надзора над радом јавних извршитеља**, обављане су следеће активности:

- у извештајном периоду јануар - март 2018. године примљено и поступано је у 118 нових притужби и представки, као и по поновном обраћању странака;
- на сајту Министарства правде вршено је редовно ажурирање података о промени седишта, телефона или мејлова јавних извршитеља;
- телефонским путем су свакодневно грађанима пружане информације у вези рада јавних извршитеља;
- обављена су два надзора над радом јавних извршитеља именованих за подручје Вишег суда у Нишу и Привредног суда у Нишу;
- донето је једно решење о престанку делатности јавног извршитеља;
- донета су три решења о разрешењу јавних извршитеља;
- присуство на IV Годишњем саветовању јавних извршитеља, Копаоник, 24.-25. март 2018. године;

У извештајном периоду, Дисциплинска комисија за вођење дисциплинског поступка против јавних извршитеља примила је 1 захтев за утврђивање дисциплинске одговорности јавних извршитеља који је поднет од стране Дисциплинског тужиоца Коморе јавних извршитеља.

Дисциплинска Комисија је окончала 8 поступака који су започети у 2017. години и том приликом донела следеће одлуке:

- 2 дисциплинске мере - новчана казна;
- 3 дисциплинских мера - опомена;
- 3 ослобађајуће одлуке.

Девет поступака против јавних извршитеља која су покренута у 2017. години су у току.

Укупно у раду Дисциплинске комисије налазе се 10 предмета.

Комора јавних извршитеља:

У првом кварталу 2018. године Комори јавних извршитеља је поднето 177 притужби на рад јавних извршитеља. У истом периоду поступано је по 276 притужби. У наведеном периоду решено је укупно 160 предмета. Одређена су и извршена 2 ванредна теренска надзора. Комора је поднела 1 захтев за утврђивање дисциплинске одговорности против јавних извршитеља.

Комора јавних извршитеља подноси редовне кварталне извештаје Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. и предузима неопходне мере у складу са могућностима.

Децембар, 2017 године: На дан 22.12.2017. године **232 јавних извршитеља и 27 заменика јавних извршитеља обавља делатност на територији Републике Србије.**

У извештајном периоду, Министарство правде је наставило са појачаним надзором над радом јавних извршитеља. У периоду октобар - децембар 2017. године у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на **вршење надзора над радом јавних извршитеља**, обављане су следеће активности:

- обављен је један надзор над радом јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Краљеву и Привредног суда у Краљеву;
- у извештајном периоду примљено је 108 нових притужби и представки, по којима је поступљено и поступано је у 153 предмета по поновном обраћању странака; телефонским путем су свакодневно грађанима пружане информације у вези рада јавних извршитеља;
- Народној скупштини упућен је један одговор на посланичко питање;
- по захтеву заштитника грађана достављена је информација у једном предмету;

У извештајном периоду, Дисциплинска комисија за вођење дисциплинског поступка против јавних извршитеља примила је **15 захтева за утврђивање дисциплинске одговорности** јавних извршитеља. Један захтев за утврђивање дисциплинске одговорности је поднет од стране Министарства правде, четрнаест од стране Коморе јавних извршитеља.

Шест поступака против јавних извршитеља који су покренути у 2017. години су окончани у извештајном периоду. Том приликом Комисија је изрекла у **четири предмета против јавних извршитеља новчане казне**, у једном предмету Комисија је изрекла дисциплинску меру- забрана рада јавног извршитеља у трајању од 3 месеца док је у једном предмету Комисија донела ослобађајућу одлуку.

Укупно у раду Дисциплинске комисије налази се **22 предмета.**

Комора јавних извршитеља: У четвртном кварталу 2017. године Комори јавних извршитеља је поднето **187 притужби на рад јавних извршитеља.** У истом периоду поступано је по 350 притужби. У наведеном периоду решено је укупно 186 предмета. Одређен је и извршен један ванредни теренски надзор. Комора је поднела 15 захтева за утврђивање дисциплинске одговорности против јавних извршитеља.

Комора извршитеља подноси редовне кварталне извештаје Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. и предузима неопходне мере у складу са могућностима.

Септембар, 2017: На дан 27.09.2017. године 232 јавних извршитеља и 27 заменика јавних извршитеља обавља делатност на територији Републике Србије.

У извештајном периоду, Министарство правде је наставило са појачаним надзором над радом јавних извршитеља. У периоду јул - септембар 2017. године у оквиру делатности

Одељења за правосудне професије које се односе на вршење надзора над радом јавних извршитеља, обављане су следеће активности:

- поднет је један захтев за утврђивање дисциплинске одговорности јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Београду и Привредног суда у Београду;
- примљено је 118 нових притужби и представки, по којима је поступљено и поступано је у 282 предмета по поновном обраћању странака; телефонским путем су свакодневно грађанима пружане информације у вези рада јавних извршитеља;
- у јулу месецу 2017. године донето је решење о престанку делатности једног јавног извршитеља на лични захтев;
- израђена је евиденција о лицима са положеним испитом за јавног извршитеља;
- Управном суду упућен је одговор поводом тужбе на решење о именовану јавног извршитеља;
- по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја достављена је информација у једном предмету и у три предмета по захтеву заштитника грађана.

У трећем кварталу 2017. године Комори јавних извршитеља је поднета 181 притужба на рад јавних извршитеља. У истом периоду поступано је по 340 притужби. У наведеном периоду решено је укупно 150 предмета. Комора је поднела 10 захтева за утврђивање дисциплинске одговорности против јавних извршитеља.

Комора извршитеља подноси редовне кварталне извештаје Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосудја за период 2013-2018. и предузима неопходне мере у складу са могућностима.

У извештајном периоду је почео са радом УСАИД пројекат Владавине права те су све надлежне институције биле укључене у планирање наредних активности у области унапређења извршног поступка. Ради унапређења сарадње и разматрања отворених питања, одржан је састанак између министарке правде и председнице КЈИ: <https://www.mpravde.gov.rs/vest/16370/ministarka-kuburovic-u-poseti-komori-javnih-izvrsitelja-.php>

Јун, 2017. године: На дан 27.06.2017. године 233 јавних извршитеља и 27 заменика јавних извршитеља обавља делатност на територији Републике Србије.

У извештајном периоду, Министарство правде је наставило са појачаним надзором над радом јавних извршитеља. У периоду јануар - јун 2017. године у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на вршење надзора над радом јавних извршитеља, обављане су следеће активности:

- обављен је један надзор над радом јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Београду и Привредног суда у Београду;

- поднето је пет захтева за утврђивање дисциплинске одговорности: јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Зајечару и Привредног суда Зајечару, јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Врању и Привредног суда у Врању, јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Београду и Привредног суда у Београду, јавног извршитеља за подручје Вишег суда у Зрењанину и Привредног суда у Зрењанину и јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Шапцу и Привредног суда у Ваљево;
- у извештајном периоду примљено је 235 нових притужби и представки, по којима је поступљено и поступано је у 293 предмета по поновном обраћању странака; телефонским путем су свакодневно грађанима пружане информације у вези рада јавних извршитеља;
- у априлу месецу 2017. године донето је решење о престанку делатности једног јавног извршитеља на лични захтев;
- у јуну месецу 2017. године донето је решење о удаљењу јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Сремској Митровици и Привредног суда у Сремској Митровици.

Имајући у виду чињеницу да је дошло до престанка дужности једног од чланова комисије из редова јавних извршитеља Дисциплинске комисије за вођење дисциплинског поступка против јавних извршитеља, Комора извршитеља је дана 23.05.2017. године упутила решење о именовању новог члана из редова јавних извршитеља, чији је мандат потврђен на Конститутивној седници Дисциплинске комисије дана 31.05.2017. године.

У току 2017. године, Дисциплинска комисија примила је 6 захтева за утврђивање дисциплинске одговорности јавних извршитеља. Два захтев за утврђивање дисциплинске одговорности су поднета од стране Министарства правде, три од стране овлашћеног дисциплинског тужиоца Министарства правде и један од стране Коморе извршитеља. Два поступка против јавних извршитеља која су покренута у 2016. години су окончана тако што је Комисија изрекла новчане казне јавним извршитељима.

У другом кварталу 2017. године поднето је укупно 189 притужби на рад јавних извршитеља Комори јавних извршитеља. У истом периоду поступано је по 420 притужби, а одређена су 3 поступка надзора над радом јавног извршитеља. У наведеном периоду решено је укупно 228 предмета.

Комора јавних извршитеља и Министарство правде подносе редовне кварталне извештаје Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. и предузимају неопходне мере у складу са могућностима.

Март 2017. године: Новоформирана Дисциплинска комисија за оцену рада јавних извршитеља је основана на конститутивној седници одржаној дана 10.11.2016. године. Три члана Комисије из реда судија именовано је од стране Министарства правде, решењем број

119-01-00135 / 2016-22 од 03.11.2016. године и два члана комисије из редова јавних извршитеља именовано је од стране Коморе извршитеља, решење број 696/2016 од 10.10.2016. године.

На дан 17.03.2017. године 234 јавних извршитеља и 28 заменика јавних извршитеља обавља делатност на територији Републике Србије.

У извештајном периоду, Министарство правде је наставило са појачаним надзором над радом јавних извршитеља. У периоду децембар 2016 – март 2017. године у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на вршење надзора над радом јавних извршитеља, обављане су следеће активности:

- У извештајном периоду примљено је 130 нових притужби и представки, по којима је поступљено и поступано је по поновном обраћању странака; телефонским путем су свакодневно грађанима пружане информације у вези рада јавних извршитеља;
- Поднет је један захтев за утврђивање дисциплинске одговорности јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Зрењанину и Привредног суда у Зрењанину;
- Донето је једно решење по предлогу за понављање дисциплинског поступка против јавног извршитеља.

Од 10.11.2016. до 17.03.2017. године, новоформирана Дисциплинска комисија за вођење дисциплинског поступка против јавних извршитеља примила је 5 захтева за утврђивање дисциплинске одговорности. Два захтева за утврђивање дисциплинске одговорности су поднета од стране Министарства правде и два су иницирани од стране Коморе јавних извршитеља. Један поступак је обустављен због застарелости дисциплинског гоњења.

Дисциплинска комисија која је радила на основу претходног ЗИО је у 2016. години поступала у 10 предмета.

У периоду од 01.12. до 01.03.2017. године поднето је укупно 151 притужби на рад јавних извршитеља Комори јавних извршитеља. У истом периоду поступано је по 270 притужби, а одређено је 7 поступака надзора над радом јавног извршитеља. Такође, након разматрања поднетих притужби поднет је један предлог за покретање дисциплинског поступка против јавног извршитеља. У наведеном периоду решено је укупно 120 предмета.

Комора извршитеља подноси редовне кварталне извештаје Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. и предузима неопходне мере у складу са могућностима.

Децембар 2016: На дан 14.12.2016. године 234 јавних извршитеља и 29 заменика јавних извршитеља обавља делатност на територији Републике Србије.

У извештајном периоду, Министарство правде је наставило са појачаним надзором над радом јавних извршитеља. У периоду септембар - децембар 2016. године у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на вршење надзора над радом јавних извршитеља, обављане су следеће активности:

- У извештајном периоду примљено је 114 нових притужби и представки, по којима је поступљено и поступано је по поновном обраћању странака; телефонским путем су свакодневно грађанима пружане информације у вези рада јавних извршитеља;
- Обављена су 3 надзора над радом јавних извршитеља именованих за подручје Вишег суда у Врању и Привредног суда у Лесковцу, Вишег суда у Новом Саду и Привредног суда у Новом Саду и Вишег суда у Крушевцу и Привредног суда у Краљеву;
- Поднет је један захтев за утврђивање дисциплинске одговорности јавног извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Сремској Митровици и Привредног суда у Сремској Митровици;
- Представници министарства правде су 13. септембра 2016. године у Ваљеву присуствовали пројекту УСАИД Србија „Дијалог правосуђа и привреде – корак даље ка ефикасном извршењу“;
- У извештајном периоду донето је решење којим су именовани чланови дисциплинске комисије.
- Поступано је у два предмета поводом поднетих тужби Управном суду ради поништаја решења Дисциплинске комисије за спровођење дисциплинског поступка против извршитеља.
- Поступано је у једном предмету поводом тужбе Управном суду ради поништаја решења о разрешењу јавног извршитеља због изречене дисциплинске мере трајна забрана обављања делатности јавног извршитеља.

Стручна служба Коморе јавних извршитеља обавља послове надзора и поступа по притужбама на рад јавних извршитеља. У оквиру стручне службе Коморе извршитеља стално су запослена два лица која раде на пословима надзора и по притужбама на рад јавних извршитеља. У периоду од 01.09. до 01.12.2016. године поднето је укупно 139 притужби на рад јавних извршитеља. У истом периоду поступано је по 220 притужби, а одређено је 20 поступака надзора над радом јавног извршитеља. Такође, након разматрања поднетих притужби поднет је 1 предлог за покретање дисциплинског поступка против јавног извршитеља. У наведеном периоду решено је укупно 170 предмета. Комора извршитеља подноси редовне кварталне извештаје Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. и предузима неопходне мере у складу са могућностима.

Раније активности: На дан 16.09.2016. године 236 јавних извршитеља и 30 заменика јавних извршитеља обавља делатност на територији Републике Србије.

Током трећег квартала 2016. године, Министарство правде је наставило са појачаним надзором над радом јавних извршитеља. У периоду јун - август 2016. године у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на вршење надзора над радом јавних извршитеља, обављане су следеће активности:

- примљено је 87 нових притужби и представки, по којима је поступљено и поступано је у 94 предмета по поновном обраћању странака; телефонским путем су свакодневно грађанима пружане информације у вези рада јавних извршитеља;
- У јулу месецу 2016. године донето је решење о престанку делатности једног јавног извршитеља због навршења радног века;
- У августу месецу 2016. године донето је решење о престанку делатности једног јавног извршитеља на лични захтев;
- У јулу и августу месецу 2016. године донета су два решења о разрешењу јавних извршитеља, након окончаног дисциплинског поступка;
- У току је израда нових легитимација за све јавне извршитеље и заменике јавних извршитеља;

Дисциплинска комисија за спровођење дисциплинског поступка против извршитеља: у извештајном периоду окончано је пет предмета и изречено је 5 дисциплинских мера и то једна дисциплинска мера опомена; једна дисциплинска мера новчана казна у износу од 70.000,00 динара и три дисциплинске мере трајне забране делатности извршитеља. Поступано је у седам предмета поводом поднетих тужби Управном суду ради поништаја решења Дисциплинске комисије за спровођење дисциплинског поступка против извршитеља и у једном предмету по захтеву за ванредно преиспитивање судске одлуке донете у управном спору поводом поништаја решења Дисциплинске комисије.

Током трећег квартала 2016. године именован је Дисциплински тужилац Министарства правде.

У периоду јануар - мај 2016. године у оквиру делатности Одељења за правосудне професије које се односе на вршење надзора над радом извршитеља, обављане су следеће активности:

- Обављена су 3 надзора над радом извршитеља именованих за подручје Вишег суда у Београду и Привредног суда у Београду и Вишег суда у Новом Саду и Привредног суда у Новом Саду.
- Поднета су два предлога за покретање дисциплинског поступка против извршитеља именованог за подручје Вишег суда у Врању и Привредног суда у Лесковцу и Вишег суда у Новом Саду и Привредног суда у Новом Саду.

- У извештајном периоду примљене су 141 нове притужбе и представке, по којима је поступљено и поступано је у 284 предмета по поновном обраћању странака; телефонским путем су свакодневно грађанима пружане информације у вези рада извршитеља.

- У мају месецу 2016. године донето је решење о разрешењу једног извршитеља на лични захтев.

- У мају месецу донета су три решења којима је изречена привремена мера забране обављања делатности за три извршитеља за време трајања дисциплинског поступка.

Дисциплинској комисији за спровођење дисциплинског поступка против извршитеља, у извештајном периоду поднето је 8 предлога за покретање дисциплинског поступка против извршитеља (2 предлога су поднета од стране Министарства правде а шест од стране Коморе извршитеља); поступак је окончан у шест предмета (укључујући поступке покренуте пре извештајног периода а окончане у извештајном периоду) и изречено је 6 дисциплинских мера и то једна дисциплинска мера опомена, једна дисциплинска мера новчана казна у износу од 50.000,00 динара; једна дисциплинска мера новчана казна у износу од 150.000,00 динара и три дисциплинске мере новчана казна у износу од по 350.000,00 динара. За пет предмета поступак је још увек у току. Поступано је у три предмета поводом поднетих тужби Управном суду ради поништаја решења Дисциплинске комисије за спровођење дисциплинског поступка против извршитеља. Поступано је у једном предмету поводом поднетог захтева за преиспитивање судске одлуке донете у управном поступку по тужби Управном суду ради поништаја решења Дисциплинске комисије за спровођење дисциплинског поступка против извршитеља.

-Урађена су уверења о положеном испиту за извршитеља за 55 кандидата, који су полагали испит у новембарско-децембарском испитном року и донета су решења о именовању 5 заменика извршитеља.

Комисија за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године се редовно извештава.

1.3.7.4. Унапређење ефикасности система извршитеља у складу са резултатима Анализе и Извештаја о систему извршења и обезбеђења RoLE пројекта, изменама Закона о извршењу и обезбеђењу, као и проблемима уоченим у праћењу функционисања система, спровођењем мера попут:

-Формирање посебног одељења/интерног панела Коморе извршитеља који би вршио надзор над извршитељима и утврђивао испуњеност професионалних стандарда и основаност притужби на рад извршитеља;

-Унапређење административних капацитета запослених у Министарству надлежном за послове правосуђа који су задужени за надзор над радом извршитеља;

- Спровођење редовне стручне обуке извршитеља, укључујући корективну обуку као могућу санкцију за утврђене неправилности у раду извршитеља; -Објављивање

**информација о могућностима изјављивања жалбе/притужбе на рад извршитеља.
(Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)**

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: На дан 26. март 2018. године 228 јавних извршитеља и 27 заменика јавних извршитеља обавља делатност на територији Републике Србије.

У организацији Врховног касационог суда у фебруару и марту 2018. одржана су 4 округла стола (састанка) по подручјима апелационих судова на којима су учествовале судије Врховног касационог суда, судије извршних одељења основних и привредних судова, судије другостепених грађанских одељења виших судова и јавни извршитељи, у вези са представљањем публикације "Правна схватања и закључци Врховног касационог суда у примени Закона о извршењу и обезбеђењу" а у сврху доприноса ефективної и уједначеној примени Закона о извршењу и обезбеђењу.

24. и 25. марта 2018. године на Копаонику је одржано Четврто годишње саветовање јавних извршитеља, које је организовала Комора јавних извршитеља, уз подршку УСАИД Пројекта владавина права и Врховног касационог суда. Саветовање, којем је присуствовало око 350 учесника, које су чинили јавни извршитељи, судије, професори правних факултета, адвокати, представници Министарства правде, Народне Банке Србије, пословних банака и привредних субјеката, омогућило је да се кроз међусобни дијалог дође до заједничких препорука за унапређење и уједначавање поступка извршења.

Децембар, 2017 године: Дана 21.12.2017. године одржана је обука запослених за поступање у апликацији „Евиденција о образованим комисијама ЕООК“.

Комора јавних извршитеља: До доношења Правилника о стручном усавршавању јавних извршитеља, Комора јавних извршитеља организује одређене видове стручног усавршавања у сарадњи са другим субјектима.

У организацији Врховног касационог суда крајем новембра 2017. године одржана је конференција „Изазови у примени новог Закона о извршењу и обезбеђењу“ на којој су учествовали и представници Коморе јавних извршитеља, а у сврху доприноса ефективної и уједначеној примени Закона о извршењу и обезбеђењу.

Комора јавних извршитеља у међувремену редовно обавештава јавне извршитеље и заменике јавних извршитеља о свим скуповима од значаја за њихово усавршавање.

Септембар, 2017: До доношења Правилника о стручном усавршавању јавних извршитеља, Комора јавних извршитеља организује одређене видове стручног усавршавања у сарадњи са другим субјектима.

У организацији Врховног касационог суда у јулу 2017. године одржана су два састанка (округла стола) у Београду и Крагујевцу, на којима су учествовале судије Врховног касационог суда, судије извршних одељења основних и привредних судова, судије другостепених грађанских одељења виших судова и јавни извршитељи са подручја два апелациона суда, а у сврху доприноса ефективној и уједначеној примени Закона о извршењу и обезбеђењу.

У циљу унапређења финансијског пословања јавних извршитеља уз подршку УСАИД Пројекта за боље услове пословања у Новом Саду, Крагујевцу и Нишу су одржане радионице за јавне извршитеље са ових подручја.

Комора јавних извршитеља у међувремену редовно обавештава јавне извршитеље и заменике јавних извршитеља о свим скуповима од значаја за њихово усавршавање.

Јун, 2017. године: До доношења Правилника о стручном усавршавању јавних извршитеља, Комора јавних извршитеља организује одређене видове стручног усавршавања у сарадњи са другим субјектима.

Уз подршку УСАИД пројекта "За боље услове пословања" у другом кварталу 2017. године, одржано је пет тренинга из области медијације, које су изводили представници организације "Партнери за демократске промене". У априлу 2017. године одржан је тренинг из области финансијског управљања за јавне извршитеље са подручја Апелационог суда у Београду. Уз подршку истих партнера у јуну 2017. године одржан је дводневни тренинг за тренере за осам јавних извршитеља.

Министар правде је учествовала као уводничар током Трећег редовног саветовања јавних извршитеља, које је одржано 31.3.2017. године и 1.4.2017. године у организацији Коморе јавних извршитеља, а на којем је учествовало преко 200 јавних извршитеља и њихових сарадника, већи број судија свих рангова и подручја надлежности, представници Министарства правде и других органа и институција и на којем су разматрана спорна питања у примени прописа о извршењу и обезбеђењу.

У организацији Врховног касационог суда у јуну 2017. године одржана су три састанка у Београду, Нишу и Новом Саду, на којима су учествовале судије Врховног касационог суда, судије извршних одељења основних и привредних судова, судије другостепених грађанских одељења виших судова и јавни извршитељи са подручја три апелациона суда, а у сврху доприноса ефективној и уједначеној примени Закона о извршењу и обезбеђењу.

У циљу унапређења финансијског пословања јавних извршитеља, у Београду је у јуну 2017. године одржана радионица за јавне извршитеље са подручја Апелационог суда у Београду.

У извештајном периоду одржан је свечани Конгрес поводом пет година постојања јавних извршитеља у Републици Србији.

Март 2017. године: У извештајном периоду Министарство је редовно одговарало на притужбе странака.

Доношење Правилника о почетној обуци кандидата за јавне извршитеље и Правилника о стручном усавршавању јавних извршитеља очекује се у II кварталу 2017. године. Организовано спровођење редовних обука јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља ће започети по ступању на снагу наведених правилника.

Уз подршку УСАИД пројекта „За боље услове пословања“, а у сарадњи са регионалним привредним коморама у Сомбору 23.02.2017. године и у Чачку 03.03.2017. године, одржани су скупови на тему "Дијалог правосуђа и привреде - корак даље ка ефикасном извршењу" на којима су учествовали представници Коморе јавних извршитеља и којима су присуствовали јавни извршитељи са подручја надлежног вишег суда, као и представници пословне заједнице.

Уз подршку Министарства правде Републике Србије, Врховног касационог суда, Правосудне академије и УСАИД пројекта „За боље услове пословања“, Комора јавних извршитеља припрема за крај марта 2017. године III годишње саветовање јавних извршитеља, на које су позване судије уставног суда Србије, Врховног касационог суда, Привредног апелационог суда, апелационих судова Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу, привредних судова, виших судова у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу и основних судова Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу, представнике академске, као и пословне заједнице.

Децембар 2016. године: Организовано спровођење редовних обука јавних извршитеља и заменика јавних извршитеља ће започети по доношењу Правилника о почетној обуци кандидата за јавне извршитеље и Правилника о стручном усавршавању јавних извршитеља.

Уз подршку УСАИД пројекта "За боље услове пословања", а у сарадњи са регионалним привредним коморама, у Ваљеву 13.09.2016. године, у Крушевцу 20.10.2016. године и у Панчеву 25.10.2016. године, одржани су скупови на тему "Дијалог правосуђа и привреде - корак даље ка ефикасном извршењу" на којима су учествовали представници Коморе извршитеља и којима су присуствовали представници Министарства правде, јавни извршитељи са подручја надлежног вишег суда.

У сарадњи са Врховним касационим судом и УСАИД пројекта "За боље услове пословања", а уз подршку Министарства правде Републике Србије, Комора извршитеља је организовала стручни скуп, у хотелу "Парк" у Новом Саду 2. и 3.12.2016. године, на којем су разматрана питања примене новог Закона о извршењу и обезбеђењу, размењена искуства и заузети

одређени ставови у циљу уједначавања праксе. Циљна група овог скупа били су јавни извршитељи, а присуствовао је и одређени број судија Врховног касационог суда, привредних судова, виших судова и основних судова у Републици Србији, као и пословне заједнице. Скупу је присуствовало укупно 188 јавних извршитеља, заменика јавних извршитеља и помоћника јавних извршитеља.

Током трећег и четвртог квартала су послате анкете судовима како би се утврдила спорна питања, те је на основу тога урађен програм који одражава проблеме у пракси након шест месеци примене новог Закона о извршењу и обезбеђењу.

Раније активности: Комора јавних извршитеља повећала је своје административне капацитете образовањем стручне службе и запошљавањем компетентних и квалификованих лица. Стручну службу Коморе јавних извршитеља чине генерални секретар, два саветника задужена надзор над радом јавних извршитеља, један саветник за међународну сарадњу и стручно усавршавање, један саветник за односе с јавношћу, један пословни секретар и један систем администратор.

У оквиру RoLE пројекта, а у циљу промовисања професије јавних извршитеља организовани су округли столови широм Републике Србије у току 2015. и 2016. године. На тим скуповима разматрана су актуелна питања везана за примену Закона о извршењу и обезбеђењу, као и у међувремену усвојене измене закона, а од почетка 2016. године представљан је нови Закон о извршењу и обезбеђењу. У оквиру саветовања и стручних обука, стручна лица су упознала јавне извршитеље са поступком извештавања о раду. У сарадњи између Коморе извршитеља и Министарства правде израђен је видео прилог у циљу промовисања професије јавних извршитеља и одговорности за намирење потраживања од стране извршних дужника. У дневном листи Вечерње новости, 22. априла 2016. године објављен је додатак о новом Закону о извршењу и обезбеђењу, као и о томе како је професија извршитеља уведена у правосудни систем Србије: <http://www.mpravde.gov.rs/vest/12672/kako-je-profesija-izvrsitelja-uvadena-u-srpski-pravosudni-sistem.php>; <http://www.mpravde.gov.rs/files/Izvrsitelji%20SMALL%20FINAL%20FINAL.A.pdf>.

Од доношења Закона о извршењу и обезбеђењу 18. децембра 2015. године, организовано је 7 стручних скупова и округлих столова посвећених представљању новог закона и намењених стручном усавршавању извршитеља. У извештајном периоду Комора извршитеља уз подршку РоЛЕ пројекта организовала је и Друго годишње саветовање јавних извршитеља - XIII Европски правно-политички форум на Златибору, 26–27. марта 2016. године, на којем су учествовали и представници Министарства правде. Излагања су била на следеће теме: „Кључна питања новог Закона о извршењу и обезбеђењу“, „Привремене мере“, „Последице отварања претходног стечајног и стечајног поступка на извршни

поступак, дејство привремене мере забране спровођења извршења“, „Извршење на непокретностима које нису укњижене“, „Право на суђење у разумном року у извршном поступку“, „Израда годишњих извештаја извршитеља“, „Медијација у правном систему Србије - предности примене у извршном поступку“. Организоване су и радне групе: „Захтеви за отклањање неправилности у извршном поступку - судска пракса“ „Нови Правилник о тарифи, наградама и накнадама трошкова за рад јавних извршитеља“.

Завршна конференција ИПА пројекта „Владавина права и извршење потраживања“ одржана је 23. маја 2016. године, у организацији и уз учешће Коморе извршитеља, Министарства правде, Делегације Европске Уније у Србији, Немачке организације за међународну сарадњу ГИЗ и релевантне стручне јавности. Округли сто „Дијалог правосуђа и привреде – корак даље ка ефикасном извршењу“ одржан је дана 23. јуна 2016. године у сарадњи са УСАИД БЕП пројектом, уз учешће Министра правде и Помоћника министра надлежног за Сектор за правосуђе.

Одељак о јавним извршитељима и поступку извршења и обезбеђења је унапређен на интернет презентацији Министарства правде, а вести релевантне за примену новог закона се стално ажурирају: <http://www.mpravde.gov.rs/vest/13131/pocinje-primena-novog-zakona-o-izvršenju-i-obezbedjenju.php>; <http://www.mpravde.gov.rs/vest/13215/demanti-teksta-oprosteno-650000-neplacenih-racuna-telekoma-i-infostana-koji-je-objavljen-u-listu-politika-7-jula-2016-godine.php>.

1.3.7.5. Унапређење ефикасности судског система извршења у складу са резултатима Анализе и Извештаја о систему извршења и обезбеђења RoLE пројекта, кроз усвајање новог Закона о извршењу и обезбеђењу, а накочито кроз: - прецизније процесне одредбе које уклањају постојеће недоречености и нејасноће, а које успорују спровођење поступка; - детаљне и јасне одредбе о извршењу новчаног потраживања на непокретностима као најзначајнијом имовином; - Прецизније одредбе о подели надлежности између судова и извршитеља; - Уједначавање судске праксе кроз увођење права на жалбу (надлежност виших судова); - Проширење надлежности извршитеља које ће смањити број предмета у судовима; - Обука судија о извршном поступку; Примена релевантних делова Стратегије и пратећег Акционог плана за унапређење судског система извршења укључујући Посебан програм мера за решавање старих извршних предмета у судовима у Републици Србији за период 2015-2018. године од 18. новембра 2014. године (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Видети 1.3.6.3. и:

Врховни касациони суд је, у склопу доприноса ефективної и уједначеној примени Закона о извршењу и обезбеђењу, у сарадњи са Правосудном академијом и пројектима „Унапређење ефикасности правосуђа“, који се финансира из фондова Европске Уније (ИПА 2012) и „Владавина права“ (УСАИД), организовао у циљу представљања публикације „*Правна схватања и закључци Врховног касационог суда у примени Закона о извршењу и обезбеђењу*“, други циклус округлих столова са свим судијама извршних одељења основних, привредних и виших судова, те представницима јавних извршитеља. Округли столови су одржани у седиштима апелационих судова (Крагујевац, Ниш, Нови Сад и Београд), у току фербуара и марта 2018 и окупили су преко 250 учесника. Предмет дискусије су била спорна правна питања у примени важећег ЗИО, активности на смањењу старих извршних предмета применом важећег ЗИО. Идентификована су могућа нормативна решења значајна за будуће измене и допуне Закона о извршењу и обезбеђењу.

У вези са предузимањем даљих мера за ефикасније решавање старих предмета у судовима у Републици Србији, у протеклом периоду одржана су (у Врховном касационом суду 29.јануара и 5. марта 2018.г.) два заседања *Фокус групе за финализацију националних критеријума за оцену повреде права на суђење у разумном року*, у оквиру којих је **израђен** Нацрт текста публикације *Критеријума за оцену повреде права на суђење у разумном року* (заснованих на извештајима СЕПЕЖ (*СЕРЕЈ*) из 2006. и 2012. године, уз референце преко 200 стандарда изражених одабраном релевантном праксом ЕСЉП и домаћих највиших судских инстанци).

Такође, усвојен је план наредних корака који укључују одржавање тзв. *Скордино конференције* (која ће се одржати 3.априла 2018.г. у Београду, уз учешће генералног директора Директората за људска права Савета Европе, те правних саветника Секретаријата Европског суда за људска права и Одељења за извршење пресуда Европског суда за људска права те заказано), док је за 24.4.2018. године заказано наредно заседање *Фокус групе* о разматрању примедба на Нацрт текста.

ПРАВОСУДНА АКАДЕМИЈА: У извештајном периоду Правосудна академија је организовала једну обуку на тему Спорна питања у примени Закону о извршењу и обезбеђењу, коју је похађало укупно 15 учесника, судија привредних судова Ниш, Зајечар и Лесковац.

Децембар, 2017. године: У циљу доприноса ефективної и уједначеној примени Закона о извршењу и обезбеђењу, те доприноса обуци судија о извршном поступку, Врховни касациони суд, у сарадњи са пројектима: „Унапређење ефикасности правосуђа“ који се финансира из фондова Европске Уније (ИПА 2012); „Владавина права“ и „Подршка пословној заједници“ УСАИД-а; „Подршка сектору правосуђа у Србији“ који финансира Мултидонаторски поверенички фонд (МДТФ); те Канцеларијом Савета Европе у Београду, организовао је, након пет одржаних округлих столова судова на ову тему у току 2017. године - *Сводну конференцију «Изаови у примени ЗИО»*, која је одржана 24. новембра 2017. године.

На Сводној конференцији представљена су, између осталог, до сада усвојена правна схватања и закључци ВКС о спорним правним питањима (укључујући она **о подели надлежности између судова и извршитеља, о извршењу новчаног потраживања на непокретностима**) те упоређена **искуства из земаља региона централне и источне Европе, као и пракса Европског суда** (кроз презентације експерата Савета Европе и Светске Банке), а уз учешће судија који поступају у извршној материји (основни и привредни судови), односно другостепеној грађанској материји (виши судови, те Привредни апелациони суд).

У ту намену представљена је публикација **«Правна схватања, закључци и ставови Врховног касационог суда у примени Закона о извршењу и обезбеђењу»** (која садржи реферате судија Врховног касационог суда и Привредног апелационог суда, обogaћена са пет образложених ставова и закључака усвојених од стране Грађанског одељења Врховног касационог суда у 2016. и 2017. години).

Истовремено, на завршној конференцији идентификована су и могућа нова решења у сврху прецизирања процесних одредаба – кроз будуће измене и допуне *Закона о извршењу и обезбеђењу*, ради отклањања постојећих недоречености и нејасноћа.

У вези са предузимањем мера за ефикасније решавање старих предмета у судовима у Републици Србији, одржана је (22. и 23.децембра у Врднику) седница **Фокус групе за финализацију националних критеријума за оцену повреде права на суђење у разумном року**. У склопу овога, извршена је **анализа и допуна критеријума** (заснованих на извештајима СЕПЕЖ (*СЕРЕЈ*) из 2006. и 2012. године) за повреду права на суђење у разумном року, те усвојен план наредних корака и заказана за 29.1.2018. године наредна седница *Фокус групе*.

Овај семинар је био наставак обуке коју Правосудна академија спроводи у сарадњи са Британским саветом. Семинару је присуствовало тридесет седам судијских помоћника. Предавачи на овом семинару су били: Зоран Рогих, судија Вишег суда у Београду и Младен Николић, судија Привредног апелационог суда.

10. новембра 2017. године, Правосудна академија је у просторијама библиотеке Правосудне академије у Београду, организовала једнодневни семинар по редовном Програму за стручно усавршавање судија и судијских помоћника основних судова београдске апелације, на тему "Примена новог закона о извршењу и обезбеђењу". Овај семинар је био наставак обуке коју Правосудна академија спроводи у сарадњи са Британским саветом. Семинару је присуствовало тридесет седам судијских помоћника. Предавачи на овом семинару су били: Зоран Рогих, судија Вишег суда у Београду и Младен Николић, судија Привредног апелационог суда.

Септембар, 2017: На основу одржаних округлих столова о којима је било речи у Петом извештају, Врховни касациони суд је уз подршку МДТФ идентификовао спорна питања примене новог ЗИО по учесталости њиховог јављања у пракси судова и јавних извршитеља, односно од значаја за судску праксу. Ова питања (на која се Грађанско одељење ВКС у

једном броју изјаснило) и одговори биће садржани у публикацији коју Врховни касациони суд припрема уз подршку пројеката ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“, УСАИД „Подршка бољем пословању“ и МДФ-а, а која ће бити представљена на националној конференцији посвећеној спровођењу новог Закона о извршењу и обезбеђењу планираној за новембар 2017. године.

Јун, 2017. године: У складу са претходно постављеним циљем да обуке за судије које поступају у извршним предметима, како основних и виших, тако и привредних и Привредног апелационог суда треба да представљају приоритет, Правосудна академија је, у сарадњи са Британским саветом, наставила са реализацијом истих, те је у извештајном периоду спроведено укупно 4 дводневне обуке за више судове, 7 једнодневних за основне судове и 4 једнодневне за привредне судове, а укупан број учесника на обукама је био око 300 судија и сарадника. За додатне информације, видети извештај о активности бр. 1.3.6.3.

У организацији Врховног касационог суда, у сарадњи са пројектима ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“, УСАИД „Подршка бољем пословању“ и МДФ „Подршка сектору правосуђа у Србији“, током јуна и јула 2017. године одржавају се округли столови на тему „Изазови у примени новог ЗИО“, на којима учествују судије основних, виших и привредних судова, те представници Коморе јавних извршитеља.

На округлим столовима судије Врховног касационог суда и судије првостепених и другостепених судова које поступају у предметима извршења, разматрају се спорна питања настала у примени Закона о извршењу и обезбеђењу у периоду октобра 2016. - маја 2017. године, у циљу доприноса ефективној и уједначеној примени закона. До сада су одржани округли столови: 13. јуна у Београду (за основне, више и привредне судове са подручја Апелационог суда у Београду, који имају седиште у Београду – Први, Други и Трећи основни суд, Виши суд у Београду, Привредни суд у Београду, те Привредни апелациони суд), 20. јуна у Нишу (за основне, више и привредне судове са подручја Апелационог суда у Нишу) и 27. јуна у Новом Саду (за основне, више и привредне судове са подручја Апелационог суда у Новом Саду). Заказано је и одржавање округлих столова: 4. јула у Крагујевцу (за судове основне, више и привредне судове са подручја Апелационог суда у Крагујевцу) и 11. јула у Београду (за судове основне, више и привредне судове са подручја Апелационог суда у Београду са седиштем ван Београда).

Спорна питања прикупљена кроз одржане округле столове биће разврстана, обрађена и систематизована. Одговори на питања од значаја за судску праксу, биће представљени на Годишњем саветовању судија Републике Србије које се одржава од 5. до 7. октобра 2017. године у Врњачкој Бањи.

Март 2017. године: Током састанка са председницима свих судова у Републици, одржаног 17.03.2017. године, на којем је представљен Годишњи извештај о раду свих судова за 2016. годину, председник Врховног касационог суда представио је смернице за унапређење судског система извршења, у складу са садржајем ове активности. Врховни касациони суд сматра да без мера предвиђених овим смерницама није могуће решити све преостале старе извршне предмете у судовима. Наиме, без обзира на велики број решених старих предмета извршења у 2016. години, у судовима је остало приближно исто толико нерешених предмета извршења, од којих 455.091 старијих од 5 година и 117.840 старијих од 10 година у основним судовима, тако да појединачне мере које предузимају судови, а које подржавају донатори – Делегација ЕУ и МДТФ – нису довољне да се остваре циљеви предвиђени Измењеним јединственим програмом решавања старих предмета. Неопходно је предузети системске мере кроз новелирање Закона о извршењу и обезбеђењу ради прописивања обуставе извршења ради принудне наплате потраживања до 1.000,00 динара, у случају неуспелог пописа ради продаје покретних ствари или неуспеле јавне продаје покретних ствари дужника уколико поверилац у прописаном року не предложи ново средство извршења, као и посебне мере које се односе на централизацију активности ради ефикасног спровођења извршења у Београду, односно већим градовима на једном месту (једна зграда, једно аукцијско место, један регистар продаје, бесплатни огласи на јавном сервису са обавештењем о средствима комуникације, телефонима, сајтовима, преко којих би се могло сазнати време и аукцијско место и прегледати листа предмета који се јавно продају).

Потребно је даље унапређење судског система извршења с обзиром на то да паралелна и конкурентска надлежност судова и нових правосудних професија није изједначила у свим овлашћењима судске и јавне извршитеље у погледу средстава која су им на располагању ради прибављања података који су у функцији ефикасног спровођења поступка (приступ електронским регистрима АПР, РГЗ, РФ ПИО и др.).

У погледу обуке, судије које поступају у извршним предметима, како основних и виших, тако и привредних и Привредног апелационог суда треба да представљају приоритет.

Од марта месеца 2017. године започело се са реализацијом првог круга обука за судије виших судова на тему Закона о извршењу и обезбеђењу – поступак по жалби. Током марта реализоване су следеће обуке: четири дводневне обуке којима се покрива циљна група на све четири апелације. Такође током марта је урађен и програм обуке за првостепенe судије основних судова, који ће бити реализован у другом кварталу 2017. године.

Децембар 2016. године: Видети активност 1.3.6.3.

Раније активности: Нови Закон о извршењу и обезбеђењу садржи системске мере којима се одређује надлежност суда и јавних извршитеља у поступцима извршења и обезбеђења и прописују обавезе извршних поверилаца, суда, Коморе извршитеља и јавних извршитеља у

извршним предметима у којима долази до промене надлежности на основу овог Закона, санкционише пропуштање обавезног поступања извршних поверилаца и поступање у појединим предметима извршења на основу новог Закона, као и на предмете који су у току.

У циљу припреме судова за поступање по новом Закону о извршењу и обезбеђењу и отклањања спорних питања у вези са применом прелазних и завршних одредби ЗИО, Врховни касациони суд, Високи савет судства и Министарство правде сачинили су дана 5. априла 2016. године Упутство за спровођење Закона о извршењу и обезбеђењу и Споразума о сарадњи између Врховног касационог суда и пројекта ИПА 2012 “Унапређење ефикасности правосуђа у Републици Србији” који је истакнут на сајтовима горе поменутих институција.¹¹

На конференцији председника основних, привредних, виших и апелационих судова одржаној дана 27. априла 2016. године на тему: „Нови Закон о извршењу и обезбеђењу - ново решење за старе предмете“ представљено је Упутство. Конференцију је организовао

Врховни касациони суд је уз подршку Пројекта “Унапређење ефикасности правосуђа” који финансира ЕУ и у сарадњи са Министарством правде. У другом делу састанка представљен је пројекат “Унапређење ефикасности правосуђа” финансиран средствима ЕУ, који основним судовима треба да пружи подршку у спровођењу Упутства.

У складу са чланом 547. Закона о извршењу и обезбеђењу, извршни повериоци у чију корист је пре почетка рада извршитеља у Републици Србији донето решење о извршењу на основу извршне или веродостојне исправе или решење о обезбеђењу и који на дан 1. маја 2016. године још воде извршни поступак или поступак обезбеђења дужни су да се у року од 1. маја 2016. године до 1. јула 2016. године изјасне о томе да ли су вољни да извршење спроведе суд или јавни извршитељ.

Ако се не изјасне у року, извршни поступак се обуставља. Ако се извршни поверилац изјасни да поступак настави јавни извршитељ, дужан је да јавном извршитељу плати само половину предујма одређеног Јавноизвршитељском тарифом. Ако се извршни поверилац изјасни да поступак по решењу о извршењу на основу веродостојне исправе ради намирења новчаног потраживања насталог из комуналних услуга и сродних делатности настави јавни извршитељ, суд је дужан да у року од осам дана достави пословни број судског предмета Комори која, сходном применом члана 252. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени

¹¹ <http://www.mpravde.gov.rs/obavestenje/12632/uputstvo-za-postupanje-po-zakonu-o-izvršenju-i-obezbedjenju.php>
<http://www.mpravde.gov.rs/files/Uputstvo%20ZIO.pdf>
<http://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/Uputstvo.pdf>

гласник РС”, бр. 31/11, 99/11-др. закон, 109/13-УС и 55/14), одређује јавног извршитеља који наставља спровођење извршења.

У циљу спровођења предметних одредаба, и обавештавања поверилаца, Министарство правде је дана 28. априла 2016. године путем свог веб-сајта позвало тзв. „велике повериоце“ (повериоце са великим бројем предмета) да преузму припремљене табеле те да их у складу са упутством попуњене доставе надлежним судовима на електронску адресу, или да поштом (електронски носач података са попуњеним табелама) ради даљег поступања у складу са изјашњењем: <http://www.mpravde.gov.rs/obavestenje/12611/izjasnjenje-izvrsnih-poverilaca.php>.

Адвокатска комора Србије је такође на свом веб-сајту, www.aks.org.rs, 20. априла 2016. године истакла предметно обавештење као и табелу са подацима о почетку датума рада извршитеља за све судове у Републици Србији. Ови датуми су битни јер у извршним поступцима и поступцима обезбеђења у којима је решење донето пре ових датума, извршни повериоци у напред наведеном року морају да се изјасне о томе ко ће им даље спроводити извршење.

Од првог квартала 2016. године је у току обавезна обука која обухвата све судије који поступају по извршним предметима у основним, вишим, привредним судовима и Привредном Апелационом суду на основу Одлуке Високог савета судства - укупно око 360 судија је учествовало у 19 одржаних семинара. Предвиђена обука у претходном извештајном периоду је реализована.

1.3.8.1. Измена Судског пословника у делу који се односи на: 1. Критеријуме за дефинисање уноса података а на основу претходно дефинисане листе података чији је унос неопходан за праћење статистичких параметара ефикасности правосуђа применом ИКТ, а нарочито трајања поступака. 2. Увођење система који подразумева доделу јединственог броја судском предмету, који задржава до окончања поступка по правним лековима. Повезано са активностима из потпоглавља II, анти-корупција. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Додатно вид. активност 1.3.6.4.

Март, 2018. године: Како је већ наведено, Судски пословник у смислу ове активности није измењен, али су основни показатељи учинка методологије статистичког извештавања Европске комисије за ефикасност у правосуђу Савета Европе (СЕПЕЖ) прихваћени у домаћем нормативном оквиру и пракси: број нерешених предмета на почетку извештајног периода, број примљених предмета током извештајног периода, број решених предмета током извештајног периода и број нерешених предмета на крају извештајног периода. Поред ових, важни су и индикатори времена потребног за решавање предмета и индикатор

савладавања прилива, који је саставни део статистичких извештаја у Републици Србији. Показатељи успешности судова у Републици Србији по овим критеријумима су саставни део [Годишњег извештаја о раду судова за 2017. годину](#) (странице 45-47).

На састанцима одржаним током извештајног периода, Врховни касациони суд је са представницима Министарства правде идентификовао кључне индикаторе чији је унос у апликације за управљање предметима неопходно ради праћења статистичких параметара ефикасности судова. Пуна имплементација ових индикатора и категорија у апликацију за управљање предметима основних и виших судова (АВП) очекује се до краја октобра 2017. године.

Истовремено, Врховни касациони суд је, пратећи методологију свог Годишњег извештаја о раду свих судова у Републици Србији за 2016. годину, израдио и по први пут и објавио шестомесечни извештај, тј. Извештај о раду свих судова у Републици Србији за период јануар-јуни 2017. године. Имајући у виду да Судски пословник у смислу ове активности није измењен, Врховни касациони суд примењује методологију и смернице, ако и најважније индикаторе учинка које је утврдио СЕРЕЈ.

Март, 2017: Нема измена у односу на претходни извештај у погледу новелирања Судског пословника. Ипак, у свом Годишњем извештаја о раду свих судова у Републици за 2016. годину, Врховни касациони суд уводи, у складу са смерницама СЕРЕЈ-а, индикаторе успешности који обухватају и трајање различитих врста поступака у данима, за више детаља видети [Годишњи извештај о раду свих судова у Републици Србији за 2016. годину](#).

1.3.8.2. Анализа постојећег ИКТ система у погледу хардвера, софтвера, постојећег квалитета података, као и људских ресурса у судовима, јавним тужилаштвима и затворима, са фокусом на потребама хитних, као и средњорочних и дугорочних измена, са препорукама за његово унапређење. Иста активност 1.2.1.1. и 1.3.6.8. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети активност 1.2.1.1.

1.3.8.3. Израдити Смернице које одређују правце развоја (концептуални модел) ИКТ система у правосуђу Републике Србије на основу резултата Функционалне анализе правосуђа, као и Анализе постојећег стања из активности 1.2.1.1, 1.3.6.6. и 1.3.8.2 а које обухватају ИКТ инфраструктуру и трошкове њеног одржавања, софтвер и људске ресурсе. Иста активност 1.2.1.2. и 1.3.6.7. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Исто као под 1.2.1.2

1.3.8.4. Институционализација координације и управљања ИКТ системом, путем јавно-приватног или јавно-јавног партнерства, нарочито водећи рачуна о елиминацији коруптивних ризика. Иста активност 1.2.1.3. и 1.3.6.8. (Почев од II квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. Исто као под 1.2.1.3.

1.3.8.5. Израда плана активности и припрема одговарајућег методолошког упутства за „чишћење“ постојећих података у складу са препорукама претходних анализа, за примену методолошког упутства за „чишћење“ података. Иста активност 1.2.1.4. и 1.3.6.9. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети активност 1.2.1.4.

1.3.8.6. Спровођење фокусираних обука крајњих корисника постојећих платформи за примену методолошког упутства за „чишћење“ података, и реализација „чишћења“ и допуне података у ИКТ систему. Иста активност 1.2.1.5. и 1.3.6.10. (Током II и III квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована. Видети активност 1.2.1.5.

1.3.8.7. Израда протокола о уносу и размени података (укључујући и скенирање докумената) у ИКТ систему са циљем унификације поступања у читавом правосудном систему и програма обуке за запослене у правосудју са циљем унапређења квалитета рада на постојећи ИКТ платформама. Иста активност 1.2.1.6. и 1.3.6.13. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети активност 1.2.1.6.

1.3.8.8. Спровођење обука по Програму из активности 1.3.8.7. а са циљем почетка униформног поступања при уносу и размени података у ИКТ систему. Униформност поступања се периодично проверава а складу са инситуционалним решењем везаним за управљање ИКТ системом из активности 1.3.8.4. Иста активност 1.2.1.7. и 1.3.6.12. (Почев од IV квартала 2016. Спровођење надзора над униформношћу поступања - периодично, почев од I квартала 2017)

Активност је делимично реализована. Видети активност 1.2.1.7.

1.3.8.9. Унапређење максималног искоришћења постојећих капацитета ИКТ кроз: - електронског заказивања рочишта; - прикупљања података о разлозима неодржавања рочишта; - заказивања следећег рочишта у стандардизованим временским периодима већ приликом одлагања претходног рочишта. Иста активност 1.2.1.8. и 1.3.6.13. (I квартал 2016 - IV квартала 2018)

Активност се успешно реализује. Видети активност 1.2.1.8.

1.3.8.10. Израдити процену постојећег стања и утврдити стандарде и начине за размену података између органа у оквиру правосудног система (интероперабилност постојећих ИКТ система у оквиру правосуђа). Иста активност 1.2.1.9. и 1.3.6.14. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Видети активност 1.2.1.9.

1.3.8.11. Даље унапређење ИКТ система кроз значајна инфраструктурна улагања, софтверско и унапређење људских ресурса, а са циљем успостављања јединстваног ИКТ система у читавом правосуђу, а у складу са Смерницама које одређују правце развоја (концептуални модел) ИКТ система у правосуђу Републике Србије. (иста активност 1.2.1.10. и 1.3.6.15.)

Рок: Континуирано, почев од IV квартала 2017. године

Активност се успешно реализује. Види 1.2.1.10.

1.3.9.1. Анализа нормативног оквира којим се уређују питања: обавезности судске праксе; права на правни лек и надлежности за одлучивања по правним лековима; као и објављивања судских пресуда и сентенци имајући у виду ставове Венецијанске комисије. (Почев од II квартала 2014. до II квартала 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована.

Децембар, 2017: Експерт ангажован у оквиру ИПА 2012 пројекта израдио је финални документ анализе а презентација на округлом столу уз учешће представника свих релевантни институција, заказана је за 2.2. 2018. године.

Септембар, 2017: Експерт ангажован у оквиру пројекта ИПА 2012 «Унапређење ефикасности правосуђа» са Правног факултета у Новом Саду израдио је анализу на тему

«Хармонизација судске праксе – упоредно-правна решења и могући правци развоја домаћег законодавства», са ослонцем на аустријски модел (картон сентенци, повезивање одељења судске праксе са доктрином итд.).

Завршни текст сва три дела Анализе ће бити доступани 15. новембра 2017. године.

Јун, 2017. године: Уз подршку ЈЕП пројекта, проф. Кнежевић са Универзитета у Новом Саду израдио је анализу нормативног оквира којим се уређују предметна питања. Усвајање анализе од стране радне групе спровешће се током III квартала 2017. године.

Раније активности: Због промена састава водеће структуре Министарства правде, Високог савета судства и Државног већа тужилаца било је неопходно да се именују нови чланови радне групе, односно да радна група поново почне са радом.

1.3.9.2. Утврђивање јасних правила анонимизације судских одлука у различитим правним областима пре њиховог објављивања, ослањајући се на правила Европског суда за људска права. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године: Врховни касациони суд већ спроводи анонимизацију сагласно Правилнику о замени и изостављању (анонимизацији и псеудонимизацији) личних података у судским одлукама од 1. јануара 2017. године, а од 1. априла 2018. г. четири апелациона суда започињу примену Правилника о анонимизацији судских одлука.

Децембар, 2017. године: Последњи међу четири апелациона суда – Апелациони суд у Београду – усвојио је нови *Правилник о замени и изостављању (псеудонимизацији и анонимизацији) података у судским одлукама*, дана 12. октобра 2017. године.

Овим је комплетирана регулатива у односу на правила анонимизације судских одлука на нивоу свих апелационих судова у земљи.

Септембар, 2017: Преостали суд републичког ранга – Привредни апелациони суд – усвојио је свој Правилник о замени и изостављању (псеудонимизацији и анонимизацији) података у судским одлукама ([http://www.pa.sud.rs/j%D0%B0vnost-r%D0%B0d%D0%B0/pravilnik-o-zameni-i-izostavljanju-\(pseudonimizaciji-i-anonimizaciji\)-.758.html](http://www.pa.sud.rs/j%D0%B0vnost-r%D0%B0d%D0%B0/pravilnik-o-zameni-i-izostavljanju-(pseudonimizaciji-i-anonimizaciji)-.758.html)).

Јун, 2017. године: У сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији и МДФ-ом, Врховни касациони суд представио је свој Правилник о замени и изостављању (псеудонимизацији/анонимизацији) података у судским одлукама на четири округла стола, специјално организована у ову сврху:

- 21. Марта 2017. Године за основне, више, привредне и веће прекршајне судове са седиштем на подручју Апелационог суда у Новом Саду,
- 10. Априла 2017. Године за основне, више, привредне и веће прекршајне судове са седиштем на подручју Апелационог суда у Крагујевцу
- 12. Маја 2017. Године за основне, више, привредне и веће прекршајне судове са седиштем на подручју Апелационог суда у Нишу и
- 25. Маја 2017. Године за основне, више, привредне и веће прекршајне судове са седиштем на подручју Апелационог суда у Београду, као и судове републичког ранга.

Председник Врховног касационог суда и судије Врховног касационог суда – чланови радне групе која је израдила нацрт Правилника представили су учесницима садржину Правилника као и Отворене листе дескриптора (кључних речи) која је саставни део правилника, сврху његовог доношења, и препоручили свим судовима да усвоје правила о објављивању судских одлука и подацима који се у ту сврху анонимизују. На овим догађајима нарочито је истакнута важност једнообразности ових правила, као би и грађани и стручна јавност под истим условима и на исти начин могли приступити судским одлукама, па је у том смислу препоручено да се Правилник Врховног касационог суда користи као модел.

До дана сачињавања овог извештаја, своје правилнике о анонимизацији судских одлука донела су, поред Врховног касационог суда, два суда републичког ранга – Управни суд и Прекршајни апелациони суд, три апелациона суда – Апелациони суд у Крагујевцу, Апелациони суд у Нишу и Апелациони суд у Новом Саду, као и 19 виших судова.

Март 2017. године: Општа седница Врховног касационог суда, на седници одржаној 20. децембра 2016. године, донела је Правилник о замени и изостављању (псеудонимизацији/анонимизацији) података у судским одлукама.

Правилником се уређује начин замене и изостављања података у судским одлукама Врховног касационог суда, укључујући и начин и технику анонимизације/псеудонимизације у одлукама у електронском и писаном облику.

Све одлуке Врховног касационог суда објављују се у целини на веб-сајту, али се подаци о странкама, чији је идентитет утврђен или се може утврдити упоређивањем са другим доступним подацима, замењују и изостављају.

Правилник о замени и изостављању (псеудонимизацији/анонимизацији) података у судским одлукама примењује се од 1. јануара 2017. године.

Нацрт Правилника о замени и изостављању (псеудонимизацији/анонимизацији) података у судским одлукама, израдила је радна група Врховног касационог суда, уз подршку Мисије

ОЕБС-а у Србији, која ће, по усвајању Смерница Високог савета судства (види Трећи извештај) организовати четири округла стола (према седиштима апелационих судова) за све судове опште и посебне надлежности на којима ће бити представљени и Правилник Врховног касационог суда и Смернице ВСС. Први такав догађај заказан је за 21. март 2017. године.

IV квартал 2016: У новембру 2016. године, Радна група утврдила је Предлог Правилника о изостављању/замени података у судским одлукама Врховног касационог суда који је заједно са утврђеним дескрипторима (кључним речима) као саставним делом Правилника, достављен свим судијама Врховног касационог суда ради упознавања пре изјашњавања. Општа седница Врховног касационог суда ће о овом Правилнику расправљати 20.12.2016. године. Поред овог документна, Радна група је, такође у новембру 2016. Године, израдила нацрт дописа Врховног касационог суда Високом савету судства који садржи предлог Смерница о анонимизацији судских одлука, а коме би Високи савет судства требало да достави свим судовима у Републици.

Раније активности: У марту 2016. године, председник Врховног касационог суда формирао је Радну групу за измене и допуне Правилника о анонимизацији ВКС, сачињену од судија и саветника овог Суда. Рад Радне групе подржава Мисија ОЕБС у Србији. Радна група формирана је са задатком да амендира постојећи Правилник о анонимизацији ВКС у складу са постојећим европским стандардима, не само Европског суда за људска права, већ и Суда правде ЕУ и националних судова земаља-чланица ЕУ, те легислативи ЕУ којом се регулише заштита података о личности (Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation; Directive (EU) 2016/680 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by competent authorities for the purposes of the prevention, investigation, detection or prosecution of criminal offences or the execution of criminal penalties, and on the free movement of such data, and repealing Council Framework Decision 2008/977/JHA; Directive (EU) 2016/681 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the use of passenger name record (PNR) data for the prevention, detection, investigation and prosecution of terrorist offences and serious crime). Новелирани правилник такође треба да послужи као узор осталим судовима који своје одлуке објављују на интернет страницама, или их на други начин чине доступнима јавности.

Радна група Врховног касационог суда, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, завршила је рад на Нацрту новог Правилника о псеудонимизацији/анонимизацији судских одлука, и исти објавила на својој интернет страници 28.06.2016. године (<http://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/Pravilnik%20o%20anon%20sud%20odluka>

_NOVI_27062016.pdf) уз позив на јавну расправу достављањем коментара на нацрт до 01.09.2016. године. Округлим столом заказаним за 23.09.2016. године, уз подршку Мисије ОЕБС-а и учешће независних тела и организација цивилног друштва, завршава се јавна расправа, након чега ће Радна група утврдити предлог Правилника и доставити Општој седници Врховног касационог суда на усвајање. Врховни касациони суд предложиће Високом савету судства израду Смерница о анонимизацији судских одлука за све судове, у складу са новим Правилником.

1.3.9.3. Измена нормативног оквира којим се уређују питања: обавезности судске праксе; права на правни лек и надлежности за одлучивања по правним лековима; као и објављивања судских пресуда и сентенци. (Почев од III квартала 2016. године)

Активност није реализована.

Март, 2018. године: ВКС сматра да је достављена Анализа која је урађена у оквиру пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“ неприхватљива, те да даља анализа нормативног оквира којим се уређују наведена питања треба да буде предмет разматрања Радне групе коју је основало Министарство правде, чији чланови су и судије ВКС.

У Палати „Србија“ у Београду одржана је 23.марта 2018.г. у организацији Врховног касационог суда, у сарадњи са Правосудном академијом, а уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, Регионална конференција на тему „Правно дејство касаторних одлука уставног суда и начин отклањања штетних последица неуставности општих аката“, уз учешће Председника и судија Врховног касационог суда и Уставног суда, те министарке правде у Влади Републике Србије.

Децембар, 2017 године: Експерт са Правног факултета у Новом Саду, ангажован у оквиру ЕУ ИПА 2012 пројекта «Унапређење ефикасности правосуђа», израдио је други део студије на тему „Хармонизација судске праксе – упоредно-правна решења и могући правци развоја домаћег законодавства“, у коме се, уз ослонац на аустријски модел, даље разрађују предлози решења и издају препоруке у овој области.

Јун, 2017 године: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована а кашњење износи чак 4 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом.

Раније активности: Због промена састава водеће структуре Министарства правде, Високог савета судства и Државног већа тужилаца било је неопходно да се именују нови чланови радне групе, односно да радна група поново почне са радом.

1.3.9.4. Унапређење приступа прописима и судској пракси, путем формирања и унапређење свеобухватних и свима доступних електронских база прописа и судске

праксе уз поштовање прописа који уређују тајност података и заштиту података о личности, а имајући у виду одредбе Закона о објављивању закона и других прописа и аката, Закона о правосудној академији и Закона о уређењу судова. (Континуирано, почев од III квартала 2014. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Отворену листу дескриптора (у вези са електронском базом судске праксе), прихватили су у начелу поједини апелациони судови, уз очекивање њене даље разраде у појединостима према потребама праксе (в. горе 1.3.9.2.).

Дана 14.03.2018. године у Врховном касационим суду одржана је презентација „Практичног водича за примену Европске конвенције у Републици Србији“ у организацији Правосудне академије у сарадњи са пројектом „Подршка Европске уније Правосудној академији“. Приручник је представио руководилац пројекта, судија Juan Carlos Da Silva. У приручнику је представљена методологија за примену Европске конвенције за људска права (идентификација питања, идентификације релевантне праксе, коришћење судске праксе у контексту и смернице за цитирање), доступни извори судске праксе, HUDOC база, Програм HELP, публикације и приручници о људским правима.

ПРАВОСУДНА АКАДЕМИЈА: е-ЈУРИС је модул (сервис) е-АКАДЕМИЈЕ едукативног карактера, чији је циљ да судијама и тужиоцима олакша претрагу праксе ЕСЈП и приближи правне концепте које тај Суд примењује. Судска пракса релевантна с аспекта заштите људских права је доступна на интернет адреси <http://e-case.eakademija.com/>. У њој се тренутно налази 115 пресуда ЕСЈП против РС на српском језику. База укључује и инструменте који омогућавају претрагу пресуда према збиркама докумената, коришћењем филтера или по кључним речима. Начин претраге је усаглашен с инструментима за претраживање базе судске праксе ЕСЈП у Стразбуру – HUDOC. Публикацији се може приступити и скенирањем QR кода. База је намењена корисницима који су већ упознати са ЕКЈП и праксом ЕСЈП. У односу на базу података HUDOC претрага је олакшана зато што су инструменти за претрагу на српском језику. Свака пресуда ЕСЈП која се налази у е-ЈУРИС представљена је кроз 4 групе података: 1. Детаљи – основни подаци о пресуди преузети са HUDOC базе с кратким сажетком пресуде; 2. Пресуда – текст пресуде на српском и енглеском језику; 3. Коментари – део који је резервисан за мрежу експерата; 4. Извор – преглед пресуде директно у HUDOC изворној бази која се отвара у посебном прозору на десној половини екрана (e-frame). Други део модула е-ЈУРИС-а је систем за унакрсно повезивање који је конципиран као инструмент за брзо упућивање и за обуку. Он омогућава да се без претходног знања о ЕКЈП дође до случаја из праксе ЕСЈП који може бити релевантан за решавање проблема с којим се судије и тужиоци сусрећу у конкретном предмету, односно до правних концепата које је ЕСЈП примењивао у сличним случајевима. Све што је потребно да би се започела претрага је члан националног закона под који се може подвести утврђено чињенично стање.

СЛ. ГЛАСНИК: Број приступних сесија за бесплатне приступне шифре за базу судске праксе за судове усклађен је са одлукама о измени Одлуке о броју судија у судовима које

су објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 10/18 и 14/18. У свему осталом стање је непромењено у односу на претходни извештајни период.

У I кварталу у 2018. години у бази судска пракса објављено је 620 судских одлука, односно правних схватања и закључака судова опште и посебне надлежности, укључујући и сентенце које су садржане у билтенима судова за чије јавно саопштавање у Правно-информационом систему РС је ЈП *Службени гласник* добио сагласност, као и одлука Уставног суда и Европског суда за људска права. У моменту извештавања ова база обухвата укупно 23.221 судску одлуку.

У I кварталу 2018. године у бази Прописи на енглеском језику у оквиру Правно-информационог система Републике Србије објављени су преводи на енглески језик закона који су од значаја за спровођење Поглавља 23 (Закон о прекршајима и нови Закон о спречавању прања новца и финансирања тероризма), као и закона који је од значаја за спровођење Поглавља 27 (Закон о процени утицаја на животну средину). Такође, у овом извештајном периоду објављени су преводи на енглески језик закона усвојених на Петој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2017. години из области јавних прихода, својинских и облигационих односа, општих привредних прописа и социјалног осигурања (Закон о буџетском систему, сет пореских закона, Закон о јавној својини, Закон о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање).

База Мишљења, модели, литература континуирано је ажурирана објављивањем 466 нових докумената, тако да у моменту овог извештавања ова база садржи укупно 8.308 објављених аката. Посебна пажња посвећена је објављивању коментара на радни текст Амандмана Министарства правде на Устав Републике Србије.

У I извештајном кварталу 2018. године одржане су 4 презентација Правно-информационог система Републике Србије у оквиру Центра за едукацију ЈП *Службени гласник* у оквиру припремне наставе за полагање испита за инспекторе, односно на теме људски ресурси у савременом пословању и систем правних лекова у поступку извршења.

Децембар, 2017. године: Све припремне активности на пројекту израде “Базе судских одлука и судске праксе” за све судове у РС су завршене у сарадњи руководиоца ИКТ Одељења ВКС и руководиоца тима у оквиру пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“ ЕУ ИПА 2012. На радним састанцима су разрађени сви додатни детаљи и питања везана за израду апликације. Апликација је урађена и према планираном распореду инсталирана на серверима обезбеђеним за ову намену у оквиру програма ИПА 2012. Успостављена је комплетна структура и мрежно окружење као и тестирање инсталиране апликације. Успостављен је и део који се односи на јавни – интернет сервер за објављивање анонимизираних одлука у одељку судске праксе. У току је миграција око 8500 анонимизираних одлука ВКС у нову базу, након чега следи одабир и миграција истих одлука у изворном, не-анонимизираним облику. Очекује се завршетак овог дела посла до почетка 2018. године.

Након овог дела миграције, следи по договору миграција преко 130.000 одлука Управног суда у “Базу судских одлука и судске праксе”. Овај обиман посао захтева додатне припреме и састанке са представницима Управног суда, и планиран је од јануара 2018. године. У оквиру пројекта, извршена је једнодневна едукација за представнике апелација као и једнодневна обука за представнике ВКС. Предстоји и једнодневна обука за Управни суд, али тек по обављеним додатним разговорима и консултацијама предвиђеним за јануар 2018. Након ових активности следи укључивање судова, прво апелационих, а касније и осталих, у рад на пуњењу базе.

Са овим у вези, као критеријум за претрагу, усвојена је *Отворена листа дескриптора* (номенклатура, кључне речи) за базу података судске праксе Врховног касационог суда.

Од стране ИКТ експерта ЕУ ИПА 2012 пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“ одржане су три презентације нове електронске базе судске праксе у Врховном касационом суду :

- 6.децембра 2017.године

-8.децембра 2017.године

-25.децембра 2017.године

у оквиру којих је представљена методологија претраге, те детаљи у вези са уношењем података у нову базу.

Кроз раније формирану *Мрежу за размену информација повезаних са судском праксом између Европског суда за људска права и највиших судова држава чланица Савета Европе (Superior Courts' Network)*, коју предводи *Одељење судске праксе (Jurisconsult) Европског суда за људска права*, у контексту Протокола XVI уз Европску конвенцију о људским правима и основним слободама, Врховни касациони суд је **наставио да** на седмичној основи прима и обрађује *табличне прегледе изабране судске праксе ЕСЉП и блиц-приказе одлука у предметима од посебног значаја за праксу ЕСЉП* на енглеском и француском језику. Ови материјали од посебног значаја за ажурно праћење развоја судске праксе Европског суда за људска права у интерној процедури унутар ВКС преводе се са енглеског и француског језика, обрађују, те достављају судским одељењима унутар ВКС, као могући оријентир за даљи правац развоја националне судске праксе у појединим спорним правним питањима.

Унапређење базе судске праксе је један од циљева и будућег пројекта „Подршка Врховном касационом суду“ ИПА 2016, који би требало да почне са радом у марту 2018. године.

Службени гласник је у свом извештају навео: У IV кварталу у 2017. години у бази судска пракса објављено је 665 судских одлука са сентенцама које су садржане у билтенима судова за чије јавно саопштавање у Правно-информационом систему РС је ЈП *Службени гласник* добио сагласност, као и одлука Уставног суда и Европског суда за људска права које су

објављене у „Службеном гласнику РС“. У моменту извештавања ова база обухвата укупно 22.601 судску одлуку.

У бази Прописи на енглеском језику у IV извештајном кварталу објављени су преводи 8 закона Републике Србије на енглески језик (Закон о високом образовању, Закон о електронском документу, електронској идентификацији и услугама од поверења у електронском пословању, Закон о информационој безбедности, Закон о запошљавању странаца и др.).

База Мишљења, модели, литература континуирано је ажурирана објављивањем 263 нових докумената, тако да у моменту овог извештавања ова база садржи укупно 7.651 објављених аката.

У овом извештајном периоду одржане су 2 презентације садржине и функционалности Правно-информационог система Републике Србије на округлим столовима организованим на тему *Електронске правне базе* на Правном факултету Универзитета у Новом Саду и Интернационалном универзитету у Новом Пазару, као и презентација на Седмом стручном скупу Агенције за лиценцирање стечајних управника одржаном на Копаонику. Такође, у наведеном периоду одржано је још 5 презентација Правно-информационог система Републике Србије у оквиру семинара у организацији Центра за едукацију ЈП *Службени гласник*, као и појединачним заинтересованим субјектима.

Дана 13. децембра 2017. године пуштена је у рад унапређена верзија Правно-информационог система Републике Србије. Најновије програмско унапређење омогућило је:

- обједињену претрагу свих садржаја у Правно-информационог систему РС;
- квалитетније корисничко искуство и лакшу и бржу навигацију кроз овај систем, односно једноставнији и бржи приступ најновијим актима објављеним у њему;
- оптимизовани преглед вебсајта Правно-информационог система Републике Србије на мобилним телефонима и другим преносним уређајима;
- претраживање по већем броју критеријума напредне претраге у бази Судска пракса раздвајањем постојећих на уже, односно додавање нових критеријума, односно претраживање базе Судска пракса према:
 1. правној подматерији у материјама грађанског, кривичног, управног и привредног права;
 2. начину објављивања судске одлуке у зависности од извора из ког је судска одлука преузета у Правно-информациони систем Републике Србије, као и према броју службеног гласила у ком је поједина одлука објављена;
 3. врсти сентенце (ауторска, изабрана/билтенска или извод из одлуке), као и према целовитости образложења;

4. уписнику суда.

- претраживање по већем броју критеријума напредне претраге у бази Мишљења, модели, литература раздвајањем постојећих на уже, односно додавање нових критеријума, односно претраживање базе Мишљења, модели, литература према:
 1. правној материји;
 2. врсти акта
 3. начину објављивања докумената у овој бази у зависности од извора из ког је документ преузет у Правно-информациони систем Републике Србије као и према броју службеног гласила у ком је поједини документ објављен;
 4. критеријуму актуелни/архивски документ (формирана је архиве у оквиру ове базе за документе који се односе на прописе који су престали да важе);

- формирање регистара судских одлука у бази Судска пракса (у овом моменту формирана су три регистра – регистар правних схватања, регистар закључака и регистар одговора судова опште и посебне надлежности);
- преглед електронских књига објављених у бази Мишљења, модели, литература коришћењем новог побољшаног прегледача;
- претрагу у посебним програмским пакетима
- побољшано релацијско повезивање аката објављених у Правно-информационом систему Републике Србије;
- приказивање одабраних/најновијих аката објављених у базама Судска пракса, Мишљења, модели, литература, Прописи на енглеском језику и посебним програмским пакетима, као и пријаву корисника на информације (newsletter) о најновијим актима објављеним у појединачним базама у Правно-информационом систему Републике Србије;

Сва програмска унапређења праћена су и надоградњом интерних апликација потребних за уређивање база у Правно-информационом систему Републике Србије, као и прилагођавање постојећих садржаја наведеног система новим функционалностима.

Такође, у децембру месецу 2017. године пуштене су у рад Android и iOS апликација за коришћење/преглед садржаја Правно-информационог система Републике Србије на мобилним и преносним уређајима.

Септембар, 2017: Развој софтвера нове и побољшане базе судске праксе је завршен ЈЕП пројектом у августу 2017. године. Систем, заснован на технологијама слободног и отвореног кода, биће технолошки неутрална база података судских одлука свих судова у Србији друге и треће инстанце, као и међународних судова: Европског суда за људска права, Суда правде ЕУ, Међуамеричког суда за људска права, Суда правде УН-а итд. Подржаће унакрсно упућивање одлука и напредну категоризацију садржаја кључних речи, омогућавајући софистициранију и умногоме ефикаснију претрагу и филтрирање одлука, него што је случај са постојећом базом података Врховног касационог суда.

Пројекатом ЈЕП тренутно се ради са Врховним касационим судом и Министарством правде на инсталирању и конфигурацији производног примера система у судском центру за податке у Немањиној бр. 9 (у згради Врховног касационог суда), као и на измештању одлука из постојаће базе података Врховног касационог суда у нову.

Након годишњег саветовања судија Републике Србије у Врњачкој Бањи, Правосудна академија и ЈЕП пројекат ће организовати обуке за управљање и коришћење нове судске базе у свим апелационим судовима. Након ових иницијалних тренинга, формално ће бити отпочета употреба новог система.

ECASE, тзв. српски HUDOC, као база пресуда које су значајне са аспекта заштите људских права. За сада се у њој налазе пресуде Европског суда за људска права из Стразбура које су преведене на српски језик. У блиској будућности се планира уношење и релевантне националне судске праксе чиме ће ова апликација значајно добити на релевантности и квалитету.

База података судске праксе, који подржава пројекат ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“ припремила је до сада око 4000 (четири хиљаде) одлука, које су анонимизирани у складу са Правилником о анонимизацији судских одлука, за објављивање на сајту ВКС, те додатно 6000 (шест хиљада) одлука на сајтовима апелационих судова.

Кроз формирану Мрежу за размену информација повезаних са судском праксом између Европског суда за људска права и највиших судова држава чланица Савета Европе (Superior Courts' Network), коју предводи Одељење судске праксе (Jurisconsult) Европског суда за људска права, у контексту Протокола XVI уз Европску конвенцију о људским правима и основним слободама, Врховни касациони суд на седмичној основи прима табличне прегледе изабране судске праксе ЕСЈП и блиц-приказе одлука у предметима од посебног значаја за праксу ЕСЈП на енглеском и француском језику. Ови материјали, који су од посебног значаја за ажурно праћење развоја судске праксе Европског суда за људска права - у интерној процедури унутар ВКС преводе се са енглеског и француског језика, обрађују,

те достављају судским одељењима унутар ВКС, као могући оријентир за даљи правац развоја националне судске праксе у појединим спорним правним питањима.

Размена тече у оба смера, тако што Врховни касациони суд доставља, по упиту Одељења судске праксе ЕСЈП (Jurisconsult), анализе националног законодавства и судске праксе (као што су питања правног положаја особа са душевним сметњама према националном законодавству и судској пракси и др.). Овим се национална база прописа и судске праксе јавља као инструмент којим се прекогранично доприноси правилнијем тумачењу националног законодавства и судске праксе од стране органа Европске конвенције.

Јун, 2017. године: Врховни касациони суд активно је укључен у развој нове апликације – базе података судске праксе, који подржава пројекат ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“. Пројекат планира да израду апликације оконча до краја августа 2017. године, након чега би постојеће одлуке Врховног касационог суда, објављене у одељку Судска пракса итернет презентације Врховног касационог суда, биле мигриране у нови систем, који ће омогућити прецизније филтрирање и претрагу одлука у складу са категоризацијом која би била усклађена са Отвореном листом дескриптора (саставни део Правилника о замени и изостављању података у судским одлукама).

Како се ради о бази која је заједничка и за апелационе судове, они би од септембра 2017. године отпочели са уношењем својих одлука у базу, након спроведене обуке.

Март 2017. године: Правосудна академија је, у складу са усвојеним Акционим планом до 2020. године, развила своју базу судске праксе (eCASE / eЈУРИС) у којој ће се поред пресуда Европског суда за људска прва које су релевантне за Србију налазити и пракса националних судова, укључујући и праксу Уставног суда која је релевантна у смислу заштите људских права и основних слобода. Поред наведене судске праксе у eЈУРИС-у ће се налазити и модели унакрсног повезивања релевантних одредаба националног законодавства са члановима Европске конвенције везано за конкретне пресуде Европског суда које су одабране по јасно дефинисаним критеријумима и анализирани. Тренутно eЈУРИС садржи 115 одабраних пресуда Европског суда које се односе на Републику Србију и у којим је констатована повреда бар једног члана Европске конвенције. Унели су их запослени Правосудне академије, који су и обучени да је користе.

База података *echrdatabase* је и даље активна и у употреби али потребе Правосудне академије су превазишле њене могућности због чега је донета одлука о прављењу нове платформе (eЈУРИС) која ће моћи да одговори развојним потребама Академије, а такође ће бити прихватљивија и свеобухватнија судијама и тужиоцима за коришћење. eЈУРИС је једна од компонената концепта eАКАДЕМИЈЕ на чијем се развоју у последњих годину дана интензивно ради. ЕАКАДЕМИЈА представља скуп сервиса који ће Правосудна академија

понудити у електронској форми, а којима ће се приступати преко портала Правосудне академије.

У циљу ширења својих база судске праксе, Врховни касациони суд укључио се у иницијативу за формирање Мреже за размену информација повезаних са судском праксом између Европског суда за људска права и највиших судова држава чланица Савета Европе (Superior Courts' Network), коју предводи Одељење судске праксе (Jurisconsult) Европског суда за људска права, у контексту Протокола XVI уз Европску конвенцију о људским правима и основним слободама. У оквиру предстојећих корака, очекује се омогућавање приступа интранету и заштићеној веб-страници, те редовна размена информација о судској пракси и законодавству.

У истом циљу, Врховни касациони суд почео је да објављује избор из упоредне судске праксе суседних и сродних правних система, по спорним правним питањима од кључног значаја за рад Врховног касационог суда. Тако на пример, на интернет страници Врховног касационог суда могу се пронаћи одлуке Врховног суда Мађарске (2013-2016) које се односе на валутну клаузулу: <http://www.vk.sud.rs/sr/%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%83%D1%82%D0%BD%D0%B0-%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%83%D0%B7%D1%83%D0%BB%D0%B0> .

Теми обавезног објављивања судских одлука, као позитивној законској обавези, посвећена је једна од тема у оквиру програма *Трећег радног саветовања о уједначавању судске праксе за судијске саветнике и помоћнике Врховног касационог суда, судова републичког ранга, апелационих судова и виших судова*, које је одржано 6. и 7. марта 2017. године у Хотелу “Војводина” у Зрењанину, приликом чега су судијским помоћницима представљени релевантни примери судске праксе Европског суда за људска права, као и упоредна искуства из земаља региона, поводом овог значајног и упоредно непотпуно усклађеног питања међу државама чланицама Савета Европе.

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК“:

Број приступних сесија за бесплатне приступне шифре за базу судске праксе за судове усклађен је са Одлуком о измени Одлуке о броју судија у судовима („Службени гласник РС“, број 104/16). У свему осталом стање је непромењено у односу на претходни извештајни период.

У I кварталу 2017. године у бази судске праксе објављено је око 850 нових судских одлука из грађанскоправне, кривичноправне и управноправне материје, правних схватања, као и питања и одговора судова од значаја за уједначавање судске праксе. У овој бази објављен је и Правилник о замени и изостављању (псеудонимизацији и анонимизацији) података у судским одлукама, који се примењује од 1. јануара 2017. године. У моменту извештавања ова база садржи око 20.350 судских одлука.

Континуирано ажурирање свима доступне електронске базе важећих прописа

Јун, 2017: Број приступних сесија за бесплатне приступне шифре за базу судске праксе за судове усклађен је са одлукама о измени Одлуке о броју судија у судовима које су објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 24/17, 31/17 и 54/17. У свему осталом стање је непромењено у односу на претходни извештајни период.

Континуирано садржинско унапређивање базе судске праксе

Септембар, 2017: У III кварталу у 2017. години у бази судска пракса јавно су саопштене 463 судске одлуке са сентенцама које су претходно објављене у билтенима судова за чије јавно саопштавање у Правно-информационом систему је ЈП Службени гласник добио сагласност средином 2017. године. Поред одлука садржаних у билтенима судова, база судске праксе континуирано се ажурира и одлукама, правним схватањима, односно одговорима судова који су учињени јавно доступним на вебсајтовима судова, као и одлукама Уставног суда и Европског суда за људска прва које су објављене у „Службеном гласнику РС“, тако да је у овом извештајном периоду укупно објављено 826 судских одлука, правних схватања и питања и одговора судова од значаја за уједначавање судске праксе, односно наведена база у моменту извештавања обухвата укупно 21.936 судских одлука.

Јун, 2017: У току априла месеца 2017. године од стране ЈП Службени гласник упућено је укупно 32 дописа судовима, и то: Врховном касационом суду, апелационим и вишим судовима, Привредном апелационом, Прекршајном апелационом и Управном суду са молбом за добијање сагласности за објављивање садржаја билтена као збирки судских одлука и правних ставова судова, у бази судске праксе у оквиру Правно-информационог система Републике Србије. Објављивањем садржаја билтена у бази судске праксе обезбедило би се да судске одлуке и правни ставови, које су од стране судова издвојене као значајне за судску примену права, буду, на једном месту, доступни свим правосудним и другим државним органима којима је у складу са законом наведена база доступна без накнаде, као и свим корисницима Правно-информационог система Републике Србије. До момента овог извештавања у бази судске праксе јавно су саопштене сентенце, правна схватања и одговори из најновијих билтени (за 2016. годину, односно 2015. и 2014. годину) оних судова који су доставили своју сагласност. У складу са наведеним, у бази судске праксе у овом моменту садржано је 2.657 судских одлука и правних ставова објављених у билтенима судова, што чини 12,59% у односу на укупан број аката у овој бази.

У II кварталу 2017. године у бази судске праксе објављено је око 750 нових судских одлука из грађанскоправне, кривичноправне и управноправне материје (укључујући одлуке из материје изборног права), правних схватања, као и питања и одговора судова од значаја за уједначавање судске праксе, тако да у моменту извештавања ова база садржи око 21.100 судских одлука.

Остале електронске базе у оквиру Правно-информационог система Републике Србије

Септембар, 2017: У бази Прописи на енглеском језику у III извештајном кварталу објављени су преводи 3 закона Републике Србије на енглески језик, тако да у моменту овог извештавања база садржи 143 превода закона Републике Србије.

База Мишљења, модели, литература континуирано је ажурирана објављивањем око 425 нових докумената, тако да у моменту овог извештавања база садржи укупно 7.388 објављених аката. Посебна пажња посвећена је објављивању докумената који су били предмет расправе на округлим столовима одржаним поводом промена Устава у делу који се односи на правосуђе.

Јун, 2017: У II кварталу 2017. године у бази Прописи на енглеском језику у оквиру Правно-информационог система Републике Србије објављени су преводи на енглески језик оних закона који су од значаја за спровођење Поглавља 23, а који раније нису били преведени (Закон о међународној правној помоћ у кривичним стварима као и нов Закон о општем управном поступку). Такође, у овом извештајном периоду објављени су преводи на енглески језик закона усвојених на Шестој и Седмој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2016. години из области стамбеног права и својинскоправних односа (Закон о становању и одржавању зграда, Закон о проценитељима вредности непокретности, Закон о јавној својини) као и других закона од значаја за пословање правних субјеката (Закон о транспорту робе, Закон о општој безбедности производа, Закон о осигурању депозита, Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање и Закон о Агенцији за осигурање депозита). У моменту овог извештавања ова база садржи око 140 превода закона Републике Србије.

База Мишљења, модели, литература у II кварталу 2017. године континуирано је ажурирана објављивањем око 515 нових докумената. У циљу праћења рада Европског суда за људска права у овој бази објављена су и нова обавештења Европског суда за људска права о променама у начину поступања по представкама у зависности од приоритета случајева, односно о увођењу новог система доношења одлука од стране судије појединца. У моменту овог извештавања ова база обухвата преко 6.965 објављених аката. У циљу прикупљања података који нису јавно доступни, а од значаја су за вођење Правно-информационог система Републике Србије, на основу сагласности Владе Републике Србије, закључени су споразуми о пословној сарадњи са Републичком агенцијом за мирно решавање радних спорова и Комисијом за хартије од вредности.

У I кварталу 2017. године у бази Прописи на енглеском језику у оквиру Правно-информационог система Републике Србије објављени су преводи нових, односно незванично пречишћених текстова правосудних закона усвојених на Четвртој седници Другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2016. години (Закон о спречавању насиља у породици, Кривични законик, Закон о одузимању имовине проистекле из кривичног дела и Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције), као и појединих закона од

значаја за пословање правних субјеката, а који су усвојени на Шестој и Седмој седници Другог редовног заседања Народне скупштине у 2016. години. Такође, у овом извештајном периоду објављени су и преводи на енглески језик оних закона који су од значаја за спровођење Поглавља 23, а који раније нису били преведени (Закон о равноправности полова, Закон о забрани дискриминације, Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом и Закон о управљању миграцијама). У моменту овог извештавања ова база садржи преко 130 превода закона Републике Србије.

База Мишљења, модели, литература у I кварталу 2017. године континуирано је ажурирана објављивањем преко 450 нових докумената. У моменту овог извештавања ова база обухвата преко 6.450 објављених аката.

Информисање грађана и државних органа о бесплатно доступним електронским базама прописа и судске праксе

Септембар, 2017: Одржана је 1 презентација Правно-информационог система Републике Србије у оквиру Центра за едукацију ЈП Службени гласник на тему озакоњења објеката.

Јун, 2017: У овом извештајном периоду одржане су презентације садржине и функционалности Правно-информационог система Републике Србије на округлим столовима организованим на тему Електронске правне базе на правним факултетима Универзитета у Нишу и

Универзитета у Крагујевцу, као и у оквиру Београдске конференције правника – БЕКОП 2017 која је одржана у Народној скупштини Републике Србије, којима су присуствовали представници државних органа, државних и других организација и институција. Такође, одржане су још 4 презентације Правно-информационог система Републике Србије у оквиру Центра за едукацију ЈП Службени гласник на тему буџетске инспекције, контроле јавних финансија, основа казненог права и инспекцијског надзора.

Такође, уз сагласност Владе Републике Србије, почевши од јуна месеца 2017. године, свим заинтересованим корисницима омогућено је бесплатно коришћење Правно-информационог система Републике Србије, у целини (изузев базе која садржи прописе на енглеском језику) у трајању од 30 дана. До тренутка закључења овог извештаја, на промо-период пријавило се 300 корисника.

У овом извештајном периоду одржане су још 4 презентације Правно-информационог система Републике Србије у оквиру Центра за едукацију ЈП Службени гласник на тему примене Закона о озакоњењу објеката, односно о европским стандардима и судској пракси у оквиру примене Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Учествовање у другим пројектима

Јун, 2017: У II извештајном кварталу Министарству државне управе и локалне самоуправе из базе Регистар и текстови важећих прописа и других аката достављена је листа од 679

важећих закона на дан 12.05.2017. године. Наведена листа укључена је у формулар електронског упитника у вези са применом новог Закона о општем управном поступку који је развило ово министарство.

За потребе успостављања јединственог јавног регистра административних поступака и осталих услова пословања, за чију реализацију је одговоран Републички секретаријат за јавне политике у складу са Акционим планом за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији за 2016. и 2017. годину („Службени гласник РС“, број 93/16) и Закључком Владе 05 број: 021-12698/2016 од 29. децембра 2016. године, дана 9. јануара 2017. године закључен је Споразум о пословној сарадњи између ЈП *Службени гласник* и Републичког секретаријата за јавне политике. Овим споразумом ЈП *Службени гласник* је Републичком секретаријату за јавне политике учинио информатички доступним поједине податке из електронске базе Регистар и текстови важећих прописа и других аката која се води у оквиру Правно-информационог система Републике Србије, односно списак назива закона, уредби, одлука и правилника садржаних у наведеној бази са линковима ка најновијим верзијама тих правних аката. Циљ ове пословне сарадње је омогућавање да за потребе јединственог јавног регистра административних поступака и осталих услова пословања Републичком секретаријату за јавне политике буду доступни увек ажурни подаци у електронском облику, као и афирмација и упућивање на могућности Правно-информационог система Републике Србије.

Програмско унапређење Правно-информационог система Републике Србије

Настављен је рад на даљем развоју Правно-информационог система Републике Србије (омогућавање претраживања новости на насловној страни Правно-информационог система Републике Србије, као и дорада појединих радних апликација).

Раније активности:

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК“:

Континуирано ажурирање свима доступне електронске базе важећих прописа

У складу са Законом о објављивању закона и других прописа и аката („Службени гласник РС“, број 45/13) електронска база Регистар и текстови важећих прописа и других аката у оквиру Правно-информационог система Републике Србије, која је бесплатно доступна свим грађанима, континуирано се ажурира објављивањем основних и пречишћених текстова прописа праћених линковима ка ПДФ-овима службених гласила у којима се објављују основни текст прописа, измене и допуне, исправке и уставносудске одлуке које утичу на текст прописа.

Континуирано обезбеђивање доступности базе судске праксе у складу са променом броја судија

У моменту успостављања Правно-информационог система Републике Србије, а у циљу испуњења обавезе утврђене Законом о објављивању закона и других прописа и аката ЈП Службени гласник учинило је доступном без накнаде базу судске праксе законом утврђеном кругу корисника (у циљу испуњења ове обавезе отворено је 496 бесплатних приступних шифара са преко 4800 приступних сесија). С обзиром на то да је број приступних сесија за бесплатне приступне шифре за базу судске праксе активиран за судове и јавна тужилаштва сагласно Одлуци о броју судија у судовима („Службени гласник РС“, број 106/13), односно Одлуци о броју заменика јавних тужилаца („Службени гласник РС“, број 106/13), у случају каснијих измена наведених одлука, односно доношења нових („Службени гласник РС“, бр. 115/13, 5/14, 12/14, 52/14, 132/14, 30/15, 49/15, 63/15, 88/15, 94, 15, 114/15, 6/15, 11/16, 48/16 и 73/16) којима је број судија у одређеном суду, односно број заменика јавних тужилаца повећаван, број приступних сесија је усклађиван са наведеним одлукама, сагласно Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број 01-00-31/2014 од 27. јануара 2014. године.

Број приступних сесија за бесплатне приступне шифре за базу судске праксе за јавна тужилаштва усклађен је са Одлуком о измени Одлуке о броју заменика јавних тужилаца („Службени гласник РС“, број 80/16). У свему осталом стање је непромењено у односу на претходни извештајни период.

Континуирано садржинско унапређивање базе судске праксе

У складу са Законом о објављивању закона и других прописа и аката („Службени гласник РС“, број 45/13) електронска база судске праксе у оквиру Правно-информационог система, од момента успостављања, континуирано се садржински унапређује јавним саопштавањем одлука судова опште и посебне надлежности Републике Србије, Уставног суда и пресуда Европског суда за људска права које се односе на Републику Србију. На годишњем нивоу преко ове базе судске праксе јавно се саопштава 2.500-3.500 судских одлука праћених свим релевантним метаподацима (врста и назив суда, правна област, правна материја, врста одлуке, датум доношења одлуке, начин објављивања, пропис битан за пресуђење и релевантно право). У овој бази, по правилу, саопштавају се целовите судске одлуке, које су на вебсајтовима судова учињене јавно доступним, уз обезбеђивање повезаности сваке одлуке са меродавним прописима на којима је одлука заснована и уз поштовање прописа који уређују тајност података и заштиту података о личности. Судске одлуке по правилу су праћене и изабраном сентенцом, сачињеном и јавно објављеном од стране суда, односно ауторском сентенцом или изводом из судске одлуке. У моменту овог извештавања база судске праксе садржи преко 18.800 судских одлука.

ЛП Службени гласник се у неколико наврата (јул 2014. године и јун 2015. године) обрађало судовима и јавним тужилаштвима ради добијања сугестија, а у циљу функционалног и садржинског унапређења базе судске праксе.

У IV кварталу 2016. године у бази судске праксе објављено је око 700 нових судских одлука из грађанскоправне, кривичноправне и управноправне материје, правних схватања, као и питања и одговора судова од значаја за уједначавање судске праксе. У моменту извештавања ова база садржи око 19.500 судских одлука.

Повезаност Правно-информационог система Републике Србије са прописима Европске уније

Веза с правним актима Европске уније успостављена је повезивањем Правно-информационог система с одговарајућим базама Европске уније, које омогућавају приступ правној регулативи Европске уније. Приступ праву Европске уније садржи везу ка вебсајту EUR-Lex (www.eur-lex.europa.eu), који омогућава бесплатан приступ праву Европске уније и другим документима који се сматрају јавним и, у оквиру овог вебсајта, приступ „Службеном листу Европске уније“, који је најважнији извор информација о активностима свих институција и тела Европске уније. Приступ европској судској пракси садржи корисне линкове ка вебсајтовима европских правосудних органа попут: Суда правде Европске уније (www.curia.europa.eu) и Европског суда за људска права (<http://hudoc.echr.coe.int>), као и порталима и базама судске праксе попут: Европског портала за е-правосуђе (<https://e-justice.europa.eu/>) и базе Европске правосудне мреже (www.ejn-crimjust.europa.eu).

Веза са правним актима Европске уније обезбеђује се и повезивањем појединачних докумената у Правно-информационом систему (нпр. образложења закона и др.) са одговарајућим актима из електронске базе EUR-Lex. На овај начин обезбеђује се приказ аката Европске уније са којима су републички прописи усклађени у складу са табелом усклађености која прати образложења предлога закона.

Остале електронске базе у оквиру Правно-информационог система Републике Србије

База Прописи на енглеском језику у оквиру Правно-информационог система Републике Србије, континуирано се ажурира незваничним ауторским преводима најновијих, као и системских закона Републике Србије, који су од значаја у процесу придруживања Европској унији, као и за привредно пословање, на енглески језик (Закон о извршењу и обезбеђењу, Закон о заштити узбуњивача, Закон о рударству и геолошким истраживањима, Закон о оглашавању, Закон о инспекцијском надзору, као и пречишћених текстова Закона о јавном бележништву, Закона о електронској трговини, Закона о јавно-приватном партнерству и

концесијама, Закона о заштити од пожара, Закона о управљању отпадом и др.). У моменту достављања овог извештаја ова база садржи 120 превода закона Републике Србије на енглески језик.

Правно-информациони систем садржи и електронске базе које садрже друге податке о правном систему Републике Србије, као што је база Мишљења, модели, литература у којој су систематизовани: мишљења и други акти настали у раду државних органа и државних и других организација, правна литература, модели аката, и други подаци значајни за тумачење и примену правних норми. Ова електронска база континуирано се ажурира, повезана је са другима базама у Правно-информационом систему Републике Србије и у моменту достављања овог извештаја обухвата преко 5.600 докумената о правном систему Републике Србије.

Посебна пажња посвећена је пресудама Европског суда за људска права које су систематизоване у посебном програмском пакету Водич кроз пресуде Европског суда за људска права и то по правним областима на које се односе поједини чланови Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Водич кроз пресуде Европског суда за људска права у моменту овог извештавања садржи преко 150 најзначајнијих пресуда Европског суда за људска права (преводи целовитих пресуда или преводи делова пресуда са ауторским коментаром), од којих су поједине први пут преведене на српски језик и континуирано се ажурира пресудама, коментарима пресуда и другом правном литературом посвећеној примени Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода.

У IV кварталу 2016. године у бази Прописи на енглеском језику у оквиру Правно-информационог система Републике Србије објављени су преводи на енглески језик оних закона који су од посебног значаја за спровођење Поглавља 23 (Закон о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, Закон о мирном решавању радних спорова, Закон о спречавању злостављања на раду) и у моменту овог извештавања ова база садржи 125 превода закона Републике Србије на енглески језик. Започето је превођење нових, односно незванично пречишћених текстова правосудних закона усвојених на Четвртој седници Другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2016. години.

База Мишљења, модели, литература у IV извештајном кварталу континуирано је ажурирана новим документима о правном систему Републике Србије, укључујући и акте који су у вези са преговорима са Европском унијом (Ревидирани Национални програм за усвајање правних тековина Европске уније – новембар 2016. године, Годишњи извештај Европске комисије о напретку Србије у 2016. години и Саопштење о политици проширења Европске уније за 2016. годину, као и извештаји за спровођење Акционог плана за Поглавље 23) и обухвата око 6.000 објављених аката.

Информисање грађана и државних органа о бесплатно доступним електронским базама прописа и судске праксе

Јавно предузеће Службени гласник, од момента успостављања Правно-информационог система Републике Србије, ефикасно обезбеђује техничку подршку свим корисницима Правно-информационог система Републике Србије, као и грађанима који, због немогућности приступа интернету, не могу приступити прописима и подацима о правном систему Републике Србије. У оквиру Центра за едукацију, ЈП Службени гласник организује семинаре чији је циљ да на једном месту окупи еминентне предаваче који ће учеснике упознати са питањима од значаја за примену прописа. На овим семинарима посебна пажња посвећена је презентацији Правно-информационог система Републике Србије. Кроз рад Корисничког сервиса и преко одржавања презентација о Правно-информационом систему Републике Србије постепено се развија свест грађана о бесплатно доступној бази важећих прописа Републике Србије, бесплатно доступној бази судске праксе законом утврђеном кругу корисника, односно о постојању Правно-информационог система у коме су обједињују подаци о правном систему Републике Србије и континуирано ажурирају. У овом извештајном периоду одржано је 15 презентација Правно-информационог система Републике Србије у оквиру Центра за едукацију ЈП Службени гласник.

У IV кварталу 2016. године одржано је још 10 презентација Правно-информационог система Републике Србије у оквиру Центра за едукацију ЈП Службени гласник, као и у другим значајнијим институцијама (Фонд за развој Републике Србије, Привредна комора Србије и Агенција за вођење спорова у процесу приватизације).

Учествовање у другим пројектима

У складу са иницијативом Европског форума службених гласила организована је и 1. фебруара 2016. године одржана радионица за имплементацију европске идентификационе ознаке законодавства (ELI). Увођењем ELI ознаке обезбеђује се једноставан и брз приступ информацијама о националном законодавству и законодавству Европске уније грађанима, односно хармонизована стабилна веза (референцирање) између законодавства Европске уније и Држава чланица. Резултат би било стварање бржег и ефикаснијег система претраге и начина размене података доступних јавности.

У циљу остваривања сарадње ЈП Службени гласник и Републичког секретаријата за јавне политике који спроводи Пројекат успостављања јавног регистра процедура и других административних захтева за привреду, којим треба да се обезбеди поједностављење административних процедура и смањење трошкова на страни јавног сектора одржана су два састанка (26. маја 2015. године и 15. јуна 2016- године - презентација). Сарадња на овом пројекту огледала би се у повезивању Правно-информационог система Републике Србије,

односно базе важећих прописа са јавним регистром процедура и других административних захтева за привреду који би требало до буде успостављен до краја 2017. године.

Програмско унапређење Правно-информационог система Републике Србије

IV квартал 2016: Дана 23. септембра пуштена је у рад унапређена верзија Правно-информационог система Републике Србије. Најновије програмско унапређење омогућило је:

- квалитетније корисничко искуство, прилагођавање коришћења Правно-информационог система Републике Србије слабовидим особама, побољшане перформансе система - обезбеђена већа брзина и стабилност приступа овом систему, чиме се обезбеђује боља доступност бесплатних информација о прописима које су потпуне, изворне, правовремене и законом установљене;
- могућност коришћења система на мобилним телефонима и другим преносним уређајима;
- бројна унапређења бесплатно доступне базе Регистар и текстови важећих прописа и других аката која, између осталог, обухватају бржи приступ најновијим прописима, поделу базе Регистра на три подрегистра (Републички прописи, Прописи из области просвете и Међународни уговори), лакше проналажење подзаконских аката, нови нивои класификације који представљају и додатне критеријуме напредне претраге, преглед верзија прописа, структуре прописа, истовремени преглед садржински повезаних докумената, омогућавање праћења хронологије правних претходника у личној карти прописа и др.

О пуштању у рад унапређене верзије Правно-информационог система Републике Србије и у циљу оптималног коришћења нових функционалности послато је обавештење Министарству правде, судовима и другим органима којима је база судске праксе доступна без накнаде, као и корисницима Правно-информационог система Републике Србије.

На основу Програма пословања ЈП Службени гласник за 2015. годину на који је дала сагласност Влада Републике Србије, спроведена је јавна набавка за потребе програмског унапређења Правно-информационог система Републике Србије и дана 25. априла 2016. године извршена је примопредаја унапређеног софтвера за вођење овог система. Програмско унапређење, које се у моменту овог извештавања налази у статусу финализације, обухватиће прилагођавање коришћења Правно-информационог система Републике Србије слабовидим особама, бољу доступност бесплатних информација о прописима, преглед докумената садржаних у овом систему на мобилним уређајима, омогућавање лакшег праћења садржине правних норми важећих у одређеном тренутку ради задовољавања потреба корисника који остварују одређена права и обавезе у одређеном периоду, истовремено праћење закона и његових подзаконских аката како би се сагледала уређеност одређене правне области коју поједини закони регулишу и др.

Врховни касациони суд се током посете судовима Републике Хрватске упознао са тамошњим базама судске праксе, те решењима које је имплементирао Врховни суд Хрватске. Судије ВКС које су учествовале у овој посети сложиле су се да би исти или сличан систем био применљив и на Врховни касациони суд, али и на апелационе судове, па је стога упутио пројекте са којима у овој области тесно сарађује – МДФ-ЈСС и Унапређење ефикасности правосуђа – да фацилитирају техничку размену између Врховног касационог суда и Врховног суда Хрватске, како би се испитале могућности „копирања“ овог модела. Прва оваква посета планирана је за трећу недељу децембра 2016. године, а друга за јануар 2017. године.

Врховни касациони суд у активностима унапређења базе судске праксе ужива и подршку пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“.

Редизајнирана интернет презентација Врховног касационог суда садржи свеобухватну базу судске праксе овог суда, као и ранијег Врховног суда Србије. Ова база броји око 4500 (четири хиљаде и петсто) одлука, које су анонимизирани у складу са Правилником о анонимизацији судских одлука. Врховни касациони суд је 21. августа 2015. године закључио Меморандум о сарадњи са Правосудном Академијом, чији је предмет размена одлука из електронских база – Врховног касационог суда с једне, и Правосудне академије с друге стране. Врховни касациони суд планира да до краја 2015. године, у сарадњи са канцеларијом Министарства правде Сједињених Држава при Амбасади САД у Београду, своју постојећу базу судске праксе обогати одлукама апелационих судова и судова републичког ранга (Управног суда, Привредног апелационог суда и Прекршајног апелационог суда). Врховни касациони суд такође планира формирање базе судских одлука ради хоризонталне и вертикалне размене између судова који су корисници САПС-а (Врховни касациони суд, Управни суд и апелациони судови).

У оквиру Правосудне академије је формирана функционална база судских одлука Европског суда за људска права. У циљу унапређења примене праксе Европске конвенције широм Југоисточне Европе (приказом предмета, пресудама, и помоћу приручника и водича) развијена је и постављена и тестирана пилот база на интернету коју је могуће претраживати (<http://www.ehrdatabse.org/Index>). Ова база ће бити континуирано ажурирана. Такође је израђен приручника о употреби базе. Коначна и у потпуности функционална база ће садржати обиман материјал везан за праксу Европске конвенције на језицима држава региона и садржаће могућност претраге по кључним терминима и изразима. Поред тога, Правосудна академија, у сарадњи са AIRE Center из Лондона и подршку Амбасаде Велике Британије, одржала је 10. октобра 2014. г. Конференцију о Националној имплементацији Европске конвенције о људским правима у Србији – представљање Базе пресуда. Позвани су председници свих апелација, виших и основних судова. База је и даље активна и представља се судијама на свим обукама које се тичу људских права.

Врховни касациони суд унапредио је критеријуме претраге по систему кључних речи у својој бази судске праксе. Такође, суд је у процес анонимизације и објављивања одлука у бази укључио више судског особља, тако да је у првом кварталу 2016. године анонимизирано и у бази судске праксе објављено преко 400 одлука, која сада садржи укупно преко 5000 (пет хиљада) одлука овог Суда и ранијег Врховног суда Србије.

До краја септембра 2016. године, уз подршку Министарства правде САД, база судске праксе требало би да буде обогачена и унапређена, тако да садржи и све неанонимизирани одлуке које су доступне интерно, судијама и судијским помоћницима Суда, одмах по њиховом отпремању из суда.

1.3.9.5. Јачање капацитета и унапређење ефикасности рада одељења судске праксе у Врховном касационом суду, судовима републичког ранга и апелационим судовима. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: У циљу јачања капацитета Одељења судске праксе Врховног касационог суда, судова републичког ранга и апелационих судова за проспективну хармонизацију судске праксе са правом ЕУ (укључујући не само директиве ЕУ инкорпорисане у домаће законодавство, већ и тумачења дата кроз пресуде Суда Европске Уније), Врховни касациони суд, *превео је*, уз подршку *Вишедонаторског повереничког фонда Светске Банке*, а уз сагласност Суда ЕУ из Луксембурга објавио на свом сајту (у рубрици „Избор из упоредног законодавства и судске праксе“, <http://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/Mi%C5%A1ljenje%20pravobranio%20vateleta%20pred%20Sudom%20EU%20u%20predmetu%20Koman%20i%20Namilton%20v.%20Rumunije.pdf>), *Мишљење општег правобраниоца Суда ЕУ*, од 11. јануара 2018. у предмету од значаја за европску судску праксу, Ц-673/16 (*Релу Адриан Коман и други против Генералног инспектората за имиграцију и других*) у вези спора о признању истополних бракова склопљених у другој држави чланици, а у светлу слободе кретања држављана ЕУ и чланова њихових породица, те с тим повезаног тумачења ширине појма „супружник“ из Директиве 2004/38/ЕЗ, ради чињења доступним предмета од значаја за хармонизацију европске судске праксе свим одељењима судске праксе у Србији.

Јачању капацитета Одељења судске праксе допринело је и представљање „Практичног водича за примену Европске конвенције у Републици Србији“, који садржи смернице за примену Конвенције и упуства за приступ досупним базама судске праксе (**види 1.3.9.4.**).

Децембар, 2017. године: У циљу јачања капацитета Одељења судске праксе Врховног касационог суда за проспективну хармонизацију судске праксе са правом ЕУ (укључујући не само директиве ЕУ инкорпорисане у домаће законодавство, већ и тумачења дата кроз пресуде Суда Европске Уније), Врховни касациони суд организовао је, уз подршку

Вишедонаторског повереничког фонда Светске Банке, студијску посету Суду Европске Уније у Луксембургу (19-21. новембра 2017.г.), ради доприноса бољем разумевању начина функционисања и процедура овог Суда. У склопу ове посете, извршена је и размена искустава у вези са узајамно значајним актуелним спорним правним питањима судске праксе, утицајем судске праксе Суда ЕУ на земље у придруживању, као и даље могућности за сарадњу и размену.

У склопу јачања капацитета и унапређења ефикасности рада одељења судске праксе, уз подршку пројекта „*Хоризонтални механизам за Западни Балкан и Турску*“, одржана је 4. децембра 2017. године специјализована обука **о односу права ЕУ, права ЕКЉП и националног права**, од стране словеначког експерта из Венецијанске Комисије, проф. др Цирила Рибичича, бившег судије и потпредседника Уставног суда Словеније (2000-2009) на тему „*Европски троугао јурисдикција (Стразбур-Луксембург-национални судови)*“, за судије и саветнике одељења судске праксе Врховног касационог суда, Управног суда и Апелационог суда у Београду, којој је присуствовало укупно 79 особа, из реда наведених категорија учесника.

Оваква обука одржана је и 5. децембра 2017. године, у склопу *Четвртог радног састанка судијских помоћника одељења судске праксе апелационих судова (изван Београда) у циљу уједначавања судске праксе, са фокусом на однос између Европског суда за људска права, Суда ЕУ и националних судова. У оквиру истог радног састанка одржана је додатна обука* и на тему „*Процедуре, пракса и начин функционисања Суда ЕУ*“, којом су, од стране судија Врховног касационог суда, пренета специјализована знања и искуства стечена у оквиру студијске посете Врховног касационог суда Суду Европске Уније у Луксембургу (19-21. новембра 2017. године).

У оквиру напора који се улажу у циљу доприноса **ефикаснијем извршењу пресуда Европског суда за људска права**, уз подршку пројекта «*Хоризонтални механизам за Западни Балкан и Турску*», организован је, 26. децембра 2017. године, радни састанак са шефом одсека Одељења за извршење пресуда ЕСЉП при Комитету министара Савета Европе, на тему приказа механизма извршења пресуда ЕСЉП, са посебним освртом на обавезе националних судова у овом поступку, уз учешће судија и саветника из Одељења судске праксе Врховног касационог суда, Апелационог суда у Београду, те представника Републичког јавног тужилаштва.

Септембар, 2017: У сарадњи са Канцеларијом Савета Европе у Београду, Врховни касациони суд узео је учешћа у широј, мултилатералној регионалној конференцији о уједначавању судске праксе, која је одржана 27-29. септембра 2017. године у Атини, а на којој су, поред судија из земаља Западног Балкана учествовале и судије француског Касационог суда (Cour de Cassation), те других судова изван региона, као и правници Одељења судске праксе (Jurisconsult) ЕСЉП. Представници ВКС били су руководиоци евиденција судске праксе Грађанског и Кривичног одељења Врховног касационог суда, судије Весна Поповић и Веско Крстајић.

Имајући у виду уочене различите праксе судова у поступцима заштите права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд иницирао је одржавање састанка свих председника судова посвећеног само овој теми, и исти је, уз подршку Канцеларије Савета Европе у Београду, пројекта ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“ и МДФ-а одржан у Београду 29. августа 2017. године. У оквиру обрађених тема, била су: спорна питања и судска пракса у одлучивању по приговорима; спорна питања и судска пракса у одлучивању о жалбама на одлуке по приговорима; као и поступак обештећења (спорна питања и судска пракса одлучивања о накнади неимовинске штете и спорна питања и судска пракса одлучивања о накнади имовинске штете).

Јун, 2017. године: У сарадњи са Канцеларијом Савета Европе у Београду, Врховни касациони суд допринео је организацији регионалне конференције о уједначавању судске праксе, која је одржана 26. јуна 2017. године у Београду, а на којој је учествовале судије и судско особље из седам земаља Западног Балкана (Албанија, Босна и Херцеговина, Косово*, Македонија, Србија, Турска и Црна Гора). Конференцијом су модерирани руководиоци евиденција судске праксе Грађанског и Кривичног одељења Врховног касационог суда, судије Весна Поповић и Веско Крстајић.

Имајући у виду уочене различите праксе судова у поступцима заштите права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд иницирао је одржавање састанка свих председника судова који би био посвећен само овој теми, и исти ће, уз подршку Канцеларије Савета Европе у Београду, пројекта ИПА 2012 „Унапређење ефикасности правосуђа“ и МДФ-а бити одржан у Београду 7. Јула 2017. године.

Уз подршку МДФ-а, а ради даљег подизања капацитета Одељења судске праксе Врховног касационог суда наставило се са превођењем најновије судске праксе по избору Одељења судске праксе (Jurisconsult) Европског суда за људска права, у склопу сарадње највиших судова земаља-чланица Савета Европе. Врховни касациони суд узео је учешће у првом састанку мреже највиших судова земаља-чланица Савета Европе, који је одржан 16. јуна 2017. године.

МДФ је у оквиру својих активности подршке Врховном касационом суду ради уједначавања судске праксе почео да припрема релевантну судску праксу Европског суда за људска права за сваки заједнички састанак апелационих судова са судијама Врховног касационог суда и то како оне посвећење решавању спорних питања из области грађанског права, тако и оне посвећене решавању спорних питања из области кривичног права.

Будући да је ова пракса наишла на добар пријем код судија апелационих судова, МДФ је кроз подршку Врховном касационом суду почео да припрема изводе из праксе ЕСЉП и за заједничке састанке апелационих са вишим судовима (у извештајном периоду одржана су

два: 19. Априла за више судове са подручја Апелационог суда у Новом Саду и 19. Маја за више судове са подручја Апелационог суда у Крагујевцу).

Март 2017. године: У складу са усвојеним Планом обуке МДФ-а за 2016. годину у области уједначавања судске праксе за судијске саветнике и помоћнике одељења судске праксе ВКС и апелационих судова (као главну циљну групу), те остале судијске поомоћнике (као секундарну циљну групу), током новембра и децембра 2016, те јануара 2017.године, одржане су 4 теренске радионице за укупно 80 судијских помоћника, у организацији Врховног касационог суда, уз подршку Вишедонаторског повереничког фонда (МДФ). Теме одржаних радионица биле су:

- Начин коришћења база праксе Европског суда за људска права на српском језику
- Интерактивна студија одабраних примера из праксе ЕСЈП са вежбом правне квалификације чињеничног стања по Европској конвенцији о људским правима.

У Плану обуке за 2017.г. предложени су даљи развој обуке на напредни ниво за судијске саветнике/помоћнике из Врховног касационог суда и апелационих судова, те ширење основне обуке и на суд.помоћнике виших судова и судова републичког ранга.

- Кроз *Избор из упоредне судске праксе* (који се од марта 2017.г. објављује и на сајту Врховног касационог суда) уведена је активност идентификације (и превођења, где је потребно) одабраних примера судске праксе из јурисдикција суседних и сродних правних система, по кључним спорним правним питањима домаће судске праксе, која дуже време перзистирају у раду одељења Врховног касационог суда.

- Одржавањем *Трећег радног саветовања о уједначавању судске праксе за судијске саветнике и помоћнике Врховног касационог суда, судова републичког ранга, апелационих судова и виших судова ангажованих на пословима праћења и проучавања судске праксе*, које је одржано 6.марта-7.марта 2017.године у Хотелу “Војводина” у Зрењанину, са фокусом на јуриспруденцији Европског суда за људска права, настављен је континуитет оваквих састанака одржаваних јуна 2015.г. на Старој Планини, те децембра 2016.г. у Београду. Циљ одржавања оваквих периодичних радних састанака је допринос уједначавању судске праксе кроз умрежавање и размену информација судијских помоћника из судова у којима су образована одељења судске праксе, имајући у виду и значајну флукуацију запослених судијских помоћника у овим одељењима (из чијих редова значајан број судијских помоћника бива изабран на судијску функцију). У прилог овом тренду, сведочи чињеница да од 44 учесника *Трећег саветовања* (март 2017.г. у Зрењанину), свега 8 учесника је учествовало и на првом оваквом радном саветовању (јуна 2015, на Старој Планини).

У складу са Споразумом председника апелационих судова о организацији, месту и времену одржавања заједничких седница апелационих судова, уз подршку пројекта ЕУ „Унапређење ефикасности правосуђа“ 26-28. јануара 2017. године одржана је радионица у којој су

учествовали и председник и судије Врховног касационог суда, као и председници апелационих судова. На овој радионици је разматран текст Упутства о раду одељења судске праксе. Текст је у међувремену усаглашен и председници апелационих судова су ово Упутство потписали 17. марта 2017. године.

Децембар 2016. године: На иницијативу Врховног касационог суда и уз подршку МДФ-ЈСС проширена је категорија корисника обуке о пракси Европског суда за људска права и на више судове, што је значајно повећало број корисника обуке, али и број одељења судске праксе чији се капацитети јачају кроз активности Врховног касационог суда.

Раније активности: Ова активност спроводи се у оквиру реализације Плана активности Врховног касационог суда за уједначавање судске праксе који је усвојен у априлу 2014. године, као и Споразума председника апелационих судова о организацији, месту и времену одржавања заједничких седница апелационих судова, који је закључен на иницијативу и под покровитељством Врховног касационог суда. У 2015. години Одељење судске праксе ВКС ојачано је већим бројем судијских помоћника – саветника који учествују у раду Одељења и спроводе његове одлуке. У јуну 2015. године, уз подршку Канцеларије Савета Европе у Београду и Мултидонаторског повереничког фонда одржана је прва у низу радионица за судијске помоћнике и саветнике одељења судске праксе ВКС, судова републичког ранга и апелационих судова, чији је циљ јачање капацитета ових одељења у погледу примене законских и подзаконских прописа којима се регулише начин рада ових одељења, те различитих вештина (комуникација, управљање предметима, извештавање). Радионицом која ће се одржати у децембру 2015. године, ВКС планира да настави обучавање у наведеном смислу и да њиме обухвати и одељења судске праксе свих виших судова. Смањење броја запослених према нацрту Закона о систему плата запослених у јавном сектору у наредном периоду може довести до отежаног спровођења свих активности уједначавања судске праксе.

Као што је наведено у иницијалном извештају, Врховни касациони суд је у току 2015. Године уживао подршку МДФ-а и Канцеларије Савета Европе у Београду у спровођењу активности јачања капацитета Одељења судске праксе ВКС и одељења судске праксе осталих судова републичког ранга и апелационих судова, као и виших судова. Организована су две радионице за оне који су носиоци процеса уједначавања судске праксе – саветнике и судијске помоћнике ВКС, Управног суда, апелационих судова (укључујући и Привредни и Прекршајни апелациони суд) и виших судова. Ово су само први у низу састанака који ће допринети униформисању процеса, одн. његовој формализацији. Са ових састанака проистекли су следећи закључци и препоруке:

1. Сви судови републичког ранга, апелациони судови и виши судови морају имати Одељење судске праксе, или барем евиденције судске праксе (мањи виши судови), и ова организација и послови морају бити утврђени годишњим распоредима послова ових судова.

2. Потребно је:
 - a. Годишњим распоредом послова одредити да судијски помоћници у одељењима судске праксе у судовима раде само те послове, у сваком суду у којем је, сходно броју судијских помоћника, то могуће.
 - b. Усвојити јединствену номенклатуру правних института за све правне области и за све судове. Утврђене кључне речи за сваки предмет евидентирати на омоту списка у рубрици предвиђеној за то.
 - c. Ојачати положај одељења судске праксе у сваком суду материјално и информатички и оснажити капацитете одељења обукама, састанцима и разменама добрих пракси.
3. Сви судови републичког ранга, апелациони и виши судови морају своје одлуке чувати у електронској форми на једном, за ово опредељеном рачунару, којем је могуће приступити кроз заштићену интерну мрежу, у формату подобном за класификацију и претрагу (Word или PDF).
4. Хоризонтално и вертикално повезати саветнике и судијске помоћнике који раде на овим пословима разменом електронских адреса и бројева телефона.
5. Спровести обуку за SAPS у оним судовим који користе ову апликацију, а ради хоризонталне и вертикалне размене одлука.
6. Судовима који се суоче са изазовима у примени ИКТ технологија у сврху спровођења ових закључака и активности везаних за уједначавање судске праксе, подршку ће обезбедити Врховни касациони суд.

У оквиру Годишњег саветовања судија „Судијски дани 2015“, судије Врховног касационог суда одржале су радионицу са судијским помоћницима – учесницима Саветовања, о значају и механизмима уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд очекује да ће се ове активности наставити уз подршку пројекта ЕУ „Унапређење ефикасности правосуђа“ до краја 2017. године.

Уз подршку МДФ-а Врховни касациони суд почео је да спроводи месечне радионице са саветницима Одељења судске праксе ради упознавања са актуелном јуриспруденцију Европског суда за људска права у односу на Србију и уопште.

Такође уз подршку МДФ-а, формирана је мрежа саветника и судијских помоћника из одељења судске праксе апелационих судова, која би требало да омогући благовремену размену најновије судске праксе између ових судова.

1.3.10.1. Комисија за надзор над спровођењем Законика о кривичном поступку подноси кварталне и годишње извештаје Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа у којима даје преглед проблема у спровођењу Законика о кривичном поступку и предлаже потенцијалне мере за отклањање уочених

проблема, посебно имајући у виду утицај увођења тужилачке истраге на број заосталих предмета. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Комисија за спровођење стратегије периодично одржава састанке посвећене примени Законика о кривичном поступку, где надлежне институције представљају своје извештаје; Канцеларија Републичког јавног тужилаштва, Врховни касациони суд, Високи савет судства, Државно веће тужилаца. У извештајима надлежне институције истичу проблеме које идентификују у току примене Законика о кривичном поступку.

1.3.10.2. Комисија за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа на основу извештаја Комисије за надзор над спровођењем Законика о кривичном поступку даје препоруке надлежним институцијама ради предузимања мера које имају за циљ отклањање уочених проблема. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Комисија за спровођење стратегије, на основу извештаја надлежних институција представљених на састанцима Комисије за спровођење стратегије, дискутује о идентификованим проблемима и након тога прадлаже корективне мере у циљу елиминисања идентификованих и наглашених у извештајима.

1.3.10.3. Надлежне институције којима је Комисија за спровођење Националне стратегије препоручила предузимање корективних мера о спровођењу тих мера, квартално извештавају Комисију за спровођење Националне стратегије. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Републичко јавно тужилаштво, Врховни касациони суд, Високи савет судства, Државно веће тужилаца и Министарство правде квартално извештава Комисију за спровођење Националне стратегије о спровођењу предложених мера за сваку сесију која је усмерена на оцену примене Законика о кривичном поступку.

Децембар, 2017: Дана 30.10.2017. године, Државно веће тужилаца доставило је Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013- 2018. године детаљан извештај о радњама и активностима које се предузете током другог и трећег квартала 2017. године, у оквиру спровођења Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године и Акционог плана, као и план активности за предстојећи тромесечни период, односно за четврти квартал 2017. године.

Спровођење активности је у току. Републичко јавно тужилаштво доставило је Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године извештаје за други и трећи квартал 2017. године о спровођењу мера за које је, сходно

ревидираном Акционом плану за спровођење ове стратегије, надлежно ово тужилаштво. Корективне мере нису препоручене.

Септембар, 2017: Спровођење активности је у току. Републичко јавно тужилаштво израдило је извештај о примени Законика о кривичном поступку од стране јавних тужилаштава редовне надлежности у периоду од 01.10.2013. до 31.07.2017. године. Овај извештај биће представљен на следећој седници Комисије за праћење спровођења Националне стратегије реформе правосуђа.

Јун, 2017. године: Дана 22.05.2017. године, Државно веће тужилаца доставило је Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013- 2018. године детаљан извештај о радњама и активностима које се предузете у оквиру спровођења Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године и Акционог плана, током првог квартала 2017. године, као и план активности за предстојећи тромесечни период, односно за други квартал 2017. године.

Врховни касациони суд ову активност спроводи редовно, достављањем извештаја о спроведеним активностима и мерама Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа једном у три месеца.

Републичко јавно тужилаштво доставило је Комисији за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године извештај за први квартал 2017. године о спровођењу мера за које је, сходно ревидираном Акционом плану за спровођење ове стратегије, надлежно ово тужилаштво. Корективне мере нису препоручене.

1.3.11.1. Израда средњерочног пресека, односно анализе спровођења Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године и ажурирање Акционог плана за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године, закључно са 2015. годином. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Након што су Европска комисија и Влада Републике Србије потврдиле текст Акционог плана за Поглавље 23, Министарство правде и Преговарачка група за Поглавље 23 усагласиле су текст Акционог плана за НСРП. Методологија која је коришћена је следећа: уклањање активности које су завршене у раздобљу од усвајања АП за НСРП до усвајања АП за Поглавље 23; уклањање активности које постоје у оба документа; усклађивање временских оквира, рокова и извора буџетирања. Овакво решење омогућава рационализацију људских ресурса и времена, избегава празнине и преклапање у извештавању и успоставља прост и ефикасан систем надзора реформи. Након јавне расправе о АП за НСРП, Комисија за спровођење је усвојила измењени текст и он је послат Влади на усвајање.

1.3.11.2. У оквиру нове Свеобухватна анализа спровођења реформе правосуђа, израда процене утицаја спровођења, за период до 2018. године, Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године и Акционог плана за спровођење Националне стратегије реформе правосуђа за период 2013-2018. године (повезана активност 1.3.3.3.). Током IV квартала 2017. и I квартала 2018. године.

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: Експертски тим Светске банке започео је израду анализе и очекује се да иста буде завршена у III кварталу 2018. године.

1.4. РАТНИ ЗЛОЧИНИ

1.4.1.1. Доношење и ефикасно спровођење Националне стратегије за истрагу и процесуирање ратних злочина кроз: -израда радног текста Националне стратегије, спровођење јавне расправе и усвајање стратегије; -спровођење Националне стратегије. (I квартал 2016. године - за усвајање; Континуирано, почев од I квартала 2016. године - за спровођење)

Активност се успешно реализује.

Тело задужено за спровођење Националне стратегије је образовано као Радно тело Владе Републике Србије. Задатак Радног тела је:

Усвајање извештаја о спровођењу Националне стратегије, подношење иницијативе за ревизију Стратегије Министарству правде, анализа прикупљених статистичких података потребних за доношење стратешких одлука, као и осталих података који су утврђени као индикатори за спровођење Стратегије; иницирање прикупљања, обраде и анализе података достављених од свих институција које су одређене као одговорне институције за посебне активности прописане Стратегијом у циљу припреме извештаја о спровођењу Стратегије; предвиђање и подстицање механизма раних упозорења у случају кашњења или постојања других проблема у спровођењу Стратегије и координирање поступка извештавања; квартално подношење извештаја о спровођењу Стратегије Савету за спровођење Акционог Плана за Поглавље 23, извештавање Владе Републике Србије о спровођењу Стратегије на сваких 90 дана, извештавање надлежног одбора Народне скупштине сваких 60 дана.

Радно тело је састављено од представника:

- 1. Вишег суда у Београду;**
- 2. Апелационог суда у Београду;**
- 3. Министарства правде;**
- 4. Преговарачке групе за Поглавље 23;**
- 5. Комисије за нестала лица;**
- 6. Високог представника Министарства унутрашњих послова, овлашћеног да доноси одлуке;**
- 7. Службе за откривање ратних злочина;**
- 8. Јединице за заштиту;**
- 9. Адвокатске коморе;**
- 10. Правосудне академије;**
- 11. Тужилаштва за ратне злочине;**
- 12. Организације цивилног друштва.**

Март, 2018. године: У складу са циљем дефинисаним тачком 5 Националне стратегије за процесуирање ратних злочина, ТРЗ проактивно доприноси унапређењу сарадње између државних органа укључених у истраживање и процесуирање ратних злочина, кроз учешће на округлим столовима и преко представника ТРЗ у мешовитим радним телима.

Тужилац за ратне злочине и председник Комисије за нестала лица Владе Републике Србије су се сагласили о потреби унапређења међусобне сарадње, и то: кроз обезбеђивање континуитета у размени података и информација, кроз координацију активности и кроз утврђивање процедура у складу са којима би се сарадња одвијала. У складу са наведеним циљем, усаглашен је текст Меморандума о сарадњи између ТРЗ и КНЛ РС, чије потписивање се очекује током предстојећег квартала.

ТРЗ остаје посвећено сарадњи са надлежним тужилаштвима земаља у региону. Након серије билатералних састанака одржаних током IV квартала 2017. године, 30. јануара 2018. године у Сарајеву су одржане друге по реду регионалне консултације представника свих тужилаштава из региона: Тужилаштва/Тужитељства БиХ, Државног одвјетништва РХ, Специјалног државног тужилаштва ЦГ и ТРЗ РС. Наведени састанци, односно консултације се одржавају у оквиру регионалног пројекта "Јачање регионалне сарадње у процесуирању ратних злочина и потрагама за несталим особама (2017–2019)", који се реализује уз подршку УНДП-а. На регионалним консултацијама се усаглашавају главни правци сарадње, док се на билатералним састанцима размењују информације и координира сарадња у конкретним предметима.

Такође, ТРЗ настоји да у најкраћем року одговори на захтеве за помоћ тужилаштава из региона. ТРЗ није удовољило захтевима за помоћ који су садржали формалне недостатке, односно, који нису поднети у складу са садржином захтева која је прописана актима о сарадњи. Статистички подаци размењених захтева за помоћ у току извештајног периода, рачунајући и захтеве реализоване током новембра и децембра 2017. године:

- Од укупно 19 захтева за помоћ које је ТРЗ прилимо од Тужилаштва БиХ, удовољено је на 4, није удовољено на 4, док по 11 захтева, ТРЗ још увек поступа. С друге стране, ТРЗ је Тужилаштву БиХ упутило 3 захтева за помоћ, удовољено је једом захтеву, док на 2 није одговорено,
- Од 7 захтева за помоћ упућених од стране Државног одвјетништва Републике Хрватске, удовољено је једном захтеву, није удовољено такође једном захтеву, док по 5 захтева, ТРЗ још увек поступа. Државно одвјетништво Републике Хрватске је пружио помоћ по једном од укупно 6 захтева које је, током извештајног периода упутило ТРЗ, док на 5 захтева ТРЗ-а, Државно одвјетништво РХ није одговорило,

Специјално тужилаштво ЕУЛЕКС у Приштини током извештајног периода није упутило ни један захтев за помоћ ТРЗ-у. ТРЗ је, на основу Процедура за узајамну правну помоћ упутило 8 захтева за помоћ Специјалном тужилаштву ЕУЛЕКС у Приштини, али ни једном од захтева није удовољено.

Децембар, 2017. године: Тужилаштво за ратне злочине у континуитету предузима активности на унапређењу сарадње са надлежним тужилаштвима из земаља у региону.

ТРЗ је било домаћин треће регионалне консултације о јачању регионалне сарадње у процесуирању ратних злочина и потрагама за несталим лицима, која је одржана под покровитељством УНДП-а, 27. октобра 2017. године у Београду.

Такође, на иницијативу тужиоца за ратне злочине, одржана су три билатерална састанка у Београду. Тужилац се, 02. октобра 2017. године, састала са в.д. тужиоцем Тужилаштва/Тужитељства БиХ, 14. децембра са Специјалним државним тужиоцем Црне Горе, а 18. децембра 2017. године са представницима ЕУЛЕКС Мисије на Косову и Метохији, међународним тужиоцем Специјализованог ЕУЛЕКС Тужилаштва и начелником ЕУЛЕКС Јединице за истраживање ратних злочина.

У складу са циљем дефинисаним тачком 5. Националне стратегије за процесуирање ратних злочина, представници ТРЗ су учествовали у раду округлог стола на ком су разматрани уочени проблеми и дефинисане препоруке за ефикасније поступање и комуникацију државних органа укључених у процес истраге и процесуирања ратних злочина, ради убрзања размене података који су од значаја за откривање судбине несталих лица, који је одржан уз подршку УНДП-а, 30. новембра и 01. децембра 2017. године, у Врднику. У раду округлог стола учешће су узели представници Комисије за нестала лица, Тужилаштва за ратне злочине, Министарства правде, Службе за откривање ратних злочина – МУП, Министарства одбране, Војнобезбедносне агенције и Војнообавештајне агенције и Безбедоносно-информативне агенције.

ТРЗ настоји да у најкраћем року одговори на захтеве за помоћ тужилаштва из региона. Статистички подаци размењених захтева за помоћ од почетка 2017. године до закључења овог извештаја, 25. децембра 2017. године:

Од 57 захтева за помоћ које је ТРЗ примило од Тужилаштва БиХ, удовољено је на 43, није удовољено на 10, док по 4 захтева ТРЗ још увек поступа. С друге стране, ТРЗ је Тужилаштву БиХ упутило 38 захтева за помоћ, удовољено је 23, док на 15 није одговорено.

Од 26 захтева за помоћ упућених од стране Државног одвјетништва Републике Хрватске, удовољено је 10, док по 16 ТРЗ још увек поступа. Државно одвјетништво Републике Хрватске је пружио помоћ по 10 од 17 захтева које је упутило ТРЗ, док на 7 није одговорило.

ТРЗ је примило 3 захтева за помоћ Специјалног тужилаштва ЕУЛЕКС у Приштини, на основу Процедура о узајамној правној помоћи које је Влада Републике Србије усвојила марта 2013. године. Помоћ је пружена по једном од захтева, док по преостала два ТРЗ још увек поступа. Са друге стране, није удовољено ни једном од 10 захтева за правну помоћ које је ТРЗ упутило надлежним органима на основу Процедура о узајамној правној помоћи.

ТРЗ поступа по два захтева за помоћ, који су упућени од стране Специјалног државног тужилаштва Црне Горе.

ТРЗ је пружио међународну правну помоћ у складу са оба захтева Министарства правде Канаде.

ТРЗ није удовољило захтевима за помоћ који су садржали формалне недостатке, односно, који нису поднети у складу са садржином захтева прописаном актима о сарадњи.

Септембар, 2017: Влада је на својој 12. седници од 25. августа 2017. године, на предлог Министарства правде, донела Одлуку о образовању Радног тела за праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина.

ТРЗ је наставило да преузима предмете из тужилаштва опште надлежности са целе територије Републике Србије којима су обухваћена кривична дела која према својим обележјима представљају кривична дела из надлежности Тужилаштва за ратне злочине. Од почетка 2017. године је преузето 420 предмета. Предмети се заводе у одговарајуће уписнике и распоређују обрађивачима на поступање.

У складу са обавезама предвиђеним Националном стратегијом, ТРЗ је наставило са спровођењем активности у циљу унапређења сарадње са Јединицом за заштиту и Службом за откривање ратних злочина.

Тужилац за ратне злочине је 6. јула 2017. године са министром полиције потписала Протокол о сарадњи у области заштите сведока. Сврха потписивања протокола је унапређење сарадње, заједничког рада и међусобних односа Тужилаштва за ратне злочине и Јединице за заштиту МУП-а РС (ЈЗЗ).

Представници ТРЗ су формирали заједничке тимове и одржавају редовне састанке како са представницима СОПЗ, тако и са представницима ЈЗЗ. Оваква методологија рада је установљена да би сва три органа делотворније и ефикасније обављала послове и задатке из своје надлежности.

Образовано је радно тело за праћење спровођења Националне стратегије. Тужилац за ратне злочине је именована за члана радног тела.

ТРЗ је посвећено развоју регионалне сарадње. С тим у вези, Тужилац за ратне злочине Републике Србије је иницирала састанке са главним државним одвјетником Републике Хрватске и в.д. главним тужиоцем Босне и Херцеговине.

Састанак са главним државним одвјетником РХ је одржан 27. јула 2017. године у просторијама Државног одвјетништва у Загребу, док је састанак са в.д. главног тужиоца Босне и Херцеговине заказан за 02. октобар 2017. године у Београду.

Такође, ТРЗ настоји да у најкраћем року одговори на захтеве за помоћ тужилаштва из региона. Статистички подаци размењених захтева за помоћ:

Од укупно 48 захтева за помоћ које је ТРЗ прилимо од Тужилаштва БиХ од почетка 2017. године, удовољено је на 30, док по 8 захтева још увек поступа. С друге стране, ТРЗ је Тужилаштву БиХ упутило 37 захтева за помоћ, удовољено је 14, док на 13 није одговорено.

Од 14 захтева за помоћ упућених од стране Државног одвјетништва Републике Хрватске, удовољено је 5, док по 9 ТРЗ још увек поступа. Државно одвјетништво Републике Хрватске није одговорило ни на један од пет захтева које је упутило ТРЗ.

ТРЗ није удовољило захтевима за помоћ који су садржали формалне недостатке, односно, који нису поднети у складу са садржином захтева прописаном актима о сарадњи.

Јун, 2017. године: Тужилаштво за ратне злочине је у периоду од претходног извештаја наставило интензивну сарадњу са Службом за откривање ратних злочина МУПа Србије. Тужилаштво је наставило да шаље документацију служби уз захтеве за њихово уношење у базу података СОП3а (Zylab база).

Након више консултативних састанака, усаглашен је текст протокола о сарадњи са Јединицом за заштиту сведока. Потписивање протокола је предвиђено за 05.07.2017. године.

У складу са општим обавезним упутством Републичког јавног тужиоца, 03.04.2017. године у Тужилаштву за ратне злочине је образована Служба за информисање и подршку оштећенима и сведоцима.

Март 2017. године: Тужилаштво за ратне злочине наставља да доставља СОП3-у документе и предмете који треба да буду смештени у базу података о ратним злочинима која би требало да буде формирана у складу са Националном стратегијом за процесуирање ратних злочина. Тужилаштво је, такође, пренело документе прибављене од МКТЈ-а, као и кроз регионалну сарадњу. Након скенирања и обраде свих ових докумената база ће бити потпуно формирана, па ће и ТРЗ и СОП3 као и Министарство правде, моћи да је користе. Поред тога, ТРЗ је имало неколико састанака са ЈЗС-ом и ускоро се очекује потписивање меморандума о сарадњи између ова два органа (а у складу са Националном стратегијом).

Министарство правде наставља са континуираним спровођењем Националне стратегије. У извештајном периоду, између осталог, постигнуто је следеће:

- А) Израђена је анализа усклађености нормативног оквира Републике Србије са релевантним правним тековинама ЕУ у области подршке жртвама и сведоцима;
- Б) Кривични законик је измењен у правцу усклађивања са Међународном конвенцијом о заштити свих лица од присилних нестанака;
- В) Министарство правде континуирано обавља своје дужности у оквиру сарадње са МКТЈ-ом, као и у вези са регионалном сарадњом;
- Г) Министарство правде уз подршку МДТФ консултанта ради на изради модела механизма за праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина;
- Д) Министарство правде у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Републици Србији ради на унапређењу мониторинг механизма за праћење суђења за ратне злочине;
- Ђ) Министарство правде у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Републици Србији ради на успостављању одрживог система тренинга за судије, јавне тужиоце и припаднике полиције у областима релевантним за истрагу и процесуирање ратних злочина.
- Е) Министарство правде у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Републици Србији ради на активностима усмереним ка промоцији регионалне сарадње и помирења.

Децембар 2016: Тужилаштво за ратне злочине је почело примену Националне стратегије за ратне злочине у деловима у којима су предвиђене обавезе за Тужилаштво. Између осталог тужилаштво је као што је то предвиђено Националном стратегијом и то циљем 2 у погледу повећања ефикасности у поступцима за ратне злочине у протеклим месецима регистровало и преузело све предмете ратних злочина који су се налазили пред домаћим тужилаштвима опште надлежности. По овим предметима се тренутно поступа у складу са законским одредбама и већи проценат ових предмета је уз захтев за поступање прослеђен Служби за откривање ратних злочина МУПа Србије.

Служба за откривање ратних злочина све ове податке треба такође да имплементира у базу података о злочинима почињеним током оружаних сукоба у бившој Југославији што је такође обавеза предвиђена Националном стратегијом.

О напретку постигнутом приликом примене Стратегије која се односи на права сведока видети активност 1.4.4.3.

Раније активности: Влада је на својој 200. седници од 20. фебруара 2016. године, на предлог Одбора за правни систем и државне органе, на основу члана 45. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14), донела Националну стратегију за процесуирање ратних злочина, у предложеном тексту.

Национална стратегија за процесуирање ратних злочина објављена је у Службеном гласнику РС, број 19 од 2. марта 2016. године.

Спровођење је већ отпочело, а посебно тело које ће бити задужено за праћење спровођења, биће успостављено након формирања нове Владе.

1.4.1.2. Разматрање мера и процедура штедње предвиђених од стране Владе Републике Србије као и динамике преношења предмета, постепено јачање капацитета Тужилаштва за ратне злочине избором заменика јавног тужиоца и кроз запошљавање/премештај тужилачких сарадника: -два заменика специјалног тужиоца и једног помоћника/саветника током III квартала 2015. године; -два заменика специјалног тужиоца и три помоћника током I квартала 2016. године; -једног заменика специјалног тужиоца и два помоћника, током I квартала 2017. године; - једног заменика специјалног тужиоца током I квартала 2018. године; -једног заменика специјалног тужиоца и једног помоћника током IV квартала 2018. године; Потенцијално ангажовање војних експерата у складу са тужилачком стратегијом (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: Народна скупштина Републике Србије је изабрала Светислава Рабреновића за заменика тужиоца за ратне злочине, на заседању 22.03.2018. године. У току је поступак избора за још два заменика тужиоца за ратне злочине, а на основу конкурса Државног већа тужилаца објављеног 22. септембра 2017. године.

Децембар, 2017. године: Стање непромењено.

Септембар, 2017: Државно веће тужилаца је 22. септембра 2017. године, објавило нови конкурс за избор два заменика тужиоца за ратне злочине, па је, узевши у обзир конкурс од 08. априла 2016. године, у току поступак избора за три заменика Тужиоца за ратне злочине.

Одлуком Државног већа тужилаца А број 679/17 од 28.08.2017. године, поништен је оглас за избор за два места заменика Тужиоца за ратне злочине Државно веће тужилаца, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 51/17 од 25.05.2017. године.

На седници одржаној 18. септембра 2017. године, Државно веће тужилаца донело је одлуку о расписивању огласа за избор на 57 места у јавним тужилаштвима у Републици Србији, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 86/17 од 22.09.2017. године. Наведени оглас је расписан за два места заменика Тужиоца за ратне злочине, за два места у Вишем јавном тужилаштву у Београду, за једно место заменика јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Чачку, као и за 52 основна јавна тужилаштва у Републици Србији.

Државно веће тужилаца упутило је Народној скупштини Републике Србије Предлог Одлуке о избору заменика Тужиоца за ратне злочине по огласу који је расписан у „Службеном гласнику РС“, број 36/16 од 08.04.2016. године дана 04.09.2017. године. Предлог је усвојен на Одбору за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу 15.09.2017. године.

Јун, 2017. године: Народна скупштина Републике Србије је изабрала Снежану Станојковић за тужиоца за ратне злочине, на заседању 15.05.2017. године. Новоизабрани тужилац је ступила на функцију 31.05.2017. године (одлука објављена у „Службеном гласнику РС“, број 47/17).

По огласу за избор једног заменика Тужиоца за ратне злочине, који је објављен 08.04.2016. године („Службени гласник РС“, број 36/16), спроведен је поступак вредновања рада и оцењивања кандидата и ранг листа је објављена на интернет презентацији Већа 02.02.2017. године.

У другом кварталу 2017. године, Државно веће тужилаца расписало је оглас за избор два заменика Тужиоца за ратне злочине, који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 51/17 од 25.05.2017. године, и изборни поступак по наведеном огласу је у току.

Март 2017. године: Имајући у виду значајна кашњења у поступку именовања тужиоца за ратне злочине као и додатних заменика тужиоца, а у односу на динамику предвиђену Акционим планом као и моменат његовог усвајања, ова активност се више не може сматрати успешно реализованом.

Децембар 2016. године: Државно веће тужилаца саставило је коначну изборну листу кандидата за тужиоца за ратне злочине и послало предлог Влади Републике Србије 26. септембра 2016. године.

Раније активности: Дана 10.06.2016. године кандидати за избор Тужиоца за ратне злочине су представили програм организације и унапређења рада Тужилаштва за ратне злочине пред Комисијом за састављање и вредновање писаног теста и вредновање програма организације и унапређења рада Тужилаштва за ратне злочине. Представљању програма присуствовали су представници делегације Европске уније у Републици Србији, мисије ОЕБС-а у Србији, Фонда за хуманитарно право, Београдског центра за људска права и представници медија.

Државно веће тужилаца, на седници која је одржана дана 09. септембра 2016. године, на основу члана 7. став 7. Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности кандидата у поступку предлагања и избора носилаца јавнотужилачке функције, донело је одлуку којом се образује Комисија за састављање и вредновање писаног и усменог теста, у поступку предлагања кандидата за заменике јавних тужилаца, а поводом огласа за избор два заменика Републичког јавног тужиоца, два заменика Тужиоца за организовани криминал и заменика Тужиоца за ратне злочине („Службени гласник РС”, број 36/16).

Комисија за састављање и вредновање писаног и усменог теста, у поступку предлагања кандидата за заменике јавних тужилаца, 14. септембра 2016. године, одржала је писани и усмени тест са кандидатима који су се пријавили на наведени оглас.

Државно веће тужилаца је саставило изборну листу кандидата за заменике јавних тужилаца и послало предлог Влади Републике Србије 26. септембра 2016. године.

1.4.1.3. Израда радног текста Тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у Србији, имајући у виду Излазну стратегију Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и радни текст Националне стратегије за процесуирање ратних злочина, уз учешће и подршку Међународног кривичног

трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове, Међународног кривичног суда, регионалних тужилаштва и невладиних организација, којом се прописују: - критеријуми за селекцију случајева ратних злочина и стварају листе приоритетних и важнијих случајева ратних злочина који треба да се процесуирају како би се испунила обавеза да све оптужбе треба да буду истражене и да сви приоритетни и важни случајеви треба да буду истражени и процесуирани. Стратегија треба да се заснива на следећим принципима: -одржавање самосталности Тужилаштва за ратне злочине, између осталог, уз помоћ обезбеђивања адекватних капацитета; - фокусиране истраге и кривична гоњења; -истрагу и кривично гоњење најодговорнијих учинилаца ратних злочина без обзира на њихов ранг; -стављање жртве у фокус приликом истраге и вођења поступка; -посвећивање посебне пажње заштити сведока; -јачање сарадње међу различитим установама; (Предуслови за израду Стратегије су утврђивање: Које су оптужбе истражене од стране Тужилаштва за ратне злочине у складу са међународним стандардима; Које истраге су и даље у току пред Тужилаштвом за ратне злочине; Које истраге су и даље у току пред полицијом; Које истраге треба да имају предност и приоритет у односу на друге, у складу са критеријумима (категорија 1-3 случајеви); Који рок је предвиђен за истрагу и кривично гоњење свих случајева у оквиру 1-3 категорије случајева. (-подршка добијена од Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове) Иста активност 1.4.3.2. (I квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: У складу са предусловима и принципима предвиђеним Акционим планом за Поглавље 23, израђен је нацрт текста *Тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у Републици Србији 2018-2023.*, имајући у виду излазну стратегију Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Националну стратегију за процесуирање ратних злочина у Републици Србији 2016-2020.

Тужилаштво ММКС је пружило пуну подршку радном тексту Тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у Републици Србији 2018.-2023. У свом коментару на радни текст Тужилачке стратегије достављеном ТРЗ-у 26. марта 2018. године, тужилаштво ММКС-а: „понавља своју пуну опредељеност давању подршке ТРЗ-у и тужиоцу за ратне злочине, у остварењу мандата ТРЗ-а у борби против некажњивости за ратне злочине у Србији“.

Децембар, 2017. године: Израда новог нацрта текста Тужилачке истраге је у завршној фази и очекује се да буде представљен јавности почетком 2018. године.

Септембар, 2017: У току је анализа нацрта Тужилачке стратегије и њено усаглашавање са позитивним националним законодавством, као и дефинисање конкретних активности, носилаца тих активности и процену материјалних капацитета за њихово спровођење, у складу са Акционим планом за поглавље 23 и Националном стратегијом за процесуирање ратних злочина.

Јун, 2017. године: Пошто је Тужилац за ратне злочине именован у мају 2017. године у наредним недељама наставиће се рад на измени нацрта Стратегије.

Март 2017: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована, а кашњење износи 5 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом.

Децембар 2016: Текст тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у Србији је припремљен и очекује се да га по избору, нови тужилац за ратне злочине прихвати, након чега би стратегија била усвојена.

Раније активности: Имајући у виду обавезе и дужности које је Национална стратегија прописала у области процесуирања ратних злочина и потребе усаглашавања иницијалног текста Тужилачке стратегије као и околности да избор Тужиоца за ратне злочине успео током 2015. године, тужилаштво за ратне злочине одлучило је да формира радну групу за израду коначног текста Тужилачке стратегије. Радна група формирана је 25. 2. 2016. године и одлучено је да у њеном саставу не буду само представници Тужилаштва за ратне злочине већ и представници других државних органа који раде на откривању кривичних дела ратних злочина и других области као што је заштита и подршка сведока и оштећених који су кључни за успешно процесуирање предмета ратних у Републици Србији. Представник Републичког јавног тужилаштва и Савета за спровођење Акционог плана за поглавље 23 су такође чланови радне групе.

Први састанак радне групе за израду тужилачке стратегије одржан је 15 марта 2016. године. На том састанку чланови радне групе изнели су своје предлоге измене иницијалног текста Тужилачке стратегије који је израђен током 2015. године и одлучено је у којим деловима ће се иницијални текст мењати како би био усклађен са Националном стратегијом за процесуирање ратних злочина и како би предвиђене активности у што већој мери утицале на ефикасност и квалитет процесуирања предмета ратних злочина у Републици Србији.

Други састанак радне групе одржан је 18 маја 2016. године. На овом састанку чланови радне групе разматрали су другу верзију текста Тужилачке стратегије и водили дискусију и конкретним мерама и активностима које би могле да унапреде ефикасност Тужилаштва за ратне злочине и Службе за откривање ратних злочина, МУПа Србије, о критеријумима које ће тужилаштво користити за приоритизацију предмета у будућности; унапређењу сарадње тужилаштва за ратне злочине и других органа који се баве откривањем ратних злочина;

унапређењу система заштите и подршке сведока и оштећених у предметима ратних злочина. Радна група се сагласила да ће на трећем састанку расправљати о коначном тексту Тужилачке стратегије који ће сачињен након усвојених измена.

Тужилаштво за ратне злочине у протеклом периоду дискутовало је о финалном нацрту Тужилачке стратегије и прибављало коментаре стручне јавности, а све пре заказивања задњег састанка радне групе на којој финални текст треба да буде усвојен.

1.4.1.4. Дискусија о Тужилачкој стратегији на експертском састанку на ком учествују домаће судије, припадници полиције, адвокати укључени у поступке за ратне злочине и представници Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове, Међународног кривичног суда, регионалних тужилаштва и невладиних организација. Усвајање и почетак примене Тужилачке стратегије, чији је финални текст усклађен са релевантним сугестијама изнетим на експертском састанку. (Континуирано, почев од II квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: Нацрт текста Тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у Републици Србији 2018.-2023. је представљен на експертском састанку 12. марта 2018. године. У раду експертског састанка су учествовали судије, тужиоци, адвокати, службена лица: Службе за откривање ратних злочина, Јединице за заштиту, Војнобезбедносне агенције, Безбедносно-информативне агенције, представници: Министарства правде, Министарства за европске интеграције, Комисије за нестала лица Владе РС, Канцеларије за људска и мањинска права Владе РС, Мисије ОЕБС у Србији, Фонда за хуманитарно право, Правосудне академије и Београдског центра за људска права. Учесници састанка су сукцесивно, у наредних 15 дана, у писаном облику, доставили своје сугестије на нацрт текста Тужилачке стратегије.

1.4.1.5. Потпун увид и истраживање архиве Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове (која се тиче ратних злочина учињених на подручју бивше Југославије, а која садржи документе не само из Србије већ и Босне и Херцеговине, Републике Хрватске, као и опште и посебне оптужбе на којима су тужиоци Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију већ радили), анализу откривених докумената, преко постављених официра за везу на основу пројекта ЕУ којим се обезбеђује да све приоритетне и озбиљне оптужбе за ратне злочине буду на адекватан начин процесуиране у складу са тужилачком стратегијом. -Идентификовање материјала и доказа Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне

судове који су релевантни за приоритетне случајеве у оквиру активности 1.4.1.3. и предавање пронађених документа и доказа из Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове, Тужилаштву за ратне злочине (добила је подршка и потписан је меморандум о разумевању). -Пренос знања и искуства из Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију, путем: • Сарадње Тужилаштва за ратне злочине са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију / Механизмом за међународне кривичне судове у конкретним предметима како би се стекло опште и посебно знање везано за конкретне случајеве, искуство и стратегије тужилаца Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове о прикупљеним доказима и методима њихове употребе (транспарентност се обезбеђује тако што се информације и искуство прикупљају од независних стручњака-тужилаца); Сарадња Тужилаштва за ратне злочине са Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију / Механизмом за међународне кривичне судове на конкретним предметима у којима су пренети докази како би се пренела стратегија, знање и искуство у судској пракси везано за злочине и облике одговорности који се наводе у конкретним случајевима (транспарентност је постигнута путем добијања информација и вештачења независних стручњака) •Ad hoc присуство саветника Тужилаштва за ратне злочине у канцеларијама Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове, у вези националних предмета, и анализа списка предмета тужилаштва Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и развој Стратегије за конкретне случајеве који ће бити процесуирани пред Вишим судом у Београду. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: У протеклом кварталу, настављено је претраживање архива МКТЈ/ММКС, укључујући и доказни фонд тужилаштва МКТЈ/ММКС. Претраге наведених база података делом врши официр за везу ТРЗ-а који ради при тужилаштву ММКС-а, а делом обрађивачи предмета приступом Систему за електронско обелодањивање.

Издвајање доказа и друге релевантне документације, њихову оверу ради корушћења у поступцима које води ТРЗ и благовремено достављање, врши официр за везу ТРЗ-а.

Децембар, 2017. године: У склопу припрема за полугодишњи извештај пред Саветом Безбедности УН, Тужилац МКТЈ/ММКС, Серж Брамерц се састао са тужиоцем за ратне злочине у Београду, 01. новембра 2017. године.

У протеклом кварталу, официр за везу ТРЗ-а је наставио да претражује базе података Тужилаштва ММКС, издваја и доставља информације и доказе за потребе вођења поступака из надлежности ТРЗ.

На захтев тужиоца за ратне злочине, обновљене су шифре и проширен је круг лица којима је омогућен приступ ЕДС бази података (*Electronic Disclosure Suite*) Тужилаштва МКТЈ/ММКС. На овај начин, свим обрађивачима предмета у Тужилаштву за ратне злочине је омогућен директан приступ делу документације доказног фонда Тужилаштва МКТЈ/ММКС.

Септембар, 2017: У протеклом кварталу официр за везу ТРЗ-а је наставио да претражује базе података Тужилаштва ММКС, издваја и доставља информације и доказе за потребе вођења поступака из надлежности ТРЗ.

Јун, 2017. године: Дана 08.05.2017. године је настављена реализација заједничког пројекта ММКС и Европске комисије “Национални тужиоци у посети”, који омогућује боравак и рад представника Тужилаштва за ратне злочине при Тужилаштву ММКС, тзв. “официра за везу”. Официр за везу, самоиницијативно или по захтеву обрађивача предмета, претражује базу података Тужилаштва ММКС, издваја и доставља документацију и доказе релевантне за поступке из надлежности Тужилаштва за ратне злочине.

Март 2017. године: Након неколико месеци, пројекат официра за везу у МКТЈ почиње поново у априлу 2017. када следећи официр за везу треба да буде упућен из ТРЗ-а у МКТЈ. Исто важи и за тужилаштва из региона.

Раније активности: Сарадња са тужилачком канцеларијом Хашког трибунала у 2015. години ишла је у складу са специфичним захтевима из Београда. Таква сарадња је била успешна у случајевима “Сребреница”, “Штрпци” (у оба случаја је подигнута оптужница) и разним истрагама. У складу са активношћу 1.4.1.5. очекује се да се претрага архива Хашког трибунала прошири на шири регион од бивше Југославије и не само на појединачне случајеве. Такође се очекује да сарадња са тужилачком канцеларијом Хашког трибунала постане ближа у будућности, у смислу да се очекује да тужилачка канцеларија Хашког трибунала постане активнија. Било би корисно ако би тужилац делио информације о случајевима где истрага није завршена ако постоји разумна сумња против појединих окривљених или групе особа.

Поједине подактивности су већ организоване у српској тужилачкој канцеларији у циљу подршке активности 1.4.1.5. Последња је била експертски састанак организован од стране тужилачких експерата Механизма за међународне кривичне судове који су држали тренинге у Београду. Сврха тренинга је била да се подели знање у поступку тражења различитих

заштитних мера за сведоке Механизма за међународне кривичне судове. Наиме, када сведок коме је дата заштита од стране Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију, треба да сведочи пред београдским судом, домаћи орган би требало да покрене поступак за избор заштитних мера Хашког трибунала. До сада поступци који су покренути од стране Србије нису били успешни и због је очигледно да је овај тренинг најхитнији.

Тренинзи који су предвиђени у блиској будућности ће делити знања тужилачке канцеларије Хашког трибунала у вези са компликованим типовима одговорности као што је командна одговорност.

Додатно, веза за контакт из српске тужилачке канцеларије за ратне злочине (у оквиру ЕУ пројекта) је тренутно у просторијама Хашког трибунала и ради на специфичним захтевима послатим из београдске канцеларије.

Тужилаштво за ратне злочине тренутно израђује конкретне захтеве по приоритетима у погледу организовања следећих састанака са представницима Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове, а ради обука и размене искустава.

За конкретну сарадњу са тужиоцима МКТЈ у погледу обука и размене искустава чека се избор новог Тужиоца за ратне злочине Републике Србије.

1.4.1.6. Успостављање система тренинга и обуке из области међународног кривичног права: - почетни тренинг за све новоизабране и новозапослене у државним органима који се баве ратним злочинима; - континуирани тренинг који ће бити доступан заинтересованим судијама и тужиоцима у складу са Националном и тужилачком стратегијом; (укључујући најновији развој Међународног кривичног права). (Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Нема измена у односу на претходни период.

Децембар, 2017: Дана 01.11.2017. године, Врховни касациони суд је посетио председник Међународног кривичног суда за бившу Југославију Carmel Agius. Састанку су присуствовале судије Врховног касационог суда, судије Апелационог суда у Београду и судије Вишег суда у Београду. На састанку се разговарало о регионалној сарадњи, питањима у вези са ратним злочинима, наслеђем Међународног кривичног суда за бившу Југославију и оснивањем информационо документационог цетра (МКТЈ).

У извештајном периоду Државно веће тужилаца примило је позив Радног тела за праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина за достављање

извештаја, и доставило је овом Радном телу иницијални извештај о спровођењу Националне стратегије за процесуирање ратних злочина.

Септембар, 2017: Правосудна академија је доставила детаљан упитник о потребама за спровођењем обука и тренинга, на који су одговорили сви обрађивачи предмета у ТРЗ, заменици тужиоца и тужилачки помоћници.

Јун, 2017. године: У мају 2017. године представници Мисије ОЕБС-а у Србији састали су се са г-дином Ненадом Вујићем, директором Правосудне академије, у циљу осмишљавања даљих корака у планирању и организацији процене потреба за предметном обуком, тј. ради израде програма и крајње спровођења саме обуке.

Март 2017. године: Спровођење ИПА 2015 пројекта који имплементира Мисија ОЕБС-а у Републици Србији почиње. Овај пројекат ће обухватити бројне активности усмерене на успостављање одрживог система тренинга. Имајући ово у виду, Правосудна академија и Полицијска академија биће укључене у Надзорни одбор пројекта у статусу посматрача.

Децембар 2016. године: Део обука и тренинга предвиђен је постојећим текстом/нацртом Тужилачке стратегије (чије се усвајање очекује), а упоредо се очекује да ОЕБС започне програм специфичних обука и тренинга у овој области (за два месеца). У предлогу наведеног програма ОЕБС-а предвиђена је организација обуке за полицијске службенике, судије и јавне тужиоце на неколико тема од кључног значаја за њихов рад.

Раније активности: Радна група за израду Националне стратегије је дефинисала путоказ за успостављање система тренинга и едукације, не само у области међународног кривичног права, него и у осталим релевантним областима. Нацрт Стратегије дефинише главне области тренинга као и главне кораке за успостављање система.

Тренинзи у оквиру међународног кривичног права се одржавају континуирано у складу са претходно прихваћеним програмом за судије и тужиоце као саставни део тренинг програма.

У оквиру модула људских права укључена је и обука посвећена забрани тортуре из међународног права. Обуке су у претходном периоду реализоване следећом динамиком: 2008. године – Забрана мучења и права на слободу и сигурност права лица лишених на слободу (5 семинара); 2009. године – Забрана мучења (1 семинар); 2011. године – Забрана мучења и др. облика нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања (5 семинара); 2012. године – Забрана тортуре и право на слободу и сигурност (1 семинар).

Радна група за израду тужилачке стратегије као посебну активност предвиђа успостављање конкретних тренинга (у складу са Националном Стратегијом за процесурање ратних злочина) за све новоизабране и новозапослене који се у државним органима баве ратним злочинима.

За финализирање програма обуке и тренинга чека се усвајање Тужилачке стратегије.

1.4.1.7. Припрема анализе (извештаја) правног и фактичког стања и потреба Службе за откривање ратних злочина у оквиру Министарства унутрашњих послова а у циљу одређивања потреба за реформом службе. Посебна пажња посвећује се спорним питањима: -да ли Служба треба да буде стављена под Дирекцију полиције; -да ли би процес ангажовања запослених требало да се реформише имајући у виду потенцијални утицај ранијег учешћа кандидата у сукобима на простору бивше Југославије; -да ли би требало увести подстицаје у циљу привлачења стручног кадра; -да ли Служба има довољно лица за спровођење истрага и аналитичара и да ли примењује адекватну методологију; -успостављање заједничких истражних тимова и радних процедура између Тужилаштва за ратне злочине и службе за откривање ратних злочина. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године:

Уводећи нову методологију рада Тужилаштво за ратне злочине успоставило је заједничке истражне тимове са припадницима Службе за откривање ратних злочина. Ови тимови одржавају редовне састанке у циљу ефикасног оперативног поступања. Тужилаштво је успоставило и радне процедуре између Тужилаштва и Службе, а које су неопходне ради усклађивања активности током поступања у сваком појединачном предмету. Тужилац за ратне злочине и начелник Службе за откривање ратних злочина одржавају редовне састанке у циљу одређивања приоритета и тока поступања.

Служба је измештена у део објекта која се налази у улици Обилићев венац број 2, у Београду. Као резултат тога Служба је добила адекватне смештајне капацитете - већи број радних просторија и адекватан простор за похрањивање предмета у физичком облику.

Децембар, 2017: Ради израде новог Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, а поступајући по захтеву Управе криминалистичке полиције, Служба је Управи доставила описе послова Службе, оба одељења и четири одсека.

У складу са Правилником о спровођењу интерног конкурса међу запосленима у МУП-у којим се уређује изборни поступак, рад конкурсних комисија, начин оцењивања и рангирања кандидата, као и Правилником о компетенцијама за запослене у МУП-у,

(донетих на основу Закона о полицији) троје кандидата је испунило све критеријуме и стекло услов за пријем у Службу.

Септембар, 2017: У циљу израде новог Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, а поступајући по захтеву Управе криминалистичке полиције, Служба за откривање ратних злочина доставила је Управи изјашњење на опис послова типичног и појединачног радног места, као и називе појединачних радних места које је потребно унети у Каталог радних места.

У складу са Законом о полицији и Уредбом о оцењивању полицијских службеника и других запослених у Министарству унутрашњих послова, спроведен је први циклус оцењивања за припаднике Службе.

Сходно чл. 237, ст. 4, Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 6/2016), којим је прописан начин именовања чланова Комисије за решавање притужби у оквиру Министарства унутрашњих послова, а по захтеву Секретаријата Министарства, Служба је предложила двоје полицијских службеника за чланове наведене Комисије.

Јун, 2017. године: У ранијем периоду било је предлога да Службу због специфичности послова које обавља, треба издвојити из њене организационе јединице - Управе криминалистичке полиције и ставити под надлежност Дирекције полиције. Међутим, вишегодишње искуство је показало да Служба једино у оквиру Управе криминалистичке полиције може успешно реализовати своја поступања, кроз остваривање директне комуникације са другим службама/јединицама исте Управе, и директно ангажовање додатног броја полицијских службеника и материјалних ресурса којима располаже Управа. Наведене предности доприносе да се одржи квалитетна међусобна координација и ефикасно оперативно поступање, па је то разлог због чега је од стране Службе, Управе и Министарства подржан став да Службу не треба стављати под директну надлежност Дирекције полиције, односно не издвајати је из организационе јединице којој припада.

Када је у питању пријем нових полицијских службеника у Службу, примењује се Правилник о спровођењу интерног конкурса међу запосленима у МУП-у („Сл. гласник РС, број: 73/2016), којим се уређује изборни поступак, рад конкурсних комисија, начин оцењивања и рангирања кандидата, као и Правилник о компетенцијама за запослене у МУП-у („Сл.гласник РС", бр. 52/2016), донетих на основу Закона о полицији („Сл. гласник РС", број 6/16).

Оваквим изборним поступком избегнута је могућност радног ангажовања у Служби оних кандидата који су на било који начин били у контакту са лицима, јединицама и/или локацијама повезаним са извршењем кривичних дела ратних злочина почињених на

територији бивше Југославије, као и кандидата који не задовољавају критеријуме у погледу образовања, радног искуства потребног за рад на радном месту и потребних знања и вештина.

Према садашњем кадровском стању ниједан припадник Службе за откривање ратних злочина није био учесник оружаних сукоба који су се догодили на простору бивше Југославије (Р. Хрватска, БиХ, АП КиМ).

Подзаконским актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова који утврђује министар у складу са Законом о полицији, у Служби је предвиђено 54 радна места, од којих је попуњено 50 укључујући извршиоце и руководећи састав. Од тог броја, 22 полицијска службеника обављају послове истраге и распоређени су у Одељење за откривање кривичних дела против човечности и међународног права и трагање за несталим лицима, а 4 обављају послове оперативне аналитике и распоређени су у Одељење за послове сарадње са Хашким трибуналом, оперативну аналитику, логистичке послове и документовање. Послове сарадње са Хашким трибуналом обавља 7 полицијских службеника. Послове подршке (међународна сарадња, послови документовања кривичних дела, информатичке анализе и техничке подршке, оперативно – технички послови документације) обавља 9 полицијских службеника. Руководећи састав чини 8 полицијских службеника, и то: начелник Службе, заменик начелника Службе, два начелника Одељења и четири шефа Одсека (по два у сваком Одељењу).

У зависности од финансијских могућности Министарства, новим подзаконским актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству биће предвиђено повећање броја радних места у Служби.

Преко 50 процената од укупног броја припадника Службе има више од 10 година радног стажа у полицији (у распону од преко 10 до 25 година), а око 6 процента припадника има више од 25 година стажа на полицијским пословима. Полицијски службеници Службе поседују потребна знања и вештине за рад на пословима откривања кривичних дела против човечности и међународног права и оперативне аналитике. Радне вештине стечене су током вишегодишњег обављања полицијских послова, као и кроз сталне и периодичне обуке и провере знања које се спроводе на нивоу Министарства, у складу са Програмом усавршавања полицијских службеника Министарства, и кроз специфичне обуке које се спроводе у сарадњи са другим међународним организацијама и агенцијама.

У свакодневном раду поред поступања по захтевима правосудних органа Р Србије, полицијски службеници Службе самоиницијативно предузимају активности на прикупљању информација и података од сведока и оштећених, врше анализу доступног

материјала, и о резултатима тих активности обавештавају Тужилаштво за ратне злочине које на основу достављених информација одлучује о даљем току поступања сходно Законнику о кривичном поступку Р Србије. Надлежном тужиоцу је од оснивања Службе, поднето укупно 128 кривичних пријава и извештаја као допуна кривичне пријаве, којим је обухваћено 496 осумњичених лица.

Служба у свом раду примењује следеће законске акте:

- Закон о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине ("Сл. гласник РС", бр. 67/2003, 135/2004, 61/2005, 101/2007 и 104/2009),
- Законик о кривичном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14),
- Кривични законик („Службени гласник РС“, број 121/12),
- Закон о полицији ("Сл. гласник РС", бр. 6/2016),
- Закон о сарадњи Србије и Црне Горе са Међународним трибуналом за кривично гоњење лица одговорних за тешка кршења међународног хуманитарног права почињена на територији бивше југославије од 1991. године („Службени гласник СРЈ“, број 18/02 и „Службени гласник СЦГ“, 16/03).

У складу са чланом 2. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине, Служба је надлежна за подношење кривичних пријава Тужилаштву за ратне злочине за следећа кривична дела:

1. Кривична дела из чл. 370. до 386. Кривичног законика;
2. Тешка кршења муђународног хуманитарног права почињена на територији бивше Југославије од 1. јануара 1991. године, у складу са Статутом МКТЈ;
3. Кривично дело из чл. 333. Кривичног законика – помоћ учиниоцу после извршења кривичног дела, ако је извршено у вези са кривичним делима из тачке 1 и 2, чл. 2. Закона о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине.

У плану је, сходно Тужилачкој стратегији, унапређење сарадње Тужилаштва и Службе и формирање заједничког стратешког тима, ради дефинисања смерница и праваца поступања у питањима од заједничког значаја, фомирање заједничких оперативних тимова са тужиоцем као руководиоцем поступка, као и периодично заједничко организовање округлих столова ради размене искустава и унапређења заједничког деловања.

Децембар, 2016. године: Посебно акцентована питања из анализе (извештаја) правног и фактичког стања и потреба Службе за откривање ратних злочина – питања 1 и 4. Питања 2,3 и 5 немају промена.

1. Став Министарства унутрашњих послова Републике Србије је да Службу за откривање ратних злочина не треба издвајати из Управе криминалистичке полиције и стављати под директну надлежност Дирекције полиције.

Образложење: Реализијући своја оперативна поступања, Служба за откривање ратних злочина једино у оквиру Управе криминалистичке полиције може остварити директну комуникацију са другим службама/јединицама исте Управе директно ангажујући додатни број полицијских службеника и обезбеђујући додатне материјалне ресурсе, чиме се успоставља квалитетнија међусобна координација и ефикасније оперативно поступање.

4. Подзаконским актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова који утврђује министар у складу са Законом о полицији, у Служби за откривање ратних злочина предвиђено је 29 оперативних радних места (од којих је попуњено 23) и 6 аналитичких (од којих је попуњено 3). У вези са тим, Служба за откривање ратних злочина предлаже да се постојећи број оперативних и аналитичких радних места укупно увећа за пет (5).

Раније активности: Нацрт Анализе је достављен средином децембра 2015. године. Финална анализа (извештај) правног и фактичког стања и потреба Службе за откривање ратних злочина у оквиру Министарства унутрашњих послова Р. Србије, у циљу одређивања потреба за њену реформу, припремљена је и достављена на потврђивање надлежном органу унутар хијерархијске структуре МУП-а Р. Србије, дана 22. фебруара 2016. године.

Посебно акцентована питања из анализе (извештаја) правног и фактичког стања и потреба Службе за откривање ратних злочина:

1. Постојећом организационом структуром Министарства унутрашњих послова Р Србије није предвиђено издвајање Службе за откривање ратних злочина из Управе криминалистичке полиције како би ова, као засебна организациона јединица, функционисала у оквиру Дирекције полиције;

2. Становиште, да учеснике оружаних сукоба из редова припадника Министарства не би требало радно ангажовати на откривању и расветљавању кривичних дела ратних злочина подржано је у Служби за откривање ратних злочина;

3. Став Службе је да треба увести подстицаје ради привлачења новог стручног кадра и задржавања постојећег, будући да за то постоји основ у Закону о организацији и надлежности државних органа у поступку за ратне злочине ("Сл. гласник РС", бр. 67/2003, 135/2004, 61/2005, 101/2007 и 104/2009);

4. Подзаконским актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова који утврђује министар у складу са Законом о

полицији, у Служби за откривање ратних злочина предвиђено је 29 оперативних радних места и 6 аналитичких, од којих су 23 радна места попуњена истражитељима ратних злочина а 3 аналитичарима. Сходно Законику о кривичном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14) али и другим законским и подзаконским актима којима је регулисано поступање оперативних радника Министарства, методологија рада је усаглашена у координацији са Тужилаштом за ратне злочине у оквиру које се и одређују приоритети рада.

5. Унапређење сарадње Тужилаштва за ратне злочине и Службе за откривање ратних злочина предвиђено је Тужилачком стратегијом за процесуирање ратних злочина 2016-2026. године чијом изработком руководи Тужилаштво за ратне злочине Републике Србије. Стратегија предвиђа формирање заједничког стратешког тима ради дефинисања смерница и праваца поступања у питањима од заједничког значаја, формирање заједничких оперативних тимова са тужиоцем као руководиоцем поступка, као и периодично заједничко организовање округлих столова ради размене искустава и унапређења заједничког деловања.

1.4.1.8. Примена мера у циљу унапређења положаја и капацитета службе за откривање ратних злочина у оквиру Министарства унутрашњих послова у складу са резултатима анализе (извештаја) из активности 1.4.1.7. (Континуирано, почев од III квартала 2016.)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018: Служба за ратне злочине предала је Тужилашству за ратне злочине радни материјал/евиденцију појединачних и масовних злочина почињених за време оружаних сукоба на територији бивше Југославије, ради реализовања активности предвиђених Националном стратегијом за процесуирање ратних злочина Циљ II, део под називом Повећање ефикасности поступака за ратне злочине пред органима Р Србије, тачка 1.1. Истраге и подизање оптужница). Ове активности обавезују Службу да припреми базу података о масовним злочинима која ће заједно с евиденцијом предмета у раду тужиоца, послужити као средство за одређивање приоритета у раду и посебног петогодишњег плана вођења истрага и оптужења.

У марту 2018. године одржан је састанак представника организационих јединица Министарства унутрашњих послова у циљу припреме за предстојећу ревизију Акционог плана о спровођењу активности за поглавље 23 „Правосуђе и основна права“. Састанку је присуствовао један припадник Службе.

У јануару 2018. године одржан је други састанак Радног тела за праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина, које је формирано на иницијативу Министарства правде Р Србије. Састанку је присуствовао начелник Службе.

Поступајући по захтеву Канцеларије за људска и мањинска права у вези са применом Резолуције ГС УН 72/201 о несталим лицима и мерама које наша држава предузима када су у питању присилни нестани, Служба је доставила изјашњења по препорукама Радне групе за присилне нестане.

На иницијативу Тужилаштва за ратне злочина у марту 2018. године одржан је експертски састанак у циљу представљања Тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у Републици Србији 2018-2023. Састанку је присуствовао начелник Службе. У вези са наведеним, Служба је Тужилаштву доставила своје коментаре на достављену радну верзију Стратегије.

У складу са циљем дефинисаним тачком 5. Националне стратегије за процесуирање ратних злочина, чланом 13. Пословника о раду Комисије за нестала лица, формирана је

Експертска група за решавање случајева несталих лица на простору бивше СФРЈ. Други конститутивни састанак Експертске групе одржан је у селу Врдник, Србија, 15. и 16. марта 2018. године, у организацији Комисије за нестала лица и уз подршку УНДП-а. Поред представника релевантних државних органа, састанку су присуствовале и двојица руководиоца у Служби.

Децембар, 2017: Служба је припремила свој прилог ради израде Програма рада Министарства за 2018. годину, а у складу са захтевом Сектора за међународну сарадњу, европске послове и планирање овог Министарства.

Комисија за нестала лица Владе Р Србије организовала је дводневни интерресорни састанак ради унапређења сарадње Комисије и осталих државних органа укључених у процес истраге и процесуирања ратних злочина. Састанку су присуствовале и два припадника Службе.

Септембар, 2017: Радна група за прикупљање чињеница и доказа у расветљавању злочина над припадницима српског народа и других националних заједница на Косову и Метохији, при Одбору за Косово и Метохију Народне скупштине Р Србије, у извештајном периоду одржала је више састанака.

Један припадник Службе је ангажован у раду Аналитичког тима који је задужен за обраду документације о ратним злочинима на КиМ почињеним од стране припадника тзв „ОВК“. Аналитички тим је оформљен на иницијативу Радне групе Одбора за КиМ, а до сада овај Тим је одржао неколико састанака. Такође, Служба је припремила и доставила Тужилаштву за ратне злочине расположиву документацију о ратним злочинима почињеним на КиМ.

Радно тело за праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина је на основу Одлуке Владе Републике Србије, донело Пословник о раду којим се уређују организација и начин рада наведеног Радног тела, као и друга питања од значаја за његов

рад. Дана 19. септембра 2017. године, одржао се први, конститутивни састанак овог Радног тела.

Сходно захтеву Сектора Министарства за међународну сарадњу, европске послове и планирање, а ради унапређења сарадње са Републиком Кином, Служба је аплицирала за донацију једног броја радио станица и ручних камера како би унапредила своје оперативно поступање.

У оквиру Универзалног периодичног прегледа - новог механизма надзора поштовања људских права у земљама чланицама Уједињених нација, а који је Резолуцијом Генералне скупштине УН 60/251 од 15. марта 2006. године дат у манадат Савету за људска права, Служба је припремила информације ради ажурирања радне верзије материјала Р Србије за извештај за Универзални периодични преглед. Такође, дана 20. септембра 2017. године, Служба је дала изјашњење на нацрт извештаја Р Србије за трећи циклус Универзалног периодичног прегледа.

Сходно Упиту специјалног известиоца Уједињених нација за промовисање истине, правде, репарације и гаранције непонављања који је Служби упућен посредством Канцеларије за људска и мањинска права Владе Р Србије, Служба је припремила одговоре на питања из своје надлежности.

На основу чл. 23, ст. 2 Закона о државној управи („Сл. Гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10 и 99/14) и чл.124. Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, министар унутрашњих послова донео је Решење којим се образује Комисија Министарства за обављање послова примопредаје пословних просторија које ће користити Служба. Просторије се налазе у делу објекта, у улици Обилићев венац бр.2, у Београду. У састав Комисије именована су и двојица припадника Службе.

Јун, 2017. године: Стратешки приоритети Службе дефинисани су Националном стратегијом за процесуирање ратних злочина 2016. до 2020. године, коју је 20. фебруара 2016. године усвојила Влада Р Србије, као и Нацртом Тужилачке стратегије за процесуирање ратних злочина 2016-2026. године. Тужилачком стратегијом биће омогућено испуњавање препорука из извештаја Европске комисије о скринингу за поглавље 23 «Правосуђе и основна права» и испуњавање задатака предвиђених Националном стратегијом:

- значајно унапређење ефикасности истраге и процесуирања ратних злочина у Р Србији, које ће се огледати у сузбијању некажњивости ратних злочина без обзира на својства и статус учиниоца,
- подршка правосуђу кроз унапређење регионалне сарадње,
- уједначавање судске праксе ради постизања пропорционалности у кажњавању, и

- унапређени механизми заштите и подршке сведоцима и жртвама.

Сходно иницијативи Министарства правде Р. Србије да се образује дванаесточлано Повремено радно тело за праћење спровођења Националне стратегије за процесуирање ратних злочина, Служба је предложила двојицу представника који ће вршити функцију члана односно заменика члана наведеног Радног тела.

Начелник Службе, као представник Министарства учествује у раду следећих радних група:

1. Радна група за израду Тужилачке стратегије за процесуирање ратних злочина 2016. - 2026. године, чијом израдом руководи Тужилаштво за ратне злочине Р Србије.
2. Заједничко оперативно тело – Радна групе за прикупљање чињеница и доказа у расветљавању злочина над припадницима српског народа и других националних заједница на КиМ, при Одбору за КиМ Народне скупштине Р Србије. На једној од седница ове Радне групе, од стране начелника Службе изнет је предлог да се у Тужилаштво за ратне злочине аналитички обједине систематизације почињених ратних злочина ОВК, које су сачињене од стране ВОА, БИА, ВБА и МУП, и одлучивање по овом предлогу је у току. Један полицијски службеник Службе биће ангажован у раду аналитичког тима који ће на иницијативу Радне групе Одбора за КиМ бити задужен за обраду документације о ратним злочинима припадника тзв „ОВК“.
3. Комисија за нестала лица Владе Р Србије 2006. године са мандатом да се бави решавањем проблема несталих лица у оружаним сукобима на простору бивше Југославије и АП Косово и Метохије.

На иницијативу Радне групе формиране при Скупштинском одбору за КиМ Служба је успела да систематизује и хронолошки обради материјал добијен у сарадњи са

Координационом управом за КиМ и подручним полицијским управама за КиМ, о ратним злочинима почињеним од стране припадника тзв. «Ослободилачке војске Косова» на АП КиМ до 2000. године.

Материјал је систематизован и хронолошки обрађен по оперативним зонама деловања тзв. «ОВК» (укупно 7 зона), а чине га оперативне информације, поднете кривичне пријаве, изјаве потенцијалних сведока и други докази. Сва документација ће заједно са другим расположивом документима других државних органа (ВБА, БИА, ВОА, Комисија за нестала лица Владе Р Србије) бити уступљена, након аналитичке обраде, Специјалном суду за ратне злочине на Косову и Метохији посредством Тужилаштва за ратне злочине.

У претходном периоду постављени су нови чланови руководећег тима Службе, и то: начелник Службе, заменик начелника Службе, начелник Одељења за откривање кривичних дела против човечности и међународног права и трагање за несталим лицима, и шеф Одсека за оперативну аналитику, логистичке послове и документовање. Сви поседују вишегодишње полицијско искуство, потребна знања и вештине за вршење својих функција.

У складу са Законом о полицији и Уредбом о оцењивању полицијских службеника и других запослених у Министарству унутрашњих послова, сваке године у два циклуса спроводиће се оцењивање припадника Службе. Уредбом су прописани елементи система за оцењивање запослених, мерила за оцењивање и начин оцењивања. Оцењивање је основ за праћење и унапређење резултата рада запослених у Министарству, каријерни развој и напредовање, а у сврху остваривања стратешких циљева и планова Министарства па тако и Службе. Поступак оцењивања биће јаван, резултати поступка поверљиви, а оцењивање независно и непристрасно.

Служба у својим поступањима примењује и Закон о тајности података („Службени гласник РС“, бр.104/2009), па је у том смислу Управи криминалистичке полиције достављен списак руководилаца Службе ради издавања појединачних решења о праву приступа тајним подацима, као и овлашћења за одређивање тајности података у Министарству, а у складу са Законом о полицији и Уредбом о начину и поступку означавања тајности података, односно докумената („Службени гласник РС“, бр.8/2011).

Решењем министра одређена су два припадника Службе овлашћена да поступају по захтевима за остваривања права о заштити података о личности, сходно Закону о заштити података о личности („Службени гласник РС“, бр.97/2008, 104/2009-др.закон, 68/2012-одлука УС и 107/2012), и по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја - Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр.120/2004, 54/2007, 104/2009, 36/2010).

Служба је унапредила своје техничко-материјалне капацитете захваљујући донацији информатичке опреме која је Министарству унутрашњих послова - Управи криминалистичке полиције - Служби додељена од стране Министарства правде Владе САД посредством Међународног криминалистичког истражног програма помоћи у обуци ИСИТАР при Амбасади САД у Р Србији.

У оквиру Пројекта под називом „Подршка развојним капацитетима стратешког управљања и европских интеграција у Министарству унутрашњих послова“, од стране Шведске агенције за међународни развој и сарадњу (СИДА) Служби је дониран сервер за коришћење за рад у апликацији „ZyLab“.

Служба истиче велики значај донације јер доприноси реализацији препорука из извештаја о скринингу 1.4.1 Акционог плана за поглавље 23 – „Правосуђе и основна права“.

У вези са тим Служба планира да у наредном периоду омогући адекватно одржавање и унапређење постојећег сервера за архивски систем „Zy Lab“, као и даљу обуку његових постојећих и нових корисника.

Служба такође има у плану и обнављање возног парка и проширење смештајних капацитета. Ово питање биће решавано у складу са Планом опремања Управе криминалистичке полиције Министарства, па је у том смислу већ постигнут значајан напредак.

1.4.1.9. Унапређење интернет странице Тужилаштва за ратне злочине, како би се омогућило јавности да прати када и које активности Тужилаштво за ратне злочине спроводи у вези са конкретним кривичним пријавама. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Нова веб страница Тужилаштва за ратне злочине је пуштена *on line*. Веб страница Тужилаштва за ратне злочине се редовно ажурира са одлукама, вестима, анализама, извештајима, итд.

Март, 2018. године: Изглед и садржај интернет странице Тужилаштва за ратне злочине су унапређени, како би се омогућило јавности да прати активности Тужилаштва у вези са конкретним предметима, у имплементацији релевантних стратешких докумената, као и о свим другим догађајима од значаја за рад Тужилаштва. Због вишеструких предности које пружа, интернет страница Тужилаштва за ратне злочине је, уз стално унапређивање, најзначајнији инструмент обавештавања о раду Тужилаштва, пре свега као поуздани извор свих података од значаја за рад Тужилаштва за ратне злочине, бесплатан и доступан у свако доба.

Ради обавештавања заинтересованих за приступ подацима о основању, организацији и раду Тужилаштва за ратне злочине, као и подацима од значаја за садржину, обим и начин остваривања права, ТРЗ је на својој интернет страници објавило Информатор о раду. Информатор о раду се ажурира у складу са сваком променом релевантних података.

Уважавајући интересовање међународних правосудних институција и других међународних субјеката са којима ТРЗ сарађује, и с обзиром на значај информација о поступцима ТРЗ за стручну и научну јавност ван граница Републике Србије, комплетан садржај интернет странице ТРЗ доступан је и на енглеском језику.

1.4.1.10. Припрема извештаја од стране Тужилаштва за ратне злочине, који ће бити доступан јавности који представља шта је учињено у погледу свих кривичних

оптужби од 2005. године како би се испитало и представило да ли су све оптужбе за ратне злочине адекватно истражене. Иста активност 1.4.3.5. (II квартал 2016. године)

Активност није реализована.

Март, 2018. године: Одлагање објављивања извештаја од стране ТРЗ-а узроковано је одлагањем доношења Тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у Републици Србији 2018/2023. Имајући у виду да је Тужилачка стратегија усвојена на самом крају I квартала 2018. године, извештај ће бити завршен и објављен током наредног, односно током II квартала 2018. године.

Децембар, 2017. године: Извештај ће бити финализован по усвајању Тужилачке стратегије.

Јун, 2017. године: Извештај ће бити финализован по усвајању Тужилачке стратегије.

Март 2017: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована а кашњење износи 3 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом. Према подацима прибављеним од Тужилаштва за ратне злочине, процена је да би активност могла бити у потпуности спроведена у року од неколико недеља након избора Тужиоца за ратне злочине.

Раније активности: Тужилаштво за ратне злочине је сачинило извештај. Објављивање је одложено због избора/постављања новог Тужиоца за ратне злочине који би требало да одобри коначан текст.

1.4.2.1. Организовање експертског састанка на тему: „Врсте и висина казни и успостављање критеријума који се примењују у предметима ратних злочина пред Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију и националним правосудним системима у Србији, Хрватској, Босни и Херцеговини уз учешће судија, јавних тужилаца и адвоката који су укључени у поступке у погледу ратних злочина у Србији. (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Експертски састанак је одржан 11. децембра 2015. године. Представници свих релевантних институција у области истраге и поступка ратних злочина из региона и Хашког трибунала су узели учешће у дискусији.

1.4.2.2. Објављивање закључака са Конференције и праћење њихове примене. (Почев од IV квартала 2015. године)

Активност није реализована.

Март, 2018. године: Нема измена у односу на претходни извештај.

Децембар, 2017: ВКС - Нема измена у односу на претходни извештај.

Март, 2017: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована а кашњење износи 5 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом.

Раније активности: Поступак израде закључака је тренутно у току и заснован је на писменим сугестијама учесника експертског састанка.

1.4.2.3. Израда, објављивање и дистрибуција прегледа судске праксе вишег и апелационог суда и Врховног касационог суда намењеног судијама, јавним тужиоцима и адвокатима, који обухвата праксу изрицања казни у предметима ратних злочина у Србији. (I и II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Март, 2018. године: Врховни касациони суд на свом сајту редовно објављује одлуке у предметима ратних злочина. Поједине одлуке из предмета ратних злочина обрађене су и у Билтену ВКС бр 2 (<http://www.vk.sud.rs/sites/default/files/attachments/Bilten%20VKS%202-2017.pdf>).

Према извештају в.ф. председника Апелационог суда у Београду од 30.03.2018. године, све одлуке по жалбама у предметима ратних злочина објављују се у одељку „Судска пракса“ на интернет страници Апелационог суда у Београду.

Према допису председника Вишег суда у Београду Су VIII 241/18 од 27.03.2018. на сајту Вишег суда у Београду је публикован преглед казнене политике у поступцима за ратне злочине за 2015 годину, 2016. годину и 2017. годину.

1.4.3.1. Доношење и ефективно спровођење Националне стратегије за истраживање и процесуирање ратних злочина. -израда радног текста Националне стратегије, спровођење јавне расправе и усвајање стратегије; -спровођење Националне стратегије. (I квартал 2016. године - за усвајање; Континуирано, почев од I квартала 2016. године - за спровођење)

Активност се успешно реализује. Исто као под 1.4.1.1.

1.4.3.2. Израда радног текста Тужилачке стратегије за истрагу и гоњење ратних злочина у Србији, имајући у виду Завршну стратегију Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и радни текст Националне стратегије процесуирање

ратних злочина, уз учешће и подршку Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове, Међународног кривичног суда, регионалних тужилаштва и невладиних организација, којом се прописују: - критеријуми за селекцију случајева ратних злочина и стварају листе приоритетних и важних случајева ратних злочина који се морају процесуирати како би се испунила обавеза да све оптужбе морају бити истражене и да сви приоритетни и важни случајеви морају да буду истражени и процесуирани. Стратегија треба да се заснива на следећим принципима: -одржавање самосталности Тужилаштва за ратне злочине, између осталог, уз помоћ обезбеђивања адекватних административних капацитета; - фокусиране истраге и кривична гоњења; -истрагу и кривично гоњење најодговорнијих учинилаца ратних злочина без обзира на њихов ранг; -стављање жртве у фокус приликом истраге и вођења поступка; -посвећивање посебне пажње заштити сведока; -јачање сарадње међу различитим установама; -Предуслови за израду Стратегије су утврђивање: Које су оптужбе истражене од стране Тужилаштва за ратне злочине у складу са међународним стандардима; Које истраге су и даље у току пред Тужилаштвом за ратне злочине; Које истраге су и даље у току пред полицијом; Које истраге треба да имају предност и приоритет у односу на друге, у складу са критеријумима (категорија 1-3 случајеви); Који рок је предвиђен за истрагу и кривично гоњење свих случајева у оквиру 1-3 категорије случајева. (-подршка добијена од Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове) (Иста активност 1.4.1.3) (I квартал 2016. године)

Исто као под 1.4.1.3.

1.4.3.3. Дискусија о Тужилачкој стратегији на експертском састанку на ком учествују домаће судије, припадници полиције, адвокати укључени у поступке за ратне злочине и представници Међународног кривичног трибунала за бившу Југославију и Механизма за међународне кривичне судове, Међународног кривичног суда, регионалних тужилаштва и невладиних организација. Усвајање и почетак примене Тужилачке стратегије, чији је финални текст усклађен са релевантним сугестијама изнетим на експертском састанку. Иста активност 1.4.1.4. (Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)

Активност је делимично реализована. Активност ће бити испуњена одмах након што буде усвојена Тужилачка стратегија.

Март, 2018. године: Иста активност под 1.4.1.4

1.4.3.4. Сарадња Тужилаштва за ратне злочине са Међународним кривичним трибуналом за Југославију, Механизмом за међународне кривичне судове у

конкретним предметима у којима је извршен пренос стратегије, знања и судске праксе везане за предмете где су учиниоци кривичних дела званичници на високом положају, што може битно утицати на одређивање врсте одговорности и врсту злочина (командна одговорност, злочини против човечности; конкретна усмереност као елемент помагања и подстрекавања). (Континуирано, почев од II квартала 2015)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: ТРЗ континуирано и интензивно сарађује са Тужилаштвом ММКС. Осим радом официра за везу ТРЗ при ММКС, сарадња се реализује и унапређује путем редовних периодичних састанака. На састанцима који се одржавају на нивоу тужилаца (тужилац ТРЗ – Главни тужилац ММКС), дефинишу се главни правци сарадње и усаглашава динамика активности, док се на радним састанцима и консултацијама на нивоу обрађивача предмета (заменици тужиоца ТРЗ – тужиоци, истражитељи ММКС) размењују докази, експертиза и искуство.

Децембар, 2017. године: У току извештајног периода одржана су два састанка са представницима Тужилаштва МКТЈ/ММКС, 09. октобра 2017. године и 01. новембра 2017. године, оба у Београду. Имајући у виду да МКТЈ крајем ове године окончава свој мандат, тежиште сарадње је постепено преусмерено на тужилаштво ММКС-а.

Септембар, 2017: ТРЗ стално настоји да унапреди квалитет сарадње са Тужилаштвом МКТЈ и ММКС. Осим присуства официра за везу ТРЗ у Тужилаштву ММКС, тежи се непосреднијој сарадњи путем периодичних радних састанака током којих се дефинишу конкретни кораци у даљој сарадњи и усаглашава динамика активности. Први такав састанак је одржан 02. августа 2017. године у просторијама Тужилаштва МКТЈ у Ден Хагу. Наредни састанак је заказан за 09. октобар, а биће одржан у Тужилаштву за ратне злочине у Београду.

Сарадња је у току и она је успешна.

За конкретну сарадњу са тужиоцима МКТЈ у погледу обука и размене искустава чека се избор новог Тужиоца за ратне злочине Републике Србије.

Јун, 2017: Консултативни састанци са представницима Тужилаштва МКТЈ и ММКС. Размена знања и искуства о правним питањима од практичног значаја у складу са важећим позитивним законодавством у Републици Србији и правцима поступања предвиђеним Тужилачком стратегијом. Постизање оквирног договора о спровођењу обука у складу са потребама рада. Први састанак је заказан за 02.08.2017. године.

1.4.3.5. Припрема извештаја који ће бити доступан јавности а од стране Тужилаштва за ратне злочине а у погледу онога што је учињено у погледу свих кривичних оптужби од 2005. године да би се одредило и представило да ли су све оптужбе за ратне злочине адекватно истражене. Иста активност 1.4.1.10. (II квартал 2016. године)

Активност није реализована. Исто као под 1.4.1.10.

1.4.4.1. Анализа досадашње праксе у примени члана 102. став 5. Законика о кривичном поступку у правцу сагледавања постојећих потреба за измену члана и бољу заштиту сведока. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Анализа је израђена у склопу свеобухватне анализе усклађености нормативног и институционалног оквира Републике Србије са релевантним правним тековинама ЕУ у области подршке сведоцима и жртвама.

1.4.4.2. Спровођење независне и непристрасне процене поступања и рада Јединице за заштиту учесника у кривичном поступку Министарства унутрашњих послова, са циљем дефинисања могућих потреба реформи Јединице, као и корективних мера, а нарочито у вези са следећим питањима: -да ли би процес ангажовања запослених требало да се унапреди (да ли евентуално учешће у ратним сукобима на просторима бивше Југославије треба да буде препрека у процесу селекције); -конкретне методе и садржина, као и процедуре у склопу рада Јединице; -материјално-технички капацитети; -успостављање заједничких тимова и радних процедура између Тужилаштва за ратне злочине и Јединице за заштиту учесника у кривичном поступку. Повезане активности- Пг. 24 6.2.11.1. и 6.2.11.2. (Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018: Стање непромењено.

Децембар, 2017: Стање непромењено.

Јун, 2017. године: Анализа је завршена у фебруару 2016.године. Резултати анализе показују да су активности дефинисане у оквиру Акционог плана у складу са закључком анализе и у наредном периоду ће се извршити имплементација свих препорука из закључка.

Март 2017. године: Имајући у виду да нема података о предузимању било каквих мера на спровођењу препорука из Анализе (Процене), спровођење активности се више не може оценити као успешно.

Раније активности: Комисија за спровођење програма заштите сведока је донела одлуку да почне са проценом 12. октобра 2015. године. Током периода октобар-децембар 2015. године одржана су три састанка Комисије са циљем да се изради процена. На последњем састанку Комисија је донела одлука да тражи од тужилаштва за ратне злочине мишљење о раду Јединице (идентификовани проблеми, препоруке и сугестије на рад).

Комисија за спровођење Програма заштите је 01.02.2016. године завршила спровођење независне и непристрасне процене (анализе) поступања и рада Јединице за заштиту Министарства унутрашњих послова. Комисија је у Закључку анализе дефинисала све мере које је потребно предузети како би се унапредио рад Јединице за заштиту и на адекватан начин одговорило на Препоруку 11 садржану у Поглављу 24 која гласи Предложити мере за јачање ефикасне заштите сведока.

У наредном периоду извршиће се имплементација наложених мера из Закључка анализе кроз све активности предвиђене у Поглављима 23 и 24.

1.4.4.3. Активности усмерене на стварање и побољшање служби за подршку и помоћ сведоцима и оштећенима на националном нивоу, базиране на претходним анализама и узимајући у обзир већ успостављене службе за подршку и помоћ оштећенима у судовима и јавним тужилаштвима. АП Пг. 24. 6.2.11.8, 6.2.11.10, и АП Пг 23 3.7.1.21. (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Март, 2018. године: Мисија ОЕБС-а у Србији, као партнер Министарства правде, започела је имплементацију пројекта „Подршка жртвама и сведоцима кривичних дела у Србији“, финансираног од стране ЕУ.

Републичко јавно тужилаштво и Државно веће тужилаца, на позив Мисије ОЕБС-а у Србији, одредили су своје представнике у Управном одбору, који ће надгледати имплементацију пројекта.

Први састанак Управног одбора, у чијем су саставу и представници Министарства правде, као координатора активности, Министарства унутрашњих послова, Врховног касационог суда, Високог савета судства, организација цивилног друштва и донатора пројекта, заказан је за 11. април 2018. године.

ТРЗ: Подаци о раду Службе за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима при Тужилаштву за ратне злочине су, почев од фебруара 2018. године, доступни и на Интерактивној мапи служби и институција за пружање помоћи и подршке жртвама кривичних дела у Србији. На основу резултата истраживања Организације *Европска помоћ жртвама* и Виктимолошког

друштва Србије, направљена је интерактивна мапа која представља адресар организација, служби и институција које пружају помоћ и подршку жртвама кривичних дела у Републици Србији, а која има двоструки значај за унапређење пружања помоћи и подршке оштећенима. Поред тога што је референтна база података о пружаоцима услуга подршке жртвама за запослене у ТРЗ који ступају у контакт са оштећенима, пре свега члановима Службе за информисање и подршку, ова интерактивна мапа олакшава приступ информацијама од интереса за оштећене.

Чланови СИП су у оквиру програма WINPRO III учествовали у Напредној обуци о процени сведока, 29. јануара - 02. фебруара 2018. године у Сарајеву, Семинару "Излазне стратегије", 13. - 15. марта 2018. године у Подгорици и, у раду Правосудне конференције, 21. марта 2018. године у Тирани.

Децембар, 2017. године: Дана 27-28.11.2017. године у Београду, организација „АСТРА“ одржала је семинар „Подршка службама за помоћ оштећенима и сведоцима“, на коме су, осим међусобне размене искустава, учесници из тужилаштва и судова имали прилику да чују искуства сличних служби у земљама региона и Холандији.

У оквиру овог семинара 27. новембра одржан је састанак на коме су представљене организације које жртвама различитих облика криминалитета пружају дугорочну подршку у циљу растерећења и ефикаснијег рада служби, док је 28. новембра одржан регионални округли сто на коме су учествовали запослени у службама за подршку сведоцима и оштећенима из Србије, Црне Горе, Босне и Херцеговине и Хрватске.

Тужилаштво за ратне злочине је известило да СИП наставља да води електронску евиденцију о свим контактираним оштећеним лицима и сведоцима, као и пруженим услугама информисања и подршке. Координатор и чланови одржавају периодичне састанке и подносе извештаје о раду Тужиоцу за ратне злочине.

Координатор СИП-а је учествовао у раду Конференције о подршци жртвама у Србији, у организацији Министарства правде и Светске банке, 19. септембра 2017. године у Београду.

Координатор СИП-а је представљао ТРЗ и на два догађаја у оквиру пројекта “Јачање капацитета новоуспостављених служби за подршку жртвама у правосудју”, који у сарадњи са Републичким јавним тужилаштвом реализује организација АСТРА. Тако је 27. новембра 2017. године, присуствовао састанку “Упућивање оштећених и сведока на дугорочну подршку”, а 28. новембра 2017. године, је учествовао у раду округлог стола “Добре праксе и изазови у изградњи и раду служби за подршку оштећенима и сведоцима”.

Члан СИП-а је узео учешћа у семинару “Подизање свесности актера у Програму заштите”, који је Јединица за заштиту МУП РС спровела у оквиру пројекта WINPRO III, 05.-07. децембра 2017. године у Београду.

Септембар, 2017: Одлуком о формирању, у СИП је распоређено троје запослених у ТРЗ, координатор и два члана. Чланови СИП-а су током извештајног периода похађали обуке из области подршке сведоцима у организацији домаћих и међународних институција и организација. У циљу правовременог информисања заинтересованих лица и организација, на званичној интернет страници ТРЗ је објављено обавештење о формирању и раду СИП-а, члановима СИП-а и њиховим контакт подацима, обавештење за сведоке и оштећена лица, као и брошура Републичког јавног тужилаштва. СИП води електронску евиденцију о свим контактираним оштећеним лицима и сведоцима, као и пруженим услугама информисања и подршке. У циљу несметаног функционисања СИП-а, координатор и чланови одржавају периодичне састанке и подносе кварталне извештаје о раду Тужиоцу за ратне злочине.

Јун, 2017. године: У складу са општим обавезним упутством Републичког јавног тужиоца од 05.12.2016. године, у Тужилаштву за ратне злочине је 03.04.2017. године, формирана “Служба за информисање и подршку оштећенима и сведоцима”. Начин поступања Службе, циљеви, начела рада и лица одговорна за функционисање службе, уређени су Правилником о раду Службе, који је донет 29.03.2017. године.

Поред тога, у другом кварталу 2017. године настављена је обука представника Служби за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у јавним тужилаштвима. Уз подршку Мисије ОЕБС-а, 03. и 04. априла 2017. године одржани су семинари у Београду за Службе за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у вишим јавним тужилаштвима са територије апелационог подручја Београд, као и службе у Првом основном јавном тужилаштву у Београду, Тужилаштву за организовани криминал и Тужилаштву за ратне злочине. Такође, 24.04.2017.г. у Београду, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, одржан је семинар за представнике свих судских и јавнотужилачких служби за подршку оштећенима и сведоцима кривичних дела, на којима су представницима служби у јавним тужилаштвима достављени постери и додатни примерци брошура и комуникационог приручника. Такође, 29.05.2017. године у Београду, уз подршку организације цивилног друштва „АСТРА“, одржан је семинар „Подршка службама за помоћ оштећенима и сведоцима“ у којем су учествовали представници служби у јавном тужилаштву.

Март 2017. године: У складу са активностима бр. 1.4.4.3 и 3.7.1.20. Акционог плана за Поглавље 23, као и 6.2.11.8 Акционог плана за Поглавље 24, у извештајном периоду, тј. од 1.2.2017. године почеле су са радом Службе за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у свим вишим јавним тужилаштвима у Републици Србији и у Тужилаштву за организовани криминал, те је на тај начин успостављена мрежа Служби за подршку оштећенима и сведоцима у правосудним органима у Републици Србији, с обзиром на већ основане Службе у вишим судовима. Ове службе предузимају мере и активности са циљем да се у току поступка оштећеним и сведоцима кривичних дела омогући ефикасно

остваривање права на добијање информација и права на приступ услугама подршке, ради олакшавања њиховог учешћа у поступку и веће ефикасности поступка.

Републичко јавно тужилаштво, заједно са Државним већем тужилаца и Мисијом ОЕБС-а у Републици Србији, наставило је да јача капацитете јавног тужилаштва у области информисања и пружања подршке оштећенима и сведоцима, и у том смислу припремило је нову брошуру о Службама за информисање и подршку, која садржи основне информације контакт податке свих Служби у јавним тужилаштвима, а исто тако учествовало је и у изради Комуникационог приручника за јавна тужилаштвао комуникацији са сведоцима и оштећенима. Такође, започета је и обука у области информисања и пружања подршке оштећенима и сведоцима, и то како за лица која обављају послове у Службама, тако и за носиоце јавнотужилачке функције. Предвиђено је да се у овој години одржи осам једнодневних семинара о информисању и пружању подршке оштећенима и сведоцима. У извештајном периоду су одржани семинари 27. и 28.02.2017. године у Нишу, 13. и 14.03.2017. године у Крагујевцу, и 20. и 21.03.2017. године у Новом Саду, док ће 3. и 4.04.2017. године бити одржани и семинари у Београду.

Децембар 2016. године: Додатно у односу на активности 3.7.1.2. У четвртом кварталу 2016. године радна група коју је основало Републичко јавно тужилаштво, финализовала је текст Општег обавезног упутства о начину поступања Службе за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у јавним тужилаштвима. Републички јавни тужилац је дана 05.12.2016. године издала Опште обавезно упутство О бр. 2/16 које је достављено јавним тужилаштвима.

Такође, у извештајном периоду Републичко јавно тужилаштво пружило је неопходну помоћ и наложило Тужилаштву за организовани криминал да у првом кварталу 2017. године оснује Службу за подршку и помоћ оштећеним лицима и сведоцима.

Раније активности: Републичко јавно тужилаштво, у сарадњи са Амбасадом Велике Британије и Мисијом ОЕБС-а у Републици Србији, основало је Службе за информисање оштећених лица и сведока у вишим јавним тужилаштвима у центрима апелационих подручја и то 10.04.2014. године у ВЈТ Београд, а 15.12.2015. године у ВЈТ Нови Сад, Крагујевац и Ниш. У сарадњи са Мисијом ОЕБС-а одржан је циклус обука за ове Службе, и то 24.09.2015.године, 24.11.2015.године и 25-26.04.2016. године, а наредна обука планирана је за 30.05.2016. године. Такође, уз помоћ Мисије ОЕБС-а израђена и одштампана брошура о овим Службама за оштећена лица и сведоке, која им се доставља уз позив за давање исказа. У августу 2016. године, радна група коју је у марту 2016. године основало Републичко јавно тужилаштво, израдила је, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, први нацрт Упутства о начину поступања Службе за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у јавним тужилаштвима.

Такође, уз помоћ Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, у септембру 2016. године започет је рад на изради Комуникационог приручника за тужиоце и службенике подршке о комуникацији са оштећенима и сведоцима кривичних дела.

Републичко јавно тужилаштво је дана 20.02.2015. године потписало Меморандум о разумевању и сарадњи са Виктимолошким друштвом и планира да даље развија систем упућивања оштећених лица и сведока, након чега би Службе за информисање оштећених лица и сведока прерасле у Службе за подршку оштећеним лицима и сведоцима. Такође, планира се оснивање оваквих служби и у другим вишим и основним јавним тужилаштвима, у складу са могућностима.

Тужилаштво за ратне злочине је укључено у рад радне групе за усклађивање нормативног оквира са *acquis-om* у области процесних гаранција.

1.4.4.4. Измена систематизације Тужилаштва за ратне злочине и запошљавање психолога који ће се бавити жртвама и сведоцима када постоји потреба (у складу са Тужилачком стратегијом) (Континуирано, почев од II квартала 2016. године)

Активност није реализована. Спровођење активности се конкретизује кроз израду Тужилачке стратегије и испуниће се након усвајања Тужилачке стратегије.

Март, 2018. године: Активност предвиђена овом тачком АП-а није спроведена, јер АП предвиђа ангажовање психолога „у складу са Тужилачком стратегијом“. Зависност наведене активности од усвајања Тужилачке стратегије, намеће потребу за одлагањем њене реализације за II квартал 2018. године.

1.4.4.5. Усвајање потребних закона ради ефективне примене промене идентитета као мере заштите сведока и израда Протокола о обавезном информисању жртава о свим аспектима суђења који су од интереса за жртве доношење пресуде, пуштање оптуженог из притвора, одслужење казне осуђеног и др.) у складу са чланом 26. Директиве 2012/29/ЕУ. Повезана активност Пг. 24. 6.2.11.11. (IV квартал 2015 – IV квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована. Републичко јавно тужилаштво израдило је и дистрибуирало у фебруару 2017. године Комуникациони приручник за јавна тужилаштва о комуникацији са сведоцима и оштећенима, као и нову брошуру о Службама за информисање и подршку, која садржи основне информације контакт податке свих Служби у јавним тужилаштвима.

1.4.4.6. Побољшати административне капацитете Јединице за заштиту учесника у кривичном поступку Министарства унутрашњих послова кроз обуке. Повезана активност Пг. 24 6.11.2.5. (Завршава се 1.1.2016 . године; Континуирано почев од 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Март. 2018. године: У оквиру ЕУ грант пројеката **WINPRO III** „Сарадња у кривичном правосуђу: Јачање заштите сведока у борби против организованог криминала, тероризма и корупције“, **Co-operation in Criminal Justice: Strengthening Witness Protection in the Fight against Organized Crime, Terrorism and Corruption**, три представника Јединице за заштиту МУП-а Р. Србије присуствовали у периоду **05 - 09. фебруара 2018.** године обуци „Процена претње и ризика“ која је одржана у Сараејву, БиХ.

Такође обавештавамо Вас да је 12 и 13.02.2018 у Београду одржана радионица о медијима – „Развијање стратегије комуникације, утицај на медије и уверавањемедија на вишем уредничком нивоу; свесност о друштвеним медијима, правила и пракса “ - у оквиру реализујућег пројекта WINPRO III, на коме су присуствовала два припадника Јединице за заштиту.

У периоду од 19.02. – 02.03.2018. године одржана је обука „Тренинг тренера “ у Тирани, Република Албанија на којој су учествовала два припадника Јединице за заштиту, а у оквиру реализујућег пројекта WINPRO III.

Такође Вас обавештавамо да је у периоду од 27.02. – 01.03.2018. године у Београду, одржана обука „Креирање легенде у вези са децом у Програму заштите “ на којој су учествовала два представника Јединице за заштиту, а у оквиру реализујућег пројекта **WINPRO III**

У периоду од 13 - 15.марта 2018. године одржана је обука „Излазна стратегија “ у Подгорици Р.Црна гора на којој је учествовао један припадник Јединице за заштиту, а у оквиру реализујућег пројекта WINPRO III.

Децембар, 2017 године: У оквиру пројекта EU Grant Project **WINPROIII, Co-operation in Criminal Justice: Strengthening Witness Protection in the Fight against Organized Crime, Terrorism and Corruption**, три представника Јединице за заштиту МУП-а Р. Србије присуствовали у периоду **06 -08. новембар 2017.** године Тренингу излазне стратегије у Тирани, Албанија.

Такође у оквиру пројекта **WINPRO III** одржана је обука за три припадника ЈЗЗ-а, изградња легенди у периоду **13 – 17 новембра 2017.** године у Београду.

У периоду **21 – 23. новембра 2017.** године, одржана је обука „ Деца у Програму заштите“ за два представника Јединице за заштиту, у оквиру реализујућег пројекта *WINPRO III* у Београду.

У периоду **06 – 08. децембра 2017.** године, одржана је обука „ Команда и контрола“ за два представника Јединице за заштиту, у оквиру реализујућег пројекта *WINPRO III* у Београду. У истом термину одржана је конференција – Подизање свести учесника у вези са промовисањем рада Јединице за заштиту у склопу спровођења Програма заштите уз присуство свих државних органа који сарадници у обављању послова Јединице за заштиту.

У периоду од 04.-15. децембра 2017. године одржана је обука „ Тренинг тренера “ за два припадника Јединице за заштиту у Скопљу, Македонија.

Септембар, 2017: У оквиру ЕУ грант пројекта *WINPRO III* „Сарадња у кривичном правосуђу: Јачање заштите сведока у борби против организованог криминала, тероризма и корупције“, *Co-operation in Criminal Justice: Strengthening Witness Protection in the Fight against Organized Crime, Terrorism and Corruption*, два представника Јединице за заштиту МУП-а Р. Србије присуствовали у периоду 13 -14. јун 2017. године Радионици о промени индетитета у Сарајеву, БиХ.

Такође у оквиру пројекта *WINPRO III* одржана је обука за два припадника ЈЗЗ-а, финансирање Програма заштите у периоду 15 – 16 јун 2017. године у Сарајеву, Босна и Херцеговина.

Такође Вас обавештавамо да је у периоду 19 – 20. јун 2017. године, одржана обука „Промена индетитета“ за два представника Јединице за заштиту, у оквиру реализујућег пројекта *WINPRO III* у Скопљу, БЈР Македонија.

Такође Вас обавештавамо да четири припадника Јединице за заштиту у трајању од две недеље у различитим периодим јун-август, 2017. године у оквиру ЕУ грант пројекта *WINPRO III* и у сарадњи са Међународним кривичним судом и Јединицом за заштиту сведока и жртава присуствовали радионици – стицање искуства кроз практичан рад *Work-Shadowing Experience*.

Јун, 2017. године: У периоду од 30. до 31. маја 2017. године, одржан III семинар о Заштити сведока: „Саветовање, консолидација, напредовање и унапређење“, на којем су присуствовали представници Јединице за заштиту МУП-а Р. Србије и делегати из различитих земаља Европе и света. Семинар је одржан у организацији Међународног кривичног суда у Хагу, у Холандији. На поменутом Семинару биле су теме блиско везане за област заштите сведока у виду радионица кроз «панел дискусије са експертима», где су учесници размењивали конкретна искуства у циљу унапређење радних пракси.

У оквиру ЕУ Грант пројекта Сарадња у кривичном правосуђу: „Јачање заштите сведока у борби против организованог криминала, тероризма и корупције“ – ВИНПРО 3. држала се се "Радионица о измени индетитета заштићених сведока" у периоду од 13. до 14. јуна 2017. године у Сарајеву, Босна и Херцеговина и одржала се „Обука о финансирању Програма заштите» у периоду 15 - 16. јун 2017. године у Сарајеву, Босна и Херцеговина као и „обука о Промени индетитета“ у Скопљу, БЈР Македонија у периоду 19-20. јун 2017. године.

Март 2017. године: Одржана је обука *Процена сведока* у Београду у оквиру WINPRO III Пројекта, у истом периоду у Марту одржава се *Почетна обука* у Црној Гори.

Раније активности: У периоду од 14.11. до 18.11.2016 године организована је ИТ радионица од стране WINPRO III.

У новембру месецу 2016. године организована је обука у гађању.

1.4.4.7. На основу претходно спроведене анализе, изменити и допунити Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова који се односи на послове и организацију Јединице за заштиту учесника у кривичном поступку и спровести мере у складу са измењеним Правилником. Повезана активност Пг. 24 6.2.11.3. (I квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: Након завршеног Конкурса, дана 01.01.2018. године у Јединицу за заштиту примљен је на рад стручњак из области информационих технологија (ИТ).

Децембар, 2017 године: Стање непромењено.

Септембар, 2017: Завршен је конкурс за пријем ИТ стручњака, Јединица за заштиту чека пријем кандидата.

Добијена је сагласности за измену Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Јединице за заштиту, која се односи на систематизовање специфичних радних места: стручњаке за психологију и друштвене науке, као и стручњака за ИТ. Наведена радна места су систематизована и расписан је интерни конкурс за пријема наведених стручњака.

За остала радна места у овину Јединице за заштиту, послат је предлог за привремени премештај и за упућивање полицијских службеника из других организационих јединица МУП-а у Јединицу.

1.4.5.1. Организовање округлих столова и предавања за запослене у Министарству унутрашњих послова (Службе за откривање ратних злочина и Јединице за заштиту учесника у кривичном поступку) на тему „Основи комуникације са медијима.“ (Континуирано, почев од II квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Март, 2018. године: Тужилаштво за ратне злочине је иницирало одржавање округлих столова и предавања на тему „Основи комуникације са медијима“ за запослене у Јединици за заштиту и Служби за откривање ратних злочина. ТРЗ је за наведене активности добило подршку тима VINPRO III, како у погледу логистике, тако у погледу експертизе међународних стручњака у овој области.

Спровођење активност није отпочело у року, с обзиром да је иницијатива за реализацију потекла од новоизабраног тужиоца за ратне злочине. У протеклом периоду, тужилац је о овим активностима обавила консултације са начелницима СОПЗ и ЈЗЗ и обезбедила стручну и логистичку подршку за ову активност.

У складу са наведеним, активност ће бити реализована током II квартала 2018. године.

СОПЗ: У склопу пројекта „Подршка стратешком менаџменту и развој интеграцијских капацитета Министарства унутрашњих послова Р Србије“, у јануару 2018. године, два припадника Службе похађала су напредни курс „Функционисање ЕУ“. Обуку је финансирала Краљевина Шведска, као вид подршке јачању капацитета Министарства унутрашњих послова Р Србије у области управљања процесом европских интеграција.

Двоје припадника Службе похађало је у фебруару 2018. године обуку за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, а у марту 2018. године један полицијски службеник похађао је обуку под називом Примена Закона о заштити тајних података.

Двојица припадника Службе учествовали су на радионици „Јачање аналитичких способности руководиоца у спровођењу истрага“ који је организован у оквиру пројекта „Званична развојна сарадња Републике Словеније са Републиком Србијом. Радионица је одржана у марту 2018. године, у Орашцу, Република Србија.

Један полицијски службеник Службе похађао је IV обуку у оквиру пројекта под називом „Унапређење капацитета српске полиције у борби против корупције“, у организацији ОЕБС – Мисије у Р Србији.

Децембар, 2017: У склопу пројекта „Подршка стратешком менаџменту и развој интеграцијских капацитета Министарства унутрашњих послова Р Србије“ реализоване су две обуке: „Увод у функционисање ЕУ“ и „Увод у право ЕУ“. Обуке је финансирала

Краљевина Шведска, као вид подршке јачању капацитета Министарства унутрашњих послова Р Србије у области управљања процесом европских интеграција. Два припадника Службе похађала су курс „Увод у функционисање ЕУ“, и један „Увод у право ЕУ“.

Један припадник Службе учествује у Специјалној посматрачкој мировној Мисији ОЕБС-а у Украјини.

Један припадник Службе учествује у Мировној мисији на Кипру у организацији Уједињених нација.

У оквиру пројекта “Подршка праћењу домаћих суђења за ратне злочине (фаза II)” ОЕБС Мисије у Р Србији одржана су два састанка са представницима ОЕБС Мисије у Р Србији и представницима Министарства из Одељења за стручно усавршавање и обуку, Службе за откривање ратних злочина и Јединице за заштиту. Састанци су били посвећени програму обуке и едукације за запослене у Тужилаштву за ратне злочине, судије и судијске помоћнике у Одељењима за ратне злочине Вишег суда у Београду и Апелационог суда у Београду, као и за запослене у Служби за откривање ратних злочина и Јединици за заштиту. Програм обуке треба да се реализује током 2018. године.

Један припадник Службе учествовао је на семинару „Подизање свести актера у Програму заштите“ – Сарадња у правосуђу у кривичним поступцима: Јачање заштите сведока у борби против организованог криминала, тероризма и корупције (WINPRO III). Семинар је реализован у организацији представника NI-CO и тима пројекта WINPRO III у сарадњи са Јединицом за заштиту Министарства, и под покровитељством Програма «ИПА 2015».

Септембар, 2017: Припадници Министарства похађају обуку „Увод у функционисање ЕУ“ која се спроводи у оквиру Пројекта под називом „Подршка стратешком менаџменту и развој интеграцијских капацитета Министарства унутрашњих послова Р Србије“. Одређено је да четворо припадника Службе похађа ову обуку.

Ради учешћа у Специјалној посматрачкој мировној Мисији ОЕБС-а у Украјини, Служба је предложила једног свог припадника.

Ради учешћа у Мировној мисији на Кипру у организацији Уједињених нација, Служба је предложила једног свог припадника.

У извештајном периоду Служба је одржала састанак са представницима ОЕБС-Мисије у Р Србији, у циљу упознавања са пројектом под називом „Подршка праћењу суђења за ратне злочине – фаза II“. Пројектом су планиране активности у циљу успостављања система обука у различитим правним областима за судије, тужиоце, полицијске службенике и остала лица ангажована у раду на предметима ратних злочина. Очекује се да ће представници ОЕБС-Мисије у Р Србији у наредном периоду Служби доставити упитник у циљу одабира потребних обука.

У септембру 2017. године, представници Службе одржали су састанак са представницима ФБИ у циљу унапређења сарадње у области откривања ратних злочина, размене информација и пружања помоћи при процесуирању извршилаца ових кривичних дела. Такође, представници ФБИ су том приликом исказали спремност да за припаднике Службе, у наредном периоду, организују одређени број стручних обука.

Сходно захтеву Сектора Министарства за међународну сарадњу, европске послове и планирање, и допису Министарства за европске интеграције Р Србије, Служби је достављен списак семинара које ће током 2018. године организовати Јапанска агенција за међународну сарадњу. У вези са тим, Служба је предложила да њени припадници похађају семинар под називом „Међународне криминалистичке истраге“.

Јединица за заштиту учесника у кривичном поступку известила је да је за 26.06.2017. године заказан састанак са новим Тужиоцем за ратне злочине ради договора о дефинисању Протокола о сарадњи.

Служба за откривање ратних злочина навела је да представници Службе похађају обуке које су у организацији Службе за управљање кадровима Владе Р. Србије. Ова Служба креира Програм општег стручног усавршавања за државне службенике, министарства, посебне организације, службе Владе, и организује стручно усавршавање сагласно донесеном Програму. Наведеним програмом обухваћене су и обуке које се односе на активности Службе за откривање ратних злочина, попут: обуке за овлашћена лица за давање информација од јавног значаја, обука заштите тајних података, заштита и унапређење људских и мањинских права, односи са јавношћу, курсеви језика, итд.

Припадници Службе учествују на вебинарима - једном од видова стручног усавршавања на различите теме, чији је организатор Агенција ЕУ за обуке за спровођење закона – ЦЕПОЛ, који на годишњем нивоу организује више десетина вебинара намењених полицијским службеницима из европских земаља.

У складу са Акционим планом за ПГ 23, предвиђено је организовање округлих столова за припаднике Тужилаштва и Службе на тему „Основе комуникације са медијима“

У претходном периоду припадници Службе похађали су следеће обуке:

1. „Анализа изјава“, одржана у организацији ИЦИТАП-а, у Београду.
2. „Испитивање сведока и саслушавање осумњичених“, одржана у организацији ИЦИТАП-а, у Београду.
3. „Технике саслушавања и испитивања“ одржане у организацији ИЦИТАП-а, у Београду.

4. „Курс о аналитичким вештинама за област архивирања, оперативне аналитике и претраге архивске грађе, истраге о кршењу међународног хуманитарног права и кривичних дела против човечности“, одржан у Хагу-Холандија, у организацији ОЕБС-Мисије у Р Србији;
5. „Међународни курсеви за истражитеље“ који пружају додатне вештине неопходне за успешно истраживање озбиљног кршења међународног хуманитарног права, укључујући ратне злочине, геноцид и злочине против човечности, одржани у Хагу-Холандија и у Килдари-Ирска, у организацији ОЕБС-Мисије у Р Србији;
6. Курсеви/програми о тероризму и студијама безбедности у Европском центру за студије безбедности „Џорџ Маршал“, у Гармиш Партенкирхену, Немачка;
7. Курс француског језика у Националном институту за обуку полиције у Клермонферану, у Француској, у организацији Амбасаде Француске Републике у Р Србији;
8. Курс француског језика у организацији Амбасаде Француске Републике, спроведен у Београду.
9. Курс енглеског језика у организацији ОЕБС-Мисије у Р Србији, спроведен у Београду.
10. Курс италијанског језика, у организацији Италијанског културног центра у Београду.
11. Радне посете МКТЈ у Хагу-Холандија, намењене припадницима Службе који се баве аналитиком, документовањем, архивирањем и информатичком подршком са циљем дасе темељно упознају са регулативом и праксом МКТЈ, у организацији ОЕБС-Мисије у Р Србији;
12. Семинари за истражитеље ратних злочина, злочина против човечности и геноцида у Лиону-Француска, у организацији ОЕБС-Мисије у Р Србији;
13. Међународни експертски састанак о геноциду, ратним злочинима и злочинима против човечности у Ослу-Норвешка, у организацији ОЕБС-Мисије у Р Србији;
14. Студијска посета Норвешкој националној Дирекцији полиције, у организацији ОЕБС-Мисије у Р Србији;
15. „Међународни програм за лидерство у САД“, у организацији Амбасаде САД;
16. Четири састанка Комисије експерата за питања трговине органима, ткивима и ћелијама у циљу израде Конвенције о трговини органима у Стразбуру-Француска, у организацији Савета Европе и МУП-а Р Србије;
17. Курс под називом „Интегрисано управљање кризним ситуацијама“ у Центру за кризни менаџмент у Куопио, Финска;
18. Више учешћа у вежбама за ангажовање полиције у мировним операцијама Европске уније (COESPU центар) у Вићенци – Италија;
19. Семинар на тему „Одузимање имовине проистекле из кривичних дела“, одржан у Београду, Р Србија;
20. Обука за коришћење „Zu Lab“ софтверског програма за обраду, архивирање и претраживање података, одржана у Београду, у организацији ИЦИТАП-а и ОЕБС-Мисије у Р Србији;

21. Програми обуке за примену новог Законика о кривичном поступку, одржани у Р Србији, итд.

Март 2017: Како након истека извештајног периода активност и даље није реализована а кашњење износи 3 квартала, активност мора бити сматрана нереализованом.

Раније активности: Консултације између Јединице за заштиту учесника у кривичном поступку, Службе за откривање ратних злочина и Тужилаштва за ратне злочине је у току.

Округли столови и предавања на тему „Основи комуникације са медијима“ нису били организовани за припаднике Министарству унутрашњих послова (Службе за откривање ратних злочина и Јединице за заштиту.

Очекује се да се конкретне активности предвиде Тужилачком стратегијом за процесурање ратних злочина и да ће активност бити спроведена по завршетку рада радне групе за израду тужилачке стратегије.

1.4.5.2. У складу са одредбама Националне стратегије (активност 1.4.1.1.) одредбе о приступу поверљивим информацијама и њихово поштовање у надлежним институцијама измењени где је потребно и појачана контрола над имплементацијом тих одредби. (Континуирано почев од I квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Очекује се да се конкретне активности предвиде Тужилачком стратегијом за процесуирање ратних злочина и да ће активност бити спроведена по завршетку рада радне групе за израду тужилачке стратегије.

Март, 2018. године: Тужилаштво за ратне злочине је предузело мере за заштиту података од неовлашћеног приступа, објављивања и сваке друге злоупотребе, у складу са Законом о заштити података личности.

Сви запослени у Тужилаштво за ратне злочине су потписали изјаву о чувању тајних и поверљивих података у смислу Закона о тајности података и у складу са другим законским и подзаконским актима. Саставни део ове изјаве је упутство о обавези заштите и чувања тајних и поверљивих података које је уручено свим запосленима. У упутству је дат преглед важећих материјалних прописа у погледу тајних и поверљивих података, обавези њихове заштите и чувања, као и преглед одредаба кривичних прописа у случају поступања изабраних, постављених и запослених лица у супротности са утврђеним обавезама.

Ради доследног поштовања обавеза о тајности и поверљивости података од стране свих запослених у ТРЗ, надзор над применом закона и подзаконских аката у овој области врше тужилац за ратне злочине и први заменик тужиоца.

БОРБА ПРОТИВ КОРУПЦИЈЕ

2.1. СПРОВОЂЕЊЕ АНТИ-КОРУПЦИЈСКИХ МЕРА

2.1.1.1. Изменити Одлуку о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године, тако да се прошире овлашћења Координационог тела на координацију спровођења Акционог плана за поглавље 23, потпоглавље борба против корупције. (II квартал 2016. године)

Активност није реализована. Припремљен је текст нацрта Одлуке. Стање непромењено у односу на претходни извештајни период. Пуна реализација активности се очекује у I кварталу 2017. године, након усвајања Акционог плана за спровођење Стратегије истрага финансијског криминала, тако што ће се надлежности Координационог тела проширити и на надзор над спровођењем наведеног Акционог плана.

Нема промене у статусу реализације активности. Пуна реализација активности се очекује у II кварталу 2017. године.

2017/2: Очекује се да ће Одлука о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године бити измењена у октобру 2017. године.

2017/3: Очекује се да ће Одлука о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године бити измењена у октобру 2017. године, након објављивања Уводног извештаја у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције.

2017/4 Одлука о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године ће бити измењена након израде „Анализе препрека за ефикасно спровођење стратешких докумената“ која се очекује у фебруару 2018. године, у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције.“

2018/1: Израђена је „Анализа препрека за ефикасно спровођење стратешких докумената“, у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције.“ Очекује се да ће, у складу са препорукама анализе, Одлука о оснивању Координационог тела бити измењена у трећем кварталу 2018. године.

2.1.1.2. Одржавање редовних шестомесечних састанака Координационог тела на чијем челу се налази председник Владе (политички ниво), кварталних и билатералних које одржава државни секретар из Министарства надлежног за послове правосуђа (политичко-технички ниво, Група за координацију спровођења Националне стратегије за борбу против корупције) у циљу праћења испуњавања обавеза

предвиђених Акционим плановима. Састанци Координационог тела су отворени за јавност и учешће Организација цивилног друштва(Континуирано).

Активност није реализована. Састанак Координационог тела одржан је 25. јануара 2016. године, којим је председавао Министар правде. Спроведен је мониторинг степена испуњења као и анализа резултата спровођења активности предвиђених Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији од 2013. до 2018. године. Наредни састанак Координационог тела био је планиран за јул/август 2016. године, али услед одржавања парламентарних избора, и следственог формирања Владе, састанак Координационог тела није одржан.. Поред наведеног, Државни секретар у Министарству правде одржава редовне билатералне састанке са представницима институција надлежних за спровођење Акционог плана.

Стање непромењено у односу на претходни извештајни период. Очекује се да ће се реализација активности 2.1.1.1. позитивно одразити и на континуирано успешно спровођење ове активности.

Стање непромењено у односу на претходни извештајни период. Динамика састанака биће уређена у складу са измењеном Одлуком о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године, почев од II квартала 2017. године.

2017/2: Динамика састанака биће уређена у складу са измењеном Одлуком о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године. Састанци ће се одржавати почев од октобра 2017. године на двомесечном нивоу.

2017/3: Статус активности непромењен.

2017/4: Динамика састанака биће уређена у складу са измењеном Одлуком о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године. Састанци ће се одржавати почев од ступања на снагу измењене Одлуке.

2018/1: Динамика састанака биће уређена у складу са измењеном Одлуком о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године. Очекује се да ће Одлука о оснивању Координационог тела бити измењена у трећем кварталу 2018. године.

Савет за борбу против корупције: Од оснивања 2014. године су одржана два састанка. Последњи је одржан 25.01.2016. године. Међутим, како је чланом 2 Одлуке о оснивању

Координационог тела прописано да то тело усмерава послове из делокруга државних органа надлежних за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције, није примећена ефикасност у раду наведеног тела.

2.1.1.3. Јачање капацитета Групе за координацију спровођења Националне стратегије за борбу против корупције, у складу са претходно урађеном анализом потреба. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Ојачани су капацитети Групе за координацију спровођења Националне стратегије за борбу против корупције, у складу са претходно урађеном анализом потреба.

2.1.2.1. Изменити Пословник Владе тако да Влада уврштава у тачке дневног реда све извештаје Савета за борбу против корупције, у року од три месеца од дана достављања извештаја, и прописати обавезу да надлежни органи државне управе дају претходно мишљења на извештај и препоруке Савета. Савет је позван на седнице Владе када се расправља о извештају. (Континуирано. За измену Пословника - I квартал 2017. године)

Активност није реализована.

2017/2: Нема промена.

2017/2: Измена Пословника Владе се очекује у децембру 2017. године.

2017/3: Нема промена.

2017/4: Пословник Владе ће бити измењен након објављивања Анализе о раду Савета за борбу против корупције у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције“ која је тренутно у изради.

2018/1: Израђена је анализа о раду Савета за борбу против корупције у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције“. Очекује се да ће, у складу са препорукама анализе, Пословник Владе бити измењен до краја 3. квартала 2018. године.

2.1.2.2. Омогућавање Савету за борбу против корупције да се укључи у законодавни процес тако што му се редовно доставља годишњи план рада Владе, на основу кога чланови истог узимају активно учешће у раду радних група (у својству члана или у својству посматрача), за прописе који по оцени Савета имају ризик од корупције. (Континуирано. IV квартал 2015. године)

Активност је делимично реализована Чланови Савета узимају учешће у законодавном процесу, као чланови радних група за писање закона, попут радне групе за израду измена и допуна Кривичног законика, радне групе за израду Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању корупције и организованог криминала и радне групе за израду Закона о агенцији за борбу против корупције.

Од значаја је истаћи да је План рада Владе јаван документ, што омогућава члановима Савета за борбу против корупције да процене који прописи могу имати коруптивна својства, те да у складу са тим направе сопствени план учествовања у радним групама.

Савет за борбу против корупције: Савет за борбу против корупције није примио годишњи план рада Владе. Чланови Савета за борбу против корупције добили су могућност да узму активно учешће у раду радне група за израду Закона о Агенцији за борбу против корупције. Чланови Савета нису добили могућност да узму активно учешће у раду других радних група у законодавном процесу.

2.1.2.3. Изменити Одлуку о оснивању Координационог тела тако да се уведу квартални састанци између заменика председника Координационог тела и чланова Савета за борбу против корупције у циљу квалитативне анализе извештаја Савета. (II квартал 2016)

Активност није реализована. Припремљен је текст нацрта Одлуке. Стање непромењено у односу на претходни извештајни период. Пуна реализација активности се очекује у I кварталу 2017. године, након усвајања Акционог плана за спровођење Стратегије истрага финансијског криминала, тако што ће се надлежности Координационог тела проширити и на надзор над спровођењем наведеног Акционог плана.

Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/2: Очекује се да ће Одлука о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године бити измењена у октобру 2017. године.

2017/3: Нема промена.

2017/4: Одлука о оснивању Координационог тела за примену Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године ће бити измењена након израде „Анализе препрека за ефикасно спровођење стратешких докумената“ која се очекује у фебруару 2018. године, у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције.“

2018/1: Израђена је „Анализа препрека за ефикасно спровођење стратешких докумената“, у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције“. Очекује се да ће, у складу са препорукама анализе, Одлука о оснивању Координационог тела бити измењена у трећем кварталу 2018. године.

Савет за борбу против корупције: Влада је донела одлуку о оснивању, и само Влада може своју одлуку да измени. Нецелисходно је што је Савет одређен као носилац активности.

2.1.2.4. Републичко јавно тужилаштво разматра извештаје Савета са становишта евентуалне кривичне одговорности и усмерава надлежним тужилаштвима на поступање, прати и извештава. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Републичко јавно тужилаштво разматра извештаје достављене од стране Савета за борбу против корупције, усмерава их надлежним тужилаштвима, прати поступање и о томе извештава Савет.

Републичко јавно тужилаштво доставило је дана 13.04.2016. године Савету за борбу против корупције годишњи извештај о поступању јавних тужилаштава на основу извештаја поднетих од стране Савета за борбу против корупције, као и табеларни приказ статистичких података.

И у овом извештајном периоду Републичко јавно тужилаштво наставило је разматра извештаје Савета за борбу против корупције, усмерава их надлежним тужилаштвима, прати поступање и о томе извештава Савет.

2017/1: Републичко јавно тужилаштво доставило је дана 18.01.2017. године Савету за борбу против корупције извештај о поступању јавних тужилаштава током 2016. године у вези са извештајима поднетим од стране Савета.

2017/2: Републичко јавно тужилаштво континуирано разматра извештаје Савета за борбу против корупције, усмерава их надлежним тужилаштвима, прати поступање и о томе извештава Савет.

2017/3: Републичко јавно тужилаштво наставило је да разматра извештаје Савета за борбу против корупције. Достављени извештаји усмеравају се надлежним тужилаштвима, прати се њихово поступање и о томе извештава Савет.

2017/4: Републичко јавно тужилаштво континуирано разматра извештаје Савета за борбу против корупције, усмерава их надлежним тужилаштвима, прати поступање и о томе извештава Савет.

2018/1: Републичко јавно тужилаштво доставило је дана 22.01.2018. године Савету за борбу против корупције информације о поступању јавних тужилаштава током 2017. године поводом извештаја поднетих од стране Савета.

2.1.2.5. Ојачати буџетске и кадровске капацитете Савета за борбу против корупције, у складу са претходно извршеном анализом. Влада именује чланове Савета који тренутно недостају. (I квартал 2017. године)

Активност је делимично реализована. Влада је на својој 36. седници од 13. децембра 2012. године, на предлог Генералног секретаријата Владе, донела Решење о разрешењу члана и именовану чланова Савета за борбу против корупције. Последња именована чланова Савета су из 2012. године.

2017/2: Нема промена

2017/2: Очекује се да ће буџетски и кадровски капацитети Савета за борбу против корупције бити ојачани у децембру 2017. године.

2017/3: Влада је на својој 5. седници од 13. јула 2017. године, на предлог Министарства правде, донела Решење о именовану чланова Савета за борбу против корупције.

2017/4: Очекује се да ће буџетски и кадровски капацитети Савета за борбу против корупције бити додатно ојачани након објављивања Анализе о раду Савета за борбу против корупције у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције“ која је тренутно у изради.

2018/1: Израђена је Анализа о раду Савета за борбу против корупције у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције“. Очекује се да ће буџетски и кадровски капацитети Савета за борбу против корупције бити додатно ојачани до краја трећег квартала 2018. године, у складу са препорукама анализе.

2.1.3.1. Извршити свеобухватну анализу анти-коруптивног законодавства о усклађености са правом ЕУ и међународним стандардима, ради идентификовања недостатака правног оквира за борбу против корупције, узимајућу у обзир претходно урађене анализе. (IV квартал 2017. године)

Активност је готово у потпуности реализована.

2017/4: Започета је процедура за израду Анализе анти-коруптивног законодавства о усклађености са правом ЕУ и међународним стандардима у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције“.

2018/1: Започета је израда Анализе анти-коруптивног законодавства о усклађености са правом ЕУ и међународним стандардима у оквиру пројекта ИПА 2013 „Превенција и борба против корупције. Очекује се да ће анализа бити спроведена у другом кварталу 2018. године.

2.1.4.1. Изменити Закон о Народној скупштини тако да се уведе обавеза Владе да подноси Народној скупштини најмање једном годишње извештај о спровођењу закључака Народне скупштине донетих поводом разматрања извештаја Агенције, у року од шест месеци од доношења закључака Народне скупштине, уз обавезу да се извештај Владе разматра на седници Народне скупштине. (IV квартал 2015. године)

Активност није реализована.

Ова активност се реализује у пракси тако што сваки закључак или одлука Народне скупштине обавезује Владу да по томе поступи у предвиђеном року.

Иако не постоји законска обавеза, сами закључци о разматрању извештаја независних држаних органа, организација и тела, које усваја Народна скупштина, на предлог надлежног одбора Народне скупштине, обавезују Владу да достави извештај о спровођењу закључка и Влада јесте до сада поступала у складу са тим закључцима. Тренутно, нема предлога закона за ове измене у скупштинској процедури.

Имајући у виду да Закон о Народној скупштини примарно регулише њену буџетску аутономију, упитно је да ли би ова активност требало да буде регулисана поменутиим законом.

2017/3: Нема промена.

2017/4: Нема промена у односу на претходни извештај.

2018/1: Нема промена у односу на претходни извештај.

2.1.4.2. Изменити Закон о Агенцији за борбу против корупције тако да се извештај о спровођењу Стратегије подноси Народној скупштини одвојено од годишњег извештаја о раду Агенције, и одреди рок за то, измени обавеза подношења кварталних извештаја у обавезу подношења полугодишњих извештаја, уведе обавеза достављања доказа уз извештај, и обавеза одазивања одговорних субјеката на позив Агенције на састанке на којима је дозвољено присуство јавности, предвиди као прекршај недостављање извештаја и неодазивање одговорних субјеката на позив Агенције, уведе могућност да Агенција мишљење о спровођењу активности достави субјекту на које се односи, као и органу који је изабрао, именовано или поставио његовог

руководиоца, а да обвезник о овом мишљењу мора да расправља у року од 60 дана и о закључцима обавести Агенцију и јавност. (III квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована.

Припремљен је нацрт новог Закона о Агенцији за борбу против корупције. Јавна расправа је у току, а након завршетка исте законодавна процедура биће настављена у складу са Пословником Владе.

Нема промене у статусу реализације активности. Јавна расправа је у току.

2017/2: Очекује се да ће нови Закон о Агенцији за борбу против корупције бити усвојен до краја 2. квартала 2018. године.

2017/3: Очекује се да ће нови Закон о Агенцији за борбу против корупције бити усвојен до краја 2017. године.

2017/4: Рад на изради текста закона био је привремено заустављен, услед чињенице да је Агенција за борбу против корупције остала без директора. Имајући у виду неопходност инклузивног процеса у писању поменутог акта, као и чињеницу да закон првенствено регулише надлежности Агенције за борбу против корупције као независног државног органа, Министарство правде није могло да настави са радом на изради текста закона до именовања новог директора Агенције за борбу против корупције. Радна група ће наставити са радом, а очекује се да ће радни текст бити завршен у наредном периоду. Очекује се да ће нови Закон о Агенцији за борбу против корупције бити усвојен до 3. квартала 2018. године.

2018/1: Радна група је наставила са радом на изради текста закона. Очекује се да ће закон бити усвојен до краја 3. квартала 2018. године.

2.2. ПРЕВЕНЦИЈА КОРУПЦИЈЕ

2.2.1.1. Донети нови Закон о Агенцији за борбу против корупције којим би се у потпуности уредила област превенције борбе против корупције и обезбедила њена ефикасност, тако да се: руководиоци органа јавне власти обавежу да Агенцији омогуће неометани увид, прибављање копија, и директан приступ неопходним базама података, документима и информацијама; створе услови за ефикаснију контролу имовине и прихода (прописати обавезу за функционере да достављају пријаве о имовини и приходима у електронској форми (са електронским потписом), увести право на неодложан и несметан приступ званичним подацима и документима органа јавне власти и других ентитета који су од значаја за поступке које води Агенција за борбу против корупције, дефинисати обавезу за Народну банку Србије, пословне банке, друге финансијске институције, друга правна лица и предузетнике да достављају тражене податке Агенцији на основу закона, дефинисати/омогућити

Агенцији да предузме релевантне изјаве (у просторијама Агенције) како од одговорних лица тако и од функционера, проширити круг повезаних лица), откривање сукоба интереса и контролу финансирања политичких активности; разграниче и јасно дефинишу појмови кумулације функција и појам сукоба интереса, као и да се у тој области успоставе јасни механизми и решења неопходна за откривање и санкционисање сукоба интереса; дефинишу одредбе везане за методологију процене ризика од корупције у прописима; на посебан начин дефинишу права и обавезе запослених. (III квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована.

Припремљен је нацрт новог Закона о Агенцији за борбу против корупције. Јавна расправа је у току, а након завршетка исте законодавна процедура биће настављена у складу са Пословником Владе.

Нема промене у статусу реализације активности. Јавна расправа је у току.

2017 Нема промене у статусу реализације активности.

2017/2: Очекује се да ће нови Закон о Агенцији за борбу против корупције бити усвојен до краја 2. квартала 2018. године.

2017/3: Очекује се да ће нови Закон о Агенцији за борбу против корупције бити усвојен до краја 2017. године.

2017/4: Рад на изради текста закона био је привремено заустављен, услед чињенице да је Агенција за борбу против корупције остала без директора. Имајући у виду неопходност инклузивног процеса у писању поменутог акта, као и чињеницу да закон првенствено регулише надлежности Агенције за борбу против корупције као независног државног органа, Министарство правде није могло да настави са радом на изради текста закона до именовања новог директора Агенције за борбу против корупције. Радна група ће наставити са радом, а очекује се да ће радни текст бити завршен у наредном периоду. Очекује се да ће нови Закон о Агенцији за борбу против корупције бити усвојен до 3. квартала 2018. године.

2018/1: Радна група је наставила са радом на изради текста закона. Очекује се да ће закон бити усвојен до краја 3. квартала 2018. године.

2.2.1.2. Спровести средњорочну анализу ефеката примене новог Закона о Агенцији за борбу против корупције нарочито у области извештаја о имовини и приходима функционера; превенције сукоба интереса; контроле финансирања политичких активности; надзора над спровођењем планова интегритета и надзора над применом Стратегије и пратећег Акционог плана као и Акционог плана за поглавље 23, потпоглавље борба против корупције. (I квартал 2018. године)

Активност није реализована.

2018/1: Реализација ове активности условљена је усвајањем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције.

2.2.1.3. Праћење примене новог Закона о Агенцији за борбу против корупције и поступање свих државних органа по новом Закону о Агенцији, тако што ће се идентификовати најбитнији државни органи који сарађују са Агенцијом и бити израђен софтвер којим ће се пратити примена новог Закона о Агенцији.

Унапредити софтвер на начин да прецизно и на време врши преглед случајева иницираних од стране Агенције (неопходни подаци из судова, тужилаштва, МУП-а, Управе царина, Агенције за привредне регистре, Катастра, Централног регистра хартија од вредности). Размена података ће омогућити успостављање адекватног праћења резултата и тока случајева које води Агенција. Објавити на веб страници Агенције све информације (у складу са законом) које се односе на одређене случајеве. (Континуирано)

Активност није реализована. Реализација ове активности условљена је усвајањем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2.2.1.4. Извршити анализу специфичности радних места Агенције за борбу против корупције, постојећих и потребних капацитета, нарочито у погледу: организационе структуре, броја запослених и неопходног нивоа стручности. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Активност је спроведена. Посредством ТАИЕХ инструмента помоћи словеначка експерткиња Алма Седлар израдила је анализу специфичности независних антикорупцијских институција и радних места у Агенцији за борбу против корупције, у складу са међународним стандардима у овој области. Извештај садржи и препоруке за унапређење положаја запослених у Агенцији за борбу против корупције и представљаће основу за израду Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у стручној служби Агенције за борбу против корупције, након усвајања новог Закона о Агенцији за борбу против корупције.

2.2.1.5. Измењена систематизација Агенције за борбу против корупције и обезбеђен буџет за Агенцију на основу анализе из активности 2.2.1.4 и запошљавање потребног кадра. (Континуирано, почев од II квартала 2016. године)

Активност није реализована. Стање непромењено у односу на претходни извештајни период. Измена Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у стручној служби Агенције за борбу против корупције предвиђена је након усвајања новог Закона о Агенцији за борбу против корупције.

Напомена: Рок за спровођење ове активности требало би да буде III квартал 2016. године, на шта је Агенција за борбу против корупције указала у коментарима достављеним на коначну верзију Акционог плана за поглавље 23.

Измена Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у стручној служби Агенције за борбу против корупције предвиђена је након усвајања новог Закона о Агенцији за борбу против корупције.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2.2.1.6. Израда Анализе потребних тренинга за запослене у Агенцији за борбу против корупције ради примене новог Закона о Агенцији за борбу против корупције. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Експерти на Твининг пројекту “Превенција и борба против корупције”, који Агенција за борбу против корупције спроводи са партнерским институцијама из Италије и Шпаније, израдили су извештај о анализи потреба за обукама запослених у Агенцији за борбу против корупције, који ће представљати основу за спровођење обука током трајања пројекта. Извештај о анализи потреба за обукама односно програм спровођења обука биће прилагођен и одредбама новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, када он буде усвојен.

2017/2: У оквиру Твининг пројекта “Превенција и борба против корупције” израђени су анализа потребних тренинга за запослене у Агенцији за борбу против корупције, као и тренинг програм. Документи ће бити прилагођени и одредбама новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, када он буде усвојен. Поред запослених у Агенцији за борбу против корупције, тренинзи ће обухватати и друге релевантне институције.

2017/3: У оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” израђени су анализа потребних обука за запослене у Агенцији за борбу против корупције, као и програм. Спровођење обука одвија се у складу са предвиђеним програмом.

2017/4: Активност је спроведена у претходном извештајном периоду. У току је спровођење обука у складу са израђеним програмом.

2.2.1.7. Континуирана специјализована обука запослених у Агенцији за борбу против корупције ради примене новог Закона о Агенцији за борбу против корупције. (Континуирано)

Активност је делимично реализована. Иако нови Закон о Агенцији за борбу против корупције није усвојен, обуке за запослене у Агенцији за борбу против корупције почеле су у складу са дефинисаним временским планом спровођења Твининг уговора. У извештајном периоду, запослени у Агенцији за борбу против корупције похађали су два циклуса обука о стратешком планирању у области интерних и екстерних комуникација, као и изради Стратегије комуникације.

2017/2: Иако нови Закон о Агенцији за борбу против корупције није усвојен, обуке у оквиру Твининг пројекта се одвијају према програму. У извештајном периоду одржане су основна обука за борбу против корупције за новозапослене у Агенцији за борбу против корупције и напредна обука о сукобу интереса за запослене у Агенцији, као и представнике Савета за борбу против корупције, Прекршајног суда, Прекршајног апелационог суда, Републичког јавног тужилаштва и Управног суда.

2017/3: У складу са програмом обука, који је развијен у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције”, обука о контроли имовине и прихода одржана је 22. септембра 2017. године. Поред запослених у Агенцији за борбу против корупције, на обуку су позвани и представници Високог савета судства, Државног већа тужилаца, Републичког јавног тужилаштва, Првог, Другог и Трећег Основног јавног тужилаштва, Прекршајног суда у Београду, Прекршајног апелационог суда, Управног суда, Министарства унутрашњих послова, Пореске управе, Управе за спречавање прања новца, Републичког геодетског завода, Агенције за привредне регистре, Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности и Савета за борбу против корупције.

2017/4: У извештајном периоду одржане су три обуке у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” за запослене у Агенцији за борбу против корупције. Теме обука биле су: транспарентност; индикатори за мерење корупције, механизми превенције корупције и планови интегритета, као и квалитет прописа. Обуке су одржане у складу са анализом потреба за обукама и пратећим програмом њиховог спровођења.

2018/1: У извештајном периоду одржане су три обуке у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” за запослене у Агенцији за борбу против корупције, као и представнике других државних институција. Теме обука биле су: прикупљање и анализа података у финансијским истрагама; спровођење Стратегије комуникације и поступање по представкама. Поред запослених у Агенцији за борбу против корупције, на обуку о прикупљању и анализи података у финансијским истрагама позвани су и представници Републичког геодетског завода, Управе за спречавање прања новца, Високог савета судства, Сектора пореске полиције, Врховног касационог суда, Државног већа тужилаца, Републичке дирекције за имовину, Пореске управе, Министарства унутрашњих послова, Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Агенције за привредне регистре, Дирекције за управљање одузетом имовином, Државне ревизорске институције, Управе царина и Народне банке Србије, а на обуку о поступању по представкама представници Агенције за лиценцирање стечајних управника, Министарства просвете, науке и технолошког развоја (Просветне инспекције), Тужилаштва за организовани криминал, Посебног одељења Вишег тужилаштва за борбу против корупције у Београду, Првог, Другог и Трећег основног јавног тужилаштва, Министарства финансија (Буџетске инспекције и Пореске управе), Министарства здравља (Здравствене инспекције), Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (Инспектората за рад), Министарства државне управе и локалне самоуправе (Управне инспекције), Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Управе за јавне набавке, Комисије за заштиту конкуренције, Републичког геодетског завода, Секретаријата за легализацију Града Београда, Државног правобранилаштва, Министарства унутрашњих послова (Сектора унутрашње контроле) и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (инспекцијског надзора). Обука за спровођење Стратегије комуникације била је намењена запосленима у Агенцији за борбу против корупције.

2.2.1.8. Израда софтвера за извештавање о Националној стратегији за борбу против корупције и Акционом плану за њено спровођење. Ажурирати софтвер тако да одговара и потребама праћења релевантних мера из Акционог плана за поглавље 23. (За израду софтвера- II квартал 2015.године, за ажурирање- почев од IV квартала 2017. године)

Активност се успешно реализује. У првој половини 2015. године (II кварталу, као што је и наведено у АП 23) израђене су две софтверске апликације, чији је развој подржан средствима норвешке билатералне помоћи, са циљем да унапреде систем извештавања институција о реализацији мера предвиђених Акционим планом (2.2.1.8) и о реализацији мера које су институције навеле у својим плановима интегритета (2.2.1.9).

Израда апликација захтевала је континуиран рад запослених у Сектору за превенцију са ангажованом софтверском компанијом на прецизирању садржаја и начина рада апликација (врсте и типови докумената, обрада добијених података, заштита, приступ корисника), као и обучавање запослених у Агенцији да користе нове апликације.

Ове активности резултирале су израђеним апликацијама које су постале оперативне њиховим преношењем и инсталирањем на сервер Агенције до краја 2015. године.

Софтверске апликације су пренете на сервер Агенције и Агенција тренутно спроводи обуке за институције које ће користити софтвер, како за извештавање о мерама из Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције тако и о плановима интегритета.

Агенција за борбу против корупције и даље спроводи обуке за институције које ће користити софтвер, како за извештавање о мерама из Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције тако и о плановима интегритета. У току је и тестирање софтверских апликација.

Обуке о апликацији за извештавање о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције и Акционог плана су завршене, апликација је пуштена у рад и тренутно је у фази тестирања са корисницима.

Апликација за извештавање о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције и Акционог плана функционише те је активност у делу израде апликације реализована.

2017/3: У оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” започето је спровођење припремних активности за предстојеће ажурирање софтвера за извештавање о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције и Акционог плана. Припремне активности подразумевају анализу постојећег софтвера, као и организовање фокус група са представницима институција, које користе софтвер.

2017/4: У оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” одржан је састанак фокус групе са представницима институција, које користе софтвер за извештавање о спровођењу Националне стратегије за борбу против корупције и пратећег Акционог плана. Твининг експерти раде на изради извештаја о анализи постојећег софтвера, који ће укључивати и препоруке за његово предстојеће ажурирање.

2018/1: У координацији са запосленима у Агенцији за борбу против корупције, експерти Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” раде на финализацији извештаја о анализи постојећег софтвера, након чега ће започети његово ажурирање.

2.2.1.9. Израда софтвера планова интегритета који омогућава лакше извештавање и надзор над применом планова интегритета. Ажурирати софтвер. (II квартал 2015. године, за ажурирање- почев од IV квартала 2017. године)

Активност се успешно реализује. У првој половини 2015. године (II кварталу, као што је и наведено у АП 23) израђене су две софтверске апликације, чији је развој подржан средствима норвешке билатералне помоћи, са циљем да унапреде систем извештавања институција о реализацији мера предвиђених Акционим планом (2.2.1.8) и о реализацији мера које су институције навеле у својим плановима интегритета (2.2.1.9).

Израда апликација захтевала је континуиран рад запослених у Сектору за превенцију са ангажованом софтверском компанијом на прецизирању садржаја и начина рада апликација (врсте и типови докумената, обрада добијених података, заштита, приступ корисника), као и обучавање запослених у Агенцији да користе нове апликације.

Ове активности резултирале су израђеним апликацијама које су постале оперативне њиховим преношењем и инсталирањем на сервер Агенције до краја 2015. године.

Софтверске апликације су пренете на сервер Агенције и Агенција тренутно спроводи обуке за институције које ће користити софтвер, како за извештавање о мерама из Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције тако и о плановима интегритета.

Агенција за борбу против корупције и даље спроводи обуке за институције које ће користити софтвер, како за извештавање о мерама из Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције тако и о плановима интегритета. У току је и тестирање софтверских апликација.

У децембру 2016. године апликација је пуштена у рад са корисницима и завршене су све обуке о њеној употреби.

Активност је реализована у делу израде апликације.

2017/3: У оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” започето је спровођење припремних активности за предстојеће ажурирање софтвера за извештавање о плановима интегритета. Припремне активности подразумевају анализу постојећег софтвера, као и организовање фокус група са представницима институција, које користе софтвер.

2017/4: У оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” одржан је састанак фокус групе са представницима институција, које користе софтвер за планове интегритета. Твининг експерти раде на изради извештаја о анализи постојећег софтвера, који ће укључивати и препоруке за његово предстојеће ажурирање.

2018/1: У координацији са запосленима у Агенцији за борбу против корупције, експерти Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” раде на финализацији извештаја о анализи постојећег софтвера, након чега ће започети његово ажурирање.

2.2.1.10. Мултидисциплинарни тренинзи и радионице са институцијама које интензивно сарађују са Агенцијом за борбу против корупције. (Континуирано, закључно са II кварталом 2018. године)

Активност се успешно реализује.

2017/1: Реализација ове активности условљена је дефинисаним временским планом спровођења Твининг уговора те није доспела у извештајном периоду.

Реализација ове активности условљена је дефинисаним временским планом спровођења Твининг уговора те није доспела у извештајном периоду.

2017/2: У складу са Твининг уговором, у обуке које се реализују за запослене у Агенцији за борбу против корупције, биће укључени и представници других релевантних институција. У извештајном периоду одржана је мултидисциплинарна, дводневна напредна обука о сукобу интереса за запослене у Агенцији, као и представнике Савета за борбу против корупције, Прекршајног суда, Прекршајног апелационог суда, Републичког јавног тужилаштва и Управног суда. С обзиром на то да је индикатор за реализацију ове активности директно повезан са усвајањем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, и та чињеница биће узета у обзир приликом реализације ове активности.

2017/3: У извештајном периоду одржана је обука о контроли имовине и прихода. Обука је спроведена у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције”. Поред запослених у Агенцији за борбу против корупције, позвани су и представници Високог савета судства, Државног већа тужилаца, Републичког јавног тужилаштва, Првог, Другог и Трећег Основног јавног тужилаштва, Прекршајног суда у Београду, Прекршајног апелационог суда, Управног суда, Министарства унутрашњих послова, Пореске управе, Управе за спречавање прања новца, Републичког геодетског завода, Агенције за привредне регистре, Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности и Савета за борбу против корупције.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: У извештајном периоду одржане су две обуке у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције”, на које су позвани и представници других државних институција. Теме обука биле су: прикупљање и анализа података у финансијским истрагама и поступање по представкама. Поред запослених у Агенцији за борбу против корупције, на обуку о прикупљању и анализи података у финансијским истрагама позвани су и представници Републичког геодетског завода, Управе за спречавање прања новца,

Високог савета судства, Сектора пореске полиције, Врховног касационог суда, Државног већа тужилаца, Републичке дирекције за имовину, Пореске управе, Министарства унутрашњих послова, Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Агенције за привредне регистре, Дирекције за управљање одузетом имовином, Државне ревизорске институције, Управе царина и Народне банке Србије, а на обуку о поступању по представкама представници Агенције за лиценцирање стечајних управника, Министарства просвете, науке и технолошког развоја (Просветне инспекције), Тужилаштва за организовани криминал, Посебног одељења Вишег тужилаштва за борбу против корупције у Београду, Првог, Другог и Трећег основног јавног тужилаштва, Министарства финансија (Буџетске инспекције и Пореске управе), Министарства здравља (Здравствене инспекције), Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (Инспектората за рад), Министарства државне управе и локалне самоуправе (Управне инспекције), Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Управе за јавне набавке, Комисије за заштиту конкуренције, Републичког геодетског завода, Секретаријата за легализацију Града Београда, Државног правобранилаштва, Министарства унутрашњих послова (Сектора унутрашње контроле) и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (инспекцијског надзора).

2.2.1.11. Радионица са надлежним скупштинским одбором у циљу праћења препорука Агенције. (Континуирано, закључно са II кварталом 2018. године)

Активност није реализована. Реализација ове активности условљена је дефинисаним временским планом спровођења Твининг уговора те није доспела у извештајном периоду.

2017/2: Реализација ове активности условљена је дефинисаним временским планом спровођења Твининг уговора те није доспела у извештајном периоду. С обзиром на то да је индикатор за реализацију ове активности директно повезан са усвајањем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције, и та чињеница биће узета у обзир приликом реализације ове активности.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: У извештајном периоду започело је спровођење активности на Твининг пројекту, која се односи на организовање радионица са представницима Народне скупштине у вези са праћењем препорука из годишњег извештаја, који Агенција за борбу против корупције подноси Народној скупштини. Твининг експерти тренутно раде на анализи годишњих извештаја Агенције и дефинисању одговарајућих препорука, након чега ће бити организована радионица са представницима Народне скупштине, као и других независних

државних институција. У извештајном периоду Твининг експерти одржали су и састанак са представницима Народне скупштине у вези са спровођењем ове активности.

2.2.1.12. Радионице са прекршајним судовима, тужилаштвом, МУП, Управом за спречавање прања новца, Пореском управом. (Континуирано, закључно са II кварталом 2018. године)

Активност се успешно реализује.

2017/1: Реализација ове активности условљена је дефинисаним временским планом спровођења Твининг уговора те није доспела у извештајном периоду.

2017/2: У складу са Твининг уговором, у извештајном периоду одржана је дводневна напредна обука о сукобу интереса за запослене у Агенцији, као и представнике Савета за борбу против корупције, Прекршајног суда, Прекршајног апелационог суда, Републичког јавног тужилаштва и Управног суда.

2017/3: У извештајном периоду одржана је обука о контроли имовине и прихода. Обука је спроведена у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције”. Поред запослених у Агенцији за борбу против корупције, позвани су и представници Високог савета судства, Државног већа тужилаца, Републичког јавног тужилаштва, Првог, Другог и Трећег Основног јавног тужилаштва, Прекршајног суда у Београду, Прекршајног апелационог суда, Управног суда, Министарства унутрашњих послова, Пореске управе, Управе за спречавање прања новца, Републичког геодетског завода, Агенције за привредне регистре, Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности и Савета за борбу против корупције.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: У извештајном периоду одржане су две обуке у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције”, на које су позвани и представници других државних институција. Теме обука биле су: прикупљање и анализа података у финансијским истрагама и поступање по представкама. Поред запослених у Агенцији за борбу против корупције, на обуку о прикупљању и анализи података у финансијским истрагама позвани су и представници Републичког геодетског завода, Управе за спречавање прања новца, Високог савета судства, Сектора пореске полиције, Врховног касационог суда, Државног већа тужилаца, Републичке дирекције за имовину, Пореске управе, Министарства унутрашњих послова, Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Агенције за привредне регистре, Дирекције за управљање одузетом имовином, Државне ревизорске институције, Управе царина и Народне банке Србије, а на обуку о поступању по представкама представници Агенције за лиценцирање стечајних управника, Министарства просвете, науке и

технолошког развоја (Просветне инспекције), Тужилаштва за организовани криминал, Посебног одељења Вишег тужилаштва за борбу против корупције у Београду, Првог, Другог и Трећег основног јавног тужилаштва, Министарства финансија (Буџетске инспекције и Пореске управе), Министарства здравља (Здравствене инспекције), Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (Инспектората за рад), Министарства државне управе и локалне самоуправе (Управне инспекције), Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Управе за јавне набавке, Комисије за заштиту конкуренције, Републичког геодетског завода, Секретаријата за легализацију Града Београда, Државног правобранилаштва, Министарства унутрашњих послова (Сектора унутрашње контроле) и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (инспекцијског надзора).

2.2.2.1. Квалитативна и квантитативна анализа примене одредаба Закона о финансирању политичких активности са посебним акцентом на мере којима се санкционише непоштовање Закона : број поднетих прекршајних пријава; број донетих одлука прекршајних судова (обустава, правоснажно); поступање Прекршајног суда, Агенције за борбу против корупције, Државне ревизорске институције и других субјеката релевантиних за примену Закона. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Друга експертска мисија реализована је 1. јула 2016. године, када је експерт Јуриј Топлак представио резултате анализе ефеката примене Закона о финансирању политичких активности, као и препоруке за унапређење законског оквира у овој области. Извештај на српском језику доступан је на сајту Агенције за борбу против корупције на следећем линку: www.acas.rs/извештај-о-примени-закона-о-финансира/.

2.2.2.2. Изменити Закон о финансирању политичких активности тако да се јасно утврде и разграниче обавезе Агенције, ДРИ и других органа у поступку контроле политичких активности и субјеката и прецизно утврде обавезе и механизми за транспарентност финансирања политичких субјеката у складу са квалитативном анализом примене одредаба Закона о финансирању политичких активности из тачке 2.2.2.1. Осигурати да измене закона обухвате јачање капацитета Агенције за борбу против корупције тако да добије све неопходне информације о финансијским токовима. (IV квартал 2016. године)

Активност није реализована. Текст Нацрт закона о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности сачињен је складу са Националном стратегијом за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године, и пратећим Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године, у којем је утврђена мера за чију реализацију је као одговорни субјект назначено Министарство финансија. Циљ мере је био

да се отклоне недостаци у правном оквиру и спровођењу контроле финансирања политичких активности и субјеката.

У текст Нацрта закона унете су одредбе које се односе на:

-јасно разграничење обавеза Агенције за борбу против корупције, ДРИ и других органа у поступку контроле политичких активности и субјеката;

-прецизно утврђивање механизма за транспарентно финансирања политичких субјеката,

- обавезу директора Пореске управе да у годишњи или ванредни план пореске контроле уврсти даваоце финансијских средстава и других услуга политичким субјектима у складу са извештајем Агенције за борбу против корупције о финансирању политичких активности и субјеката.

С тим у вези, спроведена је јавна расправа о Нацрту закона у периоду од 4. до 25. августа 2014. године, а након тога достављен је текст Нацрта закона на мишљење Венецијанској комисији која је са ОДИХР-ом на стотом пленарном заседању одржаном од 10. - 11. октобра 2014. године донела Заједничко мишљење о Нацрту закона и доставила га Министарству финансија.

Прибављена су мишљења од свих надлежних органа којим је Нацрт закона био упућен на мишљење (Министарство правде, Републички секретаријат за јавне политике, Републички секретаријат за законодавство, Канцеларија за европске интеграције. Након свих ових спроведених радњи Одбор за правни систем и државне органе и Одбор за привреду и финансије на својим седницама одржаним у јануару 2015. године размотрили су текст Нацрта закона и доставили га Влади републике Србије.

2017/3: Извештај надлежне институције није достављен.

2017/4: Закон о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности, није усвојен у року утврђеном у Акционом плану за Поглавље 23 (IV квартал 2016. године).

2018/1: Није било активности у извештајном периоду.

2.2.2.3. Прописати да се програмом ревизије обавезно обухвати ревизија парламентарних политичких странака на републичком нивоу и уведе обавеза директора Пореске управе да у годишњи или ванредни план пореске контроле обавезно уврсти даваоце финансијских средстава и других услуга политичким субјектима у складу са извештајем Агенције о финансирању политичких активности и субјеката. (IV квартал 2016. године)

Активност није реализована. Активност је везана за усвајање Нацрта закона о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности.

2017/3: Активност је везана за усвајање Нацрта закона о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности.

2017/4: Закон о изменама и допунама Закона о финансирању политичких активности, није усвојен у року утврђеном у Акционом плану за Поглавље 23 (IV квартал 2016. године).

2018/1: Није било активности у извештајном периоду.

2.2.2.4. Праћење примене Закона о финансирању политичких активности. (Континуирано, почев од IV квартала 2016. године)

Активност није реализована.

Агенција за борбу против корупције: Агенција за борбу против корупције је једна од институција укључених у спровођење ове активности, које треба да почне након измена Закона о финансирању политичких активности, које су предвиђене за IV квартал 2016. године, али још нису усвојене. Агенција за борбу против корупције, у складу са својим надлежностима, прати примену важећег Закона о финансирању политичких активности.

2017/2: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2.2.2.5. Израда подзаконских аката којима би се уредили критеријуми и рокови за вршење контроле извештаја политичких субјеката тако да се уведе план приоритетне контроле извештаја који ће омогућити приоритизацију контроле извештаја. (II квартал 2017. године)

Активност није реализована. Спровођење ове активности условљено је усвајањем измена Закона о финансирању политичких активности.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2.2.2.6. Изградња капацитета свих субјеката одговорних за примену Закона о финансирању политичких активности, Републичке изборне комисије, обука судија Прекршајних судова (уз учешће ДРИ). (повезана активност 2.2.1.4.) (Континуирано)

Активност је делимично реализована.

Агенција за борбу против корупције је 2012, 2014. и 2015. године спровела обуке за овлашћена лица у политичким субјектима (лица која су радила на пословима финансија у политичким субјектима), новинаре, тужилаштво и полицију. Обуке су биле усмерене на контролу финансијских извештаја политичких субјеката и поступање у случају повреде Закона. Поред тога, у 2012. и 2016. години, Агенција је спровела и обуке за посматраче изборне кампање.

2017/1: У извештајном периоду представници Агенције за борбу против корупције одржали су 11 семинара о подношењу годишњих финансијских извештаја и извештаја о трошковима изборне кампање за политичке странке и групе грађана у Београду, Ваљеву, Врању, Крагујевцу, Нишу, Новом Пазару, Новом Саду, Суботици и Ужицу. Семинари су намењени овлашћеним лицима, књиговођама и представницима политичких странака и група грађана који подносе годишње финансијске извештаје и извештаје о трошковима изборних кампања. Циљ је био упознавање са правима и обавезама политичких субјеката из Закона о финансирању политичких активности и овлашћењима Агенције за борбу против корупције, као и информисање одговорних лица, књиговођа и представника политичких субјеката у вези са обавезама и најчешћим грешкама приликом подношења извештаја о трошковима изборних кампања и годишњих финансијских извештаја, пријављивања прилога физичких и правних лица, уплатама и исплатама са рачуна за редован рад односно изборну кампању, као и обавезама овлашћеног лица у политичком субјекту, начину вођења евиденција и извештавању.

Од 633 позваних, семинарима је присуствовало 157 учесника.

Напомена: Ова активност обухваћена је и Твининг уговором те ће се спроводити у складу са дефинисаним временским планом спровођења.

2017/2: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/3: У оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” у извештајном периоду започето је спровођење активности, која се односи на анализу досадашњих обука, које је Агенција за борбу против корупције спроводила у вези са Законом о финансирању политичких активности за политичке субјекте, као и посматраче изборних кампања.

Анализа ће садржати и одговарајуће препоруке са циљем унапређења обука, које Агенција спроводи у овој области.

2017/4: У оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” израђен је нацрт извештаја о анализи досадашњих обука, које је Агенција за борбу против корупције спроводила у вези са важећим Законом о финансирању политичких активности за политичке субјекте, као и посматраче изборних кампања. У току је израда коначне верзије извештаја.

2018/1: У извештајном периоду одржана је једнодневна обука за 44 посматрача изборне кампање у Београду.

Експерти на Твининг пројекту „Превенција и борба против корупције” раде на финализацији извештаја о анализи досадашњих обука, које је Агенција спроводила у вези са важећим Законом о финансирању политичких активности, као и изради смерница за њихово унапређење.

Прилог **Правосудне академије:** Активности су спровођене током 2013. године уз подршку ЈРГА-УСАИД пројекта. Одржано је 10 семинара на ову тему по седиштима сва 4 апелациона суда. Правосудна академија је у фази идентификације потенцијалних партнера за спровођење новог циклуса ове активности (ИПА пројекат подршке Правосудној академији ће подржати обуку у области борбе против корупције, те се очекује да ће ова активност бити реализована најкасније уз подршку тог пројекта током четвртог квартала 2016. године).

2017/2: Стање непромењено.

2017/3: Стање непромењено.

2017/4: Стање непромењено.

2018/1: Стање непромењено.

2.2.2.7. Изградња техничких капацитета Агенције за борбу против корупције за праћење финансирања политичких активности, софтвери за on line извештавање, боља приступачност објављених података. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Агенција за борбу против корупције идентификовала је потребе за изградњом техничких капацитета у домену контроле финансирања политичких активности. С тим у вези, Агенција тренутно ради на набавци софтвера који би, према задатим критеријумима, користио податке из различитих база, а затим их сликовно

представљао, што би омогућило лакше праћење токова новца између повезаних правних и физичких лица.

Израђена је апликација која се односи на покренуте поступке у области контроле финансирања политичких активности. Апликација омогућава праћење свих фаза, од подношења захтева за покретање прекршајног поступка односно кривичне пријаве до доношења решења о губитку средстава из јавних извора. Уз то, посредством апликације могуће је вршити претрагу по различитим критеријумима (нпр. повреда закона, година на коју се односи повреда, политички субјект итд), што ће Агенцији омогућити ефикаснију и тачнију израду различитих анализа, али и олакшати свакодневни рад.

Активност је успешно завршена за 2016. годину. Агенција за борбу против корупције користи израђену апликацију, а планирана је и даља изградња техничких капацитета Агенције за борбу против корупције у домену контроле финансирања политичких активности, у складу са дефинисаним роком и извором финансирања.

2017/1: Током примене претходно израђене апликације, идентификоване су могућности за њено унапређење, како би боље одговорила потребама Агенције за борбу против корупције у домену контроле финансирања политичких активности. У том смислу, Агенција за борбу против корупције наставиће са унапређењем апликације, која обухвата преглед покренутих поступака, а започеће и израду новог дела апликације, која ће се односити на израду базе овлашћених лица у складу са чланом 31. Закона о финансирању политичких активности.

2017/2: У току је процес надоградње софтвера Агенције усмереног на ефикаснију контролу финансирања политичких активности, која би требало да омогући: електронску размену података између Министарства унутрашњих послова и Агенције за борбу против корупције, чиме би се превазишао проблем дуготрајног чекања на одговор; дневну ажурност размењених података, а која би омогућила већу ефикасност приликом спровођења контроле финансирања; већу поузданост података, уз смањење могућих непотпуности услед ручног уноса, као и размену само неопходних података о лицу у складу са Законом, што би повећало степен заштите података о личности. Надоградња је значајна и за даље унапређење процеса контроле финансијских извештаја, имајући у виду да четворо запослених врши контролу више стотина, а некада и више од хиљаду извештаја. С тим у вези неопходно је олакшати и убрзати приступ подацима, без којих би контрола финансирања била неефикасна, а понекад и угрожена.

2017/3: У извештајном периоду спроведен је поступак јавне набавке и закључен уговор о надоградњи софтвера, усмереног на ефикаснију контролу финансирања политичких активности. Предвиђено је да софтвер буде оперативан до краја 2017. године.

2017/4: У току је тестирање софтвера. Зависно од неопходних провера и усаглашавања, софтвер би требало да буде оперативан до краја 2017. године.

2018/1: У извештајном периоду завршене су неопходне провере и усаглашавања након чега је софтвер постао оперативан.

2.2.2.8. Успоставити on line тренинг модуле везане за примену Закона о финансирању политичких активности. (Континуирано, почев од I квартала 2017. године)

Активност није реализована. Спровођење ове активности условљено је изменама Закона о финансирању политичких активности, које још нису усвојене.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2.2.2.9. Израда приручника за примену Закона о финансирању политичких активности. (II квартал 2017. године)

Активност није реализована. Спровођење ове активности условљено је изменама Закона о финансирању политичких активности, које још нису усвојене.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2.2.3.1. Континуирана специјализована обука запослених у Агенцији за борбу против корупције ради примене новог Закона о Агецији за борбу против корупције. (повезана активност 2.2.1.7.) (Континуирано)

Активност је делимично реализована.

2017/1: Иако Закон о Агенцији за борбу против корупције није усвојен, обуке за запослене у Агенцији за борбу против корупције почеле су у складу са дефинисаним временским планом спровођења Твининг уговора. У извештајном периоду, запослени у Агенцији за борбу против корупције похађали су два циклуса обука о стратешком планирању у области интерних и екстерних комуникација, као и изради Стратегије комуникације.

2017/2: У складу са Твининг уговором, одржана је дводневна, напредна обука о сукобу интереса за запослене у Агенцији, као и представнике Савета за борбу против корупције, Прекршајног суда, Прекршајног апелационог суда, Републичког јавног тужилаштва и Управног суда.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: У извештајном периоду одржане су три обуке у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” за запослене у Агенцији за борбу против корупције. Теме обука биле су: транспарентност; индикатори за мерење корупције, механизми превенције корупције и планови интегритета, као и квалитет прописа. Обуке су одржане у складу са анализом потреба за обукама и пратећим програмом њиховог спровођења.

2018/1: У извештајном периоду одржане су три обуке у оквиру Твининг пројекта „Превенција и борба против корупције” за запослене у Агенцији за борбу против корупције, као и представнике других државних институција. Теме обука биле су: прикупљање и анализа података у финансијским истрагама; спровођење Стратегије комуникације и поступање по представкама. Поред запослених у Агенцији за борбу против корупције, на обуку о прикупљању и анализи података у финансијским истрагама позвани су и представници Републичког геодетског завода, Управе за спречавање прања новца, Високог савета судства, Сектора пореске полиције, Врховног касационог суда, Државног већа тужилаца, Републичке дирекције за имовину, Пореске управе, Министарства унутрашњих послова, Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Агенције за привредне регистре, Дирекције за управљање одузетом имовином, Државне ревизорске институције, Управе царина и Народне банке Србије, а на обуку о поступању по представкама представници Агенције за лиценцирање стечајних управника, Министарства просвете, науке и технолошког развоја (Просветне инспекције), Тужилаштва за организовани криминал, Посебног одељења Вишег тужилаштва за борбу против корупције у Београду, Првог, Другог и Трећег основног јавног тужилаштва, Министарства финансија (Буџетске инспекције и Пореске управе), Министарства здравља (Здравствене инспекције), Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (Инспектората за рад), Министарства државне управе и локалне самоуправе (Управне инспекције), Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, Управе за јавне набавке, Комисије за заштиту конкуренције, Републичког геодетског завода, Секретаријата за легализацију Града Београда, Државног правобранилаштва, Министарства унутрашњих послова (Сектора унутрашње контроле) и Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (инспекцијског надзора). Обука за спровођење Стратегије комуникације била је намењена запосленима у Агенцији за борбу против корупције.

2.2.3.2. Израда Водича о превенцији сукоба интереса након измене Закона о Агенцији за борбу против корупције. Презентација Водича о превенцији сукоба интереса. (IV квартал 2016. године)

Активност није реализована. Реализација ове активности условљена је усвајањем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2.2.3.3. Израдити вебинаре-потенцијалне ситуације сукоба интереса. (II квартал 2017. године)

Активност није реализована. Реализација ове активности условљена је усвајањем новог Закона о Агенцији за борбу против корупције.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2018/1: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2.2.3.4. Спровести студију изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у раду државних службеника. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Реализација активности је у току. У сарадњи са партнерским институцијама (Министарство правде, Агенција за борбу против корупције, Републички секретаријат за јавне политике, Републички секретаријат за законодавство и др) договара се начин рада на припреми и спровођењу студије изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у раду државних службеника. На основу резултата Студије изводљивости Министарство државне управе и локалне самоуправе ће припремити измене и допуне Закона о државним службеницима у погледу одредби које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника.

2017/1: Реализација активности је у току. У сарадњи са партнерским институцијама договорен је начин рада на припреми и спровођењу студије изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, у смислу да израда студије иде у правцу анализе постојећег законодавног оквира РС и анализе овог

питања уређеног у упоредно-правним системима, као и измена постојећег законодавног оквира у циљу његовог побољшања, а на основу резултата до којих се дође након израде студије изводљивости. У том циљу Министарство државне управе и локалне самоуправе је аплицирало за добијање средстава од РЕСПА-е у оквиру Новог механизма за решавање специфичних потреба држава чланица у кратком року, како би се ангажовали експерти за израду наведене Студије изводљивости. Након што је Министарство изменило апликацију у складу са препорукама Европске комисије, односно након добијања сагласности од стране ЕК, РЕСПА је објавила Јавни позив експертима ради израде „Анализа правног оквира који се односи на спречавање корупције и конфликта интереса државних службеника у Републици Србији“. Очекује се да ће наведена студија изводљивости бити израђена у периоду март-април 2017. године.

2017/2: Реализација активности је у току. РЕСПА је 5. јуна 2017. године обавестила Министарство државне управе и локалне самоуправе да је у оквиру Новог механизма за решавање специфичних потреба држава чланица у кратком року, који је Министарству одобрен уз сагласност Европске комисије, ангажовала 2 експерта (један домаћи и један међународни) са великим искуством у области борбе против корупције и конфликта интереса, у циљу реализације ове активности, односно спровођења анализе под називом - „Анализа правног оквира који се односи на спречавање корупције и конфликта интереса државних службеника у Републици Србији“. Очекује се да ће наведена студија изводљивости бити израђена у периоду јун – јул 2017. године.

2017/3: Реализација активности је у току. РЕСПА је обавестила Министарство државне управе и локалне самоуправе да је израда анализе под називом „Анализа правног оквира који се односи на спречавање корупције и конфликта интереса државних службеника у Републици Србији“ у завршној фази. Очекује се да експерти, који су учествовали на изради анализе, у наредном периоду представе наведену анализу представницима Министарства, као и да дају препоруке на основу којих ће Министарство припремити измене и допуне Закона о државним службеницима у погледу одредби које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника.

2017/4: Активност је реализована. Експерти које је уз помоћ РЕСПА-е ангажовало Министарство државне управе и локалне самоуправе (МДУЈС), у оквиру обавезе израде студије изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, израдили су следеће документе ”Анализа правног оквира за сукоб интереса јавних службеника и препоруке за побољшање“ и „Анализа правног оквира сукоба интереса у раду државних службеника у Републици Србији које су представљене на састанку одржаном 4. децембра 2017. године у МДУЈС-у. На основу резултата ових анализа и датих препорука Министарство ће припремити измене и допуне Закона о државним службеницима у погледу одредби које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника.

2.2.3.5. Законом уредити спречавање сукоба интереса државних службеника на основу резултата студије изводљивости из активности 2.2.3.4. (II квартал 2017. године)

Активност је делимично реализована. Припреме за реализацију активности су у току. Наиме, на основу резултата студије изводљивости под називом - „Анализа правног оквира који се односи на спречавање корупције и конфликта интереса државних службеника у Републици Србији“, чија се израда очекује у периоду јун – јул 2017. године, Министарство државне управе и локалне самоуправе ће припремити измене и допуне Закона о државним службеницима у погледу одредби које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника. Планом рада Владе Републике Србије планиране су измене и допуне Закона о државним службеницима до краја децембра 2017. године.

2017/3 Реализација активности је у току. У наредном периоду се очекује представљање студије изводљивости под називом „Анализа правног оквира који се односи на спречавање корупције и конфликта интереса државних службеника у Републици Србији“ од стране експерата, које је уз помоћ РЕСПА-е ангажовало Министарство државне управе и локалне самоуправе, а чија израда је у завршној фази. На основу резултата наведене анализе, Министарство ће припремити измене и допуне Закона о државним службеницима у погледу одредби које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника. Планом рада Владе Републике Србије планиране су измене и допуне Закона о државним службеницима до краја децембра 2017. године.

2017/4: Реализација активности је у току. Експерти које је уз помоћ РЕСПА-е ангажовало Министарство државне управе и локалне самоуправе (МДУЛС), у оквиру обавезе израде студије изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, израдили су следеће документе ”Анализа правног оквира за сукоб интереса јавних службеника и препоруке за побољшање“ и „Анализа правног оквира сукоба интереса у раду државних службеника у Републици Србији које су представљене на састанку одржаном 4. децембра 2017. године у МДУЛС-у. На основу резултата ових анализа и датих препорука Министарство ће припремити измене и допуне Закона о државним службеницима у погледу одредби које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника.

Међутим, због великог обима планираних измена Закона о државним службеницима, а које произилазе из различитих стратешких докумената, као и из усвојеног Оквира политике управљања људским ресурсима које обухватају поред измена одредаба које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, измену одредаба које се односе на пријем државних службеника на основу спроведеног конкурса, затим на одредбе о оцењивању и напредовању, у смислу даље доследне примене система «према заслугама», побољшања система одговорности и транспарентности рада запослених, увођење система компетенција у све функције управљања људским ресурсима, мере за задржавање кадрова

и др. које захтевају консултативни процес, припрему одговарајућих анализа, оквира компетенција и др. планирано је да се измене и допуне Закона припреме у току 2018. године у оквиру шире радне групе коју би чинили представници државних органа.

2018/1: У току је рад на припреми измена и допуна Закона о државним службеницима, које ће се, између осталог, односити и на одредбе којима се регулише спречавање сукоба интереса у раду државних службеника. Полазну основу за измену ових одредби представљају анализе: "Анализа правног оквира за сукоб интереса јавних службеника и препоруке за побољшање" и „Анализа правног оквира сукоба интереса у раду државних службеника у Републици Србији“ које су израдили експерти које је уз помоћ РЕСПА-е ангажовало Министарство државне управе и локалне самоуправе, у оквиру обавезе израде студије изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, као и препоруке које је дала Агенција за борбу против корупције.

Због великог обима планираних измена Закона о државним службеницима, а које произилазе из различитих стратешких докумената, као и из усвојеног Оквира политике управљања људским ресурсима, које обухватају поред измена одредаба које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, измену одредаба које се односе на пријем државних службеника на основу спроведеног конкурса, затим на одредбе о оцењивању и напредовању, у смислу даље доследне примене система „према заслугама“, побољшања система одговорности и транспарентности рада запослених, увођење система компетенција у функције управљања људским ресурсима, мере за задржавање кадрова и др. које захтевају консултативни процес, припрему одговарајућих анализа, оквира компетенција и др. планирано је да се измене и допуне Закона припреме у току 2018. године у оквиру шире радне групе коју би чинили представници државних органа.

2.2.3.7. Спровести стручно усавршавање запослених у јавној управи у вези са питањима спречавања сукоба интереса. (Континуирано, почев од ступања на снагу законских одредби из активности 2.2.3.5.)

Активност се успешно реализује. Служба за управљање кадровима организује стручно усвршавање сагласно донешеним програмима општег стручног усавршавања. Садржај обуке у вези са сукобом интереса и контролом имовине функционера утврђује се на годишњем нивоу у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе и Агенцијом за борбу против корупције имајући у виду постојећи законски оквир. Након измене Закона о сукобу интереса, циљеви и садржај обуке биће измењени и усклађени са променама одредаба Закона.

У периоду **јануар – јун** 2016. године Служба је реализовала једну обуку „Спречавање сукоба интереса и контрола имовине функционера“ са укупно 9 полазника. Предавачи су представници Агенције за борбу против корупције. У периоду јул - септембар 2016. године

није планирана реализација обуке „Спречавање сукоба интереса и контрола имовине функционера“. Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

У периоду **октобар - децембар** 2016. године предавачи из Агенције за борбу против корупције су реализовали једну обуку „Спречавање сукоба интереса и контрола имовине функционера“ за 12 руководилица на положају и лица задужених за достављање обавештења о поклонима и ступању и престанку функције. Током обуке обрађиване су теме као што су: Појам и врсте сукоба интереса, обавезе функционера и органа, надлежност Агенције за борбу против корупције, регистри и контрола.

2017/1: На предлог Службе за управљање кадровима, министарка државне управе и локалне самоуправе, у складу са одредбама Закона о државним службеницима и Уредбом о стручном усавршавању, донела је Правилник о утврђивању програма општег стручног усавршавања државних службеника из органа државне управе и служби Владе. који је објављен у „Службеном гласнику РС“, број 6/17. Програми утврђени Правилником су:

Уводни програм општег оспособљавања за полагање државног стручног испита приправника и новозапослених

Програм општег континуираног стручног усавршавања државних службеника

Програм општег стручног усавршавања руководилица

Програм општег стручног усавршавања напредних вештина обучавања и управљања личним развојем и развојем запослених

У оквиру програмске области „Борба против корупције“ Програма општег континуираног стручног усавршавања планирана је реализација програма обуке „Спречавање сукоба интереса и контрола имовине функционера“ за руководиоце на положају и лица која су испред органа задужена за достављање обавештења о поклонима и ступању и престанку функције.

Такође, један од модула Програма обуке за државне службенике на положају у оквиру Програма општег стручног усавршавања руководилица посвећен је питању интегритета и сукоба интереса.

2017/2 У овом извештајном периоду није реализована обука из ове области. Реализација овог модула планирана је од септембра ове године.

2017/3: Обука о спречавању сукоба интереса је један од обавезних модула у програму обуке руководилица – државних службеника на положају чија је реализација започела 12.септембра, а у коме учествује 22 полазника, државних службеника на положају.

2017/4: Обука о спречавању сукоба интереса један је од обавезних модула у програму обуке руководилаца – државних службеника на положају, чија је реализација започела 12. септембра, а у коме је учествовало 22 полазника, државних службеника на положају. Програм у оквиру кога је реализована ова обука је завршен 7. новембра 2017.

2018/1: С обзиром да је у јануару успостављена Национална академија за јавну управу, надлежност у вези са стручним усавршавањем државних службеника, преузета је од стране Службе за управљање кадровима, која је за потребе НА спроводила обуке до краја фебруара. У овом извештајном периоду није реализована обука из ове области.

2.2.4.1. Спровести анализу правног и институционалног оквира ради прецизирања последица „незаконитог богаћења“ (кривично-правне, управне или прекршајне последице), узимајући у обзир постојеће механизме и на основу њених резултата изменити важеће прописе или донети нове. (За Анализу: IV квартал 2016. године; За измене и допуне прописа II квартал 2017. године)

Активност није реализована. Анализа правног и институционалног оквира ради прецизирања последица „незаконитог богаћења“ је у фази израде.

2017/2: Анализа правног и институционалног оквира ради прецизирања последица „незаконитог богаћења“ биће израђена у оквиру пројекта ИПА 13 „Превенција и борба против корупције“, у складу са пројектном динамиком. Очекује се да ће активност бити спроведена до краја 2. квартала 2018. године.

2017/3: Нема промена.

2017/4: Анализа правног и институционалног оквира ради прецизирања последица „незаконитог богаћења“ биће израђена у оквиру пројекта ИПА 13 „Превенција и борба против корупције“, у складу са пројектном динамиком. Очекује се да ће активност бити спроведена до краја 4. квартала 2018. године.

2018/1: Нема промена.

2.2.5.1. Спровести анализу досадашње примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја са посебним освртом на следеће области : приватизација, јавне набавке, јавни расходи и донације политичким субјектима из иностранства (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

2016: Активност није реализована, услед тешкоћа у проналажењу финансијских средстава као и релевантног експерта за спровођење анализе. Активност ће бити реализована у II кварталу 2017. године.

2017/2: Израда анализе је у току. Очекује се да ће анализа досадашње примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја са посебним освртом на области: приватизација, јавне набавке, јавни расходи и донације политичким субјектима из иностранства бити завршена до краја јула 2017. године.

2017/3: Израда анализе, коју спроводи независни експерт, је још увек у току. Израда анализе је повезана са динамиком рада Радне групе за припрему Нацрта закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и као таква би требало да буде производ консензуса чланова радне групе, да би представљала релевантан основ за предложена законска решења.

2017/4: Анализа досадашње примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја је израђена.

2018/1: У циљу спровођења активности 2.1.5.1., Министарство правде је ангажовало независног експерта да изради текст "Анализе примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, са препорукама за његову измену". Аутор анализе је текст доставио Министарству правде, Министарству за државну управу и локалну самоуправу, као и свим члановима радне групе за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У погледу посебног осврта на области приватизације, јавних набавки, јавних расхода и донација политичким субјектима из иностранства, према ставу аутора, проблеми у примени Закона заједнички су за све области без изузетка, те није било потребе у анализи вршити посебан осврт у вези наведених области. У складу са тим, и предлози за измену Закона су такви да на проблеме у примени пружају јединствене одговоре, обухватајући све области примене.

Напомињемо да Министарство правде није носилац послова у вези са изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ је на овај начин испунило своју обавезу из АП ПГ23, те је свако даље поступање на Министарству за државну управу и локалну самоуправу, које је надлежно за даљу координацију измена и допуна наведеног закона. Уколико постоји нека обавеза из АП ПГ23 и за Повереника, на процени је институције Повереника на који начин ће дате обавезе испунити.

2017/2 Прилог Повереника:

Повереник је дописом бр. 073-19-298/2017-02 од 12.4.2017. године, Министарству правде доставио своје коментаре на садржај Табеле прелазних мерила приказаних у првој Заједничкој позицији ЕУ, а која се односи на приступ информацијама од јавног значаја и праћење примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

2018/1: Повереник наглашава да је начин извршења наведене обавезе неприхатљив, а није сагласан ни са налазима и садржајима у анализи. Наиме, Повереник, као партнерска институција и као државни орган са централном улогом у примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није био упознат, нити консултован у вези са израдом анализе закона. У изради анализе није консултовано чак ни Министарство за државну управу и локалну самоуправу, иначе, надлежно за надзор над применом закона. Анализа чак није службено ни достављена Поверенику већ је Повереник за исту сазнао случајно, преко невладине организације која ју је затражила и добила по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја од Министарства правде, а која се Поверенику обратила питањем - "У ком капацитету је Повереник учествовао у изради анализе?". Повереник је указао на то да се анализа уопште не бави пројектованим задатком, тј. питањима „приватизације, јавних набавки, јавних расхода и донацијама политичким субјектима из иностранства“, те да обилује нетачним подацима, незнањем и некомпетентношћу, те да је игнорисана и произвољно тумачена дугогодишња судска пракса Врховног суда, Управног суда и Повереника. У вези са тим, писмима се обратио Председници Владе РС и Министарки правде.

2.2.5.2. Изменити Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја на основу обављене анализе досадашње примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у складу са Закључком Народне скупштине за 2014. годину. (IV квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована 03. новембра 2016. године образована је Посебна радна група за припрему текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Договорена је СИГМА подршка за 2017. годину.

Одржани су састанци представника МДУЛСа са члановима Радне групе за Отворене податке (Open Data) на тему усклађивања овог прописа са ЕУ Директивом о поновном коришћењу информација из јавног сектора и са члановима Радне групе за Акциони план за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији за 2016. и 2017. годину (*OGP*). Договорена је сарадња.

Са извршењем ове обавезе се, између осталог, касни и услед расписивања ванредних парламентарних избора и распуштања Народне скупштине Републике Србије.

Усвајање предметних измена планирано је за IV квартал 2017. године што је наведено и у Националном програму за усвајање правних тековина ЕУ (новембар 2016. године).

2017/1: Реализација активности је у току. Одржани су састанци Посебне радне групе за припрему текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и утврђена је динамика рада као и оквир измена и допуна. У марту 2017. г. представници СИГМА ће члановима Посебне радне групе представити

закључке своје анализе односно Предлоге наредних корака у циљу унапређења реформског процеса.

2017/2: Реализација активности је у току. Одржано је 6 састанака Посебне радне групе за припрему текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Прва радна верзија текста Нацрта закона је урађена и направљен је план даљих активности у виду састанака са представницима СИГМА и службе Повереника за слободан приступ информацијама од јавног значаја и заштиту података о личности, као и сарадња са цивилним друштвом. Радна група је сачинила преднацрт.

2017/3: Ради кадровских усклађивања насталих због избора нове Владе РС министар државне управе и локалне самоуправе донео је ново решење о образовању Посебне радне групе за припрему текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Одржан је састанак Посебне радне групе на којем је финализиран рад на тексту нацрта закона и договорено је да се текст објави до краја септембра 2017. године, као и припреми јавна расправа.

2017/4: Радна верзија текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја је припремљена и послата Канцеларији Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности ради давања сугестија и коментара. Након разматрања добијених коментара уследиће одржавање билатералних састанака са представницима Канцеларије Повереника, на којима ће се расправљати о отвореним питањима. У складу са резултатима са поменутих састанака, приступиће се изради финалног текста Нацрта закона који ће бити упућен на јавну расправу и након тога у поступак добијања мишљења надлежних органа и усвајања на Влади.

2018/1: Посебна радна група припремила је текст Нацрт закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У периоду од 05.02-15.02.2018. године спроведене су јавне онлајн консултације на којима је прикупљено преко 100 коментара и сугестија, а које су потом разматране и оне прихваћене унете у текст Нацрта закона. Јавна расправа за поменути закон одржаће се у периоду од 22.03-19.04.2018. године. Текст Нацрта закона биће у наведеном периоду објављен на интернет страници Министарства државне управе и локалне самоуправе и Порталу еУправе, са циљем прикупљања коментара, ставова и мишљења свих заинтересованих, а све у циљу повећања транспарентности и значаја улоге цивилног сектора и стручне јавности у поступку утврђивања финалног текста и коначног доношења закона. Текст Нацрта овог закона представиће се на Округлом столу који ће се у организацији Министарства државне управе и локалне самоуправе одржати 27. марта 2018. године у Београду. По окончању јавне расправе Министарство ће анализирати све примедбе, предлоге и сугестије у јавној расправи и на основу тога сачинити извештај о спроведеној јавној расправи у року од 15 дана од дана окончања јавне расправе и исти објавити на својој интернет презентацији и Порталу еУправа. Након тога следи спровођење поступка добијања мишљења надлежних

органа и усвајања на Влади. Према Плану рада Владе за 2018. годину усвајање овог закона је предвиђено за II квартал текуће године.

2017/4 Прилог Повереника:

Министарство државне управе и локалне самоуправе доставило је Поверенику радну верзију текста закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, након чега је с тим у вези одржан и консултативни састанак.

Рок је померен на IV квартал 2017. године

Носилац активности је министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе, док је Повереник, заједно са Народном скупштином, партнерска институција.

2018/1: Носилац активности је министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе, док је Повереник, заједно са Народном скупштином, партнерска институција.

У току је јавна расправа о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У Нацрту није решен један од основних проблема у примени Закона, а то је питање извршења коначних и обавезујућих одлука Повереника, а такође поједина предложена решења ће успорити и отежати остваривање права на слободан приступ информацијама. С тим у вези, Повереник ће упутити мишљење надлежном министарству у ком ће указати на те проблеме и последице по права грађана уколико предложена решења буду прихваћена.

2.2.5.3. Ојачати кадровске капацитете Повереника на основу претходно спроведене анализе постојећих кадровских капацитета нарочито у погледу: организационе структуре; броја запослених; нивоа обучености; у складу са измењеним Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

Активност је делимично реализована. Повереник је 22.2.2017. године израдио Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и упутио га је Одбору за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне Скупштине Републике Србије ради давања сагласности.

Тренутно бројно стање је 71 стално запослених.

2017/2 Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне скупштине Републике Србије дао сагласност на Правилник о унутрашњем уређењу и

систематизацији радних места у Служби Повереника актом 21 број 112-402/17 од 10. маја 2017. године који је ступио на снагу 20. маја 2017. године.

У погледу организационе структуре, у служби Повереника има 7 сектора:

1. Сектор за хармонизацију,
2. Сектор за жалбе и извршења- приступ информацијама,
3. Сектор за жалбе и притужбе – заштита података,
4. Сектор за информационе технологије,
5. Сектор за надзор,
6. Сектор за заједничке послове и
7. Сектор за сарадњу и извештавање.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Повереника од 4.11.2014. године, као и новим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Повереника од 21.2.2017. године у служби Повереника систематизована су радна места за 94 стално запослена.

Законом о буџету РС за 2017. годину Поверенику су одобрена средства за исплату плата у износу од 139.820.000,00 динара, за исплату зарада за 71 стално запосленог државног службеника и намештеника и 3 лица која бира Народна скупштина.

Кадровским планом Повереника од 15.3.2017. године, утврђено је да је за исплате зарада за 71 стално запосленог државног службеника и намештеника и 3 лица која бира Народна скупштина неопходно приближно 125.000.000,00 динара. У оквиру преосталих одобрених средстава (приближног износа од 15.000.000,00) могуће је обезбедити пријем нових лица у службу Повереника. Динамика пријема запослених одвијала би се у последњем тромесечју 2017. године, према обиму расположивих средстава.

Тренутно бројно стање је 71 стално запослених.

2017/3: Повереник је у септембру расписао јавни конкурс за попуњавање извршилачких радних места у служби Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, за 6 извршилаца.

Тренутно бројно стање је 71 стално запослених.

2017/4: Тренутно бројно стање је 78 стално запослених.

2018/1: Министарство финансија није дало сагласност на Предлог кадровског плана Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности за 2018. годину којим је предвиђен ангажман 92 запослена и 3 изабрана лица, јер за пријем нових запослених нису обезбеђена средства Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину.

Повереник је у више наврата указивао Министарству финансија на немогућност исплате зарада запосленима у својој служби, уз немогућност ангажовања нових запослених, а својим дописом бр. 073-12-1721/2017-04 дао је и мишљење на Нацрт закона о буџету РС за 2018. годину.

Повереник је једини из круга независних државних органа коме је Министарство финансија ускратило сагласност. Недавно, Министарство је дало сагласност и Заштитнику грађана, на предложени кадровски план за 2018. годину за пун број извршилаца по систематизацији, без обзира што том органу, као и Поверенику (и поред више упозорења), нису у буџету одређена довољна средства за плате, чак ни за постојећи број запослених. Ову сагласност је Министарство финансија дало уз опаску да ће се Заштитнику грађана обезбедити додатна финансијска средства.

Због изнетог Повереник ће морати да се обрати Министарству финансија захтевом за текућу буџетску резерву у потребном износу како за постојећи тако и за пун број извршилаца (92) према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Повереника. Непоступање Министарства финансија и других надлежних органа по захтеву Повереника било би супротно:

- члану 81. Закона о потврђивању споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије са друге стране ("Службени гласник РС"-Међународни уговори број 83/2008)
- Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године („Службени гласник РС“ број 79/13)
- Акционом плану за поглавље 23 (активност 2.2.5.3. и активност 3.11.1.3.)
- Закључку Народне скупштине ("Службени гласник РС" број 60/2014) чијом тачком 5. је Народна скупштина поново указала Влади на обавезу да што пре створи услове за пуну самосталност у раду Повереника, обезбеђивањем одговарајућих просторних и других материјалних услова
- Поглављу III. Е Јачање механизма надзора у јавној управи у оквиру Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији ("Службени гласник РС" бр 9/14 и 42/14).
- Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) - треће ревизије, где је препозната потреба јачања капацитета Повереника
- Циљевима из Годишњег извештаја Европске Комисије о напретку Србије у 2016. години

Тренутно бројно стање је **77 стално запослених**.

2.2.5.4. Праћење примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. (Континуирано, почев од 2017. године)

Активност се успешно реализује. Подаци из Годишњег извештаја Повереника за 2016. годину о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Повереник је у 2016. години решио решио 5.135 предмета, од којих 3.252 жалбе (2.852 су биле основане) поводом којих је донео 1.180 решења и 1.160 закључака. На предлог странака, спровео је 245 поступака принудног извршења решења у оквиру којих је донео 154 закључака о дозволи извршења и о кажњавању, а у 188 предмета, када је решење накнадно извршено, Повереник је обуставио поступак закључком. У 61 предмету Повереник је захтевао да Влада обезбеди извршење решења. По основу закључака Повереника о новчаном кажњавању у поступку принудног извршења, у буџет је уплаћено 9.700.000 динара, од укупно изречених казни у износу од 13.200.000 дин. Управном суду је достављено 87 одговора на тужбе против решења Повереника. Управној инспекцији је доставио списе 318 предмета ради покретања прекршајног поступка.

Подаци из месечних извештаја Повереника за јануар и фебруар 2017. године о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Примљени и решени предмети	Јануар	Фебруар
Пренети предмети из претходног периода	3531	3619
Примљени предмети	396	350
Решени предмети	308	432
Решене жалбе	184	332
- Неосноване	27	47
- Основане	157	285
- Наложито достављање информације	36	49
- Поништио решење и наложио достављање информације	17	28
- Поништио решење и вратио на поновни поступак	5	11
- Обустављено због накнадног поступања органа	99	197
Одговори на тужбе Управном суду	8	3
Писма Влади са препоруком извршења решења	2	4
Дозволе извршења решења	5	14
Закључци о новчаном кажњавању	6	9

2017/2:

Подаци из месечних извештаја Повереника за март, април, мај и јун 2017. године о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Примљени и решени предмети	Март	Април	Мај	Јун
Пренети предмети из претходног периода	3537	3559	3622	3691
Примљени предмети	454	470	523	394
Решени предмети	432	407	454	347
Жалбе	255	268	277	212
- Неосноване	42	25	28	28
- Основане	213	243	249	184
- Наложито достављање информације	46	31	57	48
- Поништио решење и наложио достављање информације	20	20	16	18
- Поништио решење и вратио на поновни поступак	13	6	9	7
- поништена решења органа власти	0	2	1	0
- Обустављено због накнадног поступања органа	134	184	166	111
Одговори на тужбе Управном суду	5	5	4	6
Писма Влади са препоруком извршења решења	0	12	3	5
Дозволе извршења решења	11	16	22	10
Закључци о новчаном кажњавању	23	13	11	5
спровођење мера за унапређење јавности рада органа власти	10	19	37	9

2017/3:

Подаци из месечних извештаја Повереника за јул, август и септембар 2017. године о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Примљени и решени предмети	Јул	Август	Септембар
-----------------------------------	------------	---------------	------------------

Пренети предмети из претходног периода	3738	3787	3743
Примљени предмети	400	423	474
Решени предмети	351	467	335
Жалбе	229	336	237
- Неосноване	22	46	27
- Основане	207	290	210
- Наложито достављање информације	64	95	41
- Поништио решење и наложио достављање информације	20	28	4
- Поништио решење и вратио на поновни поступак	5	14	2
- поништена решења органа власти	1	1	2
- Обустављено због накнадног поступања органа	117	152	161
Одговори на тужбе Управном суду	7	1	0
Писма Влади са препоруком извршења решења	1	3	0
Дозволе извршења решења	11	8	10
Закључци о новчаном кажњавању	6	2	8
спровођење мера за унапређење јавности рада органа власти	11	3	4

2017/4:

Подаци из месечних извештаја Повереника за октобар, новембар и децембар 2017. године о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Примљени и решени предмети	октобар	новембар	децембар
Пренети предмети из претходног периода	3882	3744	3661
Примљени предмети	402	441	496
Решени предмети	540	524	554
Жалбе	367	385	414
- Неосноване	48	73	60
- Основане	319	312	354

Наложито достављање информације	83	71	107
Поништио решење и наложио достављање информације	27	59	39
Поништио решење и вратио на поновни поступак	9	10	18
поништена решења органа власти	2	2	4
Обустављено због накнадног поступања органа	198	170	186
Одговори на тужбе Управном суду	3	4	5
Писма Влади са препоруком извршења решења	7	1	5
Дозволе извршења решења	8	8	17
Закључци о новчаном кажњавању	5	5	2
спровођење мера за унапређење јавности рада органа власти	15	12	17

2018/1:

Подаци из месечних извештаја Повереника за јануар, фебруар и март 2018. године о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Примљени и решени предмети	јануар	фебруар	март
Пренетипредметиизпретходногпериода	3.603	3.743	3.787
Примљенипредмети	472	398	478
Решенипредмети	332	354	672
Жалбе	228	222	475
- Неосноване	31	58	86
- Основане	197	164	389
- Наложитодостављањеинформације	57	46	94
- Поништиорешење и наложитодостављањеинформације	30	36	73
- Поништиорешење и вратионапоновнипоступак	7	4	8
- поништенарешењаорганавласти	0	1	5
- Обустављенозбогнакнадногпоступањаоргана	103	77	209
Одговори на тужбе Управном суду	2	8	8
Писма Влади са препоруком извршења решења	0	0	0
Дозволе извршењарешења	13	10	7

Закључци о новчаном кажњавању	0	2	2
спровођење мера за унапређење јавности рада органа власти	10	9	32

2.2.5.5. Спроводи се обуке за службенике одговорне за решавање по захтевима за слободан приступ информацијама, у складу са судском праксом и међународним стандардима. (Континуирано, закључно са IV кварталом 2017. године)

Активност је у потпуности реализована.

У периоду **јануар – јун 2016-** године **Служба за управљање кадровима** је реализовала једну обуку „Право на приступ информацијама од јавног значаја – основна обука“ са укупно 15 полазника.

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности је као партнерска институција у спровођењу ове активности одржао 3 (три) једнодневне обуке, 29, 30. и 31. марта 2016. године. У периоду јул - септембар 2016 није планирана реализација обука у вези са правом на приступ информацијама од јавног значаја.

У периоду **октобар - децембар 2016.** године предавачи из Канцеларије Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности реализовали су обуку „Право на приступ информацијама од јавног значаја – примена у пракси“ за 20 овлашћених лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја. Теме које су обрађене на семинару су: право на слободан приступ информацијама од јавног значаја, услови ограничења права и законске обавезе органа - примери из праксе, поступак остваривања права- најважнија процесна питања и најчешће грешке у пракси – примери из праксе. Такође, кроз радионицу као саставни део семинара анализирани су случајеви из праксе.

2017/1: У оквиру програмске области „Борба против корупције“ Програма општег континуираног стручног усавршавања планирана је реализација два програма обуке: „Право на приступ информацијама од јавног значаја – основна обука“ и „Право на приступ информацијама од јавног значаја – обука за овлашћена лица“. Први програм обуке је намењен новоименованим овлашћеним лицима за решавања о захтевима на слободан приступ информацијама од јавног значаја у органима државне управе као и свим државним службеницима, док је други намењен овлашћеним лицима за решавања о захтевима на слободан приступ информацијама од јавног значаја у органима државне управе.

2017/2: Обука за новозапослена овлашћена лица за решавања о захтевима на слободан приступ информацијама од јавног значаја којој је присуствовало 20 државних службеника одржана је 25. маја 2017. године.

2017/3: У извештајном периоду није реализована обука “Право на приступ информацијама од јавног значаја“, а реализација је планирана у октобру.

2017/4: Обука за новозапослена овлашћена лица за решавања о захтевима на слободан приступ информацијама од јавног значаја којој је присуствовало 14 државних службеника одржана је 3. октобра 2017. године.

2018/1: С обзиром да је у јануару успостављена Национална академија за јавну управу, надлежност у вези са стручним усавршавањем државних службеника, преузета је од стране Службе за управљање кадровима, која је за потребе НА спроводила обуке до краја фебруара. У овом извештајном периоду није реализована обука из ове области.

Прилог Повереника:

У I кварталу није било обука у Служби за управљање кадровима у којима је учествовао Повереник.

Повереник је током 2016. године, у оквиру својих редовних активности одржао следеће обуке:

1. Током фебруара је организовано предавање о праву на слободан приступ информацијама за полазнике Дипломатске академије Министарства спољних послова.
2. У оквиру пројекта „Независне институције ближе грађанима“, Заменици Повереника одржали су 3 обуке током априла месеца о слободном приступу информацијама од јавног значаја у Новом Пазару, Сомбору и Лесковцу намењених, између осталих, и представницима локалних самоуправа
3. У оквиру пројекта „Независне институције ближе грађанима“, Заменици Повереника одржали су 4 обуке током маја месеца о слободном приступу информацијама од јавног значаја у Ваљево, Врању, Пожеги и Новом Саду, намењених, између осталих, и представницима локалних самоуправа
4. Повереник је у јуну организовао обуку за представнике Центра за социјални рад и Градског секретаријата за социјалну заштиту о примени Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Закона о заштити података о личности
5. У оквиру реализације пројекта „Изградња капацитета Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности за ефективно и адекватно извршавање његових законских овлашћења и обезбеђивање остваривања права на слободан приступ информацијама и права на заштиту података у складу са европским стандардима“ Повереник је организовао 6 обука из области приступа информацијама од јавног значаја:
 - a. 23.2.2016. – Обука о проактивном објављивању информација од јавног значаја, за запослене службе Повереника
 - b. 4-5.7.2016. – Обука из области слободног приступа информацијама од јавног значаја, за државне службенике
 - c. 6 и 11.7. 2016. – Обука из области слободног приступа информацијама од јавног значаја, за државне службенике
 - d. 20-21.7.2016. – Обука из области слободног приступа информацијама од јавног значаја, за државне службенике

e. 5-6.12.2016. Обука из области слободног приступа информацијама од јавног значаја, за представнике јавних предузећа.

f. 20-21.12.2016. – Обука из области слободног приступа информацијама од јавног значаја, за представнике локалне самоуправе

б. У новембру је представник службе Повереника, у организацији Форум цивилне акције Форца из Пожеге и Центра за равномерни регионални развој из Београда одржао предавање за представнике локалних органа јавне власти на теме из области слободног приступа и заштите података о личности.

2017/2:

У II кварталу није било обука у Служби за управљање кадровима у којима је учествовао Повереник.

Повереник је током 2017. године, у оквиру својих редовних активности одржао следеће обуке:

У оквиру реализације пројекта „Изградња капацитета Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности за ефективно и адекватно извршавање његових законских овлашћења и обезбеђивање остваривања права на слободан приступ информацијама и права на заштиту података у складу са европским стандардима“ Повереник је организовао 2 обуке из области приступа информацијама од јавног значаја:

a. 21.-22. 3. 2017. – Обука из области слободног приступа информацијама од јавног значаја за представнике судова и тужилаштва

б. 3.-4. 4. 2017. – Обука из области слободног приступа информацијама од јавног значаја за представнике судова и тужилаштва.

2017/3:

У III кварталу није било обука за службенике одговорне за решавање по захтевима за слободан приступ информацијама у Служби за управљање кадровима у којима је учествовао Повереник.

Повереник током III квартала 2017. године није у оквиру својих редовних и пројектних активности одржавао обуке за службенике одговорне за решавање по захтевима за слободан приступ информацијама.

2017/4:

Носилац активности је Служба за управљање кадровима, док је Повереник партнерска институција.

У IV кварталу, у организацији Службе за управљање кадровима, државни службеници запослени код Повереника одржали су једну обуку за новоименоване службенике запослене у органима јавне власти, а одговорне за решавање по захтевима за слободан приступ информацијама. На семинару, службеници су обучени како да поступају по захтевима за слободан приступу информацијама у циљу брзог и ефикасног остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Повереник током IV квартала 2017. године није у оквиру својих редовних и пројектних активности одржавао обуке за службенике одговорне за решавање по захтевима за слободан приступ информацијама.

2018/1:

Носилац активности је Служба за управљање кадровима, док је Повереник партнерска институција. Повереник се редовно одазива позивима Службе за управљање кадровима и запослени у Служби Повереника редовно држе обуке запосленима у органима јавне власти.

2.2.6.1. Успоставити објективне и прецизне критеријуме за запошљавање и напредовање у органима државне управе, локалне самоуправе и покрајине, у складу са принципима транспарентности и конкурентности. (Почев од IV квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Урађене су експертске полазне основе за измене Закона о државним службеницима. На основу тога, припремљен је нацрт Закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима који је достављен Влади на разматрање и одлучивање, након чега ће ући у парламентарну процедуру. Нацртом наведеног закона у погледу поступка запошљавања врше се следеће измене: унапређује се систем запошљавања у складу са принципом транспарентности и конкурентности кроз јачање конкурсног поступка у коме се омогућава објективност и непристрасност; утврђује се дужине трајања в.д. статуса са реалним потребама поступка за попуњавање положаја, прецизнијим дефинисањем рока до када вршилац дужности може да обавља послове на положају, односно када му по сили закона престаје статус вршиоца дужности; утврђује се ефикаснији, транспарентнији и конкурентнији начин попуњавања положаја спровођењем или интерног или јавног конкурса, а у циљу да се сви положаји попуне лицима која су изабрана по спроведеној конкурсној процедури.

Нацрт закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе је поднет Влади на разматрање и одлучивање, након чега је ушао у скупштинску процедуру.

Стање је непромењено у погледу усвајања измена и допуна Закона о државним службеницима. Наиме, поменути Закон није усвојен услед расписивања ванредних парламентарних избора и распуштања Народне скупштине Републике Србије.

Народна Скупштина је усвојила Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе у марту 2016. године (објављен у „Службеном гласнику РС“, број 21/2016. године), којим се по први пут на свеобухватан начин уређује систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Циљ овог закона је успостављање основних начела службеничког система, заснованих на стандардима прихваћеним у савременим упоредно правним системима, чиме се испуњава основна претпоставка за пуну професионализацију и деполитизацију кадрова у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

У III кварталу 2016. године, стање је непромењено у погледу усвајања измена и допуна Закона о државним службеницима. Ради спровођења Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе Министарство државне управе и локалне самоуправе припремило је уредбе о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, као и о критеријумима за раврставање радних места и мерила за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Такође је припремљена и уредба о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Усвајање наведених подзаконских аката од стране Владе Републике Србије очекује се у што краћем року.

У IV кварталу 2016. године, стање је непромењено у погледу усвајања измена и допуна Закона о државним службеницима.

У циљу спровођења Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, на предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе Влада Републике Србије је усвојила 22. октобра 2016. године Уредбу о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“ 88/16) и Уредбу о критеријумима за раврставање радних места и мерила за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Сл. гласник РС“ 88/16). Такође, на седници одржаној 29. новембра 2016. године Влада РС је усвојила Уредбу о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

2017/1: Активност је делимично реализована. Наиме, усвајањем **Закона о запосленима у јединицама локалне самоуправе и пратећих подзаконских аката**, по први пут на свеобухватан начин је уређен систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Циљ овог закона је успостављање основних начела службеничког система, заснованих на стандардима прихваћеним у савременим упоредно

правним системима. Ради транспарентности и успостављања службеничког система заснованог на објективним критеријумима за запошљавање, предвиђена је обавеза послодавца да огласи интерни и јавни конкурса за попуњавање радних места, односно за јавни конкурс за попуњавање службеника на положају, приправника и намештеника. Прописивањем одредаба о оцењивању успостављен је систем напредовања службеника на основу унапред утврђених мерила односно заслуга.

Активност се реализује у погледу усвајања измена и допуна **Закона о државним службеницима**. Наиме, израђен је документ којим су дате основне смернице и оквир политике управљања људским ресурсима у државној управи којим су предложени основни правци даљег уређења државно службеничког система. Након давања мишљења од стране СИГМА/ОЕЦД/ЕК очекује се усвајање истог од стране Савета за реформу јавне управе. Након усвајања документа од стране Савета за реформу јавне управе, започеће припрема измена Закона о државним службеницима ради унапређења поступка запошљавања, напредовања и других правних института у складу са принципима транспарентности и конкурентности.

2017/2: Активност је реализована у погледу усвајања Закона о запосленима у јединицама локалне самоуправе и пратећих подзаконских аката, којим је по први пут на свеобухватан начин уређен систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Активност се реализује у погледу усвајања измена и допуна Закона о државним службеницима. Наиме, на документ којим су дате основне смернице и оквир политике управљања људским ресурсима у државној управи којим су предложени основни правци даљег уређења државно службеничког система, добијено је мишљење и коментари од стране СИГМА/ОЕЦД/ЕК са којима је усклађен наведени документ и очекује се његово усвајање од стране Савета за реформу јавне управе. По усвајању документа од стране Савета за реформу јавне управе, започеће припрема измена Закона о државним службеницима ради унапређења поступка запошљавања, напредовања и других правних института у складу са принципима транспарентности и конкурентности. Планом рада Владе Републике Србије планиране су измене и допуне Закона о државним службеницима до краја децембра 2017. године.

2017/3: Активност је реализована у погледу усвајања Закона о запосленима у јединицама локалне самоуправе, којим је по први пут на свеобухватан начин уређен систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Активност се реализује у погледу усвајања измена и допуна Закона о државним службеницима. Наиме, документ којим су дате основне смернице и оквир политике управљања људским ресурсима у државној управи којим су предложени основни правци даљег уређења државно службеничког система, усклађен је са мишљењем и коментарима добијеним од стране СИГМА/ОЕЦД/ЕК и поново послат ЕК на мишљење. Након добијања

мишљења ЕК, очекује се његово усвајање од стране Савета за реформу јавне управе. По усвајању документа од стране Савета за реформу јавне управе, започеће припрема измена Закона о државним службеницима ради унапређења поступка запошљавања, напредовања и других правних института у складу са принципима транспарентности и конкурентности. Планом рада Владе Републике Србије планиране су измене и допуне Закона о државним службеницима до краја децембра 2017. године.

2017/4: Активност је реализована у погледу усвајања Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе којим је по први пут на свеобухватан начин уређен систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Активност се реализује у погледу усвајања измена и допуна Закона о државним службеницима.

Због великог обима планираних измена Закона о државним службеницима, а које произилазе из различитих стратешких докумената, као и из усвојеног Оквира политике управљања људским ресурсима које обухватају поред измена одредаба које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, измену одредаба које се односе на пријем државних службеника на основу спроведеног конкурса, затим на одредбе о оцењивању и напредовању, у смислу даље доследне примене система «према заслугама», побољшања система одговорности и транспарентности рада запослених, увођење система компетенција у све функције управљања људским ресурсима, мере за задржавање кадрова и др. које захтевају консултативни процес, припрему одговарајућих анализа, оквира компетенција и др. планирано је да се измене и допуне Закона припреме у току 2018. године у оквиру шире радне групе коју би чинили представници државних органа.

2018/1: Активност је реализована у погледу усвајања Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе («Сл. гласник РС» бр. 21/16, 113/17, 113/17 - др. закон).

Активност се реализује у погледу измена Закона о државним службеницима. Планирано је велики број измена овог закона, које произилазе из различитих стратешких докумената, као и из усвојеног Оквира политике управљања људским ресурсима, које, поред измена одредаба које се на пријем државних службеника на основу спроведеног конкурса, одредаба о оцењивању и напредовању, у смислу даље доследне примене система „према заслугама“, побољшања система одговорности и транспарентности рада запослених, увођење система компетенција у функције управљања људским ресурсима, обухватају измену одредаба које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, мере за задржавање кадрова и др. које захтевају консултативни процес, као и припрему одговарајућих анализа, и др. С тим у вези, у циљу реализације ове активности, Посебна радна група за израду оквира компетенција потребних за делотворан рад запослених у државној управи је у септембру 2017. године израдила Предлог Оквира компетенција државних службеника у Републици Србији, потребних за делотворан рад запослених у државној управи, који

садржи анализу стратешког и нормативног оквира у Републици Србији за успостављање система управљања људским ресурсима заснованог на компетенцијама, анализу правних аспеката примене Оквира компетенција, приказ кључних вредности и стратешких циљева рада државне управе у Републици Србији, циљеве и значај Оквира компетенција, листу компетенција државних службеника - бихевиоралних и функционалних и смернице за њихову примену. Ради увођења и постављања компетенција у функције запошљавања и оцењивања државних службеника министар државне управе и локалне самоуправе је 28.02.2018. године донео Решење о оснивању Посебне радне групе ради увођења и постављања компетенција у функције запошљавања и оцењивања државних службеника. Задатак ове радне групе јесте увођење и постављање компетенција у функције запошљавања и оцењивања у циљу унапређења система управљања људским ресурсима базирано на „мерит“ принципу и припреми неопходну документацију за предвиђене измене Закона о државним службеницима, која ће радити паралелно са радном групом за измену Закона о државним службеницима, чије је формирање у току. Планирано је да се измене и допуне Закона припреме у току 2018. године у оквиру шире радне групе коју би чинили представници државних органа.

Сагласно важећим прописима и процедурама, **Служба за управљање кадровима** је након давања сагласности о испуњености услова за попуњавање извршилачких радних места у периоду од октобра 2015. до децембра 2015. године огласила и учествовала у спровођењу укупно 69 конкурсних поступака, од чега је 63 било јавних, док је 7 било интерних поступака. Од 69 конкурсних поступака 64 су окончана попуњавањем извршилачких радних места а 5 поступака је окончано без пријема.

Укупан број оглашених и спроведених конкурса за попуњавање извршилачких радних места у 2015. години је 257, од чега је оглашено и спроведено 179 јавних и 78 интерних конкурса.

Октобар-децембар 2015	Број конкурса	Статус
Јавни	63	64 завршено 5 обустављено
Интерни	7	
Укупно	69	

Од почетка 2016 закључно са јуном 2016 године оглашено је 72 изборна поступка и то 66 јавних и 6 интерних.

Јануар – Мај 2016	Број конкурса	Статус
Јавни	66	29 завршено
Интерни	6	1 обустављен
Укупно	72	42 у току

За попуњавање извршилаког радног места путем интерног конкурса није потребно прибљати сагласност Комисије Владе за додатно радно ангажовање, док се јавни конкурс не може покренути без претходно прибављене сагласности ове Комисије.

Након провере испуњености услова за попуњавање упражњених радних места, Служба је у **периоду од јуна до септембра 2016** године огласила и учествовала у спровођењу укупно 55 конкурсних поступака, од чега јавних 51 а интерних 4. Од 55 конкурсних поступака 21 поступак је окончан попуњавањем извршилачких радних места, а 34 поступка су још увек у току., као што су још увек у току поступци за 27 радних места покренутих у претходном извештајном периоду.

Јун – Септембар 2016	Број конкурса	Статус
Јавни	51	21 завршено
Интерни	4	34 у току
Укупно	55	

Сагласно важећим прописима и процедурама, Служба за управљање кадровима је након давања сагласности о испуњености услова за попуњавање извршилачких радних места у периоду од октобра до децембра 2016. године огласила и учествовала у спровођењу укупно 30 конкурсних поступака, од чега је јавних конкурса било 29 а интерних 1. Од укупно 30 конкурсних поступака 10 поступака је окончано попуњавањем извршилачких радних места, а 20 поступка су још увек у току. Поред тога, спроводили су се изборни поступци за 38 радних места покренутих у претходном периоду.

Октобар - Децембар 2016	Број конкурса	Статус	Број поступака из претходног периода
Јавни	29	20 у току 10 завршено	38
Интерни	1		

Укупно	30		

2017/1

Служба за управљање кадровима је након давања сагласности о испуњености услова за попуњавање извршилачких радних места у извештајном периоду од јануара до марта 2017. године огласила и учествовала у спровођењу укупно 22 конкурсна поступка, од чега је јавних конкурса било 19 а интерних 3. Од укупно 22 конкурсна поступка 11 поступака је окончано попуњавањем извршилачких радних места, а 11 поступка су још увек у току. Поред тога, спроводили су се изборни поступци за 64 радних места покренутих у претходном периоду.

јануар- март 2017	Број конкурса	Статус	Број поступака из претходног периода
Јавни	19	11 у току 11 завршено	64
Интерни	3		
Укупно	22		

У извештајном периоду Служба за управљање кадровима је као партнер институција Министарства за државну управу и локалну самоуправу, у оквиру пројекта „Подршка реформи јавне управе“ који финансира ГИЗ – немачка организација за техничку сарадњу, започела реализацију активности у вези са дефиницијом оквира компетенција државних службеника ради унапређења функције управљања људским ресурсима у државној управи базираном на компетенцијама (посебно у вези са запошљавањем, оцењивањем и развојем државних службеника).

2017/2

У извештајном периоду Служба за управљање кадровима учествовала у спровођењу укупно 70 изборних поступака.

Април – јун 2017	Број конкурса	Статус	Број поступака из претходног периода
Јавни	66	29 у току 41 завршено	30
Интерни	4		
Укупно	70		

У извештајном периоду Посебна радна група за израду оквира компетенција за државне службеника која је образована решењем директора Службе, а коју чине представници Службе, Министарства за државну управу и локалну самоуправу и домаћи експерти у овој области, наставила је са радом на дефинисању оквира компетенција које су потребне за делотворан рад државних службеника. Израда оквира компетенција за државне службеника заснована је на документу Оквир политике управљања људским ресурсима у државној управи, чије се усвајање очекује од стране Савета за реформу јавне управе. Први нацрт оквира који ће омогућити унапређење свих области управљања људским ресурсима у државној управи, посебно област запошљавања, представљен је руководиоцима Службе и Министарства почетком јуна.

2017/3: У извештајном периоду Служба за управљање кадровима је након давања сагласности о испуњености услова за попуњавање извршилачких радних места огласила и учествовала у спровођењу укупно 89 конкурсних поступака, од чега јавних 69 а интерних 20. Од 89 конкурсних поступака 46 поступака је окончано, а 43 поступка су још увек у току. Поред тога, запослени у Одсеку за одабир кадрова су спроводили изборне поступке за 10 радних места из претходног извештајног периода периода.

Јул-Септембар 2017	Број конкурса	Статус	Број поступака из претходног периода
Јавни	69	43 у току 46 завршено	10
Интерни	20		
Укупно	89		

У извештајном периоду Посебна радна група за израду оквира компетенција за државне службеника која је образована решењем директора Службе, а коју чине представници Службе, Министарства за државну управу и локалну самоуправу и домаћи експерти у овој области, завршила је са радом. Финални Нацрт оквира компетенција који би у требало да буде интегрисан у законодавни оквир и доведе до унапређења области запошљавања, представљен је Министарству за државну управу и локалну самоуправу. У наредном извештајном периоду предвиђен је процес консултација са представницима органа државне управе и шире заинтересоване јавности.

2017/4: У извештајном периоду сагласно важећим прописима и процедурама, Служба за управљање кадровима је након давања сагласности о испуњености услова за попуњавање извршилачких радних места у периоду од октобра до краја децембра 2017. године огласила и учествовала у спровођењу укупно 145 конкурсних поступака, од чега јавних 129 а интерних 16. Од 145 конкурсних поступака 65 поступака је окончано, а 80 поступака су још увек у току. Поред тога, запослени у Одсеку за одабир кадрова су спроводили изборне поступке за попуњавање 73 извршилачка радна места из претходног периода.

Октобар-Децембар 2017	Број конкурса	Статус	Број поступака из претходног периода
Јавни	129	80 у току 65 завршено	73
Интерни	16		
Укупно	145		

У извештајном периоду Посебна радна група за израду оквира компетенција за државне службеника која је образована решењем директора Службе, а коју су чинили представници Службе, Министарства за државну управу и локалну самоуправу и домаћи експерти у овој области, завршила је са радом. Финални Нацрт оквира компетенција представљен је 20. новембра 2017. године, у просторијама Клуба посланика, а скупу је присуствовао велики број представника органа државне управе, као и других државних органа. У наредном извештајном периоду предвиђен је процес консултација са представницима органа државне управе у вези са изменом законодавног оквира и увођењем овог инструмента у службенички систем.

2018/1

Сагласно важећим прописима и процедурама, Служба за управљање кадровима је након давања сагласности о испуњености услова за попуњавање извршилачких радних места у периоду од јануара до марта 2018 године, огласила и учествовала у спровођењу укупно 77 конкурсних поступака, од чега јавних 65 а интерних 12. Од 77 конкурсних поступака 57 поступака је окончано попуњавањем извршилачких радних места, 2 конкурсна поступака нису успела а 18 поступка су још увек у току. Поред тога, запослени у Одсеку за одабир кадрова су спроводили изборне поступке за 30 радних места из претходног периода.

Јануар-март 2018	Број конкурса	Статус	Број поступака из претходног периода
Јавни	65	18 у току 57 завршено	30
Интерни	12		
Укупно	77		

У складу са Законом о државним службеницима, посебно са начелом професионализације и деполитизације државне управе, **Високи службенички савет** је интензивно наставио са спровођењем конкурса за службенике на положају.

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду октобар – децембар 2015. године је 60 конкурса, од чега је 26 интерних конкурса и 34 јавних конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса окончано је 27 конкурсних поступака и то: 15 интерних и 12 јавних конкурса.

октобар – децембар 2015. године

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	26	15
Јавни конкурси	34	12

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у 2015. години је 256 конкурсних поступака, од чега је 172 интерних конкурса и 84 јавних конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса окончано је 160 интерних и 62 јавних конкурса.

2015. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	172	160
Јавни конкурси	84	62

Број лица постављених на положај – 47.

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду јануар – мај 2016. године је 23 конкурса, од чега је 15 интерних конкурса и 8 јавних конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса окончано је 2 конкурсна поступка и то: 1 интерни и 1 јавни конкурс.

јануар – мај 2016. године

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	15	1
Јавни конкурси	8	1

Број лица постављених на положај - 2.

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду јун - август 2016. године је 11 конкурса, од чега је 9 интерних конкурса и 2 јавна конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса окончан је 1 конкурсни поступак и то: 1 интерни конкурс.

јун – август 2016. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	9	1
Јавни конкурси	2	

У извештајном периоду окончан је поступак за 19 конкурса који су оглашени у 2015. години а спроведени 2016. године, од чега је 5 интерних конкурса и 14 јавних конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 345.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 92.

септембар - новембар 2016. године

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду септембар - новембар 2016. године је 17 конкурса, од чега је 11 интерних конкурса и 6 јавних конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса окончано је 8 конкурсних поступак и то: 6 интерних конкурса и 2 јавна конкурса.

септембар – новембар 2016. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	11	6
Јавни конкурси	6	2

У извештајном периоду окончан је поступак за 6 конкурса који су оглашени у 2015. години а спроведени 2016. године, од чега је 5 интерних конкурса и 1 јавни конкурс.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 357.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 84.

2017/1: Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду **децембар 2016. године - март 2017. године** је 22 конкурса, од чега је 7 интерних конкурса и 15 јавних конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса окончано је 3 конкурсних поступка и то: 2 интерна конкурса и 1 јавни конкурс.

децембар 2016. година – март 2017. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	7	2
Јавни конкурси	15	1

У извештајном периоду окончан је поступак за 37 конкурса који су оглашени у 2015. и 2016. години а спроведени у извештајном периоду, од чега је 20 интерних конкурса и 17 јавних конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 346.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 90.

2017/2: Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду април 2017. године - јун 2017. године је 11 конкурса, од чега је 5 интерних конкурса и 6 јавних конкурса.

Од укупног броја оглашених конкурса окончано је 3 конкурсна поступка и то: 3 интерна конкурса.

април 2017. година – јун 2017. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	5	3
Јавни конкурси	6	/

У извештајном периоду окончан је поступак за 26 конкурса који су оглашени у 2015. и 2016. години а спроведени у извештајном периоду, од чега је 17 интерних конкурса и 9 јавних конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 346.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 91.

2017/3: Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду јул 2017. године - септембар 2017. године је 12 конкурса, од чега је 6 интерних конкурса и 6 јавних конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса није окончан ниједан конкурсни поступак.

јул 2017. година – септембар 2017. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	6	/
Јавни конкурси	6	/

У извештајном периоду окончан је поступак за 5 конкурса који су оглашени у 2016. и 2017. години а спроведени у извештајном периоду, и то 5 јавних конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 357.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 90.

2017/4: Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду октобар 2017. године - децембар 2017. године је 7 конкурса, од чега је 4 интерна конкурса и 3 јавна конкурса. Од укупног броја конкурса оглашених у извештајном периоду окончано је 2 конкурсна поступка и то: 2 интерна конкурса.

октобар 2017. година – децембар 2017. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	4	2
Јавни конкурси	3	/

У извештајном периоду окончани су поступци за 15 конкурса који су оглашени у 2017. години а спроведени у извештајном периоду, и то 5 интерних конкурса и 10 јавних конкурса, што значи да су у извештајном периоду окончани поступци за укупно 17 конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 360.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 98.

2018/1: Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду јануар 2018. године - март 2018. године је 10 конкурса, од чега је 6 интерних конкурса и 4 јавна конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса није окончан ниједан конкурсни поступак.

У извештајном периоду окончани су поступци за 9 конкурса који су оглашени у 2017. години а спроведени у извештајном периоду, и то 3 интерна конкурса и 6 јавних конкурса.

Укупно: јануар 2018. године - март 2018. године

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	6	3
Јавни конкурси	4	6

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 366.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 100.

2.2.6.2. Спровести транспарентну конкурсну процедуру за сва места државних службеника на положају у државној управи. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Служба за управљање кадровима обавља послове који се односе на стручно-техничке и административне послове за потребе Високог службеничког савета: припрему седница Високог службеничког савета; израду записника са седница Високог службеничког савета; израду аката Високог службеничког савета; организовање рада конкурсних комисија за попуњавање положаја које именује Високи службенички савет; израду записника и других аката конкурсних комисија; оглашавање интерних и јавних конкурса за попуњавање положаја и друге послове везане за подршку Високом службеничком савету; стручно-техничке и административне послове у вези праћења примене Кодекса понашања државних службеника и за унапређивање правила етичког поступања државних службеника.

Начин попуњавања слободног радног места зависи од тога да ли се попуњава извршилачко радно место или положај. Положај се увек попуњава постављењем на положај актом Владе или другог надлежног државног органа или тела.

Да би се попунио положај спроводи се интерни или јавни конкурс. Интерни конкурс обавезан је ако положај попуњава Влада. У органима у којима Влада није надлежна за постављење, може одмах да се спроведе јавни конкурс. Државни службеник може по протоку времена на које је постављен на положај бити поново постављен на исти положај без спровођења интерног или јавног конкурса, на предлог онога који је надлежан за његово постављење.

Први конкурс за постављење на све положаје спроводи се као јавни конкурс. Ако положај попуњава Влада, интерни, односно јавни конкурс оглашава Служба за управљање кадровима, а спроводи га конкурсна комисија. Конкурсну комисију за сваки појединачни положај именује Високи службенички савет међу својим члановима и међу стручњацима за одређену област од којих један може бити државни службеник из органа у коме се положај попуњава. Право учешћа на интерном конкурсном кад положај попуњава Влада могу да учествују само државни службеници из органа државне управе и служби Владе који су у претходне две године оцењени оценом "нарочито се истиче", који су већ на положају, којима је протекло време на које су постављени, који су поднели оставку на положај или којима је положај укинут. Изборни поступак спроводи конкурсна комисија, а по окончању изборног поступка саставља листу од највише три кандидата који су с најбољим резултатом испунили мерила прописана за избор на положај и доставља је руководиоцу или другом лицу које је надлежно да Влади предложи кандидата за положај. Руководилац државног органа није дужан да предложи постављење кандидата с листе коју му достави конкурсна комисија, нити је Влада дужна да постави кандидата који је предложен. Правило важи и за интерни и за јавни конкурс. Интерни и јавни конкурс нису успели уколико Влади не буде предложен кандидат за постављење на положај и уколико Влада не постави предложеног кандидата. Као и код извршилачких радних места, јавни конкурс се и при попуњавању положаја спроводи ако интерни конкурс није успео. Ако ни после спроведеног јавног конкурса Влади не буде предложен кандидат за постављење на положај или ако Влада не постави предложеног кандидата, спроводи се нови јавни конкурс.

Сагласно одредбама Закона о државној управи и Уредби о службама Владе, државне службенике који раде на положају поставља Влада на 5 година.

2015. година

<i>Врста конкурса</i>	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	172	160
Јавни конкурси	84	62

Број лица постављених на положај – 47

Јануар – Мај 2016. године

<i>Врста конкурса</i>	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	15	1
Јавни конкурси	8	1

Број лица постављених на положај – 2.

Укупан број радних места – положаја у државној управи - 347

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 95.

Јун – Август 2016. године

У извештајном периоду окончан је поступак за 19 конкурса који су оглашени у 2015. години а спроведени 2016. године, од чега је 5 интерних конкурса и 14 јавних конкурса.

<i>Врста конкурса</i>	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	9	1
Јавни конкурси	2	

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 345.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 92.

Септембар - Новембар 2016. године

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду **септембар - новембар 2016. године** је 17 конкурса, од чега је 11 интерних конкурса и 6 јавних конкурса. Од

укупног броја оглашених конкурса окончано је 8 конкурсних поступак и то: 6 интерних конкурса и 2 јавна конкурса.

септембар – новембар 2016. година

<i>Врста конкурса</i>	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	11	6
Јавни конкурси	6	2

У извештајном периоду окончан је поступак за 6 конкурса који су оглашени у 2015. години а спроведени 2016. године, од чега је 5 интерних конкурса и 1 јавни конкурс.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 357.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 84.

2017/1

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду децембар 2016. године - март 2017. године је 22 конкурса, од чега је 7 интерних конкурса и 15 јавних конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса окончано је 3 конкурсних поступка и то: 2 интерна конкурса и 1 јавни конкурс.

децембар 2016– март 2017. година

<i>Врста конкурса</i>	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	7	2
Јавни конкурси	15	1

У извештајном периоду окончан је поступак за 37 конкурса који су оглашени у 2015. и 2016. години а спроведени у извештајном периоду, од чега је 20 интерних конкурса и 17 јавних конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 346.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 90.

2017/2

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду април 2017. године - јун 2017. године је 11 конкурса, од чега је 5 интерних конкурса и 6 јавних конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса окончано је 3 конкурсна поступка и то: 3 интерна конкурса.

април 2017. година – јун 2017. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	5	3
Јавни конкурси	6	/

У извештајном периоду окончан је поступак за 26 конкурса који су оглашени у 2015. и 2016. години а спроведени у извештајном периоду, од чега је 17 интерних конкурса и 9 јавних конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 346.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса – 91.

2017/3: Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду јул 2017. године - септембар 2017. године је 12 конкурса, од чега је 6 интерних конкурса и 6 јавних конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса није окончан ниједан конкурсни поступак.

јул 2017. година – септембар 2017. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	6	/
Јавни конкурси	6	/

У извештајном периоду окончан је поступак за 5 конкурса који су оглашени у 2016. и 2017. години а спроведени у извештајном периоду, и то 5 јавних конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 357.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 90.

2017/4: Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду октобар 2017. године - децембар 2017. године је 7 конкурса, од чега је 4 интерна конкурса и 3 јавна конкурса. Од укупног броја конкурса оглашених у извештајном периоду окончано је 2 конкурсна поступка и то: 2 интерна конкурса.

октобар 2017. година – децембар 2017. година

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	4	2
Јавни конкурси	3	/

У извештајном периоду окончани су поступци за 15 конкурса који су оглашени у 2017. години а спроведени у извештајном периоду, и то 5 интерних конкурса и 10 јавних конкурса, што значи да су у извештајном периоду окончани поступци за укупно 17 конкурса.

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 360.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 98.

2018/1: 2018/1

Укупан број оглашених конкурса за попуњавање положаја у периоду јануар 2018. године - март 2018. године је 10 конкурса, од чега је 6 интерних конкурса и 4 јавна конкурса. Од укупног броја оглашених конкурса није окончан ниједан конкурсни поступак.

У извештајном периоду окончани су поступци за 9 конкурса који су оглашени у 2017. години а спроведени у извештајном периоду, и то 3 интерна конкурса и 6 јавних конкурса.

Укупно: јануар 2018. године - март 2018. године

Врста конкурса	Оглашени	Окончани
Интерни конкурси	6	3
Јавни конкурси	4	6

Укупан број радних места – положаја у државној управи – 366.

Број лица који се тренутно налазе на радним местима која су положаји, а које је Влада поставила након спроведеног конкурса - 100.

2.2.6.3. Унапредити правни оквир у складу са претходно спроведеном анализом система одговорности и транспарентности рада у систему јавне управе и дефинисати правце развоја службеничког система у јавној управи, заснованог на јединственим принципима (деполитизацији, професионализацији, принципу заслуга и др). (повезана активност: Акциони план за спровођење Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији за период 2015–2017. , мера 2.1., резултат 2.1.1.) (IV квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована...Реализација активности је у току. Урађена је анализа позитивно-правних прописа којима је дефинисан радноправни статус запослених у свим деловима јавне управе у Републици Србији са препорукама за успостављање усклађеног радно правног статуса запослених у јавној управи.

Усвојен је Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 21/16). Овим законом се уређује систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, у складу са принципима професионализације, деполитизације и заслуга.

У току су активности на припреми закона којим се регулише радно правни статус запослених у јавним службама, као и припрема измена и допуна Закона о државним службеницима ради успостављања усклађеног радно правног статуса запослених у јавној управи у складу са принципима професионализације, деполитизације и заслуга.

2017/1: Активност је делимично реализована. Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 21/16), је у примени од 1. децембра 2016. године.

На основу анализе позитивно-правних прописа којима је дефинисан радноправни статус запослених у свим деловима јавне управе у Републици Србији са препорукама за успостављање усклађеног радно правног статуса запослених у јавној управи припрема се закон којим ће се уредити радноправни статус и плате запослених у јавних службама. У циљу спровођења ове активности припремљена је радна верзија закона и формирана је Посебна радна група која ради на припреми и усаглашавању текста наведеног закона.

Такође, израђен је документ којим су дате основне смернице и оквир политике управљања људским ресурсима у државној управи којим су предложени основни правци даљег уређења државно службеничког система. Након давања мишљења од стране СИГМА/ОЕЦД/ЕК очекује се усвајање истог од стране Савета за реформу јавне управе. Након усвајања документа од стране Савета за реформу јавне управе, започеће припрема измена Закона о државним службеницима.

2017/2: Активност је реализована у погледу усвајања Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 21/16).

Министарство државне управе и локалне самоуправе је наставило интензиван рад на изради закона којим ће се уредити радноправни статус и плате запослених у јавних службама (одржано је 16 састанака Радне групе и преко 16 састанака са осталим заинтересованим странама (stakeholders). У току је рад на усаглашавању текста закона.

Активност се реализује и у погледу усвајања измена и допуна Закона о државним службеницима.

Наиме, на документ којим су дате основне смернице и оквир политике управљања људским ресурсима у државној управи којим су предложени основни правци даљег уређења државно службеничког система, добијено је мишљење и коментари од стране СИГМА/ОЕЦД/ЕК са којима је усклађен наведени документ и очекује се његово усвајање од стране Савета за реформу јавне управе. По усвајању документа од стране Савета за реформу јавне управе, започеће припрема измена Закона о државним службеницима. Планом рада Владе Републике Србије планиране су измене и допуне Закона о државним службеницима до краја децембра 2017. године.

2017/3: Активност је реализована у погледу усвајања Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС“, број 21/16).

Министарство државне управе и локалне самоуправе је наставило рад на изради закона којим ће се уредити радноправни статус и плате запослених у јавних службама. Утврђен је Нацрт закона о запосленима у јавним службама, који је у складу са одредбама Пословника Владе, послат на мишљење надлежним органима, након чега ће бити упућен Влади ради разматрања и усвајања Предлога закона и надаље достављен Народној скупштини на усвајање.

Активност се реализује и у погледу усвајања измена и допуна Закона о државним службеницима. Наиме, документ којим су дате основне смернице и оквир политике управљања људским ресурсима у државној управи којим су предложени основни правци даљег уређења државно службеничког система, усклађен је са мишљењем и коментарима од стране СИГМА/ОЕЦД/ЕК, након чега је поново послат ЕК на мишљење. Након добијања мишљења ЕК, очекује се његово усвајање од стране Савета за реформу јавне управе. По усвајању документа од стране Савета за реформу јавне управе, започеће припрема измена Закона о државним службеницима ради унапређења поступка запошљавања, напредовања и других правних института у складу са принципима транспарентности и конкурентности. Планом рада Владе Републике Србије планиране су измене и допуне Закона о државним службеницима до краја децембра 2017. године

2017/4: Активност је реализована у погледу усвајања Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, којим је по први пут на свеобухватан начин уређен систем радних односа у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.

Активност је реализована у погледу усвајања Закона о запосленима у јавним службама („Службени гласник РС“, број 113/17). Народна скупштина Републике Србије је 14. децембра 2017. године усвојила Закон о запосленима у јавним службама којим се уређује радноправни статус и плате запослених у јавних службама. Овим законом успостављен је систем радних односа у јавним службама заснован на заслугама и уведена је функција управљања људским ресурсима кроз обавезне институте којима се она остварује (планирање кадрова, конкурсни поступак, вредновање резултата рада и др).

Активност се реализује у погледу усвајања измена и допуна Закона о државним службеницима. Због великог обима планираних измена Закона о државним службеницима, а које произилазе из различитих стратешких докумената, као и из усвојеног Оквира политике управљања људским ресурсима, које обухватају поред измена одредаба које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, измену одредаба које се односе на пријем државних службеника на основу спроведеног конкурса, затим на одредбе о оцењивању и напредовању, у смислу даље доследне примене система «према заслугама», побољшања система одговорности и транспарентности рада запослених, увођење система компетенција у све функције управљања људским ресурсима, мере за задржавање кадрова и др. које захтевају консултативни процес, припрему одговарајућих анализа, оквира компетенција и др. планирано је да се измене и допуне Закона припреме у току 2018. године у оквиру шире радне групе коју би чинили представници државних органа.

2018/1: Активност је реализована у погледу усвајања Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе (“Сл. гласник РС” бр. 21/16, 113/17, 113/17 - др. закон) и усвајања Закона о запосленима у јавним службама (“Сл. гласник РС” бр. 113/17).

Активност се реализује у погледу измена Закона о државним службеницима. Планирано је велики број измена овог закона, које произилазе из различитих стратешких докумената, као и из усвојеног Оквира политике управљања људским ресурсима, које, поред измена одредаба које се на пријем државних службеника на основу спроведеног конкурса, затим на одредбе о оцењивању и напредовању, у смислу даље доследне примене система „према заслугама“, побољшања система одговорности и транспарентности рада запослених, увођење система компетенција у функције управљања људским ресурсим, обухватају измену одредаба које се односе на спречавање сукоба интереса у раду државних службеника, мере за задржавање кадрова и др. које захтевају консултативни процес, као и припрему одговарајућих анализа, и др. С тим у вези, у циљу реализације ове активности,

Посебна радна група за израду оквира компетенција потребних за делотворан рад запослених у државној управи је у септембру 2017. године израдила Предлог Оквира компетенција државних службеника у Републици Србији, потребних за делотворан рад запослених у државној управ, који садржи анализу стратешког и нормативног оквира у Републици Србији за успостављање система управљања људским ресурсима заснованог на компетенцијама, анализу правних аспеката примене Оквира компетенција, приказ кључних вредности и стратешких циљева рада државне управе у Републици Србији, циљеве и значај Оквира компетенција, листу компетенција државних службеника - бихевиоралних и функционалних и смернице за њихову примену. Ради увођења и постављања компетенција у функције запошљавања и оцењивања државних службеника министар државне управе и локалне самоуправе је 28.02.2018. године донео Решење о оснивању Посебне радне групе ради увођења и постављања компетенција у функције запошљавања и оцењивања државних службеника. Задатак ове радне групе јесте увођење и постављање компетенција у функције запошљавања и оцењивања у циљу унапређења система управљања људским ресурсима базирано на „мерит“ принципу и припреми неопходну документацију за предвиђене измене Закона о државним службеницима, која ће радити паралелно са радном групом за измену Закона о државним службеницима, чије је формирање у току. Планирано је да се измене и допуне Закона припреме у току 2018. године у оквиру шире радне групе коју би чинили представници државних органа.

Активност се реализује у погледу измене Закона о агенцијама. У складу са чланом 39. став 3. Закона о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС” бр. 18/16, 108/16, 113/17), којим се прописује обавеза да се до 1. јануара 2019. године донесе, у складу са одредбама овог закона, закон којим се уређује радноправни статус, плате и друга примања запослених у јавним агенцијама, Министарство је припремило Нацрт закона о изменама и допунама Закона о јавни агенцијама и Нацрт Закона о платама запослених у јавним агенцијама и другим организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, који су у складу са Пословником Владе, достављени надлежним министарствима ради давања мишљења.

2.2.6.4. Израдити механизме за праћење примене Кодекса понашања државних службеника. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Високи службенички савет је доношењем Одлуке о измени и допуни Кодекса понашања државних службеника од 16. марта 2015. године успоставио механизме за праћење примене Кодекса. Одређени су рокови и начин за извештавање.

Органи државне управе су дужни да Високом службеничком савету доставе извештај који садржи потребне податке и информације неопходне за праћење примене Кодекса понашања државних службеника и за унапређивање правила етичког поступања државних службеника. Високи службенички савет, након испитивања извештаја органа о примени

Кодекса понашања државних службеника, саставља свој извештај, најкасније до 31. марта за претходну годину. Извештај Високог службеничког савета садржи и предлог мера за унапређење поштовања Кодекса. Извештај Високог службеничког савета доставља се Министарству државне управе и локалне самоуправе, ради предузимања одговарајућих мера из његовог делокруга, а, по потреби, и другим органима.

Извештај о примени Кодекса понашања државних службеника за 2015. годину, достављен је Министарству државне управе и локалне самоуправе и објављен на интернет страници Службе за управљање кадровима.

Свим руководиоцима органа државне управе, службама Владе и стручним службама управних округа достављен је допис којим се подсећају на обавезу да до 31. јануара 2017. године доставе податке за 2016. годину о броју државних службеника у органу, броју поднетих притужби грађана на понашање државних службеника, врсти повреда Кодекса понашања државних службеника на које се у притужбама указује, податке о покренутих дисциплинским поступцима и изреченим дисциплинским мерама против државних службеника због повреде Кодекса понашања државних службеника, те оцену нивоа поштовања одредаба Кодекса од стране државних службеника. При том је указано да се сви подаци и информације који се у органима обрађују приликом сачињавања извештаја о примени Кодекса понашања државних службеника, достављају Високом службеничком савету, без навођења података о личности државних службеника обухваћених извештајем.

Високи службенички савет је на 10. седници од 3. фебруара 2017. године, формирао Радну групу са задатком да на основу извештаја органа државне управе, са подацима и информацијама неопходним за праћење Кодекса понашања државних службеника, сачини Нацрт извештаја о примени Кодекса понашања државних службеника у 2016. години, са предлогом мера за унапређење поштовања Кодекса, који би Високи службенички савет требало да размотри и усвоји до 31. марта 2017. године.

2017/2 Високи службенички савет је на 16. седници од 31. марта 2017. године, усвојио Извештај о примени Кодекса понашања државних службеника за 2016. годину, са предлогом мера за унапређење поштовања Кодекса.

Извештај о примени Кодекса понашања државних службеника за 2016. годину, достављен је Министарству државне управе и локалне самоуправе и објављен на интернет страници Службе за управљање кадровима www.suk.gov.rs.

2018/1: У складу са чланом 18а Кодекса понашања државних службеника, Високи службенички савет је свим руководиоцима органа државне управе, службама Владе и стручним службама управних округа крајем 2017. године упутио допис којим се подсећају на обавезу да до 31. јануара 2018. године доставе податке за 2017. годину о броју државних службеника у органу, броју поднетих притужби грађана на понашање државних службеника, врсти повреда Кодекса понашања државних службеника на које се у притужбама указује, податке о покренутих дисциплинским поступцима и изреченим дисциплинским мерама против државних службеника због повреде Кодекса понашања

државних службеника, те оцену нивоа поштовања одредаба Кодекса од стране државних службеника. Притом је посебно указано да се сви подаци и информације који се у органима обрађују приликом сачињавања извештаја о примени Кодекса понашања државних службеника, достављају Високом службеничком савету, без навођења података о личности државних службеника обухваћених извештајем.

Високи службенички савет је на 32. седници од 2. марта 2018. године, формирао Радну групу са задатком да на основу извештаја органа државне управе, са подацима и информацијама неопходним за праћење Кодекса понашања државних службеника, сачини Нацрт извештаја о примени Кодекса понашања државних службеника у 2017. години, са одговарајућим предлогом мера, а на 34. седници од 23. марта 2018. године, усвојио је Извештај о примени Кодекса понашања државних службеника за 2017. годину, са предлогом мера за унапређење поштовања Кодекса.

Извештај о примени Кодекса понашања државних службеника за 2017. годину, достављен је Министарству државне управе и локалне самоуправе и објављен на интернет страници Службе за управљање кадровима www.suk.gov.rs.

Високи службенички савет је 2. марта 2018. године донео Одлуку о изменама и допунама Кодекса понашања државних службеника, с циљем даљег унапређивања правила понашања и рада запослених у органима државне управе и односа државне управе и грађана.

Измене Кодекса понашања државних службеника резултат су потребе да се у областима борбе против корупције и заштите основних права, а у оквиру активности које произлазе из Акционог плана за Поглавље 23, предузму конкретне мере, како на нормативном плану, тако и у погледу имплементације.

У том смислу, Високи службенички савет је постојећа правила Кодекса изменио и допунио одредбама којима се наглашава обавеза професионалног и непристрасног односа државног службеника према грађанину. Нова правила експлицитно прописују дужност државног службеника да у свом раду има једнак приступ према свим странкама, без давања приоритета било коме из било којих разлога, сем професионалних. Он је дужан да при доношењу одлука поступа тако да свакој странци омогући да што лакше заштити и оствари своја права и правне интересе, водећи притом рачуна да то не буде на штету јавног интереса. Посебно је наглашено да државни службеник не сме својим понашањем, поступцима или речима да подстиче странке на давање, тј. да ставља до знања да очекује било коју корист од њих. Он, такође, не сме да предузима било које радње и поступке који би га довели у зависан положај или у обавезу враћања услуге неком физичком или правном лицу.

Упоредо са захтевом за унапређивањем односа са странкама, допуњена су и правила чији је циљ унапређење међусобних професионалних односа, забрана дискриминације и очување достојанства државног службеника у сфери полног живота. У том смислу, отклоњени су недостаци ранијег прописа, тако што је државним службеницима експлицитно забрањено свако понашање којем је циљ давање привилегија или стављање у

неповољнији положај у истој или сличној ситуацији због одређеног личног својства или ометање или онемогућавање другог државног службеника да под једнаким условима остварује права на раду или у вези с радом у органу. Забрањено је и свако вербално, невербално или физичко понашање које има за циљ или представља повреду достојанства државног службеника у сфери полног живота, а које изазива страх или ствара непријатељско, понижавајуће или увредљиво радно окружење. Кодексом је забрањено и понашање које представља злоупотребу права на тражење заштите од дискриминације или сексуалног узнемиравања, тзв. лажно пријављивање, које има за циљ дисквалификацију колега и сарадника. Лажно пријављивање постоји онда када не постоје разлози за покретање поступка за остваривање заштите, а државни службеник, који је тога свестан или је морао бити свестан, ипак покрене или иницира такав поступак да би за себе или другог прибавио материјалну или нематеријалну корист или да би другом државном службенику нанео штету.

Пратећи примену Кодекса, Високи службенички савет је уочио да број поднетих притужби грађана и покренутих дисциплинских поступака због непоштовања норми Кодекса понашања државних службеника не одражава реално стање квалитета рада у државној управи, те да је, у том смислу, потребно чинити више да се грађани информишу о могућностима исказивања својих примедба на рад органа државне управе и појединаца у њима. Стога је наведеним изменама и допунама Кодекса прописана обавеза органа да на одговарајући начин (објављивањем на веб-сајту, истицањем на огласној табли и сл.) обавесте грађане о понашању које имају право да очекују од државних службеника и о начину пријема притужби на понашање државних службеника. Истовремено, од органа се очекује и да унапређују начин пријема притужби грађана и начин мерења задовољства грађана пруженим услугама (кроз информисање, омогућавање пријема притужби путем веб-сајта, анкетирање корисника услуга и др.).

Одлука о изменама и допунама Кодекса понашања државних службеника објављена је у „Службеном гласнику Републике Србије” број 20/18, а ступила је на снагу 24. марта 2018. године.

2.2.6.5. Законом унапредити положај интерних ревизора и обезбедити функционалну и оперативну независност интерне ревизије и унапредити принципе финансијског управљања и контроле, као и функцију и послове Централне јединице за хармонизацију. (IV квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована. На Другој међувладиној конференцији Републике Србије и ЕУ, 14.12.2015. године у Бриселу отворено је преговарачко поглавље - Поглавље 32 Финансијски надзор. У оквиру Извештај о скринингу за Поглавље 32 – Финансијски надзор и Заједничке позиције Европске уније наведено је: „Правни оквир за ИФКЈ је увелико успостављен Законом о буџетском систему и подзаконским прописима за његово спровођење. Правни оквир за ИФКЈ би могао да се учини кохерентнијим тако што ће се боље повезати одредбе Закона о буџетском систему са подзаконским актима, као и

редовним ажурирањем приручника за финансијско управљање и контролу и приручника за интерну ревизију."

Планирано је унапређење оквира за рад интерне ревизије кроз допуну правилника и приручника о ИР, у оквиру Стратегије ИФКЈ на чијој се финализацији активно ради.

2017/2: Стратегија ИФКЈ са пратећим акционим планом усвојена је на седници Владе која је одржана 11. маја 2017. године.

2017/3: Формирана је радна група за интерну финансијску контролу која је задужена за праћење имплементације Акционог плана Стратегије ИФКЈ и годишње извештава Владу о спроведеним активностима, оствареним резултатима и могућим тешкоћама у реализацији циљева и мера и достављање предлога за елиминисање таквих тешкоћа.

2017/4: Започета је реализација Твининг пројекта „Подршка даљем унапређењу Интерне финансијске контроле" (Support to Further Development of Public Internal Financial Control (PIFC)) у оквиру којег су одржане две радионице „Нови Стандарди интерне ревизије" за овлашћене интерне ревизоре у јавном сектору са 40 полазника, организована је петодневна студијска посета за 10 представника Министарства финансија Републике Србије, у Француску, у Министарство финансија и привреде Републике Француске и урађена је Анализа стања ИФКЈ у Републици Србији, ради помоћи у остваривању циљева усвојене Стратегије ИФКЈ за период 2017. – 2020. године.

2018/1: Реализоване су четири радионице „Ефективни извештаји о ревизији" за овлашћене интерне ревизоре у јавном сектору са 87 полазника у оквиру активности Твининг пројекта „Подршка даљем унапређењу Интерне финансијске контроле" (Support to Further Development of Public Internal Financial Control (PIFC)).

2.2.6.6. Увести програмско буџетирање (оперативно и методолошко унапређење процеса планирања и припреме вишегодишњег буџета на свим нивоима власти). (I квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Програмско буџетирање је уведено на свим нивоима власти.

У складу са Законом о буџетском систему који је 2015. годину поставио као рок за прелазак свих буџетских корисника на централном и локалном нивоу на програмски буџет у циљу унапређења буџетског процеса, Парламент је усвојио буџет за 2015. годину као програмски буџет. Сви буџетски корисници су дефинисали програме, програмске активности и пројекте у складу са Инструкцијом за припрему програмског буџета коју је израдило Министарство финансија. У 2016. години сертифициковано је 6 тренера за програмски буџет и тренинг за програмски буџет је постао саставни део Општег програма стручног усавршавања државних службеника у оквиру Службе за управљање кадровима. Са последњим изменама

Закона о буџетском систему уведена је обавеза за све буџетске кориснике да извештавају о резултатима и учинцима програма, програмских активности и пројеката. Развили смо Инструкције за извештавање и према тој инструкцији буџетски корисници ће извештавати два пута годишње.

2.2.6.7. Спровести анализу процеса програмског буџетирања и идентификовати препоруке за унапређење. (I квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Анализа процеса програмског буџетирања је спроведена и препоруке за унапређење процеса су израђене.

2.2.6.8. Унапредити методологију програмског буџета и припрема новог упутства у складу са препорукама. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Методологија програмског буџета је унапређена и припремљено је ново упутство у складу са препорукама.

2017/2: Са последњим изменама Закона о буџетском систему уведена је обавеза за све буџетске кориснике да извештавају о резултатима и учиницима програма, програмских активности и пројеката. Развијена је Инструкција за извештавање и према тој инструкцији буџетски корисници ће извештавати два пута годишње.

2.2.6.9. Спровести обуке за државне службенике за унапређење програмског буџета. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. У сарадњи са Министарством финансија – Сектором за буџет, Служба за управљање кадровима је реализовала Тренинг тренера за програмски буџет за укупно 14 полазника из Министарства финансија. Полазници овог програма обуке за предаваче ће током године реализовати обуке у области програмског буџетирања за друге државне службенике у складу са Планом реализације општих програма Службе за управљање кадровима.

У периоду јул – септембар 2016. године извршене су припремне активности за реализацију другог модула програма Тренинг тренера за програмски буџет са представницима Министарства финансија. Реализација два тренинга у вези са израдом програмског буџета који ће уједно бити и завршни, сертификациони тренинзи за тренере, планирана су за октобар 2016. године.

У периоду **октобар - децембар** 2016. године шест запослених у Сектору буџета Министарства финансија, уз супервизијску подршку експерата са БЕП УСАИД пројекта, реализовали су два тренинга „Израда програмског буџета“ за укупно 35 државних службенике који се баве финансијско-материјалним пословањем у органима државне управе. Након успешно реализованих супервизијских тренинга који су представљали завршни део програма Тренинга тренера за програмски буџет, службеници су уврштени у базу тренера Службе за област програмског буџетирања чиме су обезбеђени услови за даљи системски пренос знања и вештина другим државним службеницима.

2017/1

Служба за управљање кадровима Владе Србије почев од фебруара започела је реализацију низа семинара у вези са програмским буџетирањем који су планирани у оквиру програмске области „Јавне финансије“ Програма општег континуираног стручног усавршавања државних службеника. Циљна група којој су семинари намењени су руководиоци унутрашњих јединица и државни службеници који раде на припреми, планирању, праћењу и извршењу буџета, док су предавачи државни службеници из Сектора буџета Министарства финансија који су завршили програм „Тренинг тренера у области програмског буџета“ уз подршку „USAD ВЕР“ пројекта 2016. Године.

У извештајном периоду одражана су два семинара „Припрема програмског буџета“ којима је присуствовало 32 полазника. Превасходни циљ семинара „Припрема програмског буџета“ је оспособљавање учесника да ефективно учествују у припреми програмског буџета, као и да ефективно користе програмски буџет као алат за боље управљање ресурсима и учинком. У оквиру програмске области „Јавне финансије“ у току фебруара за исту циљну групу одржано је четири додатна модула у вези са праћењем и извештавањем о учинку програма којима је присуствовало 75 државних службеника.

2017/2

У другом извештајном периоду реализоване су четири обуке „Програмски буџет - праћење и извештавање о учинку“ којима је присуствовало 85 државних службеника.

2017/3

У извештајном периоду одржана су три семинара „Припрема програмског буџета“ којима је присуствовало 49 полазника. Превасходни циљ семинара „Припрема програмског буџета“ је оспособљавање учесника да ефективно учествују у припреми програмског буџета, као и да ефективно користе програмски буџет као алат за боље управљање ресурсима и учинком. До октобра, у оквиру програмске области „Јавне финансије за исту циљну групу одржано је осам додатних модула у вези са праћењем и извештавањем о учинку програма којима је присуствовало 150 државних службеника

2017/4

У извештајном периоду одражана је 21. децембра 2017. обука „Припрема програмског буџета“ којем је присуствовало 35 полазника. Укупно је у току 2017. године овим обукама присуствовало 185 полазника, државних службеника који раде на материјално-финансијским пословима.

2018/1

С обзиром да је у јануару успостављена Национална академија за јавну управу, надлежност у вези са стручним усавршавањем државних службеника, преузета је од стране Службе за управљање кадровима, која је за потребе НА спроводила обуке до краја фебруара. У овом извештајном периоду није реализована обука из ове области.

2.2.6.10. Ојачати кадровске капацитете Централне јединице за хармонизацију (врши централно усмеравање, координира активности јавне интерне финансијске контроле) на тај начин што ће се новим Правилником о систематизацији и организацији радних места предвидети већи број радних места. (IV квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована

На активност утиче забрана запошљавања корисника јавних средстава у складу са одредбама Закона о буџетском систему и мерама фискалне консолидације.

2017/3: Донет је у августу 2017. године Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству финансија, којим је Сектор за интерну контролу и интерну ревизију добио додатна три извршилачка радна места.

2017/4: Није било активности у извештајном периоду.

2018/1: Није било активности у извештајном периоду.

2.2.6.11. Повећање броја обучених руководиоца и запослених у јавном сектору о суштини и значају система финансијског управљања и контроле и повећан број оспособљених интерних ревизора. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. У априлу 2016. године извршена је Основна обука из Финансијског управљања и контроле у трајању од пет радних дана, за 76 полазника из корисника јавних средстава.

Планирано је одржавање испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору за 01.06.2016. године.

Испит је положило 18 кандидата који су завршили обуку и стекли услове за полагање.

У октобру и новембру 2016. године извршена је Основна обука из Финансијског управљања и контроле у трајању од пет радних дана, за 187 полазника из корисника јавних средстава и

Основна обука из Интерне ревизије у трајању од седам радних дана, за 82 полазника из корисника јавних средстава.

Планирано је одржавање испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору за 22.12.2016. године.

Закључно са испитом који је обављен 22. децембра 2016. године, Република Србија има 330 сертификованих интерних ревизора.

2017/4: У новембру и децембру 2017. године извршена је Основна обука из Финанског управљања и контроле у трајању од пет радних дана, за 141 полазника из корисника јавних средстава.

Закључно са новембром 2017. године Република Србија има 348 сертификованих ревизора. Планирано је одржавање испита за стицање звања овлашћени интерни ревизор у јавном сектору за 25.12.2017. године за 25 нових кандидата.

2018/1: У фебруару 2018. године извршена је Основна обука из Финанског управљања и контроле у трајању од пет радних дана, за 51 полазника из корисника јавних средстава из Расинског округа, у Крушевцу.

2.2.7.1. Утврдити и спровести програм обуке за примену Закона о заштити узбуњивача за судије које поступају у предметима заштите узбуњивача. Утврдити и спровести програм обуке за примену Закона о заштити узбуњивача за запослене у јавној управи. (За обуку судија- IV квартал 2015. године. За обуку запослених у јавној управи - IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована, у складу са Акционим планом за ПГ 23. Програм обуке за примену Закона о заштити узбуњивача за судије које поступају у предметима заштите узбуњивача је развијен и спроводи се у оквиру континуираног тренинга, како је и планирано.

Програмом обуке Правосудне академије обухваћене су све судије, а обука је реализована у целини закључно са првим кварталом 2016. године. У току је напредна фаза обуке за судије које поступају у предметима заштите узбуњивача.

Програм обуке за узбуњиваче, уз подршку УСАИД, је започет у јануару 2015. а завршен у децембру 2015. године. Спровођен је у две фазе. Права фаза је укључивала укупно 44 семинара са 1477 учесника из Врховног касационог суда, апелационих, виших и основних судова, Управног суда, прекршајних судова и из Прекршајног апелационог суда (судије, судијски сарадници/помоћници, секретари). Обуком су били обухваћени и полазници Академије. Током друге фазе обуке је било 7 радионица на напредном нивоу кроз које прошло укупно 146 учесника.

Служба за управљање кадровима је у периоду **јануар – јун 2016. године** реализовала три обуке у вези са Законом о заштити узбуњивача, и то две обуке „Заштита узбуњивача – основна обука“ са укупно 38 полазника и једну обуку „Заштита узбуњивача – обука за овлашћена лица“ са укупно 11 полазника. Ове обуке су саставни део Програма општег континуираног стручног усавршавања државних службеника.

У периоду **октобар - децембар 2016.** године реализоване су три обуке у вези са применом Закона о заштити узбуњивача, и то: „Закон о заштити узбуњивача – основна обука“ у октобру за 17 државних службеника и „Заштита узбуњивача – обука за овлашћена лица“ у два термина у новембру месецу за укупно 70 овлашћених лица.

2017/1

У оквиру програмске области „Борба против корупције“ Програма општег континуираног стручног усавршавања планирана је реализација два програма у вези са применом Закона о заштити узбуњивача: „Закон о заштити узбуњивача – основна обука“ и „Закон о заштити узбуњивача – обука за овлашћена лица“. Први програм обуке је намењен свим државним службеницима, док је други намењен овлашћеним лицима за поступање по пријавама у вези са узбуњивањем.

У извештајном периоду реализован је један семинар „Закон о заштити узбуњивача – основна обука“ за укупно 19 државних службеника.

2017/2

У другом извештајном периоду реализован је један семинар „Закон о заштити узбуњивача – основна обука“ за укупно 15 државних службеника и један семинар „Закон о заштити узбуњивача – обука за овлашћена лица“ којем је присуствовало 15 полазника.

2017/3

У извештајном периоду реализована су два семинара „Закон о заштити узбуњивача – основна обука“ за укупно 34 државних службеника.

„Закон о заштити узбуњивача – обука за овлашћена лица“ је реализован једном са укупно 15 полазника.

2017/4 У извештајном периоду, 15. новембра 2017. реализована је основа обука о заштити узбуњивача, којој је присуствовало 12 полазника.

2018/1: С обзиром да је у јануару успостављена Национална академија за јавну управу, надлежност у вези са стручним усавршавањем државних службеника, преузета је од стране Службе за управљање кадровима, која је за потребе НА спроводила обуке до краја фебруара. У овом извештајном периоду није реализована обука из ове области.

2017/2: Правосудна академија, у сарадњи са удружењем Еутопија (издавач Пиштаљке), удружењем Алтерфакт и магазином Недељник реализује пројекат „Гласна пиштаљка“, уз финансијску подршку Делегације Европске уније у Републици Србији.

Циљ пројекта је да се допринесе борби против корупције у Србији и побољша примена Националне стратегије за борбу против корупције и Акционог плана за преговарање - Поглавља 23.

У оквиру пројекта ће бити организоване обуке за судије основних и виших судова и тужиоце из Србије. Напредни програм стартује од септембра 2017. године, а до сада је одржан један пилот-семинар 15. јуна 2017. године у просторијама Правосудне академије.

На семинару су учествовале судије Првог, Другог, Трећег основног суда у Београду, Вишег суда у Београду, као и шеста генерација корисника почетне обуке Правосудне академије.

2017/3: Одржане су још три напредне обуке на тему Примене Закона о заштити узбуњивача. Учесници су били судије, тужиоци и корисници почетне обуке ПА из београдске апелације. Обуке су држане у сали Правосудне академије у Београду.

2017/4: Прва у низу новог сета обука за судије и друге носиоце правосудних функција, са територије надлежности Апелационог суда у Новом Саду, на тему примене Закона о заштити узбуњивача, одржана је у среду, 15. новембра 2017. године у Апелационом суду у Новом Саду.

Друга у низу напредних обука за судије и сараднике, са територије надлежности Апелационог суда у Новом Саду, на тему примене Закона о заштити узбуњивача, одржана је у четвртак, 30.11.2017. године у Апелационом суду у Новом Саду.

Током обуке учесницима су представљени конкретни примери из досадашње судске праксе и студије случаја. Ова обука ће омогућити ефикаснији рад и бољу примену Закона о заштити узбуњивача, а истовремено ће допринети и бољем остваривању права узбуњивача.

Након сета обука у Новом Саду биће организоване обуке и за носиоце правосудних функција са територије надлежности Апелационог суда у Крагујевцу и Нишу.

Обуке реализује портал Пиштаљка-издавач Удружење Еутопија, у сарадњи са Правосудном академијом, Удружењем Алтерфакт и магазином Недељник у оквиру пројекта „Гласна Пиштаљка“, уз финансијску подршку Делегације Европске уније у Републици Србији.

Пројекат ће бити реализован кроз три компоненте којима треба да се осигура бољи приступ правди, заштита права узбуњивача те да се обезбеди ефикасан судски процес, али и да се у јавности повећа свест о важности активног учешћа грађана као узбуњивача.

2018/1: Правосудна академија, удружење Алтерфакт и магазин „Недељник“, уз подршку Европске уније, реализују пројекат под називом „Гласна пиштаљка“.

Један од главних циљева овог пројекта је повећање заштите и права узбуњивача, а у оквиру тог пројекта се реализују едукације носилаца правосудних функција.

Током извештајног периода су у Крагујевцу и Новом Пазару на тему примене Закона о заштити узбуњивача, организоване две једнодневне напредна обука за судије, судијске помоћнике и тужиоце апелационих, основних и виших судова. Током обуке су представљени конкретни примери из досадашње судијске праксе и студије случаја, са циљем ефикаснијег рада и боље примене поменутог закона.

Обуке су одржале судије Врховног касационог, Апелационог и Вишег суда у Београду које имају дугогодишње искуство у раду.

2.2.7.2. Спровести кампању ради подизања нивоа свести о значају узбуњивања и коришћења канала за пријављивање незаконитог деловања. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Овлашћени предавачи које је ангажовала Правосудна академија одржали су преко 50 обука за судије свих виших и апелационих судова на територији Републике Србије. Поред наведеног, на позитивну реакцију јавности наишла је добро организована и спроведена ТВ кампања о значају узбуњивања.

2.2.7.3. Праћење спровођења Закона о заштити узбуњивача кроз израду годишњег извештаја Министарства надлежног за послове правосуђа сачињеног на основу периодичних извештаја надлежних институција о случајевима поступања у вези са узбуњивањем и измена прописа уколико се укаже потреба за тим. (Једном годишње, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. Израђен је годишњи извештај сачињен на основу периодичних извештаја надлежних институција о случајевима поступања у вези са узбуњивањем и објављен на веб-сајту Министарства правде.

Линк: <http://www.mpravde.gov.rs/tekst/14518/finalni-izvestaj-o-godinu-dana-primene-zakona-o-zastiti-uzbunjivaca.php>

Други годишњи извештај о случајевима поступања у вези са узбуњивањем је тренутно у изради.

2018/1: Нема промена. Очекује се да ће Други годишњи извештај о случајевима поступања у вези са узбуњивањем бити завршен у другом кварталу 2018. године.

2.2.8.1. Изменити Закон о јавним набавкама у правцу квалитетнијег спровођења начела јавних набавки, и даљег усклађивања са правним тековинама ЕУ. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. У складу са Стратегијом развоја јавних набавки у Републици Србији за период 2014 – 2018 („Службени гласник РС“, број 122/14) и Акционим планом за имплементацију Стратегије за период 2014 – 2015, Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“, број 68/15) је усвојен 31. јула 2015. године, а ступио је на снагу 12. августа 2015. године.

Изменама и допунама Закона о јавним набавкама извршено је даље усклађивање са следећим директивама Европске уније:

- Директива Европског парламента и Савета 2014/24/ЕУ од 26. фебруара 2014. године о јавним набавкама и о стављању ван снаге Директиве 2004/18/ЕЗ
- Директива Европског парламента и Савета 2014/25/ЕУ од 26. фебруара 2014. године о набавкама наручилаца који обављају делатности у области водопривреде, енергетике, саобраћаја и поштанских услуга и стављању ван снаге Директиве 2004/18/ЕЗ
- Директива 2007/66/ЕЗ Европског парламента и Савета од 11. децембра 2007. године о измени директиве Савета 89/665/ЕЕЗ и 92/13/ЕЕЗ у вези са побољшањем успешности поступака правне заштите који се односе на склапање уговора о јавној набавци

2.2.8.2. Спровести анализу ефеката примене свих механизма за праћење, надзор и контролу јавних набавки и у складу са анализима извршити корекције кроз измене и допуне Закона о јавним набавкама и дати препоруке у погледу других прописа повезаних са овим законом. Усвојити нови Закон о јавним набавкама како би се отклонила ограничења за пуну примену мера за праћење, надзор и контролу Закона. (За анализу: II квартал 2017. За закон: IV квартал 2017.)

Активност је готово у потпуности реализована.

Анализа ефеката примене свих механизма за праћење, надзор и контролу јавних набавки спроведена је коришћењем Таекс краткорочне техничке помоћи у року који је предвиђен акционим планом за ПГ 23.

2018/1: Статус активности непромењен. Усвајање новог Закона о јавним набавкама је померено за 2. квартал 2018. године, у складу са Акционим планом за спровођење Стратегије развоја јавних набавки за 2018. годину, као и усвојеним трећим ревидираним Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ.

2017/4: Прилог Министарства финансија

У погледу активности под редним бројем 2.2.8.2, који се односи на “усвајање новог закона о јавним набавкама”, поводом Предлога закључка Владе којим се усваја Акциони план за спровођење Стратегије развоја јавних набавки у Републици Србији за 2018. годину (Акциони план), дато је мишљење да је у Акционом плану, када се ради о области унапређење регулаторног оквира, као рок за реализацију активности:

1) Спровођење јавне расправе о нацрту новог ЗЈН и доношење истог предвиђен је Q1/2018. Наиме, нове директиве ЕУ у овој области редвиђају постепено увођење електронских јавних набавки, мишљења смо да као рок за реализацију наведених активности треба предвидети Q2/2018;

2) Доношење подзаконских прописа у вези са новим ЗЈН, такође је предвиђен Q1/2018 а с обзиром на нови рок предложен за доношење новог ЗЈН, мишљења смо да као рок за реализацију наведене активности треба предвидети Q4/2018, што ће омогућити да се у периоду од дана ступања на снагу до почетка примене овог закона донесу подзаконски акти потребни за његово извршавање.

2018/1: Прилог Министарства финансија

Закључком о усвајању Акционог плана за спровођење Стратегије развоја јавних набавки у Републици Србији за 2018. годину („Службени гласник РС“, број 120/17 – у даљем тексту: Акциони план) наведени су нови рокови за извршење активности која се односи на „усвајање новог закона о јавним набавкама“.

Акционим планом предвиђене су следеће активности/рокови за њихово извршавање:

1) Спровођење јавне расправе о нацрту новог ЗЈН – Q2/2018,

2) Доношење новог ЗЈН - Q2/2018,

3) Доношење подзаконских прописа за спровођење новог ЗЈН – Q4/2018

Нацрт ЗЈН је припремљен и у току је завршено усаглашавање ставова о појединим питањима која су уређена овим законом са релевантним институцијама у области јавних набавки (Управа за јавне набавке и Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки). Након тога очекује се спровођење јавне расправе о нацрту наведеног закона.

2.2.8.3. Ојачати кадровске и техничке капацитете Управе за јавне набавке на основу претходно спроведене анализе постојећих капацитета нарочито у погледу: - организационе структуре, -броја и положаја запослених, -нивоа обучености, - техничких капацитета. (За анализу-IV квартал 2015. године; За јачање кадровских капацитета - II квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована. У складу са акционим планом за ПП 23, Управа за јавне набавке је спровела анализу потреба за људским и техничким капацитетима организације крајем 2015. године.

Управа за јавне набавке започела је реализацију активности која се односи на јачање капацитета. Дописом од 31. марта Управа за јавне набавке је упутила захтев Министарству финансија за додатним средствима из буџета за 2017. годину на апропријацијама: 411, 412 и 512 у циљу ојачавања кадровских и административних капацитета.

Статус активности је остао непромењен у односу на претходни извештајни период.

2017/2 Управа за јавне набавке је добила позитивно мишљење Министарства финансија на предлог да се у Управи за јавне набавке повећа број запослених лица са 28 на 36. Усвајање Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе ће то омогућити. Процес усвајања ове одлуке је у току.

2017/3 Одлука о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе усвојена је и објављена у Службеном гласнику 1. јула 2017. године („Службени гласник РС“, број 61/17). Управи за јавне набавке је омогућено да, у складу са финансијским средствима, повећа број извршиоца са 28 на 36.

2017/4 Управа за јавне набавке је доставила надлежним органима на мишљење Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи за јавне набавке усклађеним са Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе.

2018/1: Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Управи за јавне набавке је усвојен. Влада Републике Србије је дала сагласност на Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Закључком 05 број 110-34/2018 од 11. јануара 2018. године.

2.2.8.4. Формирање јединствене базе података о предузетим мерама о праћењу, надзору и контроли јавних набавки код свих релевантних институција као и о исходима тих мера, које администрира Управа за јавне набавке. (IV квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована.. .

Прилог Управе за јавне набавке: Активност није реализована у складу са роком планираним у акционом плану због ограничених финансијских средстава за реализацију пројектних активности у првој половини године.

Прилог Министарства финансија: Чланом 5. Меморандума о сарадњи (потписан у априлу 2014. године између: Управе за јавне набавке, Министарства финансија, Министарства привреде, Државне ревизорске институције, Агенције за борбу против корупције, Савета за борбу против корупције, Комисије за заштиту конкуренције и Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки) предвиђено је формирање заједничке базе података о поднетим пријавама којима се указује на постојање корупције у јавним набавкама, предузетим мерама, као и о исходу спроведених поступака по тим пријавама. Структура и врста података који се уносе у електронску базу, као и начин и овлашћења за приступ подацима, утврђује се посебним протоколом.

2017/1 Прилог Управе за јавне набавке: Започето је са реализацијом активности.

2017/2 Реализација активности је у току.

2017/2 Прилог Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки: Републичка комисија није главни носилац ове активности. Од главног носиоца обавештени смо да је започето са реализацијом активности, те ће Републичка комисија учествовати у реализацији након добијања конкретних захтева и упутстава од стране главног носиоца, а у складу са природом поступка заштите права.

2017/3 Прилог Управе за јавне набавке: Реализација активности је у току.

2017/4 Прилог Управе за јавне набавке: Реализација активности је у току.

2018/1 Прилог Управе за јавне набавке: Реализација активности је у току.

2.2.8.5. Праћење примене мера надзора и контроле у јавним набавкама. (Континуирано, почев од 2016. године)

Активност се успешно реализује, у складу са акционим планом за ПГ 23. Управа за јавне набавке је поднела посебан годишњи извештај о спроведеном надзору над применом Закона о јавним набавкама Влади и одбору Народне скупштине надлежном за финансије, у року прописаним законом односно, до 30. априла текуће године за претходну годину.

Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки је поднела годишњи извештај о раду Републичке комисије за 2015. годину одбору Народне скупштине надлежном за финансије, у којем су садржани подаци који се односе на примену Закона о јавним набавкама. Извештај за 2016. ће бити поднет у року прописаном законом, а то је 31. март 2017.

2017/2 Активност је реализована у складу са акционим планом за ПГ 23 и у 2017. години. Управа за јавне набавке је поднела посебан годишњи извештај о спроведеном надзору над применом Закона о јавним набавкама Влади и одбору Народне скупштине надлежном за финансије, у року прописаним законом односно, до 30. априла текуће године за претходну годину.

2017/2: Активност је реализована у складу са акционим планом за ПГ 23. Републичка комисија за заштиту права у поступцима јавних набавки је поднела годишњи извештај о свом раду за 2016. годину у року прописаном законом тј. до 31. марта 2017. године.

2.2.8.6. Спровести обуке за припаднике полиције, тужиоце и судије како би се случајеви корупције у јавним набавкама ефикасније процесуирали- компатибилно са Стратегијом финансијских истрага. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Управа за јавне набавке на годишњем нивоу спроводи обуку за припаднике полиције и тужиоце у циљу ефикаснијег процесуирања случајева корупције у јавним набавкама. Обука је одржана у 2015. години, а у плану је одржавање обуке у 2016. години и надаље. Обука је спроведена 8. децембра 2016. године.

Од другог квартала 2014. године, **Правосудна академија** континуирано спроводи обуке за судије и тужиоце у овој области. Укупно је одржано 10 семинара на територији Србије, базичних и напредних за око 250 учесника. Од трећег квартала 2016. године је планирана обука која би као учеснике укључила и полицију, уз договорену сарадњу са Одељењем за стручно образовање и обуку Министарства унутрашњих послова.

У другој половини септембра се одржава обука на тему финансијских истрага у области злоупотребе јавних набавки за судије, тужиоце и полицију на територији нишке апелације. Такође је планирано одржавање округлог стола са истом темом за предаваче Академије у овој области са говорницима из САД (федерални судија и тужилац) у октобру месецу.

У новембру месецу је одржана обука за припаднике полиције (СБПОК) и виших тужилаштава са територије новосадске апелације у области корупције, са освртом на злоупотребе у јавним набавкама. Посебна пажња је посвећена иницирању и вођењу финансијске истраге, формирању посебних ударних група, као и будућим тужилачким одељењима за борбу против корупције. Такође је представљен рад, надлежности и базе података ДРИ и Пореске полиције, као и других релевантних државних органа. Почетком новембра месеца је одржан тренинг тренера за седам тужилаца за будуће обуке у области корупције, са посебним акцентом на злоупотребе у поступцима јавних набавки.

Мисија ОЕБС у Србији је организовала 4 обуке на тему злоупотребе у поступцима јавних набавки за припаднике полиције и тужилаштва. Академија није била укључена у израду овог програма.

Републичка комисија за заштиту права понуђача је у мају 2016. одржала радионицу о примени директиве 2009/81/ЕЗ (набавке у области одбране) којој су присуствовали и представници Министарства одбране и Министарства унутрашњих послова.

2017/1: Прилог **Правосудне академије**

Америчка амбасада, односно њен програм ОПДАТ и мисија ОЕБС у Србији су подржали у фебруару месецу организовање тренинга тренера тужилаца који их припрема за држање обука тужиоцима и полицији на тему злоупотребе у поступцима јавних набавки. Током ове тродневне обуке девет тужилаца је обучено и добили су сертификате.

2017/2: У извештајном периоду су Америчка амбасада, односно њен програм ОПДАТ и мисија ОЕБС у Србији подржали одржавање три тродневне обуке за тужиоце, судије, полицију, представнике УЈН и Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, као и представнике ДРИ и Пореске управе на тему процесуирања предмета злоупотребе у поступцима јавних набавки. На наведеним обукама у Новом Саду, Вршцу и Крагујевцу су као предавачи, поред америчких тужилачких помоћника и ФБИ агената, учествовали и тужиоци из Србије који су прошли програм тренинга тренера завршен у претходном извештајном периоду. Овим обукама је укупно присуствовало око 95 учесника.

2017/3: Стање непромењено.

2017/4: Правосудна академија, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији и ОПДАТ при Америчкој амбасди је реализовала у оквиру пројекта Превенција и борба против корупције: Модул 2 два тродневна семинара на тему проактивне истраге у области јавних набавки од 07. до 08. новембра 2017. у хотелу „Тами“ у Нишу (28 учесника) и од 27. до 29. новембра 2017. у Новом Саду (27 учесника). Предавачи су били Емилија Милосављевић, заменик тужиоца за организован криминал, Иван Симоновић, заменик вишег јавног тужиоца у Нишу, Ксенија Дајановић, заменик Вишег јавног тужиоца у Новом Саду, Биљана Синановић, судија Врховног касационог суда, Walter Perkel, Стални правни саветник, ОПДАТ-Србија и Ameet Kabrawala, Стални правни саветник, ОПДАТ-Србија. Циљна група су били носиоци јавнотужилачких функција и судије са подручја нишке и новосадске апелације, запослени у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције.

Циљ обуке је да учесницима пружи потребна знања и практична искуства у вези са применом КЗ и Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције; развијање вештина критичког размишљања и решавања проблема у вези са анализом предмета и доказа; развијање вештина вођења истрага, финансијских и тужилачких вештина; развијање вештине рада у ударним групама и вештине управљања предметима, укључујући и вештине које су

потребне за надзирање, руковођење и координацију истрага; развијање основног разумевања проблема у вези са истрагама и процесуирањем предмета злоупотреба у вези са јавним набавкама.

2018/1: Правосудна академија, по програму сталне обуке за 2018. годину, наставила је програм специјалистичких обука.

Едукације се организују за носиоце јавнотужилачких функција, судије, судијске помоћнике и тужилачке сараднике, представнике полиције и запослене у институцијама који су Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције дефинисани као “службеници за везу”, који од 01. марта 2018. године почињу са радом у специјалним одељењима/ ударним групама.

Обуке се обављају као део активности у оквиру пројекта „Превенција и борба против корупције“ који се финансира из претприступних фондова ИПА 2013 програма ЕУ за Србију, а у сарадњи са Министарством правде Републике Србије и Републичким јавним тужилаштвом.

Током извештајног периода реализоване су следеће обуке:

- Три једнодневна семинара на тему *„Превенција и борба против корупције: Модул 1 - примена КЗ и прописа из области привреде и финансија“*
- Два тродневна семинара на тему *„Превенција и борба против корупције: Модул 2 - Проактивне истраге у области јавних набавки“*
- Шест тродневних семинара на тему *„Превенција и борба против корупције: Модул 3 - вођење финансијских истрага у борби против корупције“*
- Једна дводневна радионица у Београду за судије и тужиоце београдске апелације на тему Финансијске и кривичне истраге и оцена доказа, на којој је био и гостујући предавач, истражни судија из Белгије који је представио успешне студије случаја.

2017/1: Прилог **Управе за јавне набавке**

Једна обука/радионица за представнике полиције, тужилаштва и судова у области јавних набавки спроведена је 9. фебруара ове године, а још две су планиране за април 2017. године.

2017/2 У претходном периоду одржане су четири обуке/радионице за представнике полиције, тужилаштва и судова у области јавних набавки. Две обуке/радионице су одржане у Новом Саду 10-12. априла и Руми 20-21. априла, а две обуке/радионице су одржане у Вршцу 7-9. јуна, односно у Крагујевцу 26-28. јуна 2017. године.

2017/3: Прилог Управе за јавне набавке: Статус активности је исти као у предходном извештајном периоду.

2017/4 Прилог Управе за јавне набавке: У претходном периоду одржане су две обуке/радионице за представнике полиције, тужилаштва и судова у области јавних набавки на којем су учешће узели и представници Управе за јавне набавке. Једна је организована у Нишу 7-9. новембра, а друга у Суботици 27-29. новембра.

2018/1 Прилог Управе за јавне набавке: У претходном периоду одржана је једна обука/радионица за представнике полиције, тужилаштва и судова у области јавних набавки са темом „Проактивна истрага случајева корупције, финансијске преваре и привредног криминала“, на којем су учешће узели и представници Управе за јавне набавке. Обука је одржана у Врњачкој бањи од 29. до 31. јануара 2018. године.

2017/2 Прилог Републичке комисије за заштиту права понуђача

Активност се реализује. Представник Републичке комисије учествовао је на координационом састанку о злоупотребама у области јавних набавки 9. фебруара 2017.те који су заједнички организовали канцеларија Министарства правде САД и Мисија ОЕБС у Београду као и на follow-up састанку који је одржан у Руми. На састанку су, између осталих били присутни представници МУП-а, тужилаштва, Врховног Касационог суда. Искуства са ових састанака послужиће као основа за припрему обуке за припаднике полиције, тужиоце у предстојећем периоду.

2.2.8.7. Унапређење Портала јавних набавки увођењем нових опција у циљу даљег јачања транспарентности поступака јавних набавки и унапређења учешћа јавности у праћењу трошења буџетских средстава. (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. У складу са акционим планом за ПГ 23 Портал јавних набавки (<http://portal.ujn.gov.rs/>) унапређен је увођењем нових садржаја и надоградњом система за претрагу набавки (могућност објављивања планова набавки наручилаца, објављивање набавки које се спроводе по међународним процедурама, енглеска верзија Портала, омогућавање вођења регистра јавних уговора, израда система за извештавање и унапређење претраге докумената објављених на Порталу).

2.2.9.1. Влада ставља на дневни ред све извештаје Савета за борбу против корупције, Управе за јавне набавке, Комисије за права понуђача, ДРИ, Агенције за приватизацију, НБС, финансијске инспекције. (Континуирано)

Активност није реализована.

Влада је на својој 126. седници од 29. маја 2015. године, на предлог Одбора за привреду и финансије, на основу члана 46. став 1. Закона о јавним агенцијама („Службени гласник РС”, бр. 18/05 и 81/05 - исправка) и члана 43. став 3. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 - УС и 44/14), на предлог Министарства привреде, донела Закључак којим се прихвата Извештај о раду Агенције за приватизацију за 2014. годину, који је донео Управни одбор Агенције за приватизацију на седници од 26. фебруара 2015. године.

2017/1: Статус активности непромењен у односу на претходни извештајни период.

2017/2: Влада је, на својој 45. седници од 23. марта 2017. године, на предлог Министарства финансија, донела Закључак о прихватању Годишњег извештаја о раду буџетске инспекције за 2016. годину.

Предлагач Закључка је Министарство финансија.

2017/3: Нема промена.

2017/4: Нема промена.

2018/1: Нема промена.

Савет за борбу против корупције: Влада није обавестила Савет за борбу против корупције да је стављала на дневни ред било који извештај Савета за борбу против корупције.

2.2.9.2. Анализа ризика од корупције у примени нових закона о стечају и приватизацији, као и важећег Закона о јавно-приватном партнерству и Закона о јавним предузећима и измене и допуне закона у складу са резултатима анализе. (За анализу - III квартал 2015. године; За измене и допуне – почев од IV квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована. Како би се на најбољи и најефикаснији начин превазишле потешкоће у раду јавних предузећа, приступило се изради измена и допуна Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 116/13 - аутентично тумачење и 44/14 - др. закон). Међутим, како су измене превазилазиле више од половине чланова основног прописа, у складу са Јединственим методолошким правилима за израду прописа („Службени гласник РС“ број 21/10) израђен је **нови Закон о јавним предузећима** („Службени гласник Републике Србије“ број 15/16), који је Народна скупштина Републике Србије донела 24. фебруара 2016. године, а који је ступио на снагу 4. марта 2016. године. Основни разлог доношења новог Закона о јавних предузећима је ефикаснија контрола јавних предузећа, повећање финансијских перформанси јавних предузећа, ефикасније

планирање пословних активности и унапређење корпоративног управљања, придржавање рокова за доставу законом прописаних докумената и већа транспарентност у пословању.

Један од циљева закона је професионализација рада и повећање ефикасности управљања, како на републичком, тако и локалном нивоу.

Новим Законом о јавним предузећима прецизирани су и поштрени услови за избор чланова надзорног одбора и директора, како у погледу радног искуства тако и одговорности. Прецизиране су и допуњене одредбе о условима које треба да испуњава директор, поступку избора директора, као и одговорности директора.

У случају да не остваре пројектоване пословне резултате, уводе се додатне мере за њихово разрешење, као и казнене одредбе. На овај начин прихваћене су неке иницијативе Агенције за борбу против корупције, које су се односиле на овај поступак. Увођењем казних одредби, односно прекршаја, директно се повећава степен контроле у пословању јавног предузећа, као и пословна одговорност јавног предузећа приликом испуњавања законом прописаних обавеза.

Примена закона у делу који се односи на поступак за именовање директора проширена је и на директоре јавних предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе, што до сада није био случај, имајући у виду да је њихово именовање вршено у складу са Законом о раду.

Новим законом је прописано да период обављања функције вршиоца дужности директора не може бити дужи од једне године, као и да исто лице не може бити постављено за вршиоца дужности директора два пута.

Укинут је извршни одбор као још један (сувишни) колективни орган, а предвиђено је да директор бира извршне директоре, чиме се персонализује одговорност како директора, тако и извршних директора. Наведено је предложено јер је у досадашњој примени закона са дводомним управљањем и постојањем извршног одбора као колективног органа долазило до злоупотребе надлежности у обављању послова.

Прецизиране су и проширене надлежности Комисије за ревизију. Поред тога, утврђено је да је независни члан надзорног одбора председник Комисије за ревизију, а најмање један члан Комисије мора бити лице које има звање овлашћеног ревизора или које има одговарајућа знања и радно искуство у области финансија и рачуноводства.

Предвиђена је обавеза доношења дугорочног и средњорочног плана пословне стратегије и развоја, уз сагласност Владе, надлежног органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе, у року од годину дана од дана доношења закона. Повезивањем краткорочних и дугорочних циљева планирања са пословном стратегијом предузећа, реалније ће се планирати индикатори пословања, што ће утицати и на квалитет извештавања и јасније сагледавање оперативности пословања јавних предузећа.

Везано за анализу примене **Закона о приватизацији** („Службени гласник РС“, бр. 83/14), који је ступио на снагу 13. августа 2014. године, са аспекта ризика на корупцију, указујемо на примену одредбе члана 13. Закона о приватизацији, којим је прописано да Агенција за

приватизацију (у даљем тексту: Агенција), пре закључења уговора, прибавља од надлежне организације за спречавање прања новца мишљење о непостојању сметњи на страни купца, односно стратешког инвеститора за закључивање уговора. Примена наведеног члана је знатно смањила могућност корупције у поступку приватизације.

У 2015. години Агенција је, пре закључења уговора, доставила Управи за спречавање прања новца укупно 48 захтева за мишљење о непостојању сметњи на страни купца (од чега је у IV кварталу достављено 19 захтева), односно стратешког инвеститора за закључивање уговора. По свих 48 захтева, односно уговора, Управа за спречавање прања новца је доставила позитивна мишљења.

Одредбом члана 31. Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији („Службени гласник РС”, број 112/15), прописано је да Агенција основана Законом о Агенцији за приватизацију („Службени гласник РС”, бр. 38/01, 135/04, 30/10, 115/14 и 89/15 - др. закон), престаје са радом 1. фебруара 2016. године, као даном почетка примене овог закона и извршавање њених обавеза преузело је Министарство привреде.

Како у I кварталу 2016. године није било закључења уговора о продаји, Министарство привреде није доставило Управи за спречавање прања новца захтеве за мишљење о непостојању сметњи на страни купца, односно стратешког инвеститора за закључивање уговора.

Када је у питању анализа одредаба прописа којим се регулишу поступци стечаја, са аспекта ризика на корупцију, у циљу отклањања елемената који у пракси могу изазвати злоупотребе, односно могућност корупције, **Законом о изменама и допунама Закона о стечају** („Службени гласник РС”, бр. 83/14) предвиђено је, да се повезана лица намирују у последњем - четвртном исплатном реду, као и немогућност да бирају и буду бирања у скупштину и одбор поверилаца. Истовремено, законом су установљене веће обавезе стечајног управника, тако што је у оквиру делокруга послова проширен круг обавеза стечајног управника и на побијање правних радњи, увек када је то неопходно.

Закон о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС“, број 15/16), који је ступио на снагу 4. марта 2016. године, огледа се у потреби даљег регулисања и унапређења појединих одредаба Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, након четири године његове имплементације, даљег усклађивање са правним тековинама ЕУ, као и јачања улоге министарства надлежног за послове финансија у процесу одобравања и уговарања пројеката јавно-приватног партнерства у циљу контроле фискалних и финансијских ризика које ови пројекти потенцијално и имплицитно намећу.

У извештајном периоду (III квартал 2016. године) извештај остаје непромењен, осим у делу које се односи на примену одредбе члана 13. Закона о приватизацији. Наиме, у 2016. години, закључно са 12. септембром 2016. године, Министарство привреде је пре закључења

уговора, доставило Управи за спречавање прања новца укупно 3 захтева за мишљење о непостојању сметњи на страни купца, односно стратешког инвеститора за закључивање уговора. По сва 3 захтева, односно уговора, Управа за спречавање прања новца је доставила позитивна мишљења.

У IV кварталу 2016. године, статус спровођења активности је непромењен.

2017/1: У посматраном периоду, тј. у првом кварталу 2017. године, закључно са 3. мартом 2017. године, Министарство привреде је пре закључења уговора доставило Управи за спречавање прања новца укупно 1 захтев за мишљење о непостојању сметњи на страни купца, по којем је Управа за спречавање прања новца доставила позитивно мишљење.

Закон о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 104/16 од 23. децембра 2016. године, огледа се у потреби даљег регулисања и унапређења појединих одредаба Закона (кроз проналажење прецизнијих формулација за одређене одредбе, засноване на досадашњој имплементацији Закона, чиме се постиже усаглашавање са другим прописима, јасно разумевање и ефикаснија примена у пракси и онемогућава погрешно тумачење), увођења боље контроле финансијских утицаја пројеката јавно-приватног партнерства (будући да овакви пројекти потенцијално доводе до фискалних и финансијских ризика из разлога комплексности пројекта, његове вредности и дужине трајања и у складу са тим, контрола се постиже кроз неопходне елементе који су садржани у предлогу пројекта, односно елементе у јавном уговору, који свакако пролазе кроз процедуре одобравања од стране надлежних органа, али и вршења надзора над реализацијом јавних уговора од стране министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија) и усклађивања са међународним стандардима и најбољом међународном праксом.

Уредба о начину давања концесије у фазама, коју је донела Влада Републике Србије објављена је у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 1/17 од 6. јануара 2017. године.

Прилог **Народне скупштине**: Закон о изменама и допунама Закона о Агенцији за лицензирање стечајних управника усвојен је на седници Народне скупштине 23. октобра 2015. године („Службени гласник РС“, бр. 84/04, 104/09 и 89/15).

Закон о изменама и допунама Закона о приватизацији усвојен је на седници Народне скупштине 29. децембра 2015. године („Службени гласник РС“, бр. 83/14, 46/15, 112/15 и 20/16 – др. пропис).

Закон о јавним предузећима усвојен је на седници Народне скупштине 24. фебруара 2016. године („Службени гласник РС“, број 15/16).

Закон о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама усвојен је на седници Народне скупштине 24. фебруара 2016. године („Службени гласник РС“, бр. 88/11 и 15/16).

Влада је поднела Предлог закона о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, 6. децембра 2016 године, са предлогом да се донесе по хитном поступку. Овај закон је на дневном реду Шесте седнице Другог редовног заседања Народне скупштине која је почела 12. децембра 2016. године.

У 2016. години, Народној скупштини нису поднети предлози закона о изменама и допунама закона о стечају, приватизацији и јавним предузећима.

2017/2 Приликом доношења новог **Закона о јавним предузећима**, који је ступио на снагу 4. марта 2016. године, узете су у обзир неке иницијативе Агенције за борбу против корупције, нпр. у случају да не остваре пројектоване пословне резултате, уведене су додатне мере за разрешење чланова Надзорног одбора и директора, као и казнене одредбе. Увођењем казних одредби, односно прекршаја, директно се повећава степен контроле у пословању јавног предузећа, као и пословна одговорност јавног предузећа приликом испуњавања законом прописаних обавеза.

С обзиром да је Закон на снази тек нешто више од годину дана, у току је сагледавање његове примене, односно сагледавање које би одредбе закона евентуално представљале ризик од корупције.

Такође, планирано је да у сарадњи са Саветом за борбу против корупције урадимо Анализу ризика од корупције у примени новог Закона о јавним предузећима. Савет за борбу против корупције је стручно-саветодавно тело Владе, чији је задатак, између осталог, да сагледа активности у борби против корупције, као и да даје иницијативе за доношење прописа, програма и других аката и мера у овој области, а такође је један од носилаца активности 2.2.9.2. из Акционог плана за Поглавље 23. Рок за завршетак наведене анализе би био IV квартал 2017. године, док би рок за усвајање измена и допуна закона, уколико се за тим укаже потреба, био IV квартал 2018. године.

Закон о изменама и допунама **Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама** ступио је на снагу 31. децембра 2016. године. Планирана је, у сарадњи са Саветом за борбу против корупције израда, Анализе ризика од корупције у примени Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама. Планирани рок за измену закона је IV квартал 2017. године, па је у наведеном року планирана и израда тражене анализе.

Новим **Законом о приватизацији** („Службени гласник РС”, број 83/14), који је ступио на снагу у августу 2014. године, као и изменама и допунама овог закона у 2015. години („Службени гласник РС”, бр. 46/15 и 112/15), након анализе прописа који регулишу област

приватизације са аспекта ризика на корупцију, уређен је поступак и контрола поступка приватизације у циљу отклањања ризика на корупцију.

Везано за анализу примене Закона о приватизацији, са аспекта ризика на корупцију, указујемо на примену одредбе члана 13. Закона о приватизацији, којим је прописано да Министарство привреде, прибавља од надлежне организације за спречавање прања новца мишљење о непостојању сметњи на страни купца, односно стратешког инвеститора за закључивање уговора. Примена наведеног члана је знатно смањила могућност корупције у поступку приватизације.

С тим у вези, у 2017. години, закључно са 20. јуном 2017. године, Министарство привреде је пре закључења уговора доставило Управи за спречавање прања новца укупно 2 захтева за мишљење о непостојању сметњи на страни купца, по којем је Управа за спречавање прања новца доставила позитивно мишљење.

Поред наведеног, Радна група за израду Нацрта закона о изменама и допунама **Закона о стечају** је припремила текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о стечају, којим се отклањају недостаци постојећег закона, у циљу онемогућавања корупције.

Очекује се ускоро да се преда наведени материјал, како би ушао у процедуру усвајања, и његово доношење ће бити у току 2017. године.

2017/3:

Савет за борбу против корупције се у два наврата (август 2016. године и јануар 2017. године) дописом обратио Министарству привреде, ради одржавања састанка у вези са тачком 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23.

Оба пута ово министарство контактирало је (телефоном и путем електронске поште) Савет за борбу против корупције, како би се у термину прихватљивим за обе институције састанак одржао.

Међутим, састанак се до данас није одржао, из разлога који нису на страни овог министарства.

На захтеве Министарства привреде за организовањем састанка, Савет за борбу против корупције је у мају 2017. године, електронским путем тражио да Министарство привреде достави анализе које је урадило, а које се односе на законе обухваћене тачком 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23.

Министарство привреде је обавестило Савет да не поседује капацитете довољне за израду анализа ризика од корупције, док, са друге стране, одговарајућа стручна знања и капацитете поседују управо Савет за борбу против корупције и Агенција за борбу против корупције. Наиме, тачка 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23 обухвата анализу ризика од корупције у примени Закона о стечају, Закона о приватизацији, Закона о јавним предузећима и Закона

о јавно-приватном партнерству, док су носиоци ове активности Министарство привреде (као предлагач нацрта наведених закона), Савет за борбу против корупције и Агенција за борбу против корупције (као институције које су основане ради спровођења низа активности у борби против корупције) и Народна скупштина Републике Србије (као доносилац наведених закона). Имајући у виду наведено, предложено је да анализе ризика од корупције ураде институције које су за то и надлежне, посебно што је Савет већ урадио анализу стечајног законодавства.

Министарство привреде је изразило спремност да достави потребне податке за наведене анализе, као и да активно учествује у овом процесу. Том приликом је још једном истакнута отвореност за договор у вези са састанком који би водио испуњењу обавеза предвиђених тачком 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23.

Како није било одговора, наведени предлог је Савету за борбу против корупције поново прослеђен 28. јула 2017. године, међутим, до сада министарство није добило никакав одговор.

Због свега наведеног Министарство привреде ће поново упутити позив Савету за борбу против корупције за одржавање састанка у циљу реализације заједничке активности предвиђене тачком 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23.

Посебно истичемо да рок у коме ће бити реализована наведена активност зависи од Савета за борбу против корупције и Агенције за борбу против корупције.

Из поменутих разлога, односно пасивног односа Савета за борбу против корупције, могуће је да ће рокови за реализацију активности 2.2.9.2, предложени у извештају за претходни квартал, бити пролонгирани.

Закон о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 104/16 дана 23. децембра 2016. године се огледа у потреби даљег регулисања и унапређења појединих одредаба Закона (кроз проналажење прецизнијих формулација за одређене одредбе, засноване на досадашњој имплементацији Закона, чиме се постиже усаглашавање са другим прописима, јасно разумевање и ефикаснија примена у пракси, и онемогућава погрешно тумачење), увођења боље контроле финансијских утицаја пројеката јавно-приватног партнерства (будући да овакви пројекти потенцијално доводе до фискалних и финансијских ризика из разлога комплексности пројекта, његове вредности и дужине трајања, и у складу са тим контрола се постиже кроз неопходне елементе који су садржани у предлогу пројекта, односно елементе у јавном уговору, који свакако пролазе кроз процедуре одобравања од стране надлежних органа, али и вршења надзора над реализацијом јавних уговора од стране министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија) и усклађивања са

међународним стандардима и најбољом међународном праксом. Такође, обезбеђивање правног оквира за трансперентну и правичну тендерску процедуру са једнаким третманом свих понуђача у поступку одабира приватног партнера за такве пројекте је посебно важно. У том смислу, разрађенији елементи доприносе квалитету читавог поступка и сигурности примене начела на којима се заснива уређивање услова, начина и поступка закључивања јавних уговора, а то су начела: заштите јавног интереса, ефикасности, транспарентности, једнаког и правичног третмана, слободне тржишне утакмице, пропорционалности, заштите животне средине, аутономије воље и равноправности уговорних страна.

Уредба о начину давања концесије у фазама, коју је донела Влада Републике Србије објављена је у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 1/17 дана 6. јануара 2017. године.

Новим Законом о приватизацији („Службени гласник РС”, број 83/14), који је ступио на снагу у августу 2014. године, као и изменама и допунама овог закона у 2015. години („Службени гласник РС”, бр. 46/15 и 112/15), након анализе прописа који регулишу област приватизације са аспекта ризика на корупцију, уређен је поступак и контрола поступка приватизације у циљу отклањања ризика на корупцију.

Везано за анализу примене Закона о приватизацији, са аспекта ризика на корупцију, указујемо на примену одредбе члана 13. Закона о приватизацији, којим је прописано да Министарство привреде, прибавља од надлежне организације за спречавање прања новца мишљење о непостојању сметњи на страни купца, односно стратешког инвеститора за закључивање уговора. Примена наведеног члана је знатно смањила могућност корупције у поступку приватизације.

С тим у вези, у 2017. години, закључно са 20. септембром 2017. године, Министарство привреде је пре закључења уговора доставило Управи за спречавање прања новца укупно 2 захтева за мишљење о непостојању сметњи на страни купца, по којем је Управа за спречавање прања новца доставила позитивно мишљење.

Поред наведеног, Радна група за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о стечају је припремила текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о стечају, којим се отклањају недостаци постојећег закона, у циљу онемогућавања корупције.

Министарство привреде је доставило Влади наведени Нацрт закона и Влада је на седници од 4. августа 2017. године утврдила Предлог закона о изменама и допунама Закона о стечају који је даље, по процедури, поднет Народној скупштини на разматрање и усвајање, и оно се ускоро очекује.

2017/4: Министарство привреде је дописом од 27. септембра 2017. године упутило позив Савету за борбу против корупције за одржавање састанка у циљу реализације заједничке активности предвиђене тачком 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23 и том приликом оставило Савету могућност да предложи термин састанка.

У складу са наведеним, договорено је да се састанак одржи 10.октобра 2017. године у просторијама Министарства привреде.

Такође, Савет за борбу против корупције је обавестио ово министарство да ће састанку присуствовати потпредседник, два члана и стручни сарадник из Савета за борбу против корупције.

Непуних сат времена пре заказаног термина, Савет нас је обавестио да потпредседник и један члан Савета неће моћи да присуствују наведеном састанку.

Међутим, у договореном термину, ниједан представник Савета за борбу против корупције није се појавио, тако да састанак није одржан.

Због свега наведеног, државни секретар се електронским путем обратио Савету за борбу против корупције и истакао да, имајући у виду важност теме, министарство очекује да Савет предложи нови термин састанка.

Међутим, до сада, министарство није добило никакав одговор Савета.

Поново истичемо да ово министарство не поседује капацитете довољне за израду анализа ризика од корупције док, са друге стране, одговарајућа стручна знања и капацитете поседују управо Савет за борбу против корупције и Агенција за борбу против корупције. Наиме, тачка 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23 обухвата анализу ризика од корупције у примени Закона о стечају, Закона о приватизацији, Закона о јавним предузећима и Закона о јавно-приватном партнерству, док су носиоци ове активности Министарство привреде (као предлагач нацрта наведених закона), Савет за борбу против корупције и Агенција за борбу против корупције (као институције које су основане ради спровођења низа активности у борби против корупције) и Народна скупштина Републике Србије (као доносилац наведених закона). Имајући у виду наведено, мишљења смо да би наведене анализе требало да ураде надлежне институције: Савет за борбу против корупције и Агенција за борбу против корупције, посебно што је Савет већ урадио анализу стечајног законодавства.

Министарство привреде је спремно да сарађује са наведеним институцијама у циљу испуњења обавеза предвиђених тачком 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23.

Новим Законом о приватизацији („Службени гласник РС”, број 83/14), који је ступио на снагу у августу 2014. године, као и изменама и допунама овог закона у 2015. години („Службени гласник РС”, бр. 46/15 и 112/15), након анализе прописа који регулишу област приватизације са аспекта ризика на корупцију, уређен је поступак и контрола поступка приватизације у циљу отклањања ризика на корупцију.

Везано за анализу примене Закона о приватизацији, са аспекта ризика на корупцију, указујемо на примену одредбе члана 13. Закона о приватизацији, којим је прописано да

Министарство привреде, прибавља од надлежне организације за спречавање прања новца мишљење о непостојању сметњи на страни купца, односно стратешког инвеститора за закључивање уговора. Примена наведеног члана је знатно смањила могућност корупције у поступку приватизације.

С тим у вези, у 2017. години, закључно са 21. децембром 2017. године, Министарство привреде је пре закључења уговора доставило Управи за спречавање прања новца укупно 5 захтева за мишљење о непостојању сметњи на страни купца, од којих је поступајући по 4 захтева Управа за спречавање прања новца доставила позитивно мишљење, док по једном захтеву Управа за спречавање прања новца још није доставила мишљење (законски рок за доставу одговора истиче 3. јануара 2018. године).

Закон о изменама и допунама Закона о стечају, усвојен је на седници Народне скупштине од 14. децембра 2017. године („Службени гласник РС”, број 113 од 17. децембра 2017. године).

2018/1:

Закон о јавним предузећима („Службени гласник РС“, број 15/16)

Агенција за борбу против корупције је (акт 014-110-00-0010/2014-16 од 22. августа 2014. године) доставила препоруке за измене и допуне Закона о јавним предузећима, („Службени гласник РС“, бр. 119/12 и 116/13 - аутентично тумачење) дате 22. августа 2014. године.

У Закону о јавним предузећима, који је ступио на снагу 4. марта 2016. године, **прихваћене су следеће препоруке Агенције за борбу против корупције:**

Препорука да се питања поступка именовања директора уреде законским одредбама. Наиме, препорука је се прецизније уреди начин спровођења изборног поступка и однос између његових различитих фаза:

- да се ове одредбе измене тако што ће се ограничити дискрециона овлашћења надлежног органа приликом доношења решења о именовању директора јавног предузећа. Поред овог, законом нису одређени рокови за сачињавање листе и предлога акта, као и за доношење решења о именовању директора јавног предузећа;
- да се јасно предвиди у којим случајевима ће доћи до продужења рока за ступање на рад именованих кандидата;
- да се прецизније одреди поступање органа надлежног за именовање у наведеним ситуацијама.

Наиме, један од циљева закона је потреба професионализовања рада и повећање ефикасности управљања, како на републичком, тако и локалном нивоу.

Новим законом се прецизирају неопходни услови за избор чланова надзорног одбора и поступак избора директора, у циљу њихове даље професионализације, а ради повећања персоналне и колективне одговорности. У случају да не остваре пројектоване пословне резултате, уводе се додатне мере за њихово разрешење, као и казнене одредбе.

На овај начин прихваћене су иницијативе Агенције за борбу против корупције, које су се односиле на овај поступак.

Препоруке које нису прихваћене:

- Недовољно прецизна формулација услова за именовање директора, а конкретно, да је лице: „стручњак у једној или више области из које је делатност од општег интереса за чије обављање је оснивано јавно предузеће; да има најмање пет година радног искуства, од чега три године на пословима за које је основано јавно предузеће или најмање три године на руководећим положајима“ препорука је да се ове формулације прецизирају и да се јасно одреде сви, кумулативно постављени, услови за именовање директора јавног предузећа;

- да се у Закону, поред услова, одреде и јасни критеријуми, односно елементи за одређивање критеријума за именовање директора јавних предузећа.

- да се одредбе Закона које се односе на Комисију за именовање допуне тако што ће се одредити прецизни и јасни услови и критеријуми за именовање чланова Комисије, те да би било сврсисходно предвидети да чланови Комисије не могу бити лица која обављају функцију у органима политичких странака;

- да се прецизира и појасни у којим случајевима ће доћи до разрешења директора јавног предузећа;

- да се прецизније одреди у којим случајевима и на који период ће бити именован вршилац дужности директора.

Наведене препоруке нису прихваћене имајући у виду да је важећи Закон о јавним предузећима утврдио опште услове за избор директора. Поред осталог, утврђено је да директор може бити лице које има најмање пет година радног искуства, од чега три године на пословима за које је основано јавно предузеће или најмање три године на руководећим положајима. Закон не искључује могућност да директор може бити и лице коме су изречене мере безбедности у складу са законом којим се уређују кривична дела. Тиме су сви услови врло прецизно и таксативно постављени.

Један од циљева Закона је потреба професионализовања рада и повећање ефикасности управљања, како на републичком, тако и локалном нивоу. Њиме је прецизиран поступак избора директора, у циљу њихове даље професионализације, а ради повећања персоналне и колективне одговорности. Примена закона у делу који се односи на поступак за именовање директора проширена је и на директоре јавних предузећа чији је оснивач

јединица локалне самоуправе, што до сада није био случај, имајући у виду да је њихово именовање вршено у складу са Законом о раду. Прецизиране су и допуњене одредбе о условима које треба да испуњава директор, поступку избора директора, као и одговорности директора.

Јавни конкурс спроводи Комисија за спровођење конкурса за избор директора чији чланови не могу бити народни посланици, посланици у скупштини аутономне покрајине, одборници у скупштинама јединица локалне самоуправе, као ни постављена лица у органима државне управе, органима аутономне покрајине или органима јединица локалне самоуправе, већ стручна лица из привредног и јавног менаџмента, с тим да један члан комисије мора бити члан надзорног одбора у предузећу чији се директор бира. То значи да се поступак именовања спроводи јавно, уз оглашавање у средствима јавног информисања и службеном гласилу.

Један од циљева закона је потреба професионализовања рада и повећање ефикасности управљања, како на републичком, тако и локалном нивоу.

Такође прецизно су чл. 48, 49. и 50. Закона прописани разлози за разрешење директора. Предлог за разрешење директора може поднети и надзорни одбор јавног предузећа, а директор има право да се у року од 20 дана изјасни о разлозима због којих се предлаже разрешење. Пошто директору пружи прилику да се изјасни о постојању разлога за разрешење и утврди потребне чињенице, министарство предлаже оснивачу доношење одговарајућег решења.

Чланом 52. Закона утврђено је да вршилац дужности директора мора испуњавати услове за именовање директора јавног предузећа. Период на који се именује вршилац дужности директора не може бити дужи од једне године. Исто лице не може бити два пута постављено за вршиоца дужности директора.

Уједно, напомињемо да у периоду примене Закона (од марта 2016. године до сада) није било конкретних примедби у смислу да Закон садржи одредбе које би указивале на ризике корупције.

Овим је Министарство привреде испунило своју обавезу прописану активношћу 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23, која се односи на измене и допуне Закона о јавним предузећима.

Закон о стечају („Службени гласник РС”, бр. 104/2009, 99/2011 - др. закон, 71/2012 - одлука УС и 83/2014)

Везано за анализу ризика од корупције у примени нових закона о стечају и приватизацији, Савет за борбу против корупције је извршио анализу стечајног законодавства и ту анализу објавио на својој интернет страници и доставио Влади Републике Србије дана 29. децембра 2016. године под бројем 72 Број: 021-12777/2016. Анализа се односи на период од 2009. године када је донет Закон о стечају, са изменама из 2011, 2012 и 2014. године.

У вези са препорукама, истичемо следеће:

1. Стечајни поступак је судски поступак у смислу одредбе члана 6. Закона о стечају, односно члана 7. Закона о стечајном поступку. Стечајни поступак спроводи надлежни привредни суд, независно од тога да ли је имовина стечајног дужника у приватној или јавној својини. У рад судова, као независних државних органа, Агенција за лиценцирање стечајних управника (у даљем тексту: Агенција) се не меша, нити се може мешати, с обзиром да су надлежности и овлашћена ових органа законом разграничена и јасно дефинисана. Агенцији нису пренете нити уступљене судске надлежности, Агенција није „парасудска институција” нити је овлашћена да именује стечајне управнике, како се то наводи у тачки 1. препоруке.

Стечајне управнике именује надлежни суд смислу одредаба чл. 20. и 22. Закона о стечају, и то спада у искључиву надлежност суда.

2. Агенција је овлашћена да врши стручни надзор над радом лиценцираних стечајних управника - физичких лица именованих у стечајним поступцима који се воде над правним лицима у приватној својини, у складу са чланом 26. Закона о стечају и чл. 3. и 3а Закона о Агенцији за лиценцирање стечајних управника, а уз сходну примену одредаба Закона о општем управном поступку.

Стечајни управници су дужни да послове стечајног управника обављају у свему у складу са законом, националним стандардима за управљање стечајном масом и кодексом етике за стечајне управнике.

Стечајни поступци у којима је Агенција именована за стечајног управника су судски поступци, а Агенција као стечајни управник је један од органа стечајног поступка.

Однос између Агенције и повереника је облигационоправни однос, идентичан односу између стечајног управника као физичког лица и лица које је ангажовао за рад у стечајном поступку по уговору о делу, јер и у једном и у другом случају стечајни управници, било да је у питању физичко лице или Агенција као стечајни управник, одговарају за штету која је настала услед пропуштања стечајног управника да изврши надзор над њиховим радом.

С друге стране, однос између стечајног судије и Агенције као стечајног управника је идентичан односу између стечајног судије и стечајног управника као физичког лица, јер стечајни судија над стечајним управником, било да је то Агенција или физичко лице, на непосредан и посредан начин врши контролу њиховог рада, у складу својим законским овлашћењима.

3. Стечајни управник, било да је то Агенција или физичко лице, доставља тромесечне писане извештаје о току стечајног поступка и о стању стечајне масе одбору поверилаца и стечајном судији, у складу са одредбом члана 29. став 1. Закона о стечају, а исти се, сагласно одредби става 3. истог члана, објављују на интернет страни Агенције.

Стога се не може закључити да у стечајним поступцима у којима је Агенција именована за стечајног управника постоји нетранспарентност поступка, јер повериоци и у једном и у другом случају имају једнаку могућност увида у рад стечајног управника.

4. Одбор поверилаца и у стечајним поступцима у којима је Агенција именована за стечајног управника, даје мишљење стечајном управнику о начину уновчења имовине, уколико се продаја не врши јавним надметањем, и даје сагласност у вези са радњама од изузетног значаја, у складу са овим законом; даје мишљење о настављању започетих послова стечајног дужника, разматра извештаје стечајног управника о току стечајног поступка и о стању стечајне масе, даје сагласност на завршни рачун стечајног дужника и врши друге послове прописане законом.

Дакле, стечајни поступак над лицима у јавној својини није изузет из судске надлежности.

5. Чињеница да је Агенцији законом поверен и посао стечајног управника у стечајним поступцима који се спроводе над правним лицима која су са већинским јавним или друштвеним капиталом не упућује на сукоб интереса и на могућност корупције, већ на професионално и квалификовано управљање стечајном масом у овим предметима, јер је Агенција специјализована институција која испуњава све услове у погледу квалификованости, стручности и оспособљености запослених за обављање улоге оперативног органа у стечајном поступку.

6. Стечајни управници, било да су физичка лица или правно лице - Агенција, нису овлашћени да процењују и продају државну својину, већ се иста предаје Дирекцији за имовну Републике Србије, па у том смислу нема разлике да ли је оснивач стечајног дужника држава или друго лице.

Такође напомињемо да је Закон о изменама и допунама Закона о стечају објављен у Службеном гласнику Републике Србије број 113/2017 од 17. децембра 2017. године. За израду предметног закона била је задужена Радна група формирана Решењем министра привреде Број: 119-01-00673/2015-02 од 5. новембра 2015. године и чинили су је, између осталог, судије Врховног касационог суда, Привредног апелационог суда, представници Министарства финансија, НАЛЕД-а и Правног факултета у Београду.

Закон о изменама и допунама Закона о приватизацији („Службени гласник РС”, број 46/2015 и 112/2015)

У вези са анализом ризика од корупције у примени новог закона о приватизацији, иста није урађена. Сматрамо да Министарство привреде није надлежно за израду ове анализе, а имајући у виду надлежности Савета за борбу против корупције, с тим што указујемо на следеће:

Законом о приватизацији („Службени гласник РС”, број 83/14), који је ступио на снагу у августу 2014. године, као и изменама и допунама овог закона у 2015. години („Службени гласник РС”, бр. 46/15 и 112/15), уређен је поступак и контрола поступка приватизације у циљу отклањања ризика на корупцију.

Везано за примену Закона о приватизацији, са аспекта ризика на корупцију, указујемо на примену одредаба чл. 12. и 13. Закона о приватизацији. Чланом 12. Закона о приватизацији прописано је ко може бити купац у поступку приватизације, док је чланом 13. прописано да Министарство привреде, прибавља од надлежне организације за спречавање прања новца мишљење о непостојању сметњи на страни купца, односно стратешког инвеститора за закључивање уговора. Примена наведених чланова је знатно смањила могућност корупције у поступку приватизације.

С тим у вези, Агенција за приватизацију, је пре закључења уговора, доставила Управи за спречавање прања новца укупно захтеве за мишљење о непостојању сметњи на страни купца, односно стратешког инвеститора за закључивање уговора, и то: у 2015. години 48 захтева, у 2016. години 3 захтева и у 2017. години 5 захтева. По свим захтевима, Управа за спречавање прања новца је доставила позитивна мишљења.

Везано за извештајни период, од 21. децембра 2017. године до 20. марта 2018. године (I квартал 2018. године), Министарство привреде је пре закључења уговора о продаји капитала, доставило Управи за спречавање прања новца укупно 3 захтева за мишљење о непостојању сметњи на страни купца, за која је добијено позитивно мишљење.

Напомињемо, да је одредбом члана 31. Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији („Службени гласник РС”, број 112/15), прописано је да Агенција за приватизацију, основана Законом о Агенцији за приватизацију („Службени гласник РС”, бр. 38/01, 135/04, 30/10, 115/14 и 89/15 - др. закон), престаје са радом 1. фебруара 2016. године, као даном почетка примене овог закона, и извршавање њених обавеза преузело је Министарство привреде.

Додатно указујемо да су купци капитала у поступку приватизације дужни да у складу са Законом о заштити конкуренције поднесу Комисији за заштиту конкуренције пријаву концентрације која настаје стицањем контроле над субјектом који је предмет приватизације, те да се уговори о продаји капитала у поступку приватизације закључују под одложним условом. Под наступањем одложног услова подразумева се достављање Министарству привреде од стране Купца: решења Комисије за заштиту конкуренције којим се одобрава са или без услова концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем контроле над субјектом приватизације стицањем власништва над предметним капиталом, или акта Комисије за заштиту конкуренције којим се даје мишљење да купац не подлеже обавези подношења пријаве концентрације на тржишту која настаје стицањем контроле од стране купца над субјектом приватизације до кога долази стицањем власништва над предметним капиталом.

Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама („Службени гласник РС”, бр. 88/11, 15/16 и 104/16)

До 26. јуна 2017. године када је ступио на снагу Законом о министарствима („Службени гласник Републике Србије”, број 44/14, 14/15, 54/15, 96/15 - др. закон и 62/17), Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама је био у надлежности Министарства трговине, туризма и телекомуникација.

После 26. јуна 2017. године, ступањем на снагу новог Закона о министарствима, надлежност за прописе у области концесија и јавно-приватног партнерства је прешла на Министарство привреде.

Закон о јавно-приватном партнерству и концесијама је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије”, број 88/11 и супио је на снагу дана 2. децембра 2011. године.

Агенција за борбу против корупције је анализирали потенцијалне ризике од корупције у овој области и у Извештају о правном оквиру и ризицима корупције у области јавно-приватног партнерства и концесија од 21. јула 2014. године дала препоруке за њихово отклањање.

Агенција за борбу против корупције је у извештају указала да је, између осталог, потребно усагласити одредбе Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама и других прописа од значаја за ову област, формулисати прецизне, јасне и објективне критеријуме за утврђивање избалансираног односа у подели ризика између јавног и приватног партнера, прецизирати и допунити одредбе о надзору над спровођењем јавно-приватног партнерства, размотрити састав и положај Комисије и појаснити њене надлежности. Поред тога, посебно је истакнуто да јавности и даље нису доступни подаци о јавно-приватном партнерству, односно да није успостављен Регистар јавних уговора, који би у складу са Законом и Правилником из јула 2013. године, требало да буде јединствена електронска база података на порталу јавних набавки.

Такође, Агенције за борбу против корупције је донела и Мишљење о Закону о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама 8. марта 2016. године у смислу отклањања недостатака и потенцијалног ризика од корупције.

Узимајући у обзир и разматрајући поменуте препоруке из Извештаја Агенције за борбу против корупције приликом измене Закона у фебруару 2016. године и мишљење Агенције приликом измене Закона у децембру 2016. године, одређене одредбе су измењене и додатно појашњене у Закону.

Такође, будући да је посебно истакнуто у наведеним документима Агенције да се успостави Регистар јавних уговора како би се учинили доступним јавности подаци о јавно-приватном партнерству, исти је успостављен у децембру 2015. године и налази се на порталу јавних набавки, подпортал јавни уговори, где се евидентирају јавни уговори у складу са Законом.

Закон о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије”, број 15/16 и који је ступио на снагу дана 4. марта 2016. године, усвојен је ради даљег регулисања и унапређења појединих одредаба Закона, усклађивања са правним тековинама Европске уније, и побољшања контроле фискалних и финансијских импликација и ризика пројеката јавно-приватног партнерства. Контрола се постиже кроз неопходне елементе који су садржани у предлогу пројекта, односно елементе у јавном уговору, који свакако пролазе кроз процедуре одобравања од стране надлежних органа, али и вршења надзора над реализацијом јавних уговора од стране министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија.

Закон о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама који је објављен у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 104/16 и који је ступио на снагу дана 31. децембра 2016. године, усвојен је такође ради даљег регулисања и унапређења појединих одредаба Закона, увођења боље контроле финансијских утицаја пројеката јавно-приватног партнерства и усклађивања са међународним стандардима и најбољом међународном праксом.

Измене Закона, између осталог, се односе на:

- Прецизирање дефиниције концесије, појашњено је да су концесија за јавне радове и концесија за јавне услуге посебни облици концесије, потврђена је могућност да предмет концесије могу бити добра у својини јавног тела, као и спровођење концесије кроз институционални модел;
- Оснивање друштва за посебне намене које учествује искључиво у спровођењу пројекта јавно-приватног партнерства;
- Одредбе које се односе на поступак одабира приватног партнера, у смислу примене овог прописа и прописа којима се уређују јавне набавке, што је овим изменама сада разјашњено и јасно дефинисано, а што је у складу са упоредном праксом;
- Јавни уговор који представља основ за реализацију дугорочних пројеката, какви су пројекти јавно-приватног партнерства кроз предвиђене измене садржи додатне елементе, који свакако штите јавни интерес и омогућавају јавном партнеру да у циљу заштите јавног интереса у потпуности или делимично прекине извршење уговора или преузме извршење одговарајућих обавеза приватног партнера/концесионара у случају повреде битних обавеза јавног уговора од стране приватног партнера/концесионара, као и у случају постојања опасности за јавну безбедност или угрожавање животне средине и здравља људи (*step-in right*). Такође, у складу са међународном праксом, препознаје се могућност измене јавног уговора на захтев финансијера, али само уколико је јавни интерес на адекватан начин заштићен и у изузетно ограниченом обиму;

- Прецизирање формулација за одређене одредбе, засноване на досадашњој имплементацији Закона, чиме се постиже усаглашавање са другим прописима, јасно разумевање и ефикаснија примена у пракси, и онемогућава погрешно тумачење, што се пре свега односи на одредбе овог закона, али и закона којим се уређује јавна својина, закона којим се уређује буџетски систем, закона којим се уређују јавне набавке и др;
- Увођење боље контроле финансијских утицаја пројеката јавно-приватног партнерства, што се постиже кроз неопходне елементе који су садржани у предлогу пројекта, односно елементе у јавном уговору, који свакако пролазе кроз процедуре одобравања од стране надлежних органа, али и вршења надзора над реализацијом јавних уговора од стране министарства надлежног за послове финансија, односно органа аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе надлежног за послове финансија;
- Формирање ефикасног механизма који би дозволио државним и локалним органима да реализују пројекте кроз јавно-приватно партнерство на основу јасних правила будући да располажу различитим капацитетима за припрему и реализацију пројеката јавно-приватног партнерства;
- Обезбеђивање правног оквира за трансперентну и правичну тендерску процедуру са једнаким третманом свих понуђача у поступку тражења приватног партнера за такве пројекте. Уз то, разрађенији елементи конкурсне документације, јавног позива, и одлуке о избору најповољније понуде доприносе квалитету читавог поступка и сигурности примене начела на којима се заснива уређивање услова, начина и поступка закључивања јавних уговора, а то су начела: заштите јавног интереса, ефикасности, транспарентности, једнаког и правичног третмана, слободне тржишне утакмице, пропорционалности, заштите животне средине, аутономије воље и равноправности уговорних страна;
- Усклађивање са међународним стандардима и најбољом међународном праксом, до мере која није у супротности са Правом Европске уније, у смислу постојања адекватног правног оквира и за велике инфраструктурне пројекте, који су веће вредности (чија је вредност већа од 50 милиона евра) и који због своје комплексности се могу кроз поступак спровести у фазама ради заштите јавног интереса, под условом да је то предвиђено концесионим актом, што ће свакако бити одобрено и контролисано од стране надлежних органа.

У складу са преговарачким поглављем 5 „Јавне набавке“ предвиђено је, у наредном периоду, да се изврше измене Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама (ЈППиК), и да се на тај начин омогући пуна хармонизација овог важног дела законодавства са ЕУ *acquis* (Директива 23/2014 и Директива 24/2014).

Предлог измене Закона о ЈППиК припрема Радна група коју је Министар трговине, туризма и телекомуникација је образовао дана 26. маја 2017. године. За чланове Радне групе именовани су представници релевантних институција у наведеној области: Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарства привреде, Министарства финансија, Управе за јавне набавке и Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки. Будући да је ступањем на снагу новог Закона о министарствима, надлежност за прописе у области концесија и јавно-приватног партнерства прешла на Министарство привреде, министар привреде је дана 24. октобра 2017. године образовао Радну групу за израду Нацрта закона о јавно-приватном партнерству и концесијама са истим члановима, како би раније образована радна група остварила континуитет у раду.

У том смислу, Акционим плану за спровођење Стратегије развоја јавних набавки у Републици Србији за 2018. годину у делу “Унапређење регулаторног оквира”, за активност која се односи на Спровођење јавне расправе о нацрту Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама и активност која се односи на Доношење новог Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама, рок за реализацију је други квартал 2018. године (Q2/2018).

Исти ток је одређен и за доношење новог Закона о јавним набавкама, који ће такође бити потпуно хармонизован са европским прописима. То је важно будући да се процедура одабира приватног партнера у пројектима јавно-приватног партнерства спроводи у складу са законом којим се уређују јавне набавке, а на тај начин ће и поменута два закона бити потпуно усклађена.

Напомињемо да у периоду последње измене примене Закона (од децембра 2016. године до сада), укључујући период од када је надлежно Министарство привреде, није било конкретних сугестија од стране Агенције за борбу против корупције или Савета за борбу против корупције.

Овим је Министарство привреде испунило своју обавезу прописану активношћу 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23, која се односи на измене и допуне Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама.

Савет за борбу против корупције: Савет за борбу против корупције је урадио Извештај о анализи стечајног законодавства и доставио га Влади Републике Србије, Агенцији за борбу против корупције и Министарству привреде 29. децембра 2016. године.

2017/3: Савет за борбу против корупције: Савет за борбу против корупције је урадио Извештај о анализи стечајног законодавства и доставио га Влади Републике Србије, Агенцији за борбу против корупције и Министарству привреде 29. децембра 2016. године. Савет за борбу против корупције напомиње да је Министарство привреде предлагач наведених закона и да је стога неопходно да Савету и Агенији достави на анализу своје

предлоге. Такође напомињемо да Савет у више наврата покушава да добије повратну информацију од Министарства привреде и коментар на достављен Извештај о стечајном законодавству од децембра 2016. године. Министарство привреде је у допису од 27. септембра 2017. године обавестило Савет да не поседује довољне капацитете за реализацију тачке 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23., чији је носилац.

2017/4: Савет за борбу против корупције напомиње да је Министарство привреде предлагач наведених закона и да је стога неопходно да Савету и Агенији достави на анализу своје предлоге. Такође напомињемо да Савет у више наврата покушава да добије повратну информацију од Министарства привреде и коментар на достављен Извештај о стечајном законодавству од децембра 2016. године. Министарство привреде је у допису од 27. септембра 2017. године обавестило Савет да не поседује довољне капацитете за реализацију тачке 2.2.9.2. Акционог плана за Поглавље 23., чији је носилац.

2.2.9.3. Израдити критеријуме за објективан и транспарентан избор директора, извршних и надзорних одбора јавних предузећа.

Рок: IV квартал 2016. године

Активност је у потпуности реализована. Уредбом о мерилима за именовање директора јавног предузећа чији је оснивач Република Србија („Службени гласник РС“, број 102/13) прописани су услови за избор и поступак за именовање директора јавног предузећа.

Новим Законом о јавним предузећима су прецизирани и поштрени услови за избор чланова надзорног одбора и поступак избора директора, у циљу професионализације менаџмента јавних предузећа.

Примена закона у делу који се односи на поступак за именовање директора проширена је и на директоре јавних предузећа чији је оснивач јединица локалне самоуправе што до сада није био случај. Прецизиране су и допуњене одредбе о условима које треба да испуњава директор, поступку избора директора, као и одговорности директора.

Проширени су критеријуми за престанак мандата председнику и члановима надзорног одбора, пре истека периода на који су именовани.

Као што је већ речено, укинут је извршни одбор, а предвиђено је да директор бира извршне директоре, чиме се персонализује одговорност како директора, тако и извршних директора.

У наредном периоду биће донета нова уредба која ће се, поред јавних предузећа, чији је оснивач Република Србија, односити и на јавна предузећа чији је оснивач аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе и која ће бити усклађена са условима из новог закона.

Влада је донела **Уредбу о мерилима за именовање директора јавног предузећа**, која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 65/16, а примењује се од 5. августа 2016. године.

Овом уредбом су прописана мерила према којима се у изборном поступку, оцењивањем стручне оспособљености, знања и вештина, утврђује резултат кандидата за именовање директора јавних предузећа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, као и друштва капитала из члана 3. став 2. тачка 1) и 2) Закона о јавним предузећима.

2017/2 :

Сходно Закону о јавним предузећима, на предлог Министарства привреде, Влада је донела **Уредбу о мерилима за именовање директора јавног предузећа**, која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 65/16, а примењује се од 5. августа 2016. године.

Овом уредбом су прописана мерила према којима се у изборном поступку, оцењивањем стручне оспособљености, знања и вештина, утврђује резултат кандидата за именовање директора јавних предузећа чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, као и друштва капитала из члана 3. став 2. тачка 1) и 2) Закона о јавним предузећима. У складу са одредбама Закона о јавним предузећима, одлуку о спровођењу јавног конкурса за избор директора јавног предузећа чији је оснивач Република Србија доноси Влада, на предлог министарства надлежног за послове привреде, а јавни конкурс спроводи Комисија за спровођење конкурса за избор директора. Комисија Владе има пет чланова, од којих је један председник. Председника и два члана именује Влада на период од три године, као и једног члана за свако појединачно именовање директора, који мора бити члан Надзорног одбора јавног предузећа у коме се именује директор, док једног члана именује одбор Народне скупштине надлежан за послове привреде, такође на период од три године.

Сходно томе, Министарство привреде је расписало јавне конкурсе за избор директора за 27 јавних предузећа чији је оснивач Република Србија, као и друштва капитала из члана 3. став 2. тачка 1) и 2) овог закона. По истеку рока за подношење пријава на јавни конкурс за избор директора, министарство је Комисији за спровођење конкурса за избор директора доставило све пријаве и поднете доказе о испуњавању услова прописаних законом.

У изборном поступку, Комисија оцењивањем стручне оспособљености, знања и вештина, утврђује резултат кандидата према мерилима за именовање директора јавног предузећа која су прописана наведеном уредбом.

Као што је речено у претходним извештајима, новим Законом о јавним предузећима **укинут је извршни одбор** као још један (сувишни) колективни орган, а предвиђено је да директор бира извршне директоре, чиме се персонализује одговорност како директора, тако и извршних директора. Извршни одбор је укинут, јер су, у примени претходног Закона о

јавним предузећима, уочене злоупотребе надлежности у обављању послова због постојања дводомног управљања и извршног одбора као колективног органа.

Кад је реч о надзорним одборима, као што је већ речено, новим Законом о јавним предузећима **прецизирани су и пооштрени услови за избор чланова надзорног одбора** како у погледу радног искуства тако и одговорности.

Овим је Министарство привреде испунило своје обавезе прописане активношћу 2.2.9.3. Акционог плана за Поглавље 23.

2.2.9.4. Успоставити интерну контролу у свим јавним предузећима. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Финансијско управљање и контрола и интерна ревизија – интерна контрола, је успостављена у свим јавним предузећима на централном нивоу, што је документовано годишњим извештајима о стању финансијског управљања и контроле за 2015. годину и годишњим извештајима о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије за 2015. годину које су јавна предузећа доставила до 31.03.2016. године Министарству финансија Сектору за интерну контролу и интерну ревизију.

2.2.9.5. Ојачати капацитете Државне ревизорске институције за контролу рада јавних предузећа на основу претходно спроведене анализе постојећих кадровских капацитета нарочито у погледу организационе структуре, броја запослених, нивоа обучености, а за ефикасно спровођење ревизије парламентарних политичких странака из активности 2.2.2.6. (За анализу- IV квартал 2015. године, за јачање капацитета- II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Ојачани су капацитети Државне ревизорске институције за контролу рада јавних предузећа и за ефикасно спровођење ревизије парламентарних политичких странака путем спровођења јавних конкурса за пријем у радни однос нових запослених.

2.2.9.6. Свеобухватна анализа рада и потреба Комисије за заштиту конкуренције и измене прописа у складу са обављеном анализом. (За анализу- II квартал 2016. године, за измену прописа- IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. У извештајном периоду Комисија за заштиту конкуренције спровела је анализу са следећим закључцима и препорукама:

-Не постоји потреба за допуном или изменом прописа о заштити конкуренције у контексту тачке 2.2.9.6. Акционог плана.

-Уговор о продаји у процесу приватизације требало би да садржи следећу одредбу:

„Купац је дужан да поднесе Продавцу доказ о подношењу пријаве концентрације односно захтева за издавање мишљења да Купац не подлеже обавези подношења пријаве концентрације, најкасније у року од 16 дана од дана закључивања Уговора .

Уговор о продаји у процесу приватизације, требало би да буде закључен под одложним условом који значи достављање Продавцу од стране Купца решења Комисије за заштиту конкуренције којим се одобрава са или без услова концентрација учесника на тржишту која настаје стицањем контроле од стране Купца над Предметом продаје или акта Комисије за заштиту конкуренције којим се даје мишљење да Купац не подлеже обавези подношења пријаве концентрације на тржишту која настаје стицањем контроле од стране Купца над Предметом продаје.

Уколико Одложни услов из претходног става не наступи, сматраће се да Уговор никад није ни закључен.“

-Орган/организација која спроводи процес приватизације, требало би да објави упутство или смернице за понуђаче, будуће купце, које би се односило на наступање одложеног услова, односно на обавезу пријаве концентрације. Комисија је спремна да допринесе изради овог упутства/смерница као и конципирању одложеног услова, по позиву надлежног органа/организације која спроводи процес приватизације.

-Као што је претходно у тексту наведено, питање корупције као и питање конкуренције, захтева мултидисциплинаран приступ, који подразумева сарадњу надлежних органа и организација, коју треба даље развијати и унапређивати (орган надлежан за процес приватизације, Агенција за борбу против корупције, Савет за борбу против корупције, органи правосуђа итд.). Иначе, Комисија је, у оквиру радионице о јавним набавкама у светлу питања борбе против корупције и заштите конкуренције, потписала Споразум о сарадњи са Агенцијом за борбу против корупције и Републичком комисијом за заштиту права у поступцима јавних набавки новембра 2016. године. Овим споразумом, потписнице су преузеле обавезу да уложе координисане напоре у циљу заштите јавног интереса, смањења ризика од корупције те јачања интегритета институција, уз утврђивање заједничких подручја сарадње у контексту Закона о јавним набавкама, Закона о Агенцији за борбу против корупције и Закона о заштити конкуренције.

-Даље унапређивати међународну сарадњу како билатерално са националним телима за заштиту конкуренције, тако и у оквиру међународних организација које се баве питањима конкуренције, као што су UNCTAD, OECD, ICN, када се стекну услови и у оквиру ECN-а, итд. Разлог је што овим путем Комисија може да добије подршку и помоћ у утврђивању

чињеница у иностранству (где нема овлашћења), нпр. у вези са транспарентношћу власништва капитала.

2.2.9.7. Свеобухватна анализа рада и потреба Комисије за хартије од вредности и измене прописа у складу са обављеном анализом. (За анализу - IV квартал 2015. године, за измену прописа - IV квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована. Активност је спроведена у делу који се односи на анализу. Анализа рада и потреба Комисије за хартије од вредности урађена је у складу са роком предвиђеним у АП за ПГ 23 – IV квартал 2015. године.

У периоду након достављања Анализе рада Комисије за хартије од вредности (у даљем тексту: Комисија) Одбор за административно – буџетска и мандатно – имунитетска питања Народне скупштине Републике Србије је, дана 16.3.2016. године, донео одлуку којом је утврдио максималан броја запослених у Комисији, након чега је број запослених на неодређено време повећан за 1, на 36, што је још увек испод броја из јуна 2014. године (43).

Како Комисија нема овлашћења за предлагање измена и допуна закона, Министарству финансија ће упутити иницијативу за измену члана 262. Закона о тржишту капитала ("Сл. гласник РС", бр. 31/2011 и 112/2015) приликом упућивања иницијативе за доношење измена и допуна овог закона због усклађивања са правом ЕУ у оквиру преговарачких поглавља 4, 6 и 9.

Nota bene: Министарство финансија се у достављеном извештају огласило ненадлежним.

2017/1: Прилог Министарства финансија

У вези са тачком 2.2.9.7. обавештавамо Вас да су надлежности Комисије за хартије од вредности прописане чланом 262. Закона о тржишту капитала у оквиру ПГ9, а за чије измене, у циљу усклађивања са свим директивама ЕУ, предвиђени рок крај 2018. године, а не крај 2016. године, како се наводи у достављеном документу.

Указујемо на чињеницу да постојећа Анализа законског оквира не садржи адекватно образложење и анализу ефеката предложене мере брисања одредбе да Комисија послове из своје надлежности обавља као поверене послове, односно измену члана 262. Закона о тржишту капитала у том смислу.

2.2.10.1. Анализа правног оквира у области здравственог система у погледу ризика на корупцију. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Министарство здравља је у 2016. години формирало радне групе за измену системских закона у здравству, и то: Закон о здравственој заштити, Закон о здравственом осигурању, Закон о лековима и Закон о медицинским средствима. Поменуте радне групе су приликом израде радних верзија Нацрта свих наведених закона направиле анализу правног оквира у погледу ризика на корупцију. На основу анализе предвиђене су измене законских решења.

2017/2 За Нацрт Закона о здравственој заштити и Нацрт Закона о здравственом осигурању спроведена је јавна расправа која је трајала од 26. децембра до 24. јануара 2017. године, након чега су се анализирали достављени коментари. У наредном периоду ће се покренути процедура упућивања наведених закона у скупштинску процедуру.

За Нацрт закона о медицинским средствима спроведена је јавна расправа која је трајала од 8. децембра 2016. до 28. децембра 2016. године, након чега су се анализирали достављени коментари. У наредном периоду ће се покренути процедура упућивања наведених закона у скупштинску процедуру.

Усвајање наведених закона се планира у IV кварталу 2017. године.

2.2.10.2. Изменити правни оквир у складу са смерницама које произлазе из обављене анализе правног оквира у области здравственог система у погледу ризика на корупцију из тачке 2.2.10.1. (IV квартал 2017. године)

Активност је делимично реализована.

2017/4: Закон о медицинским средствима је објављен у Службеном гласнику РС бр. 105/2017 од 23.11.2017. године.

У законској процедури усвајања закона Нацрт закона о здравственој заштити и Нацрт закона о здравственом осигурању налазе се у фази прикупљања свих неопходних мишљења од стране надлежних органа, као и усаглашавање са истим, те је Планом рада Владе за 2018. планирано њихово усвајање.

2018/1: Планом рада Владе за 2018. планирано је усвајање Закона о лековима.

2.2.10.3. Извршити анализу постојећих механизма контроле здравствених система и ојачати их у складу са анализом. (За анализу-IV квартал 2016. године; Континуирана активност јачања контроле)

Активност се успешно реализује. Министарство здравља је сачинило анализу постојећих механизма контроле здравствених система, те је на основу анализе утврђено да је неопходно покренути процедуру јачања капацитета инспекцијских органа у области

здравства, како у смислу едукације постојећег кадра, тако и повећања кадра за чије ће спровођење имати утицаја оптимализација јавне управе и расположива финансијска средства на позицији плата у Министарству здравља. (Веза активност 2.2.10.5.)

2.2.10.4. Спровести анализу кадровских капацитета инспекцијских органа у области здравства. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Анализа кадровских капацитета инспекцијских органа у области здравства је спроведена у предвиђеном року. На основу дате анализе покренуће се процедура јачања капацитета инспекцијских органа у области здравства за чије ће спровођење имати утицаја оптимализација јавне управе и расположива финансијска средства на позицији плата у Министарству здравља.

2.2.10.5. Ојачати кадровске капацитете инспекцијских органа у области здравства (запошљавање неопходног кадра, спровођење обука, обезбеђивање неопходних техничких услова и опреме) на основу резултата претходно спроведене анализе. (II квартал 2017. године)

Активност се успешно реализује. Министарство здравља у поступку попуњавања упражњених радних места инспектора, врши пријем нових инспектора сукцесивно, у складу са расположивим финансијским средствима и Одлуком о максималном броју запослених на неодређено време у систему државне управе, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2017. годину.

Запослени на инспекцијским пословима континуирано похађају обуке које се односе на област рада инспекцијских служби, а у последњем периоду актуелне су биле обуке које се односе на примену новог Закона о општем управном поступку, као и друге обуке у организацији Службе за управљање кадровима.

У погледу техничких услова и опреме, инспектори су опремљени одговарајућом техничком опремом, као и службеним возилима и мобилним телефонима.

2017/4: Планирани су конкурси за инспекцијске послове почетком 2018. године.

2018/1: Министарство здравља покренуло је поступак пријема у радни однос два санитарна инспектора, два здравствена инспектора и једног инспектора за дроге и прекрусоре.

2.2.10.6. Увести национални здравствени рачун у здравствени систем. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Након што је завршен пројекат Светске банке, који је трајао од 2004. до 2008. године, формиран је нов одсек за израду НЗР-а у Институту

за јавно здравље Србије „ Др Милан Јовановић Батут“ 2008. године. НЗР је тада постао поверен програмски посао од општег интереса Министарства здравља звани РАЗВИЈАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ ЗДРАВСТВЕНИХ РАЧУНА У СРБИЈИ.

Преглед постигнутог на увођењу НЗР-а у Србији до 2012-те, са препорукама, може се наћи у стратешком упутству за имплементацију НЗР-а Светске банке, штампаног маја 2012, и на сајту <http://www.scribd.com/doc/93875945/Creating-Evidence-for-Better-Health-Financing-Decisions>

10.11.2014. усвојен је Закон о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства, који је први пут створио законски оквир за достављање свих неопходних података за формирање Националног здравственог рачуна. Закон је ступио на снагу 2015. године.

Међународне обавезе према Светској здравственој организацији се редовно испуњавају и показатељи потрошње у здравству сваке године на време достављају.

2.2.10.7. Спровести анализу о сукобу интереса у здравственом систему и донети правила о спречавању сукоба интереса у складу са студијом изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у јавној управи из активности 2.2.10.1. (IV квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована. Радне групе за израду системских закона Министарства здравља (Закон о здравственој заштити, Закон о здравственом осигурању, Закон о лековима и Закон о медицинским средствима) извршиле су и анализу сукоба интереса у наведеним законима, те су на основу анализе предвиђене измене законских решења у Нацртима поменутих закона.

2017/2: За Нацрт Закона о здравственој заштити и Нацрт Закона о здравственом осигурању спроведена је јавна расправа која је трајала од 26. децембра до 24. јануара 2017. године, након чега су се анализирали достављени коментари. У наредном периоду ће се покренути процедура упућивања наведених закона у скупштинску процедуру.

За Нацрт закона о медицинским средствима спроведена је јавна расправа која је трајала од 8. децембра 2016. до 28. децембра 2016. године, након чега су се анализирали достављени коментари. У наредном периоду ће се покренути процедура упућивања наведених закона у скупштинску процедуру.

Усвајање наведених закона се планира у IV кварталу 2017. године.

2017/3: Статус активности непромењен.

2017/4: Закон о медицинским средствима је објављен у Службеном гласнику РС бр. 105/2017 од 23.11.2017. године.

У законској процедури усвајања закона Нацрт закона о здравственој заштити и Нацрт закона о здравственом осигурању налазе се у фази прикупљања свих неопходних мишљења од стране надлежних органа, као и усаглашавање са истим, те је Планом рада Владе за 2018. планирано њихово усвајање.

2018/1: Статус активности непромењен.

2.2.10.8. Изменити Закон о коморама здравствених радника и ускладити акте комора здравствених радника са изменама у Закону у складу са смерницама које произлазе из обављене анализе правног оквира у области здравственог система у погледу ризика на корупцију из тачке 2.2.10.1. (IV квартал 2016. године)

Активност није реализована. Формирана је Радна група за измену Закона о коморама здравствених радника и здравствених сарадника која је узела у разматрање поменуто анализу правног оквира на основу које су предвиђене измене законских решења.

Нема промена у односу на претходни извештајни период.

2017/2 Припремљен је Нацрт закона о коморама здравствених радника и здравствених сарадника.

2017/3: Статус активности непромењен.

2017/4: Статус активности непромењен.

2018/1: Статус активности непромењен.

2.2.10.13. Пратити успостављени систем управљања ризицима од корупције/плана интегритета и развијање одговарајућих система индикатора корупције. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Пореска управа, Одељење за унутрашњу контролу и управни надзор, у циљу праћења успостављеног система управљања ризицима од корупције и развијања одговарајућих система индикатора корупције, континуирано, у оквиру прописане надлежности, спроводи поступке унутрашње контроле, управног надзора и утврђивања дисциплинске одговорности. Такође, поменуто Одељење, у циљу спровођења активности у вези са напред наведеним, активно сарађује, како са свим организационим јединицама Пореске управе, тако и са другим државним органима (МУП, Тужилаштво, Заштитник грађана итд.).

У Пореској управи, Одељењу за унутрашњу контролу и управни надзор, у циљу праћења успостављеног система управљања ризицима од корупције и развијања одговарајућих система индикатора корупције, континуирано, у оквиру прописане надлежности, спроводе

се поступци унутрашње контроле, управног надзора и утврђивања дисциплинске одговорности. Активности наведеног Одељења, усмерене су у правцу превентивног деловања ради сузбијања незаконитог поступања, координације рада организационих јединица Пореске управе, у смислу једнообразне примене законских и подзаконских аката, отклањања уочених неправилности и незаконитости, давањем налога и препорука и у крајњој мери, спровођења дисциплинског поступка и изрицања дисциплинских мера. У циљу санкционисања радњи којима се чини било која повреда радне обавезе са обележјем коруптивне активности, у периоду април - новембар 2016. године, донето је девет мера привременог удаљења са рада запослених пореских службеника (решења о суспензији где постоје елементи сумње на корупцију). Такође, наведено Одељење у циљу спровођења активности, активно сарађује како са свим организационим деловима Пореске управе, тако и са другим државним органима (МУП, Тужилаштво, Заштитник грађана итд).

2017/1: У Пореској управи, Одељењу за унутрашњу контролу и управни надзор, у циљу праћења успостављеног система управљања ризицима од корупције и развијања одговарајућих система индикатора корупције, континуирано, у оквиру прописане надлежности, спроводе се поступци унутрашње контроле, управног надзора и утврђивања дисциплинске одговорности. Активности наведеног Одељења, усмерене су у правцу превентивног деловања ради сузбијања незаконитог поступања, координације рада организационих јединица Пореске управе, у смислу једнообразне примене законских и подзаконских аката, отклањања уочених неправилности и незаконитости, давањем налога и препорука и у крајњој мери, спровођења дисциплинског поступка и изрицања дисциплинских мера. Такође, наведено Одељење у циљу спровођења активности, активно сарађује како са свим организационим деловима Пореске управе, тако и са другим државним органима (МУП, Тужилаштво, Заштитник грађана итд).

У току су активности у вези израде Плана интегритета Пореске управе, према инструкцији Агенције за борбу против корупције, а коју координира напред наведено Одељење.

2017/2: У циљу праћења успостављеног система управљања ризицима од корупције и развијања одговарајућег система индикатора корупције, закључно са другим кварталом 2017. године Пореска управа је имала активности које су биле усмерена на израду План интегритета Пореске управе а према инструкцијама Агенције за борбу против корупције.

2017/3: Стање непромењено. Пореска управа континуирано спорови планиране активности.

2017/4: Стање непромењено. Пореска управа континуирано спроводи планиране активности.

2018/1: Стање непромењено. Пореска управа континуирано спроводи планиране активности.

2.2.10.14. Израдити Акциони план за испуњење препорука из извештаја ОЕЦД „Јачање интегритета и борба против корупције у образовању“ из 2012. године. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Решењем број: 119-01-174/16-01 образована је Радна група за спровођење активности из области образовања предвиђених Акционим планом за Преговарачко поглавље 23 у делу борба против корупције, чији је председник проф. др Зорана Лужанин, државни секретар у Министарству просвете, науке и технолошког развоја. Први задатак радне групе је да припреми Акциони план за борбу против корупције за област образовања, најкасније до 30. јуна 2016. године.

Прва анализа препорука показује да је реализација једног дела препорука започета у већем обиму. Ту, пре свега, истичемо нови Закон о уџбеницима, усвојен 30. јула 2015, који је оцењен као антикоруптивни закон и чија имплементација даје резултете у борби против корупције.

Радна група за спровођење активности из области образовања предвиђених Акционим планом за Преговарачко поглавље 23 у делу борба против корупције је, у складу са препорукама из извештаја ОЕЦД „Јачање интегритета и борба против корупције у образовању“ из 2012. године и Акционим планом за спровођење *Стратегије развоја образовања у Србији до 2020.* године, припремила Предлог Акционог плана за борбу против корупције за област образовања, који због техничког мандата Владе, а затим и због спровођења ванредних парламентарних избора и промене руководиоца органа, још увек није усвојен.

У извештајном периоду, предлог Акционог плана за борбу против корупције за област образовања, који је припремљен у складу са препорукама из извештаја ОЕЦД „Јачање интегритета и борба против корупције у образовању“ из 2012. године и Акционим планом за спровођење *Стратегије развоја образовања у Србији до 2020.* године, је након промене руководства органа разматран и упућен на дораду.

2017/1: Решењем број: 119-01-174/1/16-01 образована је нова Радна група за спровођење активности из области образовања предвиђених Акционим планом за Преговарачко поглавље 23 у делу борба против корупције, чији је председник проф. др Ана Ланговић Милићевић, државни секретар у Министарству просвете, науке и технолошког развоја. Задатак радне групе је да припреми Акциони план за борбу против корупције за област образовања, најкасније до 31. марта 2017. године.

2017/2 Министар просвете, науке и технолошког развоја актом број 119-01-174/2/16-01 од 27.03.2017. године донео је Одлуку о усвајању Акционог плана за борбу против корупције у образовању на основу препорука ОЕЦД из 2012. године. Акциони план садржи 13 мера и акција, а неке од њих су: запошљавање у установама доуниверзитетског и високог

образовања, упис у установе високог образовања, оцењивање у доуниверзитетском образовању, унапређивање инспекцијског надзора, акредитација установа и програма. Период реализације овог АП-а је 2017-2020. година.

2017/3 Акциони план за борбу против корупције у образовању на основу препорука ОЕЦД из 2012. године је доступан на интернет презентацији Министарства - <http://www.mpn.gov.rs/javnost-rada/>

Започет је поступак за образовање Радне групе за праћење спровођења Акционог плана.

2.2.10.15. Спровести анализу о томе који су критеријуми неопходни за успешан процес акредитовања и контроле испуњености услова за рад високог образовања. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) је израдила тражену Анализу и доставила је Националном савету за високо образовање (НСВО). У анализи су истакнути уочени проблеми који се односе на стандарде за акредитацију, рецензенте, јавност у раду, комуникацију са високошколским установама, као и међусобну комуникацију Комисије за акредитацију и проверу квалитета и Националног савета за високо образовање.

2.2.10.16. Засновати процес акредитовања и накнадне контроле испуњености услова за рад државних и приватних високошколских установа на јасним, објективним, транспарентним и унапред утврђеним критеријумима, на основу обављене анализе, путем унапређења рада Комисије за акредитацију и проверу квалитета. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Радна група коју су чинили чланови КАПК-а и НСВО заједнички је сачинила нове верзије стандарда за акредитацију који су значајно побољшани и поједностављени у односу на досадашње, а који ће се примењивати од марта 2017. године. На основу урађене Анализе, која је показала неке проблеме везане за рецензенте и комуникацију између КАПК-а и НСВО, КАПК је увео нове процедуре да би се ови проблеми превазишли. На пример, на седницама НСВО, где се решава по жалби, да би чланови НСВО могли да донесу утемељену одлуку, обавезно ће присуствовати и члан КАПК-а који је извештавао о датом студијском програму/установи.

Процес акредитације се одвија по јасним, објективним и транспарентним критеријумима. Нове, побољшане стандарде, усвојио је Национални савет за високо образовање и биће објављени у Службеном гласнику.

2.2.10.17. Унапредити транспарентност поступка уписа, полагања испита, оцењивања и евалуације знања у свим образовним институцијама тако да се измени правни оквир са циљем објективизирања процедура и критеријума уписа. (IV квартал 2016. године)

Активност се успешно реализује. Упис ученика у основну школу уређен је Законом о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15 – аутентично тумачење и 68/15) и Законом о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, број 55/13).

При упису ученика у основне школе нису уочене коруптивне радње, односно Министарство у претходном периоду није добило ниједну примедбу или жалбу која се односи упис ученика у основну школу.

Испити у основној школи уређени су Законом о основама система образовања и васпитања и Законом о основном образовању и васпитању.

У школи се полагају поправни, разредни, завршни испит, испит из страног језика и други испити.

Завршни испит полаже ученик након завршеног осмог разреда, по програму завршног испита за школску годину у којој је завршио осми разред, писаним путем – решавањем тестова. Завршни испит је једини национални (државни) испит који се реализује у републици Србији. Полагањем завршног испита ученик стиче право на упис у средњу школу, у складу са законом. Регуларност завршног испита обезбеђује директор. У претходном периоду постојале су примедбе на регуларност завршног испита. Посебно истичемо 2013. годину када је завршни испит поништен јер су тестови били «провалењени». Од 2014. године појачане су мере које обезбеђују регуларност завршног испита. Поред обуке наставника и директора, уведене су нова законска и подзаконска решења. Организација завршног испита, услови под којима се спроводи, састав и процедуре рада комисија и друга питања везана за полагање завршног испита уређени су стручним упутством за спровођење завршног испита на крају основног образовања и васпитања чији саставни део су посебна упутства за све актере у завршном испиту, која су осим комисијама на републичком, окружном и школском нивоу, намењена и супервизорима, дежурним наставницима, прегледачима тестова, родитељима и ученицима. Саставни део стручног упутства су и обрасци извештаја и други обрасци о преузимању тестова.

Министарство просвете је и ове године издало налог Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања за покретање посебне процедуре која се примењује на поверљиве послове. Од 2016. године уведен је додатни систем провере

Оцењивање ученика у основном образовању и васпитању уређено је Законом о основама система образовања и васпитања, Законом о основном образовању и васпитању и Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању („Службени гласник РС“, број 67/13).

Извештаји о квалитету оцењивања нису задовољавајући. Из тих разлога је Правилником о сталном стручном усавршавању као једна од приоритетних области стручног усавршавања јесте праћење и вредновање образовних постигнућа, односно праћење и подстицање развоја деце, ученика и полазника.

Ради веће транспарентности и стварања једнаких услова за упис ученика у **средњу школу**, измењени су Правилник о упису ученика у средње школе допуњен и Правилник о упису ученика у средњу школу („Сл. гласник РС“ бр. 41/14, 37/15, 46/15, 75/15, 39/16), и то:

1. Афирмативне мере за упис ученике из осетљивих група се унапређују тако да се ученицима не додељује фиксни број бодова (30 бодова од укупно 100) као што је било у последњих 10 година, него им се додељује 30% односно 35% од броја поена који нису

остварили до 100. На овај начин се ученицима са слабијим постигнућима као и онима који су социјално угрожени пружа већа подршка за упис у средњу школу.

2. Пријемни испит за упис ученика у двојезична одељења је дефинисао минималан број бодова на писменој провери, као и усменом испитивању (испитују се све четири језичке вештине). Усклађено је бодовање за све језике на којима се двојезична настава организује.

3. Промењен је систем вредновања такмичења која се бодују за обдарене ученике.

4. Ученици који су положили пријемни испит, од прошле године, могу да се уписују не само у школе за обдарене, него и у било које друге то јест могу да се предомисле и конкуришу у све школе.

Такође, конкурс за упис ученика у средњу школу по први пут је објављен на интернет презентацији Министарства, уведен је праг од 50 поена за упис у четворогодишње образовне профиле, донет је Правилник о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности (Сл. гласник РС бр. 12/16) и донет је Правилник о мерилима и поступку за упис полазника који су завршили програм основног образовања одраслих у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности (Сл. гласник РС бр. 42/16).

Други извештај: Спроведени су Завршни испит на крају основног образовања за школску 2015/16. годину и Упис у средњу школу у школској 2016/17 години и примењен је Правилник о упису ученика у средњу школу („Сл. гласник РС“ бр. 41/14, 37/15, 46/15, 75/15, 39/16), који повећава транспарентност и стварања једнаких услова за упис ученика, са мерама које су наведене у Првом извештају, и које се односе на: Афирмативне мере за упис ученика из осетљивих група и Пријемни испит за упис ученика у двојезична одељења. Такође, промењен је систем вредновања такмичења која се бодују за обдарене ученике и ученици који су положили пријемни испит, од прошле године, могли су да се уписују не само у школе за обдарене, него и у било које друге то јест могли су да се предомисле и конкуришу у све школе.

Такође, конкурс за упис ученика у средњу школу по први пут је објављен на интернет презентацији Министарства, уведен је праг од 50 поена за упис у четворогодишње образовне профиле, донет је Правилник о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности (Сл. гласник РС бр. 12/16) и донет је Правилник о мерилима и поступку за упис полазника који су завршили програм основног образовања одраслих у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности (Сл. гласник РС бр. 42/16).

Трећи извештај: Започето је планирање активности у функцији реализације завршног испита на крају основног образовања за школску 2016/17. годину. У том смислу, сачињен је план активности за спровођење завршног испита, којим су предвиђени кораци у припреми и реализацији завршног испита, као и друге активности у вези са завршним испитом. План активности укључује и рокове за њихово спровођење, носиоце и кључне напомене од значаја за спровођење завршног испита.

Први пут, термини за реализацију завршног испита утврђени су подзаконским актом - Правилник о календару образовно-васпитног рада основне школе за школску 2016/2017.

годину ("Службени гласник РС - Просветни гласник", број 8/16). Сагласно наведеном правилнику, дани резервисани за полагање завршног испита су 14, 15. и 16. јун 2017. године, чиме је информација о терминима полагања завршног испита била позната и пре почетка школске 2016/2017. године.

Упис ученика у средњу школу за школску 2016/17. годину спроведен је на основу **Правилника о упису ученика у средњу школу и Измена и допуна правилника о упису ученика у средњу школу** („Сл. гласник РС“ бр. 41/14, 37/15, 46/15, 75/15, 39/16).

Ради веће транспарентности и стварања једнаких услова за упис ученика у **средњу школу** за школску 2016/17. годину спроведе су три афирмативне мере:

1. У оквиру афирмативне мере за упис ученика са тешкоћама у развоју, у први разред средње школе уписано је 315 ученика који су завршили основно образовање уз примену индивидуалног образовног плана са измењеним образовним стандардима (ИОП-2). Ученици који су у основном образовању остваривали индивидуални образовни план, полагали су завршни испит уз договорене поступке прилагођавања и на тај начин су добили потребну образовну подршку. Од школске 2016/17. године ови ученици се распоређују у средње школе преко електронске уписне базе пре завршног испита и пре формирања одељења. Досадашња пракса је била да се ученици са сметњама у развоју распоређују у већ формирана одељења преко максималног броја ученика. Приликом формирања одељења у која су распоређени ученици са ИОП-ом, примењено је Стручно упутство о формирању одељења и начину финансирања у основним и средњим школама за школску 2016/17. годину. Ово упутство омогућава да се одељења у које су распоређени ученици са ИОП-ом формирају са мањим бројем ученика.

2. Спроведена је афирмативна мера уписа ученика ромске националности у први разред средње школе на основу примене **Правилника о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности** ("Сл. гласник РС", бр. 12/2016). Резултат примене овог Правилника је знатно повећање обухвата ученика ромске националности. У односу на претходну школску годину, када их је на основу примене ове мере, било уписано 420, школске 2016/17. године уписано је 1512 ученика. Поред повећања обухвата значајно је да је овај правилник унапредио афирмативни критеријум уписа, тако што је искомбиновао етички и социјални принцип и ускладио га са успехом ученика у основној школи и на завршном испиту.

3. На основу **Правилника о мерилима и поступку за упис полазника који су завршили програм основног образовања одраслих у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности**, полазници старији од 17 година, су

имали могућност да остваре додатне бодове на постигнут успех у основној школи и резултате на завршном испиту. Ови полазници уписани су у средње школе као ванредни ученици и бесплатно се школују за прво занимање.

У области средњег стручног образовања за 59 образовних профила израђени су Стандарди квалификација на основу којих се спроводи стручни испит и стручна матура која је екстерног карактера. На крају средњег образовања за ове образовне профиле организовани су испити на којима се процењују компетенције ученика за одређену квалификацију. У испитним комисијама, поред учешћа наставника, обавезно је и учешће представника послодаваца.

У оквиру Пројеката „Реформа средњег стручног образовања“, пета фаза, уз подршку ГИЗ-а повећан је број школа које уписују ученике у три образовна профила по кооперативном моделу: бравар-заваривач, електричар и индустријски механичар, са 10 на 16 средњих стручних школа.

У сарадњи са Швајцарском агенцијом за развој и приватним компанијама из Златиборског и Севернобачког округа, од ове школске године уведен је нови образовни профил: оператер за израду намештаја који се реализује по принципима дуалног образовања у 2 средње стручне школе.

Министарство је почело да ради на развоју националног модела дуалног образовања у средњем стручном образовању.

У четвртм кварталу 2016. године Министарство је наставило са започетим активностима на изради концепта националне опште матуре.

У оквиру делокруга својих надлежности Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања анализирао је резултате завршног испита на крају основног образовања и васпитања. Припремљени прикази и анализе о резултатима ученика на тестовима знања омогућавају да се оствари, осим сертификационе и селекционе и евалуативна функција завршног испита. Осим извештаја о резултатима завршног испита на школском нивоу, који су доступни школама, припремљени су извештаји који садржи кључне налазе за систем у целини и за нивое школских управа, округа и општина. На званичном сајту Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања доступне су информације о резултатима завршних испита <http://ceo.edu.rs/>.

Налази о резултатима завршног испита представљају један од кључних извора података за доношење одлука како за унапређивање наставе и рада школа у целини тако и за унапређивање самог завршног испита. Са циљем осигурања квалитета, у реализацији завршног испита за школску 2015/16. годину уведене су нове процедуре које подразумевају присуство опсерватора у школама које су у петходном периоду оствариле статистички неочекиване резултате. Функција опсерватора била је праћење свих активности везаних за тестове од почетка до краја процеса завршног испита.

2017/1: Започето је спровођење планираних активности у функцији реализације завршног испита на крају основног образовања за школску 2016/17. годину. У том смислу, формирана је Републичка комисија за спровођење завршног испита у школској 2016/2017. години и уписа у средње школе у школској 2017/2018. години. Прикупљени су подаци од значаја за припрему тестовног материјала и то броју ученика осмог разреда који ће приступати полагању завршног испита, броју ученика осмог разреда који образовање стичу на језику националне мањине и у складу са тим полажу завршни испит, броју полазника основног образовања одраслих и других података о броју ученика, односно полазника који, у складу са законом, полажу завршни испит по програму завршног испита из претходних школских година, као и броју ученика за које је потребна одређена врста прилагођавања, у складу са законом.

Сачињен је Предлог календара активности завршног испита, којима су прецизирани датуми и сатнице њихове реализације и то не само датум и време пробног завршног испита и завршног испита, већ и оних активности које се односе на вршење супервизије, унос података, објављивање резултата, дане/рокове за жалбу и друго.

Започете су припреме за упис ученика у **средњу школу** за школску 2017/18. Годину. Формирана је Комисија за спровођење завршног испита и пријемног испита. Један од

задатака ове радне групе је и анализа прошлогодишњег уписа ученика у средњу школу и припрема евентуалних измена и допуна **Правилника о упису ученика у средњу школу**. Такође се припрема и **Стручно упутство за спровођење пријемних испита у специјализованим школама**.

И даље ће се спроводити афирмативне мере за упис ученика у **средњу школу** за школску 2017/18. годину:

1. упис ученика са тешкоћама у развоју који су завршили основно образовање уз примену индивидуалног образовног плана са измењеним образовним исходима (ИОП-2).

2. упис ученика ромске националности у први разред средње школе на основу примене **Правилника о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности** ("Сл. гласник РС", бр. 12/2016).

3. упис одраслих- старијих од 17 година на основу **Правилника о мерилима и поступку за упис полазника који су завршили програм основног образовања одраслих у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности**.

У области средњег стручног образовања припремљено је 6 нових профила који се реализују по дуалном моделу. Школе које ће реализовати ове наставне планове и програме имају подршку компанија да се део наставе реализује на радном месту. Ова одељења ће се у Конкурсу за упис ученика у средњу школу означити на начин да их ученици и родитељи јасно уоче.

Наставља се рад на започетим активностима на изради концепта националне опште матуре, стручне и уметничке.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања је реализовао он лајн обуку за 3900 наставника гимназија за примену образовних стандарда за осам наставних предмета за крај средњег образовања. Ова обука је један од корака ка припреми наставника за националну матуру која ће се реализовати 2020/21. школске године.

2017/2 Реализоване су активности у функцији завршне припреме, спровођења и праћења реализације завршног испита на крају основног образовања за школску 2016/17. годину, у складу са планом активности за спровођење завршног испита.

Завршни испит одржан је у складу са *Стручним упутством за спровођењу завршног испита на крају основног образовања и васпитања за школску 2016/2017. годину* и Правилником о календару образовно-васпитног рада основне школе за школску 2016/2017. годину ("*Службени гласник РС - Просветни гласник*", број 8/16).

Завршни испит ученици су обавили писаним путем – решавањем тестова и то 14. јуна 2017. године - тест из српског, односно матерњег језика, затим 15. јуна 2017. године - тест из математике и 16. јуна 2017. године - комбиновани тест (биологија, историја, географија, физика и хемија).

Полагању теста приступило је укупно 69 306 ученика, а тестирање је протекло у складу са процедуром и без неправилности.

Републичка комисија за спровођење завршног испита у школској 2016/2017. години и уписа у средње школе у школској 2017/2018. години је утврдила Календар уписних активности.

Усвојен је нови Правилник о упису ученика у средњу школу („*Службени гласник РС*”, бр. 38/17 и 51/17) који је укључио све активности које се односе и на афирмативни упис.

Припремљено је Стручно упутство за спровођење пријемних испита (<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2017/04/STRUCNO-UPUTSTVO-UPIS-KONACNO-180517-1.pdf>).

Припремљене су и Смернице за прилагођавање пријемног испита за средњу школу ученицима којима је потребна додатна образовна подршка. Сва ова документа су донета у циљу унапређивања процедура.

Спроведен је пријемни испит за специјализоване средње школе и одељења.

Број школа у којима се полагао пријемни испит: 102

Број ученика који су полагали пријемни испит: 5706

Број ученика који су положили пријемни испит: 3903

ШКОЛА	ПОЛОЖИЛИ
Музике	1032
Балетске	92
Двојезичне	645
Рачунарство/информатике	280
Физика	68
Филолошка	675
Математичка	310
Ликовне	801

У области средњег стручног образовања припремљено је 19 нових профила који се реализују по дуалном моделу. Такође су у 43 постојећа образовна профила у средњем стручном образовању имплементирани елементи дуалног образовања.

Припремљен је нацрт правилника за програм опште и уметничке матуре, а започет је рад на програму стручне матуре.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања реализује *on-lajn* обуку за наставнике опште-образовних предмета у средњим стручним школама за примену образовних стандарда за осам наставних предмета за крај средњег образовања. Ова обука је један од корака ка припреми наставника за националну матуру која ће се реализовати 2020/2021. школске године.

Представник Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице активно учествује у раду Радне групе за упис ученика у први разред средње школе, као и праћење резултата завршног испита ученика основних школа.

2017/3:

Реализоване су активности спровођења завршног испита на крају основног образовања за школску 2016/17. годину, у складу са планом активности за спровођење завршног испита.

Спроведен је конкурс за упис ученика у средњу школу.

Активности су спроведене у складу са процедуром и без неправилности.

За упис ученика у средњу школу за школску 2017/18. годину планирано је 73819 места, а уписано је 66526 ученика.

ЈЕЗИК НАСТАВЕ	ПЛАНИРАНА КВОТА ЗА УПИС	УПИСАНО УЧЕНИКА
Српски језик	69103	62599
Албански језик	1365	1127
Босански језик	1080	1029
Буграски језик	60	39
Мађарски језик	2016	1554
Румунски језик	60	24
Русински језик	30	16
Словачки језик	180	106
Хрватски језик	60	52
Двојезична настава	480	386

У складу са одредбама у Стручном упутству о формирању одељења и начину финансирања у средњим школама, а на основу резултата после трећег уписног круга, увида у базу података о упису, усаглашавања са руководиоцима школских управа и њиховог увида у стање у школама, министар просвете, науке и технолошког развоја је донео одлуке да се у односу на објављени Конкурс за упис ученика у први разред средње школе за школску 2017/18. годину, на територији наведених школских управа изврше одговарајуће измене.

Одлука за формирање одељења са мањим бројем ученика је донета на основу позитивног мишљења школских управа о образложеним захтевима школе.

ШУ ЗРЕЊАНИН

Бр.	Школа и место	Образовни профил	Одлука
1.	Економско-трговинска школа „Доситеј Обрадовић“, Алибунар	Економски техничар-румунски 10/30	Одобрава се одељење.
2.	Гимназија „П. Браца“, Вршац	Општи тип-румунски 13/30	Одобрава се одељење.
3.	ЕТШ „Јован Трајковић“, Зрењанин	Трговац (мађарски језик 5/30)	Одобрава се одељење.

4.	ХПШ, Чока	Хемијски лаборант - мађарски језик 0/30	Укида се одељење
5.	ХПШ, Чока	Месар 8/15 Пекар 8/15 (мађарски језик)	Одобрава се комбиновано одељење.
6.	ЕТШ, Сента	Комерцијалиста (мађарски језик) 13/30	Одобрава се одељење.

ШУ СОМБОР

Бр.	Школа и место	Образовни профил	Одлука
1.	Хемијско-технолошка школа, Суботица	Техничар за индустријску фармацеутску технологију (мађарски језик), 7/30	Одобрава се одељење.
2.	Пољопривредна школа, Бачка Топола	Прехрамбени техничар (мађарски језик) 12/30	Одобрава се одељење.
3.	Средња техничка школа "Шинковић Јожеф", Бачка Топола	Декоратер зидних површина, 4/15 Керамичар – терацер – пећар, 8/15 (мађарски језик)	Укида се Декоратер зидних површина, ученици се распоређују у одељење Керамичар – терацер – пећар које се одобрава.
4.	Средња техничка школа "Шинковић Јожеф", Бачка Топола	Машински техничар моторних возила 13/30 (мађарски језик)	Одобрава се одељење.
5.	Гимназија "Вељко Петровић", Сомбор	Гимназија – општи тип 10/30 (мађарски језик)	Одобрава се одељење.
6.	Средња економска школа, Сомбор	Кувар 9/30 (мађарски језик)	Одобрава се одељење.

ШУ НОВИ САД

Бр.	Школа и место	Образовни профил	Одлука
	Гимназија „Јан Колара“, Бачки Петровац	Друштвено-језички (словачки) 3/30	Укида се одељење. Ученици су распоређени у општи тип у истој школи
	Пољопривредна школа са домом ученика Футог, Нови Сад	Пољопривредни техничар 2/30 (мађарски)	Укида се одељење. ученици распоређени у истом профилу на српском језику 39/60 или у Новом Саду на упражњена места других профила на мађарском језику

			Општи тип гимназија 18/30, Електротехничар рачунара 20/30
	Школа за дизајн „Богдан Шупут“	Техничар дизајна графике 7/20 (мађарски)	Одобрава се одељење

ШУ ЛЕСКОВАЦ

Бр.	Школа и место	Образовни профил	Одлука
1.	Техничка школа „Никола Тесла“, Медвеђа	Економски техничар 4/30 (албански језик)	Одобрава се одељење.
2.	Гимназија Босилеград	Гимназија - општи тип 9/30(бугарски језик)	Одобрава се одељење.

2017/4: Циклус планирања уписа ученика у средњу школу за школску 2018/19. годину и унапређивања квалитета пријемних испита започиње од јануара 2018. године.

2018/1: Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања припремио је реализацију новог циклуса on-lajn обуке у 2018. години за наставнике општеобразовних предмета у средњим стручним школама за примену образовних стандарда за осам наставних предмета за крај средњег образовања. Обука запослених у образовању за примену општих стандарда постигнућа за крај општег средњег образовања и средњег стручног образовања у делу општеобразовних предмета, представља обуку од јавног интереса. Поред тога што је ова обука битна за припрему наставника за националну матуру која ће се реализовати школске 2020/2021. године, она је врло значајна у домену унапређивања наставничких компетенција вредновања и оцењивања ученика.

Покрајински секретаријат у овом периоду прикупља предлоге средњих школа за упис ученика у први разред за школску 2018/2019. годину и у сарадњи са локалном самоуправом, националним саветима националних мањина и школском управом припрема предлог за упис ученика у први разред средњих школа на територији АП Војводине.

2.2.10.18. Унапредити правни оквир у области просветне инспекције и ојачати кадровске капацитете. (IV квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована.

Унапредити правни оквир у области просветне инспекције

Решењем министра је образована Радна група за израду Нацрта Закона о инспекцијском надзору у области просвете, која је одржала један састанак.

Решењем министра су образоване и радне група за израду следећих правилника:

- ✓ Правилник о посебним елементима плана инспекцијског надзора (израђен нацрт Правилника)
- ✓ Правилник о посебним елементима процене ризика (у изради)
- ✓ Правилник о облицима и начину вршења унутрашње контроле (у изради)

Такође, остварено је учешће у раду Одбора за координацију инспекцијског надзора и учешће у раду Радне групе за унутрашњу контролу.

Ојачати кадровске капацитете просветне инспекције

У организацији Министарства државне управе и локалне самоуправе, за 10 републичких инспектора је спроведена обука за тренере за обуку осталих просветних инспектора за примену Закона о инспекцијском надзору, који су спровели обуку за 140 инспектора за примену Закона.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству, у Сектору за инспекцијски надзор систематизована су 33 радна места, девет радних места је непопуњено. Применом Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава пријем нових запослених је отежан.

На нивоу локалних самоуправа предвиђено је да ове послове обављају 204 просветна инспектора, од чега је ангажовано само 136. Посебно треба истаћи да 46 општина нема ниједног просветног инспектора. То значи да републички просветни инспектори, поред својих основних послова и задужења обављају и непосредан инспекцијски надзор у општинама које немају просветне инспекторе.

Закључак: Број систематизованих радних места, као и предвиђено смањење броја запослених не може да ојача капацитете инспекције. Такође, немогућност напредовања додатно утиче смањење броја инспектора.

Други извештај:

Унапредити правни оквир у области просветне инспекције

Радна група за израду Нацрта Закона о инспекцијском надзору у области просвете је одржала неколико састанака и није израдила Нацрт Закона.

Решењем министра су образоване и радне група за израду следећих правилника:

- ✓ Правилник о посебним елементима плана инспекцијског надзора (није усвојен, израђен нацрт Правилника)
- ✓ Правилник о посебним елементима процене ризика (у изради)
- ✓ Правилник о облицима и начину вршења унутрашње контроле (у изради)

Ојачати кадровске капацитете просветне инспекције

Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству није измењен, док је услед примене Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава пријем нових запослених отежан.

Треба напоменути да број систематизованих радних места, као и предвиђено смањење броја запослених не може да ојача капацитете инспекције, као и да немогућност напредовања додатно утиче на смањење броја инспектора.

Трећи извештај:

Унапредити правни оквир у области просветне инспекције

Решењем министра је образована Радна група за израду Нацрта закона о инспекцијском надзору у области просвете чији је задатак израда наведеног Нацрта закона до 31. јануара 2017. године, а чије је доношење планирано у првој половини 2017. године.

Ојачати кадровске капацитете просветне инспекције

Попуњавањем упражњених радних места предвиђених важећим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Министарства просвете, науке и технолошког развоја у Сектору за инспекцијске послове ојачани су капацитети инспекције за три републичка просветна инспектора и једног референта за канцеларијске послове.

Предлогом Правилника у унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, чије је доношење у процедури, за радно место за послове просветног инспектора Министарства и планирање и унапређивање рада просветне инспекције, уместо два државна службеника у звању самосталног саветника, према важећем Правилнику, предложено је седам државних службеника у звању самосталног саветника, као и за радно место инспектора, за једног државног службеника у звању самосталног саветника.

У Предлогу Закона о буџету РС за 2017. годину су исказана и требована додатна средства за 120 републичких просветних инспектора чије ће плате бити финансиране из буџета Републике Србије, а који према важећем Закону послове инспекцијског надзора обављају као поверене (једно од нових законских решења које ће бити предложено Законом о инспекцијском надзору у области просвете), тако да би број републичких просветних инспектора, поред постојећих 30 износио 150.

2017/1:

Унапредити правни оквир у области просветне инспекције

Радна група образована горе наведеним Решењем министра је сачинила Нацрт закона о просветној инспекцији, чије је доношење планирано у првој половини 2017. године

Ојачати кадровске капацитете просветне инспекције

Попуњавањем упражњених радних места предвиђених важећим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Министарства просвете, науке и технолошког развоја у Сектору за инспекцијске послове, решењима о премештају, ојачани су капацитети инспекције за три републичка просветна инспектора и једног референта за канцеларијске послове.

Предлогом Правилника у унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, чије је доношење још увек у процедури, за радно место за послове просветног инспектора Министарства и планирање и унапређивање рада просветне инспекције, уместо два државна службеника у звању самосталног саветника, према важећем Правилнику, дат је предлог за седам државних службеника у звању самосталног саветника, као и за радно место инспектора, за једног државног службеника у звању самосталног саветника.

У Предлогу Закона о буџету РС за 2017. годину, као и у предлогу приоритетних области финансирања за 2018. годину су исказана и требована додатна средства за 140 републичких просветних инспектора чије ће плате бити финансиране из буџета Републике Србије, а који према важећем Закону послове инспекцијског надзора обављају као поверене (ново законско решење предложено Нацртом закона о просветној инспекцији), тако да би број републичких просветних инспектора, поред постојећих 30 износио 170.

2017/2 :

Унапредити правни оквир у области просветне инспекције

Закључком Владе 05 Број: 011-4504/2016 од 17. маја 2017. године Влада Републике Србије је утврдила Програм јавне расправе о Нацрту закона о просветној инспекцији. На званичној интернет страници Министарства просвете, науке и технолошког развоја, поред наведеног Програма јавне расправе, објављени су Нацрт закона о просветној инспекцији, Образложење Нацрта закона, као и формулар и електронска адреса путем које се достављају примедбе, предлози и сугестије у вези са предметним Нацртом закона. Јавне расправе о Нацрту закона о просветној инспекцији одржане су у периоду од 26. маја до 08. јуна 2017. године у Новом Саду, Крагујевцу, Нишу и Београду. У складу са Пословником Владе Републике Србије, у процедури је припрема документације за прибављање мишљења од Републичког секретаријата за законодавство, Министарства финансија и других државних органа са чијим делокругом је повезана предметна материја коју Нацрт закона о просветној инспекцији уређује.

Ојачати кадровске капацитете просветне инспекције

Предлогом Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, чије је доношење још увек у процедури, за радно место за послове просветног инспектора Министарства и планирање и унапређивање рада просветне инспекције, уместо два државна службеника у звању самосталног саветника, према важећем Правилнику, дат је предлог за седам државних

службеника у звању самосталног саветника, као и за радно место инспектора за једног државног службеника у звању самосталног саветника.

У складу са Препоруком Агенције за борбу против корупције, ново законско решење предложено Нацртом закона о просветној инспекцији, предвиђа да инспекцијски надзор над радом установа, као поверени посао неће више обављати општинска, односно градска управа како је прописано одредбама важећег Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/2015 - аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016 - одлука УС). Наведена одредба подразумева увећање броја републичких просветних инспектора са постојећих 30 на 170.

У Предлогу Закона о буџету Републике Србије за 2017. годину, као и у предлогу приоритетних области финансирања за 2018. годину исказана су и требована додатна средства за 140 републичких просветних инспектора чије би плате биле финансиране из буџета Републике Србије.

2017/3:

Унапредити правни оквир у области просветне инспекције

Нацрт закона о просветној инспекцији је дописом Министарства просвете, науке и технолошког развоја, број 011-00-1148/1/2017-12 од 4. септембра 2017. године, у складу са Пословником Владе, достављен Генералном секретаријату Владе ради разматрања и одлучивања, односно 7. септембра 2017. године је поново достављен новелирани текст Нацрта закона о просветној инспекцији са Образложењем, које је поред осталог, садржало и разлоге за доношење закона по хитном поступку. У Плану рада Владе за 2017. године предвиђено је доношење овог закона до краја 2017. године;

Ојачати кадровске капацитете просветне инспекције

Министарство финансија је Министарству просвете, науке и технолошког развоја доставило позитивно мишљење број: 011-00-00515/2017-03 од 5. септембра 2017. године, односно 7. септембра 2017. године (када је био достављен новелирани текст Нацрта закона ради мишљења) везано за Нацрт закона о просветној инспекцији са Образложењем и обавезним Обрасцем стандардне методологије за процену финансијских ефеката акта (ПФЕ образац), наводећи да је у Министарству финансија размотрен достављени материјал и да се, са становишта надлежности тог министарства, исти може прихватити; Образложење Нацрта закона садржи објашњење, у глави IV ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА, да би доношењем Закона о просветној инспекцији, број републичких просветних инспектора, чије плате би биле финансиране из буџета Републике Србије, био повећан за 140, што са постојећим бојем од 30 у Сектору за инспекцијске послове Министарства просвете, науке и технолошког развоја чини укупно

170. Средства за ове намене су била исказана у Предлогу буџета Републике Србије за 2017. годину, односно у Предлогу приоритетних области финансирања за 2018. годину, односно исказана су на годишњем нивоу у наведеном ПФЕ обрасцу.

Чланом 51. Нацрта закона о просветној инспекцији прописано је да:

Запослени у покрајинској просветној инспекцији на пословима просветног инспектора и инспектора, наставља да обавља послове радног места на које је распоређен, до дана доношења акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

Запослени у општинској односно градској управи, на пословима просветног инспектора, наставља да обавља послове радног места на које је распоређен, до дана доношења акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места Министарства, односно покрајинског органа управе надлежног за послове образовања и васпитања. Доношењем акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, запослени у општинској односно градској управи, на пословима просветног инспектора, преузима се и распоређује да обавља послове просветног инспектора у Просветном инспекторату, односно покрајинској просветној инспекцији.

Број републичких и покрајинских просветних инспектора у Просветном инспекторату, односно покрајинском органу управе надлежном за послове образовања и васпитања утврђује министар, односно руководиоца покрајинског органа управе надлежног за послове образовања и васпитања. Акт о утврђивању броја републичких и покрајинских просветних инспектора се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије“.

На основу акта из претходног става овог члана, Министарство, односно покрајински орган управе надлежан за послове образовања и васпитања, ће ускладити акт о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

2017/4: Доношење Закона о просветној инспекцији је у процедури, а предвиђено је и Планом рада Владе за 2018. годину. Нови нацрт закона о просветној инспекцији предвидео је нова решења која би требало да допринесу успостављању јединственог уређења инспекцијског надзора, побољшање ефикасности просветне инспекције и обезбеђење континуираног праћења рада свих васпитно-образовних установа, а праћење остваривања ових циљева постиже се изградом извештаја на основу података који се налазе у Бази записника, односно извештаја о инспекцијском надзору, која се на основу одредаба Закона о инспекцијском надзору води у Сектору за инспекцијске послове Министарства просвете, науке и технолошког развоја, а која садржи податке о броју извршених надзора у току месеца, квартала, године по нивоима образовања, број изречених мера, број решења, број надзора у одређеном временском периоду у односу на одређену установу, процени ризика у односу на одређену установу у одређеном временском периоду и друге мерљиве параметре.

Новим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, број 110-00-184/2017-12 од 07.09.2017. године, на постојећи број запослених од 33 запослена у Сектору за инспекцијске послове, одобрено је још пет радних места за послове инспектора.

Ради појачања ефикасности просветне инспекције предузимањем горе наведених активности, Сектор за инспекцијске послове је у сарадњи са Управом за заједничке послове Републике Србије, путем јавне набавке, покренуо и набавку четири аутомобила ради вршња теренског инспекцијског надзора у четвртном кварталу 2017. године.

2018/1: Влада Републике Србије је на седници 16.03.2018. године усвојила Предлог закона о просветној инспекцији који је доставила Народној скупштини Републике Србије ради усвајања по хитном поступку.

У Народној Скупштини Републике Србије до краја недеље се одржава расправа о сету закона из области просвете по амандманима, односно Предлогу закона о просветној инспекцији.

Новим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, број 110-00-339/2017-02 од децембра месеца 2017. године у Сектору за инспекцијске послове систематизовано је 37 радних места. Завршен је конкурс за пријем у радни однос четири нова просветна инспектора.

Сектор за инспекцијске послове је у сарадњи са Управом за заједничке послове Републике Србије, путем јавне набавке, покренуо и набавку четири аутомобила ради вршења теренског инспекцијског надзора. Поступак је окончан. У току је преузимање аутомобила.

ПРЕЛАЗНА МЕРИЛА:

Доношењем закона о просветној инспекцији, акта министра и подзаконских аката у области просветне инспекције, усклађених са Законом о инспекцијском надзору и актима које доноси Координациона комисија за област инспекцијског надзора, обезбеђује се ефикаснији систем контроле надзираних субјеката у поступку инспекцијског надзора у области просвете, као и ефикаснији надзор над радом просветних инспектора.

2.2.10.19. Преиспитати све важеће уговоре и захтеве за закључивање Уговора о давању у закуп дела простора школских установа. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Сви важећи уговори и захтеви за закључивање Уговора о давању у закуп дела простора школских установа се преиспитују и *ex ante* и *ex post* од стране Министарства надлежног за послове просвете, науке и технолошког развоја и Републичке дирекције за имовину.

Први извештај: Сви уговори о закупу дела простора образовно-васпитних установа, почев од 2012. године, закључују се у складу са Законом о јавној својини (Сл.гласник РС 72/11, 83/13 и 105/14), Уредбом о условима прибављања и отуђења непокретности непосредном

погодбом, давања у закуп ствари у јавној својини и поступцима јавног надметања и прикупљања писмених понуда (Сл.гласник РС 724/12, 48/15 и 99/15), Одлуком министра просвете, науке и технолошког развоја број 401-00-304/2012-02 од 3.12.2012. године, којом су утврђени услови под којим школске установе (из система образовања и васпитања и ученичког и студентског стандарда) могу издавати непокретности у јавној својини, сврха коришћења средства остварних од издавања као и рок издавања непокретности, и Упутством министра, просвете, науке и технолошког развоја број 401-00-304/2012-02 од 3.12.2012. године, за поступање образовно-васпитних установа и установа ученичког и студентског стандарда код издавања у закуп непокретних ствари у јавној својини.

Наведеним прописима успостављена је процедура по којој сви уговори пролазе двоструку контролу Републичке дирекције за имовину и Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Ова активност је континуирана и уочава се смањење броја случајева који захтевају инспекцијски надзор.

За установе образовања и васпитања чији је оснивач Аутономна покрајина Војводина, Управа за имовину АП Војводине, уз прибављено мишљење Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице, предлаже Покрајинској Влади давање сагласности на издавање у закуп непокретних ствари на којима је носилац права јавне својине АП Војводина, а које користе установе образовања и васпитања.

2017/3: Активност је континуирана и уочава се смањење броја случајева који захтевају инспекцијски надзор. У првој години примене Акционог плана било је 16 случајева кршења прописа, док су у прошлој години (2016. година) била 2 (два) случаја. Прве године примене Акционог плана било је 16 случајева кршења прописа, а прошле године 2.

2017/4: Активност је континуирана и уочава се смањење броја случајева који захтевају инспекцијски надзор.

2018/1: Активност је континуирана и уочава се смањење броја случајева који захтевају инспекцијски надзор.

2.2.10.20. Извршити анализу сукоба интереса и дискреционих овлашћења руководиоца образовно васпитних установа у складу са студијом изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у јавној управи из активности 2.2.3.4. (IV квартал 2016. године)

Активност није реализована. С обзиром да Министарство државне управе и локалне самоуправе није израдило студију изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у јавној управи, Министарство просвете, науке и технолошког развоја није

било у могућности да изврши анализу дискреционих овлашћења руководилица у образовно-васпитним установама.

Међутим, Министарство просвете, науке и технолошког развоја предузело је активности на изради акционог плана за примену препорука ОЕБС-а из 2012. године који, поред осталог, садржи акцију под називом „Рад органа руковођења и органа управљања образовних институција“ која подразумева анализу рада органа руковођења установа на свим нивоима образовања, дефинисање поступака за повећање транспарентности у раду и доступност одлука и одговарајуће измене правног оквира.

2017/2 С обзиром да Министарство државне управе и локалне самоуправе није израдило студију изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у јавној управи, Министарство просвете, науке и технолошког развоја није било у могућности да изврши анализу дискреционих овлашћења руководилица у образовно-васпитним установама.

2017/3 Нема промена.

2017/4: С обзиром да Министарство државне управе и локалне самоуправе није израдило студију изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у јавној управи, Министарство просвете, науке и технолошког развоја није било у могућности да изврши анализу дискреционих овлашћења руководилица у образовно-васпитним установама.

2018/1: С обзиром да Министарство државне управе и локалне самоуправе није израдило студију изводљивости о уређивању правног оквира за спречавање сукоба интереса у јавној управи, Министарство просвете, науке и технолошког развоја није било у могућности да изврши анализу дискреционих овлашћења руководилица у образовно-васпитним установама.

2.2.10.21. Извршити анализу рада и поступања Сектора унутрашње контроле: -у смислу функционалности, организованости, капацитета као и међусобног односа превентивних и репресивних мера, броја, обучености кадра и методологије рада по одређеним предметима. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Сектор унутрашње контроле полиције је извршио анализу правног оквира и предложио измену Закона о полицији и доношење подзаконских аката који ће ближе дефинисати одредбе Закона које се односе на рад Сектора и прецизирати процедуре и методологију спровођења теста интегритета, проверу промене имовног стања, спровођење анализе ризика корупције у МУП-у и ближе појаснити начин и облике вршења унутрашње контроле полиције. Сектор је сачинио радне верзије свих подзаконских аката, а чека се усвајање Закона о полицији ради доношења подзаконских аката.

У складу са новим надлежностима, Сектор је у складу са новим надлежностима предвидео измену организационе структуре самог Сектора и формирање нових одсека. Крајем августа 2015. године, МУП је усвојио измену Правилника о систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, којом је усвојена нова организациона структура Сектора унутрашње контроле полиције. Сектор тренутно врши анализу постојећих капацитета и процену потреба у смислу људских и техничких капацитета потребних за унапређење функционалности Сектора. (у складу са НПАА и Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције 2013-2018).

Сектор унутрашње контроле је новим Законом о полицији (Службени гласник РС, бр. 6/2016 од 28.01.2016. године) поред нових института које је предложио у циљу ефикасне превенције и сузбијања корупције, добио надлежност да врши други и трећи ниво безбедносне провере за руководиоце стратешког, високог и средњег нивоа.

У складу са новим надлежностима, Сектор је у марту 2016. године предложио измену измену Правилника о систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова и формирање још једног Одсека за безбедносне провере.

Сектор је извршио анализу постојећих капацитета и процену потреба у смислу људских и техничких капацитета потребних за унапређење функционалности Сектора, у складу са НПАА и Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције 2013-2018), те тренутно ради на изради документа који ће поред анализе постојећег стања садржати и План активности за спровођење следећих активности:

1. израда подзаконских аката и процедура
2. организационо јачање СУК-а и повећан број запослених у складу са новим надлежностима
3. набавка опреме (посебно опреме за прикривени надзор), софтвера и обука запослених у СУК-у
4. увођење нових института - анализа ризика корупције, тест интегритета, провера промене имовног стања, вршење безбедносних провера

Сектор унутрашње контроле је у августу 2016. године израдио документ **„Анализа рада и поступања Сектора унутрашње контроле у смислу функционалности, организованости, капацитета као и међусобног односа превентивних и репресивних мера, броја, обучености кадра и методологије рада по одређеним предметима.“** Извршена је анализа постојећих капацитета Сектора унутрашње контроле у погледу људских и техничких ресурса за примену нових надлежности које су прописане у Закону о полицији.

2.2.10.22. Извршити анализу правног оквира којим је регулисан рад Сектора унутрашње контроле Министарства унутрашњих послова са предлозима за измену постојећих законских и подзаконских аката или доношење нових који су неопходни. (I квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Као што је наведено у тачки 2.2.10.21., Сектор је извршио анализу правног оквира и предложио измену Закона о полицији у делу који се односи на надлежност Сектора, као и доношење подзаконских аката који ће ближе регулисати појединачне области дефинисане у одредбама које се односе на рад Сектора. Сектор је сачинио радне верзије свих подзаконских аката.

Сектор унутрашње контроле полиције је предложио доношење нових подзаконских аката у складу са новим надлежностима које су дефинисане у нацрту Закона о полицији:

1. Правилник о начину и облицима вршења унутрашње контроле
2. Правилник о начину спровођења професионалног интегритета у МУП-у
3. Правилник о евиденцији имовинског картона и провери промене имовног стања запослених у МУП-у
4. Упутство о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у
5. Правилник о раду у Сектору унутрашње контроле полиције

Новим Законом о полицији (Службени гласник РС, бр. 6/2016 од 28.01.2016. године) Сектор унутрашње контроле врши унутрашњу контролу рада полиције и других запослених у Министарству. Предлози које је СУК предложио као приоритетне а који су усвојени у новом Закону о полицији су:

1. Повећање надлежности СУК да врши контролу рада полицијских службеника и свих запослених у Министарству
2. Спровођење теста интегритета
3. Провера промене имовинског стања запослених у МУП-у (руководилаца стратешког и средњег нивоа, као и за високоризична радна места у Министарству установљена анализом ризика од корупције)
4. Спровођење анализе ризика од корупције и израда регистра ризика корупције у МУП-у
5. Све организационе јединице Министарства, уколико током свог рада дођу до обавештајних података да је запослени у Министарству извршио кривично дело, на раду или у вези са радом, дужне су да без одлагања доставе обавештајне податке којима располажу СУК-у, најкасније у року од 24 часа од сазнања
6. СУК врши превентивни надзор свих организационих јединица у Министарству
7. Обавеза руководилица контролисаних организационих јединица, да одговарају за реализацију наложених мера од стране овлашћених службених лица СУК-а

8. Предвиђене тешке повреде службене дужности за све горе наведене тачке
9. СУК је новим Законом о полицији обезбедио оперативни фонд

Новим Законом о полицији такође је усвојен предлог Сектора да се предвиде тешке повреде службене дужности које су значајне за контролу рада поступања руководиоца у Министарству :

- непријављивање кривичног дела, прекршаја или повреде службене дужности;
- онемогућавање или ометање обављања послова унутрашње контроле;
- непоступање по предложеним мерама Сектора унутрашње контроле за отклањање утврђених незаконитости;
- негативан резултат теста интегритета;
- непријављивање промене у имовинском картону.

Закон о полицији је такође регулисао начин вршења безбедносних провера, те је предвиђено да СУК врши други и трећи ниво безбедносних провера за руководиоце стратешког, високог и средњег нивоа.

Имајући у виду да је Сектор новим Законом о полицији добио и додатне надлежности у погледу вршења безбедносних провера, тренутно је у изради документ који ће садржати анализу правног оквира након усвајања Закона о полицији са предлозима за измену и/или усвајање нових подзаконских аката.

Сектор унутрашње контроле је у августу 2016. године израдио документ „**Анализа правног оквира којим је регулисан рад Сектора унутрашње контроле Министарства унутрашњих послова са предлозима за измену постојећих законских и подзаконских аката или доношење нових који су неопходни**“. Дат је приказ нормативног оквира пре доношења Закона о полицији, нове надлежности које је СУК добио новим Законом о полицији, као и приказ свих прописа који регулишу спољашњу и унутрашњу контролу, као и прописа по којима поступа СУК.

2.2.10.23. Израда правног оквира којим ће бити регулисан рад сектора унутрашње контроле Министарства унутрашњих послова у складу са анализом правног оквира којим је регулисан рад Сектора унутрашње контроле Министарства унутрашњих послова са предлозима за измену постојећих законских и подзаконских аката или доношење нових који су неопходни. (повезана активности 2.2.10.22.) (IV квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована. Сектор унутрашње контроле је у складу са новим Законом о полицији сачинио следеће радне верзије нових подзаконских аката:

1. Правилник о начину спровођења теста интегритета у МУП-у

2. Правилник о евиденцији имовинског картона и провери промене имовног стања запослених у МУП-у
3. Упутство о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у

У току израде радних верзија Правилника, Сектор је реализовао следеће активности:

Тест интегритета

Предузете су следеће активности:

- сачињена радна верзија Правилника о начину спровођења теста интегритета у МУП-у
- добијена мишљења експерата на Правилник (у оквиру пројекта PACS - Савет Европе и ЕУ) и мишљење Агенције за борбу против корупције

Анализа ризика од корупције у МУП-у

Предузете су следеће активности:

- сачињена радна верзија Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у
- добијена мишљења румунских експерата (у оквиру пројекта PACS - Савет Европе и ЕУ)

Провера промене имовног стања запослених у МУП-у

Предузете су следеће активности:

- сачињена радна верзија нацрта Правилника о евиденцији имовинског картона и провери промене имовног стања запослених у МУП-у
- добијено мишљење Агенције за борбу против корупције и успостављен контакт са Агенцијом за борбу против корупције у циљу размене искуства и сачињавање јасних процедура и софтвера за вођење евиденције о имовинском картону и провери промене имовног стања запослених у МУП-у

Радне верзије горе наведених Правилника су достављене и Мисији ОЕБС у Републици Србији у циљу добијања мишљења и усклађивања радних верзија Правилника стандардима ЕУ.

Након усвајања Закона о полицији, Сектор унутрашње контроле је започео израду Правилника о начину и облицима вршења унутрашње контроле, који ће јасно прецизирати начин поступања Сектора унутрашње контроле у смислу спровођења превентивних и репесивних мера, поступања са предметима, притужбама и извештајима, начин вођења евиденција, статус полицијских службеника унутрашње контроле, као и сарадња са организационим јединицама у оквиру Министарства и другим државним органима.

Сектор унутрашње контроле је са чинио радну верзију Правилника о начину и облицима вршења унутрашње контроле који је достављен Секретаријату Министарства унутрашњих послова на мишљење.

Радна верзија радна верзија Правилника о начину спровођења теста интегритета у МУП-у је достављена Секретаријату Министарста унутрашњих послова на мишљење, као и свим организационим јединицама у Министарству. Радна верзија је такође достављена Републичком јавном тужилаштву на мишљење.

СУК је сачинио коначни нацрт Правилника о евиденцији имовинског картона и провери промене имовног стања запослених у МУП-у, који је достављен Секретаријату Министарста унутрашњих послова на мишљење.

На основу мишљења румунских експерата добијених у оквиру пројекта PACS - Савет Европе и ЕУ, СУК је сачинио нову радну верзију Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у.

2017/1: СУК је сачинио коначни нацрт Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у и доставио Секретаријату на мишљење у јануару 2017. године.

СУК је поступио сходно прелазним одредбама Закона о полицији и доставио Секретаријату Министарства радне верзије подзаконских аката које су надлежности СУК-а, чиме смо испоштовали дате рокове.

2017/2 Сектор унутрашње контроле је у фебруару 2017. године, доставио радну верзију Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у Агенцији за борбу против корупције ради давања мишљења, с обзиром да је у члану 230. Закона о полицији прописано да ће Сектор унутрашње контроле у сарадњи са Агенцијом за борбу против корупције врши анализу ризика од корупције. У мају 2017. године, Агенција је доставила мишљење на радну верзију текста. У току је израда коначне верзије Упутства.

Министарство унутрашњих послова је започело активности на измени и допуни Закона о полицији, те је Сектор унутрашње контроле предложио допуне чланова који се односе на примену нових превентивних института у сузбијању корупције (анализа ризика од корупције, тест интегритета и провера промене имовног стања) у циљу јасног дефинисања начина примене истих.

2017/3: У јулу 2017. године, Сектор је израдио коначну верзију Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у у сарадњи са Секретаријатом Министарства унутрашњих послова. Настављене су активности на измени и допуни Закона о полицији, те ће након усвајања измена наведеног закона, уследити доношење подзаконских аката који су у надлежности Сектора унутрашње контроле, а чије коначне верзије су већ израђене.

2017/4: Сектор унутрашње контроле је наставио активности на изради коначног предлога измена и допуна Закона о полицији. У наведеним изменама Сектор је детаљније прописао у закону начин спровођења нових превентивних института за сузбијање корупције (анализа ризика од корупције, провера имовног стања и тест интегритета). Након усвајања измена наведеног закона, уследиће доношење подзаконских аката који су у надлежности Сектора унутрашње контроле, а чије коначне верзије су већ израђене.

2018/1: Дана 22. марта Народна скупштина је донела Закон о изменама и допунама Закона о полицији, који ће ступити на снагу дана 03.04.2018. године, а у оквиру којег је Сектор детаљније прописао у закону начин спровођења нових превентивних института за сузбијање корупције (анализа ризика од корупције, провера имовног стања и тест интегритета) и увођења мера одговорности руководиоца за поступање по наложеним мерама Сектора.

2018/1 Народна скупштина: На Првој седници Првог редовног заседања Народне скупштине у 2018. години, 22. марта 2018. године, усвојен је Предлог закона о изменама и допунама Закона о полицији, којима се мењају и допуњују законске одредбе у вези са радом Сектора унутрашње контроле.

2.2.10.24. Развити механизме за јачање интегритета полицијских службеника: а) Извршити анализу ризика радних места од корупције у полицији ; б) Створити предуслове за нормативно регулисање; јачање интегритета (изменити процедуре и методологију рада); в) Промене у организационом делу које условљава нормативни део (стварање услова за имплементацију закона и подзаконских аката) ради обезбеђења неопходних људских и материјалних ресурса у циљу обезбеђивања процедуре и методологије које омогућавају виши ниво интегритета у полицији. (За тачку а) IV квартал 2016. године За тачку б) II квартал 2017. године За тачку в) IV квартал 2018. године)

Активност је делимично реализована.

Тачка а)

Сектор је у оквиру новог Закона о полицији предвидео увођење новог института за превенцију корупције, а то је спровођење анализе ризика од корупције и израду регистра ризика за свако радно место у МУП-у. Сектор је још током израде Закона сачинио радну верзију Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у и у оквиру пројекта под називом „Јачање капацитета полиције и правосуђа за борбу против корупције у Србији“ – PACS“, који су спроводили Савет Европе и Европска унија, иницирао реализацију следећих активности:

- Крајем 2015. године румунски експерти извршили су анализу Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у и сачинили смернице за израду анализе
- Током новембра 2015. године, Сектор унутрашње контроле је заједно са румунским експертима спровео анализу ризика корупције у Управи граничне полиције у циљу упознавања са методологијом спровођења анализе ризика и израде регистра ризика корупције за појединачну организациону јединицу у оквиру МУП-а.

Тачка б)

Веза са активношћу 1.1.6.3.

Након усвајања Закона о полицији (Службени гласник РС, бр. 6/2016 од 28.01.2016. године), радна група МУП-а израдила је радну верзију новог Кодекса полицијске етике у складу са препорукама словенаког експерта који је сачинио мишљење на стари Кодекс полицијске етике у оквиру пројекта „Јачање капацитета полиције и правосуђа за борбу против корупције у Србији“ – PACS “. Такође, у складу са новим законом, у року од једне године од дана ступања на снагу наведеног закона, предвиђена је израда Правилника о неспојивим пословима, као и Правилника о полицијским овлашћењима.

Сектор унутрање контроле је приликом израде радне верзије Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у, дефинисао да је циљ спровођења анализе ризика и израде регистра ризика корупције у МУП-у, могућавање руководиоцима у МУП-у да лакше уоче ризике у својим организационим јединицама, те да на основу уочених ризика израде Планове интегритета, чију обавезу прописује Агенција за борбу против корупције.

Тачка в)

Крајем августа 2015. године, МУП је усвојио измену Правилника о систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, којом је усвојена нова организациона структура Сектора унутрашње контроле.

Имајући у виду да је Сектор новим Законом о полицији добио надлежност да врши други и трећи ниво безбедносних провера за руководиоце стратешког, високог и средњег нивоа, Сектор је у марту 2016. године предложио измену Правилника о систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова и формирање још једног Одсека за безбедносне провере.

Извештајни период IV квартал 2016:

Тачка а)

На основу мишљења румунских експерата добијених у оквиру пројекта PACS - Савет Европе и ЕУ, СУК је сачинио нову радну верзију Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у.

Тачка б)

Веза са активношћу 1.1.6.3.

Тачка в)

Нема промена

2017/1:

Тачка а)

СУК је сачинио коначни нацрт Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у и доставио Секретаријату на мишљење у јануару 2017. године (веза са активношћу 2.2.10.23.).

Тачка б)

Веза са активношћу 1.1.6.3. и 2.2.10.23

На основу члана 45. став 3. Закона о полицији Влада Републике Србије је донела нови Кодекс полицијске етике („Службени гласник РС“, број 6/16) дана 03.03.2017. године.

Тачка в)

Нема промена.

2017/2

Тачка а)

Сектор унутрашње контроле је у фебруару 2017. године, доставио радну верзију Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у Агенцији за борбу против корупције ради давања мишљења, с обзиром да је у члану 230. Закона о полицији прописано да ће Сектор унутрашње контроле у сарадњи са Агенцијом за борбу против корупције врши анализу ризика од корупције. У мају 2017. године, Агенција је доставила мишљење на радну верзију текста. У току је израда коначне верзије Упутства.

Тачка б)

Веза са активношћу 1.1.6.3. и 2.2.10.23

Министарство унутрашњих послова је дана 29. маја 2017. године на основу члана 235. став 12. Закона о полицији донело Правилник о начину поступања у току притужбеног поступка (Службени гласник РС, бр. 54/17 од 31.05.2017. године).

Тачка в)

Нема промена

2017/3:

Тачка а)

У јулу 2017. године, Сектор је израдио коначну верзију Упутства о спровођењу анализе ризика корупције у МУП-у у сарадњи са Секретаријатом Министарства унутрашњих послова.

Тачка б)

Веза са активношћу 1.1.6.3. и 2.2.10.23

Тачка в)

На основу иницијативе Сектора за људске ресурсе Министарства унутрашњих послова, Сектор унутрашње контроле је сачинио предлог каталога радних места и описа послова у Сектору унутрашње контроле, у циљу јасног дефинисања задатака и дужности запослених у Сектору.

2017/4:

Тачка а)

У новембру 2017. године, Сектор је у сарадњи са Канцеларијом ИЦИТАП при Амбасади САД у Београду организовао регионалну конференцију служби унутрашње контроле како би разменио искуства у примени института за превенцију корупције - анализа ризика од корупције и тест интегритета. Учеснице на конференцији су узеле сродне службе из Републике Словеније, Републике Хрватске, Румуније и Републике Бугарске.

У периоду од 15-17.11.2017. године, два представника Сектора, учествовали су на 17. годишњој професионалној конференцији мреже „ЕРАС/ЕАСН“, која је одржана у Лисабону, Република Португалија. На наведеној конференцији представљене су Смернице за управљање ризицима од корупције коју је израдила радна група коју чине чланови мреже „ЕРАС/ЕАСН“, на основу које ће Сектор усагласити коначну верзију Упутства за спровођење анализе ризика од корупције.

Тачка б)

Веза са активношћу 1.1.6.3. и 2.2.10.23

Тачка в)

Министарство унутрашњих послова усвојило је каталог радних места у Министарству којим су јасно прописана радна места у Сектору унутрашње контроле, а све у циљу јасног одређивања надлежности и задатака запослених у Сектору. Настављене су активности на изради описа послова и систематизацији радних места у Сектору унутрашње контроле.

2018/1:

Тачка а)

Дана 22. марта Народна скупштина је донела Закон о изменама и допунама Закона о полицији, који ће ступити на снагу дана 03.04.2018. године, а у оквиру којег је Сектор детаљније прописао у закону начин спровођења нових превентивних института за сузбијање корупције као што је анализа ризика од корупције, те ће наставити активности на изради коначног нацрта Упутства за спровођење анализе ризика од корупције.

У периоду од 26.02-01.03.2018. године, 5 полицијских службеника Сектора унутрашње контроле је боравило у студијској посети Генералној дирекцији за борбу против корупције МУП-а Румуније у Букурешту, како би се упознали за начином спровођења анализе ризика од корупције у МУП-у Румуније и са базом података „Регистар ризика од корупције“.

Тачка б)

Веза са активношћу 1.1.6.3. и 2.2.10.23

Тачка в)

Настављене су активности Министарства унутрашњих послова на изради новог Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству, у оквиру које је предвиђено повећање броја систематизованих радних места у Сектору за 40.

2.2.10.25. Ојачати капацитете Службе унутрашње контроле у циљу сузбијања корупције у сектору полиције у складу са извршеном анализом и промене нормативног дела из активности 2.2.10.23. (Континуирано, од I квартала 2017. године закључно са IV кварталом 2018. године)

Активност није реализована. У погледу људских ресурса, Сектор тренутно има 82 запослена. Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места из августа 2015. године систематизовано је 127 радних места у Сектору, имајући у виду да је Сектор у том тренутку требало да уведе три нова института (тест интегритета, провера промене имовног стања и анализа ризика од корупције), као и да контролише рад свих запослених у МУП-у. С обзиром да је након усвајања закона Сектор добио нову надлежност да врши други и трећи ниво безбедносне провере за руководиоце стратешког, високог и средњег нивоа, није предвидео организациони облик и запослене који ће обављати ове послове.

Стога је у марту 2016. године, упутио предлог за измену Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП-у у циљу формирања новог одсека (шеф + 5 инспектора), који ће обављати наведене послове.

У оквиру Стратешког планског документа ИПА 2015-2017, Сектор унутрашње контроле је предложио реализацију пројекта који има за циљ едукацију полицијских службеника унутрашње контроле и набавку ИТ и видео опреме у вредности од 750.000. ЕУР. Почетак реализације пројекта је предвиђен за почетак 2017. године.

Други извештај

Нема промена

Трећи извештај

У погледу реализације пројекта у оквиру ИПА 2015, СУК је заједно са Одељењем за управљање пројекта МУП-а започео израду предлога пројекта (twinning fiche) и активности на изради ToR за припрему тендерске документације МУП-а за набавку опреме предвиђене у оквиру пројекта.

2017/1

СУК је заједно са Одељењем за управљање пројекта МУП-а сачинио предлог пројекта и доставио Делегацији Европске уније ради усаглашавања текста предлога пројекта. Активности на изради ToR за припрему тендерске документације МУП-а за набавку опреме предвиђене у оквиру пројекта су завршене.

2017/2

СУК је у току априла и маја 2017. године одржао више састанака са експертима ЕУ који ангажовани у циљу припреме тендерске документације за набавку опреме у оквиру ИПА 2015. Сачињен је предлог списка ИТ опреме и опреме за аудио и видео надзор која ће се набавити у циљу јачања капацитета СУК-а, а у другој половини 2017. године је предвиђено да се покрене поступак набавке наведене опреме.

2017/3

СУК је завршио активности на припреми тендерске документације са Делегацијом ЕУ у Републици Србији и експертима ЕУ који ангажовани у циљу припреме тендерске документације за набавку опреме у оквиру ИПА 2015.

2017/4

Сектор је наставио активности са Агенцијом за борбу против корупције у циљу надоградње постојеће базе података о имовинском картону и апликације коју користи Агенција према захтевима Агенције и Сектора, а како би Сектор водио евиденцију о имовном стању за руководиоце и високо ризична радна места у МУП-у.

2018/1

Европска комисија је дана 20.03.2018. године објавила тендер за набавку ИТ, видео и аудио опреме у износу од 750.000 ЕУР, а која треба да буде набављена у оквиру ИПА 2015 за потребе Сектора унутрашње контроле. Настављене су активности на припреми твининг пројекта у износу од 1.000.000. ЕУР.

Влада СР Немачке је преко Амбасаде СР Немачке у Београду је донирала Сектору 1 возило за примену посебних доказних радњи.

2.2.10.26. Континуирана едукација запослених у Служби унутрашње контроле и свих запослених у Министарству унутрашњих послова везано за интегритет. (Континуирана активност, закључно са IV кварталом 2017. године)

Активност се успешно реализује. Полицијски службеници Сектора немају специјализовану обуку за истрагу случајева корупције у оквиру Министарства унутрашњих послова. У претходном периоду, полицијски службеници Сектора су пролазили едукацију у специјализованим областима за сузбијање корупције уз помоћ пројеката ЕУ, међународних организација и у оквиру сарадње са сродним службама у региону и ЕУ.

Полицијски службеници Сектора редовно узимају учешће у обукама које реализује Служба за управљање кадровима Владе РС, посебно на тему сарадње са Заштеником грађана, заштите података о личности, злостављања на раду и сл. У протеклих 6 месеци 15 полицијских службеника на 11 обука које је организовала наведена служба.

Стога је у оквиру Стратешког планског документа ИПА 2015-2017, Сектор унутрашње контроле предложио реализацију пројекта који има за циљ поред набавке техничке опреме и едукацију полицијских службеника унутрашње контроле у оквиру твининга. **(Веза активност 2.2.10.25.)** Пројектом ће бити предвиђена реализација обука у области спровођења теста интегритета, развоја оперативне аналитике, спровођење обука у области истрага корупције и финансијских истрага, заштита ИТ система од цурења информација и израда процедура за доказивање кривичних дела са елементима корупције и процедура за примену посебних доказних радњи. Почетак реализације пројекта је предвиђен за почетак 2017. године.

Полицијски службеници Сектора редовно узимају учешће у обукама које реализује Служба за управљање кадровима Владе РС, те су у извештајном периоду 3 полицијска службеника учествовала на обукама на тему Заштита тајних података и Мобинг – спречавање и заштита од злостављања на раду.

Дана 03. и 04.10.2016. године, полицијски службеника сектора унутрашње контроле учествовао је на регионалном округлом столу под називом „Развој наставног плана и стратегија за обуку у области интегритета полиције“, који је одржан дана 03. и 04.10.2016. године у Подгорици, Црна Гора, а на основу позива Женевског центра за демократску контролу оружаних снага – DCAF.

Дана 13. и 14.10.2016. године, три полицијска службеника СУК-а учествовали су на семинару на тему „Корупција и заштита основних права“ у оквиру Поглавља 23, у организацији Канцеларије за европске интеграције.

Дана 01.11.2016. године, представници Сектора унутрашње контроле и Сектора за људске ресурсе учествовали су на међународној конференцији под називом „Полицијски

интегритет- холистички приступ“, коју су организовале Канцеларија ИЦИТАП, Мисија ОЕБС у Републици Србији и Женевски центар за демократску контролу оружаних снага – DCAF. Циљ конференције је био да омогући учесницима из МУП-а Републике Србије и сродних службама у региону да представе и дискутују о најбољим стандардима, праксама и изазовима, који се односе на изградњу интегритета полиције. Конференција је обухватила 4 сесије, и то: питања планирања и управљања интегритетом, управљање људским ресурсима који дају подршку функционалном систему у модерној полицији, одговорност на организационом нивоу - унутрашња контрола и спољашњи надзор, као улога обука у превенцији злоупотреба подршка интегритету на индивидуалном нивоу.

2017/1: Извештај институције не садржи податке о спровођењу активности.

У периоду од 21-24.02.2017.године, полицијски службеник СУК-а је учествовао на обуци под називом „Право ЕУ“ у оквиру пројекта „Подршка развојним капацитетима стратешког управљања европских интеграција у МУП“ у организацији Сектора за међународну сарадњу, европске послове и планирање.

У извештајном периоду, полицијски службеници СУК учествовали су на обукама које организује Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије на тему заштита људских права и Заштита грађана, права припадника националних мањина, заштита тајних података и међународни уговори - припрема и закључивање.

2017/2

У извештајном периоду, полицијски службеници СУК учествовали су на обукама које организује Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије на тему Процена ризика од корупције у прописима као механизам за превенцију корупције, Други циклус израде плана интегритета и смернице за његову израду у апликацији, Заштита од дискриминације и Мобинг- спречавање и заштита од злостављања на раду.

У априлу 2017. године, 2 полицијска службеника СУК-а учествовала су на семинару на тренингу под називом „Јавна корупција“ у ИЛЕА центру у Будимпешти, Мађарска заједно са полицијским службеницима СБПОК у организацији Регионалне канцеларије за безбедност Амбасадe САД у Београду.

2017/3 Извештај институције не садржи податке о спровођењу активности.

У извештајном периоду, полицијски службеници СУК учествовали су на обуци под називом „Мобинг - спречавање и заштита од злостављања на раду“, коју организује Служба за управљање кадровима Владе Републике Србије, а 1 полицијски службеник је учествовао на обуци под називом „Увод у функционисање Европске уније“, у оквиру пројекта „Подршка стратешком управљању и европским интеграцијама у Министарству унутрашњих послова“.

2017/4 Извештај институције не садржи податке о спровођењу активности.

У извештајном периоду, 1 полицијски службеник је учествовао на обуци под називом „Право Европске уније“, у оквиру пројекта „Подршка стратешком управљању и европским интеграцијама у Министарству унутрашњих послова, а 4 представника Сектора учествовала су на обуци „Општи менаџмент и специјализовани полицијски менаџмент“, у оквиру пројекта финансираног од стране Краљевине Шведске „Подршка стратешком управљању и европским интеграцијама у Министарству унутрашњих послова“. такође, 1 полицијски службеник Сектора унутрашње контроле учествовао је са представницима Министарства унутрашњих послова на семинару под називом „Заштита података у ЕУ“, који је одржан у Београду у организацији Министарства за европске интеграције, Европског института за државну управу –ЕИПА Луксембург и МСП Луксембурга. у организацији Служби за управљање кадровима, 1 полицијски службеник Сектора учествовао је на семинару на тему „Родна равноправност и родно засновано насиље“.

У периоду од 19.-20.10.2017. године, 4 полицијска службеника Сектора узели су учешће на Другом регионалном састанку Служби унутрашње контроле, који је одржан у Софији, Република Бугарска. Циљ састанка је био да се размотре остварени резултати успостављене мреже служби унутрашње контроле земаља у региону, након одржаног првог регионалног састанка 2016. године, размена нове оперативне праксе у сузбијању криминала и корупције у полицији и успостава нових облика за унапређење полицијске сарадње регионалних служби за борбу против корупције.

2018/1:

У периоду од 26.02-01.03.2018. године, 5 полицијских службеника Сектора унутрашње контроле је боравило у студијској посети Генералној дирекцији за борбу против корупције МУП-а Румуније у Букурешту, како би се упознали за начином спровођења анализе ризика од корупције у МУП-у Румуније и са базом података „Регистар ризика од корупције“.

У периоду од 07-16.03.2018. године, представник Сектора унутрашње контроле узео је учешће на МАТРА програму обуке на тему интегритет државних службеника, који је одржан у Хагу, Холандија

У периоду од 21.02. до 20.03.2018. године, полицијски службеника Сектора унутрашње контроле је учествовао на обуци за борбу против корупције у организацији Мисије ОЕБС у Републици Србији, у оквиру пројекта „Унапређење капацитета српске полиције у борби против корупције“, а која је одржана у Новом Саду.

Дана 20-21.03.2018. године, 13 полицијских службеника Сектора унутрашње контроле је учествовао на обуци на тему „Тест интегритета“, где су предавачи били представници Генералне дирекције за борбу против корупције МУП-а Румуније, а коју је организовала Канцеларија ИЦИТАП при Амбасади САД у Београду.

Дана 29.03.2018. године, 2 полицијска службеника Сектора унутрашње контроле учествовали су на обуци на тему „Методологија за спровођење истраге у случајевима злостављања од стране полиције“ у Новом Саду у организацији Правосудне академије, а у циљу едукације о начину примене наведене методологије коју су израдили Републичко

јавно тужилаштво и Сектор унутрашње контроле. Подршку у реализацији обуке је дала и Мисија ОЕБС у Републици Србији.

2.2.10.27. Изменити Закон о полицији и акта о систематизацији и унутрашњој организацији Министарства унутрашњих послова ради успостављања ефикасних механизма координације носилаца борбе против корупције на стратешком, тактичком и оперативном нивоу, у складу са Стратегијом финансијских истрага. (I квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Закон о полицији усвојен је 26. јануара 2016. године. Споразум о стабилизацији и придруживању и Прелазни споразум не садрже одредбу која се односи на нормативну садржину овог предлога. Предлог закона о полицији предвиђен је Националним програмом за усвајање правних тековина ЕУ (2013-2016). Иако није постојало учешће консултаната у изради Нацрта закона, прибављено је мишљење Европске комисије и упућене примедбе су унете у предметни текст.

Нови Закон о полицији („Службени гласник РС“, број 6/16) предвидео је да Сектор унутрашње контроле предузима мере и радње у складу са законом којим се уређује кривични поступак на откривању и сузбијању кривичних дела корупције и других облика коруптивног понашања, као и других кривичних дела полицијских службеника и других запослених у Министарству, извршених на раду или у вези са радом. Облике и начин вршења унутрашње контроле прописује министар и на овом акту је започет рад, а рок за његово доношење је годину дана од дана ступања на снагу Закона.

Законом о полицији је прописано да, у циљу превенције корупције, Сектор унутрашње контроле примењује тест интегритета, спроводи анализу ризика од корупције и проверу промене имовног стања.

Закон предвиђа да се, при обављању полицијских послова, полиција придржава утврђених и достигнутих стандарда полицијског поступања, узимајући у обзир међународно опште прихваћене стандарде поступања који се односе, између осталог и на обавезу пријављивања корупције.

Измењен је акт о систематизацији и унутрашњој организацији Министарства унутрашњих послова ради успостављања ефикасних механизма координације носилаца борбе против корупције, у смислу реорганизације Службе за борбу против организованог криминала и формирано више служби.

Дана 23.11.2016. године усвојен је Закон о организацији и надлежности државних ограна у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, *којим су ордеђени надлежни органи за сузбијање корупције и то:* посебна одељења виших јавних тужилаштава за сузбијање корупције; организациона јединица МУП-а надлежна за сузбијање корупције и

посебна одељења виших судова за сузбијање корупције. Поменути закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у службеном гласнику, а његова примена ће почети од 01.03.2018. године.

Такође проширене су надлежности СБПОК-а када се ради о коруптивним кривичним делима где је поменути закон додат да ће СБПОК осим именованих, изабраних и постављених лица од стране Нардне скупштине, Владе Р Србије, Високог савета судства и Државног већа тужилаца поступати и у случају именованих, изабраних и постављених лица од стране председника Р Србије и опште седнице Врховног касационог суда.

У члану 21. Закон је предвидео да се у Тужилаштву за организовани криминал и посебним одељењима виших јавних тужилаштава за сузбијање корупције могу се формирати ударне групе, са циљем да раде на откривању и гоњењу кривичних дела која су предмет рада ударне групе.

Закон је предвидео да су лица која врше функцију, односно обављају послове и задатке у државним органима и СБПОК-у и организационој јединици МУП-а надлежној за сузбијање корупције дужна да пре ступања на функцију, односно рад, доставе Агеницији за борбу против корупције, потпуне и тачне податке о својој имовини и имовини супружника или вамбрачног партнера, као и малолетне деце уколико живе у истом породичном домаћинству. Такође, закон је предвидео и безбедносно проверавање лица која раде у СБПОК-у и организационој јединици МУП-а надлежној за сузбијање корупције

2017/2 ОЕБС је за потребе Министарства унутрашњих послова ангажовао стучњака (Steven David Brown) који је након детаљне анализе урадио Извештај о структурним и практичним аспектима формирања организационе јединице за истрагу корупције у Србији, а у складу са Законом о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. Извештај је урађен 17. маја 2017. године.

2017/3: Нема промена

2017/4: Нема промена

2018/1: Закон о полицији је измењен – Законом о изменама и допунама Закона о полицији објављеном у „Службеном гласнику РС“, број 24/18 разрађени су тест интегритета, анализа ризика од корупције и контрола пријаве и промене имовног стања, који представљају основне инструменте за сузбијање корупције запослених у Министарству унутрашњих послова. Такође, прописано је да Сектор унутрашње контроле врши безбедносне провере за руководиоце средњег нивоа – други ниво безбедносне провере, као и за лица на положају и постављена лица, односно руководиоце високог и стратешког нивоа у Министарству –трећи ниво безбедносне провере. Такође, изменама акта о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова, формирано је Одељење за борбу против корупције.

2.2.10.28. Формирати организациону јединицу за борбу против корупције у Управи криминалистичке полиције која ће непосредно радити са антикоруптивним одељењима јавних тужилаштава, у складу са Стратегијом финансијских истрага. Основати посебне организационе јединице у оквиру УВП-а Београд и ОКП-а Нови Сад, Крагујевац, Ниш и у осталим ППУ одредити контакт особе. Рок: II квартал 2016. године

Активност је у потпуности реализована.

Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције је усвојен 23.11.2016. године и њиме је предвиђено формирање организационе јединице у МУП-у која ће бити надлежна за сузбијање корупције.

У складу са поменутиим законом очекује се израда Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова у делу који се односи на предметну тачку АП за ПП 23, а који ће ближе предвидети рад поменуте организационе јединице.

2017/1: У Министарству унутрашњих послова Републике Србије одобрен је пројекат „Јачање капацитета полиције Србије за борбу против корупције – Фаза II“ који ће се спроводити од 01.01.2017. године до 31.09.2019. године. Пројекат се спроводи у сарадњи МУП-а Р Србије и мисије ОЕБС-а у Р Србији, а финансира га Краљевина Норвешка. Општи циљ пројекта је да се смањи утицај корупције и привредног криминала у Србији ефикаснијом борбом против лица која су укључена у коруптивне активности. Циљ пројекта је да обезбеди да специјализована одељења и организационе јединице буду у стању да брзо реагују, истраже и докажу коруптивне активности.

Кроз овај пројекат формираће се организациона јединица задужена за сузбијање корупције, а све полазећи од Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције који је усвојен 23.11.2016. године.

Такође, кроз овај пројекат ће се обучити и полицијски службеници који ће радити у организационој јединици која ће се формирати у наредном периоду и која ће бити специјализована за сузбијање корупције, а која ће у свом саставу имати центре у Новом Саду, Београду, Краљеву и Нишу.

2017/2 ОЕБС је за потребе Министарства унутрашњих послова ангажовао стучњака (Steven David Brown) који је након детаљне анализе урадио Извештај о структурним и практичним аспектима формирања организационе јединице за истрагу корупције у Србији, а у складу са Законом о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. Извештај је урађен 17. маја 2017. године.

2017/3 Дирекција полиције је кроз пројекат „Јачање капацитета полиције Србије за борбу против корупције – Фаза II“ по налогу Директора полиције расписала депешу којом је позвала све заинтересоване полицијске службенике да који имају завршен факултет, а запослени су у Дирекцији полиције, да се пријаве за обуку која ће се организовати у

наредном периоду, а која има за циљ подизање знања и вештина полицијских службеника у области сузбијања корупције у јавној управи.

Поводом тога, организовано је и завршено тестирање полицијских службеника који су се пријавили за обуку, а најбољи кандидати имаће могућност да прођу специјализовану обуку на тему сузбијања корупције. Наведене обуке у сарадњи са мисијом ОЕБС-а у Србији организоваће се од 02.10.2017. године до краја 2019. године у више циклуса и различитих семирана. Наведене обуке омогућиће полицијским службеницима да усвоје виши ниво знања и вештина и да се ефикасније супротставе корупцији у Р Србији.

Такође, паралелно са наведеним активностима, Управа криминалистичке полиције кроз акт о систематизацији који се тренутно израђује у Министарству унутрашњих послова, предложила је формирање Одељења за борбу против корупције у Служби за борбу против организованог криминала, које ће бити специјализована организациона јединица Министарства унутрашњих послова у борби против корупције. Формирање поменутог одељења омогућиће да се послови сузбијања корупције обједине на једном месту у Министарству унутрашњих послова, што ће допринети већој ефикасности и бржој координацији послова који се односе на сузбијање корупције. Формирањем поменутог одељења и обукама полицијских службеника који ће радити у њему испуниће у потпуности обавезе Министарства унутрашњих послова које произилазе из Закона о организацији и надлежности државних органа у борби против организованог криминала, тероризма и корупције, а који ће почети да се примењује 01.03.2018. године.

2017/4: Усвајање измењеног Акта о унутрашњој организацији и систематизацији у Министарству унутрашњих послова и формирање Одељења за борбу против корупције у Служби за борбу против организованог криминала је у току.

2018/1: У складу са Законом о организацији државних органа, дана 01.03.2018.године, у оквиру Управе криминалистичке полиције формирано је Одељење за борбу против корупције које у свом саставу има 9 одсека, одсек за координацију и планирање и одсеке за борбу против корупције Београд, Нови Сад, Ниш, Краљево, Суботица, Зајечар, Јагодина и Ужице.

У оквиру Одељења систематизовано је 100 радних места, а Одељење своје активности спроводи у сарадњи са 4 посебна одељења за сузбијање корупције у оквиру Виших јавних тужилаштва у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу.

2.2.10.29. Успоставити координацију рада између следећих јединица: организационе јединице за борбу против корупције у УВП-у и посебних организационих јединица у оквиру УВП-а Београд и ОКП-а Нови Сад, Крагујевац, Ниш из тачке 2.2.10.28. и

антикорупцијских одељења у Вишим јавним тужилаштвима, у складу са Стратегијом финансијских истрага. (IV квартал 2016. године)

Активност се успешно реализује..

Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције је усвојен 23.11.2016. године и њиме је предвиђено формирање организационе јединице у МУП-у која ће бити надлежна за сузбијање корупције.

У складу са поменутиим законом очекује се израда Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова у делу који се односи на предметну тачку АП за ПГ 23, а који ће прецизно одредити начин координације рада између организационих јединица за борбу против корупције из тачке 2.2.10.29 АП за ПГ 23.

Прилог РЈТ: Формирање посебних одељења за сузбијање корупције прописано је Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. Овим законом прописано је да ће посебна одељења почети са радом 01.03.2018. године, као даном почетка примене закона, након чега ће се успоставити координација рада између наведених организационих јединица.

2017/1: РЈТ

По отпочињању рада одељења за сузбијање корупције, сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, успоставиће се сарадња са организационим јединицама за борбу против корупције у УКП-у и посебних организационих јединица у оквиру УКП-а Београд и ОКП-а Нови Сад, Крагујевац, Ниш.

2017/2: РЈТ

Без промена.

2017/3: Републичко јавно тужилаштво учествује у ИПА 2013 пројекту „Превенција и борба против корупције“ чији је циљ унапређење ефикасности у борби против корупције и смањење свих облика корупције. Једна од кључних активности овог пројекта је и израда препорука за унапређење комуникације и сарадње између институција. У том смислу, у оквиру пројекта биће дефинисан модел координације и сарадње посебних одељења за сузбијање корупције са организационим јединицама за борбу против корупције у УКП-у и посебним организационим јединицама у оквиру УКП-а Београд и ОКП-а Нови Сад, Крагујевац, Ниш.

2017/4: РЈТ

Без промена.

2018/1: РЈТ

Почев од 01.03.2018. године, када су отпочела са радом посебна одељења за сузбијање корупције у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Нишу и Краљеву, формирана сходно Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, успостављена је сарадња са организационим јединицама за борбу против корупције у УКП-у и посебних организационих јединица у оквиру УКП-а Београд и ОКП-а Нови Сад, Крагујевац, Ниш.

Потребно је истаћи да је Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције предвиђено је да координацију посебних одељења виших јавних тужилаштава за сузбијање корупције врши тужилац за организовани криминал, који, у циљу координације рада, најмање једном месечно сазива састанке на којима учествују руководиоци посебних одељења. У складу с тим, тужилац за организовани криминал и заменик тужиоца који је годишњим програмом рада задужен за координацију рада посебних одељења за сузбијање корупције, одржали су 13. марта 2018. године састанак са сва четири руководиоца посебних одељења виших јавних тужилаштава.

2017/1: МУП

Без промена.

2017/2: МУП

Без промена.

2017/3: МУП

Управа криминалистичке полиције кроз акт о систематизацији који се тренутно израђује у Министарству унутрашњих послова, предложила је формирање Одељења за борбу против корупције у Служби за борбу против организованог криминала, које ће бити специјализована организациона јединица Министарства унутрашњих послова у борби против корупције. Формирање поменутог одељења омогућиће да се послови сузбијања корупције обједине на једном месту у Министарству унутрашњих послова, што ће допринети већој ефикасности и бржој координацији послова који се односе на сузбијање корупције.

Када се формира поменуто Одељење за борбу против корупције у Министарству унутрашњих послова и посебна Одељења у вишим јавним тужилаштвима за сузбијање корупције формираће се и координација како би размена података између наведених јединица била благовремена.

Поводом ефикаснијег спровођења Закона о организацији и надлежности државних органа у борби против организованог криминала, тероризма и корупције Министарство правде Републике Србије, спроводи пројекат финансиран од стране Европске комисије ‘‘Превенција и борба против корупције’’ који ће трајати наредних 30 месеци. У циљу ефикаснијег спровођења наведеног пројекта формиран је и Управни одбор пројекта чији

чланови су и представници Министарства унутрашњих послова. Један од циљева наведеног пројекта јесте и координација рада државних органа у циљу спровођења Закона о организацији и надлежности државних органа у борби против организованог криминала, тероризма и корупције.

2017/4: МУП

Кроз Пројекат “Превенција и борба против корупције” одржан је састанак представника МУП-а и Министарства правде који учествују у пројекту ради договора даљих активности у циљу остваривања координације Одељења за борбу против корупције и антикорупцијских одељења у Вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу.

2018/1: МУП

У циљу успостављања координације рада одржан је заједнички састанак којем су присуствовали координатор и четири руководиоца Посебног одељења за сузбијање корупције у оквиру Виших јавних тужилаштава у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу, као и начелник и координатори Одељења за борбу против корупције, УКП-а.

2.2.10.30. Извршити свеобухватну анализу ризика на корупцију правног оквира царинског система. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Активност завршена у року. Управа царина је урадила Анализу ризика на корупцију правног оквира царинског система на основу Анализе ризика корупције у прописима у области царина, коју је урадила Агенција за борбу против корупције.

Закључком Анализе ризика на корупцију правног оквира царинског система указано је на неопходност проширења овлашћења царинских службеника пре свега доношењем Закона о царинској служби, али и доношењем измена и допуна Законика о кривичном поступку.

Анализа је достављена Министарству финансија на надлежност и Агенцији за борбу против корупције ради информисања. Министарство финансија је доставило Анализу министарству правде и покренуло иницијативу укључивања представника Управе царина у Радну групу за измену Законика о кривичном поступку.

2.2.10.31. Изменити правни оквир у складу са обављеном свеобухватном анализом ризика на корупцију правног оквира царинског система из активности 2.2.10.30. (II квартал 2017. године)

Активност није реализована.

2017/2: Закључком Анализе ризика на корупцију правног оквира царинског система указано је на неопходност проширења овлашћења царинских службеника пре свега доношењем Закона о царинској служби, али и доношењем измена и допуна Законика о кривичном поступку.

Законска активност касни.

2017/3: Стање непромењено у односу на претходни извештајни период.

2017/4: Нема промена у вези са овом активношћу.

2017/4: Нема промена у вези са овом активношћу.

2.2.10.32. Обучити царинске службенике у складу са новим прописима. (Континуирано, почев од III квартала 2017. године)

Активност је делимично реализована.

2017/3: У АП је наведено да се ова активност буџетира у оквиру активности 2.1.3.1. (ИПА 2013 – Превенција и борба против корупције).

Пројекат Превенција и борба против корупције је започет у јулу 2017. године и трајаће 30 месеци. У Управи царина је 18. септембра 2017. године, одржан састанак са представницима Пројектног тима ради договора о учешћу Управе царина у пројектним активностима које се односе пре свега на обуке царинских службеника у области превенције и репресије корупције.

2017/4: Није било нових активности у извештајном периоду.

2018/1: У оквиру пројекта „Превенција и борба против корупције“ одржане су обуке на тему „Вођење финансијских истрага у борби против корупције“. У обукама је учествовало укупно 9 царинских службеника, и то три из Одељења за унутрашњу контролу и 6 из Сектора за контролу примене царинских прописа, Одељења за царинске истраге.

2.2.10.33. Јачање капацитета Одељења за унутрашњу контролу путем набавке адекватне пратеће опреме, ИТ опреме, униформи и запошљавања 15 људи. (Континуирано)

Активност није реализована. На активност утиче забрана запошљавања корисника јавних средстава у складу са одредбама Закона о буџетском систему и мерама фискалне консолидације.

2017/2: Није било активности јер је још увек на снази забрана запошљавања за кориснике јавних средстава у складу са одредбама Закона о буџетском систему.

2017/3: Иако је још увек на снази забрана запошљавања за кориснике јавних средстава у складу са одредбама Закона о буџетском систему, од 1. септембра 2017. године, у складу са Правилником о систематизацији радних места, у Одељењу за унутрашњу контролу има систематизовано једно радно место више, сада укупно 16 радних места.

2017/4: **Извештај институције не садржи податке о спровођењу активности.**

Поред осталих још два овлашћена царинска службеника Одељења за унутрашњу контролу су задужила оружје.

Извршена је измена подзаконских прописа којима је регулисано посебно обележавање радних одеа овлашћених царинских службеника Одељења за унутрашњу контролу.

2018/1: Није било активности у извештајном периоду.

2.2.10.35. Извршити анализу правног оквира којим је регулисана локална самоуправа и територијана аутономија на ризике од корупције. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Активност је спроведена. Израђене су анализа узрока и појавних облика корупције на локалном, као и на покрајинском нивоу. Обе анализе доступне су на сајту Агенције за борбу против корупције на следећем линку: <http://www.acas.rs/izvestaji/istrazivanja-i-analize/?pismo=cir> .

2.2.10.36. Израдити моделе локалних акционих планова за јединице локалне самоуправе и аутономне покрајине. (I квартал 2017. године)

Активност је у потпуности реализована.

2017/1: Нацрт модела локалних антикорупцијских планова је израђен. Агенција за борбу против корупције спроводи консултације са представницима локалних самоуправа, невладиних организација, стручне јавности и медија. У сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина Агенција за борбу против корупције одржала је 8. марта 2017. године скуп на којем је дискутовано о Нацрту модела локалних антикорупцијских планова. Агенција за борбу против корупције поставила је Нацрт модела локалних антикорупцијских планова на своју интернет презентацију, како би прикупила коментаре заинтересоване јавности. Након прикупљања коментара и сугестија, биће објављена коначна верзија Модела локалног антикорупцијског плана.

2017/2: Активност је реализована. Агенција за борбу против корупције израдила је моделе акционих планова за јединице локалне самоуправе и аутономне покрајине.

Модел локалног антикорупцијског плана за јединице локалне самоуправе доступан је на следећем линку: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/04/Model-LAP-04042017.pdf>. Модел покрајинског антикорупцијског плана за аутономну покрајину Војводину доступан је на следећем линку: <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2017/05/Model-PAP-Drugi-nacrt-30042017.pdf>. Документи су израђени на основу анализа узрока и појавних облика корупције на локалном и покрајинском нивоу, које је Агенција припремила у складу са обавезом из Акционог плана за поглавље 23.

2.2.10.37. Скупштине аутономних покрајина и локалних самоуправа усвајају локалне акционе планове и образују стално радно тело за праћење и спровођење локалних акционих планова. (II квартал 2017. године)

Активност је делимично реализована.

2017/2: У извештајном периоду Агенција за борбу против корупције је јединицама локалне самоуправе одговарала на питања у вези са садржином модела, као и процесом усвајања локалног антикорупцијског плана и формирања тела за праћење његове примене.

2017/3: Од укупног броја локалних самоуправа (145), које су биле у обавези да до 30. јуна 2017. године израде и усвоје локалне антикорупцијске планове (ЛАП) и образују тела за праћење спровођења ових докумената, само једна локална самоуправа (0,69%) то је учинила у року, с тим што се, према информацијама које су достављене Агенцији за борбу против корупције, може закључити да је први део активности (усвојен ЛАП) испуњен у складу са Моделом ЛАП, који је израдила Агенција, док се за други део активности (образовање тела за праћење спровођења ЛАП) не може утврдити да ли је испуњен у складу са Моделом. Из овога се може извести закључак да ниједна локална самоуправа није у потпуности реализовала активност 2.2.10.37 у року и на начин (у складу са Моделом ЛАП), како је то предвиђено Акционим планом за Поглавље 23.

Од 145 локалних самоуправа, које су биле у обавези да усвоје ЛАП, 22 (15,17%) су испуниле ову обавезу (што представља само први део активности 2.2.10.37) до дана подношења овог извештаја. Од 22 локалне самоуправе, које су израдиле и усвојиле ЛАП, 16 (11,03%) је то учинило у складу са Моделом ЛАП, односно може се закључити да документи и по форми и по садржини одговарају поменутом Моделу. Од 16 локалних самоуправа, које су ЛАП израдиле у складу са Моделом, шест (4,14%) је ове документе усвојило у року, који је одређен Акционим планом за Поглавље 23, односно до 30. јуна 2017. године.

Од укупног броја локалних самоуправа (145), које су биле у обавези да поред усвајања ЛАП, образују и тела за праћење спровођења ових докумената (што представља други део

активности 2.2.10.37), само четири¹² локалне самоуправе (2,76%) испуниле су ову обавезу до дана подношења овог извештаја. Од четири локалне самоуправе, које су образовале тела за праћење спровођења, три¹³ (2,07%) су испуниле обавезу у прописаном року, односно до 30. јуна 2017. године.

С обзиром на то да ниједна од ових локалних самоуправа није послала извештај о образовању тела за праћење спровођења, нити одлуке о образовању ових тела садрже образложења, Агенција за борбу против корупције није у могућности да изведе закључак да су ова тела образована у складу са Моделом ЛАП.

Скупштине аутономних покрајина нису усвојиле покрајинске антикорупцијске планове, нити образовале тела за праћење спровођења ових докумената.

2017/4: До 15. децембра 2017. године, Агенција за борбу против корупције примила је извештаје о процесу усвајања локалних антикорупцијских планова (ЛАП) и формирања тела за њихово праћење од укупно 95 јединица локалних самоуправа, док скупштине аутономних покрајина Агенцији нису доставиле ове извештаје.

Према подацима из достављених извештаја, у периоду од почетка априла 2017. године, када је Агенција објавила Модел ЛАП до поменутог датума, ЛАП је усвојила укупно 41 јединица локалне самоуправе (28% од укупно 145 јединица локалне самоуправе, без територије Косова и Метохије).

Пет усвојених планова ни по форми ни по садржини не одговарају Моделу ЛАП, док је преосталих 36 углавном усклађено с њим, уз већа или мања одступања, или у самом документу или у процесу израде, нпр. одређени планови нису додатно разрађени у односу на Модел; у појединим радним групама за израду ЛАП није било представника цивилног друштва; у неким извештајима о усвајању ЛАП јединице локалне самоуправе нису на одговарајући начин образложиле због чега нека мера није преузета из Модела, итд.

Седам јединица локалних самоуправа одредило је тело које ће бити задужено за праћење примене ЛАП, али ниједно од њих није формирано у складу с Моделом ЛАП. Наиме, овај задатак поверен је неком од већ постојећих тела у локалној самоуправи или је образовано ново тело, али на начин који није у складу са свим смерницама из Модела.

¹²Овде треба имати у виду чињеницу да једна од локалних самоуправа, која је известила да је образовала тело за праћење спровођења ЛАП, још није израдила и усвојила тај документ те самим тим није испунила први део активности 2.2.10.37 из Акционог плана за Поглавље 23, док су остале три и усвојиле ЛАП.

¹³Од три локалне самоуправе, које су образовале тела за праћење спровођења ЛАП у прописаном року, до 30. јуна 2017. године, само једна локална самоуправа израдила је и усвојила и ЛАП у прописаном року, до 30. јуна 2017. године.

2018/1: До 10. марта 2018. године, Агенција за борбу против корупције је примила извештаје о процесу усвајања локалних антикорупцијских планова (ЛАП) и формирања тела за њихово праћење од укупно 111 јединица локалних самоуправа, а извештај је доставила и АП Војводина, која је Агенцију обавестила да је у новембру 2017. године Покрајинска влада образовала радну групу за израду Нацрта покрајинског антикорупцијског плана. У обавештењу је наведено и да је успостављена мрежа одговорних лица одређених за представнике покрајинских органа, као и да је у току прикупљање података и израда радне верзије по узору на Модел Покрајинског антикорупцијског плана за АП Војводину.

Према подацима из достављених извештаја, у периоду од почетка априла 2017. године, када је Агенција објавила Модел ЛАП, до поменутог датума, ове планове усвојило је укупно 67 јединица локалне самоуправе (46% од укупно 145 јединица локалне самоуправе, без територије Косова и Метохије).

Седам усвојених планова ни по форми ни по садржини не одговара Моделу Агенције, док је преосталих 60 углавном усклађено с њим, уз већа или мања одступања, или у самом документу или у процесу израде, нпр. одређени планови нису додатно разрађени у односу на Модел; у појединим радним групама за израду ЛАП није било представника цивилног друштва; у неким извештајима о усвајању ЛАП јединице локалне самоуправе нису на одговарајући начин образложиле због чега нека мера није преузета из Модела, итд.

Једанаест јединица локалних самоуправа одредило је тело које ће бити задужено за праћење примене ЛАП, али је само једна од њих доставила податке довољне за оцену да је тело формирано у складу с Моделом Агенције. Код преосталих, овај задатак је поверен или неком од постојећих тела у локалној самоуправи или је образовано ново тело, али на начин који није у складу са свим смерницама из Модела или то није могуће утврдити на основу извештаја који су достављени Агенцији.

2.2.11.1. Спроводити заједничке кампање у циљу подстицања и ефикаснијег учешћа грађана у борби против корупције. (Континуирано, закључно са IV кварталом 2017)

Активност је у потпуности реализована.

Крајем 2014. године образована је Радна група за припрему и спровођење активности израде *Плана и програма кампање за информисање јавности о механизму учешћа у поступку доношења прописа на свим нивоима*, чији члан је и Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом.

Агенција за борбу против корупције, у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије, крајем 2014. године, је организовала координациони састанак са представницима организација цивилног друштва са циљем успостављања

система сталне координације организација цивилног друштва у борби против корупције и повећања активног учешћа ОЦД у борби против корупције. На састанку је учешће узело 24 организације цивилног друштва.

Канцеларија је наставила рад на укључивању цивилног друштва у процес јачања система транспарентног финансирања активности ОЦД из буџетских средстава, како би се дао допринос и борби против корупције. Канцеларија је током овог извештајног периода на низу скупова са цивилним друштвом представила своје активности на унапређењу правног оквира за транспарентно финансирање програма и пројеката ОЦД од стране јединица локалне самоуправе, као и могућности које стоје на располагању цивилном друштву када је у питању праћење овог система. У сарадњи са Градском општином Земун, 21. јуна 2016. године Канцеларија је организовала инфо-сесију за ОЦД са територије Градске општине Земун и Града Београда, на тему „Саветовање и упућивање организација цивилног друштва на потенцијалне изворе финансирања пројеката“. Посебан део скупа био је посвећен правном оквиру за транспарентно финансирање организација цивилног друштва, као и праћењу система финансирања програма и пројеката цивилног друштва из јавних средстава.

Један од 8 пројеката које је Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом суфинансирала у 2016. години јесте пројекат организације цивилног друштва Топлички центар за људска права под називом „Грађанско друштво и правосуђе: ка више транспарентности и борбе против корупције у јавној потрошњи“. Општи циљ пројекта је да допринесе подизању улоге грађанског друштва у унапређењу владавине права, доброг управљања и борби против корупције у јавној потрошњи, кроз успостављање методологије и модела грађанског мониторинга. Пројектом је предвиђено креирање Модела који ће омогућити организацијама грађанског друштва и осталим заинтересованим актерима ефикасан надзор над радом институција надлежним за поједине сегменте јавне потрошње у којима постоји висок ризик од корупције и злоупотреба јавних фондова. Овом пројекту су додељена средства Европске уније на позиву за 2015. годину, у оквиру Европског инструмента за демократију и људска права, а суфинансиран је у оквиру редовног годишњег позива Канцеларије за суфинансирање европских пројеката организација цивилног друштва.

2017/1: У циљу благовременог и континуираног обавештавања организација цивилног друштва о планираним јавним конкурсима за подршку пројектима цивилног сектора, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом објавила је крајем фебруара Календар јавних конкурса за 2017. годину. Ова пракса доприноси припреми што квалитетнијих предлога пројеката за потенцијално финансирање из буџетских средстава, као и повећању броја корисника финансијских средстава из буџета Републике Србије.

Календар јавних конкурса објављен је на званичној интернет презентацији Канцеларије и представља допринос транспарентности, као и видљивости, подршке организацијама цивилног друштва од стране државних институција и укупног износа финансијских

средстава које Република Србија издваја за финансирање удружења и других организација цивилног друштва.

2017/2 У извештајном периоду није било значајнијих активности у овом домену.

2017/3 Министарство државне управе и локалне самоуправе, у сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије, позивало је организације цивилног друштва да учествују у он-лајн консултативном процесу поводом текста нацрта Уредбе о изменама и допунама Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења. Консултативни процес је трајао у периоду од 1. до 15. септембра 2017. године, а своје прилоге је доставило девет организација из различитих делова Србије. Измене и допуне ове Уредбе спроводе се у складу са активностима из Акционог плана за спровођење Стратегије за борбу против корупције за период 2013 – 2018. године, као и Акционог плана за Спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу за период 2016 – 2017. године.

2017/4: Министарство државне управе и локалне самоуправе, Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије и Грађанске иницијативе организовали су 14. децембра 2017. године у Београду консултативни састанак са организацијама цивилног друштва и другим заинтересованим актерима на тему измена и допуна Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења.

У раду састанка је учествовало близу сто представника организација цивилног друштва, органа државне управе, међународних организација и других релевантних актера заинтересованих за финансирање организација цивилног друштва из буџета Републике Србије. Измене и допуне ове Уредбе спроводе се у складу са активностима из Акционог плана за спровођење Стратегије за борбу против корупције за период 2013 – 2018. године, као и Акционог плана за Спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу за период 2016 – 2017. године.

2018/1: Активност је реализована. Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом наставила је са низом редовних активности у циљу подстицања и ефикаснијег учешћа грађана у борби против корупције. У марту 2018. године објављен је Календар јавних конкурса за 2018. годину, који доприноси транспарентности доделе средстава из буџета пројектима организација цивилног друштва и благовременом обавештавању самих организација о планираним јавним конкурсима намењених за подршку пројектима цивилног сектора на републичком и покрајинском нивоу, а од наредне године садржаће и информације о конкурсима свих јединица локалне самоуправе.

Током јануара 2018. године Канцеларија је реализовала 7 једнодневних семинара у 5 градова (Београд, Ниш, Крагујевац, Зајечар, Суботица) у вези са транспарентним

финансирањем организација цивилног друштва из јавних средстава и праћењем реализације и оцена успешности подржаних програма и пројеката намењених органима јавне управе.

5. марта 2018. године усвојена је нова Уредба о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења која поред осталих измена уводи обавезу свих органа јавне управе да доставе годишњи план расписивања јавних конкурса Канцеларији за сарадњу са цивилним друштвом и уводи појам сукоба интереса и дефинисање ситуација у којима може постојати сукоб интереса код чланова Комисије и код корисника средстава, као и мере за његово отклањање.

2.2.11.2. Изменити Закон о државној управи у делу који се односи на јавност рада и сарадњу са организацијама цивилног друштва и друге релевантне прописе тако да се стандарди сарадње органа државне управе са цивилним друштвом усагласе са стандардима Савета Европе и Конвенцијом Уједињених нација против корупције у складу са претходно урађеном анализом недостатака. (IV квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована. Реализација активности је у току. Припремљен је Нацрт закона о измени Закона о државној управи. Очекује се одлука Одбора за правни систем и државне органе којим ће се одредити спровођење јавне расправе о Нацрту закона, програму јавне расправе и року у којем се она спроводи.

2017/1: У извештајном периоду спроведена је јавна расправа и прибављена су мишљења надлежних органа о Нацрту Закона о измени Закона о државној управи, у складу са одредбама Пословника Владе. Предстоји достављање Нацрта закона Влади на разматрање и одлучивање, након чега ће бити упућен у скупштинску процедуру.

2017/2 МДУЛС: Стање је непромењено.

2017/3 МДУЛС: Реализација активности је у току. Утврђен је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о државној управи и прибављена су мишљења од стране надлежних органа. Нацрт закона је упућен Влади ради разматрања и утврђивања Предлога закона, након чега се очекује његово упућивање у скупштинску процедуру.

2017/4: Реализација активности је у току. Нацрт закона о измени и допуни Закона о државној управи упућен је Влади ради разматрања и утврђивања Предлога закона, након чега се очекује његово упућивање у скупштинску процедуру.

2018/1 : Нема промена.

2017/1 - КСЦД: Централна јавна расправа поводом Нацрта закона о изменама и допунама Закона о државној управи одржана је у Београду 21. децембра 2016. године, као и презентација Полазних основа за унапређење транспарентности и учешћа јавности у

процесу креирања јавних политика и законодавном процесу. Међу говорницима на јавној расправи био је и в.д. директора Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом Жарко Степановић.

Нацрт закона је дефинисан на основу документа Полазне основе. Овај документ, поред анализе постојећег стања, садржи конкретне мере и препоруке за унапређење партиципације грађана приликом припреме прописа, међу којима су благовремено информисање јавности о планираним мерама, унапређење консултативног процеса, обавезност израде и објављивања полазних основа, повећање квалитета вођења јавних расправа, као и проширивање обухвата докумената у чијој припреми је обавезно спровести јавне расправе.

У јавној расправи учествовао је и велики број представника заинтересованих организација цивилног друштва. Посебну пажњу изазвала је новина која се односи на увођење новог инструмента законодавне политике у раду органа државне управе – документа полазних основа. Поред тога, констатована је потреба унапређења предложеног нацрта у правцу проширења услова за учешће јавности у тзв. радној фази израде нацрта путем ширих консултација надлежног државног органа са представницима релевантних организација, као и стручне јавности. Питање обезбеђења адекватне повратне информације о исходу појединих сугестија које представници цивилног друштва дају у процесу јавних консултација, такође је наглашено током расправе.

2017/2-КСЦД

У извештајном периоду Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом је објавила неколико важних јавних позива за ОЦД у области реформе јавне управе:

- У сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, Канцеларија је објавила јавни позив и спровела процедуру избора чланова из реда организација цивилног друштва за чланство у Посебној радној групи за израду Акционог плана за спровођење Стратегије реформе јавне управе за период 2018 - 2020. године. Иако је првобитно планирано да у чланство буде изабрано 7 организација, донета је одлука о избору свих 12 организација цивилног друштва које су исказале интересовање за учешће у изради Акционог плана и задовољиле све формалне услове и критеријуме дефинисане јавним позивом.
- У сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, Канцеларија је објавила јавни позив за представнике ОЦД да узму учешће у округлим столовима у оквиру јавне расправе о Нацрту закона о Националној академији за стручно усавршавање у јавној управи, Нацрту закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима и Нацрту закона о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе. Округли столови су организовани у Београду, Новом Саду и Нишу.

- У сарадњи са Министарством финансија, Канцеларија је објавила јавни позив за ОЦД за учешће на првом састанку дијалога о политици управљања јавним финансијама, који је одржан 13. јуна 2017. године у Београду. На састанку је вођена дискусија о напретку у оквиру политике реформе управљања јавним финансијама које су започете у новембру 2015. године кроз усвајање Програма реформе управљања јавним финансијама 2016-2020 од стране Владе Републике Србије.

- У сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, Канцеларија је објавила и јавни позив за ОЦД за учешће на састанку поводом представљања Извештаја о спровођењу Акционог плана за спровођење иницијативе Партнерство за отворену управу за период 2016 – 2017, за првих 6 месеци 2017. године. Састанак је одржан 27. јуна 2017. године, а Канцеларија је такође представила напредак у спровођењу активности у оквиру којих је препозната као носилац или партнер.

2017/3: Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом доставила је своје мишљење на нацрт Закона о државној управи у јулу 2017. године.

2017/4

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе упутила је у децембру 2017. године Јавни позив организацијама цивилног друштва за чланство у Посебној међуминистарској радној групи за израду Акционог плана за период 2018-2020. године и реализацију учешћа Републике Србије у иницијативи Партнерство за отворену управу. Један од кључних предуслова за остваривање концепта отворене управе, а истовремено и један од примарних циљева Партнерства за отворену управу, јесте укључивање цивилног сектора и других заинтересованих страна у процесе одлучивања, што представља пресудан корак ка побољшању дијалога између грађана, цивилног друштва и јавне управе. Циљ овог јавног позива је да се кроз јаван и транспарентан процес изврши избор 7 (седам) организација цивилног друштва чији ће представници бити предложени на именовање министру државне управе и локалне самоуправе за чланство у Посебној међуминистарској радној групи и који ће својим активним учешћем допринети изради Акционог плана за период 2018-2020. године и спровођењу иницијативе Партнерство за отворену управу у Републици Србији. Јавни позив биће отворен до 19. јануара 2018. године, а организације цивилног друштва учествовале су у припреми и претходног акционог плана за Партнерство за отворену управу.

2018/1: У извештајном периоду Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом је објавила неколико важних јавних позива за ОЦД у области реформе јавне управе. У сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, Канцеларија је објавила:

- јавни позив за достављање коментара и сугестија шире јавности на Радну верзију Акционог плана за спровођење Стратегије реформе јавне управе у РС за период 2018-2020. године;
- online консултација у вези са полазним основама за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја са циљем прикупљања коментара и сугестија којима ће се додатно унапредити постојећи правни оквир;
- полазне основе за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Заштитнику грађана и позвала заинтересоване организације да учествују у online консултативном процесу.

У фебруару 2018. године објављена је и коначна одлука о предлогу организација цивилног друштва за чланство у Посебној међуминистарској радној групи за израду Акционог плана за период 2018-2020. године и реализацију учешћа Републике Србије у иницијативи Партнерство за отворену управу. На јавном позиву одабрано је укупно шест организација – Грађанске иницијативе, Београдска отворена школа, ЦРТА, Медија и реформ центар Ниш, Асоцијација онлајн медија и удружење Народни парламент.

2.2.11.3. Развијање методологије праћења реализације програма/пројеката финансираних из буџетских средстава, а посебно праћења њихове реализације на терену и праћење утрошка финансијских средстава ради превенције ненаменског утрошка средстава. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

У септембру 2016. године започела је реализација пројекта „Унапређење механизма финансирања организација цивилног друштва из јавних средстава Републике Србије”, у оквиру кога ће уз експертску подршку бити развијена методологије праћења реализације програма/пројеката финансираних из буџетских средстава, а посебно праћења њихове реализације на терену и праћење утрошка финансијских средстава ради превенције ненаменског утрошка средстава. У оквиру наведеног пројекта Канцеларија ће у предстојећем периоду наставити рад на даљем унапређењу регулативе, као и на подизању капацитета органа јавне управе за спровођење процеса транспарентног финансирања ОЦД из јавних средстава. Овај пројекат ће трајати 18 месеци, укупна вредност је око 200 000 евра, а подржан је од Делегације Европске уније у Србији.

Реализација активности 2.2.11.3. започета је у оквиру пројекта Канцеларије „Унапређење механизма финансирања организација цивилног друштва из јавних средстава Републике Србије”, подржаног од стране Делегације ЕУ у Србији. Стране експерткиње су припремиле следеће анализе: Препоруке за унапређење правног и институционалног оквира финансирања организација цивилног друштва из јавних средстава и Препоруке за

унапређење начина извештавања о средствима које су опредељена за организације цивилног друштва из јавних средстава. У наредном периоду наставиће свој рад на припреми предлога методологије праћења реализације програма/пројеката финансираних из буџетских средстава, а посебно праћења њихове реализације на терену и праћење утрошка финансијских средстава ради превенције ненаменског утрошка средстава.

Услед динамике пројекта, рок за пуну реализацију активности 2.2.11.3. померен је за други квартал 2017. године.

2017/1: Нацрт методологије за праћење реализације програма/пројеката цивилног друштва финансираних из буџетских средстава припремљен је у складу са сугестијама добијеним на округлом столу у коме су учествовали представници више од 10 органа државне управе. Округли сто је одржан 27. фебруара 2017. Рок за реализацију активности 2.2.11.3. је други квартал 2017. године.

2017/2: Текст Методологије је у фази финализације, а истовремено се припрема и Приручник за примену Методологије, како би се органима јавне управе дала подршка за што успешнију примену Методологије. Паралелно, Канцеларија је иницирала измену Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења. Посебној радној групи за измену Уредбе достављен је предлог измена и допуна Уредбе. Најважније одредбе Методологије биће интегрисане са одредбама Уредбе. На овај начин, одредбе Методологије ће бити обавезујуће за све органе јавне управе у циљу што транспарентнијег и одрживог финансирања организација цивилног друштва.

2017/3: Нацрт Методологије је припремљен на основу консултација са државним органима спроведеним у фебруару 2017. године. С обзиром да је одлучено да најважније одредбе Методологије буду уврштене у измењени текст Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења, финална верзија Методологије биће објављена након завршетка процеса измена и допуна поменуте Уредбе. На изменама и допунама Уредбе заједнички раде Министарство државне управе и локалне самоуправе и Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом, а између осталог, у септембру 2017. године организоване су он-лајн консултације са цивилним друштвом о предвиђеним изменама и допунама.

Пуна реализација активности се очекује до краја 2017. године, али зависи од динамике процеса измена и допуна Уредбе и усвајања измењене Уредбе.

2017/4: Активност 2.2.11.3. је реализована. Методологија планирања праћења реализације и оцене успешности реализованих програма и пројеката организација цивилног друштва и праћења утрошка додељених финансијских средстава је израђена, као и Приручник за примену Методологије. Документи ће бити објављени током јануара 2018. године. Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом и тим европског пројекта „Унапређење

механизма финансирања организација цивилног друштва из јавних средстава Републике Србије”, у оквиру кога је израђена Методологија, одржаће такође током јануара 2018. године седам обука за службенике органа јавне управе о транспарентном финансирању организација цивилног друштва из јавних средстава – три у Београду и четири на локалном нивоу (у Нишу, Зајечару, Крагујевцу и Суботици), током којих ће бити презентована и Методологија. Најважније одредбе Методологије уврштене су у Предлог *Уредбе о средствима за подстицање програма или недостајућег дела средстава за финансирање програма од јавног интереса која реализују удружења*, чије се усвајање очекује почетком 2018. године.

2018/1: Активност 2.2.11.3. је реализована. Методологија планирања праћења реализације и оцене успешности реализованих програма и пројеката организација цивилног друштва и праћења утрошка додељених финансијских средстава и Приручник за примену Методологије објављени су на интернет страници Канцеларије.

Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом је током јануара 2018. године реализовала 7 једнодневних семинара на тему Транспарентно финансирање ОЦД из јавних средстава и праћење реализације и оцена успешности подржаних програма и пројеката намењених органима јавне управе. Семинари су одржани у 5 градова широм Србије – 3 семинара одржано је у Београду и по један у Нишу, Крагујевцу, Зајечару и Суботици, и укупно их је похађало 163 запослена у 96 органа јавне управе – 140 запослених у 83 јединице локалне самоуправе и 23 запослена у 13 органа државне управе. Семинари су одржани као једна од завршних активности у оквиру реализације пројекта Унапређивање механизма за финансирање цивилног сектора из јавних средстава Републике Србије који Канцеларија спроводи од 2016. године, а који је подржала Делегација Европске уније у Србији. На семинарима је поред наведене Методологије и приручника за примену, промовисано и ново издање Водича за транспарентно финансирање удружења и других организација цивилног друштва из буџетских средстава локалних самоуправа.

2.2.11.4. Спроводи јавне конкурсе за доделу средстава Организацијама цивилног друштва за пројекте у области борбе против корупције за иницијативе на републичком и локалном нивоу, као и за медијске иницијативе у области борбе против корупције. (Континуирано, закључно са IV кварталом 2017)

Активност је у потпуности реализована.

У 2016. години, Агенцији за борбу против корупције нису одобрена новчана средства за реализацију ове активности. Наиме, у складу с постављеним ограничењем буџета за наредну годину, Агенција је била у ситуацији да одлучи да јој у понуђеном оквиру буду обезбеђена средства за вршење њених редовних надлежности, због чега није било могуће

да јој буде додељен и износ за доделу средстава за пројекте организација цивилног друштва. Из тих разлога у 2016. години ова активност неће бити реализована.

2017/1: Агенција за борбу против корупције расписала је јавни конкурс за доделу финансијских средстава организацијама цивилног друштва за реализацију два пројекта у области борбе против корупције 7. фебруара 2017. године. Општи циљ конкурса за доделу финансијских средстава је да подржи развој и јачање интегритета, одговорности и транспарентности свих друштвених актера, а посебно органа јавне власти, са циљем да се унапреди борба против корупције. Средства у износу од 4.000.000,00 динара обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2017. годину и биће додељена двома организацијама у једнаким износима од по 2.000.000,00 динара. Према динамици спровођења конкурса, Конкурсна комисија ће до 18. априла 2017. године донети одлуку о додели средстава, а очекује се да ће организације цивилног друштва почети са реализацијом пројеката почетком маја 2017. године.

2017/2: Конкурс за доделу финансијских средстава организацијама цивилног друштва за реализацију два пројекта у области борбе против корупције је реализован и започето је њихово спровођење. Уз то, у извештајном периоду расписан је и конкурс за доделу средстава организацијама цивилног друштва за израду алтернативних извештаја о спровођењу Акционог плана за поглавље 23, који је објављен 22. маја, а подношење предлога пројекта трајало је до 21. јуна 2017. године. Општи циљ конкурса је да се обезбеде алтернативне информације о спровођењу Акционог плана за поглавље 23- потпоглавље Борба против корупције, пет активности из потпоглавља Правосуђе и три активности из потпоглавља Основна права. Специфични циљеви конкурса су да се обезбеде: учешће организација цивилног друштва у процесу надзора над спровођењем Акционог плана за поглавље 23; видљивост налаза и закључака организација цивилног друштва о спровођењу овог документа; стручна подршка организација цивилног друштва у вршењу нове надлежности Агенције; као и допринос развоју капацитета организација цивилног друштва у области борбе против корупције.

Укупна средства у износу од 4.513.000,00 динара биће додељена за два пројекта у једнаким износима од по 2.256.500,00 динара.

У обзир су узете све активности чији је рок за примену истекао у 2015, 2016, оне чији ће рок истећи у 2017. години и оне чија се примена одвија континуирано.

2017/3: Настављено је спровођење пројекта организација Транспарентност Србија („Планови интегритета-између корупцијског ризика и антикорупцијске праксе”) и Форума жена Пријепоља („Медији у борби против корупције”), које ће трајати до маја 2018. године.

У извештајном периоду окончан је и други јавни конкурс за доделу средстава организацијама цивилног друштва за реализацију два пројекта алтернативног извештавања о спровођењу Акционог плана за Поглавље 23. Средства су додељена Београдском центру

за безбедносну политику за пројекат „Алтернативни поглед на Поглавље 23 - измене правног оквира и пракси” и Транспарентности Србија за пројекат „Антикорупцијске реформе и њихови ефекти - остваривање препорука за борбу против корупције у оквиру Поглавља 23 европских интеграција”. Спровођење пројектних активности почело је у августу 2017. године и трајаће до марта 2018. године.

Информације у вези са наведеним конкурсима доступне су на интернет презентацији Агенције за борбу против корупције на следећем линку: <http://www.acas.rs/podrska-projektima-ocd/>.

2017/4: Активност је спроведена.

2.2.11.5. Спровођење конкурса за алтернативно извештавање о спровођењу Стратегије и Акционог плана. Подношење алтернативних извештаја о спровођењу Стратегије и Акционог плана. (За спровођење конкурса-III квартал 2015. За подношење извештаја- I квартал 2016.)

Активност је у потпуности реализована. Спровођење конкурса за алтернативно извештавање о спровођењу Стратегије и Акционог плана је успешно окончано. Алтернативни извештаји поднети су у предвиђеном року – I кварталу 2016. године.

2.3. РЕПРЕСИЈА КОРУПЦИЈЕ

2.3.1.1. Спровести анализу потребног усаглашавања Кривичног законика са стандардима ЕУ и спровести студију случаја о примени главе кривичних дела против привреде. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Анализа потребног усаглашавања Кривичног законика са стандардима ЕУ је спроведена као и студија случаја о примени главе кривичних дела против привреде. У складу са роковима прописаним АП-ом за ПГ 23, Кривични законик ће бити измењен и допуњен у III кварталу 2016. године.

2.3.1.2. Изменити Кривични законик ради унапређења коруптивних и привредних кривичних дела у складу са анализом потребног усаглашавања Кривичног законика са стандардима ЕУ и спроведеном студијом случаја примене главе кривичних дела против привреде из активности 2.3.1.1. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Дана 23.11.2016. године усвојен је Закон о изменама и допунама Кривичног законика који, између осталог, садржи измене главе које

се односи на кривична дела против привреде у циљу прецизнијег прописивања и боље систематике кривичних дела, ради ефикаснијег кривичног гоњења. Нацрт је израђен у складу са анализом потребног усаглашавања Кривичног законика са стандардима ЕУ и спроведеном студијом случаја примене главе кривичних дела против привреде. Измењене одредбе релевантне за борбу против корупције налазе се у Глави 22 „Кривична дела против привреде“

2.3.1.3. Праћење примене КЗ-а уз обавезу полиције, јавног тужилаштва и судова да Министарству надлежном за послове правосуђа достављају годишње статистичке извештаје о покренутим и окончаним поступцима. Министарство правде сачињава јединствен годишњи извештај и објављује га на сајту. (повезана активност 2.3.4.1.) (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Републичко јавно тужилаштво сачињава годишњи извештај о раду јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости, у ком се поред анализе стања криминалитета, примене процесних радњи и казнене политике приказују и статистички подаци по кривичним делима прописаним Кривичним закоником.

Републичко јавно тужилаштво сачинило је Извештај о раду о раду јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости за 2015. годину. Наведени извештај објављен је на интернет презентацији Републичког јавног тужилаштва и на тај начин учињен доступним свим државним органима, институцијама и широј јавности. И у IV кварталу 2016. године Републичко јавно тужилаштво наставило је да прати примену Кривичног законика у овој области, анализом статистичких извештаја о покренутим и окончаним поступцима у вези са коруптивним кривичним делима.

2017/1: Израда извештаја Републичког јавног тужилаштва о раду јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости за 2016. годину је у завршној фази, након чега ће бити достављен Министарству правде, заједно са анализом стања и кретања привредног криминалитета, извештајем о раду одељења за борбу против корупције и статистичким извештајем – табеларним прегледом рада јавних тужилаштва по кривичним делима против привреде, службене дужности и кривичним делима са коруптивним елементом.

2017/2: Републичко јавно тужилаштво сачинило је извештај о раду јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости за 2016. годину. Наведени извештај презентован је дана 13.06.2017. године Законодавном одбору Народне скупштине и истог дана усвојен. Такође, извештај је објављен на интернет презентацији Републичког јавног тужилаштва и на тај начин учињен доступним свим државним органима, институцијама и широј јавности.

2017/3: Јавна тужилаштва наставила су да достављају извештаје о покренутим и окончаним поступцима у вези са коруптивним предметима Републичком јавном тужилаштву. Сходно томе, Републичко јавно тужилаштво прати поступање тужилаштва у овој области.

2017/4: Сходно програму и плану рада, јавна тужилаштва достављају извештаје о покренутим и окончаним поступцима у вези са коруптивним предметима Републичком јавном тужилаштву. На основу наведених извештаја, Републичко јавно тужилаштво прати поступање тужилаштва у овој области.

2018/1: Извештај Републичког јавног тужилаштва о раду јавних тужилаштва на сузбијању криминалитета и заштити уставности и законитости за 2017. годину је израђен и очекује се његово објављивање на интернет презентацији овог тужилаштва. У оквиру извештаја сачињена је анализа стања и кретања привредног криминалитета, прилог о раду Одељења за борбу против корупције Републичког јавног тужилаштва, као и статистички извештај – табеларни преглед рада јавних тужилаштва по кривичним делима против привреде, службене дужности и кривичним делима са коруптивним елементом.

ВКС: Сви судови у Републици, укључујући и Врховни касациони суд, доставља описане статистичке податке Министарству правде РС.

2017/2: Нема измена у односу на раније извештаје. Врховни касациони суд на тражење Министарства доставља све статистичке податке о одређеним врстама кривичних поступака. Захтеви се најчешће односе на кривична дела корупције, прања новца, трговине људима и другим делима организованог криминала.

2017/4: У сарадњи са *Мисијом ОЕБС-а у Србији* и *Министарством правде САД*, те *Републичким јавним тужилаштвом* и *Вишим судом у Београду*, објављен и дистрибуиран је «Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције», који је укључио и анализу судске праксе Врховног касационог суда (као и др. поступајућих судова) у вези са кривичним делима са елементом корупције **и у споредном кривичном законодавству Србије** (као што су : *Закон о тржишту капитала, Закон о пореском поступку и пореској администрацији, Закон о приватизацији, Закон о девизном пословању, Закон о финансирању политичких активности, Закон о банкама, Закон о осигурању, Закон о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима, Закон о генетички модификованим организмима, Закон о инвестиционим фондовима* и др.)

2018/4: Дана 12.02.2018. године, Министарка правде је, уз прибављено мишљење председника Врховног касационог суда, донела Судски пословник о изменама и допунама Судског пословника, којим су додати уписници за предмете према Закону о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције-у делу који се односу на корупцију.

2017/1: МУП

Без промена.

2017/2: МУП

Без промена.

2017/3: МУП

Без промена.

2017/4: МУП

Без промена.

2018/1: МУП

Имајући у виду да Управа криминалистичке полиције тренутно нема капацитета да води годишње статистичке извештаје о покренутим и окончаним поступцима, прелажемо да организациону јединицу која би се бавила статистичким извештајима испред Министарства унутрашњих послова припрема и води Сектор за аналитику, телекомуникацију и информационе технологије (САТИТ).

2.3.1.4. Обука судија и тужилаца за примену Кривичног законика.

Рок: Континуирана активност, почев од ступања на снагу Закона о изменама и допунама Кривичног Законика

Активност се успешно реализује. Од другог квартала 2014. године, **Правосудна академија** континуирано спроводи обуке за судије и тужиоце у овој области. Укупно је одржано 10 семинара на територији Србије, базичних и напредних за око 250 учесника. Од трећег квартала 2016. године је планирана обука која би као учеснике укључила и полицију, уз договорену сарадњу са Одељењем за стручно образовање и обуку Министарства унутрашњих послова.

У другој половини септембра се одржава обука на тему финансијских истрага у области злоупотребе јавних набавки за судије, тужиоце и полицију на територији нишке апелације. Такође је планирано одржавање округлог стола са истом темом за предаваче Академије у овој области са говорницима из САД (федерални судија и тужилац) у октобру месецу.

У новембру месецу је одржана обука за припаднике полиције (СБПОК) и виших тужилаштава са територије новосадске апелације у области корупције, са освртом на

злоупотребе у јавним набавкама. Посебна пажња је посвећена иницирању и вођењу финансијске истраге, формирању посебних ударних група, као и будућим тужилачким одељењима за борбу против корупције. Такође је представљен рад, надлежности и базе података ДРИ и Пореске полиције, као и других релевантних државних органа. Почетком новембра месеца је одржан тренинг тренера за седам тужилаца за будуће обуке у области корупције, са посебним акцентом на злоупотребе у поступцима јавних набавки.

2017/1: Одговор је исти као и за активност 2.2.8.6. (Америчка амбасада, односно њен програм ОПДАТ и мисија ОЕБС у Србији су подржали у фебруару месецу организовање тренинга тренера тужилаца који их припрема за држање обука тужиоцима и полицији на тему злоупотребе у поступцима јавних набавки. Током ове тродневне обуке девет тужилаца је обучено и добили су сертификате).

2017/3: Стање непромењено.

2017/4: У хотелу „Зира“ у Београду, 20. и 21. новембра 2017. године, Правосудна академија је, у сарадњи са Републичким јавним тужилаштвом, Министарством правде, Мисијом ОЕБС у Србији и Канцеларијом Министарства правде САД Амбасаде САД у Београду отпочела програм обуке носилаца јавнотужилачких функција, судија, судијских и тужилачких помоћника и запослених у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. Циљ обуке је да учесницима пружи потребна знања и практична искуства у вези са применом КЗ и новог Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала. Обуке се реализују у оквиру пројекта „Превенција и борба против корупције“ који се финансира у оквиру ИПА програма ЕУ за Србију, и овим догађајем, у оквиру Модула 1, је започет свечано пројекат.

Општи циљ пројекта је да се унапреди укупна ефикасност у борби против корупције и допринесе смањењу свих облика корупције, да се ојачају национални механизми за превенцију и борбу против корупције у складу са Националном стратегијом за борбу против корупције и Акционим планом за Поглавље 23.

Обука ће се одвијати кроз три модула и то:

- Модул 1: „Примена КЗ и прописа из области привреде и финансија“
- Модул 2: „Проактивне истраге у области јавних финансија“
- Модул 3: „Вођење финансијских истрага у борби против корупције“

Правосудна академија је, у сарадњи са Републичким јавним тужилаштвом, Министарством правде, Мисијом ОЕБС у Србији и Канцеларијом Министарства правде САД Амбасаде САД у Београду, у оквиру пројекта „Превенција и борба против корупције“ који се финансира у

оквиру ИПА програма ЕУ за Србију, 11. децембра 2017. године, у Вишем суду у Нишу, организовала обуку под називом „Јачање капацитета државних органа у сузбијању криминалитета и корупције“. Обуци су присуствовали носиоци јавнотужилачких функција, судије, и тужилачки и судијски помоћници са територије нишке апелације. На овој обуци представљен је и „Приручник за сузбијање привредног криминалитета и корупције“ као и америчка искуства у сузбијању привредног криминалитета и корупције. Теме које су такође обрађиване биле су: појам и значај крипто валута и улога грађанског надзорника у поступцима јавних набавки.

Додатно, у хотелу „Соларис“ у Врњачкој Бањи, Правосудна академија, у сарадњи са Републичким јавним тужилаштвом, Министарством правде, Мисијом ОЕБС у Србији и Канцеларијом Министарства правде САД, Амбасаде САД у Београду, од 07. до 09. децембра 2017. године организовала и тродневну радионицу под називом „Технике финансијске истраге“. Радионица је спроведена у оквиру програма обуке носилаца јавнотужилачких функција, судија, судијских и тужилачких помоћника и запослених у институцијама које су предвиђене Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. Ова радионица је такође реализована у оквиру пројекта „Превенција и борба против корупције“ који се финансира у оквиру ИПА програма ЕУ за Србију.

2018/1:

За више: *вид. горе*, активност 2.2.8.6.

Додатно, од 08-09.02. у Нишу, у просторијама Правосудне академије, као и од 22-23.02.2018. године, у просторијама Апелационог суда у Новом Саду, у сарадњи са Британским саветом, организоване су дводневне обуке под називом „Унапређење економских знања од значаја за кривични поступак – напредни ниво“.

Обуке су реализоване у оквиру пројекта подршке Европске уније Правосудној академији, а биле су намењене тужиоцима и тужилачким помоћницима са територије нишке, као и новосадске апелације.

Теме обуке су биле: Елементи бића буџетских кривичних дела и њихово доказивање, Елементи бића кривичних дела у вези са тржиштем капитала и њихово доказивање, Елементи бића царинских кривичних дела, Буџетска кривична дела - симулација случаја из праксе, Кривична дела у вези са тржиштем капитала, као и царинска кривична дела.

Предавачи на овим обукама су били: Јелена Костић из Института за упоредно право, Јелена Петровић из Управе царина и Владислав Станковић из Комисије за хартије од вредности.

Такође, како је поседовање основних знања из области економије од посебног значаја за вођење тужилачке истраге, Правосудна академија је 01. и 02. марта у Београду организовала напредну обуку под називом „Економски термини“.

Циљ ове обуке је био унапређење знања носилаца правосудних функција о: економским прописима, јавним финансијама, буџетском систему, пословању на тржишту капитала, управљању инвестиционим фондовима, преузимању акционарских друштава.

Ова знања и вештине су неопходне како би се што успешније и ефикасније поступало у предметима везаним за кривична дела из економске области, па је стога едукација била усмерена на упознавање тужилаца, њихових заменика и сарадника са наведеним прописима као и на стицање знања о релевантности и врсти доказа који се могу користити у кривичном поступку.

Предавачи су били: Јелена Костић - Институт за упоредно право, Јелена Петровић - Управа царине и Владислав Станковић - Комисија за хартије од вредности.

На семинару је учествовало двадесет учесника са простора београдске апелације, како носилаца тужилачких функција тако и тужилачких сарадника и тужилачких помоћника.

2.3.2.1. Анализа организационе структуре, капацитета и овлашћења државних органа у борби против организованог криминала и корупције у сврху постизања ефикасности и јачања независности свих релевантних институција. (повезана активност 2.3.2.4) (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. У циљу постизања ефикасности и јачања независности свих релевантних институција и усвајања Закона о изменама и допунама Закона о организацији и надлежности државних органа у борби против организованог криминала и корупције током јула 2015. године сачињења је анализа организационе структуре, капацитета и овлашћења државних органа у борби против организованог криминала и корупције. Анализа је сачињена од стране Републичког јавног тужилаштва у сарадњи са Државним већем тужилаца и Тужилаштвом за организовани криминал, а на основу броја коруптивних предмета и лица у основним и вишим јавним тужилаштвима са подручја сва четири апелациона јавна тужилаштва у 2014. години, као и Тужилаштва за организовани криминал у циљу, стања оптерећености заменика јавног тужиоца у Вишем јавном тужилаштву у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу, Првом основном јавном тужилаштву у Београду, Основном јавном тужилаштву у Новом Саду, Крагујевцу и Нишу, броју пријављених лица за коруптивна кривична дела која би могла прећи из подручних основних и виших јавних тужилаштва у надлежност нових Одељења за борбу против корупције, те броју пријављених лица за коруптивна кривична дела у раду у Вишем јавном тужилаштву у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу, Првом основном јавном тужилаштву у Београду, Основном јавном тужилаштву у Новом Саду, Крагујевцу и Нишу према новој надлежности, а имајући у виду кривична дела са коруптивним елементом прописана Кривичним закоником. На основу наведених параметара и статистичких извештаја за праћење кривичних дела са коруптивним елементом дато је и мишљење о

потреби формирања нових одељења за борбу против корупције са другачијом надлежношћу и препорука о неопходном броју заменика у овим одељењима.

2018/1: У оквиру ИПА 2013 пројекта „Превенција и борба против корупције“ предвиђено је да се спроведе процена капацитета кадрова институција које примењују Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, чија примена је почела 1.3.2018. године, ради чега су у извештајном периоду у јавном тужилаштву основана четири Посебна одељења за сузбијање корупције, у Вишим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Нишу и Краљеву.

2017/2 МУП:

ОЕБС је за потребе Министарства унутрашњих послова ангажовао стучњака (Steven David Brown) који је након детаљне анализе урадио Извештај о структурним и практичним аспектима формирања организационе јединице за истрагу корупције у Србији, а у складу са Законом о организацији надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције. Извештај је урађен 17. маја 2017. године.

2017/3 МУП:

Након достављене анализе од стране ангажованог стручњака на пројекту „Јачање капацитета полиције Србије за борбу против корупције – Фаза II“ Управа криминалистичке полиције кроз акт о систематизацији који се тренутно израђује у Министарству унутрашњих послова, предложила је формирање Одељења за борбу против корупције у Служби за борбу против организованог криминала, које ће бити специјализована организациона јединица Министарства унутрашњих послова у борби против корупције. Формирање поменутог одељења омогућиће да се послови сузбијања корупције обједине на једном месту у Министарству унутрашњих послова, што ће допринети већој ефикасности и бржој координацији послова који се односе на сузбијање корупције а спроведе се у Министарству унутрашњих послова.

2017/4 МУП:

Без промена.

2018/1 МУП:

Без промена.

2.3.2.2. Изменити Закон о организацији и надлежности државних органа у борби против организованог криминала и корупције тако да се системски уреди рад специјалних истражних тимова, коришћењем неопходних метода за повећање ефикасности у гоњењу кривичних дела. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Дана 23. 11. 2016. године Народна скупштина донела је нови Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, који нормативно решава питања

организационог карактера, неопходних за ефикасну борбу против корупције, организованог, финансијског, привредног и криминала против службене дужности.

У циљу ефикасне борбе против корупције, тероризма, организованог, привредног, и криминала против службене дужности редефинисана је организациона структура јавних тужилаштва, судова и полиције, успостављена је ефикасна сарадња полиције, јавних тужилаштва, судова и других државних органа путем службеника за везу; унапређено је решавање нарочито сложених предмета, ојачани су капацитети носилаца правосудних функција и припадника полиције у области финансијских истрага; обезбеђена је континуирана едукације носилаца правосудних функција и полицијских службеника у области финансијских истрага. Тиме је створена основа за системско уређење рада специјалних истражних тимова.

2.3.2.3. Увођење тима економских форензичара у саставу јавних тужилаштва и других органа којима је то неопходно. (Повезана активност 2.3.2.4) (IV квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована.

Започето је са реализацијом активности. Очекује се да ће активност бити у потпуности реализована у току 2017. године.

Прилог РЈТ: Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције прописао је могућност формирања службе финансијске форензике у Тужилаштву за организовани криминал и посебним одељењима виших јавних тужилаштва у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу за сузбијање корупције. Почетак примене овог закона одређен је за 01.03.2018. године, након чега ће ове службе моћи да почну са радом.

2017/1: Службе финансијске форензике прописане Законом о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, могу бити формиране по ступању на снагу предметног закона.

2017/2: Без промена.

2017/3: Без промена.

2017/4: Закључно са четвртим кварталом, наведене службе нису формиране.

У склопу припремних активности за ангажовање два економска форензичара Тужилаштво за организовани криминал обратило се 30.11.2017. године Министарству правде ради добијања сагласности за измену Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Тужилаштву за организовани криминал. Министарство правде је 04.12.2017. године одобрило измене Правилника, а у усвојеном буџету за 2018. годину предвиђена су и

средства за плате, тако да су створени предуслови за ангажовање два економска форензичара у овом тужилаштву од 1. марта 2018. године.

2018/1: Уз сагласност Министарства правде донети су нови Правилници о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у четири виша јавна тужилаштва у којима су формирана посебна одељења за сузбијање корупције. Овим правилницима уређен је рад посебних одељења, систематизована су нова радна места за тужилачке помоћнике и административно особље (уписничаре и записничаре), као и радна места за по 1 финансијског форензичара у сваком посебном одељењу. У току је спровођење поступка ангажовања финансијских форензичара.

Поред тога, у Тужилаштву за организовани криминал формирана је Служба финансијске форензике. За рад у овој служби предвиђено је ангажовање два финансијска форензичара чији рад координира заменик тужиоца за организовани криминал, а усвојеним буџетом за 2018. годину предвиђена су средства за плате ових запослених.

Почев од 1. марта 2018. године, у Служби финансијске форензике Тужилаштва за организовани криминал запослен је један финансијски форензичар који је прошао одговарајуће обуке за рад на овим пословима (из области финансија, рачуноводства, ревизије, банкарског, берзанског и привредног пословања). Ангажовање другог финансијског форензичара се очекује у наредном периоду, након што кандидати прођу специлизовану обуку коју организује Правосудна академија.

2017/4 Министарство правде:

Јавна тужилаштва која у свом саставу према Закону о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције имају посебна одељења за сузбијање корупције су у процесу расписивања јавних конкурса за запошљавање финансијских форензичара.

2.3.2.4. Донети и пратити примену Стратегије која свеобухватно унапређује ефикасност финансијских истрага. (За усвајање стратегије - II квартал 2015. године; Континуирана активност за праћење примене)

Активност се успешно реализује. Влада Републике Србије је 14. маја 2015. године усвојила Стратегију финансијских истрага за период од 2015. до 2016. године.

Одговорност за остваривање циљева и мера предвиђених Стратегијом и Акционим планом биће поверена Координационом телу за спровођење Стратегије састављеном од четири члана, руководиоца кључних институција за унапређење финансијских истрага: Министарства правде, Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва и Врховног касационог суда.

Министарство правде сачинило је предлог Акционог плана за спровођење Стратегије истрага финансијског криминала. Очекује се усвајање наведеног Акционог плана како би надлежне институције отпочеле спровођење предвиђених мера и активности. Извештај о степену реализације Стратегије биће објављен по усвајању припадајућег Акционог плана.

2017/3: Очекује се да ће нова Стратегија истрага финансијског криминала заједно са припадајућим Акционим планом бити усвојена у првом кварталу 2018. године.

2017/4: Након почетка примене Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције ће бити израђена нова Стратегија истрага финансијског криминала заједно са припадајућим Акционим планом.

2018/1 РЈТ: У склопу спровођења Стратегије истрага финансијског криминала донет је Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, дана 01.03.2018. године почела су са радом посебна одељења за сузбијање корупције у четири виша јавна тужилаштва, у току је спровођење поступка ангажовања финансијских форензичара и спроведене су почетне обуке јавних тужилаца, судија и полицијских службеника.

Поред тога, Агенција за борбу против корупције одредила је официра за везу ради остваривања сарадње и ефикаснијег достављања података Тужилаштву за организовани криминал и посебним одељењима виших јавних тужилаштва за сузбијање корупције у циљу кривичног гоњења за кривична дела прописана овим законом.

2.3.2.5. Имплементација ФАТФ препорука у позитивне прописе РС у складу са претходно урађеном анализом. Погледати препоруку број 5 у Поглављу 24, потпоглавље организовани криминал. (Повезана активност АП за Поглавље 24, активност 6.2.5.2.) (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Нови Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције усаглашен је са релевантним ревидираним препорукама ФАТФ-а, према којима треба проширити овлашћења агенције за спровођење закона и истражних органа, при чему је акценат на употреби мултидисциплинарних истражних група и истрага у сарадњи с другим државама.

Nota bene: Министарство финансија, и Управа за спречавање прања новца, као орган управе у саставу Министарства финансија, су се у свом извештају огласиле ненадлежним за спровођење ове активности и не извештавају о испуњености наведене активности.

2.3.2.6. Јачање капацитета Службе за финансијске истраге МУП-а РС, на основу резултата обављене анализе. (Повезана активност АП за Поглавље 24, активност 6.2.5.6.) (Од II квартала 2016. године надаље)

Активност је делимично реализована.

Први извештај: Јединица за финансијске истраге поднела је захтев за одржавање ТАИЕХ радионице везано за наведену активност која је одобрена од стране представника МУП-а и Европске комисије из Брисела. У току је кореспонденција са представником Европске комисије у погледу одабира експерата и датума одржавања радионице. Јединица за финансијске истраге у протеклом периоду запослила је 4 полицијска службеника и тренутно броји 60 запослених.

Јединица за финансијске истраге поднела је захтев за одржавање ТАИЕХ радионице везано за наведену активност која је одобрена од стране представника МУП-а и Европске комисије из Брисела. У договору са представником Европске комисије договорен је датум одржавања радионице за 02 и 03.02.2017. године. Такође, наставља се кореспонденција око осталих детаља везаних за одржавање радионице.

2017/1: Јединица за финансијске истраге поднела је захтев за одржавање ТАИЕХ радионице везано за наведену активност која је одобрена од стране представника МУП-а и Европске комисије из Брисела. Одржавање ТАИЕХ радионице је неизвесно, чека се одговор Европске комисије. У складу са наведеном активношћу одржана су два семинара у оквиру Twining пројекта ИПА 2017. Семинари са немачким експертима су одржани у Београду у Јединици за финансијске истраге од 23.01. до 27.01.2017. године и од 06.02. до 10.02. 2017. године.

2017/2: Јединица за финансијске истраге поднела је захтев за одржавање ТАИЕХ радионице везано за наведену активност која је одобрена од стране представника МУП-а и Европске комисије из Брисела. У договору са представником Европске комисије оквирно договорено одржавање ТАИЕХ радионице у четвртом кварталу ове године. Такође, наставља се кореспонденција око осталих детаља везаних за одржавање радионице. У складу са наведеном активношћу одржана су два семинара у оквиру Twining пројекта ИПА 2017. Семинари са немачким експертима су одржани у Београду у Јединици за финансијске истраге од 15.05. до 19.05.2017.године и од 30.05. до 01.06.2017.године.

2017/3: Јединица за финансијске истраге поднела је захтев за одржавање ТАИЕХ радионице везано за наведену активност која је одобрена од стране представника МУП-а и Европске комисије из Брисела. У договору са представником Европске комисије оквирно договорено одржавање ТАИЕХ радионице у четвртом кварталу ове године. Такође, наставља се кореспонденција око осталих детаља везаних за одржавање радионице. Наставља се активност која се односи на организацију студијске посете експерата из Немачке везано за отварање Канцеларије за повраћај имовине (АРО). Такође, наставља се активност везана за отварање Канцеларије за повраћај имовине (АРО) у оквиру Јединице за финансијске истраге.

2017/4: Јединица за финансијске истраге поднела је захтев за одржавање ТАИЕХ радионице везано за наведену активност која је одобрена од стране представника МУП-а и Европске комисије из Брисела. У договору са представником Европске комисије оквирно договорено одржавање ТАИЕХ радионице у четвртом кварталу ове године. Такође, наставља се кореспонденција око избора експерата и одређивања тачног датума одржавања радионице. У складу са наведеном активношћу одржана су два семинара у оквиру Twining пројекта ИПА 2017. Семинари са немачким експертима су одржани у Београду у Служби за борбу против организованог криминала - Јединици за финансијске истраге од 06.11. до 10.11.2017.године и од 27.11. до 30.11.2017.године. Реализована донација ОЕБС Мисије у Србији (OSCE – Organization for Security and Co-operation in Europe, Mission in Serbia) Јединици за Финансијске истраге у виду 6 рачунара, 3 ласерска штампача и 2 скенера. Такође, наставља се активност везана за отварање Канцеларије за повраћај имовине (АРО) у оквиру Јединице за финансијске истраге.

2018/1: Полицијски службеници Јединице за финансијске истраге узели учешће у ТАИЕХ Експертској мисији од 18.01. до 19.01.2018.године у организацији Тужилаштва за организовани криминал на тему „Процедуре за укључивање представника релевантних државних органа у кривични поступак“.

2.3.2.8. Континуирани тренинг полиције и тужилаца за обављање финансијских истрага, праћење токова новца, проактивног поступања и посебних истражних техника. (Повезана активност 2.3.2.4 и ПГ 24 активност 6.2.5.5.) (Континуирано, почев од ступања на снагу Стратегије истрага финансијског криминала)

Активност се успешно реализује. Од другог квартала 2014. године Правосудна академија континуирано спроводи обуке за судије и тужиоце у овој области. Укупно је одржано 10 семинара на територији Србије, базичних и напредних за око 250 учесника. Од трећег квартала 2016. године је планирана обука која би као учеснике укључила и полицију, уз договорену сарадњу са Одељењем за стручно образовање и обуку Министарства унутрашњих послова.

2017/1: Правосудна академија је, уз подршку УНДП, реализовала дводневну радионицу за јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца виших тужилаштва београдске апелације и припаднике СБПОК-а у фебруару месецу на теме покретања финансијских истрага, праћење токова новца, проактивних истрага и сарадње са релевантним државним органима.

2017/2: Правосудна академија је, уз подршку УНДП, реализовала дводневну радионицу за јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца виших тужилаштва нишке апелације и припаднике СБПОК-а у фебруару месецу на теме покретања финансијских истрага,

праћење токова новца, проактивних истрага и сарадње са релевантним државним органима. Овој обуци је присуствовало око 25 учесника укупно.

2017/3: Правосудна академија је, уз подршку УНДП, израдила анализу спроведених обука до сада, како би се унапредио квалитет и адекватност предстојећих обука. Наведена анализа даје и препоруке за постизање боље ефикасности обука, у погледу циљне групе учесника, и модификације презентација предавача.

2017/4: Правосудна академија је, уз подршку пројекта УНДП „Ефикаснији механизми одговорности у јавним финансијама“ организовала радионица на којој је учествовало 25 учесника и то 23. и 24. новембра 2017. за судије и тужиоце крагујевачке апелације. Циљ обуке је био унапређивање знања судија, јавних тужилаца, заменика јавних тужилаца и тужилачких помоћника о финансијским истрагама у циљу трагања за имовином проистеклом из кривичног дела и прибављањем доказа у поступку кривичне истраге, праћењу и анализи финансијских токова; проактивним финансијским истрагама, заједничким истражним тимовима; облицима корупције у јавном сектору.

2018/1: Види активност 2.2.8.6.

2.3.2.9. Омогућити међусобну повезаност база података за кривичне истраге, односно безбедан систем за електронску размену информација између јавног тужилаштва, полиције, Управе царина, Пореске управе, Агенције за борбу против корупције и других релевантних органа који располажу базама података од значаја за сузбијање корупције. (I квартал 2018. године)

Активност је делимично реализована.

2018/1: Државно веће тужилаца

У оквиру Акционог плана за Поглавље 24, потпоглавље Организовани криминал, активности 6.2.2.1 – 6.2.2.5, за које је носилац Министарство унутрашњих послова, ради се на успостављању Криминалистичко-обавештајног система (КОС), који треба да омогући међусобну повезаност база података за кривичне истраге, односно безбедан систем за електронску размену информација између полиције, јавног тужилаштва и других надлежних државних органа. У наредном периоду планира се одржавање састанка на коме би се утврдио начин регулисања права и обавеза државних органа у вези са успостављањем и коришћењем овог система.

2017/3 МУП

Од стране Радне групе задужене за предметну област, извршена је анализа у оквиру Републичког јавног тужилаштва, Тужилаштва за организовани криминал, Управе царина, Управе за спречавање прања новца, Пореске полиције, Министарства правде, Управе за извршење кривичних санкција, Агенције за борбу против корупције

Горенаведене институције одабране су за прву фазу повезивања на јединствену платформу, због техничке спремности истих. Истовремено, извршена је анализа постојећег стања прикупљања и размене информација, инфраструктуре, информационих, комуникационих и других ресурса, као и капацитета за аутоматску размену података између органа за спровођење закона

2017/4 МУП Потписан је Протокол о електронској размени података између Министарства унутрашњих послова и Министарства правде 31. јула 2017. године, који заједно са потписаним Споразумом о пословно техничкој сарадњи са Агенцијом за борбу против корупције, 30. децембра 2015. године чини предуслов у домену нормативног оквира за реализацију активности.

2018/1 МУП Без промена.

2018/1 Министарство правде:

У току су припремне радње за израду Студије изводљивости платформе за међуагенцијску размену података (платформа интероперабилности) за кривичне истраге и криминалистичко-обавештајне сврхе. Студија изводљивости ће бити спроведена у оквиру ИПА 13 пројекта „Превенција и борба против корупције“, а очекује се да ће бити завршена до краја 2018. године.

2.3.3.1. Изменити прописе у циљу успостављања проактивног приступа у спречавању ризика на корупцију у процесу приватизације. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована.

Након доношења Закона о изменама и допунама Закона о приватизацији („Службени гласник РС, број 112/15), у првом кварталу 2016. године, донети су следећи подзаконски прописи:

1. Уредба о изменама и допунама Уредбе о поступку контроле извршења уговорних обавеза купца из уговора о продаји капитала или имовине (објављена у Службеном гласнику РС”, број 12/16 од 12. фебруара 2016. године, а ступила је на снагу 13. фебруара 2016. године);

2. Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима, поступку и начину продаје капитала и имовине методом јавног прикупљања понуда са јавним надметањем (објављена у „Службеном гласнику РС”, број 12/16 од 12. фебруара 2016. године, а ступила је на снагу 13. фебруара 2016. године);

3. Уредба о изменама и допунама Уредбе о стратешком партнерству (објављена у „Службеном гласнику РС”, број 16/16 од 26. фебруара 2016. године, а ступила је на снагу 27. фебруара 2016. године) и

4. Уредба о изменама и допунама Уредбе о условима, начину и поступку спровођења продаје капитала великих субјеката приватизације методом јавног прикупљања понуда (објављена у „Службеном гласнику РС”, број 31/16 од 25. марта 2016. године, а ступила је на снагу 26. марта 2016. године).

Након образовања нове Владе, интензивираће се активности на припреми Закона о изменама и допунама Закона о стечају.

Дана 5. новембра 2015. године формирана је Радна група за израду нацрта Закона о изменама и допунама Закона о стечају. У складу са захтевима усвојене Стратегије за решавање проблематичних кредита и смерницама које су усаглашене са представницима ММФ-а и ИФЦ-а, дефинисане су законске одредбе Закона о изменама и допунама Закона о стечају који је средином маја 2016. године достављен Министарству привреде на нормативно - техничко уређење. У октобру месецу објављена је јавна расправа и одржане су четири јавне расправе и то у: Лесковцу, Новом Саду, Чачку и Београду.

У току је разматрање коментара, сугестија и примедба на текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о стечају од стране Радне групе, након чега ће коначни текст нацрта Закона бити пуштен у процедуру, ради усвајања на Влади.

2017/1: Донети су следећи подзаконски прописи:

1. Уредба о измени Уредбе о стратешком партнерству (објављена у „Службеном гласнику РС”, број 108/16 од 29. децембра 2016. године, а ступила је на снагу 30. децембра 2016. године) и

2. Уредба о поступању лица која обављају послове привременог заступника капитала у субјектима приватизације (објављена у „Службеном гласнику РС”, број 90/16 од 4. новембра 2016. године, а ступила је на снагу 12. новембра 2016. године).

2017/2 : Донет је следећи подзаконски пропис:

Правилник о садржају извештаја привременог заступника капитала (објављен у „Службеном гласнику РС”, број 12/17 од 22. фебруара 2017. године, а ступио је на снагу 2. марта 2017. године).

2017/3: Уредба о допуни Уредбе о условима, поступку и начину продаје капитала и имовине методом јавног прикупљања понуда са јавним надметањем (објављена у „Службеном гласнику РС”, број 68/17 од 11. јула 2017. године, а ступила је на снагу 12. јула 2017. године).

2017/4: Стање непромењено у односу на предходни извештајни период.

2018/1: Министарство надлежно за послове привреде је означено као носилац активности за измену прописа у циљу успостављања проактивног приступа у спречавању ризика на корупцију у процесу приватизације. Имајући у виду ближе описане одредбе Закона о приватизацији из тачке 2.2.9.2. сматрамо да није потребна додатна измена прописа.

2.3.3.2. Изменити Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције тако да се предвиди формирање специјалног одељења у Вишем суду надлежно и за поступање по предметима у вези са случајевима 24 спорне приватизације и формирати еквивалентно одељење у полицији и јавном тужилаштву. (повезана активност 2.3.2.4. и ПГ 24 активност 6.2.4.2.) (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Дана 23. 11. 2016. године Народна скупштина донела је нови Закон о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, који нормативно решава питања организационог карактера, неопходних за ефикасну борбу против корупције, организованог, финансијског, привредног и криминала против службене дужности.

Законом је прописано да су за поступање у предметима кривичних дела из ове области надлежна посебна одељења за сузбијање корупције која се образују у вишим јавним тужилаштвима у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду. С тим у вези, Републичко јавно тужилаштво и Министарство правде предузели су опсежне организационо техничке припреме у циљу формирања поменутих одељења за сузбијање корупције након усвајања предметног закона. Будући да закон предвиђа формирање ударних група, постављена је основа и за поступање поводом 24 спорне приватизације.

У МУП-у није формирана посебна јединица за борбу против корупције, већ то раде постојеће јединице.

2017/4 МУП: Без промена.

2018/1 МУП: Без промена

2017/2: Прилог РЈТ

Кривични поступци покренути поводом спорних приватизација воде се у стварно и месно надлежним тужилаштвима. Радна група формирана у Републичком јавном тужилаштву, коју чине представници Одељења за борбу против корупције и Кривичног одељења овог тужилаштва, прати поступање у овим предметима и о томе сачињава годишњи извештај који доставља Савету за борбу против корупције у складу са активношћу 2.1.2.4.

2017/3: Прилог РЈТ

Радна група формирана у Републичком јавном тужилаштву, коју чине представници Одељења за борбу против корупције и Кривичног одељења овог тужилаштва, прати поступање јавних тужилаштва у кривичним поступцима покренутим поводом спорних приватизација.

2017/4 Прилог РЈТ

Радна група формирана у Републичком јавном тужилаштву наставила је да прати поступање јавних тужилаштва у кривичним поступцима покренутим поводом спорних приватизација.

2018/1 Прилог РЈТ

Радна група формирана у Републичком јавном тужилаштву задужена да прати поступање јавних тужилаштва у кривичним поступцима покренутим поводом спорних приватизација доставила је Савету за борбу против корупције информације о поступању јавних тужилаштва током 2017. године поводом извештаја поднетих од стране Савета.

2.3.3.3. Креирање и спровођење Програма узајамног стручног усавршавања органа који учествују у поступку приватизације и органа задужених за превенцију и кривично гоњење случајева корупције. (Континуирана активност почев од ступања на снагу измена прописа из активности 2.3.3.2.)

Активност није реализована.

Правосудна академија: Одговор је исти као и за активност 2.2.8.6.

2017/2 Правосудна академија: Стање непромењено.

2017/3 Правосудна академија: Стање непромењено.

2017/4 Правосудна академија: Стање непромењено.

2018/1 Правосудна академија: Стање непромењено.

Министарство привреде: Извештај институције не садржи податке о спровођењу активности. **2017/2** : Статус спровођења активности непромењен. **2017/3**: Извештај надлежне институције није достављен. **2017/4**: : Извештај надлежне институције није достављен.

2018/1 Као носилац активности наведених у овој тачки, одређени су Правосудна академија, Министарство привреде и Агенција за борбу против корупције. Имајући у виду наведено, Министарство привреде је спремно да се укључи у реализацију ове тачке.

2.3.4.1. Изменити позитивне прописе како би се установила јединствена методологија прикупљања података, евидентирања и статистичког извештавања о коруптивним кривичним делима. (Повезана активност 1.3.8.1.) (IV квартал 2016. године)

Активност није реализована.

Нема промена у односу на претходни извештајни период.

2017/2: Након спроведене анализе из активности 2.3.4.2., приступиће се изменама позитивних прописа, у складу са резултатима анализе.

2017/4: Након спроведене анализе из активности 2.3.4.2., приступиће се изменама позитивних прописа, у складу са резултатима анализе.

2018/1: Нема промена.

2.3.4.2. Спровести анализу правног и институционалног оквира као и студију изводљивости, за успостављање јединствене евиденције за кривична дела за коруптивним елементом. (IV квартал 2016. године)

Активност није реализована.

Нема промена у односу на претходни извештајни период.

2017/2: Анализа правног и институционалног оквира биће спроведена у оквиру ИПА 2013 пројекта „Превенција и борба против корупције“. Очекује се да ће анализа бити спроведена до краја 1. квартала 2018. године.

2017/3: Нема промена.

2017/4: Анализа правног и институционалног оквира биће спроведена у оквиру ИПА 2013 пројекта „Превенција и борба против корупције“. Очекује се да ће анализа бити спроведена након објављивања „Анализе препрека за ефикасно спровођење стратешких докумената“.

2018/1: У току су припремне радње за израду Студије изводљивости платформе за међуагенцијску размену података (платформа интероперабилности) за кривичне истраге и криминалистичко-обавештајне сврхе. Студија изводљивости ће бити спроведена у оквиру ИПА 13 пројекта „Превенција и борба против корупције“, а очекује се да ће бити завршена до краја 2018. године.

2.3.4.3. Успоставити јединствену евиденцију (електронски уписник) за кривична дела са коруптивним елементом, у складу са законом који уређује заштиту података о личности, а која ће се убудуће користити за креирање криминалне политике. (Повезана активност 1.3.8.1.) (IV квартал 2017. године.)

Активност није реализована.

2017/4 МУП

Наведена евиденција ће се попуњавати од стране Републичког јавног тужилаштва.

2018/1 МУП

Наведена евиденција ће се попуњавати од стране Републичког јавног тужилаштва.

2017/4 Министарство правде

Предуслов за имплементацију ове активности је израђена анализа из тачке 2.3.4.2.

2018/1 Министарство правде

У току су припремне радње за израду Студије изводљивости платформе за међуагенцијску размену података (платформа интероперабилности) за кривичне истраге и криминалистичко-обавештајне сврхе. Студија изводљивости ће бити спроведена у оквиру ИПА 13 пројекта „Превенција и борба против корупције“, а очекује се да ће бити завршена до краја 2018. године.

2.3.5.1. Доношење Закона о изменама и допунама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичних дела у складу са претходно урађеном анализом побољшања ефикасности, на основу Директиве ЕУ 2014/42. (Повезана активност ПГ 24, активност 6.2.7.1.) (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Дана 23. 11. 2016. године Народна скупштина усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Закон је у потпуности усклађен са Директивом ЕУ 2014/42.

У циљу побољшања ефикасности судског поступка за привремено одузимање имовине, укинута је приговор као правно средство против решења суда којим се одлучује по захтеву јавног тужиоца за привремено одузимање имовине, а задржана је само жалба. Прецизиране су и додате одређене надлежности Јединице за финансијску истрагу и Дирекције за управљање одузетом имовином, у циљу ефикаснијег поступања ових органа.

2.3.5.2. Доношење подзаконских аката којима ће се регулисати вођење евиденција, начин управљања одузетом имовином и процена вредности. (Повезана активност ПГ 24, активност 6.2.7.2.) (IV квартал 2016. године)

Активност је готово у потпуности реализована. Рад на изради подзаконских аката започео је одмах након усвајања Закона о изменама и допунама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, усвојеног 23.11.2016. године. Формирана је радна група за израду подзаконских аката у складу са Изменама и допунама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Усвајање се очекује до 01.06.2017.године.

2017/2: Формирана је радна група за израду подзаконских аката у складу са Изменама и допунама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Израђен је у

потпуности текст два подзаконска ката, а остали су у фази израде. Усвајање се очекује до 01.09.2017.године.

2017/3: Формирана је радна група за израду подзаконских аката у складу са Изменама и допунама Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Израђен је у потпуности текст четири подзаконска акта. Усвајање се очекује до 01.11.2017.године

2017/4: Израђен је у потпуности текст четири подзаконска аката. Предлози подзаконских аката послати су на мишљење. Усвајање се очекује до 01.03.2018.године

2018/1: У Службеном гласнику бр. 25/2018 објављена су следећа подзаконска акта:

- Упутство о садржини и начину састављања записника о одузетој имовини
- Упутство о начину продаје привремено одузете покретне имовине
- Правилник о поступку за процену вредности одузете имовине

2.3.5.3. Јачање материјално-техничких капацитета Дирекције за управљање одузетом имовином кроз набавку софтвера за евиденцију одузете имовине. (Повезана активност ПГ 24, активност 6.2.7.3.) (I квартал 2017. године)

Активност је у потпуности реализована.

Дирекција је 25. новембра 2016. године покренула поступак јавне набавке за израду софтвера. Уговор о изради софтвера закључен је 07.12.2016. године. У току је израда софтвера кроз сталну сарадњу представника фирме која је добила задатак да изради наведени софтвер и представника Дирекције како би софтвер у потпуности одговарао потребама и задацима Дирекције.

2017/2 Дирекција је 25. новембра 2016. године покренула поступак јавне набавке за израду софтвера. Уговор о изради софтвера закључен је 07.12.2016. године. Нови софтвер је израђен и у току је његова имплементација у Дирекцији.

2017/4: У складу са јавном набавком из 2016. године Дирекцији је испоручен софтвер дефинисан пројектним задатком из јавне набавке. Сређена је и проширена хијерархија (класификација). Верификован је садржај базе података. Развијен је независни Систем за генерисање извештаја. Сачињено је упутство за коришћење извештајног система, отворени налози корисницима и одржана презентација менаџменту и обуке запослених за коришћење извештајног система (13. и 16. новембра и 4. децембра).

2.3.5.4. Унапређење капацитета Дирекције за управљање одузетом имовином кроз обуке, нарочито у делу који се односи на управљање имовином која је одузета правним лицима. (Повезана активност ПГ 24, активност 6.2.7.4.). (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. За шест запослених у Дирекцији за управљање одузетом имовином који учествују у управљању привремено одузетих правних лица организована је дводневна обука, која се односила на конкретна поступања са правним лицима у чијем управљању запослени учествују.

Свеобухватна обука запослених у Дирекцији која се односи на управљање и поступање са правним лицима којима Дирекција управља још увек није спроведена, јер се чекало на усвајање измена и допуна Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, којим ће се на детаљнији начин уредити поступање Дирекције и њена организација. Измене наведеног закона усвојене су 23.11.2016. године, тако да ће се обука запослених извршити у складу са изменама и допунама наведеног Закона.

Дирекција је са Правосудном академијом договорила програм обуке запослених у Дирекцији, који ће почети одмах по усвајању измена и допуна Закона.

У извештајном периоду, свеобухватна обука је иницирана у склопу сарадње са Правосудном академијом.

2017/1: Представници Дирекције, у склопу континуиране обуке судија и тужилаца, похађају обуке из привредног и кривичног права коју организује Правосудна академија.

Такође, припремљен је текст Меморандума о сарадњи између Дирекције и Правосудне академије о континуираној обуци запослених у Дирекцији, чије потписивање се очекује почетком априла 2017. године.

2017/2 Представници Дирекције, у склопу континуиране обуке судија и тужилаца, похађају обуке из привредног и кривичног права коју организује Правосудна академија.

Такође, припремљен је текст Меморандума о сарадњи између Дирекције и Правосудне академије о континуираној обуци запослених у Дирекцији, чије потписивање се очекује почетком септембра 2017. године.

2017/3: Представници Дирекције, у склопу континуиране обуке судија и тужилаца, похађају обуке из привредног и кривичног права коју организује Правосудна академија.

Меморандум о сарадњи између Дирекције и Правосудне академије о континуираној обуци запослених у Дирекцији је потписан.

2017/4: Представници Дирекције, у склопу континуиране обуке судија и тужилаца, похађају обуке из привредног и кривичног права коју организује Правосудна академија. Меморандум о сарадњи између Дирекције и Правосудне академије о континуираној обуци запослених у Дирекцији потписан је у децембру 2017. године.

У оквиру континуиране обуке на Правосудној академији запослени су похађали следеће курсеве:

- 28-29.09. економско образовање
- 09-10.10 примена Закона о привредним друштвима
- 26-27.10 Финансијске истраге
- 07-09.11. сузбијање корупције
- 28-29.11. сузбијање корупције у јавним набавкама

2018/1: Нема промена.

2.3.5.5. Унапређење међународне сарадње закључивањем уговора са дирекцијама из земаља региона и ЕУ. (Повезана активност ПГ 24, активност 6.2.7.5.). (Континуирано)

Активност је делимично реализована. Добијено је одобрење за закључивање уговора са дирекцијама из земаља региона. Уговори су у фази израде.

2017/1: Покренута је наведена процедура. Прибављено је мишљење Министарства спољних послова у предмету број 018-02-1/2017-01 о правној природи ове врсте међународних уговора као и о поступку њиховог закључивања у складу са Бечком конвенцијом о уговорном праву и Законом о закључивању и извршавању међународних уговора. Израђен је прелог уговора о деоби имовине са иностранством који ће бити достављен као предлог основе за преговоре са заинтересованим странама.

2017/2: Покренута је наведена процедура. Прибављено је мишљење Министарства спољних послова у предмету број 018-02-1/2017-01 о правној природи ове врсте међународних уговора као и о поступку њиховог закључивања у складу са Бечком конвенцијом о уговорном праву и Законом о закључивању и извршавању међународних уговора. Израђен је предлог уговора о деоби имовине са иностранством који ће бити достављен као предлог основе за преговоре са заинтересованим странама. По формирању нове владе покренуће се процедура за закључивање ових уговора.

2017/3: Покренута је наведена процедура. Прибављено је мишљење Министарства спољних послова у предмету број 018-02-1/2017-01 о правној природи ове врсте међународних уговора као и о поступку њиховог закључивања у складу са Бечком конвенцијом о уговорном праву и Законом о закључивању и извршавању међународних уговора. Израђен је прелог уговора о деоби имовине са иностранством који ће бити достављен као прелог основе за преговоре са заинтересованим странама. Покренута је процедура за закључивање ових уговора.

2017/4: Покренута је наведена процедура. Прибављено је мишљење Министарства спољних послова у предмету број 018-02-1/2017-01 о правној природи ове врсте међународних

уговора као и о поступку њиховог закључивања у складу са Бечком конвенцијом о уговорном праву и Законом о закључивању и извршавању међународних уговора. Израђен је предлог уговора о деоби имовине са иностранством који ће бити достављен као предлог основе за преговоре са заинтересованим странама. Тренутно се израђује нота којом се Република Србија обраћа земљама у региону са иницијативом да се закључе овакви уговори.

2018/1: Нема промена.

2.3.5.6. Јачање капацитета Дирекције за управљање одузетом имовином путем запошљавања 7 нових људи у складу са Правилником о систематизацији, као и обуком постојећег кадра . (Повезана активност ПГ 24, активност 6.2.7.6.) (I квартал 2017. године)

Активност је готово у потпуности реализована. Види под 2.3.5.4.

2017/3: У Дирекцији је запослено троје људи на одређено време.

2017/4: У Дирекцији је запослено троје људи на одређено време. Видети под 2.3.5.4.

2018/1: Нема промена.

2.3.6.1. Анализа недостатака у прописима и у примени прописа у погледу: -лица која уживају имунитет, -обима имунитета и -поступка за укидање имунитета. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Служба Народне скупштине је урадила анализу у погледу лица о чијем имунитету одлучује Народна скупштина, односно надлежни одбор Народне скупштине, као и о обиму њиховог имунитета и поступку за укидање имунитета.

2.3.6.2. Измена прописа тако да се обухвате све категорије лица која уживају имунитет и редефинише процедура скидања имунитета у складу са анализом недостатака у прописима и у примени прописа у погледу: лица која уживају имунитет, обима имунитета и поступка за укидање имунитета (повезана активност 2.3.6.1.) (II квартал 2017. године)

Активност није реализована. Народној скупштини није поднет предлог за измену прописа тако да се обухвате све категорије лица која уживају имунитет и редефинише процедура скидања имунитета у складу са анализом недостатака у прописима и у примени прописа у погледу: - лица која уживају имунитет, - обима имунитета и - поступка за укидање имунитета (повезана активност 2.3.6.1.)

2017/3: Нема промена.

2017/4: Нема промена.

2018/1: Нема промена.

2.3.7.1. Спровести анализу постојећег стања (нормативног, организационог и функционалног), уочавање слабости и ризика (ниво доступности података са тачним одређењем доступности везано за време и садржај). (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Републичко јавно тужилаштво израдило је предвиђену анализу нормативног, организационог и функционалног оквира, са посебним освртом на мере за спречавање цурења информација и репресивне мере за сузбијање саопштавања података у вези са кривичним поступком. Такође, у анализи изнете се уочене слабости и ризици уз навођење нивоа доступности података и тачним одређењем доступних садржаја и времена доступности истих кроз поједине фазе кривичног поступка. Напомињемо да је коначан текст анализе сачињен на основу сугестија и мишљења прибављених од стране јавних тужилаштава опште надлежности и Тужилаштва за организовани криминал.

Тренутно се у Министарству унутрашњих послова примењује Обавезна инструкција о оперативном раду полиције, која је ступила на снагу 01.03.2011. године и која уређује криминалистичко оперативно поступање и процедуре у извршењу полицијских послова из надлежности Дирекције полиције. Такође, њоме је регулисан рад на спровођењу криминалистичких истрага на нивоу Министарства унутрашњих послова. Прикупљени подаци се обрађују, складиште или размењују на основу Базе података која чини систем за криминалистичку анализу, као безбедну платформу за размену информација. Овакав начин рада доприноси рационализацији употребе материјално-техничких и људских ресурса, јер се тим путем смањује ризик од преклапања и паралелног вођења криминалистичких истрага.

2.3.7.2. Предложити измене или доношење нових прописа и процедура циљу увођења контролних и надзорних механизма у складу са анализом постојећег стања (нормативног, организационог и функционалног), уочавање слабости и ризика (ниво доступности података са тачним одређењем доступности везано за време и садржај). (повезана активност 2.3.7.1.) (III квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Прилог **РЈТ**: Републичко јавно тужилаштво сачинило је предлог измена постојећих прописа и процедура у циљу увођења контролних и надзорних механизма, а на основу израђене анализе предвиђене тачком 2.3.7.1. Овим документом, који је, као и анализа, сачињен

сходно прибављеном мишљењу и коментарима јавних тужилаштва опште надлежности и Тужилаштва за организовани криминал, предложена је измена и допуна Законика о кривичном поступку увођењем одредби које прописују да су сва лица која извршавају послове и задатке у оквиру надлежности државних органа у откривању и кривичном гоњењу кривичних дела дужна да податке и сазнања до којих дођу приликом обављања тих послова и задатака чувају као тајне податке, у складу са прописима који уређују тајност података, као и да се без одобрења надлежног јавног тужиоца не могу јавно износити подаци из предистражног поступка и истраге.

Поред тога, предложена је измена Закона о полицији у циљу стављања ван снаге овлашћења Министарства унутрашњих послова да усмерава или контролише рад полиције у вези са предистражним и истражним поступком, те увођења законских одредби којима би се изричито прописало да се током и у вези са предистражним поступком и истрагом стави ван снаге хијерархијска подређеност полицијских службеника, како би исти имали законску обавезу да поступе по сваком налогу јавног тужиоца, чак и када постоје супротне наредбе које су издали њихови претпостављени.

Републичко јавно тужилаштво је, у складу са сачињеном анализом, упутило Министарству правде иницијативу за измену одредаба Законика о кривичном поступку као и предлог за за измену Закона о полицији. Активност је у потпуности реализована.

Треба истаћи да је чл. 27 Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције прописано је да сва лица која извршавају послове и задатке у оквиру надлежности државних органа у сузбијању кривичних дела за која се овај закон примењује, дужна су да податке и сазнања до којих дођу приликом обављања тих послова и задатака чувају као тајне податке, у складу са прописима којима се уређује тајност података. Такође је прописано да се без одобрења надлежног јавног тужиоца не могу јавно износити подаци из предистражног поступка и истраге.

Прилог **МУП**: Решењем министра унутрашњих послова формирана је Радна група за израду предлога подзаконског акта у вези усклађивања Обавезне инструкције о оперативном раду полиције и Упутства о евидентирању, класификацији и праћењу активности организованих криминалиних група у Републици Србији са Законом о полицији и другим важећим законским прописима. Рок за израду предлога подзаконског акта је децембар 2016. године. До сада је одржано више радних састанака и у фази је интерне процедуре одобрења. Такође, кроз спровођење ИПА 2017 и донације информатичке опреме од стране канцеларије ИЦИТАП-а, при Амбасади САД у Београду, планирано је јачање капацитета за рад система за криминалистичку анализу, као и подизање нивоа безбедности приликом размене информација.

2017/1 МУП:

Крајем децембра 2016. године завршен је рад Радне групе за израду предлога подзаконског акта у вези усклађивања Обавезне инструкције о оперативном раду полиције са Законом о полицији и другим важећим законским прописима израдом новог усаглашеног акта Обавезне инструкције. У складу са одлуком Дирекције полиције наведени акт је тренутно у финалној фази усаглашавања и евентуалне корекције од стране Радне подгрупе за усклађивање правног оквира потребама Полицијско обавештајног модела. Очекује се одобрење министра и ступање на снагу нове Обавезне инструкције.

2017/2 МУП:

Извршене су измене теста Обавезне инструкције од стране Радне групе за усклађивање правног оквира потребама Полицијско обавештајног модела. Нови текст Обавезне инструкције улази у наредну фазу интерне процедуре одобрења достављањем Секретаријату министарства - Нормативно правним пословима на мишљење.

2017/3: Без промена

2017/4 МУП:

Из Дирекције полиције и Радне групе за ПОМ, након завршетка рада Радне групе за измену Инструкције стављена је сугестија да се Инструкцијом предвиди и израда стратешких документа, а што је потребно спровести у складу са организационом шемом ПОМ-а, претходно усаглашеном са организационом структуром и систематизацијом Министарства, са јасним поделама послова, надлежности и одговорности, те да за исте треба прописати процедуре и методологију израде. Све напред наведено треба да буде усаглашено са одређеним правним актима (Уредбом или Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у МУП-у), након чега ће бити могуће усклађивање ове Инструкције са правним актима из те области.

Како је у међувремену дат предлог за промену Закона о полицији, чека се усвајање Закона о евиденцијама Министарства унутрашњих послова који умногоме утиче на рад Службе за криминалистичку аналитику, а нису донети ни подзаконски акти који се односе на практичну примену ПОМ-а, наметнула се неопходност да се усвајање Инструкције, као најнижег правног акта, сачека како би се иста ускладила са вишим правним актима.

2018/1 МУП

Скупштина Србије усвојила је 22.03.2018. године Измене и допуне Закона о полицији и Закон о евиденцији и обради података у области унутрашњих послова. Такође, у циљу усаглашености са наведеним законима, очекује се и израда и усвајање подзаконских аката, као и евентуално кориговање нове Обавезне инструкције са овим правним актима и њихово ступање на снагу.

2017/2 Прилог Министарства правде: У погледу иницијативе за измену одредаба Законика о кривичном поступку, планиране измене закона ће бити ширег обима, а обухватаће и иницијативу за измену одредаба коју је упутило Републичко јавно тужилаштво. С обзиром на предвиђени обим измена повезаних са активностима из ПГ 23 и 24, као и других

преговарачких поглавља, одлучено је да се измене изврше одједном, до краја 3. квартала 2018. године, будући да је радној групи потребан дужи временски период за рад.

2017/4 Прилог Министарства правде: Нема промена.

2018/1 Прилог Министарства правде: Нема промена.

2.3.7.3. Сачинити „идеални модел“ за детекцију извршилаца и доказивање кривичног дела одавање службене тајне („цурење информација медијима”). (Повезане активности 2.3.4.1. 2.3.4.2. и 2.2.10.24.) (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Републичко јавно тужилаштво упутило је 15.04.2016. године позив апелационим јавним тужилаштвима у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу, Тужилаштву за организовани криминал и Министарству унутрашњих послова за одређивање чланова радне групе која би израдила идеалан модел за детекцију извршилаца и доказивање кривичног дела одавање службене тајне. Након одређивања чланова радне групе, истима је достављена Анализа постојећег стања (нормативног, организационог и функционалног), уочавање слабости и ризика (ниво доступности података са тачним одређењем доступности везано за време и садржај), Предлог измена постојећих прописа и процедура у циљу увођења контролних и надзорних механизма, а на основу израђене анализе, као и Анализа законодавног оквира у погледу кривичне, дисциплинске и друге одговорности у вези са неовлашћеним саопштавањем информација, ради упознавања и давања евентуалних предлога.

Радна група састављена од представника Републичког јавног тужилаштва, Тужилаштва за организовани криминал, апелационих јавних тужилаштава у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу, као и представника Министарства унутрашњих послова сачинила је у новембру 2016. године Идеалан модел за детекцију извршилаца и доказивање кривичног дела одавање службене тајне („цурење информација медијима”). Израђени модел односи се не само на податке који се сматрају службеном тајном, већ и на све податке који имају ознаку степена тајности, као и на све друге податке чије откривање, сходно важећим законским прописима није дозвољено, односно које би могло угрозити или онемогућити вођење кривичног поступка.

С обзиром да јавна тужилаштва и Министарство унутрашњих послова у свом раду користе информационо-комуникационе технологије, дефинисана су два подмодела, од којих се један односи ИТ систем.

Као саставни део модела сачињено је Упутство о обавези заштите и чувања тајних и поверљивих података и Изјава о чувању тајних и поверљивих података за сва запослена лица у јавним тужилаштвима и Министарству унутрашњих послова.

Активност је у потпуности реализована.

2.3.7.4. Уредити прописе који регулишу кривичну, дисциплинску и сваку другу врсту одговорности са повећањем нивоа ИТ заштите стварањем тзв. система раног упозорења и аларм система. (II квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована.

Прилог РЈТ: Републичко јавно тужилаштво спровело је анализу законодавног оквира у погледу кривичне, дисциплинске и друге одговорности у вези са неовлашћеним саопштавањем информација. На основу спроведене анализе, Министарству правде је током јуна 2016. године упућена иницијатива за измену одредаба Кривичног законика и Закона о јавном тужилаштву.

Истовремено је спроведена и анализа садашњег нивоа ИТ безбедности, на основу које су сачињени предлози о будућим корацима у погледу повећања степена ИТ заштите и увођења система раног упозорења и аларм система.

2017/2: Измена одредаба Кривичног законика и Закона о јавном тужилаштву, сходно иницијативи Републичког јавног тужилаштва, још увек није спроведена.

2017/3: Без промена.

2017/4: Без промена.

2018/1: Без промена.

Прилог МУП:

Први извештај: Није било активности.

2017/1: Без промена.

2017/2: Без промена.

2017/3: Без промена.

2017/4: Сходно члану 6. Закона о полицији, Министарство унутрашњих послова редовно благовремено и потпуно обавештава јавност о свом раду, осим у случајевима предузимања мера и радњи у складу са законом којим се уређује кривични поступак и када би то онемогућило неометан оперативни рад Полиције, или ако би се тиме повредио пропис о тајности података; повредило достојанство грађана; угрозило право на личну слободу и безбедност.

У члану 207. став 1 Закона о полицији, као тешка повреда службене дужности сматра се одавање података који носе ознаку тајности.

Обавезна инструкција о коришћењу информационог система Министарства унутрашњих послова израђена је са циљем да се дефинишу и регулишу основна правила коришћења

рачунарске и комуникационе опреме, као и софтвера и програмских апликација које се користе у Јединственом информационом систему (ЈИС).

2018/1: Без промена.

2017/2 Прилог Министарства правде: Радна група за измену Кривичног законика узела је у разматрање иницијативу Републичког јавног тужилаштва у вези са неовлашћеним саопштавањем информација.

2017/4 Прилог Министарства правде: Нема промена.

2018/1 Прилог Министарства правде: Нема промена.

2.3.7.5. Праћење санкционисања кршења прописа за спречавање одавања поверљивих информација уз припремљену анализу примене прописа и препоруке.

Рок: Континуирано, почев од ступања на снагу интерних аката

Активност се успешно реализује.

Сектор унутрашње контроле заједно са Службом за специјалне истражне методе у Управи криминалистичке полиције и Републичким јавним тужилашством урадили су Нацрт „Идеалног модела за детекцију извршилаца и доказивање кривичног дела одавање службене тајне.“

Прилог РЈТ: Републичко јавно тужилаштво је спровело анализу законодавног оквира у погледу кривичне, дисциплинске и друге одговорности у вези са неовлашћеним саопштавањем информација. На основу спроведене анализе, током јуна 2016. године Министарству правде упућена је иницијатива за измену одредаба Закона о јавном тужилашству у делу који се односи на дисциплинску одговорност јавног тужиоца и заменика јавног тужиоца.

Закон о јавном тужилашству у делу који се односи на дисциплинску одговорност јавног тужиоца и заменика јавног тужиоца још увек није измењен.

2017/1: Републичко јавно тужилаштво доставило је свим јавним тужилаштвима документ под називом Идеалан модел за детекцију извршилаца и доказивање кривичног дела одавање службене тајне („цурење информација медијима“) заједно са Упутством о обавези заштите и чувања тајних и поверљивих података и Изјавом о чувању тајних и поверљивих података на упознавање и потписивање од стране свих изабраних и запослених лица. Јавни тужиоци обавезани су да обавесте Републичко јавно тужилаштво о кршењу прописа о одавању информација од стране изабраних и/или запослених лица, као и о предузетим мерама у циљу њиховог санкционисања.

2017/2: Републичко јавно тужилаштво пратиће санкционисање кршења прописа за спречавање одавања поверљивих информација, као и примену Идеалног модела за детекцију извршилаца и доказивање кривичног дела одавање службене тајне („цурење информација медијима”), по добијању обавештења од стране јавних тужилаца да постоје основи сумње да је извршено кривично дело из ове области.

2017/3: Републичком јавном тужилаштву до сада није достављено ниједно обавештење о постојању основа сумње да је извршено кршење прописа о спречавању одавања информација.

2017/4: Републичком јавном тужилаштву није достављено ниједно обавештење о постојању основа сумње да је извршено кршење прописа о спречавању одавања информација.

2018/1: Републичком јавном тужилаштву није достављено ниједно обавештење о постојању основа сумње да је извршено кршење прописа о спречавању одавања информација.

2017/1: МУП

Исти извештај као за тачку 2.3.7.3.

2017/2: МУП

Везано за кривично дело Одавање службене тајне (члан 36. КЗ РС) за исто се подноси кривична пријава само у ситуацији када је реч о класификованом податку (обрађена врста класификованог података). У јавнотужилачкој и полицијској пракси, приликом квалификације кривичног дела користи се кривично дело Злоупотреба службеног положаја, у делу који колоквијално називамо „цурење информација“. У приказу поднетих кривичних пријава за кривична дела Злоупотреба службеног положаја и Неовлашћено прикупљање личних података наведена су само кривична дела која у радњи извршења имају обележја тзв. „цурења информација“, а не и све поднете кривичне пријаве против полицијских службеника и других запослених у Министарству за наведено кривично дело.

У другом кварталу 2017. године, за кривично дело Злоупотреба службеног положаја поднета је једна кривична пријава против једног полицијског службеника, као и једна кривична пријава против једног полицијског службеника због кривичног дела Неовлашћено прикупљање личних података.

У другом кварталу 2017. године нису покретани дисциплински поступци против полицијских службеника запослених у седишту Министарства за одавање поверљивих информација.

2017/3 Без промена.

2017/4 Без промена.

2018/1 Без промена.

2.3.8.1. Анализирати постигнуте резултате примене Акционог плана за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције за период од 2013. године до 2018. године и евентуално предложити њихове измене и допуне. (II квартал 2016)

Активност је у потпуности реализована. Представници Министарства правде и Агенције за борбу против корупције извршили су ревизију Акционог плана. Измењени Акциони план је Влада РС усвојила 30. јуна 2016. године. Измене су извршене на основу оцене испуњености Стратегије из досадашњих извештаја Агенције борбу против корупције, достављених прилога од стране одговорних субјеката наведених у Акционом плану, уочених тешкоћа у примени и надзору над применом ове стратегије, као и на основу околности да Акциони план за Поглавље 23 предвиђа исте или суштински сличне обавезе, као и Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције. Стога, све активности предвиђене Акционим планом за Поглавље 23 које су истовремено предвиђене и у Акционом плану за борбу против корупције, настављају да се прате кроз одговарајуће активности у Поглављу 23. Разлог за овакво решење јесте избегавање двоструког извештавања по истим активностима из два различита стратешка документа.

Мере и активности које су реализоване су обрисане и више не чине део Акционог плана. Поједине мере и активности су преформулисане или измењене у циљу њиховог успешног спровођења. Рокови за реализацију активности су дефинисани у кварталима, а постављени су и нови, реалистични рокови за активности чији је рок за реализацију протекао. На појединим местима су преформулисани индикатори, тамо где је то било потребно за лакше праћење реализације мера и активности. Напокон, измењени су и одговорни субјекти на местима где је дошло до раздвајања надлежности министарстава. Измењени Акциони план се може наћи на <http://www.acas.rs/wp-content/uploads/2010/06/Revidirani-Akcioni-plan-za-sprovodjenje-Strategije-usvojen-30062016.pdf>

ОСНОВНА ПРАВА

3.1. ЗАБРАНА ТОРТУРЕ НЕХУМАНОГ ИЛИ ПОНИЖАВАЈУЋЕГ ТРЕТМАНА И КАЖЊАВАЊА

3.1.1.1. Изменити нормативни оквир Министарства унутрашњих послова којим је регулисано поступање према доведеним и задржаним лицима. (Иста активност 3.3.1.19.) (Веза са ПГ 24.) (До I квартала 2017. године)

Активност није реализована. Израда Правилника о полицијским овлашћењима је у завршној фази. Овај акт садржи одредбе о начину поступања полицијских службеника

према доведеним и задржаним лицима. Наведене одредбе су усклађене са свим стандардима полицијског поступања и добијеним препорукама у овој области.

Према извештају за четврти квартал 2017, застало се са израдом Правилника о полицијским овлашћењима до доношења Закона о изменама и допунама Закона о полицији, јер се чека усвајање на Народној скупштини-доношење Закона о изменама и допунама Закона о полицији, којим су вршене измене и у делу који се односи на полицијска овлашћења.

Према извештају за први квартал 2018, на тексту Предлога правилника о полицијским овлашћењима се интензивно ради, у циљу усклађивања са Законом о изменама и допунама Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 24/18), у оквиру дела којим су регулисана полицијска овлашћења.

3.1.1.2. Увести систем обавезне едукације ново-запослених полицијских службеника и континуирана едукација полицијских службеника везано за поступање према доведеним и задржаним лицима у складу са међународним стандардима у области људских права професионалне етике и рада у високоризичним ситуацијама.

(Иста активност 3.3.1.20.) Континуирано, почев од II квартала 2016. године

Активност је делимично реализована У циљу имплементације Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима у области обуке полицијских службеника, усвојен је Програм обуке о поступању према доведеним и задржаним лицима заведен под бројем 01-5715/13-2. Полазници Обуке били су полицијски службеници који обављају послове и задатке у Дежурној служби и полицијски службеници који у делокругу својих послова и задатака могу поступати и примењивати овлашћења према доведеним и задржаним лицима.

Након тога, у **2014. години** наведена специјалистичка обука је реализована од стране наведених тренера у свим полицијским управама (из тематске области „Прва помоћ“ обука је реализована уз подршку лекара из здравствених установа са подручја полицијских управа), коју је успешно завршило 2794 полазника, од тога 2567 је било мушког пола а 227 женског пола. Планом реализације обуке било је предвиђено комисијско испитивање - тестирање полазника, а након полагања испита полазницима су додељена уверења о успешно завршеној обуци.

Поред ове специјализоване обуке, ради успостављања система континуиране обуке полицијских службеника у овој области, у годишњем Програму стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за **2015. годину** предвиђен је семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“, за чију су реализацију у 2015. години организационе јединице Министарства исказале потребу, и исти је похађало 714 полицијских службеника. Плановима реализације Обуке за

интервентне патроле, у 2014. и 2015. години, у НЦ „Кула“ и ЦОПО-у, извршена је обука **859** полицијских службеника који раде у интервентним патролама.

Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за **2016. годину** предвиђен је семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“, за чију су реализацију у 2016. години организационе јединице Министарства исказале потребу: Управа полиције; Управа криминалистичке полиције; Управа граничне полиције; Управа саобраћајне полиције; Оперативни центар, САЈ, ПТЈ, Жандармерија; Сектор унутрашње контроле полиције; Управа за међународну оперативну полицијску сарадњу.

У вези са едукацијом полицијских службеника за поступање у високо ризичним ситуацијама:

У организацији Одељења за стручно образовање и обуку - Центра за специјалистичку обуку и усавршавање полиције и Управе полиције у седишту Дирекције полиције, на основу исказаних потреба подручних полицијских управа, Плановима реализације Обуке за интервентне патроле, планирана је обука за **1.798** полицијских службеника који раде у интервентним патролама.

У 2016. години планирана је обука **420** полицијских службеника који раде у интервентним патролама, која је организована у периоду од 23.05. до 22.07.2016. године у НЦ „Митрово поље“ на Гочу. Сходно Програму стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за 2016. годину, у трећем кварталу 2016. године, у две подручне полицијске управе (у Јагодини и Нишу), реализован је семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“, који је похађао 41 полицијски службеник. Настављајући едукацију полицијских службеника за поступање у високо ризичним ситуацијама, у трећем кварталу ове године, у НЦ „Митрово поље“ на Гочу, 168 полицијских службеника завршило је „Обуку за интервентне патроле“.

У четвртном кварталу 2016., у подручној полицијској управи у Нишу, дана 07.09.2016. године, реализован је семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“, који су похађала 23 полицијска службеника. Настављајући едукацију полицијских службеника за поступање у високо ризичним ситуацијама, у НЦ „Митрово поље“ на Гочу, 27 полицијских службеника завршило је „Обуку за интервентне патроле“.

Припремљен је нови Програм стручног оспособљавања полазника основне полицијске обуке, где се у оквиру модула „Примена полицијских овлашћења“ обрађује модулarna јединица „Примена полицијских овлашћења 2 - заустављање и прегледање лица, предмета и саобраћајних средстава, довођење и задржавање лица“.

2017

Припремљен је и **нови Програм стручног оспособљавања полицијских службеника** Министарства унутрашњих послова за **2017. годину**. У оквиру наведеног програма, у делу „Теоријска настава“ предвиђена је наставна тема „Задржавање лица и привремено ограничење слободе кретања“, у делу „Примена полицијских овлашћења“ наставна тема „Преглед лица пре задржавања у просторијама за задржавање“, а у делу „Семинари“, тема „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“.

Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за 2017. годину, предвиђено је да се у оквиру редовне (обавезне) теоријске наставе реализује и тема: „Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре“, где ће се обрађивати следећи наставни садржаји: Појам тортуре; Забрана мучења, свирепих, нечовечних и понижавајућих казни или поступања; Кривични поступак и извршење казне; Употреба принуде од стране полиције; Надлежност Комитета Савета Европе за спречавање тортуре, Комисија Министарства унутрашњих послова за праћење спровођења Европске конвенције о спречавању мучења и нечовечних или понижавајућих поступака. Ова тема је намењена свим линијама рада, а од почетка године наставу из ове теме похађало је 9414 полицијских службеника.

Програмом стручног усавршавања полицијских службеника за 2017. годину, предвиђено је да се, у организацији јединица које спроводе Програм, реализује семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“. На основу исказаних потреба подручних полицијских управа, планирано је да се у 2017. години реализује обука 300 полицијских службеника који раде у интервентним патролама. У периоду од 12. јуна до 31. јула 2017. године, у НЦ „Кула“ у Кули, биће реализован први део ове обуке (за 150 полицијских службеника), а од планираног броја, ову обуку до сада је завршило 30 полицијских службеника.

Према извештају за трећи квартал, у 2017. години спроведена је обука 298 полицијских службеника који раде у интервентним патролама (149 у Наставном центру „Кула“ у Кули у периоду од 12. јуна до 31. јула 2017. године, и 149 полицијских службеника који раде у интервентним патролама у Наставном центру „Митрово Поље“ на Гочу у периоду од 3. јула до 21. августа 2017. године).

У току јуна, јула и августа 2017. године 300 полицијских службеника је завршило обуку за рад у интервентним патролама. До сада је укупно 1460 полицијских службеника завршило наведену обуку, са којом ће се наставити и у наредно периоду.

Напомена: Активност је оцењена као делимично реализована, с обзиром да није било активности од средине 2017. године а ради се о континуираној активности.

3.1.1.3. Изградња, адаптација и опремање просторија за задржавање у складу са препорукама Европског комитета за превенцију тортуре и нехуманог или

понижавајућег третмана и кажњавања и извештајима Националног механизма за превенцију тортуре (Заштитник грађана). (Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)

Активност није реализована. Извршена је санација и адаптација просторија за задржавање у Полицијској управи у Новом Пазару, Полицијској станици у Тутину и Полицијској станици у Сјеници. Вредност изведених радова је износила 2.988.870,00 динара са ПДВ-ом;

- Извршена је санација и адаптација просторија за задржавање у Полицијској управи у Кикинди и Полицијској станици у Кањижи. Вредност изведених радова је износила 983.744,34 динара са ПДВ-ом;
- Изграђене су просторије за задржавање у Полицијској станици у Свилајнцу (ПУ у Јагодини). Вредност изведених радова је износила 2.671.803,36 динара са ПДВ-ом;

У оквиру Плана буџета министарства за 2016. годину опредељена су средства у износу од 13.000.000,00 милиона динара, за потребе адаптације и реконструкције просторија за задржавање у Полицијској управи у Сремској Митровици (2.000.000,00 динара), Полицијској управи у Новом Саду (3.000.000,00 динара), Полицијској управи у Крагујевцу (3.000.000,00 динара), Полицијској управи у Суботици (3.000.000,00 динара) и Полицијској управи у Лесковцу (2.000.000,00 динара).

Према извештају у децемберу 2016. године, МУП наводи да је потребно је да се у току 2017. године изврши адаптација просторија за задржавање у полицијским управама, чија је адаптација планирана Планом буџета за 2016. годину, а није реализована до краја 2016. године (ПУ у Сремској Митровици, Крагујевцу, Лесковцу, Суботици и Новом Саду).

До краја 2017. године у складу са финансијским могућностима приступиће се адаптацији једног броја просторија за задржавање чија је реконструкција планирана Планом буџета за 2016. годину.

Министарство унутрашњих послова је у новембру објавило позив за подношење понуда за санацију и адаптацију просторија за задржавање у ПУ за град Београд (ПС Стари град), ПУ у Сремској Митровици (ПИ у седишту ПУ, ПС Ириг и ПС Инђија), ПУ у Суботици (ПИ у седишту) и ПУ у Крагујевцу (ПИ у седишту и ПС у Баточини). Рок за подношење понуда био је 14.12.2017. године, након чега је извршено јавно отварање понуда.

2018.

У новембру 2017. године планиран је и покренут поступак јавне набавке за радове на санацији и адаптацији просторија за задржавање у објектима полицијских управа. По завршетку поступка и избору најповољнијег понуђача, у фебруару 2018. године потписан је уговор за извођење радова на санацији и адаптацији просторија за задржавање у следећим организационим јединицама: ПУ за град Београд (ПС Стари град), ПУ у Сремској Митровици (ПИ у седишту ПУ, ПС Ириг и ПС Инђија), ПУ у Суботици (ПИ у седишту) и

ПУ у Крагујевцу (ПИ у седишту и ПС у Баточини). Завршетак радова се очекује до средине јуна 2018. године.

У току је и изградња новог објекта ПС у Александровцу, тако да ће се завршетком изградње добити још једна просторија у складу са свим препорукама за градњу, адаптацију и опремање просторија за задржавање.

3.1.1.4. Јачање надзорног механизма Министарства унутрашњих послова за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре кроз:

-обуку чланова комисије Министарства унутрашњих послова за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре у циљу ефикаснијег обављања њихових дужности;

-обуку руководиоца притворских јединица у циљу ефикасније контроле поступања;

-обуку полицијских службеника запослених у полицијским станицама у циљу елиминације свих недозвољених поступања;

-унапређење евиденција и израда регистра у свим притворским јединицама које садрже информације о свим аспектима полицијског притвора;

-вршење ненајављених контрола притворских јединица у циљу контроле спровођења препорука Националног механизма за превенцију тортуре;

-увођење јасних процедура поступања према доведеним и задржаним лицима како би се осигурало остваривање њихових права (нпр. право на приступ адвокату, контакт са блиским сродницима, право на здравствену заштиту).

(Иста активност 3.3.1.21.) (Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)

Активност није реализована Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији и Заштитника грађана организовала је округли сто „Посета Европског комитета за спречавање мучења, нечовечних или понижавајућих казни или поступака Републици Србији“ са циљем припреме полицијских службеника поводом четврте посете делегације Европског комитета за спречавање тортуре, нечовечних или понижавајућих казни или поступака Републици Србији која је реализована од 26.05. до 05.06.2015. године. На округлом столу су учествовали руководиоци из 27 полицијских управа у Републици Србији. Са члановима Делегације одржана су два састанка.

2018.

У току фебруара месеца решењем Министра унутрашњих послова образована је нова Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, која је сачинила План активности за 2018.годину, који је одобрен од стране Министра.

У сарадњи са Сектором унутрашње контроле дат је предлог учешћа чланова Комисије за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре на семинару „Методологија за спровођење истраге у случајевима злостављања од стране полиције“, који организује СУК, Министарство правде и ОЕБС, који ће се одржати у току априла месеца 2018.г.

3.1.1.5. Наставити и унапредити сарадњу са Националним механизмом за превенцију тортуре (Заштитником грађана) кроз одржавање редовних састанака и извештавање о поступању по препорукама Националног механизма за превенцију тортуре (Заштитника грађана).

(Иста активност 3.3.1.22.) (Континуирано)

Активност није реализована. Дана 20.05.2015. године Београдски центар за људска права извршио је обилазак аеродрома „Никола Тесла“ (СГП) и Прихватилишта за странце у Падинској Скели у Београду и том приликом извршио увид у поступање ова два тела према странцима за које постоји разумна сумња да су у потреби за међународном заштитом. Након спроведених посета сачињени су детаљни извештаји који служе за интерну кореспонденцију између Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Канцеларије УНХЦР-а и Београдског центра за људска права, а у циљу унапређења рада СГП Аеродром „Београд“ и Прихватилишта за странце, као и промовисања највиших стандарда међународног избегличког права и међународног права људских права. Дана 18. децембра 2015. године, одржан је састанак на коме су учествовали представници Београдског центра за људска права, Канцеларије Заштитника грађана и Националног механизма за превенцију тортуре, Канцеларије УНХЦР у Београду, Комисије МУП-а за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, Управе граничне полиције и Прихватилишта за странце у циљу разматрања извештаја и препорука за унапређења рада.

2018.

У току фебруара месеца решењем Министра унутрашњих послова образована је нова Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, која је сачинила План активности за 2018.годину, који је одобрен од стране Министра.

3.1.1.6. Интензивирање сарадње Министарства унутрашњих послова са државним органима, националним механизмом за превенцију тортуре и организацијама цивилног друштва у области превенције тортуре, кроз:

-организовање радионица и дискусија о забрани тортуре у полицији, непрофесионалном понашању полицијских службеника и поштовању права доведених и задржаних лица;

-успостављање праксе министарства унутрашњих послова да писаним путем извештава о предузетим мерама у складу са препорукама организација цивилног друштва;

-подизање свести о превенцији тортуре у полицији међу полицијским службеницима и информисање јавности о правима доведених и задржаних лица.

(Иста активност 3.3.1.23.) (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност није реализована. Према извештају за трећи квартал 2017., представници Министарства унутрашњих послова ће у октобру 2017. године учествовати на округлом столу на тему унапређења механизма унутрашње контроле са упоредним прегледом најбоље праксе у државама чланицама Савета Европе, са акцентом на притужбе које се односе на злостављање и мучење, а који ће организовати Канцеларија Савета Европе у Београду, у оквиру пројекта „Јачање заштите људских права лица лишених слободе и осуђених лица у Србији“ (Хоризонтални програм подршке Западном Балкану и Турској). Извештај за четврти квартал 2017 не садржи податке о спровођењу ове активности.

2018.

У току фебруара месеца решењем Министра унутрашњих послова образована је нова Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, која је сачинила План активности за 2018.годину, који је одобрен од стране Министра.

3.1.1.7. Систематски обезбедити лицима која су задржана од стране полиције по било ком основу, обавештење које садржи стандардне и свеобухватне информације (“писмо о правима”), које јасно дефинишу сва права која им припадају (укључујући и право на приступ лекару):

-на српском језику; -на језицима националних мањина; -на другом језику који задржано лице може да разуме (што се утврђује од стране полицијског службеника).

Повезана активност 3.7.1.14 (Континуирано, почев од I квартала 2017.)

Активност је делимично реализована У предистражном поступку лицу коме је привремено ограничена слобода кретању у зависности од законског основа, односно својства позвања или довођења, након усменог обавештења о правима, полицијски службеници уручују и образац - писано обавештење о правима:

„Права ухапшеног пунолетног лица“; „Права пунолетног лица у својству осумњиченог“; „Права задржаног пунолетног лица“; „Права малолетника у својству герађанина“; „Права малолетника у својству осумњиченог“; „Права ухапшеног малолетника“

Када лице због учењеног прекршаја буде задржано у полицији, истом се уручује писано обавештење о његовим правима „Права задржаног лица“.

Образци су доступни у електронској форми и постављени су на Интранет портал Министарства унутрашњих послова на српском језику (ћирилица и латиница), енглеском језику, као и језицима националних мањина мађарском, албанском, ромском и румунском. Обрасци о правима малолетника на српском и енглеском језику доступни су и на Интернет сајту Министарства унутрашњих послова у оквиру линка «Деца и полиција» (www.mup.gov.rs). Обрасце је припремила Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре.

Дана 28. јула 2016. године одржан је састанак са експертом Савета Европе поводом реализације пројекта „Подршка заштити људских права за задржана и осуђена лица у Србији“, у оквиру Хоризонталног програма подршке Савета Европе Западном Балкану и Турској, који ће се финансирати у склопу Вишекорисничког ИПА програма за 2015. годину.

***Напомена:** Активност је оцењена као делимично реализована, с обзиром да Министарство унутрашњих послова чини доступним информације о правима наведених лица, међутим, ова конкретна активност се односи на дистрибуцију новог Писма о правима, која касни с обзиром да још увек нису усвојене измене ЗКП-а.

**3.1.1.8. Израда методологије тужилаштва и полиције за истрагу случајева злостављања и мучења у циљу спровођења ефикасних истрага о наводима злостављања и мучења од стране полиције. (иста активност 3.3.1.24)
(До IV квартала 2016. године)**

Активност је у потпуности реализована. Радна група, у чијем саставу су представници МУП-Сектор унутрашње контроле и Републичког јавног тужилаштва, је израдила документ - **Методологију за истрагу у случајевима злостављања.** Методологија је намењена јавним тужиоцима и полицијским службеницима и односи се на истрагу случајева наводног злостављања од стране полицијских службеника, али се поље њене примене може проширити и на истрагу свих других случајева злостављања, када су наводни извршиоци службена лица. У сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, планира се спровођење активности на промоцији Методологије и то најпре штампање документа, а затим и организација обука за јавне тужиоце и полицијске службенике у циљу адекватне и ефикасне примене Методологије. Републички јавни тужилац издала је дана 26.09.2017. године, **Опште обавезно упутство о примени Методологије за истрагу у случајевима злостављања,**

према коме су сви јавни тужиоци дужни да у предметима који се односе на случајеве злостављања од стране полицијских службеника, посебно када се ради о кривичним делима изнуђивање исказа из чл. 136. КЗ и злостављање и мучење из чл. 137. КЗ, предузимају радње и мере предвиђене Методологијом за истрагу у случајевима злостављања.

3.1.1.9. Изградња нових објеката у циљу унапређења животних услова у затворима:

-Започети изградњу затвора у Панчеву и Крагујевцу;

-Завршетак радова на изградњи затвора у Панчеву и Крагујевцу којим се омогућава почетак њиховог рада

(Иста активност 3.3.1.1.) (Почетак изградње- IV квартал 2015; Завршетак радова- 2018.)

Активност се успешно реализује. Изградња новог затвора у Панчеву (добијена је грађевинска дозвола, донет је Закон о потврђивању Оквирног споразума о зајму LD 1764 (2012) између Банке за развој Савета Европе и Републике Србије за изградњу затвора у Панчеву). За изградњу новог затвора у Панчеву изабран је извођач радова у априлу месецу 2016. године. Са избором извођача каснило се због административних процедура у поступку тендера, тако да изградња затвора није започета у предвиђеном року (четврти квартал 2015. године). Грађевински радови на изградњи новог затвора у Панчеву започети су 16. маја 2016. године, с тим да рок за завршетак радова остаје непромењен. Радови на изградњи затвора у Панчеву одвијају се у складу са планираном динамиком. Изградња затвора у Крагујевцу – Завршен је идејни пројекат новог затвора у Крагујевцу и у току је израда главног пројекта. Пројекат новог затвора у Крагујевцу предат је комисији Министарства за грађевину на контролу. За изградњу новог затвора у Крагујевцу добијено је позитивно мишљење комисије Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре на пројектну документацију и у току је поступак добијања грађевинске дозволе.

3.1.1.10. Реконструкција постојећих смештајних капацитета завода у складу са европским стандардима и њихово уподобљавање постојећим стандардима, и то:

- **Окружни затвор Београд**
- **Окружни затвор Ужице**
- **КПЗ Ваљево**
- **КПЗ Забела**
- **КПЗ Ћуприја**
- **КПЗ Ниш**
- **КПЗ за жене Пожаревац**
- **ВПД Крушевац**

- **Специјална затворска болница Београд**

(Иста активност 3.3.1.2.) (До краја 2018. године)

Активност се успешно реализује. Реконструкција Окружног затвора у Београду одвија се у фазама. У 2015. години завршена је реконструкција и опремање притворског блока 4.1. У 2016. години расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за наставак реконструкције, извођењем радова на блоку 4.2. Према извештају за I квартал 2017. завршена је реконструкција још једног притворског блока у Окружном затвору у Београду. У мају месецу 2017. године, започета је реконструкција једног блока у Окружном затвору у Београду. Реконструкција Окружног затвора у Београду одвија се у складу са планираном динамиком извођења радова. Завршетак реконструкције једног блока планиран је за крај октобра 2017. године. Завршена је реконструкција по једног блока у Окружном затвору у Београду и у Специјалној затворској болници у Београду, као и реконструкција стационара за смештај болесника у Казнено поправном заводу у Сремској Митровици

У Окружном затвору у Ужицу у јануару месецу 2016. завршени су предвиђени инвестициони радови - надоградња спрата, тако да су обезбеђене нове просторије за лекарски преглед лица лишених слободе и рад службеника третмана.

Завршена је реконструкција целокупног смештаја за лица лишена слободе у згради Интернат у Казнено поправном заводу за малолетнике у Ваљеву, која је уселена је 01.12.2015. године. Према извештају за I квартал 2017, у КПЗ за малолетнике у Ваљеву завршено је реновирање једног објекта за смештај лица лишених слободе („Школа“).

У децембру месецу 2015. године стављен је у функцију део пете стамбене зграде за смештај старих лица и особа са инвалидитетом у КПЗ у Пожаревцу-Забели. У току је поступак добијања грађевинске дозволе за изградњу три нова павиљона у КПЗ у Пожаревцу-Забели. Расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за изградњу нових павиљона у Казнено поправном заводу у Пожаревцу-Забели. У току је реконструкција павиљона за смештај.

Управа за извршење кривичних санкција је извршила пренамену средстава која су планирана за изградњу смештаја у отвореном одељењу у КПЗ у Ћуприји, имајући у виду смањено бројно стање ове категорије осуђених лица. Предвиђена средства су пренета на финансирање израде пројекта новог објекта у оквиру КПЗ у Сремској Митровици за смештај осуђеника у затвореном одељењу завода, где постоји и највећа пренасељеност, а у складу са препорукама Европског комитета против тортуре, нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања. Завршена је реконструкција једног павиљона у КПЗ у Сремској Митровици. У 2016. години за изградњу новог павиљона за смештај 320 осуђеника у КПЗ у Сремској Митровици добијена је грађевинска дозвола. Расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за изградњу нових павиљона у Казнено поправном заводу у

Сремској Митровици. Реконструкција стационара за смештај болесника у Казнено поправном заводу у Сремској Митровици је завршена.

У КПЗ у Нишу усељен је реновиран Ц Павиљон за смештај осуђених лица, а у току је изградња новог пријемног одељења за осуђена лица, дежурне службе и сале за посете. Према извештају за I квартал 2017, у КПЗ у Нишу реновиран је павиљон „Д“ за смештај осуђених лица. У другом кварталу 2017, изградња новог пријемног одељења за осуђена лица, дежурне службе и сале за посете у Казнено поправном заводу у Нишу је у завршној фази. Завршена је изградња новог пријемног одељења за осуђена лица, дежурне службе и сале за посете у КПЗ у Нишу.

Према извештају за I квартал 2017 за комплетну реконструкцију смештајних капацитета и изградњу нових у КПЗ за жене у Пожаревцу изабран је извођач радова. Према извештају за II квартал 2017, почели су радови на реконструкцији смештајних капацитета и изградњи новог објекта. Изградња новог објекта са смештај одвија се у складу са уговореном динамиком.

У ВПД у Крушевцу у првом кварталу 2016. године, завршено је реновирање зграде пријемног одељења. Према извештају за I квартал 2017, завршено је реновирање зграде отвореног одељења.

Реконструкција Специјалне затворске болнице у Београду одвија се у фазама. У 2015. години завршена је реконструкција и опремање блока за експертизу. У 2016. години расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за наставак реконструкције, извођењем радова на блоку за извршење мере безбедности обавезног лечења алкохоличара. Према извештају за I квартал 2017, завршена је реконструкција једног блока за извршење мере безбедности у Специјалној затворској болници у Београду. У мају месецу 2017. године, започета је реконструкција једног блока у Специјалној затворској болници у Београду. Реконструкција Специјалне затворске болнице у Београду одвија се у складу са планираном динамиком извођења радова. Завршетак реконструкције једног блока планиран је за крај октобра 2017. године Реконструкцијом блока за извршење мере безбедности лечења наркомана завршена је планирана реконструкција Специјалне затворске болнице.

У 2016. години, за изградњу павиљона за смештај 200 осуђених лица у Окружном затвору у Лесковцу добијена је грађевинска дозвола. Расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за изградњу нових павиљона у Окружном затвору у Лесковцу

У Казнено поправном заводу у Пожаревцу-Забели и Васпитно поправном дому у Крушевцу у току је реконструкција павиљона за смештај. Спровођење тендера за избор најповољнијег понуђача за изградњу нових павиљона у Казнено поправном заводу у Пожаревцу-Забели и Казнено поправном заводу у Сремској Митровици је у току. Изабаран је извођач радова за изградњу новог објекта за смештај лица лишених слободе у Окружном затвору у Лесковцу.

2018.

У току су радови на изградњи новог објекта у Казнено поправном заводу за жене у Пожаревцу. У Казнено поправном заводу у Пожаревцу-Забели и Васпитно поправном дому у Крушевцу у току је реконструкција по једног павиљона за смештај. У Окружном затвору у Београду расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за наставак реконструкције, извођењем радова на једном блоку за смештај лица лишених слободe. У првом кварталу 2018. године изабаран је извођач радова за изградњу новог објекта за смештај 320 осуђеника у КПЗ у Сремској Митровици, док је поступак тендера за изградњу новог павиљона у КПЗ у Пожаревцу-Забели још у току.

3.1.1.11. Обезбеђење делотворније судске заштите и надзора над поштовањем права осуђених лица и лица у притвору кроз успостављање одрживих система информисања осуђених лица и лица у притвору о садржини и могућностима заштите њихових права у поступку пред судијом за извршење кривичних санкција.

(Иста активност 3.3.1.8.) (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Управа за извршење кривичних санкција испунила је предвиђену активност. Закон о извршењу кривичних санкција и правилници који регулишу положај осуђених лица су уз помоћ Мисије ОЕБС-а у РС одштампани. Урађен је и Водич за осуђенике, који су тек ступили на издржавање казне затвора, како би се на једноставнији начин упознали са својим правима и обавезама у заводу. Израђен је Приручник за притворенике и Приручник за осуђенике, који на приступачнији начин информисе лица лишена слободe о њиховим правима током извршења казне или мере и са прописаним механизмима улагања притужбе, жалбе и захтева за судску заштиту судији за извршење кривичних санкција. Поред тога, одштампани су обрасци за лица лишена слободe за улагање свих облика правне заштите, како интерне у оквиру Управе, тако и екстерне- судији за извршење кривичних санкција и они су саставни део директиве директора Управе која је достављена свим заводима. Материјали за осуђена лица **преведени су на енглески, мађарски, албански и ромски језик** у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Републици Србији, одмах након усвајања (током 2014. и 2015. године).

3.1.1.12. Спровођење обуке запослених за примену специјализованих програма третмана за осуђена лица и осетљиве категорије осуђених лица (малолетнике, ментално оболела лица, зависници, жене, особе са посебним потребама, стара лица) у циљу њихове успешне реинтеграције.

(Иста активност 3.3.1.11.)

Рок: III - IV квартал 2016. године.

Активност се успешно остварује. Спроведен је тренинг за запослене за примену специјализованих програма за малолетне преступнике и израђени су приручници за обуку педолошких васпитача и педолошких инструктора. Закључен је уговор са твининг партнером у јуну месецу 2017. године, у оквиру пројекта „Јачање капацитета за обуку, образовање и запошљавање осуђених лица“ у оквиру ЕУ пројекта - ИПА фонд за 2013 годину, у оквиру кога ће бити израђени специјализовани програми третмана за осуђене и за посебно осетљиве категорије осуђених лица, одржане едукације за тренере - запослене у служби за третман за примену програма. До кашњења у закључењу уговора са твининг партнером и реализацији пројекта дошло је због промена чланова тима на страни твининг партнера и спровођења процедура које су биле неопходне у овом случају.

У оквиру твининг пројекта који спроводи Управа за извршење кривичних санкција и Немачка фондација за међународну правну сарадњу у партнерству са Агенцијом за економску сарадњу и развој која представља интересе Министарства правде Републике Аустрије, обављене су три мисије које су имале за циљ анализу постојећег стања и нормативне регулативе у систему извршења кривичних санкција. Ангажовани експерти су извршили анализу рада у службама за третман у заводима. На основу анализе методологије рада и постојећих програма третмана у заводима у сарадњи страних експерата и запослених у Управи, у наредном периоду, ће се развијати нови специјализовани програми третмана за осуђена лица и за посебно осетљиве категорије осуђених лица.

У оквиру пројекта Савета Европе «Јачање заштите људских права лица лишених слободе» обављена је посета експерата СЕ заводима за извршење кривичних санкција и сачињен је извештај о алатима за процену ризика и постојећим бихевиоралним програмима рехабилитације и реинтеграције осуђених лица.

Одржан је састанак радне групе коју чине запослени у служби за третман у заводима и експерти Савета Европе, на коме је представљена анализа тренутног стања у области третмана, на основу које је сачињен план израде два нова специјализована програма третмана. Такође, у оквиру ЕУ твининг пројекта „Јачање капацитета затворског система у РС“ завршена је анализа потреба за обуком затворског особља и сачињен је план израде специјализованих програма третмана у даљој фази пројекта (когнитивне самопроцене, програм за зависнике, програм за извршиоце кривичних дела против полне слободе и програми за посебно осетљиве категорије осуђених лица, као што су малолетници. У оквиру ЕУ твининг пројекта „Јачање капацитета затворског система у РС“ одржане су радионице за запослене у служби за третман на тему спровођења специјализованих програма за осуђена лица и то: програма за извршиоце кривичних дела против полне слободе, мотивационог интервјуа и програма за осуђене са менталним сметњама. У току је рад радне групе на изради два специјализована програма третмана, коју подржава Савет Европе у оквиру пројекта «Јачање заштите људских права лица лишених слободе».

3.1.1.13. Континуирана примена одредаба Правилника о ближим условима за примену физичког спутавања и изолације лица са менталним сметњама која се налазе на лечењу у психијатријским установама и контрола примене. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Здравствена инспекција Министарства здравља, у оквиру редовних и ванредних инспекцијских надзора - планираних и ван плана (укључујући и поступање по пријави странака) врши контролу примене Правилника о ближим условима за примену физичког спутавања и изолације лица са менталним сметњама која се налазе на лечењу у психијатријским установама. У периоду јануар – април 2016. године извршено је седам инспекцијских надзора који се односе на примену горе поменутог правилника. У периоду мај – септембар 2016. године извршено је пет инспекцијских надзора који се односе на примену горе поменутог правилника. У периоду октобар – децембар 2016. године извршено је три инспекцијских надзора који се односе на примену горе поменутог правилника. У периоду јануар – март 2017. године извршено је три инспекцијских надзора који се односе на примену горе поменутог правилника. У периоду април – мај 2017. године извршена су два инспекцијска надзора који се односе на примену горе поменутог правилника. У периоду јуни– август 2017. године извршена су четири инспекцијска надзора који се односе на примену горе поменутог правилника. У периоду септембар – децембар 2017. године нису вршени надзори који би за предмет имали и примену Правилника о ближим условима за примену физичког спутавања и изолације лица са менталним сметњама која се налазе на лечењу у психијатријским установама.

Такође, у овом извештајном периоду, по позиву Канцеларије Савета Европе у Београду Министарству здравља Републике Србије одржан је **састанак са експертом Савета Европе, ради анализе постојећег система инспекцијског надзора у области заштите права лица са менталним сметњама у психијатријским и установама социјалне заштите, као и заштите права лица лишених слободе.** Фокус посете експерта је утврђивање поступања по препорукама датим у Извештају за Владу Републике Србије о посети Европског Комитета за спречавање мучења и нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања (ЦПТ-Комитет) од 26. маја до 5. јуна 2015. године. На састанку одржаном 27. октобра 2017. године, експерт Савета Европе је обавештен о поступањима Министарства здравља по препорукама Европског Комитета и изразио задовољство поступањем Министарства здравља по датим препорукама Европске Комисије.

3.2.ПОЛОЖАЈ ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА, ПОКРАЈИНСКОГ ОМБУДСМАНА И ЗАШТИТНИКА ГРАЂАНА ЈЕДИНИЦЕ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

3.2.1.1. Даље јачање капацитета Стручне службе Заштитника грађана кроз заснивање пуног радног односа, којим ће се укупан број запослених ускладити са тренутним потребама и обезбедити потребан број и структура запослених за ефикасно обављања послова из његове надлежности. (За запошљавање 32 државних службеника до: IV квартала 2016; за будуће јачање капацитета - за преосталих 11 запослених: До IV квартала 2017.)

Активност се успешно реализује. Заштитник грађана је дана 23. 03. 2016. године огласио јавни конкурс за попуњавање 2 (два) положајна радна места и 23 (двадесет три) извршилачка радна места у Стручној служби, чијим би попуњавањем број државних службеника био увећан за 30 (тридесет) државних службеника.

У периоду од 21.маја 2016. године до 15. септембра 2016. године је дошло до промена у кадровској структури институције Заштитника грађана, тако да је тренутно у Стручној служби ове институције запослено укупно 82 запослених и то: 78 на неодређено време и четворо на одређено; 67 запослених обавља послове са високом стручном спремом а 15 са средњом стручном спремом. Од тога, 58 запослена су женског пола а 24 су мушког.

У Секретаријату Националног механизма за превенцију тортуре (Секретаријат НПМ), који је у фебруару ове године формиран као посебна организациона јединица са четири извршиоца, том приликом је запослен један самостални саветник, на неодређено време. Тако да су закључно са 15.09.2016. године, у Секретаријату НПМ-а запослене 2 две жене и један мушкарац, сви са високом стручном спремом, а једно радно место је и даље непопуњено.

У периоду од 16.септембра 2016. године до 05. децембра 2016. године је дошло до промена у кадровској структури Стручне службе Заштитника грађана. Тренутни кадровски капацитети су 83 запослена, и то 78 на неодређено време (од чега 5 државних службеника на положају, 68 државних службеника на извршилачким радним местима и 5 намештеника) и пет државних службеника на одређено време. Укупно 68 запослених обавља послове са високом стручном спремом а 15 са средњом стручном спремом. Од тога, 60 запослених су жене, а 23 мушкарци. У току је спровођење поступка попуњавања слободних радних места по јавном конкурсима по којем би на неодређено време било запослено још пет државних службеника на извршилачким радним местима. До краја 2016. године потребно је ангажовати и још једног државног службеника на одређено време због повећаног обима посла.

У периоду од 05. децембра 2016. године до 28. 02.2017. године дошло је до промена у кадровској структури Стручне службе Заштитника грађана. Тренутни кадровски капацитети су: 88 запослених и то 83 на неодређено време (од чега 5 државних службеника на положају, 73 државних службеника на извршилачким радним местима и 5 намештеника) и 5 државних службеника на одређено време. Укупно 73 запослених обавља послове са високом стручном спремом, а 15 са средњом стручном спремом, 64 су жене, а 24 мушкарци. У току је спровођење поступка попуњавања слободних радних места по јавном конкурс, по којем би на неодређено време било запослено још три државна службеника на извршилачким радним местима. Предлогом кадровског плана до краја 2017. године у Стручној служби Заштитника грађана требало би да буде запослено укупно 95 државних службеника и намештеника.

У периоду од 01. марта до 15. јуна 2017. године дошло је до промена у кадровској структури Стручне службе Заштитника грађана. Тренутни кадровски капацитети су: 90 запослених и то 85 на неодређено време (од чега 5 државних службеника на положају, 75 државних службеника на извршилачким радним местима и 5 намештеника) и 5 државних службеника на одређено време. Укупно 74 запослених обавља послове са високом стручном спремом, а 16 са средњом стручном спремом, 67 су жене, а 23 мушкарци. У току је спровођење поступка попуњавања једног слободног радног места по јавном конкурс, по којем би на неодређено време био запослен још 1 државни службеник на извршилачком радном месту. Измењеним Предлогом кадровског плана до краја 2017. године у Стручној служби Заштитника грађана требало би да буде запослено укупно 90 државних службеника и намештеника на неодређено време и 10 државних службеника на одређено време.

У периоду од 16. јуна до 25. септембра 2017. године дошло је до промена у кадровској структури Стручне службе Заштитника грађана. Тренутни кадровски капацитети су: 94 запослених и то 88 на неодређено време (од чега 5 државних службеника на положају, 78 државна службеника на извршилачким радним местима и 5 намештеника) и 6 државних службеника на одређено време. Укупно 77 запослених обавља послове са високом стручном спремом, а 17 са средњом стручном спремом, 72 су жене, а 22 мушкарци.

У периоду од **26. септембра до 25. децембра 2017. године** дошло је до једне промене у кадровској структури Стручне службе Заштитника грађана. Тренутни кадровски капацитети су: 95 запослених и то 89 на неодређено време (од чега 6 државних службеника на положају, 78 државна службеника на извршилачким радним местима и 5 намештеника) и 6 државних службеника на одређено време. Укупно 78 запослених обавља послове са високом стручном спремом, а 17 са средњом стручном спремом, 73 су жене, а 22 мушкарци.

У периоду од **26. децембра 2017. године до 25. марта 2018.** дошло је до промена у кадровској структури Стручне службе Заштитника грађана. Тренутни кадровски капацитети су: 99 запослених и то 92 на неодређено време (од чега 6 државних службеника на положају, 81 државна службеника на извршилачким радним местима и 5 намештеника)

и 7 државних службеника на одређено време. Укупно 82 запослених обавља послове са високом стручном спремом, а 17 са средњом стручном спремом, 74 су жене, а 25 мушкарци.

На 41. седници Одбора одржаној 2. марта 2018. године, разматран је захтев Заштитника грађана за утврђивање максималног броја запослених на неодређено време у Стручној служби Заштитника грађана у 2018. години. Одбор је разматрајући предлог Заштитника грађана исти прихватио и једногласно одлучио да максималан број запослених на неодређено време Стручној служби Заштитника грађана у календарској 2018. години износи 106 запослених како је то и предвиђено Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Стручној служби Заштитника грађана, имајући у виду да из аката која су достављена уз Предлог за утврђивање максималног броја запослених произилази да су у буџету Републике Србије за 2018. годину обезбеђена средства за исплату плата за 106 запослених у Стручној служби Заштитника грађана, као и да је Министарство финансија дало сагласност на Кадровски план Заштитника грађана за 2018. годину

3.2.1.2. Обезбедити просторије за одговарајући, трајни смештај институције Заштитника грађанина. (До краја 2016. године)

Активност није реализована. Према извештају Генералног секретаријата Владе РС, на основу Пословника Владе, решавајући по захтеву Заштитника грађана, Комисија за стамбена питања и распоред службених зграда и пословних просторија, донела је Закључак 77 Број 361-6754/2013, од 2. августа 2013. године, којим се Заштитнику грађана, распоређује на привремено коришћење пословни простор у пословној згради у ул. Делиградској број 16, у циљу обезбеђења пословног простора непоходног за рад Заштитника грађана.

Према извештају Генералног секретаријата Владе РС четвртм кварталу 2017, Влада је на својој 28. седници од 2. новембра 2017. године, донела Закључак О образовању Радне групе за утврђивање потреба за коришћењем службених зграда и службених просторија органа државне управе и других државних органа и за израду плана за реализацију утврђених потреба.

Према извештају Заштитника грађана, није дошло до измена у извештајном периоду и Заштитник грађана се, и поред кадровских промена тј. нових запослења лица, налази у истим просторијама, које по свом капацитету не одговарају како броју запослених тако ни ефикасној организацији рада.

3.2.1.3. Измена и допуна Закона о Заштитнику грађана у циљу јачања независности и унапређења ефикасности рада Заштитника грађана. (IV квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована. Према извештају Министарства за државну управу и локалну самоуправу, 03. новембра 2016. године образована је Посебна радна група за припрему текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Заштитнику грађана. Са извршењем ове обавезе се касни делимично и услед расписивања ванредних

парламентарних избора и распуштања Народне скупштине Републике Србије. Усвајање предметних измена планирано је за IV квартал 2017. године, што је наведено и у Националном програму за усвајање правних тековина ЕУ (новембар 2016. године).

Према извештају Министарства за државну управу и локалну самоуправу за први квартал 2017, 28 и 29. марта 2017. године у Београду била је организована ТАИЕХ мисија. Теме које су биле покривене су: Независност националног Омбудсмана у ЕУ (минимални и максимални ниво независности); капацитет омбудсмана и капацитет администрације да поступи у складу са одлукама и / или препорукама Омбудсмана; питање ћутања администрације односно неефикасна пракса у поступању у складу са одлукама и / или препорукама Омбудсмана; односи са другим државним органима; услови за именовање омбудсмана; приступ лицима лишених слободе; финансирање Омбудсмана; канцеларија Омбудсмана.

Извештај ТАИЕХ мисије је упућен свим учесницима који су учествовали на састанцима са представницима мисије и представљаће једну од основа на којима ће се базирати даљи рад на изменама закона. Дана 09.06.2017. године одржан је први састанак Посебне радне групе за припрему текста нацрта закона и договорен даљи план активности који ће, поред редовних састанака Посебне радне групе обухватити и сарадњу са службом Заштитника грађана, као и сарадњу са организацијама цивилног друштва.

Ради кадровских усклађивања насталих због избора нове Владе РС донето је ново решење о образовању Посебне радне групе за припрему текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Заштитнику грађана. Упућена је иницијатива служби Заштитника грађана за утврђивање измена правног оквира који уређује Заштитник грађана. Договорено је да се организује Округли сто МДУЛС и СИГМА, на који ће бити позвани представници службе Заштитника грађана, свих релевантних институција и цивилног друштва, који је планиран за 3. октобар 2017. године, а на којем ће бити дискутовано о предстојећим изменама закона.

Према извештају Министарства за државну управу и локалну самоуправу за четврти квартал 2017, Министарство је у циљу израде текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Заштитнику грађана, започело је поступак јавних консултација. Посебна радна група установила је полазне основе за израду наведених измена и допуна закона, чему је претходила опсежна анализа ефеката прописа, као и низ билатералних састанака са заинтересованим лицима. На званичној интернет страници Министарства постављене су полазне основе за измене и допуне закона, са циљем прикупљања коментара и сугестија стручне јавности, организација цивилног друштва, као и свих заинтересованих, ради додатног унапређења постојећег правног оквира. Јавне консултације ће трајати од 06.12.2017. године до 06.02.2018. године. Након спроведених електронских консултација, Министарство државне управе и локалне самоуправе ће анализирати све примедбе, предлоге и сугестије учесника и објавити извештај о спроведеним консултацијама на

интернет страници Министарства. Након ове фазе приступиће се припреми финалног текста Нацрта закона са Радном групом и непосредним састанцима са представницима Службе Заштитника грађана, након којих ће бити упућен на јавну расправу, те у поступак добијања мишљења надлежних органа и усвајања на Влади.

Према извештају Заштитника грађана, Заштитник грађана не бележи значајнији напредак у припреми овог закона. Надлежно министарство за послове државне управе и локалне самоуправе је формирало Радну групу за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о Заштитнику грађана, са којом Заштитник грађана нема директну комуникацију. Такође, Заштитник грађана до данас није добио одговор Министарства на последњу поднету Иницијативу за измене и допуне Закона о Заштитнику грађана у децембру 2014. године (од 2011. године ово је била трећа иницијатива за неопходне измене која није реализована). До сада је реализована само активност организације састанка између Заштитника грађана и консултанта СИГМЕ г. Едуарда Роига у априлу 2016. године, приликом које је представљена Иницијатива Заштитника грађана за измену Закона о Заштитнику грађана и дата потребна појашњења.

Експертска мисија ТАИЕХ-а је доставила Извештај у погледу измена Закона о Заштитнику грађана, којим би се ојачао његов мандат и независност. Независност и организациона структура Националног механизма за превенцију тортуре није унапређен. Заштитник грађана је припремио иницијативу за измену Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Стручној служби Заштитника грађана, у делу који се односи на организацију НППМ-а и његово кадровско јачање. То би омогућило ефикасан рад НППМ-а и потпуно остваривање мандата прописаног Опционим протоколом уз Конвенцију против тортуре и других сурових, нељудских или понижавајућих казни или поступака.

Заштитник грађана бележи да је у извештајном периоду III квартал 2017. одржан састанак са надлежним министарством у вези са припремама измена и допуна Закона о Заштитнику грађана. Заштитник грађана је такође позвао и организације цивилног друштва да допринесу том процесу.

Према извештају за IV квартал, Заштитник грађана је поновио позив организацијама цивилног друштва и стручним удружењима да допринесу процесу измене и допуна Закона о Заштитнику грађана. Један број њих доставио је коментаре на важеће одредбе и предлоге за измене одредби, док су са појединима одржане и консултације. Процес је у току.

Заштитник грађана нотира да је Министарство државне управе и локалне самоуправе започело јавне консултације о Закону о Заштитнику грађана позвавши све заинтересоване да доставе предлоге за измене.

2018.

Министарство за државну управу и локалну самоуправу

У периоду од 06.12.2017. године до 06.02.2018. године спроведен је поступак јавних консултација о полазним основама за измене и допуне Закона о Заштитнику грађана. Имајући у виду изузетно слаб одзив цивилног сектора и стручне јавности, овај поступак је продужен до 28.02.2018. године. С обзиром на то да поступак јавних консултација није дао предвиђене резултате, посебна радна група ће интензивирати свој рад на изради текста Нацрта закона, а прилика цивилном сектору и свим заинтересованим лицима за учешће у поступку израде финалног текста закона биће дата на јавној расправи. Припрема финалног текста Нацрта закона биће утврђена од стране Радне групе, али и на непосредним састанцима са представницима Службе Заштитника грађана, након којих ће текст Нацрта закона бити упућен на јавну расправу, те у поступак добијања мишљења надлежних органа и усвајања на Влади. Према Плану рада Владе за 2018. годину усвајање овог закона је предвиђено за IV квартал текуће године.

Заштитник грађана

На основу саопштења Министарства државне управе и локалне самоуправе, Заштитник грађана је информисан да је завршен процес јавних консултација који је покренуло Министарство за измену и допуну Закона о Заштитнику грађана.

3.2.1.4. Усвајање новог Правилника о организацији и систематизацији радних места у Стручној служби Заштитника грађана у складу са изменама Закона о Заштитнику грађана. (II квартал 2017. године.)

Активност није реализована. Будући да још увек нису усвојене измене и допуне Закона о Заштитнику грађана, није усвојен ни нови Правилник о организацији и систематизацији радних места у Стручној служби Заштитника грађана, који би био у складу са изменама и допунама Закона о Заштитнику грађана.

3.2.1.5. Анализа потребе за изменама и допунама Закона о локалној самоуправи у циљу усаглашавања улоге Заштитника грађана локалне самоуправе и у складу са изменама Закона о Заштитнику грађана. (2 квартала након усвајања измена и допуна Закона о Заштитнику грађана)

Активност се успешно реализује. Могућност установљења заштитника грађана на локалном нивоу предвиђена је важећим Законом о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, број 129/07, 83/14-др. закон), при чему је утврђена његова основна функција, као и могућност установљења заједничког заштитника грађана за две или више јединица локалне самоуправе.

Посебна радна група за израду Нацрта закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи, образована од стране министарке државне управе и локалне самоуправе у септембру 2016. године.

Утврђен је **Нацрт закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи** и сада је у фази прибављања мишљења од надлежних органа, након чега ће бити упућен Влади ради разматрања и одлучивања.

У делу који се односи на заштитника грађана на локалу, предложена је измена у називу овог органа-локални омбудсман, а на основу указивања Заштитника грађана да је неопходно термилошки направити разлику између тог органа на републичком нивоу у односу на остале заштитнике грађана у јединицама локалне самоуправе, јер они нису исти орган нити постоји међусобан хијерархијски однос. Назив је предложен на основу предлога удружења локалних омбудсмана. Такође, експлицитно је наведено да локални омбудсман своје послове обавља самостално и независно.

Неспорна је потреба да се значај, улога, положај и делокруг локалних омбудсмана успостави на вишем квалитативном нивоу него што је то пракса у јединицама локалне самоуправе. Ипак, Министарство за државну управу и локалну самоуправу сматра да би за даљи процес развоја ове функције требало донети посебан закон о локалном омбудсману, којим би првенствено била уведена обавеза јединица локалне самоуправе да успоставе ову функцију, а такође би била регулисана и сва остала значајна питања за њихов рад.

Утврђен је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи и прибављена су мишљења од стране надлежних органа. Нацрт закона је упућен Влади ради разматрања и одлучивања.

Заштитник грађана одржао је састанак са заштитницима грађана локалних самоуправа и затражио да идентификују кључне проблеме у пракси који произилазе из постојећег нормативног оквира, као предуслов за приступање усаглашавању прописа који одређују надлежност Заштитника грађана и заштитника грађана локалних самоуправа. Измене Закона о локалној самоуправи у овом делу треба да рефлектују предстојеће измене Закона о Заштитнику грађана.

3.2.1.6. Ефикасно поступање по препорукама Заштитника грађана издатим органима јавне власти у поступцима контроле . (Континуирано)

Активност се успешно реализује. У извештајном периоду (I-II квартал 2016) Заштитник грађана је у поступцима контроле упутио 371 препоруку органима јавне власти. Од тога је 116 препорука доспело за извршење (рок за извршење препорука је истекао). Од 116 доспелих препорука, органи јавне власти су поступили по 88 препорука.

У посматраном периоду Заштитник грађана је органима јавне власти упутио 235 препорука у скраћеном поступку, које су органи извршили одмах по сазнању да је Заштитник грађана покренуо поступак контроле.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана приказано је у табели 1.

	Препоруке упућене у периоду 26. 11 2015. -20. 05. 2016	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
Препоруке из контролних поступака	371	116	88	75,86%
Препоруке из скраћених поступака	235	235	235	100,00%
УКУПНО ПРЕПОРУКЕ	606	351	323	92,02%

Табела 1.

У извештајном периоду Заштитник грађана је органима упутио 4 (четири) законодавне иницијативе, од којих су две разматране, а по две надлежни органи нису још поступали. Од две разматране законодавне иницијативе, прва је прихваћена, а друга није. Прихваћена иницијатива упућена је Министарству одбране и односи се на потребу усаглашавања одредаба Правила о војној дисциплини и Законика о кривичном поступку којима се уређују поступање по жалби коју је изјавило лице коме је изречена дисциплинска мера. С друге стране, скупштински Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу није прихватио иницијативу да поднесе амандмане на Предлог закона о изменама и допунама Закона о јавном бележничтву.

У извештајном периоду Заштитник грађана Уставном суду није упутио ниједну иницијативу за оцену уставности и законитости.

Табела 2 приказује поступање органа јавне власти по законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Законодавне иницијативе и предлози Уставном суду у периоду 26. 11 2015. -20. 05. 2016	Разматране законодавне иницијативе и предлози Уставном суду	Прихваћене законодавне иницијативе и предлози Уставном суду

Законодавне иницијативе	4	2	1
Предлози Уставном суду	0	0	0
УКУПНО ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ	4	2	1

Табела 2

Табела 3 приказује укупно поступање органа јавне власти по препорукама, законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Упућено у периоду 26. 11 2015. - 20. 05. 2016	Доспело/Разматрано	Извршено/Прихваћено	%
Укупан број препорука	606	351	323	92,02%
Укупан број законодавних иницијатива и предлога Уставном суду	4	2	1	50%
УКУПАН БРОЈ ПРЕПОРУКА, ЗАКОНОДАВНИХ ИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДЛОГА УСТАВНОМ СУДУ	610	353	324	91,78%

Табела 3

Извештајни период (III квартал 2016. године)

У извештајном периоду Заштитник грађана је у поступцима контроле упутио 244 препоруке органима јавне власти. Од тога је 47 препорука доспело за извршење (рок за извршење препорука је истекао). Од 47 доспелих препорука, органи јавне власти су поступили по 41 препоруци.

У посматраном периоду Заштитник грађана је органима јавне власти упутио 151 препоруку у скраћеном поступку, које су органи извршили одмах по сазнању да је Заштитник грађана покренуо поступак контроле.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана приказано је у Табели 1.

	Препоруке упућене у периоду 21. 05. 2016. -15. 09. 2016	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
Препоруке из контролних поступака	244	47	41	87,23
Препоруке из скраћених поступака	151	151	151	100,00
УКУПНО ПРЕПОРУКЕ	395	198	192	96,97

Табела 1.

У извештајном периоду Заштитник грађана је органима упутио две законодавне иницијативе у оквиру Иницијативе за допуну законā којима су прописана овлашћења полиције, комуналне полиције и служби за обезбеђење завода за извршење кривичних санкција. Иницијативе су упућене Влади и Народној скупштини Републике Србије и још увек нису разматране.

У извештајном периоду Заштитник грађана Уставном суду није упутио ниједну иницијативу за оцену уставности и законитости.

Табела 2 приказује поступање органа јавне власти по законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Законодавне иницијативе и предлози Уставном суду у периоду 21. 05. 2016. -15. 09. 2016	Разматране законодавне иницијативе и предлози Уставном суду	Прихваћене законодавне иницијативе и предлози Уставном суду
Законодавне иницијативе	2	0	0
Предлози Уставном суду	0	0	0
УКУПНО ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ	2	0	0

Табела 2

Табела 3 приказује укупно поступање органа јавне власти по препорукама, законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Упућено у периоду 21. 05. 2016. - 15. 09. 2016	Доспело/ Разматрано	Извршено/ Прихваћено	%
Укупан број препорука	395	198	192	96,97
Укупан број законодавних иницијатива и предлога Уставном суду	2	0	0	0
УКУПАН БРОЈ ПРЕПОРУКА, ЗАКОНОДАВНИХ ИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДЛОГА УСТАВНОМ СУДУ	397	198	192	96,97

Табела 3

IV квартал 2016:

У извештајном периоду Заштитник грађана је у поступцима контроле упутио 83 препоруке органима јавне власти. Од 44 препоруке које су доспеле на извршење у извештајном периоду, спроведено је 39 (88,64%).

У посматраном периоду Заштитник грађана је органима јавне власти упутио 92 препоруке у скраћеном поступку, које су органи извршили одмах по сазнању да је Заштитник грађана покренуо поступак контроле.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана приказано је у Табели 1.

	Препоруке упућене у периоду 16. 09. – 5.12. 2016.	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%

Препоруке из контролних поступака	83	44	39	88,64
Препоруке из скраћених поступака	92	92	92	100,00
УКУПНО ПРЕПОРУКЕ	175	136	131	96,32

Табела 1.

У извештајном периоду Заштитник грађана није упутио ниједну законодавну иницијативу, нити предлог за оцену уставности и законитости закона, других прописа и општих акта Уставном суду.

Табела 2 приказује поступање органа јавне власти по законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Законодавне иницијативе и предлози Уставном суду у периоду 16. 09. – 5.12. 2016.	Разматране законодавне иницијативе и предлози Уставном суду	Прихваћене законодавне иницијативе и предлози Уставном суду
Законодавне иницијативе	0	0	0
Предлози Уставном суду	0	0	0
УКУПНО ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ	0	0	0

Табела 2

Табела 3 приказује укупно поступање органа јавне власти по препорукама, законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Упућено у периоду 16. 09. – 5.12. 2016.	Доспело/ Разматрано	Извршено/ Прихваћено	%
Укупан број препорука	175	136	131	96,32

Укупан број законодавних иницијатива и предлога Уставном суду	0	0	0	0
УКУПАН БРОЈ ПРЕПОРУКА, ЗАКОНОДАВНИХ ИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДЛОГА УСТАВНОМ СУДУ	175	136	131	96,32

Табела 3

2017

I квартал 2017

У извештајном периоду Заштитник грађана је у поступцима контроле упутио 85 препорука органима јавне власти. Од 12 препорука које су доспеле на извршење у извештајном периоду, спроведено је 7 (58,33%).

У посматраном периоду Заштитник грађана је органима јавне власти упутио 186 препорука у скраћеном поступку, које су органи извршили одмах по сазнању да је Заштитник грађана покренуо поступак контроле.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана приказано је у Табели 1.

	Препоруке упућене у периоду 06. 12. 2016. – 14. 03. 2017.	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
Препоруке из контролних поступака	85	12	7	58,33
Препоруке из скраћених поступака	186	186	186	100,00
УКУПНО ПРЕПОРУКЕ	271	198	193	97,47

Табела 1.

У извештајном периоду Заштитник грађана упутио је једну законодавну иницијативу Влади и Народној скупштини, која се тичала стварања правног оквира којим ће се уредити процедуре поступања надлежних органа на оправдани захтев физичког лица, ради прибављања података о идентитету лица (власника налога на друштвеним мрежама) када постоје околности које указују да је посредством друштвених мрежа учињено дело које се гони по приватној тужби. Ова иницијатива није још разматрана.

У извештајном периоду, Заштитник грађана није упућивао предлоге за оцену уставности и законитости закона, других прописа и општих акта Уставном суду.

Табела 2 приказује поступање органа јавне власти по законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Законодавне иницијативе и предлози Уставном суду у периоду 06. 12. 2016. – 14. 03. 2017.	Разматране законодавне иницијативе и предлози Уставном суду	Прихваћене законодавне иницијативе и предлози Уставном суду
Законодавне иницијативе	1	0	0
Предлози Уставном суду	0	0	0
УКУПНО ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ	1	0	0

Табела 2

Табела 3 приказује укупно поступање органа јавне власти по препорукама, законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Упућено у периоду 06. 12. 2016. – 14. 03. 2017.	Доспело/ Разматрано	Извршено/ Прихваћено	%
Укупан број препорука	271	198	193	97,47
Укупан број законодавних иницијатива и	1	0	0	0

предлога Уставном суду				
УКУПАН БРОЈ ПРЕПОРУКА, ЗАКОНОДАВНИХ ИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДЛОГА УСТАВНОМ СУДУ	272	198	193	97,47

Табела 3

II квартал 2017

У извештајном периоду Заштитник грађана је у поступцима контроле упутио 77 препорука органима јавне власти. Од 8 препорука које су доспеле на извршење у извештајном периоду, спроведено је 6 (75%).

У посматраном периоду Заштитник грађана је органима јавне власти упутио 201 препоруку у скраћеном поступку, које су органи извршили одмах по сазнању да је Заштитник грађана покренуо поступак контроле.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана приказано је у Табели 1.

	Препоруке упућене у периоду 15. 03. – 15. 06. 2017.	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
Препоруке из контролних поступака	77	8	6	75
Препоруке из скраћених поступака	201	201	201	100,00
УКУПНО ПРЕПОРУКЕ	278	209	207	99,05

Табела 1.

У извештајном периоду, Заштитник грађана није упућивао законодавне иницијативе Влади или Народној скупштини, нити предлоге за оцену уставности и законитости закона, других прописа и општих акта Уставном суду.

Табела 2 приказује поступање органа јавне власти по законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Законодавне иницијативе и предлози Уставном суду у периоду 15. 03. – 15. 06. 2017.	Разматране законодавне иницијативе и предлози Уставном суду	Прихваћене законодавне иницијативе и предлози Уставном суду
Законодавне иницијативе	0	0	0
Предлози Уставном суду	0	0	0
УКУПНО ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ	0	0	0

Табела 2

Табела 3 приказује укупно поступање органа јавне власти по препорукама, законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Упућено у периоду 15. 03. – 15. 06. 2017.	Доспело/Разматрано	Извршено/Прихваћено	%
Укупан број препорука	268	209	207	99,05
Укупан број законодавних иницијатива и предлога Уставном суду	0	0	0	0
УКУПАН БРОЈ ПРЕПОРУКА, ЗАКОНОДАВНИХ ИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДЛОГА УСТАВНОМ СУДУ	278	209	207	99,05

Табела 3

III квартал 2017

У извештајном периоду Заштитник грађана је у поступцима контроле упутио 18 препорука органима јавне власти, од чега су су две (2) доспеле на извршење у извештајном периоду. Ниједна од те две није извршена.

У посматраном периоду Заштитник грађана је органима јавне власти упутио 182 препоруке у скраћеном поступку, које су органи извршили одмах по сазнању да је Заштитник грађана покренуо поступак контроле.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана приказано је у Табели 1.

	Препоруке упућене у периоду 16. 06. - 25. 09. 2017.	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
Препоруке из контролних поступака	18	2	0	0
Препоруке из скраћених поступака	182	182	182	100,00
УКУПНО ПРЕПОРУКЕ	200	184	182	98,91

Табела 1.

У извештајном периоду, Заштитник грађана није упућивао законодавне иницијативе Влади или Народној скупштини, нити предлоге за оцену уставности и законитости закона, других прописа и општих акта Уставном суду.

Табела 2 приказује поступање органа јавне власти по законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Законодавне иницијативе и предлози Уставном суду у периоду 16. 06. - 25. 09. 2017.	Разматране законодавне иницијативе и предлози Уставном суду	Прихваћене законодавне иницијативе и предлози Уставном суду
--	--	---	---

Законодавне иницијативе	0	0	0
Предлози Уставном суду	0	0	0
УКУПНО ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ	0	0	0

Табела 2

Табела 3 приказује укупно поступање органа јавне власти по препорукама, законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Упућено у периоду 16. 06. - 25. 09. 2017.	Доспело/ Разматрано	Извршено/ Прихваћено	%
Укупан број препорука	200	184	182	98,91
Укупан број законодавних иницијатива и предлога Уставном суду	0	0	0	0
УКУПАН БРОЈ ПРЕПОРУКА, ЗАКОНОДАВНИХ ИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДЛОГА УСТАВНОМ СУДУ	200	184	182	98,91

Табела 3

У извештајном периоду Заштитник грађана је у поступцима контроле упутио 58 препорука органима јавне власти, од чега су су три (3) доспеле на извршење у извештајном периоду, и све три су извршене

У посматраном периоду Заштитник грађана је органима јавне власти упутио 139 препорука у скраћеном поступку, које су органи извршили одмах по сазнању да је Заштитник грађана покренуо поступак контроле.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана приказано је у Табели 1.

	Препоруке упућене у периоду 26. 09. - 25. 12. 2017.	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
Препоруке из контролних поступака	58	3	3	100
Препоруке из скраћених поступака	139	139	139	100
УКУПНО ПРЕПОРУКЕ	197	142	142	100

Табела 1.

У извештајном периоду, Заштитник грађана је упутио укупно осам (8) законодавних иницијатива надлежним органима, од којих је разматрано седам (7) и само је једна прихваћена. Заштитник грађана у овом периоду није упућивао предлоге за оцену уставности и законитости закона, других прописа и општих акта Уставном суду.

Табела 2 приказује поступање органа јавне власти по законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Законодавне иницијативе и предлози Уставном суду у периоду 26. 09. - 25. 12. 2017.	Разматране законодавне иницијативе и предлози Уставном суду	Прихваћене законодавне иницијативе и предлози Уставном суду
Законодавне иницијативе	8	7	1
Предлози Уставном суду	0	0	0
УКУПНО ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ	8	7	1

Табела 2

Табела 3 приказује укупно поступање органа јавне власти по препорукама, законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Упућено у периоду	Доспело/ Разматрано	Извршено/ Прихваћено	%
--	-------------------	------------------------	-------------------------	---

	26. 09. - 25. 12. 2017.			
Укупан број препорука	197	142	142	100
Укупан број законодавних иницијатива и предлога Уставном суду	8	7	1	14,28
УКУПАН БРОЈ ПРЕПОРУКА, ЗАКОНОДАВНИХ ИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДЛОГА УСТАВНОМ СУДУ	205	149	143	95,97

Табела 3

2018.

У извештајном периоду Заштитник грађана је у поступцима контроле упутио 21 препорука органима јавне власти, од чега су су свих 21 још у року за извршење.

У посматраном периоду Заштитник грађана је органима јавне власти упутио 131 препоруку у скраћеном поступку, које су органи извршили одмах по сазнању да је Заштитник грађана покренуо поступак контроле.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана приказано је у Табели 1.

	Препоруке упућене у периоду 26. 12. 2017. - 25. 03. 2018.	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
Препоруке из контролних поступака	21	0	0	0
Препоруке из скраћених поступака	131	131	131	100
УКУПНО ПРЕПОРУКЕ	152	131	131	100

Табела 1.

У извештајном периоду, Заштитник грађана је упутио једну (1) законодавну иницијативу надлежним органима, али није слао предлоге за оцену уставности и законитости закона, других прописа и општих акта Уставном суду.

Табела 2 приказује поступање органа јавне власти по законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Законодавне иницијативе и предлози Уставном суду у периоду 26. 12. 2017. - 25. 03. 2018.	Разматране законодавне иницијативе и предлози Уставном суду	Прихваћене законодавне иницијативе и предлози Уставном суду
Законодавне иницијативе	1	0	0
Предлози Уставном суду	0	0	0
УКУПНО ЗАКОНОДАВНЕ ИНИЦИЈАТИВЕ	1	0	0

Табела 2

Табела 3 приказује укупно поступање органа јавне власти по препорукама, законодавним иницијативама и предлозима за оцену уставности и законитости које је упутио Заштитник грађана.

	Упућено у периоду 26. 12. 2017. - 25. 03. 2018..	Доспело/Разматрано	Извршено/Прихваћено	%
Укупан број препорука	152	131	131	100
Укупан број законодавних иницијатива и предлога Уставном суду	1	0	0	0
УКУПАН БРОЈ ПРЕПОРУКА, ЗАКОНОДАВНИХ ИНИЦИЈАТИВА И ПРЕДЛОГА	153	131	131	100

УСТАВНОМ СУДУ				
------------------	--	--	--	--

Табела 3

3.2.1.7. Редовно праћење ефикасности поступања органа јавне власти по препорукама Националног превентивног механизма. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. У извештајном периоду (I-II квартал 2016) Заштитник грађана је у обављању активности Националног превентивног механизма (НПМ) упутио органима јавне власти 104 препоруке. Од тога је 48 препорука доспело за извршење (рок за извршење препорука је истекао), а преосталих 56 препорука је још увек у року за извршење. Од 48 доспелих препорука органи јавне власти су извршили 47 препорука доспелих за извршење.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана у обављању НПМ активности приказано је у Табели 4.

Препоруке ЗГ у капацитету НПМ 26. 11 2015. -20. 05. 2016	Упућене препоруке	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
НПМ препоруке	104	48	47	97,92%

Табела 4

III квартал 2016

У извештајном периоду Заштитник грађана је у обављању активности Националног превентивног механизма (НПМ) упутио органима јавне власти 161 препоруку. Током истог периода је 60 препорука доспело за извршење (рок за извршење препорука је истекао), а преостала 101 препорука је још увек у року за извршење. Од 60 доспелих препорука органи јавне власти су извршили 55 препорука.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана у обављању НПМ активности приказано је у Табели 4.

Препоруке ЗГ у капацитету НПМ 21. 05. 2016. -15. 09. 2016.	Упућене препоруке	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
НПМ препоруке	157	60	55	91,66

Табела 4

IV квартал 2016:

У извештајном периоду Заштитник грађана је у обављању активности Националног превентивног механизма (НПМ) упутио органима јавне власти 51 препоруку. Током истог периода је 74 препорука доспело за извршење (рок за извршење препорука је истекао), а 65 препорука су још увек у року за извршење. Од 74 доспелих препорука, органи јавне власти извршили су 65 препорука.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана у обављању НПМ активности приказано је у Табели 4.

Препоруке ЗГ у капацитету НПМ 16. 09. 2016. - 05. 12. 2016.	Упућене препоруке	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
НПМ препоруке	51	74	65	87,84

Табела 4

I квартал 2017

У извештајном периоду Заштитник грађана је у обављању активности Националног превентивног механизма (НПМ) упутио органима јавне власти 84 препоруке. Током истог периода, 54 препоруке су доспеле за извршење (рок за извршење препорука је истекао), а 66 препорука су још увек у року за извршење. Од 54 доспеле препоруке, органи јавне власти извршили су 38.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана у обављању НПМ активности приказано је у Табели 4.

Препоруке ЗГ у капацитету НПМ 06. 12. 2016. – 14.03. 2017.	Упућене препоруке	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
НПМ препоруке	84	54	38	70,37

Табела 4

II квартал 2017

У извештајном периоду Заштитник грађана је у обављању активности Националног превентивног механизма (НПМ) упутио органима јавне власти 133 препоруке. Током истог периода, 30 препорука је доспело за извршење (рок за извршење препорука је истекао), а 142 препоруке су још увек у року за извршење. Од 30 доспелих препорука, органи јавне власти извршили су 26.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана у обављању НПМ активности приказано је у Табели 4.

Препоруке ЗГ у капацитету НПМ 15. 03. – 15. 06. 2017.	Упућене препоруке	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
НПМ препоруке	133	30	26	86,67

Табела 4

III квартал 2017

У извештајном периоду Заштитник грађана је у обављању активности Националног превентивног механизма (НПМ) упутио органима јавне власти 113 препорука. Током истог периода, 71 препорука је доспела за извршење (рок за извршење препорука је истекао), а 110 препорука су још увек у року за извршење. Од 71 доспеле препоруке, органи јавне власти извршили су 66.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана у обављању НПМ активности приказано је у Табели 4.

Препоруке ЗГ у капацитету НПМ 16. 06. – 25. 09. 2017.	Упућене препоруке	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
--	-------------------	-------------------------------	--------------------	---

НПМ препоруке	113	71	66	92,96
---------------	-----	----	----	--------------

Табела 4

IV квартал 2017

У извештајном периоду Заштитник грађана је у обављању активности Националног превентивног механизма (НПМ) упутио органима јавне власти 22 препоруке. Током истог периода, 49 препорука је доспело за извршење (рок за извршење препорука је истекао), а 67 препорука су још увек у року за извршење. Од 49 доспелих препорука, органи јавне власти извршили су 46.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана у обављању НПМ активности приказано је у Табели 4.

Препоруке ЗГ у капацитету НПМ 26. 09. – 25. 12. 2017.	Упућене препоруке	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
НПМ препоруке	22	49	46	93,88

Табела 4

2018

У извештајном периоду Заштитник грађана је у обављању активности Националног превентивног механизма (НПМ) упутио органима јавне власти 67 препорука. Током истог периода, 23 препоруке су доспеле за извршење (рок за извршење препорука је истекао), а 88 препорука су још увек у року за извршење. Од 23 доспелих препорука, органи јавне власти извршили су 20.

Поступање органа јавне власти по препорукама Заштитника грађана у обављању НПМ активности приказано је у Табели 4.

Препоруке ЗГ у капацитету НПМ 26. 12.2017. – 25. 03. 2018.	Упућене препоруке	Препоруке доспеле за извршење	Извршене препоруке	%
НПМ препоруке	67	23	20	86,96

--	--	--	--	--

Табела 4

3.2.1.8. Редовно разматрање извештаја Заштитника грађана од стране Народне скупштине. (Континуирано почев од II квартала 2016.)

Активност није реализована. Извештај Заштитника грађана за 2015. годину поднет је у року који је прописан законом. У првој половини 2016. године Народна скупштина је распуштена и спроведени су ванредни парламентарни избори. Народна скупштина у овом, 11. сазиву, конституисана је 3. јуна 2016. године.

Редовни годишњи извештај Заштитника грађана за 2015. годину разматрали су Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу на седници одржаној 14. септембра 2016. године и Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова на седници одржаној 21. септембра 2016. године, с тим да нису утврђени предлози закључака. Редовни годишњи извештај Заштитника грађана за 2015. годину на седници Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу представио је заменик Заштитника грађана Милош Јанковић а присуствовали су и заменици Заштитника грађана Владана Јовић и Роберт Сепи, док је на седници Одбора за људска и мањинска права и равноправност полова, извештај представио Заштитник грађана Саша Јанковић.

Одбори за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу и за људска и мањинска права и равноправност полова још увек нису одржали седнице одбора на којој би размотрили Редован годишњи извештаја Заштитника грађана за 2016. годину. Народна скупштина није размотрила Редован годишњи извештаја Заштитника грађана за 2016. годину.

3.2.1.9. Редовно извештавање Владе по закључцима Народне скупштине утврђеним након разматрања извештаја Заштитника грађана од стране Народне скупштине. (Континуирано почев од II квартала 2016)

Активност није реализована. Према извештају Генералног секретаријата Владе, Влада је на својој 124. седници од 23. маја 2015. године, донела Закључак који се односи на разматрање Извештаја органа државне управе поводом разматрања Редовног годишњег извештаја Заштитника грађана за 2013. годину.

3.3. ЗАТВОРСКИ СИСТЕМ

3.3.1.1. Изградња нових објеката у циљу унапређења животних услова у затворима:

-Започети изградњу затвора у Панчеву и Крагујевцу;

-Завршетак радова на изградњи затвора у Панчеву и Крагујевцу којим се омогућава почетак њиховог рада.

(Иста активност 3.1.1.9.) (Почетак радова- IV квартал 2015; Завршетак радова-2018.)

Активност се успешно реализује. Изградња новог затвора у Панчеву (добијена је грађевинска дозвола, донет је Закон о потврђивању Оквирног споразума о зајму LD 1764 (2012) између Банке за развој Савета Европе и Републике Србије за изградњу затвора у Панчеву). За изградњу новог затвора у Панчеву изабран је извођач радова у априлу месецу 2016. године. Са избором извођача каснило се због административних процедура у поступку тендера, тако да изградња затвора није започета у предвиђеном року (четврти квартал 2015. године). Грађевински радови на изградњи новог затвора у Панчеву започети су 16. маја 2016. године, с тим да рок за завршетак радова остаје непромењен. Радови на изградњи затвора у Панчеву одвијају се у складу са планираном динамиком.

Изградња затвора у Крагујевцу – Завршен је идејни пројекат новог затвора у Крагујевцу и у току је израда главног пројекта. Пројекат новог затвора у Крагујевцу предат је комисији Министарства за грађевину на контролу. За изградњу новог затвора у Крагујевцу добијено је позитивно мишљење комисије Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре на пројектну документацију и наставиће се са поступком добијања грађевинске дозволе.

3.3.1.2. Реконструкција постојећих смештајних капацитета завода у складу са европским стандардима и њихово уподобљавање постојећим стандардима, и то:

- Окружни затвор Београд
 - Окружни затвор Ужице
 - КПЗ Ваљево
 - КПЗ Забела
 - КПЗ Ћуприја
 - КПЗ Ниш
 - КПЗ за жене Пожаревац
 - ВПД Крушевац
 - Специјална затворска болница Београд
- (Иста активност 3.1.1.10.) (До краја 2018. године)**

Активност се успешно реализује.

Реконструкција Окружног затвора у Београду одвија се у фазама. У 2015. години завршена је реконструкција и опремање притворског блока 4.1. У 2016. години расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за наставак реконструкције, извођењем радова на блоку 4.2. Према извештају за I квартал 2017, завршена је реконструкција још једног притворског блока у Окружном затвору у Београду. У мају месецу 2017. године, започета је реконструкција једног блока у Окружном затвору у Београду. Реконструкција Окружног затвора у Београду одвија се у складу са планираном динамиком извођења радова. Завршетак реконструкције једног блока планиран је за крај октобра 2017. године.

У Окружном затвору у Ужицу у јануару месецу 2016. завршени су предвиђени инвестициони радови - надоградња спрата, тако да су обезбеђене нове просторије за лекарски преглед лица лишених слободе и рад службеника третмана.

Завршена је реконструкција целокупног смештаја за лица лишена слободе у згради Интернат у Казнено поправном заводу за малолетнике у Ваљеву, која је уселена је 01.12.2015. године. Према извештају за I квартал 2017, у КПЗ за малолетнике у Ваљеву завршено је реновирање једног објекта за смештај лица лишених слободе („Школа“).

У децембру месецу 2015. године стављен је у функцију део пете стамбене зграде за смештај старих лица и особа са инвалидитетом у КПЗ у Пожаревцу-Забели. У току је поступак добијања грађевинске дозволе за изградњу три нова павиљона у КПЗ у Пожаревцу-Забели. Расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за изградњу нових павиљона у Казнено поправном заводу у Пожаревцу-Забели. У Казнено поправном заводу у Пожаревцу-Забели у току је реконструкција павиљона за смештај

Управа за извршење кривичних санкција је извршила пренамену средстава која су планирана за изградњу смештаја у отвореном одељењу у КПЗ у Ћуприји, имајући у виду смањено бројно стање ове категорије осуђених лица. Предвиђена средства су пренета на финансирање израде пројекта новог објекта у оквиру КПЗ у Сремској Митровици за смештај осуђеника у затвореном одељењу завода, где постоји и највећа пренасељеност, а у складу са препорукама Европског комитета против тортуре, нечовечног или понижавајућег поступања или кажњавања. Завршена је реконструкција једног павиљона у КПЗ у Сремској Митровици. У 2016. години за изградњу новог павиљона за смештај 320 осуђеника у КПЗ у Сремској Митровици добијена је грађевинска дозвола. Расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за изградњу нових павиљона у Казнено поправном заводу у Сремској Митровици. Реконструкција стационара за смештај болесника у Казнено поправном заводу у Сремској Митровици је у завршној фази.

У КПЗ у Нишу уселен је реновиран Ц Павиљон за смештај осуђених лица, а у току је изградња новог пријемног одељења за осуђена лица, дежурне службе и сале за посете. Према извештају за I квартал 2017, у КПЗ у Нишу реновиран је павиљон „Д“ за смештај осуђених лица. У другом кварталу 2017, изградња новог пријемног одељења за осуђена

лица, дежурне службе и сале за посете у Казнено поправном заводу у Нишу је у завршној фази. Завршена је изградња новог пријемног одељења за осуђена лица, дежурне службе и сале за посете.

Према извештају за I квартал 2017 за комплетну реконструкцију смештајних капацитета и изградњу нових у КПЗ за жене у Пожаревцу изабран је извођач радова. Према извештају за II квартал 2017, почели су радови на реконструкцији смештајних капацитета и изградњи новог објекта. Изградња новог објекта са смештај одвија се у складу са уговореном динамиком.

У ВПД у Крушевцу у првом кварталу 2016. године, завршено је реновирање зграде пријемног одељења. Према извештају за I квартал 2017, завршено је реновирање зграде отвореног одељења.

Реконструкција Специјалне затворске болнице у Београду одвија се у фазама. У 2015. години завршена је реконструкција и опремање блока за експертизу. У 2016. години расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за наставак реконструкције, извођењем радова на блоку за извршење мере безбедности обавезног лечења алкохоличара. Према извештају за I квартал 2017, завршена је реконструкција једног блока за извршење мере безбедности у Специјалној затворској болници у Београду. У мају месецу 2017. године, започета је реконструкција једног блока у Специјалној затворској болници у Београду. Реконструкција Специјалне затворске болнице у Београду одвија се у складу са планираном динамиком извођења радова. Завршетак реконструкције једног блока планиран је за крај октобра 2017. године.

У 2016. години, за изградњу павиљона за смештај 200 осуђених лица у Окружном затвору у Лесковцу добијена је грађевинска дозвола. Расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за изградњу нових павиљона у Окружном затвору у Лесковцу.

2018.

У току су радови на изградњи новог објекта у Казнено поправном заводу за жене у Пожаревцу. У Казнено поправном заводу у Пожаревцу-Забели и Васпитно поправном дому у Крушевцу у току је реконструкција по једног павиљона за смештај. У Окружном затвору у Београду расписан је тендер за избор најповољнијег понуђача за наставак реконструкције, извођењем радова на једном блоку за смештај лица лишених слободе.

У првом кварталу 2018. године изабран је извођач радова за изградњу новог објекта за смештај 320 осуђеника у КПЗ у Сремској Митровици, док је поступак тендера за изградњу новог павиљона у КПЗ у Пожаревцу-Забели још у току.

3.3.1.3. Извршити анализу остварености и утицаја Стратегије за смањење преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних

санкција у Републици Србији у периоду од 2010. године до (31.12.2014.) 2015. године. (II и III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Израђена је анализа остварености и утицаја Стратегије за смањење преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција у РС у периоду од 2010. до 2015. године. На основу препорука из ове анализе, Управа је израдила нацрт нове Стратегије.

3.3.1.4. Израдити нову вишегодишњу Стратегију за смањење преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција у складу са резултатима спроведене анализе. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Влада РС у мају месецу 2017. године, усвојила је Стратегију за смањење преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција у Републици Србији до 2020. године («Службени гласник РС» број 43/2017). Стратегија је донета након истека предвиђеног рока, с обзиром да је било неопходно обезбедити финансијска средства за њено спровођење у буџету РС за 2017. годину, као и одредити финансијска средства за активности које ће се спроводити до 2020. године.

Стратегија за смањење преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција у Републици Србији до 2020. године, обухвата области у којима је неопходно интервенисати, како би се решио проблем преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција и то:

- 1) спровођење мере за обезбеђење присуства окривљеног;
- 2) ефикасније спровођење програма поступања у циљу напредовања у третману;
- 3) даљи развој система алтернативних санкција и мера и повереничке службе;
- 4) условни отпуст;
- 5) повећање смештајних капацитета и побољшање услова у заводима.

У оквиру спровођења мера за обезбеђење присуства окривљеног прописане су активности које се односе на стручно усавршавање судија како би меру притвора изузетно користили, док би остале мере за обезбеђење присуства окривљеног биле чешће одређиване, пре свега јемство и забрана напуштања боравишта, односно стана. У сегменту ефикаснијег спровођења програма поступања у циљу напредовања у третману предвиђено је увођење нових специјализованих програма третмана, запошљавање службеника третмана, као и организовање обуке за запослене. Даљи развој система алтернативних санкција и мера и повереничке службе утиче на смањење кратких затворских казни које су потпуно неефикасне. Предвиђене активности у овој области односе се на унапређење нормативног оквира који регулише облике алтернативних санкција и унапређење рада повереничке службе.

Смањењу затворске популације допринеће и делотворнији поступак условног отпуста и прецизирање одредби у Кривичном законнику које регулишу условни отпуст уз испуњење обавеза. Стратегијом је утврђен и план повећања смештајних капацитета у заводима и побољшање услова у заводима, како би се решио проблем пренасељености који је највише изражен у затвореним одељењима у заводима.

3.3.1.5. Израдiti Акциони план за спровођење Стратегије смањења преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција праћеног успостављањем ефикасног механизма за праћење спровођења Акционог плана. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Акциони план за спровођење Стратегије за смањење преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција до 2020. године је саставни део Стратегије, коју је Влада РС усвојила у мају месецу 2017. године («Службени гласник РС» број 43/2017).

У Акционом плану су изложене конкретне активности у оквиру пет области прописаних Стратегијом, које је неопходно спровести како би се решио проблем преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција. У табеларном приказу Акционог плана представљене су активности и индикатори по наведеним областима, дефинисани су планирани рокови завршетка сваке активности, као и одговорни субјекти и потребни ресурси за њихово остварење.

3.3.1.6. Пуна примена Акционог плана за спровођење Стратегије смањења преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција. (Континуирано, почев од IV квартала 2016. године.)

Активност се успешно реализује. Активности предвиђене Акционим планом за спровођење Стратегије смањења преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција у РС до 2020 године, спроводе се у оквиру пет области које су прописане Стратегијом. И поред кашњења у доношењу Акционог плана предвиђене активности се, у највећем делу, спроводе према утврђеној динамици.

Реализација активности за прву област Акционог плана – Спровођење мера за обезбеђење присуства окривљеног образложена је у делу овог извештаја, тачка 3.3.1.14.

Реализација активности за другу област Акционог плана – Ефикасније спровођење програма поступања у циљу напредовања у третману образложена је у делу овог извештаја, тачке 3.1.1.12 и 3.3.1.17.

Реализација активности за трећу област Акционог плана – Даљи развој система алтернативних санкција и повереничке службе образложена је у делу овог извештаја тачка 3.3.1.9, 3.3.1.14 и 3.3.1.17.

Реализација активности за четврту област Акционог плана – Условни отпуст

Законом о изменама и допунама Кривичног законика («Службени гласник РС» број 94/2016), који је ступио на снагу 01.06.2017. године, измењена је одредба члана 46. став 3, у складу са мером која је прописана Акционим планом да се Кривичним закоником регулише институт условног отпуста уз испуњење обавеза.

Реализација активности за пету област Акционог плана – Повећање смештајних капацитета и побољшање услова у затворима образложена је у тачкама 3.1.1.9 и 3.1.1.10 овог извештаја.

Активности које су предвиђене Акционим планом за спровођење Стратегије смањења преоптерећености смештајних капацитета у заводима за извршење кривичних санкција у РС до 2020 године, реализују се сходно активностима које су прописане овим Акционим планом.

3.3.1.7. Обука судија за извршење кривичних санкција из области:

-права лица лишених слободе;

-савремених токова у извршењу кривичних санкција;

-прихваћених стандарда у области третмана и постпеналног прихвата.

(Континуирано, почев од IV квартала 2014. године)

Активност се успешно реализује. Обука судија за извршење кривичних санкција континуирано се спроводила уз помоћ Мисије ОЕБС-а у РС и Правосудне академије (у месецу октобру 2015. године, одржана је обука судија у циљу уједначавања судске праксе). Завршена је израда приручника за судије за извршење, а организован је и семинар за судије за извршење на тему представљања Приручника, у циљу уједначавања судске праксе. У оквиру спровођења програма почетне и сталне обуке за сваку годину на Правосудној Академији, континуирано се спроводи наведена обука у оквиру модула људских права. Обука за саветнике Врховног касационог суда је организована крајем маја 2016. године где су представљена основна права притворених лица (ЕКЈП), укључујући и малолетна лица, за око 30 учесника. Током децембра 2017, Правосудна академија је имала састанак са представницима Центра за међународну правну сарадњу и холандским Хелсиншким комитетом на тему израде програма обуке на тему условних и алтернативних санкција за судије и тужиоце уз координацију са повереницима за алтернативне санкције. Током првог квартала 2018. године ће се приступити анализи потреба за обуком.

У првом кварталу 2017. Управа је у сарадњи са Београдским центром за људска права организовала семинаре за носиоце правосудних функција и поверенике за извршење алтернативних санкција на тему «Шира примена алтернативних мера за обезбеђење присуства окривљеног и за несматано вођење кривичног поступка у односу на меру притвора». У II кварталу 2017 одржан је завршни семинар за носиоце правосудних

функција и поверенике за извршење алтернативних санкција на тему «Шира примена алтернативних мера за обезбеђење присуства окривљеног и за несматано вођење кривичног поступка у односу на меру притвора».

3.3.1.8. Обезбеђење делотворније судске заштите и надзора над поштовањем права лица лишених слободе кроз успостављање одрживих система информисања лица лишених слободе о садржини и могућностима заштите њихових права у поступку пред судијом за извршење кривичних санкција. (Иста активност 3.1.1.11.) (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Управа за извршење кривичних санкција испунила је предвиђену активност. Закон о извршењу кривичних санкција и правилници који регулишу положај осуђених лица су уз помоћ Мисије ОЕБС-а у РС одштампани. Урађен је и Водич за осуђенике, који су тек ступили на изражавање казне затвора, како би се на једноставнији начин упознали са својим правима и обавезама у заводу. Израђен је Приручник за притворенике и Приручник за осуђенике, који на приступачнији начин информисе лица лишена слободе о њиховим правима током извршења казне или мере и са прописаним механизмима улагања притужбе, жалбе и захтева за судску заштиту судији за извршење кривичних санкција. Поред тога, одштампани су обрасци за лица лишена слободе за улагање свих облика правне заштите, како интерне у оквиру Управе, тако и екстерне- судији за извршење кривичних санкција и они су саставни део директиве директора Управе која је достављена свим заводима. Материјали за осуђена лица **преведени су на енглески, мађарски, албански и ромски језик** у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Републици Србији, одмах након усвајања (током 2014. и 2015. године).

3.3.1.9. Израда плана проширења надлежности судија за извршење у Закону о извршењу кривичних санкција. (II - III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Управа за извршење кривичних санкција у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији израдила је **упоредно правну анализу надлежности судије за извршење кривичних санкција** у правним системима у којима судија за извршење има шира овлашћења током извршења казне затвора и након правноснажности пресуде. Израђена упоредно правна анализа надлежности судије за извршење кривичних санкција, представља почетну основу са израду предлога измена и допуна казненог законодавства у овој области. У току је рад радне групе на изради плана проширења надлежности судија за извршење, који обухвата и увођење нових видова алтернативних санкција и мера, односно измену постојећих.

Израђен је план проширења надлежности судије за извршење, који предвиђа прописивање нових алтернативних мера којима се мења начин извршења казне затвора и то:

-доношење одлуке да се замени изречена казна затвора у трајању до једне године, забраном напуштања просторија у којима осуђени станује (кућни затвор);

-доношење одлуке да се осуђени који је разврстан у полуотворено или отворено одељење завода може упутити на рад ван завода код послодавца пуно радно време, а да се преостало време налази у заводу, што доприноси ефикаснијем остваривању програма поступања и лакшем укључењу у друштво након издржане казне, како убудуће не би чинио кривична дела;

-доношење одлуке о превременом отпусту осуђеног са издржавања казне затвора у одређеним случајевима, као што су: тешка болест, тешки инвалидитет или старост осуђеног, када би даље извршење казне затвора било нехумано.

3.3.1.10. Измена Закона о извршењу кривичних санкција у циљу проширења надлежности судија за извршење. (I квартал 2017. године)

Активност је делимично реализована. Радна група коју чине представници Управе за извршење кривичних санкција и судија за извршење уз подршку Мисије ОЕБС-а припрема план проширења надлежности судија за извршење у Закону о извршењу кривичних санкција. Уз подршку мисије ОЕБС-а у Србији, израђена је упоредно правна анализа надлежности судије за извршење кривичних санкција, која представља почетну основу са израду предлога измена и допуна казног законодавства у овој области. Анализа са предлозима ће бити достављена радној групи која се бави изменама кривично-правног законодавства. Кашњење у изради плана проширења надлежности судије за извршење кривичних санкција узроковано је чињеницом да је судија за извршење кривичних санкција нов институт у нашем правном систему (уведен септембра месеца 2014. године) и да проширење надлежности паралелно захтева и планирање већег броја судија које ће бити надлежне за материју извршења кривичних санкција. Предвиђен је још један састанак радне групе на коме ће бити завршен предлог плана проширења надлежности судија за извршење

3.3.1.11. Спровођење обуке запослених за примену специјализованих програма третмана за осуђена лица и осетљиве категорије осуђених лица (малолетнике, ментално оболела лица, зависници, жене, особе са посебним потребама, стара лица) у циљу њихове успешне реинтеграције. (Иста активност 3.1.1.12.)

Рок: III - IV квартал 2016. године.

Активност се успешно реализује. Спроведен је тренинг за запослене за примену специјализованих програма за малолетне преступнике и израђени су приручници за обуку педолошких васпитача и педолошких инструктора. Закључен је уговор са твининг партнером у јуну месецу 2017. године, у оквиру пројекта „Јачање капацитета за обуку, образовање и запошљавање осуђених лица“ у оквиру ЕУ пројекта - ИПА фонд за 2013 годину, у оквиру кога ће бити израђени специјализовани програми третмана за осуђене и за посебно осетљиве категорије осуђених лица, одржане едукације за тренере - запослене у

служби за третман за примену програма. До кашњења у закључењу уговора са твининг партнером и реализацији пројекта дошло је због промена чланова тима на страни твининг партнера и спровођења процедура које су биле неопходне у овом случају.

У извештајном периоду у оквиру твининг пројекта који спроводи Управа за извршење кривичних санкција и Немачка фондација за међународну правну сарадњу у партнерству са Агенцијом за економску сарадњу и развој која представља интересе Министарства правде Републике Аустрије, обављене су три мисије које су имале за циљ анализу постојећег стања и нормативне регулативе у систему извршења кривичних санкција. Ангажовани експерти су извршили анализу рада у службама за третман у заводима. На основу анализе методологије рада и постојећих програма третмана у заводима у сарадњи страних експерата и запослених у Управи, у наредном периоду, ће се развијати нови специјализовани програми третмана за осуђена лица и за посебно осетљиве категорије осуђених лица.

У оквиру пројекта Савета Европе «Јачање заштите људских права лица лишених слободе» обављена је посета експерата СЕ заводима за извршење кривичних санкција и сачињен је извештај о алатима за процену ризика и постојећим бихевиоралним програмима рехабилитације и реинтеграције осуђених лица.

Одржан је састанак радне групе коју чине запослени у служби за третман у заводима и експерти Савета Европе, на коме је предствалена анализа тренутног стања у области третмана, на основу које је сачињен план израде два нова специјализована програма третмана. Такође, у оквиру ЕУ твининг пројекта „Јачање капацитета затворског система у РС“ завршена је анализа потреба за обуком затворског особља и сачињен је план израде специјализованих програма третмана у даљој фази пројекта (когнитивне самопроцене, програм за зависнике, програм за извршиоце кривичних дела против полне слободе и програми за посебно осетљиве категорије осуђених лица, као што су малолетници

3.3.1.12. Измена кривично-правног законодавства у циљу увођења нових облика и врста алтернативних мера и санкција и усаглашавања са европским стандардима у овој области. (III квартал 2016. године)

Активност није реализована. Управа за извршење кривичних санкција уз подршку ОЕБС-а ради на анализи законодавног оквира, у складу са АП за спровођење Стратегије за смањење пренасељености.

3.3.1.13. Реорганизација постојеће службе за третман и алтернативне санкције у оквиру Управе за извршење кривичних санкција оснивањем посебне службе за алтернативне санкције у складу са новом систематизацијом. (IV квартал 2015.године)

Активност није реализована. Са извршењем ове активности се касни, с обзиром да је доношење новог акта о систематизацији радних места повезано са доношењем одлуке о

максималном броју запослених у јавном сектору. Влада је донела ову одлуку на седници одржаној 20. маја 2017. године, тако да ће се у накнадном року (трећи квартал 2017. године) донети акт о систематизацији радних места којим ће бити регулисана организација службе за алтернативне санкције.

С обзиром да наведеном одлуком није повећан број извршилаца који су специјализовани за област третмана у заводу није извршено одвајање одељења. Израда новог предлога измене и допуне акта о систематизацији је у току, а што подразумева и организовање посебног одељења за извршење ванзаводских санкција и мера.

3.3.1.14. Спровођење обука за носиоце правосудних функција и новоименоване поверенике за алтернативне санкције. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Обука за новоименоване поверенике за извршење алтернативних санкција и мера спроводио се континуирано до краја 2015. године. У првом кварталу 2017. Управа је у сарадњи са Београдским центром за људска права организовала семинаре за носиоце правосудних функција и поверенике за извршење алтернативних санкција на тему «Шира примена алтернативних мера за обезбеђење присуства окривљеног и за несматано вођење кривичног поступка у односу на меру притвора». У овом извештајном периоду одржан је завршни семинар за носиоце правосудних функција и поверенике за извршење алтернативних санкција на тему «Шира примена алтернативних мера за обезбеђење присуства окривљеног и за несматано вођење кривичног поступка у односу на меру притвора».

3.3.1.15. Израда правилника којим се регулише извршење ванзаводских санкција. (II и III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Израђен је правилник којим се регулише извршење ванзаводских санкција и мера, у складу са којим су израђене и процедуре у раду повереника.

3.3.1.16. Израда правилника за надзор над ефикасним спровођењем алтернативних санкција. (I квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Донет је Правилник о начину вршења надзора над извршењем ванзаводских санкција и мера, који је објављен у «Службеном гласнику РС» бр. 16/2016 од 01.03.2016. године.

3.3.1.17. Потписати протоколе о сарадњи канцеларија за алтернативне санкције и јединица локалне самоуправе у циљу јачања сарадње и обезбеђивања услова за

ефикасну друштвену реинтеграцију осуђеника након издржавања казне. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Реализују се активности у циљу јачања сарадње са локалним самоуправама, успешно су реализовани пилот пројекти у Нишу и у Ваљеву, на основу којих је уређена сарадња на нивоу канцеларија за алтернативне санкције и служби за третман у заводима. Са невладиним организацијама, са којима је Управа потписала споразум о сарадњи, континуирано се ради на сензибилизацији локалних самоуправа и јавности у циљу јачања сарадње и обезбеђивања услова за реинтеграцију осуђених након издржане затворске казне. Све ове активности ће се континуирано развијати и спроводити. Јачања сарадње канцеларија за извршење алтернативних санкција са локалним самоуправама наставља се у 6 градова организовањем округлих столова.

Управа за извршење кривичних санкција организовала је семинаре са представницима ресорних министарстава, Националном службом за запошљавање, службеницима третмана и повереницима ради израде процедура за сарадњу свих субјекта који учествују у постпеналном прихвату.

Одржан је округли сто на тему унапређења постпеналног прихвата бивших осуђених лица на Правном факултету у Нишу у оквиру ЕУ твининг пројекта «Јачање капацитета затворског система у РС» на коме су учествовали повереници, представници правосуђа, центара за социјални рад, професори, невладине организације и представници локалне самоуправе. У оквиру овог пројекта завршена је активност која је подразумевала посете ЕУ експерата у циљу спровођења анализе тренутног стања у области постпеналног прихвата осуђених у Повереничкој канцеларији у Нишу.

Одржана су два округла стола на тему „Ресоцијализација осуђених у друштво-улога система социјалне заштите“ у Нишу и Крагујевцу у новембру и децембру 2017. године, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији. Представници Центара за социјални рад и Повереничких канцеларија за спровођење алтернативних санкција и мера су на овим округлим столовима разменили досадашња искуства у заједничком раду у области ресоцијализације бивших осуђених лица. Организацијом ова два скупа, завршено је упознавање представника центара за социјални рад са територије целе Републике Србије, са овом темом, јер су током 2016. године одржани скупови у седиштима друга два апелациона суда.

У оквиру ЕУ твининг пројекта «Јачање капацитета затворског система у РС» одржане су радионице на којима су учествовали представници службе за третман и повереници из канцеларија за извршење алтернативних санкција и мера на тему сарадње у сачињавању и спровођењу програма припреме за отпуст осуђеника и програма пост-пеналног прихвата.

3.3.1.18. Извршити анализу постојећег стања:

-притворских јединица Министарства унутрашњих послова (људски, технички и просторни капацитети);

-нормативног оквира Министарства унутрашњих послова којим је регулисано поступање према доведеним и задржаним лицима;

-уочавање слабости и ризика у поступању према доведеним и задржаним лицима.

(Веза са ПГ 24.) (III и IV квартал 2015. године)

Активност је делимично реализована. Начин поступања полицијских службеника према доведеним и задржаним лицима као и услове које треба да испуњавају просторије за задржавање прописује министар (члан 86. Закона о полицији). У вези са тим, у складу са прописаним обавезама из члана 86. Закона о полицији, потребна је израда подзаконског акта којим ће се ближе уредити начин поступања полицијских службеника према доведеним и задржаним лицима, као и услови које треба да испуњавају просторије за задржавање лица. У току је поступак образовања **радне групе која ће израдити Правилник о полицијским овлашћењима** и један део правилника ће садржати и одредбе о начину поступања полицијских службеника према доведеним и задржаним лицима.

Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре је 2012 године, израдила елаборате затечених стања просторија за задржавање у сарадњи са полицијским управама, који се користе за адаптацију или опремање.

Током новембра 2016. године, на основу пресека стања просторија за задржавање у свим подручним полицијским управама, Дирекцији полиције је достављен предлог приоритета за адаптацију просторија:

- Полицијска управа у Нишу (седиште ПУ, ПС Алексинац, ПС Гаџин Хан, ПС Дољевац),
- Полицијска управа у Врању (седиште ПУ, ПС Прешево, ПС Бујановац),
- Полицијска управа у Сомбору (седиште ПУ, ПС Сомбор, ПС Кула),
- Полицијска управа у Зрењанину (седиште ПУ, ПС Житиште, ПС Сечањ) и
- Полицијска управа за град Београд (ПС Палилула, ПС Младеновац, ПС Стари град, ПС Обреновац и ПИ за безбедност на железници).

(Веза са активношћу 3.1.1.3.)

Према извештају МУП-а у трећем кварталу 2017. извршена је анализа постојећег стања просторија за задржавање у свим подручним полицијским управама, и према подацима добијеним од полицијских управа утврђено је да има укупно 246 просторија за задржавање лица у којима се може задржати 346 лица. Од укупног броја просторија за задржавање лица потребно је извршити потпуну или делимичну адаптацију 184 просторије за задржавање. Према утврђеним приоритетима Сектору за материјално-финансијске послове је крајем 2015. године у оквиру предлога буџета за 2016. годину, предложена адаптација једног броја просторија за задржавање (видети трећи извештај за ову активност), а крајем 2016. године

у оквиру предлога плана буџета за 2017. годину такође је предложен један број за адаптацију просторија за задржавање у ППУ (видети трећи извештај за ову активност). Имајући у виду кашњење у реализацији наведених адаптација, пре предлагања наредних приоритета потребно је спровести адаптацију до сада планираних просторија за задржавање.

Према извештају за четврти квартал 2017, Министарство унутрашњих послова је у новембру објавило позив за подношење понуда за санацију и адаптацију просторија за задржавање у ПУ за град Београд (ПС Стари град), ПУ у Сремској Митровици (ПИ у седишту ПУ, ПС Ириг и ПС Инђија), ПУ у Суботици (ПИ у седишту) и ПУ у Крагујевцу (ПИ у седишту и ПС у Баточини). Рок за подношење понуда био је 14.12.2017. године, након чега је извршено јавно отварање понуда.

2018

У новембру 2017. године планиран је и покренут поступак јавне набавке за радове на санацији и адаптацији просторија за задржавање у објектима полицијских управа. По завршетку поступка и избору најповољнијег понуђача, у фебруару 2018. године потписан је уговор за извођење радова на санацији и адаптацији просторија за задржавање у следећим организационим јединицама: ПУ за град Београд (ПС Стари град), ПУ у Сремској Митровици (ПИ у седишту ПУ, ПС Ириг и ПС Инђија), ПУ у Суботици (ПИ у седишту) и ПУ у Крагујевцу (ПИ у седишту и ПС у Баточини). Завршетак радова се очекује до средине јуна 2018. године.

У току је и изградња новог објекта ПС у Александровцу, тако да ће се завршетком изградње добити још једна просторија у складу са свим препорукама за градњу, адаптацију и опремање просторија за задржавање.

3.3.1.19. Изменити нормативни оквир Министарства унутрашњих послова којим је регулисано поступање према доведеним и задржаним лицима. (Веза са ПГ 24.) (Иста активност 3.1.1.1.) (до I квартала 2017. године)

Активност није реализована. Израда Правилника о полицијским овлашћењима је у завршној фази. Овај акт садржи одредбе о начину поступања полицијских службеника према доведеним и задржаним лицима. Наведене одредбе су усклађене са свим стандардима полицијског поступања и добијеним препорукама у овој области.

Према извештају за четврти квартал 2017, застало се са израдом Правилника о полицијским овлашћењима до доношења Закона о изменама и допунама Закона о полицији, јер се чека усвајање на Народној скупштини-доношење Закона о изменама и допунама Закона о полицији, којим су вршене измене и у делу који се односи на полицијска овлашћења.

На тексту Предлога правилника о полицијским овлашћењима се интензивно ради, у циљу усклађивања са Законом о изменама и допунама Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 24/18), у оквиру дела којим су регулисана полицијска овлашћења.

3.3.1.20. Увести систем обавезне едукације новозапослених полицијских службеника и континуирана едукација полицијских службеника везано за поступање према доведеним и задржаним лицима у складу са међународним стандардима у области људских права професионалне етике и рада у високоризичним ситуацијама.

(Веза са ПГ 24.) (Иста активност 3.1.1.2.) (За увођење обавезне едукације: II квартал 2016; За континуирану обуку полицијских службеника: Континуирано)

Активност је делимично реализована У циљу имплементације Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима у области обуке полицијских службеника, усвојен је Програм обуке о поступању према доведеним и задржаним лицима заведен под бројем 01-5715/13-2. Полазници Обуке били су полицијски службеници који обављају послове и задатке у Дежурној служби и полицијски службеници који у делокругу својих послова и задатака могу поступати и примењивати овлашћења према доведеним и задржаним лицима.

Након тога, у **2014. години** наведена специјалистичка обука је реализована од стране наведених тренера у свим полицијским управама (из тематске области „Прва помоћ“ обука је реализована уз подршку лекара из здравствених установа са подручја полицијских управа), коју је успешно завршило 2794 полазника, од тога 2567 је било мушког пола а 227 женског пола. Планом реализације обуке било је предвиђено комисијско испитивање - тестирање полазника, а након полагања испита полазницима су додељена уверења о успешно завршеној обуци.

Поред ове специјализоване обуке, ради успостављања система континуиране обуке полицијских службеника у овој области, у годишњем Програму стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за **2015. годину** предвиђен је семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“, за чију су реализацију у 2015. години организационе јединице Министарства исказале потребу, и исти је похађало 714 полицијских службеника. Плановима реализације Обуке за интервентне патроле, у 2014. и 2015. години, у НЦ „Кула“ и ЦОПО-у, извршена је обука **859** полицијских службеника који раде у интервентним патролама.

Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за **2016. годину** предвиђен је семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“, за чију су реализацију у 2016. години организационе јединице Министарства исказале потребу: Управа полиције; Управа криминалистичке полиције; Управа граничне полиције; Управа саобраћајне полиције; Оперативни центар,

САЈ, ПТЈ, Жандармерија; Сектор унутрашње контроле полиције; Управа за међународну оперативну полицијску сарадњу.

У вези са едукацијом полицијских службеника за поступање у високо ризичним ситуацијама,:

У организацији Одељења за стручно образовање и обуку - Центра за специјалистичку обуку и усавршавање полиције и Управе полиције у седишту Дирекције полиције, на основу исказаних потреба подручних полицијских управа, Плановима реализације Обуке за интервентне патроле, планирана је обука за **1.798** полицијских службеника који раде у интервентним патролама.

У 2016. години планирана је обука **420** полицијских службеника који раде у интервентним патролама, која је организована у периоду од 23.05. до 22.07.2016. године у НЦ „Митрово поље“ на Гочу. Сходно Програму стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за 2016. годину, у трећем кварталу 2016. године, у две подручне полицијске управе (у Јагодини и Нишу), реализован је семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“, који је похађао 41 полицијски службеник. Настављајући едукацију полицијских службеника за поступање у високо ризичним ситуацијама, у трећем кварталу ове године, у НЦ „Митрово поље“ на Гочу, 168 полицијских службеника завршило је „Обуку за интервентне патроле“.

У четвртом кварталу 2016., у подручној полицијској управи у Нишу, дана 07.09.2016. године, реализован је семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“, који су похађала 23 полицијска службеника. Настављајући едукацију полицијских службеника за поступање у високо ризичним ситуацијама, у НЦ „Митрово поље“ на Гочу, 27 полицијских службеника завршило је „Обуку за интервентне патроле“.

Припремљен је нови Програм стручног оспособљавања полазника основне полицијске обуке, где се у оквиру модула „Примена полицијских овлашћења“ обрађује модулarna јединица „Примена полицијских овлашћења 2 - заустављање и прегледање лица, предмета и саобраћајних средстава, довођење и задржавање лица“.

Такође, припремљен је и нови Програм стручног оспособљавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за **2017. годину**. У оквиру наведеног програма, у делу „Теоријска настава“ предвиђена је наставна тема „Задржавање лица и привремено ограничење слободе кретања“, у делу „Примена полицијских овлашћења“ наставна тема „Преглед лица пре задржавања у просторијама за задржавање“, а у делу „Семинари“, тема „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“.

Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за 2017. годину, предвиђено је да се у оквиру редовне (обавезне) теоријске наставе реализује и тема: „Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре“, где ће се обрађивати следећи наставни садржаји: Појам тортуре;

Забрана мучења, свирепих, нечовечних и понижавајућих казни или поступања; Кривични поступак и извршење казне; Употреба принуде од стране полиције; Надлежност Комитета Савета Европе за спречавање тортуре, Комисија Министарства унутрашњих послова за праћење спровођења Европске конвенције о спречавању мучења и нечовечних или понижавајућих поступака. Ова тема је намењена свим линијама рада, а од почетка године наставу из ове теме похађало је 9414 полицијских службеника.

Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за 2017. годину, предвиђено је да се, у организацији јединица које спроводе Програм, може реализовати семинар „Спровођење Упутства о поступању према доведеним и задржаним лицима“.

На основу исказаних потреба подручних полицијских управа, планирано је да се у 2017. години реализује обука 300 полицијских службеника који раде у интервентним патролама. У периоду од 12. јуна до 31. јула 2017. године, у НЦ „Кула“ у Кули, биће реализован први део ове обуке (за 150 полицијских службеника), а од планираног броја, ову обуку до сада је завршило 30 полицијских службеника.

У 2017. години спроведена је обука 298 полицијских службеника који раде у интервентним патролама (149 у Наставном центру „Кула“ у Кули у периоду од 12. јуна до 31. јула 2017. године, и 149 полицијских службеника који раде у интервентним патролама у Наставном центру „Митрово Поље“ на Гочу у периоду од 3. јула до 21. августа 2017. године).

У току јуна, јула и августа 2017. године 300 полицијских службеника је завршило обуку за рад у интервентним патролама. До сада је укупно 1460 полицијских службеника завршило наведену обуку, са којом ће се наставити и у наредно периоду

Напомена: Активност је оцењена као делимично реализована, с обзиром да није било активности од средине 2017. године а ради се о континуираној активности.

3.3.1.21. Јачање надзорног механизма Министарства унутрашњих послова за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре кроз обуку:

-чланова Комисије Министарства унутрашњих послова за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре у циљу ефикаснијег обављања њихових дужности;

-руководилаца притворских јединица у циљу ефикасније контроле поступања;

-полицијских службеника запослених у полицијским станицама у циљу елиминације свих недозвољених поступања;

-унапређење евиденција и израда регистра у свим притворским јединицама које садрже информације о свим аспектима полицијског притвора;

-вршење ненајављених контрола притворских јединица у циљу контроле спровођења препорука Националног механизма за превенцију тортуре;

-увођење јасних процедура поступања према доведеним и задржаним лицима како би се осигурало остваривање њихових права (нпр. право на приступ адвокату, контакт са блиским сродницима, право на здравствену заштиту).

(Иста активност 3.1.1.4.) (Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)

Активност није реализована Комисија за спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији и Заштитника грађана организовала је округли сто „Посета Европског комитета за спречавање мучења, нечовечних или понижавајућих казни или поступака Републици Србији“ са циљем припреме полицијских службеника поводом четврте посете делегације Европског комитета за спречавање тортуре, нечовечних или понижавајућих казни или поступака Републици Србији која је реализована од 26.05. до 05.06.2015. године. На округлом столу су учествовали руководиоци из 27 полицијских управа у Републици Србији. Са члановима Делегације одржана су два састанка.

***Напомена:** Достављени извештај се односи на податке из 2015. године, и не покрива целокупну активност, те се на основу истог не може закључити да се ова активност континуирано реализује.

3.3.1.22. Наставити и унапредити сарадњу са Националним механизмом за превенцију тортуре кроз одржавање редовних састанака и извештавање о поступању по препорукама Националног механизма за превенцију тортуре.

(Иста активност 3.1.1.5.) (Континуирано)

Активност није реализована. Дана 20.05.2015. године Београдски центар за људска права извршио је обилазак аеродрома „Никола Тесла“ (СГП) и Прихватилишта за странце у Падинској Скели у Београду и том приликом извршио увид у поступање ова два тела према странцима за које постоји разумна сумња да су у потреби за међународном заштитом. Након спроведених посета сачињени су детаљни извештаји који служе за интерну кореспонденцију између Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Канцеларије УНХЦР-а и Београдског центра за људска права, а у циљу унапређења рада СГП Аеродром „Београд“ и Прихватилишта за странце, као и промовисања највиших стандарда међународног избегличког права и међународног права људских права. Дана 18. децембра 2015. године, одржан је састанак на коме су учествовали представници Београдског центра за људска права, Канцеларије Заштитника грађана и Националног механизма за превенцију тортуре, Канцеларије УНХЦР у Београду, Комисије МУП-а за

спровођење стандарда полицијског поступања у области превенције тортуре, Управе граничне полиције и Прихватилишта за странце у циљу разматрања извештаја и препорука за унапређења рада.

***Напомена:** Достављени извештај се односи на податке из 2015. године, те се на основу истог не може закључити да се ова активност континуирано реализује

3.3.1.23. Интензивирање сарадње Министарства унутрашњих послова са државним органима, националним механизмом за превенцију тортуре и организацијама цивилног друштва у области превенције тортуре, кроз:

-организовање радионица и дискусија о забрани тортуре у полицији, непрофесионалном понашању полицијских службеника и поштовању права доведених и задржаних лица;

-успостављање праксе министарства унутрашњих послова да писаним путем извештава о предузетим мерама у складу са препорукама организација цивилног друштва;

-подизање свести о превенцији тортуре у полицији међу полицијским службеницима и информисање јавности о правима доведених и задржаних лица.

(Иста активност 3.1.1.6.) (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност није реализована. Према извештају за трећи квартал 2017., представници Министарства унутрашњих послова ће у октобру 2017. године учествовати на округлом столу на тему унапређења механизма унутрашње контроле са упоредним прегледом најбоље праксе у државама чланицама Савета Европе, са акцентом на притужбе које се односе на злостављање и мучење, а који ће организовати Канцеларија Савета Европе у Београду, у оквиру пројекта „Јачање заштите људских права лица лишених слободе и осуђених лица у Србији“ (Хоризонтални програм подршке Западном Балкану и Турској). Извештај за четврти квартал 2017 не садржи податке о спровођењу ове активности.

3.3.1.24. Израда методологије тужилаштва и полиције за истрагу случајева злостављања и мучења у циљу спровођења ефикасних истрага о наводима злостављања и мучења од стране полиције. (иста активност 3.1.1.8)

(До IV квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Формирана је Радна група за израду методологије тужилаштва и полиције за истрагу случајева злостављања и мучења у циљу спровођења ефикасних истрага о наводима злостављања и мучења од стране полиције, у чијем саставу су представници МУП-Сектор унутрашње контроле и Републичког јавног тужилаштва. Радна група је одржала три састанка, на којима је договорен начин израде методологије, уз подршку Мисије ОЕБС у Србији. 15. и 16.12.2016. године одржан је

дводневни састанак радне групе, а за крај марта заказан је завршни састанак, након кога се очекује израда коначне верзије документа.

Радна група је израдила документ - **Методологију за истрагу у случајевима злостављања**. Методологија је намењена јавним тужиоцима и полицијским службеницима и односи се на истрагу случајева наводног злостављања од стране полицијских службеника, али се поље њене примене може проширити и на истрагу свих других случајева злостављања, када су наводни извршиоци службена лица. У сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, планира се спровођење активности на промоцији Методологије и то најпре штампање документа, а затим и организација обука за јавне тужиоце и полицијске службенике у циљу адекватне и ефикасне примене Методологије.

Републички јавни тужилац издала је дана 26.09.2017. године, **Опште обавезно упутство о примени Методологије за истрагу у случајевима злостављања**, према коме су сви јавни тужиоци дужни да у предметима који се односе на случајеве злостављања од стране полицијских службеника, посебно када се ради о кривичним делима изнуђивање исказа из чл. 136. КЗ и злостављање и мучење из чл. 137. КЗ, предузимају радње и мере предвиђене Методологијом за истрагу у случајевима злостављања.

3.4.СЛОБОДА МИСЛИ, САВЕСТИ И ВЕРОИСПОВЕСТИ

3.4.1.1. Спровођење упоредно правне експертске анализе у погледу регулисања положаја цркава и верских заједница у циљу утврђивања специфичних критеријума на основу најбољих пракси држава чланица Европске Уније у региону (нпр. Румунија, Хрватска, Словенија, Мађарска) и примене решења која су прихваћена у региону.

(II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Упоредно-правна анализа о црквама и верским заједницама је израђена и налази се на следећем линку: <http://www.ver.gov.rs/cir/Siteview.asp?ID=4>.

3.4.1.2. Спровођење препорука произашлих из Анализе најбољих пракси држава чланица Европске уније у региону у погледу регулисања положаја цркава и верских заједница. (Континуирано, почев од III квартала 2016.)

Активност се успешно реализује. У току су билатерални састанци у циљу стварања услова за остваривање препорука анализе. У прва два квартала 2016. године одржани су састанци српског дела Међувладине мешовите комисије Србије и Румуније за националне мањине (2. марта), два припремна састанка српског дела Међувладине мешовите комисије Мађарске и Србије за националне мањине (28. и 31. марта), као и Пета седница Међувладине

мешовите комисије Мађарске и Србије за националне мањине (4. априла). У расправама током сусрета, полазећи од надлежности и овлашћења Управе за сарадњу с црквама и верским заједницама, изнета су одређена појашњења и смернице:

У случају **питања проблема неканонског деловања Румунске православне цркве у Источној Србији** (Тимочкој крајини), Управа истиче да полазни оквир за његово разматрање и решавање треба да представља покренути дијалог Српске православне (СПЦ) и Румунске православне цркве (РПЦ), у контексту одржаног Свеправославног сабора на Криту у јуну 2016. године. Делегација СПЦ желела је да се читаво питање уврсти у дневни ред и званично размотри на овом скупу, али се то није догодило услед ставова Цариградске Патријаршије и Патријарха румунског Господина Данила. Разматрајући садржај 2. поглавља предлога Записника са састанка српског дела Мешовите комисије Србије и Румуније за националне мањине од 2. марта 2016. године, који се тиче црква и верских заједница, Управа истиче да тражено проширивање надлежности Епископије *Дакија Феликс* РПЦ на читаву територију Републике Србије може бити само резултат евентуалног споразума до кога дођу СПЦ и РПЦ кроз непосредни дијалог. Напредак самог међуцрквеног дијалога условљен је, пак, престанком кршења канонског поретка СПЦ у источној Србији од стране РПЦ, које се огледа у упадима појединих епископа и свештеника РПЦ на канонску територију СПЦ без одобрења надлежних епископа СПЦ, а које прати изражена националистичка пропаганда по којој су Власи Румуни. Република Србија због свега искрено подстиче напредак међуцрквеног дијалога. У случају захтева румунске стране да јој се омогући потпуно остваривање права на **верску службу на матерњем језику** на читавој територији Србије, конкретне чињенице са подручја северног Баната, где живи око 25-30 хиљада припадника Румунске националне мањине, показују да се богослужење тамо врши и на румунском језику. Треба имати на уму да СПЦ показује делатну спремност да и на подручју источне Србије, у зависности од потреба, богослужења такође врши и на румунском језику и језику свих присутних националних мањина, односно етничких група. Румунска страна тражила је и изградњу додатних **објеката за верску службу**, али се она може изводити једино у складу са законима и тематским прописима Републике Србије, а на основу претходно добијене дозволе. У том контексту није прихватљива употреба објеката предвиђених за друге намене у верске сврхе. Коначно, решавање питања **мањка броја румунских свештеника** за вернике РПЦ у Војводини налази се у искључивој надлежности њене Епархије Дакија-Феликс, без потребе и могућности мешања органа Републике Србије.

У Извештају Управе за сарадњу с црквама и верским заједницама посебна пажња била је посвећена практичном питању и степену реализованих препорука везаних за богослужење на језицима националних мањина, уз истицање чињенице да се у Епархијама Српске православне цркве (СПЦ), попут Врањске, Тимочке и Браничевске, као и Епархије Румунске православне цркве (РПЦ) „Дакиа Феликс“ са седиштем у Вршцу, у парохијама у којима за то постоји реална потреба, богослужења врше и на језицима националних мањина, бугарском (10-ак парохија са аутохтоним свештеницима), румунском (39 парохија у Банату

са 27 свештеника Румуна) и влашком (делови Литургије у Тимочкој епархији). Дакле, предложене мере Акционим планом везане за богослужење на језицима националних мањина континуирано се реализују, и њихово евентуално проширивање може бити само последица појаве нових и реалних потреба на терену, а на основама смерница утврђених у оквиру међуцрквеног дијалога (превасходно СПЦ и РПЦ), потврђених радом Комисије Синода СПЦ, која стручно разматра ово питање.

3.4.1.3. Представљање резултата анализе запосленима у Министарству правде и Управи за сарадњу са црквама и верским заједницама. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Презентација резултата анализе запосленима у Министарству правде и Управи за сарадњу са црквама и верским заједницама у циљу примене препорука из анализе је урађена.

3.4.1.4. Ојачати административне капацитете путем:

-обуке за запослене у Министарству правде у нормативном сектору и регистру црква и верских заједница. (III и IV квартал 2016. Године)

Активност је у потпуности реализована. Одржана је обука за надлежне запослене у погледу препорука из анализе.

3.4.1.5. Ојачати административне капацитете Управе за сарадњу са црквама и верским заједницама путем запошљавања троје нових запослених у складу са постојећом систематизацијом. (Почев од 2017. Године)

Активност се успешно реализује. Управа за сарадњу са црквама и верским заједницама има систематизованих 15 државних службеника. Према подацима из јула 2017., дошло је до попуњавања радних места у складу са постојећом систематизацијом, тако да је сада запослено 14 државних службеника.

3.5. СЛОБОДА ИЗРАЖАВАЊА И СЛОБОДА И ПЛУРАЛИЗАМ МЕДИЈА

3.5.1.1. Спровођење анализе релевантних одредаба Кривичног Законика у циљу оцене потребе за изменама и допунама које би довеле до вишег нивоа заштите новинара од претњи насиљем. (III квартал 2016. Године)

Активност је у потпуности реализована. Организована је ТАИЕХ мисија у периоду 16-17 март 2017. године. Експерти су одржали низ састанака са државним институцијама (Министарство правде, Републичко јавно тужилаштво, Министарство унутрашњих

послова, Министарство културе, Канцеларија за европске интеграције), као и представницима новинарских удружења (УНС, НУНС), и организацијама цивилног друштва. Извештај експерата са препорукама се још увек очекује.

Извештај ТАИЕКС-а пружа значајан преглед тренутне ситуације у смислу законодавних и практичних питања везаних за заштиту новинара. Извештај ТАИЕКС-а такође садржи низ препорука које се углавном односе на побољшање одређених пракси. Измене законодавног оквира се не препоручују - пошто се одредбе оцењују као адекватне. Стручњаци предлажу ефикасно спровођење Споразума о сарадњи и мерама за повећање подизање нивоа безбедности новинара и праћење његовог спровођења. Такође, препоручује се јавно осуђивање напада/претњи новинарима, као и додатне мере РЈТ-а у циљу подизања свести јавности о активностима тужилаштва у вези са заштитом новинара. Експерти сматрају да ће то повећати транспарентност и указују да би РЈТ треба да даје изјаве за штампу у вези са њиховим активностима и одлукама у случајевима напада на новинаре, укључујући статистичке податке, као и постављање ових информација на интернет страницу. Експерти у ТАИЕКС извештају такође предлажу организацију обуке на Правосудној академији за судије и тужиоце како би нагласили значај ових случајева; као и за полицију, која би требало да имају активну улогу у превенцији напада и брзим реакцијама. Експерти су такође предложили обуку самих новинара како би боље разумели кривични поступак. Коначно, Министарству културе и медија се предлаже да измени Закон о јавном информисању ради увођења казни које би обухватиле случајеве локалних политичких актера који спречавају новинаре у обављању њиховог рада.

3.5.1.2. Наставак рада Комисије за разматрање чињеница до којих се дошло у истрагама које су вођене поводом убиства новинара. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Према извештају Комисије, интензивним радом Радне групе МУП, која своје активности спроводи и на основу препорука Комисије, постоји велики помак у односу на претходни период у случају разрешавања случаја убиства новинара Милана Пантића (убијен у Јагодини 11.06.2001. године). Радна група је припремила опширан извештај и предала га надлежном Тужилаштву 15. маја текуће године. У Извештају се наводе докази који недвосмислено указују на мотиве, налогодавце и непосредне извршиоце наведеног убиства. Узимајући у обзир да је од убиства протекао дуг временски период који отежава доказивање непосредним, материјалним доказима, Републичко јавно тужилаштво је формирало тим тужилаца који ће заједно са надлежним тужиоцем анализирати овај извештај и дати налоге везане за даљи ток истраге. Комисија напомиње да је до сада постојало шест радних група које су радиле на овом случају без значајних резултата. Тек формирањем Комисије, истрага је довела до заокруженог Извештаја који је предат и који представља основу за доказивање и подизање оптужнице. Званичници (или ипак представници) МУП-а јавно су се обавезали да ће употребити све

своје снаге да реше овај случај. Очекује се и адекватан ангажман Тужилаштва, свакако водећи рачуна о независности ове институције.

У случају Даде Вујасиновић, тужиоци и форензичари су позвани у Холандски Национални форензички институт (НФИ) који је одређен за супер-вештачење како би им били предочени налази и методологија рада. (Саопштавање резултата - је заказано за 14.06.) После супервештачења у Хагу, надлежном тужиоцу је предложено и ангажовање агенције за 3Д вештачење, у току је процена релевантности таквог облика вештачења од стране надлежног тужилаштва.

Испланирана су саслушања у случају бомбардовања РТС која су резултирала смртним исходом за 16 медијских радника ове куће.

Комисија је дала предлог Тужилаштву, полицији и БИА како је могуће решавати друге случајеве насиља над новинарима који нису до сада процесуирани или решени. Понуђена је добра сарадња, са успешним резултатима до сада, када је реч о раду Комисије за истраживање убистава новинара.

У случају убиства Славка Ћурувије, који је, такође, захваљујући раду Комисије полицијски решен, након чега је подигнута оптужница и у току је судски процес против бившег шефа Државне безбедности и његових сарадника - при крају је саслушавање сведока Тужилаштва и од јесени се очекује почетак сведочења сведока одбране. Комисија је инсистирала да се преко Интерпола интензивира потрага за Мирославом Кураком, оптуженим за директну егзекуцију Славка Ћурувије, за којег се сумња да се под истим именом бави бизнисом у Африци.

Комисија за истраживање убистава новинара жели да нагласи да је веома важна улога међународних институција, као подршке иницијативама као што је комисија, као и ширењу сличних иницијатива, нарочито у региону. Комисија напомиње да је од почетка ратова на просторима бивше Југославије, према подацима Удружења новинара Србије, убијено 39 новинара и медијских радника, да је на Косову убијено или киднаповано најмање 13 новинара и медијских радника (пет несталих Срба, шест убијених Албанаца новинара и два идентификована нестала, па убијена Србина). Веома је важно и за успех рада Комисије да се исти процеси институционализују и у региону, и покаже искрена посвећеност спречавању некажњивости насиља над новинарима и убистава новинара. Искуство рада Комисије такође може да послужи као модел за стварање институционалног отпора претњама и насиљу над новинарима који немају трагичне исходе као што су убиства. Комисија искрено верује да је то најефикаснији пут, не само ка решавању случајева, већ и ка превенцији.

3.5.1.3. Усвајање препорука Републичког јавног тужилаштва о формирању посебног регистра о кривичним делима почињеним против новинара, против медија

и интернет сајтова и о приоритетима у поступању поводом ових кривичних дела. (III и IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. У циљу повећања ефикасности деловања јавних тужилаштва у кривичном поступку против починилаца кривичних дела против новинара, Републички јавни тужилац издао је упутство 22. децембра 2015. године, којим се предвиђа да апелациона, виша и основна јавна тужилаштва воде посебну евиденцију за дела против лица која обављају послове од јавног интереса у области информисања, у односу на предузете радње и у вези са нападима на интернет странице медија, у случајевима у којима је прописано хитно поступање.

3.5.1.4. Израда и потписивање споразума о сарадњи Републичког јавног тужилаштва и Министарства унутрашњих послова којим ће бити прописано као приоритетно поступање у истрагама претњи и насиља над новинарима у циљу унапређења ефикасности истрага о нападима на новинаре и кривично гоњење извршилаца напада. (I-II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Републички јавни тужилац и Министар унутрашњих послова потписали су Споразум о сарадњи дана 11.04.2016. године. Споразум је у складу са актом Кабинета министра Министарства унутрашњих послова 01 број 11659/15-14 од 13.04.2016. године, достављен на упознавање и даљу примену свим организационим јединицама криминалистичке полиције.

3.5.1.5. Унапредити систем превентивних мера које се предузимају у циљу заштите новинара од претњи насиљем, кроз:

-анализу ризика угрожености новинара, у сарадњи са репрезентативним удружењима новинара;

-континуирано праћење стања у писаним и електронским медијима у циљу утврђивања ризика угрожености безбедности новинара.

Рок : Континуирано, почев од III квартала 2016. године.

Активност се успешно реализује. Управа криминалистичке полиције у оквиру Дирекције полиције проактивно поступа у ситуацијама када се ради о утврђивању угрожености безбедности новинара. Било да се ради о информацијама које су добијене оперативним радом или континуираним праћењем стања у писаним или електронским медијима.

Министарство унутрашњих послова редовно поступа у складу са Споразумом о сарадњи и мерама за подизање нивоа безбедности новинара, 26.12.2016. године и Споразумом о сарадњи Републичког јавног тужилаштва и Министарства унутрашњих послова који прописује приоритетно поступање у истрагама претњи и насиља над новинарима од 13.04.2016. године.

Дана 05.12.2017. године у Београду, на предлог Мисије ОЕБС у Србији одржан састанак у вези имплементације Споразума о унапређењу заштите и безбедности новинара на коме су учествовали поред представника Мисије ОЕБС и полицијски службеници Министарства унутрашњих послова и полицијских управа Београд, Ниш, Крагујевац и Нови Сад.

3.5.2.1. Имплементација и ефикасан надзор над спровођењем сета медијских закона и периодично извештавање. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Министарство редовно подноси тромесечне извештаје о раду Народној скупштини.

Да би се олакшала размена информација и добрих пракси на пољу суфинансирање пројеката из области јавног информисања на локалном нивоу, у оквиру пројекта Министарства “Јачање медијских слобода”, који подржава Делегација Европске уније у Републици Србији, пружена је подршка једнодневном скупу на тему “Јавни интерес за грађане и медије и нови начин финансирања медијских садржаја”. У оквиру скупа се кроз панел дискусију разговарало о искуству током прве године суфинансирања пројеката у складу са Законом о јавном информисању и медијима, док су семинари одржани на тему дефиниције јавног интереса у програмском суфинансирању и на тему програмског буџетирања на нивоу локалне самоуправе. Ко-спонзори догађаја били су Министарство културе и информисања, Фондација за отворено друштво, Организација за европску безбедност и сарадњу, Стална конференција градова и општина и Независно удружење новинара Србије.

Ради омогућавања пуне примене нових медијских закона, Министарство је донело нови Правилник о су-финансирању пројеката којима се остварује јавни интерес у области јавног информисања („Службени гласник РС”, број 16/16) и Правилник о начину вођења и упису у евиденцију представника иностраних медија и дописништава иностраних медија („Службени гласник РС”, број 21/16). Министарство је, такође, израдило Предлог уредбе о финансирању јавних медијских сервиса из буџета Републике Србије у 2016. години, која је усвојена на Влади 14. јануара 2016. године.

Спровођење активности ефикасног надзора над спровођењем сета медијских закона представљено је у наредним тачкама.

У извештајном периоду I квартал 2017

Дана 13. јануара 2017. године донета је Уредбе о финансирању јавних медијских сервиса из буџета Републике Србије у 2017. години.

Министарство културе и информисања потписало је два уговора са јавним медијским сервисима РТС-ом и РТВ-ом, а у вези са финансирањем у 2017. године. Министарство културе и информисања сваког месеца доноси решења о исплати средстава РТС и РТВ.

Министарство је 02. фебруара 2017. Године донело Правилник о изменама и допунама Правилника о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања“ (Сл. гласник РС, број 16/16), а све у складу чланом 28. став 1. Закона о информисању и медијима („Сл. гласник РС”, број 83/2014, 58/2015 и 12/16).

Министарство културе и информисања редовно финансира установу новинску-издавачку делатност Панорама, која је основана ради остваривања права на јавно информисање становништва на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија.

У извештајном периоду, Министарство културе и информисања расписало је седам конкурса у области јавног информисања

У овом извештајном периоду донета су решења о расподели средстава по свим расписаним конкурсима за суфинансирање производње медијских садржаја којима се остварује јавни интерес у области јавног информисања.

Влада Републике Србије је 30. марта 2017. године донела Уредбу о измени Уредбе о преносу капитала без накнаде код издавача медија. С обзиром да је дошло до раскида неколико уговора о продаји капитала и да би престанком рада тих издавача медија било знатно умањено право грађана на правовремено информисање, који живе на територији на којој се издају њихови медији, овом изменом би се кроз поновну приватизацију пружила могућност за опстанак медија.

Имајући у виду чињеницу да је у току бомбардовања Републике Србије уништена инфраструктура Јавне медијске установе „Радио-телевизија Војводине” и да се тренутно програм производи на четири дислоциране локације, чиме је знатно отежано функционисање јавног медијског сервиса, склопљен је уговор са Владом Аутономне покрајине Војводине о преносу дела средстава, у износу од 400 милиона динара, за другу фазу изградње пословне зграде Јавне медијске установе „Радио-телевизија Војводине”.

Према извештају за трећи квартал 2017. настављено је са континуираним спровођењем активности у вршењу надзора над применом закона у смислу давања мишљења о примени појединих одредби закона и подношењу прекршајних пријава у случајевима непоштовања законских норми. На основу Закона о јавном и медијима донета су решења решења о расподели средстава за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја у 2017. години закључени су уговори. Министарство културе и информисања је након доношења одлуке о додели средстава Регистру медија доставило податке о износу додељених новчани средстава издавачима медија по расписаним конкурсима за пројектно суфинансирање за 2017. годину.

Према извештају за IV квартал 2017. Влада Републике Србије је у децембру 2017. године донела **Стратегију развоја медијске услуге радија и аудиовизуелних медијских услуга у Републици Србији до 2024. године.** У извештајном периоду објављени су извештаји

Сектора за информисање и медије о реализацији суфинансираних пројеката на конкурсима из области јавног информисања у 2016. години.

2018.

Дана 18. јануара 2018. године донета је Уредбе о финансирању јавних медијских сервиса из буџета Републике Србије у 2018. години („Службени гласник РС”, број 5/18). Министарство је на почетку 2018. године потписало финансијске уговоре са јавним медијским сервисима РТС-ом и РТВ-ом на основу чега сваког месеца доноси решења о исплати средстава РТС-у и РТВ-у.

У овом извештајном периоду Министарство културе и информисања расписало је осам конкурса за суфинансирање пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања.

3.5.2.2. Темељна анализа ефеката Стратегије развоја система јавног информисања (2011-2016) у циљу:

-идентификације основних препрека њеном спровођењу

-утврђивања стратешких циљева који ће бити развијени у новој Стратегији,

-израде препорука за превазилажење утврђених препрека за њено спровођење. (До III квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Имајући у виду да Влада у техничком мандату није могла да ради на регулаторним и стратешким документима, тек по формирању нове Владе у августу стекли су услови за рад на формирању тимова који ће бити ангажовани на изради нове стратегије.

У извештајном периоду IV квартал 2016., Министарство културе и информисања наводи:

Представници Министарства културе и информисања учествовали су на свим стручним скуповима на којим су разматране теме од значаја за израду будуће медијске стратегије попут:

- конференција „У сусрет новој савременој медијској политици“ (Speak up!follow up3) у организацији ОЕБС-а и ТАКСО (новембар 2016. године);

- регионална конференција „Слобода медија и безбедност новинара на западном Балкану“ (децембар 2016. године) у организацији Независног удружења новинара Србије;

- скуп на коме је представљен Посебан извештај Заштитника грађана о информисању на језицима националних мањина након приватизације медија (децембар 2016. године).

У извештајном периоду I квартал 2017

Представници Министарства културе и информисања учествовали су на свим стручним скуповима на којим су разматране теме од значаја за израду будуће медијске стратегије попут:

- Конференција ОЕБС-а одржана у Бечу 27. фебруара 2017. године „Слобода медија на западном Балкану“ „Freedom of the Media in the Western Balkans“;

- ТАИЕКС радионица „Право на информисање особа које припадају мањинама“ која је организована и одржана 18. јануара 2017. године у Београду;

- 9. марта 2017. године одржана је Конференција везана за медијску писменост у Београду, организатор Медијски едукативни центар, а у оквиру Унеско-ЕУ пројекта „Стварање поверења у медије“.

Министарство културе и информисања наводи у другом кварталу 2017. да је доставило радној групи за израду нове Стратегије различите извештаје са стручних скупова и релевантних конференција које ће се користити у изради нове Стратегије. Ови извештаји садрже низ препорука за превазилажење идентификованих недостатака.

Према извештају за III квартал 2017, Министарство наводи следеће: „Све активности предвиђене Акционим планом за спровођење Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији до 2016. године су реализоване у потпуности.“

3.5.2.3. Израдити нову вишегодишњу Стратегију развоја система јавног информисања у складу са препорукама анализе у циљу обезбеђења њена пуне примене са нарочитим освртом на:

- даље јачање транспарентности власништва над медијима

- даље праћење ефеката приватизације медија

- спречавање контроле медија на основу прекомерне зависности од државног оглашавања

- оснаживање медијског плурализма

- јачање медијске писмености

- јачање саморегулације.

(IV квартал 2016.)

Активност није реализована Имајући у виду да Влада у техничком мандату није могла да ради да регулаторним и стратешким документима, тек по формирању нове Владе у августу о.г. стекли су услови за рад на формирању тимова који ће бити ангажовани на изради нове стратегије. Због изнетих чињеница Министарство културе и информисања наводи да планира ову активност за 2017. годину.

У извештајном периоду I квартал 2017, Министарство културе и информисања наводи да је у току поступак формирања Комисије за израду Стратегије развоја система јавног информисања за наредни период.

Приликом израде Стратегије у обзир ће се узети сва релеватна документа (као што су Препоруке са конференција „У сусрет новој савременој медијској политици“ (*Speak up! follow up3*) у организацији ОЕБС-а и ТАКСО новембар 2016. године), као и мишљења и сугестије медијских експерата и других главних актера из области медија и јвног информисања који могу бити од значаја за припрему Стратегије.

Након формирања Владе која је изабрана 29. јуна 2017. године приступило се формирању Радне групе чији је задатак израда Нацрта Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији и обављени су разговори са представницима која су предложила медијска и новинарска удружења ради почетка рада.

Радна група је формирана и почела је са радом. Очекује се да ће Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији до 2023. године бити донета у првој половини 2018. године.

Чланови радне групе дали су своје прилоге за израду Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији до 2023. године. Приликом израде Стратегије у обзир ће се узети препоруке медијских експерата које ће бити дате у њиховом извештају након спроведене ТАИЕХ експертска мисија у области слободе изражавања и медија у Београду од 13. до 17. новембра 2017. године.

Представници Министарства културе и информисања учествовали су на стручним скуповима на којим су разматране теме од значаја за израду будуће медијске стратегије попут: Конференције ЕУ одржане у Тирани 9. и 10. новембра 2017. године „Медијски дани западног Балкана“ „EU – Western Balkans Media Days“.

Представници Министарства културе и информисања имали су 19. октобра 2017. године састанак са амбасадорима земаља ЕУ у Делегацији Европске уније у Београду. Планирано је да Стратегија буде упућена Влади на усвајање у другом кварталу 2018. године.

2018.

Нацрт текста Стратегије је завршен. Стратегија ће, након јавне расправе бити упућена Влади на усвајање.

3.5.2.4. Израдити Акциони план за спровођење нове вишегодишње Стратегије развоја система јавног информисања, са нарочитим освртом на мере којима се остварује:

- даље јачање транспарентности власништва над медијима
- даље праћење ефеката приватизације медија
- спречавање контроле медија на основу прекомерне зависности од државног оглашавања
- оснаживање медијског плурализма
- јачање медијске писмености
- јачање саморегулације обезбеђење његове пуне примене кроз:

-развој објективних индикатора којима се омогућава ефикасно праћење примене Стратегије

-успостављање јасних механизма за ефикасно праћење примене Стратегије.

(За израду Акционог плана: I квартал 2017. године; За примену: Континуирано, почев од I квартала 2017. године)

Активност није реализована. Акциони план је саставни део Стратегије развоја система јавног информисања и биће донет истовремено са Стратегијом. Акциони план ће, заједно са Стратегијом, бити упућен Влади на усвајање у другом кварталу 2018. године.

3.5.2.5. Успостављање ефикасног, свеобухватног и транспарентног Регистра медија и редовно ажурирање података, у циљу обезбеђења пуне транспарентности и јавне доступности података о власништву над медијима, у складу са Главом VI Закона о јавном информисању и медијима. (Континуирано, почев од III квартала 2015.)

Активност се успешно реализује. Активност се у домену надлежности Министарства културе и информисања континуирано спроводи. У складу са Законом о јавном информисању и медијима, Министарство редовно доставља податке о средствима која су одобрена медијима Регистру Медија, који се води код Агенције за привредне Регистре. Сви подаци који се воде у Регистру Медија доступни су на сајту Агенције за привредне регистре. Регистар медија функционише и сви недостаци који су примећени у раду Регистра медија, биће предмет Стратегије којом ће се покушати превазићи постојеће стање. Фокус Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији до 2023. године биће појачан надзор над спровођењем медијских закона: примена одредаба о Регистру медија.

3.5.2.6. Ефикасно праћење функционисања Регистра медија у складу са Законом о јавном информисању и медијима кроз прикупљање података и поступање у случају нерегуларности. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Регистар о власништву над медијима је функционалан и доступан на интернет страници Агенције за привредне Регистре <http://www.apr.gov.rs/eng/Registers/Media.aspx> Иницирани су састанци са Агенцијом за привредне регистре, која води Регистар медија, на којима су мапирани проблеми који се појављују у поступку регистрације података прописаних Законом о јавном информисању и медијима. Министарство културе и информисања је након доношења одлуке о додели средстава Регистру медија доставило податке о износу додељених новчани средстава издавачима медија по расписаним конкурсима за пројектно суфинансирање за 2017. годину.

У фокусу Стратегије развоја система јавног информисања у Републици Србији до 2023. године биће појачан надзор над спровођењем медијских закона, између осталог и примена одредаба о Регистру медија.

3.5.2.7. Обезбеђење ефикасног функционисања свеобухватног и транспарентног Регистра медијских услуга и евиденција пружалаца медијских услуга на захтев и редовно ажурирање података, у складу са Законом о електронским медијима, укључујући податке о власништву пружалаца медијских услуга и податке о остваривању медијског плурализма. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Регулаторно тело за електронске медије (у даљем тексту: Регулатор) успоставило је Регистар медијских услуга (у даљем тексту: Регистар), који садржи податке предвиђене чланом 86. Закона о електронским медијима, заједно са подацима о власничкој структури сваког пружаоца („Службени гласник РС“ бр. 83/14). Регистар је доступан на Интернет страници Регулатора и редовно се ажурира.

<http://www.rra.org.rs/uploads/useruploads/registri/01-Registar-medijskih-usluga-zemaljsko.pdf>

<http://www.rra.org.rs/uploads/useruploads/registri/02-Registar-medijskih-usluga-kabal.pdf>

Евиденција пружалаца медијских услуга на захтев није успостављена, будући да Регулаторно тело за електронске медије није до сада примило ниједан захтев за издавање одобрења за пружање медијске услуге на захтев, па самим тим до сада није издало одобрење за пружање медијске услуге на захтев, у смислу члана 75. Закона о електронским медијима.

Регулатор је успоставио Регистар медијских услуга које се пружају искључиво путем глобалне информатичке мреже (Web casting, live streaming i dr.) у складу са чланом 74. став 1. тачка 2. и чланом 86. Закона о електронским медијима. Регистар је доступан на Интернет страници Регулатора и редовно се ажурира.

http://rem.rs/sr/registar-pruzalaca-medijskih-usluga?utf8=%E2%9C%93&q%5Binternet%5D=1&q%5Bsearch%5D=&q%5Bzona_pokrivanja%5D=

3.5.2.8. Ефикасно праћење примене Етичког кодекса новинара Србије у циљу промовисања саморегулације и поштовања етичких и професионалних стандарда, јачања професионалног интегритета и јачања свести о значају Савета за штампу. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Праћење примене Етичког кодекса новинара Србије врши Савет за штампу као независно саморегулаторно тело. Извештаји о примени Етичког кодекса су доступни на интернет страници: <http://www.savetzastampu.rs/>

3.5.2.9. Јачање професионалног поступања новинара, имајући у виду најбоље праксе ЕУ, кроз спровођење обука у области:

-људских права,

-медијске етике,

-говора мржње.

(Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност је делимично реализована. Према извештају Регулаторног тела за електронске медије, Регулатор је у циљу јачања професионалног поступања новинара односно пружалаца медијских услуга у смислу поштовања права на истинито, потпуно и благовремено информисање, достојанства личности, права на приватност, претпоставке невиности и права на правично суђење и слободе мисли, савести и вероисповести **донео Правилник о заштити људских права у области пружања медијских услуга** („Службени гласник РС“, број 55/15).

Такође, у циљу јачања професионалног поступања новинара односно пружалаца медијских услуга у вези са начином објављивања програмских садржаја који могу нашкодити физичком, менталном или моралном развоју малолетника, у вези са учешћем малолетника у програму и објављивањем информација које се непосредно или посредно односе на малолетнике, Регулатор је **донео Правилник о заштити права малолетника у области пружања медијских услуга** („Службени гласник РС“, број 25/15).

Приликом контроле рада пружалаца медијских услуга у погледу доследне примене одредаба закона и подзаконских аката у смислу поштовања људских права, говора мржње и заштите малолетника у њиховом програмском садржају, Регулатор је током 2016. године пружаоцима медијских услуга изрекао једну опомену и пет упозорења.

Регулатор је у циљу спречавања приказивања садржаја који могу нашкодити физичком, менталном или моралном развоју малолетника или садржаја чије приказивање није

дозвољено током директног емитовања ријалити програма, донео **Препоруку о примени техничких мера ради обезбеђења одговарајуће уређивачке контроле приликом емитовања ријалити програмских садржаја**. Наведена Препорука је објављена на Интернет страници Регулатора <http://www.rem.rs/sr/regulativa/preporuke-saveta-rem>

***Напомена:** Активност је оцењена као делимично реализована, с обзиром да се из достављеног извештаја види да Регулатор спроводи релевантне активности усмерене ка наведеним циљевима, али истовремено недостају извештаји осталих носилаца као и подаци о обукама.

3.5.2.10. Ефикасно праћење функционисања система су-финансирања медијских пројеката из буџета и/или јавних ресурса у складу са новим прописима о финансирању медија. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Активност се у домену надлежности Министарства културе и информисања континуирано спроводи у складу са прописима о суфинансирању пројеката из области јавног информисања. На захтев МКИ кроз пројекат Јачање медијске слободе израђени су:

-Извештај о имплементацији и побољшању управљања суфинансирањем пројеката у циљу остваривања јавног интереса у области јавног информисања у 2015. години, и

-Извештај о квалитету медијских садржаја суфинансираним од стране МКИ у 2015. години

У складу са прописима о суфинансирању пројеката из области јавног информисања, Министарство је објавило извештаје конкурса из области јавног информисања расписаних у 2015. години. У извештајима је, осим основних података о конкурсима, броја пријављених и одобрених пројеката, структуре пријављених пројеката, одлучивања о њима и стручним комисијама, урађена и анализа квалитета подржаних пројеката на основу података из наративних и финансијских извештаја корисника о утошку средстава. Извештаји се могу преузети на <http://www.kultura.gov.rs/cyr/konkursi>. Министарство културе и информисања упутило је дописе локалним самоуправама ради добијања информација о пројектном суфинансирању на локалном нивоу.

Министарство је објавило **извештаје о реализацији пројеката на конкурсима из области јавног информисања расписаним у 2016. години**. У извештајима је, осим основних података о конкурсима, броја пријављених и одобрених пројеката, структуре пријављених пројеката, одлучивања о њима и стручним комисијама, урађена и анализа квалитета подржаних пројеката на основу података из наративних и финансијских извештаја корисника о утошку средстава. Извештаји се могу преузети на <http://www.kultura.gov.rs/cyr/konkursi/izvestaji-sektora-za-informisanje-i-medije-o-realizaciji-sufinansiranih-projekata-na-konkursima-iz-oblasti-javnog-informisanja-u-2016--godini>

Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама доставља податке Агенцији за привредне регистре, Регистру медија о износу новчаних средстава добијених од Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, за сва средства која су одобрена медијима. У фебруару 2017. године достављени су подаци о додели средстава за медије у власништву националних савета националних мањина. Након спроведеног конкурса подаци о износу додељених средстава медијима достављени су Агенцији за привредне регистре, 31. маја 2017. године. Подаци се достављају континуирано у року од 15. дана од дана доношења одлуке о додели новчаних средстава.

2018.

Министарство је у складу са Законом о јавном информисању и медијима и Правилником о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања 5. фебруара 2018. године расписало осам конкурса у области јавног информисања. Конкурси се могу преузети на следећој адреси: <http://www.kultura.gov.rs/cyr/konkursi>.

3.5.2.11. Организовање ТАИЕХ семинара у циљу идентификације механизма за спречавање контроле медија на основу прекомерне зависности од државног финансирања оглашавања и накнадна примена препорука експерта. (За организовање ТАИЕХ семинара I - II квартал 2016; Примена препорука експерта: почев од III квартала 2016.)

Активност је делимично реализована ТАИЕХ радионица Слобода изражавања и слобода и плурализам медија организована је 20. маја 2016. године у сарадњи са Канцеларијом за европске интеграције.

***Напомена:** Активност је оцењена као делимично реализована, с обзиром да је ТАИЕХ радионица организована, али нису достављени подаци о примени препорука експерата.

3.5.2.12. Ефикасно праћење реализације пореских олакшица, донација, буџетских дотација и других облика директне или индиректне државне помоћи која представља могући извор утицаја на медијску независност, кроз:

-Увођење обавезе за органе јавне власти да пријаве сву државну помоћ у Регистар медија (Члан 39 став 1 Закона о јавном информисању и медијима)

-Санкционисање непријављивања све државне помоћи у Регистар медија у складу са чланом 137. Закона о јавном информисању и медијима)

-Анализу утицаја на медије кроз финансијску подршку органа јавне власти.

(Континуирано)

Активност се успешно реализује. Комисија за контролу државне помоћи (у даљем тексту: Комисија) је независно тело Владе које има надлежност за контролу државне помоћи која

се додељује на територији Републике Србије, у складу са чланом 73. ССП-а и Законом о контроли државне помоћи („Службени гласник РС“, број: 51/09) Комисија, између осталог, одлучује и о пријавама државне помоћи која се додељује медијима и доноси решења о томе да ли се у конкретном случају ради о додели државне помоћи и, уколико се ради о државној помоћи, да ли је таква државна помоћ дозвољена.

Комисија одлучује о додели државне помоћи која се додељује са свих нивоа власти, како са републичког, тако и са нивоа јединица локалне самоуправе и аутономне покрајине.

Све одлуке Комисије се редовно објављују на сајту Комисије (www.kkdp.gov.rs).

Уколико се ради о индивидуалној државној помоћи, која се додељује појединачном, унапред познатом кориснику, у решењу Комисије се наводе сви подаци о даваоцу, кориснику, врсти и намени државне помоћи, износу државне помоћи која се додељује и сви релевантни подаци у вези са доделом те државне помоћи.

Уколико се ради о додели државне помоћи корисницима који нису унапред одређени/познати, на основу одређеног акта, односно шеме државне помоћи, Комисија доноси решење о дозвољености шеме државне помоћи, а даваоци државне помоћи су ти који су у обавези да воде евиденцију о додели државне помоћи по појединачним корисницима.

Изузетак је додела државне помоћи мале вредности (*de minimis*) о чијој додели одлучују даваоци државне помоћи, али уз поштовање услова прописаних чл. 95-97. Уредбе о правилима за доделу државне помоћи („Службени гласник РС“, бр. 13/10, 100/11, 91/12, 37/13, 97/13 и 119/14-даље: Уредба). У случају доделе *de minimis* државне помоћи, давалац државне помоћи је дужан, у складу са чланом 95д став 5. Уредбе, да у року од 15 дана од дана доделе, Комисији и министарству надлежном за послове финансија, достави попуњену Табелу додељене *de minimis* државне помоћи.

На основу података које, на тај начин, добија од давалаца државне помоћи, Одељење за контролу државне помоћи, као самостална организациона једница у Министарству финансија и, уједно и стручна служба Комисије, води евиденцију о додељеној *de minimis* државној помоћи по појединачним корисницима, а која се редовно ажурира и објављује на сајту Комисије (www.kkdp.gov.rs).

3.5.2.13. Континуирано спровођење ex officio надзора над недозвољеном медијском концентрацијом и ефикасно окончање започетих поступака. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Активност се у домену надлежности **Министарства културе и информисања** спроводи у складу са чланом 47. Закона о јавном информисању и медијима, на следећи начин:

Постојање угрожавања медијског плурализма **за штампане медије** утврђује министарство надлежно за послове јавног информисања, а у случајевима обједињавања или унакрсног стицања учешћа чији је учесник најмање један електронски медиј, независно регулаторно тело надлежно за електронске медије, у складу са законом којим се уређује област електронских медија. Министарство надлежно за послове јавног информисања покреће поступак из става 1. овог члана по пријави заинтересованог лица. Кад утврди да је угрожен медијски плурализам, Министарство упозорава на то издавача и одређује му да, у року од шест месеци од дана пријема упозорења, поднесе доказе о томе да је својим радњама отклонио узроке угрожавања медијског плурализма.

Министарство по службеној дужности обавештава Регистратора о издатом упозорењу издавачу. Ако издавач штампаног медија не поступи по издатом упозорењу, Регистратор, на основу решења министарства надлежног за послове јавног информисања, брише медиј из Регистра.

Примена одредаба Закона о јавном информисању не доводи у питање примену одредаба закона којима се регулише заштита конкуренције. Органи које се баве заштитом конкуренције баве се и питањем недозвољење концентрације. У овом извештајном периоду Министарство културе и информисања у вршењу надзора над применом дела Закона о јавном информисању и медијима који се односи на утврђивање угрожавања медијског плурализма није покренуло ниједан поступак због угрожавања медијског плурализма.

Према извештају Комисије за заштиту конкуренције:

Разграничење надлежности у вези са недозвољеним медијским концентрацијама

У првом реду, корисно је указати на дистинкцију између медијског плурализма са једне и концентрације учесника на тржишту у смислу прописа о заштити конкуренције, са друге стране, будући да се ради о две посве различите правне категорије, што за собом повлачи и надлежност различитих тела за решавање о правима и обавезама.

Закон о јавном информисању и медијима („Сл. гласник РС“, бр. 83/2014 и 58/2015) бавећи се забраном нарушавања медијског плурализма, чланом 45. на експлицитан начин предвиђа да постојање угрожавања медијског плурализма за штампане медије утврђује министарство надлежно за послове јавног информисања, а у случајевима обједињавања или унакрсног стицања учешћа чији је учесник најмање један електронски медиј, независно регулаторно тело надлежно за електронске медије, у складу са законом којим се уређује област електронских медија (глава VII, насловљена „Заштита медијског плурализма“). У том

смислу изјашњава се и Закон о електронским медијима („Сл. гласник РС“, бр. 83/2014), чији члан 103. предвиђа да постојање нарушавања медијског плурализма предвиђеног одредбама закона којим се уређују јавно информисање и медији, у случајевима обједињавања оснивачких, односно управљачких права у два или више издавача електронских медија, односно унакрсног стицања учешћа чији је учесник најмање један електронски медиј, утврђује Регулатор, по пријави заинтересованог лица или по службеној дужности. Сваку промену власничке структуре у основном капиталу (промена оснивача или промена висине учешћа оснивача у капиталу), ималац дозволе за пружање медијске услуге мора претходно да пријави Регулатору у писменој форми. Ако Регулатор утврди да би планираним променама власничке структуре учешћа у основном капиталу могло настати стање којим се нарушава медијски плурализам, препоручиће имаоцу дозволе за пружање медијске услуге да промене усклади на начин којим би се избегло то стање (глава VI, насловљена „Заштита медијског плурализма“).

Дакле, законски текст на изричит начин, који не оставља простора за другачије интерпретације, заштиту медијског плурализма поверава у надлежност двама телима, и то министарству за послове јавног информисања и регулаторном телу за електронске медије. Чланом 45. овог закона наводе се услови под којима је недозвољено обједињавање управљачких или оснивачких права у медијима, а у циљу да се превенира настанак или јачање претежног утицаја у области јавног информисања. Међутим, на овом месту је потребно истаћи да таква трансакција не мора *ipso facto* да подразумева и испуњеност услова прописаних Законом о заштити конкуренције који су неопходни за постојање обавезе пријаве концентрације.

Надлежност Комисије за заштиту конкуренције

За разлику од концепта медијског плурализма, како је то предочено у претходном тексту, Закон о заштити конкуренције дефинише концентрацију учесника на тржишту на другачији начин. Чланом 17. овог закона одређено је да концентрација учесника на тржишту настаје у случају:

- спајања и других статусних промена у којима долази до припајања учесника на тржишту у смислу закона којим се уређује положај привредних друштава;
- стицања од стране једног или више учесника на тржишту, непосредне или посредне контроле над другим учесником на тржишту или више учесника на тржишту, или делом, односно деловима других учесника на тржишту, који могу представљати самосталну пословну целину;
- заједничког улагања од стране два или више учесника на тржишту у циљу стварања новог учесника на тржишту или стицања заједничке контроле.

На овом месту би ваљало истаћи да контрола над учесником на тржишту, у смислу овог закона, представља могућност одлучујућег утицаја на вођење послова другог или других учесника на тржишту (члан 5. став 2. Закона о заштити конкуренције).

Појму концентрације, на начин на који је он утврђен словом Закона о заштити конкуренције, придружена је претпоставка дозвољености (за разлику од медијске концентрације), и у том смислу се јасно изјашњава члан 19. овог закона који предвиђа да су концентрације учесника на тржишту дозвољене, осим ако би значајно ограничиле, нарушиле или спречиле конкуренцију на тржишту Републике Србије или његовом делу, а нарочито ако би то ограничавање, нарушавање или спречавање било резултат стварања или јачања доминантног положаја. Оно што је сасвим извесно јесте да Комисија испитује концентрације и цени њихову дозвољеност у односу на критеријуме прописане чл. 19. Закона. Примарни циљ испитивања концентрација је заштита конкуренције на тржишту а не заштита медијског плурализма.

Поступак испитивања концентрације од стране Комисије покреће се, подношењем пријаве концентрације од стране учесника концентрације. Обавеза пријаве постоји када се стекну услови прописани чланом 61. Закона. Наиме, концентрација мора бити пријављена Комисији у случају да је укупан годишњи приход свих учесника у концентрацији остварен на светском тржишту у претходној обрачунској години већи од 100 милиона евра, с тим што најмање један учесник у концентрацији на тржишту Републике Србије има приход већи од десет милиона евра, односно да је укупан годишњи приход најмање два учесника у концентрацији остварен на тржишту Републике Србије већи од 20 милиона евра у претходној обрачунској години, с тим што најмање два учесника у концентрацији на тржишту Републике Србије имају приход већи од по милион евра у истом периоду.

Испитивање концентрације Комисија може спровести и *ex officio*, ако и када су испуњени услови прописани одредбом чл. 62. Закона, односно, уколико по сазнању за спроведену концентрацију утврди да заједнички тржишни удео учесника у концентрацији на тржишту Републике Србије износи најмање 40%, односно ако основано претпостави да концентрација не испуњава услове дозвољености из члана 19. Закона о заштити конкуренције, као и у случају друге концентрације која није одобрена у складу са овим законом.

Из претходног недвосмислено произлази да је покретање поступка испитивања концентрације (који је управни по својој природи) регулисано Законом тако да Комисије нема дискрециона овлашћења у том погледу. Такође, на основу свега наведеног, јасно је да није и да не може свака концентрација, односно стицање или промена контроле у медијима, или било ком другом учеснику на тржишту, бити предмет оцене Комисије за заштиту конкуренције (ако нису испуњени услови из чл. 61. Закона у погледу финансијских прагова).

Закон и остали прописи заштите конкуренције, примењују се у свим економским секторима и делатностима без изузетка, значи укључујући и све врсте медија (електронски и штампани, као и у ИСТ сектору). У случајевима када се одређена трансакција квалификује као концентрација учесника на тржишту и када постоји обавеза пријаве исте, Комисија оцењује њену дозвољеност, као што је напред наведено.

За оцену ефеката сваке концентрације, па тако и оне које настају у сектору медија, важно је утврдити власничку структуру и њене промене. Међутим, као што је претходно у тексту већ образложено, питање (транспарентности) власништва¹⁴, тачније контролног/одлучујућег утицаја на вођење послова другог или других учесника на тржишту, цени се „у смислу овог закона (о заштити конкуренције)“, и првенствено због оцене тржишне снаге одређеног учесника на тржишту. Иако свакако постоје додирне тачке интересовања, у поступку пред Комисијом, медијски плурализам и његова заштита нису предмет разматрања. Штавише, с обзиром да медијски плурализам није критеријум који Комисију опредељује приликом оцене дозвољености концентрације, у пракси може да се деси ситуација у којој ће о дозвољености одређеног спајања/обједињавања/концентрацији, истовремено одлучивати и Регулатор и Комисија, с тим да исходи, тачније одлуке, могу бити различите.

Статистички преглед концентрација у области медија¹⁵

У претходне три године, Комисија је одлучивала о следећим концентрацијама из области медија.

У 2014. години, било је 7 концентрација у области медија, и то:

- Slovenia Broadband S.a.r.l., Велико Војводство Луксембург / United Media Production d.o.o. Beograd, Република Србија;
- United Media S.à.r.l., Велико Војводство Луксембург / Orlando Klinci d.o.o. Република Хрватска;
- Slovenia Broadband S.a.r.l., Велико Војводство Луксембург / AD Broadband Montenegro Црна Гора;
- МЕДИА ГРУП УКРАЈИНА доо / АСПЕРА 2011, Украјина (SCM Група) (сектор земаљске телевизије у Украјини);
- United Media S.a.r.l., Grand Slam Group d.o.o. Beograd, Александар Поповић/Grand Production d.o.o. Beograd;
- Slovenia Broadband S.a.r.l. преко DOO KNIGHT DEVELOPEMENT SUPPORT PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU TRGOVINU I USLUGE NOVI SAD/DRUŠTVO ZA TELEKOMUNIKACIJU JET TV D.O.O. ŠABAC и

¹⁴ О овлашћењима Комисије и проблемима по овом питању, било је речи на стр. 3 овог Извештаја.

¹⁵ Стање на дан 08.12.2016.год.

- Adria Bidco B.V. Холандија / Slovenia Broadband S.a.r.l., Велико Војводство Луксембург.

У 2015. години, биле су 3 концентрације у области медија и то:

- Ringier Axel Springer d.o.o. Београд, Република Србија / New Digital d.o.o. Београд-Стари Град, Република Србија;
- Axel Springer Schweiz AG, Швајцарска / Ringier AG, Швајцарска (заједничко улагање у циљу стварања новог учесника на тржишту);
- Axel Springer SE, СР Немачка / Циљно пословање друштва VIMN Germany GmbH, које преноси на Thads.media vermaktung gmbh, СР Немачка и
- ANTENNA STREAM T.V. LIMITED/LAKE BADE HOLDINGS LIMITED (посредно В92).

У 2016. години није било концентрација у области медија.

Сви поступци су окончани издавањем одобрења за спровођење концентрације у законском року у складу са чл. 65. Закона. Све одлуке су објављене на званичној интернет страни Комисије (www.kzk.gov.rs).

У поступку покренутом по службеној дужности испитивања концентрације која није одобрена у складу са Законом о заштити конкуренције, а која је према основаној претпоставци, настала стицањем контроле од стране друштва ООО EAST MEDIA GROUP из Руске Федерације, куповином 50% власничких удела у основном капиталу друштва „Политика новине и магацини (ПНМ)“ д.о.о. Београд, донет је Закључак о прекиду поступка број: 6/0-03-29/2015-40 од 25. марта 2015. године, до одлуке о претходном питању. Комисија сматра претходним питањем у смислу ЗУП-а, питање валидности, односно могуће ништавости предметног уговора о купопродаји удела. Следствено, Комисија је релевантну документацију која се односи на претходно питање упутила Државном правобранилаштву, као надлежном, ради оцене претходног питања са аспекта Закона о правобранилаштву. До данашњег дана Комисија није примила одговор од Државног правобранилаштва.

Активности Комисије у вези са стратегијом развоја медијске услуге

На позив Регулаторног тела за електронске медије, Комисија је априла 2015. године одредила свог представника у Радној групи за утврђивање Предлога стратегије развоја медијске услуге радија и аудио-визуелних медијских услуга у Републици Србији. Учешће у Радној групи Комисија је реализовала давањем коментара и мишљења на Предлог Стратегије (07.10.2015.), као и учешћем на јавној расправи (10.12.2015.) и давањем коментара на текст Акционог плана за примену стратегије развоја медијске услуге радија и аудио-визуелних медијских услуга у Републици Србији (15.12.2015.).

Комисија је у више наврата наглашавала да достављени документ разматра искључиво из визуре примене Закона о заштити конкуренције и у складу са надлежностима које су јој тим законом поверене, тако да је за одређене активности, предвиђене предметном стратегијом, указивала на обавезу усаглашавања и са одредбама Закона о заштити конкуренције. Комисија је изнела ставове и мишљења која су претходно у овом Извештају изнета, па их стога неће понављати.

Међутим, Комисија је том приликом указала и на следеће. Регулатор је навео да ће подстицати удруживање више локалних пружалаца медијске услуге, ради заједничке производње и дистрибуције медијских садржаја - заједничко коришћење једне радио фреквенције од стране више пружалаца медијске услуге (тајм шеринг). Комисија је скренула пажњу да овакав вид удруживања може да представља облик хоризонталне сарадње/споразума из члана 10. Закона, који у случају испуњења одређених законских услова подлеже обавези подношења захтева за појединачно изузеће споразума од забране.

Комисија је издала посебно мишљење на нека решења у поменутој стратегији, а која се првенствено тичу навода да ће „Регулатор утврдити оптималан број пружалаца медијске услуге, а све у циљу стварања таквог окружења у коме ће постојати значајан број различитих извора информацији и у коме ће бити обезбеђена разноврсност програмских садржаја“.¹⁶

Анализа медијског тржишта

Члан 22. Закона о електронским медијима, који се односи на делокруг рада Регулаторног тела за електронске медије, предвиђа да управо Регулатор врши анализе релевантног медијског тржишта, у сарадњи са телом надлежним за заштиту конкуренције, а у складу са методологијом прописаном актом који доноси Регулатор. Комисија за заштиту конкуренције одржала је низ састанака са Регулаторним телом за електронске медије у поводу израде Одлуке о утврђивању методологије анализе релевантног медијског тржишта. У том смислу, Комисија је узела активно учешће те понудила низ конструктивних предлога методолошког приступа, по узору на оне које користи у властитим анализама тржишта. Управо је такво ангажовање Комисије умногоме допринело свеобухватнијем приступу у изради ваљане методолошке матрице.

Комисија за заштиту конкуренције потписала је са Регулаторним телом за електронске медије протокол о сарадњи јуна 2013. године.

Секторске анализе

¹⁶ По потреби, Комисија ће накнадно доставити предметно мишљење.

Одредбом члана 47. Закона о заштити конкуренције прописано је да Комисија може спровести секторску анализу у одређеној грани привреде или у вези одређених категорија споразума, „у случајевима када кретање цена или друге околности указују на могућност ограничавања, нарушавања или спречавања конкуренције“. Имајући у виду доступне изворе података, и то првенствено: преглед пријављених концентрација у циљној области; преглед иницијатива за испитивање повреда конкуренције и поступака у циљној области у претходном периоду, као и информације објављене у средствима јавног информисања (Политика, Вечерње новости, РТС, Б92 итд) нарочито у погледу кретање цена, Комисија није закључила да су се стекли законски услови за спровођење секторске анализе у области медија.

IV квартал 2017

Комисија за заштиту конкуренције и Савет Регулаторног тела за електронске медије потписали су Споразум о сарадњи две институције. Реализација овог споразума отвара могућност интензивније сарадње између Комисије, као самосталне и независне организације која врши јавна овлашћења у складу са Законом о заштити конкуренције и РЕМ-а, као самосталне и независне регулаторне организације која врши јавна овлашћења у складу са одредбама Закона о електронским медијима, а у циљу заштите јавног интереса и јачања интегритета ових тела.

Споразумом је предвиђена континуирана размена информација и података као и усаглашавање ставова о питањима од заједничког интереса, као и заједничко учење у активностима које доприносе афирмацији политика које спроводе Комисија и РЕМ.

3.5.2.14. Израда и потписивање споразума о сарадњи између Републичког јавног тужилаштва, Министарства унутрашњих послова и репрезентативних удружења новинара (контакт тачке, информисање о догађајима који немају обележја кривичног дела, идентификација проблема, итд.). (I-II квартал 2016. године)

Активност се успешно реализује. Иницијални састанак одржан је 22. октобра 2015. Идентификовани су неопходни кораци за спровођење мера. Сходно томе, 12. новембра 2015. године, одржан је састанак између представника Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва и представника новинарских удружења и медијских организација. Меморандум је припремљен и достављен за коментаре.

Након прибављања писмених коментара и предлога удружења новинара, представници Републичког јавног тужилаштва израдили су нацрт Споразума о сарадњи и мерама за подизање нивоа безбедности новинара. Овај нацрт презентован је дана 29.12.2015. године, када је одржан други састанак представника Републичког јавног тужилаштва, Министарства унутрашњих послова и репрезентативних удружења новинара, као и Министарства културе и информисања.

Поред наведеног, а у циљу повећања ефикасности поступања јавних тужилаштава у кривичним поступцима против учинилаца кривичних дела извршених на штету новинара, дана 22.12.2015. године Републички јавни тужилац издала је Упутство којим је одређено да се у апелационим, вишим и основним јавним тужилаштвима воде посебне евиденције у односу на кривична дела учињена на штету лица која обављају послове од јавног значаја у области информисања, у вези са пословима које обављају и напади на интернет странице медија, у којим предметима је прописано хитно поступање.

Удружења новинара, Министарство унутрашњих послова и Републичко јавно тужилаштво су током трећег квартала 2016 године наставили сарадњу на изради предлога Споразума о сарадњи и мерама за подизање нивоа безбедности новинара, путем размене нацрта предлога, као и консултацијама ради постизања консензуса око појединих одредби текста Споразума. У току септембра одржан је састанак између представника новинарских удружења и наведених државних органа ради коначног усаглашавања текста предлога Споразума и договора око датума потписивања.

Дана 08.12.2016. године одржан је састанак представника Републичког јавног тужилаштва, Министарства унутрашњих послова, удружења новинара и медијских асоцијација на коме је разматран текст последње верзије нацрта Споразума о сарадњи и мерама за подизање нивоа безбедности новинара. На састанку су изнети предлози за појашњење појединих одредби нацрта Споразума, који су прихваћени од стране свих страна потписница.

Републичко јавно тужилаштво, Министарство унутрашњих послова, Удружење новинара Србије, Независно удружење новинара Србије, Удружење новинара Војводине, Асоцијација независних електронских медија, Асоцијација медија и Асоцијација онлајн медија потписали су дана 26.12.2016. године **Споразум о сарадњи и мерама за подизање нивоа безбедности новинара**, док је Независно друштво новинара Војводине дало сагласност на финални текст Споразума и истом приступило на првом састанку сталне радне групе одржаном 18.01.2017. године.

На **првом састанку сталне радне групе** успостављен је механизам сарадње између страна потписница одређивањем контакт тачака за сталну комуникацију између наведених државних институција и новинарских удружења и медијских асоцијација у случајевима извршења кривичних дела на штету новинара, а након тога одређени су и чланови подгрупе за анализу одредаба Кривичног законика и поступања надлежних органа, у циљу оцене потребе за изменама и допунама овог законика и припремати препоруке за поступање надлежним институцијама, као и подгрупе за анализу досадашњег начина комуникације и степена отворености надлежних институција према медијима.

На састанку представника Републичког јавног тужилаштва и Независног удружења новинара Србије одржаном 06.03.2017. године **извршено је поређење података заведених у евиденцијама јавних тужилаштава о кривичним пријавама и кривичним поступцима у вези са кривичним делима извршеним на штету новинара** са подацима које поседује НУНС, а како је то предвиђено тачком 4 споразума. **На другом састанку сталне радне групе** одржаном 15.03.2017. године изнете су активности Републичког јавног тужилаштва на спровођењу споразума, разматрано је функционисање успостављеног механизма сарадње и договорене даље активности на реализацији споразума.

Дана 16.03.2017. представници Републичког јавног тужилаштва, у оквиру **ТАИЕКС експертске мисије о кривично-правној заштити новинара**, одржали су састанак са експертима у погледу поступања јавних тужилаштава у поступцима у којима се новинари јављају у својству оштећених, потребе за изменама законодавног оквира и спровођењу потписаног споразума.

Потребно је истаћи и да је Републичко јавно тужилаштво у оквиру планирања активности прописаних споразумом обавило разговоре са представницима Мисије ОЕБС у Србији, који су исказали спремност да подрже спровођење споразума у погледу анализе кривично-правне заштите новинара и обезбеђивање података неопходних за подизање нивоа заштите и утврђивање ризика угрожености новинара и других медијских актера; едукације новинара и власника медија о могућностима кривичноправне заштите и основама информационе безбедности, као и обуке за припаднике тужилаштва и полиције са циљем бољег разумевања проблематике и ефикасније поступања у случајевима када је безбедност новинара угрожена, као и пружање експертске помоћи. Овај предлог разматран је на другом састанку сталне радне групе.

Дана 06.06.2017. године одржан је **трећи састанак сталне радне групе**. На састанку је разматрана досадашња сарадња контакт тачака одређених у складу са споразумом. Такође, договорене су даље активности на реализацији споразума, и то израда билтена о поступању по предметима кривичних дела извршених на штету новинара, као и сачињавање предлога Правилника о раду сталне радне групе. Представник Мисије ОЕБС у Србији, који је присуствовао састанку, изразио је спремност мисије да пружи подршку реализацији споразума, у складу са раније изнетим предлогом који је од стране чланова сталне радне групе прихваћен на другом састанку овог тела. Сходно договореним активностима, **Републичко јавно тужилаштво доставило је дана 23.06.2017. године свим члановима сталне радне групе билтен - Обавештење о поступању јавних тужилаштава у вези са кривичним делима извршеним на штету новинара у 2017. години.**

Дана 18.07.2017. године одржан је **четврти састанак сталне радне групе**. На састанку је разматрана досадашња сарадња контакт тачака и договорене су даље активности на реализацији споразума. Републичко јавно тужилаштво је у циљу ефикасније сарадње

одредило **секундарне и терцијалне контакт тачке за подручје сваког апелационог јавног тужилаштва** и о томе дана 27.07.2017. године обавестило чланове Сталне радне групе.

Такође, дана 27.07.2017. године Републичко јавно тужилаштво доставило је свим члановима сталне радне групе **билтен - Обавештење о поступању јавних тужилаштава у вези са кривичним делима извршеним на штету новинара у 2016. и 2017. години.**

Такође, представници Републичког јавног тужилаштва одржали су 15.09.2017. године састанак са представницима Мисије ОЕБС у Србији. Том приликом договорено је да се до краја године одрже два консултативна састанка представника МУП РС, новинских удружења, медијских асоцијација, Врховног касационог суда и јавног тужилаштва. Циљ округлог стола је дефинисање потреба, као и разматрање евентуалних потешкоћа у спровођењу споразума и дефинисање начина за њихово превазилажење. Поред тога, договорено је да од почетка 2018. године започне одржавање обука прописаних споразумом, а у складу са закључцима са конултативних састанака.

Представници Одељења за медије Мисије ОЕБС обавестили су присутне да се завршетак истраживања о ефикасности кривичноправне заштите новинара очекује крајем октобра. У том циљу, Републичко јавно тужилаштво одредило је заменике апелационих јавних тужилаца са којима ће истраживачи обавити разговоре и доставило је статистичке податке неопходне за спровођење истраживања.

Републичко јавно тужилаштво доставило је 11.10.2017. и 29.12.2017. године свим члановима сталне радне групе билтен - обавештење о поступању јавних тужилаштава у вези са кривичним делима извршеним на штету новинара у 2016. и 2017. години.

Дана 17.10.2017. одржан је пети састанак Сталне радне групе, који је настављен 25.10.2017. године. На састанцима је договорена израда нацрта Пословника о раду Сталне радне групе, разматрано је питање хитности у поступању државних органа у случајевима претњи/напада на новинаре, одређен је заменик тужиоца и тужилачки помоћник који ће помоћи у изради инфографика о кривичном поступку и кривичноправној заштити.

Дописом Независног удружења новинара Србије, Независног друштва новинара Војводине и Асоцијације независних електронских медија од 24.11.2017. године упућеним Републичком јавном тужилаштву условљено је даље учешће представника наведених удружења у раду Сталне радне групе испуњењем одређених захтева. Имајући у виду да је позитивним законским прописима Републике Србије експлицитно забрањен утицај на рад јавног тужилаштва, при чему су посебно наведена и средства јавног информисања, као извор недозвољеног притиска, Републичко јавно тужилаштво је 06.12.2017. године заказало

састанак Сталне радне групе ради разматрања оваквог става дела удружења, али непристајући на испуњавање постављених услова. Наведеном састанку присуствовали су представници Републичког јавног тужилаштва, Министарства унутрашњих послова и Удружења новинара Србије, као и у својству посматрача представник Мисије ОЕБС у Србији и Комисије за истраживање убистава новинара. Састанку је у једном делу присуствовала и Републички јавни тужилац која је поновила решеност јавног тужилаштва да, у оквиру законом предвиђених могућности, предузме све мере ради подизања нивоа безбедности новинара у Републици Србији. На састанку је разматрано поступање јавног тужилаштва у једном од кривичних поступака за који постоји посебно интересовање удружења, а у ком се као оштећени јављају новинари.

У организацији Мисије ОЕБС у Србији, дана 18.12.2017. године одржане се консултације о безбедности новинара – међународни и домаћи стандарди и процедуре. Консултацијама је присуствовао програмски експерт УНЕСКО, Одељења за слободу изражавања и развој медија, представници новинских удружења, асоцијација медија, Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва, Посебног тужилаштва за високотехнолошки криминал, као и заменици апелационих јавних тужилаца у Београду, Новом Саду, Нишу и Крагујевцу одређени као контакт особе за спровођење споразума.

Представник Републичког јавног тужилаштва, члан Сталне радне групе формиране на основу Споразума о сарадњи и мерама за подизање нивоа безбедности новинара, присуствовао је дана 18.01. и 19.01.2018. године састанцима са представницима Европске федерације новинара, Медијске организације југоисточне Европе (SEEMO) и Међународног института за штампу (ИП) у оквиру мисије за утврђивање чињеница о слободи медија и новинарским правима у Србији. На овим састанцима чланови мисије упознати са законодавним оквиром у области заштите новинара, предузетим активностима јавних тужилаштава у циљу спровођења споразума, те поступању и резултатима у предметима из ове области.

Поред тога, дана 22.02.2018. године, представници Републичког јавног тужилаштва одржали су састанак са представницима Мисије ОЕБС-а у Србији. На састанку су презентовани неки од закључака анализе у вези са кривично-правном заштитом новинара, договорен је план обука предвиђених споразумом и теме које је потребно посебно размотрити. С тим у вези, од стране представника Мисије ОЕБС-а предузете се организационе припреме тренинга за новинаре и друге представнике медија на тему материјалних, процесних, организационих и практичних аспеката кривично-правне заштите безбедности новинара, чије се одржавање планира за мај. Очекује се израда нацрта агенде тренинга за јавне тужиоце, судије и полицијске службенике.

3.5.2.15. Израдити Стратегију комуникације Министарства унутрашњих послова са медијима у циљу дефинисања односа, начина и обима комуникације. (III-IV квартал 2016. године.)

Активност није реализована. Стратегија комуникације Министарства унутрашњих послова Републике Србије са медијима донета је 2012. године и важећа је до краја 2016. године. Израђен је нацрт Стратегије комуникације. Процес прикупљања мишљења унутар Министарства је у току. Након прибављеног мишљења Секретаријата Министарства и Сектора за међународну сарадњу, европске послове и планирање, у току је рад на допуни Нацрта Стратегије и израда Акционог плана.

Према извештају за први квартал 2018, у току је рад на допуни Нацрта Стратегије и израда Акционог плана. У склопу активности везаних за Стратегију комуникације новембра 2017. године, представници Одељења за медије и комуникације били су у студијској посети Министарству унутрашњих послова Аустрије у циљу размене искустава и унапређења рада у области комуникација.

3.5.2.16. Измена и допуна Етичког кодексa и Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца у делу који се односи на одговорност јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца за неовлашћено саопштавање медијима информација о текућим или планираним кривичним истрагама. (I-II квартал 2016. године)

Активност није реализована. Формирана је заједничка радна група, коју чине представници Државног већа тужилаца и Републичког јавног тужилаштва, са задатком да припреми нацрт амандмана на Етички кодекс и Правилник о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца у делу који се односи на одговорност јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца за неовлашћено саопштавање медијима информација о текућим или планираним кривичним истрагама. Рад на изменама је у току. Имајући у виду да су дана 05.04.2016. године на дужност ступили нови изабрани чланови Државног већа тужилаца, дошло је до измене састава формиране радне групе. Након упознавања са до сада предузетим активностима, радна група је наставила рад на измени ових подзаконских аката.

Републичко јавно тужилаштво је спровело анализу законодавног оквира у погледу кривичне, дисциплинске и друге одговорности у вези са неовлашћеним саопштавањем информација. На основу спроведене анализе, током јуна 2016. године Министарству правде упућена је иницијатива за измену одредаба Закона о јавном тужилаштву у делу који се односи на дисциплинску одговорност јавног тужиоца и заменика јавног тужиоца.

У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“, страни експерти врше анализу Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца. Дана 12.12.2016. године одржан је састанак представника Државног већа тужилаца и дисциплинских органа са страним експертима, на коме је финализован текст извештаја који сачињавају страни експерти. Државно веће тужилаца узеће у даљем раду у обзир препоруке наведеног извештаја.

Основана је и почела са радом радна група за анализу препорука из извештаја достављених у оквиру пројекта, укључујући и препоруке из извештаја о дисциплинској одговорности и дисциплинском поступку. Такође, у јуну 2017. године, реализована је експертска мисија за стратешко планирање, која је, у сарадњи са представницима ДВТ израдила нацрт оперативног плана за остваривање стратешких циљева ДВТ, укључујући и прецизирање активности, рокова и одговорних лица за реализацију измена и допуна Правилника о дисциплинском поступку и дисциплинској одговорности јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца. У оквиру ИПА 2013 пројекта: „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца“, у извештајном периоду финализован је **извештај о Етичком кодексу**, који ће такође бити предмет анализе радне група за анализу препорука из извештаја достављених у оквиру пројекта, у делу који се односи на дисциплински одговорност и дисциплински поступак. У IV кварталу 2017, у оквиру ИПА, након одржаних радионица у центрима апелационих подручја, Државном већу тужилаца достављен је коначни извештај о Етичком кодексу.

3.5.2.17. Измена и допуна Закона о полицији којим би неовлашћено давање изјава било предвиђено као тешка повреда службене дужности.

(веза са Поглављем 24) (I квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Неовлашћено давање изјава је прописано као тешка повреда службене дужности чланом 207. став 1. тачка 19) Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 6/16), односно тачно гласи: „самоиницијативно иступање полицијских службеника и осталих запослених у јавности и средствима јавног информисања у вези с радом, које је изазвало или би могло да изазове штетне последице по углед Министарства“.

3.5.2.18. Измена и допуна Кодекса полицијске етике и Закона о унутрашњим пословима у делу који се односи на одговорност полицијских службеника за неовлашћено саопштавање медијима информација о текућим или планираним кривичним истрагама. (веза са Поглављем 24) (II -III квартал 2016. године.)

Активност је у потпуности реализована. Одговорност за неовлашћено давање изјава у најширем смислу је прописано као тешка повреда службене дужности чланом 207. став 1.

тачка 19) Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 6/16), па би ту могло да се подведе и неовлашћено давање изјава, односно информација медијима о текућим и планираним истрагама, а такође је прописана и кривична одговорност у појединим кривичним делима КЗ РС.

Влада је 3. марта 2017. године, на предлог Министарства унутрашњих послова, донела **Кодекс полицијске етике**. Кодекс је објављен у Службеном гласнику РС, број 17 од 6. марта 2017. године. У члану 7. Кодекса полицијске етике („Службени гласник РС“, број 17/17), под називом „Заштита службених података“ прописано је да полицијски службеници не откривају и не користе неовлашћено податке до којих су дошли у служби или поводом вршења службе, а нарочито оне који би могли угрозити ток законитог поступка, односно права трећих лица. Чланом 12. Кодекса прописано је да понашање супротно одредбама Кодекса представља понашање које штети угледу Министарства и полицијске професије.

3.5.2.19. Измена и допуна подзаконских аката којима се уређује процедура тајности и заштите планирања и вођења кривичних истрага у циљу унапређења тајности и заштите полицијских процедура за планирање и реализовање кривичних истрага. (I квартал 2017. године)

Активност није реализована. На нивоу Министарства формирана је радна група за израду предлога подзаконског акта у вези усклађивања **Обавезне инструкције о оперативном раду полиције и Упутства о евидентирању, класификацији и праћењу активности организованих криминалних група у Републици Србији** са Законом о полицији и другим важећим законским прописима, која ради на изради наведеног подзаконског акта. Израда Обавезне инструкције је у завршној фази. Што се тиче Упутства о евидентирању, класификацији и праћењу активности организованих криминалних група у Републици Србији, Радна група ради на изради овог акта.

Крајем децембра 2016. године завршен је рад Радне групе за израду предлога подзаконског акта у вези усклађивања Обавезне инструкције о оперативном раду полиције са Законом о полицији и другим важећим законским прописима израдом новог усаглашеног акта Обавезне инструкције. Након тога, у финалној фази усаглашавања, у складу са одлуком Дирекције полиције, извршене су измене теста Обавезне инструкције од стране Радне групе за усклађивање правног оквира потребама Полицијско обавештајног модела. Нови текст Обавезне инструкције улази у наредну фазу интерне процедуре одобрења достављањем Секретаријату министарства - Нормативно правним пословима на мишљење.

Тренутно се у Министарству унутрашњих послова примењује Обавезна инструкција о оперативном раду полиције, која је ступила на снагу 01.03.2011. године и која уређује криминалистичко оперативно поступање и процедуре у извршењу полицијских послова из надлежности Дирекције полиције. Такође, њоме је регулисан рад на спровођењу

криминалистичких истрага на нивоу Министарства унутрашњих послова. Прикупљени подаци се обрађују, сладиште или размењују на основу Базе података која чини систем за криминалистичку анализу, као безбедну платформу за размену информација. Овакав начин рада доприноси рационализацији употребе материјално-техничких и људских ресурса, јер се тим путем смањује ризик од преклапања и паралелног вођења криминалистичких истрага. Чека се усвајање на Народној скупштини-доношење Закона о изменама и допунама Закона о полицији.

Према извештају за **први квартал 2018**, интензивно се ради на усаглашавању текстова оба акта са Законом о изменама и допунама Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 24/18).

3.5.2.20. Донети подзаконски акт којим се утврђују процедуре давања саопштења полицијских службеника за медије. (I квартал 2017. Године)

Активност није реализована Израда подзаконског акта којим се утврђују процедуре давања саопштења полицијских службеника за медије је у току. Написан је први драфт предметног акта. Даљи рад на завршетку и усвајању истог је у току.

3.5.2.21. Спровођење обуке за јавне тужиоце, заменике јавних тужилаца, полицијске службенике, и репрезентативна удружења новинара у погледу:

-спречавања цурења информација о текућим или планираним кривичним истрагама;

-спречавања цурења осетљивих података о жртвама, деци итд.

(Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. Семинари о примени етичког кодекса за судије и тужиоце се редовно одржавају у оквиру програма сталне и почетне обуке (до новембра 2015. године одржано је 12 семинара за преко 250 учесника).

Од новембра 2015. године одржано је 6 једнодневних радионица, 3 за судијску (учесници судије са подручја београдске, новосадске и крагујевачке апелације) и 3 за тужилачку етику (учесници тужиоци са подручја београдске, новосадске и крагујевачке апелације). До јула је планирана још по једна обука за судије и јавне тужиоце (нишка апелација).

Такође у јулу 2016. је одржана још једна дводневна радионица (први дан судијска и други дан тужилачка етика, за полазнике 5. генерације ПА) – почетна обука. Ова обука је спроведена за укупно 204 учесника. У току је израда плана реализације обука у области етике за 2017. годину. Планирано је 10 дана обуке; од тога по 4 за судије и јавне тужиоце, једна за сваку апелацију, и дводневна обука за полазнике почетне обуке (један дан посвећен судијског а други тужилачкој етици).

У Београду је 20. јуна 2017. године Београд организована конференција за представнике тужилаштва са подручја целе Србије, представнике полиције, медија и здравствених институција. Такође је представљен приручник за портпароле тужилаштва и медије „Спречавање цурења информација у циљу квалитетнијег извештавања јавности у кривичним предметима“. Конференција је имала 100 учесника.

Одељење за односе са јавношћу Републичког јавног тужилаштва и Државно веће тужилаца, уз подршку ГИЗ пројекта, Министарства Правде и уз учешће представника медија израдило је приручник – „Водич за комуникацију између тужилаштва, медија и јавности“ са препорукама за конкретно деловање, како особа задужених за односе са медијима из тужилаштва, тако и медија који се баве извештавањем о раду тужилаштва. Наведени приручник садржи посебан осврт на цурење информација, као и конкретне препоруке за бољу сарадњу, објашење института и начина рада тужилаштва, али и правила за ПР лица у циљу што боље сарадње са медијима. Промоција приручника одржана је 15.02.2016. године уз присуство представника тужилаштва и медија.

Током 2016. године одржано је 12 обука у три тренинг модула на тему спровођења Комуникационе стратегије, медијских вештина и кризног ПР. Обукама за сваки тренинг модул присуствовало је по 120 представника јавног тужилаштва.

Такође, Републичко јавно тужилаштво је уз подршку ИПА 2012 пројекта „Унапређење ефикасности правосуђа“ у сарадњи са Правосудном академијом, Државним већем тужилаца и Радио телевизијом Србије, као представником медија, у новембру и децембру 2016. године, одржало четири конференције на тему „Спречавање цурења информација у циљу подизања квалитета тужилачке истраге и професионализације пласирања информација у јавност“ за представнике тужилаштва, медија, полиције и здравствених установа. Конференције су одржане 20.11.2016. године у Београду, 02.12.2016. године у Нишу, 09.12.2016. године у Новом Саду и 16.12.2016. године у Крагујевцу. На наведеним конференцијама учествовало је око 250 представника тужилаштва, свих релевантних медија, представници полиције и здравствених установа, а расправљало се о проблемима цурења информација и начинима за спречавање ове појаве. Такође, усвојени су заједнички закључци и дате препоруке о међусобним одосима, како би се спречило цурење информација, указано је на потребу заједничких обука, нарочито у овој области сарадње између свих релевантних учесника у ланцу пружања и преношења информација.

Резултати претходних конференција током четвртог квартала 2016. године анализирани су на петој завршној конференцији, одржаној 20.06.2017. године у Београду. На тој конференцији представљен је и приручник „Извештавање о кривичним поступцима и спречавање цурења информација“ у коме су изнете препоруке и конкретни предлози о даљим корацима које је потребно предузети у циљу спречавања цурења информација.

Поред тога, током 2017. године, у сарадњи са Правосудном академијом, одржано је осам радионица за представнике јавног тужилаштва за стицање напредних комуникационих вештина. На овим радионицама посебна пажња придата је Закону о спречавању насиља у породици који је почео да се примењује 01.06.2017. године. С тим у вези, организоване су сесије о начину извештавања о кривичним поступцима из ове области, с посебним освртом на заштиту жртава и заштиту деце приликом саопштавања информација.

Сходно Годишњем програму обуке Правосудне академије за област односа са јавношћу и комуникације, дана 26. јануара 2018. године, одржана је обука заменика јавних тужилаца под називом „Основне комуникацијске вештине“ везана за имплементацију Комуникационе стратегије у јавним тужилаштвима. Теме обуке биле су дефинисање и преношење поруке и стратешка комуникација јавних тужилаштава, са посебним освртом на цурење информација.

3.5.2.22. Потпуна деполитизација састава Управног одбора и Програмског одбора Радио-телевизије Србије и Радио-телевизије Војводине. (Континуирано)

Активност се успешно реализује.

* Програмски савет РТС је тачан назив

Законом о јавним медијским сервисима прописано је да чланове Програмског савета РТС-а бира Управни одбор РТС-а, на предлог одбора Народне скупштине надлежног за област јавног информисања. Надлежни одбор Народне скупштине за област јавног информисања предлаже управном одбору листу од 30 кандидата за чланове Програмског савета која одражава територијалну, националну, верску, полну и другу структуру становништва.

Листа кандидата из става 3. овог члана утврђује се на основу јавног конкурса за избор чланова Програмског савета. Надлежни одбор скупштине за област јавног информисања утврђује листу свих пријављених кандидата који испуњавају услове из члана 28. ст. 2. и 3. овог закона, у року од 30 дана од дана расписивања конкурса. Правила о спровођењу конкурса из става 5. овог члана, прописују се актом скупштине.

Како би се ова надлежност Одбора за културу и информисање Народне скупштине спровела у складу са законом, Народна скупштина је 8. децембра 2014. године, донела Одлуку о правилима о спровођењу јавног конкурса за избор кандидата за чланове Програмског савета Јавне медијске установе „Радио-телевизија Србије“.

У складу са тачком 2. Одлуке, а на основу члана 29. став 3. Закона о јавним медијским сервисима и члана 60. Пословника Народне скупштине, надлежни одбор усвојио је текст јавног конкурса на 34. седници Одбора, одржаној 25. новембра 2015. године.

Јавни конкурс за избор кандидата за чланове Програмског савета РТС-а расписан је и објављен 2. децембра 2015. године у „Службеном гласнику РС“ и на интернет страници Народне скупштине, а 3. децембра 2015. године у дневном листу „Политика“. Рок за подношење пријава истекао је 18. децембра 2015. године.

Одбор је на 40. седници, одржаној 28. децембра 2015. године утврдио листу свих пријављених кандидата који испуњавају услове јавног конкурса за избор кандидата за чланове Програмског савета Јавне медијске установе Радио - телевизија Србије.

Одбор је констатовао да постоје одређени недостаци у појединим пријавама коју су кандидати доставили и оставио је кандидатима додатни рок да уреде своје пријаве од 7 радних дана, који је истекао 11. јануара 2016. године.

Одбор је обавио разговор са кандидатима који испуњавају услове јавног конкурса на 40. седници, одржаној 22. јануара 2016. године.

У међувремену су расписани ванредни парламентарни избори, конституисан је нови сазив Народне скупштине, а затим је изабран и нови састав Одбора за културу и информисање.

У складу са чланом 29. став 6. Закона и тачке 7. Одлуке, Одбор је на седници одржаној 28. децембра 2015. године, односно 9. септембра 2016. године, утврдио Листу свих пријављених кандидата који испуњавају услове јавног конкурса. Одбор је на седници, одржаној 22. јануара 2016. године, односно 6. фебруара 2017. године, у складу са тачком 8. Одлуке обавио разговор са кандидатима који испуњавају услове јавног конкурса и који су остали при својим кандидатурама. Одбор је на седници, одржаној 6. фебруара 2017. године, утврдио листу од 29 кандидата за чланове Програмског савета, која одражава територијалну, националну, верску, полну и другу структуру становништва, у складу са чланом 29. став 3. Закона.

Одбор је закључио да листу кандидата за чланове Програмског савета, заједно са њиховим биографијама, достави Управном одбору Јавне медијске установе „Радио- телевизија Србије“, јер су се стекли услови за спровођење поступка избора предвиђени чланом 29. став 1. Закона. Одбор за културу и информисање предложио је Управном одбору Јавне медијске установе „Радио- телевизија Србије“, Листу од 29 кандидата за чланове Програмског савета која одражава територијалну, националну, верску, полну и другу структуру становништва. Управни одбор Јавне медијске установе Радио-телевизије Србије је, на својој деветој редовној седници, изабрао је 15 чланова Програмског савета РТС-а. За чланове Програмског савета РТС-а изабрани су Мирјана Максимовић, Тијана Каспер, Желимир Гвардиол, Маја Радовић, Ивона Катић, Борка Поповић, Александар Загорац, Балша Ђого, Миливоје Павловић, Предраг Обрадовић, Владан Терзић, Иван Карл, Снежана Цветковић, Вук Жугић и Јованка Тодоровић Савовић.

3.5.2.23. Обезбедити уједначено поступање према свим медијима који имају статус пореског дужника, односно са којима се потписује споразум о репрограму дуга. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Пореска управа, предузима мере редовне и принудне наплате пореског дуга, сходно законским прописима, према свим пореским обвезницима који имају статус пореског дужника, па и према медијима. Пореска управа може одобрити репрограм дугованог пореза, ако су поднети захтеви за репрограм дугованог пореза и ако су испуњени прописани услови, сходно законским прописима, свим пореским обвезницима, па и медијима.

Уједначени поступак према свим пореским дужницима гарантује сам закон којим се решава питање пореског дуга будући да нема ограничења ни на једну делатност, укључујући и делатност у области информисања, а ни на начин оснивања привредних субјеката, а такође се односи и на сва физичка лица која су порески дужници. Наведено упућује да у овом случају нема државне помоћи јер се закон којим се регулише порески дуг односи на све привредне субјекте и физичка лица, као и на све делатности.

3.5.2.24. Утврђивање критеријума за јавне набавке услуга видео-снимања и прес клипинга за сва министарства и канцеларије Владе. (IV квартал 2016. Године)

Активност није реализована. Према извештају Генералног секретаријата Владе, реализација активности се очекује у наредном периоду/кварталу.

3.5.2.25. Објављивање извештаја о утрошку буџета Јавних медијских сервиса, укључујући и следеће податке:

-50 највећих купаца и добављача

-уговоре са независним продукцијама и маркетиншким агенцијама

-званичне резултате конкурса за избор програма РТВ продукција са критеријумима који су примењени приликом избора. (Почев од II квартала 2016. године)

Активност није реализована. Према извештају Регулаторног тела за електронске медије, у складу са чланом 19. став 1. тачка 15) Закона о јавним медијским сервисима Управни одбор усваја извештај о раду и пословању јавног медијског сервиса и доставља га Народној скупштини, Савету Регулатора и обавештава јавност. Сходно члану 51. Закона РТС и РТВ једном годишње подносе Народној скупштини, ради разматрања и одлучивања, а Савету Регулатора ради информисања, Извештај о раду и пословању за претходну годину, са извештајем независног овлашћеног ревизора. Сходно члану 51. Закона о јавним медијским сервисима, Регулатору је РТС доставио Извештај о пословању за 2016. годину са Извештајем независног овлашћеног ревизора, усвојен од стране Управног одбора РТС-а, ради информисања.

***Напомена:** Оцена спровођења активности је учињена на основу недостатка нових података, а имајући у виду да је последња информација из 2016. године.

3.5.2.26. Обезбедити потпуну транспарентност процеса приватизације медија кроз објављивање свих релевантних докумената који прате процес приватизације у складу са прописима који уређују приватизацију и приступ информацијама од јавног значаја. (До II квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. Извештаји о приватизацији медија су доступни на интернет страници Министарства привреде:

<http://www.priv.rs/Arhiva/11904/POTPISANO-TRIDESET-CETIRI-UGOVORA-O-PRODAJI.shtml>

3.5.2.27. Предузимање активности у циљу потпуне деполитизације састава Управног одбора и директора ЈП ЕТВ и обезбеђење једнаког поступања приликом отплате дугова, у складу са Акционим планом за реформу јавне управе мера 2.1.1. (До IV квартала 2016.)

Активност је делимично реализована Влада је на својој 37. седници од 9. јануара 2017. године, на предлог Министарства привреде, донела Одлуку о спровођењу јавног конкурса за избор директора јавног предузећа „Емисиона техника и везе” Београд. Влада је на својој 55. седници од 29. маја 2017. године, на предлог Министарства привреде, донела Решење о давању сагласности на Статут Јавног предузећа „Емисиона техника и везе” Београд.

Влада је на својој 47. седници од 18. јануара 2018. године, на основу члана 59. став 7. Закона о јавним предузећима („Службени гласник РС”, број 15/16) и члана 43. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 - исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 - УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14), на предлог Министарства привреде, донела Решење о давању сагласности на Програм пословања Јавног предузећа „Емисиона техника и везе” за 2018. годину донела Одлуку о спровођењу јавног конкурса за избор директора јавног предузећа „Емисиона техника и везе” Београд.

3.5.2.28. Омогућити увид јавности у вези са свим активностима предузетим у процесу дигитализације као и планираним и реализованим трошковима дигитализације. (III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Процес преласка са аналогног на земаљско емитовање телевизијског програма у Републици Српској почео је у октобру 2008. године и завршио се 7. јуна 2015. године. Средства издвојена из државног буџета за овај процес су око 36 милиона евра. Додатна средства су обезбеђен из ИПА фондова и кредита Европске банке за обнову развој. Министарство трговине, туризма и телекомуникација је припремило списак најважнијих активности које се спроводе у овом процесу. За сваку активност, утрошена средства су наведена у табели на сајту Министарства (<http://www.digitalizacija.info/proces-digitalizacije-aktivnosti-i-troskovi>)

3.5.2.29. Преиспитати по службеној дужности да ли постоје разлози за покретање поступка због евентуалног кршења прописа који уређују конфликт интереса, од стране функционера у органима управљања медија са државним капиталом, у складу са наводима Извештаја Агенције за борбу против корупције.

Организовање периодичних састанака Агенције за борбу против корупције и Савета за борбу против корупције у циљу размене информација и јачања координације.

(Континуирано до окончања испитивања)

Активност се успешно реализује. Израђен је пресек стања о поступцима покренутим на основу пријаве или по службеној дужности, а који се односе на функционере у органима управљања медија са државним капиталом, односно функционере који су уједно власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета.

Поред тога, Агенција је покренула и поступке на основу података добијених провером навода из Извештаја Савета за борбу против корупције о власничкој структури медија.

По службеној дужности и на основу пријава Агенција је покренула 30 поступака против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија, или су са њима повезана лица власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета и то:

- функционерима који су учествовали у доношењу одлука, којима су из буџета града/општине додељена новчана средства медијским кућама у њиховом власништву или власништву са њима повезаних лица, у ситуацијама које представљају сукоб интереса, изречено је укупно 6 мера односно 2 мере јавног објављивања препоруке за разрешење, 2 мере јавног објављивања одлуке о повреди закона (по одлуци Одбора Агенције преиначена на меру упозорења) и 2 мере упозорења;
- функционерима је изречено 5 мера упозорења односно 2 због тога што функционер није у законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву, 2 због тога што функционер није, у законом прописаном року, обавестио Агенцију о обављању другог посла или делатности у тренутку ступања на јавну функцију и 1 због тога што функционер није обавестио Агенцију о сукобу интереса;
- функционерима који су престали са вршењем јавне функције изречене су 2 мере јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији и то у једном случају због тога што није обавестио Агенцију о сукобу интереса који је имао, а у другом због тога што је пре истека законом прописаног рока од две године по престанку јавне функције засновао однос пословне сарадње са привредним друштвом, које обавља делатност у вези са функцијом коју је функционер вршио;

- у току је 6 поступака провере испуњености услова за одлучивање о постојању повреде Закона о Агенцији, док су у 5 поступака функционери обавештени о покретању поступка због повреде одредаба Закона о Агенцији;
- 5 поступака покренутих против функционера за одлучивање о постојању повреде Закона о Агенцији окончано је доношењем закључка о обустави поступка, од којих су 2 поступка покренута због сумње да је функционер у сукобу интереса, 2 због сумње да функционер другу јавну функцију или више јавних функција врши без сагласности Агенције и 1 због сумње да функционер није у законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву, у складу са Законом;
- у једном поступку, на основу пријаве, утврђено је да нису испуњени услови за покретање и вођење поступка за одлучивање о постојању повреде Закона о Агенцији, о чему је подносилац пријаве писмено обавештен.

На основу података добијених провером навода из Извештаја Савета за борбу против корупције о власничкој структури медија у Републици Србији, по службеној дужности, покренуто је 26 поступака од којих је:

- у 10 поступака у току поступак претходне провере испуњености услова за одлучивање о постојању повреде Закона о Агенцији;
- у 13 поступака функционер обавештен о покретању поступка због повреде Закона о Агенцији;
- у 2 поступка констатовано да нема основа за покретање и вођење поступка због повреде Закона о Агенцији;
- донето 1 решење којим је функционеру изречена мера упозорења и остављен рок за поступање, због тога што није у законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву, у складу са Законом.

Највећи број поступака, укупно 13, покренуто је против функционера који другу јавну функцију или више јавних функција врше без сагласности Агенције, односно због кумулације функција, док је 5 поступака покренуто против функционера који нису тражили сагласност Агенције за обављање другог посла, односно нису обавестили Агенцију о обављању другог посла или делатности.

У мају 2016., одржан је и састанак са представницима Савета за борбу против корупције у вези са поступцима који су покренути због повреде одредаба Закона о Агенцији против функционера који су у органима управљања медија са државним капиталом, као и против функционера који су уједно власници приватних медија или су са њима повезана лица власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета.

У III кварталу 2016., према извештају Агенције, од маја до 31.8.2016. године, у поступцима које је Агенција покренула, по службеној дужности и на основу пријава, против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија, или су са њима повезана лица власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета, предузете су следеће активности:

- донето је 1 решење којим је функционеру изречена мера упозорења због повреде одредаба чл. 31. истог закона, јер функционер није обавестио Агенцију о обављању другог посла или делатности у тренутку ступања на јавну функцију;
- донета су 2 закључка о обустави поступака покренутих против функционера за одлучивање о постојању повреде одредаба чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији, у ситуацијама које представљају сукоб интереса.

У поступцима који су покренути на основу података добијених провером навода из Извештаја Савета за борбу против корупције о власничкој структури медија у Републици Србији, по службеној дужности, против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија, или су са њима повезана лица власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета, предузете су следеће активности:

- у 2 поступка је констатовано да нема основа за покретање и вођење поступка због повреде Закона о Агенцији;
- у 6 поступака функционер је обавештен о покретању поступка због повреде Закона о Агенцији, од којих су 4 поступка покренута против функционера који другу јавну функцију или више јавних функција врше без сагласности Агенције, односно због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, 1 због повреде одредаба чл. 31. Закона о Агенцији, против функционера који нису обавестили Агенцију о обављању другог посла или делатности и 1 због повреде одредаба чл. 27. и 32. ст. 1. истог закона у ситуацијама које представљају сукоб интереса;
- донета су 4 решења којима су функционерима изречене мере упозорења, у 3 случаја због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер су другу јавну функцију вршили без сагласности Агенције и у једном случају због повреде одредаба чл. 35. истог закона, јер функционер није у законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву;
- донето је 1 решење којим је функционеру изречена мера јавног објављивања одлуке о повреди закона, јер је учествовао у доношењу одлука којима су из буџета града додељена новчана средства медијској кући која је његово власништво, због повреде одредаба чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији, у ситуацијама које представљају сукоб интереса;
- донета су 2 решења којима је утврђена повреда одредаба чл. 28. Закона о Агенцији и констатован престанак друге јавне функције по сили закона;

- донет је 1 закључак о обустави поступка покренутог против функционера за одлучивање о постојању повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, због тога што другу јавну функцију врши без сагласности Агенције.

У извештајном периоду IV квартал 2016:

У поступцима које је Агенција покренула, по службеној дужности и на основу пријава, против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија или су са њима повезана лица власници приватних медија, који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета, предузете су следеће активности:

- донето је 1 решење којим је функционеру изречена мера упозорења, због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер је у одређеном периоду вршио више јавних функција без сагласности Агенције.

У извештајном периоду покренута су 2 нова поступка, један, на основу поднете пријаве, због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер другу јавну функцију или више јавних функција функционер врши без сагласности Агенције, и један, по службеној дужности, због повреде одредаба чл. 27. и 32. Закона о Агенцији, у ситуацијама које представљају сукоб интереса.

У извештајном периоду, у поступцима који су покренути на основу података добијених провером навода из Извештаја Савета за борбу против корупције о власничкој структури медија у Републици Србији, по службеној дужности, против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија или су са њима повезана лица власници приватних медија који, се финансирају/суфинансирају средствима из буџета, предузете су следеће активности:

- у 2 поступка констатовано је да нема основа за покретање и вођење поступка због повреде Закона о Агенцији;
- у 1 поступку функционер је обавештен о покретању поступка због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер другу јавну функцију или више јавних функција врши без сагласности Агенције;
- донета су 2 решења којима су функционерима изречене мере упозорења, због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер су у одређеном периоду вршили више јавних функција без сагласности Агенције;
- донета су 2 решења којима су функционерима изречене мере јавног објављивања одлуке о повреди закона, једно због повреде одредаба чл. 27. Закона о Агенцији, јер је функционер истовремено вршио јавну функцију члана Надзорног одбора у јавном предузећу и обављао послове у другом јавном предузећу који угрожавају непристрасно вршење те јавне функције и друго због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер је функционер више јавних функција вршио без сагласности

Агенције, због повреде чл. 31. ст. 1. истог закона, јер није обавестио Агенцију о обављању друге делатности у тренутку ступања на јавну функцију, због повреде одредаба чл. 27. и чл. 32. ст. 1. истог закона у ситуацијама које представљају сукоб интереса и због повреде одредаба чл. 35. Закона о Агенцији, јер није у законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву;

- донето је 1 решење којим је утврђена повреда одредаба чл. 28. Закона о Агенцији и констатован престанак друге јавне функције по сили закона;
- донет је 1 закључак о обустави поступка покренутог против функционера за одлучивање о постојању повреде одредаба чл. 35. Закона о Агенцији, јер функционер није у законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву.

2017/1:

У поступцима које је Агенција за борбу против корупције покренула, по службеној дужности и на основу пријава, против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија, или су са њима повезана лица власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета, предузете су следеће активности:

- у три поступка функционери су обавештени о покретању поступка, у једном случају због повреде одредаба чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији у ситуацијама које представљају сукоб интереса, у једном због повреде чл. 28. ст. 4. Закона о Агенцији, јер је функционер више јавних функција вршио без сагласности Агенције и у једном због повреде одредбе чл. 35. ст. 1. Закона о Агенцији, јер функционер није у законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву.

У извештајном периоду, у поступцима који су покренути на основу података добијених провером навода из Извештаја Савета за борбу против корупције о власничкој структури медија у Републици Србији, по службеној дужности, против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија, или су са њима повезана лица власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета, предузете су следеће активности:

- у два поступка је констатовано да нема основа за покретање и вођење поступка због повреде Закона о Агенцији;

- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера упозорења, због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер је у одређеном периоду вршио више јавних функција без сагласности Агенције;
- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера јавног објављивања препоруке за разрешење са јавне функције, због повреде одредаба чл. 27. и чл. 32. ст. 1. истог Закона у ситуацијама које представљају сукоб интереса, због повреде одредбе чл. 31. ст. 1. јер није обавестио Агенцију о обављању друге делатности у тренутку ступања на јавну функцију и због повреде одредбе чл. 35. ст. 1. Закона о Агенцији, јер није у законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву.

II 2017: У поступцима које је Агенција покренула, по службеној дужности и на основу пријава, против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија, или су са њима повезана лица власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета, предузете су следеће активности:

- у једном поступку је констатовано да нема основа за покретање и вођење поступка због повреде Закона о Агенцији;
- у једном поступку функционер је обавештен о покретању поступка, због повреде одредаба чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији у ситуацији која представља сукоб интереса, и чл. 28. Закона о Агенцији, јер је у одређеном периоду више јавних функција вршио без сагласности Агенције;
- донето су два решења којима су функционерима изречене мере упозорења, због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер су у одређеном периоду вршили више јавних функција без сагласности Агенције;
- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера упозорења, због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер је у одређеном периоду вршио више јавних функција без сагласности Агенције, и чл. 31. ст. 1. Закона о Агенцији, јер није обавестио Агенцију о обављању друге делатности у тренутку ступања на јавну функцију;
- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера јавног објављивања одлуке о повреди закона због повреде одредаба чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији у ситуацији која представља сукоб интереса;
- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона због повреде одредаба чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији у ситуацији која представља сукоб интереса, и чл. 35. ст. 1. Закона о Агенцији, јер није у Законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву;

- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера упозорења, због повреде одредаба чл. 35. ст. 1. Закона о Агенцији, јер није у законом прописаном року након ступања на јавну функцију пренео своја управљачка права у привредном друштву.

У извештајном периоду од 1. марта до 31. маја 2017. године, у поступцима који су покренути на основу података добијених провером навода из Извештаја Савета за борбу против корупције о власничкој структури медија у Републици Србији, по службеној дужности, против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија, или су са њима повезана лица власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета, предузете су следеће активности:

- донето је једно решење којим се утврђује престанак друге јавне функције функционеру јер другу јавну функцију врши без сагласности Агенције;
- донета су два решења којима је функционеру изречена мера упозорења, због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер је у одређеном периоду вршио више јавних функција без сагласности Агенције;
- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера упозорења због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер је у одређеном периоду вршио више јавних функција без сагласности Агенције, и чл. 33. Закона о Агенцији, јер је истовремено вршио јавну функцију на сталном раду и обављао функцију заступања у приватном правном лицу;
- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера упозорења због повреде одредбе чл. 31. ст. 1. Закона о Агенцији јер није обавестио Агенцију о обављању друге делатности у тренутку ступања на јавну функцију;
- донета су два решења којима су функционерима изречене мере јавног објављивања одлуке о повреди закона због повреде одредаба чл. 27. и 32. ст. 1. Закона о Агенцији у ситуацијама која представљају сукоб интереса.

2017/4: У поступцима које је Агенција покренула, по службеној дужности и на основу пријава, против функционера у органима управљања медија са државним капиталом, укључујући и функционере који су уједно власници приватних медија, или су са њима повезана лица власници приватних медија који се финансирају/суфинансирају средствима из буџета, предузете су следеће активности:

- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера упозорења због повреде одредаба чл. 28. Закона о Агенцији, јер је у одређеном периоду вршио више јавних функција без сагласности Агенције;
- донето је једно решење којим је функционеру изречена мера јавног објављивања одлуке о повреди Закона о Агенцији због повреде одредаба чл. 27. и 32. ст. 1. наведеног Закона у ситуацијама која представљају сукоб интереса и због повреде

одредаба чл. 28. истог Закона, јер је у одређеном периоду вршио више јавних функција без сагласности Агенције.

3.5.2.30. Ревизија финансијских извештаја парламентарних политичких странака у вези са оглашавањем су-финансираним новцем из буџета током изборне кампање 2014. године. Веза са ПГ 32 (IV квартал 2015 – I квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Током 2015. године, спроведена је ревизија три парламентарне политичке странке – Српске напредне странке, Социјалистичке партије Србије и Демократске странке. Ревизијом су обухваћени финансијски извештаји ових политичких странака за 2014. годину који су достављени Агенцији за привредне регистре, као и правилност пословања, такође за исту годину. Извештаји о ревизији су објављени на веб сајту Државне ревизорске институције 27. новембра 2015. године.

3.6. НАЧЕЛО НЕДИСКРИМИНАЦИЈЕ И ПОЛОЖАЈ ОСЕТЉИВИХ (РАЊИВИХ) ДРУШТВЕНИХ ГРУПА

3.6.1.1. Усвајање и пуна примена Акционог плана за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације. (Континуирано, почев од IV квартала 2014. године)

Активност се успешно реализује. Акциони план за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014-2018. године Влада је усвојила 2. октобра 2014. године (05 Број 05 90-11489/2014).

КЉМП је припремила први Извештај о праћењу имплементације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године. Овај Извештај се односи на реализацију мера, односно спровођење активности, у последњем кварталу 2014. и првом кварталу 2015. године. Извештај је усвојио Савет за праћење реализације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године, на својој конститутивној седници.

КЉМП је припремила и Нацрт другог извештаја о праћењу имплементације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације, који се односи на други, трећи и четврти квартал 2015. године.

У складу са одлуком Савета, у овом извештајном периоду започет је процес израде Трећег извештаја о праћењу имплементације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације, који обухвата први и други квартал 2016. године.

Овако организован, системски начин праћења реализације АП-а у указао је на потребу да се сагледа могућност ревизије Акционог плана. Циљ ревизије је употпуњавање делова који се тичу планираних средстава, буџетских и донаторских за 2016, 2017. и 2018. годину, али и прилика да се предложи евентуалне измене и допуне садржаја Акционог плана и то посебно оне које у битној мери унапређују његово даље спровођење и којима се отклањају препреке за реализацију постојећих мера. Иницијални документ је припремљен и одржане су консултације са надлежним ресорима. Када је реч о процесу ревизије АП-а, Предлог закључка Владе којим се усваја предлог измена и допуна у Акционом плану за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године достављен је ресорима на мишљење крајем септембра.

Израђен је **Трећи извештај о праћењу имплементације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације** (за период први и други квартал 2016. године) и усвојен на **Четвртој седници Савета Владе за праћење реализације Акционог плана за примену стратегије превенције и заштите од дискриминације**, 30. маја 2017. године.

У мају 2017. отпочео је процес израде Четвртог извештаја о праћењу имплементације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације који обухвата трећи и четврти квартал 2016. године. Ресори су доставили прилоге за извештајни период. У извештајном периоду II квартал 2017. године Канцеларија је у сарадњи са ОХЦХР-ом започела рад на анализи резултата примене Стратегије и припадајућег АП-а, а у циљу припреме основа за израду новог стратешког документа. С тим у вези одржана су два евалуативна састанка са представницима организација цивилног друштва у Новом Саду и Крагујевцу, а сходно планираном у наредном периоду биће одржани и у Нишу и Београду. У оквиру спровођења ИПА 2013 пројекта под називом „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција за дискриминацију“, на Златибору је од 15. до 18. маја 2017. године одржана тродневна обука за полазнике Правосудне академије на тему „Имплементација антидискриминационог законодавства у Републици Србији“.

У извештајном периоду III квартал 2017. Канцеларија за људска и мањинска права је завршила израду **Четвртог извештаја о праћењу имплементације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације** који обухвата трећи и четврти квартал 2016. године. Извештај ће бити представљен на наредној седници Савета.

Канцеларија за људска и мањинска права је 1. 08. 2017. године упутила упитнике реализаторима мера за израду Петог извештаја о праћењу имплементације Акционог плана

за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације који обухвата први и други квартал 2017. године.

Канцеларија је у сарадњи са Канцеларијом УН у Србији израдила анализу резултата примене Стратегије превенције и заштите од дискриминације и припадајућег АП-а, у циљу припреме основа за израду новог стратешког документа. С тим у вези, одржана су четири евалуациона састанка са представницима организација цивилног друштва и локалних самоуправа у Новом Саду и Крагујевцу, Нишу. Састанку у Београду присуствовале су и контакт особе задужене у ресорима за праћење реализације АП за примену антидискриминационе Стратегије.

Канцеларија за људска и мањинска права је, у оквиру пружања стручно-техничке подршке Савету за праћење реализације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације, израдила Пети извештај о реализацији Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације, који се односи на мере и активности које обухватају први и други квартал 2017. године.

На захтев Канцеларије за људска и мањинска права, Сектор за антидискриминациону политику и унапређивање родне равноправности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је ради образовања **Савета за праћење реализације Акционог плана за примену Стратегије и превенције заштите од дискриминације од 2014. до 2018. године**, дописом број 119-01-00296/2017-21 од 17. октобра 2017. године је затражио предлоге лица од 25 органа државне управе. До краја децембра 2017. године предлози су достављени из 22 органа државне управе. Очекују се и одговори од Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Министарства одбране, након чега ће бити израђен Нацрт одлуке са образложењем, који ће, према предвиђеној процедури, бити образован у првом кварталу 2018. године. Након образовања, наведени савет ће дати смернице за израду нове стратегије и плана у области превенције и заштите од дискриминације.

2018.

Канцеларија за људска и мањинска права је израдила **Шести извештај о реализацији Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације**, који се односи на мере и активности које обухватају трећи и четврти квартал 2017. године.

3.6.1.2. Формирање и рад тела за имплементацију и надзор над имплементацијом Стратегије и Акционог плана за превенцију и заштиту од дискриминације. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Влада је 13. августа 2015. године, образовала **Савет за праћење реализације Акционог плана**, као повремено радно тело Владе (05 Број: 02-8572/2015-1). Задатак Савета је да прати напредак у извршењу мера, спровођењу активности, поштовању предвиђених рокова и да благовремено упозорава на изазове у извршењу мера у оквиру реализације Акционог плана за примену Стратегије. Савет има 12 чланова, представника државних органа, органа аутономне покрајине, локалне самоуправе и представника организација цивилног друштва.

Прва, конститутивна седница Савета, одржана је 13. новембра 2015. године. На тој седници Савет је једногласно усвојио први Извештај о праћењу имплементације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године, за четврти квартал 2014. и први квартал 2015. године. Такође, усвојена је одлука да се отпочне са израдом другог Извештаја за други, трећи и четврти квартал 2015. године. Друга седница Савета одржана је 23. фебруара 2016. године, а била је посвећена питањима која су од значаја за израду другог Извештаја. Тој седници је први пут, у својству члана Савета, присуствовао представник организација цивилног друштва.

У циљу јачања капацитета за ефикасније праћење спровођења активности које су предвиђене овим документом и постизања индикатора који су предвиђени Акционим планом реализоване су одлуком Савета обуке у којима су учествовале контакт особе, представници ресорних министарстава/институција - реализатора мера и организације цивилног друштва.

- У мају 2016, у Београду, КЉМП је уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, одржала дводневну обуку за организације цивилног друштва на тему „Улога организација цивилног друштва у процесу праћења реализације Акционог плана за примену стратегије превенције и заштите од дискриминације“.
 - У јуну 2016, у Шапцу, КЉМП и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, уз подршку Канцеларије Високог комесара Уједињених нација за људска права, одржали су тродневну обуку за контакт особе и представнике министарстава и институција - реализатора мера из АП-а на тему „Основе антидискриминационе политике и праксе“.
- Канцеларија за људска и мањинска права је уз подршку Канцеларије високог комесара Уједињених нација за људска права, одржала две дводневне обуке за представнике министарстава и институција - реализатора мера у Акционом плану, у циљу јачања капацитета за праћење реализације овог документа (8-9. и 12-13. децембра 2016.) као и две једнодневне напредне обуке за контакт особе и њихове заменике (15. и 16. децембра 2016).

Трећа седница Савета за праћење реализације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године, одржана је 27. фебруара 2017. године, први пут у новом сазиву, после кадровских промена насталих формирањем нове Владе, у августу 2016. године.

У складу са одлукама донетим на Другој седници, представнике у овом телу сада има и Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и Регулаторно тело за електронске медије (РЕМ), па Савет уместо ранијих 12, сада има 14 чланова.

Савет је размотрио Други и Трећи извештај о праћењу Акционог плана, који се односе на мере и активности предвиђене за реализацију закључно са другим кварталом 2016. године, које је припремила Канцеларија за људска и мањинска права.

Чланови Савета су, такође, информисани о активностима које је предузела Канцеларија у вези са ревизијом Акционог плана.

Одржана је Четврта седница Савета 29. маја 2017. године, на којој су усвојени Други и Трећи извештај о праћењу имплементације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације. Чланови Савета упознати су са процесом анализе резултата и ефеката Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године и пратећег Акционог плана, као и са спровођењем одлука са претходне седнице Савета. Седници су присуствовале и контакт особе и заменици контакт особа у циљу побољшања комуникације и остваривања боље сарадње међу ресорима и унутар самих органа, представници независних државних органа, организација цивилног друштва и међународних организација.

2018.

Канцеларија за људска и мањинска права је, након што је у Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања формиран Сектор за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности, целокупну документацију у вези са радом Савета, укључујући и именовање новог сазива овог тела, предала представнику овог министарства.

3.6.1.3. Успоставити механизам Владе Републике Србије за спровођење свих препорука механизма УН за људска права. (I квартал 2015. године)

Активност се успешно реализује. Влада је 19. децембра 2014. године донела Одлуку о образовању Савета за праћење примене препорука механизма Уједињених нација за људска права (05 Број: 02-15743/2014). Савет има председника и девет чланова. Прва, конститутивна седница Савета одржана је 27. марта 2015. године. Поред усвајања пословника о раду члановима Савета је на тој седници уручен табеларни приказ препорука које је Република Србија добила у другом циклусу Универзалног периодичног прегледа (144) и препорука релевантних уговорних тела Уједињених нација (233). Суштина целог процеса је да се успостави ефикасан механизам за праћење примене добијених препорука у оквиру система УН те су у том контексту дефинисане обавезе надлежних државних органа, и истакнута потреба укључивања организација цивилног друштва у механизам.

КЈМП, која пружа стручну и административно техничку потпору Савету, организовала је три састанка са организацијама цивилног друштва ради дефинисања њиховог учешћа у раду Савета. Надлежни одбори Владе и Влада се у складу са Половником Владе (члан 22), редовно обавештавају о активностима Савета.

У Београду су у јулу 2015. године одржане консултације са представницима Мисије ОЕБС, Канцеларије УН, и организацијама цивилног друштва у циљу конкретизовања будуће сарадње Савета и цивилног сектора. Канцеларија за људска и мањинска права је организовала састанак са представницима цивилног сектора 1. октобра 2015. године који су том приликом представили Нацрт меморандума о сарадњи и учешћу организација цивилног друштва у раду Савета за праћење препорука механизма Уједињених нација за људска права.

Канцеларија за људска и мањинска права је уз подршку Мисије ОЕБС у Србији за чланове Савета у периоду од 12-14. октобра 2015. године у Аранђеловцу организовала радионицу „Савет за праћење примене механизма УН за људска права – перспективе и изазови“. На радионици су разматрана сва питања релевантна за боље функционисање Савета и унапређење будућег рада, а посебно је разматран предлог Плана за праћење примене препорука механизма УН за људска права.

Друга седница Савета одржана је 25. новембра 2015. године. Поред чланова Савета седници је присуствовала представница Одбора за људска и мањинска права и родну равноправност Народне скупштине, као и представници Заштитника грађана и Повереника за заштиту равноправности. На седници су усвојене: измене и допуне Пословника о раду Савета; предлог форме Плана за праћење препорука; одлука да се од органа из којих су именовани чланови Савета затражи да именују: а) заменика члана Савета и б) особу за контакт за питања из надлежности рада Савета. Такође, прихваћена је информација о разговорима са организацијама цивилног друштва и овлашћена председница Савета да настави разговоре са овим организацијама о модалитетима сарадње и да у случају постизања договора закључи меморандум о сарадњи.

У складу са закључком Савета за праћење препорука механизма УН за људска права, Канцеларија за људска и мањинска права је израдила **Индикаторе успешности испуњења препорука** као и прелиминарну поделу надлежности у вези са применом препорука из Закључних запажања Комитета за права особа са инвалидитетом у вези са Иницијалним извештајем о примени Конвенције о правима особа са инвалидитетом и упутила члановима Савета на изјашњење. Такође, Канцеларија је иницирала именовање контакт особа и њихових заменика у ресорним министарствима, које ће пратити имплементацију препорука.

Сви државни органи који делегирају чланове у Савету (осим Министарства здравља) именовала су контакт особе и њихове заменике, који ће пратити имплементацију препорука.

Канцеларија за људска и мањинска права је израдила Нацрт Акционог плана за праћење примене препорука механизма УН за људска права. План садржи препоруку, надлежни орган за реализацију препоруке, резултат односно статус препоруке, динамику извршења.

На десетом Имплементационом састанку људске димензије у Варшави, 20. септембра 2016. године Канцеларија за људска и мањинска права је представила Савет за праћење примене препорука механизма УН за људска права. Учесницима је детаљно предстаљен план за праћење примене препорука УН, који садржи евиденцију свих препорука механизма УН за људска права, предузете активности на њиховом испуњавању, надлежене институције које учествују у испуњавању препорука, рок за реализацију, индикатор успешности, примедбе организација цивилног друштва које су механизмима УН за људска права достављале алтернативне извештаје (shadow reports) и других релевантних актера.

У оквиру дводневне међународне конференције „Јачање националних капацитета за ефикасну имплементацију УПР препорука, ослањајући се на међународне принципе добре праксе“ која је организована у Кишињеву, Република Молдавија у оквиру истоименог пројекта који финансира Министарство спољних послова Норвешке уз подршку УНДП-а и ОХЦХР-а и сарадњу са Канцеларијом Омбудсмана и Савета за превенцију и елиминацију дискриминације и заштиту равноправности Републике Молдавије поред представника донатора, међународних организација, министарстава, независних тела и организација цивилног друштва учествовали су и представници влада Грузије, Норвешке, Мексика и Србије. Конференција је била прилика да Канцеларија представи своја искустава у делу имплементације, мониторинга и евалуације у примени УПР и других УН препорука.

Одговори на додатна питања Комитета за права човека у вези са Трећим периодичним извештајем о примени Међународног пакта о грађанским и политичким правима су достављени Комитету за права човека.

Влада је на својој 42. седници од 10. марта 2017. године, на предлог Канцеларије за људска и мањинска права, донела Закључак о прихватању Платформе за учешће делегације Републике Србије на 119. заседању Комитета за права човека, ради представљања **Трећег периодичног извештаја о примени Међународног пакта о грађанским и политичким правима**, који се одржава од 6-29. марта 2017. године у Женеви

Трећа седница Савета одржана је 28. фебруара 2017. године. Поред чланова Савета седници су присуствовали представници Заштитника грађана и Повереника за заштиту равноправности, Повереника за информације од јавног значаја, међународних организација (ОНСХР и UNICEF) и организација цивилног друштва (Хелсиншки одбор за људска права, Београдски центар за људска права, Иницијатива за права особа са менталним инвалидитетом МДРИ-С, Центар за права детета, Група 484, Аутономни женски центар, Лабрис, Комитет правника за људска права, Amity). На седници је оцењено да Република

Србија данас редовно прати и спроводи преузете међународне обавезе у области људских права, као и да се сачињавају редовни периодични извештаји који се представљају пред Комитетима УН за људска права у Женеви. Члановима Савета представљени су резултати рада и задатака Савета са освртом на план праћења препорука и статуса имплементације, као и обавезе у вези са представљањем извештаја Републике Србије и препорука добијених у претходној години.

У складу са закључком са Друге седнице, да Савет треба да оствари сарадњу са цивилним друштвом, Канцеларија за људска и мањинска права је у претходном периоду имала више консултативних састанака са њиховим представницима. Члановима Савета је подељен предлог Меморандума који су припремиле организације цивилног друштва поводом њиховог укључивања у рад Савета, који ће бити потписан на његовој наредној седници.

Влада је 11. маја 2017. године, на предлог Канцеларије за људска и мањинска права, донела Закључак о усвајању извештаја надлежних власти Републике Србије у вези са применом препорука 34. и 54. Комитета за права особа са инвалидитетом Уједињених нација у вези са Иницијалним извештајем Републике Србије о примени Конвенције о правима особа са инвалидитетом.

Влада је 19. маја 2017. године, на предлог Министарства одбране, донела Закључак о усвајању Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности Уједињених нација – Жене, мир и безбедност у Републици Србији (2017 – 2020).

Савет за праћење примене препорука механизма УН за људска права је 30. маја 2017. године одржао Четврту седницу којој су присуствовали, поред чланова, представници независних тела, организација цивилног друштва и међународних организација. Седници су по први пут присуствовале и контакт особе и заменици контакт особа. На седници је указано да су државне делегације пред надлежним Комитетима УН представиле Други и трећи периодични извештај о примени Конвенције о правима детета (CRC/C/SRB/2-3) као и Трећи периодични извештаји о примени Међународног пакта о грађанским и политичким правима (CCPR/C/SRB/3). Такође, с тим у вези, присутни су упознати са препорукама, које су у оквиру Закључних запажања, Комитет за права детета (CRC/C/SRB/CO/2-3) и Комитет за људска права (CCPR/C/SRB/CO/3,) упутили Републици Србији и које су унете у План за праћење примене препорука механизма УН за људска права. На седници је указано да је Извештај о примени препорука број 34. и 54. из Закључних запажања у вези са Иницијалним извештајем о примени Конвенције о правима особа са инвалидитетом достављен је Комитету за особе са инвалидитетом УН у мају 2017. године. Присутни су такође упознати да је Канцеларија за људска и мањинска права привела крају израду Четвртог периодичног извештаја о примени Конвенције о елиминисању свих облика дискриминације жена (CEDAW) и започела израду Извештаја за Трећи циклус Универзалног периодичног прегледа (UPR).

Како је у извештајном периоду Савет радио на формализовању и дефинисању сарадње са цивилним сектором, на овој седници се приступило потписивању Меморандума о сарадњи. Наведени Меморандум потписало је седам организација цивилног друштва, а процес потписивања меморандума са релевантним организацијама цивилног друштва биће настављен у даљем току рада Савета.

Од 23. до 25. маја одржана је тродневна обука за контакт особе и заменике контакт особа у Савету, коју је организовала Канцеларија за људска и мањинска права у оквиру ИПА 2013 Твининг пројекта „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција за дискриминацију”, уз подршку ОХЦХР-а и ОЕБС-а. Тема обука било је извештавање за УПР и механизме за људска права УН, као и размена искустава са представницима Влада Финске и Белгије у процесу извештавања. Оцењено је да рад Савета и улога контакт особа и заменика контакт особа битно утичу и олакшавају процес извештавања.

Влада је на седници одржној 27. јула 2017. године усвојила Четврти периодични извештај о примени Конвенције о елиминисању свих облика дискриминације жена, након чега је исти достављен Комитету за елиминисање дискриминације жена.

Канцеларија за људска и мањинска права је координирала рад на овом документу, а у изради наведеног Извештаја учествовали су скупштински Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова, сви релевантни републички и покрајински ресори извршне власти, као и градска управа Града Београда. Такође, свој допринос су дале организације цивилног друштва: Amity, Secons, ...Из круга и Група 484.

Општа препорука број 35 усвојена на 67. заседању Комитета за елиминисање дискриминације жена (CEDAW) јула 2017. године, поводом родно оријентисаног насиља над женама, којом се допуњује Општа препорука бр.19 из 1992.године, достављена је свим надлежним ресорима (августа т.г.) и објављена на интернет страници Канцеларије за људска и мањинска права (<http://www.ljudskaprava.gov.rs/sr/node/156>) . Наведена општа препорука Комитета за елиминисање дискриминације жена даје земљама уговорницама даље смернице за убрзано сузбијање насиља над женама, заштиту жртава и примену свих неопходних мера како би се овај вид кршења људских права свео на најмању меру а његове последице ублажиле.

Комитет за укидање расне дискриминације је позвао државу да формира државну делегацију, која ће представити II-V периодични извештај о примени Међународне конвенције о укидању свих облика расне дискриминације. С тим у вези Канцеларија за људска и мањинска права је, у оквиру својих надлежности, ресорима 28. августа 2017.године упутила дописе за именовање чланова делегације.

Канцеларија за људска и мањинска права израдила је Нацрт извештаја РС за трећи циклус Универзалног периодичног прегледа. У изради извештаја су учествовале контакт особе

задужене у Савету за праћење примене препорука механизма УН за људска права, као и ресори који су били задужени за реализацију препорука, а немају представнике у Савету.

Први нацрт извештаја за трећи циклус УПР и Нацрт анекса достављен је неформално електронским путем 31. јула 2017. године представницима у ресорима који су учествовали у изради извештаја, након чега је организован консултативни састанак (23.08.2017. године). На састанку су извршене консултације са контакт особама које су учествовале у изради извештаја, о свим отвореним питањима и усаглашавани коментари, ради финализирања документа.

Нацрт извештаја је званичним путем достављен на мишљење ресорима 6. септембра 2017. године. Држава има обавезу да до 20. октобра 2017. године достави извештај Савету за људска права.

Канцеларија за људска и мањинска права, иницирала је процес реименовања чланова Савета за праћење примене препорука механизма УН за људска права, имајући у виду да је нови сазив Владе Републике Србије формиран 29. јуна 2017. године, као и да је у међувремену дошло до промене Закона о министарствима. С тим у вези од ресорних министарстава затражено је да доставе нове предлоге за именовање чланова Савета или да потврде да остају при раније именованим представницима.

Канцеларија за људска и мањинска права је у Шапцу је 21 и 22. септембра 2017. године организовала дводевну обуку за контакт особе у Савету за праћење примене препорука механизма УН за људска права и организације цивилног друштва са којима Савет има потписан меморандум о сарадњи, под називом „Јачање капацитета Савета за праћење примене препорука механизма УН за људска права: спровођење препорука и увод у индикаторе”. Обуке су организоване уз подршку Канцеларије Високог комесара за људска права и Мисије ОЕБС-а у Србији.

Пета седница Савета за праћење примене препорука механизма УН за људска права одржана је 31. октобра 2017. године. На овој седници конституисан је нови сазив Савета и донета одлука о изменама и допунама Пословника о раду Савета како би се омогућила већа ефикасност у раду и одлучивању овог тела. Такође, током ове седнице организовано је Јавно слушање посвећено Извештају Републике Србије за трећи циклус Универзалног периодичног прегледа (UPR) коме су присуствовали представници кључних ресора, независних државних органа, организација цивилног друштва и међународних организација.

Влада Републике Србије је на седници одржаној 31. октобра 2017. Године, усвојила Извештај за трећи циклус Универзалног периодичног прегледа (UPR), који је упућен Савету за људска права УН. Канцеларија за људска и мањинска права, која је израдила овај

извештај, започела је припреме за формирање државне делегације која ће овај Извештај представити пред Радном групом Савета за људска права УН у јануару 2018. године.

Делегација Републике Србије је представила II-V периодични извештај о примени Међународне конвенције о укидању свих облика расне дискриминације (CERD), у Женеви, 21. и 22. новембра 2017. године, на 94. заседању Комитета за укидање расне дискриминације. Комитет је 1. децембра 2017. године, усвојио Закључна запажања (CERD/C/SRB/CO/2-5) и упутио Републици Србији 20 препорука од којих су две приоритетне за извештавање са роком од годину дана (препоруке из става 16 и 17). Канцеларија за људска и мањинска права је превела текст Закључних запажања, објавила их на својој интернет страници и доставила надлежним ресорима ради упознавања и поступања у складу са надлежностима.

Канцеларија за људска и мањинска права започела је припреме за израду Извештаја о примени препорука број 15, 33 и 39 из Закључних запажања Комитета за људска права у вези са Трећим периодичним извештајем о примени Међународног пакта о грађанским и политичким правима. Република Србија има обавезу да до марта 2018. године извести Комитет о предузетим мерама у примени ових препорука које се односе на Искљученост Рома (15), Избеглице и тражиоце азила (33) и Слободу изражавања (39).

СПЕЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕДУРЕ

Специјални извештач УН за људска права интерно расељених лица Чалока Бејани састао се у оквиру посете Србији са директорком Канцеларије за људска и мањинска права 12.09.2016.године. Тема састанка била је сагледавање резултата и праћење примене препорука из извештаја након његове претходне посете Србији у октобру 2013. године.

Бејани је оценио да је постигнут напредак у односу на претходну посету, посебно је задовољан напретком у области издавања личних докумената за интерно расељена лица, међу којима су најбројнији Роми/киње. Бејани је поздравио оснивање Савета за праћење примене препорука механизма УН за људска права, као важног механизма за праћење стања људских права у Србији и системско праћење реализације активности предвиђених Акционим планом за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације. Достављен је одговор на Упитник Специјалног извештача за интерно расељена лица којим су тражени подаци о положају интерно расељених лица у Србији.

У оквиру посете специјалног извештача Уједињених нација у области културних права, Кариме Бенун, 3. октобра 2016. године, одржан је састанак са директорком Канцеларије за људска и мањинска права. Током састанка разговарало се о раду Савета за националне мањине, динамици споровођења Акционог плана за спровођење Стратегије превенције и

заштите од дискриминације за период 2014-2018. године као и о изазовима у раду Канцеларије и начину њеног буџетирања. Достављени су одговори на питања Специјалног известиоца за културна права, која се односе на утицај фундаментализма и екстремизма на уживање културних права од стране жена (A/HRC/34/56).

Специјалном известиоцу за безбедну чисту, здраву и одрживу животну средину достављени су одговори на питања у циљу припреме и представљања извештаја на тему биодиверзитета који ће бити предсатвљен на 34. заседању Савета за људска права. Канцеларији Високог комесара УН за људска права достављене су информације у вези са правима детета на безбедну, чисту, здраву и одрживу животну средину; информације у вези са заштитом права детета у хуманитарним ситуацијама у складу са Резолуцијом Савета за људска права 34/16.

Специјалном известиоцу УН за слободу мишљења и изражавања достављене су релевантне информације у вези са слободом изражавања у домену телекомуникација и приступа интернету.

Саветодавном комитету за људска права достављени су одговори на Упитник о регионалним аранжманима за промоцију и заштиту људских права у контексту примене Резолуције Савета за људска права УН 32/115 (A/HRC/DEC/32/115). Комитету за људска права достављен је одговор поводом индивидулане представке Добривоја Младеновића (2869/2016), која је поднета против Републике Србије на основу Факултативног протокола уз Међународни пакт о грађанским и политичким правима (члан 14. став 1 - право на правично суђење и члан 26. Пакта - забрана дискриминације).

Специјалном известиоцу УН о праву на здраву храну достављени су одговори на Упитник у вези употребе, контроле и мера предузетих у вези примене пестицида у производњи хране за људску употребу. Такође, достављени су и одговори на Упитник специјалног известиоца за права на питку воду и санитацију.

Канцеларији високог комесара за људска права достављени су прилози потребни за израду Извештаја ВКЉП у складу са Резолуцијом СЉП 32/31 о простору за цивилно друштво.

Председавајућем известиоцу Радне групе о дискриминацији жена достављени су одговори на Упитник у вези са дискриминацијом жена у законским прописима и пракси.

Специјалном известиоцу за права особа са инвалидитетом достављени су одговори на упитник о пружању помоћи особама са инвалидитетом. Израђени су одговори на Упитник који се односи остваривање права на сексуално и репродуктивно здравље жена и девојчица (A/HRC/26/20).

Канцеларији Високог комесара за људска права достављене су информације о вези између остваривања права на рад и уживања људских права жена, са нагласком на јачање улоге жена, а у складу са испуњавањем прихваћених обавеза из међународних докумената о људским правима. Канцеларији Високог комесара за људска права достављена информација о примени резолуције Савета за људска права 31/36 „Израелска насеља на окупираним палестинским територијама, укључујући источни Јерусалим и окупирану сиријску Голан. Канцеларији Високог комесара за људска права достављена информација о примени резолуције Савета за људска права 32/Л.35 о вишеструким и укрштајућим облицима дискриминације у контексту расизма, расне дискриминације, ксенофобије и сродне нетолеранције на пуно уживање свих права од стране жена и девојака. Канцеларији Високог комесара за људска права достављени су одговори на Упитник специјалних процедура УН о примени и остваривању права на развој. У II кварталу 2017. Канцеларији Високог комесара за људска права достављени су прилози за сачињавање Извештаја Генералног секретара УН о примени Резолуције Савета за људска права 30/7 „Људска права у примењивању правде, укључујући правду за малолетнике”. Канцеларији Високог комесара за људска права достављени су одговори на писмо Специјалног известиоца УН за слободу мишљења и изражавања, којим је затражио да му се доставе све релевантне информације у вези са слободом изражавања у домену телекомуникација и приступа интернету. Одговорено је на Упитник експерата специјалних процедура УН у области људских права поводом навода о непоштовању међународних стандарда људских права миграната у Србији. Специјалном известиоцу УН за савремене облике расизма, расне дискриминације, ксенофобије и сличне нетолеранције је достављена информација о примени Резолуције ГС/УН „Борба против величања нацизма, неонацизма и других пракси које доприносе подстицању савремених облика расизма, расне дискриминације, ксенофобије и повезане нетолеранције“. Канцеларији Високог комесара за људска права достављени су прилози потребни за сачињавање Извештаја о примени резолуције Савета за људска права УН 32/13 „Промоција, заштита и остваривање људских права на интернету“. Канцеларији Високог комесара достављена информација на заједнички хитан апел Специјалних процедура у области људских права у вези са наводима о дискриминацији Рома поводом искључења снабдевања електричном енергијом у насељу „Црвена звезда“ у Нишу.

Радној групи за присилне нестанке достављени су одговори на Упитник о присилним нестанцима, ради припреме извештаја за 36. заседање Савета за људска права.

Специјалном известиоцу за адекватне услове становања достављени су одговори на Упитник за потребе израде тематског извештаја о имплементацији права на становање особа са инвалидитетом.

Израђене су информације у вези са Упитником Специјалног известиоца о ситуацији бораца за људска права у сфери рада и бизниса, као прилог за израду тематског извештаја у складу са резолуцијом Савета за људска права (А/НRC/34/5).

Организацији Child Soldiers International, која се бави подршком државама у искорењивању војног регрутовања деце и примени Факултативног протокола уз Конвенцију о правима детета, о учешћу деце у оружаним сукобима, достављене су информације у вези са мерама које држава предузима у циљу искорењивања војног регрутовања деце и учешћу деце у оружаним сукобима.

Секретаријату УН, достављене су информације о спровођењу резолуције 60/2 Комисије за статус жена - „Жене, девојчице и HIV/AIDS” за потребе израде извештаја генералног секретара.

Специјални извештај за спречавање мучења и других свирепих, нечовечних или понижавајућих поступака или кажњавања Уједињених нација, Нилс Мелцер (Nils Melzer) посетио је Републику Србију у периоду од 13. до 24. новембра 2017. године. У оквиру посете, Специјални извештај је посетио АП Косово и Метохију у периоду од 21. до 23. новембра 2017. године. Последњег дана посете, 24. новембра 2017. године, Специјални извештај је представницима надлежних власти Републике Србије усмено предочио своја Прелиминарна запажања о посети. Посредством Сталне мисије Републике Србије при Уједињеним нацијама и другим међународним организацијама у Женеви, Прелиминарна запажања су званично достављена надлежним властима Републике Србије 27. новембра 2017. године и исти су позвани да у кратком року доставе своје евентуалне коментаре на наведени документ. Завршни извештај о наведеној посети, Специјални извештај за тортуру ће представити Савету за људска права УН, у марту 2019. године.

Израђене су информације за тематски извештај, који у складу са резолуцијом Савета за људска права (А/НRC/RES/34/9), припрема специјални извештај за адекватно становање (Leilani Farha).

Канцеларији Високог комесара за људска права УН достављене су информације о мерама које држава предузима у циљу превенције и искорењивања дечјих, раних и присилних бракова, у складу са Резолуцијом ГС УН 71/175.

Канцеларији Високог комесара за људска права УН достављене су информације о најбољим праксама у вези са регистрацијом рођења у нашој држави, са посебном пажњом на деци која су изложена повећаном ризику од дискриминације, у складу са Резолуцијом ГС УН 34/15.

2018.

Делегација Републике Србије представила је Извештај Републике Србије за Трећи циклус Универзалног периодичног прегледа (УПР) на 29. заседању Радне групе Савета за људска права УН 24. јануара 2018. године. Канцеларија за људска и мањинска права је координирала припрему и рад, а директорка Канцеларије предводила државну делегацију која је од 190 добијених препорука на лицу места прихватила 74 а на додатно усаглашавање вратила 116 препорука. Указујемо да су многе чланице УН похвалиле Србију за оно што је урађено између два Универзална периодична циклуса, као и да је похваљен поступак рада на Извештају и успостављање Савета за праћење примене препорука механизма УН за људска права. У току је процес усаглашавања и израда Одговора Републике Србије на препоруке држава чланица УН из Трећег циклуса УПРа који ће садржати коначно изјашњење о статусу добијених препорука. Одговори су упућени на званична мишљења надлежним државним органима и институцијама.

На седници скупштинског Одбора за људска и мањинска права и равноправност полова 13. фебруара 2018. године, коме су присуствовали шеф Мисије ОЕБС, координаторка Канцеларије УН у Србији, Заштитник грађана и директорка Београдског центра за људска права, организовано је Јавно слушање посвећено Извештају Републике Србије за Трећи циклус УПР-а.

Канцеларија за људска и мањинска права упутила је надлежним ресорима на мишљење Извештај о примени препорука број 15 (Искљученост Рома), 33 (Избеглице и тражиоци азила) и 39 (Слобода изражавања), из Закључних запажања Комитета за људска права, у вези са Трећим периодичним извештајем о примени Међународног пакта о грађанским и политичким правима.

СПЕЦИЈАЛНЕ ПРОЦЕДУРЕ

Канцеларији Високог комесара за људска права УН достављени су одговори на Упитник Специјалног известиоца за савремене облике расизма, расне дискриминације, ксенофобију и сродне нетолеранције.

Канцеларији Високог комесара за људска права УН достављене су информације у вези са уживањем људских права од стране младих у Републици Србији.

Канцеларији Високог комесара за људска права УН достављене су информације о мерама које спроводи Република Србија у циљу превенције морталитета и морбидитета деце.

Канцеларији Високог комесара за људска права достављене су информације које је затражио Специјални известиоц УН о последицама управљања звуком у животној средини и изложености опасним супстанцама и отпаду по људска права.

Канцеларији Високог комесара за људска права УН за достављени су прилози који се односе на примену резолуције ГС УН 68/268, која је усмерена на јачање и унапређење рада уговорних тела УН у домену људских права.

Канцеларији Високог комесара за људска права УН достављен је одговор надлежних органа Републике Србије на питања УН Специјалног известиоца за независност судија и адвоката у вези националних савета судства.

Радној групи за присилне нестанке УН достављене су информације у вези са спровођењем препорука које је наша држава добила након посете ове Радне групе, у јуну 2014. године.

3.6.1.4. Спровести анализу досадашње примене Закона о забрани дискриминације а посебно у погледу:

-обима изузетака од начела једнаког поступања;

-дефиниције индиректне дискриминације;

-обавезе да се обезбеди разумни смештај за запослене са инвалидитетом. (II - III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Анализу досадашње примене Закона о забрани дискриминације израдила је професорка Правног факултета Универзитета у Београду Ивана Крстић, уз подршку Мисије ОЕБС у Србији. Анализа садржи препоруке за измену Закона о забрани дискриминације ради усаглашавања са правом ЕУ и у циљу постизања делотворније заштите од дискриминације, у складу са овом активношћу и релевантним документима ЕУ и Републике Србије.

3.6.1.5. Измена и допуна Закона о забрани дискриминације у циљу пуне усклађености са правним тековинама ЕУ а посебно у погледу:

-обима изузетака од

начела једнаког поступања;

-дефиниције индиректне дискриминације;

-обавезе да се обезбеди разумни смештај за запослене са инвалидитетом.

(III – IV квартал 2016)

Активност није реализована. У циљу потпуне хармонизације прописа са прописима ЕУ у области забране дискриминације настављено је са изградом Нацрта закона о изменама и допунама закона о забрани дискриминације.

Према извештају Поверенице за заштиту равноправности:

Повереник за заштиту равноправности, у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања отпочео је реализацију ове активности.. Такође, Повереник за заштиту равноправности је, на основу своје досадашње праксе у примени Закона о забрани дискриминације, и извршене анализе Закона, сачинио предлоге измена и допуна Закона о забрани дискриминације.

Повереник за заштиту равноправности је извршио консултације о предлозима измена и допуна Закона о забрани дискриминације са делом академске заједнице, односно са судијама неких виших судова и судијама свих апелационих судова, као и са професорима који се баве овом облашћу. Такође, Повереник, у договору са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, планира да спроведе свеобухватне консултације са релевантним организацијама цивилног друштва. Повереник, у договору са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, предлаже да се рок за реализацију ове активности продужи до краја другог квартала 2017. године.

У фебруару и марту 2017. године реализоване су **две дебате о примени Закона о забрани дискриминације**, у организацији Повереника за заштиту равноправности. Дебатама су присуствовали професори, правних факултета, судије, представници организација цивилног друштва, као и представници релевантних министарстава. **Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања припремило је Радну верзију закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације**, у циљу потпуног хармонизовања са директивама ЕУ које се односе на забрану дискриминације, а на основу коментара које је дала Европска комисија. Будући да непосредно спроводи Закон о забрани дискриминације, институција Повереника је такође предложила одређене измене ради превазилажења проблема који су уочени у досадашњој примени закона. На дебати су анализирани сви чланови закона чија је измена и допуна предложена од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, учесника дебате и Повереника за заштиту равноправности.

У извештајном периоду III квартал 2017, Повереник за заштиту равноправности је завршио консултативни процес о примени Закона о забрани дискриминације који је иницирао у претходном периоду. Резултат тог консултативног процеса је сагласност свих учесника у погледу коначног текста радне верзије Закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације. **Закон о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације је у фази утврђивања нацрта**, након чега ће бити упућен свим релевантним актерима на давање мишљења, у складу са Законом и Пословником Владе.

Како наводи Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, заједно са делегираним представником Министарства правде извршене су измене и допуне текста

Закона о забрани дискриминације након сугестија добијених од стране ЕК. Сви коментари и предлози достављени од стране ЕК који се односе на имплементацију одредби прописаних директивама ЕУ, а пре свих Директивом број 2000/43/ЕС од 29. јуна 2000. године, о спровођењу принципа једнаког поступања без обзира на расно или етничко порекло и Директивом број 2000/78/ЕС од 27. новембра 2000. године о општем оквиру за једнако поступање са грађанима приликом запошљавања и на раду, су усвојени. Радна верзија Закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације достављена је Поверенику за заштиту равноправности у циљу сагледавања могућности за измене и допуне Закона у оквиру његове надлежности, након чега ће обједињен текст бити достављен Министарству за државну управу и локалну самоуправу, те поново Европској комисији на мишљење. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања формирало је, крајем маја 2017. године, нови Сектор за антидискриминациону политику и унапређивање родне равноправности, који је преузео активности на даљој припреми Нацрта закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације. С тим у вези, обављене су консултације са повереницом за заштиту равноправности око последњих интервенција ЕК, преведена последња верзија Нацрта и припремљена за слање ЕК.

IV квартал 2017

Како наводи Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, на захтев Поверенице за заштиту равноправности у Сектору за антидискриминациону политику и унапређивање родне равноправности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је израђен Нацрт закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације (са преводом на енглески језик и образложењем), који је достављен дописом број 011-00-622/2017-21 од 2. октобра 2017. године Сектору за међународну сарадњу, европске интеграције и пројекте Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, ради прослеђења Министарству за европске интеграције и Европској комисији на мишљење. С обзиром на информацију да ће се Европска комисија изјаснити о Нацрту овог закона у року од три месеца, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић је приликом посете Бриселу, 5. децембра 2017. године замолио надлежне у Европској комисији за достављање одговора у што је могуће краћем року ради усвајања овог закона до краја текуће године.

2018.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Табеле о усклађености Нацрта Закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације са Директивом 2000-43/ЕС и Директивом 2000-78/ЕС достављене су Европској комисији 01.02.2018. године. 09.03.2018. године добијено је мишљење од стране Европске комисије о коме је обавештена повереница за заштиту равноправности како би се у текст Нацрта унеле коначне измене у складу са добијеним сугестијама од стране ЕК.

У току је усвајање Одлуке о образовању Савета за праћење реализације АП за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације након чега се очекује формирању поменутог Савета.

Повереник за заштиту равноправности

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је дописом од 14. фебруара 2018. године обавестило Повереника за заштиту равноправности да је Европској комисији упутило на мишљење Радну верзију закона о изменама и допунама Закона о забрани дискриминације. Дописом од 20. марта 2018. године министарство је обавестило Повереника да је Европска комисија доставила мишљење на радну верзију Нацрта закона, са молбом да се Повереник изјасни о коментарима Европске комисије.

3.6.1.6. Спровести детаљну анализу усклађености кривично-правног законодавства са Конвенцијом Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција). (До III квартала 2016. Године)

Активност је у потпуности реализована. Радна група за измене КЗ је у току рада утврдила неусклађеност одређених одредаба са Истанбулском конвенцијом, утврдила потребне измене и израдила Нацрт измена и допуна КЗ у циљу усаглашавања са Истанбулском конвенцијом.

3.6.1.7. Изменити Кривични законик у складу са анализом усклађености са одредбама Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција). Рок: III квартал 2016. године

Активност је у потпуности реализована Народна скупштина је 23. новембра 2016. године донела Закон о изменама и допунама Кривичног законика у складу са анализом усклађености са одредбама Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција).

3.6.1.8. Усвајање новог закона о родној равноправности у циљу пуног усклађивања са *acquis* и одредбама Конвенције Савета Европе о спречавању и сузбијању насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција) кроз увођење:

-сигурних кућа;

-услуга психолошког саветовања;

-националних бесплатних СОС телефона;

-програма третмана починилаца, посебно починилаца сексуалног насиља у циљу спречавања повратништва;

-принципа дужне прилежности;

-мулти секторске сарадње и сарадње са организацијама цивилног друштва.

(I и II квартал 2016. године)

Активност није реализована. Према Извештају Координационог тела за родну равноправност. Влада РС усвојила је Нацрт закона о равноправности жена и мушкараца 2. фебруара 2016. године и упутила га Народној скупштини. Нацрт је настао након вишемесечног усаглашавања надлежних ресора и мишљења, која су добијена од заштитника грађана РС, поверенице за заштиту равноправности, као и ЕК (децембар 2015. године). Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине организовао је, средином фебруара 2016. године, неформалну расправу о тексту Нацрта током које су позване невладине организације изразиле низ резерви и незадовољства на предложени материјал, тако да га је Влада РС повукла из скупштинске процедуре.

Након завршених ванредних избора и формирања нове владе, 11. августа 2016. године, приступило се изради новог Нацрта закона о родној равноправности који је уважио већину примедби невладиног сектора које су изнете на претходни текст, а за чију су израду ангажовани екстерни експерти. До кашњења у реализацији активности дошло се због повлачења претходног текста из скупштинске процедуре и жеље да текст закона на најбољи могући начин, и уз најширу подршку, регулише материју родне равноправности.

Новоизрађени текст Нацрта закона о родној равноправности, упућен је на давање писаних мишљења и коментара организацијама цивилног друштва специјализованим за област родне равноправности и експерткињама које се баве овим питањима, која су детаљно разматрана и, након усвајања, укључена у текст закона. Након тога, одржани су интензивни индивидуални и групни консултативни састанци ради разматрања овако дорађеног текста закона. По довршетку консултативног процеса, крајем децембра, усклађена радна верзија закона, која уважава у највећој могућој мери дата мишљења и сугестије, упућена је 27. децембра 2016. године на мишљење надлежним државним органима. Рок за доставу мишљења је био 20. јануар 2017. године. Рок за реализацију планираног задатка померен је за први и други квартал 2017. године, како је и наведено у владином Националном програму за усвајање правних тековина ЕУ 2014-2018.

По пријему мишљења надлежних државних органа крајем јануара 2017. године, приступило се процесу усаглашавања текста закона са добијеним мишљењима и сугестијама. У фебруару и марту 2017. године одржавани су састанци са представницима министарства,

независних државних органа и представницима послодаваца, Привредном комором Србије, како би се текст закона усалгасио у непосредним разговорима. Након детаљног разматрања свих примљених коментара, и усвајања уважених, Нацрт закона је, сходно процедури, поново достављен на мишљења свим надлежним органима и тренутно је у финалној фази израде. Очекује се да по окончању председничких избора уђе у процедуру разматрања и усвајања. Финални текст нацрта Закона о родној равноправности, израђен у складу са свим прибављеним потребним мишљењима, још увек није усвојен, због расписивања и спровођења председничких избора, те формирања нове Владе која је изгласана 29.06.2017. године.

Према извештају Координационог тела за родну равноправност у трећем кварталу 2017., након формирања нове Владе, усаглашен текст је послат новоизабраним министрима и органима ради добијања мишљења, сагласно процедури. Сва мишљења су била позитивна, нацрт је добио најширу могућу друштвену подршку, а мање примедбе дало је Министарство одбране. Међутим, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је тражило враћање процеса израде нацрта закона на почетак, поновно формирање радне групе за израду закона од стране Министарства, и коришћење постојећег закона као модела. То није прихваћено, као неутемељено јер су добијена позитивна мишљења и најшира друштвена подршка, и нацрт је са детаљним образложењем упућен у даљу процедуру. На седници радног тела Владе, на захтев Министарства нацрт је скинут са дневног реда, и 7.09.2017. враћен Кабинету потпредседнице Владе, као предлагачу, на усаглашавање са Министарством за рад. Од Министарства за рад је 12. 09.2017. тражено да достави конкретне предлоге за унапређење текста из делокруга своје надлежности, који се још увек чекају.

Према извештају Координационог тела за родну равноправност у четвртном кварталу 2017, од Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања нису добијене конкретне сугестије за унапређење усаглашеног текста нацрта и поред ургениција упућених 4. 10 и 12.10. 2017. године, а у складу са обавезујућим закључком Владиног Одобра за привреду и финансије од 6. септембра 2017. године. Међутим, 25. октобра дописом Министарства, Кабинет потпредседнице Владе је обавештен да је Министарство приступило прегледу одредби усаглашеног нацрта из своје надлежности и да ће Кабинет потпредседнице о напретку у реализацији поменутог задатка бити благовремено обавештен. Од Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у извештајном периоду и даље нису добијене конкретне сугестије за унапређење усаглашеног текста нацрта, у складу са обавезујућим закључком Владиног Одобра за привреду и финансије од 6. септембра 2017. године. Није добијено ни обавештење о напретку у реализацији поменутог задатка. Потребно је ускладити рок за доношење закона са овом фактичком ситуацијом.

Према извештају Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. У складу са делокругом регулисаним чланом 16. Закона о министарствима, Министарство за

рад, запошљавање, борацка и социјална питања је, преко свог Сектора за антидискриминациону политику и унапређивање родне равноправности, започело у септембру 2017. године, рад на даљој изради Нацрта закона о родној равноправности. Припремајући се за јавну расправу у складу са чланом 41. Пословника Владе затражене су примедбе на последњу верзију Нацрта од социјалних партнера (репрезентативни синдикати, Унија послодаваца Србије, Привредна комора Србије), надлежних ресора и релевантних државних институција, Српске академије наука и уметности у октобру 2017. године.

4/2017

Генералном секретаријату Владе је Сектор за антидискриминациону политику и унапређивање родне равноправности Министарства за рад, запошљавање, борацка и социјална питања доставио допис број 119-01-00296/2017-21 од 5. октобра 2017. године који је упућен 6. октобра 2017. године са захтевом за достављање документације у вези израде Закона о родној равноправности и од Генералног секретаријата Владе је достављен допис 05 број 011-8488/2017-2 од 12. октобра 2017. године са комплетном документацијом коју је поднела потпредседница Владе Зорана Михајловић. Такође, примљен је допис из Кабинета потпредседнице Владе 32 Број: 011-12554/2016-63 од 12. октобра 2017. године и достављен одговор надлежног Министарства за родну равноправност број 011-00-622/2017-21 од 17.10.2017. у вези израде поменутог закона. Поред тога, изађен је допис Сектора број 011-00-622/2017-21 од 02.10.2017. године који је упућен 6. октобра 2017. године надлежним органима државне управе, органима и организацијама у вези примедба на Нацрт закона о родној равноправности.

Током новембра 2017. године обрађено је 20 дописа из органа државне управе и др. институција и достављене примедбе из 13 органа и институција су уграђене у Нацрт закона о родној равноправности.

Дана 7. децембра 2017. године започео је процес јавних консултација тако што је Нацрт закона о родној равноправности са достављеним и уграђеним примедбама и сугестијама на исти, постављени на сајт Министарства за рад, запошљавање, борацка и социјална питања и на сајт Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом са приложеним Обрасцем за достављање примедба и сугестија свих грађана и грађанки и других заинтересованих субјеката у друштву. Процес јавних консултација ће трајати до 31. децембра 2017. године. Након тога ће се резултати консултација и др. истраживања земаља у окружењу и ЕУ припремити као материјал на разматрање и одлучивању Савету за родну равноправност Владе, који ће дати смернице за рад на изради тог закона Родној групи, која ће бити формирана у јануару 2018. године.

У вези са наведеним, Сектор за антидискриминациону политику и унапређивање родне равноправности Министарства за рад, запошљавање, борацка и социјална питања је упутио допис број 119-01-00307/2017-21 од 5. октобра 2017. године на адресе 25 органа државне

управе и локалне самоуправе, надлежних одбора и независних тела, САНУ и организација цивилног друштва са молбом да доставе предлог кандидата за члана/чланицу Савета за родну равноправност Владе (ранга министра или директора

канцеларије/управе/завода и председника удружења) и за заменика члана/чланице (ранга државног секретара или заменика директора канцеларије/управе/завода и заменика председника удружења), као и две ургенције од 19. октобра 2017. године и од 23. октобра 2017. године којима је затражено ургентно достављање наведених предлога лица, најкасније до 27. октобра 2017. године.

Након тог датума, из канцеларија: Поверенице за заштиту равноправности, Заштитника грађана и Повереника за заштиту информација од јавног значаја и заштиту података о личности стигли су одговори у којима ови независни институти поздрављају поновно образовање Савета за родну равноправност Владе, истичу његов значај за заштиту људских права и политику родне равноправности и исказују спремност да присуствују састанцима тог тела, али не у својству чланова, већ у својству посматрача.

Сектор је израдио Нацрт Одлуке о образовању Савета за родну равноправност Владе са образложењем и интерним актом од 20. Децембра 2017. године доставио на усаглашавање Секретаријату Министарства, Кабинету министра и Сектору за финансијско управљање, рачуноводство и контролинг Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Након тога, у складу са Директивом о начину рада и поступања у извршавању послова из надлежности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Пословником Владе, Нацрт одлуке ће 29. децембра 2017. године бити достављен надлежним органима државне управе и припремљен за усвајање на седници Владе у јануару 2018. године.

2018

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања истакло је у јануару 2018. године на сајту Министарства на увид јавности досадашњи процес усаглашавања ставова свих актера (органа државне управе и локалне самоуправе, организација цивилног друштва, социјалних партнера, академске заједнице и других заинтересованих субјеката) у вези садржаја Нацрта закона о родној равноправности. Наведени процес усаглашавања обухватио је разматрање примедба и сугестија из 13 органа државне управе и социјалних партнера, достављених овом Министарству у периоду од октобра до новембра 2017. године, као и примедба садржаних у 8 образаца достављених из организација цивилног друштва у периоду on line јавних консултација, реализованих од 07. до 31. децембра 2017. године. Наведене примедбе и сугестије су уграђене у електронску верзију Нацрта закона о родној равноправности која је слободна на увид широј јавности и доступна за преузимање на линку: <https://www.minrzs.gov.rs/pres/saopstenja/zavrsene-su-prve-javne-konsultacije-o-nacrtu-zakona-o-rodnoj-ravnopravnosti.html>), као и на линку <https://www.minrzs.gov.rs/dokumenti-7968.html>.

3.6.1.9. Извршити анализу ефеката Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Координационо тело за родну равноправност Владе Републике Србије, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва и Агенција Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена и уз подршку Републичког секретаријата за јавне политике спровео је Евалуацију анализе ефеката имплементације Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности и Национално акционог плана за период од 2010 до 2015. године. Налазе Евалуације Влада Републике Србије користила је приликом израде нове Националне стратегије родне равноправности (2016 - 2020) и пратећег Акционог плана (2016 – 2018), усвојене у првом кварталу 2016. године.

3.6.1.10. Припрема и усвајање нове Националне стратегије за побољшање положаја жена и унапређивање родне равноправности и усвајање Акционог плана за њену имплементацију. (За усвајање - IV квартал 2015; За примену АП- Континуирано, почев од IV квартала 2015.)

Активност се успешно реализује. Влада РС усвојила је Националну стратегију за родну равноправност за период од 2016-2020 са Акционим планом 2016-2018 („Службени гласник РС”, број 4/16). Стратегија садржи три основна циља: 1) промена родних образаца и унапређивање културе родне равноправности; 2) повећање равноправности жена и мушкараца применом политика и мера једнаких могућности; и 3) системско увођење родне перспективе у доношење, спровођење и праћење јавних политика.

Након усвајања стратегије, расписани су превремени избори, а нова влада формирана је 11. августа 2016. године. Тиме су се створили предуслови за започињање имплементације планираних активности и организован и одржан иницијални састанак на коме је договорен систем координираног праћења и извештавања о реализацији Акционог плана. Договорено је именовање контакт особа за питање родне равноправности, на нивоу сваког имплементационог партнера, у циљу стварања мреже за координирано праћење и извештавање. Овакав механизам ће обезбедити ефикасно реализовање и извештавање о планираним активностима, јер ће именоване особе бити задужене за непосредну комуникацију са Координационим телом за родну равноправност о питањима од значаја за делокруг рада сваког партнера у области остваровања родне равноправности. Ради лакшег извештавања и обезбеђења свих неопходних информација, израђен је и стандардни образац за извештавање о реализацији предвиђених активности Акционог плана.

Завршен је процес именовања контакт особа за питања родне равноправности задужених за сарадњу са Координационим телом ради имплементације НАП-а. Формирана је

међуресорна радна група за праћење спровођења НАП-а. На састанку радне групе, одржаном 7. децембра 2016. године, усвојен је модел извештавања и договорена динамика праћења реализације НАП-а. Припремљен је и модел извештавања о спровођењу НАП-а.

У сарадњи са Службом за управљање кадровима спроведена је обука за државне службенике у области родне равноправности.

Упоредо, у сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу (ГИЗ), Координационо тело је 16. децембра 2016. године организовало конференцију „Спровођење Националног акционог плана за родну равноправност на локалном нивоу“. На конференцију су позвани и присуствовали су јој представници локалних механизма за родну равноправност чиме је предузет први, веома важан корак у координацији сарадње на локалном нивоу и успостављена мрежа на локалу.

Ради реализације активности редовних и обавезујућих обука о људским правима, родној равноправности и антидискриминацији за све руководиоце и запослене у органима јавне власти на националном, покрајинском и локалном нивоу, покренута је иницијатива за допуну програма обуке за руководиоце и запослене у органима јавне власти и договорен састанак са ресорним министарством ради испуњења обавезе.

Активност успостављања међународне и регионалне сарадње и размене добрих пракси, остварена је кроз сарадњу са Европским институтом за родну равноправност (EIGE), и у сарадњи са Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва (СИПРУ) и Републичким заводом за статистику (РЗС), уведен и представљен Индекс родне равноправности за Србију, по ЕУ методологији.

Настављена је сарадња са UNWOMEN у вези даљих корака на праћењу и системском увођењу родно одговорног буџетирања у све органе јавне власти, директне и индиректне буџетске кориснике.

Реализоване су активности оснаживања и подршке раду организација цивилног друштва специјализованим за питања родно заснованог насиља и обезбеђењу услуга женама жртвама насиља кроз финансијску подршку раду Сигурних кућа у читавој Србији у вредности од 10.000.000 динара и другу материјално – техничку подршку (давање на трајно коришћење возила за кориснице, донирање компјутера и сл.) Додељено је 8 грантова СОС телефонима за подршку женама у ситуацијама насиља, уз подршку УНДП-а.

Настављене су активности на подизању свести о неприхватљивости насиља над женама и оснаживању жена да пријаве насиље – укључивање у регионални пројекат *Окончати насиље над женама у Западном Балкану и Турској-Примена норми, промена свести*, иницираном од стране UNWOMEN и уз подршку Европске делегације у Србији.

Промовисани примери добре праксе-Програма економског оснаживања жена које су у ситуацији насиља који спроводи Покрајински секретаријат, Центрима за социјални рад, локалним самоуправама и женским невладиним организацијама из Крагујевца.

Настављене су активности обука тимова за увођење родно одговорног буџетирања директних и индиректних корисника уз подршку UNWOMEN, а у организацији Министарства финансија, у периоду од 17 до 19. маја 2017. године.

Реализоване су активности сарадње са цивилним сектором усмерене на подизања видљивости положаја и улоге жена, укључујући ту и припаднице мањинских група, у оквиру акције Женске платформе за развој, *Европа зове- рођени Европљани и Европљанке*. Акција се организује широм Европе, а 9. маја је први пут одржана у Србији и преносили су је главни медији, уз укључивање свих заинтересованих широм земље путем социјалних мрежа.

Подржано је спровођење политика родне равноправности и унапређења друштвеног и економског положаја жена јачањем локалних механизма за родну равноправност, кроз промоцију примера добре праксе у локалној заједници, 7. јуна 2017. Уз подршку ЕУ, Владе Швајцарске и UNWOMEN, реализоване су активности подршке 18 пројеката који су у општинама на југу и југозападу Србије спроводили механизми за родну равноправност како би унапредили друштвено економски положај жена.

Покренута иницијатива за економско оснаживање и упошљавање жена на селу кроз флексибилно радно ангажовање на пословима за које поседују основне вештине и знања, у оквиру пројекта *Упослимо 1000 жена у руралним подручјима*, који је започет 13. јун 2017. године, у сарадњи са НАЛЕДом и Етеномрежом.

Урађена процена капацитета особа за контакт и локалних механизма за родну равноправност са којима се сарађује на примени НАПа (израђен упитник) и припремљен тренинг за механизме на тему родне равноправности, родне анализе и уродњавања политика; припремљен први нацрт извештаја реализације НАПа за 2016. годину и преглед предузетих активности у 2017. години; промењен садржај полагања стручног испита за државне службенике у сарадњи са Министарством за државну управу и локалну самоуправу, тако да сада обавезно укључује и питања која се тичу родне равноправности; одржана је конференције поводом обележавања међународног дана сеоских жена, 16. октобар 2017. уз подршку UNWOMEN која ће резултирати предлогом мера за унапређење њиховог положаја и бољем приступу економских ресурсима; финансијска помоћ у укупном износу од 10.000.000,00 динара је додељена организацијама цивилног друштва (10) које у Сигурним кућама које пружају услуге женама и девојчицама жртвама насиља, успешно се реализује, формирана је комисија за праћење реализације утрошка средстава и планираних активности која прати реализацију планираних активности и разматрани су иницијални извештаји о имплементацији планираних активности од стране организација цивилног друштва; у

сарадњи са УН Вомен обезбеђени паник тастери који треба да се уграде и обезбеде повећање сигурности корисника и запослених у Центрима за социјални рад (60) и у домовима здравља (30).

Реализована су два тренинга из области родне анализе и уродњавања политика за механизме за родну равноправност на локалу и на националном новоу у циљу њиховог оснаживања (у Аранђеловцу и Београду), организована је и реализована конференција поводом Међународног дана сеоских жена, 16. октора, на тему: "Жене на селу: Унапређење квалитета живота у сеоским подручјима" и израђене су мере за унапређење њиховог положаја и за њихов бољи приступ економским ресурсима; реализована су два форума на локалу о имовинским правима руралних жена у циљу њиховог даљег оснаживања, у Новом Саду, Соко Бањи итд.; реализоване су кампање за спречавање и сузбијање насиља над женама и девојчицама у више од 40 градова и општина у Србији у оквиру глобалне кампање "16 дана активизма против насиља над женама"; реализоване су радионице у циљу превенције и едукације о мерама и средствима која су на располагању у Србији ради сузбијања ове неприхватљиве друштвене појаве- СОС телефони, социјално предузетништво итд. у Врању, Лесковцу, Сомбору итд.; покренута је иницијатива у сарадњи са Министарством просвете и „Покретом за женску кошарку“ ради промовисања женског спорта и пружања подршке за бављење рекреативним и професионалним спортом девојчицама и женама; у оквиру иницијативе за смањење сиромаштва, економско оснаживање и афирмисање улоге жена у локалној заједници и руралној економији „Упослимо 1.000 жена у руралним подручјима“ која је покренута заједно са Налед-ом и Етнорежом, запослено је 308 жена; представљен је извештај о реализацији НАПа за 2016/2017. годину у Београду на конференцији која је организована са темом: „Локални механизми за родну равноправност – на путу остваривања политике родне равноправности на локалном нивоу.“

Подаци СИПРУ тима о примени:

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је подржао Министарство финансија и Републички секретаријат за јавне политике у припреми ЕРП-а (Програма за економску реформу) 2017 кроз развој и примену процене социјалног ефекта свих структуралних реформи у документу. Овај инструмент за процену базиран је на смерницама Европске комисије за процену утицаја политика и садржи питања везана за процену утицаја на положај осетљивих група, укључујући жене и родно је осетљив. ЕРП 2017. ће бити усвојен почетком 2017. Искуства су размењена на регионалном нивоу у земљама које такође развијају националне ЕРП-ове.

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је подржао Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у припреми Нацрта Акционог Плана за преговарачко поглавље 19. Оно садржи минималне стандарде у области радног права, једнак третман жена и мушкараца у области запошљавања и социјалне сигурности, здравља,

и безбедности на раду. Поред тога, посебна обавезујућа правила су постављена ради осигуравања заштите од дискриминације на основу рода, расе, етничке припадности, ометености, сексуалне оријентације, година, вероисповести.

Светска банка и Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва су објавили у новембру 2016. студију под називом Приступ жена економским могућностима у Србији, који садржи препоруке за унапређивање статуса жена на тржишту рада и њиховог приватног и професионалног живота. Публикација је представљена на догађају 5. децембра током ког је одржана и панел дискусија на ову тему у којој су учествовали доносиоци одлука, представници академске заједнице и организација цивилног друштва.

СИПРУ је представио свој рад, као пример добре праксе током студијске посете делегације из Албаније у организацији агенције УН за жене. Презентација Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва је била фокусирана на родну равноправност укључујући и положај жена из ромске заједнице.

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва (СИПРУ) је 1. децембра организовао регионалну конференцију о мерењу родне равноправности на Западном Балкану, у сарадњи са Координационим телом за родну равноправност Републике Србије и Министарством за људска и мањинска права Црне Горе, а уз подршку Регионалне школе за јавну управу (енгл. Regional School for Public Administration). Ова конференција је организована са циљем да државни службеници и службенице који се баве питањима родне равноправности у земљама Западног Балкана, експерти и експерткиње из региона и из земаља Европске уније, представници и представнице невладиних као и међународних организација размене искуства у прикупљању података и мерењу родне равноправности као и у коришћењу података приликом креирања политика.

СИПРУ је спровео обуку о родној равноправности и увођењу родне перспективе у јавне политике за представнике/це Републичког секретаријата за јавне политике. СИПРУ је пружио подршку Републичком заводу за статистику приликом израде петог издања публикације „Жене и мушкарци у Републици Србији“ и иницирао укључивање поглавља које се тиче животног стандарда жена и мушкараца у Републици Србији.

2018

Ради се на евалуацији Акционог плана 2016-2018 за примену националне Стратегије за родну равноправност и у плану је израда новог плана за наредни двогодишњи период; у сарадњи са Министарством финансија и консултанткињама агенције UN WOMEN, подржава се рад формираних Тимова за родно одговорно буџетирање предвиђених буџетски корисника, кроз одржавање радионица и инфо сесија, а Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је прво је министарство које ради на изради родне анализе буџета у циљу уродњавања буџета у наредној години; ради се на процени утицаја Националне стратегије за спречавање и сузбијање насиља над женама у породици и партнерским односима (2011-2015), у циљу израде препорука за израду новог стратешког оквира; реализоване су све припремне радње у циљу припреме првог државног извештаја

ГРЕВИО о примени Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулске конвенције): преведен упитник о законодавним и другим мерама којима се примењује, преведена је конвенција, израђен је преглед потребних података у односу на питања упитника, именоване су контакт особе на локалном, регионалном и националном нивоу и одржан први консултативни састанак са партнерима у циљу упознавања са захтевима конвенције и припреме за извештавање; успостављена је сарадња са Европском мрежом за рад са починиоцима насиља и одржана унапређена обука за спроводиоце овог програма као и женских невладиних организација за процену и контролу ризика од понављања насиља над женама и децом; урађено је мапирање и процена начина рада у оквиру програма рада са починиоцима насиља у Србији и израђен преглед најбољих пракси, како би се стандардизовали и унапредили програми у складу са одредбама Истанбулске конвенције; снимљени су и емитовани путем друштвених мрежа филмови о СОС телефонима у оквиру кампање *Неком телефонска, неком линија живота*, чији је циљ повећање видљивости проблема насиља, али и заговарање за одрживост услуге које пружају СОС телефони у Србији; настаљена је рад на регионалном пројекту са Свеском банком ради реализације реформских процеса у циљу унапређивања приступа економским могућностима жена; са Удружењем пословних жена, Саветом страних инвестиција и Америчком привредном комором инициран је пројекат у циљу укључивања жена предузетница у ланац вредности и њиховог економског оснаживања; инициран је пројекат са шведском компанијом Икеом у циљу промовисања родне равноправности на радном месту и на позицијама одлучивања у управним и надзорним одборима и организована конференција „Равноправност је боља за све“; у сарадњи са Агенцијом УН за родну равноправност и оснаживање жена (UN Women) и Делегацијом ЕУ у Србији организовано је обележавање дана жена и том приликом поркенута глобална кампања у Србији, HeForShe; успостављена је сарадња са Саветом за регионалну сардњу из Сарајева ради унапређења родне равноправности у земљама региона; у сарадњи са Регионалном школом за јавну управу (РеСПА) и организована је дводневна регионална конференција о родној равноправности и реформи јавне управе на Западном Балкану, како би се промовисала регионална сарадња јавних управа и стручњака из области родне равноправности и реформа јавне управе; започета је реализација ИПА 2016 програма вредног 2 милиона евра, који реализују Координациона тело за родну равноправност, Министарство за европске интеграције и UN Women, а програм је намењен пружању подршке и јачању капацитета механизма за родну равноправност на републичком, покрајинском и локалном нивоу и омогућава спровођење стратешких циљева у овој области; на основу расписаног јавног позива, добијен је и спроводи се пројекат Жене као носитељке промена у образовању и науци, који подржава Републички секретаријат за јавне политике и финансира Швајцарска кроз PERFORM (Performing and Responsive Social Sciences). Пројекат се односи на истраживање о положају жена у сфери рада и у домаћинства која негативно утиче на развој њихових каријера у образовању и науци, на бази репрезентативног узорка.

Активност треба ускладити са чињеничним стањем тј. да је већ донета нова стратегија за 2016-2020 и да активност треба да се односи на њену примену и доношење новог акционог плана за имплементацију стратегије 2019-2020.

3.6.1.11. Припрема и усвајање нове Националне Стратегије и Акционог плана за спречавање насиља над женама у породици и партнерским односима. (За усвајање: IV квартал 2016; За примену: Континуирано, почев од IV квартала 2016.)

Активност није реализована. Према извештају Координационог тела за родну равноправност. Након званичног потписивања пројектног документа „Интегрисани одговор на насиље над женама и девојчицама II” и одржаног састанка са имплементационим партнерима на пројекту, дефинисани су кораци у реализацији који се тичу: координације свих партнера на пројекту, ефикасне реализације планираних активности и начина извештавања, размене информација и стратегије промоције пројектних активности. Једна од првих активности у оквиру пројекта је израда Националне стратегије за сузбијање и спречавање насиља над женама и девојчицама. Имајући у виду велики број партнера и планираних активности на реализацији пројекта „Интегрисани одговор на насиље над женама и девојчицама II”, спроведен је поступак и ангажован је координатор пројекта од стране УНДП-а.

Још увек није усвојена Национална стратегија за сузбијање и спречавање насиља над женама и девојчицама, чије је доношење иницирало Координационо тело за родну равноправност подношењем Влади РС Предлога закључка за доношење стратегије, по окончању потребне процедуре и добијања позитивних мишљења надлежних органа.

На седници Владе од 4. маја 2017. године одложено је усвајање закључка ради додатног усаглашавања са предлагачем, на сугестију Министарства правде и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а из разлога преклапања надлежности. У међувремену су спроведени председнички избори и управо је изгласана нова Влада, 29.06.2017. године. У току је анализа претходне стратегије и израда препорука за доношење нове.

На предлог Министарства правде и Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, а из разлога могућих преклапања надлежности, одложено је усвајање закључка за покретање иницијативе за усвајање стратегије, ради додатног усаглашавања са предлагачем. Додатна усаглашавања још увек нису реализована, због кадровских промена. Потребна усаглашавања у вези са иницијативом за доношење стратегије још увек нису постигнута. Потребно је ускладити рок за реализацију активности са фактичким стањем.

Према извештају Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Нема конкретног напретка по овом питању од августа 2017. године када Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања није дало сагласност на иницијативу

Координационог тела за родну равноправност упућеног Влади РС да се Координационо тело бави изработом Националне стратегије и Акционог плана за спречавање насиља над женама и породици и партнерским односима.

Пројекат „Интегрисани одговор на насиље над женама и девојчицама у Србији“, на којем су учествовали представници органа државне управе, међу којима је био и представник Сектора за бригу о породици и социјалну заштиту Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, као и посебних тела Владе и специјализованих агенција Уједињених нација (UNDP, UNICEF). Такође, у оквиру овог пројекта за период јун-септембар 2017. године је била и припрема за организацију састанка за упознавање са GREVIO извештајем, који треба да се реализује у фебруару 2018. године када ће се покренути и иницијатива за израду нове Стратегије за превенцију и заштиту жена од насиља. У вези са наведеним, припрема првог Националног извештаја на наведену тему била је поверана Координационом телу за родну равноправност Владе који је био тежишни носилац активности из тог пројекта у вези спречавања насиља над женама.

Такође, указујемо на чињеницу да су доношењем *Закона о спречавање насиља у породици* ("Службени гласник РС", бр. 94/2016, 1.06.2017.), створени формални услови за координирано деловање Министарства унутрашњих послова, Министарства правде (судови, тужилаштва), Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства здравља, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, специјализованих организација цивилног друштва које се баве превентивом и заштитом жртва насиља, као и других надлежних субјеката у друштву на нивоу локалних самоуправа како би у наредном периоду могао да отпочне заједнички рад на изради поменуте стратегије и плана.

При том, указујемо да је Сектор за антидискриминациону политику и унапређивање родне равноправности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања образован 1. јуна 2017. године и не може бити одговоран за реализацију задатака која су у претходном периоду била у надлежности других органа државне управе или посебних органа Владе. Поменути сектор је одмах након свог образовања, радио на стварању услова за успостављање Националне СОС телефонске линије за жене жртве насиља и у вези са наведеним, 25. новембра 2017. године у Београду је потписан *Меморандум о сарадњи између Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Града Београда и Телекома*, којим су прецизиране обавезе тих друштвено одговорних актера у успостављању поменуте телефонске линије.

Поред тога, завршена је интерна процедура доношења *Правилника о допунама Правилника о расподели средстава за програме заштите и унапређења положаја особа са инвалидитетом и за финансирање установа социјалне заштите*. Наведени Нацрт правилника се налази на разматрању у Републичком секретаријату за законодавство и очекује се мишљење овог органа до краја 2017. године. Такође, реализоване су четири обуке

за рад у апликацији креираној за оператере на СОС телефону и одржано је осам састанака са екстерним партнерима током процеса успостављања ове линије.

Средства предвиђена за рад Националне СОС телефонске линије за жене жртве насиља у износу не већем од 30.000.000,00 динара су планирана у оквиру лимита, које је утврдило Министарство финансија за 2018. годину, на разделу Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. У складу са тим, почетак рада Националне СОС телефонске линије очекује се током јануара месеца 2018. године. Бесплатна СОС телефонска линија са бројем 0800/222-003 биће доступна жртвама насиља 24 сата дневно, седам дана у недељи, а помоћ ће пружати лица која су прошла акредитовани програм обуке за пружање помоћи женама са искуством насиља.

2018.

У току је покретање поступака јавне набавке за пружаоца услуга СОС телефонске линије за жене са искуством насиља.

3.6.1.12. Јачање капацитета јединице за родну равноправност кроз обуку службеника у циљу ефикасне координације спровођења и праћења спровођења политика родне равноправности а посебно у вези са:

-имплементацијом Конвенције Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици;

-праћењем примене Закључних запажања Комитета УН за елиминацију дискриминације жена. (I и II квартал 2016. године)

Активност се успешно реализује. Капацитети запослених јачани су кроз учешће на стручним радионицама и кроз консултативан процес у изради Стандардних оперативних процедура за поступање у случајевима родно заснованог насиља (СОП) у мигрантској популацији. Активности су реализоване, у сарадњи и у партнерству са Популационим фондом Уједињених нација (UNFPA), у периоду од јуна до септембра месеца.

Спроведена је обука за државне службенике у области родне равноправности, у сарадњи са Службом за управљање кадровима. Припремљена је иницијатива за допуну програма обуке за руководиоце и запослене у органима јавне власти у области родне равноправности и договорен састанак са ресорним министарством ради испуњења обавезе.

Уз подршку УН Србија и Владе Шведске преведен је упитник GREVIO комитета и идентификоване су институције за учешће у припреми одговора на упитник. Распоред Србије за припрему упитника и извештавање је период јануар-октобар 2018. године.

Развијен је програм обуке за примену Закона о спречавању насиља у породици; преко 40 тужилаца, полицијских службеника и радника Центара за социјални рад из 9 општина је

прошло обуку и укључено у пилотирање рада група за координацију и сарадњу; развијени и пилотирани документи који треба да омогуће примену Закона .

У сарадњи са Службом за управљање кадровима, 21. септембра 2017. је одржан тренинг из области родне равноправности за државне службенике. Тема тренинга је била родна равноправност и родно засновано насиље, а обухватио је и домаћи и међународни законски и стратешки оквир у области родне равноправности и сузбијања насиља према женама, родно осетљиву статистику и Индекс родне равноправности.

Одржан је и дводневни тренинг, 25-26. септембра 2017. за контакт особе републичких институција задужених за родну равноправност и реализацију планираних активности на спровођењу националне стратегије за родну равноправност, о родној перспективи и родним аспектима у свакодневном раду, а у циљу сензибилизације учесника и подстицања међусобне сарадње и комуникације.

У сарадењи са УНДП-ом реализован је едукативни састанак са представницима свих органа и организација који учествују у спречавању и сузбијању насиља према женама: *Ка стандардизованим и интегрисаним програмима рада са починиоцима насиља према женама у породици у контексту Истанбулске конвенције* - преглед добрих пракси програма рада са починиоцима и анализа постојећег стања, у оквиру пројекта „Интегрисани одговор на насиље над женама и девојчицама у Србији II“.

Од 21 до 23. фебруара, а уз подршку UN Women, реализована је студијска посета Шведској, у циљу јачање капацитета Координационог тела и контакт особа за родну равноправност у ресорним министарствима како би ефикасно спроводили имплементацију Националног акционог плана Стратегије за родну равноправност 2016-2018, кроз унапређивање родно одговорног управљања. Чланови делегације су се упознали са искуством шведских органа у уродњавању јавних политика и родно одговорном управљању. Искустава су размењена са Министарством за здравље и социјална питања, Сектором за родну равноправност, Министарством спољних послова, Шведском асоцијацијом општина и региона, Окружним административним саветом, Омбудсманом за равноправност, Шведским женским лобијем, Шведском полицијом, и новоформираном, Шведском агенцијом за родну равноправност.

3.6.1.13. Јачање капацитета Канцеларије за људска и мањинска права у циљу ефикасне примене активности утврђених Акционим планом за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације кроз запошљавање два нова службеника. (I и II квартал 2017.)

Активност није реализована. Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније, усвојеним од стране Владе Републике Србије предвиђено је институционално јачање Канцеларије за људска и мањинска права. Подршка праћењу

имплементације усклађеног законодавства са правном тековином Европске уније и праћење реализације мера предвиђених Акционим планом Стратегије превенције и заштите од дискриминације, подразумева ангажовање двоје додатних извршилаца. Влада је 2015. године донела Одлуку о образовању Савета за праћење реализације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације за период од 2014. до 2018. године. Канцеларија пружа стручно административну потпору Савету. Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније препознат је и значај формирања Националног механизма за праћење спровођења препорука међународних тела из области заштите људских права у складу са препоруком из другог циклуса Универзалног периодичног прегледа Савета за људска права Уједињених нација. Влада је донела Одлуку о образовању Савета за праћење примене препорука механизма Уједињених нација за људска права према којој Канцеларија обавља послове Секретаријата Савета. Имајући у виду да је реч о континуираним активностима, с обзиром да се у оквиру надзорног система УН о људским правима у регуларним временским интервалима разматра стање људских права у Републици Србији потребно је ангажовање додатног извршиоца који би пратио реализацију наведених активности.

С обзиром на изнето Канцеларија за људска и мањинска права је Министарству финансија доставила предлог финансијског плана за период 2016-2018. године који укључује ангажовање три наведена извршиоца. Средства нису одобрена.

3.6.1.14. Јачање капацитета Повереника за заштиту равноправности у складу са постојећом систематизацијом радних места, односно запошљавањем 36 нових запослених. (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. У складу са постојећим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у стручној служби Повереника за заштиту равноправности (решење о давању сагласности на Правилник објављено у „Сл. гласнику РС“, бр. 111/12), којом је предвиђено 60 радних места, тренутно је у стручној служби Повереника за заштиту равноправности запослено 30 особа (овај број обухвата и две особе које су у радном односу на одређено време, ради замене запослених које су на одсуству са рада ради неге детета). Закључно са даном извештавања, Повереник за заштиту равноправности има 32 запослена и 7 лица ангажованих на основу уговора о привременим и повременим пословима.

Закључно са даном извештавања за период I квартал 2017, Повереник има **34 запослена** (Повереница за заштиту равноправности није обухваћена тим бројем). Закључно са даном извештавања, за период II квартал 2017, Стручна служба Повереника има 34 запослена на неодређено време (Повереница за заштиту равноправности није обухваћена тим бројем) и 4 лица ангажована на основу уговора о привременим и повременим пословима.

Закључно са 30.9.2017. Стручна служба Повереника има **35 запослених**, од тога 33 запослена на неодређено време (Повереница за заштиту равноправности није обухваћена тим бројем), 2 запослена на одређено време и 6 особа ангажованих на основу уговора о привременим и повременим пословима. Закључно са 20.12.2017. године, Стручна служба Повереника има 35 запослених на неодређено време (Повереница за заштиту равноправности није обухваћена тим бројем), 2 запослена на одређено време и 7 особа ангажованих на основу уговора.

Закључно са даном извештавања за период I квартал 2018. године, стручна служба Повереника има 38 запослених на неодређено време (повереница за заштиту равноправности није обухваћена тим бројем), једног запосленог на одређено време и седам особа ангажованих на основу уговора.

3.6.1.15. Праћење примене Закона о забрани дискриминације. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Повереник за заштиту равноправности као независан и самосталан државни орган установљен Законом о забрани дискриминације (ЗЗД), континуирано прати примену ЗЗД и о свом раду извештава Народну скупштину Републике Србије подносећи јој годишњи извештај о стању у области заштите равноправности. Извештај садржи оцену рада органа јавне власти, пружалаца услуга и других лица, учене пропусте и препоруке за њихово отклањање. Извештај може да садржи и наводе о спровођењу закона и других прописа, односно о потреби доношења или измене прописа ради спровођења и унапређивања заштите од дискриминације. Годишњи извештаји Повереника редовно се постављају на интернет страници Повереника¹⁷, на ћириличком и латиничном писму, а преводе се и на енглески језик.

Повереник за заштиту равноправности поднео је Народној скупштини Републике Србије 15. марта 2016. године, свој **Редован годишњи извештај о раду за 2015. годину**. Повереник за заштиту равноправности бележи пораст броја предмета од око 20% у 2015. години (1040 предмета) у односу на 2014. годину (884 предмета). Повереник је дао 215 препорука мера за остваривање равноправности, 17 мишљења на нацрте закона и других општих аката, поднео једну кривичну пријаву и један предлог за оцену уставности и законитости и издао девет упозорења и 35 саопштења. У годишњем извештају дато је 19 општих препорука за унапређење равноправности и сузбијање дискриминације у друштву. Извештај је доступан на интернет страници Повереника за заштиту равноправности www.ravnopravnost.gov.rs.

Закључно са трећим кварталом 2016. године (9.9.2016.) Повереник за заштиту равноправности примио је у рад укупно 4342 предмета, од тога 3577 притужби, дао 2 мишљења, 11 препорука и 87 закључака. За период од 1.1.2016. до 12.12.2016. године

¹⁷ Извор: <http://www.ravnopravnost.gov.rs/index.php?lang=rs&pismo=lat>

примљено је укупно 801 предмета, од чега је 605 притужби, 31 тражено мишљење на нацрте аката и 165 препорука мера. У овом периоду је донето 36 мишљења да нема дискриминације, и 47 препорука због утврђене дискриминације, као и 266 препорука мера за остваривање равноправности. Повереник је, од почетка рада, до 12.12.2016. године примио укупно 4500 предмета.

У извештајном периоду I квартал 2017, Повереник за заштиту равноправности поднео је Народној скупштини, 15. марта 2017. године, **Редовни годишњи извештај о раду Повереника за заштиту равноправности за 2016. годину**. Као најчешћи основ дискриминације у 2016. години грађани и грађанке су наводили пол, инвалидитет и старосну доб, а када су у питању области друштвеног живота на које се притужбе односе остају и даље област рада и запошљавања и поступци пред органима јавне власти. Број предмета у којима је Повереник за заштиту равноправности поступао у 2016. години је 1346, од чега је 626 притужби које су поднели грађани и грађанке Поверенику и 665 препорука мера за остваривање равноправности. Такође, Повереник је дао 40 мишљења на нацрте закона и других општих аката, поднео три кривичне пријаве, један захтев за покретање прекршајног поступка, један предлог за оцену уставности и законитости и једну иницијативу за измену закона издао девет упозорења и 25 саопштења за јавност. По препорукама које се односе на конкретне случајеве дискриминације поступљено је у 76,7% случајева, а по препорукама мера за остваривање равноправности које су упућене органима јавне власти и другим лицима поступљено је у 93,9% случајева, што укупно са поступањем по препорукама датим у појединачним случајевима у просеку износи 85,3%. Закључно са 21. мартом 2017. године, Повереник је примио 102 предмета.

У извештајном периоду, (II квартал) закључно са 21. јуном 2017. године, Повереник је примио укупно 338 предмета, од чега 122 притужбе, дато је 9 мишљења на нацрте аката, поднета 1 законодавна иницијатива, 1 предлог Уставном суду, 1 тужба и дато 204 препоруке мера. Закључно са 30.9.2017. године (III квартал), Повереник је примио укупно 350 предмета, од чега 137 притужбе, дато је 14 мишљења на нацрте аката, 1 тужба и дато 198 препорука мера. Закључно са 21.12.2017. године, Повереник је примио 166 притужби. Надлежним органима упућена је једна кривична пријава, једна прекршајна пријава и једна тужба, дато је 96 препорука мера и 10 мишљења на нацрте закона и других прописа.

2018.

Повереник за заштиту равноправности је 15. марта 2018. године поднео Народној скупштини Републике Србије Редован годишњи извештај о стању у области заштите равноправности за 2017. годину.¹⁸ Као најчешћи основ дискриминације у 2017. години

¹⁸ Редован годишњи извештај Повереника за заштиту равноправности за 2017. годину, доступно на интернет адреси: http://ravnopravnost-5bcf.kxcdn.com/wp-content/uploads/2018/03/RGI-2017_PZR_FINAL_14.3.2018-1.pdf

грађани и грађанке су наводили инвалидитет, старосну доб и пол. Када су у питању области друштвеног живота на које се притужбе односе и даље су најбројније притужбе због дискриминације у области рада и запошљавања и поступцима пред органима јавне власти. Број предмета у којима је Повереник за заштиту равноправности поступао у 2017. години је 1098, од чега су 532 притужбе које су поднели грађани и грађанке Поверенику и 501 препорука мера за остваривање равноправности. Такође, Повереник је дао 41 мишљење на нацрте закона и других општих аката, две иницијативе за измену прописа, поднео три тужбе за заштиту од дискриминације, три кривичне пријаве, један захтев за покретање прекршајног поступка, предлог Уставном суду за оцену уставности, а у једном случају предложено је покретање поступка посредовања (мирења). Поред тога, издато је 13 упозорења и 20 саопштења за јавност. По препорукама које се односе на конкретне случајеве дискриминације поступљено је у 75,86% случајева, а по препорукама мера за остваривање равноправности које су упућене органима јавне власти и другим лицима поступљено је у 91,6% случајева, што укупно са поступањем по препорукама датим у појединачним случајевима у просеку износи 83,73%.

У овом извештајном периоду, закључно са 2. априлом 2018. године, Повереник је примио 302 предмета, од чега 289 притужби, дато је 11 мишљења на нацрте аката, поднета 1 тужба и 1 законодавна иницијатива.

3.6.1.16. Спроводити редовне обуке и стручна усавршавања запослених у институцији Повереника за заштиту равноправности ради унапређења рада кроз:

-упознавање са радом, праксом и поступањем других тела за равноправност, изменама националног законодавства и међународним стандардима. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. У циљу јачања стручних капацитета и континуираног унапређења квалитета и ефикасности рада, Повереник редовно спроводи обуке и стручна усавршавања запослених у стручној служби Повереника. Одржане су радионице за јачање тимског рада и подизања капацитета запослених за израду стратешког плана за наредни петогодишњи период; округли сто о анонимним пријавама за посао који су одржали представници Федералне агенције за борбу против дискриминације и Института за истраживање рада из Немачке; Твининг пројекат „Подршка унапређењу људских права и нула толеранције за дискриминацију” (SR13IBJH01) који се реализује у сарадњи са иностраним партнерима Канцеларијом за националне мањине Словеније и Институтом за људска права „Лудвиг Болцман” из Беча. Такође спроведен је курс правног енглеског за представнике/це стручне службе Повереника. Преко Европске мреже тела за равноправност (EQUINET) запослени у стручној служби Повереника учествују у раду радних група, писању публикација, заједничких извештаја, на семинарима и конференцијама које организује ова мрежа. Стручна служба Повереника за заштиту равноправности подржана је и од стране мисије ОЕБС-а у Србији, путем организовања посета, семинара, округлих

столова, едукација неким од европских тела за равноправност и организацијама цивилног друштва, као и подржавањем рада Координационог тела за борбу против злочина из мржње чији је један од чланова и Повереник. Повереник наглашава да су наведене само неке од најважнијих активности које Повереник у циљу јачања стручних капацитета и квалитета и ефикасности рада запослених континуирано спроводи.

У извештајном периоду III квартал, одржан је низ састанака са различитим партнерима, представницима међународних организација, ОЦД, представницима власти, у циљу припреме различитих активности Повереника.

У извештајном периоду IV квартал, Повереница за заштиту равноправности и помоћница поверенице узеле су учешће на регионалној конференцији под називом „Femicid Watch – за превенцију фемицида у Републици Хрватској“ у организацији Правобранитељице за равноправност сполова Републике Хрватске, а поводом Међународног дана борбе против насиља над женама. Повереница је учествовала и у финалној међународној конференцији поводом обележавања годишњице рада Омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине, под мотоом „Једнаки, а различити“.

Запослени у Поверенику учествовали су на конференцијама, семинарима, и другим скуповима посвећеним борби против дискриминације и унапређењу равноправности.

Повереник за заштиту равноправности члан је европске мреже тела за равноправност – Еквинет. Рад Еквинета одвија се кроз одржавање редовних радних састанака радних група Еквинета на којима активно учешће имају и представници Повереника за заштиту равноправности. У извештајном периоду, као чланица Еквинета, институција Повереника организовала је у Београду састанак Платформе о социјалним и економским правима и равноправности, чији су чланови представници Савета Европе, ЕННХРИ - Европске мреже тела за људска права, Еквинета и ФРА - Агенције Европске уније за основна права. Састанку су, поред чланова, присуствовали и релевантни партнери из Републике Србије.

Поводом Међународног дана толеранције 2016. године, Повереник за заштиту равноправности организовао је прву регионалну конференцију „Прва регионална конференција тела за равноправност Југоисточне Европе“ посвећену унапређењу сарадње између регионалних институција за равноправност, а Повереница за заштиту равноправности иницирала је и спровела потписивање заједничке изјаве о сарадњи регионалних институција за равноправност и људска права овог дела Европе, који предвиђа сталну комуникацију и размену искустава, што доприноси свеобухватнијем сагледавању проблема у овој области, и бржем проналажењу адекватнијих решења. У оквиру конференције по други пут су додељене годишње медијске награде за толеранцију Повереника за заштиту равноправности и ОЕБС-а, које за циљ имају подизање свести о значају и улози медија у изградњи толерантног и друштва без дискриминације.

Запослени у Поверенику наставили су да активно доприносе раду Еквинета, европске мреже тела за равноправност, кроз учешће у раду радних група Еквинета. У извештајном периоду, представница Повереника учествовала је на семинару у организацији Еквинета под називом „Улога тела за равноправност у сузбијању дискриминације особа са интелектуалним тешкоћама“.

Такође, представник Повереника учествовао је у раду Радне групе за креирање практичних политика. На састанку ове радне радне групе представљена је публикације о борби против дискриминације младих и отворена је дискусија о садржају брошуре о доприносу тела за равноправност списку активности Европске комисије за унапређење права припадника ЛГБТИ популације. Такође, било је речи о припреми конференције о доприносу тела за равноправност инклузији миграната, тражилаца азила и избеглица.

Представница Повереника за заштиту равноправности је присуствовала састанку Еквинетове Радне групе за родну равноправност и првом састанку у вези са почетком Еквинетовог пројекта о насиљу над женама и родно заснованом насиљу.

Упознавање са радом и праксом аустријских тела за равноправност реализовано је током студијске посете делегације Повереника за заштиту равноправности Аустрији, односно Заштитнику особа са инвалидитетом Аустрије, Штајерској канцеларији за заштиту од дискриминације, Регионалној канцеларији за једнак третман жена и мушкараца на радном месту за Штајерску, Регионалној канцеларији Омбудсмана за једнак третман и Омбудсману за једнак третман Републике Аустрије, као и Асоцијацији ОЦД за борбу против дискриминације.

II квартал 2017

Запослени у Поверенику наставили су да активно доприносе раду ЕКВИНЕТ-а, европске мреже тела за равноправност, кроз учешће у раду радних група. Представник Повереника присуствовао је 10. маја састанку радне групе ЕКВИНЕТ-а за питања религије и верских убеђења у Европи. Радна група је формирана са циљем да се изврши преглед праксе судова и независних институција у овој области. Поред тога, представница Повереника учествовала је на састанку ЕКВИНЕТ-а на коме је било речи о стандардима за тела за равноправност. Основни циљеви овог састанка били су да се сагледа напредак који је постигнут од објављивања Радног документа о стандардима на нивоу ЕКВИНЕТ-а али и на нивоу појединачних држава чланица ЕКВИНЕТ-а, утврђивање и дефинисање могућности за промовисање стандарда на националном, међународном и европском нивоу, формулисање будућих корака и конкретних краткорочних и средњерочних резултата.

У извештајном периоду, у оквиру твининг пројекта „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција на дискриминацију“, запослени у Поверенику похађали су седмодневну обуку за инструкторе. Обука је конципирана тако да прошири знање, компетенције и вештине запослених у служби Повереника и састојала се из пет модула:

„Алати за подизање свести“, „Инструкторске вештине: уметност фасилитације“, „Докази“, „Комуницирање основних начела“ и „Научене лекције“. Обука је реализована у сарадњи са Институтом за људска права „Лудвиг Болцман“ из Аустрије, у партнерству са Канцеларијом за националне мањине Републике Словеније, Канцеларијом за људска и мањинска права Владе Републике Србије и Повереником за заштиту равноправности. Учесницима обуке додељени су сертификати о успешно завршеној обуци за инструкторе.

Повереница за заштиту равноправности учествовала је на међународној конференцији под називом „Заштита људских права и јачање демократије у Европи: сузбијање тероризма – слобода говора – суживот“ у Загребу коју је, на највишем нивоу, поводом 25 година свог постојања, организовала Пучка првобранитељица Републике Хрватске. Теме конференције биле су борба против тероризма, слобода говора, процеси социјалне интеграције, као и улога независних институција у обезбеђивању највиших стандарда заштите људских права како на националном тако и на регионалном нивоу.

Повереница за заштиту равноправности учествовала је на регионалној конференцији „Дискриминација на раду и у запошљавању“ у Бару, на позив заштитника људских права и слобода Црне Горе. Тема конференције били су међународни стандарди и квази-судска пракса у борби против дискриминације, европски антидискриминациони стандарди, и улога тела за равноправност у борби против дискриминације.

Представник Повереника учествовао је у радионици под називом „Оснажење инклузивних стратегија за мир и стабилност кроз регионалну размену знања“, у Молдавији, коју је организовао Институт за инклузивну безбедност из Вашингтона. Циљ радионице је било упознавање са најновијим трендовима у сфери примене резолуције Савета безбедности 1325, као и ефикаснији начин израде, надзора и евалуације пратећих националних акционих планова.

У оквиру пилот пројекта „Анонимни интервју“, који финансира Немачка агенција за међународну сарадњу (ГИЗ), организована је студијска посета запослених у Стручној служби Повереника Берлину, у мају 2017. године. Циљ посете је био да се запослени упознају са фазама и изазовима имплементације пројекта „Анонимни интервју“ који има за циљ стварње услова за повећање шанси на тржишту рада посебно угрожених група и мањина. Представници Повереника посетили су институције које су биле укључене у пројекат и које се баве заштитом људских права: Савезну агенцију за заштиту равноправности Републике Немачке (ФАДА), Канцеларију за заштиту равноправности града Берлина (ЈАДС) и Федерацију ЛГБТИ у Немачкој (ЛСВД).

Повереница за заштиту равноправности учествовала је на Другој прегледној конференцији о родној равноправности у седишту ОЕБС-а у Бечу. Повереница је на панелу “Родна перспектива и конфликтни циклуси”, истакла улогу Повереника за заштиту равноправности у креирању Националног акционог плана за примену Резолуције 1325 Савета безбедности

УН, као и улогу независних институција у остваривању основних циљева људске безбедности. Циљ конференције била је активнија примена Акционог плана ОЕБС-а за промовисање родне равноправности, као и активности које су усмерене на имплементацију родних политика у сектору безбедности, једнаких економских услова, учешће жена у политичком и јавном животу и борбу против родно заснованог насиља.

III квартал 2017

Повереница за заштиту равноправности разговарала је са омбудсманом из институције Омбудсмана за људска права Босне и Херцеговине. Током сусрета наглашена је важност даље размене искустава и добрих пракси у унапређењу равноправности и људских права. Стручно усавршавање запослених у Поверенику настављено је и кроз активности Еквинета. У јулу је представница Повереника учествовала у раду састанка фокус групе на тему „Ка свеобухватном систему заштите мањина у ЕУ“ у Бриселу. Повод за састанак који је организовао Еквинет и Центар за студије европских политика (ЦЕПС) била је студија/истраживање које је ЦЕПС спровео, а које за циљ имају да се утврди какав је постојећи систем заштите мањина у државама чланицама ЕУ и на који начин се на нивоу Европске уније може обезбедити свеобухватни оквир за заштиту мањина.

Такође, представница Повереника учествовала је на тренингу Еквинета о правним изазовима са којима се суочавају тела за равноправност у поступцима проводом случајева неједнаке накнаде за рад исте вредности. На семинару су представљени и случајеви Европског суда за људска права, као и пракса пребацивања теретадоказивања у случајевима дискриминације због неједнаких зарада. Посебна пажња је посвећена значају транспарентности система зарада и, у том смислу, значају родно неутралног система евалуације послова и обрачуна зарада.

Представник Повереника узео је учешће у раду Еквинет радне групе Формирање политика. На радном састанку представљена је последња верзија Брошуре о искуствима тела за равноправност у борби за унапређење положаја припадника ЛГБТ популације, и дискутовано је о сличностима и специфичностима у раду и надлежностима тела за равноправност и институција омбудсманског типа, што ће бити тема следеће публикације.

Захваљујући чланству у Еквинету, Повереник за заштиту равноправности је имао прилику да коментарише Нацрт стратегије Савета Европе о родној равноправности 2018-2023.

Повереница је узела учешће на конференцији „Женска права, религија и избеглице: европски градови између културе добродошлице и одбацивања“ у организацији мреже FemCities и града Беча.

У септембру је, у организацији ФАДА одржана стручна конференција под називом „Разноликост као снага – разноликост као изазов“ о унапређењу положаја ЛГБТТИК популације у Немачкој. На панел дискусији су представљени резултати истраживања спроведеног у Немачкој и лична искуства активиста НГО који се баве заштитом права ЛГБТ

особа. У оквиру Платформе за социјална и економска права Савета Европе, ФРА (Агенција Европске уније за основна права), Еквинета (европска мрежа тела за равноправност) и ЕННХРИ (европска мрежа тела за људска права), представница Повереника за заштиту равноправности учествовала је у раду петог састанка платформе. Тема састанка Платформе био је члан 30. Ревидиране европске социјалне повеље односно право радника на заштиту од сиромаштва и социјалне искључености.

IV квартал 2017

Делегација Повереника за заштиту равноправности боравила је у извештајном периоду у студијској посети Великој Британији. Представници Повереника састали су се са представницима Канцеларије за равноправност Владе Велике Британије, Канцеларије за питања инвалидитета Владе Велике Британије, Пословног савета жена, Трибунала за рад и запошљавање, Форума за равноправност и различитост и Комисије за равноправност и људска права. Ова студијска посета значајан је допринос унапређењу сарадње са институцијама и организацијама из Велике Британије, као и размени искустава и добре праксе у области заштите равноправности.

У октобру месецу Повереница за заштиту равноправности учествовала је на Другој конференцији регионалних тела за равноправност Југоисточне Европе у Загребу коју је организовала Правобранитељица за равноправност сполова Републике Хрватске. Скуп под називом „Изазови прикупљања статистике на основу дискриминације“ представља наставак сарадње утемељене заједничком Изјавом о сарадњи која је потписана на првој регионалној конференцији која је одржана прошле године у Београду.

Повереница је боравила и у радној посети Берлину, на позив директорке Федералне агенције за борбу против дискриминације (ФАДА) Кристине Лудерс. Током сусрета, било је речи о наставку веома добре сарадње две институције, док су у разговору поверенице са Дитером Бургардом, председником Европског института Омбудсман и омбудсманом покрајине Рајланд-Пфалц размењена искуства о активностима и механизмима у циљу заштите од дискриминације. Повереница је такође учествовала на експертској конференцији посвећеној проблемима у односу полиције и других представника извршне власти према Ромима и Синтијима, у организацији Савезне агенције за борбу против дискриминације и Централног већа немачких Синтија и Рома.

На позив Комисије за заштиту од дискриминације Републике Бугарске, делегација Повереника за заштиту равноправности, предвођена повереницом Јанковић, боравила је у билатералној посети Републици Бугарској. Две делегације су размениле искуства у области заштите од дискриминације и унапређења равноправности. Током разговора, повереница је нагласила да Повереник за заштиту равноправности има добру сарадњу са Националним саветом бугарске националне мањине. Повереница Јанковић и председница Комисије за забрану дискриминације Ана Цумалијева потписале су *Изјаву о сарадњи* која подразумева размену искустава и добре праксе, као и заједничко учешће на пројектима у циљу

унапређења поштовања људских права у обе државе. Делегација Повереника састала се и са заменицом министра за рад и социјалну политику Републике Бугарске и разговарала о унапређењу мањинских права

У извештајном периоду, Повереница за заштиту равноправности учествовала је на редовној Годишњој скупштини ЕКВИНЕТА, Европске мреже тела за равноправност, као и на свечаној конференцији под називом “Заједно за равноправну Европу” поводом 10 година постојања Мреже, коју је отворио први потпредседник Европске Комисије Франс Тимерманс. Повереница је на конференцији изјавила да је Република Србија, иако има младу институцију, достигла све европске стандарде у заштити грађана и грађанки од дискриминације, а да су изазови слични као и у развијенијим европским државама.

У оквиру редовних активности Еквинета, представник Повереника је, у извештајном периоду, учествовао у раду кластера за истраживање и аналитику. На састанку је дискутовано о искуствима у прикупљању података и спровођењу истраживања које реализују тела за равноправност.

Такође, у оквиру радне групе Еквинета за комуникације, одржан је радни састанак који је за циљ имао проналажење најбољих начина комуникације када су у питању теме забране дискриминације и унапређења равноправности, практичне вежбе креирања кампања на задате теме, као и размену о медијском извештавању о дискриминацији трудница и породиља.

У оквиру радне групе која се бави антидискриминационим законодавством, одржан је састанак на тему спречавања дискриминације по основу верског убеђења. Чланови радне групе су током састанка дискутовали о искуствима и добрим праксама у заштити права на слободу вероисповести, као и специфичним изазовима са којима са сусрећу у областима као што су рад и запошљавање, образовање и пружање услуга.

У оквиру активности Еквинета, представница Повереника упознала се са радом и праксом запослених у Институту за заштиту људских права Холандије, са поступцима које Институт спроводи, њиховом организационом структуром и сарадњом са судовима и организацијама цивилног друштва

2018.

Запослени у Поверенику у извештајном периоду су учествовали на конференцијама, семинарима и другим скуповима посвећеним борби против дискриминације и унапређењу равноправности. Представница Повереника за заштиту равноправности присуствовала је једнодневном семинару „Транспарентно финансирање организација цивилног друштва из јавних средстава и праћење реализације и оцена успешности подржаних програма и пројеката“. Семинар је организовала Канцеларија за сарадњу са цивилним друштвом Владе Републике Србије, уз подршку Пројекта Делегације ЕУ у Републици Србији „Унапређивање механизма за финансирање цивилног сектора из јавних средстава у Републици Србији“.

Поред тога, представнице Повереника присуствовале су радионици „Имплементација грантова – секундарна набавка“, као и радионици „Разумевање слободе изражавања на мрежи и ван мреже“ у организацији Комитета правника за људска права.

Повереница за заштиту равноправности је учествовала на регионалној конференцији „Спровођење Истанбулске конвенције Савета Европе – изазови и наредни кораци“ коју је у Сарајеву организовало Министарство за људска права и избеглице БиХ и Агенција за равноправност полова БиХ. Повереница Јанковић је, том приликом, подсетила да је Република Србија била међу првим земљама које су ратификовале овај документ и истакла да су измене и допуне Кривичног законика значајно допринеле усклађивању са стандардима Истанбулске конвенције.

Помоћница поверенице је у извештајном периоду узела учешће на конференцији „Улога националних институција људских права у управном и судским поступцима“ у Сарајеву. На конференцији је представљен случај који Повереник води пред надлежним судом због дискриминације групе деце на основу националне припадности. У организацији Еквинета и Комисије за људска права и равноправност Републике Ирске одржана је, уз присуство представника Повереника, конференција „Сиромаштво и дискриминација: две стране медаље“ одржаној у Даблину. Ова конференција је имала за циљ да отвори питање повезаности сиромаштва и дискриминације, као и да се истражи начин на који се основе као што су пол и раса укрштају са сиромаштвом и резултирају тежим облицима социјалне искључености. Такође, на конференцији се дискутовало о томе шта се може учинити на нивоу Европске уније и на националном нивоу како би се прекинуо зачарани круг социјалне искључености сиромашних.

Такође, представница Повереника је учествовала на састанку радне групе Еквинета за комуникације у Литванији. На састанку су анализирана искуства из праксе и размењене информације о активностима тела за равноправност у медијима и на социјалним мрежама. Посебно је било речи о начину рада са децом и младим људима у борби против дискриминације и употреби медија у те сврхе. Поред тога, састанак је био посвећен и креирању заједничке кампање поводом обележавања 70 година Универзалне декларације о људским правима.

У организацији француског тела за равноправност (*Défenseur des Droits*) у Паризу 18. и 19. јануара одржана је међународна конференција под називом „Умножавање (мултипликација) критеријума дискриминације: изазови, ефекти и перспективе“ на којој је учествовала представница Повереника за заштиту равноправности. Конференција је била посвећена настанку, динамици развоја и перспективама основа дискриминације, као и питањима редоследа појаве ових основа, отворених листа личних својстава. Поред тога, питања основа дискриминације, посебно кроз призму укрштене дискриминације, такође су била једна од тема ове мултидисциплинарне конференције, сагледана и са становишта упоредне праксе земаља чланица Европске уније и Сједињених Америчких Држава.

У фебруару је у Берлину у организацији Савета за регионалну сарадњу одржана прва регионална конференција „Решавање дискриминације и анти-циганизма у региону проширења“. Представница Повереника за заштиту равноправности учествовала је као чланица делегације Републике Србије. Циљ конференције је био размена искуства о дискриминацији Рома и анти-циганизму у земљама региона проширења Европске уније, као и усклађивање дискурса на регионалном нивоу са дискурсом на нивоу Европске уније у контексту дискриминације према Ромима. Закључено је да је неопходан континуитет у имплементацији мера на побољшању положаја Рома, као и наставак јавне дискусије о борби против дискриминације и усклађивању законодавства са правним тековинама Европске уније. Конференцији су присуствовале Националне контакт тачке Рома са Западног Балкана и Турске, представници државних институција у областима образовања, запошљавања, становања, здравства, представници независних тела, као и представници државних органа Савезне Републике Немачке.

3.6.1.17. Израда и дистрибуција приручника на српском и језицима националних мањина за препознавање и ефикасно сузбијање случајева дискриминације намењеног:

-судијама; -јавним тужиоцима и заменицима јавних тужилаца; -полицијским службеницима; -запосленима у органима државне управе и локалне самоуправе.(I и II квартал 2017.)

Активност је делимично реализована Повереник за заштиту равноправности је израдио Приручник за препознавање случајева дискриминације пред органима јавне власти који је дистрибуиран је локалним самоуправама. Такође, управо због важности сузбијања дискриминације у овој области, Повереник за заштиту равноправности је, у сарадњи са Министарством за државну управу и локалну самоуправу и са Сталном конференцијом градова и општина организовао 10 радионица за представнике локалне самоуправе у циљу подизања капацитета запослених у јединицама локалне самоуправе за препознавање дискриминације и реаговања на дискриминацију. У извештајном периоду одржано је пет радионица, у Нишу, Лесковцу, Суботици, Зрењанину и Београду.

*** Напомена:** Активност је оцењена као делимично реализована, с обзиром да је Повереник за заштиту равноправности израдио приручник и организовао обуке, али није израђен и дистрибуиран приручник на српском и језицима националних мањина намењен носиоцима правосудних функција и полицијским службеницима.

3.6.1.18. Израда и дистрибуција приручника на српском и језицима националних мањина за препознавање случајева дискриминације и постојећих механизма заштите намењеног грађанима и нарочито националним мањинама. (I и II квартал 2017.)

Активност је делимично реализована. Повереник за заштиту равноправности објавио је, уз подршку УНИЦЕФА приручник под називом „Превенција сегрегације, развој инклузивних уписних политика и десегрегација школа и одељења: међународна искуства и предлози за унапређење праксе у Србији“. Приручник је настао као потреба да се овим проблемима приђе на свеобухватан начин, имајући у виду вишегодишњу праксу Повереника за заштиту равноправности, извештаје међународних и домаћих организација, као и истраживања јавног мњења, који показују да је сегрегација, као тежак облик дискриминације, у нашем друштву и даље присутна појава.

„Брошура Повереника за заштиту равноправности“ креирана у току 2016. године је публикација која на једноставан начин и кроз разноврсне примере појашњава шта је дискриминација и како затражити заштиту, заједно са формуларом притужбе. Ова брошура израђена је на српском (ћирилица и латиница), ромском и мађарском језику, уз подршку ГИЗ Програма за правне и правосудне реформе, са циљем да институција Повереника буде доступна што већем броју грађана и грађанки.

Повереник за заштиту равноправности је, у оквиру твининг пројекта „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција на дискриминацију“ публиковао и промовисао „Кодекс равноправности – смернице за израду кодекса антидискриминационе политике послодаваца у Србији“. Овај приручник осмишљен је као својеврсни алат и помоћ послодавцима како би унапредили и ојачали механизме за заштиту и унапређење равноправности, али и запосленима и свим грађанима Републике Србије који имају право на спровођење принципа једнаких шанси у поступку запошљавања и на раду, са циљем да се допринесе запошљавању теже запошљивих друштвених група

*** Напомена:** Активност је оцењена као делимично реализована, с обзиром да се наведене активности односе само на сегрегацију у образовању, а не баве се дискриминацијом као феноменом уопште нити покривају постојеће механизме заштите грађана и нарочито националних мањина.

3.6.1.19. Медијска кампања промоције и округли столови намењени промоцији приручника за препознавање и ефикасно сузбијање случајева дискриминације и приручника за препознавање случајева дискриминације и постојећих механизма заштите. (III и IV квартал 2017.)

Активност је делимично реализована Радионица на тему сегрегације и мерама десегрегације, и представљање Приручника „Превенција сегрегације, развој инклузивних уписних политика и десегрегација школа и одељења: међународна искуства и предлози за унапређење праксе у Србији“ одржана је у Нишу за представнике Министарства просвете, просветне раднике и представнике цивилног сектора.

У сарадњи са Министарством за државну управу и локалну самоуправу и Сталном конференцијом градова и општина, током марта и априла ове године, Повереник за заштиту

равноправности реализује десет радионица (у марту ће бити реализовано укупно 7 радионица), регионално конципираних, за представнике органа локалне самоуправе. Учесницима је подељен Приручник за препознавање случајева дискриминације пред органима јавне власти, који је израдио Повереник за заштиту равноправности. Даље, Повереник за заштиту равноправности је у извештајном периоду објавио публикацију „Медији, род и извештавање у ванредним ситуацијама“, уз подршку мисије ОЕБС-а у Србији. Ова публикација сагледава медијско извештавање у току ванредних ситуација са родног аспекта и има за циљ да пружи смернице новинарима о томе на који начин извештавати уз поштовање људских права и достојанства, у складу са стандардима професије. Такође, Повереник је организовао конференцију “Ми не дискриминишемо“ у оквиру ЕУ твининг пројекта „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција на дискриминацију“, на којој је представљен Кодекс равноправности који садржи смернице за креирање антидискриминаторне политике послодаваца у Србији (опширније објашњено у оквиру активности 3.6.1.18.). На конференцији су промовисане најбоље праксе остваривања равноправности у јавном и приватном сектору које имају значајан утицај у даљем креирању квалитетног пословног окружења у Србији. Конференцију је директно преносила Радио Телевизија Србије. Приручник „Кодекс равноправности – смернице за израду кодекса антидискриминационе политике послодаваца у Србији“ у извештајном периоду представљен је на семинару за активисткиње Секције жена Уједињених гранских синдиката Независност и представнике руководства гранских синдиката. Повереница је на скупу „Стоп насиљу над мушкарцима и женама на радном месту“, који је организовао УГС Независност у сарадњи са Пан-европским већем Међународне конференције синдиката, упозорила да су дискриминацији на радном месту чешће изложене жене и да ову чињеницу потврђују и подаци из прошлогодишњег извештаја Повереника за заштиту равноправности.

У извештајном периоду Повереница Јанковић учествовала је на стручно-едукативном скупу “Јесењи радио дани РАБ Србија” и годишњој скупштини овог репрезентативног удружења на Палићу који је окупио медијске професионалце из земље и региона. Говорећи о поштовању принципа равноправности и толеранције у медијима, повереница је представила приручник за новинаре и новинарке “Борба за равноправност” који је приредио Повереник за заштиту равноправности у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, а који свим запосленима у медијима може бити добар алат и помоћ у извештавању о осетљивим друштвеним групама.

3.6.1.20. Организовати радионице за новинаре и уреднике у циљу спречавања подстицања дискриминације путем медија. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Према извештају Поверенице за заштиту равноправности, 16. новембра 2015. године у организацији Повереника за заштиту равноправности и Фонда за отворено друштво организована је Конференција: „Србија на

путу равноправности и толеранције: Искуства Повереника за заштиту равноправности” са темом: Медији – од дискриминације до толеранције. Такође први пут уведене су и додељене годишње медијске награде за толеранцију ауторима и ауторкама најуспешнијих новинарских радова у категоријама: за најбољи ТВ/радио прилог, најбољи штампани/online текст и за најбољу репортажу/документарни филм. Повереник за заштиту равноправности публиковао је приручник за новинаре и новинарке под називом „Борба за равноправност“. Овај приручник биће још један од алата који ће бити коришћени у имплементацији ове активности. Приручник приближава представницима медија, али и широј јавности појмове и облике дискриминације, домаћи и међународни антидискриминациони оквир, анализира новинарски кодекс и релевантну медијску регулативу у Србији. Приручник садржи препоруке за недискриминаторно извештавање и речник толеранције, као и препоруке Европске комисије против расизма и нетолеранције.

У организацији Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, крајем 2016. Организован је тренинг о родно осетљивом и афирмативном медијском представљању осетљивих група на којем је представница Повереника одржала предавање и представила приручник за новинаре и новинарке „Борба за равноправност“. Акцент је стављен на начин извештавања о рањивим групама у Србији, на присутност стереотипа и предрасуда у извештавању, као и на улогу коју медији имају у процесу сузбијања дискриминације у друштву.

У јуну 2017., бројни уредници локалних телевизијских станица, чланица удружења Нове мреже Србије, присуствовали су у Обреновцу представљању приручника за новинаре „Борба за равноправност“ и „Медији, род и безбедност“ (ближе у претходним кварталним извештајима). Повереница за заштиту равноправности и Амбасадор Мисије ОЕБС-а у Србији, Андреа Орицио, истакао је да медији играју кључну улогу у подизању свести о дискриминацији и јачању толерантног и равноправног друштва.

У јулу 2017, на скупу одржаном у Нишу, ови приручници представљени су уредницима и уредницама регионалних и локалних редакција тог краја, уз учешће Поверенице и представника мисије ОЕБС-а у Србији.

У извештајном периоду III квартал 2017, Повереница се састала и са члановима Управног одбора Савета за штампу и Комисије за жалбе. Повереница је на том значајном скупу истакла важну улогу медија у борби против дискриминације и значај поштовања Кодекса новинара Србије приликом извештавања о осетљивим темама као што су родно засновано насиље, проблеми са којима се сусрећу особе са инвалидитетом, ЛГБТ особе итд. Договорен је и наставак и унапређивање сарадње, пре свега у вези са предметима које подносиоци истовремено упућују и Савету за штампу и Поверенику за заштиту равноправности. Представница Повереника за заштиту равноправности представила је рад ове институције у области спречавања свих облика дискриминације, унапређивања медијског извештавања,

као и начине реаговања у ситуацијама медијског извештавања које садржи дискриминаторне садржаје на обуци намењеној новинарима и новинаркама о родно осетљивом извештавању и афирмативном медијском представљању осетљивих група. Обука је одржана 20. септембра на Фрушкој гори, у организацији Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије. Циљ обуке је био да новинари и новинарке стекну знања о појмовима који се тичу дискриминације и насиља над женама и да кроз анализирање примера добре и лоше праксе у извештавању о женама, Ромима и Ромкињама, особама са инвалидитетом и другим осетљивим друштвеним групама науче да препознају дискриминаторно и стереотипно извештавање и буду оснажени да у будућности на афирмативан начин медијски представљају припаднике и припаднице осетљивих група. На стручно--едукативном скупу “Јесењи радио дани РАБ Србија” и годишњој скупштини овог репрезентативног удружења на Палићу који је окупио медијске професионалце из земље и региона, представница Повереника водила је радионицу за новинаре и новинарке о недискриминаторном извештавању и медијском промовисању равноправности и толеранције, као и о извештавању о осетљивим и мањинским друштвеним групама.

У циљу спречавања подстицања дискриминације путем медија, односно у циљу подизања свести медијских представника о важности заједничког деловања у борби против дискриминације, у оквиру редовне годишње конференције Повереника за заштиту равноправности, додељене су, по трећи пут, Годишње медијске награде за толеранцију. Признања награђеним новинаркама и новинарима уручили су повереница за заштиту равноправности Бранкица Јанковић и шеф Мисије ОЕБС-а у Србији, амбасадор Андреа Орицио.

Новинари су награђени у три категорије – за најбољи тв/радио прилог, најбољи штампани/он-лине текст и за најбољу репортажу/документарни филм. Сви награђени радови, као и велики број осталих радова пристиглих на конкурс, представљају добре примере како медији могу да утичу на изградњу толерантног друштва у коме се поштују људска права и слободе.

Министарство културе и информисања у извештају наводи да је МКИ је организовало и успешно одржало две радионице 29. и 30. марта 2016. године на тему Дискриминација – забрана говора мржње. Радионицама су присуствовали представници релевантних институција, националних савета националних мањина, регулаторног тела, Савета за штампу, струковних и индустријских удружења.

У извештајном периоду први квартал 2018, Министарство је расписало Конкурс за суфинансирање пројеката организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређење професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања у 2018. години, а једна од приоритетних тема Конкурса је и унапређење и промоција медијског и новинарског професионализма.

3.6.1.21. Наставак развоја модела рада полиције у заједници, посебно у мултиетничким и мултикултурним срединама а у партнерству са другим државним и локалним субјектима наставити развој безбедносне превенције у циљу развоја толеранције и сузбијању хомофобије у друштву. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

2015. година

У току 2015. године настављено је са активностима на развоју рада полиције у заједници, од којих су најзначајније:

- Влада Републике Србије је дана 06.08.2015. године донела Акциони план за примену Стратегије полиције у заједници за 2015. и 2016. годину;
- спроведено је 15 акционих планова (мини-пројеката) развоја рада полиције у заједници, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, који су за тему имали најактелније безбедносне проблеме у локалним срединама;
- реализован је пројекат „Развој полиције у заједници у општинама Земун, Врбас и Пријепоље“, који је био посвећен јачању деловања полиције у заједници у овим општинама, кроз више самосталних и партнерских активности полиције усмерених на развој превенције криминала, јачање партнерства са локалним субјектима првенствено оснивањем и оснаживањем рада савета за безбедност и унапређењем комуникације са грађанима и жртвама криминала;
- у новембру је одржан семинар „Дискусија о раду полиције у заједници: Акциони план Србије у односу на најбољу праксу ОЕБС-а и Јапана“, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији и Јапанском агенцијом за међународну сарадњу;
- такође, у новембру је одржана Конференције о оснивању и деловању локалних савета за безбедност, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији и Сталном конференцијом градова и општина;
- израђен је и штампан Приручник за деловање савета за безбедност у градовима и општинама и штампана је брошура са Стратегијом полиције у заједници и припадајућим Акционим планом;
- предузимане су активности и свакодневно су праћени сви електронски и штампани медији, интернет портали, остваривана је комуникација са ЛГБТИ активистима и прикупљана су сазнања и обавештења од других државних органа, међународних полицијских организација и страних полицијских служби о свим информацијама око безбедносних и других припрема за организовање обезбеђења јавног скупа у покрету „Парада поноса 2015“. Након успешних припрема, крајем септембра 2015. године, ефикасним ангажовањем полиције, омогућено је потпуно безбедно одржавање манифестације „Недеље поноса“ и јавног скупа у покрету „Парада поноса 2015“, на којем је присуствовало око 1.100 грађана;

- представници Министарства унутрашњих послова узели су учешће на Трећем међународном министарском ИДНО форуму, који је био посвећен обуци представника полиције и правосудног сектора под називом „Окончање насиља и злочина из мржње“, а који се одржао у периоду од 10. маја до 12. маја 2015. године у Будви, Р. Црна Гора, поводом међународног дана борбе против хомофобије и трансфобије;
- Министарство унутрашњих послова је сачинило текст Нацрта приручника за рад полиције са ЛГБТИ популацијом, што представља једну од активности из Акционог плана МУП-а за унапређење рада и сарадње полиције са представницима и удружењима сексуално различитих особа, који је усвојен у фебруару 2014. године;
- до краја децембра 2015. године, у сарадњи са Удружењем грађана „Лабрис“, организовано је пет циклуса обука за полицијске службенике под називом „Истополна оријентација и родни идентитет у раду полицијских службеника“, за преко 100 полицијских службеника, као наставак исте обуке из 2014. године, коју је завршило 130 полицајаца опште надлежности и криминалистичке полиције.

У складу са Акционим планом за примену Стратегије полиције у заједници сачињена је радна верзија Приручника за рад полиције у заједници у сарадњи са Криминалистичко-полицијском академијом.

2016. година

Посебно важна активност у Акционом плану за примену Стратегије полиције у заједници је развој безбедносних партнерстава на локалном нивоу, кроз оснивање и деловање локалних савета за безбедност у градовима и општинама, који ће се бавити сагледавањем стања безбедности грађана и имовине и организовањем и реализовањем превентивних мера и пројеката. У вези са пружањем подршке полицијским управама и јединицама локалне самоуправе у оснивању локалних савета за безбедност, настављено је са активностима и у фебруару и марту 2016. године, и одржано је 7 регионалних конференција у сарадњи МУП-а, ОЕБС-а и СКГО за представнике свих градова и општина, полиције и других локалних субјеката.

Полицијске управе у склопу реализације локалних акционих планова у посвећених развоју превенције у 2016. години у партнерству са другим државним органима и организацијама цивилног друштва, реализују локалне акционе планове:

- у Пожаревцу „Буди равноправан региструј се“ који је намењен подизању свести Рома, Ашкалија и Египћана о значају поседовања личних докумената ради остваривања права,
- у Врању „Победи себе за боље сутра“ у оквиру којег се у средњим школама на подручју града реализују позоришне представе које се баве безбедносним темама,
- у Нишу се реализује пројекат „Стоп-сви на спорт“, који представља наставак реализације из 2015. године и којим се промовишу здрави стилови живота, развија безбедносна превенција и култура код младих.

- у Крагујевцу је планирана „Дечија олимпијада безбедности“ која је одржана у мају 2016. године, као својеврсно финално такмичење победничких екипа основних школа из Крагујевца, Врања, Јагодине и Уба.

У 2016. години наставља се реализација пројекта „Развој полиције у заједници у општинама Земун, Врбас и Пријепоље“, који је посвећен развоју рада полиције у заједници, превенције и проблемски оријентисаном раду полиције у наведеним општинама.

Циљеви пројекта су развој полиције у заједници, успостављање делотворне безбедносне превенције, проблемски оријентисан приступ безбедносној заштити, развој сарадње и партнерства и увођење контакт полицајаца.

Ради развоја проблемски оријентисаног рада полиције, врше се припреме за веће коришћење ГИС-а у МУП-у Републике Србије за мапирање деликата у полицијским станицама и проблемске анализе које ће послужити за планирање превенције и сарадње са другим локалним субјектима на спречавању и сузбијању криминалитета.

У периоду од 5.6 до 10.6.2016. године, у Републици Хрватској, представници полиције Србије, Немачке и Хрватске одржали су радионицу „Компаративна анализа капацитета полиције на подручју превенције криминалитета у СР Немачкој, Републици Хрватској и Републици Србији“, која је имала за циљ сагледавање тренутног стања наведених земаља из области превенције криминалитета.

Праћена је реализација локалног акционог плана Полицијске управе у Панчеву „Грађани опрез чувајте своју имовину“. Пројекат је реализован кроз многобројне превентивно-едукативне активности у циљу подизања свести и информисања грађана о могућностима личне заштите од различитих облика имовионског криминалитета.

Представници Управе полиције узели су учешће на 21. немачким данима превенције у Магдебургу, СР Немачка, који су одржани током јуна 2016. године, где су том приликом сагледани позитивни примери у области превенције коју развија полиција немачке, а који се на одговарајући начин могу применити у оквиру домаће полицијске праксе.

У сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Р. Србији реализована је обука за полицијске службенике из полицијске испоставе у Земуну, Врбасу и Пријепољу, који ће се приоритетно бавити пословима превенције и рада полиције у заједници (контакт полицајци). Наведену обуку је успешно завршило 23 полицијска службеника.

Током августа 2016. године сагледан је локални акциони план Полицијске управе у Пожаревцу „Заједно можемо боље“, који се спроводио током септембра 2016. године. Пројекат је посвећен уважавању значаја партнерског приступа решавању безбедносних проблема грађана и заједнице, као и њихових ставова који се односе на приоритете и начине за решавање безбедносних проблема.

Дана 10. септембра 2016. године, у Крагујевцу, одржана је „Дечја олимпијада безбедности“, на којој су учешће узели 40 ученика узраста четвртог разреда из основних школа у Крагујевцу, Врању, Убу и Јагодини, са око 10 радника васпитно-образовних институција и 40 гледалаца.

Настављена је реализација задатака из Акционог плана за примену Стратегије полиције у заједници. С тим у вези, вршена је координација и праћење статуса спровођења девет локалних акционих планова за унапређење рада полиције у заједници у Републици Србији:

1. „Грађани опрез, чувате своју имовину“ (ПУ у Панчеву),
2. „Сачувај свој живот изабери младост не лудост 2“ (ПУ у Јагодини - ПС у Параћину),
3. „Заштитимо шуме“ (ПИ у Крушевцу),
4. „Знањем против е-насиља“ (ПС у Александровцу),
5. „Спречимо насиље у породици“ (ПС у Брусу),
6. „Спречимо вршњачко насиље“ (ПС у Ћићевцу),
7. „Реци не насиљу - пријави насиље у породици“ (ПС у Варварину),
8. „Стоп алкохолизму и наркоманији“ (ПС у Трстенику),
9. „Реци не породичном насиљу“ (ПУ у Зајечару - ПС у Соко Бањи).

Предузете су активности и узето је учешће на састанцима током посете Европске комисије против расизма и нетолеранције Републици Србији, која је реализована у периоду од 26. до 30. септембра 2016. године.

У периоду од 25. до 27.10.2016. године, у Р. Хрватској, у Тухељским Топлицама, одржана је интерактивна радионица «Превенција исламског екстремизма радикализације и осталих облика екстремног насиља- модели оснаживања интеркултуралних компетенција». Дана 26.10.2016. године, у Центру за културу у Смедереву, у склопу пројекта „Европска подршка за инклузију Рома“, који спроводи Канцеларија за људска и мањинска права Владе Републике Србије, Мисија ОЕБС-а у Србији, а уз подршку Европске уније, одржана је конференција под називом „Инклузија Рома - изазови и шансе на локалном нивоу“.

Дана 24. и 25.10.2016. године, у Београду у Хотелу „88 соба“ одржана је Конференција на тему „Жене у полицији- значај умрежавања“ која је била посвећена размени искустава и добре праксе на успостављању мреже жена полицајаца у полицијама европских земаља као и земаља у региону а у оквиру Пројекта „Развијање родне агенде у МУП-у 2016-2018 године“.

У периоду од 31.10. до 02.11.2016. године у Хотелу „Извор“ у Аранђеловцу уз финансијску подршку Шведске полиције одржана је радионица на тему „Успостављање и примена процедура које гарантују превенцију и одговор на случајеве родно засноване дискриминације и сексуалног узнемиравања жена и мушкараца запослених у МУП-у

Р.Србије“ која се реализује у склопу пројекта „Развијање родне агенде у Министарству унутрашњих послова 2016-2018. године“.

Дана 15.11.2016. године у Канцеларији за људска и мањинска права Владе Републике Србије, одржан је девети састанак Управног одбора пројекта „Европска подршка за инклузију Рома“. Пројекат се финансира средствима Европске уније, а спроводи од стране Мисије ОЕБС-а у Републици Србији у координацији са Канцеларијом за људска и мањинска права Владе Републике Србије и партнерима пројекта. Дана 28.11.2016. године у Палати „Србија“ одржана је презентација нацрта Првог извештаја о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина, у организацији Канцеларије за људска и мањинска права и финансијску подршку Мисије ОЕБС-а.

У периоду од 30.11. до 02.12.2016. године у Осијеку, Р.Хрватска, на позив представника немачке полиције покрајине Баден Виртемберг пет представника Министарства учествовали на округлом столу - презентацији превентивних активности полиције Баден - Виртемберга на тему антидискриминације и радикализације.

Током новембра 2016. године праћена је реализација активности пројекта „Развој полиције у заједници у општинама Земун, Врбас и Пријепоље“, кроз следеће активности:

- **ПС Земун** - У ОШ «Илија Бирчанин» у Земун Пољу - организовање радионице за ученике од првог до четвртог разреда на теме као што су вршњачко насиље, упознајмо полицију и друго.
- **ПС Врбас** - Организовање «Сајма безбедности и превенције» у другој половини новембра у Спортској хали у Врбасу, за све Основне и Средње школе на подручју Врбаса.
- **ПС Пријепоље** - Реализација пројеката «Ђак првак» и «Мој друг полицајац» у свим школама на подручју Пријепоља, реализација пројекта «Безбедно детињство развој безбедносне културе младих», поводом Међународног дана борбе против насиља над женама, учешће у раду округлог стола у оквиру пројекта «Родна равноправност - услов демократизације друштва», реализација предавања за све ученике завршних разреда средњих школа на тему превенције насиља у породици.

2017. година

I квартал

Дана 5. децембра 2016. године, у хотелу «88 соба», одржан је састанак чланова тима за имплементацију активности пројекта «Развијање родне агенде у МУП-у 2016-2018». поводом сачињавања плана рада за 2017. годину.

У периоду од децембра 2016. године до марта 2017. године између представника полиције на локланом нивоу, образовних и здравствених установа, система социјалне заштите, локалне самоуправе и организација цивилног друштва, потписани су Меморандуми о сарадњи локалних мрежа за препознавање и адекватно реаговање на дискриминацију, промоцију антидискриминационих пракси и мониторинг и јавно заступање у Београду, Новом Саду, Крагујевцу, Панчеву, Суботици Нишу и Новом Пазару.

Настављена је реализација задатака из Акционог плана за примену Стратегије полиције у заједници. С тим у вези, вршена је координација и праћење спровођења локалног акционог плана на подручју ПС Александровац „Знањем против е - насиља“.

Током јануара 2017. године издата је публикација „Приручник за рад полиције са ЛГБТИ популацијом“, а током фебруара 2017. године извршена је дистрибуција наведеног приручника организационим јединицама МУП-а Р. Србије.

Од стране Кабинета министра дата је сагласност на текст «Приручника за рад полиције у заједници», чије штампање ће подржати Мисија ОЕБС-а у Републици Србији.

Дана 9. фебруара 2017. године, одржан је састанак са представницима Министарства просвете, науке и технолошког развоја, на коме је усаглашен „Приручник за полицијске службенике – предаваче“ за реализацију пројекта „Безбедно детињство – развој безбедносне културе младих“.

Дана 23. фебруара 2017. године одржан је састанак проширеног састава чланова тима за имплементацију активности пројекта „Развијање родне агенде у Министарству унутрашњих послова 2016-2018“, поводом упознавања са предвиђеним циљевима и активностима из пројекта са акцентом на активности предвиђене за 2017. годину.

Дана 28. фебруара 2017. године, одржан је састанак са представником Центра за безбедност истраге и одбране ДБА, а у вези предлога за успостављање сарадње кроз организовање трибина и семинара намењених едукација младих, на теме различитих облика насиља којима су млади изложени.

II квартал

Дана 20. и 21. марта 2017. године, у хотелу „Метропол“, у Београду, у организацији Мисије ОЕБС-а у Р. Србији, одржана је радионица „Превенција насилног екстремизма у Србији“, у склопу реализације пројекта „Подршка преценцији насилног екстремизма и тероризма у Р. Србији“.

У периоду од 20. до 25. марта 2017. године, у хотелу „Шумарице“ у Крагујевцу, одржан је едукативни семинар у оквиру пројекта „Бранитељи људских права“, у организацији Полицијске асоцијације „Европски полицајци ромске националности“. Наведени семинар се реализује уз помоћ наведене асоцијације и Института за европке послове из Београда, на тему људских и мањинских права и механизмима њихове заштите.

У оквиру пројекта полиције Баден Виртемберга „Полиција у заједници - *SRB-BW-HR 2017*“, дана 28. и 29. марта 2017. године у Београду (*IN Hotel*), одржан је семинар „Представљање немачког модела превентивног рада полиције“.

Дана 31. марта 2017. године, у „Клубу посланика“ у Београду, одржана је завршна конференција пројекта „Европска подршка за инклузију Рома“, у организацији Мисије ОЕБС-а у Републици Србији.

У периоду од 10. до 12. априла 2017. године одржан је 14. Традиционални међународни стручни скуп „Ускршњи дани у Ајнрингу“, на тему „Безбедност у градовима и ширим градским подручјима“, који је организован од стране Президијума баварске полиције у приправности и Центра за усавршавање баварске полиције у Ајнрингу, у сарадњи са „Ханс Зајдел Фондацијом“ и Општином Ајнринг.

Дана 12. априла 2017. године, у Дому омладине у Београду, одржана је панел дискусије на тему: „Жене, мир, безбедност: А шта ти мислиш?“, који је део програма Фонда за социјалне и деократске иницијативе, и који се бави унапређењем положаја жена у сектору одбране и безбедности, применом НАП-а за спровођење Резолуције СБ УН 1325, са нарочитим акцентом на улогу и ставове младих.

У периоду од 18. до 20. априла 2017. године, у хотелу „Президент“ у Сремским Карловцима, одржан је семинар на тему: „Формирање иницијативног одбора за успостављање Асоцијације/мреже жена у полицији“, у оквиру пројекта „Развијање родне агенде у Министарству унутрашњих послова 2016-2018. године“, који се спроводи у оквиру програма билатералне сарадње шведске полиције и Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

Дана 20. априла 2017. године, у просторијама Управе граничне полиције одржан је састанак поводом разматрања нацрта текста Стандардних оперативних процедура Р. Србије за превенцију и заштиту избеглица и миграната од родно заснованог насиља.

Дана 26. и 27. априла 2017. године, у хотелу „88 соба“ у Београду, одржана је радионица на тему „Механизми заштите од родно засноване дискриминације у Министарству унутрашњих послова Републике Србије“, у оквиру пројекта „Развијање родне агенде у Министарству унутрашњих послова 2016-2018. године“, који се спроводи у оквиру програма билатералне сарадње шведске полиције и Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

Дана 27. априла 2017. године у Палати Србија одржан је састанак представника МУП-а и Мисије ОЕБС-а у Србији, поводом наставка сарадње и пружања подршке од стране Мисије за реализацију активности из области превенције и рада полиције у заједници у 2017. години.

Током априла 2017. године, сачињен је завршни извештај о спровођењу Акционог плана за унапређење рада и сарадње полиције са представницима и удружењима сексуално различитих особа, који је достављен директору и министру унутрашњих послова.

У периоду од 22. до 25. маја 2017. године, у Загребу Р. Хрватска одржан је Фестивал превентивно – едукативних филмова о сигурности под називом «Плави тепих», у оквиру пројекта полиције Баден Виртемберга „Полиција у заједници - *SRB-BW-HR2017*“, на којем су учешће узели представници Управе полиције.

Током маја 2017. године, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији одштампано је 1000 примерака Приручника за рад полиције у заједници, који су достављени полицијским управама и организационим јединицама у седишту МУП-а.

Дана 30. маја 2017. године у палати „Србија“, одржан је састанак представника МУП-а и Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, поводом наставка сарадње и пружања подршке од стране Мисије, за реализацију активности из области превенције и рада полиције у заједници у 2017. години.

У периоду од 22. до 24. маја 2017. године, у Београду, хотел „88 соба“, одржан је семинар на тему: „Моћ ефикасне комуникације“ у оквиру пројекта „Развијање родне агенде у Министарству унутрашњих послова 2016-2018. године“, који се спроводи у оквиру програма билатералне сарадње шведске полиције и Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

Током маја 2017. године сачињен је четврти извештај о спровођењу АП за примену Стратегије полиције у заједници за период јул-децембар 2016. године. Такође, сачињен је целокупни извештај о спровођењу наведеног АП (период август 2015. године – децембар 2016. године), који ће након усаглашавања од стране Посебне радне групе бити достављен Влади Републике Србије.

Дана 6. јуна 2017. године у Београду, у хотелу „Метропол“ одржана је конференција за медије на којој је представљен Приручник за рад полиције у заједници, на којој су учешће узели министар унутрашњих послова, директор полиције и државни секретар.

III квартал

У јулу 2017. године достављен је четврти извештај о спровођењу АП за примену Стратегије полиције у заједници за период јул-децембар 2016. године, као и целокупни извештај о спровођењу наведеног АП (период август 2015. године – децембар 2016. године), чиме је завршено спровођење АП за примену Стратегије полиције у заједници за 2015. и 2016. годину. Израда новог АП за 2018. и 2019. годину је у завршној фази.

У јулу 2017. године одржана је радионица у оквиру пројекта „Подршка превенцији насилног екстремизма и тероризма у Србији“, на којој су учествовали представници Управе

полиције и Службе за борбу против тероризма и екстремизма, као и полицијски службеници из Београда, Новог Сада, Ниша и Новог Пазара.

У оквиру пројекта „Унапређење односа полиције и локалне заједнице“, током септембра ће бити одржане радионице за представнике подручних полицијских управа.

Министарство унутрашњих послова, у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја, од септембра 2017. године у свим основним школама у Републици Србији спроводи програм „Основи безбедности деце“, у оквиру кога се одржавају предавања у одељењима четвртог и шестог разреда, у циљу унапређења безбедносне културе. Полицијска управа за град Београд, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, у септембру спроводи пројекат „Заједно за већу безбедност на рекама“.

IV квартал

Настављена је сарадња са полицијом немачке покрајине Баден Виртемберг. У оквиру пројекта „Полиција у заједници - SRB-BW-HR 2017“ предузимане су следеће активности:

- Представници Министарства унутрашњих послова учествовали су на семинару „Млади људи између ислама и исламизма“, који је одржан у Вуковару, Република Хрватска, у октобру 2017. године.

- У новембру 2017. године у Врњачкој Бањи, одржан је семинар „Управљање квалитетом у пројектима превенције криминала - Бекарија стандарди“, где су предавачи били представници немачке полиције, а учесници представници Управе полиције у седишту Министарства и подручних полицијских управа.

- У периоду од децембру 2017. године, у Загребу, Република Хрватска, одржан је годишњи састанак полицијских службеника за превенцију и заменика начелника полицијских управа, коме су присуствовала и четири полицијска службеника Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

- Предузимане су активности на реализацији донације полиције немачке покрајине Баден Виртемберг Министарству унутрашњих послова, за опремање информативних центара за превенцију криминала.

Настављено је спровођење пројекта „Унапређење односа између полиције и локалне заједнице“, који се спроводи уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији. С тим у вези, у октобру и новембру су одржане три обуке из области вештина комуникације на којима је учествовао 71 полицијски службеник.

Настављено је са предузимањем активности из пројекта „Подршка превенцији насилног екстремизма и тероризма у Србији“, који се спроводи уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији. С тим у вези, у децембру је у Врњачкој Бањи одржана обука полицијских службеника за тренере из области превенције екстремизма и тероризма.

Министарство унутрашњих послова је, у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја, у току октобра, новембра и децембра 2017. године у свим основним школама у Републици Србији спроводило програм „Основи безбедности деце“, у оквиру кога се одржавају предавања у одељењима четвртог и шестог разреда, у циљу унапређења безбедносне културе.

2018.

Настављена је сарадња са полицијом немачке покрајине Баден Виртемберг. У оквиру пројекта „Полиција у заједници“ предузимане су следеће активности:

- У фебруару 2018. године у Палићу, одржан је семинар „Управљање квалитетом у пројектима превенције криминала - Бекарија стандарди“, где су предавачи били представници немачке полиције, а учесници представници организационих јединица у седишту Министарства и подручних полицијских управа.

- Предузимане су активности на реализацији донације полиције немачке покрајине Баден Виртемберг Министарству унутрашњих послова, за опремање информативних центара за превенцију криминала. С тим у вези, у фебруару 2018. године је одржан састанак представника Амбасаде СР Немачке, немачке полиције и Министарства унутрашњих послова Републике Србије, ради утврђивања даљих активности на реализацији поменуте донације.

Настављено је спровођење пројекта „Унапређење односа између полиције и локалне заједнице“, који се спроводи уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији. С тим у вези, у фебруару и марту су у Нишу и Зрењанину одржане четири обуке из области вештина комуникације на којима је учествовало око сто полицијских службеника.

Настављено је са предузимањем активности из пројекта „Подршка превенцији насилног екстремизма и тероризма у Србији“, који се спроводи уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији. С тим у вези, у току марта су одржане обуке полицијских службеника из полицијских управа у Нишу, Новом Саду и Новом Пазару.

Министарство унутрашњих послова је, у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја, у току јануара, фебруара и марта 2018. године у свим основним школама у Републици Србији спроводило програм „Основи безбедности деце“, у оквиру кога се одржавају предавања у одељењима четвртог и шестог разреда, у циљу унапређења безбедносне културе.

У марту 2018. године у Пожаревцу је одржан семинар за полицијске службенике на тему људских и мањинских права, у организацији Полицијске асоцијације „Европски полицајци ромске националности“, а у склопу пројекта „Бранитељи и бранитељке мањинских права“. На наведеном семинару учествовала су по два полицијска службеника из полицијских управа у Врању, Зајечару, Лесковцу, Новом Пазару, Новом Саду, Крушевцу, Суботици,

Ужицу и Шапцу, док су у својству предавача учествовали представник Управе полиције у седишту Дирекције полиције и два представника Управе полиције Полицијске управе за град Београд.

3.6.1.22. Именовање посебно обучених и одабраних полицијских официра за везу са друштвено рањивим групама (жене - жртве насиља у породици и партнерским односима, ЛГБТИ особе и евентуално друге рањиве групе, у складу са безбедносним потребама локалних средина) ради остваривања сарадње и унапређења њихове безбедносне заштите на националном и регионалном нивоу и по потреби у мањим градским срединама и рад на унапређењу сарадње полиције са представницима и удружењима друштвено рањивих група. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Пројектом „Истополна оријентација и родни идентитет у раду полицијских службеника“, који се реализује током 2015. и 2016. године, као једна од активности јесте и студијска посета официра за везу са ЛГБТИ популацијом, страним полицијским службама (полиција Холандије или полиција Велике Британије), све у циљу јачања капацитета и унапређења рада и сарадње са представницима и удружењима друштвено рањивих група.

У јануару 2016. године, одржан је састанак именованих официра за везу са ЛГБТИ популацијом, како би се усаглашено приступило реализацији студијског путовања у Холандију. Током фебруара 2016. године, у сарадњи са УГ „Лабрис“, у четири града (Београд, Нови Сад, Ниш и Крагујевац), одржане су трибине под називом „Рад и сарадња полиције са ЛГБТИ заједницом“ у циљу представљања активности полиције на унапређењу рада и сарадње са ЛГБТИ популацијом.

У складу са Акционим планом за унапређење рада и сарадње полиције са представницима и удружењима сексуално различитих особа сачињен је Нацрт Приручника за рад полиције са ЛГБТИ популацијом.

Националном официру за везу са ЛГБТИ популацијом уручена награда „Дуга“ поводом Међународног дана борбе против хомофобије и трансфобије.

У периоду од 2. до 7. августа 2016. године, официр за везу са ЛГБТИ популацијом узели су учешће на конференцији под називом „Прва светска ЛГБТИ конференција посвећена снагама безбедности и правосуђу“, која се одржала у Амстердаму, Краљевина Холандија. Конференција је имала за циљ сагледавање искустава у раду страних полицијских служби са ЛГБТИ популацијом.

Током септембра 2016. године, министар унутрашњих послова дао је сагласност за текст Нацрта Приручника за рад полиције са ЛГБТИ популацијом

У периоду од 6. октобра до 29. новембра 2016. године одржано је четрнаест дводневних тренинга у седам градова – Београду, Новом Саду, Суботици, Нишу, Крагујевцу, Панчеву и Новом Пазару (седам тренинга из основног нивоа, седам тренинга из напредног нивоа), у оквиру пројекта «Заједно до унапређења положаја ЛГБТ особа у Србији» који спроводе Удружења грађана «Лабрис» и «Атина», уз финансијску подршку USAID-а, са циљем јачања капацитета интерсекторских мрежа у локалним заједницама. У својству предавача на основном нивоу на тему «Рад официра за везу са ЛГБТ заједницом и међусекторска сарадња» учествовали су национални официр и за везу са ЛГБТИ популације и официр за везу из ПУ у Нишу.

У периоду од 10. октобра до 1. новембра 2016. године реализовано је десет округлих столова (у Ужицу, Ваљеву, Сомбору, Пироту, Пожаревцу, Врању, Зајечару, Зрењанину, Прокупљу и Јагодини), уз учешће официра за везу са ЛГБТИ популацијом из ПУ за град Београд, ПУ у Новом Саду, Нишу и Крагујевцу, у оквиру пројекта «СОС ЛГБТ линија промоција концепта добре праксе сарадње полиције и организација цивилног друштва», који спроводе Асоцијација «Дуга» из Шапца уз учешће полицијских службеника из полицијских управа, уз финансијску подршку Мисије ОЕБС-а, у циљу јачања интерсекторске сарадње на локалном нивоу.

Дана 15. октобра 2016. године, национални официр за везу са ЛГБТИ популацијом, у оквиру пројекта «Од ЛГБТ живота до политике», који спроводи Центар за истраживање и развој друштва «ИДЕАС», у партнерству са Повереником за заштиту равноправности, полазницима обуке одржао је предавање на тему «Механизми заштите физичке и материјалне безбедности ЛГБТИ грађана, односно, система рада и надлежности официра за везу са ЛГБТИ популацијом».

Током октобра и новембра 2016. године национални официр за везу са ЛГБТИ популацијом и официр за везу Полицијске управе за град Београд учествовали су у истраживању које спроводи Центар за истраживање јавних политика, на тему «Реформа сектора безбедности и људска безбедност: Студија случаја о ЛГБТ популацији», у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Р. Србији.

Дана 8. децембра 2016. године, на свечаном отварању осмог међународног фестивала ЛГБТИ филма «Мерлника», које је одржано у Великој сали Дома омладине у Београду, присуствовао је национални официр МУП-а за везу са ЛГБТИ популацијом.

2017

Дана 31. јануара 2017. године, национални официр МУП-а за везу са ЛГБТИ популацијом присуствовао је првом састанку Локалне мреже за превенцију дискриминације и подршку ЛГБТ особама града Београда.

У периоду од 22. до 24. марта 2017. године, национални официр за везу са ЛГБТИ популацијом узео је учешће у Регионалном дијалогу, у склопу пројекта «Бити ЛГБТИ у

источној Европи: смањење неједнакости и сикључености, борба против хомофобије и трансфобије са којима се суочавају ЛГБТИ особе у Албанији, Босни и Херцеговини, Бившој Југословенској Републици Македонији и Србији», који је организовао програм Уједињених нација за развој (UNDP), а уз подршку Америчке агенције за међународни развој (USAID) у просторијама Канцеларије УН-а у Београду.

Дана 31. марта 2017. године, национални официр за везу са ЛГБТИ популацијом узео је учешће на завршној конференцији под називом „Консолидација демократије у Србији – интеграција ЛГБТ грађана и грађанки“, у оквиру пројекта „Од ЛГБТ живота до политике“, који је финансијски подржан од стране Амбасаде Уједињеног краљевства Велике Британије и Северне Ирске, а коју је организовао Центар за истраживање и развој друштва ИДЕАС, у хотелу „Метропол“, у Београду.

Дана 9. маја 2017. године, национални официр за везу са ЛГБТИ популацијом, узео је учешће на радионици под називом „Разумевање економских димензија ЛГБТИ дискриминације на Балкану“, коју је организовала Канцеларија Светске банке и организација „ЕРА ЛГБТИ“, у просторијама Светске банке, у Београду.

Дана 17. маја 2017. године, национални официр за везу са ЛГБТИ популацијом, узео је учешће на додели награде „Дуга“ за 2016/17 годину, поводом обележавања Међународног дана борбе против хомофобије и трансфобије (ИДАХО), која је одржана у Свечаној сали Скупштине града Београда.

Дана 17. маја 2017. године, државни секретар МУП-а и национални официр за везу са ЛГБТИ популацијом, присуствовали су у Свечаној сали Скупштине града Београда, читању животних прича ЛГБТ особа, поводом обележавању Међународног дана борбе против хомофобије, трансфобије и бифобије, у организацији Удружења грађана „Лабрис“ и Локалне мреже за превенцију дискриминације и подршку ЛГБТИ особама из Београду.

У складу са потребама и предлозима рањивих група, тренутно је опредељен и именован одговарајући број полицијских официра за везу.

3.6.1.23. Континуирано одржавање састанака полиције са представницима друштвено рањивих група, (LGBTI заједнице и организацијама цивилног друштва ради сенситивизације припадника полиције и развијања сарадње и развоја превенције у остваривању безбедносне заштите и заштите људских и мањинских права. (Континуирано, почев од IV квартала 2014. године)

Активност се успешно реализује. Током фебруара 2016. године, у сарадњи са УГ „Лабрис“, у четири града, одржане су трибине под називом „Рад и сарадња полиције са ЛГБТИ заједницом“ у циљу представљања активности полиције на унапређењу рада и сарадње са ЛГБТИ популацијом.

Дана 13. јуна 2016. године одржан је састанак са представницима Geyten LGBT поводом представљања протокола који је сачињен од стране наведене организације чији је циљ регулисање специфичних ситуација у којима се налазе транс особе лишене слободе.

Дана 24. јуна 2016. године узето је учешће на округлом столу „Бити ЛГБТИ у Србији: Смањење неједнакости и искључености, борба против хомофобије и трансфобије коју осећају ЛГБТИ особе“, у организацији Регионалне асоцијације „Ера“, уз подршку USAID-а и UNDP-а, у Београду, поводом представљања истоименог пројекта који има за циљ да обезбеди податке и развије приступе и инструменте за заступање на националним језицима у вези са унапређењем положаја ЛГБТИ заједнице као и да организује дијалог између доносиоца одлука, односно извршне, законодавне и судске власти са ЛГБТИ организацијама, њиховим савезницима и свим другим заинтересованим странама.

Дана 9. септембра 2016. године одржана је заједничка седница Одбора за људска и мањинска права и Одбора за европске интеграције Народне скупштине Републике Србије, на којој су разматрани положај и права ЛГБТИ особа у Србији.

Официри за везу са ЛГБТИ популацијом су дана 12. септембра 2016. године присуствовали свечаном отварању „Недеље поноса 2016“, које је организована у Mixer house-у, у Београду.

Током августа и септембра 2016. године одржана су два састанка са представницима организационог одбора „Београд Прајд“ поводом предстојеће „Параде поноса 2016“, која је заказана за 18. септембар 2016. године.

Дана 15. септембра 2016. године, представници Управе полиције узели су учешће на панел дискусији под називом „Закон о родном идентитету: брзо и једноставно до права транс особа“, у организацији Gayten-LGBT, Belgrade Pride и Civil Rights Defenders, у Медија центру у Београду.

Дана 16. септембра 2016. године, у просторијама Управе полиције одржан је састанак са представницима шведске полиције, ради сагледавања сарадње, стања безбедности и размене искустава двеју полиција, а све у циљу унапређења рада полиције са ЛГБТИ популацијом.

Одржани су састанци и остварена је добра сарадња са представницима организационог одбора „Парада поноса Београд“, у циљу безбедног одржавања јавног скупа у покрету „Парада поноса 2016“. Предузимане су активности и свакодневно прикупљани одговарајући подаци од подручних полицијских управа, који су од значаја за одржавање манифестације, као и кроз праћење домаћих електронских и других медија и друштвених мрежа, на којима се објављују текстови и саопштења која се односе на одржавање скупа „Парада поноса 2016“.

Дана 18. септембра 2016. године, ефикасним ангажовањем полиције омогућено је потпуно безбедно одржавање јавног скупа и јавног скупа у покрету „Парада поноса 2016“, на којем

је присуствовало око 1000 грађана, као и безбедно одржавање „Недеље поноса“, у периоду од 12. септембра до 17. септембра 2016. године, на више локација у Београду.

Дана 5. децембра 2016. године одржан је састанак са представницима Програма Уједињених нација за развој (УНДП) за Србију, поводом изазова са којима се полиција суочава у вези са ЛГБТИ питањима и приоритета за будуће кативности УНДП-а у Србији.

Дана 10. фебруара 2017. године, у Палати Србија, сала „Србија“ одржана је међународна конференција „Напредни тренинзи за рад са сексуалним и родним мањинама и њиховим породицама у систему социјалне заштите“, у организацији Канцеларије за људска и мањинска права и Асоцијације „Дуга“ из Шапца, уз финансијску подршку Амбасаде Норвешке у Београду. Учесницима конференције испред МУП-а Р. Србије обратио се је национални официр за везу са ЛГБТИ популацијом.

Дана 27. марта 2017. године, одржан је састанак представника Удружења грађана „Да се зна“ са националним официром за везу са ЛГБТИ популацијом, у вези унапређења сарадње полиције и ЛГБТИ популације.

Током маја 2017. године, праћене су активности Локалних мрежа за превенцију дискриминације и подршку ЛГБТИ особама у Београду, Новом Саду, Нишу, Крагујевцу, Суботици, Панчеву и Новом Пазару (састанци, јавни скупови, уличне акције, шетње, радионице, трибине, дељење промотивног материјала и друго), поводом обележавања Међународног дана борбе против хомофобије и трансфобије (ИДАХО).

Дана 2. јуна 2017. године, национални официр за везу са ЛГБТИ популацијом, одржао је састанак са студенткињама четврте године Факултета политичких наука у Београду, у вези активности које полиција предузима на унапређењу безбедности ЛГБТИ особа у Србији, ради израде практичних политика из предмета „Безбедност Србије“.

Одржано је више састанака са представницима ЛГБТ заједнице поводом одржавања јавног скупа „Парада поноса“ у септембру 2017. године.

У Београду је одржана конференција „Заједно против дискриминације“ у оквиру пројекта „Умрежени за побољшање положаја ЛГБТ особа у Србији“, где су учествовали и представници полиције.

3.6.1.24. Усвојити нови Закон о мирном окупљању, усклађен са препорукама Венецијанске комисије и ODIHR, у циљу усклађивања са чланом 11. Европске конвенције о људским правима и основним слободама и чланом 12. Повеље о основним правима Европске уније, посебно у погледу:

- права на слободу мирног окупљања;**
- места за одржавање јавног скупа;**
- одговорности организатора јавног окупљања;**

- разлога за забрану и одлагање јавног окупљања. (I квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. У фебруару 2016. године ступио је на снагу нови Закон о јавном окупљању, који је усклађен са препорукама Венецијанске комисије и ODIHR.

-Закон о јавном окупљању грађана („Службени гласник РС“, број 6/16) подржао је право на слободу мирног окупљања и нагласио то право чланом 2. Закона.

-Место окупљања је ограничено из разлога наведених чланом 6. Закона и то:

Окупљање није дозвољено на месту на којем, због карактеристика самог места или његове посебне намене, прети опасност од наступања угрожавања безбедности људи и имовине, јавног здравља, морала, права других или безбедности Републике Србије. Под овим местом се сматра се простор испред здравствене установе, школе, предшколске установе, као и простор испред објеката од стратешког и посебног значаја за одбрану и безбедност Републике Србије. Окупљање није дозвољено на местима на којима се одржавањем окупљања крше људска и мањинска права и слободе других, угрожава морал или на местима која су затворена за јавност. Скупштина града, односно општине ће у року од 60 дана од дана ступања на снагу овог закона одредити простор на којем није дозвољено окупљање на месту на којем, због карактеристика самог места или његове посебне намене, прети опасност од наступања угрожавања безбедности људи и имовине, јавног здравља, морала, права других или безбедности Републике Србије.

-Конкретне дужности организатора прописане су чланом 11. Закона о јавном окупљању, односно он је дужан да ангажује редарску службу и обезбеди одржавање мирног окупљања на начин да се онемогући избијање насиља и недолично понашање учесника током трајања окупљања, као и приликом доласка и одласка учесника скупа са места окупљања; води и надзире окупљање и организује и усмерава рад редара; омогући несметан пролазак возилима хитне помоћи, полиције и ватрогасним возилима; поступи по наређењима надлежног органа; прекине окупљање ако наступи непосредна опасност за безбедност људи и имовине и о томе одмах обавести полицију. За поступање организатора супротно законским обавезама прописана је прекршајна одговорност и изрицање новчаних казни.

-Окупљање није дозвољено из разлога наведених у члану 8. Закона и то:

- 1) када постоји угрожавање безбедности људи и имовине, јавног здравља, морала, права других или безбедности Републике Србије;
- 2) када су циљеви окупљања усмерени на позивање и подстицање на оружани сукоб или употребу насиља, на кршење људских и мањинских слобода и права других, односно на изазивање или подстицање расне, националне, верске или друге неравноправности, мржње и нетрпељивости;

3) када наступи опасност од насиља, уништавања имовине или других облика нарушавања јавног реда у већем обиму;

4) ако је одржавање окупљања супротно одредбама овог закона.

Ако надлежни орган утврди постојање разлога из члана 8. овог закона, доноси се решење којим се не дозвољава одржавање окупљања (члан 15. став 1. Закона). Рок за доношење овог решења је најкасније 96 часова пре пријављеног времена за почетак скупа. Против решења дозвољена је жалба, која не одлаже извршење решења. Жалба се подноси Министарству унутрашњих послова у року од 24 часа од пријема решења, које одлучује по жалби без одлагања, а најкасније у року од 24 часа од пријема жалбе. Против овог решења може се покренути управни спор пред надлежним судом.

3.6.1.25. Спровођење обуке полицијских службеника у погледу обезбеђивања реда на јавним скуповима и другим масовним догађајима у сагласности са међународним инструментима за заштиту људских и мањинских права. (Почиње од IV квартала 2017. године.)

Активност се успешно реализује. Дана 25.08.2016. године, министар унутрашњих послова донео је Програм обуке интервентних јединица полиције. Обука је конципирана са циљем да полицијски службеници који су ангажовани у саставу интервентних јединица полиције стекну специфична знања и вештине, као и да одрже оптималан ниво психофизичких способности за обављање ових послова. Предвиђено је да након ове обуке полазници буду оспособљени за:

- примену законске регулативе у вези окупљања грађана,
- праћење и обезбеђење јавних скупова, спречавање нарушавања и успостављање нарушеног јавног реда и мира у већем обиму,

примену тактика употребе интервентних јединица полиције на одржавању стабилног јавног реда и мира у већем обиму

У трећем кварталу 2016. од стране министра унутрашњих послова Републике Србије донет је Програм обуке интервентних јединица полиције од 25.08.2016. године, а за потребе те обуке сачињен је Приручник за обуку полицијских службеника: „Ангажовање полицијских службеника на обезбеђењу јавног окупљања и успостављању нарушеног јавног реда и мира“, који је одобрен од стране министра унутрашњих послова.

Целокупна обука је конципирана са циљем да полицијски службеници који су ангажовани у саставу интервентних јединица полиције стекну специфична знања и вештине, као и да одрже оптималан ниво психофизичких способности за обављање ових послова. Предвиђено је да након ове обуке полазници (полицијски службеници) буду оспособљени за:

- примену законске регулативе у вези окупљања грађана,

- праћење и обезбеђење јавних скупова, спречавање нарушавања и успостављање нарушеног јавног реда и мира у већем обиму, примену тактика употребе интервентних јединица полиције на одржавању стабилног јавног реда и мира, спречавању нарушавања и успостављању нарушеног јавног реда и мира у већем обиму.

У четвртном кварталу 2016. године, у складу са Програмом обуке интервентних јединица полиције, у НЦ „Митрово Поље“ на Гочу и НЦ „Кула“ у Кули, започета је „обука за тренера из области ИЈП“, која је трајала од 14.11.2016. године до 17.12.2016. године за 110 полицијских службеника. „Обука за тренера из области ИЈП из свих полицијских управа (старешина ранга – командир чете, заменик командира чете и командир вода). Старешине ИЈП које по овом програму, са успехом заврше обуку, исту реализују са јединицама ИЈП у својим полицијским управама.

У складу са Програмом обуке интервентних јединица полиције у НЦ „Митрово поље“ на Гочу и НЦ „Кула“ у Кули, спроведена је „Обука за тренера из области ИЈП“, у периоду од 05.12.2016. - 31.05.2017. године за 120 полицијских службеника.

Програмом стручног усавршавања полицијских службеника МУП-а за 2017. годину, предвиђено је да се у организацији јединица које спроводе Програм, за полицијске службенике опште надлежности реализује семинар под називом: „Семинар за руководиоце обезбеђења спортских приредби“.

Реализована је Обука за тренере из области Интервентних јединица полиције и то у периоду од 14.11. до 16.12.2016.године и 18.02. до 09.03.2017. године за укупно 226 полицијских службеника .

У организацији Националне полиције Шпаније, а у оквиру пројекта „Обука полицијских службеника Европске уније“, у јуну 2017. године у Шпанији је одржана обука на тему „Унапређење вештина мониторинга, подучавања и саветовања у области јавног реда“, где су учествовали и представници полиције Републике Србије.

У периоду од јула до септембра 2017. године реализована је обука 254 полицијских службеника на тему „Праћење и обезбеђивање јавних окупљања, спречавање и успостављање нарушеног јавног реда и мира у већем обиму“.

3.6.1.26. Закон о заштити лица са менталним сметњама у установама социјалне заштите. До IV квартала 2017. године

Активност је делимично реализована Обављене су консултације са Мисијом организације за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) која је спремна да подржи израду овог закона. Израђен је прелиминарни предлог садржаја, а почетак израде планиран је за септембар 2017. године. Мисија ОЕБС је спремна да Министарству пружи подршку у фази писања закона и пратећих подзаконских аката, као и у фази припреме за примену новог законодавног оквира (обуке запослених, израда упутстава, приручника, израда и

дистрибуција информативног материјала који би били коришћени да се јавност а првенствено особе са менталним сметњама, особе које бораве у установама социјалне заштите и чланови њихових породица и старатељи обавесте о новим законским решењима тј. њиховим правима, начинима на које их могу остварити, правилима рада установа социјалне заштите итд.). Формирана је радна група која припрема Нацрт закона о заштити лица са менталним сметњама у установама социјалне заштите.

Одржана су два састанка Радне групе на којима је дефинисана детаљна структура Закона о заштити лица са менталним сметњама у установама социјалне заштите, ангажован је национални експерт за израду анализе позитивног правног оквира организовања смештаја лица са менталним сметњама у установама социјалне заштите и утврђен план израде Нацрта закона. Према плану до марта 2018. године Радна група ће сачинити радну верзију Нацрта закона, до 15. јуна ће сачинити Нацрт закона за јавну расправу. Према плану јавна расправа ће се организовати током јуна и јула 2018. године, а коначна верзија Нацрта закона до краја септембра 2018. године, када ће се доставити другим релевантним министарствима и органима ради добијања мишљења, након чега ће се Нацрт закона упутити у даљу процедуру.

3.6.2.1. Унапређивање рада Савета за права детета и осигурати његову улогу у праћењу ефеката реформи, даљем обликовању политика, као и кроз обезбеђивање адекватних ресурса за спровођење ефикасног надзора и праћење примене акционих планова и стратегија у области права детета. (Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Савет за права детета у новом саставу (након избора и формирања нове владе) формиран је решењем Владе од 9. новембра 2016. Одмах након објављивања у Службеном гласнику и уручења решења новим члановима Савета била је одржана и прва седница Савета у новом саставу на којој је разматран Нацрт закона о заштитнику права детета. Усвајање Закона о заштитнику права детета је било очекивано у првом кварталу 2017. године.

Влада је 24. јануара 2017. године, на предлог Канцеларије за људска и мањинска права, донела Закључак о прихватању Платформе за учешће делегације Републике Србије на 74. заседању Комитета за права детета, 24. јануара 2017. године, у Женеви

На седници Савета за права детета одржаној крајем децембра 2016. године, покренута је иницијатива за доношење новог Националног плана акције за децу као и нове Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља.

Такође, донета је одлука да се да се формирају радне групе за израду Националног плана акције за децу и Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља које ће радити на изради ових докумената уз техничку подршку УНИЦЕФ-а. На основу одлуке Савета за права

детета о покретању иницијативе за доношење нове Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је у јуну 2017.год. формирало радну групу која ће радити на доношењу ове стратегије. Радну групу чине представници овог министарства, Републичког завода за социјалну заштиту, МУП, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства здравља, Министарства правде, Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Канцеларије за људска и мањинска права као и невладиног сектора и УНИЦЕФ

Влада је 29. маја 2017. године, на предлог Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, донела Уредбу о утврђивању опасног рада за децу. Уредба је објављена у Службеном гласнику РС, број 53 од 30. маја 2017. године.

Након формирања нове Владе РС у јуну 2017.год., формиран је и Савет за права детета у новом саставу и то решењем Владе од 27.јула 2017.године. У наредном периоду биће одржана и прва седница Савета у новом саставу.

У новембру 2017.год. одржана је прва, конститутивна седница Савета за права детета у новом саставу. На седници је донета одлука да се покрене иницијатива за доношење новог Националног плана акције за децу (НПА) који ће бити кровни документ у погледу заштите дечјих права и који ће дефинисати краткорочну, средњорочну и дугорочну политику према деци у Србији, Савет је информисан о раду на Стратегији за превенцију и заштиту деце од насиља, затим о Циљевима одрживог развоја УН у погледу заштите права детета, упознат са садржајем Општег коментара 21 Комитета за права детета – о деци у уличним ситуацијама и др. Почетком децембра завршен је рад на Стратегији за превенцију и заштиту деце од насиља 2018-2022. и њен нацрт је истакнут на сајту МРЗБСП са позивом да сви заинтересовани појединци, органи и организације дају своје предлоге, сугестије и примедбе како би се дошло до целовите и у пракси примењиве стратегије а чијом реализацијом ће се допринети унапређењу промоције и поштовања права детета. Одржане су 4 јавне расправе и то: у Новом Саду, Нишу, Крагујевцу и Београду. Акциони план ће бити урађен до марта 2018.год.

Крајем децембра је одржана и друга седница Савета за права детета на којој је усвојен Извештај о раду за 2017.год., Програм рада за 2018.год., Записник са претходне седнице и нови Пословник о раду Савета.

2018.

У јануару 2018.године донета је нова Одлука о образовању Савета за права детета чиме је практично продужен његов даљи рад. У односу на претходну Одлуку задаци Савета су проширени у две тачке: "Савет прати примену Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља" и "Савет прати стање у области заштите права деце у уличној ситуацији и координира праћење спровођења националних одредаба за спречавање злоупотребе дечјег рада."

У марту је одржана трећа седница Савета на којој је на иницијативу УНИЦЕФ потписан документ "Позив на акцију" од стране министара задужених за социјалну политику, популациону политику, образовање и здравље. Ради се о документу подршке развоју деце у раном детињству. Тим поводом Савет је донео и одлуку да се у оквиру Савета формира радно тело (посебна радна група) која ће се бавити питањима раног развоја деце и координирати активности различитих ресора и осталих друштвених чинилаца.

Савет је на овој седници разматрао и Нацрт стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља 2018.-2022.год. и донео закључак о прихватању достављеног Нацрта. Представљен је и рад на изради сајта Савета за права детета који се тренутно налази у тестном амбијенту и ускоро би требало да се пребаци у реални амбијент.

Савет за права детета је на трећој седници донео и одлуку о подношењу иницијативе ресорном министарству (МРЗБСП) за обраћање Министарству финансија за одобрење додатних средстава (поред донаторских) за формирање канцеларије, јединице или тима који ће ојачати улогу Савета за права детета у праћењу ефеката реформи, даљем обликовању политика и спровођењу надзора над применом акционих планова и стратегија у области права детета.

Поред тога, донета је и одлука да се покрене иницијатива ка Влади Републике Србије за приступање Србије Глобалном партнерству за заустављање насиља над децом. Представљени су и резултати истраживања о дејим браковима у ромској популацији у Србији.

3.6.2.2. Организовање услуга подршке за децу, одрасле и старе особе са интелектуалним сметњама и њихове породице, у циљу превенције институционализације кроз:

- организовање дневних боравака;
- организовање инклузивних радионица;
- укључивање деце са развојним сметњама која су у ризику од издвајања из породице у постојеће услуге у заједници;
- организовање услуга за рану рехабилитацију деце са сметњама у развоју и за подршку останку у породичном окружењу;
- организовање мреже клубова инклузивних садржаја у локалним заједницама за децу, одрасле и старе са интелектуалним сметњама и родитеље;
- организовање едукативних радионица за родитеље за одговорно родитељство и учешће у рехабилитацији детета са сметњама у развоју.

(Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује.

2015. година

Министарство је 5. новембра 2015. објавило јавни позив за подношење предлога пројеката за доделу средстава за подстицање програма и реализацију активности од јавног интереса из области заштите породице, деце и социјалне заштите. За ове пројекте у буџету је обезбеђено 5.000.000 динара.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - Сектор за бригу о породици и социјалну заштиту, дана 3. новембра расписао је Конкурс за доделу средстава за финансирање пројеката поднетих од стране локалних самоуправа за развој услуга социјалне заштите у 2015. години. Министарство је за овај конкурс обезбедило средства у износу од 50.000.000,00 динара. Приоритет овог конкурса јесте подршка развоју услуга социјалне заштите у мање развијеним локалним самоуправама, те су у складу са тим као посебни приоритети издвојене:

- дневне услуге у заједници: дневни боравак, помоћ у кући, свратиште и друге услуге које подржавају боравак корисника у породици и непосредном окружењу;

-услуге подршке за самосталан живот: становање уз подршку, персонална асистенција, обука за самостални живот;

-саветодавно-терапијске и социјално-едукативне услуге и друге врсте подршке неопходне за активно учешће корисника у друштву.

На Конкурсу је подржано 43 локалне самоуправе: Параћин, Пријеполје, Брус, Прибој, Чока, Велика Плана, Соко Бања, Ражањ, Лесковац, Пландиште, Богатић, Гаџин Хан, Рашка, Алексинач, Бач, Црна Трава, Прокупље, Куршумлија, Неготин, Бела Паланка, Меровина, Трстеник, Србобран, Жагубица, Жабал, Бољевац, Жабари, Ћићевац, Крупањ, Кучево, Власотинце, Сјеница, Свилајнац, Рековац, Краљево, Нова Варош, Лебане, Велико Градиште, Ковачица, Нова Црња, Коцељева, Ивањица, Нови Бечеј.

Трајање пројектног циклуса може бити најдуже 8 месеци. Услуге које су подржане у оквиру приоритета Конкурса су:

Помоћ у кући за старе: 26 пројеката

Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју: 4 пројекта

Дневни боравак за старе: 1 пројекат

Помоћ у кући за особе са инвалидитетом: 8 пројеката

Предах услуга за децу и младе са сметњама у развоју: 1 пројекат

Становање уз подршку за особе са сметњама у развоју: 2 пројекта

Активностима пројекта Отворени загрљај (финансиран у оквиру ИПА 11 програма) учињени су значајни кораци у процесу де-институционализације одраслих особа са менталним проблемима и интелектуалним потешкоћама и створени услови за њихово поновно укључивање у друштво и локалне заједнице. У оквиру грант шеме кофинансиране ИПА средствима (2.5 милиона ЕУР), више од 150 особа са менталним проблемима изашло је из установа социјалне заштите након вишегодишњег боравка у установама, више од 200

припремљено је за излазак из установа а више од 900 људи у заједници користило је услуге покренуте ван институција.

- Отворени су објекти становања уз подршку у Великом Поповцу, Чуругу, Новом Бечеју, Старој Моравици, Старом Лецу, Јабуци и Власотинцу,
- У Кулинама и Алексинцу је покренут програм збрињавања одраслих лица у хранитељским породицама,
- Отворени су дневни боравци у Шапцу и Ваљево, и подржан наставак рада истих у Београду,
- Покренута је помоћ у кући у Јагодини, Тићевцу и Жабарима,
- Отворена су два центра за ментално здравље у Кикинди и Вршцу.

На покретању, одржању, иновирању ових услуга радили су стручњаци из институција социјалне заштите, локалних самоуправа и невладиних организација. Кроз техничку помоћ финансирану ИПА средствима креиран је програм деинституционализације за Србију.

2016. година

У трећем кварталу 2016. године, Министарство наводи да је кроз јавни позив подржало пројектне активности које имају за циљ следеће:

- Организовање едукативних, културно-образовних и спортских активности и манифестација, које доприносе психо-физичком развоју деце, побољшању квалитета њиховог одрастања и социјализације, посебно деце са интелектуалним сметњама и инвалидитетом, деце без родитељског старања и деце из социјално угрожених породица;
- Унапређење материјалних и техничких услова рада удружења која се баве заштитом породице и деце, проблемима насиља и злостављања у породици кроз пружање различитих услуга женама и деци-жртвама породичног насиља;
- Хуманитарне, културно-образовне и едукативне активности у циљу заштите, подршке и пружања помоћи особама са инвалидитетом и особама из социјално угрожених породица и других маргинализованих група

Подржано је десет пројеката удружења грађана, а то су:

1. Удружење за едукацију и подршку, Нови Београд (Подстицајне активности за целовит раст и развој деце са развојним сметњама);
2. Одред извиђача "Мирослав Мика Антић", Нови Сад (Стварамо бољи свет);
3. Центар за социјално превентивне активности ГРиГ, Београд (Уметност комуникације у превенцији насиља - оснаживање младих са интелектуалним тешкоћама да препознају облике насиља и да проактивно делују у својој средини);
4. Удружење грађана "Родитељ", Београд (За срећније детињство кроз одговорно родитељство);
5. Удружење за младе Србије ,

Београд (Ми то можемо); 6. Форум младих са инвалидитетом, Београд (Едукацијом до унапређења особа са инвалидитетом); 7. Центар за инклузију, иновацију и интеграцију -ИН ЦЕНТАР, Београд (Унапређење квалитета одрастања и социјалне укључености деце са инвалидитетом); 8. Асоцијација за промовисање инклузије Србије - АПИ Србије, Београд (Живот у отвореној заједници за особе са интелектуалним тешкоћама); 9.Савез удружења Србије за помоћ особама са аутизмом, Београд (Позориште без граница) и 10. Заједница Клубова лечених алкохоличара Србије, Београд - Заштита деце и адолесцената из алкохоличарских породица.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања спроводи пројекат Подршка Европске уније инклузивном друштву, који је финансиран из програма ИПА 2012.

Општи циљ пројекта је подршка мерама социјалне инклузије и развој обима и квалитета социјалних услуга у заједници за угрожене и групе у тешком положају, укључујући Роме. У општем контексту, пројекат има 3 посебна циља:

- Јачање институционалних капацитета на националном и локалном нивоу ради управљања мерама политике социјалне инклузије у земљи;
- Развој социјалних услуга у заједници за угрожене групе;
- Подршка спровођењу иницијатива активне инклузије ромског становништва.

Први циљ ће бити постигнут пружањем техничке подршке Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у формулисању, спровођењу, праћењу и оцењивању спровођења релевантних мера социјалне политике. Други и трећи циљ пројекта биће постигнути пружањем подршке успешном спровођењу активности одабраних пројеката у оквиру 2 главне групе пројеката, уз укупно учешће ЕУ од 4.331.275,56 ЕУР:

ОБЛАСТ 1 – Социјалне услуге у заједници за угрожене групе – 5 кластер пројеката и 13 иницијатива социјалне заштите (укупни износ доприноса ЕУ је 2.874.848,29 ЕУР)

ОБЛАСТ 2 – Иницијативе активне инклузије ромског становништва – 10 пројеката (укупни износ доприноса ЕУ је 1.456.427,27 ЕУР)

Укупно је подржано 28 пројеката, а ЕУ је у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања доделила 28 грантова за 36 градова и општина у Србији.

Крајњи корисници пројекта су грађани Србије – тренутни и будући корисници система социјалне заштите, припадници ромске националне мањине и друге угрожене групе, као и крајњи корисници пројеката подржаних у оквиру грант шеме ЕУ.

У извештајном периоду IV квартал 2016., за оне локалне самоуправе које немају довољно средстава за успостављање и одрживост услуга у заједници успостављен је механизам наменских трансфера и то доношењем Уредбе о наменским трансферима која омогућава финансијску подршку локалним самоуправама чији је степен развијености испод републичког просека за развој услуга у заједници као и оним ЛС које развијају иновативне услуге и ЛС на чијој се територији налазе установе у трансформацији. Средства за наменске трансфере за 2016.годину су већ пребачена локалним самоуправама (125ЛС) а за 2017. и 2018. предвиђена су знатно већа издвајања за ове намене. До сада има око 360 услуга развијених на територији Србије а користи их око 40.000 грађана.

У току је процес лиценцирања свих пружалаца услуга социјалне заштите у РС и у складу са тим очекује се да ће током 2017.бити успостављена комплетна база података о локалним услугама, која ће обухватити како пружаоце услуга у државном сектору тако и услуге које се пружају у оквиру цивилног и приватног сектора што ће дати потпунију слику о броју услуга. Према последњим подацима МРЗБСП (које издаје лиценце пружаоцима услуга након провере од стране инспекције социјалне заштите) у Србији је регистровано 203 лиценцираних пружалаца услуга (октобар 2016.год.) и то: за услугу становања уз подршку - 4, за услугу помоћи у кући-38, за услугу свратишта-2, за услугу дневног боравка за децу и младе са проблемима у понашању-3, за услугу лични пратилац детета-3, за услугу прихватилишта – 6, за услугу дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју-18, за услугу персонални асистент-7, за услугу домски смештај-123.

Србија је наставила тренд редуковања капацитета резиденцијалних установа за смештај деце и омладине. Још увек је 765 деце у институцијама укључујући децу са сметњама у развоју. Овај број је у константном опадању док се са друге стране број деце у хранитељским породицама повећава. Забрана пријема деце од 0 до 3 год. у институције и даље је на снази. Још увек немамо довољан број породица за специјализовано хранитељство у које би се смештала деца са сметњама у развоју и то упркос надокнадама које нису мале. Један број ове деце бива усвојен али углавном од стране иностраних усвојитеља а знатно ређе од стране домаћих.

У циљу наставка процеса деинституционализације развијене су две нове услуге намењене породицама са децом у ризику од измештања, а све у циљу поштовања права детета да се пре свих других о њему старају његови родитељи. Ове две услуге су: породични сарадник, која је изменама Закона о социјалној заштити дефинисана као социо-едукативна услуга регионалног типа, и повремено хранитељство које је већ уведено у систем кроз постојећа решења у оквиру Породичног закона и Закона о социјалној заштити.

Основана је радна група за подршку процесу трансформације установа социјалне заштите за децу и младе, чији је задатак подршка процесу трансформације, изради планова трансформације, успостављању механизма трансформације установа кроз увођење и развој иновативних услуга интензивне подршке породици и деци која су лишена

родитељског старања или су у ризику да остану без родитељског старања, у складу са својим просторним, кадровским и техничким могућностима.

2017. година

У извештајном периоду I квартал 2017, у јануару 2017 године расписан је годишњи конкурс за унапређење положаја особа са инвалидитетом у републици Србији за 2017 годину. За наведени конкурс у буџету Министарства обезбеђено је 80.000.000,00 динара а у оквиру истог обезбеђује се финансирање програма који за циљ имају: укључивање особа са инвалидитетом у живот заједнице; унапређење равноправности особа са инвалидитетом; отклањање информационих и комуникационих баријера са којима се сусрећу особе са инвалидитетом. Резултати конкурса очеују се у до краја марта 2017. године.

У фебруару месецу расписан је јавни позив за подношење предлога пројеката на Конкурсу за унапређење система социјалне заштите у 2017. години. Предмет овог конкурса је финансирање или учешће у финансирању програма чији је циљ унапређење система социјалне заштите у Републици Србији кроз реализацију пројектних активности које имају за циљ успостављање услуга социјалне заштите, успостављање и развој иновативних услуга социјалне заштите и развој и унапређење постојећих услуга социјалне заштите и побољшање њиховог квалитета, издавање часописа у области социјалне политике и социјалног рада и организовање стручних семинара и семинара из области социјалне заштите и заштиту права најугроженијих категорија становништва. У буџету Министарства обезбеђено је 57.000.000,00 динара за реализацију конкурса, а резултати истог очеују се током априла 2017.

15. марта 2017. године потписани су уговори о наменским трансферима намењеним развоју постојећих и успостављању нових услуга социјалне заштите са представницима 123 локалне самоуправе из целе Србије. У буџету Србије за ову сврху издвојено је 700.000.000,00 динара. Наменски трансфери намењени су развоју постојећих и успостављању нових услуга социјалне заштите (дневни боравци, дневни клубови, помоћ у кући, прихватилишта, прихватне станице, свратишта, становање уз подршку, лични пратилац детета, саветодавно терапијске услуге) у свим локалним самоуправама које су испод републичког просека развијености.

У извештајном периоду II квартал 2017

Средства намењена за наменске трансфере су ове године значајно увећана (701.213.000 дин.) у односу на прошлу годину (400.000.000 дин). Министарство је до сада издало 275 лиценци пружаоцима услуга социјалне заштите (из државног, приватног и цивилног сектора). Организације социјалне заштите (пружаоци услуга) не могу да пружају услуге уколико немају лиценцу у складу са Законом. Једна организација може имати и више лиценци истовремено а сваку услугу лиценцира одвојено, у посебном поступку и мора испуњавати услове током читавог периода за који је лиценца издата. Услови и стандарди за

пружање услуга социјалне заштите прописани су Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите а поступак за издавање, обнављање, суспензију и одузимање лиценце прописан је Правилником о лиценцирању организација социјалне заштите.

Развијене су и две нове услуге социјалне заштите и то: услуга породични сарадник као социоедукативна услуга регионалног типа (биће уведена кроз нови Закон о социјалној заштити) и повремено хранитељство које је већ уведено у систем кроз постојећа решења у оквиру Породичног закона и Закона о социјалној заштити. Увођењем услуге породичног сарадника у систем социјалне заштите држава се одлучује да подржава пре свега породице, дакле родитеље/старатеље да брину о својој деци. Услуга је развијена за породице са бројним и сложеним потребама и за породице са децом са сметњама у развоју.

Одлука по расписаном годишњем конкурс за унапређење положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији за 2017. годину донета је 18. априла 2017. године. Овом одлуком подржано је 132 пројекта удружења којима се пружа подршка активностима усмереним ка унапређењу положаја особа са инвалидитетом, у укупном износу од 65.994.745,00 динара.

У јуну је након спроведеног конкурса за развој ефикасних услуга у области образовања и социјалне заштите на локалном нивоу (ИПА 2013) потписано 22 уговора и додељена су средства општинама и организацијама цивилног друштва за пружање социјалних услуга у заједници осетљивим и маргинализованим групама са подкомпонетом-деинституционализација - прелазак из становања у институцији ка принципу становања у заједници/породици).

У извештајном периоду III квартал 2017

У току је процес лиценцирања свих пружалаца услуга социјалне заштите у РС и у складу са тим очекује се да ће током 2017.бити успостављена комплетна база података о локалним услугама, која ће обухватити како пружаоце услуга у државном сектору тако и услуге које се пружају у оквиру цивилног и приватног сектора што ће дати потпунију слику о броју услуга. Према последњим подацима МРЗБСП (које издаје лиценце пружаоцима услуга након провере од стране инспекције социјалне заштите) у Србији је регистровано 307 лиценцираних пружалаца услуга (септембар 2017.год.) и то: за услугу становања уз подршку - 5, за услугу помоћи у кући-56, за услугу свратишта-2, за услугу дневног боравка за децу и младе са проблемима у понашању-4, за услугу лични пратилац детета-6, за услугу прихватилишта – 9, за услугу дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју-27, за услугу персонални асистент-9, за услугу домски смештај-189.

У току је процес лиценцирања свих пружалаца услуга социјалне заштите у РС и у складу са тим очекује се да ће током 2018.бити успостављена комплетна база података о локалним услугама, која ће обухватити како пружаоце услуга у државном сектору тако и услуге које се пружају у оквиру

цивилног и приватног сектора што ће дати потпунију слику о броју услуга. Према последњим подацима МРЗБСП (које издаје лиценце пружаоцима услуга након провере од стране инспекције социјалне заштите) у Србији је регистровано 335 лиценцираних пружалаца услуга (децембар 2017.год.) и то: за услугу становања уз подршку - 5, за услугу помоћи у кући-64, за услугу свратишта-2, за услугу дневног боравка за децу и младе са проблемима у понашању-4, за услугу лични пратилац детета-8, за услугу прихватилишта – 9, за услугу дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју-34, за услугу персонални асистент-11, за услугу домски смештај-197, услуга СОС телефон за жене са искуством насиља.

2018. година

На основу евиденције о издатим лиценцама за пружање услуга социјалне заштите коју води Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, у Србији постоји 359 лиценцираних пружалаца услуга, закључно са 15. мартом 2018. год. и то: за услугу становања уз подршку - 7, за услугу помоћи у кући – 68, за услугу свратишта -2, за услугу дневног боравка за децу и младе са проблемима у понашању – 4, за услугу лични пратилац детета – 9, за услугу прихватилишта – 10, за услугу дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју - 34, за услугу персонални асистент – 12, за услугу домског смештаја – 212, за услугу СОС телефона за жене са искуством насиља – 1.

3.6.2.3. Пилотирање центара за подршку породици у циљу:

-таргетирања популације из вишеструко депривираних средина (посебно обраћајући пажњу на доступност ромским породицама и деци);

-подршке родитељу који трпи породично насиље;

-подршке деци у ризику од напуштања школе;

-подршке породицама у ризику од раздвајања (деци и родитељима);

-подршке деци жртвама кривичних дела;

-подршке деци са сметњама у развоју из вулнерабилних породица и у ризику од смештаја у установу.

(Од 2015. до 2019. године)

Активност је у потпуности реализована.

2015. година

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у партнерству са Републичким заводом за социјалну заштиту и установама за смештај деце и младих („Душко Радовић“ из Ниша, „Центар за заштиту одојчади, деце и омладине“, Београд, СОС Дечије село Сремска Каменица) као и Центром за локалне услуге „Кнегиња Љубица“ из Крагујевца) конципира и пилотира услугу „Породични сарадник“, као услугу интензивне

подршке породици са дететом у ризику од измештања. Са истим партнерима конципира се и пилотира специјализована услуга интензивне подршке породици са децом са сметњама у развоју и тестира могућност регионалног пружања ове услуге. До децембра 2015, 431 породица имала користи од од новог облика подршке породици путем породичних обилазака и саветодавне службе за родитељство које се баве најугроженијима, укључујући децу са инвалидитетом. Дана 15. децембра била је одржана обука за услугу породичног сарадника, којом је обухваћено 20 запослених из центара за социјални рад.

Породични сарадник и сродне услуге представљају могућност очувања мреже установа за децу, као и да запослени кадар унутар установа, кроз процес трансформације настави да ради са најугроженијом децом Србије, независно од тога да ли они живе у својим породицама или су на резиденцијалном смештају. Породични сарадник је за сада једина, од стране система пилотирана, услуга интензивне подршке породицама са бројним и сложеним потребама и тешкоћама и у којима постоји ризик од издвајања детета из породице.

2016. година

У јуну 2016.године, формално је окончано пилотирање услуге породични сарадник, финансирано од стране Новак фондације и УНИЦЕФ-а, а настављено је пилотирање специјализоване услуге за породице са децом са сметњама у развоју (ИПА 2013). До системског решења финансирања интензивне подршке породици, пружање услуге породични сарадник од стране четири пружаоца услуге наставља се из пројектних средстава Министарства правде (Опортунитет) до краја 2016.године.

Резултати досадашњег процеса пилотирања услуге су:

- Успостављена услуга код 4 пружаоца са обученим породичним сарадницима, руководиоцима и успостављеним механизмом интерне супервизије.
- Израђен предлог стандарда услуге породични сарадник и предат надлежном Министарству у фебруару 2016. године, као један од докумената који би олакшао увођење ове услуге у систем. Ови стандарди такође, представљају основ за дефинисање стандарда за услуге интензивне подршке породици.
- РЗСЗ у сарадњи са пружаоцима услуге је крајем 2014.године припремио идејни концепт Центра за подршку детету и породици, који стоји на располагању доносиоцима одлуке, као један од могућих видова трансформације установа за смештај деце (послови око израде нацрта плана трансформације поверени су НВО ИДЕАС).
- Обрачуната цена коштања услуге породични сарадник

- Тестирана и за акредитацију припремљена петодневна основна обука за пружање услуге.
- Израђен предлог целокупне документације за праћење стручног поступка у услузи.
- Осмишљен инструмент за квантитативну процену ефеката у раду са породицом.
- Осмишљена методологија за квалитативну евалуацију – задовољство корисника и актера услугом.
- Урађене две сумирајуће евалуације резултата услуге
- Током три године пилотирања услуге, 12 породичних сарадника и стручних радника пружалаца услуге имало је прилику да добије 13 обука, укупно 33 дана обуке, а нових 8 сарадника 18 дана обуке. Укупан број професионалаца укључених у обуке је око 50.
- У септембру 2016.године РЗСЗ је завршио студију о пилотирању услуге породични сарадник.

Услуга је до августа 2016. године подржала 560 породица, са 1012 одраслих и 1311 деце. Реализовано је преко 11500 теренских посета током пилотирања услуге. Око половине породица укључених у услугу су једнородитељске, око 60% породица живи од социјалних давања, у мање од четвртине породица неко је запослен, четвртина породица суочена је са менталном болешћу одраслог члана, петина са болестима зависности, 2/3 деце има проблема са образовањем, око половине са здрављем и понашањем.

Анализе показују да услуга Породичног сарадника доприноси спречавању уласка деце у формални систем заштите односно очувању породице, да доприноси оснаживању родитељских компетенција, унапређењу здравственог стања чланова породице, редовности похађања школе па чак и школског успеха код деце – што су све важни индикатори добробити породица. Услуга је веома успешна и у раду са ромским породицама, а које су чиниле око 40% узорка свих породица

Истовремено, Закон о социјалној заштити је у процесу израде измена закона. Препорука да се услуге за интензивну подршку породици у ризику финансирају са националног нивоа налази се у предлозима за измену Закона.

У четвртм кварталу 2016., настављено је развијање услуге Породични сарадник за породице у кризи и Породични сарадник за породице са децом са сметњама у развоју. Породични сарадник је за сада једина, од стране система пилотирана, услуга интензивне

подршке породицама са бројним и сложеним потребама и тешкоћама и у којима постоји ризик од издвајања детета из породице.

Услуга је до децембра 2016. године подржала 772 породице, са 1686 деце. Реализовано је преко 12000 теренских посета током пилотирања услуге. 30% породица укључених у услугу Породични сарадник за породице са децом са сметњама у развоју је са региона (до 100км удаљености од седишта пружаоца услуге). Око половине породица укључених у услугу су једнородитељске, око 60% породица живи од социјалних давања, у мање од четвртине породица неко је запослен, четвртина породица суочена је са менталном болешћу одраслог члана, петина са болестима зависности, 2/3 деце има проблема са образовањем, око половине са здрављем и понашањем.

2017. година

У I кварталу 2017, настављено је развијање услуге Породични сарадник за породице у кризи и Породични сарадник за породице са децом са сметњама у развоју, којима је до 01.03.2017. обухваћено укупно **698 породица са 1398 деце**.

Услугом Породични сарадник за породице у кризи обухваћено је 490 породица са 800 одраслих и 1190 деце. У оквиру пилотирања услуге Породични сарадник за породице са децом са сметњама у развоју (преко ИПА пројекта, од марта 2015.године), услуга је обухватила 208 породица са децом са сметњама у развоју са 429 деце и 393 одрасле особе. Од 208 породица, 65 је са региона, што је око 30% укупног броја. Током пилотирања услуге са породицама са децом са сметњама реализовано је 3420 посета. У циљу унапређења капацитета професионалаца за пружање овако захтевне и интензивне подршке, реализовано је 12 обука којима су обухваћени сви пружаоци услуга. Подршка породичним сарадницима се реализује и кроз континуиране менторске и супервизијске подршке, као и кроз редовне састанке Радне групе за конципирање и пилотирање услуге, која је састављена од представника пружалаца услуге, центара за социјални рад из истих градова, ресорног Министарства, Удружења стручних радника у социјалној заштити и тима из Завода. У складу са пројектним планом, сачињен је и пилотиран мултисекторски програм обуке за рад са породицама са децом са сметњама под називом ‘‘Развијање вештина пружања подршке родитељима деце са сметњама у развоју/проблемима менталног здравља и хроничним болестима’’. У току је израда завршне анализе о искуствима пилотирања услуге ПС за породице са децом са сметњама у развоју и Приручника за пружање услуге Породични сарадник.

У циљу постизања одрживости ове, али и других услуга интензивне подршке породици, у току је израда Правилника за пружање интензивних услуга породици.

У II кварталу 2017., израђен је предлог стандарда услуге "Породични сарадник", израђен је предлог целокупне документације за праћење стручног поступка у услузи, тестирана је и за

акредитацију припремљена петодневна основна обука за пружање услуге, осмишљен инструмент за квантитативну процену ефеката у раду са породицом, осмишљена методологија за квалитативну евалуацију-задовољство корисника и актера услугом, обрачуната цена услуге, успостављена услуга код 4 пружаоца са обученим породичним сарадницима, руководиоцима и успостављеним механизмом интерне супервизије.

Припремљен је и идејни концепт Центра за подршку детету и породици, као један од могућих видова трансформације установа за смештај деце.

Услуга "породични сарадник" је интезивна и индивидуализована подршка детету и његовој породици и представља једну од неопходних услуга у дијапазону разноврсних услуга усмерених ка породици. Увођењем услуга „Породични сарадник“ у систем социјалне заштите, држава се одлучује са подржава породице, дакле родитеље/старатеље да брину о својој деци. Развојем ове услуге, систем социјалне заштите настоји да обезбеди услове за примену решења која дају предност подршци породици-родитељству у поступцима заштите деце од занемаривања и злостављања, односно осигуравају живот у заједници деци са инвалидитетом.

Услуга породични сарадник има своје стандарде, припада групи „интезивних услуга подршке породици“ за коју се окончава рад на изради посебног Правилника. Почетна идеја је била да се кроз измене и допуне закона, интезивне услуге подршке породици, регулишу као посебна услуга, које не спадају у саветодавно тераписјке услуге, с обзиром да група саветодавно тераписјких услуга нису интезивне услуге и финансирају се са локалног нивоу, а породични сарадник, као једна од услуга интезивне подршке породици треба да пређе на национално финансирање. Како се дошло до тога да се Закон о социјалној заштити мења у целиности, за интезивне услуге подршке породици треба да се пронађе прелазно решење до промене закона.

Урађена је студија "Пилотирање услуге – Породични сарадник и евалуација резултата пружања услуга". Студија се заснива на информацијама прикупљеним током пилотирања ове услуге као и на директном раду са породицама, децом и професионалцима у периоду 2013-2015.год. у Београду (Центар за заштиту одојчади, деце и омладине), Нишу (Установа за смештај деце и младих "Д.Радовић"), Новом Саду (СОС Дечје село из Сремске Каменице) и Крагујевцу (Центар за локалне услуге "Кнегиња Љубица"), док је Републ. завод за соц.заштиту координирао процес пилотирања. Повремено породични смештај је услуга коју је пилотирао Покрајински завод за социјалну заштиту у склопу ИПА 2013 пројекта „Развој сродничког хранитељства, подељене бриге за децу са сметњама у развоју и клутурно компетентне праксе у социјалном раду“.

Финансирање услуге престало 30. новембра 2017 и услуга се актуелно не пружа. Завршена је екстерна евалуација резултата услуге породични сарадник за породице за децу са сметњама у развоју. Евалуацију реализовао Факултет политичких наука, одељење социјална политика и социјални рад.

2018. година

Услуга „Породични сарадник“ се не пружа, јер није обезбеђено финансирање. У току су преговори актера око услуге породични сарадник (пружаоци услуге из Београда, Крагујевца, Ниша и Новог Сада, Републички завод за социјалну заштиту, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и УНИЦЕФ) за проналажење решења за наставак финансирања услуге.

Такође, чекају се измене и допуне Закона о социјалној заштити ради успостављања законског основа за Центре за децу и породицу.

Напомена: Активност је реализована, с обзиром да је у питању пилотирање услуге. Надлежно министарство у извештају за 2018. годину изражава намеру да институционализује наведену услугу.

3.6.2.4. Унапређење система новчаних давања намењених угроженим породицама деце са инвалидитетом у складу са принципима социјалне инклузије, кроз измене и допуне Закона о социјалној заштити и Закона којим се уређује финансијска подршка породицама са децом. (I и II квартал 2017 године)

Активност је делимично реализована.

Закон о финансијској подршци породици са децом усвојен је у децембру 2017.год. Закон ће се примењивати почев од 1.јула 2018.год. Новим законским решењима олакшава се поступак остваривања права, проширује се обухват корисника при чему се не угрожавају средства предвиђена буџетом за ове намене, и усклађују се поједине одредбе са прописима ЕУ (поглавља 2 и 19). Поред тога нова законска решења доприносе и испуњавању циљева утврђених Програмом економских реформи (ERP) за период од 2016-2018., који је усвојен од стране Владе и који предвиђа повећање износа средстава за спровођење мера социјалне заштите. Поред тога, Програм као једну од девет приоритетних структурних реформи у циљу отклањања препрека привредном расту и развоју препознаје: социјално укључивање, смањење сиромаштва и једнаке могућности. У оквиру те реформе предвиђа се повећање адекватности новчаних давања, као и унапређење доступности и квалитета услуга социјалне заштите.

Исте мере предвиђене су и Програмом реформи политике запошљавања и социјалне политике (ESRP) усвојеним 2016. године.

Нова законска решења доприносе и испуњавању циљева утврђених Акционим планом за спровођење Програма Владе за 2017 годину, који као један од приоритетних циљева поставља боље таргетирану социјалну заштиту, с обзиром да део грађана који се налази у стању озбиљне социо-економске угрожености није обухваћен материјалним давањима.

Такође, овим законом се успоставља и додатна заштита деце из посебно рањивих група (деца са сметњама у развоју и инвалидитетом, деце без родитељског старања и деце корисника новчане социјалне помоћи).

За децу без родитељског старања обухваћену старатељском заштитом и децу у једнородитељским породицама остварује се право на дечији додатак под повољнијим условима у погледу 20% већег цензуса и 30% већег износа дечијег додатка, а за децу у једнородитељским породицама када је други родитељ непознат, преминуо је а није остварено право на породичну пензију или је постао потпуно и трајно неспособан за рад а није стекао право на пензију, цензус се увећава за 30% као и износ дечијег додатка.

Када је реч о деци са сметњама у развоју и инвалидитетом, за њих се ово право остварује такође под повољнијим условима, који обухватају 20% већи цензус за остваривање права и 50% већи износ дечијег додатка. У случају испуњења услова за увећање износа дечијег додатка по више основа, Законом је прописано ограничење увећања до 80% редовног износа дечијег додатка.

Закон дозвољава могућност увођења у право на дечији додатак корисника новчане социјалне помоћи без поновне оцене материјалног стања породице, уз доказ да дете редовно похађа школу.

Независно од материјалних услова право на дечији додатак оствариће породица која има дете са сметњама за које је остварено право на додатак за помоћ и негу другог лица, према условима прописаним Законом о социјалној заштити.

Дужина трајања права корисника дечијег додатка продужава се до завршетка редовног средњег образовања, а најдуже до навршених 20 година живота, а за децу која су из оправданих разлога касније започела школовање, до навршене 21 године живота.

Накнада трошкова боравка у предшколској установи за децу без родитељског старања дефинисана је као додатна мера заштите деце без родитељског старања предшколског узраста.

Ово право могу остварити и стараоци, под условом да је остварено право на дечији додатак, а хранитељи, под условом да су испуњени услови прописани за остваривање права на дечији додатак.

Деца без родитељског старања која су на смештају у установи социјалне заштите остварују ово право без постављања услова.

Подстицање интеграције деце без родитељског старања у вршњачку групу у локалној средини у време предшколског узраста, као и једнако право на предшколско васпитање, основа су овако постављене обавезе државе на накнаду трошкова њиховог боравка у предшколској установи.

Накнада трошкова коју обезбеђује држава је у висини учешћа родитеља/старатеља у цени услуге.

Позитивни ефекти Закона биће видљиви тек након две године од његове примене, имајући у виду да ће се у прве две године вршити исплате права у складу са одредбама Закона о финансијској подршци породици са децом које су се примењивале до ступања на снагу новог Закона.

У току је рад на изменама Закона о социјалној заштити. Сва права у оквиру материјалне подршке ће у већој или мањој мери бити предмет измена, те су предложене измене већег обима и захтевају додатне анализе и процене.

Код новчане социјалне помоћи неопходно је је унапређење у делу адекватности износа новчане социјалне помоћи, уз уважавање буџетских могућности, при чему се мора водити рачуна и о висини просечне зараде и минималне зараде и висини зараде за слабо плаћен посао, а како би се избегло могуће дестимулативно дејство новчане социјалне помоћи на запошљавање.

Такође је потребна и боља таргетираност корисника како би се постигло да овај вид материјалног давања остварују они којима је то заиста потребно.

Неопходно је разрадити мере којима се обезбеђује социјална укљученост корисника новчане социјалне помоћи, предвидети механизми активације радноспособних корисника новчане социјалне помоћи и дефинисати најбоље облике сарадње са другим институцијама посебно са националном службом за запошљавање (индивидуални планови запошљавања и индивидуални планови активације).

Измене Закона о социјалној заштити потребно је усагласити и са изменама и допунама других закона које су у току, као што је нпр. Закон о пензијско инвалидском осигурању.

2018.

У току је рад на изради подзаконских аката: *Правилника о ближим условима и начину остваривања права на финансијску подршку породици са децом* и *Правилника о условима, поступку и начину остваривања права на одсуство са рада ради посебне неге детета* као и израда апликативног софтвера за исплату права прописаних Законом о финансијској подршци породици са децом.

Влада је 16.03.2018. године усвојила и измене и допуне **Стратегије подстицања рађања** а у току је рад на изради акционог плана за њено спровођење у периоду 2018.-2019. год.

3.6.2.5. Унапређење система хранитељства кроз повећање доступности и квалитета услуга за децу са сметњама у развоју и њихове породице кроз:

-јачање капацитета регионалних центара за хранитељство (Центри за породични смештај и усвојење) и центара за социјални рад;

-развој процедура и смерница за хранитељство као подељену бригу између хранитељске и биолошке породице.

(Од 2015. до 2017. године)

Активност је у потпуности реализована. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у партнерству са Покрајинским заводом за социјалну заштиту формирало је две радне групе које окупљају практичаре из различитих делова система на тему унапређивања хранитељства кроз развој а) Повременог хранитељства, које треба да буде доступно деци која су у ризику од измештања из породици са приоритетом на децу са сметњама у развоју која су у ризику од институционалног смештаја. Развијен је Нацрт смерница за повремено хранитељство. У програму пилотирања ове услуге је 24 породице са 28 деце и оне су сада одабране и обучене те очекује се да само пилотирањ почне до краја ове или почетком следеће године. Изазови око финансирања овог облика хранитељства су довели до одлагања самог пилотирања услуге. Сада су ови изазови решени и очекује се да ће одабране породице добити потребну подршку од других породица које су одабране и прошле потребне обуке. Након процеса пилотирања очекује се ширење примене ове услуге и ван пилот регија како би се до јула 2017 достигао очекивани обухват од 200 породица.

Све активности под овом тачком се спроводе као интегрални део УНИЦЕФ ИПА 2013.

Министарство је у оквиру програма ИПА 2013, у партнерству са Покрајинским заводом за социјалну заштиту и са Регионалним центрима за породични смештај и усвојење радило на изради Смерница за сродничко хранитељство и Смерница за културно компетентну праксу у социјалном раду. Смернице би требало да пруже помоћ социјалним радницима приликом њиховог одласка у ромске породице како би се у потпуности поштовала култура Рома и њихов идентитет.

Покрајински завод за социјалну заштиту у партнерству са УНИЦЕФ у периоду од фебруара 2015. године до 2017. године реализовао је пројекат „Развој сродничког хранитељства, хранитељства као подељене бриге за децу са сметњама у развоју и културно компетентне праксе у социјалном раду“. Пројекат се састојао из три компоненте тј. имао је дефинисне следеће очекиване циљеве:

- А) Допринос унапређењу примене, односно даљем развоју сродничког хранитељства на територији Републике Србије
- Б) Подршка систему хранитељства и успостављању и развоју хранитељства као подељене бриге за децу са сметњама у развоју
- Ц) Допринос развоју културно компетентне праксе у социјалном раду.

1. Радна група за израду смерница за сродничко хранитељство, на основу резултата консултативног процеса и партиципације сродника, хранитеља, старатеља и професионалаца у систему социјалне заштите, сачинила је **Смернице за сродничко хранитељство** које су 2016. публиковане и дистрибуиране свим центрима за социјални рад и центрима за породични смештај и усвојење у Републици Србији. Циљ смерница је јачање професионалних компетенција професионалаца у социјалној заштити, информисање и едуковање родитеља, деце и старатеља, информисање и едуковање пружалаца услуге

хранитељског смештаја. Аутори смерница сачинили су и реализовали и једнодневне инструктаже, обуке за примену смерница за сродничко хранитељство. У периоду од маја до јуна месеца 2016. године реализовано је 14 једнодневних инструктажа и обучено је укупно 280 стручних радника из: 5 центара за породични смештај и усвојење и 104 центра за социјални рад са територији Републике Србије. Такође, током 2016. године као и на завршној конференцији априла 2017. године реализоване су активности на промоцији смерница и информисање стручне и шире јавности.

2. Радна група за израду **Смерница за повремени породични смештај**, која је учествовала у процесу пилотирања услуге, формирана је марта 2015. године. Процес пилотирања услуге повремени породичног смештаја трајао је од априла 2015. године до априла 2016. године и ову услугу користило је 24 деце (У Новом Саду - 11, Београду - 1, Крагујевцу - 6 и Нишу - 6). На основу процеса пилотирања и пружене експертске подршке сачињене су Смернице за повремени породични смештај које су априла 2016. године публиковане у 500 примерака и дистрибуиране свим центрима за социјални рад и центрима за породични смештај у Републици Србији.

Радна група сачинила је и реализовала 14 једнодневних инструктажа за примену смерница које су обухватиле укупно 246 стручних радника из 107 центара за социјални рад и 5 центара за породични смештај и усвојење. Представници Покрајинског завода реализовали су 40 менторских посета центрима за социјални рад и центрима за породични смештај и усвојење у локалним срединама у којима се услуга пилотирала као и у складу са планом промоције и у другим локалним срединама за све центре за социјални рад и центре за породични смештај и усвојење који нису присуствовали инструктажи за примену смерница. Смернице су кроз организовање округлих столова током 2016. године и завршне конференције 2017. године промовисане стручној и широј јавности.

Почетком 2017 године Покрајински завод за социјалну заштиту сачинио је **анализу процеса пилотирања услуге повремени породичног смештаја** са препорукама за даље кораке у правцу развоја услуге. Радна група за израду Смерница за повремени породични смештај упутила је Иницијативу за измену и допуну подзаконских аката релевантних за примену повремени породичног смештаја Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Ова иницијатива саджи конкретне предлоге за измену и допуну *Правилника о хранитељству* («Сл. гласник РС», бр. 36/2008) и *Правилника о критеријумима и мерилима за утврђивање цена услуга у области социјалне заштите које финансира Република* («Службени гласник РС» бр. 15/92, 100/93, 12/94, 51/97, 70/2003, 97/2003, 99/2004, 100/2004, 25/2005, 77/2005, 60/2006 и 8/2011), а које би омогућиле превазилажење, у пилотирању препознатих препрека и тешкоћа у реализацији услуге и омогућила њену ширу примену за децу са сметњама у развоју и њихове породице, а којима је ова услуга и потребна.

У току 2017. година након окончања процесе пилотирања дошло је до осипања, тј. пада броја корисника услуге повремени породичног смештаја у Нишу и Крагујевцу. У Београду је услугу користио и даље 1 корисник, а у Новом Саду је број корисника увећан на 20 деце и младих. Не располажемо подацима о броју корисника услуге повремени породичног смештаја у 2018. години. За даљи развој услуге и примену и у другим локалним срединама

неопходна је измена нормативног оквира, али и обезбеђивање материјалних и људских ресурса за њено адекватно пружање.

У циљу доприноса развоју **културно компетентне праксе у социјалном раду** Покрајински завод за социјалну заштиту током 2016. и 2017. године реализовао је следеће активности:

Сачињен је извештај о анализи места и улоге друштвених центара у систему социјалне заштите (на основу истраживања и теренске посете постојећим друштвеним центрима у Нишу, Прокупљу, Лебану, Бојнику, Пироту, Владичином Хану и Сурдулици)

Радна група за израду водича за културно компетентну праксу сачинила је две публикације: а) Водич за културно компетентну праксу и б) Појмовник културно компетентне праксе, а који су штампани сваки у 500 примерака и дистрибуирани свим центрима за социјални рад и центрима за породични смештај и усвојење у Републици Србији. Циљ водича је да допринесе унапређењу знања, вештина и вредности у пракси и политици социјалног рада и социјалне заштите која су релевантна за културно разноврсне популације, да допринесе унапређењу културних компетенција запослених у систему социјалне заштите, а тиме и унапређењу квалитета услуга социјалне заштите. У циљу промоције водича и појмовника културно компетентне праксе реализовано је 6 округлих столова на којима су присуствовала 134 стручна радника из центара за социјални рад и центара за породични смештај и усвојење. Такође реализовано је 10 једнодневних инструктажа за примену водича за културно компетентну праксу у социјалном раду на којима је учествовало преко 200 професионалаца из система социјалне заштите.

Након окончања пројекта, током 2017. године Покрајински завод за социјалну заштиту сачинио је дводневни програм обуке под називом „Препознавање и уважавање различитости“ - културно компетентна пракса у социјалној заштити, а који је упућен Одбору за акредитацију програма обуке.

3.6.2.6. Унапредити квалитет рада са корисницима на институционалном смештају у циљу ефикаснијег укључивања у заједницу кроз:

-пружање психо-социјалне подршке за друштвену реинтеграцију;

-организовање контаката ван установе и укључивање у локалне услуге подршке попут дневних боравака и клубова;

-укључивање у културне и спортске манифестације и кампове. (Континуирано)

Активност се успешно реализује Дом за децу „Душко Радовић“ у Нишу, Центар за заштиту одојчади, деце и омладине у Београду и СОС Дечја села у Новом Саду добијају подршку у изради Плана трансформације који подразумевају унапређивање квалитета старања о деци у установама кроз значајнију социјалну инклузију у заједницама (поред развоја услуга за спречавање смештаја деце у институције – о којима постоји извештај под посебном активношћу). Министарство намерава да прошири такав вид подршке другим домовима за децу.

Систем социјалне заштите ставља нагласак пре свега на процес деинституционализације и то нарочито у области заштите одраслих и старијих лица са интелектуалним, менталним, сензорним и телесним тешкоћама.

У неким установама социјалне заштите постоји веома активан **Савет корисника и Домске заједнице**, чији је циљ омогућавање партиципације корисника у доношењу одлука од значаја за живот у дому, разматрање свакодневних проблема, као и проналажење начина за њихово решавање.

Стручни радници у установама за смештај су врло ангажовани на организацији слободних активности за кориснике, на подстицању самосталности, радној терапији у раду са корисником, на активностима које су усмерене на развој комуникације и боље социјализације, на очување и развој радних вештина и навика.

Готово све установе имају веома богат културно-забавни садржај како у самој установи тако и ван ње. Све установе обележавају важније државне и верске празнике, организују одласке у биоскоп, позориште, на представе и манифестације. Такође, постоји и висок ниво сарадње и повезаности између самих установа што се између осталог огледа и у редовним међусобним посетама, заједничким манифестацијама, концертима, приредбама, такмичењима и спортским турнирима које установе организују. Основне спортско-рекреативне активности заступљене су у оквиру свакодневног рада за кориснике који имају више капацитета, интересовања или склоности. У оквиру домова формирају се спортске секције и организују и посећују турнири у различитим спортовима. Стручни радници у домовима наглашавају значај рекреације за кориснике, па је изостанак спортских терена у неким установама препознат као велики недостатак.

Поред тога, редовно се за кориснике организују посете другим домовима, једнодневни излети, обиласци градова и различитих знаменитости у зависности од могућности и интересовања корисника а неки домови организују и вишедневне одморе за своје кориснике.

Па и поред свега наведеног, установе се тешко носе са захтевима у погледу структурних стандарда и мали је број оних који их испуњавају (пре свега то је стандард о капацитету установа од максимално 100 корисника у установи и максимално 4 корисника у соби). Стална максимална попуњеност капацитета ових установа у постојећим просторним условима готово да онемогућава брже усклађивање са прописаним стандардима.

Евидентан је пораст потребе за интензивном подршком одраслим лицима са инвалидитетом, како кроз домски тако и кроз друге мање рестриктивне видове смештаја и услуге у заједници, које ће омогућити останак ових људи у својој средини и олакшати бригу породице за ову рањиву групу.

Такође, треба имати у виду да успешност процеса деинституционализације зависи од свеобухватног и добро координисаног деловања не само унутар система социјалне заштите, него и реформи других система, пре свега система здравствене заштите и међусистемске координације.

3.6.2.7. Процена постојећих ресурса у великим и малим резиденцијалним установама за децу и израда препорука о томе на који начин они могу бити употребљени у процесу преласка са институционалне на заштиту у заједници.

(Од 2015. до 2019. године)

Активност је у потпуности реализована. Од 4 установе у којима се пилотира услуга породични сарадник, три су у процесу трансформације, а „Кнегиња Љубица“ је већ трансформисани дом за смештај деце у установу за пружање социјалних услуга. Све 4 установе свој процес трансформације усмеравају ка развоју Центра за дете и породицу, са заједничким основним концептом дефинисаним у октобру 2014. године. Поред развоја услуге породични сарадник ове установе пилотирају и друге програме и активности усмерене на породицу: клуб за децу и родитеље, дневни центар за породице деца са сметњама у развоју, саветовалиште за дете и породицу. У циљу дефинисања даљих корака трансформације у сарадњи са УНИЦЕФом је урађена анализа ресурса у 5 великих установа за децу са сметњама у развоју. Израђене су препоруке за њихову даљу трансформацију. Завршена је процена коришћења ресурса у установама за децу у пружању подршке породицама са децом која су под ризиком од смештаја у институције. Оквир за трансформацију резиденцијалних установа за децу развијен је у блиској сарадњи са УНИЦЕФ-ом. УНИЦЕФ је завршио Анализу трошкова смештања деце у институције у односу на трошкове пружања подршке породицама да се спречи смештај. Очекује се да процена, заједно са плановима трансформације појединачних институција, представља основ за развој мастер плана за трансформацију резиденцијалних институција.

3.6.2.8. Развијати капацитете пружалаца услуга социјалне заштите у складу са процесима деинституционализације и децентрализације система кроз организовање обука за запослене за пружање психосоцијалне подршке за друштвену реинтеграцију. (Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Активностима пројекта Социјална инклузија (финансиран у оквиру ИПА 12 програма) планира се обука 50 практичара из система социјалне заштите, за област активне инклузије Рома. Садржај програма обуке је креиран у оквиру пројекта техничке подршке, и биће реализован током 2016 године, пратећи потребе 28 грантова који ће током 2016 и 2017 радити на покретању услуга социјалне заштите за угрожене групе и посебно за социјално угрожене Роме.

У нацрт буџета је уведена (у оквиру програма 0902, програмска активност 005, циљ 1, мера 2) мера која подразумева издвајање средстава за обуку преко 2000 запослених у центрима за социјални рад. Буџетски индикатори обухваћени овом мером подразумевају праћење броја запослених и броја обуке, а циљ је сваке од наредне три године обучити 1150 особа, спровођењем акредитованих програма обуке (тако да су током три године свих 2000 практичара погађали најмање две обуке).

У Републичком заводу за социјалну заштиту акредитовано је укупно 143 програма обуке:

- Развој општих компетенција у социјалној заштити (укупно 28)
- Подршка одраслим и старијим особама у систему социјалне заштите (укупно 20)
- Подршка деци и младима (укупно 23)
- Подршка маргинализованим групама (укупно 9)

- Подршка особама и деци са инвалидитетом (укупно 34)
- Подршка породици (укупно 29)

Републички завод за социјалну заштиту и Удружење стручних радника социјалне заштите Републике Србије преузели су водећу улогу (у тесној сарадњи са УНИЦЕФ-ом у оквиру програма ИПА 2013) у развоју услуга заједнице које спречавају смештај деце у институције. Републички завод за социјалну заштиту припремио је и одржао обуке, које су сада у потпуности акредитоване, за породичне сараднике који пружају подршку рањивим породицама. Удружење стручних радника социјалне заштите Републике Србије обучило је више од 500 социјалних радника из Центара за социјални рад у пружању подршке најрањивијим породицама како би се спречио смештај деце у установе, а такође је организовало обуке на тему управљања предметима за децу која су смештена у установе. Обука на тему управљања предметима, којој је такође присуствовало 500 социјалних радника, ставља акценат на планирање трајних решења, то јест, на проналажење трајних решења за децу која су привремено смештена у установе (повратак кући, сродничко хранитељство или усвојење).

Обуке за запослене за пружање психосоцијалне подршке за друштвену реинтеграцију су континуиран процес и спроводе се кроз похађање акредитованих програма обуке. Сви акредитовани програми обуке могу се видети на сајту Републичког завода за социјалну заштиту www.zavodsz.gov.rs

3.6.2.9. Унапређење система вођења случаја у центрима за социјални рад, како би се планирање заштите „преоријентисало“ са институционализације на подршку породицама у ризику. (Од 2015. до 2019. године)

Активност се успешно реализује. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у сарадњи са Удружењем стручних радника израдио је анализу потреба центара за социјални рад у циљу унапређивања њиховог рада како би пружао подршку породицама и спречио измештање деце из породица кад год је то могуће. На основу датог, као и узимајући у обзир УН Смернице за алтернативно збрињавање и њихов акценат на превенцији, израђена је **Инструкција за Центре за социјални рад о подршци породицама у ризику од раздвајања** за коју се очекује да ће бити потписана од стране Министра почетком наредне године када постаје и обавезујућа. Дефинисани су индикатори који могу да помогну водитељу случаја у ЦСР да препозна дете које је у ризику од смештаја у установу и да приоритетизује рад са датом породицом. Дефинисана је обука за представнике Центара за социјални рад на тему примене инструкције, коришћење индикатора и повећане сарадње да пружаоцима услуга у заједници – а све у циљу спречавања институционализације деце. Све активности под овом тачком се спроводе као интегрални део УНИЦЕФ ИПА 2013.

У децембру 2015. године започета је реализација програма обуке: „Поступање центара за социјални рад у организовању помоћи и подршке породици у случајевима ризика од измештања деце“. Од тада до краја 2017.године реализована је 31 обука са укупно 602 учесника. Обуке су похађали представници центара за социјални рад са територије читаве Р Србије којима је ова обука приоритетно и намењена. Осим њих, обуку су похађали и запослену у центрима за породични смештај и усвојење, домовима за децу, заводима за васпитање и центрима за развој ликалних услуга. У фебруару 2017.године програм је акредитован решењем Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

Током трајања пројекта који је реализовало Удружење стручних радника социјалне заштите Србије и након израде и дистрибуције Смерница за планирање сталности за децу „концептуализован је и пилотиран програм обуке „Планирање сталности у центрима за социјални рад“. Реализовано је укупно 28 једнодневних тренинга посвећених планирању сталности за децу који је похађало укупно 511 стручних радника. Удружење стручних радника социјалне заштите је програм обуке „Планирање сталности у центрима за социјални рад“ поднело Одбору за акредитацију и очекује се да овај програм обуке буде акредитован током следећег квартала.

3.6.2.10. Изменити и допунити Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица у циљу:

- преиспитивања врста и система кривичних санкција за малолетнике;
- увођења ширег спектра посебних обавеза;
- увођења нових васпитних налога;
- усклађивања са одредбама новог Законика о кривичном поступку (пре свега у односу на фазе поступка те промењене улоге службених актера поступка у појединим процесним стадијумима). (III квартал 2016. Године)

Активност није реализована Нацрт Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштити малолетних лица у кривичном поступку је припремљен али још увек није усвојен. Усвајање је одложено због будућих свеобухватних измена ЗКП и потребе да се нацрт усклади са новим ЗКП. У том смислу, усвајање је планирано за III квартал 2018.

3.6.2.11. Унапредити рад Савета за праћење и унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима у циљу остваривања координације државних органа, правосуђа и невладиног сектора у поступању са малолетним учиниоцима кривичних дела кроз: одржавање редовних састанака Савета; одржавање редовних састанака Савета са другим релевантним

органима и невладиним сектором; покретање иницијатива за измене нормативног оквира, усвајање најбољих пракси и других корака потребних за развој правосуђа по мери детета. (Континуирано, почев од III квартала 2016. Године)

Активност се успешно реализује. Дана 25.01.2018.године Одлуком Министарке правде Неле Кубуровић и председника Врховног касационог суда судије Драгомира Милојевића основан је Савет за праћење и унапређење рада органа кривичног поступка и извршења кривичних санкција према малолетницима.

3.6.2.12. Повећање примене васпитних налога и давање приоритета ресторативном приступу у поступању са малолетним учиниоцима кривичних дела у циљу њихове реинтеграције и смањења стопе рецидивизма, кроз:

-дефинисање улоге органа старатељства као надлежног за организацију примене васпитних налога;

- уређење питања финансирања;

-унапређену примену алтернативних санкција;

-унапређење мере прикупљања података спроведене уз увођење нових механизма за праћење ефикасности током времена и документовање утицаја на децу.

(Континуирано, почев од IV квартала 2014. године)

Активност се успешно реализује.

2015. година

У сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарством правде и Републичким заводом за социјалну заштиту успостављено је пилотирање примене васпитних налога у 4 града. То подразумева финансирање пружаоца услуге за рад са малолетницима у сукобу са законом су у случају овог пилотирања: невладине организације (у Београду), општине установе за услуге социјалне заштите (у Крагујевцу) или центри за социјални рад (у Новом Саду и Нишу). Укупно је упућено 276 малолетника за подршку у примени васпитних налога и 146 малолетника којима је одређена посебна обавеза као део санкције.

У складу са изграђеним стандардима и процедурама за примену васпитних налога, одржана је обука о значају примене васпитних налога за судије и тужиоце за територију Београдске апелације, а планиране су још три обуке. Шест обука за представнике центара за социјални рад за припрему и писање налаза и мишљења за потребе судских органа као и за значај примене васпитних налога одржане су у главним градовима.

2016. година

Центри за социјални рад из све четири средине наводе да је **број налаза и мишљења у којима се предлаже примена васпитних налога и васпитних мера посебних обавеза** у складу са уоченим трендом пораста броја налаза и мишљења у којима се предлаже примена наведених мера. (99 налаза и мишљења у којима се предлаже примена васпитних налога и 87 налаза и мишљења у којима се у све четири средине предлаже примена васпитних мера посебних обавеза)

Када је реч о **броју примљених решења о примени васпитних налога и васпитних мера посебних обавеза**, у извештајном периоду укупно је изречено 85 васпитних налога, и 76 васпитних мера посебних обавеза.

Такође, **краћи рок за припрему налаза и мишљења** је препоручен у обуци за израду налаза и мишљења (у делу који се односе на стандардизацију рокова за поступање у појединим фазама процеса). Ову обуку су похађали сви стручни радници Служби за децу и младе из ЦСР укључених у имплементацију васпитних налога. Очекивало се да ће након обуке време за припрему и достављање налаза и мишљења постати краће . Овај индикатор је праћен током супервизијских посета и може се рећи да је дошло до позитивних промена у свим срединама у смислу да стручни радници улажу додатни напор да испоштују планирани рок од 15 дана. Ипак, још увек постоји простор за унапређење и скраћивање времена поступка. Републички завод у циљу унапређења компетенција стручних радника у овој области **реализује обуку** за водитеље случаја из ЦСР са територије читаве Републике. **У извештајном периоду обуке је завршило укупно 67 стручних радника**. Требало би нагласити да је од почетка 2016.године организовано 7 обука, са укупно 182 учесника из 45 Центара за социјални рад. Циклус обука ће се наставити и у наредном периоду, тако да ће број стручних радника који је завршио акредитовани програм обуке за унапређење примене васпитних налога у значајном проценту премашити цифру која је наведена као један од циљева пројекта. У току је **израда Смерница за писање налаза и мишљења**, које осим садржаја обухваћених обуком обрађују и друге теме које су од значаја за унапређење квалитета налаза и мишљења које ЦСР доставља органима правосуђа.

У сарадњи са Правосудном академијом организована је **обука о значају примене васпитних налога за судије и тужиоце за територију Крагујевачке апелације**, тако да су закључно са овом обуком одржане планиране обуке у све четири апелације.

У наведеном периоду **континуирана супервизијска подршка** је пружена свим центрима за социјални рад и пружаоцима услуга у сва четири града. У принципу, сви центри и пружаоци услуга показују добре резултате.У свим срединама се примењују стандарди и процедуре за примену васпитних налога. Посебна пажња се поклања изради плана спровођења васпитног налога како би се активности подршке и планиране интервенције прилагодили индивидуалним потребама сваког детета и његове породице

Од почетка овог пројекта посебан нагласак је био на делу спровођења васпитних налога који је фокусиран директно на **интервенције са дететом и породицом** У току досадашње реализације пројекта уочена је тенденција пораста броја малолетника и њихових породица укључених у различите активности подршке пружалаца услуга у све четири средине. Треба истаћи да, осим малолетника са изреченим васпитним налозима и васпитним мерама посебних обавеза, пружаоци услуга раде и са младима упућеним од стране Центра за социјални рад у појачаном ризику од чињења или понављања кривичних дела и кривично неодговорним са одбаченом кривичном пријавом од стране јавног тужилаштва или по обавештењу МУПа; младима упућеним од стране породичних сарадника; младима упућеним из домова за смештај деце без родитељског старања који показују проблеме у понашању; малолетницима према којима је судски поступак у току или имају изречену меру појачан надзор родитеља / органа старатељства. Такође, у последње време један број деце упућен је од стране Института за ментално здравље. У периоду од јуна до септембра у програме пружаоца услуга било је укључено укупно 232 деце и младих.

Активности подршке које се спроводе са малолетницима и њиховим породицама су разноврсне и обухватају: саветодавни рад (индивидуални и групни), психотерапијски рад, социо-терапијски клуб (групе подршке), групни радионичарски рад за младе и родитеље, консултативни рад (директно и телефоном), помоћ у учењу, програм индивидуалног менторства, теренски рад са породицом, културно забавне активности, спортске активности и др.

Организован је један **састанак локалних тимова** и то 16.септембра 2016.године.Осим чланова локалних тимова, састанку су присуствовали и представници пружаоца услуга и чланови тима за супервизијску подршку Републичког завода. Циљ састанка је био усмерен на размену најзначајнијих информација везаних за актуелну праксу у раду са малолетницима **са посебним акцентом на мрежу партнера**, квалитет успостављене сарадње и потребу њеног проширивања.Договорено је да до 15.октобра све четири средине Републичком заводу доставе евалуативне извештаје у вези са овим аспектом рада на унапређењу примене васпитних налога. Такође, на састанку је анализиран и досадашњи рад на **креирању програма третмана** и постигнут договор за наредне активности у вези овог програма.

У четвртном кварталу, Министарство рада наводи да је оквиру последњег извештајног периода ИПА 2013 УНИЦЕФ пројекат реализован у складу са планираним активностима.

Центри за социјални рад наводе да је у извештајном периоду било **113 налаза и мишљења у којима се предлаже примена васпитних налога и 149** налаза и мишљења у којима се у све четири средине **предлаже примена васпитних мера посебних обавеза**. Наведени резултати говоре о сталном порасту броја налаза и мишљења у којима се предлаже примена наведених мера, што указује да су стручни радници сензибилисани за примену диверзионих мера и оспособљени за њихову практичну примену.

Када је реч о броју примљених решења о примени васпитних налога и васпитних мера посебних обавеза у периоду од 15.јула до 15.ноембра укупно је изречено **77 васпитних налога** и **123 васпитне мере посебних обавеза**. У односу на претходни период значајно је порастао број примљених решења о примени васпитних мера посебних обавеза, док је број решења о примени васпитних налога незнатно смањен.

Од почетка пројекта дошло је до смањења времена потребног за достављање налаза и мишљења. **Време за достављање налаза и мишљења није уједначено у све четири средине и креће се у распону од 7 до 30 дана.** У извештајном периоду није било промена у односу на претходни период у коме су само стручни радници ЦСР Крагујевац успели да у планираном року од 15 дана доставе налаз и мишљење. У другим центрима још увек постоји простор за унапређење и скраћивање времена поступка.

Од почетка овог пројекта посебан нагласак је био на делу спровођења васпитних налога који је фокусиран директно на **интервенције са дететом и породицом**. Може се закључити да у погледу броја деце укључене у програме пружаоца услуга нема значајнијих разлика у односу на претходни период, односно да је број деце уједначен (232 претходно, 225 у периоду од 15.јула до 15. ноембра). Такође, нема разлике ни у погледају садржаја активности у раду са децом и њиховим породицама: саветодавни рад (индивидуални и групни), психотерапијски рад, социо-терапијски клуб (групе подршке), групни радионичарски рад за младе и родитеље, консултативни рад (директно и телефоном), помоћ у учењу, програм индивидуалног менторства, теренски рад са породицом, културно забавне активности, спортске активности и др.

У извештајном периоду организоване су 4 обуке по акредитованом програму „Улога ЦСР и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога“. Обуке је **похађало укупно 107 учесника из 25 Центара за социјални рад**. Требало би нагласити да је од почетка овог пројекта овај програм успешно завршило 472 стручна радника из 72 центра за социјални рад и 23 друге организације и установе у области социјалне заштите, образовања, здравства, невладиног и пословног сектора, полиције и др.

До сада је **континуирана супервизијска подршка** пружена свим центрима за социјални рад и пружаоцима услуга у сва четири града У извештајном периоду посебна пажња је била посвећена **евалуацији споразума склопљених на локалном нивоу**. Она је показала да пракса на овом плану није уједначена и да је у неким срединама склопљен значајно већи број споразума о сарадњи, него у другим градовима. Средине се разликују и у погледу квалитета сарадње. У наредном периоду у све четири средине, а нарочито у Београду, активности на проширивању мреже треба да буде један од приоритета у раду.

У извештајном периоду организован је један **састанак локалних тимова**. Дневни ред састанка је обухватао размену најзначајнијих информација везаних за актуелну праксу у раду са малолетницима са посебним акцентом на мрежу партнера, квалитет успостављене сарадње и потребу њеног проширивања. Такође, на састанку је прављен договор везан за

реализацију стручног скупа на тему „Унапређење примене васпитних налога“, који је касније одложен за почетак наредне године. Једна од тема је била посвећена Изради програма третмана за рад са децом и младима са проблемима у понашању и њиховим породицама и договору о даљим активностима на том плану.

Тренинзи које је РЗСЗ реализовао са стручним радницима ЦСР као и супервизијске посете послужили су као вредан извор за прикупљање материјала за развој **Смерница за израду налаза и мишљења**. У овој фази пројекта почела је израда овог документа, која се у великој мери ослања и на стручну литературу и нормативни оквир у овој области.

У наредном периоду основни фокус биће усмерен на превазилажење тешкоћа у непосредном раду са децом и њиховим породицама, проширење мреже партнера и унапређењу специфичних компетенција пружалаца услуга. Важан сегмент рада у наредном периоду везан је за завршетак рада на писању Смерница за израду налаза и мишљења, као и за стварање услова за потписивање Меморандума о сарадњи на националном нивоу.

2017.

На основу извештаја добијених од центара за социјалних рад и пружалаца услуга из све четири средине у којима се пилотира примена васпитних налога, може се закључити да је значајно порастао број изречених васпитних налога и васпитних мера посебних обавеза

Од почетка пројекта у све четири средине укупно је изречен **471 васпитни налог**, и то:

Београд 76

Крагујевац 208

Ниш 106

Нови Сад 81

Од почетка пројекта у све четири средине укупно је изречено **366 васпитних мера посебних обавеза**:

Београд 71

Крагујевац 50

Ниш 60

Нови Сад 185

Анализом добијених података уочљиво је да је у Крагујевцу и Нишу већи број изречених васпитних налога у односу на број изречених васпитних мера посебних обавеза, док је у Новом Саду тај однос обрнут – значајно је више изречених посебних обавеза. Када је реч о Београду број изречених васпитних налога и васпитних мера посебних обавеза је уједначен.

Требало би нагласити да је учешће пружалаца услуга на реализацији васпитних налога и посебних обавеза у Крагујевцу и Београду веома значајно. Наиме, у Центар за развој локалних услуга „Кнегиња Љубица“ упућен је 91 малолетник са изреченим васпитним

налогом и 27 малолетника са изреченом васпитном мером посебне обавезе. У Београду постоје две невладине организације у оквиру којих се одвија спровођење васпитних налога и васпитних мера посебних обавеза. Реч је о Центру за социјално превентивне активности ГРИГ и Међународној мрежи помоћи ИАН. У НВО ГРИГ од почетка пројекта је било укључено 15 малолетника са изреченим васпитним налогом и 27 малолетника којима је изречена васпитна мера посебне обавезе. У ИАН је било упућено 26 малолетника са изреченим васпитним налогом и 36 са изреченом васпитном мером посебне обавезе. Треба истаћи да, осим малолетника са изреченим васпитним налозима и васпитним мерама посебних обавеза, пружаоци услуга раде и са младима упућеним од стране Центра за социјални рад у појачаном ризику од чињења или понављања кривичних дела и кривично неодговорним са одбаченом кривичном пријавом од стране јавног тужилаштва или по обавештењу МУПа; младима упућеним од стране породичних сарадника; младима упућеним из домова за смештај деце без родитељског старања који показују проблеме у понашању; малолетницима према којима је судски поступак у току или имају изречену меру појачан надзор родитеља / органа старатељства.

У извештајном периоду посебна пажња је била посвећена **евалуацији споразума склопљених на локалном нивоу**. Након последњег састанка локалних тимова, на коме је уочена потреба додатног ангажовања на овом плану, све средине су радиле на обogaћивању мреже партнера и унапређењу квалитета узајамне сарадње. Може се закључити да је, у односу на почетак пројекта, број установа и организација са којима се сарађује на примени васпитних налога и васпитних мера посебних обавеза много већи. Оно што је такође важно је да је реч о установама и организацијама из различитих области:

Нови Сад: ЈГСП "Нови Сад", ЈКП "Градско зеленило", Геронтолошки центар Нови Сад, Специјалистичка клиника за одвикавање од болести зависности "ВИТА", НВО "Распустилиште", НВО "Царитас", НВО "Свратиште за децу и младе", Едукативни центар Војводине за обуку у професионалним и радним вештинама, Дечја болница – адолесцентна психијатрија, Школа за одрасле "Свети Сава", Основна школа: „ Никола Тесла“, Средња хемијска школа "Павле Савић", Средња електротехничка школа „ Михајло Пупин“, Средња техничка школа „ Милева Марић Ајнштајн“, Екуменска хуманитарна организација, Омладински центар, Црвени крст и Покрет горана

Београд: ИАН-Међународне мрежа помоћи, Центар за социјално превентивне активности ГРИГ и Црвени крст Београд. Центар за социјално превентивне активности ГРИГ је потписао споразуме са следећим установама и организацијама: Центар за заштиту одојчади, деце и омладине, Удружење „Живимо заједно“, НВО „Елемент“, Средња занатска школа "Петар Лековић" и АСТ (Асоцијација системских терапеута)

Ниш: Јавно Комунално предузеће "Медијана"-градска чистоћа и рециклажу, Јавно Комунално предузеће "Горица"- градско зеленило, Клинички Центар Ниш - Клиника за

заштиту менталног здравља, Школска Управа Ниш, Геронтолошки Центар, Црвени Крст Србије - Црвени Крст Ниш, Народна библиотека, Спортско Рекреативни Центар " Чаир" и Нишки Културни Центар – НКЦ

Крагујевац: ЈКП „Чистоћа”, ЈКП „Паркинг сервис”, ЈКП „Зеленило”, Геронтолошки центар, ЈП Спортски центар „Младост”, Црвени крст Крагујевац, Центар за развој услуга социјалне заштите „Кнегиња Љубица”, Центар за породични смештај и усвојење Крагујевац, Завод за збрињавање одраслих „Мале Пчелице”, Спомен парк „Крагујевачки октобар”, Застава Инпро и Установа за децу „Нада Наумовић“

Од почетка реализације пројекта континуирано је рађено на унапређењу компетенција стручних радника за примену васпитних налога и рад са малолетницима са проблемима у понашању. Реализовано је **укупно 20 обука, које је похађало 472 стручна радника** из 72 центра за социјални рад и 23 друге организације и установе у области социјалне заштите, образовања, здравства, невладиног и пословног сектора, полиције и др. Илустрације ради навешћемо неке од њих: Завод за васпитање деце и омладине – Београд, Центар за породични смештај и усвојење у Нишу и Ћуприји, Покрајински завод за социјалну заштиту, Каритас, Центар за интеграцију младих, Центар за социјално превентивне активности ГРиГ, Међународна мрежа помоћи ИАН, Удружење грађана „Златиборски круг“, Екуменска хуманитарна организација „ЕХО“, Центар за развој локалних услуга „Кнегиња Љубица“, Машинска школа у Нишу, Школа за учеснике оштећеног вида „Вељко Рамадановић“, Центар за едукацију „Осмех“, Виши суд у Новом Пазару, Јавно комунално предузеће Градско зеленило у Нишу, Геронтолошки центар у Нишу и Новом Саду и др.

Обуке су рађене по акредитованим програмима **„Налаз и мишљење органа старатељства“** (65 учесника) и **„Улога ЦСР и других пружалаца услуга социјалне заштите у примени васпитних налога“** (407 учесника). У сарадњи са Правосудном академијом реализоване су и четири обуке за представнике малолетничког правосуђа.

Тренинзи које је РЗСЗ реализовао са стручним радницима ЦСР као и супервизијске посете послужили су као вредан извор за прикупљање материјала за развој **Смерница за израду налаза и мишљења**. У последњој фази пројекта почела је израда овог документа, која се у великој мери ослања и на стручну литературу и нормативни оквир у овој области. Радна верзија документа обухвата следеће целине:

- Налаз и мишљење органа старатељства
- Надлежност ЦСР за давање налаза и стручног мишљења
- Ко сачињава налаз и мишљење
- Извори података и коришћене методе процене
- Структура налаза и мишљења
- Процес формирања мишљења
- Технички аспекти писања налаза и мишљења

У току је финална дорада овог документа и његова припрема за штампу.

Одржана је **Конференција „Унапређење права детета кроз јачање система правосуђа и социјалне заштите у Србији”** 25-26 октобра 2017.

2018.

Овај задатак је делимично реализован кроз ИПА 2013 и сада треба радити на подизању стручних компетенција за рад са малолетним учиниоцима кривичних дела, што је континуирани задатак.

Пројекат “Унапређење примене васпитних налога” је завршен у 2017. години.

3.6.2.13. Донети подзаконске акте којима се ближе уређује примена васпитних налога у складу с приступом који примену васпитних налога ставља у контекст одговорности заједнице. (I квартал 2017. Године)

Активност није реализована. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштити малолетних лица у кривичном поступку још увек није усвојен. Израда подзаконских аката зависи од коначног текста и концепције закона.

3.6.2.14. Спроводити обуке за специјализацију судија и тужилаца, полицијских службеника и адвоката који поступају у малолетничким предметима. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Све судије и тужиоци који поступају у малолетничким предметима лиценцирани су, у складу са Законом, за поступање у малолетничким предметима. Лиценциран је и планирани број полицијских службеника и адвоката. Током 2016. године је одржано укупно пет семинара у две фазе, и укупно сертификованих учесника је: 19 судија, 7 заменика јавних тужилаца и 149 адвоката. У овом извештајном периоду је одржано седам обука, укупно 11 у 2016. години. Током 2016. године је сертификовано укупно 313 адвоката, 54 припадника МУП-а, 8 заменика јавних тужилаца, 30 судија и 43 судијска помоћника. Семинар „Малолетници као учиниоци кривичних дела и малолетна лица као оштећена кривичним делом“ одржан је 24. фебруара 2017. године у Правосудној академији у Београду за судије основних судова.

Правосудна академија, у сарадњи са организацијом „Save the children“, 09. и 10. марта 2017. године у Београду реализовала је напредну обуку на тему високотехнолошког криминала и заштите деце и малолетних лица на Интернету. Укупно је било 20 учесника наведене обуке – судије и заменици јавних тужилаца из Београда и Новог Сада. Семинар „Малолетници као учиниоци кривичних дела и малолетна лица као оштећена кривичним делом“ одржан је

12. маја 2017. године у Генералштабу у Београду за 20 припадника Војне полиције. У плану је да се семинар понови у петак, 23.6. за још 20 припадника Војне полиције.

Према извештају за трећи квартал 2017, Правосудна академија је спровела две обуке за специјализацију судија Прекршајних апелационих судова из Београда, Новог Сада, Ниша и Крагујевца. Присуствовало је укупно 55 судија. Трошкове организације је сносила Правосудна академија. Обука је одржана на тему Малолетни учиниоци кривичног дела и заштита малолетних лица у предистражном и кривичном поступку.

Према извештају за IV квартал 2017, Правосудна академија је, у клубу Адвокатске коморе у Нишу, 07. октобра 2017. године, као и 25. новембра 2017. године, у сарадњи са Адвокатском комором Србије, организовала прву и другу фазу обуке на тему „Малолетници као учиниоци кривичних дела и малолетна лица оштећена кривичним делом“. Ове обуке су организоване за адвокате са подручја нишке апелације.

Такође, у сарадњи са Адвокатском комором Србије, Академија је спровела обуку на исту тему и у Крагујевцу, 2. децембра 2017. године, за адвокате са подручја крагујевачке апелације.

На наведеним обукама обрађене су следеће теме:

- Разлози за доношење новог Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштити малолетних лица у кривичном поступку
- Материјално право у Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, избор и изрицање кривичних санкција према малолетницима
- Процесне одредбе из Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и њихова примена у пракси
- Проблеми у примени Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштити малолетних лица са расправом, случајеви из праксе и материјални и процесни аспект
- Европска конвенција о људским правима са освртом на концепт „Правосуђе по мери детета“.

Правосудна академија је 24.11.2017. у касарни „Књаз Милош“ у Нишу, организовала обуку и на тему „Малолетни учиниоци кривичног дела и заштита малолетних лица у предистражном и кривичном поступку“. Обука је организована за подофицире и официре војне полиције Републике Србије.

Теме које су обрађиване на овој обуци су биле: Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица са освртом на Законик о кривичном поступку, Европски суд за људска права у Стразбуру – примери кршења права малолетника и представљање смерница Комитета министара Савета Европе - Правосуђе по мери детета, примена основних принципа Конвенције о правима детета са посебним освртом на опште мере заштите и разговор са малолетним лицем жртвом или очевидцем

злостављања/занемаривања и примена Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица – улога полиције.

2018.

24.02. и 02.03.2018. су, у Адвокатској комори Србије и Палати СИВ 2, одржана два једнодневна семинара на тему: „Малолетници у својству учинилаца кривичних дела и оштећени кривичним делом“. Организатори семинара су били Правосудна академија и МУП Републике Србије.

Предавања су обухватила различите теме као што су:

- разлози за доношење новог Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштити малолетних лица у кривичном поступку
- материјално право у Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица
- избор и изрицање кривичних санкција према малолетницима
- процесне одредбе из Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица и њихова примена у пракси
- проблеми у примени ЗМ - интересантни случајеви из праксе, материјални и процесни аспект
- Европска конвенција о људским правима са освртом на концепт „Правосуђе по мери детета“
- последње измене ЗКП
- пресуде Европског суда за људска права
- смернице Савета Европе о малолетничком правосуђу и поступање службених лица према малолетницима

Предавачи су били професор др Милан Шкулић професор Правног факултета у Београду и члан Високог савета судства, др Драган Обрадовић судија Вишег суда у Ваљеву, др Ивана Стевановић директорка Института за криминолошка и социолошка истраживања у Београду и чланица Савета за права детета, Ненад Вујић директор Правосудне академије у Београду и Оливера Зечевић шеф Одсека за превенцију и сузбијање малолетничке делинквенције - УКП, МУП. Обуку је прошло шездесет два адвоката и двадесет три полицијска службеника.

3.6.2.15. Дефинисање практичних смерница за саслушање деце, заснованих на примерима добре праксе ЕУ земаља и обезбеђење услова за једнообразну примену

мера заштите у циљу заштите деце жртава/сведока у кривичном поступку од секундарне виктимизације. (III и IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. У оквиру пројекта „Унапређење права детета кроз јачање система правосуђа и социјалне заштите у Србији“, који спроводи УНИЦЕФ сачињене су смернице за саслушање деце на начин којим се спречава секундарна виктимизација и трауматизација детета у кривичном поступку. Такође, у оквиру истог пројекта, у Београду, Крагујевцу, Нишу и Новом Саду основане су јединице за подршку деци у кривичном поступку у циљу пружања подршке рањивим групама деце и њиховим породицама у вези са судским поступком. Наведена активност у делу који се односи на учешће полиције завршена је фебруара 2016. године (свим полицијским управама у Републици Србији достављени су информативно-едукативни материјали).

Према извештају за IV квартал 2017. Правосудна академија је, у клубу Адвокатске коморе у Нишу, 07. октобра 2017. године, као и 25. новембра 2017. године, у сарадњи са Адвокатском комором Србије, организовала прву и другу фазу обуке на тему „Малолетници као учиниоци кривичних дела и малолетна лица оштећена кривичним делом“. Ове обуке су организоване за адвокате са подручја нишке апелације.

Такође, у сарадњи са Адвокатском комором Србије, Академија је спровела обуку на исту тему и у Крагујевцу, 2. децембра 2017. године, за адвокате са подручја крагујевачке апелације.

На наведеним обукама обрађене су следеће теме:

- Разлози за доношење новог Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштити малолетних лица у кривичном поступку
- Материјално право у Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, избор и изрицање кривичних санкција према малолетницима
- Процесне одредбе из Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица и њихова примена у пракси
- Проблеми у примени Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштити малолетних лица са расправом, случајеви из праксе и материјални и процесни аспект
- Европска конвенција о људским правима са освртом на концепт „Правосуђе по мери детета“.

Правосудна академија је 24.11.2017. у касарни „Књаз Милош“ у Нишу, организовала обуку и на тему „Малолетни учиниоци кривичног дела и заштита малолетних лица у предистражном и кривичном поступку“. Обука је организована за подофицире и официре војне полиције Републике Србије.

Теме које су обрађиване на овој обуци су биле: Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица са освртом на Законик о кривичном поступку, Европски суд за људска права у Стразбуру – примери кршења права малолетника и представљање смерница Комитета министара Савета Европе - Правосуђе по мери детета, примена основних принципа Конвенције о правима детета са посебним освртом на опште мере заштите и разговор са малолетним лицем жртвом или очевидцем злостављања/занемаривања и примена Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица – улога полиције.

2018.

24.02. и 02.03.2018. су, у Адвокатској комори Србије и Палати СИВ 2, одржана два једнодневна семинара на тему: „Малолетници у својству учинилаца кривичних дела и оштећени кривичним делом“. Организатори семинара су били Правосудна академија и МУП Републике Србије.

Предавања су обухватила различите теме као што су:

- разлози за доношење новог Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и заштити малолетних лица у кривичном поступку
- материјално право у Закону о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица
- избор и изрицање кривичних санкција према малолетницима
- процесне одредбе из Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица и њихова примена у пракси
- проблеми у примени ЗМ - интересантни случајеви из праксе, материјални и процесни аспект
- Европска конвенција о људским правима са освртом на концепт „Правосуђе по мери детета“
- последње измене ЗКП
- пресуде Европског суда за људска права
- смернице Савета Европе о малолетничком правосуђу и поступање службених лица према малолетницима

Предавачи су били професор др Милан Шкулић професор Правног факултета у Београду и члан Високог савета судства, др Драган Обрадовић судија Вишег суда у Ваљеву, др Ивана Стевановић директорка Института за криминолошка и социолошка истраживања у Београду и чланица Савета за права детета, Ненад Вујић директор Правосудне академије у Београду и Оливера Зечевић шеф Одсека за превенцију и сузбијање малолетничке делинквенције - УКП, МУП.

Обуку је прошло шездесет два адвоката и двадесет три полицијска службеника.

3.6.2.16. Спровођење обука и информативних сесија о заштити деце жртава/сведока у кривичном поступку за полицијске службенике, јавне тужиоце, заменике јавних тужилаца, судије и запослене у центрима за социјални рад и дистрибуција едукативног материјала у циљу избегавања секундарне виктимизације.

(Од IV квартала 2015. до III квартала 2019. године)

Активност је успешно реализована.

2015. година

Одржана је 91 информативна сесија у свим вишим и основним судовима у периоду од маја до новембра 2015 године на тему заштите малолетног лица као оштећеног и сведока у кривичном поступку, којој су присуствовали судије и судијски помоћници, заменици јавних тужилаца и тужилачки помоћници, представници центара за социјални рад и полиције. У инфосесијама је укупно учествовало 573 представника правосудних органа, 247 представника центара за социјални рад, 166 представника полиције, као и 29 представника других институција. Дистрибуирани су лифлети и постери на дату тему, а израђене су Смернице за заштиту деце жртава у кривичним поступцима које ће бити дистрибуиране следеће године. Све активности под овом тачком се спроводе као интегрални део УНИЦЕФ ИПА 2013.

2016. година

Дана 27.06.2016. године, одржан је пети састанак Пројектног одбора, пројекта ИПА 2013 „Јачање система правосуђа и социјалне заштите како би се унапредила дечија заштита у Србији“, на коме су представљени нацрт Годишњег извештаја за другу годину спровођења наведеног пројекта од 30.07.2015. до 30.07.2016. године, као и закључци и препоруке евалуације пројекта, ЕУ РОМ мониторинг мисије из Брисела која је спроведена у мају 2016. године. Представници Државног већа тужилаца, заједно са представницима Републичког јавног тужилаштва, су започели разговоре са представницима Мисије ОЕБС-а у Републици Србији о организовању обуке за јавне тужиоце и заменике јавног тужиоца, као и за запослене у Службама за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у јавним тужилаштвима, о подршци и комуникацији са жртвама кривичних дела. Договорено је да се у 2017. години одржи осам једнодневних обука, на којима ће предавачи бити јавни тужиоци и психолози.

2017. година

Започета је обука у области информисања и пружања подршке оштећенима и сведоцима, и то како за лица која обављају послове у Службама, тако и за носиоце јавнотужилачке

функције. Одржани су семинари 27. и 28.02.2017. године у Нишу, 13. и 14.03.2017. године у Крагујевцу, и 20. и 21.03.2017. године у Новом Саду. Уз подршку Мисије ОЕБС-а, 3. и 4. априла 2017. године одржани су семинари у Београду за Службе за информисање и подршку оштећенима и сведоцима у вишим јавним тужилаштвима са територије апелационог подручја Београд, Првом основном јавном тужилаштву у Београду, Тужилаштву за организовани криминал и Тужилаштву за ратне злочине. Затим је 24.04.2017.г. у Београду, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Републици Србији, одржан семинар за представнике свих судских и јавнотужилачких служби за подршку оштећенима и сведоцима кривичних дела, на којима су представницима служби у јавним тужилаштвима достављени постери и додатни примерци брошура и комуникационог приручника. Такође, 29.05.2017. године у Београду, уз подршку организације цивилног друштва „АСТРА“, одржан је семинар „Подршка службама за помоћ оштећенима и сведоцима“ у којем су учествовали представници служби у јавном тужилаштву.

Дана 10.03.2017. године, одржан је шести састанак Пројектног одбора, пројекта ИПА 2013 „Јачање система правосуђа и социјалне заштите како би се унапредила дечија заштита у Србији“, на коме су представљени најзначајнији резултати од почетка спровођења пројекта и приоритетне активности које ће се реализовати до његовог краја у облстима „Јачање система правосуђа по мери детета у Републици Србији“ и „Јачање капацитета система социјалне заштите са фокусом на област дечије заштите и превенцију издвајања деце из породице“. Постигнута је сагласност да се поднесе захтев за продужење трајања пројекта до краја 2017. године, како би се осигурало да систем социјалне заштите заврши активности у којима је каснило и изврши евалуацију пројекта у тим областима.

Дана 13.07.2017. године, одржан је седми састанак Пројектног одбора, пројекта ИПА 2013 „Јачање система правосуђа и социјалне заштите како би се унапредила дечија заштита у Србији“, на коме је представљен Годишњи извештај за трећу годину реализације пројекта (од 31.07. 2016. до 31.07.2017.), и планиране пројектне активности из надлежности система социјалне заштите и правосуђа за које је добијена сагласност поводом продужења спровођења пројекта до краја 2017. године. У Београду је одржан нови семинар „Подршка службама за помоћ оштећенима и сведоцима“ дана 27-28.11.2017. године, на коме су, осим међусобне размене искустава, учесници из тужилаштава и судова имали прилику да чују искуства сличних служби у земљама региона и Холандији

У оквиру пројекта ИПА 2013 „Јачање система правосуђа и социјалне заштите како би се унапредила дечија заштита у Србији“, од октобра до децембра 2017. године, одржана је конференција „Унапређење права детета кроз јачање система правосуђа и социјалне заштите у Србији, спроведена је анонимна анкета путем онлајн упитника судија, јавних тужилаца, службеника социјалне заштите и полицијских службеника који су 2015. године, учествовали на информативним сесијама намењеним заштити малолетног лица као оштећеног и сведока у предистражном и кривичном поступку, као и Сумативна евалуација за јачање имплементације система правде за децу у Републици Србији (2010-2017). Пројекат је завршен у децембру 2017. године.

Према извештају Правосудне академије, семинар „Високотехнолошки криминал и заштита деце и малолетника“ уз подршку пројекта „Save the children“ одржан је 26. и 27. јануара 2017. године у Београду и 02. и 03. фебруара 2017. године у Новом Саду за судије, тужиоце, заменике јавних тужилаца, тужилачке помоћнике и саветнике из вишег суда у Београду, основних судова из Београда, вишег јавног тужилаштва у Београду, основних јавних тужилаштва из Београда и основног јавног тужилаштва у Панчеву; судије, тужиоци, заменици јавних тужилаца, тужилачки сарадници из вишег суда у Новом Саду, основних судова из Новом Сада, Зрењанина и Бачке Паланке и основних јавних тужилаштва из Новог Сада, Руме и Зрењанина.

3.6.2.17. Ојачати кадровске капацитете Управе за извршење кривичних санкције у циљу унапређивања поступања према малолетницима и права малолетника кроз континуирану обуку службеника у свим заводским установама где су смештени малолетни учиниоци кривичних дела. (IV квартал 2015. године)

Активност се успешно реализује. Управа настоји да унапреди поступање према малолетним лицима кроз примену савремених метода рада и унапређење третмана. Континуирано се спроводе обуке за запослене из ове области у оквиру пројекта јачања капацитета за рад са малолетницима који спроводи Управа, а средства је обезбедила Влада Норвешке. Израђени су приручници за обуку педолошких васпитача и педолошких инструктора за рад са малолетним оцима кривичних дела. У току је спровођење конкурса за запошљавање два службеника на радном месту за реализацију васпитних активности према малолетницима у Васпитно поправном дому у Крушевцу.

Извршен је избор два кандидата за рад у служби за третман на радном месту за реализацију васпитних активности према малолетницима у Васпитно поправном дому у Крушевцу, а у Казнено-поправном заводу за малолетнике у Ваљеву запослен је један службеник третмана. У складу са предвиђеним бројем радних места у оквиру акта о систематизацији врши се попуњавање слободних радних места, а реорганизацијом постојећих ресурса у оквиру завода успостављен је ефикаснији систем рада са малолетницима.

3.6.2.18. Оснивање посебног одељења за извршење мере безбедности обавезног психијатријског лечења и чувања у здравственој установи која се изриче малолетним лицима у оквиру Специјалне затворске болнице. (IV квартал 2017. године.)

Активност је у потпуности реализована. Обезбеђени су одвојени услови смештаја за ову категорију малолетника у оквиру Специјалне затворске болнице

3.6.2.19. Израда и примена специјализованих програма третмана и програма припреме за отпуст малолетних учинилаца кривичних дела.

(Континуирано, почев од IV квартала 2015. године.)

Активност се успешно реализује. Управа је предузела активности, да се у склопу twining пројекта којим ће се унапредити рад Центра за обуку и стручно усавршавање запослених, омогући шира примена специјализованих програма, што је значајно за третман свих осуђених лица, а нарочито малолетних, који спадају у посебно рањиву категорију. **У оквиру пројекта предвиђена је израда специјализованих програма третмана и обука за тренере.** Реализација Twining пројекта за унапређење рада Центра за обуку и стручно усавршавање запослених и израду нових специјализованих програма третмана није започела, због кашњења у закључењу уговора и измене чланова тима - страног партнера за спровођење пројекта.

У извештајном периоду у оквиру твининг пројекта који спроводи Управа за извршење кривичних санкција и Немачка фондација за међународну правну сарадњу у партнерству са Агенцијом за економску сарадњу и развој која представља интересе Министарства правде Републике Аустрије, обављене су три мисије које су имале за циљ анализу постојећег стања и нормативне регулативе у систему извршења кривичних санкција. Ангажовани експерти су извршили анализу рада у службама за третман у заводима. На основу анализе методологије рада и постојећих програма третмана у заводима у сарадњи страних експерата и запослених у Управи, у наредном периоду, ће се развијати нови специјализовани програми третмана за осуђена лица и за посебно осетљиве категорије осуђених лица.

У оквиру пројекта Савета Европе «Јачање заштите људских права лица лишених слободе» обављена је посета експерата СЕ заводима за извршење кривичних санкција и сачињен је извештај о алатима за процену ризика и постојећим бихевиоралним програмима рехабилитације и реинтеграције осуђених лица.

3.6.2.20. Унапредити заштиту деце у грађанским и управним судским поступцима кроз уједначавање судске праксе у погледу примене права детета да изрази своје мишљење и права да се то мишљење узме у обзир у судском поступку. (Од I квартала 2016. до IV квартала 2017. године)

Активност се успешно реализује. Врховни касациони суд на својој интернет страници, у бази судске праксе, објављује све одлуке које се односе на примену права детета да изрази своје мишљење.

У склопу доприноса уједначеној судској пракси у вези са правима детета, одабрана је релевантна судска пракса ЕСЉП (у предметима *Maumousseau и Washington против Француске*, од 6. децембра 2007. године, број представке 39388/05 ст. 55. до 83, те *Neulinger и Shuruk против Швајцарске*, од 6. јула 2010. године, број представке 41615/07.), као и пракса Уставног суда Србије (Уж-8276/2014) - у предмету који је имао велики медијски ефекат, ради унапређења разумевања чл. 8 Европске конвенције о људским правима у

светлу њеног међу-односа са Хашком конвенцијом о грађанско-правним аспектима отмице деце.

3.6.2.21. Увођење посттрауматског саветовања и подршке за децу жртве/сведоке у кривичном поступку у оквиру услуга за подршку породици које се пружају у оквиру службе за подршке за заштиту жртава, успостављене у четири резиденцијалне установе у трансформацији. (Од I квартала 2016. до IV квартала 2017. године)

Активност је у потпуности реализована. Успостављане су четири Јединице за заштиту деце жртава или сведока у кривичним поступцима у оквиру 4 дома у трансформацији. Оне су обучене од стране Загребачке Поликлинике за заштиту деце од злостављања и то за: припрему детета и родитеља за процес суђења, за подршку током давања исказа, за спровођење форензичког интервјуа и за пружање пост-трауматског саветовања након суђења. Пружаоци су опремљени са мобилном опремом за снимање исказа и обезбеђено им је превозно средство како би могли да пружају подршку у свим општинама у оквиру својих региона. Још увек се услуга слабо користи, тако да ће у наредном периоду бити већи акценат на представљању услуге и развој свести о значају заштите детета од секундарне виктимизације, као и значају квалитетне процедуре у узимању исказа у циљу повећања ефикасности судског поступка и избегавања потребе за вишеструким саслушањем детета. До сада је услуга коришћена у 18 случајева од којих су неки били везани за подршку у вођењу форензичког интервјуа, а други за припрему детета за судски поступак.

Активност се спроводила пројектно и сада је настављена преко УНИЦЕФ до 1.9.2018. године.

3.6.2.22. Унапређење пракси за вођење података у судовима тако да се води евиденција о поштовању принципа 'најбољег интереса детета' у грађанском поступку. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. У погледу деце у парничним поступцима, фокус је стављен на промоцију права детета да изрази своје мишљење и да се то мишљење узме у обзир током поступка, путем развијања специфичних смерница у складу са релевантним међународним и европским стандардима и изградњу капацитета релевантних стручњака

Радна група је развила Смернице за учешће деце у свим грађанским поступцима. Смернице обухватају: а) процену способности детета да изрази своје мишљење; б) начин припреме и увођења детета у судски поступак и шири контекст давања изјаве, и ц) начин на који се тражи мишљење детета, као и инструмент за процену најбољег интереса детета. Смернице су одштампане и дистрибуиране свим судовима који поступају у парничном поступку, као и свим центрима за социјални рад. Врховни касациони суд указао је Министарству правде

РС и Високом савету судства на потребу да се изради јединствени образац извештаја за првостепене судове који би се уградио у апликације за управљање предметима и који би омогућио евидентирање свих грађанских предмета у којима се као учесници појављују деца, са посебним упитом о „најбољем интересу детета“.

У вези са унапређењем заштите најбољег интереса детета у грађанским судским поступцима (утврђеног Хашком конвенцијом о грађанскоправним аспектима отмице деце из 1980. године, *Службени лист СФРЈ – Међународни уговори, број 7/91*), одржане су две тематске презентације од стране консултанта за хармонизацију судске праксе при Врховном касационом суду о стандардима праксе Европског суда за људска права (ЕСЉП) у вези са Хашком конвенцијом о грађанскоправним аспектима међународне отмице деце, кроз анализу два изабрана предмета праксе ЕСЉП о примени наведене Конвенције (*Момусо и Вашингтон против Француске и Нојлингер и Шурук против Швајцарске*), те примера из праксе Уставног суда Србије на дату тему (Уж-8276/2014), са циљем хармонизације судске праксе, на заједничким састанцима виших судова :

- крагујевачког апелационог подручја (који је одржан 17. новембра 2017. године у организацији Вишег суда у Пожаревцу)
- новосадског апелационог подручја (који је одржан 1. децембра 2017. године у организацији Вишег суда у Новом Саду).

3.6.2.23. Анализа постигнутих резултата и идентификација препрека у спровођењу Националне стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља 2008-2015. (III квартал 2017. године.)

Активност је у потпуности реализована. У децембру 2017.год. на сајту МРЗБСП истакнут је Нацрт стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља 2018-2022.год. са циљем упознавања стручне и шире јавности и са позивом да заинтересовани доставе своје предлоге, примедбе и сугестије. Организоване су и четири јавне расправе а доношење акционог плана за примену нове стратегије очекује се до пролећа 2018.године.

2018

Радна група за израду Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља 2018-2022. је свој рад засновала на претходно урађеној анализи *Детерминанте и фактори насиља над децом у Србији* која је обухватила и преглед мера предузетих у циљу спречавања насиља над децом у претходном периоду. Савет за права детета је разматрао препоруке анализе и прихватио их као основу за израду нове Стратегије.

Урађен је нацрт нове Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља 2018-2022. год. који ће у наредном периоду бити упућен Влади на усвајање.

3.6.2.24. Израда новог вишегодишњег стратешког оквира за превенцију и заштиту деце од насиља. (До IV квартала 2017. године.)

Активност је делимично реализована Савет за права детета је на седници одржаној 20. децембра 2016. год. донео одлуку о покретању иницијативе за доношење нове Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља. У складу са тим, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је у јуну 2017. год. формирало радну групу која ће радити на изради ове стратегије као и пратећег акционог плана. Радну групу чине представници више министарстава, Републичког завода за социјалну заштиту као и невладиних организација.

У децембру 2017. год. на сајту МРЗБСП истакнут је Нацрт стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља 2018-2022. год. са циљем упознавања стручне и шире јавности и са позивом да заинтересовани доставе своје предлоге, примедбе и сугестије. Организоване су и четири јавне расправе а доношење акционог плана за примену нове стратегије очекује се до пролећа 2018. године.

2018

Нацрт стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља 2018.-2022. год. је представљен на трећој седници Савета за права детета која је одржана 1. марта 2018. године. Савет је донео закључак о прихватању понуђеног Нацрта стратегије. На наведеној седници су присуствовала и деца преко организације Пријатељи деце Србије, која су давала и своја виђења појаве насиља, нарочито у школама. Деца су при том захвалила на прилици да кажу своје мишљење и предложила да их одрасли чешће питају за мишљење, да се деца у школама више едукују о насиљу, да се едукације подигну на виши ниво и да министри и Влада стану иза тога. Они су такође навели да су вршњачке едукације веома корисне, да треба чути и глас деце са сметњама у развоју која су и најчешће жртве насиља, да треба правити презентације и акције у школама и радити на подизању свести о насиљу.

У току је израда Акционог плана који ће бити саставни део нове Стратегије. Планирано је да се доносе двогодишњи акциони планови за спровођење ове стратегије.

Усвајање Стратегије и Акционог плана очекује се у трећем кварталу 2018. године. Визија Стратегије је да сва деца у Србији одрастају у безбедном и подстицајном окружењу у коме се у потпуности поштује право детета на заштиту од свих видова насиља. Општи циљ је да буде обезбеђен континуирани свеобухватни одговор друштва на насиље према деци, у складу са динамиком изазова, ризика и претњи, кроз унапређен систем превенције, заштите и подршке. Посебни циљеви: 1) Унапређена превенција и систематски рад на промени ставова, вредности и понашања у односу на насиље према деци, 2) Унапређене интервенције усмерене ка заштити деце од насиља и 3) Унапређени нормативни, институционални и организациони механизми за превенцију и заштиту деце од насиља.

Нова Стратегија усаглашена је са низом међународних и регионалних уговора у области заштите људских права које је Република Србија ратификовала - Конвенцијом УН о

правима детета, Конвенцијом о заштити деце од сексуалног искоришћавања и сексуалног злостављања („Ланзарот конвенција”) Савета Европе (2007/2010), Конвенцијом Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција). Међународни правни оквир за ову стратегију представља и Европска социјална повеља (1961) и Европска ревидирана социјална повеља; Европска конвенција о остваривању дејских права; Стратегија СЕ о правима детета 2016-2021; Агенда одрживог развоја УН 2030 и др.

Примена Стратегије захтева планирање и координисано ангажовање на националном, покрајинском и локалном нивоу. Ову стратегију ће спроводити државни органи и органи локалне самоуправе Републике Србије у оквиру својих надлежности у сарадњи са организацијама цивилног друштва. Ради праћења и извештавања о примени Стратегије, Влада ће образовати Радну групу. Организације цивилног друштва ће учествовати у праћењу и извештавању о спровођењу Стратегије, именованем представника организација цивилног друштва које се баве унапређењем положаја и заштитом права детета. У складу са принципом партиципације деце, као једним од основних принципа на којима се ова Стратегија заснива, неопходно је разрадити механизме који ће осигурати учешће деце у управљању Стратегијом односно у процесу праћења, извештавања и оцењивања спровођења Стратегије.

О реализацији мера и активности и испуњености циљева Стратегије, Радна група ће припремати извештаје за Савет за права детета најмање два пута годишње. Савет за права детета, оцењује напредак у спровођењу Стратегије и Акционог плана, на основу извештаја Радне групе за спровођење и праћење Стратегије, даје предлоге мера за решавање уочених проблема, ангажовања потребних ресурса и усклађује поступање по планираним мерама и активностима. Савет за права детета, у складу са утврђеним чињеницама током праћења и извештавања, може да предложи Влади измене и допуне Стратегије.

Основ за праћење и оцењивање Стратегије су акциони планови за њену примену. Средства за спровођење Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља, обезбеђиваће се из различитих извора и то: из редовних буџетских средстава, буџета јединица локалне самоуправе, средстава донатора, односно помоћу програма и пројеката који ће се донети на основу ове стратегије и њеног акционог плана).

3.6.2.25. Израда Акционог плана за нову вишегодишњу Националну Стратегију за превенцију и заштиту деце од насиља са надзорним механизмом за ефикасан надзор над спровођењем Стратегије. (I квартал 2018. године.)

Активност је делимично реализована У току је израда Акционог плана који ће бити саставни део нове Стратегије. Акциони план за 2018. и 2019.год. биће саставни део Стратегије и биће донет заједно са Стратегијом. Након тога, доносиће се двогодишњи акциони планови. Усвајање Стратегије и Акционог плана очекује се у трећем кварталу 2018. године.

3.6.2.26. Унапређење постојећег Општег протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања у циљу усклађивања са најбољим праксама ЕУ. (I квартал 2018. године за унапређење Општег протокола; Континуирана имплементација и мониторинг резултата)

Активност није реализована. Унапређење постојећег Општег протокола за заштиту деце од злостављања и занемаривања уследиће након усвајања нове Стратегије за превенцију и заштиту деце од насиља 2018-2022. год. Ова стратегија у оквиру мере 3.1. "Јачање системских и институционалих механизма одговора на све облике насиља према деци" предвиђа као активност 3.1.2. "Иновирање и међусобно усаглашавање Општег и посебних протокола за заштиту деце од насиља, увођење обавезности примене њиховог садржаја и механизма праћења и контроле".

3.6.2.28. Успостављање механизма за решавање случајева нестале новорођенчади из породицишта у вези са пресудом Зорица Јовановић против Србије (представка бр. 21794/08) како би се омогућило свим родитељима у сличним ситуацијама да добију одговарајуће одговоре и накнаду. (III квартал 2016. године)

Активност није реализована. Поступајући у складу са мерама које су Републици Србији наложене пресудом Европског суда за људска права у предмету Зорице Јовановић, Министарство правде, Министарство унутрашњих послова и Министарство здравља, предузела су низ активности на изналагању начина за спровођење поступка на утврђивању чињеница у вези са судбином деце за коју се сумња да су нестала у породициштима у Републици Србији и заузела су став да се спровођење горе поменутог поступка, уреди путем доношења посебног закона, а што је и препорука Европског суда за људска права.

Радна група је припремила Нацрт закона, организована је јавна расправа након чега су размотрене и прихваћене примедбе и сугестије достављене током јавне расправе за које се сматрало да ће допринети квалитетнијим и ефикаснијим законским решењима.

С обзиром да се Нацртом закона уређује поступак који ће се водити пред надлежним судовима, Министарство правде је координирало израду Нацрта закона. Очекује се усвајање закона у наредном периоду.

3.7. ПРОЦЕСНЕ ГАРАНЦИЈЕ

3.7.1.1. Усвојити Закон о бесплатној правној помоћи усклађен са правним тековинама ЕУ. (III квартал 2016. Године)

Активност није реализована. Нацрт закона о бесплатној правној помоћи је припремљен и био је достављен на мишљења релевантним министарствима пре избора 2016. године. Спроведена је анализа утицаја и резултати су инкорпорирани у образложење Нацрта закона о бесплатној правној помоћи, у део који се односи на финансијске ефекте. Нацрт је израдила радна група Министарства правде и том периоду је постигнута сагласност чланова радне групе о тексту Нацрта.

Након формирања нове Владе РС, радна група је обновила рад, имајући у виду јавно изражене ставове Адвокатске коморе да не постоји сагласност око одређених одредаба Нацрта закона. Одредба које су спорне односе се на одређивање круга пружалаца бесплатне правне помоћи и постоје различити ставови адвокатуре и организација цивилног друштва у том погледу.

Од септембра 2016. године, у Министарству правде су у току редовни састанци радне групе у циљу утврђивања коначног текста Нацрта закона. Ови састанци имају првенствено карактер преговора са адвокатским коморама и организацијама цивилног друштва, уз представнике Делегације ЕУ као посматраче. Када се постигне договор, Нацрт ће бити упућен на мишљења. Важно је напоменути да иако је усвајање закона било предвиђено за 2016. годину, Министарство правде је добило подршку Делегације ЕУ да настави са радом на изради квалитетног текста закона који ће омогућити свим грађанима и нарочито рањивим групама адекватан приступ правди. Имајући у виду да представници адвокатских комора у овом тренутку не могу да се изјасне о садржини Нацрта, с обзиром да немају легитимно руководство, представници Министарства правде настављају разговоре у оквиру радне групе. С тим у вези, одржан је округли сто 26. јануара 2017. године чија је тема управо била разматрање спорних питања, уз учешће организација цивилног друштва, свих адвокатских комора у Републици Србији, као и међународних партнера.

Ипак, упркос чињеници да Закон још није усвојен, Министарство правде обавља друге активности усмерене на јачање приступа правди. Изменама Јавнобележничке тарифе предвиђено је да особе са инвалидитетом више неће бити у обавези да плаћају увећану награду за посао јавног бележника у случају када у састављању јавнобележничке исправе учествују позвани сведоци, други јавни бележник, преводиоци или тумачи. До измена Јавнобележничке тарифе дошло је у циљу усклађивања са антидискриминационим прописима. Тиме је Министарство правде испунило препоруку Повереника за заштиту равноправности која је указала на неједнак третман слабовидих особа у поступку састављања исправе пред јавним бележником. Министарство правде је у марту ове године поставило 17 сталних судских тумача за знаковни језик за глува лица, што је прво постављење тих судских тумача после скоро деценију.

Министарство правде је у септембру покренуло **широку јавну расправу везану за усвајање Закона о бесплатној правној помоћи**, како би се у наредном периоду обезбедило да грађани слабог имовног стања могу да остваре приступ правди. Јавна

расправа је почела округлим столом у Крагујевцу, а трајаће до децембра 2017. године у свим крајевима Србије како би се адвокати и цивилно друштво, али првенствено грађани, информисали о решењима овог закона. Истовремено, ова тема се разматра и у вези са предстојећим изменама Устава у области правосуђа.

Други округли сто је организован у Нишу 20. новембра 2017. године, уз учешће представника јединица локалне самоуправе, служби за бесплатну правну помоћ, чланова АК Ниша и локалних ОЦД. Дискусија је указала на повећане потребе грађана за приступ правди, као и на потребу да се укључи што је могуће више пружалаца с обзиром на специфичне правне проблеме и групе грађана. Имајући у виду чињеницу да ниједан од пружалаца нема способност да искључиво пружа правну помоћ свима, корисно је пронаћи методе међусобне сарадње, а не конкуренције. Наставак дискусије може се показати корисним за разјашњење ових ставова и усвајање закона.

Министарство правде Републике Србије у сарадњи са Српским удружењем за кривичноправну теорију и праксу а уз подршку MDTF-JSS пројекта организовали су Регионалну конференцију на тему “Бесплатна правна помоћ -Ratio legis, обим и услови примене” на Сребрном језеру 14-15. децембра 2017. године.

Конференција је била организована с циљем повећања знања и изградње капацитета актера из Србије у циљу припреме основе за усвајање Закона о БПП, као и указивања на друге аспекте приступа правди у кривичном поступку који захтевају унапређење. Догађај је био конципиран као регионална научна конференција и радионица са циљем размене искустава о успостављању система бесплатне правне помоћи у региону, као и дискусије о несугласицама у вези са Нацртом закона о бесплатној правној помоћи у Републици Србији. Своје радове су представили професори, заштитници грађана, судије, тужиоци, представници Министарства правде, адвокати и организације цивилног друштва из Србије, Хрватске, Црне Горе и Босне и Херцеговине, а учествовали су и представници јединица локалне самоуправе.

Тренери су били локални стручњаци, укључујући академике, судије, тужиоце, представнике министарства правде и представнике релевантних ОЦД. Радионица је имала за циљ повећање знања учесника у циљу подстицања њиховог разумевања потреба за усвајањем Закона о БПП који укључује све доступне пружаоце правне помоћи, користи расположиве капацитете и обезбеђује буџетска средства за пружање правне помоћи онима који им највише требају - грађанима. Теме су организоване на начин који омогућава јасне презентације међународних стандарда који се односе на правну помоћ, нове правне тековине ЕУ о правној помоћи, ефикасност механизма за заштиту људских права повезаних са доступношћу правне помоћи и стандардима ЕСЈП који се односе на правну помоћ.

У првом кварталу 2018. одржане су нове консултације са Адвокатском комором у циљу утврђивања решења везаних за пружаоце бесплатне правне помоћи.

3.7.1.2. Израдiti подзаконске акте у вези са применом Закона о бесплатној правној помоћи. (До I квартала 2017. Године)

Активност није реализована. Закон о бесплатној правној помоћи није усвојен. Израда подзаконских аката зависи од коначног текста и концепције закона.

3.7.1.3. Спровођење анализе утицаја у циљу процене и евалуације трошкова функционисања система бесплатне правне помоћи.

Обезбедити адекватну алокацију буџетских средстава за финансирање система бесплатне правне помоћи, нарочито у погледу обавезе јединица локалне самоуправе.

(За анализу утицаја: III-IV квартал 2015.; Континуирано, почев од усвајања закона)

Активност се успешно реализује. Спроведена је анализа утицаја и резултати су инкорпорирани у образложење Нацрта закона о бесплатној правној помоћи, у део који се односи на финансијске ефекте.

3.7.1.4. Спровести обуку свих група пружалаца бесплатне правне помоћи у вези са почетком примене закона. (Континуирано, почев од I квартала 2017. године)

Активност није реализована. Закон о бесплатној правној помоћи није усвојен. Обука пружалаца зависи од коначног текста и концепције закона.

3.7.1.5. Спровести кампању у циљу пружања информација грађанима о закону о бесплатној правној помоћи. (Континуирано, почев од I квартала 2017. године)

Активност није реализована. Закон о бесплатној правној помоћи није усвојен. Кампања зависи од коначног текста и концепције закона.

3.7.1.6. Почети примену Закон о бесплатној правној помоћи у целој земљи. (Континуирано, почев од краја II квартала 2017. године)

Активност није реализована. Закон о бесплатној правној помоћи није усвојен.

3.7.1.8. Континуирано пратити остваривање права на правично суђење кроз примену и унапређење реформе правосуђа. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Закон о заштити права на суђење у разумном року се примењује од 1. јануара 2016. године. Надлежне институције (ВКС, ВСС, УС) редовно прикупљају податке о спровођењу НЈРС, укључујући податке о броју поднетих правних средстава везаних за заштиту права на суђење у разумном року и износу надокнаде.

3.7.1.9 Анализа усклађености нормативног оквира са тековинама и стандардима ЕУ у области процедуралних гаранција, са посебним нагласком на упоредним искуствима и најбољим праксама ЕУ и идентификовати потребне измене. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Основана је Радна група за анализу потребних измена и допуна ЗКП. Чланови радне групе су добили задатак да анализирају различите аспекте процесних гаранција, укључујући нове правне тековине ЕУ у овој области. Анализа нових процесних гаранција на нивоу ЕУ, укључујући и препоруке за измене и допуне ЗКП, је урађена и достављена Министарству правде.

3.7.1.10. Изменити Законик о кривичном поступку на основу препорука из анализе у циљу усклађивања са: Директивом 2013/48/ЕУ, у погледу јачања права на приступ адвокату осумњичених и окривљених лица без одлагања и пре било каквог саслушања од стране истражних органа у кривичном поступку и поступку по европском налогу за хапшење. Директивом 2010/64/ЕУ о праву на тумачење и превођење у циљу прецизног дефинисања одрицања од права на превођење. Директивом 2012/13/ЕУ о праву на информисање, у циљу побољшања остваривања права на информисање, И у складу са три предлога директива о процесним правима након њиховог усвајања: (1) на јачању одређених аспеката претпоставке невиности и права да се буде присутан на суђењу [КОМ (2013) 821], (2) о процедуралним гаранцијама за осумњичену или оптужену децу у кривичном поступку [КОМ (2013) 822], (3) о привременој правној помоћи осумњиченим или оптуженим лицима лишеним слободe и правне помоћи у поступцима по европском налогу за хапшење [КОМ (2013) 824] и две препоруке (1) о процедуралним гаранцијама за рањиве особе [Ц (2013) 8178], (2) о праву на правну помоћ за осумњичена или оптужена лица у кривичном поступку [Ц (2013) 8179]. (I квартал 2017. године)

Активност није реализована. Анализа правних тековина ЕУ у овој области је достављена Министарству правде. Препоруке из анализе ће се користити од стране радне групе за измене и допуне Законика о кривичном поступку. Имајући у виду обим неопходних измена ЗКП које произилазе из Поглавља 23 и 24, као и других преговарачких поглавља, извршиће се свеобухватне измене ЗКП до III квартала 2018, имајући у виду да ове промене захтевају дужи период рада радне групе.

2018.

Министар правде је основао радну групу која има задатак да припреми нацрт измена Законика о кривичном поступку у циљу усклађивања са EU acquis.

3.7.1.11. Редовно пратити примену измена и допуна Законика о кривичном поступку у вези са процесним гаранцијама, са посебним освртом на законодавне, оперативне и финансијске аспекте. Веза са мерама из препоруке 1.3.10. (Континуирано, почев од I квартала 2017. године)

Активност није реализована. С обзиром да још увек нису усвојене измене и допуне Законика о кривичном поступку, није било могуће почети са спровођењем ове активности.

2018.

Министар правде је основао радну групу која има задатак да припреми нацрт измена Законика о кривичном поступку у циљу усклађивања са EU acquis.

3.7.1.12. Изменити Законик о кривичном поступку у циљу обезбеђења привремене правне помоћи која се одобрава без непотребног одлагања након лишења слободе и пре било каквог испитивања од стране полиције, другог органа за спровођење закона или судског органа за потребе кривичног поступка у коме учествује осумњичени или окривљени. (I квартал 2017. године)

Активност није реализована. Анализа правних тековина ЕУ у овој области је достављена Министарству правде. Препоруке из анализе ће се користити од стране радне групе за измене и допуне Законика о кривичном поступку. Имајући у виду обим неопходних измена ЗКП које произилазе из Поглавља 23 и 24, као и других преговарачких поглавља, извршиће се свеобухватне измене ЗКП до III квартала 2018, имајући у виду да ове промене захтевају дужи период рада радне групе.

2018.

Министар правде је основао радну групу која има задатак да припреми нацрт измена Законика о кривичном поступку у циљу усклађивања са EU acquis.

3.7.1.13. Израдити „Писмо о правима“ које се обезбеђује ухапшеном/осумњиченом/ окривљеном лицу од стране полиције и/или тужилаштва. (I квартал 2017. Године)

Активност није реализована. С обзиром да још увек нису усвојене измене и допуне Законика о кривичном поступку, није било могуће почети са спровођењем ове активности.

3.7.1.14. Дистрибуирати „Писмо о правима“ у свим полицијским станицама и тужилаштву како би се омогућила континуирана доступност:

- на српском језику;
- на језику националних мањина у срединама у којима живе;
- на енглеском језику.

Обезбеђивање превода „Писма о правима“ од стране судског тумача на језик који осумњичени или оптужени разуме уколико се тај језик разликује од горе наведених. (Конинуирано, почев од III квартала 2017. године)

Активност није реализована. С обзиром да још увек нису усвојене измене и допуне Законика о кривичном поступку, није било могуће почети са спровођењем ове активности.

3.7.1.15. Спровести обуку полицијских службеника, тужилаца заменика тужилаца и судија у погледу остваривања чвршћих процесних гаранција у пракси. (Континуирано, почев од II квартала 2017. године)

Активност није реализована. С обзиром да Законик о кривичном поступку још увек није усвојен, није било могуће започети спровођење ове активности.

3.7.1.16. Извршити анализу усклађености нормативног оквира у циљу ефикасног преузимања минималних стандарда у вези са правима, подршком и заштитом жртава криминала/ оштећених страна у складу са Директивом 2012/29/ЕУ како би се одредио правац измене нормативног оквира и инкорпорирала одређена права жртава, као што је право да разуме и да га/је разумеју, права жртава при подношењу жалбе, право на добијање информација, право на тумачење и превођење, право на приступ услугама подршке, права која се односе на заштиту жртава и признавање њихових специфичних потреба заштите (укључујући индивидуалну процену). (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Анализа нормативног оквира за спровођење минималних стандарда који се односе на права, подршку и заштиту жртава кривичних дела /оштећених у складу са Директивом 2012/29 / ЕУ је спроведена од стране локалног експерта у децембру 2015. године. Анализа је достављена и упућена члановима радне групе за анализу потребних измена и допуна Законика о кривичном поступку и Министарству правде. Препоруке из анализе ће се користити од стране радне групе за измене и допуне Законика о кривичном поступку.

3.7.1.17. Изменити нормативни оквир у циљу ефикасне примене минималних стандарда у вези права, подршке и заштите жртава криминала/оштећених страна у циљу усклађивања са Директивом 2012/29/ЕУ а у складу са анализом усклађености. (I квартал 2017. године)

Активност није реализована. Анализа усклађености је достављена Министарству правде. Препоруке из анализе ће се користити од стране радне групе за измене и допуне Законика о кривичном поступку. Имајући у виду обим неопходних измена ЗКП које произилазе из Поглавља 23 и 24, као и других преговарачких поглавља, извршиће се свеобухватне измене ЗКП до III квартала 2018, имајући у виду да ове промене захтевају дужи период рада радне групе.

2018.

Министар правде је основао радну групу која има задатак да припреми нацрт измена Законика о кривичном поступку у циљу усклађивања са EU *acquis*.

3.7.1.18. Креирати и дистрибуирати брошуру/књижицу која ће садржати информације о правима жртава (правна помоћ, психолошка подршка, заштита, итд.) у складу са чланом 4. Директиве 2012/29/ ЕУ. (Континуирано, почев од III квартала 2017. године)

Активност није реализована. Ова активност ће бити спроведена у оквиру ИПА2016 пројекта „Подршка жртвама и сведоцима кривичних дела“, који се спроводи од стране мисије ОЕБС-а у Србији, укључујући и медијску кампању о правима жртава/оштећених и сведока.

3.7.1.19. Спровођење обуке судија, јавних тужилаца, припадника судске страже, адвоката и полицијских службеника на тему примене минималних стандарда у вези са правима, подршком и заштитом жртава у складу са чланом 25. Директиве 2012/29/ЕУ. (Континуирано, почев од II квартала 2017. године)

Активност није реализована. Спровођење ове активности ће почети у оквиру пројекта ИПА 2016, кроз који ће се развити смернице за будуће обуке.

3.7.1.20. Успостављање мреже служби на нивоу целе земље за подршку жртвама, сведоцима и оштећеним у истрази и свим фазама кривичног поступка, кроз следеће кораке:

1. Спровођење свеобухватне анализе која обухвата:

-нормативни аспект (тренутни нормативни оквир, најбоља упоредна решења, међународни стандарди);

-Финансијску процену (одрживо финансирање, адекватност просторија и особља, потреба за обуком);

-Приступ услугама подршке (обухват мреже, удаљеност, мобилни тимови за подршку

2. Израда и примена националне стратегије којом се уређује унапређење права оштећених (жртава) и сведока кривичних дела и пратећи акциони план, којом се прецизира садржина и динамика неопходних активности за успостављање мреже, као што су:

- усклађивање нормативног оквира са правним тековинама ЕУ,
- мапирање постојећих пружалаца,
- повезивање постојећих пружалаца и успостављање центара за координацију за правосуђе и полицију,
- процена потреба за обуком,
- свеобухватне обуке за примену новог нормативног оквира,
- развој свеобухватне базе података коју ће користити полиција, тужилаштво и судови,
- успостављање надзорног механизма у области права жртава и сведока,
- кампања подизања свести јавности,
- унапређење инфраструктуре.

(Веза са активности 6.2.11.8. из Поглавља 24.)

(За анализу: Од I до III квартала 2016.

За израду и примену стратегије: Континуирано, почев од IV квартала 2017.)

Активност се успешно реализује. Експерт који је ангажован у оквиру МДФ-ЈСС је доставио Министарству правде Анализу усклађености нормативног оквира Србије са Директивом о жртвама и анализу најбољих компаративних пракси у 5 држава ЕУ у јуну 2016. Локални експерт је спровео анализу усклађености Закона о малолетницима са релевантним правним тековинама ЕУ о жртвама

На основу спроведених анализа, израђене су Препоруке за успостављање квалитетне и одрживе мреже служби подршке жртвама на националном нивоу и достављене уз анализу Министарству правде. Кључни аспекти анализе су следећи:

-Основни принципи организације и функционисања мреже служби подршке жртвама и сведоцима-

I ДОСТУПНОСТ

Кључни принцип којим се треба руководити приликом успостављања мреже служби подршке на националном нивоу јесте висок ниво доступности служби кроз:

- максималну територијалну покривеност;
- уједначену структуру услуга на читавој територији;
- постојање прецизног плана за постепено унапређење доступности мреже, како у географском, тако и у погледу разноврсност доступних услуга;

II МАКСИМАЛНО ИСКОРИШЋЕЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ РЕСУРСА

Имајући у виду потребу што бржег успостављања мреже служби подршке жртвама и сведоцима али и ограничене материјалне и људске ресурсе, неопходно је радити на максималном искоришћењу постојећих ресурса путем:

- мапирања постојећих пружалаца услуга;
- мапирања доступних услуга;
- умрежавања постојећих пружалаца који испуњавају јасне, објективне и унапред познате критеријуме, како из реда институција Републике Србије, тако и организација цивилног друштва;

III ОДРЖИВОСТ

Иако је за успостављање иницијалне мреже служби обезбеђена пројектна подршка, један од кључних изазова биће обезбеђивање њене одрживости путем балансирања потребе да се обезбеди одржив извор финансирања пружалаца и рестриктивне буџетске политике Владе Републике Србије. У том смислу, биће неопходно:

- формирања фонда за периодичну расподелу средстава пружаоцима подршке;
- идентификовање извора прилива средстава у Фонд (игре на срећу, одузета имовина стечена кривичним делом, средства прикупљена применом начела опортунитета кривичног гоњења, новчане казне, итд.);
- успостављање система специјализоване обуке са акцентом на тренингу за тренере (ToT);

У другом кварталу 2017, Министарству правде су достављена и три нацрта извештаја који представљају додатне анализе које ће се користити приликом припреме Стратегије подршке жртвама:

1) Извештај о постојећим службама за подршку жртвама у Србији

2) Упоредна анализа о искуствима Финске, Француске и Уједињеног Краљевства о финансирању служби за подршку жртвама

3) Извештај о искуствима Финске и Француске у организовању свеобухватних услуга подршке на националном нивоу.

Такође, израђена је и **Анализа законодавног оквира и практичних смерница које су релевантне за обавезе полиције у вези са подршком жртвама.**

Средства за израду Стратегије и повезане активности обезбеђена су кроз ИПА 2016. Пројекат спроводи мисија ОЕБС-а у Србији.

3.7.1.21. Пуна имплементација јачих процесних гаранција за жртве ратних злочина. (Повезана активност са делом о ратним злочинима. - Рок ће бити одређен у активностима које се односе на ратне злочине)

Активност се успешно реализује. Детаљније информације о спровођењу активности дате су у оквиру извештаја за активност 1.4.4.3.

3.7.1.22. Потписивање меморандума о сарадњи са Организацијама цивилног друштва специјализованим за пружање подршке жртвама у циљу унапређења услуга подршке жртвама насилних кривичних дела. (Континуирано, почев од I квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Спровођење активности је у току. Дана 20.02.2015. године Републичко јавно тужилаштво потписало је меморандум о разумевању са Виктимолошким друштвом Србије у оквиру реализације пројекта „Оснивање службе за подршку оштећенима и сведоцима у јавним тужилаштвима Републике Србије“. Кроз сарадњу са Виктимолошким друштвом Србије, Службе за информисање оштећених лица и сведока имају могућност да ова лица, по потреби, упуте не само на Виктимолошко друштво, већ и на његове партнерске организације.

Исто тако, Републичко јавно тужилаштво отворено је за потписивање Меморандума и са другим релевантним организацијама цивилног друштва.

Службе за информисање оштећених лица и сведока у јавним тужилаштвима у свом раду континуирано сарађују са Виктимолошким друштвом Србијем и мрежом његових партнерских организација, на основу потписаног меморандума о разумевању. У извештајном периоду трећи квартал нису потписани нови меморандуми о разумевању са организацијама цивилног друштва. Након оснивања службе у Основним јавним тужилаштвима, приступићемо разматрању потписивања меморандума са организацијама цивилног друштва специјализованим за насиље у породици и партнерско насиље.

Дана 09.12.2016. године, у оквиру Локалне мреже за превенцију дискриминације и насиља над ЛГБТ особама у Београду, потписан је Меморандум о сарадњи између Градске управе града Београда, Вишег јавног тужилаштва у Београду, Првог и Другог основног јавног тужилаштва у Београду, Градског центра за социјални рад у Београду, Националне службе за запошљавање (филијала Београд) и Заштитника грађана града Београда са једне и организација цивилног друштва Лабрис Београд, Gayten-LGBT, АИД+, Хавер Србија, Мрежа организација за децу Србије – МОДС и АС Центра, са друге стране. Меморандум се, између осталог, односи и на охрабривање и подршку ЛГБТ особама жртвама кривичних дела која укључују дискриминацију по основу сексуалног опредељења.

3.7.1.23. Измена и допуна нормативног оквира у циљу усклађивања са појмом жртве у међународним споразумима о заштити људских права. (III квартал 2016.- I квартал 2017. Године)

Активност је делимично реализована. Анализа нормативног оквира за спровођење минималних стандарда који се односе на права, подршку и заштиту жртава кривичних дела /оштећених у складу са Директивом 2012/29 / ЕУ је спроведена од стране локалног експерта у децембру 2015. године. Анализа је достављена и упућена члановима радне групе за анализу потребних измена и допуна Законика о кривичном поступку. Препоруке из анализе ће се користити од стране радне групе за измене и допуне Законика о кривичном поступку. Уз подршку ИПА2016, који сроводи ОЕБС, радиће се на изменама нормативног оквира у складу са Акционим планом.

3.7.1.24. Усвајање посебног закона којим се уређује превенција насиља над женама у породици и партнерским односима. (III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Министарство правде је припремило Нацрт закона. Спроведена је јавна расправа као и бројне консултације са организацијама цивилног друштва. Народна скупштина је 23. новембра 2016. године донела **Закон о спречавању насиља у породици** („Службени гласник РС“ број 94/16). Овим законом Република Србија је предузела неопходне законодавне кораке да се створе инструменти делотворне мултисекторске сарадње, уводи се процена ризика од непосредне опасности од насиља у породици, као и изрицање и примена хитних мера према учиниоцу насиља у породици, што је предвиђено појединим одредбама Конвенције Савета Европе о спречавању и сузбијању насиља над женама и насиља у породици (Истанбулска конвенција). Законом је прописан посебан поступак за спречавање насиља у породици који представља једну од најзначајних новина и суштинску примену неких од најважнијих решења из Истанбулске конвенције.

Истовремено, Министарство правде је покренуло **јавну кампању „Искључи насиље“** усмерену ка превенцији насиља над женама у породици и партнерским односима.

Од 1. до 30.06.2017. године, након изрицања хитне мере за спречавање насиља у породици од стране надлежних полицијских службеника, јавна тужилаштва поднела су суду предлог да се хитна мера продужи у односу на 1.219 лица. Суд је усвојио предлог јавног тужиоца и против 1.182 лица донео решење да се хитна мера продужи. Предлог јавног тужиоца да се хитна мера продужи одбијен је решењем суда у односу на 37 лица.

На основу података добијених од прекршајних судова, по Закону о спречавању насиља у породици, који је почео да се примењује 01.06.2017. године, до данашњег дана (11.7.2017) у прекршајним судовима изречено је: 117 казни затвора, 2 новчане казне, 2 опомене, као и донето 5 ослобађајућих одлука.

Према подацима о спровођењу Закона о спречавању насиља у породици за период јун 2017 – март 2018. године одржано је 2275 састанака група за координацију и сарадњу. Који су зармотрили 37.196 случајева насиља у породици и издали 13.225 предлога за продужење хитне мере од чега су 12.764 усвојена. Такође, израђено је 8.463 индивидуалних планова заштите жртава, док је у 172 случаја поднета тужба у складу са Породичним законом.

3.7.1.25. Спровести обуке за судије, јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца за поступање у случајевима насиља над женама у породици и у партнерским односима, као и родно заснованог насиља. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Обуке за побољшање кривичног гоњења и заштите жртава насиља над женама у породици и у партнерским односима су реализоване током 2015. за преко 120 судија. Обука се спроводи континуирано и кроз почетну обуку, на теоријским семинарима и кроз радионице.

У оквиру почетне обуке је током 2016. године реализована једна петодневна радионица за последњу генерацију полазника. У другој половини године је била организована и радионица за последњу генерацију. Овакав тип обука је у претходним годинама реализован за све полазнике Правосудне академије. Семинар „ Обука за предаваче на тему Спречавање насиља у породици“ одржан је 8. 9. и 10. фебруара 2017. године у Београду у хотелу “Зира“ за судије Апелационих судова у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу; јавни тужиоци и заменици јавних тужилаца Апелационих јавних тужилаштва у Београду, Новом Саду, Крагујевцу и Нишу.

Семинар „Увод у Закон о спречавању насиља у породици“ одржан је: 20. и 21. фебруара 2017. године у Вишем суду у Суботици и 27. и 28. фебруара 2017. године у Више суду у Новом Саду за судије основних и виших судова у Суботици и Сомбору и основних судова у Врбасу и Сенти, заменици јавних тужилаца основних и виших јавних тужилаштва у Суботици и Сомбору и основних јавних тужилаштва у Врбасу и Сенти; судије основног и вишег судова у Новом Саду и основних судова у Бачкој Паланци и Врбасу, заменици јавних тужилаца основних и виших јавних тужилаштва у Новом Саду и основног јавног тужилаштва у Бачкој Паланци. Такође, ова тема се током марта месеца одржава 10 пута, исто у виду дводневног семинара, за тужиоце, судије и полицију из Шапца, Зрењанина, са територије београдске апелације, из Новог Сада, Суботице и Сомбора.

У II кварталу 2017., Правосудна академија наводи да је реализовала 59 обука за судије и заменике јавних тужилаца на тему примене новог Закона о спречавању насиља у породици, којима је присуствовало укупно 2242 полазника. Правосудна академија организује поменуте обуке у сарадњи са „Пројектом подршке Европске уније Правосудној академији“, а циљ је да се унапреде знања судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца о међународним принципима и новим европским стандардима борбе против породичног и родно заснованог насиља, уз позивање на референтну судску праксу Европског суда за

људска права у Стразбуру, затим представљање недавно усвојеног Закона о спречавању насиља у породици, процена ризика од породичног насиља и референтне студије случаја.

У извештајном периоду за III квартал 2017, Правосудна академија реализовала је 6 обука за судије и заменике јавних тужилаца на тему примене новог Закона о спречавању насиља у породици, којима је присуствовало укупно 196 полазника.

Додатно, у Апелационом суду у Новом Саду, Правосудна академија, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а, 29. септембра 2017. одржала је семинар на тему „Доказна радња увиђаја код кривичних дела против полне слободе и кривичних дела са елементима насиља са посебним освртом на кривично дело насиља у породици“. Ово је пети семинар у оквиру двогодишњег програма обуке јавних тужилаца и њихових заменика који је усмерен на овлашћења јавног тужиоца у односу на полицију по Законик у о кривичном поступку, практичне примере остваривања овлашћења јавног тужиоца у односу на полицију са посебним освртом на доказну радњу увиђаја и унапређење знања јавних тужилаца из области криминалистике. Учесници семинара су били јавни тужиоци и њихови заменици из виших јавних тужилаштва у Новом Саду, Шапцу, Зрењанину, Сомбору, Сремској Митровици и Суботици као и полазници почетне обуке Правосудне академије.

У извештајном периоду Правосудна академија реализовала је 44 обуке за судије и заменике јавних тужилаца на тему примене новог Закона о спречавању насиља у породици, којима је присуствовало укупно 1309 полазника.

Додатно, Правосудна академија Републике Србије, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у Србији, организовала је 20. октобра 2017. године семинар на тему „Доказна радња увиђаја код кривичних дела против полне слободе и кривичних дела са елементима насиља са посебним освртом на кривично дело насиља у породици“. Семинар је одржан у сали Правосудне академије у Нишу, а био је намењен јавним тужиоцима и заменицима јавних тужилаца из виших јавних тужилаштва у Нишу, Пироту, Прокупљу, Врању, Зајечару, Лесковцу и Неготину. Семинару су присуствовали и полазници почетне обуке Правосудне академије. Тема је обухватила улогу јавног тужиоца као руководиоца у предистражном и истражном поступку приликом спровођења увиђаја као доказне радње, упутство за поступање првог полицајца приликом обезбеђења лица места, поступање са предметима и траговима на месту догађаја, вештачења и форензичку токсикологију.

Такође, у сарадњи Правосудне академије и ОЕБС-а, у Крагујевцу је 17.11.2017. године одржан семинар о имплементацији Закона о кривичном поступку код кривичних дела против полне слободе, са посебним освртом на кривично дело насиља у породици. Семинар је обухватио следеће теме:

1. Улога јавног тужиоца у предистражном поступку приликом спровођења увиђаја као доказне радње
2. Поступање са предметима и траговима на месту кривично правног догађаја

3. Вештачење психоактивних контролисаних супстанци и остала физичко-хемијска вештачења
4. Биолошки трагови и форензичка днк анализа.

Семинар је организован за тужиоце као и полазнике Правосудне академије.

На крају, 8. децембра 2017. године у Београду, Правосудна академија је, у сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији, одржала осми семинар на тему „Доказна радња увиђаја код кривичних дела против полне слободе и кривичних дела са елементима насиља са посебним освртом на кривично дело насиља у породици“. И овај семинар одржан је као саставни део двогодишњег програма обуке јавних тужилаца и њихових заменика који је усмерен на овлашћења јавног тужиоца у односу на полицију према Законнику о кривичном поступку, практичне примере остваривања овлашћења јавног тужиоца у односу на полицију са посебним освртом на доказну радњу увиђаја и унапређење знања јавних тужилаца из области криминалистике. Учесници семинара били су јавни тужиоци и њихови заменици из Виших јавних тужилаштва са подручја београдске апелације као и полазници почетне обуке Правосудне академије.

2018.

Правосудна академија је у Вишем суду у Зрењанину 25. јануара 2018. године реализовала иницијалну обуку за судије и јавне тужиоце из Зрењанина, Бечеја и Кикинде на тему примене Закона о спречавању насиља у породици.

Предавачи на семинару су били: Горјана Мирчић - Чалуковић испред Министарства правде и др. Гордана Гасми из Института за упоредно право.

Додатно, Правосудна академија ће, у сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији, наставити двогодишњи програм обуке јавних тужилаца и њихових заменика за примену Законика о кривичном поступку. С тим у вези, у току 2018. године, за јавне тужиоце и заменике јавних тужилаца основних јавних тужилаштва биће реализовано четири једнодневних семинара на предметну тему - *Доказна радња увиђаја код кривичних дела против полне слободе и кривичних дела са елементима насиља са посебним освртом на кривично дело насиља у породици* и то по следећем распореду: 28. септембра 2018. у Апелационом суду у Новом Саду; 19. октобра 2018. у Апелационом суду у Крагујевцу; 09. новембра 2018. у Вишем суду у Нишу; 08. децембра 2018. у Правосудној академији у Београду.

3.8. ПОЛОЖАЈ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА

3.8.1.1. Основати мултиресорну радну групу за израду посебног Акционог плана за остваривање права националних мањина, уз активно учешће националних савета националних мањина. (I и II квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Решењем министра државне управе и локалне самоуправе, број: 119-01-00068/2015-17 од 23. марта 2015. године основана је Посебна радна група која је припремила Предлог акционог плана за остваривање права националних мањина уз активно учешће представника националних савета. На седници Владе одржаној 3. марта 2016. године усвојен је Акциони план за остваривање права националних мањина.

3.8.1.2. Усвојити, кроз инклузиван процес, посебан акциони план за имплементацију нормативног оквира за заштиту националних мањина, водећи се релевантним препорукама датим у трећем мишљењу о Србији Саветодавног комитета Савета Европе у контексту Оквирне конвенције Савета Европе о заштити националних мањина. (До I квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. На седници Владе одржаној 3. марта 2016. године усвојен је Акциони план за остваривање права националних мањина. Акциони план представља средњорочни стратешки документ који садржи стратешке циљеве постављене у складу са препорукама Саветодавног комитета Оквирне конвенције за заштиту националних мањина Савета Европе, а чија реализација је неопходна за унапређење положаја националних мањина.

3.8.1.3. Идентификовање адекватног модела међу различитим модалитетима, попут:

-пројектног финансирања;

-изузимање медија у власништву националних савета националних мањина из процеса приватизације;

-повећање количине садржаја на језицима националних мањина на јавним радио телевизијским сервисима (РТС/РТВ) кроз проглашавање емитовања таквог садржаја за дужност јавних сервиса. (*public service remit*)

-Повезивање приватизације медија са условним лиценцирањем од стране РЕМ-а са обавезом емитовања одређене количине програма на језицима националних мањина.

Истовремено анализирати утицај ефеката приватизације и дигитализације на медије које емитују садржаје на језицима националних мањина, а у консултацији са националним мањинама.

У циљу осигуравања финансијске одрживости медија на језицима националних мањина, кроз инклузиван процес са представницима националних мањина, како би се обезбедило очување постојећег нивоа остварености права на информисање на језицима националних мањина.

(I - II квартал 2016. године)

Активност се успешно реализује. *Министарство културе и информисања* наводи да је 18. јануара 2017. године у Београду успешно организована и одржана ТАИЕКС радионица „Право на информисање особа које припадају мањинама“ . Укупан износ средстава за суфинансирање пројеката у области јавног информисања ради остваривања јавног интереса у 2017. години износи 263.000.000 динара. Средства за суфинансирање пројеката у области јавног информисања ради остваривања јавног интереса у 2017. години распоређена су на основу спроведеног јавног конкурса и на основу појединачних давања, у складу са правилима о додели државне помоћи и заштити конкуренције, без дискриминације.

Истовремено, *Регулаторно тело за електронске медије* извештава следеће: У складу са тачком 3 активности 3.8.1.3. Акционог плана – члан 7. став 1. тачка 5 и 6. Закона о јавним медијским сервисима дефинише се јавни интерес који јавни сервиси треба да остваре кроз своје програмске садржаје, а конкретно задовољавање потреба у информисању свих делова друштва без дискриминације, водећи рачуна нарочито о друштвено осетљивим групама као што су деца, омладина и стари, мањинске групе, особе са инвалидитетом, социјално и здравствено угрожени и задовољавање потреба грађана за програмским садржајима који обезбеђују очување и изражавање културног идентитета како српског народа тако и националних мањина, водећи рачуна да националне мањине прате одређене програмске целине и на свом матерњем језику и писму.

У остваривању јавног интереса јавни медијски сервис дужан је да уважава језичке и говорне стандарде, како већинског становништва тако, у одговарајућој сразмери, и националних мањина на подручју на коме се програм емитује као и језичке и говорне стандарде глувих и наглувих особа.

Регулатор израђује извештаје о раду јавних медијских сервиса на годишњем нивоу, у којима између осталог идентификује и време емитованог програмског садржаја на језицима националних мањина. Стручна служба је израдила годишњи извештај за 2015. Јавне медијске установе "Радио-телевизија Србије" (у даљем тексту: РТС) и Јавне медијске установе "Радио-телевизија Војводине" (у даљем тексту: РТВ).

Према налазима стучне службе РТС је емитовао емисије на језицима националних мањина само на свом другом програму (РТС2); и то, у највећој мери, емисије на ромском и хрватском језику које произвео и емитовао на свом другом каналу РТВ-а, а које су у укупном годишњем емитованом програму РТС2 имали удео од 1,26%. Што се тиче радијског програма, Радио Београд има емисије на ромском језику, које чине 2,65% удела у укупном годишњем емитованом програму.

Први програм РТВ (РТВ1) емитује се доминантно на српском језику и намењен је најширем аудиторијуму, док је са друге стране други програм РТВ (РТВ2) резервисан за програме на језицима националних мањина. РТВ на свом другом каналу емитује програм на девет језика националних мањина које живе на простору Војводине, али и на српском језику (који је остварио удео од 22,20%). Према уделу у укупном годишње емитованом програму РТВ2 најзаступљенији је програм на мађарском језику (18,53%), те следе програми на румунском

(9,03%), ромском (6,93%), русинском (6,71%), словачком (5,73%), хрватском (2,60%), македонском (1,08%), украјинском (1%), буњевачком (0,65%).

Што се тиче радијског програма РТВ-а, први програм Радија Нови Сад емитује се на српском језику, други програм Радија Нови Сад емитује се на мађарском језику, док Трећи програм Радија Новог Сада емитује се на осам језика националних мањина (словачки, румунски, русински, ромски, хрватски, буњевачки, украјински и македонски).

У односу на тачку 4 активности 3.8.1.3.:

Сходно члану 142. Закона о јавном информисању и медијима, приватизација медија се врши на начин којим се обезбеђује континуитет у производњи медијских садржаја од јавног интереса, у периоду од 5 година од дана закључивања уговора о продаји капитала.

Континуитет у производњи медијских садржаја подразумева и обавезу одржавања удела програмског времена на појединим језицима националних мањина, односно удела информативних, образовних, научних, културно-уметничких, дечијих, забавних, спортских и других програмских садржаја од јавног интереса на појединим језицима националних мањина, у складу са програмском шемом која је важила у периоду од дванаест месеци пре дана ступања на снагу овог закона.

Агенција за приватизацију (сада: Министарство привреде) и Регулатор су дана 27.05.2015. године закључили Протокол о сарадњи којим су стране потписнице исказале намеру да у циљу законитог, ефикасног и успешног спровођења поступка приватизације, у складу са Законом о приватизацији и Законом о јавном информисању и медијима, омогуће приватизацију издавача медија на начин којим се обезбеђује заштита медијског плурализма и континуитета у производњи медијских садржаја од јавног интереса.

Чланом 2. став 1. наведеног Протокола, Агенција за приватизацију се обавезала да Регулатору достави уговоре о продаји капитала електронских медија у року од три дана од дана закључења уговора. Ставом 2 наведеног члана Протокола Регулатор се обавезао да Агенцији за приватизацију достави писани акт о извршењу обавезе Купца, односно обезбеђење континуитета у производњи медијских садржаја од јавног интереса за електронске медије, за период од 12 месеци од дана закључења уговора о продаји капитала, у уговореном року трајања уговорене обавезе, односно увек када се утврди одступање од обавезе континуитета у производњи медијских садржаја од јавног интереса које захтева и предузимање мера из надлежности Агенције. Даље, ставом 3. овог члана Регулатор се обавезао да Агенцији достави писани акт из става 2. овог члана, у року од 30. дана од истека релевантног рока за који се писани акт подноси док је ставом 4 прописано да Агенција одлучује о испуњењу обавезе континуитета у производњи медијских садржаја од јавног интереса за електронске медије искључиво на основу писаног акта Регулатора.

Сходно чињеници да су први уговори о продаји капитала пружалаца медијских услуга који су се налазили у поступку приватизације закључени 25.09.2015. године, напомињемо да наведене активности Регулаторног тела за електронске медије прве активности у вези са преузетим обавезама из наведеног протокола, предузети у III и IV кварталу 2016. године.

Током поступка приватизације путем метода продаје капитала и имовине приватизовано је и 13 медија, који у складу са дозволом за пружање медијске услуге у својим програмским елаборатима имају и програм на језицима националних мањина, и то су:

Ред. бр.	пружалац медијске услуге	медијска услуга	језик националних мањина
1.	«РАДИО МЕДВЕЂА» ДОО Медвеђа	Радио	албански
2.	«РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА ЦАРИБРОД» ДОО Димитровграда	радио и ТВ	бугарски
3.	«КОРЕРНИКУС РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА» ДОО, Шид – Радио Шид	Радио	русински, словачки
4.	«Информативни центар» ДОО Бачка Топола – Радио Регије	Радио	русински, мађарски, словачки
5.	«РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА ИНЂИЈА» ДОО Инђија	Радио	румунски, мађарски, украјински, ромски, хрватски
6.	«РАДИОТЕЛЕВИЗИЈА ПАНЧЕВО» ДОО Панчево	ТВ	мађарски, ромски,
7.	«НОВОСАДСКА ТВ» ДОО Нови Сад	ТВ	мађарски, словачки
8.	«ИНФОРМАТИВНО ПШРЕДУЗЕЋЕ Б Ц ИНФО» ДОО Бела Црква – Радио Бела Црква	Радио	чешки, румунски, ромски
9.	Предузеће за информисање «РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА СТАРА ПАЗОВА» ДОО Стара Пазова	Радио	ромски, словачки
10.	«РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА ШАБАЦ» ДОО Шабац	ТВ	ромски
11.	«РАДИО ТЕЛЕВИЗИЈА КРУШЕВАЦ» ДОО Крушевац	радио и ТВ	ромски

12.	Предузеће за информисање «РАДИО БАРАЈЕВО» ДОО Барајево	Радио	ромски
13.	Јавно предузеће «ТЕЛЕВИЗИЈА ПОЖЕГА» Пожега	ТВ	ромски

Такође, битно је напоменути да поступак приватизације путем метода преноса капитала без накнаде запосленима није окончан код 12 субјеката приватизације (пружалаца медијских услуга), који су имаоци дозволе за пружање медијских услуга издате од стране Регулатора, као и да неки од њих, између осталог, емитују и програм на језицима националних мањина. Укупан број ПМУ који су навели у својим елаборатима да имају програме на језицима националних мањина је: 131 пружалац медијске услуге радија и 56 пружалаца медијске услуге телевизије, међу којима се налазе и 13 наведених субјеката приватизације из табеле.

У извештајном периоду IV квартал 2016, Регулаторно тело за електронске медије наводи:

Поступак приватизације путем метода преноса капитала без накнаде запосленима није окончан код 2 субјекта приватизације (пружалаца медијских услуга) који су имаоци дозволе за пружање медијских услуга издате од стране Регулатора а који у својим програмским елаборатима имају предвиђену обавезу емитовања програма на језицима националних мањина. У протеклом периоду поступка приватизације наведеним методом окончан је за 14 субјеката приватизације (пружалаца медијских услуга) од којих 6 имају обавезу емитовања програма на језицима националних мањина и то:

Ред. бр.	пружалац медијске услуге	медијска услуга	језици националних мањина
1.	Штампа, радио и филм Бор – Радио Бор	радио и ТВ	влашки, ромски, румунски
2.	ЈП Радио Бујановац – Радио Бујановац	радио и ТВ	албански, ромски
3.	ЈП Радио Суботица – Радио Суботица	радио	хрватски, мађарски
4.	ЈП Информативни центар Озаци – Радио Озаци	радио	хрватски, мађарски, ромски, словачки
5.	ЈП Информативни центар Тутин – ТВ Тутин	ТВ	босански
6.	ЈП РТВ Трстеник	ТВ	ромски

Према извештају Покрајинског секретаријата за информисање, за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја из области јавног информисања 2016. години одређено је укупно 8.500.000,00 динара, од чега 6.000.000,00 за садржаје на српском, а

2.500.000,00 за производњу медијских садржаја на језицима националних мањина – **1.000.000,00** за приватна предузећа, а **1.500.000,00** за невладине организације.

Покрајински секретар за културу и јавно информисање је обједињени конкурс за суфинансирање производње ових садржаја расписао **18. марта 2016**, а комисија коју је формирао је одлуку о расподели средстава донела **1. јуна 2016. године**.

По тој одлуци, у поменутих укупних износа од **1.000.000,00**, односно **1.500.000,00** динара, биће суфинансирани пројекти производње медијских садржаја у области јавног информисања на језицима националних мањина **8** приватних предузећа и **11** невладиних организација.

За сваки пројекат финансиран од стране Покрајинског секретаријата прибавља се мишљење националног савета националне мањине на коју се наведени пројекат односи.

ПРИВАТНА ПРЕДУЗЕЋА НА МАЊИНСКИМ ЈЕЗИЦИМА:

Редни број	Назив медија	Назив пројекта	Издавач медија	Место	Износ
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК					
1	ТВ Про Медиа	Емисија "Célkeresztben"	Радња за телевизијске и радио активности Про Медиа, Фриђеш Ирмењи ПР	Сента	100.000,00
2	Породични круг Családi kör	Унапређење рубрика независног недељника Породични круг	Породични круг Доо за новинско издавачку делатност	Нови Сад	100.000,00
3	Продукција	На два точка по Војводини Vajdaság dúlőin	Медија њуз - Агенција за телевизијске активности - Еба Хибш Бодиш пр	Нови Сад	200.000,00
4	Портал Vajdaság ma	Медијски допринос чистијој и здравијој Војводини	Хонестас агенција Имре Шебешћен ПР	Нови Сад	168.000,00
РУМУНСКИ ЈЕЗИК					

5	Радио Фар	Серијал радио-информативних емисија на румунском језику, о значајним догађајима у општинама Алибунар и Пландиште - "На крају недеље"	Доо за промет роба и услуга Данели	Алибунар	100.000,00
6	Лист Зрењанин	Глас Баната, странице на румунском језику	Акционарско друштво за новинско-издавачку делатност Зрењанин	Зрењанин	132.000,00

РУСИНСКИ ЈЕЗИК

7	Q Радио	Русински омладински радио	Информативно пропагандни центар КУЛА Доо	Кула	100.000,00
---	---------	---------------------------	--	------	------------

УКРАЈИНСКИ ЈЕЗИК

8	Кулска комуна (лист)	Мој дом	Информативно пропагандни центар КУЛА Доо	Кула	100.000,00
---	----------------------	---------	--	------	------------

НЕВЛАДИНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ НА МАЊИНСКИМ ЈЕЗИЦИМА:

Редни број	Назив медија	Назив пројекта	Издавач медија	Место	Износ
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК					
1	ТВ Панон	Развој информативних емисија на мађарском језику у Панон ТВ	Фондација "Панонија"	Суботица	200.000,00
2	ТВ Мозаик	Села у изумирању - документарно информативна емисија	Фондација Мозаик за развој културе и неговање традиција Мађара	Нови Сад	160.000,00

			у дијаспори на територији АП Војводине		
3	Црњанске новине	Млади и самозапошљавање	Завичајни клуб Новоцрњана	Нова Црња	100.000,00
4	Szó-Beszéd	Издавање листа "Со-Бесед" у 2016. години	Удружење "Со-Бесед"	Мали Иђош	100.000,00
СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК					
5	Продукција	"Меко ф"- дечји играно-образовни програм на словачком језику, једна епизода серијала	Асоцијација словачких новинара	Кулпин	200.000,00
ХРВАТСКИ ЈЕЗИК					
6	Хрватске новине	Мјесечник Хрватске новине	Удружење Хрватска независна листа	Суботица	100.000,00
7	Продукција	Телевизијски програм на хрватском језику "Хрватска панорама"	Удружење новинара КРО ИНФО	Суботица	190.000,00
БУЊЕВАЧКИ ЈЕЗИК					
8	Буњевачки радио	Буњевачка рич	Удружење грађана Буњевачки омладински центар	Суботица	100.000,00
РОМСКИ ЈЕЗИК					

9	Продукција	Програм културно забавног садржаја у функцији социјализације младе ромске популације	Удружење грађана "Фралипе"	Нови Сад	100.000,00
НЕМАЧКИ ЈЕЗИК					
10	Фенстер	Издавање две свеске часописа Фенстер	Фондација за заштиту завичајног наслеђа подунавских Шваба "Завичајна кућа"	Сремски Карловци	150.000,00
МАКЕДОНСКИ ЈЕЗИК					
11	Продукција	Документарни филм "70 година од досељавања Македонаца у Војводину"	Удружење грађана македонске националне заједнице у Јабуци "Илинден-Јабука"	Јабука	100.000,00

І квартал 2017. године

Према извештају Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја из области јавног информисања у 2017. години опредељено је укупно **53.200.000,00** динара, од чега **47.000.000,00** за садржаје на српском, а **6.200.000,00** за производњу медијских садржаја на језицима националних мањина – **4.200.000,00** за приватна предузећа, а **2.000.000,00** за невладине организације.

Покрајински секретар за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама је објавио конкурс за суфинансирање производње ових садржаја 1. марта 2017. године. Након подношења конкурсних пријава, покрајински секретар образује комисију за доделу средстава која утврђује предлог расподеле, а коначну одлуку доноси покрајински секретар.

ПРИВАТНА ПРЕДУЗЕЋА НА МАЊИНСКИМ ЈЕЗИЦИМА:

***МАЂАРСКИ ЈЕЗИК**

Редн и број	Назив медија	Назив пројекта	Издавач медија	Предложени износ
1	Војводина данас	Вајдашаг ма (Војводина данас): Проширење и унапређење дописничке мреже	Хонестас агенција Имре Шебешћен ПР, Нови Сад	200,000.00
2	Породични круг	У потрази за идентитетом	Породични круг Доо за новинско издавачку делатност, Нови Сад	450,000.00
3	Бечејски дани	Подстицај и подршка војвођанском становништву мађарске националности	Медиум доо, Бечеј	150,000.00
4	Express Channel	Производња емисије вести "Híradó" и пратећих информативних емисија на мађарском језику	Информативни центар доо, Бачка Топола	450,000.00
5	Q Радио	Дани традиције	Информативно пропагандни центар КУЛА Доо, Кула	200,000.00

*** СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК**

6	Зрењанин	Глас Баната, странице на словачком језику	Акционарско друштво за новинско-издавачку делатност Зрењанин, Зрењанин	100,000.00
7	Продукција	Са Вама и за Вас (S Vami a pre Vas)	Ирена Кукило ПР производња аудио- визуелних производа	150,000.00

			Словмедиа, Стара Пазова	
8	Продукција	Меко ф - дечји играно-образовни програм на словачком језику (једна епизода серијала)	Агенција за радио и телевизијску активност Антифриз - филм, Сениша Босанчић ПР, Маглић	100,000.00
9	Радио Петровец	Мали и велики радозналци	Радио Петровец Доо, Бачки Петровац	100,000.00
10	Радио Бачка	Na kridlach nosu	Радио Бачка доо, Бач	150,000.00
11	ТВ Петровец	Очувајмо свој идентитет	Доо Телевизија Петровец, Бачки Петровац	300,000.00

*** РУМУНСКИ ЈЕЗИК**

12	ТВ Банат	Традиција балканских Румуна - Traditia Romanirol din Banat	ТВ Банат доо, Вршац	350,000.00
----	----------	--	---------------------	------------

*** УКРАЈИНСКИ ЈЕЗИК**

13	Радио Инђија	Хоризонти културе, традиције, обичаја	Радио-телевизија Инђија доо, Инђија	150,000.00
----	--------------	---------------------------------------	-------------------------------------	------------

*** БУЊЕВАЧКИ ГОВОР**

14	Буњевачка рич	Буњевачка рич	Буњевачки медиа центар Доо, Суботица	200,000.00
15	Боцко	Млади о себи - Информативни садржаји за младе у листу Боцко	Буњевачки медиа центар Доо, Суботица	550,000.00

*** ВИШЕЈЕЗИЧНИ ПРОЈЕКТИ**

16	Панчевац	Јужнобанатска четворојезичка хроника	Панчевац доо, Панчево	150,000.00
----	----------	--------------------------------------	-----------------------	------------

17	Вршачка кула	Банатски весник, радионица за странице на језицима националних мањина	НИД Вршачка кула доо, Вршац	150,000.00
18	Продукција	Игре судбине	Медија њуз - Агенција за телевизијске активности Ева Хибш Бодиш ПР, Нови Сад	150,000.00
19	Радио Шид	Очување традиције и културе Словака и Русина	Коперникус радио телевизија Шид доо, Шид	150,000.00

НЕВЛАДИНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ НА МАЊИНСКИМ ЈЕЗИЦИМА:

***МАЂАРСКИ ЈЕЗИК**

Редни број	Назив медија	Назив пројекта	Издавач медија	Предложена средства
1	www.szenttamas.rs	Сваки дан информација на мађарском језику и још понешто	Културни центар Гион Нандор, Србобран	100,000.00
2	Торђанске новине	Издавање Торђанских новина	Клуб Торђана, Торда	100,000.00
3	Црњанске новине	Остати и живети на селу	Завичајни клуб Новоцрњана, Новацрња	100,000.00
4	Продукција	Кањижа медија	Удружење Еуро медија, Кањижа	150,000.00
5	Новокнежевачке новости на мађарском језику	Новокнежевачке новости	Удружење Нови Кнежевац и околина, Нови Кнежевац	100,000.00
6	ТВ Пачир	Снимање документарне емисије у већим реформаторским верским заједницама у Војводини	Удружење за регионалну комуникацију Урко, Пачир	100,000.00

*** РУМУНСКИ ЈЕЗИК**

7	Производња	Редакција на румунском језику	Друштво за међукултурни дијалог Банатика, Панчева	180,000.00
---	------------	-------------------------------	---	------------

*** ХРВАТСКИ ЈЕЗИК**

8	Хрватске новине вијести	Вијести на хрватском језику	Хрватска независна листа, Суботица	120,000.00
9	Хрватске новине	Мјесечник Хрватске новине	Хрватска независна листа, Суботица	100,000.00
10	Производња	Телевизијски програм на хрватском језику Хрватска панорама	Удружење новинара КРО-ИНФО, Суботица	180,000.00
11	Производња	Радијски програм на хрватском језику Наша ријеч	Хрватско удружење новинара Кро-њуз, Суботица	100,000.00
12	Производња	Недељна једносатна информативна радио емисија Глас Хрвата	Хрватско културно друштво Владимир Назор, Станишић	150,000.00

*** БУЊЕВАЧКИ ГОВОР**

13	Буњевачки радио	Радио емисије Буњевачка рич	УГ Буњевачки омладински центар, Суботица	120,000.00
----	-----------------	-----------------------------	--	------------

*** РОМСКИ ЈЕЗИК**

14	Производња	Отварање простора за дијалог о ревитализацији културе и културних институција Рома (стање и потенцијали)	Удружење Интеркултурални театар III/40, Нови Сад	100,000.00
----	------------	--	--	------------

15	Производња	О тернипе ајес	Удружење ромских студената, Нови Сад	100,000.00
----	------------	----------------	--------------------------------------	------------

***АЛБАНСКИ ЈЕЗИК**

16	Часопис Матице Албанаца	Зато што живимо заједно - Sepse ne jetojme se bashku	Удружење Матица Албанаца, Нови Сад	100,000.00
----	-------------------------	--	------------------------------------	------------

***НЕМАЧКИ ЈЕЗИК**

17	Производња	Радио емисија на немачком језику Deutsches Wort	Удружење Немаца, Кула	100,000.00
----	------------	---	-----------------------	------------

Покрајински секретар за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама је објавио конкурс за суфинансирање производње ових садржаја **и 18. јула 2017. године**. Укупан износ средстава који се распоређује за медијске садржаје на језицима националних мањина јесте **3.700.000,00** динара, при чему је за приватна предузећа одређено **2.200.000,00** динара, а за невладине организације **1.500.000,00** динара.

Након подношења конкурсних пријава, покрајински секретар образује комисију за доделу средстава која утврђује предлог расподеле, а коначну одлуку доноси покрајински секретар, уз пуно уважавање мишљења националних савета о начину расподеле средстава.

Поступак доделе средстава **ће се спровести у четвртм кварталу 2017. године**, а расподелу средстава достављамо у прилогу.

У другом конкурсном кругу, од потписивања уговора и реализације пројекта одустао је ДОО за емитовање радио програма Панда радио, из Кањиже, са пројектом „Информисање грађана Потиског региона на мађарском језику“, са одобреним износом од 150.000,00 динара.

Поступак доделе средстава је спроведен у четвртм кварталу 2017. године.

Економска класификација	Износ новчаних средстава
4541- текуће субвенције приватним предузећима	2.200.000,00
4819 – дотације осталим непрофитним институцијама	1.500.000,00

Подржани пројекти:

ПРИВАТНА ПРЕДУЗЕЋА НА МАЃИНСКИМ ЈЕЗИЦИМА:

Р.Б.	Издавач медија	Назив медија	Назив пројекта	Одобрена средства
1.	Акционарско друштво за новинско-издавачку делатност <i>Зрењанин</i>	Зрењанин	Глас Баната, странице на мађарском језику	100.000,00
2.	Blue network media doo Titel	Радио Тител	Информативни програм на мађарском језику	100.000,00
3.	Хонестас агенција Имре Шебешћен ПР	Vajdasag ma	Вајдашаг ма: Стручно унапређене и садржински обogaћене економске рубрике	100.000,00
4.	Доо за емитовање радио програма Панда радио	Панда Радио	Информисање грађана Потиског региона на мађарском језику	150.000,00
5.	САНТОС-КОМЕРЦ Доо за радио-телевизијске активности увоз-извоз и услуге маркетинга	Радио Сантос	Недељни мозаик (Heti mozaik)	100.000,00
6.	Медиум Доо	Бечејски дани	Комуницирајмо на два језика	100.000,00
7.	Радио Србобран Доо за информисање Србобран	Vajdasagi magyar radio Szenttamás	VAJDASAGI INFO - Информативна емисија на мађарском језику	100.000,00

8.	Радио Срем Доо Рума	Радио Срем	Život Slovakov v Srieme Живот Словака у Срему	100.000,00
9.	Ирена Кукило ПР Производња аудио-визуелних производа СЛОВМЕДИА	Продукција	50 година таласа сремских Словака	250.000,00
10.	Агенција за радио и телевизијску активност АНТИФРИЗ - Филм Синиша Босанчић ПР	Продукција	Меко "Ф" Дечији играно- образовни програм на словачком језико (једна епизода серијала)	100.000,00
11.	ТВ Банат доо	ТВ Банат	Caleidoscop - Bogăția diversității Banatului de Sud - Богатство различитости јужног Баната	200.000,00
12.	Информативно- пропагандни центар Кула Доо	Q радио	Струне срца	100.000,00
13.	Информативно- пропагандни центар Кула Доо	КУЛСКА КОМУНА	Школовање у вишејезичној средини	100.000,00
14.	Радио Фрушка Гора Доо	Радио Фрушка гора	Култура и идентитет Хрвата у Срему	100.000,00
15.	Буњевачки медиа центар Доо	Продукција	Вести на Буњевачком - Висти	100.000,00
16.	Агенција за телевизијске активности	Продукција	Игре Судбине- Spiele des	

	MEDIA NEWS - Ева Хибш Бодиш ПР		Schicksals-A sors jatekai	100.000,00
17.	Доо за маркетинг и услуге радио Лав	ТВ ЛАВ	Подизање нивоа информисања и проширење програмских садржаја на ромском језику - Одшкринути ромски трезор	100.000,00
18.	Телевизија Фрушка гора Доо	Телевизија Фрушка гора	Лепши кадар о Ромима	100.000,00
19.	Предузеће за услуге рекламе и пропаганде Wagner production Доо Панчево	Продукција	Банатско сонце	100.000,00
УКУПНО				2.200.000,00

НЕВЛАДИНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ НА МАЊИНСКИМ ЈЕЗИЦИМА:

Р.Б.	Издавач медија	Назив медија	Назив пројекта	Одобрена средства
20.	Клуб Торђана	Торђанске новине TORDAI ÚJSÁG	Редовно издавање Tordai Újság (Торђанских новина)	100.000,00
21.	Удружење Нови Кнежевац и околина	Новокнежевачке новости на мађарском језику: Torokkanizsai hirmondo	Новокнежевачки културни мозаик	150.000,00
22.	Новинарска асоцијација Русина НАР	www.nar.org.rs	Русински портал културе	100.000,00

23.	Хрватска независна листа	Хрватске новине	Мјесечник Хрватске новине	100.000,00
24.	Удружење новинара "CRO-INFO"	Интернет страница: www.croinfo.rs	CrOnline (Пројекат на хрватском језику)	150.000,00
25.	Хрватско културно друштво Владимир Назор Станишић	Продукција	Недељна једносатна информативна радио емисија "Глас Хрвата"	100.000,00
26.	Културно-информативно просветно удружење Просперитет	Интернет портал: Радио песма	ИСКОРАК	100.000,00
27.	Асоцијација словачких новинара	Продукција	Ми смо добро, а какви сте ви?	150.000,00
28.	Буњевачка матица	Рич буњевачке матице	Буњевке кроз уметност о књижевност	200.000,00
29.	Удружење грађана Буњевачки медија центар- Сомбор	Буњевачки радио и Радио Фортуна	Информативна радио емисија на буњевачком језику - Сомбор на буњевачком	150.000,00
30.	Удружење "Матице Албанаца"	Часопис Матице Албанаца- REVISTA AMEZA E SHQIPTAREVE "MAS"	"Зато што живимо заједно" / "Sepse ne jetojme se bashku"	100.000,00
31.	Друштво за борбу против шећерне болести Града Новог Сада	Дијабетес- Нови Сад	Остваривање јавног интереса у области јавног информисања АП Војводине о пандемији дијабетеса - За националне	100.000,00

			мађине у Војводини...	
УКУПНО				1.500.000,00

2018.

Извештај РЕМ:

У односу на претходне извештаје промењено је стање у табели пружалаца медијских услуга, који су приватизовани путем метода продаје капитала и имовине.

Табела у наставку урађена је на основу увида у достављене снимке програма и годишње извештаје ПМУ.

Ред. бр.	пружалац медијске услуге	медијска услуга	језик националних мањина
1.	«Радио Медвеђа» ДОО Медвеђа	радио	албански
2.	«Радио телевизија Цариброд» ДОО Димитровграда	радио и ТВ	бугарски
3.	«Корперникus radio televizija» ДОО, Шид – Радио Шид 104,6	радио	русински, словачки
4.	«Информативни центар» ДОО Бачка Топола – Радио Регије 107,9	радио	русински, мађарски, словачки
5.	«Радио телевизија Инђија» ДОО Радио Инђија 96,0	радио	румунски, мађарски, украјински, ромски, хрватски
6.	«Радиотелевизија Панчево» ДОО Панчево	ТВ	македонски
		радио	мађарски, словачки румунски
7.	«Новосадска ТВ» ДОО Нови Сад	ТВ	мађарски, словачки

8.	«Информативно предузеће БЦ инфо» ДОО Бела Црква – Радио Бела Црква 92,4	радио	чешки, румунски, ромски, мађарски
9.	Предузеће за информисање «Радио телевизија Стара Пазова» ДОО Стара Пазова – Радио Стара Пазова 91,5	радио	словачки
10.	«Радио телевизија Шабац» ДОО Шабац	Радио и ТВ	ромски
11.	«Радио телевизија Крушевац» ДОО Крушевац	радио и ТВ	ромски
12.	Друштво са ограниченом одговорношћу Информативно пропагандни центар „Кула“, Кула - Q радио 89,2	радио	русински, мађарски, украјински
13.	„Радио телевизија Нови Пазар“ Д.О.О. Нови Пазар - РТВ Нови Пазар	Радио и ТВ	бошњачки
14.	Коперникус РТВ Јагодина Д.О.О. Јагодина - KСN РАДИО ЈАГОДИНА и KСN TV JAGODINA	Радио и ТВ	ромски
15.	Радио Петровец Д.О.О. Бачки Петровац - Радио Петровец 91,4	радио	словачки

Извештај МКИ:

У потпуности су реализоване следеће активности: успостављање пројектног суфинансирања, изузимање медија у влаштинству националних савета националних мањина из процеса приватизације, и повезивање приватизације медија са условним лиценцирањем од стране РЕМ-а са обавезом емитовања одређене количине програма на језицима националних мањина.

Средства за суфинансирање пројеката ради остваривања јавног интереса у области јавног информисања у 2018. години биће распоређена на основу спроведених јавних конкурса и на основу појединачних давања, у складу са правилима о додели државне помоћи и заштити конкуренције, без дискриминације.

Укупан износ средстава за суфинансирање пројеката у области јавног информисања ради остваривања јавног интереса у 2018. години износи 275.000.000 динара.

3.8.1.4. Обезбедити довољно и стабилно финансирање којим се гарантује одрживост медија на језицима националних мањина кроз:

-наставак буџетске подршке за медије у власништву националних савета националних мањина;

-изузимање медија у власништву националних савета од приватизације у складу са Законом о јавном информисању и медијима;

-расписивање конкурса за суфинансирање медија на језицима националних мањина уз пуно уважавање предлога и мишљења националних савета о начину расподеле средстава и поштовање прописа о јавним набавкама;

-обезбеђивање ко-финансирања медија на језицима националних мањина из Буџетског фонда за националне мањине.

-обезбеђивање учешћа савета националних мањина у раду савета регулаторног тела за електронске медије засновано на јасним критеријумима за избор.

(Континуирано)

Активност се успешно реализује.

Према извештају Министарства државне управе и локалне самоуправе, на седници Владе одржаној 3. марта 2016. године донета је **Уредба о поступку расподеле средстава из буџетског фонда за националне мањине** („Службени гласник РС“ број 22/16), чиме су испуњени услови за обезбеђивање и операционализацију ових средстава која се воде на посебном буџетском раз делу Министарства државне управе и локалне самоуправе. Уредбом је прописано да се буџетски фонд може финансирати и из донација. Средства из Фонда додељују се јавним конкурсом за програме и пројекте из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писама националних мањина. Расподела средстава из буџетског фонда за националне мањине, која се налазе на буџетском раз делу Министарства државне управе и локалне самоуправе у износу од 1.800.000 динара, није извршена с обзиром на то да се, након доношења Уредбе о расподели средстава из буџетског фонда за националне мањине, *није састајао Савет за националне мањине који је задужен да утврди Предлог програма приоритетних области које се финансирају из буџетског фонда, циљеве који се постижу, висину средстава и период за која се она додељују.*

Седница Савета за националне мањине заказана за 16. децембар 2016. године одложена је, јер већина председника националних савета националних мањина није гласала за

предложени дневни ред. Једна од тачака дневног реда седнице о којој је Савет требао да одлучује била је и усвајање Предлога програма приоритетних области које се финансирају из буџетског фонда за националне мањине, циљева који се постижу, висине средстава и периода за која се она додељују.

На седници Савета за националне мањине која је одржана 23. маја 2017. године једногласно је усвојен **Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине**, којим је предвиђено да је информисање на језицима националних мањина, приоритетна област у којој се програми и пројекти финансирају из Буџетског фонда за националне мањине у 2017. години. Средства из буџетског фонда за националне мањине, у складу са Уредбом, доделиће се путем јавног конкурса који расписује Министарство државне управе и локалне самоуправе. Право учешћа на конкурсима имају установе, удружења, фондације, привредна друштва и друге организације чији су оснивачи национални савети националних мањина и организације цивилног друштва уписане у одговарајући регистар, а чији се циљеви према статутарним одредбама, остварују у области заштите и унапређења права и положаја припадника националних мањина, које имају седиште на територији Републике Србије, као и задужбине, фондације и конференције универзитета односно академија струковних студија.

На основу усвојеног Предлога Савета за националне мањине, министар државне управе и локалне самоуправе донео је Програм за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине, којим је предвиђено да је информисање на језицима националних мањина приоритетна област у којој се програми и пројекти финансирају из Буџетског фонда за националне мањине у 2017. години. У складу са чланом 5. став 4. Уредбе о поступку расподеле средстава из Буџетског фонда за националне мањине („Службени гласник РС“, број 22/16) министар је донео **Упутство о начину утврђивања састава и броја чланова Конкурсне комисије која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине („Службени гласник РС“, број 74/17)**. У складу са поменутиим актима, министар је 6. септембра 2017. године донео Решење о образовању Конкурсне комисије, која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине.

На основу члана 3. Уредбе, министар је 8. септембра 2017. године донео **Одлуку о расписивању конкурса за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине**. Након тога, Конкурсна комисија је одржала две седнице на којима је дефинисала допунске критеријуме, ближа мерила и специфични циљ за избор програма и пројеката на конкурсима за доделу средстава из Буџетског фонда, уз претходне консултације са Националним саветима националних мањина, чиме су створени услови за расписивање Конкурса. Министарство државне управе и локалне самоуправе 20. септембра 2017. године расписало је Конкурс за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине за реализацију програма и пројеката из области информисања на језицима националних

мањина, који је објављен на званичној интернет страници Министарства, Канцеларије за људска и мањинска права, Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом и Порталу е-Управе. Конкурс је отворен од 20. септембра до 20. октобра 2017. године. Овим је након 15 година формално и суштински покренут поступак расподеле средстава из Буџетског фонда за националне мањине.

Министар државне управе и локалне самоуправе донео је 30. новембра 2017. године **Одлуку о расподели средстава из Буџетског фонда за националне мањине** за финансирање програма и пројеката из области информисања на језицима националних мањина у 2017. години. Одлука је донета на основу Листе вредновања и рангирања пријављених програма и пројеката коју је 16. новембра 2017. године утврдила Конкурсна комисија која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине.

Средства ће се доделити за 25 пријављених програма и пројеката у износу од 1. 800.000 динара за реализацију програма и пројеката из области информисања на језицима националних мањина као приоритетне области финансирања по предлогу Савета за националне мањине. На конкурс је поднето укупно 60 пријава, од којих девет није испуњавало задате формалне услове, а на Листу вредновања и рангирања пријављених програма и пројеката није било изјављених приговора. **Овим је након 15 година од када је фонд успостављен започет поступак доделе средстава.**

Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС“, број 113/17) за Буџетски фонд за националне мањине опредељена су средства у укупном износу од 21.800.000,00.

Извештаји министарства културе и информисања

Према извештају у односу на конкретне тачке ове активности:

-, изузимање медија у власништву националних савета од приватизације у складу са Законом о јавном информисању и медијима“:

Закон о јавном информисању и медијима у члану 16. предвидео је да : „Република Србија остварује јавни интерес у области јавног информисања искључиво:

3) омогућавањем националним саветима националних мањина да оснивају установе и привредна друштва ради остваривања права на јавно информисање на језику националне мањине, односно фондације ради остваривања општекорисног циља унапређења јавног информисања на језику националне мањине , у складу са законом;“

Чланом 142. Закона који говори који медији морају бити приватизовани у ставу 1. изузети су од приватизације медији чији су посредни оснивачи национални савети националних мањина.

Процес приватизације медија је завршен и ниједан медиј чији је оснивач национални савет националних мањина није приватизован.

-„расписивање конкурса за суфинансирање медијских садржаја на језицима националних мањина уз пуно уважавање мишљења националних савета о начину расподеле средстава“ ;

Министарство културе и информисања је донело нови подзаконски акт **„Правилник о суфинансирању пројеката за остваривање јавног интереса у области јавног информисања“** (Сл. гласник РС, број 16/16). Полазећи од захтева из Акционог плана у вези са улогом националних савета националних мањина приликом расподеле буџетских средстава за производњу медијских садржаја, Министарство је прецизирало, кроз Правилник, улогу националних савета националних мањина приликом одлучивања чланова стручне комисије о расподели средстава на конкурсима који се расписују за суфинансирање медијских садржаја на језицима националних мањина. Чланом 23. Правилника предвиђено је да: “Стручна службе органа који расписује конкурс ради подизања квалитета информисања припадника националних мањина, прибавља мишљење одговарајућег националног савета националне мањине на пријављене пројекте. Мишљење националних савета националних мањина, пристигло у траженом року, доставља се, уз пројекте, члановима комисије. Чланови комисије су обавезни да, уз пуно уважавање, размотре мишљење националног савета националне мањине.“

Конкурс за суфинансирање пројеката из области јавног информисања на језицима националних мањина у 2016. години расписан је од 1. до 31. марта 2016. године. За њега су опредељена средства у износу од 40.000.000,00 динара. Пријављено је укупно 162 пројекта. Средства су одобрена за 86 пројеката. Од тога, 71 пројекат на 16 језика националних мањина и 15 вишејезичних пројеката. У складу са Законом о јавном информисању и медијима, од националних савета је затражено мишљење на пристигле пројекте. Рок за давање мишљења био је 6 дана, с тим што су сви национални савети електронским путем унапред обавештени да ће им пројекти бити достављени на разматрање. Мишљења већине националних савета пристигла су у траженом року и достављена су уз пројекте члановима стручне комисије. Национални савети албанске и влашке националне мањине нису доставили мишљење.

Следи табеларни приказ података о броју пријављених и подржаних пројеката по језицима националних мањина.

Језик	Пријављени пројекти	Пројекти подржани од нснм	Пројекти подржани од комисије МКИ	Пројекти подржани од нснм и МКИ	Укупан износ додељених средстава
албански	3	-	3	-	1.200.000,000
босански	7	6	5	5	2.400.000,000
бугарски	7	4*	4	5	2.310.000,000
буњевачки	2	2	2	2	800.000,000
влашки	12	-	5	-	2.310.000,000
мађарски	23	10	14	6	6.281.600,000
македонски	3**	1	1	1	450.000,000
немачки	1	1	1	1	400.000,000
ромски	50	17	19	11	10.020.000,000
румунски	6	6	4	4	1.800.000,000
русински	3	2	2	1	830.000,000
словачки	8	6	4	3	1.700.000,000
украјински	2	2	1	1	400.000,000
хрватски	5	3	4	3	1.900.000,000
црногорски	1	1	1	1	400.000,000
чешки	1	1	1	1	508.320,000
Укупно:	134	62	71	45	33.099.920,000

*Национални савет бугарске националне мањине се унапред сагласио са стручном оценом Комисије МКИ

**Два пројекта су накнадно одбачена због неиспуњавања законских услова за учешће на конкурс

Од 62 пројекта која су подржана од стране националних савета, стручна комисија МКИ је подржала 45 пројеката, што чини 73% од укупног броја пројеката предложених од стране националних савета. Дакле, мишљења националних савета су у великој мери уважена, осим за оне пројекте који, по оцени стручне комисије, нису испунили критеријуме конкурса (који нису квалитетно и добро образложени, чије теме нису иновативне и не доприносе унапређењу медијских садржаја у области јавног информисања припадника националних мањина итд).

У оквиру Конкурса за суфинансирање пројеката из области јавног информисања на језицима националних мањина у 2016. години извршен је пренос средства за реализацију 72 пројекта на 16 језика националних мањина. Будући да је један од корисника одустао од реализације вишејезичног пројекта, средства намењена за реализацију тог пројекта су, да не би остала нераспоређена, одобрена за реализацију другог пројекта на бугарском језику.

2017

Конкурс за суфинансирање пројеката из области јавног информисања на језицима националних мањина у 2017. години расписан је од 14. фебруара до 16. марта 2017. године, и за њега су опредељена средства у износу од 40.000.000,00 динара.

Министарство културе и информисања организује радни састанак са представницима националних савета националних мањина у вези са пројектним суфинансирањем и другим питањима која су од значаја за остваривање права националних мањина у области јавног информисања. Наведени састанак ће бити одржан 30. марта 2017. године.

-, обезбеђивање учешћа савета националних мањина у раду савета регулаторног тела за електронске медије засновано на јасним критеријумима за избор“

Законом о електронским медијима и то чланом 9. прописано је између осталог да национални савети националних мањина, заједничким договором имају овлашћење и дужност да предлажу чланове за избор у Савет, који је орган Регулаторног тела за електронске медије.

На Конкурсу за суфинансирање пројеката из области јавног информисања на језицима националних мањина у 2017. години пријављено је укупно 209 пројеката. Средства су одобрена за 87 пројеката. Од тога, суфинансираће се 79 пројеката на 16 језика националних мањина, као и 8 вишејезичних пројеката.

У складу са Законом о јавном информисању и медијима, од 17 националних савета националних мањина затражено је мишљење на пристигле пројекте на језицима националних мањина. Мишљење није тражено од Националног савета грчке националне мањине, с обзиром на то да подносилац пројекта (Младенка Радојчић ПР, Агенција за издаваштво Бернар, Стари Бановци) није испунио услове за учешће на Конкурсу. Сви национални

савети су доставили мишљење, а већина мишљења је садржала и оцену квалитета и значаја сваког појединог пројекта. Чланови комисије су разматрали мишљења националних савета, пре формирања коначног предлога расподеле средстава.

Следи табеларни приказ података о броју пријављених и подржаних пројеката по језицима националних мањина.

Језик	Пројекти подржани од комисије МКИ	Пројекти подржани од нснм	Пројекти подржани од нснм и МКИ	Укупан износ додељених средстава
албански	7	9	5	3.750.000
босански	6	12	6	3.050.000
бугарски	3	5	3	2.000.000
буњевачки	2	3	2	800.000
влашки	7	8	5	2.800.000
мађарски	13	6	6	6.100.000
македонски	2	3	2	800.000
немачки	1	-	-	400.000
ромски	21	17	7	9.950.000
румунски	4	3	3	1.700.000
русински	2	3	2	850.000
словачки	4	9	4	1.800.000
словеначки	1	2	1	400.000
украјински	1	1	-	400.000
хрватски	4	4	4	1.600.000
чешки	1	1	1	400.000
Укупно:	79	86	51	36.800.000

Национални савет румунске националне мањине је у достављеном мишљењу указао на потребу анализе реализованог медијског садржаја и предложио да се у процес евалуације укључе национални савети и професионални новинари који извештавају на језику националне мањине. У вези са тим, Министарство културе и информисања намерава да у наредном периоду унапреди сарадњу са националним саветима и да од њих тражи мишљење о значају реализованих пројеката за информисање припадника националних мањина.

У четвртом кварталу 2017. године објављен је извештаји о реализацији пројеката подржаних на Конкурс за суфинансирање пројеката из области јавног информисања на језицима националних мањина у 2016. години.

Извештаји покрајинског секретаријата за информисање

За финансирање медија на језицима националних мањина, који су у власништву националних савета националних мањина обезбеђена су средства у укупном износу од **264.805.000,00** динара. Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2016. – раздео 06, Покрајински секретаријат за културу и јавно информисање, функционална класификација 830 – Услуге емитавања и штампања, Програм 1024 Систем јавног информисања, Програмска активност 1005 Подршка јавном информисању националних мањина, економска класификација 451 Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама. Решење о додели средстава издавачима новина које објављују информације на језицима националних мањина – националних заједница, покрајински секретар за културу и јавно информисање донео је 20. јануара 2016. године. Реч је о **9** издавача новина, чији су оснивачи национални савети националних мањина, са укупно **22** листа (1 дневни, **5** недељних, **3** месечна и **7** омладинских, односно дечијих), којима су средства додељена на следећи начин:

-Мађар со д.о.о. (1 дневни и 3 омладинска/дечија листа)	89.919.600,00
-Хет нап д.о.о.(1 недељни лист)	26.262.000,00
-Хлас људу (1 недељни и 2 омладинска/дечија листа)	33.930.000,00
-Либертатеа (1 недељни и 2 омладинска/дечија листа)	33.498.000,00
-Хрватска ријеч (1 недељни и 2 омладинска/дечија листа)	32.670.000,00
-Руске слово (1 недељни и 2 омладинска, односно дечија листа)	31.086.000,00
-Буњеваче новине (1 месечни и 1 омладински/дечији лист)	8.248.800,00
-Македонски информатни центар д.о.о. (1 месечни лист)	5.139.000,00

-Ридне слово (1 месечни и 1 омладински/дечији лист) **4.051.560,00**

Укупно **264.805.000,00**

Од опредељених средстава за 2016. годину, издавачима, односно листовима који су у власништву националних савета националних мањина у периоду од 1. јануара до 25. новембра 2016. године, укупно је исплаћено **242.737.880,00 динара**, а до 31. децембра 2016. године биће исплаћена и децембарска субвенција у укупном износу од **22.067.080,00 динара**.

2017.

Насављена је буџетска подршка за медије у власништву националних савета националних мањина:

За финансирање медија на језицима националних мањина, који су у власништву националних савета националних мањина обезбеђена су средства у укупном износу од **264.805.000,00 динара**. Средства су обезбеђена Покрајинском скупштинском одлуком о буџету АП Војводине за 2017. – раздео 06, Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама, функционална класификација 830 – Услуге емитавања и штампања, Програм 1024 Систем јавног информисања, Програмска активност 1005 Подршка јавном информисању националних мањина, економска класификација 451 Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама. Решење о додели средстава издавачима новина које објављују информације на језицима националних мањина – националних заједница, покрајински секретар за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама донео је 24. јануара 2017. године.

Реч је о **9** издавача новина, чији су оснивачи национални савети националних мањина, са укупно **22** листа (1 дневни, **5** недељних, **3** месечна и **7** омладинских, односно дечијих), којима су средства додељена на следећи начин:

-Мађар со д.о.о. (1 дневни и 3 омладинска/дечија листа)	89.919.600,00
-Хет нап д.о.о.(1 недељни лист)	26.262.000,00
-Хлас људу (1 недељни и 2 омладинска/дечија листа)	33.930.000,00
-Либертатеа (1 недељни и 2 омладинска/дечија листа)	33.498.000,00
-Хрватска ријеч (1 недељни и 2 омладинска/дечија листа)	32.670.000,00
-Руске слово (1 недељни и 2 омладинска, односно дечија листа)	31.086.000,00
-Буњеваче новине (1 месечни и 1 омладински/дечији лист)	8.248.800,00
-Македонски информатни центар д.о.о. (1 месечни лист)	5.139.000,00

-Ридне слово (1 месечни и 1 омладински/дечији лист)	4.051.560,00
Укупно	264.805.000,00

Од опредељених средстава за 2017. годину, издавачима, односно листовима који су у власништву националних савета националних мањина у периоду од 1. јануара до 25. децембра 2017. године, исплаћене су месечне субвенције за период јануар - децембар, у укупном износу од 264.805.000,00 динара.

2018.

Министарство културе и информисања

У циљу осигурања финансијске одрживости медија на језицима националних мањина Министарство редовно расписује Конкурс за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја намењених националним мањинама. У 2018. години за те намене издвојено је 40.000.000,00 динара. Конкурс је трајао од 5. фебруара до 8. марта 2018. године, а пристигло је више од 260 пријава.

Министарство државне управе и локалне самоуправе

Поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2017. години је успешно спроведен и средства у износу од 1.800.000 динара додељена су за 25 пријављених програма и пројеката из области информисања на језицима националних мањина.

На седници Савета за националне мањине, која је одржана 14. фебруара 2018. године, једногласно је усвојен Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине, којим је предвиђено да је информисање на језицима националних мањина, приоритетна област у којој се програми и пројекти финансирају из Буџетског фонда за националне мањине у 2018. години. На основу Предлога Савета, министар државе управе и локалне самоуправе донео је Програм за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине за 2018. годину. У складу са чланом 5. Уредбе о поступку расподеле средстава из Буџетског фонда за националне мањине („Службени гласник РС“, број 22/16) и чланом 2. Упутства о начину утврђивања састава и броја чланова Конкурсне комисије која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине („Службени гласник РС“, број 74/17) министар је 16. марта 2018. године донео Решење о образовању Конкурсне комисије, која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2018. години. Следи одржавање седнице Конкурсне комисије на којој ће се, у складу са Уредбом, уз претходне консултације са националним

саветима, дефинисати допунски критеријуми, ближа мерила и специфични циљ за избор програма и пројеката на конкурс за доделу средстава из Буџетског фонда у 2018. години.

3.8.1.5. Подизање свести јавности о правима националних мањина и уважавање културних и језичких различитости кроз подршку производњи медијских садржаја ради остваривања једнаких права. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Реализација активности се у домену надлежности Министарства културе и информисања континуирано спроводи кроз примену Закона о јавном информисању и медијима, као и одредаба о суфинансирању пројеката из области јавног информисања. Јавни позив за учешће на конкурс за суфинансирање пројеката, организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања је објављен у првом кварталу након чега је заседала независна комисија експерата који су донели одлуке о пројектима који ће бити суфинансирани.

У оквиру *Конкурса за суфинансирање пројеката из области јавног информисања на језицима националних мањина у 2016. години* подржано је 15 вишејезичних пројеката, односно пројеката који се реализују на српском и једном или више језика националних мањина у укупном износу од 6.900.080,000 динара. Наведени пројекти доприносе подизању свести јавности о правима националних мањина, уважавању културних и језичких различитости, као и развоју дијалога, бољег упознавања и разумевања између припадника националних мањина и већинског становништва. У оквиру *конкурса* један корисник је одустао од реализације вишејезичног пројекта. Извршен је пренос средстава у укупном износу од 6.500.080,000 динара за реализацију 14 вишејезичних пројеката.

У оквиру *Конкурсу за суфинансирање пројеката производње медијских садржаја из области јавног информисања у 2016. години* извршен је пренос средстава за 5 пројеката који доприносе подизању свести јавности о правима националних мањина у укупном износу од 4.409.600,00 динара.

У оквиру *Конкурса за суфинансирање пројеката организовања и учешћа на стручним, научним и пригодним скуповима, као и унапређивања професионалних и етичких стандарда у области јавног информисања у 2016. години* извршен је пренос 1.800.000, 00 динара за реализацију једног пројекта посвећеног мањинским медијима.

У јавном позиву *Конкурса за суфинансирање пројеката из области јавног информисања на језицима националних мањина у 2017. години* један од програмских приоритета је развој дијалога, бољег упознавања и разумевања између различитих заједница.

3.8.1.6. Усвојити нови Закон о уџбеницима, а у складу са консулацијама са националним саветима националних мањина којим се омогућава превазилажење

досадашњих препрека у обезбеђењу доступности уџбеника на језицима националних мањина кроз:

-прецизирање дефиниције уџбеника на језику националне мањине у циљу шире доступности уџбеника;

-поједностављивање процедуре увоза и одобравања уџбеника који се користе у настави на језицима националних мањина.

-дефинисање каталога уџбеника за образовање на језицима националних мањина;

-увођење обавезе штампања уџбеника на језику националне мањине од стране Завода за уџбенике и наставна средства о трошку буџета у случају недостатка заинтересованих приватних издавача.

-Финансирање развоја и штампања уџбеника за предмет матерњи језик са елементима културе од стране Завода за уџбенике и наставна средства о трошку буџета у случају недостатка заинтересованих приватних издавача. (II и III квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. У складу са Законом о уџбеницима који је усвојен у Скупштини Републике Србије 29. јула 2015. године, у чл. 3, *Уџбеник на језику и писму националне мањине*, ове уџбенике ближе дефинише:

Уџбеником на језику и писму националне мањине сматра се:

- 1) уџбеник на језику и писму националне мањине који је издат на територији Републике Србије;
- 2) уџбеник на језику и писму националне мањине који је превод уџбеника одобреног на српском језику;
- 3) додатак уз уџбеник који се користи за реализацију прилагођеног дела наставног програма за предмете од значаја за националну мањину;
- 4) уџбеник на језику и писму националне мањине издат у страној држави, који је одобрен у складу са овим законом. Одредбе овог закона које се односе на уџбеник, сходно се примењују и на додатак уз уџбеник за предмете од значаја за националну мањину.

Уџбеници на језицима националних мањина су објављени у Каталогу уџбеника за основну школу одобрених за школску 2016/17, 2017/18, 2018/19 годину, на сајту Министарства просвете, науке и технолошког развоја, <http://opendata.mpn.gov.rs/rezultatikompletiprint.html>.

У новом Закону о уџбеницима у члану 2, став 2 се каже следеће: *Јавни издавач обавезан је да припрема рукописе уџбеника за све предмете у основној школи и дидактичка средства за припремни предшколски програм, на српском и на језику националне мањине, као и уџбенике који се штампају са прилагођеним садржајем и/или форматом за ученике са инвалидитетом и сметњама у развоју, осим за ученике у инклузивном образовању.*

МПНТР је формирао Радну групу за израду Нацрта закона о изменама и допунама закона о уџбеницима. У оквиру Јавне расправе о Нацрту закона о уџбеницима одржана трибина у Београду. Један од предлога који доноси нови Закон о уџбеницима је измењен начин за подношење рукописа и одобравање уџбеника, тако да рокови за овај посао буду краћи, а процедура једноставнија. Биће укинуте и листе прегледача уџбеника, које је до сада потписивао министар, а нови пропис дефинише критеријуме ко може бити прегледач, са намером да та листа буде дужа, без сукоба интереса и како би процес био транспарентнији. Једна од новина биће и Центар за нискотиражне уџбенике, који би требало да реши проблем материјала на језицима националних мањина, али и уџбеника прилагођених слабовидој деци, као и литературу за средње стручне школе коју издавачи, због малог броја примерака, не желе да штампају. Додатна средства за овај фонд биће обезбеђена из буџета. Издавачи који не буду објављивали нискотиражне уџбенике, а обавезали су се на то, или они који не буду уплаћивали новац у фонд, биће кажњени

2018.

Нови Закон о уџбеницима ушао је процедуру усвајања од стране Народне скупштине Републике Србије 19. марта 2018. године. У Предлогу новог Закона остаје дефиниција уџбеника на језику и писму националне мањине (члан 5), као и забрана дискриминаторног садржаја у уџбеницима (члан 13). Новина коју предлаже нови закон је оснивање Центра за нискотиражне уџбенике (Члан 15) који прописује да „Јавни издавач, за издавање нискотиражних уџбеника из члана 11. овог закона образује Центар за нискотиражне уџбенике као посебну организациону јединицу. Јавни издавач издаје нискотиражни уџбеник, ако сам издавач не издаје тај нискотиражни уџбеник“. Уколико буде усвојен, нови закон ће овом одредбом у многоме допринети обезбеђивању уџбеника на језику и писму националне мањине. Такође, члан 38, **Обавезе издавача уџбеника**, прописује се да је издавач у обавези да „б) уплати средства у висини од 2% од нето прихода оствареног од продаје уџбеника у претходној календарској години најкасније до 31. марта текуће године, уколико не издаје нискотиражне уџбенике».

3.8.1.7. Пуна имплементација новог закона о уџбеницима којом се трајно обезбеђује потребан број уџбеника на језицима националних мањина за сваку школску годину. (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. 24. марта 2016. године *Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Завод за уџбенике и 7 националних савета националних мањина (бошњачке, словачке, хрватске, бугарске, мађарске, румунске и русинске) су потписали Тројне споразуме у циљу обезбеђивања приоритетних недостајућих уџбеника за основну школу до 01. септембра 2016. године. Слични Тројни споразуми ће се континуирано потписивати сваке године.*

09. августа 2016. године *Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Завод за уџбенике и Национални савет албанске националне мањине су такође потписали Тројни споразум* у циљу обезбеђивања приоритених недостајућих уџбеника за основну школу, чиме су обухваћени сви ученици припадници националних мањина који образовање остварују на свом матерњем језику.

Почевши од октобра 2016. године, Министарство је у сарадњи са националним саветима националних мањина који имају комплетно образовање на матерњем језику и Заводом за уџбенике започело процес потписивања анекса Меморандума у области обезбеђивања недостајућих уџбеника (Тројних споразума) који дефинишу додатне уџбенике за основну школу. У првој недељи децембра 2016. године, анекси су послати преко Координације националних савета националних мањина националним саветима на усаглашавање.

С обзиром је Меморандумом (у чл. 6) дефинисано да за сваку наредну школску годину национални савети националних мањина достављају листу приоритетних уџбеника за следећу школску годину, Министарство просвете, науке и технолошког развоја је са 7 националних савета националних мањина (бугарске, бошњачке, хрватске, словачке, румунске, русинске и мађарске националне мањине) и Заводом за уџбенике 23. децембра 2016. године потписало анексе меморандума за припрему и штампу недостајућих уџбеника за следећу 2017/18. школску годину. Са Националним саветом албанске националне мањине такође ће бити потписан анекс са истим условима, кад отпочне реализација Меморандума. Према анексима Меморандума, предвиђено је обезбеђивање додатних 84 наслова, и то: 25 на босанском језику и писму, бугарском 12, хрватском 18, мађарском 3, румунском 5, русинском 5 и словачком 16.

2017

У II кварталу 2017. године настављена је реализација **Меморандума о сарадњи у области издавања уџбеника на језицима националних мањина**, према роковима који су договорени. У складу са роковима дефинисаним **Меморандумима, до краја јуна 2017. године реализовано је:**

- **за албанску националну мањину**

Није започета реализација уџбеника на албанском језику. До застоја је дошло због неправовременог достављања имена преводиоца и лектора за албански језик од стране Националног савета албанске националне мањине. МПНТР ради на превазилажењу овог проблема кроз успостављање билатералне сарадње на земљом матицом, уз консултације са Националним саветом албанске националне мањине.

- **за бошњачку националну мањину**

У Министарству просвете одбијено је 12 уџбеника, јер су добила негативно стручно мишљење Завода за унапређивање образовања и вапитања и они се налазе на доради за

поновно слање на одобрење, 1 уџбеник је одштампан, а за 1 уџбеник није достављен рукопис.

- за бугарску националну мањину

Одштампано је 10 уџбеника, а 1 се налази на одобрењу у Министарству просвете.

- за мађарску националну мањину

Одштампана су 2 уџбеника, 2 се налазе на одобрењу у Министарству просвете, 1 рукопис је у припреми за слање на одобрење и 2 уџбеника нису достављени рукописи.

- за румунску националну мањину

Одштампано је свих 6 уџбеника.

- за русинску националну мањину

Уџбеник је одштампан.

- за словачку националну мањину

Одштампана су 2 уџбеника.

- за хрватску националну мањину

Одштампано је 12 уџбеника, 4 се налазе на одобрењу у Министарству просвете.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗАЦИЈЕ УЏБЕНИКА ИЗ МЕМОРАНДУМА

Национална мањина	Број уџб. по Меморандуму	Одштампано	На одобрењу у Минист.	У припреми за одобрење	Није достављено
Албанска	43	0	0	0	43
Бошњачка	14	1	0	12 (за поновно одобрење)	1
Бугарска	11	10	1	0	0
Мађарска	7	2	2	1	2
Румунска	6	6	0	0	0
Русинска	1	1	0	0	0
Словачка	2	2	0	0	0
Хрватска	16	12	4	0	0
УКУПНО	100	34	7	13	46

За уџбенике за које се реализација планира за школску 2017/2018. годину, потписани су **анекси Меморандума** о сарадњи у области издавања уџбеника (23. децембра 2016) између МПНТР, Завода за уџбенике и националних савета националних мањина (бошњачке, бугарске, мађарске, румунске, русинске, словачке и хрватске).

У складу са роковима дефинисаним **анексима Меморандума** до краја јуна 2017. године реализовано је:

- Сви национални савети су доставили имена преводаца и лектора и са њима су склопљени уговори са дефинисаним роковима, у складу са анексима Меморандума. Рад на већини наслова је започет и рукописи уџбеника пристижу за припрему за

слање на одобрење у МПНТР, у свему према роковима дефинисаним у анексима Меморандума и уговорима са ауторима.

- По националним мањинама стање реализације у другом кварталу 2017. године је следеће:

- за **бошњачку националну мањину**

На одобрењу у ЗУОВ је 11 уџбеника, у припреми за одобрење у налази се 10 уџбеника, а за 8 компакт дискова није достављен рукопис (чекају одобрење уџбеника чији су додатак).

- за **бугарску националну мањину**

На одобрењу у у ЗУОВ су 2 уџбеника, а у припреми за одобрење у налази се 10 уџбеника.

- за **мађарску националну мањину**

За 3 уџбеника рукопис није достављен.

- за **румунску националну мањину**

За 5 уџбеника рукопис није достављен.

- за **русинску националну мањину**

На одобрењу у у ЗУОВ је 1 уџбеник, у припреми за одобрење налази се 1 уџбеник, а за 3 уџбеника или компакт диска није достављен рукопис.

- за **словачку националну мањину**

На одобрењу у ЗУОВ су 4 уџбеника, у припреми за одобрење налази се 1 уџбеник, а за 12 уџбеника или компакт диска није достављен рукопис.

- за **хрватску националну мањину**

На одобрењу у ЗУОВ је 5 уџбеника, у припреми за одобрење налазе се 3 уџбеника, а за 10 уџбеника није достављен рукопис.

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗАЦИЈЕ УЏБЕНИКА ИЗ АНЕКСА МЕМОРАНДУМА

Национална мањина	Број уџб. и CD-а по анексу	На одобрењу у Минист.	У припреми за одобрење	Није достављен рукопис
Бошњачка	29 (од тога 8 CD-ова)	11	10	8
Бугарска	12	2	10	0
Мађарска	3	0	0	3
Румунска	5	0	0	5
Русинска	5 (од тога 1 CD)	1	1	3
Словачка	17 (од тога 10 CD-ова)	4	1	12
Хрватска	18	5	3	10
УКУПНО	89	23	25	41

Осим за националне мањине које имају комплетну наставу на матерњем језику, Завод за уџбенике објављује и уџбенике за припаднике националних мањина који наставу похађају на српском језику а који имају наставу из предмета **Матерњи језик са елементима националне културе**.

- За **Македонски језик са елементима националне културе** до сада су одштампани уџбеници за први (2014) и други (2015) разред, финансирани средствима Завода за уџбенике. Уџбеник за трећи разред тренутно се налази на одобрењу у Министарству просвете.
- За **Влашки говор са елементима националне културе** до сада је одштампан уџбеник за први разред (2014), финансиран средствима Националног савета Влаха. За други разред рукопис је у припреми за слање на одобрење у Министарство просвете.
- За **Буњевачки говор са елементима националне културе** до сада су одштампани читанка за први и други разред (2014) и граматика од првог до четвртог разреда (2014). Урађен је и на сајту Завода за уџбенике наставницима бесплатно доступан приручник за наставнике за наставу овог предмета у првом и другом разреду. Читанка за трећи и четврти разред је у припреми за слање на одобрење у Министарство просвете.
- За **Ромски језик са елементима националне културе** у току је израда четири уџбеника за прва четири разреда, од којих су два у припреми за слање на одобрење у Министарство просвете, а средства су обезбеђена на тендеру Центра за едукацију Рома и етничких заједница.
- За **Чешки језик са елементима националне културе** до сада је одштампан уџбеник за први разред (2012), финансиран средствима националног савета Чеха, а у току је припрема за слање на одобрење уџбеника за други разред.

У извештајном периоду Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице је, на основу поднетих захтева, донео решења о одобравању три уџбеника писана на мањинским језицима (Радна свеска уз читанку на мађарском језику за шести разред основне школе, уџбеник за *Ликовну културу* на хрватском језику за први и други разред основне школе). За 14 уџбеника, писаних на мањинским језицима, за основну школу је у току процедура давања одобрења за употребу (реч је о седам уџбеника на хрватском језику, три уџбеника на мађарском језику, два уџбеника на словачком језику и по један уџбеник на македонском и русинском језику).

III квартал 2017

У Каталог уџбеника за 2016/17, 2017/18. и 2018/19. годину доступно је укупно 1521 уџбеник на језицима националних мањина за предшколско, основношколско и средњешколско образовање.

Доступни уџбеници на језицима националних мањина за основну школу према Каталогу уџбеника за 2016/17, 2017/18. и 2018/19.(<http://www.mpn.gov.rs/wp-content/uploads/2016/05/katalogudzbenika.pdf>).

Језик	Уџбеници за предшколско васпитање и образовање	Уџбеници за основно васпитање и образовање	Уџбеници за Изборни предмет Матерњи језик/говор са ел. националне културе
Албански језик	3	79	
Босански језик	12	85	
Бугарски језик		56	
Мађарски језик	12	242	
Румунски језик		169	
Русински језик		194	
Словачки језик		208	
Хрватски језик		116	
Македонски језик			1
Буњевачки говор			8
Влашки говор			1
Украјински језик			28
Чешки језик			21
УКУПНО	27	1149	59

**Доступни уџбеници на језицима националних мањина за средњу школу према
Каталогу уџбеника**

Језик	Уџбеници за срењошколско васпитање и образовање
Албански језик	0
Босански језик	18
Бугарски језик	39
Мађарски језик	58
Румунски језик	34
Русински језик	43
Словачки језик	64
Хрватски језик	30
УКУПНО	286

Настављена је реализација Меморандума и Анекса о сарадњи у области издавања недостајућих уџбеника на језику и писму националне мањине који су потписали Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Завод за уџбенике и 8 националних савета: бошњачке, словачке, хрватске, бугарске, мађарске, румунске, русинске и албанске националне мањине.

Са циљем ефикасније реализације Меморандума о сарадњи у области издавања недостајућих уџбеника на босанском језику и писму, Министарство просвете, науке и технолошког развоја је са Националним саветом бошњачке националне мањине и Заводом за уџбенике потписало додатни Анекс 2 постојећем Меморандуму и Анексу 1 којим се олакшава процедура одобравања додатака уџбеницима са темама које су од значаја за

националну мањину. Меморандумом је планирано 8 обједињених додатака, који до сада нису могли бити штампани, јер нису добили потребно одобрење МПНТР због неиспуњених стандарда квалитета уџбеника. Потписивањем Анекса 2 овог Меморандума, добили смо 24 самостална додатка уџбеницима на босанском језику за основну школу, од којих су у процедуру штампања одмах ушла 4 додатка - 3 за музичку културу (за 1 и 2 разред и 4 разред) и један додаток за Природу и друштво за 3 разред основне школе. Остали додаци су достављени МПНТР на поновно одобравање по убрзаној процедури, као појединачни додаци, што ће убрзати процес штампања.

Национална мањина	Број уџ. по Меморандуму (са Анексом1 + Анекс 2-Босански језик)	Одштампано	Одобрено, у штампани	На одобрењу	У припреми за одобрење	Није достављено
Албанска	43	0	0	0	0	43
Бошњачка	57 (од тога 8 CD-ова)	1	7	37	3 (за поновно одобрење, од тога 1 негативно мишљење Нац. савета)	9 (од тога 8 CD-ови)
Бугарска	23	10	0	13	0	0
Мађарска	10	3	1	0	2	4
Румунска	11	6	0	1	0	4 (чекају програме)
Русинска	6 (од тога 1 CD)	1	0	4	1	0
Словачка	19 (од тога 10 CD-ова)	3 (од тога 1 CD)	0	3	1	12 (од тога 9 CD-ова)
Хрватска	34	21	2	3	3	5 (од тога 4 чекају програме)
УКУПНО	203	45	10	61	10	77

На основу члана 39. став 1, став 2. и став 6, а у вези са чланом 20. став 14. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ број 68/2015) Педагошки завод Војводине је, у периоду јул-септембар 2017. године, дао следећа стручна мишљења:

1. Стручно мишљење о рукопису превода уџбеника Ликовна култура за шести разред основне школе на хрватском језику, аутора Косте Богдановића и др Рајке Бошковић, достављено Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, дана 17.07.2017. године;

2. Стручно мишљење о рукопису превода уџбеника Ликовна култура за седми разред основне школе на хрватском језику, аутора Косте Богдановића и Рајке Бошковић, достављено Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, дана 17.07.2017. године;
3. Стручно мишљење о рукопису превода уџбеника Ликовна култура за пети разред основне школе на хрватском језику, аутора Косте Богдановића и Рајке Бошковић, достављено Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, дана 31.08.2017. године;
4. Стручно мишљење о рукопису превода уџбеника Ликовна култура за пети разред основне школе на хрватском језику, аутора Косте Богдановића и Рајке Бошковић, достављено Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, дана 31.08.2017. године;

На основу члана 29. став 1. тачка 1. и став 3. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ број 68/2015), Педагошки завод Војводине је, у периоду јул-септембар, дао следеће стручне оцене:

1. Стручна оцена рукописа - ДОДАТКА ИЗ НАЦИОНАЛНЕ ИСТОРИЈЕ СЛОВАКА уз уџбеник ИСТОРИЈА за шести разред основне школе, аутора др Г. Г. Червени, достављена Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице дана 30.08.2017. године;
- 1) Стручна оцена рукописа уџбеника ЧЕШКИ ЈЕЗИК СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ, за други разред основне школе, на чешком језику, ауторки Валентине Симиције Хоц и Терезе Стаменковић, достављена Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице дана 26.07.2017. године;
- 2) Стручна оцена за друго наставно средство – аудио-запис, односно, ЦД уз уџбеник МУЗИЧКА КУЛТУРА за трећи разред основне школе на словачком језику, чији су аутори др Јурај Суђи и Марјена Станковић-Кривак, достављена Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, дана 07.07.2017. године;
- 3) Стручна оцена рукописа уџбеника НЕГОВАЊЕ МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ, за четврти разред основне школе, на мађарском језику, ауторки Ержебет Роквић и Аранке Хорват достављена дана 07.07.2017. године;
- 4) Стучна оцена рукописа уџбеника Глазбена шкрињица, глазбена култура за осми разред основне школе, на хрватском језику, аутора Мире Темуновић, Војислава Темуновића, Тамаре Штрицки Сег и Маргарете Уршал, достављена дана 19.09.2017. године и
- 5) Стручна оцена о квалитету рукописа СВИЈЕТ ОКО НАС 1 и 2 – Национални додатак за Свијет око нас за 1. и 2. разред основне школе на хрватском језику, ауторки Верице Фаркаш и Маргарете Уршал, достављена дана 19.09.2017. године.

На основу члана 22. став 4. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ број 68/2015), Педагошки завод Војводине, вратио је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице на дораду следеће:

- 1) Предлог за дораду рукописа уџбеника ЧИТАНКА за први разред основне школе, на словачком језику, ауторке Милушке Анушиакове Мајерове, достављен дана 30.08.2017. године.

Педагошки завод Војводине је на основу својих овлашћења из члана 166. став 3. а у вези са чланом 22. став 2. тачка 1. подтачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/2015-аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016-одлука УС) и члана 8. став 2. тачка 20. Статута Педагошког завода Војводине, доставио Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице:

- 1) Предлог са стручним мишљењем о предложеном тексту Правилника о општим стандарда постигнућа за крај основног образовања за страни језик, односно, Општинских стандарда постигнућа за крај основног образовања за страни језик.

У овом извештајном периоду Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице је, на основу поднетих захтева, донео решења о одобравању укупно 10 уџбеника писаних на мањинским језицима (пет уџбеника на хрватском језику, два на словачком језику и по један уџбеник на мађарском, чешком и македонском језику). За 12 уџбеника, писаних на мањинским језицима, за основну школу је у току процедура давања одобрења за употребу (реч је о четири уџбеника на русинском језику, по два уџбеника на хрватском и ромском језику и буњевачком говору и по један уџбеник на румунском и словачком језику). Такође је поднет захтев за одобравањем увоза три уџбеника из матичне земље (Републике Словачке) за средњу стручну школу, подручје рада угоститељство.

IV квартал

У извештајном периоду, у последњем кварталу 2017. године, на основу захтева издавача, ЈП „Завод за уџбенике” из Београда, позитивне стручне оцене Завода за унапређивање образовања и васпитања, одобрено је 12 уџбеника за наставу на бугарском језику. Сви одобрени уџбеници су преводи уџбеника који су раније одобрени на српском језику. Издавач је прибавио сагласност Националног савета бугарске националне мањине. У истом периоду, на захтев ЈП „Завод за уџбенике” из Београда, на основу позитивне стручне оцене Завода за унапређивање образовања и васпитања, одобрено је 17 уџбеника за наставу на босанском језику, а за три рукописа одбијен је захтев за одобравање. Међу одобреним уџбеницима, 2 уџбеника су преведени уџбеници који су раније одобрени на српском језику, а 15 уџбеника је припремљено и први пут одобрено на босанском језику. Издавач је прибавио сагласност Националног савета бошњачке националне мањине. То су уџбеници

за босански језик као матерњи и додаци на босанском језику за предмете Свет око нас, Музичка култура и Ликовна култура у првом и другом циклусу основног образовања.

У складу са роковима дефинисаним **Меморандумима и њиховим анексима**, до краја децембра 2017. године реализовано је:

○ за албанску националну мањину

Није започета реализација уџбеника на албанском језику. У Министарству просвете средином септембра одржан је састанак са представницима Националног савета албанске националне мањине на коме је договорено да се започне реализација Меморандума о сарадњи у области издавања уџбеника на албанском језику. До краја децембра 2017. године реализација није почела, јер Национални савет није доставио имена преводилаца на албански језик за уџбенике наведене у Меморандуму.

○ за бошњачку националну мањину

У Министарству просвете 23. 8. 2017. год. потписан је анекс 2 Меморандума о сарадњи у области издавања уџбеника на босанском језику којим је предвиђено да се обједињени додаци уџбеницима, од значаја за бошњачку националну мањину, раздвајају и штампају појединачно, чиме је број уџбеника које Завод за уџбенике припрема на босанском језику, према Меморандуму и анексима, порастао на 57. Од тога, 10 уџбеника је одштампано, 13 је добило одобрење Министарства и налази се у штампи, 20 је на одобрењу, а 5 је у припреми за одобравање (од тога један који је добио негативно мишљење Националног савета и четири која су добила негативно мишљење ЗУОВ-а и налазе се на доради за поновно слање за одобрење). Није достављено 9 наслова (од тога су 8 CD-ови).

○ за бугарску националну мањину

Одштампано је 14 уџбеника, 8 уџбеника је добило одобрење Министарства и налазе се у процедури штампе, а 1 се налази на одобрењу у Министарству просвете. Нема непредатих.

○ за мађарску националну мањину

Одштампана су 4 уџбеника, 2 рукописа су на одобрењу у Министарству, 1 је у припреми за слање на одобрење и 3 рукописа нису достављена, јер чекају нове програме за предмет *Матерњи језик/говор са елементима националне културе*.

○ за румунску националну мањину

Одштампано је 6 уџбеника, 1 се налази на одобрењу у Министарству, а 4 рукописа нису достављена, јер чекају нове програме за предмет *Матерњи језик/говор са елементима националне културе*.

○ за русинску националну мањину

Одштампан је 1 уџбеник, 1 уџбеник је добио одобрење Министарства и налази се у процедури штампе, 3 се налазе на одобрењу, а 1 је у припреми за одобравање. Нема непредатих.

○ за словачку националну мањину

Одштампана су 3 уџбеника (од тога један CD), 2 су добила одобрење Министарства и налазе се у штампи, 3 су на одобрењу (од тога 2 CD-а), 3 су у припреми за одобрење (од тога 2 CD-а) и 8 рукописа није предато (од тога 5 CD-ова).

○ за хрватску националну мањину

Одштампана су 23 уџбеника, 1 је одобрен и налази се у штампи, 2 се налазе на одобрењу у Министарству просвете, 3 су у припреми за одобравање (од тога 1 који је добио негативно мишљење ЗУОВ-а и налази се на доради за поновно слање за одобрење) и 5 рукописа није предато (од тога 4 чекају нове програме за предмет *Матерњи језик/говор са елементима националне културе*).

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗАЦИЈЕ УЏБЕНИКА ИЗ МЕМОРАНДУМА И АНЕКСА МЕМОРАНДУМА, децембар 2017

Национална мањина	Број уџб. по Меморандуму (са Анексом 1 + Анекс 2-Босански језик)	Одштампано	Одобрено, у штампи	На одобрењу	У припреми за одобрење	Није достављено
Албанска	43	0	0	0	0	43
Бошњачка	57 (од тога 8 CD-ови)	10	13	20	5 (4 за поновно одобрење, 1 негативно мишљење Нац. савета)	9 (од тога 8 CD-ови)
Бугарска	23	14	8	1	0	0
Мађарска	10	4	0	2	1	3 (чекају програме)
Румунска	11	6	1	0	0	4 (чекају програме)
Русинска	6 (од тога 1 CD)	1	1	3	1	0
Словачка	19 (од тога 10 CD-ови)	3 (од тога 1 CD)	2	3 (од тога 2 CD-а)	3 (од тога 2 CD-а)	8 (од тога 5 CD-ови)
Хрватска	34	23	1	2	3 (од тога 1 за поновно одобрење)	5 (од тога 4 чекају програме)
УКУПНО	203	61	26	31	13	72

Осим за националне мањине које имају комплетну наставу на матерњем језику, Завод за уџбенике објављује и уџбенике за припаднике националних мањина који наставу похађају на српском језику, а који имају наставу из предмета **Матерњи језик/говор са елементима националне културе**.

- За **Македонски језик са елементима националне културе** до сада су одштампани уџбеници за први (2014), други (2015) и трећи (2017) разред, финансирани средствима Завода за уџбенике. Уџбеник за четврти разред је у припреми за слање на одобрење у Министарство просвете.
- За **Влашки говор са елементима националне културе** до сада је одштампан уџбеник за први разред (2014), финансиран средствима Националног савета Влаха. За други разред рукопис је у припреми за слање на одобрење у Министарство просвете.
- За **Буњевачки говор са елементима националне културе** до сада су одштампани читанка за први и други разред (2014) и граматика од првог до четвртог разреда (2014), финансирани средствима Завода за уџбенике. Урађен је и на сајту Завода за уџбенике наставницима бесплатно доступан приручник за наставнике за наставу овог предмета у првом и другом разреду. Читанка за трећи и четврти разред је послата на одобрење у Министарство просвете.
- За **Ромски језик са елементима националне културе** у току је израда уџбеника за прва четири разреда, од којих су два послата на одобрење у Министарство просвете (добијено је позитивно мишљење ЗУОВ-а, чека се одобрење Министарства да би ушли у процедуру штампе), а уџбеници за трећи и четврти разред су у припреми за слање на одобрење и биће послати до краја године. Средства су обезбеђена на тендеру Центра за едукацију Рома и етничких заједница.
- За **Чешки језик са елементима националне културе** до сада су одштампани уџбеници за први (2012) и за други разред (2017), финансирани средствима националног савета Чеха (први разред), односно Завода и националног савета Чеха (други разред).

Покрајински секретаријат је доставио Министарству решења о одобравању 2 уџбеника на русинском језику, 3 уџбеника на хрватском језику и 1 уџбеника на словачком језику.

У овом извештајном периоду Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице је донео шест решења о одобравању уџбеника и једно решење о одбијању, 13 рукописа је у процедури одобравања, а чека се допуна захтева за одобрење три уџбеника за средње стручне школе на словачком језику за уџбенике из земље матице.

датум издавања решења	уџбеник	језик	разред	аутори уџбеника
--------------------------	---------	-------	--------	-----------------

12.10.2017.	Уџбеник Свет око нас – национални додатак за Свијет око нас	Хрватски језик	1.2.р. ОШ	Верица Фаркаш, Маргарета Уршал
31.10.2017.	Аудио запис ЦД уз уџбеник Музичка култура	Русински језик	1.р.ОШ	Лидија Пашо, Мирко Прегун
31.10.2017.	Читанка	Словачки језик	1.р. ОШ	Милушка Анушиакова Мајерова
14.11.2017.	Словарица уз Буквар	Русински језик	1.р. ОШ	Ксенија Богданец, Наталија Зазулак, Меланија Рамач
30.11.2017.	Географија	Румунски језик	6.р. ОШ	Љиљана Гавриловић, Милена Перишић
12.12.2017.	Перспективе (обједињени додаци / национални додатак)	Хрватски језик	5-8.р.ОШ	Љубица Вуковић Дулић
23.10.2017. О Д Б И Ј Е Н О	Глазбена шкрињца (Музичка култура)	Хрватски језик	8. р. ОШ	Мира Темуновић, Војислав Темуновић, Тамара Штрицки Сег, Маргарета Уршал

У процедури:

1.	Буњевачка читанка за трећи и четврти разред ОШ писан буњевачком говору	Мирјана Саванов, Невенка Башић Палковић
2.	Ромски језик са елементима националне културе за први разред ОШ на ромском језику	др Рајко Ђурић, Љуан Кока
3.	Ромски језик са елементима националне културе за други разред ОШ на ромском језику	др Рајко Ђурић, Љуан Кока
4.	Додатак уз уџбеник Природа и друштво за трећи разред на словачком језику	---
5.	Географија –за осми разред ОШ на хрватском језику	Стипан Стантић
6.	Ликовна култура за 3 и 4 разред ОШ на словачком језику	---
7.	Музичка култура за 8 разред ОШ на русинском језику	Лидија Пашо

8.	Мађарски језик са ел. нац. културе за 5. разред ОШ	Ержебет Роквић, Аранка Хорват
9.	ЦД уз уџбеник Музичка култура за 4. разред ОШ на словачком језику	др Јурај Суђи, Марјена Станковић - Кривак
10.	ЦД уз Читанку за 1. ред ОШ на словачком језику	---
11.	Народна традиција за 1. разред ОШ на мађарском језику	Јудит Рафаи
12.	Реч по реч (радни листови) за 2.разред ОШ на русинском језику	Јаков Кишјухас, Анамарија Рамач Фурман
13.	Свет речи (уџбен ик) за 3. разред ОШ на русинском језику	Јаков Кишјухас, Анамарија Рамач Фурман
14.	три уџбеника за средњу стручну школу из области куварства /увоз из Републике Словачке	

У складу са Правилником о прилагођавању садржаја и/или формата, односно писма и формата приступачни за ученике са сметњама у развоју, односно инвалидитетом обезбеђено је 38 прилагођених уџбеника на мађарском језику и 6 прилагођених уџбеника на босанском језику.

2018.

У I кварталу 2018. године настављена је реализација уџбеника на језицима националних мањина, према роковима који су договорени у Меморандумима о сарадњи у области издавања уџбеника.

У складу са роковима дефинисаним **Меморандумима и њиховим анексима**, до половине марта 2018. године реализовано је:

- за албанску националну мањину

Није започета реализација меморандума за уџбенике на албанском језику. У Министарству просвете 24. фебруара 2018. одржан је састанак са представницима Националног савета Албанаца на коме је договорено да Национални савет да предлог анекса Меморандума којим би се редефинисао списак недостајућих уџбеника на албанском језику, као и рокови за њихову реализацију.

- за бошњачку националну мањину

Одштампано је 26 уџбеника, 4 је добило одобрење Министарства и налази се у штампи, 1 је на одобрењу, а 17 је у припреми за одобравање (од тога један који је добио негативно мишљење Националног савета и шеснаест који су добили негативно мишљење ЗУОВ-а и планира се дорада за поновно слање за одобрење). Није достављено 9 наслова (од тога су 8 CD-ови).

- за бугарску националну мањину

Одштампани су сви предвиђени уџбеници.

- за мађарску националну мањину

Одштампана су 4 уџбеника, 1 уџбеник је у штампи, 2 рукописа су на одобрењу у Министарству, 1 је у припреми за слање на одобрење и 2 рукописа нису достављена јер чекају нове програме за предмет матерњи језик са елементима националне културе.

- за румунску националну мањину

Одштампано је 7 уџбеника, а 4 рукописа нису достављена јер чекају нове програме за предмет матерњи језик са елементима националне културе.

- за русинску националну мањину

Одштампан је 1 уџбеник, 4 уџбеника су добила одобрење Министарства и налазе се у штампи, 1 се налази на одобрењу. Нема непредатих.

- за словачку националну мањину

Одштампано је 7 уџбеника (од тога три CD-а), 2 су добила одобрење Министарства и налазе се у штампи, 3 су на одобрењу (од тога 2 CD-а) и 7 рукописа није предато (од тога 5 CD-ова).

- за хрватску националну мањину

Одштампано је 25 уџбеника, 1 се налази на одобрењу у Министарству просвете, 3 су у припреми за одобравање (од тога 2 која су добила негативно мишљење ЗУОВ-а и планира се дорада за поновно слање за одобрење) и 5 рукописа није предато (од тога 4 чекају нове програме за предмет матерњи језик са елементима националне културе).

ТАБЕЛАРНИ ПРЕГЛЕД РЕАЛИЗАЦИЈЕ УЏБЕНИКА ИЗ МЕМОРАНДУМА и АНЕКСА МЕМОРАНДУМА, до краја марта 2018

Национална мањина	Број уџб. по Меморандуму (са Анексом1 + Анекс 2- Босански језик)	Одштампано	Одобрено, у штампи	На одобрењу	У припреми за одобрење	Није достављено
Албанска	43	0	0	0	0	43
Бошњачка	57 (од тога 8 CD-ови)	26	4	1	17 (16 за дораду за поновно одобрење после негативног мишљења ЗУОВ-а,	9 (од тога 8 CD-ови)

					1 негативно мишљење Нац. савета)	
Бугарска	23	23	0	0	0	0
Мађарска	10	4	1	2	1	2 (чекају програме)
Румунска	11	7	0	0	0	4 (чекају програме)
Русинска	6 (од тога 1 CD)	1	4	1	0	0
Словачка	19 (од тога 10 CD-ови)	7 (од тога 3 CD-а)	2	3 (од тога 2 CD-а)	0	7 (од тога 5 CD-ови)
Хрватска	34	25	0	1	3 (од тога 2 за дораду за поновно одобрење после негативног мишљења ЗУОВ-а)	5 (од тога 4 чекају програме)
УКУПНО	203	92	11	9	21	70

Осим за националне мађине које имају комплетну наставу на матерњем језику, Завод за уџбенике објављује и уџбенике за припаднике националних мађина који наставу похађају на српском језику а који имају наставу из предмета **Матерњи језик/говор са елементима националне културе**.

- За **македонски језик са елементима националне културе** до сада су одштампани уџбеници за први (2014), други (2015) и трећи (2017) разред, финансирани средствима Завода за уџбенике. Уџбеник за четврти разред је у припреми за слање на одобрење у Министарство просвете.
- За **влашки говор са елементима националне културе** до сада је одштампан уџбеник за први разред (2014), финансиран средствима Националног савета Влаха. За други разред рукопис је у припреми за слање на одобрење у Министарство просвете.
- За **буњевачки говор са елементима националне културе** до сада су одштампани читанка за први и други разред (2014), читанка за трећи и четврти разред (2018) и граматика од првог до четвртог разреда (2014), финансирани средствима Завода за уџбенике. Урађен је и на сајту Завода за уџбенике наставницима бесплатно доступан приручник за наставнике за наставу овог предмета у првом и другом разреду.

- За **ромски језик са елементима националне културе** одштампани су уџбеници за први и други разред (2018), а уџбеници за трећи и четврти разред су на одобрењу.
- За **чешки језик са елементима националне културе** до сада су одштампани уџбеници за први (2012) и за други разред (2017), финансирани средствима националног савета Чеха (први разред), односно Завода и националног савета Чеха (други разред). У припреми је радна свеска за први разред.

На основу члана 29. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ број 68/2015 и 113/2017-др. закон), Педагошки завод Војводине, у периоду јануар-март 2018. године, дао је следеће стручне оцене:

- 1) Предлог са стручном оценом квалитета рукописа уџбеника Музичка култура за осми разред основне школе, на русинском језику, ауторке Лидије Пашо достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 30.01.2018. године;
- 2) Предлог са стручном оценом квалитета рукописа уџбеника Географија 8, национални додатак за осми разред основне школе, на хрватском језику, аутора Стипана Стантића, достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 01.02.2018. године;
- 3) Предлог са стручном оценом квалитета рукописа уџбеника Народна традиција за први разред основне школе, на мађарском језику, ауторке др Рафаи Јудит, достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 12.02.2018. године;
- 4) Предлог са стручном оценом квалитета другог наставног средства – аудио записа, ЦД-а Звучна читанка из словачког језика за други разред основне школе, који су приредиле Милина Флоријан и Светлана Золњан, достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 28.02.2018. године;
- 5) Предлог са стручном оценом квалитета другог наставног средства – аудио записа, ЦД-а Звучна читанка из словачког језика за трећи разред основне школе, који су приредиле Милина Флоријан и Светлана Золњан, достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 28.02.2018. године.

Завод за унапређивање образовања и васпитања радио је на следећим програмима:

Албанска национална заједница:

1. Албански језик за први разред основне школе (у раду);
2. Албански језик за први разред основне школе (у раду);
3. Албански језик за други разред основне школе (у раду);
4. Албански језик за трећи разред основне школе (у раду).

Бошњачка национална заједница:

1. Читанка, 8. разред основне школе (одобрен);
2. Наш језик, 2. разред основне школе (одобрен)
3. Читанка, 4. разред основне школе (одобрен);
4. Наш језик, 4. разред основне школе (одобрен);
5. Радна свеска, 3. разред основне школе (одобрен);
6. Радна свеска, 2. разред основне школе (одобрен);
7. Радна свеска, 3. разред основне школе (одобрен);
8. Босански језик са елементима националне културе за 8. разред основне школе (у раду)

Српски као нематерњи језик:

5. Српски као нематерњи језик за први разред основне школе (у раду);
Комплет – српски као нематерњи језик за пети разред (у раду);

У извештајном периоду (јануар – март 2018.) Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице је донео девет решења о одобравању уџбеника, осам рукописа је у процедури одобравања, а чека се и допуна захтева за одобрење три уџбеника за средње стручне школе на словачком језику за уџбенике из земље матице.

Одобрено :

1.	12.01.2018. 128-61-237/2017-01	Сликовница (Ромски језик са ЕНК)	ромски језик	1.р.ОШ	др Рајко Ђурић, Љуан Кока
2.	12.01.2018. 128-61-238/2017-01	Буквар	ромски језик	2 р. ОШ	др Рајко Ђурић, Љуан Кока
3.	30.01.2018. 128-61-75/2017-01	Реч по реч (радни листови)	русински језик	2 р. ОШ	Јаков Кишјухас, Анамарија Рамач Фурман
4.	30.01.2018. 128-61-267/2018-01	Ликовна култура (додатак културе) нац.	словачки језик	3. и 4. р. ОШ	Данијела Трјашка, Михал Ђуровка
5.	31.01.2018. 128-61-278/2017-01	Музичка култура	русински језик	8. р. ОШ	Лидија Пашо
6.	31.01.2018. 128-61-228/2017-01	Свет речи	русински језик	3. р.ОШ	Јаков Кишјухас, Анамарија Рамач Фурман

7.	19.02.2018. 128-61-281/2017-01	Народна традиција	мађарски језик	1.р.ОШ	Рафаи Јудит
8.	09.03.2018. 128-61-304/2017-01	ЦД Звучна читанка уз Читанку	словачки језик	3.р.ОШ	Милина Флорјанова, Светлана Золњан
9.	09.03.2018. 128-61-305/2017-01	ЦД Звучна читанка уз Читанку	словачки језик	2. р.ОШ	Милина Флорјанова, Светлана Золњан

У процедури:

1.	Ромски језик са елементима националне културе за трећи разред ОШ на ромском језику	др Рајко Ђурић, Љуан Кока
2.	Ромски језик са елементима националне културе за четврти разред ОШ на ромском језику	др Рајко Ђурић, Љуан Кока
3.	ЦД уз Читанку за 1. разред ОШ на словачком језику	---
4.	Географија –за осми разред ОШ на хрватском језику	Стипан Стантић
5.	Мађарски језик са ел. нац. културе за 5. разред ОШ	Ержебет Роквић, Аранка Хорват
6.	Додатак уз уџбеник Природа и друштво за 3 и 4 разред основне школе на хрватском језику	Сања Дулић, Данијела Ромић и Маргарета Уршал
7.	Обједињени национални додатак уџбеницима Свет око нас и Ликовна култура за први и други разред основне школе на словачком језику	Татјана Нађ
8.	Мађарски језик са елементима националне културе за шести разред основне школе	Јоланка Ковач
9-11	три уџбеника за средњу стручну школу из области куварства /увоз из Републике Словачке	

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је започело рад на припреми нових анекса са Заводом за уџбенике и 8 националних савета националних мањина кроз мапирање садашње ситуације узимајући у обзир реформу образовања за први и пети и други и шести разред основне школе . У том смислу тренутно прикупљамо следеће податке:

- да ли постоје стандарди за све предмете на свим језицима националне мањине;
- да ли су ови предмети садржани у новом Плану учења и наставе
- да ли су ови предмети у Плану уџбеника
- који уџбеници постоје у Каталогу уџбеника (од 30.04.2018) – да ли се користе, ако не – доставити образложење.

Договор је да нови анекси обухвате преводе нових уџбеника за први и пети разред, као и предлог да се у анексе уведе и четврта страна која даје сагласност на већ одобрене рукописе по принципу јавно-приватног партнерства. Одржан је радни састанак са представницима 6 националних савета националних мањина који имају изборни предмет *Матерњег језика/говора са елементима националне културе*: ромски национални савет, буњевачки, влашки, украјински, чешки, македонске. У раду су учествовали и представници словеначке националне мањине, јер се од школске 2018/19. године у основне школе уводи *Словеначки језик са елементима националне културе*. Разматран је анкети лист за анкетирање родитеља за овај изборни предмет. Национални савети су позвани да доставе коментаре на анкетини лист. Договорено је да се започне рад на припреми Меморандума за штампање недостајућих уџбеника за изборни предмет *Матерњег језика/говора са елементима националне културе* за оне мањине које немају целокупно образовање на свом матерњем језику.

На основу члана 29. Закона о уџбеницима („Сл. гласник РС“ број 68/2015 и 113/2017-др. закон), Педагошки завод Војводине, у периоду јануар-март 2018. године, дао је следеће стручне оцене:

- 1) Предлог са стручном оценом квалитета рукописа уџбеника Музичка култура за осми разред основне школе, на русинском језику, ауторке Лидије Пашо достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 30.01.2018. године;
- 2) Предлог са стручном оценом квалитета рукописа уџбеника Географија 8, национални додаток за осми разред основне школе, на хрватском језику, аутора Стипана Стантића, достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 01.02.2018. године;
- 3) Предлог са стручном оценом квалитета рукописа уџбеника Народна традиција за први разред основне школе, на мађарском језику, ауторке др Рафаи Јудит, достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 12.02.2018. године;
- 4) Предлог са стручном оценом квалитета другог наставног средства – аудио записа, ЦД-а Звучна читанка из словачког језика за други разред основне школе, који су приредиле Милина Флоријан и Светлана Золњан, достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 28.02.2018. године;

5) Предлог са стручном оценом квалитета другог наставног средства – аудио записа, ЦД-а Звучна читанка из словачког језика за трећи разред основне школе, који су приредиле Милина Флоријан и Светлана Золњан, достављен је Покрајинском секретаријату за образовање, прописе, управу и националне мањине-националне заједнице дана 28.02.2018. године.

3.8.1.8. Израда Правилника о препознавању дискриминације у образовању усмереног на превенцију дискриминације и сегрегације националних мањина у образовању. (I-II квартал 2016.)

Активност је у потпуности реализована. С обзиром на важност превенције и сузбијања дискриминације у друштву, МПНТР је припремило и усвојило **“Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања”** (*“Службени гласник РС”, бр. 22/2016*), фебруара 2016. Крајем маја 2016 формирана је Радна група која ће припремити Упутство за примену овог Правилника. Радна група је састављена од експерата/киња из релевантних сектора МПНТР, затим Канцеларије за људска и мањинска права, Министарства државне управе и локалне самоуправе, а у улози посматрача су представници/це независних институција Заштитника грађана и Повереника за заштиту равноправности. У сарадњи са УНИЦЕФ-ом припрема се сет обука за запослене у области образовања за примену Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања.

Радна група која је формирана у оквиру пројекта „Подршка имплементацији регулативе у области антидискриминације у образовању“ (јул 2016 - децембар 2017) активно ради на унапређивању законске регулативе у области препознавања и реаговања на дискриминацију у образовно-васпитним установама. С обзиром да је претходни Закон о основама система образовања и васпитања (*“Сл. гласник РС”, бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/2015 - аутентично тумачење 68/2015 и 62/2016 - одлука УС*) дефинисао подзаконски акт којим се регулише препознавање, али не и реаговање на случајеве дискриминације у образовно-васпитним установама, Радна група је радила на изменама и допунама овог Закона у циљу јаснијег дефинисања процедура за реаговање на дискриминацију. Резултат се огледа у допунама новог Закона о основама система образовања и васпитања, који је усвојен крајем септембра 2017. У овим околностима у којима се област антидискриминације додатно и јасније дефинише, Радна група је одлучила да ради, поред постојећег Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања (*усвојен фебруара 2016 - „Службени гласник РС“, број 22/16*) ради на новом документу. Нови Правилник на чијем се креирању

тренутно ради, садржаваће механизме за препознавање и за реаговање на дискриминацију у образовно-васпитним установама, као и нивое дискриминације и кораке у поступању. Ово решење значајно ће унапредити системско деловање у области борбе против дискриминације у образовном систему. Питање сегрегације и мере за десегрегацију биће саставни део новог подзаконског акта.

Ради унапређивања законске регулативе у области препознавања и реаговања на дискриминацију у образовним и васпитним установама, у оквиру новог Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 88/2017) од 07.10.2017. године, усвојени су чланови који ближе уређују забрану дискриминације, забрану понашања која вређа углед, част и достојанство и обавезе органа и појединаца у реаговању на ситуације дискриминаторног понашања. Ужа, стручна радна група, формирана на нивоу МПНТР са циљем дефинисања предлога текста за нови Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања одржала је, током овог извештајног периода, 5 радних састанака и 2 раднице на којима се радило на тексту будућег Правилника. Текст будућег Правилника је у завршној фази израде а њиме се прописује поступање установе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начини спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности детета, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника, запосленог, трећег лица у установи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације. Посебно је важно нагласити да је новим предлогом Правилника дефинисана сегрегација, као и превентивне активности на нивоу јединице локалне самоуправе у спречавању сегрегације, превентивне активности установе на спречавању сегрегације, затим интервенција и мере десегрегације и мере које се примењују за појединачно дете и ученика током процеса десегрегације. МПНТР ради на формирању Радне групе састављене од ресорних министарстава која ће разматрати предлог текста новог Правилника и предложити министру просвете коначни текст овог подзаконског акта.

2018.

Нови подзаконски акт произашао из Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 88/2017) а који дефинише поступање и обавезе органа и појединаца у реаговању на ситуације дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства прошао је секторска мишљења у оквиру Министарства просвете, науке и технолошког развоја, а предлози су усаглашени. Формирана је међуминистарска радна група која ће разматрати нацрт документа.

3.8.1.9. Увођење садржаја и тема које развијају знање о правима националних мањина и основним карактеристикама националних мањина које живе у Републици Србији, унапређују културу толеранције између припадника већинског народа и

националних мањина, као и за увођење таквих програма у програме формалног образовања.

Спровођење сталне оцене учинка, праћење и унапређење ефеката уведених програма.

Веза са Акционим планом за спровођење Стратегије превенције и заштите од дискриминације – мера 4.1.1.

(Утврђивање и увођење основних тема и облика рада у формално образовање - Континуирано, почев од усвајања новог закона о уџбеницима; Спровођење сталне оцене учинка, праћење и унапређење ефеката уведених програма –Континуирано почев од увођења)

Активност се успешно реализује. Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице активно учествује у раду Радне групе за израду програма и исхода за предмет *Српски као нематерњи језик*, као и активностима које се у том контексту организују (представници Секретаријата су били присутни приликом посета школама у Војводини у којима се реализује настава Српског као нематерњег језика у периоду од 31. 05. до 02. 06. 2017. године).

Радна група коју је формирао Завод за унапређивање образовања и васпитања, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, урадила је предлог нових исхода и наставних садржаја за предмет *Српски као нематерњи језик* (за комплетно доуниверзитетско образовање), прилагођен ставрним потребама ученика који припадају различитим националним заједницама и имају различите полазне основе у познавању српског језика. Предлог програма урађен је у два формата (А и Б). Програм Б намењен је ученицима чији матерњи језик припада групи словенских језика (или живе у мешовитим срединама), а програм А ученицима чији матерњи језик припада несловенским језицима и они живе у хомогеним срединама те немају додира са српским језиком. Планирано је да документ буде представљен мађарској, бошњачкој, албанској, словачкој, русинској, бугарској, румунској и хрватској заједници, а да предлог буде финализиран тек после добијаних коментара. Такође, у циљеве и исходе предмета пажљиво су уведени интеркултурални обрасци.

У оквиру пројекта Савета Европе и Европске уније „Horizontal Facility“ који пружа подршку југо-источној Европи и Турској у испуњавању европских стандарда, као и приближавању легислативи Европске уније у оквиру процеса проширења у току је реализација активности - *Јачање заштите националних мањина у Србији*. Активност ће се фокусирати, између осталог, и на јачање образовања на мањинским језицима. Изабрани су издавачи (ЈП Завод за уџбенике и Клет) чији ће уџбеници бити предмет анализе. Одабрани су и наставни програми за предмете:

- Српски језик и књижевност: I-VIII разред ОШ и I-IV разред гимназије;
- Историја: VII – VIII разред ОШ и III-IV разред гимназије и редњих школа
- Свет око нас: I-II разред ОШ;

- Географија: VI-VIII разред ОШ, II-IV разред гимназије;
- Познавање природе и друштва: III-IV разред ОШ
- Ликовна уметност: I-VIII разред ОШ и I-IV разред гимназије;
- Музичка уметност: I-VIII разред ОШ и I-IV разред гимназије.
- Социологија: IV разред гимназије;
- Устав и права грађана: IV разред гимназије.

Ови наставни предмети ће бити предмет анализе.

Резултат састанка МПНТР са представницима Савета Европе у вези са реализацијом пројекта Савета Европе и Европске уније који пружа подршку Југо-источној Европи и Турској „Хоризонтал фацити“ ХФ – 33 - Јачање заштите националних мањина у Србији, одржаног 27. новембра 2017. године је ревидирање тренутног плана рада и груписање активности, а сам пројекат ће бити продужен до априла 2019. године. Једна од активности односи се на анализу садржаја појединих удбеника, а пројекат „Хоризонтал фацити“ ХФ – 33 - Јачање заштите националних мањина у Србији ће омогућити ангажовање експерта за ову активност.

2018.

Кроз реализацију пројекта Савета Европе и Европске уније који пружа подршку Југо-источној Европи и Турској „Хоризонтал фацити“ ХФ – 33 - Јачање заштите националних мањина у Србији, реализована је анализа изабраних наставних планова и програма, предметних компетенција и образовних стандарда, представљени у овом извештају, показују хетерогену ситуацију у погледу присуства и односа према националним мањинама у образовном оквиру у Републици Србији. Битно је нагласити да се званични документи који се односе на образовање, односно на стандарде и наставне програме (нарочито на задатке и наставне јединице) за одређене школске предмете којима се овај извештај бави (Природа и друштво и Музичка култура у првом циклусу; Српски језик и књижевност и Географија у другом циклусу, и Географија, Социологија и Устав и права грађана у трећем циклусу), непосредно баве питањем националних мањина или њиховом културном баштином те да представљају позитивне трендове или примере. Иако се препознаје одлучност законодавца да националне мањине уврсти као саставни део ових докумената, анализа показује да та намера није јасна услед неодређених и општих формулација задатака или садржаја наставних програма (нарочито када се културна баштина одређује заменицом „наша“ или када је скривена иза општих циљева и свеобухватних вербализација). Националне мањине се у програмима за основну школу углавном помињу у вези са музиком (с изузетком предмета Природа и друштво и делимично предмета Географија) а опште узев се помиње ограничени број мањина (списак оних који се појављују у предмету Музичка култура је дужи али се иначе помиње по један мађарски аутор или неко из бивше Југославије). Информације о националним мањинама у вези са музиком не представљају нужно недостатак, али би тенденцију ка превасодно “фолклористичком” представљању

националних мањина, требало избећи. Образовни изазов подразумевао би примену уравнотеженог и промишљеног приступа идентитету локалног „завичаја“ или окружења и његовом проширењу на општи друштвени/државни ниво. Пун потенцијал садржаја од значаја за питање националних мањина је потцењен. Он није контекстуализован на начин којим се подржава разумевање културне разноликости и њеног доприноса развоју толеранције и узајамног уважавања у мултикултуралном и мултиетничком друштву. Наставницима је препуштено да држе наставу о одређеним важним садржајима без конкретних упутстава да настава треба да доведе до развоја интеркултуралних компетенција ученика, њиховог упознавања са припадницима различитих етничких/националних група. Предмет Историја препознат је као један од најважнијих за јачање свести о различитим погледима на прошлост, укључујући положај и перспективу националних мањина. Анализа наставних програма за предмет Историја указује на то да се током целог образовања, од првог до краја трећег циклуса, у предметима Природа и друштво, Историја, и донекле, Географија, не бави се питањем националних мањина које данас живе у Србији на одговарајући и задовољавајући начин. Може се закључити да у постојећем садржају програма недостаје или да није довољно транспарентан потпун увид у процес стварања савременог мултикултуралног и мултиетничког српског друштва и државе. Неговање националног идентитета и јачање свести о значају културне баштине као кључне компоненте идентитета у основи се изражавају у изазивању осећања патриотске свести и припадности Републици Србији, при чему се не узимају у обзир посебне карактеристике разних националних мањина које данас живе у Србији. Препоруке и предлози за превазилажење утврђених недостатака истакнутих у овом извештају, биће реализовани у сарадњи са међународном организацијом ЕЦМИ - Европски центар за мањинска питања која се бави истраживањима јавних мањинских политика и пружа саветодавне услуге у овој области.

3.8.1.10. Образовати стручни тим ради унапређења квалитета садржаја уџбеника, наставних планова и програма као и других наставних материјала на свим нивоима образовања и елиминисања дискриминаторских садржаја који се односе на националне мањине, кроз:

- за континуирано праћење садржаја уџбеника и наставних материјала на свим нивоима образовања;
- за израду стандарда и стручних упутства;
- утврђивања методологије извештавања и израде годишњег извештаја.

(Образовање експертског тима: III квартал 2015.; Праћење садржаја уџбеника и наставних материјала, израда стандарда и стручних упутства и мониторинг: Континуирано, почев од успостављања експертског тима.)

Активност се успешно реализује. У складу са пословима које ЗУОВ обавља и који су регулисани Законом о основама система образовања и васпитања ЗУОВ је припремио предлоге Правилника о плану уџбеника и Стандарда квалитета уџбеника. У припреми Плана уџбеника у делу који се односи на националне мањине, ЗУОВ је уважио предлоге представника националних мањина, у складу са договором са представницима Координације националних савета националних мањина. План уџбеника на језику и писму националних мањина и уџбеника за предмете од интереса националне мањине (основна школа и гимназија) прослеђен је Министарству просвете, науке и технолошког развоја.

У сусрет иницијативи да се допуне правилници о наставним плановима и програмима предмета ликовно, музичко, историја, природа и друштво и свет око нас, садржајима који су важни за националне мањине, на писмени захтев Координације националних савета националних мањина РС, ЗУОВ је заказао састанак са свим представницима мањина 18.11.2015. На састанку су дефинисани кораци које су неопходни за реализацију наведених активности.

Усвојени су Стандарди квалитета уџбеника и План уџбеника у коме се налази попис уџбеника за националне мањине.

Током 2016. године потписан је меморандум о сарадњи између МПНТР, Завода за уџбенике и појединачних савета националних мањина који дефинише међусобна права и обавезе ове три стране у поступку израде и издавања уџбеника на језику националних мањина. Из буџета Републике Србије одвојена су средства којима се обезбеђује објављивање недостајућих уџбеника за поједине националне мањине. За сваку од њих у меморандуму се наводи колико је предвиђено уџбеника да се финансира који су преводи већ одобрених уџбеника, а колико је оних који се изворно припремају на језику те националне мањине. На пример, из меморандума са Националним саветом Албанске националне мањине може се видети да је предвиђено финансирање 35 уџбеника који су превод одобрених уџбеника и 8 који ће бити изворно написани на алабанском језику. Национални савети се обавезују да Завод за уџбенике обавесте о тиражу који је потребан за сваки уџбеник. У овом тренутку, Заводу за унапређивање образовања и васпитања и Покрајинском Заводу, који су, по Закону о уџбеницима, задужени за преглед ових уџбеника стигао је један број уџбеника (највише на босанском језику) и они ће бити прегледани по новој процедури и новим Стандардима квалитета уџбеника.

Након једнодневне обуке коју је ЗУОВ у априлу 2016. организовао за представнике националних мањина за писање наставних програма који су у њиховој надлежности (у складу са чланом 79 Закона о основама система образовања и васпитања) поједини национални савети припремили су предлоге неких програма. У току септембра они су достављени ЗУОВ-у и сада су у фази прегледа и давања мишљења.

У последњем кварталу 2016. године Завод је добио на преглед укупно 63 рукописа на језицима националних мањина и то:

1. На румунском језику 4;
2. На словачком језику 1;
3. На хрватском 7;
4. На мађарском 1;
5. На бугарском 11;
6. На албанском 2;
7. На босанском 37.

У складу са Законом о уџбеницима формиране су радне групе које су прегледале достављене рукописе и о њима дале стручну оцену, односно мишљење.

Прегледани су сви рукописи на језицима националних мањина који су стигли у последњем кварталу 2016. године. За неке од њих дата је позитивна оцена, неки су враћени на дораду у складу са Законом о уџбеницима, а за неке од њих дата је негативна оцена јер нису у складу са Стандардима квалитета уџбеника. За рукописе који су добили негативну оцену, у складу са потписаним Меморандумом, обезбеђено је да не морају да чекају законске рокове за пријаву нових рукописа (септембар) већ могу да их упуте на поновни преглед одмах чим их исправе у складу са добијеном оценом.

У II кварталу 2017, Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице је донео решења о одобравању три уџбеника (Радна свеска уз читанку на мађарском језику за шести разред основне школе, уџбеник за Ликовну културу на хрватском језику за први и други разред основне школе).

За 14 уџбеника за основну школу је у току процедура давања одобрења за употребу (реч је о седам уџбеника на хрватском језику, три уџбеника на мађарском језику, два уџбеника на словачком језику и по један уџбеник на македонском и русинском језику).

Издата су решења о одобравању уџбеника на језицима националних мањина, за које су издавачи доставили захтев за одобрење у последњем кварталу 2016. године: и то:

- 1) на босанском језику 7;
- 2) на бугарском језику 4;
- 3) на мађарском језику 4;
- 4) на хрватском језику 6;
- 5) на румунском језику 3.

Укупно је одобрено 24 уџбеника – за основно образовање и васпитање. Издата су решења и за Српски језик као нематерњи – за средњу школу (гимназије и средње стручне школе) – укупно 3 (три) уџбеника.

ЗУОВ: У овом периоду није било активности које се односе на унапређивање квалитета садржаја уџбеника, наставних планова и програма као и других наставних материјала.

После обуке која се односила на припрему наставних програма за предмет *матерњи језик* за пети разред основне школе, који је орјентисан на исходе и усаглашен са стандардима постигнућа, национални савети националних мањина послали су почетком маја 2017. припремљене програме који су упућени Министарству просвете, науке и технолошког развоја и Националном просветном савету.

III квартал 2017.

У току је преглед следећих уџбеника у ЗУОВ-у:

Преводи са бугарског језика:

1. Хемија, 7. разред
2. Историја, 7. разред
3. Математика, 8. разред
4. Географија, 7. разред
5. Историја, 8. разред
6. Географија, 8. разред
7. Математика, 7. разред
8. Физика, 8. разред
9. Биологија, 6. разред

Преводи са албанског језика:

1. „Весели вртић“, додатно наставно средство за предшколце

Ауторски уџбеници:

1. Босански језик са елементима националне културе, 1. разред
2. Босански језик са елементима националне културе, 7. разред
3. Босански језик са елементима националне културе, 6. разред
4. Босански језик са елементима националне културе, 4. разред
5. Босански језик са елементима националне културе, 5. разред
6. Босански језик са елементима националне културе, 2. разред
7. Читанка за босански језик, 4. разред
8. Читанка за босански језик, 8. разред
9. Граматика босанског језика, 4. разред
10. Радна свеска уз уџбеник за босански језик, 4. разред
11. Радна свеска уз уџбеник за босански језик, 3. разред
12. Радна свеска уз уџбеник за босански језик, 5. разред
13. Радна свеска уз уџбеник за босански језик, 3. разред
14. Радна свеска уз уџбеник за босански језик, 2. разред
15. Радна свеска уз уџбеник за босански језик, 1. разред
16. Познавање природе и друштва на босанском језику, 4. разред
17. Словарица за босански језик за 1. разред основне школе

Списак уџбеника на језицима националних мањина који су обрађени у ЗУОВ-у од 01. октобра 2017.

Бошњачка национална заједница (уџбенике и додатна наставна средства припрема више издавача, стога се наслови понављају):

1. Босански језик са елементима националне културе за 4. разред основне школе (одобрен);
2. Радна свеска за 4. разред основне школе (одобрен);
3. Читанка, 4. разред основне школе (одобрен);
4. Граматика, 4. разред основне школе (одобрен);
5. Читанка, 8. разред основне школе (у раду);
6. Наш језик, 2. разред основне школе (у раду)
7. Читанка, 4. разред основне школе (у раду);
8. Наш језик, 4. разред основне школе (у раду);
9. Радна свеска, 3. разред основне школе (у раду);
10. Радна свеска, 2. разред основне школе (у раду);
11. Радна свеска, 3. разред основне школе (у раду);
12. Босански језик са елементима националне културе за 8. разред основне школе (у раду).

Бугарска национална заједница:

1. Физика за 7. разред основне школе – превод (одобрен);
2. Физика за 8. разред основне школе – превод (одобрен);
3. Биологија за 6. разред основне школе – превод (одобрен);
4. Биологија за 1. разред гимназије и пољопривредне школе – превод (одобрен);

Математика за 7. разред основне школе – превод (одобрен).

2018.

ЗУОВ прати квалитет садржаја уџбеника, планова и програма наставе и учења и других наставних материјала на свим нивоима образовања и елиминисања дискриминаторских садржаја који се односе на националне мањине. У обрасцу, односно поступку давања стручне оцене квалитета уџбеника или стручног мишљења о квалитету рукописа додатног наставног средства, осим осталих показатеља који морају бити задовољени, једна од тачака (тачка IV) се односи на усклађеност рукописа са чланом 11 Закона о уџбеницима – *Једнаке могућности и забрана дискриминације*. Стандарди квалитета се се континуирано унапређују, а сваку промену прати израда стручних упутстава која израђују референтне радне групе чијим радом координирају саветници ЗУОВ-а.

3.8.1.11. Подизање квалитета основног и средњег образовања на језицима националних мањина кроз расписивање конкурса за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката организација чији су оснивачи национални савети националних мањина и организација цивилног друштва које се баве заштитом и

унапређењем права националних мањина. (Континуирано, сваке године се расписује конкурс у августу месецу)

Активност се успешно реализује. На седници Владе одржаној 3. марта 2016. године донета је **Уредба о поступку расподеле средстава из буџетског фонда за националне мањине** („Службени гласник РС“ број 22/16), чиме су испуњени услови за обезбеђивање и операционализацију ових средстава која се воде на посебном буџетском разделу Министарства државне управе и локалне самоуправе. Уредбом је прописано да се буџетски фонд може финансирати и из донација. Средства из Фонда додељују се јавним конкурсом за програме и пројекте из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писама националних мањина. Расподела средстава из буџетског фонда за националне мањине, која се налазе на буџетском разделу Министарства државне управе и локалне самоуправе у износу од 1.800.000 динара, није извршена с обзиром на то да се, након доношења Уредбе о расподели средстава из буџетског фонда за националне мањине, није састајао Савет за националне мањине који је задужен да утврди Предлог програма приоритетних области које се финансирају из буџетског фонда, циљеве који се постижу, висину средстава и период за која се она додељују.

Према извештају за први квартал 2017., седница Савета за националне мањине заказана за 16. децембар 2016. године одложена је, јер већина председника националних савета националних мањина није гласала за предложени дневни ред. Једна од тачака дневног реда седнице о којој је Савет требао да одлучује била је и усвајање Предлога програма приоритетних области које се финансирају из буџетског фонда за националне мањине, циљева који се постижу, висине средстава и периода за која се она додељују.

Према извештају за други квартал 2017., на седници Савета за националне мањине, која је одржана 23. маја 2017. године, једногласно је **усвојен Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине**, којим је предвиђено да ће сва средства из овог фонда за 2017. годину бити додељена за приоритетну област - информисање на језицима националних мањина. У складу са тим нема могућности за финансирање ове активности. (веза: мера 3.8.1.4).

Извештаји Секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Позив за пријаву пројеката за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области основног и средњег образовања на територији Аутономне Покрајине Војводине у **2015. години** је објављен у периоду 02 - 16. септембра 2015 и објављен на интернет страници Секретаријата. Позив је намењен финансирању и суфинансирању активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области развоја и побољшање квалитета основног и средњег образовања на језицима/дијалекту националних мањина - националних заједница у Аутономној Покрајини Војводини у 2015. години. Учесници могу бити регистровани

национални савети националних мањина са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине. Укупан износ позива је 1,615,000.00 динара (основно образовање 950.000,00 динара и средње образовање 665.000,00 динара).

Позив за пријаву пројеката за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области основног и средњег образовања на територији Аутономне Покрајине Војводине у **2016. години** је објављен у периоду 07 - 31. Марта 2016 и објављен на интернет страници Секретаријата. Позив је намењен финансирању и суфинансирању активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области развоја и побољшање квалитета основног и средњег образовања на језицима/дијалекту националних мањина - националних заједница у Аутономној Покрајини Војводини у 2015. години. Учесници могу бити регистровани национални савети националних мањина са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине. Укупан износ позива је 1.325.000,00 динара, који се расподељује: за активности, програме и пројекте у области основног образовања 855.000,00 динара и за активности, програме и пројекте у области средњег образовања 470.000,00 динара. Исплаћена су сва средства планирана за 2016. Годину.

Конкурс за **2017. годину** је био расписан од 02. августа до 21. августа 2017. године. Средства су додељена за пет националних савета за шта су потписани и уговори. Исплата додељених средстава планирана за IV квартал 2017. године.

Укупна средства планирана су 1 575 000.00 рд (основно образовање- превод тестова: 1.105.000,00 / средње образовање - превод тестова: 470.000,00)

2018

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице наводи да ће конкурс за финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области основног и средњег образовања на територији АП Војводине за 2018. годину у оквиру 3. квартала 2018. Односи се на финансирање и суфинансирање активности, програма и пројеката националних савета националних мањина у области развоја и подизања квалитета основног и средњег образовања на језицима/говору националних мањина – националних заједница у АПВ за 2018. годину (основно образовање превод тестова: 1.105.000,00 /средње образовање - превод тестова: 470.000,00).

Министарство државне управе и локалне самоуправе

На седници Савета за националне мањине, која је одржана 14. фебруара 2018. године, једногласно је усвојен Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине, којим је предвиђено да ће сва средства из овог фонда за 2018. годину

бити додељена за приоритетну област - информисање на језицима националних мањина. У складу са тим нема могућности за финансирање ове активности. (веза: мера 3.8.1.4).

3.8.1.12. Унапређење учења српског језика, као другог језика по методологији учења страних језика. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања у процесу израде образовних стандарда за предмет Српски као нематерњи језик. Пројекат је започео у јануару 2015. године, а прва фаза обухвата израду предлога образовних стандарда за предмет Српски као нематерњи језик заснованих на експертској процени и емпиријској провери. Радну групу чине 15 чланова: наставници Српског језика и књижевности на Филолошком факултету у Београду и Српског као нематерњег језика на Филозофском факултету у Новом Саду, наставници који предају Српски језик и Српски као нематерњи језик у основном и средњим школама, саветници координатори за српски језик и књижевност у Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања и Заводу за унапређивање образовања и васпитања, сарадница Мисије ОЕБСа у Србији.

Радна група је дефинисала експертске предлоге стандарда за Српски као нематерњи језик за крај првог циклуса основног образовања, крај другог циклуса основног образовања (завршетак обавезног образовања) крај трећег циклуса образовања (средњошколско образовање) на три нивоа постигнућа, а крај основног образовања одраслих на два нивоа постигнућа. Урађени су задаци за испитивање/тестирање предлога стандарда за крај другог и трећег циклуса образовања. Тренутно је у току испитивање/тестирање стандарда за крај другог и трећег циклуса којим су обухваћени сви ученици који уче Српски као нематерњи језик у Републици Србији (2890 ученика у 106 основних школа и 2656 ученика у 45 средњих школа).

Током првог квартала 2016. године завршена је обрада и анализа података добијених испитивање/тестирање предлога стандарда и на основу тих резултата радна група је припремила финални предлог стандарда за Српски као нематерњи језик. Овај предлог ће бити разматран на скуповима који ће се организовати за сваки национални савет посебно. У расправи ће учествовати представници националних савета, директори и стручни сарадници школа у којима се изводи настава на матерњем језику, наставници српског као нематерњег језика и наставници матерњих језика.

Сви планирани скупови су одржани у складу са планираном динамиком.

На укупно осам стручних скупова учествовало је укупно 203 представника из школа (наставника, стручних сарадника и директора) и националних савета националних мањина. У Табели 1 дат је приказ динамике реализованих стручних скупова и броја учесника на њима.

Табела 1 . Стручни скупови за представнике школа и националних савета

Бр.	Место одржавања	Датум и време одржавања	Број учесника	Национална мањина
1.	Босилеград, Сала Скупштине општине	24. мај 2016. 14 – 16 часова	11	бугарска национална мањина
2.	Бујановац, просторије Мисије ОЕБС	25. мај 2016. 10 – 12 часова	36	албанска национална мањина
3.	Нови Пазар, просторије Мисије ОЕБС	26. мај 2016. 10 – 12 часова	23	бошњачка национална мањина
4.	Суботица, Градска кућа	7. јун 2016. 11 – 13 часова	41	мађарска национална мањина
5.	Суботица, Градска кућа	7. јун 2016. 15 – 17 часова	19	хрватска национална мањина
6.	Руски Крстур, Дом културе	8. јун 2016. 10 - 12 часова	26	русинска национална мањина
7.	Нови Сад, Средња машинска школа	8. јун 2016. 15 – 17 часова	38	словачка национална мањина
8.	Нови Сад, Средња машинска школа	9. јун 2016. 9 – 11 часова	9	румунска национална мањина
203 учесника				

После одржаних скупова, свим националним саветима и основним средњим школама у којима са изучава Српски као нематерњи језик мејлом је послат предлог стандарда и представници националних савета и наставници су позвани да дају своје мишљење и предлоге за унапређивање стандарда.

На овај начин мишљење су доставили наставници из 13 школа: Хемијско технолошке школе, Суботица, ОШ „Мајшански пут“, Суботица, ОШ „Иван Горан Ковачић“, Суботица,

Хемијско-прехрамбена средња школа, Чока, ОШ „Свети Георгије“ из Уздина, „Свети Сава“, Руменка, ОШ „Кизур Иштван“, Суботица, Гимназија „Михајло Пупин“, Ковачица, ОШ „Јожеф Атила“, Нови Сад, Музичка школа, Суботица, ОШ „Братство јединство“, Бајша, ОШ „Јован Микић“, Суботица ОШ „15 октобар“, Пивнице.

Радна група је анализирила предлоге које су дали учесници јавних расправа и припремила коначну верзију стандарда за Српски као нематерњи језик.

Мишљење о предлогу стандарда за Српски као нематерњи језик Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања доставили су: Национални савет албанске националне мањине, Бошњачко национално вјеће, Хрватско национално вјеће, Национални савет мађарске националне мањине, Национални савет русинске националне мањине, Национални савет словачке националне мањине, Национални савет румунске националне мањине.

Почетком септембра 2016. године покренута је процедура разматрања и усвајања Предлога општих стандарда постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог, другог и трећег циклуса образовања и крај основног образовања одраслих.

С обзиром да је развој стандарда за српски као нематерњи језик у завршној фази, Завод за унапређивање образовања и васпитања је у предлогу Годишњег плана рада за 2017. предвидео пројекат чији је циљ припрема нових наставних програма за овај предмет за основну и средњу школу уважавајући стандарде и иницијално разумевање српског језика.

Национални просветни савет је на седници која је одржана 15. новембра 2016. године усвојио Опште стандарде постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик. Очекује се да стандарди буду објављени у Службеном гласнику и тиме постану обавезујући.

При крају је израда приручника за наставнике који предају српски као нематерњи језик за коришћење стандарда у настави и сценарија за обуке. За следећу годину планирано је штампање приручника и реализација обука за наставнике.

Општи стандарди постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик који су усвојени 15. новембра 2016. године су у процесу процедуре њиховог објављивања у Службеном гласнику. Текст приручника и сценарио обуке су завршени, али штампање приручника и обуке наставника не могу да се реализују док документ Општи стандарди постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик не буде званично објављен.

Завод за унапређивање образовања и васпитања је у оквиру припреме предлога новог Наставног програма исходно оријентисаног за 5 разред припремио и предлог за предмет српски језик као нематерњи. По први пут, а у складу са захтевима националних мањина припремљена су два програма, и то:

- ПРОГРАМ А - ЗА УЧЕНИКЕ ЧИЈИ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК ПРИПАДА НЕСЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИЦИМА И КОЈИ ЖИВЕ У ХОМОГЕНИМ СРЕДИНАМА (основни ниво стандарда);

- ПРОГРАМ Б - ЗА УЧЕНИКЕ ЧИЈИ МАТЕРЊИ ЈЕЗИК ПРИПАДА СЛОВЕНСКИМ ЈЕЗИЦИМА И КОЈИ ЖИВЕ У ВИШЕНАЦИОНАЛНИМ СРЕДИНАМА (средњи–напредни ниво стандарда).

Осим тога, Завод је потписао уговор о сарадњи са Организацијом за европску сарадњу и безбедност (ОЕБС) на припреми свих осталих наставних програма за овај предмет у основној и средњој школи. Добијена средства омогућавају да се програми припреме у сарадњи са већим бројем спољних сарадника из различитих националних мањина.

Донет је **Правилник о Општим стандардима постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег**

средњег образовања и основног образовања одраслих („Службени гласник РС“, број 55/17). Општи стандарди постигнућа објављени су у *Правилнику о Општим стандардима постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих*, "Службени гласник РС", бр. 55/2017 од 2.6.2017. године, а овај Правилник је ступио на снагу 10.6.2017. године. Започете су активности на штампању приручника и припреми обука за наставнике, које ће се реализовати у наредном периоду.

Започета је реализација пројекта *Развој стандарда постигнућа ученика за матерњи језик за крај средњег образовања*. Ученици који похађају наставу на матерњем језику према члану 9 Закона о основама система образовања и васпитања (Сл. гласник РС бр. 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/2015) имају право да полажу матурски испит из матерњег језика. Због тога је потребно развити стандарде постигнућа ученика за матерњи језик за крај средњег образовања. Језици на којима ученици похађају наставу су: мађарски, албански, румунски, словачки, хрватски, русински, бугарски и босански језик, па ће за те предмете бити развијени стандарди за крај средњег образовања.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања је, у сарадњи са Педагошким заводом Војводине, формирао 8 радних група, за сваки од језика на којима се одвија настава посебну групу, које ће развијати стандарде за матерње језика за крај средњег образовања. Чланове радних група предложили су представници националних савета националних мањина и катедре одговарајућих факултета на основу критеријума које је дефинисао Завод. Радне групе су започеле са радом и одржале први састанак 29.05. 2017. године у Заводу за вредновање квалитета образовања и васпитања.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице активно учествује у раду Радне групе за израду програма и исхода за предмет *Српски као нематерњи језик*, као и у активностима које се у том контексту организују (представници Секретаријата су били присутни приликом посета школама у Војводини у којима се реализује настава *Српског као нематерњег језика* у периоду од 31. 05. до 02. 06. 2017. године).

Током школске 2016/2017. године у општинама Прешево и Бујановац – у четири основне школе (*Ибрахим Кељменди, Сељами Халачи, Мухарем Кадриу и Наим Фрашери*) ангажовано је 6 асистената за *Српски као нематерњи језик*. У реализацији наставе предмета *Српски као нематерњи језик* учествовао је наставник и асистент/киња у настави. Почетком маја 2017. тестирани су ученици наведених школа ради провере постигнућа ученика. Резултати су добијени, али се чека састанак РГ како би аутори тестова представили резултате, упоредили их са прошлогодишњим што треба да послужи као основ за припрему новог пројекта.

Написан је и одштампан приручник за наставнике под називом *Општи стандарди постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса*

обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих. Приручник је доступан за преузимање на електронској адреси <http://www.osce.org/mission-to-serbia/332536>, а штампани приручници биће подељени наставницима током обука. Припремљен је предлог програма обуке и упућен Министарству просвете, науке и технолошког развоја ради добијања статуса обуке од јавног значаја.

Урађен је план обука који ће у 2017. обухватити наставнике који предају српски као нематерњи језик ученицима који похађају наставу на албанском, односно мађарском језику, за остале наставнике обуке ће се организовати током 2018. године.

План обуке наставника о стандардима за предмет српски као нематерњи језик ученицима чији је матерењи језик мађарски, односно албански

4. 11. 2017.	Суботица - обука за две групе наставника из Суботице, Сомбора, Новог Сада, Бечеја и Србобрана
11. 11. 2017.	Кањижа – обука за једну групу наставника из Кањиже, Аде, Сенте
18. 11. 2017.	Бујановац – обука за две групе наставника из Бујановца, Прешева и Медвеђа
19. 11. 2017.	Прешево – једна група наставника

Радне групе за израду стандарда за матерење језике за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих настављају са радом према планираној динамици.

Радна група коју је формирао Завод за унапређивање образовања и васпитања, уз подршку Мисије ОЕБС-а у Србији, урадила је предлог нових исхода и наставних садржаја за предмет *Српски као нематерњи језик* (за комплетно доуниверзитетско образовање), прилагођен стварним потребама ученика који припадају различитим националним заједницама и имају различите полазне основе у познавању српског језика. Предлог програма урађен је у два формата (А и Б). Програм Б намењен је ученицима чији матерењи језик припада групи словенских језика (или живе у мешовитим срединама), а програм А ученицима чији матерењи језик припада несловенским језицима и они живе у хомогеним срединама те немају додира са српским језиком. Планирано је да документ буде представљен мађарској, бошњачкој, албанској, словачкој, русинској, бугарској, румунској и хрватској заједници, а да предлог буде финализиран тек после добијаних коментара. Такође, у циљеве и исходе предмета пажљиво су уведени интеркултурални обрасци.

Решењем министра просвете, науке и технолошког развоја (25.10.2017) *Обука наставника за примену опитних стандарда постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих* добила је статус од јавног интереса, тако да су током новембра и децембра 2017. реализоване обуке за наставнике основних и средњих школа који предају српски као нематерњи језик ученицима који похађају наставу на мађарском и албанском језику.

Радне групе за развој стандарда за матерње језике националних мањина завршиле су предлог стандарда. Све радне групе организовале су презентацију предлога стандарда и разговоре са наставницима који предају матерњи језик. Сугестије и предлози наставника у уграђени у коначну верзију стандарда. У току је прибављање мишљења од националних савета националних мањина о предлогу стандарда. До сада је постигло позитивно мишљење од 6 националних савета (Мађари, Русини, Бошњаци и Хрвати, Румуни и Словаци), а очекују се од још 2 (Албанци и Бугари.). По прибављању мишљења предлог ће бити упућен Националном просветном савету на усвајање.

Пројекат *Развој курикулума и исхода учења за наставни предмет српски као нематерњи језик* је у складу са другим иницијативама које имају за циљ развој језичке вештине представника националних мањина и подршке за стицање образовања на језицима мањина. Такође је у директној вези са Акционим планом за реализацију права националних мањина који укључује развој нових исходно оријентисаних програма. Евидентно је да је васпитно-образовни процес националних мањина, посебно оних који стичу образовање на матерњем језику, на неки начин затворен у границама етничких група и њихова интеркултурална комуникација и „спољна“ комуникација је на ниском нивоу. Један од посматраних чинилаца интеграције односи се на низак квалитет наставе српског као нематерњег језика, што последично доводи до препрека код даљег образовања и могућности запошљавања. Због тренутног стања (недовољно познавање језика међу младима из мањинских заједница), неке афирмативне мере, креиране у циљу постизања боље, праведније и лакше интеграције мањина, нису успеле. Након прошлогodiшње успешне иницијативе, која је довела до Нацрта стандарда за наставу и учење српског као нематерњег језика, који су усвојени у октобру 2016, Мисија ОЕБС-а је наставила да подржава институционалне напоре за стварање услова за даље унапређење у настави овог предмета. Израда стандарда био је почетни корак у стварању основе за систематско побољшање овог наставног предмета. Наредна фаза је обухватала израду исхода учења и нових наставних програма за сваки разред основног и средњег образовања на основу усвојених стандарда.

Дана 3. априла 2017. године, Мисија ОЕБСа је у сарадњи са ЗУОВ-ом покренула пројекат чији је циљ стварање институционалних услова за унапређење наставе и учења српског као нематерњег језика кроз развој новог наставног плана и исхода учења. Било је предвиђено да пројекат траје шест месеци, односно до 2. октобра 2017.

Циљ Пројекат је унапређивање познавања и коришћења српског језика у основним и средњим школама у којима се настава одржава на језицима националних мањина. Главни корисници пројекта су институције које се баве образовањем, школске управе у градовима и општинама са мањинским заједницама, школама и наставницима, као и ученици основних и средњих школа мањинске етничке припадности. Такође, било је предвиђено да израда нових наставних програма буде урађена у блиској сарадњи са Министарством просвете и Заводом за вредновање квалитета образовања и васпитања, док су представници Педагошког завода Војводине, Покрајински секретаријат за образовање, управу и националне мањине, савети националних заједница и мањина били укључени у процес када је то било неопходно.

Формирана је Радна група задужена за развој програма 19. априла 2017. Радну групу је чинило 13 чланова, стручњака у лингвистици, методици наставе страног језика и образовања. Један од критеријума за избор чланова радне групе било је њихово учешће у развоју стандарда, као и њихова стручност у настави српског језика и књижевности.

Организовано је укупно су шест дводневна састанка (један месечно) Радне групе у Београду. Састанци су организовани као дводневне консултативне радионице у којима се током првог дана вреднују материјали са претходног састанка, а други дан подразумева стварни рад на нацрту наставног програма за одређени разред. Треба напоменути да се највећи део посла одвијао континуирано током месеца, а да су сви радни материјали размењени путем електронске поште, док су се састанци користили као прилика за дораду материјала, или за израду предлога материјала за будућност рад.

Као додатну подршку РГ Мисија је организовао две студијске посете југу и северу земље. 18. и 19. маја 2017, Мисија је организовала посету (четири школе, основне и средње), у Бујановцу и Прешеву, са наставом на албанском језику. Циљ посете је био упознавање чланова РГ са стварним потребама албанских ученика. Организоване су интерактивне игре типа радионица за ученике и наставнике које су јасно назначиле недостатке у методологији наставе и потребу да се програм више усредсреди на стицање вештине говорења, него на наставу књижевности. Током посете, чланови РГ су одржали и низ консултација са директорима школа и наставника. 1. и 2. јуна 2017, Мисија је организовала још једну посету школама у Војводини. Чланови радне групе су посетили четири школе, основне и средње, у Кањижи, Суботици и Хоргошу, са наставом на мађарском језику, као и основну школу у Кисачу у којој се настава одржава на словачком.

Узимајући у обзир језичке и социјалне разлике међу ученицима, РГ је развила програм на два нивоа за овај наставни предмет: Ниво А за ученике чији се матерњи језик значајно разликује од српског језика (као што су албански, румунски и мађарски) и који живе у етнички хомогеним срединама и ниво Б за ученике чији матерњи језик припада породици словенских језика (као што су словачки, русински, босански, хрватски и сл), или су они из мешовитих социјалних окружења (румунска мањина).

До 03. октобра 2017. развијени су сви програми за доуниверзитетско образовање (12 програма у А формату и 12 програма у Б формату), као и Стручно-методичко упутство.

Током октобра месеца започета је јавна расправа са свим националним мањинама који наставу похађају на свом матерњем језику и имају обавезан наставни предмет *српски као нематерњи језик*:

- 16. 10. 2017. у Босилеграду са бугарском заједницом;
- 17. 10. 2017. у Бујановцу са албанском заједницом;
- 18. 10. 2017. у Новом Пазару са бошњачком заједницом;
- 23. 10. 2017. у Владимировцу са румунском заједницом;
- 23. 10. 2017. У Кисачу са словачком заједницом;
- 24. 10. 2017. у Руском Крстуру са русинском заједницом;
- 24. 10. 2017. у Суботици са хрватском заједницом;
- 25. 10. 2017. у Суботици са мађарском заједницом.

Као резултат, ЗУОВ-у су достављена позитивна мишљења следећих националних савета: бошњачког, словачког, русинског, хрватског и мађарског, али је Национални савет мађарске националне мањине упутио низ предлога и коментара који је РГ размотрила и усвојила (о чему је достављен посебан документ), те сачинила последњу верзију Предлога програма за *српски као нематерњи језик*.

2018.

Завод за унапређивање образовања и васпитања припремио је и доставио Програм за наставни предмет српски језик као нематерњи. Министарство је овај документ доставило Одсеку за правне послове ради правно-техничке обраде и слања на објављивање у „Просветном гласнику“.

3.8.1.13. Пружање основне и додатне обуке наставницима који су задужени за образовање на језицима националних мањина. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. У оквиру Центра за целоживотно учење Филолошког факултета у Београду оформљен курс за познавање ромског језика и стицање сертификата. На Филозофском факултету у Новом Саду и Државном Универзитету у Новом Пазару оформљени курсеви за стицање сертификата о познавању хрватског, односно босанског језика.

Програми сарадње са земљама матицама националних мањина у вези образовања припадника националних мањина у процесу усаглашавања. Делови Програма сарадње се односе на иницијално образовање наставника и стручно усавршавање наставника.

Укупан број програма стручног усавршавања наставника на језицима националних мањина је 53. ЗУОВ је одобрио 5 програма а Педагошки завод Војводине 48 (17 програма је на мађарском језику а 31 су остале националне мањине). ЗУОВ нема информацију о обиму коришћења стручног усавршавања из Мађарске (питање је за Педагошки завод Војводине).

ЗУОВ је 11.4.2016. организовао једнодневну обуку за представнике националних мањина за писање наставних програма. На обуци је било представника словачке, румунске, бошњачке, мађарске, хрватске и русинске националне мањине, укупно њих 27. Садржај обуке је припремљен на основу идентификованих потреба националних мањина, а које се односе на припрему додатака садржаја програмима наставних предмета којима се изражавају посебности националног идентитета, а то су: свет око нас, природа и друштво, музичка култура, ликовна култура и историја. Учесници су на обуци добили и преглед новог Закона о уџбеницима са освртом на чланове који се тичу националних мањина, као и информације о прегледу уџбеника, односно додатака уџбенику применом нових Стандарда квалитета уџбеника. На крају обуке постигнут је договор око даљег начина рада.

Од априла када је реализована једнодневна обука саветници ЗУОВ-а били су доступни свим представницима појединих националних савета који су радили на припреми наставних програма за питања и пружање стручне помоћи.

Савети националних мањина су континуирано били у контакту са саветницима Завода који су задужени за наставне предмете који су од значаја за националне мањине. Одржан је и један заједнички састанак на коме су наставници који су задужени за образовање на језицима националних мањина добили додатна појашњења у вези конкретних наставних програма и њихове реализације.

Како је у оквиру припреме предлога новог Наставног програма исходно оријентисаног за 5 разред било потребно припремити и нове програме за обавезни предмет матерњи језик, и изборни предмет матерњи језик са елементима националне културе, Завод за унапређивање образовања и васпитања је формирао радне групе за све националне мањине осим за бугарску и албанску мањину које се нису одазвале позиву и нису доставиле своје представнике. За њих је Завод припремио једнодневну обуку о програмима који су исходно оријентисани и усмерени ка постизању стандарда постигнућа. На тај начин Завод је пружио помоћ и подршку Саветима националних мањина да самостално припреме нове програме.

Педагошки завод Војводине је, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“ број 72/2009, 52/2011, 55/2013, 35/2015-аутентично тумачење, 68/2015 и 62/2016-одлука УС), у периоду од јула до септембра 2017. године, вршио проверу остваривања реализације 12 програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника за 392 учесника:

Назив програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача	Каталожни број	Број учесника	Место извођења	Језик извођења програма

и стручних сарадника за школску 2016/17. и 2017/18. годину				
<i>Обучавање наставника за коришћење електронске табле</i>	870	28	Суботица	Мађарски језик
<i>Летња Академија – едукација просветних радника на мађарском језику</i>	861	176	Суботица	Мађарски језик
<i>Допринос унапређивању научне писмености у образовању кроз једноставних практичних примера и огледа</i>	844	18	Нови Сад	Мађарски језик
<i>Социјализација младих – усавршавања учитеља и разредних старешина на мађарском језику</i>	935	22	Нови Сад	Мађарски језик
<i>Историја и хунгарологија</i>	855	15	Нови Сад	Мађарски језик
<i>Стручно усавршавање професора / наставника разредне наставе у областима природних наука „Упознај да би знао показати!“</i>	881	17	Нови Сад	Мађарски језик
<i>Мотивација за учењем код ученика из вишеструко маргинализованих група</i>	893	17	Суботица	Мађарски језик
<i>Могућности примене веб 2.0 алата у настави (google drive документи, prezi презентације, wordpress веб сајтови)</i>	863	10	Суботица	Мађарски језик
<i>Језички експерименти – хеуристички методи у настави матерњег језика</i>	856	9	Суботица	Мађарски језик
<i>Како до успешног уџбеника</i>	949	45	Бачки Петровац	Словачки језик
<i>Неговање народне традиције у предшколском васпитању</i>	866	5	Скореновац	Мађарски језик
<i>Пет добрих корака до избора средње школе</i>	926	30	Хајдуково	Мађарски језик

У оквиру свих надлежности, Педагошки завод Војводине је у периоду јул-септембар 2017. године одобрио и пратио 1 стручни скуп-конференцију са укупно 90 учесника на мађарском језику у циљу сталног стручног усавршавања и стицања звања наставника, васпитача и стручних сарадника.

Стручно усавршавање похађали су: васпитачи у предшколским установама (15), медицинске сестре – васпитачи (17), наставници разредне наставе (23), наставници предметне наставе (29) и стручни сарадници (6).

Конференција				
Назив	Организатор	Место одржавања	Број учесника	Језици
Школа човека са мисијом	Педагошки завод Војводине, Фондација Про Порта, Национални савет мађарске националне мањине	Арач, Зрењанин, Нови Сад, Петроварадин, Ђердап, Београд, Фрушка Гора и Сремски Карловци	90	Мађарски језик

У Каталогу програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника који приређује ЗУОВ налазе се два семинара који не подлежу ингеренцијама Педагошког завода Војводине и то су:

338 Пређи преко... Упознај говор и културу Влаха и

339 Ми и они други

Назив програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника за школску 2016/17. и 2017/18. годину	Каталожни број	Број учесника	Место извођења	Језик извођења програма
1. <i>Пређи преко... Упознај говор и културу Влаха</i>	338	23	Волуј	Влашки говор
2. <i>Ми и они други</i>	339	17	Лајковац	Српски језик
		23	Бујановац	
Семинари изван Каталога				
3. <i>QualiRom - подршка образовању на ромском језику</i>	Европски центар за модерне језике у Грацу	24	Београд Филолошки факултет	Енглески језик

Одржан је семинар *QualiRom - подршка образовању на ромском језику*, као подршка образовању на ромском језику на Филолошком факултету у Београду у септембру 2017.

У циљу обезбеђивања стручног кадра за рад у настави на језицима националних мањина одржан је радни сасанак са представницима Националног савета за високо образовање, др Миланом Јовановићем, редовним професором Факултета политичких наука, Универзитета у Београду и Весном Кунтић, чланицом Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Договорени су даљи кораци у реализацији ове мере кроз радни састанак свих релевантних актера. Одржано је неколико састанака са представницима Националног савета за високо образовање и Комисије за акредитацију и проверу квалитета. Једно од предложених решења је да се подстакне мобилност студената, будућих наставника, на факултете у земље националних мањина, што је у складу са Стратегијом образовања у Републици Србији до 2020, а што ће убрзати билатерални споразуми. Промењени и допуњени стандарди за акредитацију студијских програма, усвојени и објављени у *Службеном гласнику* 88/17 од 29.09.2017. године у складу су са подстицањем студентске мобилности.

Током новембра и децембра 2017. Завод за вредновање образовања и васпитања реализовао је обуке примену општих стандарда постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих за наставнике основних и средњих школа који предају српски као нематерњи језик ученицима који похађају наставу на мађарском и албанском језику.

Обука наставника за примену општих стандарда постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих					
Р.бр.	Место	Датум одржавања	Број наставника који је прошао обуку	Национал на мањина	Укупно наставника основних и средњих школа
1.	ОШ „Сечењи Иштван”, Суботица	4.11.2017.	20	Мађари	158 (112 ОШ и 46 из СШ)
2.	ОШ „Сечењи Иштван”, Суботица	4.11.2017.	23		
3.	Гимназија „Деже Костолањи“ Суботица	5.11.2017.	19		
4.	Хотел „Аква Панон“, Кањижа	11.11.2017.	13		
5.	Хотел „Аква Панон“, Кањижа	11.11.2017.	12		
6.	ОШ „Сечењи Иштван”, Суботица	12.11.2017.	20		
7.	ОШ „Соња Маринковић“ Зрењанин	2.12.2017.	14		
8.	Електротехничка и грађевинска школа „Никола Тесла“ Зрењанин	2.12.2017.	7		
9.	ОШ “Фејеш Клара” , Кикинда	3.12.2017.	11		
10.	ОШ „Петефи Шандор” , Нови Сад	9.12.2017	11		
11.	Гимназија „Светозар Марковић”	10.12.2017.	8		

Обука наставника за примену опитних стандарда постигнућа за предмет Српски као нематерњи језик за крај првог и другог циклуса обавезног образовања, општег средњег образовања и основног образовања одраслих					
Р.бр.	Место	Датум одржавања	Број наставника који је прошао обуку	Национална мањина	Укупно наставника основних и средњих школа
	Нови Сад				
12.	ОШ „Муарем Кадриу“, Бујановац	18.11.2017.	14	Албанци	37 (23 из ОШ и 14 из СШ)
13.	ОШ „Ибрахим Кељменди“, Прешево	18.11.2017.	9		
14.	Гимназија „Скендербеу“, Прешево	19.11.2017.	14		
УКУПНО СВИХ НАСТАВНИКА:					195 (135 из ОШ и 60 из СШ)

Организована је обука за 115 стручних сарадника у четири центра: Београду, Нишу, Новом Саду и Крагујевцу на тему „Наставници као носиоци квалитетног образовања за сву децу“. Организована је обука за 90 васпитача и стручних сарадника на тему“ Васпитачи као носиоци квалитетног образовања за сву децу“.

2018.

Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања је, у складу са Законом о основама система образовања и васпитања („Сл. гласник РС“, бр. 88/2017), у периоду од јануара до марта 2018. године, вршио проверу остваривања реализације 34 програма сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника за 776 учесника.

Стручно усавршавање похађали су: наставници разредне наставе (258), наставници предметне наставе – основна школа (215), наставници предметне наставе – гимназија (35), наставници општеобразовних предмета – средња стручна школа (32), наставници стручних предмета – средња стручна школа и уметничка школа (31), наставници у школама за образовање ученика са сметњама у развоју (10), наставници у школама за образовање одраслих (5), наставници општеобразовних предмета - у средњим уметничким школама (20), наставници стручног предмета у основним / средњим уметничким школама (52), васпитачи у предшколским установама (94), медицинске сестре – васпитачи (3), васпитачи у домовима ученика (3), стручни сарадници у школама (9), сарадници (2), директори / помоћници директора (7).

<i>Назив програма сталног стручног усавршавања</i>	<i>Организатор</i>	<i>Каталошки број</i>	<i>Број учесника</i>	<i>Место извођења</i>	<i>Језик извођења програма</i>
Ризница игара за развијање социјалне компетенције деце – са освртом на децу са посебним потребама	Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Кањижа	933	26	Зрењанин	српски, мађарски
Живот са сметњама у развоју	Удружење просветних радника Мађара у Војводини, Нови Сад	945	30	Бачка Топола	мађарски
Идентитет у образовању и друштву	Удружење просветних радника Мађара у Војводини, Нови Сад	947	23	Нови Сад	мађарски
Коцкица, карте, уже, падобран – учење кроз игру у школи или у предшколској установи	Удружење организатора слободних активности, Стара Моравица	860	56	Нови Сад	мађарски
На путу прихватања – прихватање деца са сметњама у развоју у предшколској установи, школи и у свакодневном животу	Црвени крст Кањижа	923	39	Мали Иђош	мађарски
Унапређивање језичке компетенције у предшколској и основношколској настави на румунском језику	Основна школа „Први мај“, Владимировац	882	45	Владими-ровац, Николинци	румунски

Почињемо игру! Примена игара у васпитању и образовању у онлајн форми	Удружење организатора слободних активности, Стара Моравица	927	7	онлајн	мађарски
Школа толеранције	Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Кањижа	940	30	Темерин	мађарски
На путу ка квалитетним образовним установама	Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Кањижа	952	18	Кањижа	мађарски
Лепа реч - комуникација у служби васпитања	Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Кањижа	951	24	Бајша	српски, мађарски
Родитељи и просветни радници - партнери у унапређивању васпитно - образовног процеса	Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Кањижа	957	30	Кањижа	мађарски
Неговање народне традиције у предшколском васпитању	Удружење Васпитача просветних радника Мађара Војводине, Мали Иђош	866	10	Чока	мађарски
Основи свесног и безбедног	Удружење Е- регија	871	11	Онлајн, Суботица	мађарски

коришћења интернета					
Обучавање наставника за коришћење електронске табле	Универзитет у Новом Саду Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица	870	23	Бачка Паланка	мађарски
Народна музика као музички матерњи језик	Завод за културу војвођанских Мађара	864	78	Сента	мађарски
Ликовне радионице у основној школи	Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Кањижа	920	29	Кањижа	мађарски
Неговање талената на школским часовима и ван школе	Регионални центар за професионални развој запослених у образовању Кањижа	924	50	Кањижа, Сента	мађарски
Специфични верски и етнографски обичаји и дијаспори	Удружење просветних радника Мађара у Војводини, Нови Сад	879	21	Нови Сад	мађарски
Знамо ли правилно говорити?	Удружење просветних радника Мађара у Војводини, Нови Сад	946	19	Нови Сад	мађарски
Емоције у школи - школа емоција	Удружење просветних радника Мађара северне Бачке	944	17	Бачко Петрово Село	мађарски
Развијање моторичких	Универзитет у Новом Саду	902	13	Суботица	мађарски

компетенција кроз покретне игре	Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица				
Пут до успешне презентације (напредне могућности Powerpoint софтвера Прези презентације)	Универзитет у Новом Саду Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица	874	14	Суботица	мађарски
Унапређивање наставе математике у нижим разредима основне школе	Универзитет у Новом Саду Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица	883	12	Суботица	мађарски
Образовање о животној средини у теорији и пракси	Универзитет у Новом Саду Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица	869	12	Суботица	мађарски
Методика традиционалног приповедања мађарске народне бајке	Универзитет у Новом Саду Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица	862	12	Суботица	мађарски
Интеграција деце из вишеструко маргинализованих група, санирање едукативних проблема	Универзитет у Новом Саду Учитељски факултет на мађарском наставном језику, Суботица	891	50	Хоргош	мађарски
Где настају чуда - Педагогија	Удружење организатора	912	18	Сента	мађарски

искуства (Емпиријска едукација)	слободних активности, Стара Моравица				
Азбука драмске игре	Завод за културу војвођанских Мађара	908	30	Суботица	мађарски
Културом дијалога против насиља	О.Ш. „Матија Губец“, Таванкут	950	29	Сомбор	српски, хрватски

У оквиру својих надлежности, Педагошки завод Војводине је у периоду јануар-март 2018. године одобрио и пратио реализацију 4 стручна скупа са укупно 123 учесника (2 конференције – 48 учесника и 2 трибине - 75 учесника) на мађарском и српском језику у циљу сталног стручног усавршавања и стицања знања наставника, васпитача и стручних сарадника.

Стручно усавршавање похађали су: васпитачи у предшколским установама (123).

Конференције				
Назив	Организатор	Место одржавања	Број учесника	Језици
Примена пројектне педагогије у предшколском васпитању	Педагошки завод Војводине и Национални савет мађарске националне мањине	Кањижа	26	мађарски
Истраживачки нагон код деце-развој и методолошка организација	Педагошки завод Војводине и Национални савет мађарске националне мањине	Суботица	22	мађарски
Трибина				
Улога и значај неговања народне традиције у предшколским установама	Удружење васпитача Војводине	Сремска Митровица	47	српски и мађарски
Јавни наступ и припреме за музичке свечаности	Удружење васпитача Војводине	Нови Сад	28	српски и мађарски

Програми сталног стручног усавршавања наставника, васпитача и стручних сарадника који се односе на образовање и васпитање на језицима националних мањина су у процедури одобравања. Одобрени програми ће бити објављени на интернет страници ЗУОВ-а у Каталогу за школску 2018/2019, 2019/2020. и 2020/2021, а примењиваће се од септембра 2018.

3.8.1.14. Подизање свести међу широм јавности и државним службеницима на свим нивоима о постојању националних мањина у земљи, њиховим правима као и правима на афирмативне мере где су оне неопходне. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Министарство државне управе и локалне самоуправе припремило је предлог обуке под називом „Права припадника националних мањина“, у оквиру области „Заштита људских права и тајности података“, са циљем упознавања полазника са правима припадника националних мањина која су гарантована позитивно правним прописима. Циљна група су сви државни службеници. Служба за управљање кадровима прихватила је поменути предлог обуке и уврстила га у План и програм обука за 2016. годину.

У складу са Планом и програмом обука за 2016. годину, прва обука у оквиру области „Заштита људских права и тајности података“ одржана је 30. августа 2016. године.

Министар државне управе и локалне самоуправе, по прибављеном мишљењу Високог службеничког савета, 9. марта 2016. године донео је Правилник о изменама и допунама Правилника о утврђивању програма општег стручног усавршавања државних службеника из органа државне управе и служби Владе, којим је у Програму општег континуираног стручног усавршавања државних службеника допуњена програмска област Заштита људских права и тајност података, темом Права припадника националних мањина.

Циљ ове теме је упознавање полазника са правима припадника националних мањина која су утврђена важећим прописима; информисање о начину и поступку за остваривање и заштиту права припадника националних мањина, као и надлежним органима о питањима из ове области; стицање знања о националним саветима националних мањина; упознавање са обавезама Републике Србије у процесу европских интеграција, а односе се на права припадника националних мањина и друго. Циљна група су сви државни службеници, а очекивани исход унапређење и стицање нових знања, као и подизање свести државних службеника о правима припадника националних мањина и начину и поступку остваривања и заштите њихових права.

Поред тога, сагласно члану 97а Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 81/05-испр, 83/05-испр, 64/07, 67/07-испр, 116/08, 104/09 и 99/14), стручно усавршавање државних службеника у складу са програмима општег стручног усавршавања организује Служба за управљање кадровима, као и члану 21. став 1. Уредбе о стручном усавршавању државних службеника („Службени гласник“, број 25/15), програме општег

стручног усавршавања државних службеника организује и спроводи ова служба. У том смислу, ради потпуне припреме извештаја о статусу спровођења ове активности, сматрамо потребним да се исти допуни релевантним подацима Службе за управљање кадровима о до сада спроведеним обукама на тему Права припадника националних мањина.

У складу са Планом и програмом обука за 2016. годину, одржана је 13. децембра 2016. године, друга у низу обука у оквиру области „Заштита људских права и тајности података“, а тема обуке је упознавање полазника са правима припадника националних мањина.

Министар државне управе и локалне самоуправе, по прибављеном мишљењу Високог службеничког савета, 12. јануара 2017. године донео је **Правилник о утврђивању програма општег стручног усавршавања државних службеника из органа државне управе и служби Владе**. Програмом општег континуираног стручног усавршавања државних службеника у оквиру области „Заштита људских права и тајности података“ предвиђена је обука под називом „**Права припадника националних мањина**“, са циљем упознавања полазника са правима припадника националних мањина која су гарантована позитивно правним прописима. Циљна група су сви државни службеници. Планирано је да се прва у низу обука у 2017. години одржи 24. марта. У складу са Планом и програмом обука за 2017. годину, одржана је 24. марта 2017. године, прва у низу обука у 2017. години у оквиру области „Заштита људских права и тајности података“, а тема обуке је упознавање полазника са правима припадника националних мањина.

У извештајном периоду донет је нормативни оквир који на савременим основама уређује област стручног усавршавања, као полазне основе за даље унапређење активности које, између осталог, треба да допринесу подизању знања, вештина и способности државних службеника, али и запослених у другим деловима јавне управе, посебно јединицама локалне самоуправе, за несметано остваривање права припадника националних мањина.

Пре свега, донет је Закона о Националној академији за јавну управу („Службени гласник РС“, број 94/17), којим се оснива Национална академија за јавну управу и уређују друга питања од значаја за њен рад и обављање стручног усавршавања у јавној управи. Сагласно овом закону, Национална академија је централна институција система стручног усавршавања у јавној управи Републике Србије – са статусом јавно признатог организатора активности неформалног образовања одраслих. У односу на њен делокруг, очекује се да ће успостављањем својих надлежности у пуном обиму значајно утицати на унапређење кадровских капацитета на нивоу целе јавне управе и обезбедити једнак ниво и квалитет стручног усавршавања свих запослених у њој.

Затим су доношењем Закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, број 94/17), унапређени материјални елементи стручног усавршавања државних службеника. Између осталог, утврђени су програми стручног усавршавања, а у оквиру Програма континуираног стручног усавршавања државних

службеника у државним органима, посебно је обухваћена тематска целина заштита људских права, која поред осталог обухвата и права припадника националних мањина.

Компатибилна решења садржана су и у Закону о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе који је усвојен на седници Народне скупштине 14. децембра 2017. године („Службени гласник РС“, број 113/17).

У складу са Планом и програмом обука за 2017. годину, одржана је 22. новембра 2017. године, друга у низу обука у 2017. години у оквиру области „Заштита људских права и тајности података“, а тема обуке је упознавање полазника са правима припадника националних мањина.

Истовремено, према извештају **Канцеларије за људска и мањинска права**, у оквиру ИПА 2013 твининг пројекта „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција за дискриминацију“ концептуализација активности за подизања свести јавности за права националних мањина је отпочела у другој половини 2016. године. Израђени су следећи нацрти: нацрт општих смерница - питања на која треба одговорити и корака које треба предузети када стратешки планирамо активности подизања свести, нацрт Подсетника за ефикасну стратешку комуникацију у области људских права, нацрт корак-по-корак плана рада у процесу усмеравања развоја саме кампања за подизање свести и нацрт описа задатака за активности за подизање свести о правима националних мањина. Како би садржај кампање био размотрен што партиципативније, поред ангажовања експерата и агенције, одржана је и интерактивна радионица у новембру 2016. године са представницима НСНМ. На сам нацрт кампање утицали су и закључци Извештаја о заштити права припадника националних мањина израђеног од стране експерата у оквиру Пројекта, који узима у обзир релевантне законе као и Акциони план за остваривање права националних мањина Републике Србије, европске конвенције, резолуције, препоруке и извештаје Европске Уније и Савета Европе у вези са правима припадника националних мањина. Реализација саме кампање се планира у наредном периоду.

Канцеларија за људска и мањинска права је у сарадњи са националним саветима националних мањина 10. децембра 2016. године обележила Међународни дан људских права. Организован је сајам посвећен националним мањинама под слоганом „Сложни мозаик Србије.“ На сајму је учествовало 15 националних савета националних мањина (ашкалијски, словачки, чешки, ромски, црногорски, бошњачки, немачки, бугарски, мађарски, румунски, хрватски, буњевачки, русински, украјински и влашки) који су представили своју културу и обичаје, фолклор, издаваштво, као и ручну радиност и гастрономске специјалитете. Сајму су присуствовали представници државних институција, амбасада, међународних организација, организација цивилног друштва и представници медија. Велики број грађана је обилазио штандове и пратио културно-уметнички програм током трајања Сајма.

У оквиру ИПА 2013 твининг пројекта „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција за дискриминацију“, чије је спровођење продужено за четири месеца, односно, до краја јуна 2017. године, наставило се са развојем допуњеног концепта кампање подизања свести јавности за права националних мањина. У оквиру овог пројекта, Канцеларија за људска и мањинска права организује **националну медијску кампању под називом „Заједно, ми смо Србија“**. Циљ кампање је промовисање поштовања права на различитост и подизање свести међу широм јавности о постојању националних мањина. Кампања се састоји од видео спота који ће бити емитован на јавном сервису (РТС) и друштвеним мрежама, радио спота и билборда који ће се налазити у Суботици, Новом Пазару, Нови Сад и Ниш.

У оквиру ИПА 2013 твининг, осмишљен је и креиран тзв. „*E-learning tool*“, инструмент за електронско учење намењен јединицама локалне самоуправе и националним саветима националних мањина. „*E-learning tool*“ замишљен је као платформа на интернет страници која ће садржати едукативне видео презентације и квиз знања. „*E-learning tool*“ је алат који се састоји од 3 модула који чине: основе Закона о дискриминацији, поступање са жалбама и спречавање дискриминације, а за циљ има подизање свести о дискриминацији, пружање подршке разумевању и идентификацији дискриминације и унапређење знања о механизмима за решавање дискриминације.

У циљу подизања квалитета извештавања о реализованим активностима из АП за мањине и јачања капацитета запослених у локалним самоуправама, Канцеларија за људска и мањинска права је одржала обуке:

- 25. септембра у Нишу, за представнике 12 локалних самоуправа на југу Србије, у сарадњи са Градом Нишом и
- 27. септембра, у Новом Саду, у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице, за представнике 40 локалних самоуправа из АП Војводине.

Канцеларија за људска и мањинска права је организовала, поводом 10. децембра - Међународног дана људских права, други сајам под називом „Сложни мозаик Србије“, на којем су се представили национални савети националних мањина.

Сајам је организован у сарадњи са националним саветима ашкалијске, бугарске, буњевачке, влашке, грчке, мађарске, македонске, немачке, ромске, румунске, русинске, словачке, словеначке, украјинске, хрватске, црногорске и чешке националне мањине, а учешће су узеле и организације цивилног друштва.

Национални савети су на штандовима представили своју културну баштину и издаваштво, а у оквиру програма наступала су културно-уметничка друштва са традиционалним играма и песмама.

Подршку у реализацији овогодишњег сајма, Канцеларији су пружили Мисија ОЕБС-а у Србији, Канцеларија УН-а у Србији, као и Делегација ЕУ у Србији.

Сајму су присуствовали представници државних институција, амбасада, међународних организација, организација цивилног друштва и представници медија, као и бројни посетиоци.

2018.

Канцеларија за људска и мањинска права

У оквиру програма *ИПА 2016 ЕУ подршка инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома*, који спроводи Стална конференција градова и општина обезбеђена је подршка Канцеларији за људска и мањинска права као једном од корисника програма. Серијал „Од злата јабука“, који је емитован на РТС је био посвећен промоцији права националних мањина.

Канцеларија за људска и мањинска права и Министарство државне управе и локалне самоуправе, у сарадњи са градом Београдом, организовали су 2. марта 2018. године округли сто под називом „Београдски сложни мозаик“ посвећен правима и положају националних мањина.

Министарство државне управе и локалне самоуправе

У извештајном периоду донет је нормативни оквир који на савременим основама уређује област стручног усавршавања, као полазне основе за даље унапређење активности које, између осталог, треба да допринесу подизању знања, вештина и способности државних службеника, али и запослених у другим деловима јавне управе, посебно јединицама локалне самоуправе, за несметано остваривање права припадника националних мањина.

Пре свега, донет је Закона о Националној академији за јавну управу („Службени гласник РС“, број 94/17), којим се оснива Национална академија за јавну управу и уређују друга питања од значаја за њен рад и обављање стручног усавршавања у јавној управи. Сагласно овом закону, Национална академија је централна институција система стручног усавршавања у јавној управи Републике Србије – са статусом јавно признатог организатора активности неформалног образовања одраслих. У односу на њен делокруг, очекује се да ће успостављањем својих надлежности у пуном обиму значајно утицати на унапређење

кадровских капацитета на нивоу целе јавне управе и обезбедити једнак ниво и квалитет стручног усавршавања свих запослених у њој.

Затим су доношењем Закона о изменама и допунама Закона о државним службеницима („Службени гласник РС“, број 94/17), унапређени материјални елементи стручног усавршавања државних службеника. Између осталог, утврђени су програми стручног усавршавања, а у оквиру Програма континуираног стручног усавршавања државних службеника у државним органима, посебно је обухваћена тематска целина заштита људских права, која поред осталог обухвата и права припадника националних мањина.

Компатибилна решења садржана су и у Закону о изменама и допунама Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе који је усвојен на седници Народне скупштине 14. децембра 2017. године („Службени гласник РС“, број 113/17).

У складу са Планом и програмом обука за 2018. годину, у оквиру области „Заштита људских права и тајности података“ предвиђена је обука под називом „Права припадника националних мањина“, са циљем упознавања полазника са правима припадника националних мањина која су гарантована позитивно правним прописима. Циљна група су сви државни службеници. Планирано је да се прва у низу обука у 2018. години одржи 30. априла.

3.8.1.15. Спровођење ефикасне истраге и санкционисање међунационалних инцидената, а нарочито оних који стичу обележја кривичног дела, изазивања расне, националне и верске мржње и нетрпељивости. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Кривична дела која садрже елементе дискриминације, подстрекавања на насиље и говор мржње, као што је нпр. кривично дело изазивање националне, расне и верске мржње и нетрпељивости из чл. 317. КЗ представљају кривична дела за која се гоњење предузима по службеној дужности, што значи да је јавни тужилац дужан да предузме кривично гоњење увек када располаже основима сумње да је учињено кривично дело, сагласно начелу легалитета прописаном чл. 6 ст. 1 Законика о кривичном поступку. Сходно томе, јавна тужилаштва наставила су спровођење истраге и кривично гоњење кривичних дела у вези са међунационалним инцидентима.

Поред тога, Програмом и планом рада Републичког јавног тужилаштва предвиђено је да ће ово тужилаштво пратити поступање надлежних јавних тужилаштва у предметима од ширег друштвеног значаја или за која је заинтересована јавност, међу којима су и предмети поводом повреда људских права и свих облика дискриминације. У циљу спровођења надзора над поступањем по овим предметима, апелациона јавна тужилаштва дужна су да Републичком јавном тужилаштву достављају тромесечне извештаје из наведених области.

У циљу спровођења ефикасне истраге међунационалних инцидената, а нарочито оних који стичу обележја кривичног дела, изазивања расне, националне и верске мржње и нетрпељивости, Републичко јавно тужилаштво наставило је стручно усавршавање јавних тужилаца и заменика јавног тужиоца на ову тему. У том смислу, по позиву Амбасаде САД у Београду, у августу 2016. године Републичко јавно тужилаштво предузело је припремне активности ради обезбеђивања учешћа 5 представника јавног тужилаштва на семинару „Злочини из мржње“, који ће се, уз подршку Амбасаде САД у Београду, одржати од 3-7.10.2016. године у Међународној полицијској академији (ILEA) у Будимпешти.

Представник Републичког јавног тужилаштва учествовао је на седмом Координационом састанку у циљу успостављања механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији, одржаном 01. и 02.12.2016. године, у организацији Канцеларије за људска права и мањинска права Владе Републике Србије и Мисије ОЕБС у Србији. На састанку је договорено да се уз подршку Мисије ОЕБС у Србији, до краја прве половине 2017. године, изради приручник за јавне тужиоце за истрагу кривичних дела учињених из побуда мржње.

Поред тога, представник Републичког јавног тужилаштва учествовао је дана 03.03.2017. године округлом столу под називом „Простор за бранитеље људских права – Округли сто о претњама у сајберспејсу и јавности“ организованом у оквиру ИПА 2013 твининг пројекта „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција за дискриминацију“.

Такође, представник Републичког јавног тужилаштва учествовао је у представљању Трећег периодичног извештаја о примени Међународног пакта о грађанским и политичким правима Комитету за права човека Уједињених нација 07.-08.03.2017. године у Женеви. Поред тога, у оквиру посете Европског комитета за спречавање мучења и нечовечних или понижавајућих казни или поступака дана 06.06.2017. године одржан је састанак представника Републичког јавног тужилаштва са члановима комитета.

У процесу израде Смерница за кривично гоњење злочина из мржње, дана 15.06.2017. године, одржан је састанак чланова Радне групе са представницима организација цивилног друштва, на коме су представници цивилног друштва представили своја искуства у области злочина из мржње и дали предлоге који ће помоћи у изради Смерница. Чланови Радне групе израдили су **нацрт Смерница, односно Приручника за кривично гоњење злочина из мржње.**

Чланови Радне групе за израду Смерница за јавне тужиоце за кривично гоњење кривичних дела учињених из побуда мржње, у току септембра 2017. имали су консултације са представницима OSCE Office for Democratic Institutions and Human Rights (ODIHR), поводом нацрта Смерница и у току је рад на изради коначног текста документа.

Потребно је истаћи и да је представник Републичког јавног тужилаштва учествовао на Међународној конференцији о злочину из мржње и говору мржње, која је одржана 15. септембра 2017. године у Београду, на којој је имао излагање о активностима јавног тужилаштва на плану унапређења кривичног гоњења кривичних дела учињених из побуда мржње.

У извештајном периоду за I квартал 2018, радна група окончала је рад на сачињавању Смерница за јавне тужиоце за кривично гоњење кривичних дела учињених из побуда мржње у Републици Србији.

Поред тога, Представник Републичког јавног тужилаштва, као члан делегације Републике Србије, учествовао је у дијалогу са Саветом за људска права Уједињених нација, у вези са извештајем Републике Србије поводом трећег циклуса Универзалног периодичног прегледа који је одржан у Женеви од 24. до 26.01.2018. године.

Такође, током првог квартала 2018. године израђен је **план и програм обука о злочинима из мржње за јавне тужиоце**. Обуке ће организовати Републичко јавно тужилаштво у сарадњи са Правосудном академијом и Мисијом ОЕБС-а у Србији. Два представника Републичког јавног тужилаштва учествоваће у наведеним обукама у својству предавача.

Крајем 2015. године, у сарадњи Правосудне академије и Канцеларије за људска и мањинска права, уз подршку Одељења за демократизацију Мисије ОЕБС у Србији, започет је пилот програм „Злочини из мржње – обука за представнике правосуђа“, који је део континуиране обуке судија и јавних тужилаца, као и тужилачких помоћника. Обука о законодавству из области злочина из мржње предвиђена је за период 2015 -2016. године и укључује 8 једнодневних семинара, а основни циљ обуке је овладавање посебним знањима везаним за упознавање са појмом злочина из мржње, који укључује, између осталог, дефинисање овог концепта, те упознавање са специфичностима концепта злочина из мржње, релевантним међународно-правним одредбама као и праксом Европског суда за људска права и УН комитета. Током новембра 2015. године, одржани су семинари у Суботици и Новом Саду, а у априлу 2016. године, семинари у Нишу, Новом Пазару и Крагујевцу, док је завршни семинар одржан 12. маја 2016. године у Београду.

Министарство унутрашњих послова наводи да је одржана обука „Интеркултурална комуникација и борба против дискриминације“ у организацији Канцеларије за људска и мањинска права Владе Републике Србије у сарадњи са Повереником за заштиту равноправности, Институтом за људска права Републике Аустрије (Ludvig Wolcman) и Канцеларије за националну мањину Републике Словеније на којој су учествовала два полицијска службеника из Службе за сузбијање криминала Управе криминалистичке полиције МУП-а. Одржан је семинар „Злочини из мржње“ у организацији Правосудне академије у Београду, Канцеларије за људска и мањинска права Владе Републике Србије и Мисије ОЕБС-а у Србији, на којој су поред представника правосудних органа учествовала

и два полицијска службеника из Службе за сузбијање криминала Управе криминалистичке полиције МУП-а“. Представник криминалистичке полиције учествоваће на састанку „Одговор на злочине из мржње у вези са семитском заједницом и мере у циљу јачања безбедности јеврејских заједница“ који ће бити одржан у Кијеву од 12. до 13.12.2016. године. Дана 23. и 24.10.2017. године, на Сребрном језеру, одржан је комуникацијски тренинг за представнике Министарства унутрашњих послова у оквиру пројекта „Унапређење односа полиције и локалне заједнице“, у организацији Мисије ОЕБС у Србији, а једна од тема односила се на комуникацију са мањинским и маргинализованим групама.

Од 04. до 05.12.2017. године у Шапцу одржан је координациони састанак у организацији Канцеларије за људска и мањинска права Владе Републике Србије и Мисије ОЕБС у Србији, на коме су присуствовали представници Министарства правде, Републичког јавног тужилаштва, Министарства унутрашњих послова и организација цивилног друштва. Тема састанка односила се на успостављање механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији.

3.8.1.16. Анализа стања у јавним тужилаштвима у подручјима у којима живе припадници националних мањина у погледу:

-заступљености припадника националних мањина као носилаца јавнотужилачке функције;

-заступљености припадника националних мањина као тужилачког особља (тужилачки помоћници и намештеници);

-познавања језика националних мањина. (I-II квартал 2016.)

Активност је у потпуности реализована. Државно веће тужилаца, прибавило је податке о заступљености припадника националних мањина као носилаца јавнотужилачке функције, заступљености припадника националних мањина као тужилачког особља (тужилачки помоћници и намештеници); -познавања језика националних мањина у јавним тужилаштвима у подручјима у којима живе припадници националних мањина. На основу достављених података за појединачна јавна тужилаштва, Државно веће тужилаца је израдило збирну Анализу стања у јавним тужилаштвима, за сва четири апелациона подручја, Републичко јавно тужилаштво и тужилаштва посебне надлежности, у погледу: - заступљености припадника националних мањина као носилаца јавнотужилачке функције; - заступљености припадника националних мањина као тужилачког особља (тужилачки помоћници и намештеници); -познавања језика националних мањина.

3.8.1.17. Израда и усвајање Правилника о критеријумима и мерилима за оцену стручности, оспособљености и достојности за предлагање и избор кандидата за

носиоца јавно тужилачке функције укључујући одредбе о примени чл. 82 Закона о јавном тужилаштву, који наводи да се при предлагању и избору јавних тужилаца и заменика јавног тужиоца води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језицима националних мањина који је у службеној употреби у суду. (IV квартал 2015 – I квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. С обзиром на фазу поступка у којој се води рачуна о примени члана 82. Закона о јавном тужилаштву, одлучено је да је Пословник о раду Државног већа тужилаца најприкладнији подзаконски акт Државног већа тужилаца у коме ове одребе закона треба да се прецизирају. У четвртом кварталу 2016. године претходно формирано радно тело израдило је **нацрт Пословника о изменама и допунама Пословника о раду Државног већа тужилаца**, у који су унете адекватне одредбе, којима се ближе уређује примена члана 82. Закона о јавном тужилаштву.

На седници одржаној 23.03.2017. године, **Државно веће тужилаца усвојило је нови Пословник о раду Државног већа тужилаца** („Службени гласник РС“, број 29/17), у који су унете одредбе, којима се ближе уређује примена члана 82. Закона о јавном тужилаштву, а у циљу обезбеђења пуне и ефективне равноправности између припадника националних мањина и припадника већинске нације. С тим у вези, чланом 59. Пословника прописано је да у поступку избора Веће води рачуна о националном саставу становништва, одговарајућој заступљености припадника националних мањина и познавању стручне правне терминологије на језику националне мањине који је у службеној употреби у суду.

Наведена одредба конкретизована је кроз садржину члана 60. Пословника, којим се прописују посебна правила о одлучивању приликом доношења одлуке о избору, односно предлагању кандидата за заменика јавног тужиоца у јавним тужилаштвима на подручју локалних самоуправа у којима је у службеној употреби језик или писмо националне мањине, на тај начин што се установљава обавеза Већа да прибави податке о националном саставу становништва локалних самоуправа, као и о националном саставу носилаца јавнотужилачке функције у том јавном тужилаштву. Након тога, уколико се уочи да национални састав носилаца јавнотужилачке функције није сразмеран националном саставу становништва на подручју надлежности јавног тужилаштва, Веће ће, поступајући у складу са новим Пословником, по правилу изабрати, односно предложити кандидата оне националне припадности чији би избор, односно предлагање допринело сразмерности националног састава и то избором или предлагањем избора највише рангираног кандидата те националне припадности, уколико његова оцена, односно број бодова нису испод 90% оцене, односно броја бодова прворангираног кандидата. Да би се наведене одредбе могле применити, неопходно је да се испуни услов из става 3. члана 60. Пословника – да се кандидати у конкурсној документацији изјасне о својој националној припадности и дају сагласност Већу за примену посебних правила, с обзиром да је изјашњавање о националној припадности добровољно. У складу са Прелазним и завршним одредбама Пословника, наведене одредабе са примењују од 01.09.2017. године, тако да ће о резултатима бити

извештавано у наредном периоду. Дана 01.09.2017 **почела је примена Пословника о раду Државног већа тужилаца** („Службени гласник РС“, број 29/17), члана 59. и члана 60. Пословника, којима се ближе уређује примена члана 82. Закона о јавном тужилаштву, а у циљу обезбеђења пуне и ефективне равноправности између припадника националних мањина и припадника већинске нације.

С обзиром на то да је примена члана 59. и члана 60. Пословника о раду Државног већа тужилаца („Службени гласник РС“, број 29/17) почела дана 01.09.2017. године, одредбе наведених чланова примењиване су током спровођења поступка за избор заменика јавних тужилаца у основним јавним тужилаштвима (по огласу објављеном у „Службеном гласник РС“, број 86/17 од 22.09.2017. године).

У складу са чланом 59. Пословника, Веће је у поступку избора водило рачуна о националном саставу становништва, као и о одговарајућој заступљености припадника националних мањина, при чему је утврђено да на подручју Новог Пазара бошњачка национална мањина чини 79% становништва, а да су 2 од 6 заменика јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару Бошњаци. Са циљем остварења пуне и ефективне равноправности између припадника националних мањина и припадника већинске нације, Државно веће тужилаца одлучило је да повећа број заменика јавног тужиоца бошњачке националности, што је и учињено предлагањем избора два кандидата бошњачке националности. Имајући у виду чињеницу да су се кандидати у конкурсној документацији изјаснили о својој националној припадности и дали сагласност Већу за примену посебних правила, испунивши тиме услов из става 3. члана 60. Пословника, Државно веће тужилаца је, након спроведеног поступка избора, на седници одржаној дана 14.12.2017. године, донело одлуку да предложи Народној скупштини Републике Србије два кандидата бошњачке националности за први избор за заменика јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Новом Пазару. У првом кварталу 2018. године Државно веће тужилаца није спроводило активности у вези поступка избора носилаца јавнотужилачке функције, на које би биле примењиве одредбе Закона о јавном тужилаштву и Пословника о раду Државног већа тужилаца о адекватној заступљености припадника националних мањина.

3.8.1.18. Успостављање заједничке радне групе са Високим саветом судства за процену приступа националних мањина правосудном систему. (II квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. У првом кварталу 2016. године, представници Државног већа тужилаца одржали су консултације са представницима Министарства правде, Високог савета судства и руководства пројекта ИПА 2013 „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца” у вези са спровођењем активности из АП 23 и Акционог плана за остваривање права националних мањина, и договорили се о наредним активностима у овој области. Заједничка радна група је основана у мају 2016.

године. Дана 20.07.2016. године, на састанку заједничке радне групе ДВТ и ВСС за процену приступа националних мањина правосудном систему утврђени су органи, циљ, методологија и рокови рада радне групе.

С обзиром да је циљ рада радне групе израда Анализе о процени приступа националних мањина правосудном систему Републике Србије, у јулу месецу 2016. године члановима радне групе достављени су на увид и коментар релевантне анализе које су израдили представници ДВТ и ВСС: Анализа о употреби језика у процени приступа националних мањина правосудном систему Републике Србије, Анализа о заступљености и познавању језика националних мањина у судовима у Републици Србији и Анализа о заступљености и познавању језика националних мањина у јавним тужилаштвима у Републици Србији.

Заједничка радна група за процену приступа националних мањина правосудном систему наставила је свој рад и у четвртном кварталу 2016. године, учествовањем у експертској мисији - посети шпанских експерата у оквиру ИПА 2013 пројекта „Јачање капацитета ВСС и ДВТ“ одржаној од 26-28.10.2016. године и у изради експертског извештаја у оквиру овог пројекта о процени приступа националних мањина правосудном систему.

Такође, заједничка радна група заједно са руководством ИПА 2013 пројекта извршила је у четвртном кварталу 2016. године организационе припреме за одржавање округлог стола за усвајање коначних препорука за компоненту 3, пројекта, која се односи на приступ националних мањина правосудном систему.

У првом кварталу 2017., Заједничка радна група је израдила *Осврт заједничке радне групе Државног већа тужилаца и Високог Савета судства на коментаре учесника одржаних округлих столова о приступу националних мањина правосудном систему*, у делу који се односи на надлежност ДВТ и ВСС, и доставила горе наведене коментаре другим надлежним државним органима, у делу који се односи на њихову надлежност.

Ради финализације експертског извештаја и препорука о приступу националних мањина правосудном систему, Заједничка радна група ДВТ и ВСС проследила је страним експертима како коментаре учесника одржаних округлих столова о приступу националних мањина правосудном систему, тако и Осврт заједничке радне групе ДВТ и ВСС на ове коментаре. Такође, 17.03.2017. године, одржан је састанак представника Државног већа тужилаца (чланова Заједничке радне групе) са горе наведеним страним експертима, на којем су разматрана питања релевантна за финализацију експертског извештаја за процену приступа националних мањина правосудном систему. Заједничка радна група Државног већа тужилаца и Високог Савета судства за процену приступа националних мањина правосудном систему започела је израду завршног извештаја о раду ове радне групе.

3.8.1.19. Одржавање заједничке радионице о приступу националних мањина правној помоћи за Државно веће тужилаца, Високи савет судства, организације цивилног друштва и представнике националних мањина. (II и III квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Током првог квартала 2016. године, представници Државног већа тужилаца одржали су консултације са представницима Министарства правде, Високог савета судства и руководства пројекта ИПА 2013 „Јачање капацитета Високог савета судства и Државног већа тужилаца” у вези са спровођењем активности из АП23 и Акционог плана за остваривање права националних мањина. Дискусије су се такође односиле на прецизирање ове активности, а договорене су и теме за радионице, укључујући употребу језика националних мањина у судским поступцима, тумачење и превођење. Такође, договорено је да се позову представници националних савета националних мањина чији су језици у службеној употреби.

У складу са закључцима са састанка заједничке радне групе Државног већа тужилаца и Високог Савета судства за процену приступа националних мањина правосудном систему, одржаног 20.07.2016. године, представници Државног већа тужилаца и Високог савета судства одржали су у августу 2016. године припремни састанак за организовање наведене заједничке радионице и упутили позиве надлежним државним органима, националним саветима националних мањина, организацијама цивилног друштва и међународним организацијама за учешће на овој радионици, заказаној за 30.09.2016. године.

Представници ДВТ и ВСС одржали су 30.09.2016. **заједничку радионицу о приступу националних мањина правосудној**, на којој су учествовали надлежни државни органи, национални савети националних мањина, ОЦД и међународне организације. На овој радионици, представници заједничке радне групе ДВТ и ВСС за процену приступа националних мањина правосудном систему **представили су учесницима радионице Анализу о употреби језика у процени приступа националних мањина правосудном систему Републике Србије**, Анализу о заступљености и познавању језика националних мањина у судовима у Републици Србији и Анализу о заступљености и познавању језика националних мањина у јавним тужилаштвима у Републици Србији. Осим усменог представљања и дискусије на радионици, наведене анализе достављене су и у писаном облику учесницима радионице, који су позвани да на њих доставе своје писане коментаре.

3.8.1.20. Одржавање округлог стола за усвајање коначних препорука за компоненту 3, циља 1 ИПА 2013 пројекта „Јачање капацитета ВСС и ДВТ”, која се односи на побољшање односа са организацијама цивилног друштва и активности везане и за приступ националних мањина правосудном систему. (IV квартал 2016. Године)

Активност је у потпуности реализована. Представници заједничке радне групе Државног већа тужилаца и Високог Савета судства за процену приступа националних мањина правосудном систему, заједно са руководством ИПА 2013 пројекта „Јачање капацитета ВСС и ДВТ“, организовали су 13.12.2016. године округли сто, на коме су усвојене коначне препоруке за компоненту 3, циља 1 ИПА 2013 пројекта, која се односи на приступ националних мањина правосудном систему. На овом округлом столу, учесницима округлог стола - надлежним државним органима, националним саветима националних мањина, ОЦД и међународним организацијама, представљен је **експертски извештај о процени**

приступа националних мањина правосудном систему, израђен од стране шпанских експерата у оквиру ИПА 2013 пројекта „Јачање капацитета ВСС и ДВТ“, уз учешће представника ВСС и ДВТ.

3.8.1.21. Спровођење обуке судија о међународним документима и стандардима у области заштите од дискриминације националних мањина и пракси ЕСЈП.

(Повезана активност 1.3.1.6.) (Континуирано)

Активност се успешно реализује. У сарадњи са ОЕБС-ом, организована је обука за судије о међународним документима и стандардима у области заштите од дискриминације националних мањина и пракси ЕСЈП. Такође, питања у вези са и стандардима у области заштите од дискриминације националних мањина представљају интегрални део специјализоване обуке о људским правима, у којој је до новембра 2015. године, учествовало преко 200 учесника. Поред тога, Правосудна академија је током 2015 године реализовала низ округлих столова са судијама апелационих судова који раде у одељењима судске праксе, идентификоване су неједнакости у доношењу одлука у овим предметима и током првог квартала 2016 године је на заједничкој седници апелационих судова усвојен јединствен став око тих спорних питања, те се очекује да више неће бити неуједначених судских одлука на нивоу апелација, које би требало да се рефлектују и на први степен, у овим предметима.

Обука се спроводи континуирано и кроз почетну обуку, на теоријским семинарима и кроз радионице. Од првог квартала 2016. године је у току и тренинг тренера у овој области за осам одабраних судија виших судова у Србији. У оквиру тог тренинга тренера укупно је реализовано 5 обука, као и студијска посета Суду у Стразбуру. Тренинг тренера у области забране дискриминације је завршен у децембру 2016. године, чиме Академија добија још 8 нових предавача из редова судија. Реализована је и дводневна додатна напредна радионица за одабраних осам судија које су прошле програм тренинга тренера у овој области 7. и 8. јуна у Београду.

Почетком јула месеца је у Вршцу организован дводневни округли сто на тему хармонизације судске праксе у области недискриминације за судије апелационих судова које раде у одељењима судске праксе, као и оне које се баве радним правом. На округлом столу су учествовале судије Врховног касационог суда као говорнице, које су покренуле нова спорна питања око којих је потребно да се судије усагласе на својим општим седницама, као и представник канцеларије Повереника за заштиту равноправности. Као закључак је констатовано да би будућим оваквим скуповима било сврсисходно да присуствују и судије Уставног суда. Почетком јула месеца је одржан и други тродневни тренинг тренера на напредном нивоу за будуће предаваче Академије у области недискриминације. Учесницима је представљена најновија пракса Европског суда за људска права и Суда правде ЕУ, као и последње тенденције у домаћој судској пракси.

Одабраних осам судија који су похађали напредну обуку тренинга тренера у обалсти дискриминације је почетком новембра месеца учествовало у студијској посети Европском суду правде у Луксембургу, где су имали прилике да се упознају са надлежностима и судском праксом овог суда. Такође је организован састанак у Бриселу са Европским омбудсманом.

Како би се европски стандарди судске заштите људских права применили и у Републици Србији, Правосудна академија је оквиру пројекта Европске уније „Подршка Правосудној академији“ основала Националну мрежу у саставу од тридесет судија и тужилаца, па је 24. и 25. јануара 2018. године, у оквиру наведеног пројекта, организовала семинар под називом „Значај примене стандарда Европског суда за људска права у Републици Србији“.

Семинар је одржан у просторијама Правосудне академије, а учесници су били управо чланови Националне мреже за примену европских стандарда судске заштите и људских права у Републици Србији. Семинар су отворили Ненад Вујић директор Правосудне академије и Драгомир Милојевић председник Врховног касационог суда. Предавачи су судија Хуан Карлос да Силва, вођа пројекта „Подршка Европске уније Правосудној академији“, судије Давид Ордоњез и Хорхе Обах, Ивана Крстић ванредни професор Правног факултета Универзитета у Београду, Вања Родић виши саветник за европске интеграције и међународне пројекте у Врховном касационом суду, Наташа Плавшић заступник Републике Србије пред Европским судом за људска права и експерти пројекта „Подршка Европске уније Правосудној академији“ Весна Ћорић и Александар Стојановић.

Након обуке која је организована за именоване чланове мреже, уследиле су и радионице за судије и судијске помоћнике на којима је представљена публикација под називом „Практични водич за примену Европске конвенције о људским правима у Републици Србији.“

14.03.2018. су, последњој у низу ових радионица, присуствовали судије и сарадници Врховног касационог суда. Присутнима се обратио председник овог суда Драгомир Милојевић, наглашавајући значај примене Европске конвенције у свакодневном животу грађана који се управо на њу све чешће позивају. Том приликом, председник је истакао значај овакве радионице јер Практични водич садржи релевантна упутства и алате који поједностављују иначе комплексну примену европских принципа, што доводи до знатне уштеде у времену и пружа велике олакшице у раду судија.

Директор Правосудне академије Ненад Вујић је обративши се на овој радионици посебно истакао значај публикације „Практични водич“ јер је увођењем модерних алата створена могућност за олакшан приступ претрази базе документа Европског суда и развијен је систем за унакрсно повезивање домаћих прописа са прописима Европског суда у Стразбуру.

На иницијативу Правосудне академије и уз подршку поменутог пројекта, осамнаест чланова Националне мреже за примену европских стандарда судске заштите и људских права у Републици Србији боравило је у Стразбуру, у оквиру тродневне студијске посете Европском суду за људска права. Улога чланова Националне мреже је да праксу ЕСЈП

приближе колегама и на тај начин допринесу ефикаснијој заштити људских права на националном нивоу. Наиме, у оквиру е-ЈУРИС апликације предвиђена је посебна картица „коментари“ путем које чланови Мреже могу да комуницирају међусобно као и са другим колегама. Свака пресуда у е-ЈУРИС апликацији има своју картицу са коментарима. Чланови Мреже експерата ће такође бити доступни и преко електронске поште.

Идеја да постоје одређена права чија заштита мора имати универзални, наднационални карактер конкретизована је кроз Конвенцију и успостављање Европског суда, а Правосудна академија ће кроз заједнички рад са судијама и тужиоцима уложити даље напоре за успостављање везе између наших судова и Европског суда за људска права, јачајући тиме улогу домаћих судова.

3.8.1.22. Спровођење конкурса за су финансирање организација националних мањина у А. П. Војводина за пројекте мултикултуралног карактера с циљем развијања духа толеранције и подстицања промовисања културне диверсификације.

Спровођење конкурса за суфинансирање програма и пројеката организација чији су оснивачи национални савети националних мањина и организација цивилног друштва које се баве заштитом и унапређењем права националних мањина у другим крајевима у којима живе националне мањине, обезбеђењем средстава из Буџетског фонда за пројекте мултикултуралног карактера с циљем развијања духа толеранције и подстицања промовисања културне диверсификације.

(За јавне позиве у А. П. Војводина: Континуирано, почев од I квартала 2015.; За јавне позиве у другим деловима земље -Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује.

Извештаји Министарства државне управе и локалне самоуправе

На седници Владе одржаној 3. марта 2016. године донета је **Уредба о поступку расподеле средстава из буџетског фонда за националне мањине** („Службени гласник РС“ број 22/16), чиме су испуњени услови за обезбеђивање и операционализацију ових средстава која се воде на посебном буџетском раз делу Министарства државне управе и локалне самоуправе. Уредбом је прописано да се буџетски фонд може финансирати и из донација. Средства из Фонда додељују се јавним конкурсом за програме и пројекте из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писама националних мањина. Расподела средстава из буџетског фонда за националне мањине, која се налазе на буџетском раз делу Министарства државне управе и локалне самоуправе у износу од 1.800.000 динара, није извршена с обзиром на то да се, након доношења Уредбе о расподели средстава из буџетског фонда за националне мањине, није састајао Савет за националне мањине који је задужен да утврди Предлог програма приоритетних области које се

финансирају из буџетског фонда, циљеве који се постижу, висину средстава и период за која се она додељују.

Према извештају за први квартал 2017. седница Савета за националне мањине заказана за 16. децембар 2016. године одложена је, јер већина председника националних савета националних мањина није гласала за предложени дневни ред. Једна од тачака дневног реда седнице о којој је Савет требао да одлучује била је и усвајање Предлога програма приоритетних области које се финансирају из буџетског фонда за националне мањине, циљева који се постижу, висине средстава и периода за која се она додељују. У II кварталу 2017, на седници Савета за националне мањине, која је одржана 23. маја 2017. године, једногласно је усвојен Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине, којим је предвиђено да ће сва средства из овог фонда за 2017. годину бити додељена за приоритетну област - информисање на језицима националних мањина. У складу са тим нема могућности за финансирање ове активности. (веза: мера 3.8.1.4).

Министар државне управе и локалне самоуправе донео је 30. новембра 2017. године **Одлуку о расподели средстава из Буџетског фонда за националне мањине** за финансирање програма и пројеката из области информисања на језицима националних мањина у 2017. години. Одлука је донета на основу Листе вредновања и рангирања пријављених програма и пројеката коју је 16. новембра 2017. године утврдила Конкурсна комисија која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине.

Средства ће се доделити за 25 пријављених програма и пројеката у износу од 1.800.000 динара за реализацију програма и пројеката из области информисања на језицима националних мањина као приоритетне области финансирања по предлогу Савета за националне мањине. На конкурс је поднето укупно 60 пријава, од којих девет није испуњавало задате формалне услове, а на Листу вредновања и рангирања пријављених програма и пројеката није било изјављених приговора. **Овим је након 15 година од када је фонд успостављен започет поступак доделе средстава.**

Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС“, број 113/17) за Буџетски фонд за националне мањине опредељена су средства у укупном износу од 21.800.000,00.

Извештаји Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама

Мултикултурални пројекти се подржавају путем конкурса које Секретаријат расписује, на годишњем нивоу, у областима савременом уметничког стваралаштва, заштите културног наслеђа (непокретна, покретна и нематеријална културна баштина) и издавачке делатности националних мањина – националних заједница. У **2016. години** Секретаријат је расписао:

1. Конкурс за суфинансирање програма и пројеката у култури у области савременог уметничког стваралаштва АП Војводине, и
2. Конкурс за финансирање и суфинансирање пројеката и програма у области заштите и очувања културног наслеђа у АП Војводини.

У припреми је расписивање Конкурса за суфинансирање издавачке делатности на језицима националним мањина – националних заједница.

Путем **Конкурса у области заштите и очувања културног наслеђа у АП Војводини у 2016. години** подржано је неколико пројеката који имају изразит мултикултурни карактер са укупно 370.000,00 динара, и то:

- пројекат Дома културе у Банатском новом Селу „Ново село – друштвени живот, људи, догађаји“ (са 120.000,00 динара),
- пројекат Фонда за очување културно историјске баштине ВЕКОВИ БАЧА у Бачу „Преплитања“ (са 100.000,00 динара),
- пројекат Народне библиотеке „Бранко Радичевић“ – Музејске јединице у Оџацима „Прошлост Оџака кроз старе фотографије - педесете, шездесете, седамдесете (изложба и каталог)“ (са 50.000,00 динара), и
- пројекат Градског музеја у Суботици „У залеђу. Приватни живот у Суботици за време првог светског рата - изложба“ (са 100.000,00 динара),

Због драстичног умањења средстава за овај конкурс у 2016. години, остали пројекти нису могли да буду подржани.

На конкурс за суфинансирање програма и пројеката у култури у области савременог уметничког стваралаштва АП Војводине нију подржани пројекти мултикултуралног карактера, што због недостатка квалитетних пројеката, што због ограничених средстава.

Према извештају за I квартал 2017. у 2017. години Секретаријат је расписао укупно седам конкурса из области културе, и то из области: издавачка делатност; програме, пројекте, манифестације и фестивале у области уметничког стваралаштва и примењене уметности као и аматерског стваралаштва у култури; реализацију манифестација у локалним самоуправама АП Војводине; програме и пројекте од значаја за културу и уметност националних мањина – националних заједница; набавку књига и других публикација за јавне општинске и градске библиотеке у АП Војводини; пројекте и програме у области заштите и очувања културног наслеђа у АП Војводини и суфинансирати пројекте и програме у области заштите и очувања традиционалног народног стваралаштва Срба у АП Војводини и културног наслеђа Срба у региону у 2017. години). Покрајинском скупштинском одлуком о буџету Аутономне покрајине Војводине за 2017. годину („Сл. лист АП Војводине”, број 69/16) и Финансијским планом Покрајинског секретаријата за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама за 2017. годину од 6. јануара

2017. године за намене финансирања – суфинансирања програма и пројеката из области културе предвиђена су средства у укупном износу од 69.700.000,00 динара (словима: шездесетдеветмилионаседамстохиљададинара и 00/100).

Секретаријат је објавио укупно седам конкурса за пројекте који се односе на суфинансирање програма и пројеката у култури. Конкурси су објављени 10. фебруара 2017. године и трају до 13. марта 2017. године.

Број подржаних пројеката зависи и од броја пријављених пројеката. У оквиру **Конкурса** за финансирање и суфинансирање програма, пројеката, манифестација, и фестивала у области уметничког стваралаштва и примењене уметности као и аматерског стваралаштва у култури у АП Војводини у 2017. години подржан је пројекат „Десире Централ Статион 2017“ који је поднео корисник: **Позориште Косзтолануи Дезсо Суботица**. У оквиру пројекта планиране су представе на српском и мађарском језику, а одобрени износ је 400.000,00 динара. Средства су додељена кориснику.

На истом конкурсном подржани су и други пројекти који подржавају интеркултуралност и мултикултуралност у Војводини и презентују стваралаштво националних заједница које живе у Војводини, као што су, на пример: Осма међународна Уметничка радионица „Сента 2017“ у Сенти (у износу од 100.000,00 динара) коју реализује удружење Ликован радионица Сента; Регионална књижевна конференција BOOK TALK 2017 (у износу од 100.000,00 динара) коју реализује НВО COLOR MEDIA EVANTS у Новом Саду; Међународна културна манифестација „Сусрети писаца са границе“ (у износу од 100.000,00 динара) коју реализује КПЗ Сечањ; 67. Фестивал професионалних позоришта Војводине (у износу од 400.000,00 динара) који организује ПУ Заједница професионалних позоришта Војводине; ПАНОНСКИ ВАШАР (39. фестивал фолклорних традиција Војводине, 9. фестивал дечијих изворних ансамбала и 10. сајам старих заната, етнокухиње и домаће радионоти) у износу од 200.000,00 динара, који организује Савез уметничких старалаштва аматера Војводине у Новом Саду и на коме се заједно презентује традиционално народно аматерско стваралаштво свих народа и националних заједница у АП Војводини, као и други програми.

На Конкурсу за набавку књига и других публикација за јавне општинске и градске библиотеке у АП Војводини у 2017. години, у два конкурсна циклуса, суфинансирана је набавка књига на мањинским језицима за 42 јавне општинске и градске библиотеке у АП Војводини, у укупном износу од 6.000.000,00 динара, од којих је већина библиотека са вишејезичних библиотечким фондовима на српском, али и на мађарском, словачком, румунском, немачком, хрватском и другим службеним језицима у АП Војводини.

Извештаји Покрајинског секретаријата за националне мањине

Конкурс за дотације организацијама етничких заједница у Аутономној Покрајини Војводини у 2016. години односи се на суфинансирање редовне делатности, пројеката и организовање манифестација, као и набавке опреме и инвестициона улагања организација етничких заједница са територије Аутономне Покрајине Војводине у 2016. години. Конкурс је био расписан од 07- 31 марта 2016. године и објављен је на сајту секретаријата.

На конкурсy учествују регистрована правна лица – организације и удружења припадника етничких заједница са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине, чија се делатност заснива на очувању и неговању националног и културног идентитета или чија се делатност заснива на очувању и унапређењу међунационалне толеранције. Конкурс је био расписан на износ од 9.552.151,10 динара, а извршена исплата до 20.09.2016. године износи 1.887.151,10.

Према извештају за II квартал 2017. конкурс за дотације организацијама етничких заједница у Аутономној Покрајини Војводини у 2017. години је расписан 06.02.2017 и трајао је до 03.03.2017. године. Конкурс обухвата суфинансирање редовне делатности, пројеката и организовање манифестација, као и набавке опреме и инвестициона улагања за организације етничких заједница са територије АПВ у 2017. године. Износ конкурса је 29.950.000,00 динара. Закључени су уговори са корисницима средстава којима су додељена средства, а када је реч о реализацији наведеног конкурса до краја III квартала 2017. године, по конкурсy је исплаћено 17.265.333,00 динара.

Такође, расписан је и конкурс за финансирање националних савета националних мањина са седиштем на територији АПВ у 2017. години, који обухвата финансирање редовне и развојне активности регистрованих националних савета националних мањина са седиштем на територији АПВ за 2017. годину. Износ конкурса је 60.100.000,00 динара. До краја III квартала 2017. године, националним саветим националних мањина је исплаћен износ од 45.033.500,00 динара.

2018.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице наводи да је конкурс за дотације организацијама етничких заједница у АП Војводини у 2018. години расписан 05.02.2018. године и трајао је до 05.03.2018. године. Укупан износ је 30.000.000,00 динара. Односи се на суфинансирање редовне делатности, пројеката и организовање манифестација, као и набавке опреме и инвестициона улагања за организације етничких заједница са територије АП Војводине у 2018. години. У току је обрада пристигле конкурсне документације и пријава

Конкурс који се односи на финансирање националних савета националних мањина са седиштем на територији АП Војводине у 2018. години обухвата финансирање редовне и развојне регистрованих националних савета националних мањина са седиштем на територији АПВ за 2018. годину. Укупан износ је 60.100.000,00 динара. Дана 21. 03.2018. године су закључени уговори између Секретаријата и Националних савета националних мањина са териториј АП Војводине. До 01.04.2018. године се планира исплата 1/4 износа - квартална исплата

Министарство државне управе и локалне самоуправе

На седници Савета за националне мањине, која је одржана 14. фебруара 2018. године, једногласно је усвојен Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине, којим је предвиђено да ће сва средства из овог фонда за 2018. годину бити додељена за приоритетну област - информисање на језицима националних мањина. У складу са тим нема могућности за финансирање ове активности. (веза: мера 3.8.1.4).

3.8.1.23. Омогућити пуну имплементацију Закона о локалној самоуправи у вези са оснивањем савета за међунационалне односе у свим национално мешовитим општинама у складу са Законом.

Спровести надзор над спровођењем Закона о локалној самоуправи у овом погледу, кроз извештавање о активностима и резултатима савета за мулти-етничких односа.

Веза са активности 4.1.4, посебне мере које се односе на угрожене групе националних мањина, Акционог плана за спровођење Стратегије за превенцију и заштиту од дискриминације за 2014-2018. (Континуирано)

Активност није реализована. Утврђен је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи и прибављена су мишљења од стране надлежних органа. Нацрт закона је упућен Влади ради разматрања и одлучивања

Напомена: Последњих неколико извештаја о овој активности је исте садржине, почев од првог квартала 2017.

3.8.1.24. Обезбеђење посебних средстава у буџету Аутономне покрајине Војводине мањине за финансијску подршку рада националних савета националних мањина

Обезбеђење средстава у Буџетском фонду за националне мањине за финансирање програма и пројеката организација чији су оснивачи национални савети националних мањина и организација цивилног друштва које се баве заштитом и унапређењем права националних мањина.

(За средства одређена у Буџетском фонду за националне мањине: Континуирано, по операционализацији фонда.; За АПВ: Континуирано)

Активност се успешно реализује.

Извештаји Министарства државне управе и локалне самоуправе

На седници Владе одржаној 3. марта 2016. године донета је Уредба о поступку расподеле средстава из буџетског фонда за националне мањине („Службени гласник РС“ број 22/16), чиме су испуњени услови за обезбеђивање и операционализацију ових средстава која се воде на посебном буџетском раз делу Министарства државне управе и локалне самоуправе. Уредбом је прописано да се буџетски фонд може финансирати и из донација. Средства из Фонда додељују се јавним конкурсом за програме и пројекте из области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писама националних мањина. Расподела средстава из буџетског фонда за националне мањине, која се налазе на буџетском раз делу Министарства државне управе и локалне самоуправе у износу од 1.800.000 динара, није извршена с обзиром на то да се, након доношења Уредбе о расподели средстава из буџетског фонда за националне мањине, није састајао Савет за националне мањине који је задужен да утврди Предлог програма приоритетних области које се финансирају из буџетског фонда, циљеве који се постижу, висину средстава и период за која се она додељују.

Седница Савета за националне мањине заказана за 16. децембар 2016. године одложена је, јер већина председника националних савета националних мањина није гласала за предложени дневни ред. Једна од тачака дневног реда седнице о којој је Савет требао да одлучује била је и усвајање Предлога програма приоритетних области које се финансирају из буџетског фонда за националне мањине, циљева који се постижу, висине средстава и периода за која се она додељују.

На седници Савета за националне мањине, која је одржана 23. маја 2017. године једногласно је **усвојен Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине**, којим је предвиђено да је информисање на језицима националних мањина приоритетна област у којој се програми и пројекти финансирају из Буџетског фонда за националне мањине у 2017. години. Средства из буџетског фонда за националне мањине, у складу са Уредбом, доделиће се путем јавног конкурса који расписује Министарство државне управе и локалне самоуправе. Право учешћа на конкурсима имају установе, удружења, фондације, привредна друштва и друге организације чији су оснивачи национални савети националних мањина и организације цивилног друштва уписане у одговарајући регистар, а чији се циљеви према статутарним одредбама, остварују у области заштите и унапређења права и положаја припадника националних мањина, које имају седиште на територији Републике Србије, као и задужбине, фондације и конференције универзитета односно академија струковних студија.

На основу усвојеног Предлога Савета за националне мањине, министар државне управе и локалне самоуправе донео је **Програм за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине**, којим је предвиђено да је информисање на језицима националних мањина, приоритетна област у којој се програми и пројекти финансирају из Буџетског фонда за националне мањине у 2017. години. У складу са чланом 5. став 4. Уредбе о поступку расподеле средстава из Буџетског фонда за националне мањине („Службени

гласник РС“, број 22/16) министар је донео **Упутство о начину утврђивања састава и броја чланова Конкурсне комисије која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине („Службени гласник РС“, број 74/17).** У складу са поменутиим актима, министар је 6. септембра 2017. године донео Решење о образовању Конкурсне комисије, која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине.

На основу члана 3. Уредбе, министар је 8. септембра 2017. године донео **Одлуку о расписивању конкурса за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине.** Након тога, Конкурсна комисија је одржала две седнице на којима је дефинисала допунске критеријуме, ближа мерила и специфични циљ за избор програма и пројеката на конкурс за доделу средстава из Буџетског фонда, уз претходне консултације са Националним саветима националних мањина, чиме су створени услови за расписивање Конкурса. Министарство државне управе и локалне самоуправе 20. септембра 2017. године расписало Конкурс за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине за реализацију програма и пројеката из области информисања на језицима националних мањина, који је објављен на званичној интернет страници Министарства, Канцеларије за људска и мањинска права, Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом и Порталу е-Управе. Конкурс је отворен од 20. септембра до 20. октобра 2017. године. Овим је након 15 година формално и суштински покренут поступак расподеле средстава из Буџетског фонда за националне мањине.

Министар државне управе и локалне самоуправе донео је 30. новембра 2017. године **Одлуку о расподели средстава из Буџетског фонда за националне мањине** за финасирање програма и пројеката из области информисања на језицима националних мањина у 2017. години. Одлука је донета на основу Листе вредновања и рангирања пријављених програма и пројеката коју је 16. новембра 2017. године утврдила Конкурсна комисија која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине.

Средства ће се доделити за 25 пријављених програма и пројеката у износу од 1. 800.000 динара за реализацију програма и пројеката из области информисања на језицима националних мањина као приоритетне области финансирања по предлогу Савета за националне мањине. На конкурс је поднето укупно 60 пријава, од којих девет није испуњавало задате формалне услове, а на Листу вредновања и рангирања пријављених програма и пројеката није било изјављених приговора. **Овим је након 15 година од када је фонд успостављен започет поступак доделе средстава.**

Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину („Службени гласник РС“, број 113/17) за Буџетски фонд за националне мањине опредељена су средства у укупном износу од 21.800.000,00.

Извештаји Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине - националне заједнице

Конкурс за суфинансирање пројеката који имају за циљ очување и неговање међуетничке толеранције у Војводини **2015. године** је објављен у периоду 08- 22 априла 2015 и објављен је на интернет страници Секретаријата. Позив за подношење предлога пројеката је објављен за суфинансирање програма, пројеката и активности које имају за циљ очување и неговање међуетничке толеранције у Војводини у **2015. години**, у оквиру пројекта "промоције мултикултурализма и толеранције у Војводини". Учесници могу бити регистровани правна лица - организације, групе, удружења и други субјекти са територије Аутономне Покрајине Војводине, чија активност је заснована на очувању међуетничке толеранције и/или организације, групе и удружења чији програми, пројекти или активности које су усмерене на очување и неговање међуетничке толеранције у Аутономној Покрајини Војводини. Вредност пројекта је 9,296,700.00 динара.

Финансирање националних савета националних мањина односи се на финансирање редовне и развојне делатности регистрованих националних савета националних мањина са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине за **2016. годину**. Учесници могу бити национални савети националних мањина са регистрованим седиштем на територији Војводине. Планирана средства за доделу износе 46.214.000,00 динара, и то (36.214.000,00 динара– редовна делатност) и (10.000.000,00 динара – развојна делатност). Позив се објављује сваке године у фебруару и доставља свим саветима који имају седиште на територији АПВ. До 20.09.2016. године извршена је исплата 34.214.000,00рсд.

Конкурс за суфинансирање пројеката очувања и неговања међунационалне толеранције у Војводини у 2016. години се расписује за суфинансирање програма, пројеката и активности које за циљ имају очување и неговање међунационалне толеранције, у оквиру пројекта „Афирмација мултикултурализма и толеранције у Војводини“. Учесници могу бити регистрована правна лица – организације, удружења, асоцијације и други субјекти са седиштем на територији АПВ, чија се делатност заснива на очувању међунационалне толеранције, односно организације, удружења и асоцијације чији су програми, пројекти или активности усмерени на очување и неговање међунационалне толеранције у АПВ. Конкурс је био расписан на укупан износ од 4.300.000,00 динара од 07- 31 марта 2016. Године, као и на укупан износ од 9.000.000,00 динара од 01-09. јуна 2016. године. До 20.09.2016. године извршена је исплата 2.860.000,00рсд.

Према извештају за први квартал **2017**, конкурс за суфинансирање пројеката очувања и неговања међунационалне толеранције у Војводини у 2017. години је расписан 06.02.2017 и трајао је до 03.03.2017. године. Конкурс се расписује за суфинансирање програма, пројеката и активности које за циљ имају очување и неговање међунационалне толеранције у Аутономној Покрајини Војводини. Износ конкурса је 14.688.700,00 динара, до краја III квартала 2017. године, по конкурсу је исплаћено 12.436.700,00 динара. Расписан је и други

конкурс за суфинансирање пројеката очувања и неговања међунационалне толеранције у Војводини у 2017. години. Други конкурс расписан од 7 до 28 августа 2017. године. Донето је решење о расподели средстава у вредности од 2.150.000,00 динара. Исплата додељених средстава планирана за 4. квартал 2017. године.

2018.

Министарство државне управе и локалне самоуправе

Поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2017. години је успешно спроведен и средства у износу од 1.800.000 динара додељена су за 25 пријављених програма и пројеката из области информисања на језицима националних мањина.

На седници Савета за националне мањине, која је одржана 14. фебруара 2018. године, једногласно је усвојен Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине, којим је предвиђено да је информисање на језицима националних мањина, приоритетна област у којој се програми и пројекти финансирају из Буџетског фонда за националне мањине у 2018. години. На основу Предлога Савета, министар државе управе и локалне самоуправе донео је Програм за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине за 2018. годину. У складу са чланом 5. Уредбе о поступку расподеле средстава из Буџетског фонда за националне мањине („Службени гласник РС“, број 22/16) и чланом 2. Упутства о начину утврђивања састава и броја чланова Конкурсне комисије која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине („Службени гласник РС“, број 74/17) министар је 16. марта 2018. године донео Решење о образовању Конкурсне комисије, која спроводи поступак доделе средстава из Буџетског фонда за националне мањине у 2018. години. Следи одржавање седнице Конкурсне комисије на којој ће се, у складу са Уредбом, уз претходне консултације са националним саветима, дефинисати допунски критеријуми, ближа мерила и специфични циљ за избор програма и пројеката на конкурс за доделу средстава из Буџетског фонда у 2018. години.

3.8.1.25. Израда и дистрибуција јединицама локалне самоуправе обавезног упутства које изричито налаже следеће обавезе јединицама локалне самоуправе задужене за вођење свих матичних књига:

-остваривање права на упис имена у матичну књигу рођених на језику и писму националне мањине, који се примењује у свим регистрима широм земље.

-накнадни упис података у регистар на захтев припадника националних мањина у складу са чланом 26. Закона о матичним књигама.

-дужност органа надлежног за послове вођења матичних књига да обавести странку о праву на унос података у матичне књиге на језику и писму националне мањине.

(Израда: IV квартал 2015.; Дистрибуција: Континуирано)

Активност се успешно реализује. Припремљена је и достављена свим органима управе који извршавају поверене послове матичних књига **инструкција о начину уписа личног имена припадника националне мањине у матичне књиге.** Инструкцијом се усмерава начин рада у вези са уписом личног имена припадника националне мањине без обзира на место уписа одређене чињенице у матичне књиге, односно да ли се тај податак уписује приликом основног уписа у матичну књигу или при накнадном упису.

Такође, достављен је пример Обавештења о поступку и начину уписа личног имена припадника националне мањине у матичне књиге ради истицања на огласним таблама свих матичних подручја градова, односно општина за које се воде матичне књиге, а у јединицама локалне самоуправе у којима је статутом утврђено да је у службеној употреби језик припадника националне мањине тражено је истицање обавештења и на језику и писму националне мањине

3.8.1.26. Спровођење редовног надзора над радом Јединица локалне самоуправе у погледу остваривања права на упис личног имена у матичне књиге на језику и писму националне мањине и изрицање корективних мера. -Министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе . (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Управни инспекторат у оквиру редовних инспекцијских надзора, поред осталог, надзире и остваривање права припадника националних мањина на упис личног имена у матичне књиге према језику и правопису националне мањине. У вршењу надзора нису утврђене неправилности, нити је било притужби на рад органа који послове вођења матичних књига и решавања у првостепену управном поступку у области матичних књига врше као поверене послове.

3.8.1.27. Обука матичара и заменика матичара у вези са применом закона и других прописа који уређују начин уписа личног имена припадника националних мањина у матичне књиге на језику и писму припадника националне мањине. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована.

2015. година

У складу са утврђеним Планом обука у **2015.** години у вези са применом закона и других прописа који уређују начин уписа личног имена припадника националних мањина у матичне књиге на језику и писму националне мањине, одржане су обуке матичара и заменика матичара који воде матичне књиге у свим органима управе којима су поверени

послови матичних књига. Организовано је укупно осам обука (у Нишу, Београду, Пироту, Златибору, Новом Саду и Суботици по једна обука и Београду две обуке). Овим обукама присуствовало је укупно 335 матичара и заменика матичара.

Министарство унутрашњих послова Републике Србије у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, Заштитником грађана и Високим комесаријатом УН за избеглице - представништво у Србији узело је учешће на девет обука за матичаре, раднике центара за социјални рад и полицијске службенике у току 2015. године и то у Београду, Нишу, Крушевцу, Пироту, Златибору, Новом Саду и Суботици у вези са применом закона и других прописа који уређују начин уписа личног имена припадника националних мањина у матичне књиге на језику и писму припадника националне мањине.

2016. година

Министарство унутрашњих послова Републике Србије у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, Заштитником грађана и Високим комесаријатом УН за избеглице - представништво у Србији узело је учешће на обуци за матичаре, раднике центара за социјални рад и полицијске службенике дана 09.09.2016. године у Београду у вези са применом закона и других прописа који уређују начин уписа личног имена припадника националних мањина у матичне књиге на језику и писму припадника националне мањине.

Министарство унутрашњих послова Републике Србије у сарадњи са Министарством државне управе и локалне самоуправе, Заштитником грађана и Високим комесаријатом УН за избеглице - представништво у Србији узело је учешће на обуци за матичаре, раднике центара за социјални рад и полицијске службенике, дана 23.09.2016.године у Сокобањи, дана 07.10.2016.године у Вршцу, дана 28.10.2016. године у Ваљеву и дана 10.11.2016.године у Зрењанину, у вези са применом закона и других прописа који уређују начин уписа личног имена припадника националних мањина у матичне књиге на језику и писму припадника националне мањине. Ова обука је одржана и 02.12.2016. године у Београду

3.8.1.28.Успостављање регистра органа и организација јавне управе и запослених у систему јавне управе у оквиру кога се уводи могућност добровољног изјашњења запослених у органима јавне управе о националној припадности, а у циљу прикупљања података о одговарајућој заступљености националних мањина у органима јавне управе, локалном нивоу, полицији и правосудју, у складу са правилима о заштити података о личности. (IV квартал 2017. Године)

Активност је делимично реализована Донет је Закон о Регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", број 68), који је ступио на снагу 12. августа 2015.године, којим је, поред осталих података о запосленом код корисника јавних средстава, уведен податак о

националној припадности и језику на коме је стечено основно и средње образовање. Законом о регистру запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава уређено је да Регистар води министарство надлежно за послове државне управе у електронском облику (члан 11).

Законом је, између осталог прописано да Министарство надлежно за послове државне управе преузима послове вођења Регистра у складу са одредбама овог закона по истеку 12 месеци од дана ступања на снагу овог закона – 12.08.2016. Министарство надлежно за послове државне управе у истом року преузима од Министарства финансија - Управе за трезор постојећу апликацију за Регистар, са изворним кодом, базу података Регистра и архиву базе података Регистра (члан 17. ст 1. и 2).

На предлог министра финансија да се застане са преузимањем Регистра запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава од стране МДУЛС-а, а да се база коју води КРОСО (CROSO) искористи за надоградњу са циљем успостављања јединствене базе података, основана је Радна група за обезбеђивање услова за преузимање овог регистра од стране КРОСО-а (CROSO), која је започела са радом.

Између осталог, одлучено је да се изменама и допунама Закона о Централном регистру обавезног социјалног осигурања дефинише правни основ како би се Регистар запослених, изабраних, именованих, постављених и ангажованих лица код корисника јавних средстава инкорпорисао у информациони систем КРОСО (CROSO).

3.8.1.29. Одржавање округлог стола са представницима свих националних савета националних мањина, заинтересованом стручном јавношћу, као и невладиним организацијама, , на коме ће се размотрити:

-спорна питања у примени Закона о националним саветима националних мањина

-дате препоруке. (IV квартал 2015. године.)

Активност је у потпуности реализована. Министарство државне управе и локалне самоуправе је организовало одржавање Округлог стола под називом „Национални савети/мањинске самоуправе у правном систему Републике Србије“, 18. децембра 2015. године. На Округлом столу, на којем су присуствовали представници националних савета националних мањина, невладиних организација и међународне заједнице и заинтересована стручна јавност, представљена је Анализа нормативног оквира којим се уређују права националних мањина у Републици Србији, а све у циљу проналажења најприхватљивијих решења у поступку измене Закона о националним саветима националних мањина.

3.8.1.30. Основање мултиресорне радне групе у циљу израде новог Закона о националним саветима националних мањина, у складу са резултатима анализе, и уз активно учешће националних савета националних мањина. (IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Министар државне управе и локалне самоуправе 23.11.2015. године формирала је Радну групу која ће припремити текст радне верзије измене Закона о националним саветима националних мањина. Радну групу чине представници релевантних министарстава у чијој су надлежности области у којима припадници националних мањина остварују право на самоуправу: култура, образовање, обавештавање и службена употреба језика и писма на језику националне мањине, представници националних савета националних мањина и стручна јавност.

3.8.1.31. У складу са анализама и закључцима радне групе и узимајући у обзир одлуку Уставног суда из јануара 2014. године, усвојити нови Закон о националним саветима националних мањина или усвојити измене и допуне постојећег закона, како би се осигурало да НСНМ у потпуности доприносе стварању интегрисаног друштва, са посебним освртом на: -улогу националних савета националних мањина, као институције које су задужене за побољшање интеграције у друштво у целини; -јасно дефинисање надлежности НСНМ; -смањење прекомерне политизације националних савета националних мањина, укључујући и разматрањем увођења правила о подели власти у управљању НСНМ или неспојивости функција, као што су између чланства у Савету за националне мањине и високих политичких функција; -мере подршке за повећање сарадње између државних органа и свих националних савета националних мањина и међу националним саветима националних мањина. (I квартал 2017. године)

Активност је делимично реализована. Посебна радна група за израду текста Нацрта закона о изменама и допунама закона о Националним саветима националних мањина одржала је до сада пет састанка. Министарство је у складу са сугестијама ОЕБС-а, у циљу ефикаснијег рада на изради текста Нацрта закона, организовало и четири састанка са члановима радне групе -представницима државних органа у чијој су надлежности области у којима национални савети остварују своја овлашћења. Посебна радна група припремила је текст преднацрта овог закона. У оквиру Пројекта Јачање заштите националних мањина у Србији – ТАПА – Заједнички пројекат Европске уније и Савета Европе (Хоризонталне вештине за Западни Балкан и Турску) планирана је у циљу унапређења законског оквира који се односи на националне савете националних мањина израда експертског мишљења Нацрта закона о изменама и допунама Закона о националним саветима националних мањина. Након формирања нове Владе 29. јуна 2017. године, а у складу са персоналним променама, министар државне управе и локалне самоуправе донео је Решење о формирању нове Радне групе за израду текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о националним саветима националних мањина.

У извештајном периоду одржан је шести састанак Посебне радне групе, на коме су, између осталог, размотрени коментари чланова радне групе на Преднацрт закона, као и одредбе које се односе на овлашћења националних савета у области културе и финансирање националних савета.

У извештајном периоду IV квартал 2017, одржан је седми састанак Посебне радне групе на којем је утврђен радни текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о националним саветима националних мањина.

Министарство државне управе и локалне самоуправе је, уз подршку Мисије ОЕБС у Републици Србији, спровело поступак јавних консултација о радном тексту Нацрта закона о изменама и допунама Закона о националним саветима националних мањина, у циљу широке дискусије и размене сугестија. У оквиру јавних консултација одржано је шест округлих столова и то 29. новембра 2017. године у Новом Саду, 4. децембра 2017. године у Новом Пазару, 5. децембра 2017. године у Бујановцу, 7. децембра 2017. године у Петровцу на Млави, 15. децембра 2017. године Суботици и 18. децембра 2017. године у Београду. Учешће у раду на округлим столовима и укључивање у сам процес на припреме овог прописа, учествовали су представници релевантних државних органа, националних савета националних мањина, организација цивилног друштва, представници стручне јавности, међународне заједнице и друге заинтересоване стране.

Министарство је узело у разматрање све предлоге и сугестије изнете у постуку јавних консултација, као и прилоге писмено достављене, након чега ће се утврдити текст Нацрта овог закона. Радни текст Нацрта закона упућен је Савету Европе у циљу израде експертске анализе која је предвиђена у оквиру Програма ТАПА - хоризонтални програм сарадње за Западни Балкан и Турску.

2018.

Министарству је 12. фебруара 2018. године достављена експертска анализа радног текста Нацрта закона о изменама и допунама Закона о националним саветима националних мањина (која је предвиђена у оквиру Програма ТАПА).

Након разматрања свих изнетих коментара и сугестија у току поступка јавних консултација и препорука из експертске анализе, припремљен је текст Нацрт овог закона. Планирано је спровођење поступка јавне расправе о Нацрту овог закона у периоду од 29. марта до 18. априла 2018. године. По завршетку јавне расправе Министарство ће сачинити извештај о спроведеној јавној расправи, након чега следи спровођење поступка добијања мишљења надлежних органа и усвајања на Влади.

3.8.1.32. Усвајање и примена Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, којим се:

-прописује да се код запошљавања мора водити рачуна о томе да, поред осталих критеријума, национални састав одражава, у највећој могућој мери, структуру становништва;

-предвиђа вођење кадровске евиденције код послодавца, у оквиру које се наводе подаци и о образовању на језицима националних мањина. (I-II квартал 2016. године)

Активност се успешно реализује. Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе у начелу и у појединостима усвојен је на Првој седници Првог редовног заседања Народне скупштине РС, одржаној 3. марта 2016. године и објављен у „Службеном гласнику РС“, број 21/16, и ступио је на снагу, а примењује се од 1. децембра 2016. године, осим одредаба које се односе на стручно усавршавање, одредаба о жалбеној комисији и одредаба којима су уређена питања у вези са људским ресурсима, које се примењују наредног дана од дана ступања на снагу, уз још нека ограничења (нпр. напредовање у платне разреде). Овим законом уређују се права и дужности из радног односа запослених у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе. Одредбе овог закона сходно се примењују на запослене у органима градских општина и у службама и организацијама које оснива надлежни орган аутономне покрајине, јединице локалне самоуправе и градске општине у складу са посебним законом. Службама и организацијама сматрају се, у смислу овог закона, стручне службе и посебне организације које су основане за обављање послова управе.

Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе предвиђено је да су свим кандидатима при запошљавању под једнаким условима доступна сва радна места, као и да се при запошљавању води рачуна о томе да национални састав, заступљеност полова и број особа са инвалидитетом, одражава међу запосленима, у највећој могућој мери, структуру становништва. Такође, Законом је предвиђено вођење кадровске евиденције, у оквиру које се између осталог предвиђено да уписују подаци који се односе на матерњи језик, уз писану сагласност запосленог, без обавезе изјашњавања, податак који се односи на језик на коме је стечено основно, средње и високо образовање, податак о националној припадности службеника и намештеника у складу са прописом којим се уређује регистар запослених у јавној управи у Републици Србији, уз писану сагласност запосленог, без обавезе изјашњавања.

Министарство државне управе и локалне самоуправе је припремило **Уредбу о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и Уредбу о критеријумима за разврставање радних места и мерила за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе.**

Наведеним подзаконским актима предвиђено је да у аутономној покрајини, јединици локалне самоуправе или градској општини у којој је утврђена службена употреба језика и писма националне мањине, на оним радним местима која подразумевају непосредну усмену и писану комуникацију са грађанима, као посебан услов прописује се познавање језика и писма националних мањина. Такође је припремљена је **Уредба о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у аутономним покрајинама и јединицама**

локалне самоуправе, којом је, између осталог предвиђено да уколико постоји потреба за запослењем припадника националних мањина који су недовољно заступљени међу запосленима, у огласу се посебно наводи да те националне мањине имају предност код избора и у случају једнаке оцене квалификованих кандидата. Такође, предвиђено је да уколико се попуњава извршилачко радно место, код кога је као посебан услов предвиђено знање језика и писма националних мањина, у огласу се посебно наводи овај услов, као и евентуална писмена провера његове испуњености.

Крајем 2016.године Министарство за државну управу и локалну самоуправу је предложио за финасирање из ИПА фондова пројекат чији је циљ био креирање позитивних мера за запошљавање припадника мањина у управи на местима где би се омогућило боље остваривање права припадника националних мањина. Пројекат је даље разрађен као и креиран компонента већег пројекта (за финансирање из ИПА 2017) на радионици заједно са представницима Канцеларије за европске интеграције, Министарства правде и Делегације ЕУ у Београду. У комуникацији која је уследила, одлучено је да овај пројекат буде издвојен и предложен за финансирање кроз Framework contract (износа до 300.000 евра) из неалоцираних ИПА средстава. МДУЛС је креирало концепт-ноту која је у фебруару 2017. прослеђена Канцеларији за европске интеграције, како би се проследила на даље одлучивање Комитету за неалоцирану ИПА.

Извршиће се анализа стања у циљу утврђивања критеријума и мерила за прописивање одговарајуће заступљености националних мањина у појединим деловима јавног сектора кроз:

-анализу упоредно-правне праксе у земљама ЕУ у региону,

-анализу позитивних прописа којима се уређује радно-правни статус запослених у јавном сектору,

-анализу потребних услова за обављање послова у појединим деловима јавног сектора, у складу с функцијама које јавни сектор обавља, а који су од утицаја на остваривање права припадника националних мањина на комуникацију на језику који је у службеној употреби.

У вези са горе наведеним ИПА пројектом, добијене су позитивне повратне информације од Делегације ЕУ на достављени концепт пројекта. С обзиром да ће пројекат бити финансиран из неалоциране ИПА енvelope, после састанка Одбора за неалоцирану ИПА енvelope и званичног одобрења за наставак активности, МДУЛС ће, заједно са Сектором за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ Министарства финансија, приступити поступку уговарања односно, финализацији пројектног задатка / terms of reference и спровођења поступка јавних набавки и уговарања за овај пројекат.

2018.

У вези са пројектом „Подршка спровођењу афирмативних мера за запошљавање припадника националних мањина“ који треба да се финансира из неалоцираних ИПА средстава очекује се званични састанак радне групе за неалоцирана средства за добијање званичног одобрења за почетак поступка уговарања консултантских услуга за реализацију пројекта. МДУЛС је већ прелиминарно започело са израдом пројектног задатка / terms of reference, који ће бити саставни део тендерске документације.

Пројекат треба да допринесе остваривању мере 8.2. Акционог плана за остваривање права националних мањина кроз спровођење анализе најбољих пракси у погледу имплементације афирмативних мера везаних за запошљавање припадника националних мањина, израду анализе правног оквира у Републици Србији, израду предлога критеријума и стандарда за прописивање адекватне заступљености припадника националних мањина у органима државне управе ради измена и допуна релевантних прописа, као и израду препорука за побољшање постојећег правног система на основу извршених анализа како би се осигурале афирмативне мере за запошљавање националних мањина у органима државне управе.

3.8.1.33. Усвајање и примена Уредбе којом се, *inter alia*, уређује познавање језика и писама националних мањина, као посебан услов за обављање послова на појединим радним местима а у циљу сразмерније заступљености припадника националних мањина међу службеницима и намештеницима. (45 дана од дана ступања на снагу Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе)

Активност се успешно реализује. У циљу спровођења Закона о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, на предлог Министарства државне управе и локалне самоуправе Влада Републике Србије је усвојила 22. октобра 2016. године **Уредбу о критеријумима за разврставање радних места и мерилима за опис радних места службеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе** („Сл. гласник РС“ 88/16) и **Уредбу о критеријумима за разврставање радних места и мерила за опис радних места намештеника у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе** („Сл. гласник РС“ 88/16). Наведеним подзаконским актима предвиђено је да у аутономној покрајини, јединици локалне самоуправе или градској општини у којој је утврђена службена употреба језика и писма националне мањине, на оним радним местима која подразумевају непосредну усмену и писану комуникацију са грађанима, да се као посебан услов прописује познавање језика и писма националних мањина. Такође, на седници одржаној 29. новембра 2016. године Влада РС је усвојила **Уредбу о спровођењу интерног и јавног конкурса за попуњавање радних места у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе**, којом је, између осталог предвиђено да уколико постоји потреба за запослењем припадника националних мањина који су недовољно заступљени међу запосленима, у огласу се посебно наводи да те националне мањине имају предност код избора и у случају једнаке оцене квалификованих кандидата. Такође, предвиђено је да

уколико се попуњава извршилачко радно место, код кога је као посебан услов предвиђено знање језика и писма националних мањина, у огласу се посебно наводи овај услов, као и евентуална писмена провера његове испуњености.

3.8.1.34. Расписивање конкурса за расподелу буџетских средстава органима локалне самоуправе у циљу:

-обуке запослених у органима и организацијама локалних самоуправа у чијем раду су у службеној употреби језици и писма мањинских националних заједница;

-унапређења система електронске управе за рад у условима вишејезичности / у срединама у којима живе националне мањине;

-обезбеђења средстава за израду и постављање двојезичких топографских ознака и штампање двојезичких или вишејезичких образаца, службених гласила и других јавних публикација. (Континуирано)

Активност се успешно реализује.

На седници Владе одржаној 3. марта 2016. године донета је **Уредба о поступку расподеле средстава из буџетског фонда за националне мањине** („Службени гласник РС“ број 22/16), чиме су испуњени услови за обезбеђивање и операционализацију ових средстава која се воде на посебном буџетском разделу Министарства државне управе и локалне самоуправе.

Конкурси на територији АПВ

Позив за подношење предлога пројеката за доделу буџетских средстава у **2015. години** органима и организацијама у Аутономној Покрајини Војводини, у местима у којима су језици и писма националних мањина – националних заједница у службеној употреби, проглашен је и објављен на интернет страници Секретаријата. Позив за подношење предлога пројеката је објављен у периоду од 13. маја до 15. јуна 2015. године. Вредност пројеката је 9.500.000,00 динара. Учесници могу бити:

1. Органи јединица локалне самоуправе са територије Аутономне Покрајине Војводине, у којима је статут града или општине регулисао службену употребу језика и писма националних мањина - националних заједница на целој територији те јединице локалне самоуправе или у насељима која се налазе на њеној територији;
2. Локалне заједнице на територији градова и општина из претходне тачке; други органи, организације, услуге.
3. Институције, корисници буџетских средстава, које су основане на територији локалне самоуправе или обављају послове на територији те локалне самоуправе.

Конкурс за доделу буџетских средстава органима и организацијама у Аутономној Покрајини Војводини у чијем раду су у службеној употреби језици и писма националних мањина – националних заједница за **2016. годину** односи се на финансирање, односно учешће у финансирању активности чији је циљ унапређивање остваривања права на службену употребу језика и писама националних мањина - националних заједница у аутономној покрајини војводини. На конкурс могу учествовати органи јединица локалне самоуправе с територије аутономне покрајине војводине, у којима је статутом града, односно општине утврђена службена употреба језика и писама националних мањина - националних заједница на целој територији јединице локалне самоуправе или у насељеним местима на њиховој територији, као и месне заједнице на територији градова и општина из претходне алинеје и други органи, организације, службе и установе, корисници буџетских средстава, који имају седиште на територији локалне самоуправе или који обављају делатност на територији локалне самоуправе. Конкурс је расписан на укупан износ од 3.178.264,00 динара од 07- 31 марта 2016. године. До 20.09.2016. године извршена је исплата 3.173.326,00 динара.

Према извештају за **2017**, конкурс за доделу буџетских средстава органима и организацијама у АПВ у чијем раду су у службеној употреби језици и писма националних мањина - националних заједница за 2017. годину. Конкурс обухвата финансирање, односно учешће у финансирању активности чији је циљ унапређивање остваривања права на службену употребу језика и писама националних мањина - националних заједница у Аутономној Покрајини Војводини. Конкурс је расписан 06.02.2017 и трајао је до 03.03.2017. године. Износ конкурса је 9.500.000,00 динара. Уговори са корисница су потписани и до краја III квартала 2017. године, пренето 7.488.000,00 динара

Према извештају за **2018**, конкурс за доделу буџетских средстава органима и организацијама у АП Војводини у чијем раду су у службеној употреби језици и писма националних мањина - националних заједница за 2018. годину је расписан 05.02.2018 и трајао је до 05.03.2018. године. Односи се на финансирање, односно учешће у финансирању активности чији је циљ унапређивање остваривања права на службену употребу језика и писама националних мањина - националних заједница у АП Војводини. Укупна сума је 9.500.000,00 динара. Дана 28.03.2018. године објављени су резултати.

3.8.1.35. Пружање подршке Националним саветима националних мањина у реализацији њихових надлежности, кроз:

-обуке за НСНМ о механизмима за заштиту од дискриминације, о антидискриминационом законодавству и о препознавању врста дискриминације и основа за дискриминацију;

-јачање управљачких капацитета и способности за финансијско извештавање НСНМ. (Континуирано)

Активност се успешно реализује.

2015. година

У оквиру ових активности финансијски је предвиђена подршка кроз финансирање националних савета националних мањина за редован рад и за те намере у 2015. години је у националном буџету обезбеђено 245.000.000 динара. За финансирање редовног рада националних савета националних мањина у 2016. години, и поред рестриктивног буџета средства нису смањивана, те је из националног буџета за ову намену обезбеђено 245.000.000 динара.

Канцеларија за људска и мањинска права је у сарадњи са Мисијом ОЕБС у новембру 2015. године организовала радионицу „Обука националних савета националних мањина - управљање финансијама“ која је била усмерена на јачање управљачких капацитета и способности за финансијско извештавање националних савета националних мањина.

Средства за подршку ових активности обезбеђена су и кроз ИПА 2013 "Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција дискриминације". Укупна вредност пројекта који траје 18 месеци (септембар 2015- март 2017) износи 1,2 милиона евра (са националном контрибуцијом од 60.000 евра коју обезбеђује КЉМП, од чега је у 2015.године из ових средстава у Национални фонд пренето 39.024 евра).

Средства за подршку ових активности обезбеђена су и кроз твининг пројекат из програма ИПА 2013 "Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција дискриминације". У усвојеном Акционом плану наведени су погрешни износи вредности пројекта и период трајања пројекта. Укупна вредност пројекта који траје 18 месеци (септембар 2015- март 2017) и који обухвата и друге активности поред наведених у активности 3.8.1.35. износи 1.200.000 евра уместо наведених 10.467.550 евра (са националном контрибуцијом од 60.000 евра коју обезбеђује КЉМП, од чега је у 2015. године из ових средстава у Национални фонд пренето 39.024 евра). У усвојеном Акционом плану такође су наведени погрешни износи планираних средстава за 2015. годину, као и планирани износи у наредном периоду. У 2015. години, на име пројекта утрошено је 178.439,61 евра. Планирани буџет целокупног пројекта за 2016. годину је 804.483,08 евра, док је за 2017. годину планирано 217.077,31 евра. За пружање подршке националним саветима националних мањина у реализацији њихових надлежности кроз обуке и јачање капацитета, пројектом су у 2016. години планирана средства у износу од 68.785,90 евра.

2016. година

У јануару 2016. године одржан је први консултативни састанак са представницима националних савета националних мањина ради израде процене потреба за обукама за националне савете у области спровођења анти-дискриминационих мера и института. Ова процена потреба ће служити у даљем процесу креирања референтних програма обука за

представнике националних савета које ће бити реализоване током 2016. године. На основу извршене процене потреба за спровођење ове активности израђени су програми обука. Током трећег квартала, настављено је са пружањем подршке националним саветима националних мањина у реализацији њихових надлежности и обезбеђено стабилно финансирање њиховог рада. На основу Решења о расподели годишње квоте националним саветима националних мањина редовно се врши пренос средстава на месечном нивоу у висини од 1/12 обезбеђених средстава.

У оквиру ИПА 2013, твининг пројекта „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција за дискриминацију“, 14. и 16. јуна, Канцеларија за људска и мањинска права је организовала обуке за националне савете националних мањина на тему „Увод у антидискриминациони оквир“ и „Поступање по притужбама - нулта толеранција за дискриминацију“ са циљем да допринесе успешној реализацији Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације, као и Акционог плана за остваривање права националних мањина. Обуке су биле фокусиране на правне и системске механизме који су доступни у борби против дискриминације и пружање подршке жртвама дискриминације у процесу отварања по питању дискриминишућих инцидената и њиховог пријављивања.

Канцеларија за људска и мањинска права је у сарадњи са Мисијом ОЕБС од 18. до 20. јула 2016. године организовала обуку за националне савете националних мањина „Управљање финансијама и пројектима у области културе и информисања“, усмерену на јачање управљачких капацитета и способности за финансијско планирање и извештавање и програмско и родно буџетирање. У сарадњи са Мисијом ОЕБС у Србији Канцеларија за људска и мањинска права организовала је дводневну обуку 1. и 2. децембра 2016. године за чланове националних савета националних мањина на тему програмског и родног буџетирања. На семинару је приказан пресек постигнутих резултата у области извештавања и достављања релевантне документације од стране националних савета након два циклуса обука на тему управљања финансијама и финансијског извештавања и настављено са обукама за припрему програмских шема и финансијских планова на основу дефинисаних програмских структура и анализа претходних финансијских планова. Анализирани су достављени подаци националних савета о укупном броју установа у области културе, образовања, информисања и службене употребе језика и писма и обиму активности установа, који су основ за расподелу буџетских средстава за финансирање рада савета у наредној години. На семинару је било речи и о извештавању националних савета о Акционом плану за остваривање права националних мањина и плановима за унапређивање техника мониторинга, извештавања и унапређивања капацитета савета у овој области.

Канцеларија за људска и мањинска права одржала је 15. децембра 2016. године обуку за контакт особе из националних савета националних мањина о извештавању о спровођењу активности из Акционог плана за остваривање права националних мањина.

У оквиру ИПА 2013 твининг пројекта „Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција за дискриминацију“, експерти у сарадњи са запосленима у Канцеларији за људска и мањинска права су израдили анализу потреба за обуком и развили различите верзије програма обуке и материјала за обуку у циљу јачања управљачких капацитета и способности за финансијско извештавање НСНМ. Експерти су подржали Канцеларију у даљем развоју алата за финансијско планирање и извештавање усмерене ка НСНМ, узимајући у обзир принцип програмског буџета, који треба да буде разматрен од стране НСНМ у процесу планирања њихових буџета за 2017. годину.

Припреме за реализацију саме активности одржавања обука може бити окончана тек након што Канцеларија за људска и мањинска права анализираше финансијске и ревизорске извештаје из 2016. године и нацрте буџета за 2017. годину, које достављају НСНМ Канцеларији у 2017. години.

Канцеларија за људска и мањинска права је, уз подршку Фондације за отворено друштво, **превела Први извештај о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина на 11 језика националних мањина** који су, поред српског језика, у службеној употреби појединим јединицама локалне самоуправе у Републици Србији, и то: албански, босански, бугарски, мађарски, македонски, румунски, русински, словачки, хрватски, црногорски и чешки језик. Извештај на мањинским језицима доступан је на сајту Канцеларије, на следећем линку: <http://www.ljudskaprava.gov.rs/sr/node/21794>. Конференцији су поред представника министарстава, посебних организација, служби Владе и других носилаца активности из Акционог плана, присуствовали представници Мисије ОЕБС у Србији, која је подржала припрему овог извештаја, као представници других међународних организација, националних савета националних мањина, националног конвента о Европској унији и Савета за спровођење Акционог плана за ПП 23. Први извештај обухвата информације о активностима које су у АП-у предвиђене за реализацију у прва два квартала т.г. као и активности које имају статус континуираног спровођења. У циљу ефикаснијег праћења имплементације АП-а КЈМП је иницирала именовање контакт особа и њихових замена од стране свих носиоца активности и започела процес обука истих.

2017. година

Канцеларија за људска и мањинска права је, у складу са Уредбом о поступку расподеле средстава из буџета Републике Србије за финансирање рада националних савета националних мањина, прикупила податке, извршила бодовање установа сваке националне мањине у области културе, образовања, обавештавања и службене употребе језика и писма и утврдила учешће за сваки национални савет ради расподеле средстава, на основу чега је донето Решење о расподели годишње квоте националним саветима националних мањина за 2017. годину. Обезбеђена средства из буџета Србије за ову намену за 2017. годину износе 245.000.000 динара, чиме је настављено са стабилним финансирањем и пружањем подршке раду националних савета националних мањина. Пре доношења Решења, 24. фебруара 2017.

године, организован је састанак са представницима националних савета националних мањина, ради упознавања са начином на који је извршена расподела и висином средстава која су опредељена за рад сваког од савета у текућој години.

Канцеларија је припремила и јавно представила **Други извештај о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина**. Представљању извештаја, које је одржано 24. фебруара, присуствовали су представници државних органа, међународних организација, организација цивилног друштва, националних савета националних мањина, као и представници медија. Други извештај обухвата информације о активностима које су предвиђене за реализацију у друга два квартала 2016. године, као и активности које имају статус континуираног спровођења.

Настављено је са пружањем подршке националним саветима националних мањина у реализацији њихових надлежности и обезбеђено је стабилно финансирање њиховог рада. На основу Решења о расподели годишње квоте националним саветима националних мањина редовно се врши пренос средстава на месечном нивоу у висини од 1/12 обезбеђених средстава. У II кварталу 2017. године исплаћено је 57.398.232 динара на име финансирања рада националних савета националних мањина.

Канцеларија за људска и мањинска права је у сарадњи са твининг пројектом из програма ИПА 2013 *Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција за дискриминацију*, спровела обуке 5. и 6. априла за представнике националних савета националних мањина. Циљ обука је био да се представници националних савета упознају са принципима доброг управљања, програмског планирања и финансијског извештавања.

Уз подршку твининг пројекта из програма ИПА 2013 *Подршка унапређењу људских права и нулта толеранција за дискриминацију*, Канцеларија за људска и мањинска права је 20. и 21. јуна 2017. године спровела обуке за контакт особе за извештавање из девет јединица локалне самоуправе (Панчево, Нови Пазар, Пожаревац, Прибој, Стара Пазова, Шид, Голубац, Кучево и Лајковац), а 22. јуна 2017. године је одржан округли сто са организацијама цивилног друштва које су чланови Националног конвента о Европској унији за поглавље 23. Том приликом су представљени методологија припреме извештаја о реализацији активности предвиђених Акционим планом о остваривању права националних мањина, као и важност улоге контакт особа и ОЦД приликом достављања прилога Канцеларији за људска и мањинска права. Материјали за учеснике били су прилагођени на основу искустава стечених током реализације активности у претходним циклусима извештавања.

Канцеларија је припремила и јавно представила Трећи извештај о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина. Представљању извештаја, које је одржано 8. јуна, присуствовали су представници државних органа, међународних организација, организација цивилног друштва, националних савета националних мањина, као и представници медија. Трећи извештај обухвата информације о активностима које су

предвиђене за реализацију у првом кварталу 2017. године, као и активности које имају статус континуираног спровођења. Извештај је доступан на сајту Канцеларије, на следећем линку: <http://www.ljudskaprava.gov.rs/sr/node/21794>

Настављено је са пружањем подршке националним саветима националних мањина у реализацији њихових надлежности и обезбеђено је стабилно финансирање њиховог рада. На основу Решења о расподели годишње квоте националним саветима националних мањина редовно се врши пренос средстава на месечном нивоу у висини од 1/12 обезбеђених средстава. У III кварталу 2017. године исплаћено је 60.292.303 динара на име финансирања рада националних савета националних мањина.

Канцеларија је припремила и јавно представила Четврти извештај о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина, 19. септембра т.г. Четврти извештај обухвата информације о активностима које су предвиђене за реализацију у другом кварталу 2017. године, као и активности које имају статус континуираног спровођења. И у овом циклусу настављено је са унапређењем методологије извештавања. Извештај је доступан на сајту Канцеларије за људска и мањинска права, на следећем линку <http://www.ljudskaprava.gov.rs/sr/node/21794> .

Канцеларија за људска и мањинска права је, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а , наставила са организацијом обука у циљу унапређења капацитета и рада националних савета националних мањина. У периоду од 8. до 10. новембра 2017. године одржан је семинар за представнике националних савета у вези са креирањем активности усмерених ка младима и родном буџетирању.

На семинару је направљен пресек постигнутих резултата у области извештавања и достављања релевантне документације након три циклуса обука на тему управљања финансијама и финансијског извештавања, као и анализа достављених података о укупном броју установа у области културе, образовања, информисања и службене употребе језика и писма и обиму активности тих установа, као основи за расподелу буџетских средстава за финансирање рада националних савета.

Такође је представљена анализа о могућностима унапређења рада националних савета на тему креирања активности, стратегија и политика са акцентом на младе и разматрани су предлози за унапређење рада савета у циљу креирања програмских активности намењених младима.

Канцеларија је припремила и јавно представила 4. децембра 2017. године Пети извештај о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина. Пети извештај обухвата информације о активностима које су предвиђене за реализацију у трећем кварталу 2017. године, као и активности које имају статус континуираног спровођења. Извештај је доступан на сајту Канцеларије за људска и мањинска права, на следећем линку: <http://www.ljudskaprava.gov.rs/sr/node/21794>.

2018.

Канцеларија за људска и мањинска права

Обезбеђена средства из буџета Републике Србије за финансирање рада националних савета националних мањина за 2018. годину износе 245.000.000,00 динара, чиме је настављено са стабилним финансирањем и пружањем подршке раду националних савета националних мањина. Од укупно обезбеђених средстава за финансирање рада националних савета за 2018. годину, у периоду јануар – март 2018. године, националним саветима су дозначена средства у износу од 60.356.906,00 динара.

Канцеларија за људска и мањинска права је припремила и јавно представила 12. марта 2018. године Шести извештај о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина. Извештај обухвата информације о активностима које су предвиђене за реализацију у четвртм кварталу 2017. године, као и активности које имају статус континуираног спровођења. Извештај је доступан на сајту Канцеларије, на следећем линку: <http://www.ljudskaprava.gov.rs/sr/node/21794>.

3.8.1.36. Обновити рад Савета за националне мањине, у чији рад ће бити укључени представници свих националних мањина, а у циљу ефикасног остваривања права националних мањина.(За обнову рада: II квартал 2015.; За редовне састанке: Континуирано)

Активност се успешно реализује. Савет за националне мањине је конституисан 29. априла 2015. године, чиме је обновљен дијалог Владе Републике Србије и националних савета националних мањина на највишем нивоу. Савет има редовне састанке. Савет је такође редовно разматрао извештаје Радне групе за АП за остваривање права националних мањина. Рад Савета допринео је сталном дијалогу између релевантних министарстава и савета националних мањина. Потребно је припремити одлуку о новом сазиву Савета за националне мањине у складу са новим члановима Владе који су чланови поменутог савета.

Влада је на 17. седници одржаној 9. новембра 2016. године, усвојила Предлог Одлуке о измени Одлуке о образовању Савета за националне мањине, којом је измењен састав Савета и исти је усклађен са Одлуком Народне скупштине о избору Владе од 11. августа 2016. године. Одлука о измени Одлуке о образовању Савета за националне мањине објављена је у „Службеном Гласнику РС“ број 91/16 .

На седници Владе која је одржана 9. новембра 2016. године, донета је Одлука о измени Одлуке о образовању Савета за националне мањине („Службени гласник РС”, бр. 91/16). За председника Савета именована је Ана Брнабић, министар државне управе и локалне

самоуправе, а за заменика председника Нела Кубуровић, министар правде. Планирано је одржавање седнице Савета за националне мањине за 16. децембар 2016. године.

Седница Савета за националне мањине заказана за 16. децембар 2016. године одложена је с обзиром на то да већина председника националних савета националних мањина није гласала за предложени дневни ред. Министарка државне управе и локалне самоуправе, која је председница Савета, 31. јануара 2017. године одржала је састанак са представницима Координације националних савета, на којем је договорена интезивнија сарадња Министарства и националних савета/Координације на припремама седница Савета.

Седница савета за националне мањине одржана је 23. маја 2017. године. Седницом је председавала, новоизабрана председница Ана Брнабић, министарка државне управе и локалне самоуправе. У складу са дневним редом, на седници су представници Владе известили о спроведеним и планираним активностима државних органа у области унапређења и заштите мањинских права, представљен је Извештај о спровођењу активности из Акционог плана за остваривање права националних мањина, разматран је Нацрт закона о изменама и допунама Закона о заштити права и слобода националних мањина и једногласно је усвојен Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине, којим је предвиђено да је информисање на језицима националних мањина приоритетна област у којој се програми и пројекти финансирају из Буџетског фонда за националне мањине у 2017. години.

С обзиром на то да је након избора дошло да персоналних промена у саставу Владе, на седници Владе, која је одржана 17. августа 2017. године, донета је Одлука о измени Одлуке о образовању Савета за националне мањине („Службени гласник РС”, број 78/17), којом је за председника Савета именована новоизабрана председница Владе, а за заменика председника Савета новоизабрани министар државне управе и локалне самоуправе.

Седница Савета за националне мањине Владе Републике Србије одржана је 04. октобра 2017. године. На седници је разматрана информација о спроведеним и планираним активностима, пре свега разматран је Трећи извештај о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина. Такође, представљена је и информација о предузетим активностима у поступку расподеле средстава из Буџетског фонда за националне мањине. Седницом Савета председавала је Ана Брнабић, председница Владе. Присутни, поред ресорних министара, били су и представници националних савета националних мањина.

Седница Савета за националне мањине Владе Републике Србије одржана је 14. фебруара 2018. године. На седници је једногласно усвојен Предлог програма за доделу средстава из Буџетског фонда за националне мањине, којим је предвиђено да је информисање на језицима националних мањина приоритетна област у којој се програми и пројекти финансирају из Буџетског фонда за националне мањине у 2018. години, представљен је радни текст Нацрта закона о изменама и допунама Закона о националним саветима

националних мањина, представљен је Четврти и Пети извештај о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина. Такође, размотрени су одговори ресорних органа на коментаре националних савета на Четврти извештај о спровођењу Акционог плана за остваривање права националних мањина. Седницом Савета председавала је Ана Брнабић, председница Владе. Присутни, поред ресорних министара, били су и представници националних савета националних мањина.

3.8.2.1. Усвајање нове Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025 уз активно учешће представника Рома и обезбеђење финансијских средстава за њену имплементацију којом ће се посебна пажња посветити следећим областима:

- издавање личних докумената;
- свеобухватне мере заштите од дискриминације;
- поступање у складу са међународним стандардима при присилним расељењима;
- равноправан приступ здравственој и социјалној заштити;
- равноправан приступ образовању;
- равноправан приступ тржишту рада;
- побољшање услова становања.

(I квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године усвојена је Закључком 05 број: 90-1370/2016-1 од 3. марта 2016. године и објављена у Службеном гласнику РС број 26/2016.

3.8.2.2. Пуна имплементација Акционог плана за спровођење нове Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016 – 2025 који садржи мерљиве SMART индикаторе. (Континуирано, почев од усвајања Акционог плана.)

Активност се успешно реализује. Дана 7. јуна 2017. године, на седници Владе је усвојен Акциони план 2017-2018 за имплементацију Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године. Одржана је 1. седница Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији, за период од 2016. до 2025. године, којом је председавала председница Координационог тела проф. др Зорана З. Михајловић,

потпредседница Владе и министарка грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. Седници Координационог тела присуствовали су представници свих релевантних институција укључени у процес инклузије Рома и Ромкиња. На састанку су презентоване кључне активности реализоване у току 2016. године, у области образовања, становања, запошљавања, социјалне заштите и здравства. Између осталог, договорене су активности у циљу прегледа стања и реализације Оперативних закључака, како би IV Семинар о социјалном укључивању Рома и Ромкиња био успешно организован и реализован. Донет је закључак да сви материјали проистекли из рада Координационог тела буду преведени и објављени на енглеском и ромском језику.

Влада је на седници одржане 3. марта 2017. године донела **Одлуку о оснивању Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године**, 05 Број: 02-02-1617/2017. Координационо тело има задатак да координира послове органа државне управе у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња. Координационо тело разматра сва питања и координира рад органа државне управе, органа јединица локалне самоуправе, јавних предузећа и других облика организовања од стране Републике Србије и јединица локалне самоуправе у вези са пословима из њиховог делокруга рада у вези са социјалним укључивањем Рома и Ромкиња у Републици Србији. Поред тога, у делокругу рада Координационог тела је и: унапређење међуресорне сарадње у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња; разматрање и давање препорука за решавање ургентних ситуација чија последица може бити додатна рањивост Рома и Ромкиња; предлагање начина за остваривање прописаних, али и додатних, мера/активности који доприносе већој социјалној укључености ове националне мањине, као и процесу европских интеграција. Директорка Канцеларије за људска и мањинска права именована је за члана Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији, које је основано 6. марта 2017. године („Службени гласник РС“, број 17/17). Канцеларија за људска и мањинска права, такође, има представника у Стручној групи Координационог тела, која ће вршити стручне послове у вези са текућим питањима у вези са социјалним укључивањем Рома и Ромкиња.

Одржан је састанак Стручне групе Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у РС, за период 2016-2025 године. На састанку Стручне групе Координационог тела, присутни су упознати са тренутним активностима везаних за решавање питања становника насеља „Црвена звезда“ у Нишу. У претходном периоду израђен је Нацрт Споразума о решавању стамбених потреба становника насеља „Црвена звезда“ у Нишу, који ће бити закључен између Владе РС, Града Ниша, компаније „American Investment Fund“ и представником насеља.

Започете су активности у вези са Потписивањем споразума о сарадњи између грађана, града Ниша и инвеститора, а у вези са разрешењем ситуације у насељу „Црвена звезда“ у Нишу и пресељења у складу са одредбама Закона о становању и одржавању зграда;

Преговори са представницима града Ниша, приватног инвеститора и представницима ромске заједнице настављени су 30. августа 2017. године у Нишу у вези са побољшањем услова становања ромске заједнице у насељу „Црвена звезда“. Усаглашено је да ће град Ниш званично доставити локације о којима су се заинтересоване стране договориле на састанку. Такође, одржан је састанак са Министарством здравља и УНИЦЕФ-ом око израде анализе о опцијама за систематизацију ангажовања здравствених медијаторки. У току је формирање Радне групе за потребе узраде анализе и разматрање поменуте теме.

Обезбеђено учешће представника Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Регионалном састанку „Одрживи модели институционализације здравствених медијаторки – перспектива и регионална искуства“, 06. и 07. децембра 2017. године у Београду. Регионални састанак „Одрживи модели институционализације здравствених медијаторки – перспектива и регионална искуства“ одржан је 06. и 07. децембра 2017. године у Београду. Догађај је организовало Министарство здравља у сарадњи са УНИЦЕФ-ом у Србији. Циљ састанка био је представљање рада, модела организовања, финансирања, извештавања и образовања здравствених медијаторки у Србији, Црној Гори, Бугарској, Словачкој, Македонији и Румунији, што би требало допринети донешењу одрживих решења за њихово укључивање у систем, као и за унапређивање положаја ромске заједнице.

Регионална донаторска конференција у оквиру пројекта „Интеграција Рома 2020“ одржана је у Тирани у новембру 2017. године. На скупу су представљене активности из Акционог плана за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016-2025. за период од 2017. до 2018. године, у области становања и запошљавања за која су потребна донаторска средства за реализовање истих. Било је обезбеђено учешће представника Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре на Регионалној донаторској конференцији.

Одржана је регионална конференција "Решавање дискриминације и анти-циганизма у региону проширења", одржана је 13 - 14. фебруара 2018. године у Берлину, којој је присуствовао представник Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. Циљеви радионице били су повећање знања и разумевања о дискриминацији званичницима из региона проширења који се баве интеграцијом Рома, разумевањем ситуације у којој се Роми стављају, историјске позадине дискриминације и феномена анти-циганизма.

Представници Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре учествовали су на радионици која је одржана 27. фебруара 2018. године у просторијама Светске представљен је пројекат Светске банке: „Подршка ефективној реинтеграцији (Рома) повратника. У оквиру овог пројекта, Светска банка ће урадити свеобухватну процену и на основу процене ће обезбедити циљане активности техничке подршке за развој и спровођење

ефективних мера реинтеграције миграната који се враћају, с посебним фокусом на потребе повратника ромске националности.

Дана 09. марта 2018. године одржана је Уводна конференција поводом представљања Програма ИПА 2016: „Подршка ЕУ инклузији Рома - Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома“, у организацији Сталне конференције градова и општина (СКГО).

Радионица "Евалуација оквира ЕУ за националне стратегије интеграције Рома до 2020" одржана је 15. марта 2018. године у организацији DG Justice. Представљен је извештај који наглашава улогу Европске комисије. Радне групе идентификоване су као важан инструмент који омогућава већу координацију између релевантних генералних директората, а мрежа националних контакт особа за питање Рома такође се сматра изузетно важном. Урађена је анализа различитих праваца настојања за укључивање Рома након 2020. године препоручујући да у будућности треба одржати оквир ЕУ.

3.8.2.3. Мониторинг остварености циљева нове Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016 – 2025 кроз:

-континуирани рад Координационог тела за социјално укључивање Рома и Ромкиња

-Редовне састанке са надлежним органима, укључујући локалне самоуправе и јавна предузећа,

-Редовна извештавања Канцеларији за људска и мањинска права и за социјално укључивање и смањење сиромаштва. (Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња је усвојена 3. марта 2016. године. Потпредседница Владе Републике Србије и министарка грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, госпођа Зорана Михајловић, ће у име Владе координисати рад државних органа, укључујући рад локалних самоуправа и јавних предузећа у вези са унапређивањем положаја Рома и Ромкиња, као и њихове потпуне укључености у друштвени, економски, културни и политички живот, а пре свега у областима у којима су најугроженији (упис у матичне књиге, образовање, становање, здравље, социјална заштита и запошљавање).

Уз учешће широког круга релевантних актера (институције Владе, организације цивилног друштва и представници/представнице ромске заједнице), израђен је и Акциони план за спровођење Стратегије. Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије одржао је консултативне радионице са 125 представника и представница ромске заједнице (координатори/координаторке и други запослени/запослене у локалним самоуправама који се баве питањима Рома, педагошки асистенти/асистенткиње,

здравствене медијаторке и чланови/чланице организација цивилног друштва) из 59 локалних самоуправа. Учесницима и учесницама су детаљно представљени циљеви и мере Стратегије, а њихови коментари са тих консултативних радионица представљају вредан допринос изради националног Акционог плана. **Акциони план 2017-2018 за имплементацију Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године је усвојен 7. јуна 2017.**

Влада је на седници одржане 3. марта 2017. године донела **Одлуку о оснивању Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године.** Координационо тело има задатак да координира послове органа државне управе у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња. Координационо тело разматра сва питања и координира рад органа државне управе, органа јединица локалне самоуправе, јавних предузећа и других облика организовања од стране Републике Србије и јединица локалне самоуправе у вези са пословима из њиховог делокруга рада у вези са социјалним укључивањем Рома и Ромкиња у Републици Србији. Поред тога, у делокругу рада Координационог тела је и: унапређење међуресорне сарадње у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња; разматрање и давање препорука за решавање ургентних ситуација чија последица може бити додатна рањивост Рома и Ромкиња; предлагање начина за остваривање прописаних, али и додатних, мера/активности који доприносе већој социјалној укључености ове националне мањине, као и процесу европских интеграција. Директорка Канцеларије за људска и мањинска права именована је за члана Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији, које је основано 6. марта 2017. године („Службени гласник РС“, број 17/17). Канцеларија за људска и мањинска права, такође, има представника у Стручној групи Координационог тела, која ће вршити стручне послове у вези са текућим питањима у вези са социјалним укључивањем Рома и Ромкиња.

Прва седница Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији, за период од 2016. до 2025. године одржана је 5. јуна 2017, којом је председавала председница Координационог тела проф. др Зорана З. Михајловић, потпредседница Владе и министарка грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре. Седници Координационог тела присуствовали су представници свих релевантних институција укључени у процес инклузије Рома и Ромкиња. На састанку су презентоване кључне активности реализоване у току 2016. године, у области образовања, становања, запошљавања, социјалне заштите и здравства. Између осталог, договорене су активности у циљу прегледа стања и реализације Оперативних закључака, како би IV Семинар о социјалном укључивању Рома и Ромкиња био успешно организован и реализован. Донет је закључак да сви материјали проистекли из рада Координационог тела буду преведени и објављени на енглеском и ромском језику.

На регионалном нивоу, Споразум о сарадњи потписан је између Регионалног Савета за сарадњу и Владе Републике Србије 30. марта 2016. године. Овај споразум потписан је ради оснивања Акционог тима за интеграцију Рома/киња до 2020. године са регионалном канцеларијом у Београду. Потпрецедница Владе нагласила је да је Влада Републике Србије посвећена свим аспектима регионалне сарадње, укључујући и оне који се тичу унапређења положаја Рома и Ромкиња. Поред тога, истакнуто је да би заједнички напори у региону требало да донесу значајне резултате, не само због обавеза које држава има према ЕУ, већ и зато што је то од суштинске важности за друштва у овом делу Европе.

На локалном нивоу, у сарадњи са Сталном Конференцијом Градова и Општина, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је организовао консултативни процес у вези са припремом Акционог плана за имплементацију Стратегије кроз 4 регионална састанка са представницима локалних самоуправа и Координаторима за ромска питања.

Канцеларија за људска и мањинска права и Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, пружаће подршку потпредседнику Владе у праћењу реализације оперативних закључака, као и припреми годишњих извештаја о реализацији Стратегије за унапређивање положаја Рома и њеног Акционог плана.

У Бриселу 12. априла 2016. године, одржан је *састанак Савета за стабилизацију и придруживање*. Фокус извештавања био је на социјалној и економској инклузији Рома и Ромкиња. Србија је такође дала допринос током одржавања састанка *Одбора за људску димензију на тему „Толеранција и антидискриминација, са фокусом на Роме и Синте“* у мају 2016. године у Бечу. Фокус овог догађаја је на толеранцији и антидискриминацији, а у вези са обавезама ОЕБС-а и имплементацијом ОЕБС-овог Акционог плана за унапређење положаја Рома и Синта.

У августу 2016. године, објављен је Јавни позив за пружање менторске подршке у припреми концепата предлога пројеката у оквиру конкурса ИПА 2013 „Обезбеђивање трајних стамбених решења и побољшање инфраструктуре у ромским насељима“. Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је понудио менторску подршку у припреми концепата предлога пројеката за тај конкурс локалним самоуправама и организацијама цивилног друштва које активно доприносе социјалном укључивању Рома и Ромкиња у тим локалним самоуправама. Један од услова за менторску подршку је то да локалне самоуправе имају координатора/координаторку или другог запосленог/запослену за питања социјалног укључивања Рома и Ромкиња.

У сарадњи са Канцеларијом за европске интеграције, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије је 20. јула у Београду организовао састанак са уредницима и уредницама медија како би истакао значај Акционог плана за поглавље 23, као и улоге медија у извештавању о осетљивим групама, укључујући Роме и Ромкиње. Осим тога, уредницима и уредницама је најављено да ће Тим у септембру/октобру организовати

обуку новинара и новинарки о осетљивом извештавању, са посебним освртом на Рома и Ромкиње.

Канцеларија за људска и мањинска права и Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва пружају подршку потпредседници Владе у **праћењу реализације Оперативних закључака**, као и у припреми годишњих извештаја о њиховој реализацији. Када је реч о обавезама извештавања, Србија је у претходном периоду представила своје активности приликом посете делегације *Европске комисије против расизма и нетолеранције* Београду 29. септембра. Неколико тема дискусије било је везано за социјално укључивање Рома и Ромкиња. Србија је такође изнела своје коментаре на састанку *Комитета за људску димензију на тему „Толеранција и недискриминација, са акцентом на Ромима и Синтима“* 26. септембра 2016. године у Пољској. Централна тема скупа је била „Толеранција и недискриминација“ у вези са преузетим обавезама ОЕБС-а и спровођењем Акционог плана за унапређење положаја Рома и Синта на простору ОЕБС-а, са посебним освртом на учешће Рома и Ромкиња у јавном и политичком животу. Осим тога, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је пружио подршку Канцеларији за људска и мањинска права тако што је припремио прилоге за извештај за *71. заседање Генералне скупштине Уједињених нација о корелацији између људског права на живот и адекватног становања* у контексту спречавања дискриминације. Прилози Тима су били усредсређени на услове становања Рома и Ромкиња и њихов утицај на здравствено стање ромског становништва. У сарадњи са Канцеларијом за људска и мањинска права, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је припремио **годишњи извештај о остваривању Оперативних закључака**. Међуресорни састанак је такође организован у циљу размене информација и оснаживања интерсекторске сарадње. Овај извештај ће бити преведен на енглески језик и прослеђен Европској комисији у наредном периоду.

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је организовао **тренинг о родно осетљивом и афирмативном медијском представљању осетљивих група** за новинаре и новинарке 8. и 9. децембра у Београду. Око 15 представника различитих медија је учествовало у тренингу. Истакнута је улога медија у остваривању Акционог плана за поглавље 23 и као и значај овог документа за унапређење положаја осетљивих група, посебно жена, особа са инвалидитетом и Рома и Ромкиња. Тренинг је фацитиран од стране искусних професионалаца у тој области, али су такође говорили и представници осетљивих група и организација цивилног друштва. Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је организовао тренинг о родно осетљивом и афирмативном медијском представљању осетљивих група за 15 новинара и новинарки из целе Србије, 8. и 9. децембра у Београду. Уз стручну подршку Тима, након тренинга учесници су написали и објавили 18 текстова на тему родне равноправности и права особа из осетљивих група.

Координаторка за социјално укључивање Рома и Ромкиња је учествовала на регионалној радионици о праћењу и извештавању у организацији Регионалног савета за сарадњу. Регионална радионица је одржана у Бечу 12. и 13. децембра. Поред тога, Тим за социјално

укључивање и смањење сиромаштва је помогао у избору 6 локалних самоуправа које ће развити локалне акционе планове за инклузију Рома уз подршку Акционог тима за интеграцију Рома Регионалног савета за сарадњу. Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је представио положај ромске заједнице током скупа координатора за ромска питања и других представника локалних самоуправа у оквиру СКГО Мреже за ромска питања. Такође, Тим је говорио и на скупштини Сталне Конференције Ромских Удружења Грађана. Тим је подржао изградњу капацитета младих Рома и Ромкиња у области јавних политика, као и организацију другог по реду Фестивала Ромске Културе и Активизма.

У сарадњи са Министарством грађевине, саобраћаја и инфраструктуре и УН канцеларијом Високог комесара за људска права, креиран је материјал за грађане/ке који илуструје њихова права на стамбену подршку и процедуру иселења и пресељења по одредбама Закона о становању и одржавању зграда.

Крајем марта 2017., Тим је организовао студијско путовање за новинаре/ке учеснике/це овог тренинга релевантним институцијама и организацијама у Сарајеву. Тим је подржао учешће представнице Коалиције ромске омладине Србије-КРОС на регионалној радионици о буџетирању Акционих планова у организацији Регионалног савета за сарадњу. Регионална радионица је одржана у Скопљу 20. и 21 марта. Поред тога, сарадница Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва је на истом скупу представила буџетирање Нацрта акционог плана за Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња као пример добре праксе.

Канцеларија за људска и мањинска права заједно са Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва, отпочела је процес припреме другог годишњег извештаја о остварености Оперативних закључака са Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у Републици Србији. Упитници за извештавање у складу са Оперативним закључцима обухватају седам ресора - међуресорна питања, упис у матичне књиге, образовање, здравствена заштита, социјална заштита, становање и слобода кретања, а достављени су на адресе 20 државних органа / институција и независних државних органа. Припрема извештаја је у току.

Достављању упиника је претходио међуресорни састанак, који је организовала Канцеларија за људска и мањинска права 18. маја 2017. године поводом израде другог извештаја о остварености Оперативних закључака које је Влада Србије договорила са Европском комисијом у јуну 2015. године. За потребе израде извештаја, који обухвата период јул 2016 - мај 2017. године државни органи/институције и независна тела доставили су информације из домена својих надлежности из којих ће моћи да се стекне увид у оствареност договорених закључака.

Одржана је конференција о Студији случаја у насељу Црвена звезда у Нишу и истакнут је значај партиципације грађана/ки у процесу иселења и пресељења.

Током августа прошле године, СИПРУ је пружио менторску подршку јединицама локалних самоуправа и организацијама цивилног друштва у припреми концепта за ИПА 2013 програм, јавни позив за унапређење услова у ромским насељима. Од 11 апликаната којима је пружена менторска подршка, 7 је изабрано за припрему пуне апликације и СИПРУ је пружио подршку овим ЈЛС у припреми пуних апликација у фебруару. Од 7 подржаних, 3 ЈЛС је добила грантове. Такође, СИПРУ је на сличан начин подржао организације цивилног друштва у припреми апликација за ИПА 2013 програм, лот 2 у чијем фокусу је запошљавање.

У Априлу 2017. године, током четвртог састанка Комитета за стабилизацију и придруживање, СИПРУ је представио активности у области развоја политика са посебним фокусом на борбу против незапослености и социјалног искључивања. Извештај о реализацији Оперативних закључака за период од јуна 2016. до јуна 2017. је у финалним припремним фазама и биће достављен Европској комисији. Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва и Канцеларија за људска и мањинска права, наставиће процес праћења и извештавања о имплементацији Акционог плана за поглавље 23 и Оперативних закључака.

Реализована је експертска мисија у вези са имплементацијом АП за ПГ 23 са посебним фокусом на инклузију Рома од 10. до 14. јула 2017. године. Одржани су састанци са Експертском мисијом на тему социјалног укључивања Рома и Ромкиња у Републици Србији. Експерти су били у прилици да се сретну са свим релеватним министарствима и институцијама, као и организацијама цивилног друштва и циљном групом кроз организовану теренску посету. Такође упознати су са радом Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у РС, Акционим планом који прати наведену Стратегију, као и примени Акционог плана за Преговарачко поглавље 23 („Правосуђе и основна права“) који обухвата питања из Стратегије и Оперативних закључака.

Одржан је састанак са представницима Делегације Европске уније у Републици Србији у вези са разматрањем могућности за финансирање пројекта за трајно решавање стамбених потреба становника насеља „Црвена звезда“ у Нишу. У циљу решавања ове веома сложене социјалне ситуације, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је уз подршку Канцеларије високог комесара Уједињених нација за људска права и Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије отпочело рад на успостављању отвореног и конструктивног дијалога и консултација између свих заинтересованих страна. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре се дописом преко Министарства за европске интеграције обратило Делегацији ЕУ са молбом да се размотри могућност коришћења неалоцираних средстава за централизовано спровођење за финансирање овог пројекта, или евентуалног проширења АД за ИПА 2017 додавањем додатне активности која би се односила на имплементацију предметног пројекта.

Канцеларија за људска и мањинска права заједно са Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва израдила је други годишњи извештаја о остварености Оперативних закључака са Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у Републици Србији за период јул 2016 – септембар 2017. године. **Четврти Семинар са Европском комисијом о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у РС**, је био одржан 19. октобра 2017. године. Четврти семинар који Влада Србије организује заједно са Европском комисијом о социјалном укључивању Рома и Ромкиња у Републици Србији одржан је 19. октобра 2017. године, након чега је припремљен нацрт текста оперативних закључака. Рад на усаглашавању текста започет је децембра месеца са надлежним ресорима и Европском комисијом. Овим процесом уз подршку Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва координира Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре (Координационо тело за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2020. године).

Резултат иницијативе Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре да се са решавањем стамбених потреба становника насеља „Црвена Звезда“ отпочне у оквиру расположивих средстава и започетих пројеката који се финансирају из ИПА фонда ЕУ јесте да ће се израда техничке документације за ово насеље радити у оквиру пројекта Техничка помоћ „Унапређење услова живота и становања Рома који тренутно живе у неформалним насељима“. Након извршене приоритизације на основу селекционих критеријума насеље „Црвена Звезда“ је испунило услове и високо рангирано међу селектованим општинама.

Започете су припреме у циљу одржавања Седнице Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025 године. У току је усвајање нове Одлуке о оснивању Координационог тела након чега ће бити одржава седница.

СИПРУ је подржао Координационо тело за праћење примене Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња, у припреми извештаја о имплементацији Оперативних закључака за период од јуна 2016. до јуна 2017. године, као и у организацији Семинара о социјалном укључивању. Четврти по реду Семинар о социјалном укључивању Рома и Ромкиња, у организацији Владе Републике Србије и Европске комисије, одржан је 19. октобра 2017. године у Клубу посланика у Београду.

По препоруци Европске комисије, примењен је другачији концепт Семинара који је подразумевао обраћања и дискусију у пленуму, али и рад у паралелним тематским групама на припреми предлога за нове оперативне закључке. Овакав приступ омогућио је широк консултативни процес са свим релевантним актерима и конструктиван међусекторски дијалог. Семинару је присуствовало око 150 људи, а међу њима су били представници: Владе и Народне скупштине Републике Србије, Националног савета ромске националне мањине, организација цивилног друштва, независних тела, међународних организација, имплементационих агенција и донатора.

Семинар је отворила потпредседница Владе Републике Србије и председница Координационог тела за праћење имплементације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња, Проф. др. Зорана Михајловић. У уводном делу обратили су се и: Марта Гарсија Фидалго, задужена за координацију политика за Роме у Генералном директорату за политику суседства и преговора о проширењу при Европској комисији; Тања Мишчевић, шефица Преговарачког тима за вођење преговора о приступању Србије ЕУ и Тефик Рамадановић, председник Националног савета Ромске националне мањине. Зоран Ђорђевић, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања планиран је као један од уводничара, али се није придружио овом скупу. Уводну сесију модерирао је Иван Секуловић, менаџер Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије.

Након уводне сесије, организован је рад у тематским групама у циљу евалуирања постигнутих резултата у претходном периоду, идентификације кључних изазова и формулисања предлога оперативних закључака за наредни двогодишњи период. Свака тематска група имала је водитеља/ку (као представника/цу релевантне институције) и известиоца/тељку (као представника/цу невладиног сектора и/или члана/ице Стручне групе Координационог тела за праћење примене Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња). Учесници Семинара и тематских радних група били су представници/е свих релевантних институција, међународних организација заджених за људска права, организација цивилног друштва, донаторске заједнице и ромске заједнице.

Ненад Иванишевић, испред Координационог тела, истакао је да је закључак јасан - недостају нам људски ресурси, средства и подаци, као и да само кроз заједничко деловање можемо створити ове предуслове за резултате које сви заједно желимо. Марта Гарсија Фидалго из Европске комисије, подсетила је да је препознавање проблема први корак у решавању. Поздрвила је спремност на дијалог и мотивацију коју је препознала у учесницима Семинара. Душко Јовановић, заменик председника Националног савета ромске националне мањине, нагласио је да је ова институција спремна да преузме део одговорности, похвалила предузете кораке Владе на успостављању стратешког и институционалног оквира и истакао да је сада тренутак да се они позитивно одразе на локални ниво кроз квалитетну и континуирану имплементацију свих планираних мера и активности.

СИПРУ је подржао Координационо тело у формулисању нацрта Оперативних закључака за 2017. годину. Нацрт Оперативних закључака је послат свим учесницима Семинара на коментаре, као и свим релевантним институцијама на давање мишљења. Унапређен нацрт Оперативних закључака је преведен на енглески језик и прослеђен и Европској комисији. У наредном периоду, у складу са коментарима Европске комисије, биће унапређен нацрт Оперативних закључака са Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња 2017. године.

2018. година

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије, подржао је Координационо тело за социјално укључивање Рома и Ромкиња у ревизији Предлога

Оперативних закључака за период од 2017. до 2019., а у складу са коментарима Европске комисије. Реализоване су интензивне писане консултације и међуресорни састанак са 11 националних институција које су директни носиоци предложених Оперативних закључака. Све наведене националне институције су дале сагласност на предложене ревидиране Оперативне закључке, осим Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Европској комисији достављен је предлог ревидираних Оперативних закључака, као и повратна информација на све коментаре.

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре

Према извештају Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, обука: „Институционални и стратешки оквир инклузије Рома у Републици Србији“ за представнике локалних самоуправа са територије АП Војводине, одржала се 16. и 17. марта 2018. године у Новом Саду. Координационо тело за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године у сарадњи са Високим комесаријатом за избеглице Уједињених нација покренуло је циклус обука са представницима општина и градова у оквиру пројекта са општим циљем заједничког ангажовања на социјалном укључивању Рома и Ромкиња, а кроз јачање капацитета представника локалних самоуправа и ромске заједнице у процесу социјалног укључивања припадника ромске националне мањине и побољшања приступа правима интерно расељених лица у Србији.

Дана 19. марта 2018. године, на иницијативу Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, одржан је радни састанак поводом финализирања Оперативних закључака са семинара „Социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији 2017. године“.

Дана 20. марта 2018. године потписан је Протокол о сарадњи између Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији и Националног савета ромске националне мањине Републике Србије у циљу унапређења сарадње у области социјалног укључивања Рома и Ромкиња. Протоколом се потврђује спремност Републике Србије да заједно са Националним саветом ради на промовисању рада и сарадње на веома битном пољу – укључености у политичке, друштвене и социјалне аспекте, уз давање предлога и размену искустава које ће створити боље окружење за живот и рад сваког појединца.

Канцеларија за људска и мањинска права

Канцеларији за демократске институције и људска права ОДХИР достављене су информације о учешћу Рома и Синта у јавном и политичком животу у државама чланицама ОЕБС-а.

3.8.2.4. Успостављање механизма одржавања редовних координационих састанака о пројектима за унапређење положаја Рома. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. У сарадњи са Канцеларијом за европске интеграције, Канцеларијом за људска и мањинска права и Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва, настављена је организација координационих састанака за пројекте који доприносе инклузији Рома и Ромкиња. Ови сусрети организују се у циљу обезбеђивања ефикаснијег и ефективнијег располагања донаторским средствима кроз редовну размену информација, о планираним и реализованим активностима, између свих укључених донатора, носиоца пројеката и имплементатора ради осигуравања одрживе подршке унапређењу положаја Рома и Ромкиња. Састанак реализован је у децембру **2015.** године. Учествовали су представници Канцеларије за људска и мањинска права, Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва као домаћини, Министарство здравља, Министарство за грађевину, саобраћај и инфраструктуру и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања као представници националних институција, ОЕБС и УНОПС као представници интернационалних организација и СЕКО као репрезент цивилног друштва. Током састанка, размењене су информације у вези са остваривањем обавеза из Акционог плана за поглавље 23 и Оперативних закључака са Семинара о инклузији Рома. Заједнички закључак свих учесника/ца је био да је организација оваквих састанака од кључне важности за ефикасну и ефективну употребу ресурса, као и увремењеног координисања активностима за социјалну инклузију Рома и Ромкиња.

Координациони састанак пројеката намењених инклузији Рома са циљем редовне размене информација свих релевантних корисника пројеката, донатора и тимова за имплементацију пројеката о реализованим и планираним активностима, која треба да допринесе делотворнијој и ефикаснијој употреби средстава, али и унапређењу координације политика и будућих активности које се тичу инклузије Рома. Састанак је одржан 19.јула **2016.** На састанку је посебно указано на значај учешћа свих ресора, умрежавања активности са различитих пројеката, размена информација у вези са реализацијом активности у локалним самоуправама, као и активирање/ажурирање постојеће евиденције пројеката у оквиру базе података чија се израда финансира из ИПА 2012 - ТАРИ пројекта. После излагања о актуелној ситуацији на нивоу јавне политике и на нивоу реализације, представљени су резултати и планови појединачних пројеката. Један од закључака састанка је то да су умрежавање и размена информација о активностима на пројектима од изузетног значаја за делотворну реализацију активности у овој области. Осим тога, унапређен је формат праћења реализације пројеката.

У процесу буџетирања Нацрта акционог плана, Тим је био у интензивној комуникацији са неколико кључних донатора за имплементацију активности планираних овим документом (УНИЦЕФ, ГИЗ, СДЦ итд.). Усвојени Акциони план је представљен током састанка Секторске радне групе за развој људских ресурса у Канцеларији за европске интеграције са фокусом на потребе за донаторском подршком током 2018. године.

Током III квартала 2017. године, СИПРУ је припремио процену потребних средстава из донаторских извора за активности предвиђене Акционим планом за примену Стратегије током 2018. године. Организован је и координациони састанак пројекта за инклузију Рома на ком је презентована ова процена представницима донаторске заједнице.

Процена потребних средстава из донаторских извора за активности предвиђене Акционим планом за примену Стратегије током 2018. године, представљена је на састанку „СКГО мреже за ромска питања“ којој су поред представника/ца јединица локалних самоуправа и координатора/ки за ромска питања, присуствовале и међународне организације. Поред тога, СИПРУ је представљао потребе и напредак у социјалном укључивању Рома и Ромкиња, са фокусом на области становања и запошљавања, на донаторској конференцији у Тирани, организованој од стране Тима за интеграцију Рома Регионалног савета за сарадњу.

3.8.2.5. Координисано прикупљање и обрада аналитичких података из пет приоритетних области (службени регистри, образовање, становање, здравство, социјална заштита и запошљавање), преко „једношалтерског“ тела, како би се:

-Консолидовали подаци,

-Олакшале циљане анализе положаја Рома;

-Обезбедили свим заинтересованим странама, пре свега министарствима и другим органима конзистентне податке, у складу са правилима којима се уређује заштита података о личности. (III и IV квартал 2015. године)

Активност је у потпуности реализована. Координисано прикупљање и обрада података из пет приоритетних области преко „једно-шалтерског“ тела, подразумева израду базе података која се финансира из ИПА 2012- ТАРИ пројекта. Захваљујући пројекту „Европска подршка за инклузију Рома“, финансираном од стране Европске уније, успостављена је база података о праћењу инклузије Рома и доступна је на сајту Републичког завода за статистику (<http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs/sr>). Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је понудио даљу подршку за њено одржавање. Ова база података представља значајан допринос координисаном прикупљању података и анализа из 5 кључних области за примену Стратегије социјалног укључивања Рома и Ромкиња (2015 – 2025).

У децембру 2015. године потписан је меморандум између Мисије ОЕБС и Републичког завода за статистику који је преузео базу података. Информације из базе ће утицати на креирање политика националних и локалних институција као и на доношење стратешких одлука донатора, уношењем података у базу све локалне самоуправе обезбедити бољу видљивост резултата, планова и потреба ромске заједнице на локалу. Од укупно 169 јединица локалне самоуправе допис, корисничко име и шифра је послата на адресе 149 локалних самоуправа, 20 локалних самоуправа које имају формиране мобилне тимове су директно добили приступ систему. Обуке је прошло укупно 82 представника локалних

самоуправа. У току је процеса попуњавања електронског упитника предвиђена је техничка подршка представницима локалних самоуправа.

Уз техничку подршку пројекта ИПА 2012 „Европска подршка за инклузију Рома – Овде смо заједно“ који се финансира средствима Европске уније, а спроводи од стране Мисије ОЕБС-а у Србији, у овом извештајном периоду кумулативно 97 локалних самоуправа је доставило попуњене упитнике за базу података. База података се интензивно дорађује и упуњава подацима. За тачност података одговарају институције које су одговорне за њихово прикупљање и уношење у систем.

У фебруару 2016. године у Београду је у оквиру ИПА 2012 „Европска подршка за инклузију Рома – Овде смо заједно“ одржана једнодневна обука за 39 представника градова и општина у вези са уношењем података у електронску базу података за праћење мера за инклузију Рома. Од 2017. године проширена је област базе и на податке у вези са бројем деце којима педагошки асистенти пружају подршку у циљу превенције напуштања школовања. За унос ових података су задужени педагошки асистенти.

Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва ће наставити са одржавањем и развојем базе за праћење мера за инклузију Рома која се налази на сајту Републичког завода за статистику. У протеклом периоду Тим је организовао консултативну радионицу са представницима релевантних министарстава, институција и организација цивилног друштва ради дефинисања препорука за техничко и садржинско унапређење базе. ОЕБС је реализовао обуку за нове општине које ће уносити своје податке у базу, као и за педагошке асистенте/киње који/е ће такође уносити информације из своје праксе. У фебруару и марту је организовано редовно годишње извештавање, а годишње извештаје је послало укупно 80 јединица локалне самоуправе. Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва је обезбедио редовно одржавање базе за праћење мера за инклузију Рома која се налази на сајту Републичког завода за статистику.

3.8.2.6. Развој и даље јачање мреже ромских координатора, укључујући повећање њиховог броја, у складу са локалним потребама, у циљу остваривања блиске сарадње са другим релевантним механизмима за побољшање положаја Рома. (До 2017. године.)

Активност се успешно реализује. Број ромских координатора је повећан, а детаљни подаци о општинама и броју локалних координатора налазе се на интернет страници <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs/>

Канцеларија за људска и мањинска права је са Асоцијацијом координатора за ромска питања обавила консултативне састанке са доносиоцима одлука у 16 јединица локалне самоуправе у Србији у циљу успостављања механизма за координацију између локалног и националног нивоа, као и за координирање интерсекторке сарадње на локалу, кроз

ангажовање координатора за ромска питања, и иницирала израду локалних акционих планова за инклузију Рома или ревидирањем истих. Од тог броја 15 општина/градова је потписало Меморандуме о сарадњи са Асоцијацијом координатора за ромска питања у области инклузије Рома.

СКГО мрежа за ромска питања израдила је модел Правилника о организацији и систематизацији радних места у општинској управи, стручним службама и посебним организацијама. Подршку изради Правилника кроз организовање консултативних састанака са циљем израде описа посла координатора за ромска питања пружила је Канцеларија за људска и мањинска права у оквиру пројекта “Техничка подршка КЈМП” у спровођењу Стратегије за укључивање Рома“. У сарадњи са СКГО-ом припремљен је и објављен т.г. Водич за локалне координаторе за ромска питања и службенике у локалним самоуправама који прате инклузију Рома на локалном нивоу-Улога координатора за ромска питања у локалној самоуправи.

Детаљније информације ће бити доступне кроз извештаје о примени АП за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња.

3.8.2.7. Успостављање механизма за остваривање модела интегрисане социјалне заштите кроз активно тражење решења за кориснике социјалне помоћи који су радно способни у циљу вишег степена инклузије Рома. (До 2017. године.)

Активност се успешно реализује. За спровођење мера активне политике запошљавања у 2017. години, од доприноса у случају незапослености издвојено је 2,8 милијарди динара, а из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицај за запошљавање особа са инвалидитетом издвојено је 550 милиона динара.

Национална служба за запошљавање је 7. фебруара 2017. године објавила јавне позиве/тендере за спровођење мера активне политике запошљавања у 2017 години. Током извештајног периода, извршена је процена запошљивости и израђени су појединачни планови за запошљавање (укључујући и ревизије) за 12.478 лица (од чега 5.582 жена), док су услуге професионалне оријентације укључивале 236 лица (од чега 108 жена). Спровођење поменутих активности и стручно-саветодавни рад са незапосленим лицима пружа све релевантне информације од важности за правовремену и ефикасну интеграцију на тржиште рада.

Током 2017. године поднесено је 125 захтева за суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања. Одлуком о учешћу у финансирању програма и мера активне политике запошљавања, предвиђених локалним акционим плановима за запошљавање у 2017. Години, одобрено је 118 захтева јединица локалне самоуправе.

Средства за реализацију учешћа у финансирању активних програма и мера политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима за запошљавање обезбеђена су у оквиру средстава буџета Републике Србије за реализацију мера активне политике

запошљавања у 2017. години, у укупном износу од 505.039.294,01 динара. Од одобрених 118 локалних акционих планова за запошљавање, 115 јединица локалне самоуправе потписало је Споразум о уређивању међусобних права и обавеза током спровођења програма и мера активне политике запошљавања код НСЗ. Током извештајног периода, програми и мере активне политике запошљавања предвиђене локалним акционим плановима за запошљавање укључивале су 40 лица (од чега 13 жена) ромске националности

3.8.2.8. Предузети појачане напоре да се оконча регистрација „правно невидљивих лица“ до краја 2015. године, кроз континуирано остваривање права на накнадни упис чињенице рођења у матичну књигу рођених и пријаву пребивалишта, односно боравишта, уз могућност продужења процеса до јуна 2017. године.

Конкретни поступци за решење „правне невидљивости“ су:

- пуна примена Закона о матичним књигама,
- пуна примена Закона о изменама и допунама Закона о ванпарничном поступку,
- пуна примена Закона о држављанству
- пуна примена Закона о пребивалишту и боравишту грађана.

(До јуна 2017. године.)

Активност се успешно реализује.

2015

Према извештају Министарства рада, у 2015. години, у оквиру Споразума о разумевању, реализовано је укупно 8 обука на тему „Упис у матичну књигу рођених и пријава пребивалишта“ у којој су учествовали запослени у центрима за социјални рад, матичари и заменици матичара и полицијски службеници у укупном броју од 827 учесника. Укупан број запослених из центара за социјални рад који су прошли обуку у 2015.г. је више од 250 запослених. До 1 маја 2015. године на адреси центра је извршена пријава пребивалишта за готово 1000 лица, а на адресама установа социјалне заштите више од 700 лица. До 1 маја 2015.године за више од 1800 лица је у административном поступку пред центром за социјални рад одређено лично име.

Према извештају Министарства за државну управу и локалну самоуправу, у вези са припремом извештаја о броју лица која су у управном поступку, односно у судском поступку утврђивања времена и места рођења у 2015. години остварили право на упис у матичну књигу рођених, према подацима добијеним од Управног инспектората, решено је 1072 захтева за накнадни упис чињенице рођења у матичну књигу рођених. Остали уписи у матичну књигу рођених у тој години извршени су у законском року за пријаву те чињенице.

Такође, одређени број лица која чињеницу рођења нису могла да докажу у управном поступку, право на упис у матичну књигу рођених остварила су у складу са одредбама Закона о допунама Закона о ванпарничном поступку (утврђивање времена и места рођења). Према подацима добијеним од Министарства правде, у 2015. години решено је 264 предлога за утврђивање времена и места рођења. У односу на број решених захтева који је наведен није могуће издвојити који се од тих уписа односе на припаднике ромске националне мањине, будући да је Уставом Републике Србије гарантована слобода изражавања националне припадности, као и да нико није дужан да се изјашњава о својој националној припадности, те се стога у матичну књигу рођених не уписује податак о националној припадности.

2016:

Министарство унутрашњих послова, у оквиру своје надлежности активно учествује у извршавању Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016 до 2025. године у то у области издавања личних докумената која су потребна за остваривање социјалних, здравствених и других права.

У периоду од 01.07.2016 године до 12.09.2016. године, у сарадњи са Градском управом града Београда и Секретаријатом за социјалну заштиту града Београда, Министарство унутрашњих послова је за грађане из дела неформалног нехигијенског насеља „Белвил-Траса“, који су расељени у "Орловско насеље", општина Звездара извршило за 1 лице пријаву пребивалишта и издало 4 путне исправе, а за лица расељена у насеље „Јабучки Рит“ на општини Палилула, извршило пријаву пребивалишта за 5 лица, док је извршило пријаву пребивалишта за 110 лица пресељених већином са територије општина Раковица и Чукарица у село Мислођин, општина Обреновац и издало 5 личних карата и 1 путну исправу, као и извршило пријаву пребивалишта за 18 лица која су такође са територије општина Раковица и Чукарица пресељене у насеље Камендин, Земун поље, општина Земун и издало 1 личну карту.

До краја прве половине 2016. године на адреси центра за социјални рад пријављено је више од 1600 лица. У 2016. години започет је четврти циклус обука. У мају, јуну одржане су 2 обуке од планираних 8, које ће се одржати почев од септембра на тему „Упис у матичну књигу рођених и остваривање права у области држављанства, пребивалиште и боравиште грађана и породично правне заштите уз осврт на област антидискриминације и добре управе“.

Према извештају Министарства унутрашњих послова за IV квартал 2016, у периоду од 13.09.2016 године до 28.11.2016. године, у сарадњи са Градском управом града Београда и Секретаријатом за социјалну заштиту града Београда, Министарство унутрашњих послова је за грађане из дела неформалног нехигијенског насеља „Белвил-Траса“, који су расељени у "Орловско насеље", општина Звездара извршило за 5 лица пријаву пребивалишта и издало 2 личне карте, а за лица расељена у насеље „Јабучки Рит“ на општини Палилула, извршило пријаву пребивалишта за 10 лица, док је извршило пријаву пребивалишта за 15 лица

пресељених већином са територије општина Раковица и Чукарица у село Мислођин, општина Обреновац и издало 6 личних карата и 2 путне исправе, као и извршило пријаву пребивалишта за 7 лица која су такође са територије општина Раковица и Чукарица пресељене у насеље Камендин, Земун поље, општина Земун, и издало 1 личну карту. Напомињемо да је у периоду од 01.07.2016 године до 12.09.2016. године извршено пријава пребивалишта за 38 лица пресељених већином са територије општина Раковица и Чукарица у село Мислођин, општина Обреновац али да је техничком грешком у другом извештају наведено да је извршено пријава пребивалишта за 110 лица.

2017:

Министарство државне управе и локалне самоуправе наводи у првом кварталу 2017. године да је према извештају о броју лица која су у управном поступку, односно у судском поступку утврђивања времена и места рођења у 2016. години остварили право на упис у матичну књигу рођених, према подацима Управног инспектората, у овом периоду решено 1330 захтева у поступку накнадног уписа чињенице рођења у матичне књиге рођених, као и 2807 захтева у поступку обнове уписа чињенице рођења у матичне књиге рођених.

У односу на лица која право на упис у матичне књиге као основне службене евиденције нису могли остварити у управном поступку, своје право су остварили у складу са одредбама Закона о допунама Закона о ванпарничном поступку (утврђивање времена и места рођења). Према подацима Министарства правде у 2016. години, донето је 291 решење по поднетим предлозима за утврђивање времена и места рођења, а ради остваривања права на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених.

У односу на број решених захтева који је наведен није могуће издвојити који се од тих уписа односе на припаднике ромске националне мањине, будући да је Уставом Републике Србије гарантована слобода изражавања националне припадности, као и да нико није дужан да се изјашњава о својој националној припадности, те се стога у матичну књигу рођених не уписује податак о националној припадности. У погледу извештаја о броју лица која су у управном поступку, односно у судском поступку утврђивања времена и места рођења у 2017. години остварили право на упис у матичну књигу рођених, Министарство ће располагати овим подацима по истеку 2017. године, након што Управни инспекторат, односно Министарство правде прикупи податке.

Министарство унутрашњих послова наводи да је у периоду од 29.11.2016. године до 10.03.2017. године, у сарадњи са Градском управом града Београда и Секретаријатом за социјалну заштиту града Београда, Министарство унутрашњих послова је за грађане из дела неформалног нехигијенског насеља „Белвил-Траса“, који су расељени у "Орловско насеље", општина Звездара извршило за 10 лица пријаву пребивалишта и издало 4 личне карте и 1 путну исправу, а за лица расељена у насеље „Јабучки Рит“ на општини Палилула, извршило пријаву пребивалишта за 8 лица, док је извршило пријаву пребивалишта за 2 лица пресељених већином са територије општина Раковица и Чукарица у село Мислођин,

општина Обреновац и издало 1 личну карту, као и извршило пријаву пребивалишта за 2 лица која су такође са територије општина Раковица и Чукарица пресељене у насеље Камендин, Земун поље, општина Земун, и издало 1 личну карту и 1 путну исправу.

У периоду од 13.03.2017. године до 16.06.2017. године, у сарадњи са Градском управом града Београда и Секретаријатом за социјалну заштиту града Београда, Министарство унутрашњих послова је за грађане из дела неформалног нехигијенског насеља „Белвил-Траса“, који су расељени у "Орловско насеље", општина Звездара извршило две пријаве пребивалишта, односно издало три личне карте и две путне исправе, а за лица расељена у насеље „Јабучки Рит“ на општини Палилула, извршило је седам пријава пребивалишта, односно издало једну личну карту и једну путну исправу, док је извршило пријаву пребивалишта за девет лица пресељена са територије општина Раковица и Чукарица у село Мислођин, општина Обреновац и издало три личне карте и једну путну исправу и издало једну личну карту за лице које је пресељено у насеље Камендин, Земун поље, општина Земун.

У периоду од 16.06.2017. године до 15.09.2017. године, у сарадњи са Градском управом града Београда и Секретаријатом за социјалну заштиту града Београда, Министарство унутрашњих послова је за грађане из дела неформалног нехигијенског насеља „Белвил-Траса“, који су расељени у "Орловско насеље", општина Звездара извршило 2. пријаве пребивалишта, односно издало 1. личну карту и 3. путне исправе, и издало 1. личну карту за лице које је пресељено у село Мислођин, општина Обреновац, док је извршило пријаву пребивалишта за 1. лице које је пресељено у насеље Камендин, Земун поље, општина Земун.

Министарство унутрашњих послова, у оквиру своје надлежности активно учествује у извршавању Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016 до 2025. године у то у области издавања личних докумената која су потребна за остваривање социјалних, здравствених и других права.

У периоду од 15.09.2017. године до 08.12.2017. године, у сарадњи са Градском управом града Београда и Секретаријатом за социјалну заштиту града Београда, Министарство унутрашњих послова је за грађане из дела неформалног нехигијенског насеља „Белвил-Траса“, који су расељени у "Орловско насеље", општина Звездара, издало 4. личне карте и 3. путне исправе, а за лица расељена у насеље „Јабучки Рит“ на општини Палилула, извршило је 2. пријаве пребивалишта, док је извршило пријаву пребивалишта за 3. лица пресељена са територије општина Раковица и Чукарица у село Мислођин, општина Обреновац, и издало 1. личну карту и 4. путне исправе, и извршило пријаву пребивалишта за 1. лице које је пресељено у насеље Камендин, Земун поље, општина Земун.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је издало обавезујућа упутства за поступање органа старатељства у предметима покретања судског поступка за утврђивање времена и места рођења, у предметима одређивања личног имена и пријаве пребивалишта на адреси центра за социјални рад односно установе социјалне заштите за

смештај корисника. У поступку пријаве пребивлишта, надлежност центра за социјални рад је да изда сагласност након што надлежна организациона јединица МУП утврди испуњеност законом прописаних услова да се изврши пријава пребивалишта. Центри за социјални рад на територији Републике Србије континуирано поступају у складу са издатим упутствима, покрећу поступке за утврђивање времена и места рођења пред надлежним судовима, у управном поступку одређују лично име како деци чији родитељи своју родитељску дужност нису реализовали у законском року, тако и пунолетним лицима чије лично име није уписано у матичну књигу рођених. У сарадњи са УНХЦР за 2017.год. је планирано да се одржи 5 обука за запослене у центрима за социјални рад које су усмерене на интерно расељена лица – припаднике ромске националне мањине у циљу промовисања толеранције, сузбијања дискриминације и поштовања права ИРЛ у потрази за трајним решењима.

2017/4

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је у сарадњи са УНХЦР Представништво у Србији, за представнике центара за социјални рад на чијој територији живе интерно расељена лица, организовало 5 семинара „ Промоција толеранције, сузбијање дискриминације и поштовање права интерно расељених лица у Србији у потрази за трајним решењима“. Наведени семинар прихваћен је одлуком Коморе социјалне заштите број: 5507-868/2017 и за учеснике семинара обезбеђено је 5 бодова за лиценцирање.

Семинари су реализовани следећом динамиком:

- 26. маја 2017. године у Пожаревцу
- 2. јуна 2017. године у Врању
- 13. септембра 2017. године у Крагујевцу
- **4. октобра 2017. године у Зрењанину**
- **8. новембра 2017. године у Београду**

Наведеним семинарима присуствовало је више од 120 учесника, а из сваког центра за социјални рад присуствовало је по два представника.

На семинару су обрађене следеће теме:

- интерно расељена лица, основи међународних стандарда заштите и положај ИРЛ у Србији
- поступање Заштитника грађана по притужбама ИРЛ, одговор локалне заједнице (примери добре праксе)
- основни принципи забране дискриминације и положај вишеструко дискриминисаних група

2018.

Министарство државне управе и локалне самоуправе

У вези са припремом извештаја о броју лица уписаних у матичне књиге у поступку накнадног уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених за 2017. годину, упућен је захтев Управном инспекторату, као и Министарству правде, ради прикупљања података и достављања овом министарству података о броју лица која су у 2017. години, у управном поступку, односно у ванпарничном поступку утврђивања времена и места рођења, остварили право на упис у матичну књигу рођених. Према подацима добијеним од Министарства правде, у 2017. години донето је 508 решења по поднетим предлозима за утврђивање времена и места рођења, а ради остваривања права на упис чињенице рођења у матичну књигу рођених.

У односу на број решених захтева који је наведен није могуће издвојити који се од тих уписа односе на припаднике ромске националне мањине, а из разлога наведених у делу - Први извештај – 2016/1.

3.8.2.9. Наставити информисање Рома о њиховим правима везаним за регулисање личног статуса и наставити пружање бесплатне правне помоћи припадницима ромске заједнице у овим поступцима од стране надлежних органа и организација цивилног друштва које се баве заштитом људских и мањинских права.

Ојачати приступ бесплатној правној помоћи у складу са Законом о бесплатној правној помоћи и осигурати пун приступ правима припадницима ромске заједнице.

(Пружање правне помоћи од стране надлежних органа и организација цивилног друштва: Континуирано; Пружање правне помоћи у складу са Законом о БПП: Континуирано, почев од примене закона)

Активност се успешно реализује. Министарство унутрашњих послова Р Србије преузима активности поводом дефинисања и решавања препознатих проблема Рома, кроз различите видове сарадње са субјектима који су релевантни у решавању статусних питања ових лица, као и самосталним активностима које се огледају у приоритетном решавању захтева за стицање држављанства Р Србије поднетих од стране Рома, у благовременом и потпуном информисању истих о поступцима за издавање личних исправа, као и предузимању других неопходних мера које омогућавају да се сваки конкретни поступак издавања личног документа овој категорији лица обави на поједностављен и ефикасан начин.

3.8.2.10. Кроз пружање могућности пријаве места пребивалишта на адреси центра за социјални рад, омогућено испуњавање захтева за пријаву адресе боравишта или пребивалишта при подношењу захтева за издавање личних докумената.

Надзор над остваривањем права на пријаву места пребивалишта на адреси центра за социјални рад од стране лица која не могу да на други начин пријаве пребивалиште. (Континуирано)

Активност се успешно реализује.

У 2015. години, у складу са Меморандумом о разумевању, укупно 8 тренинга је одржано на тему "Пријава рођења и места становања" за особље центара за социјални рад, матичара и њихових заменика и полицајаца, где је било 827 учесника. У 2015. години, више од 250 чланова особља центара за социјални рад је учествовало у овом тренингу. До 1. маја 2015. године, скоро 1.000 лица регистровало је своје место боравка у центру за социјални рад, а 700 лица регистровало је место боравка на адреси установу социјалне заштите. Такође, до 1. маја 2015. године, лично име је обезбеђено за више од 1.800 лица у управном поступку који се води у центру за социјални рад. Од ступања на снагу Правилника о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центара за социјални рад 09.08.2013. године, Министарство унутрашњих послова је за преко 1620 лица, од којих већина живи у неформалним насељима решењима утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа.

2016. година

Од 01.07.2016. године до 12.09.2016. године по Правилнику о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центара за социјални рад 09.08.2013. године, Министарство унутрашњих послова је за 99 лица, од којих већина живи у неформалним насељима решењима утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа. Од 13.09.2016. године до 28.11.2016. године по Правилнику о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центара за социјални рад 09.08.2013. године, Министарство унутрашњих послова је за 93 лица, од којих већина живи у неформалним насељима решењима утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа.

Пратећи рад центара за социјални рад у овој области, Министарство оцењује се да центри за социјални рад доследно примењују Закон о пребивалишту и боравишту грађана и Упутство министарства којим је дефинисана процедура за поступање у предметима пријаве пребивалишта и боравишта.

2017. година

Од 29.11.2016. године до 10.03.2017. године по Правилнику о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центара за социјални рад, Министарство унутрашњих послова је за 100 лица, од којих већина живи у неформалним насељима решењима утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа. Од 13.03.2017. године до 16.06.2017. године по Правилнику о обрасцу

пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центара за социјални рад, Министарство унутрашњих послова је за 128 лица, од којих већина живи у неформалним насељима, решењима утврдило пребивалиште на адреси надлежних центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа. Од 16.06.2017. године до 15.09.2017. године по Правилнику о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центара за социјални рад, Министарство унутрашњих послова је за 137 лица, од којих већина живи у неформалним насељима решењима утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа. Од 15.09.2017. године до 08.12.2017. године по Правилнику о обрасцу пријаве пребивалишта на адреси установе, односно центара за социјални рад, Министарство унутрашњих послова је за 131 лице, од којих већина живи у неформалним насељима решењима утврдило пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа.

Пратећи рад центара за социјални рад у овој области, Министарство рада оцењује се да центри за социјални рад доследно примењују Закон о пребивалишту и боравишту грађана и Упутство министарства којим је дефинисана процедура за поступање у предметима пријаве пребивалишта и боравишта.

2018. година

У периоду од 08.12.2017. године до 10.03.2018. године, Министарство унутрашњих послова је за 100 лица, међу којима је већина припадника ромске полулације, који живе у неформалним насељима, решењем утврдила пребивалиште на адреси надлежних Центара за социјални рад, након чега су истима издата и лична документа.

3.8.2.11. Пуна имплементација планираних активности усмерених ка омогућавању уписа Рома у матичну књигу рођених у складу са Меморандумом о изменама и допунама Меморандума о разумевању потписаног између Министарства државне управе и локалне самоуправе, заштитника грађана и Високог комесаријата Уједињених нација за избеглице - канцеларије у Србији, у циљу:

-пружања правне помоћи подносиоцима захтева;

-подршка раду и спровођењу правила о упису у матичне књиге од стране надлежних органа. (До IV квартала 2016. године)

Активност је у потпуности реализована

2015. година

Реализоване планиране активности у складу са Планом активности Управног одбора у 2015. години. План активности Управног одбора образованог у складу са Споразумом о разумевању реализован је у 2015. години у целини, и то:

-одржана је у сарадњи са Правосудном академијом обука судија у вези са применом Закона о допунама Закона о ванпарничном поступку – утврђивање времена и места рођења којој су присуствовале судије који врше судијску функцију у основним судовима са подручја апелационих судова у Београду, Крагујевцу, Новом Саду и Нишу (укупно 39 носилаца судијске функције);

-одржана је обука матичара и заменика матичара, као и запослених у центрима за социјални рад и полицијским управама Министарства унутрашњих послова, који обављају послове личног стања грађана за подручје свих градова и општина у Републици, а у вези са применом прописа о матичним књигама, држављанству, утврђивању времену и месту рођења, пријави пребивалишта, личном имену, породично-правној заштити. Овим обукама присуствовало је укупно 827 учесника;

-одржана је обука ромских координатора, здравствених медијаторки, просветних асистената и представника удружења чија је област деловања заштита и унапређење људских и мањинских права, ради упознавања са законским прописима и начином остваривања права у областима из личног статуса грађана у циљу идентификације и пружања помоћи лицима која до сада нису остварила неко од тих права;

Посебна пажња посвећена је идентификацији лица без личних докумената и пружању бесплатне помоћи у поступку накнадног уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених, ванпарничног поступка утврђивања времена и места рођења, издавања личне карте, пријаве пребивалишта, утврђивање држављанства и другим поступцима у области личног статуса грађана.

Организоване су теренске посете неформалним насељима у којима живе припадници ромске националне мањине (у 118 ромских насеља 2.420 лица је присуствовало посетама). На основу исказаних потреба ових лица надлежним органима поднето је: 52 захтева за накнадни упис у матичну књигу рођених; 55 предлога за утврђивање времена и места рођења у ванпарничном поступку; 133 захтева за одређивање личног имена; 28 захтева за обнову уписа у матичне књиге; 46 уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених на основу исправе иностраног органа; 124 поступка у вези са регулисањем држављанства Републике Србије и 26 захтев за обнову уписа у евиденцију о држављанима Републике Србије. У извештајном периоду за потребе ових лица покренут је поступак и издато 4.582 јавне исправе (извода из матичних књига и уверења о држављанству), а обезбеђена је и накнада такси и других трошкова за издавање 2.751 личне карте. У поступку пријаве пребивалишта поднето је 180 захтева за пријаву пребивалишта и 81 захтев за пријаву пребивалишта на адреси центра за социјални рад.

2016. година

Реализоване су планиране активности у складу са Планом активности Управног одбора у 2016. години (II квартал). Према Плану активности Управног одбора у 2016. години, образованог у

складу са Споразумом о разумевању и Плану реализације активности из тачке 1. Плана активности Управног одбора у 2016. години:

- одржана је обука матичара и заменика матичара, као и запослених у центрима за социјални рад и полицијским управама Министарства унутрашњих послова са подручја Поморавског, Рашког и Расинског управног округа у вези са спровођењем закона и подзаконских прописа који уређују упис чињенице и података у матичне књиге у управном поступку и ванпарничном поступку утврђивања времена и места рођења, држављанство и пријаву пребивалишта, уз осврт на област антидискриминације и добре управе. Овој обуци присуствовало је укупно 92 учесника.
- одржана је обука матичара и заменика матичара, као и запослених у центрима за социјални рад и полицијским управама Министарства унутрашњих послова са подручја Пиротског, Јабланичког и Пчињског управног округа у вези са спровођењем закона и подзаконских прописа који уређују упис чињенице и података у матичне књиге у управном поступку и ванпарничном поступку утврђивања времена и места рођења, држављанство и пријаву пребивалишта, уз осврт на област антидискриминације и добре управе. Овој обуци присуствовало је укупно 87 учесника.

Реализоване су планиране активности у 2016. години: одржана је обука матичара и заменика матичара, као и запослених у центрима за социјални рад и полицијским управама Министарства унутрашњих послова са подручја Подунавског, Браничевског, Шумадијског, Мачванског, Зајечарског, Борског, Нишавског, Топличког, Сремског, Јужнобачког, Јужнобанатског, Златиборског, Моравичког, Колубарског, Севарнобачког, Средњобанатског, Севернобанатског и Западнбачког управног округа у вези са спровођењем закона и подзаконских прописа који уређују упис чињенице и података у матичне књиге у управном поступку и ванпарничном поступку утврђивања времена и места рођења, држављанство и пријаву пребивалишта, уз осврт на област антидискриминације и добре управе. Овим обукама присуствовало је укупно 456 учесника.

Реализована је обука 02. децембра 2016. године за запослене-полазнике са подручја града Београда - представници центара за социјални рад и Полицијске управе града Београда. Обукама присуствовало укупно 110 полазника.

Заштитник грађана наводи да је у складу са потписаним Споразумом о разумевању са УНХЦР-ом и Министарством државне управе и локалне самоуправе на даљем решавању проблема „правно невидљивих лица“, одржана седница Техничке групе ради даљег плана обука за матичаре, запослене у центрима за социјални рад, запослене у Министарству унутрашњих послова и ромско цивилно друштво. У извештајном периоду одржана је једна обука, а организоваће се још десет обука до краја године. Представници Заштитника грађана учествују у обукама као предавачи на теме надлежности Заштитника грађана и поступање по притужбама, принципи добре управе. Заштитник грађана у извештајном периоду није примио притужбу која се односи на проблем уписа у матичне књиге рођених.

Заштитник грађана наводи да се реализација Споразума о разумевању завршава закључно са 31. децембром 2016. године.

У извештајном периоду (IV квартал 2016) организовано је осам обука за матичаре, запослене у центрима за социјални рад и полицијским управама Министарства унутрашњих послова, а последња обука у оквиру Споразума организована је 2. децембра 2016. у Београду. У претходне четири године на организованим обукама учествовало је више од хиљаду службеника из свих управних округа Републике Србије. Представници Заштитника грађана учествовали су у свим обукама, као предавачи, говорећи о надлежностима Заштитника грађана, поступању по притужбама и принципима добре управе.

3.8.2.12. Развој и имплементација електронских процедура за размену података и докумената између регистара матичних књига и других органа и институција укључених у поступак регистрације рођења. (До краја 2017. године.)

Активност се успешно реализује. У току је реализација пројекта која има за циљ да се успоставе електронске процедуре за размену података и докумената између матичара и других органа и установа који учествују у поступку уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених, како би се обезбедило законито и делотворно остваривање права на пријаву и упис чињенице рођења у матичну књигу рођених у законом прописаном року.

Министарство државне управе и локалне самоуправе са својим партнером наставља реализацију пројекта који има за циљ да се до краја 2017. године у потпуности успоставе електронске процедуре за размену података и докумената између матичара и других органа и установа који учествују у поступку уписа чињенице рођења у матичну књигу рођених, како би се обезбедило законито и делотворно остваривање права на пријаву и упис чињенице рођења у матичну књигу рођених у законом прописаном року.

Министарство је успоставило електронске процедуре у вођењу матичне књиге рођених и у оквиру реализације Пројекта „Бебо добро дошла на свет“, велики број општинских, односно градских управа на чијем подручју се налазе породилишта у потпуности су прешле на рад електронског уписа чињеница и података у матичну књигу рођених у оквиру Централног система за електронско вођење матичних књига. Такође, Министарство је у завршној фази реализације пројекта које има за циљ да се у потпуности у оквиру Централног система аутоматизују и управне процедуре у вођењу матичних књига венчаних и умрлих.

У оквиру Централног система обезбеђени су услови за електронско вођење уписа чињенице закључења брака и чињенице смрти лица, а пуна реализација ће свакако зависити од спремности других информационалних система да одговарајуће исправе о личном стању грађана достављају електронским путем.

3.8.2.13. Уредити радни статус 175 педагошких асистената који су окончали акредитовани образовни модул и имају сертификате Центра за цело животно учење

Универзитета у Крагујевцу на одржив начин кроз систематизовање позиције педагошких асистената и унос у свеобухватни каталог занимања, у складу са договором са Министарством финансија. (До краја 2016. године.)

Активност је делимично реализована. Према извештају Министарства надлежног за послове образовања достављеног почетком 2016. године: „ У току је формирање Радне групе која ће се бавити дорадом постојећег Правилника о програму обуке за педагошког асистента и израдом оквира за опис посла педагошких асистената. Ово ће бити основа за израду новог подзаконског акта којим ће се одредити врста и степен образовања и програм обуке, стандарди квалитета рада, рационализација мреже педагошких асистената, запошљавање нових асистената и њихов радни статус до краја 2016. године, у складу са чл. 121, став 12 ЗОСОВа („Службени гласник РС“, број 72/2009, 52/2011 и 55/2013)“.

На Универзитету у Крагујевцу, 20. октобра 2016. године уручен је 191 сертификат за педагошке асистенте (од тога је 175 педагошких асистента ангажовано у предшколским установама и основним школама) који су завршили акредитоване модуле обука у Центру за доживотно учење, Универзитета у Крагујевцу.

У оквиру трећег нацрта Каталога радних места у просвети дефинисан је опис посла, стручна спрема-образовање, додатна знања-испити и радно искуство потребно за обављање послова педагошког асистента. Настављен је рад на нацрту Каталога радних места у просвети. Радно место „педагошки асистент“ је додатно дефинисано кроз опис посла, стручну спремуну-образовање, додатна знања- испити и радно искуство, а који су потребни за обављање послова педагошког асистента

2018.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је у партнерству са међународном организацијом Save the Children за северозападни Балкан (SCNWB) у оквиру пројекта „Доступно и квалитетно образовање за девојчице и дечаке Роме” (2017-2018) припремило програм обуке за педагошке асистенте у предшколским установама. Овај програм ће бити акредитован од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја и укључен на листу програма од значаја. Министарство је мапирало потенцијалне учеснике ове обуке међу садашњим педагошким асистентима, али ће бити укључени и свршени студенти Високе школе струковних студија за образовање васпитача “Михаило Палов” из Вршца који су наставу слушали на ромском језику.

3.8.2.14. Даље ширење мреже педагошких асистената на основу аналитичке студије потреба изведене од стране надлежних државних органа.

(Аналитичка студија: I квартал 2017. године.; Ширење мреже: Почев од III трећег квартала 2017. године.)

Активност је делимично реализована. Прикупљају се подаци за аналитичку студију у сарадњи са Асоцијацијом педагошких асистената.

Ширење мреже педагошких асистената планирано је кроз ИПА II програм – секторска буџетска подршка. Општи циљ Секторске буџетске подршке је подршка Влади Републике Србије у спровођењу реформи у сектору образовања путем унапређења квалитета, једнакост и релевантност система образовања и васпитања, укључујући специфична питања у вези са потребама образовања мањина и ромске националне заједнице, са циљем да се боље одговори на потребе тржишта рада и да постепеног усклађивања са ЕУ стандардима. Реализацијом циља 3. *Побољшање услова за ромску децу и студенте (дечаци и девојчице) учествују у пред-универзитетском образовању (укључујући i drop-out)* биће унапређена функционалност мреже педагошких асистената, затим ће бити побољшан развој стандарда квалитета њиховог рада; јачање њихових капацитета за имплементацију стандарда квалитета и успостављање система осигурања квалитета за њихов рад како би се боље одговорило на потребе школа и побољша квалитет испоруке. У наредном периоду биће проширена мрежа педагошких асистената и ангажовање нових 50 асистената/киња у школској 2017/18 и 2018/19. години.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја потписало је Меморандум о сарадњи са међународном организацијом Save the Children за северозападни Балкан (SCNWB) и започело активности на реализацији пројекта „Доступно и квалитетно образовање за девојчице и дечаке Роме” (2017-2018). Активности ће бити реализоване на подручју Београда, Лесковца, Власотинца, Сурдулице, Бујановца, Трговишта. **Циљ пројекта** је повећање обухвата деце из рањивих група квалитетним и инклузивним образовањем у предшколским установама и основним школама у Републици Србији. **Резултат једне од активности биће** припрема и акредитација програма за педагошке асистенте у предшколским установама и обука нових 40 педагошких асистената акредитованим програмом за рад у предшколским установама. Пројекат „Доступно и квалитетно образовање за девојчице и дечаке Роме” (2017-2018), у оквиру кога ће бити акредитована обука за педагошке асистенте у предшколским установама, се реализује.

Настављен је рад на припреми планирања ширења мреже педагошких асистената кроз ИПА II програм – секторска буџетска подршка. Општи циљ Секторске буџетске подршке је подршка Влади Републике Србије у спровођењу реформи у сектору образовања, укључујући специфична питања у вези са потребама образовања мањина и ромске националне заједнице.

У оквиру пројекта „Доступно и квалитетно образовање за девојчице и дечаке Роме” (2017-2018) који МПНТР реализује у партнерству са међународном организацијом Save the Children за северозападни Балкан (SCNWB) одржано је два радна састанка у којима су учествовали, поред партнера из Save the Children и реализатори активности Центар за

образовне политике и Центар за интерактивну политику из Београда. Резултати састанака су следећи:

- припрема уговора за мале грантове са 12 основних школа које учествују у реализацији пројекта;
- смернице за развијање обуке за педагошке асистенте који ће радити у предшколским установама. Ова обука биће акредитована од стране министра, а предлог садржаја су области развоја детета, затим концепт и значај раног развоја и образовања, значај интеракција одраслих и деце и између вршњака, подстицајна средина, вештине комуникације, подршка у периоду транзиције и управљање стресом;
- договор о акредитовању обуке за спречавање осипања деце из образовног система и реализовање ове обуке за запослене у 12 основних школа које учествују у пројекту.

3.8.2.15. Усвајање подзаконског акта којим ће се прецизирати делокруг рада са конкретним задацима, стандардима квалитета рада, наставак изградње капацитета педагошких асистената као и прецизирати уговорни модалитет. (IV квартал 2016. године.)

Активност није реализована. Закон о основама система образовања и васпитања је усвојен крајем септембра 2017. године и постављен правни основ за доношење подзаконског акта. У погледу уређивања педагошке асистенције у образовном систему Републике Србије одржан је иницијални састанак. Постојећи прописи, урађене анализе и извештаји о пракси педагошких асистената садрже податаке који могу да послуже као основа за израду правилника о педагошкој асистенцији. У том смислу посебно је значајна свеобухватна анализа под називом „Међународна политика и пракса у педагошкој асистенцији у региону и свету“, која је продукт заједничке активности МПНТР-а и УНИЦЕФ-а у Србији, као допринос контекстуалном оквиру за унапређивање образовне политике и праксе у области педагошке асистенције у Србији и припреми за измене и допуне законске регулативе и доношења подзаконских аката.

Министарство је започело рад на формирању Радне групе која ће окупити све кључне чиниоце у области педагошке асистенције, мапирати тренутно стање и потребе у области педагошке асистенције и израдити подзаконски акт којим ће се одредити врста и степен образовања и програм обуке, стандарди квалитета рада, рационализација мреже педагошких асистената и ангажовање нових 50 асистената/киња у школској 2017/18. и 2018/19. години.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја потписало је Меморандум о сарадњи са међународном организацијом Save the Children за северозападни Балкан (SCNWB) и започело активности на реализацији пројекта „Доступно и квалитетно образовање за девојчице и дечаке Роме” (2017-2018). у коме ће бити припремљен специјализован и акредитован програм за педагошке асистенте у предшколским установама и обука нових 40 педагошких асистената акредитованим програмом за рад у предшколским установама.

3.8.2.16. Израда Правилника о препознавању дискриминације у образовању усмереног на превенцију дискриминације и сегрегације националних мањина у образовању и спровести мере за десегрегацију како у разредима тако и на нивоу школа.

Мониторинг над имплементацијом кроз развој Протокола о одговору на дискриминацију у образовању.

За доношење Правилника: I квартал 2016; За креирање и спровођење мера за десегрегацију: IV квартал 2016. године.)

Активност се успешно реализује. С обзиром на важност превенције и сузбијања дискриминације у друштву, МПНТР је припремило и усвојило **“Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања”** (*“Службени гласник РС”, бр. 22/2016*), фебруара 2016. Крајем маја 2016 формирана је Радна група која ће припремити Упутство за примену овог Правилника. Радна група је састављена од експерата/киња из релевантних сектора МПНТР, затим Канцеларије за људска и мањинска права, Министарства државне управе и локалне самоуправе, а у улози посматрача су представници/це независних институција Заштитника грађана и Повереника за заштиту равноправности. У сарадњи са УНИЦЕФом припрема се сет обука за запослене у области образовања за примену Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања. Радна група задужена за креирање и спровођење мера за десегрегацију одржала свој први састанак 20. јуна 2016. године.

Радна група за израду Упутства за примену Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања, а која ће креирати и мере за десегрегацију наставила је рад. РГ је проширила је чланство и укључила представнике осталих ресорних министарстава (МДУЈС, МЗдравља, МПравде, затим Тим за смањење сиромаштва и социјално укључивање). УНИЦЕФ је подржао рад РГ кроз ангажовање стручњакиње која ће уобличити Упутство. Ниво обавезности коју носи Упутство је задовољавајући, а примена Правилника/Упутства ће се проширити и укључити и друге актере из локалне заједнице, осим школе, док ће се постојећим тимовима за заштиту од насиља у школама проширити делокруг рада и на заштиту од дискриминације. РГ и експерткиња је до краја 2016. године израдила предлог Упутства који ће бити додатно развијан. На основу „Приручника за превенцију сегрегације/Развој инклузивних успесних политика и десегрегацију школа и одељења“, који је израдила група стручњака у УНИЦЕФовом пројекту, биће развијане мере десегрегације у Упутству за примену Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране

запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања. У наредном периоду планира се:

- израда приручника за 1) наставни кадар; 2) родитеље; 3) децу;

-сет обука за просветне саветнике и инспекторе;

-сет обука за наставни кадар и школске управе;

Радна група за израду Упутства за примену Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања („Службени гласник РС“, број 22/16) наставила је рад на дефинисању поступања и примену овог Правилника. РГ је до сада организовала две (02.02.2017 - Београд; 01.03.2017 - Ниш) од планиране три консултативне радионице са заинтересованим актерима из цивилног друштва, школских управа и међународних организација. Током прве радионице дефинисана је структура будућег документа, дефиниције појмова важних за разумевање феномена дискриминације, затим предлог програма за превенцију дискриминације, потом дефинисање мера заштите од дискриминације, као и предлог могућег механизма за реаговање на дискриминацију. Друга радионица се бавила проблемом сегрегације у образовању. Резултат ове радионице су конкретни предлози мера за превенцију сегрегације и мера за десегрегацију у образовно-васпитном систему. У плану је и трећа радионица у оквиру овог пројекта која ће разматрати текст нацрта Упутства са просветном инспекцијом са циљем да се добију конкретни предлози одрживих механизма за примену Упутства.

У наредном периоду, после усвајања Упутства за примену Правилника, биће израђено 3 приручника за препознавање и реаговање на дискриминацију у образовању и васпитању - за наставни кадар, за родитеље и за ученике. Затим, биће организован сет обука за наставнике, просветне инспекторе, саветнике, директоре школа, школске управе у циљу унапређивања капацитета за примену Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја, у партнерству са УНИЦЕФом и Повереником за заштиту равноправности, наставља реализацију пројекта „**Подршка имплементацији регулативе у области антидискриминације у образовању**“ (јул 2016 - децембар 2017). Током извештајног периода формирана је ужа, стручна радна група која је одржала два састанка, а резултат је разрада посебних механизма за заштиту од дискриминације у образовно-васпитним установама. За ужу радну групу и представнике/це републичке инспекције организована је радионица 09. маја 2017. године о процедурама и поступању у случајевима дискриминације у образовно-васпитном систему. Представљено је скалирање дискриминације, затим разрада механизма/процедура за поступање у

случајевима дискриминације, а представљен је и предлог за поступање у случајевима дискриминације.

Усвојен је **Закон о основама система образовања и васпитања**, чиме је постављен правни основ за доношење подзаконског акта који ће дефинисати процедуре и механизме за реаговање на дискриминаторно понашање. Радна група која је формирана у оквиру пројекта „Подршка имплементацији регулативе у области антидискриминације у образовању“ (јул 2016 - децембар 2017) активно је радила на унапређивању законске регулативе у области препознавања и реаговања на дискриминацију у образовно-васпитним установама. Резултат се огледа у допунама новог Закона о основама система образовања и васпитања, који је усвојен крајем септембра 2017. У овим околностима у којима се област антидискриминације додатно и јасније дефинише, Радна група је, поред важећег Правилника о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања (*усвојен фебруара 2016 - „Службени гласник РС“, број 22/16*) започела рад на новом документу. Нови Правилник на чијем се креирању тренутно ради, садржаваће механизме за препознавање и за реаговање на дискриминацију у образовно-васпитним установама, као и нивое дискриминације и кораке у поступању. Ово решење значајно ће унапредити системско деловање у области борбе против дискриминације у образовном систему.

Ради унапређивања законске регулативе у области препознавања и реаговања на дискриминацију у образовним и васпитним установама, у оквиру новог Закона о основама система образовања и васпитања (*"Сл. гласник РС", број 88/2017*) од 07.10.2017. године усвојени су чланови који ближе уређују забрану дискриминације, забрану понашања која вређа углед, част и достојанство и обавезе органа и појединаца у реаговању на ситуације дискриминаторног понашања. Ужа, стручна радна група, формирана на нивоу МПНТР са циљем дефинисања предлога текста за нови Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања одржала је, током овог извештајног периода, радних састанака и 2 раднице на којима се радило на тексту будућег Правилника. Текст будућег Правилника је у завршној фази израде а њиме се прописује поступање установе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начини спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности детета, ученика, одраслог, родитеља, односно другог законског заступника, запосленог, трећег лица у установи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације. Посебно је важно нагласити да је новим предлогом Правилника дефинисана сегрегација, као и превентивне активности на нивоу јединице локалне самоуправе у спречавању сегрегације, превентивне активности установе на спречавању сегрегације, затим интервенција и мере десегрегације и мере које се примењују за појединачно дете и ученика током процеса десегрегације. МПНТР ради на формирању Радне групе састављене од ресорних министарстава која ће разматрати предлог текста новог Правилника и предложити министру просвете коначни текст овог подзаконског акта.

У оквиру пројекта „Подршка имплементацији регулативе у области антидискриминације у образовању“ који МПНТР реализује у партнерству са УНИЦЕФом и Повереником за равноправност грађана одржано је укупно 6 фокус група, 3 са наставницима и 3 фокус групе родитељима у основим и средњим школама у три града Републике Србије.

Фокус групе са родитељима реализоване су у Оџацима, Београду и у Гаџином Хану. Одазив родитеља је био изузетно велик (у просеку 15). У све три групе су родитељи активно учествовали и износили своје виђење и разумевање дискриминације. Када се од њих очекивало да изнесу мишљење шта је дискриминација увек су говорили да је то прављење разлике или издвајање из групе због неких особина особе. Међутим, када су требали да изнесу конкретне примере дискриминације из свог искуства или примере за које су чули да су се догодили, углавном су износили примере различитих облика вршњачког насиља, најчешће вербалног и социјалног. Родитељи су углавном изражавали велико поверење у наставнике и директора/ку школе и истицали добру сарадњу са наставним особљем, а као разлог дискриминације наводили кућно невоспитање деце која су насилници. Већина родитеља је износила став да деца са сметњама у развоју треба да похађају специјалне школе јер је то „боље за њих“. **Фокус групе са наставницима** одржане су у Новом Саду, Београду и у Нишу. У просеку било по 15 наставника у групи. Као и са родитељима и са наставницима је била одлична сарадња, активно су учествовали у разговору. Као и родитељи, понеки наставници су умели да дефинишу појам дискриминације, међутим већина не одваја дискриминацију од насиља. Ставови су били веома шаролики – од изузетно сензибилизованих и оснажених наставника који су спремни и знају да раде са децом из маргинализованих група, до наставника који немају разумевања, а ни знања о инклузивном образовању. И једних и других је било подједнако у свакој фокус групи из чега закључујемо да средина из које долазе наставници не даје ни предности нити ограничења да се наставници обуче. Неки наставници су показали јасан отпор према инклузивном образовању деце са сметњама у развоју, изражавајући свој став кроз медицински приступ инвалидитету. Неки наставници су показали потпуно нераумевање инклузивног образовања, док је једна професорка средње школе изјавила да поклања двојке свим који раде по ИОП-у јер је ИОП тако направљен да деца не могу да га „остваре“. У свим групама се разлози за дискриминаторно и насилно понашање деце препознају у кућном (не)воспитању деце и понашању родитеља.

Резултати одржаних фокус група биће **коришћени приликом израде приручника за примену новог Правилника о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања.**

2018.

Нови подзаконски акт произашао из Закона о основама система образовања и васпитања (*"Сл. гласник РС", број 88/2017*) а који дефинише поступање и обавезе органа и појединаца у реаговању на ситуације дискриминаторног понашања и вређања угледа, части и достојанства прошао је секторска мишљења у оквиру Министарства просвете, науке и

технолошког развоја, а предлози су усаглашени. Формирана је међуминистарска радна група која ће разматрати нацрт документа.

3.8.2.17. Усвајање правилника о упису ромских ученика у средње школе кроз мере афирмативна акције, дефинисање модалитета мониторинга ефеката мера афирмативне акције на образовање Рома. (I квартал 2016. године.)

Активност је у потпуности реализована. Правилник о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности (*"Сл. гласник РС", бр. 12/2016*) усвојен је почетком фебруара 2016. године. Истовремено, све школске управе су добиле инструкције за поступање по овом Правилнику, као и модел документа за пријаву ђака за коришћење афирмативне мере. Школске управе су ову инструкцију доставиле свим основним школама у Републици Србији. Основне школе су испоштовале рок (31.03.2016) и доставиле прикупљене податке о пријављеним ђацима за коришћење афирмативне мере. Пријављено је 1512 ученика ромске националности.

Правилник о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности (*"Сл. гласник РС", бр. 12/2016*) је стављен ван снаге, јер је у целости постао део *Правилника о упису ученика у средњу школу* („Сл. гласник РС”, бр. 38/17 и 51/17). Све основне школе преко школских управа су у новембру 2016. године добиле допис у коме се подсећају на обавезе које имају у вези информисања ученика и родитеља о мерама афирмативне акције и пружању потребне подршке у прикупљању документације.

Након објављивања Правилник о упису ученика у средњу школу („Службени гласник РС”, бр. 38/17 и 51/17) све основне школе су добиле информацију о томе, као и потребне обрасце. Према подацима са којима тренутно располажемо за упис по мерама афирмативне акције пријавило се преко **2500** ученика ромске националности. Упис ученика ромске националности у први разред средњих школа у школској 2017/18. години реализован је применом Правилника о упису ученика у средњу школу (*"Сл. гласник РС", бр. 38/2017*), у којем се члановима 75-81 уређује примена мера афирмативне акције уписа за ученике ромске националности у средње школе. Укупан број уписаних ученика ромске националности у средње школе у школској 2017/18. години је 1969 ученика.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је кроз Оперативне закључке са Семинара о социјалном укључивању Рома и Ромкиња за период 2017-2019 планирало развијање модела праћења ефеката афирмативних мера у доуниверзитетском образовању кроз увођење јединственог идентификационог броја ученика до почетка школске 2018/2019. године

2018.

Министар је потписао нови Правилник о упису ученика у средњу школу "Службени гласник РС", број 23 од 23. марта 2018. године који садржава целокупни текст Правилник о мерилима и поступку за упис ученика – припадника ромске националне мањине у средњу школу под повољнијим условима ради постизања пуне равноправности ("Сл. гласник РС", бр. 12/2016). Министарство просвете, науке и технолошког развоја је сталном контакту са основним школама којима се доставило потребну документацију за реализацију Програма афирмативне мере за школску 2018/19. годину.

3.8.2.18. Спровођење истраживања и анализе узрока раног напуштања система образовања. (IV квартал 2016. године.)

Активност је у потпуности реализована. У првој фази пројекта „Спречавање осипања ученика из образовног система Републике Србије“ (МПНТР у партнерству са ЦОП и УНИЦЕФ), урађена је студија затеченог стања кроз коју је мапирано стање у 10 школа које учествују на пројекту. Студија је приказала какав је пракса школа када је у питању спровођење законом предвиђених мера за спречавање осипања ученика из система и биће референтна тачка за анализу завршне студије.

Реализована је конференција „Како остати у школи: Спречавање осипања ученика из образовног система Републике Србије“ на којој су представљени подаци добијени током спровођења пројекта. Ови подаци су показали да су у свих 10 школа које су учествовале у пилотирању овог оквира постигнути значајни резултати и да је стопа осипања смањена за 66,1%. Током реализације ове фазе су припремљени инструменти за наставнике за препознавање ризика од напуштања школовања. Ови инструменти су испробани у пилот школама и дали су добре резултате. На основу препознавања ризика кроз примену ових инструмената планиране су и спровођене различите индивидуализоване мере подршке, које су се показале као најефективније за ученике/це у ризику од осипања и допринели постизању наведеног смањења стопе осипања. Школа може превентивно да утиче и на дејство оних фактора за које се обично мисли да не може – веома изражено сиромаштво, озбиљни проблеми у породици и озбиљни проблеми у понашању, кроз иницирање сарадње са другим релевантним партнерима на локалном новоу и укључивање родитеља. Један од резултата овог пројекта су и три приручника за наставнике.

Центар за социјалну политику је, уз подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја, започео спровођење пројекта „Механизми за спречавање осипања ученика ромске националности из образовног система“, чији је циљ смањење осипања ученика из образовног система и раног напуштања школовања, посебно девојчица и дечака ромске националности и повратника по реадмисији из земаља чланица ЕУ.

Пројекат ће сагледати тренутни одговор институција на локалном нивоу у вези са смањењем осипања ученика из образовног система и развити модел унапређеног система за

рану идентификацију и реаговање институција на локалном нивоу, у циљу спречавања осипања из образовног система

У фокусу пројекта ће бити ученици ромске националности и повратници по реадмисији из земаља чланица ЕУ. Превенција осипања из образовног система препозната је као једна од приоритетних области деловања у обезбеђивању квалитетног образовања за све и у Стратегији развоја образовања у Србији до 2020, Стратегији за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025 и Програму реформи политике запошљавања и социјалне политике (2016).

Неке од кључних активности на пројекту су: Спровођење истраживања о функционисању постојећих механизма у локалним заједницама за спречавање осипања из образовног система; Осмишљавање и пилотирање унапређеног система за рану идентификацију и реаговање на локалном нивоу у циљу спречавања осипања из образовног система; Дизајн протокола на локалном нивоу за спречавање осипања из образовања који треба да послужи школама, центрима за социјални рад, интерресорним комисијама, здравственим центрима, судијама за прекршаје, локалним самоуправама и другим релевантним механизмима и партнерима на локалу (ромски координатори, педагошки асистенти, здравствене медијаторке); Избор 10 примера добре праксе из локалних самоуправа широм Србије који се баве смањењем осипања ученика из образовног система; Промоција модела унапређеног система за рану идентификацију и реаговање на локалном нивоу у циљу спречавања осипања из образовног система. Пројекат ће се спроводити у три локалне самоуправе: Пирот, Прокупље и Владичин Хан до јуна 2018. године, уз подршку Европске уније, кроз Европски инструмент за демократију и људска права (ЕИДХР).

Представници МПНТР су део радног тела Пројекта“ Заједно ка средњој школи- Подршка деци из осетљивих група у преласку у средњу школу“. Циљ пројекта је да допринесе повећању броја ученика из осетљивих група који настављају образовање на средњошколском нивоу. Кроз овај пројекат наставници и школе ће бити оснажени за колаборативно планирање и пружање подршке ученицима из осетљивих група у транзицији ка средњошколском или наредном нивоу образовања, пре свега за прилагођавање припреме за завршни испит и надограђивање професионалне оријентације. Јачање школских и наставничких капацитета, као и капацитета ученика и родитеља, одвијаће се кроз акредитоване семинаре, обуке које су развијене за потребе пројекта, редовне састанке и подршку пројектних сарадника. Поред тога, изабране школе добиће грантове у износу од 3.600 ЕУР, у динарској противвредности, за спровођење пројектних активности. Пројекат се спроводи у 10 изабраних основних школа које се налазе на територији општина/градова у којима постоји повећана потреба за интервенцијом усмереном на повећање транзиције ученика у средње школе. Основне школе које учествују у пројекту су: „ Вук Караџић“, Житковац, „ Петар Тасић“, Лесковац, „ Дубрава“, Књажевац, „ Вук Караџић“, Бор, „ Вук Караџић“, Ћуприја, „ Јован Јовановић Змај, Сурдулица, „ Јован Јовановић Змај“, Ђурђево,

„ Бранко Радичевић“, Брестовац, „ Здравко Гложански“, Бечај, „ Иван Горан Ковачић“ , Нишка Бања.

Представници МПНТР учествовали су у радионицама „Приказ модела мултисекторског система раног упозорења у заједници за превенцију осипања ромске деце из образовања и дефинисани елементи за израду протокола о спречавању осипања ученика из образовног система“ у организацији Центра за социјалну политику у које је укључено 10 општина: Нови Сад , Панчево, Шабац, Ваљево, Звездара, Крагујевац, Владичин Хан, Прокупље, Суботица , Пирот.

Представници МПНТР узели су активно учешће у раду конференције “Улагање у децу на локалном нивоу – Рано образовање и брига о деци у функцији превенције осипања и повећања образовних постигнућа ромске деце у Новом Саду” у организацији Центра за производњу знања и вештина из Новог Сада.

2018.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је у партнерству са међународном организацијом Save the Children за северозападни Балкан (SCNWB) у оквиру пројекта „Доступно и квалитетно образовање за девојчице и дечаке Роме” (2017-2018) реализовало почетно, родно осетљиво истраживање о узорцима одустајања и раног напуштања образовања ромске деце. Циљ почетне студије је утврдити ниво обухвата ромске деце основним образовањем, процена степена редовности похађања основне школе, дати преглед узрока који доприносе одустајању ромске деце, посебно девојчица, од образовања и раног напуштања школе и предложити мере за унапређивање ове области. Локацијски истраживање је обухватило 8 јединица локалне самоуправе: Пчињски и Јабланички округ – општине Трговиште, Сурдулица Власотинце, Лесковац, Бујановац и Град Београд – општине Земун, Палилула и Сурчин. Истраживање је продукovalo препорукама за по заинтересованим странама, а које ће бити реализоване кроз имплементацију пројекта „Доступно и квалитетно образовање за девојчице и дечаке Роме”.

3.8.2.19. Формулисање мера системске подршке на нивоу школе и на нивоу јединица локалне самоуправе на основу налаза и препорука из анализе и накнадно пилотирање и промоција мера системске подршке у циљу подршке образовање Ромске деце на локалном нивоу и на нивоу школе. (IV квартал 2016. - IV квартал 2017. године.)

Активност се успешно реализује. Кроз пројекат „Спречавање осипања ученика из образовног система Републике Србије“ (МПНТР у партнерству са ЦОП и УНИЦЕФ) који се реализује у 10 школа (4 основне и 6 средњих школа) развијен је функционални модел за спречавање осипања ученика из образовног система. Креиран је и проверен Ситем за рано препознавање ученика у ризику од напуштања школе (EWIS), повећани су капацитети у школама за спровођење активности усмерених на смањење осипања (око 60% наставника из свих школа је прошло макар једну обуку усмерену на јачање превентивних капацитета

за спречавање осипања) и успостављен је систем ефикасног пружања мера подршке (укључујући допунску наставу, подршку вршњака и сарадњу са локалном заједницом) успешно се спроводи на школском нивоу. Подаци које су школе доставиле показују веома позитивне резултате и ефекте спровођења пројекта који се најпре огледају у смањењу стопе осипања ученика за чак 53,2% у односу на стопу осипања у години пре почетка спровођења пројекта на нивоу свих школа при чему се средње стручне школе нарочито издвајају по смањењу стопе осипања ученика.

Пројекат „Механизми за спречавање осипања ученика ромске националности из образовног система“ се бави одговором институција на локалном нивоу у вези са смањењем осипања ученика из образовног система и развијањем модела унапређеног система за рану идентификацију и реаговање институција на локалном нивоу, у циљу спречавања осипања из образовног система.

Фокус пројекта су ученици ромске националности и повратници по реадмисији из земаља чланица ЕУ. Превенција осипања из образовног система препозната је као једна од приоритетних области деловања у обезбеђивању квалитетног образовања за све и у Стратегији развоја образовања у Србији до 2020, Стратегији за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025 и Програму реформи политике запошљавања и социјалне политике (2016).

Ово су неке од кључних активности на пројекту:

- Спровођење истраживања о функционисању постојећих механизма у локалним заједницама за спречавање осипања из образовног система.
- Осмишљавање и пилотирање унапређеног система за рану идентификацију и реаговање на локалном нивоу у циљу спречавања осипања из образовног система.
- Дизајн протокола на локалном нивоу за спречавање осипања из образовања који треба да послужи школама, центрима за социјални рад, интерресорним комисијама, здравственим центрима, судијама за прекршаје, локалним самоуправама и другим релевантним механизмима и партнерима на локалу (ромски координатори, педагошки асистенати, здравствене медијаторке).
- Избор 10 примера добре праксе из локалних самоуправа широм Србије који се баве смањењем осипања ученика из образовног система.
- Промоција модела унапређеног система за рану идентификацију и реаговање на локалном нивоу у циљу спречавања осипања из образовног система.

Пројекат се спроводити у три локалне самоуправе (Пирот, Прокупље и Владичин Хан) до јуна 2018. године, уз подршку Европске уније, кроз Европски инструмент за демократију и људска права (ЕИДХР).

Центар за социјалну политику (ЦСП) реализује пројекат *Механизми за спречавање осипања ученика ромске националности из образовног система*, чији је циљ превенција осипања

ученика из образовног система, посебно девојчица и дечака ромске националности, укључујући и децу повратника по уговору о реадмисији из земаља чланица ЕУ. Превенција осипања из образовног система препозната је као једна од приоритетних области деловања у обезбеђивању *квалитетног образовања за све* у **Стратегији развоја образовања у Србији до 2020, Стратегији за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025 и Програму реформи политике запошљавања и социјалне политике/ЕСРП (2016).**

Пројекат *Механизми за спречавање осипања ученика ромске националности из образовног система* се спроводи од јануара 2017. до јуна 2018. године уз подршку Европске уније, кроз Европски инструмент за демократију и људска права (ЕИДХР). Да би се боље сагледало у којој мери се на нивоу локалне заједнице прати и реагује **на осипање ученика из основног образовања**, одабране су и укључене у пројекат 3 јединице локалне самоуправе Владичин Хан, Пирот и Прокупље. Иако ограниченог карактера, преглед информација и искустава прикупљених из 3 ЈЛС треба да пружи дубље увиде у изазове у овој сфери, а свакако и да помогне у идентификацији елемената за моделирање система за рано упозорење (СРУ) у превенцији осипања ученика на нивоу локалне заједнице. Увид у постојећу праксу у праћењу и превенцији осипања ученика из основног образовања у Владичином Хану, Пироту и Прокупљу је детерминисао приступ у изради модела система за рано упозорење који би се примењивао на нивоу локалне заједнице. Током прве фазе реализације пројекта, Центар за социјалну политику је организовао консултације и састанке са представницима из све три јединице локалне самоуправе. Успостављање система за спречавање осипања из образовања кроз модел за рано упозорење треба да послужи на првом месту јединицама локалне самоуправе, па и школама, центрима за социјални рад, интерресорним комисијама, здравственим центрима и свим другим релевантним чиниоцима на локалном нивоу (ромски координатори, педагошки асистенти, здравствене медијаторке, мобилни тимови) у организованом и координисаном реаговању на проблем осипања ученика. У првој фази имплементације пројекта, предлог модела система за рано упозоравање је представљен представницима/ама програма ЕИДХР (Делегација ЕУ у Србији), Министарства просвете, науке и технолошког развоја (МПНТР), УНИЦЕФ-а, Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва и Сталне конференција градова и општина (СКГО).

2018.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је кроз партнерство са међународном организацијом Save the Children за северозападни Балкан (SCNWB) у оквиру пројекта „Доступно и квалитетно образовање за девојчице и дечаке Роме” (2017-2018) реализовало низ активности са циљем оснаживања основних школа за примену Модела превенције осипања, процену потреба у школама, као и пружање менторске подршке.

Обука за планирање, спровођење и праћење мера за спречавање осипања ученика као модел за превенцију осипања, биће акредитована и укључена на листу програма од посебног значаја. У овај партнерски пројекта укључено је 12 основних школа које су развиле акционе планове и припремиле програме менторске подршке.

Обука за планирање, спровођење и праћење мера за спречавање осипања ученика реализована је од 01-04. фебруара 2018. године. Учествовало је **25 учесника**, представника 12 основних школа које су део пројекта „Доступно и квалитетно образовање за девојчице и дечаке Роме”.

Остварени су следећи исходи:

- ✓ Учесници су стекли знања о Моделу за спречавање осипања и његовим главним компонентама;
- ✓ Учесници су стекли практична знања везана за примену Инструмента за идентификацију ученика под ризиком од осипања и израду Плана за појединачног ученика;
- ✓ Учесници су, кроз практичне примере, увидели значај мера које доприносе смањењу осипања у школама - вршњачкој подршци, укључивању родитеља и допунској настави, као и сарадњи са локалном заједницом;
- ✓ Учесници су стекли знања о могућностима за додатно тестирање ученика који су под високим ризиком од осипања;
- ✓ Учесници су израдили нацрт акционог плана за спречавање осипања на нивоу школе (12 нацрта акционих планова).

Резултати евалуације обуке показују да су испуњена очекивања учесника, те да су учесници стекли нова знања и вештине које могу да примене.

3.8.2.20. Даље јачање раног образовања деце од 3 до 5 година кроз систем подршке усмерен ка деци а не институцијама, који је успостављен кроз:

-подршку развојним програмима за помоћ у раном детињству,

-увођење интегративних, специјализованих и додатних програма у предшколско образовање,

-омогућавање активне инклузије већег броја ромске деце и родитеља у развојне програме за помоћ у раном детињству.

(Континуирано, до 2017. године)

Активност се успешно реализује. Повећаном упису деце из ромске популације од 3-5 година у предшколско треба да допринесе реализација пројекта „**Инклузивно предшколско васпитање и образовање**“ који МПНТР планира да реализује из кредита Светске банке и уз подршку Фондације Новак Ђоковић (Планирана вредност пројекта: 50

милиона евра). Министар финансија и директор Светске банке потписали су Споразум о зајму за реализацију пројекта „**Инклузивно предшколско васпитање и образовање**“.

МПНТР је реализовало низ активности у функцији квалитетне припреме пројекта - проучавање добрих међународних пракси, анализа тренутног стања и израда нацрта пројекта. Организован је широки координациони састанак на којем су учествовали представници надлежних група МПНТР, струковних удружења, представници академске заједнице, Завода за инапређивање образовања и васпитања, Завода за вредновање образовања и васпитања, Црвеног крста, Асоцијације педагошких асистената, СИПРУ – а, ФОС-а, РЕФ-а и неколико организација цивилног друштва.

У оквиру пројекта реализују активности у оквиру **три компоненте**: 1. повећање обухвата, 2. повећање квалитета и 3. повећање праведности система предшколског васпитања и образовања. У оквиру **компоненте „обухват“**, ради се на изналажењу могућности да се деца, посебно оној из осетљивих друштвених група, преваходно ромској деци, омогући бесплатно похађање бар четворочасовног предшколског програма на узрасту од 3-5,5 година. Омогућавање активне инклузије већег броја ромске деце и родитеља у развојне програме за помоћ у раном детињству планирано је да се подржи у оквиру **компоненте „праведност“**. Фокус компоненте праведност је усмерен на осмишљавање механизма да се интерсекторски у заједници подржи породица деце старости до 3 године из осетљивих група, нарочито ромске националности. У плану је развијање програма подршке ромским породицама у заједници које су усмерене на развијање функционалности породицама развијање родитељских вештина за подршку дечјем развоју, развој здравих стилова живота.

Одбор Светске банке одобрио је реализацију пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“. Свим јединицама локалних самоуправа послат је упитник са циљем прикупљања података који ће омогућити увид у расположиве капацитете, реалне потребе и могућности у домену остваривања предшколског васпитања и образовања.

У току је израда Пројектног оперативног приручника и Приручника за реализацију компоненте 3 – грантови локалним самоуправама. Са нивоа јединица локалних самоуправа прикупљани су подаци који ће омогућити увид у расположиве капацитете, реалне потребе и могућности у домену остваривања предшколског васпитања и образовања

Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи Канцеларијом Светске банке у Србији реализује консултативне радионице на тему унапређивања доступности, квалитета и праведности предшколског васпитања и образовања. Током јуна 2016. године су реализоване три радионице: у Руми, Лозници и Ковину. А токо септембра релизују се радионице у Сурдулици, Крушевцу, Лесковцу, Зајечару, Параћину и Београду. Радионице се реализују уз укључивање широког круга актера на локалном нивоу релевантних за унапређивање доступности, квалитета и праведности предшколског васпитања и

образовања. У септембру 2016. је реализован трећи координациони састанак на којем су чланови саветодавног тела дискутовали различите опције за имплементацију пројекта.

У Оквиру компоненте 3 пројекта: Подршка деци и породицама (вредност око 9 милиона долара) договорено је да се даље јачање раног образовања деце од 3 до 5 година кроз систем подршке усмерен ка деци, а не институцијама, подржи кроз реализацију националне комуникационе кампање и реализацију програма који досежу до деце и породица из осетљивих група у циљу пружања подршке раном развоју.

Планирано је да национална кампања буде усмерена на подизање свести родитеља и доносиоца одлука на локалном ниивоу о важности раних година и настојаће да унапреди родитељске компетенције за подстицање развоја своје деце кроз рану стимулацију, игру и позитивну интеракцију, добре здравствене праксе и праксе исхране код куће; информисање о низу услуга које су доступне у заједници како би се пружила подршка општем развоју њихове деце (укључујући области здравља, исхране, раног откривања сметњи у развоју, социјалне заштите и раног учења); и важност похађања предшколских програма.

Такође, планирано је да се у оквиру ове компоненте кроз грантове одабраним општинама унапреди решавање кључних изазова који угрожавају добробит деце током раних година живота у осетљивим групама као што су Роми, деца са сметњама у развоју и сиромашни. Локалне самоуправе ће се пријављивати за грантове и имаће водећу улогу у локалним општинским тимовима који би требало да развијају програме подршке деци и породицама у сарадњи између локалне самоуправе и невладиних тела, свих интересних страна и заједница.

Започет је процес континуираног информисања кључних актера на локалном ниивоу о предстојећим активностима у оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ и њихово мобилисања да заузму проактивну улогу у овом процесу. На трећем састанку Сталне конференције градова и општина Мреже за ромска питања представници локалних самоуправа (око 125 учесника: представници 32 локалне самоуправе и 11 градских општина) су информисани о томе да ће се грантови општинама приоритетно додељивати за пројекте и активности које подржавају реализацију Акционог плана образовне инклузије Рома. Такође су информисани да након формирања локалних међусекторских тимова (Мобилни тимови), свака општина треба да: спроведе мапирање потреба ромске деце на ниивоу локалне заједнице и изврши процену подршке потребне за укључивање у предшколско образовање и васпитање на узрасту од 3-5,5 године и развије програме у заједници које ће бити директно усмерене ка пружању подршке ромској деци и породицама како би се решиле уочене потребе најосетљивије популације. Око 300 стручних сарадника, васпитача и директора предшколских установа информисано је о предстојећим активностима и позвани су да буду иницијатори, да јавно заступају иницирање и креирање програма подршке раном детињству деце ромске популације на ниивоу локалне заједнице и да буду активни чланови тимова на локалном ниивоу.

У оквиру реализације пројекта започете су активности у вези са израдом Каталога ресурса подршке родитељству – преглед домаћих ресурса и међународних примера добре праксе.

Намена Каталога је да доносиоцима одлука и практичарима омогући увид у постојеће добре праксе и ресурсе на домаћем и међународном нивоу и да све који су позвани мотивише на даљи рад на унапређивању подршке породиљама и родитељима деце старости од рођења до шесте године. У циљу информисања стручне јавности, предшколских установа и јединица локалних самоуправа, и њиховог мотивисања да узму активно учешће у предстојећим активностима у оквиру реализације Пројекта, Нордијски поверенички фонд и канцеларија Светске банке у Србији уз подршку Министарства просвете, науке и технолошког развоја реализовали су конференцију „Укључивање деце из осетљивих група у предшколски систем“.

Радна група која је радила на изменама и допунама Правилника о изменама и допунама правилника о посебним и специјализованим програмима и других облика рада и услуга које остварује предшколска установа је расформирана. То је учињено пошто је констатовано да препреку за организовање посебних и специјализованих програма не представља постојећи правилник, већ недовољно ресурса на ниову локалних самоуправа (просторних и финансијских) да организују и финансирају ПСП, као и Уредба о забрани запошљавања која онемогућава ангажовање васпитача у овим групама.

Други пројекти и активности усмерене ка јачању раног образовања деце од 3 до 5 година.

У сарадњи Црвеног крста, Сталне конференције градова и општина и Сектора за предшколско и основно образовање и васпитање Министарства просвете (Група за социјалну инклузију, Група за послове предшколског васпитања и образовања и Група за образовање мањина и људска и мањинска права у образовању) организован је састанак: «Улога различитих актера на нивоу локалне заједнице у обезбеђивању континуитета у похађању предшколског програма за децу која су до сада била обухваћена уз подршку Црвеног крста у оквиру Заједничког програма».

Током протеклих година Црвени крст је, у оквиру Заједничког програма за инклузију Рома и маргинализованих група кроз образовање, на различите начине пружао подршку укључивању деце из осетљивих друштвених група у предшколско васпитање и образовање. Будући да се пројекат завршава, од септембра 2017. године Црвени крст неће бити у могућности да настави подршку у обиму и са до сада практикованим видовима подршке. У овом тренутку у 16 општина обухваћено је 322 деце, од чега 30 деце прелази у ППП, док 292 деце старости 3-5,5 година треба укључити у систем предшколског васпитања и образовања.

Како би се обезбедио континуитет у похађању предшколског програма за децу која су до сада била обухваћена уз подршку Црвеног крста у оквиру Заједничког програма у јуну је организован састанак са представницима школских управа, директорима предшколских установа и представницима јединице локалне самоуправе из општина: Зајечар, Велика

Плана, Сомбор, Зрењанин, Рума, Нови Пазар, Парацин, Крагујевац, Књазевац, Гадзин Хан, Бела Црква, Алексинац, Врбас и Смедерево, Трстеник И Тутин.

Разматрано је како превазићи изазове: где деца могу да наставе похађање предшколског програма (укључити их у друге групе у оквиру ПУ или постојећу групу допунити децом из насеља и укључити у Акт о мрежи/годишњи План рада установе); како обезбедити васпитача, субвенционисање боравка деце у ПУ, подршку похађању (превоз, ужина, прибор...) и планирати и реализовати транзиционе активности.

Према информацијама добијеним из Црвеног крста, процес транзиције је у току и процена је да ће она бити успешно реализована за готово сву децу.

Почетком јула 2016. је реализован дводневни стручни скуп „Предшколско васпитање и образовање по мери сваког детета“ за директоре предшколских установа уз учешће просветних саветника. На скупу су у фокусу биле следеће теме: Превенција насиља и дискриминације у васпитно-образовном систему са акцентом на систем предшколског васпитања и образовања; Потенцијални извори финансирања у образовно-васпитним установама кроз аплицирање за средства из различитих европских фондова и писање пројеката који би омогућили повећање обухвата и већу праведност система; Повећање обухвата и квалитета ПВО за децу од три до пет и по година кроз диверсификацију понуде и модернизовање приступа – представљен је пројекат „Вртићи без граница 2 – квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање у Србији“; Проактивна улога ПУ и ЈЛС у повећању обухвата и обезбеђивању додатне подршке похађању ППП; Активности ПУ и ЈЛС на повећању обухвата деце припремним предшколским програмом; Транзиција деце и процедуре укључивања личних пратилаца у предшколске установе. Поред тога, размотрене су и следеће теме: укључивање деце из осетљивих група и пружање додатне подршке у предшколској установи; активности предшколских установа на повећању обухвата деце узраста од 3,5 – 5,5 година предшколским програмом; унапређивање механизма за квалитетан улазак у предшколско васпитање и образовање и кретање ка вишим нивоима образовања све деце.

Град Београд и организација Save the Children International формирали су Радну групу за израду Протокола о деци која живе и/или раде на улици. Организована је и регионална конференција свратишта и дневних центара за децу укључену у живот и/или рад на улици.

СИПРУ је учествовао на петом састанку Радне групе на тему промоције грађанства и заједничких вредности слободе, толеранције и недискриминације у образовању који је одржан у Бриселу 8 и 9 јуна. Том приликом, СИПРУ је представио примере добре праксе у доприносу наставника/ца социјалном укључивању у образовању, са посебним фокусом на предшколско образовање. СИПРУ је у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја, развио програм укључивања родитеља у образовни систем. Тим поводом, 22. Септембра организована је конференција у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја, Републичким заводом за социјалну заштиту,

УНИЦЕФ-ом и другим партнерима, под називом: „За добробит наше деце- укључивања родитеља у образовни систем.“ Циљ конференције био је да унапреди културу уважавања, међусобне сарадње и партнерства међу различитим актерима образовног система, да осветли примере добре праксе, излиста препреке са којима се родитељи деце из осетљивих група сусрећу као и да осветлимо важност укључивања свих родитеља у образовно васпитни систем, како бисмо допринели образовању и васпитању сваког детета.

Поред тога, СИПРУ је у протеклом периоду организовао и фокус групе у 14 градова Србије са представницима савета родитеља у циљу унапређења партиципације родитеља у образовању, са посебним фокусом на инклузивно образовање.

СИПРУ је у партнерству са Мрежом организација за децу Србије, УНИЦЕФ-ом и EuroChild-ом организовао међународну конференцију „Улагање у децу-добробит за сву децу“ 12. октобра 2017. године. Током конференције, презентоване су међународне праксе и примери који доприносе социјалном укључивању и смањењу сиромаштва. Поред тога указано је на важност планирања улагања у материјална давања и развој услуга социјалне заштите за децу и родитеље.

Међународна асоцијација Корак по корак, организовала је годишњу конференцију у октобру под називом Глобални напредак ка свеобухватном систему дечије заштите. Представница СИПРУ-а је учествовала у овој конференцији и представила искуства Републике Србије у овој области.

Пројекат „*Вртићи без граница 3 – подршка унапређивању система друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања на локалном нивоу*“ који реализује Центар за интерактивну педагогију уз подршку УНИЦЕФ-а и Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Фокус ће бити на смањењу јаза у обухвату предшколским васпитањем и образовањем између деце из опште популације и деце из осетљивих друштвених група кроз оснаживање локалних самоуправа и предшколских установа за развијање политика и програма предшколског васпитања и образовања прилагођених потребама деце и породице. Пројекат је креиран као одговор на препознате приоритете развоја друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања у Стратегији развоја образовања у Србији до 2020. године и Акционом плану за реализацију Стратегије. Планирано је да пројекат траје 20 месеци, од децембра 2016. до јула 2018. године.

Очекивани резултати пројекта су: Унапређени и усклађени прописи и регулатива на локалном нивоу са националним законодавним и стратешким оквиром за квалитетно инклузивно предшколско васпитање и образовање у два селекована града/3 градске општине и предшколске установе; Повећан број деце узраста 3 до 5.5 година укључене у квалитетно инклузивно ПВО креирањем подржавајућег окружења/програма и унапређивањем компетенција запослених у предшколским установама; Успостављена партнерства на локалном нивоу доприносе развоју интегрисане подршке деци и породицама, унапређивању размене знања и заговарању важности раног укључивања деце у ПВО, посебно деце из осетљивих друштвених група.

На изабраним локацијама у два града (Београд и Ниш)/три градске општине, ће се вршити опремање простора (намештај и играчке) за организовање и реализацију различитих програма и активности за децу која нису обухваћена ПВО, као и за њихове родитеље.

Директни корисници пројекта ће бити: 500 деце узраста 3 до 5,5 година из 3 градске општине (20% из осетљивих група), која ће у ПВО бити укључена кроз различите програме и активности у заједници (фокус ће бити на деци из друштвено осетљивих група). Индиректни корисници пројекта ће бити: око 3000 деце из ПУ чији ће васпитачи кроз обуке добити подршку за реалозовање различитих програма, као и деце изван ПУ, која ће бити укључена кроз различите локалне активности и догађаје. Као циљна група пројектом ће бити обухваћено 300 васпитача, стручних сарадника и директора, кроз директне и онлајн обуке. Кроз партнерства на локалном нивоу у пројекат ће бити укључено најмање 100 представника локалних управа, родитеља, стручњака из различитих области као и активиста локалних невладиних организација и волонтера. Све три предшколске установе су одредиле просторе за реализацију полудневних програма, од којих неки изискују мање адаптације. У току лета је планирана набавка и опремање изабраних простора. У сарадњи са институцијама из окружења, планирају се кратки програми (Библиотека у Железнику, Спортски центар у Зрењанину, простор у Вртићу „Брезе“). Кроз пројекат је обезбеђена континуирана менторска подршка, документовање и медијска промоција свих пројектних активности. Материјали и ресурси који настају током пројекта постављају се на веб странице www.predskolci.rs, www.cipcentar.org и FB страну ЦИП центра. У јуну 2017. године реализоване су тродневне обуке ЦИП центра за по 30 васпитача/сарадника из три ПУ (Корак по корак квалитетном образовном праксом ка друштву знања за ПУ). Предшколске установе које учествују у пројекту планирају и припремају промотивне активности на локалном нивоу (у току јуна 2017. године реализовано је 6 промотивних активности у три ПУ). Установе су започеле са прикупљањем података у вези са утврђивањем потреба деце и породица за полудневне и кратке програме. Планирано је да предшколске установе реализују најмање по један кратки програм током летњег периода.

Пилотирање нацрта „Основа програма предшколског васпитања и образовања, развијање препорука за стандарде компетенција запослених у предшколском васпитању и образовању и стандарде простора и опреме“ : У извештајном периоду, настављене су активности на изради Основа програма предшколског васпитања и образовања у оквиру заједничке иницијативе МПНТР, Завода за унапређивање образовања и васпитања, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, УНИЦЕФ-а, Института за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду: *Унапређивање квалитета предшколског васпитања и образовања кроз пилотирање нацрта, даљи развој и финализацију нових Основа програма предшколског васпитања и образовања*. До сада су реализоване три обуке у пројекту („Полазишта Основа програма“, „Подршка практичарима у вођењу промене у контексту дечјег вртића“, „Развијање Основа програма“) за представнике предшколских установа (васпитаче, стручне сараднике и директоре) који учествују у пилотирању (ПУ „Др Симо Милошевић“, Земун; „Радосно детињство“, Нови Сад и „Моје детињство“, Чачак),

представнике пројектног тима и просветних саветника школских управа у Новом Саду и Чачку. Све обуке су стављене на Листу програма од јавног интереса које решењем одобрава министар просвете.

Успостављање Мреже практичара за подршку предшколском васпитању и образовању као заједничке иницијативе МПНТР, Завода за унапређивање образовања и васпитања, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, УНИЦЕФ-а и Института за педагогију и андрагогију Филозофског факултета Универзитета у Београду; Мрежа практичара је успостављена са циљем да допринесе унапређивању квалитета и праведности предшколског васпитања и образовања; да пружи подршку установама да даље развијају различите сегменте квалитета и праведности у предшколском васпитању и образовању; да подржи развој квалитетних програма и политика; да подржи ширење добре иновативне праксе међу установама; да пружи подршку развоју инклузивне праксе на нивоу предшколске установе/васпитне групе, као и на локалном нивоу.

МПНТР ће у сарадњи са академским институцијама, заводима и партнерима радити на јачању професионалних капацитета 50 кандидата изабраних на основу јавног позива. То подразумева анализу потреба за професионалним оснаживањем, развијање и реализацију програма изградње капацитета потенцијалних кандидата за Мрежу практичара у складу са савременим приступима теорији и пракси предшколског васпитања и образовања, актуелним националним и међународним документима образовне политике, као и планираним реформским активностима. Од изабраних кандидата се очекује активно и посвећено учешће у интензивним обукама, одговарајућа припрема и праћење релевантне стручне литературе и сл. Од 50 кандидата који ће бити укључени у програм јачања професионалних капацитета, након две године биће изабрано 20 чланова Мреже практичара која ће представљати значајан људски ресурс за подршку имплементацији различитих иницијатива у грађењу квалитетног предшколског васпитања и образовања. У извештајном периоду, урађен је предлог Програма јачања капацитета кандидата чија ће финална верзија бити усвојена након пристиглих коментара представника партнерских институција у Пројекту. Институт за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду реализовао је дводневну обуку „Савремена концепција предшколског васпитања и образовања“ за кандидате у Мрежи практичара - стручне сараднике, васпитаче и докторанте високошколских установа.

На иницијативу УНИЦЕФ-а и у партнерству са Заводом за унапређивање образовања и васпитања, Заводом за вредновање квалитета образовања и васпитања, Институтом за педагогију и андрагогију Филозофског факултета Универзитета у Београду, Министарства просвете, науке и технолошког развоја и уз подршку Швајцарске канцеларије за развој и сарадњу у Србији, 23. маја 2017. године у Београду је одржана конференција „Кључне димензије развоја квалитета у предшколском васпитању и образовању – Основе програма предшколског васпитања и образовања“ уз учешће међународних и домаћих експерата,

представника предшколских установа, партнерских институција и организација. Конференција је пружила прилику за узајамно информисање и размену знања и искустава у области унапређивања предшколског васпитања и образовања. Као пратећи догађаји Конференције, реализовани су и стручни скупови на којима су разматрана питања праћења и вредновања квалитета у делатности предшколског васпитања и образовања, развијања оквира курикулума у предшколском васпитању и образовању и подршке развијању инклузивних политика и пракси у међународном и националном контексту, уз учешће међународних експерата.

Изменама Закона о предшколском васпитању и образовању (*"Сл. гласник РС", бр. 18/2010 и 101/2017*) унапређена је регулатива која се односи на различите облике и програме васпитно-образовног рада. Укинута су термини „посебни и специјализовани програми“, а уведени термини „различити програми и облици“ као педагошки примеренији. Наиме, у досадашњој примени ове одредбе Закона установљено је да посебни и специјализовани програми често нису интерпретирани на адекватан начин, остављајући могућност приписивања различитих негативних конотација овим терминима (примера ради, могли су погрешно сугерисати да се ради о програмима посебно намењеним одређеној популацији деце, односно њиховој евентуалној сегрегацији). Уместо да допринесе повећању обухвата деце и унапређивању квалитета и разноврсности понуде програма и облика у делатности предшколских установа, што је била основна намера њиховог увођења и уређивања прописима, у пракси се дешавало свођење посебних и специјализованих програма на тзв. комерцијалну понуду програма и услуга намењених превасходно појединој, већ уписаној деци. Из тог разлога, предвиђена измена Закона има за циљ да допринесе јаснијем тумачењу сврхе ширења програмске понуде предшколске установе, како од стране оснивача и предшколске установе, тако и родитеља и других заинтересованих страна. На овај начин се експлицитније и недвосмислено указује да предшколска установа, осим остваривања програма васпитно-образовног рада у целодневном трајању, развија и друге облике и програме. Такође, интенција је да се мотивише оснивач предшколске установе да различите програме и облике третира као подједнако важне у остваривању прописаних циљева и принципа предшколског васпитања и образовања и да подржи њихово остваривање. Програми и облици васпитно-образовног рада, могу испуњавати различите функције (неге, васпитања и образовања деце, одмора и рекреације, пружања подршке породици, неговања језика и културе националне мањине, посредовања појединих подручја културе, науке и уметности), а предшколска установа их креира и остварује уважавајући особености локалног контекста, односно према утврђеним потребама и интересовањима деце и породица и специфичностима локалне заједнице. У новом Закону о основама система образовања и васпитања регулисана је норма васпитача који би био ангажован на реализацији краћих програма и облика рада.

Нови Закон о финансијској подршци породици са децом значајно је унапредио подршку укључивању деце из осетљивих друштвених група у систем предшколског васпитања и образовања. Закон предвиђа накнаду трошкова боравка у предшколској установи за децу корисника новчане социјалне помоћи. Деца предшколског узраста корисника новчане социјалне помоћи имају право на накнаду трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији, у висини учешћа корисника у цени услуге која се прописује одлуком

јединице локалне самоуправе. Такође Законом је предвиђено и регресирање трошкова боравка у предшколској установи деце из материјално угрожених породица. Наиме, деца предшколског узраста из материјално угрожених породица, у зависности од материјалног положаја породице, имају право на регресирање трошкова боравка у предшколској установи која има решење министарства надлежног за послове просвете о верификацији. Начин и услове регресирања трошкова утврђује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

„Иницијатива за подршку развоју и учењу ромске деце раног узраста у Србији“: Будући да немамо издвојене извештаје по кварталима, прилажемо делове годишњег извештаја о реализацији (Програмски извештај за период децембар 2015 – октобар 2017 година). „Иницијатива за подршку развоју и учењу ромске деце раног узраста у Србији” реализује се у партнерству са Образовно културном заједницом Рома „Романипен”, уз подршку Фондације за отворено друштво Србија и Фондације за отворено друштво Лондон. Иницијатива је настала обједињавањем два пројекта „Подршка раном развоју, образовању и социјалној инклузију предшколске деце из ромских и других ускраћених група” и „Подизање родитељских компетенција за рани развој, образовање и социјалну инклузију ромске деце предшколског узраста”. Основни циљеви Иницијативе су: 1. Унапређење постигнућа деце млађе од седам година припадника ромске националне мањине, омогућавањем бољих услова за заштиту њиховог здравља, васпитање, развој, учење и социјалну инклузију и 2. Развијање модела унапређења доступности квалитетног предшколског васпитања и образовања деци припадника ромске националне мањине који ће допринети развоју практичних политика које се односе на рани развој и образовање деце у Србији. Иницијатива се реализује у 15 општина/градова у сарадњи са 16 предшколских установа и 15 ромских невладиних организација. (ПУ: „Дечија радост”, Лебане, „Радосно детињство”, Нови Сад, „Чика Јова Змај”, Смедеревска Паланка, „Наша Радост”, Сурдулица, „Детињство”, Жабал, „Љубица Вребалов”, Пожаревац, „Полетарац”, Коцељева, „Бамби”, Бор, „Пава Сударски”, Нови Бечеј, „Звездара”, Београд, „Ната Вељковић”, Крушевац, „Чика Јова Змај”, Пирот, „Наше дете”, Врање, „Милица Ножица”, Ваљево, „Ђурђевдан”, Крагујевац и „Нада Наумовић” Крагујевац. РНВО: „Арка“, Лебане; „Пхралипе“, Нови Сад; Центар за развој ромске заједнице "Амаро дром", Смедеревска Паланка; Удружење Рома интелектуалаца, Сурдулица; Женска ромска иницијатива, Жабал; Друштво „Ром”, Костолац; Центар за развој и демократију Рома, Коцељева; Удружење за просперитет Рома, Нови Бечеј; Ромски женски центар „Бибија”, Београд и Ромска иницијатива младих „Гупсу соул“, Бор; Удружење грађана "Тернипе", Пирот; Удружење "Ромско срце" Крушевац; Ромски културни центар-Врањска Бања; Друштво "Ром" Ваљево; Образовно културна заједница Рома "Романипен", Крагујевац.)

1. Активности реализоване у циљу оснаживања родитеља да повећају безбедност и подстицајност породичног окружења, унапреде негу и васпитање, развију вештине позитивног родитељства, подрже здравље, развој и образовање своје деце, заступају и практикују прва детета и своја права:

- У 15 средина укупно је обухваћено 437 породица, 642 родитеља и других чланова породице и 681 дете учествовало је на 1 до 20 тематских радионица.
- РНВО су имплементирале укупно 289 радионице са родитељима и 292 радионице - са децом, организовале 84 заједничке активности за децу и родитеље са циљем

повезивања породица и локалне средине и стварања могућности да родитељи и деца заједо планирају, уче, друже се, стварају и размењују. РНВО су реализовале 274 кућне посете којима је обухваћено 84 породице које имају децу узраста до 2 године. Број варира од 5 до 56 по РНВО, а на овако велику разлику утицао је број породица које имају децу узраста до 2 године.

2. Активности реализоване у циљу унапређења стручних капацитета васпитача и стручних сарадника у предшколским установама за унапређење инклузивних вредности, политика и праксе: смањење предрасуда, квалитетнији васпитно-образовни рад и разноврснију понуду програма, како би се повећала приступачност квалитетних предшколских програма ромској деци, подржала транзиција у основну школу и пружила подршка њиховим родитељима.

- ЦИП Центар је реализовао укупно 9 различитих обука из области прихватања различитости за сузбијање предрасуда и дискриминације, методологије усмерене на дете и учење, критичког мишљења, транзиције и диверсификације програма (укупно 1072 учесника из 16 предшколских установа).
- Креиран је дводневни модул обуке и план менторских посета који се односе на програм транзиције - подршка континуитету школовања током обавезног образовања, подршка деци и породици за прелазак из припремног предшколског програма у први разред основне школе. Креирани су семинари „Подршка ромској деци и породици за успешан почетак школовања“ и дводневни модул обуке за диверсификацију програма ПУ „Различити програми који одговарају на потребе деце ван система ПВО укључујући и ромску децу и породице“

3. Активност реализоване са циљем да се подржи транзиција деце у основну школу:

- Тим ЦИП Центра је креирао брошуру „Подршка деци и породици при преласку из припремног предшколског програма у основну школу“, брошура је одштампана и подељена ПУ и ОШ.
- Након обуке, реализоване су по две менторске посете свакој ПУ са циљем да се анализира сарадња стручног инклузивног тима, педагошког асистента и васпитача кроз заједничко планирање и реализацију мера и активности као систем подршке деци и родитељима из ромске заједнице при преласку из ППП у основну школу.
- Све установе (16 ПУ) су се изјасниле да су унеле промене у начину на који подржавају полазак деце у основну школу. Предшколске установе су углавном навеле да су израђени планови Транзиције деце из ППП у основну школу, у сарадњи са представницима школа, успостављена је сарадња између стручних сарадника из ПУ и ОШ, договорене су активности са децом и ученицима, као и размена информација између васпитача и учитеља, у виду додатне подршке деци којој је потребна.

4. Повећање обухвата деце узраста од 3 до 5,5 година предшколским програмима и подршка породици

- У области развоја диверсификованих програма поред семинара, обављене су менторске посете и стални контакти са циљем да се унапреде већ постојећи посебни

програми, израде нови на основу обука и консултација и обухвати што већи број деце, посебно ромске деце од 3 -5,5 година која нису у систему предшколског васпитања и образовања.

ПУ су путем кратких посебних и специјализованих програма укључиле децу узраста од 3 до 5,5 година која не иду у ПУ и њихове родитеље у едукативне, истраживачке, уметничке, спортске и забавне активности. ПУ су планирале и реализовале активности са свом децом, не само са ромском децом. Васпитачи и сарадници учествовали су на обукама и добијали континуирану менторску. Свих 16 предшколских установа имају кратке/диверсификоване програме којима је обухваћено 247 ромске деце и 604 деце већинске популације (планирано је пројектом 480 деце у целом пројектном периоду). Планиран је обухват 320 родитеља а укључено је 925 родитеља, од којих је 284 родитеља који су припадници ромске националне мањине и 641 других родитеља. У реализацију је укључено 252 васпитача и стручних сарадника и 8 педагошких асистената. Програми су углавном радионице, играонице, посете локалним институцијама, разне културне манифестације, радионице за родитеље, дечји клуб. Обухват деце се повећао од 12 -100% у 9 ПУ (7 ПУ није уписало податке у табеле) за период од септембра 2016. до краја октобра 2017. Укључено је 284 родитеља или других одраслих и 8 запослених (педагошки асистенти) који су припадници ромске националне мањине (планирано је пројектом 320 родитеља у целом пројектном циклусу), 641 родитељ или други одрасли већинске популације (учесници у активностима) и 252 запослених. Програми су углавном радионице, играонице, посете локалним институцијама, разне културне манифестације, радионице за родитеље, дечји клуб. Све установе (16 ПУ) су се изјасниле да су присутне промене у политикама ПУ у циљу унапређења доступности и квалитета ВО рада са децом из ромске заједнице и других маргинализованих група.

Што се тиче промена уписне политике – уписивања деце из ромске заједнице у редовне целодневне и полудневне програме ПУ, установе су у главном дале следеће одговоре:

- Повећан је број деце уписане у редовне групе целодневног боравка, у просеку од троје до петоро деце у групама од 3 до 5,5 година
- Ромска деца имају приоритет приликом уписа у ПУ
- Интезивирана је сарадња са РНВО и локалним институцијама
- Промена у начину размишљања у колективу што доводи до тимског рада на повећању обухвата и доступности

Нови облици подршке деци и породици:

- Подршка деци и породици се пружа приликом њиховог укључивања у диверсификоване програме.
- Подршка породици и деци којој је потребна додатна подршка се пружа приликом израде педагошких профила, описа функционисања детета у васпитно образовној ситуацији и примена мера индивидуализације.
- За децу која похађају припремни предшколски програм се пружа подршка приликом израде плана транзиције детета у основну школу.
- Подршка деци и породици се суштински није мењала у односу на раније године осим што је она сада више део званичне политике установе (део развојног плана, део ГПР) а не само појединачних случајева.

Сарадња са удружењима или институцијама на уписивању деце и пружању подршке:

- Развијена је сарадња са представницима ромске заједнице који су укључени у израду плана и реализације активности. Ромски фацилитатори су представили обележја ромске културе запосленима у вртићу, координирали су сарадњу са родитељима деце која нису уписана у вртић, као и сарадњу са ромском заједницом.

- Развијена је сарадња са основним школама кроз реализацију транзиције деце из ППП у основну школу у циљу пружања подршке деци.

- Интезивирана је сарадња са РНВО, која нам је пружала помоћ и подршку у организовању активности у насељу и мапирању самих насеља, са Домом здравља и здравственом медијаторком која је такође учествовала у мапирању.

ПУ информишу о променама уписне политике – уписивања деце из ромске заједнице у редовне целодневне и полудневне програме ПУ, нови облицима подршке деци и породици и сарадња са удружењима или институцијама на уписивању деце и пружању подршке.

У току пројекта „**Вртићи без граница 3 - Подршка унапређивању система друштвене бриге о деци и предшколског васпитања и образовања**“ до краја октобра 2017. године реализовано је следеће:

- Координација и реализација **5 обука ин vivo** и **1 електронска обука** ЦИП центра за пројектне тимове све три ПУ у оквиру ВБГЗ (од планиране 3 обуке):

Обука пројектних тимова предшколских установа о диверсификацији ПВО, укупно: **30 учесника**;

- Обука "**Корак по корак 2**", укупно: **27 учесника**;
- Обука "**Корак по корак 2**" укупно: **29 учесника**;
- Обука "**Корак по корак 2**" укупно **28 учесника**
- Електронска обука "**Живети различитост у вртићу**" укупно: **64 професионалаца**;
- Обука „**Планирање и програмирање различитих програма**“, укупно: **26 учесника**;

- **9 менторских и мониторинг састанака** ЦИП центра са 3 ПУ из ВБГЗ:

- Координација и фацилитација укупно **9 хоризонталних размена** између три ПУ у пројекту ВБГЗ у сарадњи са ЦИП центром; У разменама је учествовало укупно **184 професионалаца**;

КРАТКИ И ПОЛУДНЕВНИ ПРОГРАМИ

- Предшколске установе су реализовале укупно **9 промотивних активности** у сарадњи са ЦИП центром:

- До сада је у оквиру све три ПУ покренуто укупно **10 кратких и 6 полудневних програма којима је обухваћено 529 деце**.

- ПУ Чукарица је покренула **5 кратких и 2 полудневна програма**, ПУ „Чика Јова Змај“ је покренула **3 кратка и 1 полудневни програм**, ПУ „Зрењанин“ је покренула **2 кратка и 3 полудневна програма**.

- Организовани су и реализовани важни састанци и стручни скупови; укључујући:

- 2 националне конференције на тему раног развоја деце (мај и септембар 2017), хотел Хуатт; Присутствовало је 200 односно 600 учесника, укључујући целокупни тим ЦИП-а као и пројектних тимова ВБГЗ; ЦИП центар је учествовао у организацији конференције у мају.
- 1 Округли сто на тему „Изазови инклузије у предшколском васпитању и образовању -

праведност, обухват, подршка“, Зира хотел, Београ са 39 учесника, међу којима су били представници МПНТР, ЗВКОВаУНИЦЕФа, ЦИПа, Министарства просвете Португалије, представника пројектних тимова све 3 ПУ у ВБГЗ пројекту и других предшколских установа Србије, као и ментори окупљени око ПАН мреже; Координација и фасилитација: ЦИП центар;

- 1 заједнички састанак на тему „Остварене промене И будући развој иницијативе пројекта „Вртићи без граница“ у координацији ЦИП центра са иницијаторима пројекта као и учесницима из предходних фаза пројекта; 27.04.2017. Хотел „Трим“, Београд; Координација и фасилитација: ЦИП центар;
- Организовани су и реализовани бројни састанци са представницима ПУ локалних самоуправа у градовима који учествују у пројекту.

2018.

Започета реализација пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“. Пројекат медијски промовисан предшколским установама, локалним самоуправама и партнерским организацијама.

60 стручних сарадника и васпитача запослених у предшколским установама који су кандидати за Мрежу подршке предшколском образовању похађало обуку „Васпитачи као носиоци квалитетног образовања за сву децу“.

У оквиру пројекта Вртићи без граница 3 који се реализује се у Беоргаду у ПУ „Чукарица“ и ПУ „Чика Јова Змај“ и Зрењанину, у ПУ „Зрењанин“, у периоду од 01.06.2017. до 30.01.2018. у реализовано је следеће:

-Унапређени су прописи и политике на локалном нивоу за квалитетно ПВО: Урађен је документ о ситуационој анализи у три селектоване градске општине о социо-економском статусу и статусу ПВО; Урађен је документ анализа праведности система ПВО у изабраним градским општинама/ предшколским установама; У току је ревизија постојећег инструмента (ИМПРЕС пројекат) за прикупљање и управљање подацима о деци предшколског узраста на локалном нивоу. У току је израда документа о анализи усклађености прописа и политика на локалном нивоу са националним законодавним и стратешким оквиром; У току је израда стратешког документа за унапређивање ДБПВО из перспективе квалитета и праведности у Зрењањину; У току је израда анализе потреба професионалаца за унапређивањем професионалних компетенција за развијање и примену квалитетних, инклузивних диверсификованих програма у селектованим градовима;

-Повећан број деце узраста од 3 до 5,5 година укључене у ПВО кроз развијање програма и унапређивање компетенција запослених. Предшколске установе су повећале капацитете за обухват деце: Од јуна до децембра 2017.године укупно 348 деце је уписано у различите програме у оквиру све три предшколске установе; Адаптирани и премљени су простори у три ПУ намештајем и дидактичком опремом (шест простора за полудневне програме и више простора за кратке програме). Успостављени су нови програми и повећан је обухват деце кроз полудневне и кратке програме. До сада је у оквиру све три ПУ покренуто укупно 10 кратких и 6 полудневних програма; Обухват деце из осетљивих група је следећи: Деца ромске популације: 36; Деца са сметњама у развоју и инвалидитетом: 12; Деца са оба незапослена родитеља: 39; Деца самохраних родитеља: 18; Деца родитеља корисника НСП: 26. Предшколске установе су реализовале 9 промотивних активности у којима је учествовало 157 деце и њихових родитеља

-Унапређене су компетенције васпитача и стручних сарадника за развијање квалитетних програма кроз класичне и он лајн обуке, хоризонталне размене, студијске посете, менторске посете. Реализовано је 5 класичних обука (две обуке су планиране пројектом, а три обуке као додатни допринос ЦИП Центра) и две електронске обуке. Организовано је укупно 10 хоризонталних размена између три предшколске установе у сарадњи са ЦИП центром. Реализовано је 9 хоризонталних размена унутар све три појединачне предшколске установе, у којима је учествовало 817 васпитача и стручних сарадника. Реализовано је 10 менторских и мониторинг састанака ЦИП центра са предшколским установама. У току је развијање модела педагошке документације за полудневне и кратке програме (бележница и електронска бележница, радна књига васпитача плус пратећа документација о праћењу деце).

Ромски образовни фонд је од септембра 2017. године наставио да подржава пројекат „Библиотеке играчака као вид подршке у постизању исхода учења код ромске деце“, Нова фаза пројекта се реализује од 1. септембра 2017. до 31. августа 2018. године.

Главни проблем који пројекат решава јесте мањак укључености ромске деце у интегрисане услуге подршке деци у раном узрасту, који за последицу има мањак квалитетног образовања у раном добу. Пројекат предвиђа реализацију кампање за активну инклузију већег броја ромске деце и родитеља у развојне програме за помоћ у раном детињству и укључивање 172 деце из ромске заједнице, узраста 4,5 до 5,5 у предшколске институције на 6 локација. Поред тога пројекат уводи додатне програме у предшколско образовање у виду часова које реализују мајке из ромске заједнице и омогућава. Додатну подршку представља програм библиотека играчака као алтернативни програм раног развоја на 6 локација који ради на унапређењу развоја у кућном окружењу.

Резултати у овом извештајном периоду:

- Од 174 за деце узраста од 3 - 5.5, 14 деце уписане у вртиће;
- повећање 3% стопе уписа у односу на почетну студију. Стопа уписа у вртић је 8% ;
- само 3 деце од 174 су завршили 2 године предшколског образовања;
- од 116 деце у узрасту за ППП, 102 уписани у ППП за 2017/2018 школску годину (и за 2 папери су у процедури);

- стопа уписа за ППП је 87,9%
- од 140 деце у узрасту за 1. разред, 127 завршили обавезни предшколски припремни програм (ППП) и 140 уписано у први разред. Иако су бројеви исти, 1 дете је уписано иако нема 7 година (почео ППП раније) и 1 дечак није уписан. Тако је стопа уписа у први разред за децу узраста од 7 година је 99,3%;
- број породица чланова 6 библиотека играчака је 523, али активно 420 породица;
- доступно у 6 библиотека 2009 играчки и 1747 књига;
- просечна дневна посета је 6, а просечан број изнајмљених играчака дневно је 3;
- бројне активности организоване у сарадњи библиотека са ППП и другим институцијама на локалном нивоу;
- библиотека играчака организовале догађаја за прикупљање играчака, одеће и књига;
- библиотека играчака организовале или учествовале у организацији новогодишњих наступа и пакете за децу;
- једна образовна игра развијена од стране партнера у Нишу и биће унапређена у следећем кварталу;
- реализована обука за фасилитаторке радионица о раном развоју у Нишу;
- фасилитаторка из Ниша учествовала на састанку да су размењена знања и искуства са фасилитаторкама из осталих градова које радионице реализовале у периоду 2012 – 2016 година;
- у Нишу формирана група од 10 мајки и друга група је у поступку формирања, тако да ће 20 мајки проћи кроз радионице раног развоја;
- формиране групе мајки за клуб читања на 5 локација;
- 100 мајки укључено у клуб читања и до сада одржано 63 часова на 5 локација (12 у просеку);
- реализована обука за 4 нове тренерице у оквиру активности „Сарадња између предшколске установе и заједнице“;
- 23 мајке, 18 учитељица/васпитачица и 9 институција ће учествовати у овој активности;

3.8.2.21. Повећање обухвата деце у образовном систему, од обавезног предшколског програма до високог образовања, кроз:

- развој система подршке који обухвата активно учешће родитеља из ромске популације;**
- усвајање подзаконских аката о стандардима живота ученика.**

(За развој система подршке: до краја 2016. Године, За усвајање подзаконских аката : до краја 2016. Године, За остваривање академског успеха: до јуна 2017. Године)

Активност је делимично реализована Унапређивање компетенција за квалитетно (инклузивно) образовање треба да допринесе како повећању обухвата тако и унапређивању академског успеха деце/ученика у оквиру установа које похађају. У циљу унапређивања компетенција запослених у образовно-васпитним установама за пружање додатне подршке у образовању деце из осетљивих друштвених група, у које спада и ромска национална мањина, реализоване су **бројне едукације**: „Сарадња са родитељима – подршка инклузивном образовању“, Иницијатива за инклузију ВеликиМали, УНИЦЕФ; „Допринос спољашњег вредновања актуелним системским пројектима за осигурање квалитета образовања“; 4 стручна скупа - Заједничке активности Групе за социјалну инклузију и школских управа; Обука за чланове интерресорних комисија из свих локалних самоуправа; Обука чланова МИО „Јачање компетенција чланова Мреже за подршку инклузивном образовању“ ; 5 стручних скупова - „Предшколско образовање по мери сваког детета“; Трибина „Инклузивно образовање очима ученика и родитеља“; Округли сто: „Политике и праксе инклузивног образовања у Србији“; Стручни скуп „Васпитачи васпитачима“ – презентовање акционих планова и стратешких мера које се односе на унапређење инклузивности ПВО.

Група за социјалну инклузију у сарадњи са Канцеларијом УНИЦЕФ-а за Србију и организацијом Иницијатива за инклузију ВеликиМали покренула услугу бесплатне „Инфо-линија за родитеље – подршка инклузивном образовању“ која је почела са радом 11. јануара. Инфо линија је отворена са циљем пружања подршке родитељима деце из осетљивих друштвених група, у које убрајамо и ромску популацију, да буду правовремено информисани о правима и могућностима у вези инклузивног образовања и обезбеђивања додатне подршке у образовању.

На дводневном стручном скупу „Предшколско васпитање и образовање по мери сваког детета“ организованом за директоре предшколских установа уз учешће просветних саветника једна од централних тема била је: „Активности предшколских установа на повећању обухвата деце припремним предшколским програмом“. Презентован је Извештај о реализацији и ефектима кампање за повећање обухвата деце припремним предшколским програмом у радној 2015/16. години и покренута нова кампања. Све предшколске установе су обавезане дописом министра да до 15. јула надлежним школским управама доставе планове активности (као део годишњег плана рада) за повећање обухвата деце из осетљивих друштвених група припремним предшколским програмом, што су установе и учиниле.

У оквиру пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“ планирано је да се у систему предшколског васпитања и образовања, кроз изградњу и реновирање и пренамену погодних простора у локалној заједници, обезбеди до 17.000 нових места за децу што ће допринети већем упису деце из осетљивих група, пре свега ромске деце. Један од кључних критеријума за избор општина у којима ће се обезбедити нова места за децу у вртићима

биће број ромске деце у тој локалној заједници која нису укључена у предшколско образовање. У току је прикупљање података о слободним просторима у ОШ који се могу реновирати и пренаменити за реализацију предшколских програма.

Такође, у циљу повећања доступности и праведности предшколског васпитања и образовања деци из најосетљивијих група, у које доминантно спадају ромска деца, договорено је да се кроз пројекат подрже субвенције које ће обезбедити бесплатно учешће за децу из социјално-економски угрожених породица узраста 3 до 5,5 година. Очекујемо да ће поменуте субвенције и већи број места за децу у вртићима на узрасту од 3-5,5 година и развијање програма подршке деци и породицама довести и до повећања обухвата деце припремним предшколским програмом.

Асоцијација педагошких асистената реализовала је конференцију „Педагошка асистенција у образовном систему у Републици Србији на прекретници развоја - примери добре праксе, изазови, визија за будућност“ на којој су, као једна од централних тема, разматрани резултати прошлгодишње кампање за повећање обухвата ромске деце обавезним ППП, начини да се унапреде активности педагошких асистената, али и осталих кључних партнера током овогодишње кампање (80 учесника: чланови АПАС-а и представници кључних партнерских институција и ораганизација).

Министар финансија и директор Светске банке потписали су Споразум о зајму за реализацију пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“. У току је израда Пројектног оперативног приручника и Приручника за реализацију компоненте 3 – грантови локалним самоуправама. У извештајном периоду настављене активности у вези са пројектом „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“: припремљен је Пројектни оперативни приручник, формирана Консултативна група и очекује се ратификација Споразума о зајму чиме он постаје ефикасан.

У Закону о изменама и допунама Закона о предшколском васпитању и образовању ("Сл. гласник РС", бр. 18/2010 и 101/2017), члан који је носио назив: „Деца са сметњама у развоју“ промењен је у назив: „Подршка деци из осетљивих друштвених група“ чиме су одредбе које се односе на пружање додатне подршке проширене тако да се односе на сву децу из осетљивих друштвених група. Такође, отклањају се термиолошке нејасноће, односно појашњава да се за укључивање детета са сметњама у развоју и инвалидитетом у васпитну групу обезбеђује подршка путем развијања плана индивидуализације, односно индивидуалног васпитно-образовног плана. Због потреба праксе и дилема у примени овог члана Закона, прецизирано је да предшколска установа, уколико је потребно, обезбеђује израду, доношење и реализацију ИОП 1- прилагођавање начина рада и услова у којима се изводи васпитно-образовни рад, а не и друге врсте ИОП-а. У циљу унапређивања квалитета васпитно-образовног рада, уважавајући принципе предшколског васпитања и образовања, наглашена је неопходност планирања и реализације активности које подржавају свакодневну вршњачку интеракцију деце различитих васпитних група и доприносе превазилажењу њихове евентуалне сегрегације

по било ком основу. Изменама је предвиђено и да предшколска установа и основна школа, у сарадњи са родитељима, односно старатељима, планирају и остварују заједничке транзиционе активности, као вид подршке прелазу детета у другу установу или на следећи ниво образовања.

Народна скупштина Републике Србије је 08.11.2017. године усвојила Закон о потврђивању споразума о зајму (пројекат Инклузивно предшколско васпитање и образовања) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој, чиме зајам постаје ефикасан и реализација Пројекта може да почне.

2018.

Започета реализација пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“. Пројекат медијски промовисан предшколским установама, локалним самоуправама и партнерским организацијама.

У изради је Правилник којим се утврђује Програм огледа за примену модела припреме деце која нису обухваћена образовањем (деца из осетљивих друштвених група) кроз школски транзициони модел за укључивање у образовне установе. У изради је и нов Правилник о додатној образовној, социјалној и здравственој подршци детету и ученику, као и Правилник о ближим условима за остваривање индивидуалног образовног плана, његову примену и вредновање.

Започете активности у вези са укључивањем у образовни систем деце која живе у институцијама за смештај деце и младих, посебно деце узраста који припада обавезном образовању (активности се реализују у сарадњи са Републичким заводом за социјалну заштиту)

3.8.2.22. Унапређење образовног статуса Рома на основу боље сарадње између постојећих механизма кроз:

-пружање подршке за упис Рома у школе и спречавање раног напуштања школе кроз програм стипендија за ученике средњих школа са просечном оценом вишом од 2.5, чиме се доприноси смањењу раног напуштања школе.

-обезбеђење општег уписа ромске деце у редовне школе и припремни предшколски програм

-праћење примене активности и указивање на потенцијалне недостатке у систему

*** Детаљнији приказ ће бити доступан у оквиру посебног АП за Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025**

Рок: До јуна 2017. године

Активност се успешно реализује. Кроз пројекат ИПА 2012 – ТАРИ, додељује се 520 стипендија ромским ученицима од првог до четвртог разреда средњих школа (трогодишњи и четворогодишњи образовни профили) На основу Конкурса, коначан списак свих ромских ученика који добијају стипендије за школску 2015/2016. године и који имају просечан школски успех од 2,5 до 3,5 је потписао министар просвете. У школама које први пут имају ученике стипендисте изабрани су нови ментори који су пружали подршку ученицима и пратили напредовање ученика, редовност похађања наставе и ваннаставних активности. Ученици који су стекли услове на основу постављених критеријума, примили су стипендије за период септембар – јануар **2015/2016.године**. Износ месечне стипендије је 3900 динара. Подршку у укључивању, учењу и напредовању овим ученицима пружа 201 наставник – ментор који су кроз обуку припремљени за менторство.

-Из буџета Републике Србије 176 ромских ученика који постижу одличан успех примају стипендије редовно сваког месеца. Износ месечне стипендије је 5400 динара.

- У извештајном периоду МПНТР формирало је неколико радних група које су започеле рад на **изради подзаконских докумената који треба да допринесу повећању обухвата и унапређивању образовног статуса деце/ученика из осетљивих друштвених група, посебно припадника ромске популације:**

- Правилник о мерилима и поступку за упис ученика ромске националности у средњу школу под повољнијим условима ради стицања пуне равноправности ("Сл. гласник РС", бр. 12/2016, од 12.02.2016).– ступио на снагу.

- Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања (Службени гласник РС, бр. 22/2016 од 04.03.2016. године) – усвојен;

- Јавни позив за стављање на листу лица компетентних у области инклузивног образовања и васпитања за школску 2015/16. и 2016/17. годину - расписан Јавни позив, пријављени кандидати, предстоји избор лица;

- формирана радна групи за упис ученика по афирмативним мерама, израду писама за школе и образаца пријаве за ученике из ромске заједнице;

-Сачињен је Извештај о реализацији кампање за упис у припремни предшколски програм и основну школу у радној 2015/16. и смернице за Кампању за радну 2016/17. годину. Подаци показују да је током трајања кампање у ППП уписано 953 деце. У јуну је заказан Округли сто на који су позвани релевантни партнери и биће покренута реализација нове кампање. У реализацију кампање планирамо да укључимо: УНИЦЕФ, Струковна удружења: Савез удружења васпитача Србије, Удружење стручних сарадника и сарадника предшколских установа Србије и Актив директора предшколских установа Србије, Ромски образовни фонд/Roma Education Fund, Швајцарску агенцију за развој (SDC), Фондацију за отворено друштво, Мисију ОЕБС у Србији, Црвени Крст Србије, Канцеларију за људска и мањинска

права Владе Републике Србије, Национални савет ромске националне мањине, Асоцијацију педагошких асистената Србије и Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије.

-У циљу подршке вертикалној и хоризонталној транзицији деце/ученика из осетљивих група, у које спадају и деца ромске националности, у пред универзитетском образовању у Републици Србији покренута је процедура израде Водича за транзицију деце у образовању (УНИЦЕФ) и ради се на прикупљању и промовисању примера добре праксе, што раде Струковна удружења.

-У радном плану Групе за социјалну инклузију МПНТР је пружање подршке транзицији ученика (млађих од 15 година) из школа за образовање одраслих у основне школе. У циљу спречавања неоправданог уписивања деце ромске националности у школе за обарзовање одраслих, овим школама и надлежним школским управама МПНТР послало је допис којим их обавезује да децу укључују уз подршку у редован образовни систем.

Један од резултата прошлогодишње кампање је и то да је након септембра 2015. године уписано 1000 деце. У мају 2016. године покренута је нова кампања. Фокус кампање је на упису, али и редовности похађања деце из осетљивих друштвених група.

Током априла 2017. године у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина из локалних самоупурава у којима је обухват деце припремним предшколским програмом и уписом у први разред основне школе испод 90% прикупљени су подаци од значаја за унапређивање обухвата (локални акциони планови чије активности су усмерене на повећање обухвата деце и редовности похађања, интерресорна сарадња у мапирању, сензибилизацији, пружање помоћи око уписа, обезбеђивање додатне подршке као предуслова за редовно похађање и напредовање...). Од предшколских установа из таргетираних општина прикупљени су оперативни планови активности у вези са повећањем обухвата деце из осетљивих друштвених група припремним предшколским програмом за радну 2016/17. годину и пратећи извештаји. На основу увида у прикупљене податке, током маја и јуна 2017. године реализоване су **консултативне радионице „Повећање обухвата деце припремним предшколским програмом и првим разредом основне школе“** са представницима предшколских и осталих релевантних установа са нивоа локалних заједница у којима је према подацима Републичког завода за статистику обухват испод 90% (обухваћено око 50% планираних општина). Циљ радионица је био да се, на основу анализе стања, идентификују добре праксе, баријере и тешкоће, и израде предлози мера и планови активности за остваривање потпуног обухвата деце.

Почетком децембра 2017. године, донет је Правилник о изменама и допунама правилника о ученичким и студентским кредитима и стипендијама, који је утврдио блаже критеријуме за доделу стипендија и кредита припадницима осетљивих друштвених група.

На основу Конкурса за доделу ученичких и студентских кредита и стипендија за школску 2017/18. годину, одобрено је 303 ученичке стипендије за ученике ромске националности.

Ромски едукативни фонд је по завршеном конкурсy на који су имали право пријаве средњoшколци ромске националности са просеком 2,5 – 3,5, одобрио 500 стипендија за школску 2017/18. годину.

2018.

Кроз нову фазу пројекта „Библиотеке играчака као вид подршке у постизању исхода учења код ромске деце“, који је Ромски образовни фонд наставио подржава до августа 2018. године, прикупљени су нову подаци о упису деце у школску 2017/2018. годину. Због честих промена које су последице миграција родитеља, бројеви се разликују у односу на податке из петог извештаја.

Досадашњи резултати:

- од 116 деце у узрасту за ППП, 102 уписано у ППП за школску 2017/2018. годину (и за 2 деце документа су у процедури);
- стопа уписа за ППП је 87.9%
- од 140 деце у узрасту за 1. разред, 127 завршили обавезни предшколски припремни програм (ППП) и 140 уписано у први разред.

3.8.2.23. Обезбеђење средстава за услуге у заједници које су усмерене на социјалну инклузију ромске деце, кроз пружање подршке у учењу, укључивању у ван-наставне активности и развој додатних вештина неопходних за тржиште рада. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Група за социјалну инклузију МПНТР је у периоду од јануара до марта организовала и учествовала у раду у комисији за избор кандидата ОЦД за представнике у Заједничком телу са представницима Канцеларије за сарадњу са цивилним друштвом ради формирања Заједничког тела за подршку социјалној инклузији, подршку у раду и координацију надзора над радом интерресорних комисија (ИРК) за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету и ученику (у даљем тексту: Заједничко тело). Заједничко тело формирају Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство здравља, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство државне управе и локалне самоуправе и представници осталих тела по одлуци Министра. У надлежности Заједничког тела је координација и праћење рада Интерресорних комисија.

Током фебруара реализовани су стручни скупови/ обука чланова ИРК из целе Србије (10.02. Београд, 11.02. Шабац, 17.02. Ниш) у оквиру пројекта „Оснаживање капацитета интерресорних комисија (ИРК) за пружање додатне подршке за укључивање деце у рани развој и образовање“ ЦСП и УНИЦЕФ. Очекује се да ИРК у будућем периоду имају значајнију улогу у подржавању ромске деце у образовном систему. Део средстава за услуге у заједници које су усмерене на социјалну инклузију ромске деце биће обезбеђен кроз

пројекат „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“, о чему је било речи у извештају по питањима из 3.8.2.20.

На основу члана 64. став 2. Закона о државној управи („Службени гласник РС”, бр. 79/2005, 101/2007, 95/2010 и 99/2014) и члана 27. Уредбе о начелима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у министарствима, посебним организацијама и службама Владе („Службени гласник РС”, бр. 81/07 – пречишћен текст, 69/08, 98/12 и 87/13), Министарство просвете, науке и технолошког развоја, Министарство здравља, Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Министарство државне управе и локалне самоуправе закључили су споразум о оснивању Заједничког тела за подршку социјалној инклузији, подршку раду и координацију надзора над радом интерресорних комисија за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене и социјалне подршке детету и ученику.

2. Задаци Заједничког тела су да: (1) пружа подршку у раду интерресорних комисија за процену потреба за пружањем додатне образовне, здравствене или социјалне подршке детету и ученику (у даљем тексту: ИРК), посебно у погледу организације обука, подршке координаторима у ресорним министарствима и других видова експертске, финансијске и техничке помоћи; (2) ради на унапређивању и међусекторском усклађивању законске регулативе у области социјалне инклузије и инклузивног образовања и прати примену законске регулативе; (3) успоставља систем прикупљања података о раду ИРК и пружању додатне подршке детету/ученику, анализира податке о квалитету и ефектима рада ИРК и предлаже мере за унапређивање рада ИРК и пружања додатне подршке; (4) прати стопу обухвата предшколским и предуниверзитетским образовањем деце из осетљивих друштвених група и предлаже ресорним министарствима међусекторске мере/механизме повећања обухвата и спречавања осипања деце из образовног система; (5) успоставља стандарде рада ИРК и других релевантних институција и усклађује методологију за процену потреба за подршком; (6) дефинише механизме надзора над радом ИРК, усклађује послове вршења надзора над радом ИРК и утврђује план спровођења надзора. На првој седници Заједничког тела Формирана је Радна група за Измене и допуне правилника о раду ИРК-а.

Током извештајног периода одржан је први састанак Радне групе за измену Правилника о додатној образовној, социјалној и здравственој подршци детету, ученику и одраслом која ће радити на изменама и допунама овог подзаконског акта. Радна група је формирала подгрупе за области: радни статус Интерресорне комисије, врсте подршке коју нуде ова три система и евиденција и база података.

У току је рад радне групе на изменама и допунама Правилника о додатној образовној, социјалној и здравственој подршци детету, ученику и одраслом.

Започета реализација пројекта „Инклузивно предшколско васпитање и образовање“. Део средстава за услуге у заједници које су усмерене на социјалну инклузију ромске деце биће обезбеђен кроз пројекат о чему је било речи у извештају по питањима из 3.8.2.20.

3.8.2.24. Наставити спровођење афирмативних мера кроз менторски систем и доделу стипендија за образовање. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Додела стипендија је настављена и ове школске године кроз пројекат ИПА 2012 – ТАРИ, додељује се 520 стипендија ромским ученицима од првог до четвртог разреда средњих школа (и трогодишњи и четворогодишњи образовни профили). Пошто су ученици трећег и четвртог разреда завршили средње образовање (око 90% ученика), Министарство је расписало конкурс за пријем нових ученика првог и другог разреда, конкурс је завршен 15.октобра 2015., у току је израда ранг листе, отварање уч.рачуна у банкама и додела стипендија после тромесечја јер се прати успех ученика и редовност похађања. У школама које први пут имају ученике стипендисте биће изабрани и нови ментори. Остали ментори су наставили са радом и редовно се прати статус ученика по свим донетим критеријумима. Ученици који примају стипендије из буџета РС се прате кроз систем афирмативних мера.

На основу Конкурса, изабрани су ученици првог и другог разреда средњих школа који ће ове школске године добијати стипендије. Коначан списак свих ромских ученика који добијају стипендије за школску 2015/2016.године и који имају просечан школски успех од 2,5 до 3,5 је потписао министар просвете. У школама које први пут имају ученике стипендисте изабрани су нови ментори који су пратили напредовање ученика и редовност похађања наставе и ваннаставних активности. Ученици који су стекли услове на основу постављених критеријума, примили су стипендије за период септембар – јануар 2015/2016.године. Износ месечне стипендије је 3900 динара.

-Из буџета Републике Србије 176 ромских ученика који постижу одличан успех примају стипендије редовно сваког месеца. Износ месечне стипендије је 5400 динара.

Кроз ТАРИ пројект од септембра 2015. до краја ове школске године **август 2016.** године стипендира се 517 ученика/ица ромске националности у средњим школама/ у трогодишњем и четворогодишњем школовању за ученике који имају просек школског успеха од 2,5 до 3,5. Један од резултата ове активности огледа се у томе да су сви ученици који су поправили школски успех остали су у систему стипендирања, 200 ментора/професора средњих школа пружају помоћ и подршку ромским ученицима у средњим школама у области наставе и ваннаставних активности.

МПНТР - шк.год 2015-16 доделило је 176 ученичких стипендија ромским ђацима у средњој школи који постижу одличан успех.

До краја јануара 2017. године ће бити исплаћене све планиране стипендије ромским ученицима који похађају средње школе у Републици Србији као и менторима/ професорима средњих школа који пружају помоћ и подршку ромским ученицима, стипендистима у

средњим школама у области наставе и ваннаставних активности. Та компонента ТАРИ пројекта се завршава у овом року исплате. Процес стипендирања се наставља кроз нови пројекат ИПА 2014, финансијски споразуми су потписани, реализација се очекује у другој половини 2017.године. МПНТР шк.год 2016-17 доделиће, од децембра 2016. године када се формира коначна листа ученичких стипендија ромским ђацима у средњој школи који постижу одличан успех, око 150 стипендија.

2017

Почетком фебруара 2017. године је потписан Меморандум о сарадњи између Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Ромског образовног фонда (РОФ) којим је предвиђено да ће се из донације Немачке развојне банке коју је РОФ добио, стипендирати 500 средњошколаца ромске националности и њихових ментора. Овим је обезбеђен континуитет доделе стипендија за ученике чији општи успех је између 2,5 до 3,5, а у циљу смањења раног напуштања образовања. Очекује се да ИПА 2014 почне са имплементацијом до краја 2017. или почетком 2018. године, у којој је предвиђено да се број стипендија повећа на 1200. Из буџета Републике Србије 140 ученика средњих школа ромске националности је за школску 2017/2018. годину добило стипендије. Извршена је исплата стипендија од марта месеца 2017. године за 456 средњошколаца који су задовољили критеријуме конкурса објављеног у сарадњи МПНТР и РЕФа.

У оквиру Секторске буџетске подршке, мера 3 се односи на подршку ученика ромске националности, а овом мером се предвиђа да од септембра 2017. године из буџета Републике Србије буде стипендирано додатних 300 ученика ромске националности који имају одличан просек у средњој школи.

Ромски едукативни фонд је кроз два програма, RMUSP (Roma Memorial University Scholarship Program) и RHP (Roma Health Program) стипендирао 82 редовна студента кроз RMUSP и 26 студената медицине кроз RHP уз програм менторске подршке и унапређивања капацитета студената кроз учење страног језика.

Почетком децембра 20107. године, донет је Правилник о изменама и допунама правилника о ученичким и студентским кредитима и стипендијама, који је утврдио блаже критеријуме за доделу стипендија и кредита припадницима осетљивих друштвених група. На основу Конкурса за доделу ученичких и студентских кредита и стипендија за школску 2017/18. годину, одобрено је 303 ученичке стипендије за ученике ромске националности.

2018.

Исплата стипендија реализује се континуирано. Прате се ефекти менторског рада кроз смањење броја случајева одустајања од образовања. У академској 2017/18. години кроз Програм афирмативне мере уписано је 154 студента (71 М, 83Ж).

3.8.2.25. Усвајање годишњег плана за образовање одраслих на основу искустава из “Second Chance” IPA пројекта којим се омогућује да:

-особе које заврше основну школу наставе своје образовање уз подршку кроз афирмативне мере, односно

-да особе старије од 17 година заврше средњу школу уз додатну финансијску подршку.

(Континуирано)

Активност се успешно реализује. У циљу повећања доступности и већег обухвата полазника у образовању одраслих, у коме су у највећем броју полазници ромске националности, донети су следећи подзаконски акти:

Донет је први **Годишњи план образовања одраслих за 2015** („Сл. гласник“, бр. 2/2015 од 9.1.2015.). Извештај о реализација Годишњег плана образовања одраслих у 2015. години показује велики обухват у основном образовању одраслих (по моделу функционалног основног образовања одраслих), посебно полазника ромске националности. Основно образовање одраслих реализовано је у 73 основне школе на територији 15 школских управа, похађало је 5950 одраслих, који су прекинули своје основно образовање или га из било којих разлога нису никада ни започели, а старији су од 15 година живота. Ванредно средње образовање, је реализовано у 235 средњих школа, на територији 17 школских управа, а похађало је 2952 полазника старијих од 17 година. *Преквалификација, доквалификација и специјализација*, реализовано је у 191 средњој школи, на територији 11 школских управа, са 8399 полазника. Заједничким активностима Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Министарства правде– Управе за извршење кривичних санкција, договорени су кораци за системско решавање питања образовања штићеника у Казнено поправним заводима и Васпитно поправним домовима, у којима су једним делом и припадници ромске популације. У 2015. години реализован је програм Функционалног основног образовања одраслих у казнено поправним заводима у Нишу, Крушевцу и Ваљеву. У 2016. години реализује се ФООО и у КПЗ-у Пожаревцу и Сремској Митровици.

Одлуком Владе РС усвојен је **Годишњи план образовања одраслих за 2016.** годину („Службени гласник РС, бр. 5/2016 од 5. фебруара 2016. године), у коме је планирана реализација основног образовања одраслих на територији 15 школских управа, у 68 основних школа са 6.421 полазника. Ванредно средње образовање реализоваће се у 209 средњих школа у 17 школских управа са 4628 полазника старијих од 17 година. По незваничним сазнањима у реализацији основног образовања одраслих, више од 60% полазника су ромске националности од којих су 40% девојчице. Сходно одредбама Правилника о мерама и поступку за упис полазника који су завршили програм основног образовања одраслих у средњу школу под повољним условима, ради постизања пуне равноправности („Службени гласник РС, бр. 42/2016 од 22. априла 2016. године), и Одлуком министра о упису ученика у средњу школу за школску 2016/2017. годину,

полазницима старијим од 17 година, број бодова који остваре на основу успеха из школе и на основу завршног испита увећава се за 30 одсто од броја бодова који им недостаје до 100 бодова. Уколико ови полазници живе у породици која је корисник новчане социјалне помоћи, број бодова који остваре на основу успеха из школе и на основу завршног испита, увећава се за 35 одсто од броја бодова који им недостаје до 100 бодова. На овај начин и ученицима ромске националности омогућава се лакши упис у жељену средњу школу. Припремљен је Годишњи план образовања одраслих за 2016/2017. где су одређене приоритетне области на основу закључака донетих из Извештаја о реализацији Годишњег плана образовања одраслих за 2015/2016. Приоритетне области за 2017. годину су:

1. формално образовање одраслих (основно и средње образовање одраслих);
2. неформално образовање одраслих
3. примена Правилника о ближим условима у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава за стицање статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих („Сл. гласник РС“, бр. 89/2015);
4. признавање претходног учења.

Одлуком Владе Републике Србије усвојен је **Годишњи план образовања одраслих за 2017.** годину („Сл. гласник РС, бр. 34/2017 од 11. априла 2017.), у коме је планирана реализација основног образовања одраслих на територији 15 школских управа, у 73 основних школа са 6.166 полазника. Ванредно средње образовање биће реализовано у 255 средњих школа у 16 школских управа са 5.391 полазника старијих од 17 година. Преквалификација, доквалификација и специјализација биће реализована у 15 школских управа у 238 средњих школа, а планиран број полазника је 16.651. По незваничним сазнањима у реализацији основног образовања одраслих, више од 60% полазника су ромске националности од којих су 40% девојчице. Успешно је настављена реализација програма Функционалног основног образовања одраслих у казнено поправним заводима у Нишу, Пожаревцу, Крушевцу и Ваљеву. Правилником о упису ученика у средњу школу ученицима старијим од 17 година и ученицима ромске националности омогућава се лакши упис у жељену средњу школу. Предато је 128 захтева за акредитацију Јавно признатих организатора обука (ЈПОО). За десет организатора је процедура завршена и добили су решење за акредитацију.

Заједничким активностима Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Министарства правде– Управе за извршење кривичних санкција, договорени су кораци за системско решавање питања образовања штићеника у Казнено поправним заводима и Васпитно поправним домовима, у којима су једним делом и припадници ромске популације. У 2016. години реализован је програм Функционалног основног образовања одраслих у казнено поправним заводима у Нишу, Пожаревцу, Крушевцу и Ваљеву, које се наставља и у 2017. години.

Сходно одредбама Правилника о мерама и поступку за упис полазника који су завршили програм основног образовања одраслих у средњу школу под повољним условима, ради постизања пуне равноправности („Службени гласник РС, бр. 42/2016 од 22. априла 2016. године), прикупљени су подаци о свим полазницима ФООО у основним школама и школама за образовање одраслих који ове године завршавају 8. разред у оквиру трећег циклуса. На овај начин ученицима старијим од 17 година и ученицима ромске националности омогућава се лакши упис у жељену средњу школу. Од укупно је 131 захтева за акредитацију Јавно признатих организатора обука (ЈПОО), за 23 организатора је процедура завршена и добили су решење министра за акредитацију у трајању од 5 година.

У школској 2016/2017 години је 1895 полазника ромске националности завршило основно образовање одраслих. За школску 2017/2018. планиран је упис 5912 полазника основног образовања одраслих које се организује у 59 Школа за основно образовање одраслих и основним школама које спроводе програм основног образовања одраслих по моделу функционалног основног образовања одраслих и 15 Школских управа. Процене су да је више од 60% полазника ромске националне припадности.

Ванредно средње образовање организоваће се у 17 школских управа у 196 средњих школа. Организована је преквалификација, доквалификација и специјализација у средњим школама. Основно образовање одраслих и у овој школској години организоваће се у 5 КПЗ-а са 253 полазника. Наведени подаци биће саставни део Годишњег плана образовања одраслих за 2018. годину. Издато је 16 решења министра за статус јавно признатог организатора активности образовања одраслих (ЈПОА).

Финализирање материјала за Савет за стручно образовање и образовање одраслих који даје мишљење на Годишњи план образовања одраслих за 2017/2018. годину.

На основу извештаја које достављају школе које реализују основно образовање одраслих, као и средње школе које реализују ванредно школовање, квалификацију и доквалификацију, наставу похађају старији полазници ромске националности редовно.

Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице је сачинио анализу стања у оквиру образовања одраслих и констатовао да се делатност/настава основног образовања и васпитања за одрасле у АП Војводини остварује у укупно 20 јавних основних школа, као и у 2 школе за основно образовање одраслих (ШООО) у Сомбору и Новом Саду. Школа за основно образовање одраслих са седиштем у Сомбору има и издвојена одељења у: Сонти, Дорослову, Богојеву, Бачком Моноштору и Бездану.

У школској 2016/2017. години наставу за одрасле полазнике у оквиру сва три циклуса – од првог до осмог разреда основног образовања и васпитања, похађало је укупно 1534 одрасла полазника и то: на српском наставном језику – 1471 одрасли полазник, а на мађарском наставном језику – 63 одрасла полазника.

У редовним основним школама настава за одрасле одвијала се при 19 редовних основних школа на територији 17 локалних самоуправа (Ада, Бачка Паланка, Бечеј, Врбас, Вршац, Жабал, Зрењанин, Кикинда, Кула, Нови Бечеј, Панчево, Пландиште, Рума, Сента, Сечањ, Суботица и Тител). Школа која има решење Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице а ове године није уписала одрасле полазнике јесте ОШ „Доситеј Обрадовић” из Опова.

Наставу за одрасле полазнике у оквиру сва три циклуса у редовним основним школама, који обухватају наставу од првог до осмог разреда основног образовања и васпитања, похађао је укупно 981 одрасли полазник и то: на српском наставном језику – 934 одрасла полазника, а на мађарском наставном језику – 47 одраслих полазника.

Наставу за одрасле полазнике у оквиру првог циклуса, који обухвата наставу од првог до четвртог разреда основног образовања и васпитања, похађало је укупно 255 одраслих полазника и то: на српском наставном језику – 223 одрасла полазника, а на мађарском наставном језику – 32 полазника.

Наставу за одрасле полазнике у оквиру другог циклуса, који обухвата пети и шести разред основног образовања и васпитања, похађало је укупно 338 одраслих полазника на српском наставном језику.

Наставу за одрасле полазнике у оквиру трећег циклуса, који обухвата седми и осми разред основног образовања и васпитања, похађало је укупно 388 одраслих полазника и то на: српском наставном језику 373 одрасли полазник, а на мађарском наставном језику 15 одраслих полазника.

У две посебне школе за основно образовање одраслих у Сомбору и Новом Саду које похађа укупно 553 одрасла полазника, настава се одвија на српском наставном језику за 537 одраслих полазника и на мађарском наставном језику у Бездану (издвојено одељење ШООО Сомбор) за 16 одраслих полазника.

Наставу за одрасле полазнике у оквиру првог циклуса, који обухвата од првог до четвртог разреда основног образовања и васпитања, похађа укупно 86 одраслих полазника.

Наставу за одрасле полазнике у оквиру другог циклуса, који обухвата пети и шести разред основног образовања и васпитања, похађа укупно **189** одраслих полазника.

Наставу за одрасле полазнике у оквиру трећег циклуса, који обухвата седми и осми разред основног образовања и васпитања, похађа укупно **278** одраслих полазника.

Средње школе

У школској 2016/17. години, Покрајински секретаријат за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице издао је укупно 51 решење о давању сагласности на упис ученика за преквалификацију, доквалификацију и специјализацију, којима је одобрено **227** преквалификација, **199** доквалификација и **118** специјализација, у оквиру којих је одобрено укупно **6071** место за преквалификацију, доквалификацију и специјализацију.

Решења за преквалификацију, доквалификацију и специјализацију дата су за следећа подручја рада: геодезија и грађевинарство; грађевински техничар за високоградњу; економија, право и администрација; електротехника; здравство и социјална заштита; личне услуге; машинство и обрада метала; пољопривреда; производња и прерада хране; саобраћај; текстилство и кожарство; трговина, угоститељство и туризам; угоститељство у туризму; хемија, неметали и графичарство и шумарство и обрада дрвета.

Одобрен је статус јавно признатог организатора активности образовања одраслих (ЈПОА) Политехничкој школи у Суботици, за извођење програма обука за рад у струци образовања одраслих: Монтирање гипс-картонских плоча на зидове и плафоне.

3.8.2.26. Развој системских модела подршке за децу и ученике миграната/повратника кроз програме учења српског језика као нематерњег и подршка учењу током летњег распуста. (За развој системских модела подршке: III квартал 2016. године, За примену: Континуирано, почев од IV квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. 25 школа навело у упитнику да има децу повратнике по реадмисији, укупно 115 ученика (који похађају српски као нематерњи).

Мере у основној школи:

- Обезбеђивање бесплатних уџбеника;
- Израда индивидуалног образовног плана (ИОП) – пре свега као подршка учењу српског језика и ћирилице - ИОП-1 за српски језик (план за убрзано савладавање српског језика); потом математике и других предмета;
- Индивидуализација наставног плана кроз прилагођавање градива, затим педагошко корективни рад и допунска настава, пре свега из српског језика и учење ћирилице, затим настава математике;
- Појачана вршњачка едукација и укључивање у ваннаставне активности деце повратника по споразуму о реадмисији;
- Подршка учењу током летњег распуста - мало школа примењује ову меру, углавном се одржава припремна настава ради полагања разредног испита; за ову сврху школа набави потребне уџбенике и даје упутства за самосталан рад током распуста; ова настава се организује крајем јуна и у другој половини августа.
- Ромски педагошки асистент/киња је максимално ангажован/а;
- Појачана сарадња школе са повратничком породицом и саветодавни рад у малим групама; посебни програми рада са њима; укључивање локалне ромске канцеларије у планирање мера; разна економско-материјална подршка;
- Упућивање на сарадњу са ромским локалним удружењима и сарадња школе на пројектима НВО;
- Хуманитарна помоћ у виду хуманитарних пакета и гардаробе;

- Посредовање Школске управе у поступку нострификације;

Проблеми:

- нередовно похађање наставе
- недовољно познавање српског језика и непознавање ћириличног писма и мали фонд српских речи, читање слабо
- нострификација диплома;
- социјална угроженост породице, деца немају услова за учење

- немотивисаност
- отежана сарадња са родитељима ученика;
- тешко уклапање у наставни процес услед много пропуштеног градива;
- неразумевање значаја образовања и улоге школе;
- нема документације о школовању у иностранству;

- адаптација у ново вршњачко окружење;
- непознавање градива из предметне наставе у вишим разредима.

МПНТР, као партнер учествује у Twinning пројекту „Подршка Националном систему азила у Републици Србији“, где су носиоци активности Комесаријат за избеглице и миграције и Министарство унутрашњих послова.

У сарадњи са УНИЦЕФ-ом реализује се пројекат који се односи на припрему националног одговора и стратегије за интеграцију деце која су из породица које су у статусу избеглица / миграната а пореклом су из Африке, Блиског Истока и Азије.

У току је формирање радне групе и дефинисање предстојећих активности. Неке од њих су:

- Обука управа школа, стручних сарадника и наставника о културној различитости и интеркултуралном образовању;
- Културолошка едукација кроз примену радионица и наставних материјала и програма за све ученике у чија одељења долазе нови ученици који потичу из друге културе;
- Подршка школама за израду плана индивидуализације наставе и /или ИОП-а ради подршке новим ученицима;
- Подршка родитељима који су у статусу тражиоца азила ради интензивног учења језика средине (српски као страни језик) и нових културолошких образаца, а да при томе задрже сопствену традицију, језик наслеђа.

Пројекат „Подршка образовању деце и ученика миграната / избеглица на територији Републике Србије“ настао је на основу Радног плана за спровођење Програма сарадње УНИЦЕФа и Владе Републике Србије у области образовања у периоду 2016-2017. године, а реализују га МПНТР и УНИЦЕФ у сарадњи са Центром за образовне политике. МПНТР је позвало основне школе и предшколске установе да се укључе у реализацију активности.

Главни циљ пројекта је изградња капацитета запослених у школским управама МПНТР ради пружања ефикасне подршке школама и предшколским установама у планирању, спровођењу и праћењу интеграције страних ученика, посебно миграната/деце избеглица.

Планиране активности:

- дефинисати процедуре за упис и интеграцију деце миграната који бораве у Србији у дужем периоду или су већ затражили азил;
- дефинисати начине сарадње саветника и установа са старатељима центара за социјални рад у овом процесу;
- унапређивање интерсекторске сарадње и израда заједничког протокола са циљем дефинисања корака у процесу интеграције деце миграната у друштво и образовни систем;
- коришћење постојећих ресурса - СТИО и други тимови, педагошки асистенти.

Израђен је предлог плана подршке који ће образовно-васпитна установа примењивати:

- Први корак: у школи: Директор, преводилац, ПП служба, васпитач/наставник обављају разговор и врше опсервацију у присуству стартеља/родитеља
- Други корак: прву процену врше: учитељи, одељењски старешина, ПП, наставници страног језика, ПА;
- Трећи корак: израда плана подршке за дете/ученика: програм учења српског језика и индивидуализација наставе, затим вршњачка подршка, волонтери, блок настава;

План укључивања и подршке припрема се на 2 нивоа – план подршке за ниво установе и план подршке за ниво појединца. Када се говори о изради плана укључивања, планира се формирање тима (одређени број запослених из школе, на челу са директором, стручним сарадницима, у ПУ представницима васпитача, а у школи наставника). Том тиму би се делегирани задаци и активности које је неопходно обавити да би укључивање било ефикасно и квалитетно.

Следећи задатак је одредити број додатних, односно допунских часова: факултативна настава (ако се нађе финансијски извор) или да се прошири листа изборних предмета, па да

један од њих буде интеркултурално учење, што би било интересантно и локалној и деци мигрантима.

Предлог је да се укључи локална самоуправа, студенти Филолошког факултета да би се елиминисала језичка баријера и студенти хуманистичких наука.

Од законодавних активности у плану је измена подзаконских аката: Правилник о додатној образовној подршци, Правилник о норми часова, Правилник о Ценусу, о новим додатним пословима педагошког асистента (да се не мења назив, само да се дода посао). Такође је предлог да се припреми Стручно упутство министра како би школске управе и директори били упознати са планираним активностима у вези са овом темом.

Настављено је са применом мера подршке за децу која су враћена по споразуму о реадмисији из западно-европских земаља. У основној школи те мере обухватају израду индивидуалног образовног плана (ИОП) – пре свега као подршка учењу српског језика и ћирилице - ИОП-1 за српски језик (план за убрзано савладавање српског језика); потом математике и других предмета; обезбеђивање бесплатних уџбеника; рад ромских педагошких асистента/киња са децом и са породицама; појачана сарадња школе са повратничком породицом и саветодавни рад у малим групама; упућивање на сарадњу са ромским локалним удружењима и сарадња школе на пројектима цивилног друштва; посредовање ресорне Школске управе у поступку нострификације. За ову децу обезбеђен је упис у основне школе и без потребне документације (коју су у обавези да доставе до краја школске године). Региструје се раст интереса младих родитеља повратника по реадмисији да децу упишу у предшколске установе од најранијих узраста, и посебно интерес мајки Ромкиња да женску децу што раније укључе у образовни процес. У основним школама се опажа да што су родитељи боравили дуже у земљама ЕУ, њихов интерес да децу укључе у образовни систем је већи. Највише проблема јавља се код ученика који прелазе у више разреде основне школе, од 5. разреда на даље. Подршка којој се најчешће прибегава је организовање допунских часова у школи и вршњачко учење. Све основне школе су израдиле посебне планове подршке за свако дете којем је подршка потребна. Ови индивидуални оперативни планови садрже предлоге за побољшање писмености, учење ћирилице, српског језика и одређеног наставног градива.

Један број јединица локалних самоуправа има усвојене локалне акционе планове за решавање питања избеглих, интерно-расељених лица и повратника, а област образовања је саставни део ових планова. Локални савети за управљање миграцијама пружају подршку у изради документа, и сарађују са образовно-васпитним институцијама приликом уписа у школу.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је ради укључивања установа у пројекат *Подршка образовању ученика миграната/избеглица на територији Републике Србије*, упутило дописе школама и предшколским установама са територије Школске

управе Београд (општина Палилула) и Школске управе Ваљево, где се налазе колективни и транзиторни центри.

Министарство је подржало и реализацију две обуке за фацилитаторе који су активисти организација цивилног друштва за примену програма са децом у прихватним/ транзитним/ центрима за азил у циљу јачања њихових капацитета за развој и примену програма неформалног образовања. Такође, реализован је целодневни консултативни састанак са просветним саветницима са територија школских управа где се налазе колективни и транзиторни центри, као и са представницима центара за социјални рад, како би припремили ефикасне процедуре укључивања деце тражиоца азила у предшколске установе и школе.

Развијен је програм тренинга за тренере за додатну обуку свих образовно - васпитних установа како би било квалитетније укључивање деце и ученика избеглица/тражиоца азила. О деци мигрантима која су без родитељске пратње, брину старатељи из надлежних центара за социјални рад и Завод за васпитање деце и омладине *Васа Стајић*. Из овог Завода од другог полугодишта деца похађају ОШ *Филип Филиповић* и ОШ *Карађорђе*.

Основну школу за образовање одраслих *Бранко Пешић* у Земуну похађа тренутно 23 ученика избегличког статуса без родитељске пратње, који су узраста 12 и 14-17 година. Они похађају наставу по моделу 2 часа у разреду (предметно) и 2 часа радионица (језичке и тематске). Школа је у сталном контакту са Министарством, старатељима из центра за социјални рад, као и Центром за образовне политике који им пружа и менторску подршку кроз пројекат „*Подршка образовању ученика миграната/избеглица на територији Републике Србије*“. Наставници су припремили и интерни приручник који може да се доради и припреми и за друге школе.

Школа са домом ученика ПКБ уписала је 4 ученика који имају завршених 10 и 12 разреда школе који говоре само *Пашту језик*, па је уз помоћ невладиних организација обезбеђен преводилац. Сва деца тражиоци азила имају право бесплатног коришћења јавног превоза.

На Филолошком факултету у Београду у сарадњи са Данским саветом реализоване су активности на припреми Програма за учење *Српског језика као страног језик*. јер учење језика средине мора бити интензивно, оно треба да се одвија по посебној методологији и према посебном програму која ће бити достављен школама. Тренутно се пилотирају модули у поменутиим школама, који треба да се надограде како би Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са Заводом за унапређивање образовања и васпитања израдило стандарде за учење српског језика као страног језика. Такође, **Стручно упутство** за школе је у завршној фази припреме, а њиме ће се регулисати ефикасније процедуре уписа у школу и информисати како да установе ураде План подршке детету, како би се дете/ученик ефикасно укључило у живот заједнице.

За децу која су повратници по реадмисији урађен је Упитник за све школе и предшколске установе у Републици Србији како би се идентификовао број, врста и начин подршке коју пружају ученицима, али и деци у предшколским установама.

Током школске 2016/17. године у основне школе на територији Републике Србије уписно је укупно 711 ђака, повратника по реадмисији, 369 девојчица и 342 дечак. С обзиром да основне школе афирмативно приступају решавању питања повратника по реадмисији, често ове ђаке не региструју посебно, већ примењују олакшане процедуре уписа у школу, затим ангажују тим за претходну проверу знања и укључују децу у редовну наставу. Захваљујући флексибилности система и мерама подршке, ова деца се брзо интегришу. Тако деца која су уписан током школске године по основну Споразума о реадмисији, често не буду третирана као повратници, већ након месец дана постају редовни ученици. Додатно, уколико се дете врати током исте школске године, школа га не третира као новоуписаног ђака, већ дете остаје у истом разреду. Тако дете не губи годину, изостанак се оправда, а деци се омогућава додатна подршка у савладавању градива и могућност да надокнади пропуштене часове.

Уписани ђаци враћени по Споразуму о реадмисији према разредима у основним школама: 1.разред:0; 2. разред: 101 (47 девојчице, 54 дечаки); 3. разред 234 (122 девојчице, 112 дечаки); 4. разред: 262 (138 девојчице, 124 дечаки); 5. разред: 88(54 девојчице, 34 дечаки); 6. разред: 13(6 девојчице, 7 дечаки); 7. разред: 9 (2 девојчице, 7 дечаки); 8. разред: 4 (0 девојчице, 4 дечаки). Од укупног броја ђака који су враћени по Споразуму о реадмисији, њих 497, односно 70% (292 девојчица, 205 дечака) је уписано у узрастно одговарајући разред. Остали су уписани у ниже разреде према резултатима испита за проверу знања и способности.

Разлози за упис у нижи разред од старосног узраста су:

- недовољно познавање српског језика тј. језика на коме се одвија настава;
- недовољно познавање ћириличног писма;
- нередовно похађање наставе;
- често прекидање образовања и одлазак у иностранство више пута током школске године.

Средње школе

Током школске 2016/17. године у средње школе на територији Републике Србије уписано је укупно 15 ђака који су повратници по реадмисији, 6 девојчица и 9 дечака.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја наставља да прати ученике-повратике по споразуму о реадмисији и током 2017/18. године.

МПНТР наставља подршку деци чије породице су враћене по Споразуму о реадмисији у Србију кроз низ мера ка оштом су упис у основну школу без документације и додатна подршка у савладавању градива. Деци којој је потребна помоћ у учењу српског језика омогућени су допунски часови. ЗУОВ је разматрао и дао позитивно мишљење о Програму за учење *Српског као страног језика* који је припремила радна група са Филолошког

факултета у Београду у сарадњи са УНИЦЕФ-ом и Амбасадом Данске (новембар 2017), па се и овај модел може применити код деце која не познају довољно српски језик

Комесаријат за избеглице и миграције је у септембру 2016. године, објавио јавни позив за невладин сектор за финансирање предлога програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу споразума о реадмисији. Рок за подношење захтева са потребном документацијом је 21. септембар 2016. године, а укупан износ обезбеђених средстава износи 4,2 милиона РСД. Приоритет за финансирање имаће програми усмерени ка унапређењу информисаности у областима од значаја за корисничку популацију, програми усмерени подизању свести јавности о проблемима и препрекама са којима се мигранати суочавају и програми правне и других видова помоћи (видови помоћи који се односе на помоћ деци повратницима по споразуму о реадмисији за учење српског језика и помоћ у савладавању школског градива у васпитно-образовном процесу). Одобрена су укупно 24 пројекта. Два пројекта се односе на подршку за децу и ученике повратнике кроз програме учења српског језика као нематерњег и подршку у учењу. Опредељена средства за сваки од та два пројекта су по 250.000 РСД. Пројекти су тренутно у реализацији.

Комесаријат за избеглице и миграције је у марту 2017. године објавио јавни позив за невладин сектор за финансирање предлога програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу споразума о реадмисији, а укупан износ обезбеђених средстава износи 3 милиона РСД. На Јавном позиву пријављено је укупно 48 предлога програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу Споразума о реадмисији, а средства су одобрена за 19 програма. Приоритет за финансирање имали су програми усмерени ка унапређењу информисаности у областима од значаја за корисничку популацију, програми усмерени подизању свести јавности о проблемима и препрекама са којима се мигранати суочавају и програми правне и других видова помоћи. Ниједан од одобрених програма не садржао активности у вези са пружањем помоћи која се односи на помоћ деци повратницима по споразуму о реадмисији за учење српског језика и помоћ у савладавању школског градива у васпитно-образовном процесу. Иако се структура повратника променила у задњих пар година у смислу краћег боравка у иностранству (пар месеци), Комесаријат и даље планира средства из буџета за онај мањи број деце повратника који су боравили дуже у иностранству и којима је потребно учење српског језика као нематерњег и подршка учењу током летњег распуста.

2018.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја

Министарство просвете, науке и технолошког развоја прати ученике из породица враћених по Споразуму о реадмисији у Републику Србију током школске године. Током школске 2017/18. године забележено је 378 (184 М, 194 Ж) ученика који су са породицама враћени по Споразуму о реадмисији из западноевропских земаља. Највеће концентрација повратника је у школским управама Београд, Лесковац и Нови Сад. Према члану 55 Закона о основном образовању и васпитању „Деца из осетљивих друштвених група могу да се упишу у школу, без доказа о пребивалишту родитеља и потребне документације, а са достављеним доказом о здравственом прегледу детета“, чиме је омогућено да деца повратници буду одмах укључени у образовни процес. МПНТР је по поједностављеној процедури током школске 2017/18. године реализовало 67 захтева за изједначавање сведочанства односно захтева за нострификацију диплома, што је у многоме олакшало похађање наставе. Додатна мера подршке која се пружила током школске 2017/18. године је 175 ученика који су добили бесплатне уџбенике. Министарство просвете, науке и технолошког развоја је кроз конкурс за коришћење буџетских средстава определило средства за 1 пројекат чији корисници су повратници по реадмисији.

Комесаријат за избеглице и миграције

У извештајном периоду I квартал 2018, није било јавних позива за финансирање предлога програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу споразума о реадмисији. Комесаријат за избеглице и миграције напомиње да је профил повратничке популације промењен у задњих пар година у смислу да је временски период боравка у иностранству знатно краћи, па зато и највећи број деце повратника није суочен са непознавањем српског језика по повратку у земљу. Из тог разлога је и потребно преусмерити средства која су била опредељена за учење српског језика на активности које се тичу подршци и помагању школској деци у усавршавању школског програма.

3.8.2.27. Отварање Центра за Ромски језик на Филолошком факултету Универзитета у Београду у циљу обуке наставника и истраживача за предавања и научни рад у области ромског језика и културе.

(За отварање: До IV квартала 2015; За сертификацију професора: До IV квартала 2015.)

Активност је у потпуности реализована. У јуну 2015. године у оквиру Центра за целоживотно учење на Филолошком факултету Универзитета у Београду успостављен Курс за добијање сертификата за познавање ромског језика. Током јула месеца, 23 учитеља и наставника похађало курс и стекло сертификате. Током септембра и октобра 2015. године на основу резултата анкетања ученика за изборни предмет „Матерњи језик са елементима националне културе“, формиране групе и ангажовано неколико сертификованих наставника.

На Филолошком факултету Универзитета у Београду, у оквиру студијског програма „Језик, књижевност, култура“ који је настао је структурним интегрисањем наставе појединачних језика, књижевности и култура, библиотекарства и информатике, опште лингвистике и опште књижевности и теорије књижевности, студенти имају могућност и изучавања 35 страних језика, а ромски језик је један од њих. Од увођења ромског језика, 15 студената је похађало овај изборни предмет. У школској 2016/17. години у оквиру Центра за стално образовање и евалуацију Филолошког факултета Универзитета у Београду 54 нова полазника је стекло сертификате за предавање *Ромског језика са елементима националне културе*.

3.8.2.28. Увођење изборног предмета „Ромски језик са елементима националне културе“ у основне школе у Србији у складу са законом, након сертификације наставника за предавање „Ромског језика са елементима националне културе“, спроведене од стране Филолошког факултета Универзитета у Београду.

Рок: До краја 2016. године.

Активност је у потпуности реализована После обављеног анкетања за изборне предмете у ОШ, почетком школске 2015-16. године, приступило се формирању одељења за изучавање *Ромског језика са елементима националне културе* као изборног предмета. Комуникација са основним школама и сертификованим наставницима ромског језика, са циљем што масовнијег укључивања ромске деце у овај изборни предмет траје континуирано читаву школску годину, као и одобравање одељења која имају и мање од 15 ученика. За сада је 18 ОШ увело *Ромски језик са елементима националне културе*, 2 ОШ желе да уведу овај изборни предмет, али немају кадар, још 3 ОШ је у фази увођења. Више од 20 так ОШ има значајан проценат ромских ђака, али врло мали одазив родитеља, док је 15 ОШ заинтересовано, али нема кадар у својој општини.

У наредном периоду МПНТР и Национални савет ромске националне мањине ће радити на унапређивању информисања родитеља и наставника о важности изучавања матерњег језика.

У школској 2016/17. години укупно 2264 ђака (од тога 845 ђака на територији АП Војводине) похађа изборни предмет *Ромски језик са елементима националне културе* у 72 ОШ у Србији. Укупно је ангажовано 55 наставника-ица који предају *Ромски језик са елементима националне културе*. Изучавање овог изборног предмета у основним школама се наставља анкетањем родитеља/старатеља за школску 2017/2018. годину.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја прати упис ученика у основну и средњу школу кроз информациони систем *Доситеј*. С обзиром да је унос података још увек у току, прецизни подаци о образовно-васпитним установама на језицима националних мањина, броју ученика који похађају наставу на свом матерњем језику, као и податке о броју ученика који похађају изборни предмет *Матерњи језик са елементима националне културе*, биће припремљени за следећи извештајни период.

Министарство просвете, науке и технолошког развоја је током анектирања родитеља/других законских заступника подржавало учешће педагошких асистената у информисању ромске заједнице о изборном предмету *Ромски језик са елементима националне културе*.

Матерњи језик/зговор са елементима националне културе као изборни предмет у школској 2017/18. години изучава се у 149 локалних самоуправа и 310 основних школа. Број ученика који похађају овај изборни предмет се повећао у односу на прошлу школску годину.

МАТЕРЊИ ЈЕЗИК/ГОВОР СА ЕЛЕМЕНТИМА НАЦИОНАЛНЕ КУЛТУРЕ			
Језик националне мањине	Број основних школа	Број локалних самоуправа	Укупан број ученика
АЛБАНСКИ ЈЕЗИК	6	3	519
БОСАНСКИ ЈЕЗИК	22	4	3916
БУГАРСКИ ЈЕЗИК	7	4	1031
БУЊЕВАЧКИ ГОВОР	11	1	414
ВЛАШКИ ГОВОР	12	8	394
МАЂАРСКИ ЈЕЗИК	80	32	3 999
МАКЕДОНСКИ ЈЕЗИК	6	4	214
РОМСКИ ЈЕЗИК	66	43	2 860
РУМУНСКИ ЈЕЗИК	22	17	761
РУСИНСКИ ЈЕЗИК	23	7	380
СЛОВАЧКИ ЈЕЗИК	35	13	962
УКРАЈИНСКИ ЈЕЗИК	5	4	72
ХРВАТСКИ ЈЕЗИК	11	7	428
ЧЕШКИ ЈЕЗИК	4	2	93
УКУПНО	310	149	15 950

Министарство просвете, науке и технолошког развоја реализовало је Јавни конкурс за учешће у коришћењу финансијских средстава намењених за дотације невладиним и другим непрофитним организацијама значајним за образовање. Циљ конкурса био је унапређивање система образовања и васпитања кроз образовно-васпитне активности које пружају подршку ученицима основних и средњих школа. Од укупно 40 одобреног програма, њих 7 се бави питањима унапређивања образовања на мањинским језицима односно образовања мањина и то за македонску националну мањину, три одобрена пројекат таргетирају ромску националну мањину, затим мађарску националну мањину, бошњачку и немачку националну мањину. Предложени програми ће реализовати активности усмерене

на унапређивање матерњег језика/говора са елементима националне културе у основним школама.

2018.

Бележи се континуирани раст ученика који похађају изборни предмет *Ромски језик са елементима националне културе*. Одржан је радни састанак са представницима 6 националних савета националних мањина који имају изборни предмет *Матерњег језика/говора са елементима националне културе*: ромски национални савет, буњевачки, влашки, украјински, чешки, македонске. У раду су учествовали и представници словеначке националне мањине, јер се од школске 2018/19. године у основне школе уводи *Словеначки језик са елементима националне културе*. Разматран је анкетни лист за анкетирање родитеља за овај изборни предмет. Национални савети су позвани да доставе коментаре на анкетни лист. Договорено је да се започне рад на припреми Меморандума за штампање недостајућих уџбеника за изборни предмет *Матерњи језик/говор са елементима националне културе* за оне мањине које немају целокупно образовање на свом матерњем језику.

За изборни предмет *Ромски језик са елементима националне културе* одштампане су Сликоница за Ромски језик са елементима националне културе и *Буквар на ромском језику*.

3.8.2.29. Развој законодавног оквира у области задруга и социјалног предузетништва, којим ће бити унапређене могућности за запошљавање Рома, у складу са најбољим праксама Европске уније. (I квартал 2017.)

Активност није реализована Форминара је Радна група за израду Нацрта закона о социјалном предузетништву и настављене су интензивне консултације са представницима релевантних институција и друштвених актера ради израде нормативног оквира социјалног предузетништва, у складу са позитивном праксом земаља Европске уније, а који представља флексибилан и отворен пословни модел, који је примарно усмерен ка радно-социјалној активацији лица у стању социјалне потребе, са крајњим циљем – самостално и успешно привређивање на отвореном тржишту рада.

Након формирања нове Владе, утврђен је састав нове Радне групе за израду Нацрта закона о социјалном предузетништву (Решење МРЗБСП о образовању радне групе од 7. новембра 2016. године), чиме су створени услови за наставак активности на изради текста Нацрта закона о социјалном предузетништву. У складу са Акционим планом за спровођење програма Владе од 17. новембра 2016. године, рок за усвајање законских решења која доприносе побољшању стања на тржишту рада кроз развој социјалног предузетништва је IV квартал 2017. године. Дана 23. децембра 2016. године организован је тематски округли

сто током ког су члановима Радне групе за израду Нацрта закона о социјалном предузетништву представљена искуства Републике Словеније у процесу креирања и спровођења нормативног оквира из области социјалног предузетништва.

Дана 19. априла 2017. године, у оквиру завршне конференције пројекта „Омогућавање процвата и развоја социјалног предузетништва за иновативна и инклузивна друштва“, организовано је представљање и вођена дискусија о Нацрту закона о социјалном предузетништву. У наредном периоду очекује се усаглашавање ставова са Министарством финансија о финансијским подстицајима и мерама подршке у области социјалног предузетништва и израда коначног текста Нацрта прописа.

Према извештају Министарства привреде, Закон о задругама, је усвојен 29. децембра 2015. године („Службени гласник РС“, број 112/15 од 30. децембра 2015. године и примењује се од 7. јануара 2016. године. Постојеће задруге и задружни савези наставили су да раде, на начин и под условима под којима су уписани у регистар који води орган надлежан за послове регистрације привредних субјеката, при чему су постојеће задруге и задружни савези дужни да ускладе своју организацију, пословање и опште акте с одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Законом је уређен: правни положај задруга, њихово оснивање, управљање и органи задруге, стицање и престанак статуса задругара, књига задругара, имовина и пословање задруге, фондови, расподела добити и покриће губитака у задругама, престанак задруге, задружни савези, сложене задруге, регистрација задруга, задружна ревизија, као и друга питања значајна за положај и рад задруге.

Једно од најважнијих питања које је решено доношењем Закона је питање процедуре превођења друштвене својине у задружну својину, а уједно је и смањен број задругара који су потребни да би основали задругу са десет на пет, у циљу лакшег и бржег оснивања задруга. Закон има за циљ, имеђу осталог, да промени тренутну слику задругарства у Србији, да поставке успостављање јасних и једноставних правила за оснивање, управљање и рад задруге, да понуди одржив модел задовољења општих интереса заједнице, борбе против сиромаштва и друштвене реинтеграције угрожених група, да подстакне здраву конкуренцију у привредним гранама у којима су (у нашим условима и околностима) традиционално заступљени монополски положаји, односно доминантни положаји великих привредних друштава (станоградња, потрошња, аграр) и да оживи локални економски развој.

Настављена израда текста Нацрта Закона о социјалном предузетништву

2018.

У оквиру пројекта „Подстицање запошљавања младих“ који реализује ГИЗ, 21 „социјално предузеће“ које запошљава младе из осетљивих група, изабрано је да учествује у Програму

за изградњу капацитета социјалних предузећа. Договорено је да пројектни тим достави Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања ближе информације о карактеристикама подржаних „социјалних предузећа“ (категорије лица које су запослене, подручја делатности, типови подршке за којима постоји исказана потреба и др.), ради сагледавања истих и евентуалне примене налаза у поступку израде законодавног оквира у области социјалног предузетништва.

3.8.2.30. Активна промоција и примена политика и мера које се односе на повећање запослености Рома, са посебним нагласком на жене из ромске популације, нарочито кроз:

-објављивање јавних позива за samozapošljavanje,

-организовање јавних радова који подстичу ангажовање теже запошљивих лица, укључујући лица ромске популације. (Континуирано)

Активност се успешно реализује.

2015:

Пријављивање лица на евиденцију Националне службе за запошљавање, односно начин вођења евиденције и садржај података о лицу дефинисани су Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 38/15) и Правилником о ближој садржини података и начину вођења евиденције у области запошљавања¹⁹. Националност или етничка припадност је само један од личних података предвиђених чланом 5. наведеног Правилника. Податак се евидентира на основу изјаве лица, односно **изјашњавање није обавезно**, имајући у виду законске одредбе које се односе на забрану дискриминације приликом тражења посла и запошљавања.

Према подацима Националне службе за запошљавање, на дан 31. децембар 2015. године, на евиденцији незапослених лица налазило се **22.930 припадника ромске националне мањине**, од којих је 10.669 жена.

Посматрано са аспекта нивоа образовања, најзаступљенија су лица без квалификација (I и II ССС) 20.376 лица, односно 88,86% од укупног броја пријављених, затим лица са завршеним средњим нивоом образовања – 2.435, са вишим 83 лица, односно са високим нивоом образовања 36 (0,16%) Рома/Ромкиња.

Посматрано са аспекта старосне структуре, значајан је удео младих Рома/Ромкиња до 30 година старости – 7.400 лица (32,23% од укупног броја незапослених припадника ромске националне мањине).

¹⁹ „Сл. гласник РС“, број 15/10

У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2015. годину („Службени гласник РС“, бр. 101/14 и 54/15), а према подацима Националне службе за запошљавање, у 2015. години извршене су процене запошљивости и утврђени индивидуални планови запошљавања са 18.479 незапослених припадника ромске националне мањине (8.289 жена), укључујући и ревизије планова, по пријави на евиденцију незапослених лица Националне службе за запошљавање. Услугама из система професионалне оријентације обухваћено је 257 незапослених Рома (информисање, селекција, класификација), од којих је 114 Ромкиња. Такође, током 2015. године у мере активне политике запошљавања укључено је укупно 4.241 незапослених припадника ромске националне мањине, од којих је 1.879 Ромкиња.

Табела: Преглед укључености Рома у мере АПЗ у 2015. години (подаци НСЗ)

МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Роми	
	Укупно	Жене
Обука за активно тражење посла – АТП 1	1.843	850
Тренинг самоефикасности – АТП 2	13	6
Радионица за превладавање стреса услед губитка посла	1	0
Клуб за тражење посла	18	6
Сајмови запошљавања	942	400
Обука за развој предузетништва	161	59
Програм стручне праксе	5	2
Стицање практичних знања	1	1
Обуке за тржиште рада	5	0
Обуке на захтев послодавца	2	1
Функционално основно образовање одраслих	635	353
Субвенције за самозапошљавање	98	43
Субвенције послодавцима за отварање нових радних места	76	46
Субвенција за запошљавање корисника социјалне новчане помоћи	1	1
Јавни радови	436	111
Субвенције зараде особе са инвалидитетом без радног искуства	4	0
УКУПНО УКЉУЧЕНА ЛИЦА	4.241	1.879

Такође, кроз реализацију локалних акционих планова запошљавања у мере активне политике запошљавања укључено је 173 незапослених Рома (од којих је 35 Ромкиња).

Током 2015. године, са евиденције Националне службе за запошљавање запослено је 1.994 лица ромске националне мањине (750 жена).

2016:

У фокусу политике запошљавања у 2016. години, у складу са Националним акционим планом запошљавања за 2016. годину („Службени гласник РС“, број 82/2015) је даље

подстицање запошљавања у приватном сектору, усмеравање мера активне политике запошљавања ка мање развијеним/неразвијеним подручјима и повећање укључености лица из категорија теже запошљивих, међу којима су и припадници ромске националне мањине (посебан јавни позив за доделу средстава за samozapoшљавање Рома/Ромкиња расписан је од стране Националне службе за запошљавање 17. фебруара 2016. године. У току је одлучивање по поднетим захтевима). Такође, Роми као категорија теже запошљивих лица јесу и једна од шест категорија незапослених лица за чије запошљавање послодавци из приватног сектора могу остварити право за субвенцију за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих у 2016. години.

У 2016. години НСЗ донела је одлуке, на основу расписаног Јавног конкурса за организовање спровођења јавних радова у 2016. години, за радно ангажовање 4.198 незапослених лица од којих су 1.702 особе са инвалидитетом.

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), **на дан 30. јун 2016.** године, на евиденцији незапослених лица налазило се **25.431 Рома**, од којих је 11.831 **Ромкиња**, што представља учешће од 3,6% у укупној регистрованој незапослености (706.611 незапослених лица). У првих шест месеци 2016. године забележено је повећање регистроване незапослености Рома за 2.501 лице.

Посматрано са аспекта нивоа образовања, најзаступљенија су лица без квалификација (I и II ССС) 22.762 лица, што представља 89,5% од укупног броја незапослених Рома на евиденцији НСЗ, затим лица са завршеним средњим нивоом образовања – 2.541, са вишим 73 лица, односно са високим нивоом образовања 55 (0,22%) незапослених Рома/Ромкиња.

Уколико фактор отежане запошљивости посматрамо и са аспекта дужине тражења запослења, односно дужине статуса на евиденцији незапослених, 15.554 Рома/Ромкиња, припада категорији дугорочно незапослених.

Национални акциони план запошљавања за 2016. годину (НАПЗ) усвојен је 24. септембра 2015. године („Службени гласник РС“, број 82/2015). У фокусу политике запошљавања у 2016. години су, са једне стране, послодавци који припадају приватном сектору, а са друге незапослена лица, међу којима је приоритет на категоријама теже запошљивих (статус теже запошљивих лица имају и незапослени Роми и Ромкиње, пријављени на евиденцију НСЗ), односно на она незапослена лица којима је потребно пружити додатну системску помоћ и подршку у процесу интеграције или реинтеграције у свет рада. Припремљени су (и реализују се) посебни пакети услуга за 4 категорије незапослених лица:

- пакет услуга за младе до 30 година старости;
- пакет услуга за вишкове запослених;
- пакет услуга за особе са инвалидитетом и
- пакет услуга за лица без квалификација, са ниским нивоом квалификација и дугорочно незапослене.

Када је у питању категорија незапослених Рома, акценат је на:

- повећању обухвата Рома и Ромкиња мерама активне политике запошљавања, посебно мерама којима се доприноси подизању запошљивости ради конкурентнијег иступања на тржишту рада (превасходно мере активног тражења посла и програми из система додатног образовања и обуке);
- подстицању запошљавања и samozapoшљавања Рома и Ромкиња, кроз доделу субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих (једна од шест категорија теже запошљивих незапослених чије запошљавање може бити субвенционисано су и Роми), односно субвенције за samozapoшљавање (посебан јавни позив);
- повећању обухвата Рома и Ромкиња мерама активне политике запошљавања утврђених у локалним акционим плановима запошљавања (имајући у виду да НАПЗ предвиђа суфинансирање програма субвенције за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих, програма јавних радова, програма стицања практичних знања и програма стручне праксе).

У складу са НАПЗ, НСЗ расписала је 17. фебруара 2016. године јавне позиве/конкурсе за реализацију мера активне политике запошљавања.

У програме и мере активне политике запошљавања, у периоду јануар-јун 2016. године, укључено је укупно 88.668 незапослених лица, док је 85.017 лица из категорије теже запошљивих, што представља учешће од 95,86% у укупном броју лица укључених у мере активне политике запошљавања.

У мере активне политике запошљавања укључено је **2.253 Рома (895 Ромкиња)**. Неповољна образовна структура незапослених Рома/Ромкиња и даље представља кључни отежавајући фактор њиховог конкурентног иступања на тржишту рада, условљава примарну укљученост у програме краткорочне акције и радног ангажовања (нпр. програм јавних радова) и утиче на низак ниво интересовања послодаваца за њихово запошљавање/радно ангажовање.

Преглед укључености Рома и Ромкиња у мере активне политике запошљавања у периоду јануар-јун 2016. године

Мера активне политике запошљавања	Број лица укључених у меру	
	Укупно	Жене
Обука за активно тражење посла / АТП-1	903	390
Тренинг самоефикасности / АТП-2	18	6
Клуб за тражење посла	19	8
Сајам запошљавања	837	339
Обука за развој предузетништва	124	47
Програм стручне праксе	4	2
Стицање практичних знања	1	0

Обуке за тржиште рада	1	1
Обуке на захтев послодаваца	4	1
Функционално основно образовање одраслих	2	2
Приправници ИПА 2012	1	0
Субвенције за самозапошљавање	49	20
Субвенције за послодавцима за отварање нових радних места	55	17
Јавни радови	234	62
Субвенције зараде особе са инвалидитетом без радног искуства	1	0
УКУПНО	2.253	895

Извор: НСЗ, Извештај о реализацији Споразума о учинку НСЗ за период јануар-јун 2016. године

Према подацима НСЗ, у току првих седам месеци 2016. године, са евиденције незапослених лица, запослено је 1.752 Рома/Ромкиња.

У извештајном периоду IV квартал:

Према подацима Националне службе за запошљавање, на дан 31. октобар 2016. године, на евиденцији незапослених налазило се 25.578 лица која су се изјаснила као припадници ромске националне мањине (од којих је 11.834 жена), што представља учешће од 3,72% у укупној регистрованој незапослености.

Посматрано према образовној структури, лица без квалификација, односно са ниским нивоом квалификација (I и II CCC) чине 89,4% регистроване незапослености Рома/Ромкиња (22.863 незапослених лица), лица са средњим нивоом образовања (III и IV CCC) чине 10,1% регистроване незапослености Рома/Ромкиња (2.578 лица), док лица са вишим и високим образовањем учествују са 0,54% у укупној регистроване незапослености Рома/Ромкиња (V и VI CCC – 83 незапослених лица, VII CCC – 54 незапослених лица). Неповољна образовна структура незапослених Рома/Ромкиња и даље представља кључни отежавајући фактор њиховог конкурентног иступања на тржишту рада и утиче на низак ниво интересовања послодаваца за њихово запошљавање/радно ангажовање.

Посматрано према старосној структури, на евиденцији незапослених лица налазило се 8.213 Рома/Ромкиња до 30 година старости, 12.760 лица која припадају старосној групи од 30-50 година, док је број незапослених лица старијих од 50 година износио 4.605.

Посматрано према дужини тражења запослења, 36,3% незапослених Рома/Ромкиња (9.282) посао тражи до годину дана, док је 63,7% у статусу дугорочне незапослености (16.296 незапослених лица).

Према подацима из Извештаја о реализацији Споразума о учинку Националне службе за запошљавање за период јануар-септембар 2016. године, у мере активне политике запошљавања укључено је 2.870 незапослених лица припадника ромске националне

мањине, од којих је 1.149 жена, што представља удео од 2,7% у укупном броју незапослених лица укључених у мере активне политике запошљавања (107.954).

*Преглед укључености Рома и Ромкиња у мере активне политике запошљавања
у периоду јануар-септембар 2016. године*

Мера активне политике запошљавања	Број лица укључених у меру	
	Укупно	Жене
Обука за активно тражење посла / АТП-1	1.248	546
Тренинг самоефикасности / АТП-2	26	9
Клуб за тражење посла	31	17
Сајам запошљавања	935	377
Обука за развој предузетништва	139	53
Програм стручне праксе	6	3
Стицање практичних знања	4	1
Обуке за тржиште рада	1	1
Обуке на захтев послодаваца	7	3
Функционално основно образовање одраслих	35	19
Приправници ИПА 2012	1	0
Субвенције за самозапошљавање	63	25
Субвенције за послодавцима за отварање нових радних места	68	24
Субвенција дела зараде корисника НСП	1	0
Јавни радови	304	71
Субвенције зараде особе са инвалидитетом без радног искуства	1	0
УКУПНО	2.870	1.149

Извор: НСЗ, Извештај о реализацији Споразума о учинку НСЗ за период јануар-септембар 2016. Године

У току првих десет месеци 2016. године, са евиденције Националне службе за запошљавање запослено је 2.412 припадника ромске националне мањине.

2017:

У извештајном периоду I квартал 2017:

Пријављивање лица на евиденцију Националне службе за запошљавање, односно начин вођења евиденције и садржај података о лицу дефинисани су Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 38/15) и Правилником о ближеј садржини података и начину вођења евиденције у области запошљавања („Службени гласник РС“, број 15/10). Националност или етничка припадност

је само један од личних података предвиђених чланом 5. наведеног Правилника. Податак се евидентира на основу изјаве лица, односно **изјашњавање није обавезно**, имајући у виду законске одредбе које се односе на забрану дискриминације приликом тражења посла и запошљавања.

Број незапослених лица на евиденцији Националне службе за запошљавање на дан 31. децембар 2016. године износио је 700.947 лица, од којих је 360.877 жена (51,48%). Од наведеног броја **26.065** незапослених лица изјаснило се као припадници ромске националне мањине (од којих је 11.993 жена), што представља учешће од 3,72% у укупној регистрованој незапослености.

Преглед кретања регистроване незапослености Рома и Ромкиња

СТАЊЕ НА ДАН 31. ДЕЦЕМБАР			
	2014. година	2015. година	2016. година
Укупно	21.791	22.930	26.065
Ромкиње	10.053	10.669	11.993

Извор: НСЗ

Посматрано према образовној структури, лица без квалификација, односно са ниским нивоом квалификација (I и II ССС) чине близу 90% регистроване незапослености Рома/Ромкиња што представља значајно отежавајући фактор њиховог конкурентног иступања на тржишту рада и утиче на низак ниво интересовања послодаваца за њихово запошљавање/радно ангажовање.

Током 2016. године у мере активне политике запошљавања укључено је 146.891 незапослено лице, од којих је **4.308 Рома**. Роми су у највећој мери укључивани у обуке за активно тражење посла (1.665 лица), сајмове запошљавања (1.247 лица), затим у програм функционалног основног образовања (661) и јавне радове (318). Одређени број Рома засновао је радни однос уз субвенцију послодавцу за отварање нових радних места (93) а један број Рома, који је успешно завршио обуку за развој предузетништва, започео је сопствени посао уз доделу субвенције за samozapošljavanje (65) и подршку менторинга у првој години пословања. Напомиње се да је и у 2016. години Национална служба за запошљавање расписала посебан јавни позив незапосленима ромске националности за доделу субвенције за samozapošljavanje.

Укљученост Рома и Ромкиња у мере АПЗ у 2016. години

МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Роми	
	Укупно	Жене
Обука за активно тражење посла – АТП	1,665	725
Тренинг самоефикасности	34	14
Радионица за превладавање стреса услед губитка посла	2	1
Клуб за тражење посла	34	19
Сајмови запошљавања	1,247	513

Обука за развој предузетништва	155	61
Програм стручне праксе	8	3
Стицање практичних знања	4	1
Обуке за тржиште рада	6	4
Обуке на захтев послодавца	13	7
Функционално основно образовање одраслих	661	368
Приправници ИПА 2012	1	0
Субвенције за запошљавање	65	26
Субвенције за запошљавање незапослених из категорије теже запошљивих	93	37
Субвенција дела зараде корисника новчане социјалне помоћи	1	0
Јавни радови	318	72
Субвенције зараде особе са инвалидитетом без радног искуства	1	0

Извор: НСЗ, Извештај о реализацији Споразума о учинку НСЗ за период јануар-децембар 2016. године

Закључно са 31. децембром 2016. године, у мере активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања укључено је 173 Рома, од којих је 37 Ромкиња.

2/2017

Према подацима Националне службе за запошљавање (стање на дан 31. мај 2017. године), на евиденцији незапослених налазило се 27.170 лица (12.681 жена) која су се изјаснила као припадници ромске националне мањине.

Посматрано према *старосној структури*, удео младих до 30 година износи 31,8%, док је учешће Рома/Ромкиња старијих од 50 година 18,7%.

Посматрано према *образовној структури*, највеће учешће је незапослених лица без квалификација/са ниским нивоом квалификација (89,4%), са средњим нивоом образовања 10,1%, док лица са вишим и високим образовањем учествују са 0,5%.

Карактеристике регистроване незапослености Рома/Ромкиња

Незапослена лица - Роми	мај 2017. године	Учешће
Жене	12.681	46,67%
Млади до 30 година	8.630	31,76%
Старији од 50 година	5.068	18,65%
Лица без квалификација/нискоквалификовани	24.301	89,44%
Лица са средњим образовањем	2.734	10,06%
Лица са вишим и високим образовањем	135	0,50%
Дугорочно незапослени	17.873	65,78%

Извор: НСЗ

У периоду јануар-мај 2017. године регистровано је 1.595 случајева запошљавања лица ромске националности са евиденције незапослених НСЗ. Од тога:

- 36,2% чине жене;
- учешће младих до 30 година је 42,4%, док је учешће старијих од 50 година 11,8%;
- лица са средњим нивоом образовања учествују са 37,4%, лица без квалификација/нискоквалификовани са 58,3%, док су лица са вишим и високим образовањем учествовали у запошљавању са 4,3%;
- учешће дугорочно незапослених у запошљавању са евиденције НСЗ је 46,1%.

Програми и мере активне политике запошљавања у 2017. години реализују се у складу са Националним акционим планом запошљавања за 2017. годину (*"Службени гласник РС", број 92/16*), којим је предвиђено интензивирање активности усмерених ка активацији на тржишту рада незапослених из категорије теже запошљивих, укључујући и Роме и радно способне кориснике новчане социјалне помоћи. Јавни позиви/конкурси за реализацију програма и мера активне политике запошљавања расписани су 7. фебруара 2017. године и 2. јуна 2017. године (Јавни позив за организовање спровођења јавних радова на којима се ангажују незапослена лица и незапослене особе са инвалидитетом – у оквиру пројекта из ИПА 2012).

Укљученост Рома/Ромкиња у мерама АПЗ, период јануар-мај 2017. године

УСЛУГА/МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Роми	
	Укупно	Жене
Сајмови запошљавања	837	340
Клуб за тражење посла	8	3
Обука за активно тражење посла за квалификована лица	97	42
Мотивационо-активациона обука за лица без квалификација и нискоквалификована лица	680	347
Информисање о могућностима за развој каријере (ЦИПС)	49	26
Саветовање о могућностима за развој каријере	63	31
Селекција	147	65
Тренинг самоефикасности	15	5
Радионица за превладавање стреса услед губитка посла	1	0
Информативно-саветодавне услуге у Пословном центру	177	74
Едукативне услуге у Пословном центру	138	53
Стручна пракса	1	0
Стицање практичних знања за неквалификована лица	3	2
Обуке за тржиште рада	3	3
Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	99	48
Јавни радови	418	146
Субвенција за samozapoшљавање	23	9
Субвенција за ОСИ без радног искуства	1	0
Стицање практичних знања за вишкове запослених и дугорочно незапослена лица	1	1
УКУПНО	2.761	1.195

Извор: НСЗ

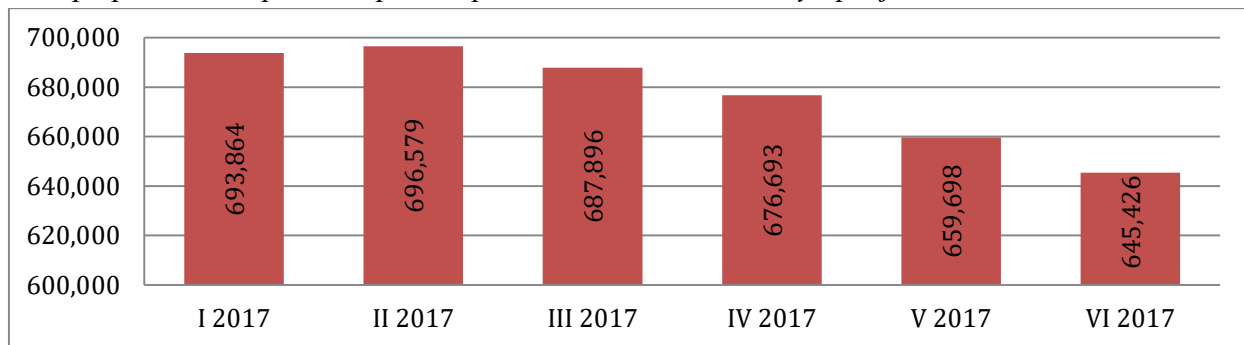
У обуке за тржиште рада (пројекат ИПА 2012) у извештајном периоду је укључено 107 лица, од којих је 64 жена.

Током извештајног периода, у програме и мере активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања укључено је 40 лица (13 жена) ромске националности.

3/2017

Према подацима Националне службе за запошљавање (НСЗ), број незапослених пријављених на евиденцију НСЗ у јуну 2017. године износио је **645.426** лица (**337.008** односно **52,2%** жена). У односу на претходни месец број незапослених је смањен за 14.272 лица или за 2,16%, а у односу на јун 2016. године исти је смањен за 61.185 лица, односно за 8,66%.

Графикон 1 - Кретање регистроване незапослености у првој половини 2017. године

Извор: НСЗ, Извештај о раду за период I-VI 2017. године

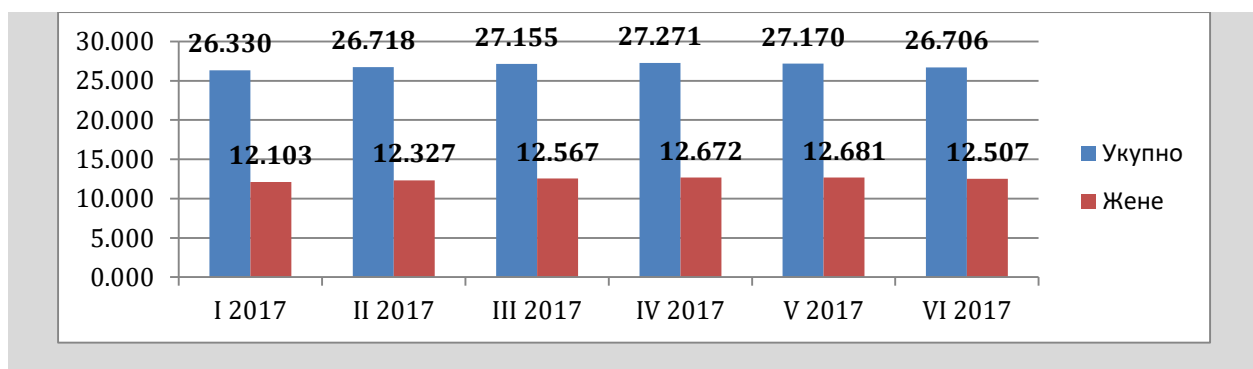
Уколико регистровану незапосленост посматрамо према образовном нивоу, у јуну 2017. године у укупној незапослености стручна незапослена лица (III - VIII степен стручне спреме) учествују са 67,11%, а нестручна (I - II степен стручне спреме) са 32,89%. Међу стручним незапосленим лицима најбројнија су лица са средњом стручном спремом (III - V степен стручне спреме), која у укупној незапослености учествују са 52,82%.

Старосна структура незапослених лица је веома неповољна. Просечна старост незапослених лица је 41 година, при чему број незапослених старијих од 50 година износи 195.513 лица или 30,29% од укупног броја лица на евиденцији у јуну 2017. године. Младих до 30 година је 22,75% (или 146.843 лица), што је мање у односу на претходну годину за 24.673 лица или 14,4%.

Уколико посматрамо стање на евиденцији незапослених према дужини тражења посла, од укупног броја лица на евиденцији НСЗ, дуже од 12 месеци (дугорочно незапослени) посао тражи 68,96% или 445.121 лице, односно просечна дужина трајања незапослености лица на евиденцији у јуну 2017. године износи 4 године и 5 месеци.

Када је у питању регистрована незапосленост Рома и Ромкиња подсећамо да је пријављивање лица на евиденцију НСЗ, односно начин вођења евиденције и садржај података о лицу дефинисано Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10 и 38/15) и Правилником о ближој садржини података и начину вођења евиденције у области запошљавања („Службени гласник РС“, број 15/10). Националност или етничка припадност је само један од личних података предвиђених чланом 5. наведеног Правилника. Податак се евидентира на основу **изјаве лица**, односно изјашњавање није обавезно, имајући у виду законске одредбе које се односе на забрану дискриминације приликом тражења посла и запошљавања.

Графикон 2 - Кретање регистроване незапослености Рома/Ромкиња у првој половини 2017. године

Извор: НСЗ, Извештај о раду за период I-VI 2017. године

Према подацима НСЗ на дан 30. јун 2017. године, на евиденцији незапослених налазило се **26.706 лица** која су се изјаснила као припадници ромске националне мањине, што представља учешће од 4,14% у укупном броју регистрованих незапослених лица.

Посматрано *према образовној структури*, лица без квалификација, односно са ниским нивоом квалификација (I и II ССС) чине 89,5% регистроване незапослености Рома/Ромкиња што представља значајно отежавајући фактор њиховог конкурентног иступања на тржишту рада и утиче на низак ниво интересовања послодаваца за њихово запошљавање/радно ангажовање.

Посматрано *према старосној структури*, категорија младих (до 30 година старости) заступљена је са 31,8%, док је категорија старијих од 50 година заступљена са 18,74%. Категорији *дугорочно незапослених лица* припада 66,75% незапослених Рома/Ромкиња на евиденцији НСЗ.

У периоду јануар-јун 2017. године у мере активне политике запошљавања укључено је 95.614 незапослених лица, од којих је 2.938 Рома (1.285 Ромкиња), што представља учешће од 3,07% у укупном броју незапослених лица укључених у мере активне политике запошљавања.

Табела 1 - Укљученост Рома и Ромкиња у мере АПЗ у првој половини 2017. године

МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Роми	
	Укупно	Жене
Сајмови запошљавања	990	400
Клуб за тражење посла	15	9
Обука за активно тражење посла за квалификована лица	130	54
Мотивационо-активациона обука за лица без квалификација и нискоквалификована лица	854	429
Тренинг самоефикасности	24	6
Радионица за превладавање стреса услед губитка посла	1	0
Едукативне услуге у Пословном центру	154	56
Стручна пракса	1	0
Стицање практичних знања за вишкове запослених и дугорочно незапослена лица	1	1
Стицање практичних знања за неквалификована лица	4	2
Обуке за тржиште рада	3	3
Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	127	71
Јавни радови	429	152
Субвенција за самозапошљавање	79	30
Субвенција за ОСИ без радног искуства	4	1
Обуке за тржиште рада ИРА 2012	122	71
УКУПАН БРОЈ ЛИЦА	2.938	1.285

Извор: НСЗ, Извештај о реализацији Споразума о учинку НСЗ за период јануар-јун 2017. године

У посматраном периоду регистровано је 2.013 случајева запошљавања припадника ромске националне мањине са евиденције НСЗ.

4/2017

Унапређење положаја Рома на тржишту рада посебно је препознато у стратешким документима Републике Србије – Националној стратегији запошљавања за период 2011-2020. године, Програму реформи политике запошљавања и социјалне политике (ЕСРП), као и годишњим националним акционим плановима запошљавања. Област запошљавања Рома посебно је обрађена и у оквиру Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у РС за период од 2016. до 2025. године и мере предвиђене овим документом имају за циљ подстицање укључивања радно способних Рома на формално тржиште рада, подизање запошљивости, запошљавања и економско оснаживање, посебно Рома и Ромкиња који припадају категоријама вишеструко теже запошљивих незапослених лица.

У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2017. годину ("Службени гласник РС", број 92/2016)²⁰, закључен је Споразум о учинку Националне службе за запошљавање за 2017. годину и дана 7. фебруара 2017. године расписани јавни позиви/конкурси за реализацију мера активне политике запошљавања у 2017. годину

²⁰ Информација о НАПЗ за 2017. годину и мерама активне политике запошљавања које ће се реализовати у 2017. години, укључујући и утврђене категорије теже запошљивих лица саставни је део претходног извештаја.

(укључујући и посебан јавни позив незапосленима ромске националности за доделу субвенције за samozapoшљавање).

Стање на тржишту рада - регистрована незапосленост Рома/Ромкиња

Пријављивање лица на евиденцију Националне службе за запошљавање, односно начин вођења евиденције и садржај података о лицу дефинисани су Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености и Правилником о ближој садржини података и начину вођења евиденције у области запошљавања. Националност или етничка припадност је само један од личних података предвиђених чланом 5. наведеног Правилника. Податак се евидентира на основу изјаве лица, односно изјашњавање није обавезно, имајући у виду законске одредбе које се односе на забрану дискриминације приликом тражења посла и запошљавања²¹.

Према подацима Националне службе за запошљавање, на дан 31. октобар 2017. године, на евиденцији незапослених лица налазило се 26.093 припадника ромске националне мањине, од којих је 12.273 жена.

Посматрано према образовној структури, најзаступљенија су лица без квалификација/ са ниским нивоом квалификација (I и II ССС) - 23.323 лица, односно 89,38% укупног броја.

Посматрано према старосној структури, учешће Рома/Ромкиња до 30 година је 31,2%, док је учешће лица преко 50 година 19,2%.

Од укупног броја евидентираних незапослених лица, категорији дугорочно незапослених припада 69,7% Рома/Ромкиња.

Партиципација припадника ромске националне мањине у мерама активне политике запошљавања

Према подацима Националне службе за запошљавање, закључно са 30. новембром 2017. године у мере активне политике запошљавања укључено је укупно 4.51322 незапослених припадника ромске националне мањине, од којих је 1.901 Ромкиња:

	Роми
--	------

²¹ Сходно наведеном, сва незапослена лица на евиденцији НСЗ, без обзира на националну припадност, имају могућност коришћења услуга НСЗ у домену посредовања у запошљавању (на основу података о обиму и структури понуде и тражње на тржишту рада), али и програма и мера из система активне политике запошљавања (унапређење запошљивости кроз стицање додатних знања, вештина и компетенција, подршка запошљавању и samozapoшљавању), на основу актуелних јавних позива и конкурса, при чему се приоритет или ексклузивитет приликом укључивања у поједине програме и мере активне политике запошљавања даје појединим категоријама теже запошљивих лица (међу којима су и припадници ромске националне мањине).

²² Наведени број садржи и 228 незапослених Рома/Ромкиња чије је укључивање у мере активне политике запошљавања подржано средствима из ИПА 2012 програмског циклуса (обука за тржиште рада и програм јавних радова).

МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Укупно	Жене
Сајмови запошљавања	1.412	588
Клуб за тражење посла	27	14
Обука за активно тражење посла за квалификована лица	239	94
Мотивационо-активациона обука за лица без квалификација и нискоквалификована лица	1.342	620
Тренинг самоефикасности	29	7
Радионица за превладавање стреса услед губитка посла	1	0
Едукативне услуге у Пословном центру	186	72
Стручна пракса	5	4
Стицање практичних знања за вишкове запослених и дугорочно незапослена лица	4	2
Стицање практичних знања за неквалификована лица	4	2
Обуке за тржиште рада	7	4
Обуке на захтев послодавца	1	0
Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	218	117
Јавни радови	666	219
Субвенција за самозапошљавање	140	47
Субвенција за ОСИ без радног искуства	4	1
УКУПАН БРОЈ ЛИЦА која су учествовала у мерама АПЗ	4.285	1.791
Обуке за тржиште рада ИРА 2012	151	88
Јавни радови ИПА 2012	77	22

У периоду 1. јануар - 31. октобар 2017. године, регистрована су 3.644 случаја запошљавања лица ромске националности са евиденције Националне службе за запошљавање (од којих 37,4% чине жене).

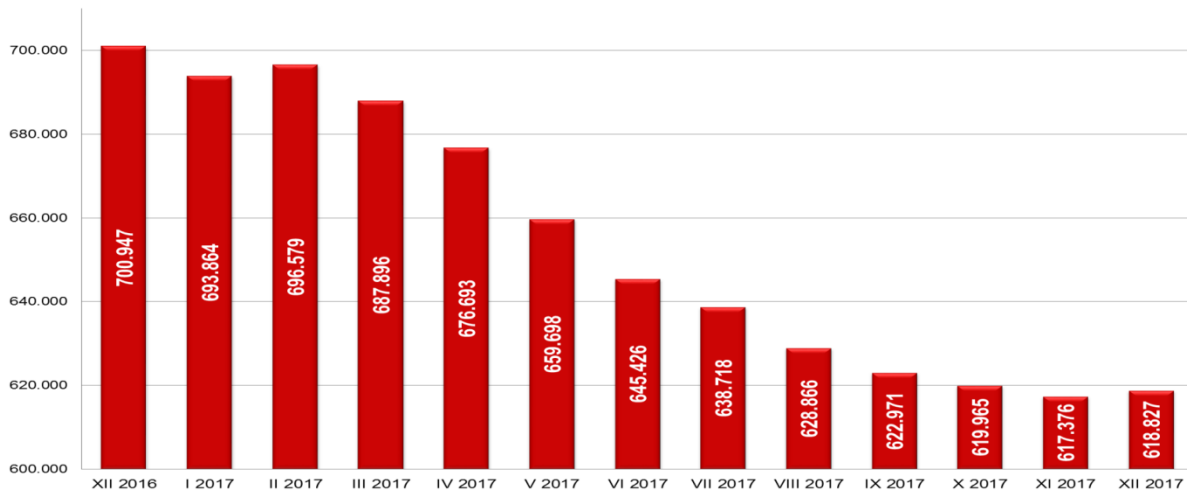
Неповољна образовна структура незапослених Рома/Ромкиња и даље представља кључни отежавајући фактор њиховог конкурентног иступања на тржишту рада, условљава примарну укљученост у програме краткорочне акције и радног ангажовања (нпр. програм јавних радова) и утиче на низак ниво интересовања послодаваца за њихово запошљавање/радно ангажовање.

Активности које ће се реализовати из система политике запошљавања у наредном периоду, биће условљене, на стратешком нивоу, процесом приступања Европској унији (усаглашавање са општим европским оквиром политике запошљавања, али и елементима утврђеним у националном Акционом плану за Поглавље 19) и националним реформским процесима и документима од значаја и утицаја на област политике запошљавања, односно на оперативном нивоу, стањем и кретањима на тржишту рада и положајем појединих категорија незапослених лица. У том смислу, наставиће се спровођењем политике једнаких могућности за све на тржишту рада односно, када су у питању незапослени Роми/Ромкиње, реализоваће се активности из система активне политике запошљавања које су у функцији унапређења запошљивости (стицање основне функционалне писмености, знања, вештина и компетенција за којима постоји потражња на тржишту рада), подршке развоју предузетништва (кроз објављивање посебног јавног позива за доделу субвенције за samozapošljavanje незапослених припадника ромске националне мањине) и подстицања запошљавања и радног ангажовања.

2018

Према подацима Националне службе за запошљавање (у даљем тескту: НСЗ), број незапослених у децембру 2017. године износио је 618.827 (324.977 односно 52,5% жена) лица. У односу на децембар 2016. године, број незапослених на евиденцији смањено се за 82.120 лица (за 11,7%).

Графикон 2– Кретање незапослености у 2017. години

Извор: Извештај о раду НСЗ за 2017. годину

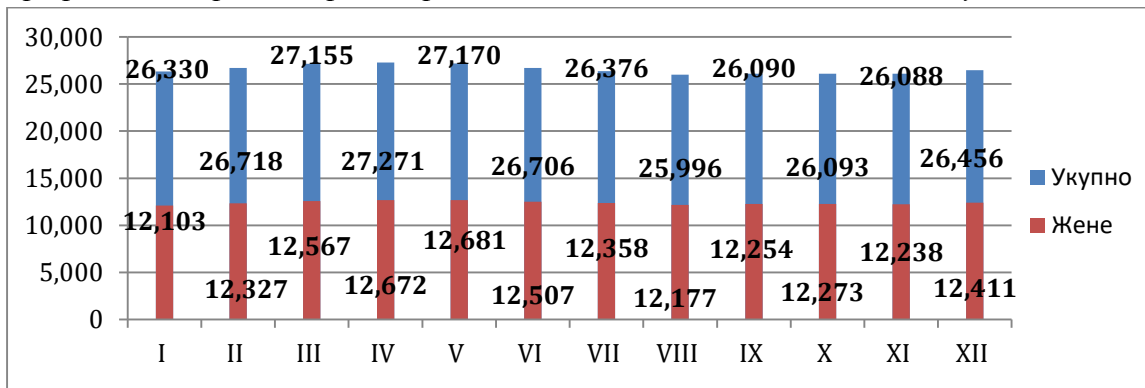
Уколико се посматра структура незапослених према *образовном нивоу*, у децембру 2017. године у укупној незапослености стручна незапослена лица (III - VIII степен стручне спреме) учествују са 66,9%, а нестручна (I - II степен стручне спреме) са 33,1%. Међу стручним незапосленим лицима најбројнија су лица са средњом стручном спремом (III - V степен стручне спреме), која у укупној незапослености учествују са 52,4%.

Старосна структура незапослених лица је веома неповољна. Просечна старост незапослених је 41 година и 3 месеца, при чему број незапослених старијих од 50 година износи 192.497 лица или 31,1% од укупног броја лица на евиденцији у децембру 2017. године. Младих до 30 година је 22,4% (или 138.391 лица), што је мање у односу на претходну годину за 32.854 лица или 19,2%.

Уколико се посматра *дужина тражења посла* незапослених, од укупног броја лица на евиденцији, дуже од 12 месеци (дугорочно незапослени) посао тражи 69,2% или 428.195 лица. Просечна дужина трајања незапослености лица на евиденцији у децембру 2017. године износи 4 године и 7 месеци.

Када је у питању регистрована незапосленост Рома и Ромкиња подсећамо да је пријављивање лица на евиденцију НСЗ, односно начин вођења евиденције и садржај података о лицу дефинисано Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17-др. закон) и Правилником о ближеј садржини података и начину вођења евиденције у области запошљавања („Службени гласник РС“, број 15/10). Националност или етничка припадност је само један од личних података предвиђених чланом 5. наведеног Правилника. Податак се евидентира на основу **изјаве лица**, односно изјашњавање није обавезно, имајући у виду законске одредбе које се односе на забрану дискриминације приликом тражења посла и запошљавања.

Графикон 2 - Кретање регистроване незапослености Рома/Ромкиња у 2017. години

Извор: НСЗ, Извештај о раду НСЗ за 2017. годину

Према подацима НСЗ на дан 31. децембар 2017. године, на евиденцији незапослених налазило се **26.456 лица** која су се изјаснила као припадници ромске националне мањине, што представља учешће од 4,28% у укупном броју регистрованих незапослених лица.

Посматрано према образовној структури, лица без квалификација, односно са ниским нивоом квалификација (I и II ССС) чине 87,53% регистроване незапослености Рома/Ромкиња што представља значајно отежавајући фактор њиховог конкурентног иступања на тржишту рада и утиче на низак ниво интересовања послодаваца за њихово запошљавање/радно ангажовање.

Табела 1 – Образовна структура незапослених Рома/Ромкиња

Роми	Стање на дан 31.12.2017. године	
	Укупно	Жене
I	23.156	11.318
II	468	156
III	1.814	485
IV	874	384
V	14	1
VI-1	31	14
VI-2	33	21
VII-1	64	31
VII-2	2	1
VIII	0	0
Укупно	26.456	12.411

Извор: НСЗ

Посматрано према старосној структури, категорија младих (до 30 година старости) заступљена је са 31%, док је категорија старијих од 50 година заступљена са 19,36%.

Категорији *дугорочно незапослених лица* припада 70,1% незапослених Рома/Ромкиња на евиденцији НСЗ.

Током 2017. године мерама активне политике запошљавања обухваћено је **5.140 незапослених Рома/Ромкиња** (2.252 жене), што представља учешће од 3,54% у укупном броју незапослених укључених у мере АПЗ (145.356 лица).

Средствима из ИПА 2012 програмског циклуса у мере АПЗ (*обука за тржиште рада, јавни радови и клуб за тражење посла*) укључено је додатних 339 незапослених Рома/Ромкиња.

Табела 2 - Табеларни преглед учешћа незапослених Рома/Ромкиња у мерама АПЗ, 2017. година

МЕРА АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА	Роми у мерама	
	Укупно	Жене
Сајмови запошљавања	1.454	604
Клуб за тражење посла	28	15
Обука за активно тражење посла за квалификована лица	253	102
Мотивационо-активациона обука за лица без квалификација и нискоквалификоване	1.430	663
Тренинг самоефикасности	30	7
Радионица за превладавање стреса услед губитка посла	1	0
Едукативне услуге у Пословном центру	194	74
Стручна пракса	5	4
Стицање практичних знања за вишкове запослених и дугорочно незапослене	5	2
Стицање практичних знања за неквалификована лица	4	2
Функционално основно образовање	684	384
Обуке за тржиште рада	7	4
Обуке на захтев послодавца	5	3
Субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих	231	122
Јавни радови	665	219
Субвенција за самозапошљавање (општи и посебан јавни позив за Роме)	140	46
Субвенција за ОСИ без радног искуства	4	1
УКУПНО	5.140	2.252
Обуке за тржиште рада ИПА 2012	151	88
Јавни радови ИПА 2012	77	22
Клубови за тражење посла ИПА 2012	111	59
УКУПНО ИПА 2012	339	169

Извор: Извештај о реализацији Споразума о учинку НСЗ за период јануар-децембар 2017. године

Током 2017. године регистровано је 4.150 случајева запошљавања Рома/Ромкиња са евиденције НСЗ.

За реализацију мера активне политике запошљавања у 2018. обезбеђена су већа средства у односу на 2017. годину (3,65 милијарди динара у 2018. години у односу на 2,8 милијарди динара у 2017. години), док су за мере активне политике запошљавања и професионалну рехабилитацију особа са инвалидитетом у Буџетском фонду за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом обезбеђена средства у износу од 550 милиона динара. Планирано је да се у мере активне политике запошљавања у 2018. години укључи 132.200 незапослених лица. Очекује се да још 1.512 незапослених лица буде укључено у мере средствима директног гранта НСЗ (ИПА 2013).

У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2018. годину („Службени гласник РС“, број 120/17) и закљученим Споразумом о учинку за 2018. годину, НСЗ је дана **14. фебруара 2018. године расписала 10 јавних позива и конкурса** за реализацију мера активне политике запошљавања у 2018. години (укључујући и посебан Јавни позив незапосленима ромске националности за доделу субвенције за samozapoшљавање), док је Јавни позив за реализацију обуке за потребе послодавца за запосленог објављен **28. фебруара 2018. године**.

3.8.2.31. Покретање конкретних пројеката који повезују образовање (стручна спрема, универзитет) са запошљавањем.

***Детаљнији приказ ће бити представљен у оквиру посебног АП за Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-2025.**

(Континуирано, почев од II квартала 2016.)

Активност се успешно реализује. Представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја су чланови међуресорне радне групе за израду Стратегије за социјалну инклузију Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016-25 (усвојена фебруара 2016). У сарадњи са свим релевантним секторима МПНТР, припремљен је прилог за област образовања за Акциони план за имплементацију Ромске стратегије. Очекују се даље консултације у вези са изградом коначне верзије овог документа са буџетом.

Према извештају Министарства просвете, науке и технолошког развоја, у току је пројекат „Интеграција Рома 2020“, који спроводи Савет за регионалну сарадњу - Сарајево, Акциони тим за интеграцију Рома, а партнер је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. Савет окупља представнике/ице државних институција и организација цивилног друштва из Албаније, Босне и Херцеговине, Косова* , Црне Горе и Турске. Прва регионална радионица бавила се темом мониторинга и извештавања, док је друга посвећена теми буџетирању јавних политика за Роме. МПНТР има своју представницу у Стручној групи новоформирног Координационог тела за праћење реализације Стратегије за

социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године.

Настављено је са унапређивањем капацитета ангажованим представницима МПНТР на овим пословима кроз учешће у пројекту „Интеграција Рома 2020“, који спроводи Савет за регионалну сарадњу - Сарајево, Акциони тим за интеграцију Рома, а партнер је Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања. У организацији Савета за регионалну сарадњу одржана је радионица о буџетирању јавних политика за представнике/ице институција и цивилног друштва који раде на реализацији Акционог плана за примену Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња (2017-18). Представници МПНТР активно су учествовали у припреми извештаја о реализацији Оперативних закључака са семинара „Социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији у периоду 2015-17. године. Овај извештај представљен је Високој саветници у координацији политике за Роме при Европској комисији Марти Гарсији Фидалго. Припремљени су Оперативни закључци са семинара „Социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2017-19. година. Представници МПНТР (ниво државног секретара) активно учествују у раду Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији период 2016-2025.

Координационо тело за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године одржало је свој први радни састанак и припремило план рада.

Стручна група Координационог тела за праћење реализације Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији период 2016-2025 године одржала је до сада један радни састанак, 21. септембра 2017. године, на којем су учешће узели и представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја. На састанку Стручне групе Координационог тела, учесници су упознати са тренутним активностима у вези са решавањем питања становника ромског насеља „Црвена звезда“ у Нишу, као и о наредним активностима које се огледају у усаглашавању текста Нацрта Споразума о решавању стамбених потреба становника насеља „Црвена звезда“ у Нишу, који ће бити закључен између Владе РС, Града Ниша, компаније „American Investment Fund“ и представником насеља.

Према извештају Министарства за рад, у сарадњи са Немачком организацијом за међународну сарадњу (GIZ), а у склопу пројекта „Подстицање запошљавања младих“, започете су консултације ради реализације пројектних активности са циљем унапређења запошљивости младих Рома. Планиран је обухват 100 младих незапослених Рома/Ромкиња програмима кратких обука у 5 профила за којима постоји потреба на тржишту рада, са ефектом на запошљавање/самозапошљавање од 60%. Такође, кроз реализацију пројектних

активности биће пружена подршка за 10 Рома/Ромкиња у покретању споственог посла кроз набавку потребних материјалних ресурса. Укупна вредност планираних пројектних активности процењена је на 250.000,00 евра, са периодом реализације јануар-децембар 2017. године.

У току је реализација пројекта „*Подстицање запошљавања младих*“ који треба да обухвати 100 младих незапослених Рома/Ромкиња путем реализовања кратких обука у 5 профила за којима постоји потреба на тржишту рада, са ефектом на запошљавање/самозапошљавање од 60%, у сарадњи са ГИЗ.

У оквиру пројекта Швајцарске агенције за развој и сарадњу „*Од образовања до запошљавања - Развој вештина за младе и јавно-приватно партнерство у Србији*“ чији је циљ да се у пет градова у Србији (Крагујевац, Крушевац, Пирот, Нови Пазар и Књажевац) пилотира модел посредовања између потреба послодаваца и система неформалног образовања у циљу унапређења запошљивости теже запошљивих категорија на тржишту рада и развоја вештина у складу са потребама послодаваца, једна од активности у оквиру друге компоненте пројекта, која се реализује у сарадњи са НСЗ подразумева успостављање сарадње између јавних институција и приватног сектора за пилотирање модела неформалног образовања. У сваком од градова ће бити пилотирани модели подршке специфичним рањивим групама, ради њиховог лакшег укључивања у све програме (нпр. у Пироту ће приоритет за укључивање у програме обука бити дата младим незапосленим припадницима ромске популације).

Завршен је Пројекат "*Економско оснаживање Ромкиња: унапређивање капацитета за запошљавање и самозапошљавање*" (финансиран средствима ЕУ у оквиру програма Подршка Европске уније инклузивном друштву) чији је циљ био рад на подизању нивоа запошљивости Рома и Ромкиња кроз похађање курсева и стицање нових вештина за разна занимања као и унапређење капацитета цивилног друштва за рад у области запошљавања и самозапошљавања. Пројекат је трајао 18 месеци, а пројектне активности су се реализовале на територији Града Београда и то у општинама Лазаревац, Звездара, Раковица, Чукарица и Нови Београд, затим на територији Новог Бечеја, Зрењанина и Панчева. Пројектом је предвиђено 100, а обухваћено је 109 лица ромске националности, 15 мушкараца и 94 жене, који су завршили обуке за фризере, маникире, педикуре, конобаре, пекаре, куваре, цвећаре, виљушкарите, аутолимаре, завариваче итд.

У марту 2017. је потписан Споразум о сарадњи између Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Ромског образовног фонда и НСЗ на пројекту "*Унапређивање услова образовања и интеграције Рома у Србији*", који финансира Савезно министарство за економску сарадњу и развој (БМЗ) Савезне Републике Немачке, у износу од 2.373.950 ЕУР, са циљем повезивања завршетка средње школе с обуком вештина за Роме

који улазе на тржиште рада у Србији. У току је *Истраживање о потребама послодаваца и профила дипломираних средњошколаца ради повећања запошљивости младих Рома*.

Стална конференција градова и општина је, уз подршку ГИЗ, а након састанака и консултација одржаних са представницима релевантних институција (укључујући и МРЗБСП и НСЗ) објавила позив за подношење концепата пројеката *"Иницијатива за инклузију"*, који су у функцији обезбеђивања услова и подржавања запошљавања повратника, односно тражилаца азила, потенцијалних тражилаца азила, Рома и припадника других маргинализованих и угрожених друштвених група на локалу. Кроз позив за подношење предлога пројеката биће изабрано 6 градова/општина, а износ подршке за појединачне пројекте износи до 200.000 евра по пројекту. Позив је отворен до 29. септембра 2017. године.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања расписало је 16.10.2017. године, Конкурс за подношење предлога пројеката за побољшање економског положаја жена. Пристигао је 101 предлог пројеката, од чега је изабрано 10 најбоље процењених предлога, међу којима је Удружење Рома „Блаце“ са седиштем у Блацу, за пројекат под називом „Заједно до посла“, у укупном износу од 299.800,00 динара.

Стална конференција градова и општина (СКГО) је, уз подршку ГИЗ, а након састанака и консултација одржаних са представницима релевантних институција (укључујући и МРЗБСП и НСЗ) објавила позив за подношење концепата пројеката *"Иницијатива за инклузију"*, који су у функцији обезбеђивања услова и подржавања запошљавања повратника, односно тражилаца азила, потенцијалних тражилаца азила, Рома и припадника других маргинализованих и угрожених друштвених група на локалу. Кроз позив за подношење предлога пројеката биће изабрано 6 градова/општина, а износ подршке за појединачне пројекте износи до 200.000 евра по пројекту. Дана 12. децембра 2017. године, на 45. Скупштини СКГО под називом „Стратешки развој локалне самоуправе“ свечано су потписани Споразуми о спровођењу општинских пројеката у оквиру ГИЗ и СКГО пројекта „Иницијатива за инклузију“.

2018

Закључно са 2017. годином, а у оквиру пројекта *„Подстицање запошљавања младих“* обукама за познатог послодавца и обукама за потребе тржишта рада обухваћена су 152 лица. Такође, 7.378 младих похађало је обуке за управљање каријером, за тражење посла и ученичко предузетништво, 452 младих је похађало стручне обуке, од којих је 243 запослено у текстилној индустрији, у областима заваривања, сектору корисничких услуга, аутомобилској индустрији и др, 412 младих је подржано у отпочињању сопственог посла у области пољопривреде, док је 944 младих Рома и Ромкиња (укључујући и 198 повратника) обухваћено каријерним вођењем и саветовањем и програмима обука.

Дана 19. марта 2018. године потписан је Меморандум о сарадњи на реализацији пројекта „Иницијатива за инклузију“ између Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, НСЗ, Амбасаде СР Немачке у Републици Србији и ГИЗ.

Пројекат има за циљ подстицање запошљавања повратника, односно тражилаца азила, Рома и других маргинализованих и угрожених друштвених група на локалном нивоу. Кроз позив за подношење предлога пројекта изабрано је седам градова, а износ подршке за појединачне пројекте износи 200.000 евра.

3.8.2.32. Спровођење анализе о узроцима због којих се значајан део рада Рома и даље налази у сивој економији, идентификовање проблема и могућих решења и давање препорука за превазилажење ове ситуације. (До IV квартала 2016.)

Активност је у потпуности реализована. Анализа разлога рада значајног броја Рома у сивој економији: проблеми и могућа решења израђена је на предлог Канцеларије за људска и мањинска права и подржана је средствима Шведске међународне развојне агенције – СИДА, у оквиру подршке Канцеларији за људска и мањинска права.

3.8.2.33. Подстицање укључивања локалних органа власти у смањење незапослености Рома, кроз реализацију локалних акционих планова запошљавања. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Подршка регионалној и локалној политици запошљавања пружана је у **2015. години** кроз одређивање средстава и буџета Републике Србије за суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања средствима. Одлуком министра надлежног за послове запошљавања одобрена су средства из буџета Републике Србије за суфинансирање програма и мера из локалних акционих планова запошљавања по захтевима 113 јединица локалних самоуправа. Споразум о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања НСЗ потписала је са 83 јединице локалних самоуправа док је 30 јединица локалних самоуправа одустало од реализације одлуке. За реализацију програма и мера предвиђених локалним акционим плановима у 83 јединице локалне самоуправе, одређен је из буџета Републике Србије, као удео у суфинансирању, износ од 250.763.547,16 динара, а јединице локалних самоуправа 209.536.012,32 динара по основу којих је у мере укључено 5.096 незапослених лица. Кроз реализацију локалних акционих планова запошљавања у мере активне политике запошљавања укључено је 173 незапослених Рома (од којих је 35 Ромкиња).

Поред наведеног, НСЗ је са 48 јединица локалних самоуправама, које су у својим буџетима обезбедиле 444.225.439,42 динара и самостално финансирале програме и мере

активне политике запошљавања, закључила споразуме о техничкој сарадњи ради реализације програма и мера у 2015. години. На овај начин у мере је укључено 2.674 незапослених лица.

У складу са **Националним акционим планом запошљавања за 2016. годину**, а у циљу подстицања развоја политике запошљавања која одговара на стање, потребе и могућности локалног тржишта рада, донета је Одлука о учешћу у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања у 2016. години, којом су одобрена средства за суфинансирање укупно **97** локалних акционих планова запошљавања у износу од 338.016.557,90 динара што представља удео од 12,07% буџетских средстава Републике Србије опредељених за финансирање мера активне политике запошљавања у 2016. години.

Са 90 јединица локалне самоуправе Национална служба за запошљавање је закључила споразуме о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања, док је 5 јединица локалне самоуправе одустало од реализације, а 2 нису присупиле потписивању споразума. Такође, НСЗ је закључила и 44 споразума о техничкој сарадњи са јединицама локалне самоуправе.

Закључно са 30. јуном 2016. године, у мере активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања укључено је 50 Рома. Међутим, имајући у виду да је у току расписивање јавних позива ради реализације већине локалних акционих планова запошљавања, очекује се додатно укључивање припадника ромске националне мањине у мере активне политике запошљавања до краја године по основу локалних акционих планова запошљавања.

У оквиру ИПА 2012 програмског циклуса и техничке подршке НСЗ, у току је евалуација локалних акционих планова запошљавања који су суфинансирани средствима из буџета Републике Србије, у смислу броја, опредељених средстава, мера и обухвата незапослених лица (посебан фокус је на укључености Рома). Саставни део евалуације чиниће и препоруке за даље унапређење капацитета локалних савета за запошљавање, односно локалних акционих планова запошљавања.

Од 90 јединица локалне самоуправе са којима је у 2016. години Национална служба за запошљавање закључила споразуме о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања, 86 јединица локалне самоуправе реализује потписане споразуме. Такође, у периоду јануар-септембар 2016. године Национална служба за запошљавање је закључила и 48 споразума о техничкој сарадњи са јединицама локалне самоуправе.

Закључно са 30. септембром 2016. године, у мере активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања укључено је 130 Рома/Ромкиња.

У оквиру ИПА 2012 програмског циклуса, односно пројекта техничке подршке, извршена је процена мера активне политике запошљавања које су реализоване кроз локалне акционе планове запошљавања у периоду 2010-2016. године, са посебним фокусом на

категорије теже запошљивих лица. Саставни део процене чине и препоруке за даље унапређење капацитета локалних савета за запошљавање, односно локалних акционих планова запошљавања. Такође, у оквиру наведеног пројекта техничке подршке, у периоду 28-29. новембар и 30. новембар -1. децембар 2016. године реализоваће се циклус обука са циљем јачања капацитета локалних савета за запошљавање да дефинишу политику запошљавања (која је у складу са потребама локалног тржишта рада) и адекватније препознају и укључе теже запошљиве категорије незапослених лица у програме и мере активне политике запошљавања предвиђене локалним акционим плановима запошљавања.

У оквиру пројекта „*Овде смо заједно – Европска подршка инклузији Рома*“, дана 26. октобра 2016. године, а у склопу конференције „*Инклузија Рома – изазови и шансе на локалном нивоу*“, 20 јединица локалне самоуправе потписале су Декларацију о социјалном укључивању Рома и Ромкиња на локалном нивоу.

Током 2016. године од стране филијала Националне службе за запошљавање континуирано је пружана подршка у изради локалних акционих планова запошљавања, односно захтева за суфинансирање мера активне политике запошљавања из буџета РС, као и техничка подршка у спровођењу програма и мера који су финансирани искључиво од стране локалних самоуправа. За суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања у 2016. години поднето је 109 захтева. Одлуком о учешћу у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања у 2016. години број: 401-00-00520/2016-24 од 20. априла 2016 године и Одлуком о измени и допуни одлуке о учешћу у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања у 2016. години број: 401-00-00520/2016-24/1 од 23. јуна 2016 године, одобрено је 97 захтева јединица локалне самоуправе. Средства за реализацију учешћа у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања обезбеђена су у оквиру средстава опредељених буџетом Републике Србије за спровођење мера активне политике запошљавања у 2016. години у укупном износу од 338.016.557,90 динара.

Од 97 јединица локалних самоуправа, 84 јединице локалне самоуправе су реализовале Споразум о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања.

Закључно са 31. децембром 2016. године, у мере активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања укључено је 173 Рома, од којих је 37 Ромкиња.

Национална служба за запошљавање је током 2016. године закључила и 54 споразума о техничкој сарадњи са локалним самоуправама у циљу реализације локалних акционих планова запошљавања, при чему су укупна потребна средства обезбеђена у буџетима јединица локалне самоуправе (431.463.531,64 динара).

2017. година:

И током 2017. године, филијале НСЗ континуирано су пружале подршку јединицама локалне самоуправе у изради локалних акционих планова запошљавања. За суфинансирање програма и мера активне политике запошљавања у 2017. години поднето је 125 захтева. Одлуком о учешћу у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања у 2017. години број: 401-00-00367/2017-24 од 29. марта 2017. године одобрено је 118 захтева јединица локалне самоуправе. Средства за реализацију учешћа у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања обезбеђена су у оквиру средстава опредељених буџетом Републике Србије за спровођење мера активне политике запошљавања у 2017. години у укупном износу од 505.039.294,01 динара. Од одобрених 118 локалних акционих планова запошљавања, 115 јединица локалних самоуправа је потписало Споразум о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања са НСЗ. Током извештајног периода, у програме и мере активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања укључено је 40 лица (13 жена) ромске националности.

У периоду од јануар-јун 2017. године, НСЗ је закључила и 25 споразума о техничкој сарадњи на реализацији локалних акционих планова запошљавања са јединицама локалне самоуправе (модалитет у оквиру ког се реализација мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања финансира искључиво из средстава локалног буџета).

У циљу обезбеђивања могућности за размену искустава између јединица локалне самоуправе и локалних савета за запошљавање о процесу реализације локалних акционих планова запошљавања, добијања информација о потенцијалним проблемима и препрекама са којима се у истом суочавају, а који могу бити превазиђени кроз процес припреме Националног акционог плана запошљавања за 2018. годину, као и о потенцијалним видовима подршке јединицама локалне самоуправе и локалним саветима за запошљавање који су у функцији унапређења процеса и квалитета израде локалних акционих планова запошљавања као одговора на стање, потребе и могућности локалног тржишта рада, МРЗБСП и НСЗ су, у периоду мај-јул 2017. године а уз подршку Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, пројекта техничке подршке из ИПА 2012 програмског циклуса и ГИЗ, реализовали четири регионална састанка на тему „Улога јединица локалне самоуправе у остваривању циљева политике запошљавања“, на којима је учешће узело 166 представника 70 јединица локалне самоуправе, филијала и Дирекције НСЗ, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, других институција и социјалних партнера, донатора и експерата.

Током састанка, који су имали форму *peer-review*, представљени су стање и изазови на локалним тржиштима рада, укључујући и информације и примере добре праксе у реализацији локалних акционих планова запошљавања, новине у области политике

запошљавања, реализација мера активне политике запошљавања у 2016. и 2017. години, пројекти „Подстицање запошљавања младих“ и „Поддршка спровођењу Програма реформи политике запошљавања и социјалне политике (ЕСРП) са фокусом на политику запошљавања и повећања запошљивости младих”, као и резултати анализе „Процена области, опсега и ефеката ЈАПЗ у периоду 2010-2016. године”. Резултат састанака представљају заједнички закључци, који имају форму својеврсних смерница за креирање политике запошљавања на основу потреба локалног тржишта рада, укључујући и предлоге за даље правце развоја сарадње са и међу јединицама локалне самоуправе.

У периоду од јануар-септембар 2017. године, НСЗ је закључила 30 споразума о техничкој сарадњи на реализацији локалних акционих планова запошљавања са јединицама локалне самоуправе (модалитет у оквиру ког се реализација мера активне политике запошљавања предвиђених локалним акционим плановима запошљавања финансира искључиво из средстава локалног буџета.

2018

Континуирана подршка јединицама локалне самоуправе у креирању и спровођењу локалних акционих планова запошљавања (ЈАПЗ) резултирала је подношењем 125 захтева за суфинансирање програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЈАПЗ у 2017. години.

Одлуком министра надлежног за послове запошљавања од 29. марта 2017. године одобрено је 118 захтева. Од 115 закључених споразума са јединицама локалне самоуправе о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања реализовано је 109. По основу споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма и мера активне политике запошљавања, на основу којих је реализовано суфинансирање програма и мера АПЗ опредељено је од стране локалних самоуправа 495.874.418,97 динара, а из буџета Републике Србије 441.794.099,70 динара по основу којих је у мере укључено 6.279 незапослених лица.

НСЗ је и са 43 јединице локалних самоуправама, које су у својим буџетима обезбедиле 367.325.837,54 динара и самостално финансирале програме или мере активне политике запошљавања, закључила споразуме о техничкој сарадњи ради реализације програма или мера. На овај начин у мере је укључено 2.633 незапослених лица.

Мерама активне политике запошљавања предвиђених ЈАПЗ током 2017. године обухваћено је 1.438 Рома/Ромкиња.

У циљу обезбеђивања могућности за размену искустава између јединица локалне самоуправе и локалних савета за запошљавање о процесу реализације ЈАПЗ, добијања информација о потенцијалним проблемима и препрекама са којима се у истом суочавају, а који могу бити превазиђени кроз процес припреме ЈАПЗ за 2018. годину, као и о потенцијалним видовима подршке јединицама локалне самоуправе и локалним саветима за запошљавање који су у функцији унапређења процеса и квалитета израде ЈАПЗ као

одговора на стање, потребе и могућности локалног тржишта рада, МРЗБСП и НСЗ су у периоду мај-јул 2017. године, уз подршку Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, пројекта техничке подршке из ИПА 2012 програмског циклуса и ГИЗ, реализовали четири регионална састанка на тему „Улога јединица локалне самоуправе у остваривању циљева политике запошљавања“, на којима је учешће узело 166 представника 70 јединица локалне самоуправе, филијала и Дирекције НСЗ, МРЗБСП, других институција и социјалних партнера, донатора и експерата. Током састанка, који су имали форму *peer-review*, представљени су стање и изазови на локалним тржиштима рада, укључујући и информације и примере добре праксе у реализацији ЛАПЗ, новине у области политике запошљавања, реализација мера активне политике запошљавања у 2016. и 2017. години, пројекти „Подстицање запошљавања младих“ и „Подршка спровођењу Програма реформи политике запошљавања и социјалне политике (ЕСРП) са фокусом на политику запошљавања и повећања запошљивости младих“, као и резултати анализе „Процена области, опсега и ефеката ЛАПЗ у периоду 2010-2016. године“. Резултат састанака представљају заједнички закључци, који имају форму својеврсних смерница за креирање политике запошљавања на основу потреба локалног тржишта рада, укључујући и предлоге за даље правце развоја сарадње са и међу јединицама локалне самоуправе.

У циљу пружања додатне, оперативне подршке јединицама локалне самоуправе у процесима развоја локалне политике запошљавања развијени су Предлог пословника о раду локалног савета за запошљавање, Смернице за израду ЛАПЗ и Водич за међуопштинско планирање политике запошљавања, које су представљени током дводневног циклуса обука за представнике НСЗ и локалних савета за запошљавање реализованог током месеца новембра 2017. године, уз подршку ИПА 2012 пројекта.

У циљу промоције мера активне политике запошљавања које ће се реализовати у 2018. години, посебно оних чија ће се реализација подржати кроз програм суфинансирања локалних акционих планова запошљавања, током месеца јануара 2018. године организована су, у сарадњи са Сталном конференцијом градова и општина, четири (4) регионална састанка на којима је учешће узело 134 представника јединица локалне самоуправе и филијала НСЗ.

Аутономна покрајина односно јединица локалне самоуправе, имале су могућност да до 19. фебруара 2018. године, путем НСЗ, поднесу министарству надлежном за послове запошљавања захтев за учешће у финансирању програма или мера активне политике запошљавања предвиђених ЛАПЗ. У складу са Националним акционим планом запошљавања, у 2018. години одобраваће се учешће у финансирању програма *јавних радова, програма обуке на захтев послодавца, програма стицања практичних знања за неквалификована лица, вишкове запослених и дугорочно незапослене, субвенција за samozapoшљавање и субвенција за запошљавање незапослених лица из категорије теже запошљивих*. У току је обрада поднетих захтева од стране НСЗ.

3.8.2.34. Развој и институционализација афирмативних мера, као и материјалних и нематеријалних подстицаја као што су мали грантови и јавно-приватно партнерство, у циљу подршке запошљавању Рома и покретању одрживих пословних активности Рома. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Подршка развоју предузетништва, из система политике запошљавања, врши се кроз реализацију субвенције за самозапошљавање и пратећих услуга подршке.

Подршка предузетништву и самозапошљавању реализује се кроз доделу субвенција, кроз стручну помоћ, информативне и саветодавне услуге у пословним центрима Националне службе за запошљавање и организовањем обука за предузетништво за незапослена лица. Такође, предузетницима се, у првој години пословања, пружа подршка кроз менторинг програм и специјалистичке обуке. Према подацима НСЗ, током **2015. године**, у обуку за развој предузетништва укључен је 161 припадник ромске националне мањине, док је субвенција за самозапошљавање додељена за 98 Рома, од којих су 43 Ромкиње.

У складу са Националним акционим планом запошљавања за **2016. годину**, субвенција за самозапошљавање се одобрава ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у једнократном износу од 180.000 динара, а за самозапошљавање особа са инвалидитетом субвенција износи 200.000,00 динара по кориснику. Јавни позиви за подношење захтева за доделу субвенције за самозапошљавање расписани су 17. фебруара 2016. године од стране НСЗ, укључујући посебан јавни позив за доделу средстава за самозапошљавање Рома/Ромкиња.

Закључно са 30. јуном 2016. године, субвенција за самозапошљавање додељена је за 49 Рома, од којих је 20 Ромкиња. И у 2016. години настављен је тренд велике заинтересованости незапослених лица за програм субвенције за самозапошљавање, али недовољна квота за обухват свих поднетих захтева са бизнис планом који задовољавају критеријуме из јавног позива. Када су у питању Роми, и даље је присутан проблем у квалитету поднетих захтева и бизнис планова, као и у обезбеђивању средстава обезбеђења.

Према подацима Националне службе за запошљавање, у периоду јануар-септембар 2016. године, финансијска подршка покретању сопственог посла, у виду субвенција за самозапошљавање додељена је за 63 Рома, од којих је 25 Ромкиња.

2017. година

У оквиру система политике запошљавања не реализује подршка у виду грантова, односно подршка развоју предузетништва, пружа се кроз реализацију субвенције за самозапошљавање и пратећих услуга подршке.

Подршка предузетништву и самозапошљавању реализује се кроз доделу субвенција, стручну помоћ, информативне и саветодавне услуге у пословним центрима Националне службе за запошљавање и организовањем обука за предузетништво за незапослена лица. Такође, предузетницима се, у првој години пословања, пружа подршка кроз менторинг програм и специјалистичке обуке.

Према подацима Националне службе за запошљавање, током 2016. године, 155 незапослених Рома (61 Ромкиња) учествовало је у обуци за развој предузетништва, док је финансијска подршка покретању сопственог посла (у виду субвенције за самозапошљавање) додељена за 65 Рома, од којих је 26 Ромкиња.

У складу са Националним акционим планом запошљавања за 2017. годину, субвенција за самозапошљавање се одобрава ради оснивања радње, задруге, или другог облика предузетништва, од стране незапосленог или удруживањем више незапослених, као и за оснивање привредног друштва уколико оснивач заснива у њему радни однос, у једнократном износу од 180.000 динара, односно 200.000,00 динара у случају самозапошљавања вишкова запослених а за самозапошљавање особа са инвалидитетом субвенција износи 220.000,00 динара по кориснику. Јавни позиви за подношење захтева за доделу субвенције за самозапошљавање били су расписани у периоду од 07. фебруара до 10. априла 2017. године од стране НСЗ, укључујући посебан јавни позив за доделу средстава за самозапошљавање Рома/Ромкиња. Према подацима НСЗ, у извештајном периоду 138 незапослених Рома (53 Ромкиња) успешно је завршило *Обуку за развој предузетништва*, док је субвенција за самозапошљавање додељена за 23 Рома, од којих је 9 Ромкиња. Одлучивање по поднетим захтевима је у току.

У оквиру система политике запошљавања не реализује се подршка у виду грантова, односно подршка развоју предузетништва пружа се кроз реализацију **субвенције за самозапошљавање** и пратећих услуга подршке. Према подацима НСЗ, у периоду јануар-јун 2017. године 154 незапослених Рома (56 Ромкиња) било је корисник едукативних услуга у пословним центрима НСЗ, док је субвенција за самозапошљавање додељена за 79 Рома, од којих је 30 Ромкиња.

У оквиру система политике запошљавања не реализује се подршка у виду грантова, односно подршка развоју предузетништва пружа се кроз реализацију субвенције за самозапошљавање и пратећих услуга подршке.

Према подацима НСЗ, у периоду јануар-септембар 2017. године 176 незапослених Рома (64 Ромкиња) било је корисник едукативних услуга у пословним центрима НСЗ, док је субвенција за самозапошљавање додељена за 124 Рома, од којих је 41 Ромкиња.

2018.

У оквиру система политике запошљавања не реализује се подршка у виду грантова, односно подршка развоју предузетништва пружа се кроз реализацију **субвенције за**

самозапошљавање и пратећих услуга подршке. Према подацима НСЗ, током 2017. године 194 незапослених Рома (74 Ромкиња) било је корисник едукативних услуга у пословним центрима НСЗ, субвенција за самозапошљавање додељена је за 140 лица (46 Ромкиња), док су услуге менторинга користила три лица.

Дана 14. фебруара 2018. године, у склопу јавних позива и конкурса за реализацију мера активне политике запошљавања у 2018. години, расписан је и посебни Јавни позив незапосленима ромске националности за доделу субвенције за самозапошљавање.

3.8.2.35. Подстицање размене информација о могућностима запошљавања како би се информисао што већи број припадника ромске заједнице, о могућностима запошљавања,, уз пружање материјалне и професионалне (менторске) подршке самозапошљавању рањивих група кроз мале грант шеме. (2014-2016)

Активност се успешно реализује. У складу са пројектом „Европска подршка за инклузију Рома – Овде смо заједно”, Национална служба за запошљавање узела је учешће у раду мобилних тимова који су формиран у 20 пилот општина у Србији. Представници НСЗ учествују у редовним заједничким посетама мобилних тимова ромским насељима и тим путем информишу припаднике ромске националности о финансијским и нефинансијским мерама НСЗ, као и могућностима за запошљавање. Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања прати реализацију пројектних активности кроз учешће у раду Управног одбора Пројекта.

У оквиру Пројекта “Смањење сиромаштва и унапређење могућности запошљавања маргинализованих и угрожених група становништва у Србији са фокусом на Ромкиње” (реализује НЕРП на територији општина Краљево, Крушевац, Лесковац, Пожаревац, Владичин Хан, Врање и Пријеполје) додељено је укупно 204 гранта у опреми у вредности 2400 евра и 1500 евра, међу којима је 39 Рома и 59 Ромкиња.

Промовисање мера активне политике запошљавања усмерених ка повећању запошљивости и запошљавању лица из категорија теже запошљивих наставило се и у 2016. години. Дана 19. маја 2016. године НСЗ и Амбасада Републике Аустрије у РС организовале су Регионалну конференцију „Запошљавање теже запошљивих група“, са циљем промоције, размене искустава и примера добре праксе у реализацији активности усмерених ка благовременој и квалитетној интеграцији или реинтеграцији теже запошљивих лица на тржиште рада.

Дана 31. маја 2016. године, Мисија ОЕБС у РС, у сарадњи са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва организовала је „Конференцију о најбољим праксама у запошљавању Рома и Ромкиња“, током које су представљени резултати и примери добре праксе компоненте 6 пројекта „Овде смо заједно – Европска подршка за инклузију Рома“ финансираног из ИПА 2012 програмског циклуса.

У оквиру компоненте 6 пројектног документа, пружена је техничка помоћ и подршка у оснивању нових и развоју постојећих предузећа, са циљем стварања могућности за запошљавање, социјалну мобилизацију и побољшану инклузију Рома. У складу са идентификованим потребама и расположивим средствима у оквиру Пројекта, техничка помоћ укључивала је обуку, менторство, набавку опреме и друге видове помоћи и подршке, која омогућава успостављање или ширење пословне активности привредног субјекта, чиме се стварају потребни услови за отварање нових одрживих радних места. Од 249 предузећа/иницијатива заинтересованих за регистровање добрих пракси у запошљавању Рома и Ромкиња, кроз више циклуса селекције, изабрано је за подршку 18 предузећа/иницијатива, од којих је 14 било у власништву Рома (односно 8 у власништву Ромкиња), односно као крајњи резултат Пројекта, 17 изабраних предузећа/иницијатива запослило је 60 Рома/Ромкиња.

Дана 9. новембра 2016. године усвојен је Национални акциони план запошљавања за 2017. годину (*"Службени гласник РС", број 92/2016*), који представља основни стратешки документ за реализацију мера активне политике запошљавања у 2017. години. Карактерише га боље таргетирање категорија теже запошљивих лица, односно давање приоритета за укључивање у мере активне политике запошљавања оних категорија унутар категорије теже запошљивих незапослених лица која су у неповољнијем положају на тржишту рада, као и заснованост мера активне политике запошљавања на резултатима спроведених евалуација утицаја. Сходно наведеном документу, у 2017. години статус теже запошљивих лица која ће имати приоритет при укључивању у мере активне политике запошљавања имаће: млади до 30 година живота, вишкови запослених, старији од 50 година, лица без квалификација и нискоквалификовани, особе са инвалидитетом, **Роми**, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци а посебно незапослена лица која траже посао дуже од 18 месеци), млади до 30 година старости са статусом деце палих бораца, млади до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања, жртве трговине људима и жртве породичног насиља.

Такође, у програме и мере активне политике запошљавања укључиваће се и остала теже запошљива лица из посебно осетљивих категорија незапослених као што су: жене, рурално становништво, избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју и сл. на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада и побољшање квалитета живота.

2017. година

Према подацима Националне службе за запошљавање, током 2016. године услугом саветовања за запошљавање (процена запошљивости и израда/ревизија индивидуалног плана запошљавања) обухваћено је 21.778 Рома (9.691 Ромкиња). Услугу информисања о

могућностима за развој каријере (из система професионале оријентације) користило је 74 Рома (24 Ромкиње).

На основу **Националног акционог плана запошљавања за 2017. годину** ("Службени гласник РС", број 92/2016)²³, закључен је Споразум о учинку Националне службе за запошљавање за 2017. годину и дана 7. фебруара 2017. године расписани јавни позиви/конкурси за реализацију мера активне политике запошљавања у 2017. годину (укључујући и посебан јавни позив незапосленима ромске националности за доделу субвенције за самозапошљавање).

Укупан планирани обухват незапослених мерама активне политике запошљавања у 2017. години је 131.230 лица, од којих је 7.590 особа са инвалидитетом, са ефектом на запошљавање од 31%, односно 40.991 незапослених лица.

За реализацију мера активне политике запошљавања у 2017. години опредељен је износ од 2,8 милијарди динара из доприноса за случај незапослености, као и 550 милиона динара из Буџетског фонда за професионалну рехабилитацију и подстицање запошљавања особа са инвалидитетом.

Јавни позиви/конкурси за реализацију мера активне политике запошљавања у 2017. години, расписани су од стране Националне службе за запошљавање дана 7. фебруара 2017. године.

Током извештајног периода израђена је процена запошљивости и закључени индивидуални планови запошљавања (укључујући и ревизије) за 12.478 лица (5.582 жена), док је у услуге професионалне оријентације укључено 236 лица (108 жена). Кроз реализацију наведених активности и стручни саветодавни рад са незапосленим лицима пружају се све релевантне информације од значаја за благовремену и ефикасну интеграцију на тржиште рада²⁴.

У периоду јануар-август 2017. године израђена је процена запошљивости и закључени индивидуални планови запошљавања (укључујући и ревизије) за 17.365 Рома (7.749 Ромкиња), док је услуге професионалне оријентације у НСЗ користило 376 Рома (176 Ромкиња). Информације о укључености незапослених лица ромске националне мањине у програме и мере активне политике запошљавања које реализује НСЗ у складу са Националним акционим планом запошљавања за 2017. годину дате су у оквиру информација за претходне кварталне.

У оквиру новообразованог Сектора за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, започела

²³ Информација о НАПЗ за 2017. годину и мерама активне политике запошљавања које ће се реализовати у 2017. години, укључујући и утврђене категорије теже запошљивих лица саставни је део претходног извештаја.

²⁴ Информације о укључености незапослених лица ромске националне мањине у програме и мере активне политике запошљавања дате су у оквиру одговора на претходна питања.

је реализација акције под називом „Отворена врата“ ради поступања органа државне управе по захтевима и жалбама грађана и грађанки по основу дискриминације.

Акција „Отворена врата“ је започета 3. августа 2017. године. На три акције разговарано је са више особа, а основи за притужбу због дискриминације су биле у области: социјалног становања; дискриминације на послу због сексуалне оријентације; дискриминације при запошљавању по основу инвалидитета (урођено слепило); и дискриминације бубрежних болесника због неостваривања права на дијализу у иностранству. Две особе које су основано притужиле због дискриминације у запошљавању су радно ангажоване у Сектору за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности, почев од 11. септембра 2017. године.

Такође, у Сектору за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у оквиру Пројекта за волонтере са Факултета политичких наука из Београда и Правног факултета у Београду, - ангажована су и лица из академске заједнице која су се притужила због дискриминације ЛГБТ особа.

Напомена: Информације о укључености незапослених лица ромске националне мањине у програме и мере активне политике запошљавања дате су у оквиру одговора на претходна питања.

2018

У складу са Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености, НСЗ и незапослени утврђују индивидуални план запошљавања најкасније у року од 90 дана након увођења у евиденцију незапосленог, а исти се прилагођава потребама тржишта рада и карактеристикама незапосленог најмање једном у шест месеци. Индивидуални план запошљавања представља основни инструмент у раду са незапосленим лицима и основ за укључивање лица у мере активне политике запошљавања. Индивидуалним планом запошљавања се дефинишу занимања у којима ће се лицу посредовати, активности које ће лице предузети и мере у које ће се укључити ради запошљавања или повећања запошљивости. Истовремено, током разговора са саветником за запошљавање незапослена лица информишу се о правима и обавезама, у складу са Законом.

Информативно-саветодавне услуге пружају се континуирано од стране НСЗ (нпр. током месеца јануара 2018. године извршене су процене запошљивости и израђени су индивидуални планови запошљавања (укључујући и ревизије) за 2.343 Рома (1.070 Ромкиња), док је услуге информисања и саветовања о могућностима за развој каријере користило 15 Рома (7 Ромкиња).

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања директан је корисник у програму "Подршка ЕУ инклузији Рома – Оснаживање локалних заједница за инклузију Рома" на коме је имплементациони партнер Стална конференција градова и општина. Програм је финансиран из IPA 2016, траје 36 месеци и његова укупна вредност је 4,2 милиона евра. Дана 6. марта 2018. године одржана је уводна конференција на којој су представници СКГО и Сектора за антидискриминациону политику и унапређење родне равноправности МИНРЗС озваничили почетак спровођења програма и представили резултате анализа које су предуслов његове имплементације.

Програм подразумева спровођење приоритетних мера усклађених са свим постојећим стратешким документима на националном и локалном нивоу у чијем спровођењу ће учествовати и институције локалних самоуправа као и државне институције надлежне за приоритетне области. Програм чине три компоненте:

1. Израда или ажурирање локалних стратешких, финансијских и институционалних механизма за планирање и спровођење мера за инклузију Рома и повећање свести и знања о инклузији Рома на локалном нивоу. Обухвата израду полазне анализе постојећих локалних инклузивних политика, формирање мобилних тимова за социјалну инклузију Рома у нових 10 јединица локалне самоуправе уз финансирање њихових активности у трајању од две године и формирање међусекторских радних тела за њихову координацију. Предвиђена је подршка изради и усвајању или ажурирању Локалних акционих планова (ЛАП) у 20 јединица локалне самоуправе чему ће претходити мапирање и анализа постојећих локалних акционих планова за инклузију Рома и израда водича за писање ЛАП-ова. Предвиђена је и изградња капацитета за представнике администрације јединица локалне самоуправе (ЈЛС) и НВО као и осталих главних актера на локалном нивоу у области спровођења мера и писања пројеката у оквиру компоненте 2.

2. Подршка спровођењу локалних мера за инклузију Рома – грант шема. Подразумева доделу средстава на основу пројеката којима ЈЛС у обавезном партнерству са локалним НВО конкуришу у оквиру програмске грант шеме. Максимална вредност појединачног гранта је 60.000 евра док су укупна средства опредељена за ову компоненту 2.000.000 евра. Приоритетне области пројеката биће подршка запошљавања и подизање степена запошљивости Рома. Предвиђено је пружање подршке у целом току спровођења пројеката кроз израду и дистрибуцију приручника, разматрање примера добре праксе, организовање семинара са корисницима пројеката и саветодавна подршка из области рачуноводствених процедура и финансијског извештавања.

3. Подршка за припрему урбанистичких планова и техничке документације за подстандардна ромска насеља и унапређење услова живота у њима. Циљ је да се у изради урбанистичке документације подржи најмање 10 ЈЛС након што се одреде критеријуми за њихов одабир као и за одабир подизвођача. Предвиђено је и обезбеђивање правне помоћи и изградња капацитета запослених у ЈЛС ради легализације објеката у 10 подстандардних

ромских насеља, као и дизање свести о значају легализације кроз израду приручника о легализацији објеката. Најмање 10 ЈЛС биће подржано у изради техничке документације за изградњу или санацију комуналне инфраструктуре у подстандардним ромским насељима.

3.8.2.36. Усвајање закона о принудним исељењима у складу са релевантним међународним стандардима, којима се утврђују обавезни услови који се морају поштовати у таквим случајевима (нарочито укључујући правила за случај неопходне релокације, која је могућа само након што су становници добили претходно обавештење на време, уз пуно поштовање њихових људских права), уз:

-развој приручника и смерница о процедурама надлежних органа за релокацију неформалних насиља, са посебним нагласком на улогу и обавезе локалне самоуправе,

-дистрибуција приручника и смерница свим релевантним управним органима.

-успостављање јасног механизма праћења и извештавања.

(I квартал 2016.)

Активност је у потпуности реализована. Народна скупштина Републике Србије донела је **Закон о становању и одржавању зграда** („Службени гласник РС“, бр. 104/16) који уређује поступак принудних исељења у складу са релевантним међународним стандардима. Одредбама члана од 78. до 87. Закона уређује се поступак исељења лица из бесправно изграђених стамбених објеката на земљишту у својини другог лица, када је то неопходно. Цео поступак се спроводи уз претходне консултације становништва погођеног исељењем и њихово укључивање у доношење одговарајућих одлука у оквиру овог поступка уз пуно поштовање њихових људских права. Ове одредбе обухватају и утврђивање услова које треба да испуни одговарајући смештај за пресељење.

У овај закон уграђене су све обавезе које проистичу из потврђених међународних конвенција. То се пре свега односи на Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима и акте који из њега проистичу, општи коментари: 3. (прогресивно преузимање обавеза државе у остваривању људских права), 4. (елементи одговарајућег стана) и 7. (заштита од/приликом исељења).

Оваквим законодавством Република Србија тежи и остваривању високих стандарда заштите људских права утврђених међународним правним актима које су прихватиле земље чланице Европске уније, а што се пре свега односи на релевантне одредбе:

- Европске повеље о заштити људских права и основних слобода: члан 8. – Право на поштовање приватног и породичног живота и између осталог право на дом; члана 13. – Право на делотворни правни лек и члана 14. – Забрана дискриминације), као и

- Ревидиране европске социјалне повеље, члана 31. који утврђује основне елементе стамбених права: 1. унапређење приступа смештају одговарајућег стандарда; 2. спречавање

и умањивање бескућништва до његовог потпуног уклањања; 3. Обезбеђивања ценовно приуштивног стамбеног смештаја за људе са недовољно средстава.

На основу Закона о становању и одржавању зграда, донето је неколико подзаконских аката који су у складу са Међународном конвенцијом о економским, социјалним и културним правима, у смислу одговарајућег стана и заштите од и приликом принудних исељења, и то:

- Правилник о обрасцу извештаја у вези са стамбеним потребама, условима становања и програмима стамбене подршке у јединици локалне самоуправе;
- Правилник о садржини и начину вођења евиденције поступака исељења и пресељења;

- Правилник о мерилима за утврђивање реда првенства за доделу стамбене подршке;
- Правилник о условима и нормативима за планирање и пројектовање стамбених зграда и станова у програмима стамбене подршке;
- Правилник о условима које треба да задовољи објекат за одговарајући смештај;
- Правилника о јединственој методологији обрачуна непрофитне закупнине.

У вези са спровођењем Закона о становању и одржавању зграда, у делу који се односи на спровођење поступка исељења и пресељења из неформалних насеља, Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре се обратило неколико надлежних органа са захтевима за мишљење ради правилне примене овог закона, али до сада није било потребе за спровођењем поступка по основу овог закона, већ по основу Закона о експропријацији.

3.8.2.37. Усвајање и примена Закона о становању у складу са одредбама Међународне конвенције о економским, социјалним и културним правима.

(За усвајање закона: IV квартал 2015- I квартала 2016.; За примену: Континуирано)

Активност се успешно реализује. Народна скупштина Републике Србије донела је **Закон о становању и одржавању зграда** („Службени гласник РС“, бр. 104/16) који уређује поступак принудних исељења у складу са релевантним међународним стандардима. Одредбама члана од 78. до 87. Закона уређује се поступак исељења лица из бесправно изграђених стамбених објеката на земљишту у својини другог лица, када је то неопходно. Цео поступак се спроводи уз претходне консултације становништва погођеног исељењем и њихово укључивање у доношење одговарајућих одлука у оквиру овог поступка уз пуно поштовање њихових људских права. Ове одредбе обухватају и утврђивање услова које треба да испуни одговарајући смештај за пресељење.

У овај закон уграђене су све обавезе које проистичу из потврђених међународних конвенција. То се пре свега односи на Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима и акте који из њега проистичу, општи коментари: 3. (прогресивно преузимање обавеза државе у остваривању људских права), 4. (елементи одговарајућег стана) и 7. (заштита од/приликом исељења).

Оваквим законодавством Република Србија тежи и остваривању високих стандарда заштите људских права утврђених међународним правним актима које су прихватиле земље чланице Европске уније, а што се пре свега односи на релевантне одредбе:

- Европске повеље о заштити људских права и основних слобода: члан 8. – Право на поштовање приватног и породичног живота и између осталог право на дом; члана 13. – Право на делотворни правни лек и члана 14. – Забрана дискриминације), као и

- Ревидиране европске социјалне повеље, члана 31. који утврђује основне елементе стамбених права: 1. унапређење приступа смештају одговарајућег стандарда; 2. спречавање и умањивање бескућништва до његовог потпуног уклањања; 3. Обезбеђивања ценовно приуштивог стамбеног смештаја за људе са недовољно средстава.

Дана 10. и 11. маја 2017. године, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, град Ниш и Правни факултет у Нишу организовали су конференцију случаја ромског насеља „Црвена Звезда“ у Нишу, уз помоћ Канцеларије високог комесара Уједињених нација за људска права.

Ромско насеље Црвена Звезда привукло је пажњу организација за заштиту људских права и државних и независних институција почевши од 2014. године из разлога

- Искључења електричне енергије на по неколико месеци (2014. и 2016. године) која су била узрокована дуговима за утрошену електричну енергију насталим између осталог и чињеницом да је насеље од 2011. године прикључено на два колективна бројила, тако да им се потрошња струје обрачунава по знатно вишој тарифи, и ствара обавезу заједничког плаћања рачуна без могућности увида у сопствену потрошњу.
- Претње од принудног иселења и непризнавања сигурности поседа гарантованих одредбама међународног права људских права, нарочито члана 11. Међународног Пакта о економским, социјалним и културним правима. Ова претња је постала нарочито видљива након приватизације предузећа Теле Кула и преласка земљишта на коме се налази насеље у својину приватног инвеститора “American Investment Fund-a”

У извештају Специјалне извештељке за право на адекватно становање која је Србију посетила крајем 2016. године стоји да је неопходно успоставити легалне процедуре за легализацију и унапређење услова живота становника неформалних насеља као и посвећивање пуне пажње изнајмажењу алтернативних решења пре иселења и пресељења уз сарадњу, консултације и пуно учешће заједнице на коју се ови процеси односе.

С тим у вези, 10. и 11. маја 2017. године, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, град Ниш и Правни факултет у Нишу организовали су конференцију случаја Црвена Звезда у Нишу.

Конференција је окупила на једном месту представнике и чланове насеља Црвена Звезда, представнике града Ниша, представнике приватног инвеститора, представнике релевантних министарстава, државних и независних институција, међународних

организација, невладиног сектора, независне експерте из различитих области и студенте права са антидискриминационе правне клинике у Нишу.

- Првог дана конференције, посредством отвореног и конструктивног дијалога између свих претходно наведених актера представљено је и до детаља разјашњено постојеће чињенично стање и разлози који су до њега довели. Затим је свака од заинтересованих страна изнела своје виђење проблема и представила своје интересе.

Том приликом било је сасвим јасно да становници насеља, са једне, и приватни инвеститор, са друге стране, имају одређена права која су гарантована како међународним правом људских права, тако и националним прописима и да ниједна од страна „у спору“ не би била на добитку вођењем дуготрајног судског поступка неизвесног исхода. С тим у вези, све заинтересоване стране су показале заинтересованост да договором реше проблем.

- Други дан конференције је био затворен за ширу јавност са циљем да заинтересоване стране слободно предлажу и разматрају изводљива решења за решавање постојећег проблема и да посредством вођеног конструктивног дијалога дођу до решења (једног или више) које би било прихватљиво за све три стране.
- Између више опција издвојила се једна о којој се највише разговарало, како током тако и након другог дана конференције. Наиме, приватни инвеститор је понудио парцелу величине 1,26 хектара, која се налази се у истој улици, на удаљености од око 900 метара од насеља Црвена Звезда.

Конференција је веома позитивно оцењена од стране свих учесника као и шире стручне јавности као веома озбиљан напор Републике Србије да успостави отворени дијалог и доведе за исти сто све заинтересоване стране, а све у циљу решавања овог сложеног проблема, поштовања међународно признатих обавеза која се тичу људских права и изналагања најбољих решења за становнике овог насеља.

На основу Закона о становању и одржавању зграда, донето је неколико подзаконских аката који су у складу са Међународном конвенцијом о економским, социјалним и културним правима, у смислу одговарајућег стана и заштите од и приликом принудних исељења, и то:

- Правилник о обрасцу извештаја у вези са стамбеним потребама, условима становања и програмима стамбене подршке у јединици локалне самоуправе;
- Правилник о садржини и начину вођења евиденције поступака исељења и пресељења;
- Правилник о мерилима за утврђивање реда првенства за доделу стамбене подршке;
- Правилник о условима и нормативима за планирање и пројектовање стамбених зграда и станова у програмима стамбене подршке;
- Правилник о условима које треба да задовољи објекат за одговарајући смештај;
- Правилника о јединственој методологији обрачуна непрофитне закупнине.

У вези са спровођењем Закона о становању и одржавању зграда, у делу који се односи на спровођење поступка исељења и пресељења из неформалних насеља, Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре се обратило неколико надлежних органа са захтевима за мишљење ради правилне примене овог закона, али до сада није било потребе за спровођењем поступка по основу овог закона, већ по основу Закона о експропријацији.

2018. година

Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је у сарадњи са Тимом за социјално укључивање и смањење сиромаштва и Швајцарском агенцијом за развој и сарадњу, у оквиру пројекта „Подршка унапређењу процеса социјалног укључивања у Републици Србији“, израдило брошуру *Кратак водич кроз Закон о становању и одржавању зграда - Закон у сликама*, у којој су сликовно и наративно представљене најзначајније законске области и решења, укључујући и стамбену подршку, као и процедуру спровођења исељења и пресељења. Закон у сликама представља у пракси најпозитивнији пример приближавања једног законског прописа грађанима и циљним групама, због чега је ова брошура прикладна за разумевање законске материје за све грађане и грађанке. До сада је ова публикација одштампана у око 5000 примерака.

У наредном периоду се планира шира дистрибуција овог материјала.

3.8.2.38. Изналажење решења за постојећа неформална насеља Рома кроз:

-Процену свих расположивих могућности за легализацију постојећих појединачних стамбених објеката у одрживим неформалним насељима;

-Када је релокација апсолутно неопходна, обезбеђење локације за расељење, у складу са новим законом о принудним исељењима и пратећим приручником којим се утврђују процедуре надлежних органа за релокацију неформалних насеља који је Влада упутила локалним органима јавне власти.

(Континуирано, почев од I квартала 2016. године)

Активност се успешно реализује. У циљу јачања капацитета јединица локалних самоуправа, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је успоставио Географски информациони систем за праћење неформалних („ромских“) насеља, а у наведеном Нацрту закона о становању и одржавању зграда, прописује се обавеза праћења принудних исељења и расељавања.

У оквиру Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је успостављен Географски информациони систем о под-стандардним ромским насељима (ГИСРН) кроз пројекат Европске уније „Овде смо заједно“, и контрола квалитета система је у току. Средства која су наведена у оквиру овог резултата се не односе само на успостављање ГИСРП, већ се већи део средстава односи на израду планске документације за просторно-

планско регулисање насеља (донето 13 регулационих планова), као једног од кључних предуслова за регулисање имовинско правних односа на земљишту и легализацију стамбених објеката као и унапређење инфраструктуре. Такође кроз овај пројекат је припремљено и 13 пакета техничке документације за унапређење, односно изградњу комуналне инфраструктуре.

У оквиру израде ГИСРН урађена је анализа стања физичке и социјалне инфраструктуре у ромским насељима, као и потреба за њихово унапређење, а у оквиру ове фазе која је претходила изради планова и техничке документације урађена је и анализа постојећег становања Рома, а такође су предложени и одговарајући модели за унапређење услова становања.

Усвојен је **Закон о становању и одржавању зграда**, 22. децембра 2016. године и ступио је на снагу 1. јануара 2017. године.

3.8.2.39. Изналажење решења за интерно расељене Роме са Косова и Метохије који у великој мери не планирају да се врате, кроз финансирање програма за унапређење животних услова интерно расељених лица, укључујући и Роме. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Комесаријат за избеглице и миграције приликом планирања и реализације буџетских и донаторских средстава води рачуна да овим програмима обухвати јединице локалне самоуправе (ЈЛС) на чијој територији живи велики број интерно расељених лица. Роми који су интерно расељена лица могу да конкуришу у свим програмима за унапређење животних услова интерно расељених лица. Погледати тачку 3.9.1.4 обзиром да се све наведено односи на најугроженија интерно расељена лица, укључујући Роме.

Напомена: Не постоји обавеза да се интерно расељена лица изјасне по националности као Роми.

3.8.2.40. Успостављање Географског информационог система за неформална насеља Рома, у циљу доношења ефикасних и ефективних инвестиционих одлука како би се унапредио положај ромске заједнице. (IV квартал 2015.)

Активност је у потпуности реализована. У оквиру Географски информациони систем о подстандардним ромским насељима (ГИСРН) који је успостављен у Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, од иницијалног извештаја до сада је извршена размена података између Министарству и Републичког геодетског завода и у току је контрола његовог квалитета. Средства која су наведена у оквиру овог резултата се не односе само на успостављање ГИСРП, већ се већи део средстава односи на израду планске документације за просторно-планско регулисање насеља (донето 13 регулационих планова), као једног од кључних предуслова за регулисање имовинско правних односа на земљишту и легализацију стамбених објеката као и унапређење инфраструктуре. Такође

кроз овај пројекат је припремљено и 13 пакета техничке документације за унапређење, односно изградњу комуналне инфраструктуре. У оквиру израде ГИСРН урађена је анализа стања физичке и социјалне инфраструктуре у ромским насељима, као и потреба за њихово унапређење, а у оквиру ове фазе која је претходила изради планова и техничке документације урађена је и анализа постојећег становања Рома, а такође су предложени и одговарајући модели за унапређење услова становања. У оквиру успостављања Географског информационог система о подстандардним ромским насељима, завршена је контрола квалитета система и у току су додатне обуке за његово коришћење и одржавање.

У оквиру припрема за спровођења Закона о становању и одржавању зграда у делу који се односи на обавезе кључних актера за спровођење мера стамбене политике, Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је свим јединицама локалних самоуправа доставило Образац извештаја у вези са стамбеним потребама, условима становања и програмима стамбене подршке у јединици локалне самоуправе, као и Упутство за попуњавање тог обрасца. Овај образац садржи и питање које се односи на праћење услова становања у под-стандардним насељима, а извор почетних података о броју безусловних стамбених јединица у тим насељима је Географски информациони систем о под-стандардним ромским насељима (ГИСРН). Упоређивањем ових почетних података и извештаја ЈЛС о реализованим програмима стамбене подршке у тим насељима, што представља обавезу ЈЛС утврђену чланом 121. Закона, ГИСРН ће се константно ажурирати и служиће за праћење мера стамбене политике у под-стандардним (ромским) насељима.

3.8.2.41. Унапређење инфраструктурних услова у неформалним насељима Рома који тренутно живе у неформалним насељима, као и релокација у адекватне социјалне станове на територији локалних самоуправа.

За покретање пројекта: I –II квартал 2016.; За примену: период 2017-2020)

Активност се успешно реализује. Започете су припремне активности за пројекат Спровођење трајних решења за становање и побољшање физичке инфраструктуре у ромским насељима, који ће се финансирати средствима ИПА 2013. За ова решења је у великој мери припремљена пројектна документација у оквиру пројекат Европске уније „Овде смо заједно“ (финансирана из ИПА 2012), а локалне самоуправе и невладине организације ће моћи да кандидују и додатне пројекте, уколико имају припремљену пројекту документацију.

У оквиру ових припрема 5.јула 2016. године објављен је позив за достављање пријава за доделу бесповратних финансијских средстава (грантова) ради спровођења активности са циљем обезбеђивања трајних стамбених решења и унапређења инфраструктуре у ромским насељима, који је објављен на EuropeAid web сајту, web сајту Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ (CFCU) и локалним новинама “Политика“.

У циљу информисања јавности о овом пројекту спроведене су информативне сесије у периоду од 13-15.јула 2016. године у Београду, Новом Саду и Нишу. Рок за пријављивање пројеката, који је првобитно био предвиђен до 9. септембра 2016. године, продужен је до 23. септембра 2016. године.

Министарство финансија - Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава Европске уније, објавио је 9. августа 2016. године на свом сајту позив за достављање пријава за доделу уговора о услугама техничке помоћи за овај пројекат. Рок за подношење пријава за техничку помоћ је био до 8. септембра 2016. године и у току је оцена поднетих пријава. . Евалуациони поступак за ужи избор понуђача (у CFCU је пристигло 70 понуда) започео је 18. октобра 2016. године и завршен је 25. новембра 2016. године када је CFCU доставио извештај са евалуације понуда на одобрење Делегацији ЕУ. Делегација ЕУ је усвојила извештај евалуационе комисије 30. децембра 2016. године.

2017

Пројекат који се финансира из програма ИПА 2013 Техничка помоћ „Унапређење услова живота и становања Рома који тренутно живе у неформалним насељима” (уговор техничке помоћи вредности 1.500.000€) и „Спровођење трајних решења за становање и побољшање физичке инфраструктуре у ромским насељима“ (грант шема вредности 9.500.000 €) су у фази уговарања. Тендерска процедура је у току, а крајњи рок за потписивање уговора је 6. јун 2017. У ужи избор је прошло 34 понуђача којима је 25. јануара достављен позив за достављање комплетних понуда (full applications) са роком доставе 14. марта. 2017. године.

Тендерски поступак за пројекат **Техничка помоћ** „Унапређење услова живота и становања Рома који тренутно живе у неформалним насељима” одвијао се у две фазе. Након завршетка ужег избора понуђача у други круг је прошло 8 апликанта од којих је након завршетка другог круга који је званично завршен 25. маја 2017. године изабран најбољи понуђач.

Министарство финансија (CFCU) је 6. јуна 2017. године потписало уговор са компанијом KPMG d.o.o. укупне вредности 1.370.200 евра. Имплементација пројекта чије је планирано трајање 27 месеци започет је 19. јуна 2017.године. Други круг евалуационог поступка је започео 15. марта 2017. године и завршен 26. априла 2017. године када је CFCU доставио извештај са евалуације понуда на одобрење Делегацији ЕУ. Делегација ЕУ је званично одобрила извештај 28. априла 2017. године.

Понуђачи који су успешно прошли у други круг евалуационг поступка имали су обавезу да до 20. маја 2017. године доставе доказ о поседовању грађевинске дозволе. Са понуђачима који су испунили све услове тендерског поступка потписани су уговори. Министарство финансија (CFCU) је 6. јуна 2017. године потписало 11 уговора на локацијама у 13 општина, укупне вредности 7.550.000 евра.

Уговор за пројекат Техничка помоћ „Унапређење услова живота и становања Рома који тренутно живе у неформалним насељима” вредан 1.370.200 евра потписан је 6. јуна 2017. године са конзорцијумом KPMG doo (Република Србија), Hiltswerk Austria International (Република Аустрија) и NIRAS уоо (Република Пољска). Консултант је званично започео са активностима 19. јуна, након добијања одобрења од стране Министарства финансија (CFCU-а). У току почетне фазе формиран су Управљачки одбор и Радна група.

Одржани су састанци Управљачког одбора и радне групе на коме је усвојен Почетни извештај и извештено о статусу сваког од 11 појединачних пројеката из Грант шеме. Паралелно са активностима на реализацији Грант шеме, у току су припремне активности за селекцију 20 нових општина где ће бити формиран мобилни тимови као и формирање тима експерата који ће бити задужени за израду техничке документације и урбанистичких планова за 20 нових подстандардних насеља.

Пројекат, Спровођење трајних решења за становање и побољшање физичке инфраструктуре у ромским насељима“ за кога су уговори потписани 06. јуна 2017. године са 9 општина и 2 невладине организације. Пројекат ће се реализовати на територији 13 општина у Србији и то: Чачак, Прокупље, Стара Пазова, Смедерево, Нови Пазар, Лозница, Опово, Бољевац, Ниш, Лебане, Свилањац, Уб и општина Озаци.

Подршку реализацији пројеката из Грант шеме пружа консултант КПМГ д.о.о из Београда.

У оквиру пројекта Техничка помоћ „Унапређење услова живота и становања Рома који тренутно живе у неформалним насељима” паралелно са активностима на реализацији Грант шеме, формиран је тим експерата који ће бити задужен за израду техничке документације и урбанистичких планова за 20 нових подстандардних насеља, као и тим који ће помоћи у формирању 20 нових мобилних тимова задужених за инклузију рома на локалу. У циљу реализације ова два задатка посећено је и анкетирано 30 општина у погледу њихове заинтересованости и могућностима да учествују у пројекту. Након посета је припремљени су и усвојени методологија и селекциони критеријуми на основу којих је извршено бодовање општина и направљена ранг листа. На ранг листи се налази 13 општина за које ће се израђивати техничка документација и 20 општина у којима ће се формирати мобилни тимови за инклузијума рома на локалу.

Корисници грантова у оквиру пројекта „Спровођење трајних решења за становање и побољшање физичке инфраструктуре у ромским насељима“ су 5. октобра поднели први тромесечни извештај о статусу појединачних пројеката. До сада су тедере за радове успешно завршили и изабрали извођаче HELP и Housing centre. Пројекат за извођење још увек нису завршили Чачак и Ниш, док се осталих 9 корисника налазе у фази припреме расписивања тендера за радове. Консултант КПМГ пружа техничку помоћ, тако што кроз коментаре на тендерску документацију и директно на састанцима са грант корисницима сугрише шта треба поправити да би документација била што квалитетнија у циљу избора потенцијално

најбољег извођача. Представници МГСИ заједно са Консулатнтотом су посетили општине које имају кашњења у поступку расписавања тендера и припреме тендерског досијеа и где су идентификовани проблеми са примајућом заједнициом. У току су активности за превазилажење идентификованих проблема.

2018. година

У оквиру пројекта Техничка помоћ „Унапређење услова живота и становања Рома који тренутно живе у неформалним насељима” настављено је у складу са планом са активностима на све три компоненте пројекта. За компоненту 1, потписани су Меморандуми од сарадњи са 13 општина за које ће се израђивати техничка документација и у зависности од потреба урбанистички планови. За ову компоненту МОС су потписале следеће општине: Бачка Паланка, Краљево, Шабац, Лајковац, Пожаревац, Рума, Ниш, Власотинце, Ковачица, Бор, Алексинац (уместо Нове Црње која је одустала), Зрењанин и Параћин. Одмах након потписивања МОС Консултант је започео са припремним активностима за израду техничке документације. За компоненту 2- помоћ у формирању 20 нових мобилних тимова за инклузију Рома МОС су потписале следеће општине: Пожаревац, Бор, Беочин, Шабац, Параћин, Алексинац, Бачка Паланка, Рума, Зајечар, Краљево, Ниш, Чукарица, Власотинце, Владичин Хан, Суботица, Ковачица, Стара Пазова, Пећинци, Лајковац, Зрењанин. Јачања капацитета општина у којима ће бити формиран новии мобилни тимови започеће са четири дводневна тренинга који се одржавају у периоду од 15-23 марта. Компонента 3- настављена је подршка Грант корисницима везаним за помоћ у припреми тендерске документације, као и мониторинг посете код оних корисника код којих је значајније кашњење у спровођењу активности.

У оквиру пројекта „Спровођење трајних решења за становање и побољшање физичке инфраструктуре у ромским насељима“ активности се уз одређена кашњења и проблеме на појединачним пројектима обављају предвиђеном динамиком. Тендере за радове су објавили сви корисници осим града Чачка. На пројекту постоји велики проблем са примајућом заједницом која уз различите изговоре не дозвољава досељавање Рома на пројектом предвиђену локацију. У циљу превазилажења овог проблема 22. јануара одржан је састанак представника Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарства финансија и Консултанта са градоначелником града Чачка, али то није дало очекиване резултате. Грађевински радови су до сада успешно завршени у општинама Озаци и Лебане. 15. марта 2018. представници општине Озаци, представници Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Делегације Европске уније и Хаусинг Центра свечано су пустили у рад новоизграђени пут, водовод и јавну расвету у насељу Черга у Дероњама. Радови на изградњи 432 м асфалтног пута, 515 м водовода и 210 м јавне расвете укупне вредности 160.000 евра омогућиће значајно унапређење живота за 30 ромских породица. Поред приступа водоводној мрежи, јавној расвети и путној инфраструктури, унапређена је безбедност у насељу, поготово безбедност жена и деце. Изградњом инфраструктуре омогућена је и легализација свих стамбених објеката у насељу, и даље

планско ширење насеља. У општини Лебане успешно су завршени радови на реконструкцији 7 зграда, укупно 35 станова у насељу „Јабланица.“ Вредност радова је 140.000 евра.

3.8.2.42. Идентификација нових неформалних насеља у којима је неопходно унапређење животних услова, укључујући:

-припрему планске документације;

-дефинисање услова за унапређење инфраструктурних мрежа;

-активности усмерене ка релокацији становника у нове социјалне станове.

(I квартал 2016 – 2021)

Активност се успешно реализује. У оквиру програма ИПА 2014 „Пројекат побољшања социо-економских услова живота ромске популације“ је у фази припреме за покретање тендерског поступка. Покретање тендерског поступка се очекује у другој половини 2017. За 3. јул 2017. године планиран је састанак са корисницима резултата 2 (јачање мобилних тимова на локалу) Министарством за рад, запошљавање, борачка и саоцијална питања и Канцеларијом за људска и мањинска права како би се између институција дефинисала права и обавезе у току тендерског поступка. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је уз помоћ Тима за социјално укључивање (СИПРУ) припремило ТоР који је достављен Министарству финансија (CFCU) 20. октобра 2017. године. У току су припремне активности за расписивање тендера. Тендерска документација се кроз коментаре, који се достављају од стране Министарства финансија и Делегације Европске уније, уграђују у ТоР. Када Пројектни задатак буде усаглашен између све три стране (Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарства финансија и Делегације Европске уније) биће расписан тендер.

3.8.2.43. Ажурирање или усвајање локалних стратегија и акционих планова како би се обухватили прецизнији подаци о Ромима становницима неформалних насеља, као и да би се предложиле мере за регулисање и консолидацију животних услова у постојећим неформалним насељима.

(IV квартал 2016. године)

Активност је делимично реализована. Према извештају Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре за **I квартал 2017**, програм ИПА 2014 „Пројекат побољшања социо-економских услова живота ромске популације“ је у фази припреме за покретање тендерског поступка. Покретање тендерског поступка се очекује у другој половини 2017. За 3. јул 2017. године планиран је састанак са корисницима резултата 2 (јачање мобилних тимова на локалу) Министарством за рад, запошљавање, борачка и саоцијална питања и Канцеларијом за људска и мањинска права како би се између институција дефинисала права

и обавезе у току тендерског поступка. Пројектни задатак је припремљен уз помоћ Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва и до краја септембра 2017. године ће бити упућен у Министарство финансија на одобрење. Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре је уз помоћ Тима за социјално укључивање (СИПРУ) припремило ТоР који је достављен Министарству финансија (CFCU) 20. октобра 2017. године. У току су припремне активности за расписивање тендера. Тендерска документација се кроз коментаре, који се достављају од стране Министарства финансија и Делегације Европске уније, уграђују у ТоР. Када Пројектни задатак буде усаглашен између све три стране (Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, Министарства финансија и Делегације Европске уније) биће расписан тендер.

3.8.2.44. Развој и институционализација локалних протокола за заштиту деце Рома која живе и/или раде на улици и обезбеђење одрживе финансијске подршке за градске услуге у заједници, као што су прихватни центри, који доприносе заштити и социјалној инклузији. (Развој протокола: до IV квартала 2016. године; Одрживо финансирање: Континуирано)

Активност је делимично реализована Одрживо финансирање услуга у заједници је обезбеђено доношењем Уредбе о наменским трансферима (2016) којим је омогућено трансферисање средстава са републичког на локални ниво оним локалним самоуправама које су испод републичког нивоа развијености а препознају проблем на својој територији и желе да развију потребне услуге социјалне заштите за своје грађане.

Влада је донела Уредбу о утврђивању опасног рада за децу ("Сл.гласник РС" број 53/2017) која представља листу послова које деца никако не би смела да раде. Примена Уредбе је почела 1.1.2018.године а спроводиће је све надлежне инспекције, од инспекције рада до инспекције социјалне заштите. Донет је и Протокол о поступању инспекције рада као и Инструкција о поступању центара за социјални рад у заштити деце од злоупотребе дечјег рада. У центрима за социјални рад формирани су интерни тимови за заштиту деце у уличној ситуацији (у 115 од 140 ЦСР).

3.8.2.45. Организовање подршке за децу која живе и/или раде на улици, уз повећано употребу капацитета установа социјалне заштите које пружају услуге повременог или трајног смештаја, укључујући и услуге интензивне терапије за децу са структуралним поремећајима личности или понашања (ПИТ програм).

(Континуирано, почев од I квартала 2016.)

Активност је делимично реализована Капацитети за спровођење ПИТ програма за "децу улице" проширени су са 6 на 20 места стављањем у употребу новог објекта у коме се сада спроводи овај програм. Планирано је да се овај програм прошири у још 6 градова у Србији.

У Републичком заводу за социјалну заштиту акредитован је програм обуке "Деца улице-развој хранитељства за децу која живе и/или раде на улици." Програм је намењен професионалцима који раде у центрима за социјални рад као водитељи случаја за децу, саветницима за хранитељство, супервизорима, стручњацима запосленим у свратиштима за децу и НВО које пружају подршку деци улице, хранитељима и будућим хранитељима. У 115 центара за социјални рад формиран су интерни тимови стручњака који свакодневно раде на збрињавању и заштити деце која живе и раде на улици.

2018

Као једина препрека за даљи опстанак ПИТ програма који у оквиру Завода за васпитање деце и омладине Београд постоји већ 6 година и за којим је исказана велика потреба у систему социјалне заштите је недостатак средстава за његову пуну имплементацију, тако да се сада ПИТ реализује са смањеним бројем активности и мањим бројем кадрова од оног неопходног, по чему је ПИТ иначе препознатљив.

Напомена: Активност је оцењена као делимично реализована, с обзиром да нови извештај о наведеној активности указује на смањење капацитета, што је у супротности са индикатором.

3.8.2.46. Идентификација метода за интензивнију инклузију деце Рома у локалне услуге социјалне заштите, унапређење програма подршке за мајке и јачање саветодавне улоге у раду са породицама Рома.

(За развој метода: до II квартала 2016.; За примену: Континуирано, почев од IV квартала 2016)

Активност се успешно реализује. У општинама у којима су саветодавно-терапијске и социоедукативне услуге развијене доступне су једнако ромском као и неромском становништву и бесплатне су за кориснике. Проблем је што само мали број општина има материјалне могућности да финансира пружање ових услуга у одговарајућем обиму и у складу са потребама становништва а по Закону о социјалној заштити све наведене групе услуга финансирају се углавном из ресурса локалних самоуправа. Овај недостатак се делимично решава и применом Уредбе о наменским трансферима како би се ове услуге успоставиле на одређеној територији. Један број локалних самоуправа има и специјализоване установе за посредовање у породичним односима-Саветовалишта за брак и породицу, развојна саветовалишта итд. Услуге у њима су бесплатне за грађане. Крајњи циљ јесте да се у свим општинама развије инфраструктура подршке за самосталан живот грађана.

Поред тога развијене су и две нове услуге намењене породицама са децом у ризику од измештања: породични сарадник као социоедукативна услуга регионалног типа и повремено хранитељство намењено пре свега породицама које имају дете са сметњама у

развоју. Овим држава пре свега жели да подржи породице, дакле родитеље/старатеље да брину о сојој деци. Услуга породични сарадник развијена је за породице са бројним и сложеним потребама и тешкоћама а показало се да у великој мери одговара потребама ромских породица, тако да 37% породица које су користиле ову услугу чиниле су управо ромске породице.

2018

Успостављени су стандарди за услуге породичног сарадника и повременог хранитељства у које су највећим делом укључене управо ромске породице и сада се ради на даљем развоју ових услуга и ширењу мреже.

3.8.2.47. Спровођење анализе потреба у циљу унапређења приступа услугама здравствених медијаторки од стране корисника. (I квартал - II квартал 2016. године)

Активност није реализована. Према извештају министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре, одржан је састанак са Министарством здравља и УНИЦЕФ-ом око израде анализе о опцијама за систематизацију ангажовања здравствених медијаторки. У току је формирање Радне групе за потребе израде анализе и разматрање поменуте теме.

3.8.2.48. Увођење здравствених медијаторки као помоћног здравственог особља у номенклатуру занимања, укључујући:

- развој курикулума за формално образовање;
- систематизација њихових радних места и
- укључивање у национални оквир квалификација.

(За развој курикулума за формално образовање : II квартал 2016.; За систематизацију – до IV квартала 2016.; За укључивање у национални оквир квалификација: IV квартал 2017.)

Активност није реализована Медијаторке похађају професионални развојни програм за здравствене медијаторке - Мисије ОЕБСа у Србији, пројекат Овде смо заједно - Европска подршка за инклузију Рома. Развојни програм садржи седам тродневних едукација, чије је извођење поверено средњој медицинској школи „Београд“.

Према Закону о здравственој заштити Министарство здравља је утврдило да се здравствене медијаторке могу систематизовати искључиво као здравствени сарадници што изискује њихово дошколовавање или преквалификацију у складу са важећим прописима који уређују средње образовање.

Према извештају министарства грађевине, саобраћаја и инфраструктуре, одржан је састанак са Министарством здравља и УНИЦЕФ-ом око израде анализе о опцијама за систематизацију ангажовања здравствених медијаторки. У току је формирање Радне групе за потребе узраде анализе и разматрање поменуте теме.

3.8.2.49. Обезбедити додатна средства како би се постепено повећао број здравствених медијатора, на основу анализе потреба. (До 2017.)

Активност је делимично реализована У складу са АП за спровођење Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња (активност 4.4.1.3), средства за ангажовање здравствених медијаторки ће бити обезбеђена буџетом Републике Србије у IV кварталу 2018.

Министарство здравља је утврдило критеријуме за ангажовање лица на Програму 1802 „Превентивна здравствена заштита“ Пројекат 0010 „Унапређење доступности здравствене заштите ромској популацији“ који се финансира из средстава буџета Републике Србије. Предвиђена допуна програма 15 здравствених медијаторки и проширење програма ангажовањем 10 нових здравствених медијаторки спроведени. Објављен је Јавни позив за одабир и обављени интервјуи у четвртом кварталу 2017. године. За потребе пројекта „Унапређење доступности здравствене заштите ромској популацији“ а за послове здравственог медијатора, изабрано је 25 незапослених лица са најмање завршеном основном школом. Ангажовање ће се вршити путем Уговора о делу које ће Министарство здравља закључити са изабраним извршиоцима.

Подржане ОЦД за активности које доприносе очувању здравља Рома и Ромкиња (унапређење хигијенско- епидемиолошких услова у ромским насељима, повећање обухвата обавезном имунизацијом, побољшање репродуктивног здравља, превенција хроничних незаразних обољења, побољшање нутритивног статуса одојчади и мале деце у ромским насељима, смањење болести зависности и други ризици). Спроведен Јавни позив о расподели средстава из програма 1802 "превентивна здравствена заштита", пројекат 0010 „унапређење доступности здравствене заштите ромској популацији“ у 2017. години, комисијски изабрано 12 програма за финансирање, сачињени уговори са Удружењима грађана. Опредељена средства у износу од 4.569.000 динара. за пројекте који су усмерени за унапређење здравља Рома. Програми се спроводе до 20. децембра 2017. године.

У четвртом кварталу 2017. године, предат предлог за буџетирање програма Декаде Рома, Пројекат „Спровођење Акционог плана о здравственој заштити Рома“ за 2018. годину у износу од 39.650.000,00 динара.

Предвиђен буџет за 85 здравствених медијаторки у 2018. години у износу од 34.100.000 динара и за подржавање активности ОЦД које доприносе очувању здравља Рома и Ромкиња, у износу од 5.500.000 динара.

3.8.2.50. Унапређење система заштите и подршке жртава насиља у породици, у складу са новом Стратегијом за борбу против насиља у породици.

Веза са мером 3.6.1.11. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Јула 2015. године, након доношења Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Министарству унутрашњих послова у Управи криминалистичке полиције у седишту Министарства формирано је Одељење за превенцију и сузбијање насиља у породици.

У полицијским управама на територији Републике Србије успостављена је мрежа координатора коју чине 54 полицијска службеника из организационих јединица криминалистичке и полиције опште надлежности у чијој надлежности је праћење проблематике насиља у породици и партнерским односима над женама, као и примена Посебног протокола о поступању полицијских службеника у случајевима насиља над женама у породици и партнерским односима. Такође, на локалном нивоу формиран су тимови које чине представници полиције, јавног тужилаштва, установа социјалне и здравствене заштите и удружења грађана, са задатком координације, размене информација и непосредног укључивања у конкретне предмете.

Министар правде потписао је **Споразум о међу-секторској сарадњи у спровођењу Општег протокола о поступању и сарадњи институција, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима у области града Београд** 25. новембра, 2015. Потписници споразума су: Секретаријат за социјалну заштиту града Београда, Секретаријат за образовање и дечју заштиту града Београда, Секретаријат за здравство града Београда, Градски центар за социјални рад у Београду, Полицијска управа за град Београд, сви основни судови у Београду, прекршајни суд у Београду, општинска јавна тужилаштва у Београду, центар за заштиту одојчади, деце и омладине у Београду, Аутономни женски центар, и Саветовалишта против насиља у породици у Београду.

Полицијски службеници Одељења за превенцију и сузбијање насиља у породици, у сарадњи са представницима Мисије ОЕБС-а у Србији по одобрењу Кабинета министра 01 број 5787/16 од 04.07.2016. године, реализовали су један од три планирана округла стола под називом „Унапређење поступања полицијских службеника у раду са жртвама кривичних дела – поступање по Посебном протоколу за поступање полицијских службеника у случајевима насиља у породици“, 08.07.2016. године, у Новом Саду за представнике девет Полицијских управа и то: ПУ у Новом Саду, Сомбору, Суботици, Сремској Митровици, Кикинди, Панчеву, Зрењанину, Шапцу, Смедереву (18 полицијских службеника).

У припреми је реализација другог по реду округлог стола, који је планиран 11.10.2016. године, у Нишу за полицијске службенике из девет Полицијских управа и то: ПУ у Нишу, Бору, Зајечару, Пироту, Лесковцу, Врању, Прокупљу, Новом Пазару и Пријепољу (18

полицијских службеника) и трећег округлог стола у Београду, који је планиран да се реализује у новембру 2016. године, за полицијске службенике Полицијске управе за град Београд, Полицијске управе у Ваљевоу, Пожаревцу, Јагодини, Крагујевцу, Чачку, Ужицу, Краљеву и Крушевцу (18 полицијских службеника).

У току је реализација инструктивно контролне делатности коју реализује Одељење за превенцију и сузбијање насиља у породици у сарадњи са Одсеком за превенцију и сузбијање малолетничке делинквенције и представницима Управе полиције, у Полицијским управама (1-27), у циљу утврђивања начина организовања и усмеравања рада полицијских службеника на превенцији и сузбијању кривичних дела и прекршаја са елементима насиља, која су извршена у оквиру породице и партнерских односа, као и заштите деце и малолетника од злостављања и занемаривања. Контролно инструктивна делатност је до 16.09.2016. године, реализована у осам Полицијских управа.

Како наводи Министарство рада, нова стратегија није усвојена. У оквиру радне верзије измене и допуне Породичног закона, у делу закона који се односи на грађанско-правну заштиту од насиља у породици, предвиђене су две нове мере: 1) издавање налога којим се починилац насиља у породици упућује на психо-социјални третман, 2) уводи се обавеза органа старатељства (Центра за социјални рад) да прати извршење изречене мере и о томе обавештавама суд и постоји обавеза суда да у случају кршења изречене мере од стране починиоца по службеној дужности покрене поступак за пуно поштовање., односно поступак принудног извршења и друге мере предвиђене законом.

Канцеларија за људска и мањинска права је припремила **Трећи извештај о праћењу имплементације Акционог плана за примену Стратегије превенције и заштите од дискриминације**, који обухвата мере и активности предвиђене за реализацију у првом и другом кварталу 2016. године. Извештај је размотрио Савет Владе за праћење реализације Акционог плана, на својој трећој седници, 27. фебруара 2017. године.

2017. година

У новембру 2016.год. усвојен је **Закон о спречавању насиља у породици** којим је омогућено привремено удаљење насилника из куће и привремена забрана контактирања и приласка жртви.Закон је у примени од 1.јуна 2017.год. Према овом закону за спречавање насиља у породици и пружање заштите и подршке жртвама надлежни су поред полиције, јавног тужилаштва, судова (опште надлежности и прекршајни) као државни органи, и центри за социјални рад, као установе. Влада РС дужна је да образује Савет за сузбијање насиља у породици, који прати примену овог закона и побољшава координисање и делотворност спречавања насиља у породици и заштиту од насиља у породици (члан 35.). Чланове Савета чине представници државних органа и установа надлежних за примену овог закона.

У оквиру Републичког завода за социјалну заштиту акредитовано је више програма обуке на тему насиља у породици који су намењени стручним радницима запосленим у установама социјалне заштите (центри за социјални рад и установе за смештај корисника).

Извршен је надзор и пружена стручна помоћ у око 50 центара за социјални рад у областима насиља у породици и заштите деце од злостављања и занемаривања, у поступцима вршења и лишења родитељског права и заштите права детета.

У децембру 2016.год. Скупштина града Београда донела је одлуку да жене и деца жртве насиља за време док бораве у сигурним кућама добијају и новчану помоћ односно "средства за личне потребе". Реч је о новој услузи социјалне заштите у Београду а средства се обезбеђују процентуално, односно 5,5 % од просечне београдске плате за децу и 3,5% за одрасле.

Реализована је обука за 410 полицијских службеника из полицијских управа и седишта Министарства који поступају у скаладу са одредбама Закона о спречавању насиља у породици.

Дана 20.07.2017. године, на нивоу Министарства унутрашњих послова формирана је **Радна група за сузбијање насиља над женама**, која активно сарађује са представницима организација цивилног друштва.

Други циклус обуке за 450 полицијских службеника који поступају у случајевима превенције и сузбијања насиља у породици започеће 25.09.2017. године.

Дана 24.11.2017. године одржана је конференција поводом Међународног дана борбе против насиља над женама, у оквиру које су презентовани ефекти примене Закона о спречавању насиља у породици, који је од стране Владе Републике Србије, усвојен новембра месеца 2016. године, а примена започета 01.06.2017. године.

Активно учешће представника Министарства унутрашњих послова на 8. Конференцији Виктимолошког друштва, која је одржана 30.11 и 01.12. 2017. године у Београду, где су такође презентовани ефекти примене Закона о спречавању насиља у породици.

Дана 05.12.2017. године, представници Министарства унутрашњих послова, активно учешће су имали на 5. годишњој конференцији Женске парламентарне мреже, где је представљен рад Министарства унутрашњих послова у области насиља над женама, породици и партнерским односима.

Представници Миистарства унутрашњих послова узеће учешће на конференцији Министарства правде, које ће се одржати 21.12.2017. године, где ће бити презентовани ефекти примене Закона о спречавању насиља у породици.

3.8.2.51. Унапређење система превенције, заштите, подршке, и реинтеграције жртава трговине људима складу са новом Стратегијом за борбу против трговине људима.

Веза са АП за ПГ 24 (Континуирано, до 2017. године)

Активност се успешно реализује.

Влада је на својој 9. седници од 4. августа 2017. године, на предлог Министарства унутрашњих послова, донела **Стратегију превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022** и пратећи Акциони план за период 2017-2018. године („Сл. Гласник РС“, бр.77/2017). Влада је 12. октобра 2017. године, донела **Одлуку о образовању Савета за борбу против трговине људима**. Одлука је објављена у Службеном гласнику РС, број. 92 од 13. октобра 2017. године.

У циљу имплементације усвојене Стратегије и Акционог плана, у оквиру седишта Дирекције полиције образована је **Канцеларија за координацију активности у борби против трговине људима** на националном нивоу са мултидисциплинарним приступом. Решењем Дирекције полиције 19. јула 2017. године, именован је вршиоц дужности руководиоца Канцеларије за координацију активности у борби против трговине људима. У Канцеларији тренутно ради четири полицијска службеника, обезбеђен је канцеларијски простор и опрема. Канцеларија за координацију активности у борби против трговине људима је предузела активности на успостављању предуслова за спровођење Стратегије и Акционог плана. Задатак Канцеларије је да прати, координира, надзире и усмерава примену мера и радњи које за циљ имају борбу против трговине људима, да прати, координира, надзире и усмерава имплементацију нове националне Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава у Републици Србији за период 2017-2022. године са пратећим Акционим планом, као и да припрема седнице Савета за борбу против трговине људима и на оперативном нивоу спроводи одлуке Савета.

На оперативном нивоу у току је реформа организационих јединица МУП Р Србије које се баве сузбијањем трговине људима и измена систематизације радних места, односно унапређење организационих капацитета Управе криминалистичке полиције у борби против трговине људима. Реформски процеси спроводе се у складу са усвојеном Стратегијом превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022. године, Националним акционим планом за Поглавље 24, препорукама експерата Европске уније и Проценом претње од тешког и организованог криминала (СОСТА). Подршка реформи јединица за борбу против трговине људима пружа се од стране Европске уније – ИПА 2013, кроз едукацију полицијских службеника криминалистичке полиције и кроз ИПА 2014, којим ће бити обезбеђена набавка опреме за специјализоване јединице криминалистичке полиције за борбу против трговине људима.

У току је реализација пројекта Међународног центра за развој миграционе политике (ИЦМПД), под називом «Трговина људима дуж мигрантске руте (ТРАМ): Идентификација и интеграција жртава трговине људима међу осетљивим категоријама и деци без пратње». Циљ пројекта је да подржи и омогући интеграцију жртава трговине људима међу угроженим мигрантима и избеглицама, укључујући и децу без пратње, успостављањем мултидисциплинарног и транснационалног приступа за рану идентификацију жртава трговине људима, упућивање, пружање услуга и заштиту у контексту тренутних процена миграција и азила у транзитним и одредишним земљама дуж миграционе руте, нарочито у Аустрији, Бугарској, Финској, Немачкој, Грчкој и Шведској.

У циљу унапређивања заштите жртава трговине људима, едуковано 80 стручњака из 17 школских управа из целе Србије изабраних од стране Министарства, на основу **Меморандума о сарадњи под називом "Превенција и едукација деце и омладине о трговини људима"** који су са Унитас Фондом потписали Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Центар за заштиту жртава трговине људима у 2015. години. Експерти су затим наставили ширење стеченог знања и о овом проблему у 2016. години сензибилисали 6.273 својих колега широм Србије из 598 школа, а који су затим одржали информативне радионице за преко 53.526 ученика основних и средњих школа до данас. Овим пројектом информисани су и родитељи деце (оквирно 4.190 родитеља је информисано о овом проблему). Поред ових 80 стручњака, током 2017. године је путем 4 семинара сензибилисано (Београд-један семинар, Нови Сад-два семинара и Ниш-један семинар) 200 професора физичког који се сматрају циљном групом, која лакше препознаје потенцијалне жртве трговине људима у свом окружењу.

Саставни део овог пројекта јесте **"Приручник за образовни систем за заштиту ученика од трговине људима"**, који је преведен на српски и енглески језик, чији се примерци налазе у свим школама у Србији и који се користе као материјал који служи за едукацију наставника и омладине о овој теми. Израђен и Практикум за радионице, који је намењен само стручњацима који су прошли обуку (за сада њих осамдесеторо).

У оквиру пројекта "Превенција ризика од трговине људима деце и младих у Србији", октобра 2016. године снимљен је превентивно едукативни филм под називом "Посматрачи". Претпремијера филма одржана је 17. октобра 2016. године у Београду уочи Европског дана борбе против трговине људима, док је 18. октобра 2016. године премијерно емитован на ТВ "Радио телевизија Србија" поводом обележавања Европског дана борбе против трговине људима. Филм је преведен и на енглески језик и доступан је младима на Интернет страни "Youtube". Такође, у оквиру пројекта обучено је 80 просветних радника – стручних тренера у циљу едукације 300.000 деце у основним и средњим школама у Републици Србији.

У циљу унапређивања заштите жртава трговине људима током маја месеца ове године на конкурс Министарства правде за коришћење тужилачког опортунитета Центар за заштиту жртава трговине људима је конкурисао за средства и добио од Министарства правде 1.4

милиона динара за директну подршку жртвама трговине људима као што је обезбеђивање хуманитарних пакета, куповине лекова и здравствени прегледи који нису на листи за финансирање из буџетам куповина огрева, куповина карата за превоз и слично

У периоду 24-30. октобра 2016. године у Наставном центру "Кула" у Кули, реализован је "Специјалистички курс за борбу против трговине људима" за 15 полицијских службеника организационих јединица Министарства унутрашњих послова Републике Србије у циљу осавремењивања постојећих и усвајања нових знања, вештина и ставова за ефикасно и ефективно обављање послова сузбијања трговине људима.

У периоду 11.10-09.11.2016. године, у складу са Програмом стручног усавршавања полицијских службеника Министарства унутрашњих послова за 2016. годину, реализоване су обуке на тему "Законске одредбе које регулишу проблематику трговине људима, илегалних миграција и кријумчарење људима", где је на 12 реализованих обука присуствовало укупно 159 полицијских службеника граничне полиције.

У оквиру пројекта Међународне организације рада "Ангажовање и подршка на националном нивоу за смањење појаве дечјег рада", у периоду јул-октобар 2016. године одржано је више радионица на којима су учешће имали представници Министарства унутрашњих послова и других државних органа и организација, којом приликом је израђен предлог правног оквира, процедуре за службенике Инспектората за рад и листа опасних занимања за децу.

У оквиру прве компоненте пројекта *CLEAR пројекат Међународне организације рада - "Ангажовање и подршка на националном нивоу за смањење појаве дечјег рада"*, која има за циљ усклађивање правних инструмената Републике Србије са међународним стандардима који се односе на злоупотребу дечијег рада, Уредба о утврђивању опасног рада за децу, предложена од стране CLEAR пројекта у консултацијама са актерима и социјалним партнерима у Србији, усвојена је на седници Владе Србије 29. маја 2017. године. Усвајањем ове Уредбе, Србије је испунила обавезу преузету ратификацијом МОП Конвенције о најгорим облицима дечјег рада. Уредба је ступила на снагу 8 дана након објављивања Службеном гласнику РС, а њена примена почиње 1. јануара 2018. године. Поред тога, CLEAR пројекат је развио предлоге измена и допуна још три правна прописа, а реч је о Закону о раду, Закону и јавном реду и миру и Општем протоколу о заштити деце од злостављања и занемаривања.

У оквиру унапређења услова за реинтеграцију жртава, **потписан је протокол између Министарства за рад и Националне службе за запошљавање као и између Националне службе за запошљавање и Центра за заштиту жртава трговине људима о сарадњи у активностима везаним за помоћ и подршку жртвама насиља.** Овим протоколом унапређене су могућности за запошљавање жртава трговине људима као посебно осетљиве

групе тешко запошљивих корисника. **Национална служба за запошљавање ће са Министарством и центрима за социјални рад, радити и на обуци и припреми најрањивијих категорија за укључивање на тржиште рада.**

Активности Центра за заштиту жртава трговине људима на интеграцији жртава унапредиће се и стварањем просторних услова за реализацију активности подршке жртвама. У току су припреме за адаптацију пословног простора Центра за заштиту жртава трговине људима.

Активно се ради на координацији подршке у заједници кроз повезивање институционалних и капацитета ОЦД. Једна од ових активности везана је за унапређење сарадње Центра за заштиту жртава трговине људима, као институције система која је носилац координације са ОЦД. За сада су потписани Меморандум о сарадњи са НВО АСТРА и Споразум о сарадњи са Фондацијом Тијане Јурић.

У току 2016. и 2017. године Центар за породични смештај и усвојење Београд реализује пројекат развоја хранитељства за децу избеглице/мигранте, који укључује и збрињавање деце из ове популације која су жртве трговине људима. Постојећи капацитети у прихватилиштима за децу и установама за смештај деце углавном задовољавају потребе за смештајем деце жртава трговине људима. У овим прихватилиштима раде обучени професионалци који деци обезбеђују адекватну подршку и имају развијену сарадњу са институцијама и стручњацима који обезбеђују третман, организацију слободног времена и програме подршке и интеграције деце, као и школовање. У оквиру Центра за заштиту жртава трговине људима, са обезбеђивањем пословног простора установе, биће регулисан и простор за организациону јединицу Центра, *Прихватилиште за ургентно збрињавање жртава трговине људима*. У прихватилишту ће бити обезбеђени услови смештаја и подршке за 6 жртава трговине људима женског пола, укључујући девојчице/девојке од 16 година старости.

У периоду 23-24.10.2017. године у Центру за социјални рад у Новом Саду, одржана је мултисекторска обука професионалаца из система социјалне заштите на тему „Прелиминарни индикатори за идентификацију жртава трговине људима“, на којој је као предавач учествовао полицијски службеник Управе граничне полиције. Обучено је 20 професионалаца.

Дана 13.11.2017. године у Новом Саду, у седишту полицијске управе, одржан је мултисекторски састанак „Локалне мреже за борбу против трговине људима“, на коме је учествовао и полицијски службеник Управе граничне полиције. На састанку су присуствовали представници полиције, тужилаштва, социјални служби, градских и покрајинских локалних власти и релевантних НВО.

У периоду 11-15.12.2017. године у седишту FRONTEx-а у Варшави, Пољска, одржана је прва једнонедељна радионица за израду обуке граничних служби у вези „заштите деце“. На радионици је учествовао и полицијски службеник Управе граничне полиције. Као једна од тема код планиране обуке биће и „заштита деце од трговине људима“.

2018

Министарство унутрашњих послова

Дана 6. октобра 2017. године Решењем Владе 24 број 119-9273/2017. године Митар Ђурашковић је именован за Националног координатора за борбу против трговине људима, што је један од предуслова за спровођење нове Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022. године.

Влада Републике Србије је на седници дана 12.10.2017. године донела нову Одлуку о образовању Савета за борбу против трговине људима (05 број 02-9933/2017) и именовању њених чланова: за председника др Небојша Стефановић, потпредсеник Владе и министар унутрашњих послова, а за чланове: министар финансија Душан Вујовић, министар просвете, науке и технолошког развоја Младен Шарчевић, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић, министар здравља Зоран Лончар и министар правде Нела Кубуровић.

7. децембра 2017. године одржана је Прва седница Савета за борбу против трговине људима, којом је председавао председник Савета за борбу против трговине људима, потпредседник Владе и министар унутрашњих послова др Небојша Стефановић. На Првој седници Савета донети су следећи закључци:

1. Усвојен је Закључак о усвајању Извештаја Националног координатора за борбу против трговине људима за период од 1. октобра до 30. новембра 2017. године о имплементацији Акционог плана за спровођење Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022. године, са препорукама.
2. Усвојен је Закључак о усвајању Извештаја о анализи рада локалних тимова за борбу против трговине људима, који су формиран у управама 17 градова широм територије Републике Србије (Панчеву, Кикинди, Сомбору, Новом Пазару, Шапцу, Смедереву, Пожаревцу, Лесковцу, Пироту, Прокупљу, Нишу, Новом Саду, Сремској Митровици, Краљеву, Крагујевцу, Врању и Суботици) са препорукама.
3. Усвојен је Закључак о усвајању симбола Републике Србије против трговине људима „СРБИЈА ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА. СРБИЈА – ЗЕМЉА СЛОБОДНИХ ЉУДИ.“, са препоруком да га користе сви субјекти који спроводе Стратегију превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022. године.

Дана 17. октобра 2017. године, након спроведеног поступка прибављања предлога чланова и заменика, председник Савета за борбу против трговине људима и министар унутрашњих послова др Небојша Стефановић је донео **Решење о образовању Посебне радне групе за спровођење и праћење Стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022. године.** Посебну радну групу чине представници министарстава и државних органа, који поседују стручна знања из области од значаја за спровођење Стратегије и то: Министарства унутрашњих послова, Министарства правде, Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства

здравља, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарства финансија, Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарства културе и информисања, Министарства омладине и спорта, Министарства спољних послова, Републичког јавног тужилаштва, Канцеларије за људска и мањинска права, Безбедносно-информативне агенције, Комесаријата за избеглице и миграције, Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва, Центра за заштиту жртава трговине људима, као и једног представника Црвеног крста Србије.

Организације цивилног друштва које се баве проблемом трговине људима равноправно учествују у процесу праћења, извештавања и оцењивања спровођења Стратегије. У сарадњи са Канцеларијом за сарадњу са цивилним друштвом 29. септембра 2017. године објављен је Јавни позив за избор пет организација цивилног друштва које ће имати учешће у процесу праћења, извештавања и оцењивања спровођења Стратегије. Након спроведеног ефикасног и транспарентног поступка избора организација цивилног друштва и истека рока за приговор, 29. новембра 2017. године утврђено је да само две организације од четири које су се пријавиле испуњавају критеријуме из Јавног позива и то удружење грађана „Атина” и удружење грађана „Астра”. Одмах након спроведеног поступка избора организација цивилног друштва, Посебна радна група је дана 30. новембра 2017. године одржала свој први састанак и о свом раду обавестила Савет. Дана 27. децембра 2017. године одржан је ванредни састанак Посебне радне групе за спровођење и праћење стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022, поводом представљања штампаног издања Стратегије, везе стратегије и акционог плана са миграцијама (регуларне и ирегуларне), као и новог симбола Србије против трговине људима који је усвојио Савет за борбу против трговине људима.

Савет је у складу са усвојеним закључцима Прве седнице у циљу унапређења проактивног система откривања случајева трговине људима и ефикаснијег процесуирања учинилаца кривичног дела Трговина људима, 22. децембра 2017. године формирао Интерресорну радну групу за прилагођавање постојећих механизма сарадње надлежних органа и успостављање нових у складу са проактивним приступом. Интерресорну радну групу чине представници Министарства унутрашњих послова, Министарства правде, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања - Инспекције рада, Републичког јавног тужилаштва, Тужилаштва за организовани криминал и Криминалистичко-полицијске академије. Један од задатака Интерресорне радне групе је да изради анализу тренутног стања из области истрага трговине људима, како би се у 2018. години спроводиле проактивне истраге. Дана 25. децембра 2017. године одржан је први састанак Интерресорне радне групе на којем је закључено да се до краја јануара 2018. године изради функционална анализа постојећих механизма сарадње у откривању случајева трговине људима са препорукама за унапређење. Дана 13. марта 2018. године одржан је други састанак Интерресорне радне групе.

Поступајући у складу са закључцима Савета за борбу против трговине људима од 07.12.2017. године, препорукама Интерресорне радне групе, препорукама у вези борбе против трговине људима из Процене претње од тешког и организованог криминала (СОСТА) налогом Директора полиције дана 15. марта 2018. године **формирани су полицијски тимови за сузбијање трговине људима у оквиру Дирекције полиције**, на нивоу

подручних полицијских управа, полицијске управе за Град Београд и у оквиру Управе криминалистичке полиције – Службе за борбу против организованог криминала. Задатак полицијских тимова за сузбијање трговине људима је да, до доношења новог акта о Унутрашњем уређењу и систематизацији радних места и до распоређивања полицијских службеника, у складу са проактивним приступом и у сарадњи са надлежним тужиоцима који су контакт тачке за борбу против трговине људима, побољшају ефикасност у откривању и процесуирању трговине људима али и сродних кривичних дела са елементима експлоатације људи.

Дана 01. марта 2018. године одржан је други састанак Посебне радне групе за спровођење и праћење стратегије превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022. У периоду од 22-23. марта 2018. године, за чланове Посебне радне групе, одржана је консултативна радионица за израду измена и допуна споразума о сарадњи државних органа у борби против трговине људима са смерницама за поступање у случајевима трговине људима. Радионица је организована у оквиру пројекта ИОМ „Јачање борбе против трговине људима у контексту миграционе кризе на Западном Балкану“. На радионици је представљен и међународно-правни оквир у заштити миграната, посебно са аспекта идентификације жртава трговине људима међу популацијом мигранара и пружања подршке и заштите.

У складу са усвојеном Стратегијом превенције и сузбијања трговине људима, посебно женама и децом и заштите жртава 2017-2022. године у току је припрема за израду Акционог плана за период 2019-2020. године.

Дана 22. марта 2018. године Народна скупштина Републике Србије усвојила је нови Закон о странцима којим се, између осталог регулише привремени боравак за претпостављене жртве трговине људима (период рефлексije) и привремени боравак за жртве трговине људима.

У складу са Закључком и препорукама Савета за борбу против трговине људима у 17 градова широм територије Републике Србије, од стране органа локалне самоуправе, у току је формализовање и организовање рада Локалних тимова за борбу против трговине људима (у Панчеву, Кикинди, Сомбору, Новом Пазару, Шапцу, Смедереву, Пожаревцу, Лесковцу, Пироту, Прокупљу, Нишу, Новом Саду, Сремској Митровици, Краљеву, Крагујевцу, Врању и Суботици).

У оквиру Националног ИПА програма за 2014. годину у току је завршна припрема техничке спецификације за Уговор о набавци опреме за јединице криминалистичке полиције које ће се бавити сузбијањем сузбијање трговине људима у вредности од 840.000 евра.

У оквиру Националног ИПА програма за 2014. годину у току је позив за Твиниг «Подршка јачању борбе против трговине људима» чија је вредност 1.000.000 евра.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања

Ради унапређења система идентификације у систему социјалне заштите и примене „Упутства за примену показатеља за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима и поступања у случају сумње да је корисник жртва трговине људима“ које је донео министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања дана 26.07.2017.године, у партнерству са Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Комором социјалне заштите и Међународном организацијом за миграције реализовано је 7 тренинга по програму обуке „Примена индикатора за прелиминарну идентификацију жртава трговине људима“. Обуке су реализоване у Београду (3 тренинга), Новом Саду, Панчеву, Прокупљу и Новом Пазару. Овим обукама обухваћено је око 140 стручних радника из 50 центара за социјални рад у Републици Србији. Планира се наставак реализације обука по овом програму и у наредном периоду.

Финализиран је Меморандум о сарадњи између Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Министарства за рад запошљавање, борачка и социјална питања у делу надлежности Центра за заштиту жртава трговине људима и Републичког јавног тужилаштва-а. Меморандум ће омогућити бољу сарадњу у делу размене информација, статистичког праћења појаве и квалитета прикупљених података, прави јасна разграничења, утврђује улоге и одговорности свих у идентификацији, кривичном гоњењу, пружању помоћи и подршке и будућим превентивним активностима.

Ради унапређења сарадње Центра за заштиту жртава трговине људима, као институције система која је носилац координације са организацијама цивилног друштва (ОЦД) започете су активности израде меморандума о сарадњи са организацијом цивилног друштва „АТИНА“. Израђен је предфинални предлог меморандума и потписивање овог меморандума се очекује ускоро.

3.8.2.52. Унапређење софтвера којим се омогућава размена података који се односе на Роме, између базе података Министарства здравља и осталих релевантних сектора, у складу са Законом о заштити података о личности, како би се остварила већа инклузија Рома кроз услуге социјалне заштите. (IV квартал 2016. године)

Активност је у потпуности реализована. Приступило се унапређењу софтвера и базе података Министарства здравља које ће се извршити у више фаза. Тренутно је у току поступак регистрације збирке података од стране Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности. Наведена збирка података ће се после регистрације додатно дорађивати у више фаза. База података за праћење мера за инклузију Рома <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs/st/> је успостављена у оквиру пројекта „Европска подршка за инклузију Рома“ који је финансиран од стране Европске уније и спроведен од стране Мисије ОЕБС-а у Србији и Републичког завода за статистику, власништво над Базом података се преноси на Републички завод за статистику до краја реализације пројекта (април 2017. година). База је важно средство за ефикасно спровођење политика на националном и локалном нивоу. Овом базом се обезбеђује складиштење, чување и читање података на једном месту. База садржи податке Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре,

Министарства здравља, Националне службе за запошљавање, Републичког завода за статистику Србије и податке локалних самоуправа. База података не садржи личне податке, већ статистичке и текстуалне податке о мерама за инклузију Рома. Област образовања у овој бази попуњавају педагошки асистенти резултатима и постигнућима у ученика/ца којима пружају подршку у предшколским установама и основним школама, као и подацимао подршци приликом уписа у образовно-васпитну установу.

Педагошки асистенти настављају са уношењем података о свом раду у базу података за праћење мера за инклузију Рома <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs/sr/>. Ова база је успостављена у оквиру пројекат „Европска подршка за инклузију Рома“ који је финансиран од стране Европске уније и спроведен од стране Мисије ОЕБС-а у Србији и Републичког завода за статистику, власништво над Базом података се преноси на Републички завод за статистику до краја реализације пројекта (април 2017. година).

2018.

Постојећа база података за праћење мера за инклузију Рома <http://www.inkluzijaroma.stat.gov.rs/sr/> садржи податке о раду педагошких асистената и континуирано се одржава.

3. 9. ПОЛОЖАЈ ИЗБЕГЛИЦА И ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА

3.9.1.1. Обезбеђивање трајних стамбених решења за избеглице кроз реализацију Регионалног програма за стамбено збрињавање избеглица и редовних националних програма збрињавања. (Континуирано, до 2018. године)

Активност се успешно реализује. Реализација пет потпројеката у оквиру Регионалног стамбеног програма је у току. РСП се спроводи у 117 ЈЛС, од тога у 41 ЈЛС које обезбеђују земљиште и инфраструктуру је планирана изградња станова. Ради избора корисника формирано је укупно 144 комисије, за сваки модел стамбеног решења посебно. Преко 1500 квалификованих службеника укључено је у спровођење Регионалног програма стамбног збрињавања. У оквиру првог потпројекта завршена је испорука 129 пакета грађевинског материјала као и постављање 63 монтажних кућа. У оквиру другог и четвртог потпројекта избор корисника за 600 пакета грађевинског материјала у 26 ЈЛС је завршен и испорука материјала је у току, изабран је 461 корисник за стамбене јединице у 22 ЈЛС, док је потписивање уговора са корисницима за доделу 150 монтажних кућа завршено. У току је пројектовање и изградња за све монтажне куће. Република Србија је кроз контрибуцију обезбедила 105 пакета грађевинског материјала и 198 сеоских кућа. У трећем потпројекту који се реализује на територији града Београда изабрани су корисници за 49 монтажних

кућа, уговори са извођачем радова и стручним надзором су потписани, у току је изградња идејног решења након чега ће отпочети планирана изградња. Изабрани су корисници за доделу помоћи за куповину 69 сеоских кућа са окућницом, куће су купљене и усељене док је успешна изградња 235 стамбених јединица за које су корисници изабрани у фебруару такође у току према планираној реализацији програма, након чега се очекује и усељење изабраних корисника. Пети потпројекат је почео са реализацијом, у току је избор корисника за 1.262 стамбене јединице, 992 које ће бити изграђене у 25 ЈЛС, 165 у Старој Пазови и 270 у општини Земун у Београду. Тендер за радове за изградњу 270 стамбених јединица у Камендину објављен је 19. јуна 2017. године а почетак изградње очекује се у октобру. Реализација грант шема у оквиру петог потпројекта за доделу 250 пакета грађевинског материјала, за које је изабрано 11 ЈЛС и куповину 200 сеоских кућа за које је изабрано 19 ЈЛС је у току. Процедура избора корисника за ове две компоненте је у финалној фази након које ће почети испорука грађевинског материјала и куповина кућа. Паралелно са пет пројеката, Републици Србији је одобрено и проширење четвртог потпројекта којим су обухваћени изабрани корисници из претходних потпројеката који због лимитираних броја стамбених решења, као и недовољно средстава нису могли бити збринуте у оквиру тих потпројеката. Процедура избора корисника за доделу 202 пакета грађевинског материјала и 200 сеоских кућа из ових средстава је такође у финалној фази. Објављена је коначна листа за 42 изабрана корисника за доделу монтажних кућа из другог и четвртог потпројекта за које није било довољно средстава у претходним потпројектима. У току је припрема уговора за ове кориснике. Седми потпројекат који је одобрен у децембру 2016. године обезбедиће пројектовање 358 стамбених јединица у 11 ЈЛС, куповину 130 стамбених јединица, 180 пакета грађевинског материјала и куповину 180 сеоских кућа. Процедура за потписивање Споразума о донацији за овај потпројекат је покренута. Комесаријат за избеглице и миграције као водећа институција, која спроводи Регионални програм стамбеног збрињавања у Републици Србији, предао је и осми пројектни предлог на одобрење ЦЕБ-у, у вредности од 20 милиона евра, којим би требало да се обезбеди додатних 938 стамбених решења. Република Србија ће 26. јуна 2017. године бити домаћин одржавања најзначајнијег скупа у оквиру Регионалног стамбеног програма, Скупштине донатора, на којој ће бити разматрано и одобрење новог пројектног предлога Републици Србији. Овом приликом биће организована и теренска посета градилишту у Овчи, у Београду где је у току изградња 235 стамбених јединица као и додела хиљадитог стамбеног решења кориснику у Панчеву, коме је додељена монтажна кућа у оквиру другог потпројекта.

Буџет Републике Србије - По јавним позивима из фебруара 2017. године, додељена су средства јединицама локалне самоуправе за стварање и побољшање услова становања избегличких породица и то:

- 24 ЈЛС за минимум 105 пакета грађевинског материјала
- 25 ЈЛС за откуп 48 сеоских кућа

На Скупштини донатора Регионалног стамбеног програма, одржаној 26. јуна 2017. године у Београду, Републици Србији је одобрен осми потпројекат вредан 19,9 милиона евра, којим ће се финансирати додела 938 стамбених решења. До сада су испоручена укупно 1.082 стамбена решења: 548 пакета грађевинског материјала, откупљено 440 сеоских кућа са окућницом и изграђене 94 монтажне куће. Изградња 235 стамбених јединица у Овчи, у оквиру трећег потпројекта, је у завршној фази - завршетак изградње очекује се до краја 2017. године. Избор корисника за доделу сеоских кућа и пакета грађевинског материјала у оквиру петог и проширења 4 потпројекта је у току, 16 ЈЛС је донело Одлуку о избору корисника за доделу помоћи, а планирано је да избор корисника у осталим ЈЛС буде завршен до краја године.

Дана 5. јула 2017. године Комесаријат је расписао Јавни позив јединицама локалне самоуправе у Републици Србији за доделу средстава намењених стварању и побољшању услова становања породица избеглица и интерно расељених лица на њиховој територији, кроз куповину сеоских кућа са окућницом. По овом Јавном позиву – сеоске куће за избеглице и интерно расељена лица из доплатне поштанске марке одабрано је 6 ЈЛС за доделу 10 сеоских кућа.

До сада су у оквиру Регионалног стамбеног програма испоручена укупно 1.404 стамбена решења: испоручен 691 пакет грађевинског материјала, откупљене 562 сеоске куће са окућницом и изграђена 151 монтажна кућа. У новембру 2017. године постављен је камен темељац за изградњу 270 стамбених јединица у насељу Камендин, у оквиру петог потпројекта. Избор корисника за доделу сеоских кућа и пакета грађевинског материјала у оквиру петог и проширења четвртог потпројекта је у завршној фази, до сада су откупљене 122 куће и у току је израда техничких спецификација за грађевински материјал. Изградња 235 стамбених јединица у Овчи, у оквиру трећег потпројекта, завршена је у децембру, у току је поступак издавања употребне дозволе за објекат, а усељење корисника очекује се у јануару 2018. године. У децембру 2017. године почело је спровођење седмог потпројекта РСПа. Девет јединица локалне самоуправе објавило је јавне позиве за избор корисника помоћи за решавање стамбених потреба избеглица доделом укупно 358 стамбених јединица које ће бити изграђене у оквиру осмог потпројекта.

Буџет РС- У извештајном периоду, а на основу неутрошених средстава према претходним јавним позивима, расписан је јавни позив у новембру 2017. године за ЈЛС у Републици Србији за доделу средстава намењених стварању и побољшању услова становања породица избеглица, кроз куповину сеоске куће са окућницом и доделу једнократне помоћи у грађевинском и другом материјалу и/или опреми (мали грант). По овом јавном позиву у току је потписивање уговора и пренос средстава за 17 ЈЛС за куповину сеоских кућа са окућницом за избеглице, а и из доплатне поштанске марке.

2018.

До сада су у оквиру Регионалног стамбеног програма испоручена укупно 1.883 стамбена решења: испоручено 699 пакета грађевинског материјала, откупљено 765 сеоских кућа са окућницом, изграђене 184 монтажне куће и изграђено 235 стамбених јединица. У марту месецу 2018. године организовано је свечано уручење кључева и уселење 235 избегличких породица у стамбене јединице које су изграђене у београдском насељу Овча, у оквиру трећег потпројекта РСП-а. У фебруару месецу 2018. године осам јединица локалне самоуправе објавило је јавне позиве за избор корисника помоћи за решавање стамбених потреба избеглица доделом стамбених јединица, које ће бити изграђене у оквиру деветог потпројекта. 41 јединица локалне самоуправе завршила је избор корисника за доделу помоћи кроз откуп сеоских кућа у оквиру петог и проширења четвртог потпројекта, док је у 4 ЈЛС избор корисника у завршној фази. Такође, избор корисника за доделу пакета грађевинског материјала, у оквиру петог и проширења четвртог потпројекта, је у завршној фази, у току је израда техничких спецификација и комисије су почеле са доношењем Одлука о избору корисника. Дана 23. фебруара 2018. године, Република Србија поднела је предлог Пројекта СРБ9 на сагласност Банци за развој Савета Европе, вредности преко 23.5 милиона евра.

Буџет РС - У извештајном периоду је усвојена Уредба о утврђивању програма коришћења средстава за решавање стамбених потреба и друге програме интеграције избеглица у 2018. години (19. марта 2018. године), а ступа на снагу 27. марта 2018. године. Уредбом су предвиђени програми за стамбено збрињавање избеглица. Примена Уредбе је предвиђена за следећи квартал извештавања.

3.9.1.2. Обезбедити бесплатну правну помоћ у циљу обезбеђивања пуног приступа правима укључујући личне документе за интерно расељена лица и избеглице. (Континуирано, почев од II квартала 2016.године)

Активност се успешно реализује. Ова активност се спроводи континуирано, док ће се након усвајања Закона о бесплатној правној помоћи организовати системски на другачији начин.

У оквиру пројекта „Промоција и заштита имовинских права интерно расељених лица, избеглица и повратника по споразумима о реадмисији“, чија примена је почела у новембру 2016., спроведене су следеће активности, закључно са другим кварталом 2017: Отворено је 6 канцеларија у месту концентрације крајњих корисника са главном канцеларијом у Београду, активиран је вебсајт: www.pravnapomoc.org, обезбеђен је бесплатан број за све позиве крајњих корисника: 0800 108 208, примљено је 1747 позива клијената и потенцијалних клијената о којим је сачињена белешка, одржано је 862 састанка са клијентима и потенцијалним клијентима, правни тим је сачинио 204 писаних поднесака релевантним институцијама и одржано је 124 заступања пред институцијама на Косову и Метохији, отворен је 1061 нови предмет и затворено је 139 предмета. У изради је нова база

података која ће пружити јасну слику о броју преузетих предмета са претходног пројекта, статусу и врсти случајева, надлежности судова, броја корисника и која ће се на даље континуирано ажурирати. Подаци из ове базе података биће на располагању за следећи извештајни период. У децембру је одржана прва конференција која је окупила велики број домаћих и страних стручњака из области заштите и унапређења имовинских и људских права, представнике релевантних институција и удружења која су у контакту са корисницима пројекта. У децембру је одржан и тренинг тренера у циљу јачања капацитета правних тимова пројекта, који су држали искусни међународни стручњаци, укључујући дугогодишњег Омбудсмана на КиМ, Марека Новицког.

У фебруару 2017. године је спроведено истраживање са циљем да се утврди степен информисаности крајњих корисника о постојању пројекта и могућностима остваривања својих права. Пројекат се на позив КИРС-а представио на 12. годишњем састанку градских и општинских повереника, крајем фебруара у Новом Саду, када је покренута иницијатива за формирање мобилних тимова у циљу бољег допирања до што већег броја крајњих корисника који су у изузетно тешкој материјалној или здравственој ситуацији. До сада су мобилни тимови посетили Јагодину, Крушевац, Књажевац и Крагујевац и започели формирање предмета по преузетим захтевима корисника. Припремљен је лифлет на ромском језику за повратнике по споразумима о реадмисији, одржани су састанци са релевантним удружењима Рома, а планиран је и догађај у пријемној канцеларији за повратнике на аеродрому „Никола Тесла“. Повратницима по реадмисији пружају се информације о правима на основу Стратегије реинтеграције повратника на основу споразума о реадмисији, као и правни савети и стручна подршка у поступку прибављања личних докумената

3.9.1.3. Ефикасно спровођење Закона о ванпарничном поступку, нарочито у делу који се односи на обезбеђивање уписа у матичне књиге за лица без личних докумената. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Ова активност се спроводи континуирано пред надлежним судовима Републике Србије. Врховни касациони суд до сада није обавештен о постојању изазова у спровођењу ове активности.

Укупан број поднетих предлога за одређивање времена и места рођења и број одлука донетих о поднетим предлозима из члана 71а-71љ (тј. Глава За: Одређивање времена и места рођења) Закона о изменама и допунама Закона о ванпарничном поступку за период од 1. октобра 2015. до 25. априла 2016. године:

- Број поднетих предлога: 162

- Број одлука које су поднетим предлозима: 85.

У року од осам дана од дана правноснажности одлуке у наведеном поступку, првостепени суд доставља одлуку надлежном матичару, како би се регистровале релевантне чињенице у матичну књигу рођених.

3.9.1.4. Побољшање услова становања интерно расељених лица док су у расељеништву кроз:

-доделу помоћи за побољшање услова становања;

-доделу грађевинског материјала за започету изградњу непокретности;

-доделу помоћи при куповини сеоских кућа са окућницом;

-доделу помоћи при прибављању и изградњи монтажних кућа и другог стамбеног простора;

-доделу помоћи за решавање проблема тзв. неформалних колективних центара. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Горе поменуте помоћи спроводе се кроз Програме финансиране из буџетских и донаторских средстава. На основу годишњег Програма Владе, које предлаже и спроводи Комесаријат за избеглице и миграције, ЈЛС се додељују средства за финансирање изабраних пројеката намењених решавању проблема присилних миграната (избеглица и интерно расељених лица).

2015.

У 2015. години, Уредбом о утврђивању програма подстицаја за спровођење мера и активности неопходних за достизање утврђених циљева из области управљања миграцијама у ЈЛС предвиђено је 330 милиона РСД за побољшање услова живота интерно расељених лица док су у расељеништву. До сада је утрошено 310 милиона РСД преко јавних позива.

Од јануара до августа 2016. године објављено је седам јавних позива за побољшање животних услова интерно расељених лица док су у расељеништву за ЈЛС у Републици Србији, ван територије Косова и Метохије (четири јавна позива укупне вредности од 28 милиона РСД за решавање стамбеног питања и три јавна позива укупне вредности од 8 милиона РСД за побољшање услова становања) и два јавна позива за ЈЛС на територији АП Косово и Метохија (један за решавање стамбеног питања у вредности од 5,5 милиона РСД и један за побољшање услова становања у вредности од 3 милиона РСД).

У јуну 2016. године на основу Програма распореда и коришћења средстава од доплатне поштанске марке "Кров 2016", Комесаријат за избеглице и миграције је објавио јавни позив за ЈЛС у Републици Србији за доделу средстава намењених стварању и побољшању услова становања породица избеглица и интерно расељених лица на њиховој територији, кроз куповину сеоске куће са окућницом. Максимални износ средстава за помоћ ЈЛС у стварању

и побољшању услова становања породица избеглица и интерно расељених лица, кроз куповину сеоске куће са окућницом, по јединици локалне самоуправе, износи 2,3 милиона РСД.

У оквиру јавних позива, средства су одобрена за:

- 22 ЈЛС за доделу минимум 120 пакета грађевинског материјала (плус 6 ЈЛС на територији АП Косово и Метохија за 37 пакета грађевинског материјала),
- 40 ЈЛС за 156 сеоских кућа
- 11 сеоских кућа за ИРЛ породице и 3 сеске куће за избегличке породице из Програма распореда и коришћења средстава од доплатне поштанске марке
- 44 ЈЛС за 300 корисника доходних активности (плус 5 ЈЛС на територији АП Косово и Метохија за 40 пакета доходних активности).

- У буџету Републике Србије, а за доделу помоћи за решавање проблема тзв. неформалних колективних центара, предвиђено је 30 милиона РСД преко јавног позива. У августу 2016. године, Комесаријат је објавио јавни позив за ЈЛС за доделу средстава у циљу затварања неформалних колективних центара кроз побољшање животних услова интерно расељених лица док су у расељеништву, а која бораве у тим неформалним колективним центрима на њиховој територији, кроз набавку грађевинског материјала и куповину сеоске куће. На основу пријава на овај Јавни позив, Комесаријат је са Градом Београдом закључио уговор како би Град Београд спровео програм обезбеђивања решења за ИРЛ која бораве у неформалним колективним центрима на територији Београда.

- Пројекат Подршка побољшању услова становања присилних миграната и затварање колективних центара у оквиру Програма ИПА 2012 намењен је затварању колективних центара и подршци локалних акционих планова у ЈЛС у Србији. Имплементација компоненте намењене затварању колективних центара је у току. У извештајном периоду кроз програм социјалног становања у заштићеним условима, стамбено је збринуто 36 породица из КЦ Крњача (24 избегличке и 12 ИРЛ породице), 29 избегличких и ИРЛ породица из КЦ Варна, 21 породица из КЦ Трмбас (једна избегличка и 20 ИРЛ породица) и 9 ИРЛ породица из КЦ Врање. Затварање осталих колективних центара, као и завршетак градње осталих стамбених јединица очекује се до краја 2016. године.

Тендерска документација за пројектовање у оквиру Програма ИПА 2014 за решавање стамбених потреба и изградњу зграда намењених избеглицама и интерно расељеним лицима је припремљена и предата на одобрење Министарству финансија Републике Србије.

У четвртм кварталу 2016. године, из преосталих буџетских средстава, Комесаријат за избеглице и миграције је у новембру расписао јавни позив јединицама локалне самоуправе у Републици Србији, ван територије Косова и Метохије, за доделу средстава намењених за доделу помоћи интерно расељеним лицима док су у расељеништву, а која живе на њиховој територији, за куповину сеоске куће са окућницом и додатну помоћ намењену за грађевински материјал за поправку или адаптацију предметне сеоске куће са окућницом.

Избор ЈЛС је у току, а максимални износ средстава намењених за доделу помоћи интерно расељеним лицима, за куповину до 5 сеоских кућа са окућницом и додатну помоћ намењену за грађевински материјал, по јединици локалне самоуправе, заједно са учешћем јединице локалне самоуправе, износи 6,65 милиона динара.

-У извештајном периоду је у оквиру Програма ИПА 2012 на територији општине Уб, кроз компоненту социјално становање у заштићеним условима, стамбено је збринута 6 ИРЛ породица, а кроз компоненту изградње и доделе монтажне куће, стамбено је збринута 20 ИРЛ породица.

2017

У извештајном периоду за први квартал 2017. године

Уредба о утврђивању Програма подстицаја за спровођење мера и активности неопходних за достизање утврђених циљева из области управљања миграцијама у јединицама локалне самоуправе, за 2017. годину је достављена Влади. Овом Уредбом се између осталог обезбеђују средства из буџета Републике Србије за побољшање услова живота интерно расељених лица док су у расељеништву и то за доделу помоћи за побољшање услова становања намењене за завршетак и адаптацију стамбеног објекта, за поправку или адаптацију сеоске куће са окућницом, за куповину сеоске куће са окућницом и за доделу помоћи при прибављању и изградњи монтажних кућа и другог стамбеног простора.

У извештајном периоду, у оквиру Програма ИПА 2012, на територији града Београда је у току изградња две монтажне куће, док се за изградњу друге две монтажне куће чекају грађевинске дозволе.

Тендерска документација за пројектовање у оквиру Програма ИПА 2014 за адаптацију и реконструкцију објекта за тражиоце азила је у припреми.

У извештајном периоду за II квартал 2017. године

Уредба о утврђивању Програма подстицаја за спровођење мера и активности неопходних за достизање утврђених циљева из области управљања миграцијама у јединицама локалне самоуправе, за 2017. годину је усвојена 17. марта 2017. године. По јавним позивима из априла 2017. године додељена су средства ЈЛС за побољшање услова живота интерно расељених лица и то:

- 24 ЈЛС за минимум 120 пакета грађевинског материјала
- 24 ЈЛС за откуп 73 сеоске куће
- 26 ЈЛС за 225 пакета економског оснаживања

ИПА 2014 – Јавни позив за предлог за побољшање услова живота интерно расељених лица и повратника по реадмисији у Србији завршен је у априлу 2017. године. Даље процедуре су у току, а корисничка институција је потпуно изостављена из тога.

У извештајном периоду за III квартал 2017. године

Из Јавног позива из јула 2017. године за доделу сеоске куће за избеглице и интерно расељена лица из доплатне поштанске марке, један део сеоских кућа из је 6 ЈЛС које су одабране биће додељен и интерно расељеним лицима.

ИПА 2014 - Делегација Европске уније је 20. јула 2017. године упутила обавештење Комесаријату да је у оквиру активности "Унапређење услова живота ИРЛ и повратника по основу споразума о реадмисији" изабрала НВО/ЈЛС које су прошле у ужи избор и да им је рок до краја августа да поднесу комплетан предлог пројекта.

У извештајном периоду за IV квартал 2017. године

на основу неутрошених средстава према претходним јавним позивима, расписани су јавни позиви у новембру 2017. године за ЈЛС у Републици Србији за доделу средстава намењених побољшању услова становања ИРЛ док су у расељеништву, кроз доделу помоћи за куповину сеоске куће са окућницом и помоћи за поправку или адаптацију предметне сеоске куће са окућницом. По овим јавним позивима, у току је потписивање уговора и пренос средстава и за:

- 7 ЈЛС за помоћ за поправку или адаптацију купљене сеоске куће са окућницом
- 9 ЈЛС за откуп сеоске куће са окућницом

2018.

Уредба о утврђивању Програма подстицаја за спровођење мера и активности неопходних за достизање утврђених циљева из области управљања миграцијама у јединицама локалне самоуправе, за 2018. годину усвојена је 19. марта 2018. године, а ступа на снагу 27. марта 2018. године. Овом Уредбом се између осталог обезбеђују средства из буџета Републике Србије за побољшање услова живота интерно расељених лица док су у расељеништву и то за доделу помоћи за побољшање услова становања намењене за завршетак и адаптацију стамбеног објекта, за поправку или адаптацију сеоске куће са окућницом, за куповину сеоске куће са окућницом и за доделу помоћи при прибављању и изградњи монтажних кућа и другог стамбеног простора.

ИПА 2014 - Грант шема која треба да допринесе обезбеђивању комплементарних мера је још увек у фази оцењивања понуда од стране Делегације ЕУ. Комесаријат је обезбедио национално суфинансирање али се чека процес завршетка избора пројеката. Националне институције по новим правилима ЕУ нису укључене у избор и не могу утицати на динамику.

3.9.1.5. Обезбеђивање комплементарних мера у циљу одрживе интеграције избеглица кроз програме намењене економском оснаживању. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. У априлу 2016. године, расписан је јавни позив за ЈЛС у Републици Србији за доделу средстава намењених за економско оснаживање избеглица на њиховој територији, кроз доходне активности. Максимални износ средстава за помоћ ЈЛС за економско оснаживање избеглица кроз доходне активности по ЈЛС, заједно са учешћем ЈЛС, износи 2.000.000 динара. Вредност средстава за економско оснаживање износи 200.000 динара, по породичном домаћинству корисника. У оквиру овог јавног позива, 31 ЈЛС је аплицирала, а избор општина је у току.

У току III квартала, није било нових јавних позива за економско оснаживање из буџета Републике Србије, с обзиром да су у најави пројекти финансирани од стране билатералних донатора који ће се односити на економско оснаживање избегличких породица. У сарадњи са билатералним донаторима биће обезбеђено 70 пакета за економско оснаживање социјално угрожених избеглих породица.

У фебруару 2017., Комесаријат за избеглице и миграције је објавио јавни позив јединицама локалне самоуправе у Републици Србији, ван територије Косова и Метохије, за доделу средстава намењених за економско оснаживање избеглица на њиховој територији, кроз доходне активности. По Јавном позиву из фебруара 2017., додељена су средства у 27 ЈЛС за доделу 116 пакета намењених за економско оснаживање избеглица на њиховој територији. Максимални износ средстава за помоћ ЈЛС за економско оснаживање избеглица по ЈЛС, заједно са учешћем ЈЛС, износи 2 милиона динара. Вредност средстава за економско оснаживање износи 200.000 динара по породичном домаћинству корисника

У извештајном периоду није било јавних позива за доделу средстава намењених за економско оснаживање избеглица на њиховој територији, али је у току праћење имплементације додељених средстава од раније.

Уредба о утврђивању програма коришћења средстава за решавање стамбених потреба и друге програме интеграције избеглица у 2018. години је усвојена 19. марта, а ступа на снагу 27. марта 2018. године. У оквиру ове Уредбе, обезбеђен је програм којим се издвајају средства за економско оснаживање избеглица. Максималан износ је 200.000 РСД по породичном домаћинству корисника. Примена Уредбе је предвиђена за следећи квартал извештавања.

3.9.1.6. Успостављање механизма за редовно праћење остваривања приступа правима Рома интерно расељених лица кроз сарадњу са здравственим медијаторима, педагошким асистентима у циљу процене њиховог равноправног остваривања права и потенцијалног унапређења. (Континуирано)

Активност се успешно реализује. Координационо тело за социјално укључивање Рома и Ромкиња је основано у марту 2017. године и биће одговорно за ове активности.

3.9.1.7. Спровођење информативне кампање подизања свести избеглица и интерно расељених лица у циљу њихове друштвене интеграције и доступних механизма за остваривање права. (Континуирано, почев од III квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Комесаријат за избеглице и миграције је у марту 2016. године расписао јавни позив за финансирање програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу споразума о реадмисији. На конкурс су учествовале невладине организације регистроване на територији Републике Србије, које се баве питањима од значаја за горе наведене категорије корисника. Укупан износ обезбеђених средстава износио је 3.076.000 динара. Одобрена су средства за финансирање 20 пројеката, од којих већина има програме усмерене ка правној помоћи и активностима од значаја за остваривање имовинских права избеглица и интерно расељених лица у земљи порекла, као и програми усмерени подизању свести јавности о проблемима и препрекама са којима се мигранти суочавају и промовисању и јачању толеранције на националном и локалном нивоу.

- У новембру 2015. расписан је Јавни позив о избору јединица локалне самоуправе којима се додељују средства намењена јачању капацитета јединица локалне самоуправе за решавање проблема миграната који се налазе на њиховој територији у вредности од 2 милиона динара. Одлуком Комесаријата су опредељена средства за 8 општина, а реализација пројеката је у току.

Комесаријат за избеглице и миграције је у јуну 2016. године расписао јавни позива за финансирање програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу споразума о реадмисији за невладине организације регистроване на територији Републике Србије, које се баве питањима од значаја за горе наведене категорије корисника. Укупан износ обезбеђених средстава за овај јавни позив износи 4,5 милиона РСД за 31 пројекат који је одобрен. Већина ових програма усмерена је ка правној помоћи и активностима од значаја за остваривање имовинских права избеглица и интерно расељених лица у земљи порекла, као и програми усмерени подизању свести јавности о проблемима и препрекама са којима се мигранти суочавају и промовисању и јачању толеранције на националном и локалном нивоу.

У у септембру 2016. године је расписан јавни позив за финансирање програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу споразума о реадмисији. Укупан износ обезбеђених средстава је 4,2 милиона РСД, а избор пројеката тек следи. У извештајном периоду, одобрено је 24 пројекта у оквиру јавног позива за невладине организације који је расписан у септембру 2016. године за финансирање програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и

повратника по основу споразума о реадмисији. Укупан износ обезбеђених средстава је 4,2 милиона РСД. Сви пројекти су тренутно у реализацији.

Комесаријат за избеглице и миграције је у марту 2017. године објавио јавни позив за невладин сектор за финансирање предлога програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу споразума о реадмисији, а укупан износ обезбеђених средстава износи 3 милиона РСД. На Јавном позиву из марта 2017. године пријављено је укупно 48 предлога програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу Споразума о реадмисији, а средства су одобрена за 19 програма. Од тих 19 програма, 7 програма је усмерено ка подизању свести избеглица и интерно расељених лица у циљу њихове друштвене интеграције и доступних механизма за остваривање права.

Јавни позив објављен је 21. септембра за финансирање програма организација цивилног друштва од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу споразума о реадмисији. Приоритет за финансирање имаће програми усмерени подизању свести корисничке популације у процесу интеграције и реинтеграције и при остваривању одрживог повратка, као и програми усмерени ка истраживањима од значаја за утврђивање стања и потреба и права у месту порекла. Укупан износ обезбеђених средстава износи 6.074.000,00 РСД. На Јавном позиву из септембра 2017. године, средства су одобрена за укупно 19 програма од значаја за популацију избеглица, интерно расељених лица, тражилаца азила и повратника по основу Споразума о реадмисији. Од тих 19 програма, 5 програма је усмерено ка подизању свести избеглица и интерно расељених лица у циљу њихове друштвене интеграције и доступних механизма за остваривање права.

3.10. МЕРЕ ПРОТИВ РАСИЗМА И КСЕНОФОБИЈЕ

3.10.1.1. Изменити и допунити Кривични законик у смеру усклађивања са Оквирном одлуком Савета 2008/913/ЈХА чл.1(ставови ц и д). (III квартал 2016. Године)

Активност је у потпуности реализована. Министарство правде је припремило Нацрт измена и допуна КЗ. Народна скупштина је 23. новембра 2016. године донела Закон о изменама и допунама Кривичног законика у смеру усклађивања са Оквирном одлуком Савета 2008/913/ЈХА чл.1 (ставови ц и д).

3.10.1.2. Изменити и допунити Кривични законик - допунити кривично дело повреда равноправности (члан 128.), на начин да се ово дело може извршити ако се због сексуалне оријентације или родног идентитета неком лицу ограниче или ускрате права човека и грађанина. (III квартал 2016. Године)

Активност је у потпуности реализована. Министарство правде је припремило Нацрт измена и допуна КЗ. Народна скупштина је 23. новембра 2016. године донела Закона о изменама и допунама Кривичног законика у смислу допуне кривичног дела повреда равноправности (члан 128.), на начин да се ово дело може извршити ако се због сексуалне оријентације или родног идентитета неком лицу ограниче или ускрате права човека и грађанина.

3.10.1.3. Организовати заједничке обуке за судије, јавне тужиоце и полицијске службенике у циљу унапређења знања и вештина неопходних за ефикасно гоњење злочина из мржње. (Континуирано, почев од IV квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Питања у вези са стандардима гоњења злочина из мржње представљају интегрални део специјализоване обуке из кривичног права у оквиру програма сталне и почетне обуке. Правосудна академија је у сарадњи са Канцеларијом за људска и мањинска права и ОЕБС организовала укупно 6 семинара на тему: „Злочин из мржње“. Од тога је у 2015. години организовала 2 једнодневна семинара, а у 2016. години – 4. Основни циљ ове обуке је овладавање посебним знањима везаним за упознавањем са специфичностима концепта злочина из мржње, упознавање са релевантним међународно-правним одредбама и пракси Европског суда и УН Комитета. Учесници који су присуствовали овим семинарима су судије, тужиоци и њихови помоћници из Виших и Основних судова и тужилаштва, као и представници МУП, са тих подручја, који су распоређени да раде на предметима у којима се злочин почини из мржње. Укупан број учесника током 2016. године је 70.

У децембру 2016. је у организацији Канцеларије за људска и мањинска права уз подршку Мисије ОЕБС у Србији одржан седми координациони састанак представника надлежних државних органа и организација цивилног друштва у циљу успостављања механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији. Сврха састанка је била да се настави сарадња, поделе искуства, као и да се истраже могућности и механизми за успостављање сарадње између надлежних државних органа, пре свега Министарства правде, Министарства унутрашњих послова, Врховног касационог суда, Републичког јавног тужилаштва, Правосудне академије, Повереника за заштиту равноправности, Центра за основну полицијску обуку и Канцеларије за људска и мањинска права, као и организација цивилног друштва које су у досадашњем раду имале значајну улогу у борби против злочина из мржње. Састанку су присуствовали и представници Мисије ОЕБС у Србији.

У Београду је 10. априла 2017. године одржан осми координациони састанак представника надлежних државних органа и организација цивилног друштва у циљу успостављање будућег механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији, у организацији Канцеларије за људска и мањинска права и Мисије ОЕБС у Србији. Представљене су

реализоване активности, од којих се већина односи на обуке за правосуђе које се спроводе у сарадњи са Академијом. Такође, радна група (Тамара Мирковић, Јасмина Киурски и Милан Антонијевић) је започела израду Смерница за гоњење за дела Злочин из мржње, те ће у јуну бити готов нацрт Смерница. Планира се да смернице буду дељене као радни материјал на семинарима.

Канцеларија за људска и мањинска права је у сарадњи са ОЕБС Мисијом организовала 4. и 5. децембра 2017. Године у Шапцу девети координациони састанак представника државних органа и организација цивилног друштва у циљу успостављања будућег механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији. Учесници су били: Републичко тужилиштво, Министарство правде, Правосудна академија, Повереник за заштиту равноправности, Виктимолошко друштво, МУП, Национална контакт особа за извештавање о злочинима из мржње, НВО Превенција међунационалног радикализма Нови Пазар, , Београдски центар за људска права, Јуком, НВО Да се зна, НВО Дуга Шабац, НВО Друштво Рома Ниш, Јуром Ниш, и ОЕБС Мисија. Свако од учесника је представио свој рад и допринос у борби против злочина из мржње.

Правосудна академија је 10. априла 2017. године била учесник Осмог координационог састанка представника надлежних државних органа и организација цивилног друштва у Београду.

Радна група је у завршној фази са израдом Смерница за гоњење за дела Злочин из мржње.

На састанку су усвојене следеће препоруке:

1. Даља обука судија, тужилаца и полиције у циљу бољег упознавања члана 54а КЗ, нарочито доказивост субјективног елемента побуда из мржње, писање диспозитива оптужног акта, уношење овог члана у образложење пресуде;
2. Даља кодификација члана 54а КЗ и могућност израде Протокола о поступању државних органа (судова, тужилаштва, Министарства правде и државне управе, Министарство унутрашњих послова, невладиног сектора и Канцеларије за људска и мањинска права) у погледу злочина из мржње;
3. Планира се одржавање семинара за судије тужиоце и полицију
4. Планира се да Смернице буду дељене као радни материјал на семинарима

2018.

Правосудна академија наводи да је у току извештајног периода договорена сарадња са Мисијом ОЕБС у Србији око организације низа обука на тему злочина из мржње на којима ће бити представљене и Смернице као и учешћа на конференцији ОДИХР у Варшави.

3.10.1.4. Јачање свести у погледу елиминације злочина из мржње кроз:

-израду и дистрибуцију едукативног материјала;

-организовање годишњих трибина;

-спровођење активне медијске кампање.

(Континуирано, почев од II квартала 2015. године)

Активност се успешно реализује. Организована два Координациона састанка (18-19. јун и 26-27. октобар) представника надлежних државних органа и организација цивилног друштва у циљу успостављања механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији. Присуствовали представници Министарства унутрашњих послова, Републичког јавног тужилаштва, Правосудне академије, Повереника за заштиту равноправности, Центра за основну полицијску обуку, Комитета правника за људска права, Геј стрејт алијансе, Лабриса и Праксиса. Учесницима на састанку подељен приручник „Прикупљање података о злочинима из мржње и механизми мониторинга - практични водич“

Организован и одржан Координациони састанак (17. март 2016. године) представника надлежних државних органа и организација цивилног друштва у циљу успостављања механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији.

У сарадњи са Правосудном академијом и Мисијом ОЕБС у Србији организовано и одржано шест обука за судије, јавне тужиоце, заменике јавних тужилаца, судијске и тужилачке помоћнике, на тему „Злочини из мржње - обука за представнике правосуђа“. Обуке одржане: у Суботици 9. новембра 2015. године, у Новом Саду 10. новембра 2015. године, у Нишу 19. априла 2016. године, у Новом Пазару 25. априла 2016. године, у Крагујевцу 26. априла 2016. године и у Београду 12. маја 2016. године.

Према извештају Канцеларије за људска и мањинска права, национална контакт-особа за борбу против злочина из мржње присуствовала Регионалној конференцији о кривичним делима извршеним из мржње у Југоисточној Европи у Сарајеву, 8. новембра 2016. године.

Национална контакт-особа за борбу против злочина из мржње присуствовала Годишњем састанку националних контакт-особа за борбу против злочина из мржње у Варшави 16. и 17. новембра.

Организован и одржан (1. и 2. децембар 2016. године) седми Координациони састанак представника надлежних државних органа и организација цивилног друштва у циљу успостављања механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији.

Национална контакт-особа за борбу против злочина из мржње присуствовала и одржала предавање у Београду, 5. и 6. децембра на Тренингу о злочинима из мржње за представнике организација цивилног друштва.

Одржан (10. априла 2017. године) осми Координациони састанак представника надлежних државних органа и организација цивилног друштва у циљу успостављања механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији.

Национална контакт-особа за борбу против злочина из мржње присуствовала је Годишњем састанку националних контакт-особа за борбу против злочина из мржње који је одржан у Бечу, 16. и 17. новембра 2017. године. Девети координациони састанак представника надлежних државних органа и организација цивилног друштва у циљу успостављања механизма борбе против злочина из мржње у Републици Србији, одржан је 4. и 5. децембра 2017. године.

Мониторинг Европске комисије против расизма и нетолеранције Савета Европе

Европска комисија против расизма и нетолеранције Савета Европе је у периоду од 26.9-30.09. 2016. године боравила у Србији у оквиру петог циклуса мониторинга. У дијалогу са ЕКРИ делегацијом су учествовали народни посланици, независни државни органи, министарства, јавне институције, Републичко јавно тужилаштво, Врховни касацини суд, представници Града Београда и општина Прешево, цивилно друштво, у циљу добијања што комплетније слике стања у земљи у области борбе против расизма и нетолеранције. У дијалогу са делегацијом Србије су разматрана питања која се односе на примену препорука из четвртог циклуса мониторинга, и посебно области које се односе законску регулативу у области расизма, расне дискриминације и нетолеранције, говор мржње, насиље мотивисано расизмом, хомофобијом и трансфобијом, политикама за борбу против дискриминације и нетолеранције према ЛГБТИ особама, интеграционим политикама. Европска комисија за борбу против расизма и нетолеранције Савета Европе доставила је први Нацрт извештаја о Републици Србији у децембру 2016. године.

У процесу поверљивог дијалога надлежне власти доставиле су 1. фебруара 2017. године посредством Националног официра за везу који делује у оквиру Канцеларије за људска и мањинска права писане коментаре на Нацрт извештаја ЕКРИ о Републици Србији. Коментари су се пре свега односили на чињеничне грешке које је ЕКРИ у свом извештају навела, затим на изворе података, и додатне информације у циљу комплетирања извештаја и постизања објективности закључака, који би требало у целости треба да одражавају ставове свих релевантних актера који су укључени у процес мониторинга. Након интервесије државе ЕКРИ је уважила коментаре који су се односили на исправљање чињеничних грешака и упућен је допис посредством Министарства спољних послова да уз финални извештај буду објављени и коментари које су доставиле надлежне власти

Републике Србије. Европска комисија против расизма и нетолеранције усвојила је извештај о Србији 22. марта 2017. на 72. пленарном састанку, а који је објављен 16. маја 2017. године. Саставни део извештаја су и коментари државе на извештај, који су достављени ЕКРИ-ју током консултативног процеса. У односу на своје ставове ЕКРИ је држави Србији упутила 21 препоруку, док две препоруке захтевају приоритетно спровођење и над њихом применом ће ЕКРИ извршити надзор у року од две године:

- Скупштина Србије и Влада би требало да усвоје кодекс понашања који забрањују употребу говора мржње;
- Српске власти треба да дају приоритет запошљавању сразмерном броју Рома и припадника других мањина у државној служби.

3.10.1.5. Унапређење рада Акционог тима за израду и имплементацију стратегије и акционог плана борбе против насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама, кроз:

- именоване нових чланова;
- редовно састајање.

(Континуирано, почев од II квартала 2016. године)

Активност није реализована Према извештају Министарства унутрашњих послова, Управа полиције у седишту Министарства је у октобру 2014. године је припремила предлог дописа у име Министарства ка Генералном секретаријату Владе у ком се наводи да би било целисходно иницирати измену тј. уподобљавање Одлуке о образовању акционог тима, са радно-правним статусом, односно функцијама појединих чланова Акционог тима, као и да се предузму активности на унапређењу рада Акционог тима.

Поводом доношења Одлуке о образовању Акционог тима за израду и имплементацију стратегије и акционог плана борбе против насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама, полиција је у мају предложила своје чланове новог акционог тима.

Такође, у складу са Законом о спорту, Министарство омладине и спорта је сачинило предлог Одлуке о образовању Националног савета за спречавање негативних појава у спорту, чији је задатак, између осталог, да контролише примену Националне стратегије за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама и Акционог плана за његово спровођење. Одлуком Владе Републике Србије формиран је **Национални савет за спречавање негативних појава у спорту** (Службени гласник 79/17 од 25.08.2017. године).

Према извештају Генералног секретаријата Владе, Влада је на својој 57. седници од 21. марта 2013. године, на предлог Одбора за правни систем и државне органе, на основу члана 33. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС и 72/12), донела Одлуку о образовању Акционог тима за израду и имплементацију Стратегије и Акционог плана борбе против насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама. Предлагач Одлуке је Генерални секретаријат Владе. Одлука је објављена у Службеном гласнику РС, број 27 од 22. марта 2013. године. Исправка Одлуке објављена је у Службеном гласнику РС, број 28 од 26. марта 2013. године

Влада је 28. марта 2013. године, на предлог Одбора за правни систем и државне органе, донела Одлуку о допуни Одлуке о образовању Акционог тима за израду и имплементацију Стратегије и Акционог плана борбе против насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама, у предложеном тексту. Предлагач Одлуке је Генерални секретаријат Владе. Одлука је објављена у Службеном гласнику РС, број 29 од 29. марта 2013. године. Влада је 12. јула 2013. године, на предлог Одбора за правни систем и државне органе, донела Националну стратегију за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама за период од 2013. до 2018. године, са Националним акционим планом за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама., Предлагач Националне стратегије је Генерални секретаријат Владе. Национална стратегија је објављена у Службеном гласнику РС, број 63 од 19. јула 2013. године.

3.10.1.6. Пратити спровођење Акционог плана борбе против насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама и израдити извештај са препорукама за евентуално ажурирање Акционог плана. (Континуирано почев од IV квартала 2016. године.)

Активност је делимично реализована. Радна група Министарства унутрашњих послова за имплементацију активности дефинисаних Акционим планом Националне стратегије за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама за период од 2013. до 2018. године је имала задатак да:

- 1) Изради План активности за имплементацију активности дефинисаних Акционим планом;
- 2) Прати реализацију Плана активности и 3) Припрема кварталне извештаје Акционом тиму Владе Републике Србије.

Од формирања, Радна група Министарства је израдила **План активности** који је одобрио министар и доставља **Влади кварталне извештаје** у вези са спровођењем Националне стратегије.

Министарство унутрашњих послова спроводи План активности за имплементацију активности дефинисаних Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу

против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама за период од 2013. до 2018. године и од трећег квартала 2015. године реализоване су следеће активности:

I Отпочело се са активностима на **„Успостављању нормативног оквира за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама“** и Министарство је определило представнике за Интерресорну радну групу за анализу, усклађивање, унапређење, праћење, ревизију и израду предлога потребних правних прописа коју је формирао Национални савет за спречавање насиља и недоличног понашања на спортским приредбама.

У оквиру ове области један од задатака је и анализирати правне прописе из области насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, па с тим у вези чланови Радне групе МУП-а за имплементацију Акционог плана Националне стратегије за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама за период од 2013. до 2018. године су израдили *Извештај о анализи*, након чега и *Препоруку за усклађивање правних норми*. *Извештај о анализи са препорукама* достављен члановима Интерресорне радне групе за анализу, усклађивање, унапређење, праћење, ревизију и израду предлога потребних правних прописа.

Како би се обезбедили услови за стално праћење нових појавних облика насиља, Министарство је израдило *Извештај о анализи начина праћења*, као и *Предлог модела за унапређење начина праћења стања безбедности на спортским приредбама*, а у току су и активности на дефинисању дизајна и садржаја евиденције спортских клубова и навијача.

Такође, користе се електронски, домаћи и међународни доступни канали за размену информација из области хулиганизма, па се сарадња са НФИП-овима земаља ЕУ и ИНТЕРПОЛОМ обавља на дневном нивоу приликом размене информација о предстојећим спортским приредбама.

II У оквиру области која се односи на **„Развијање мултисекторске сарадње за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама“**, представници Министарства узели су учешће у раду међународних радних тела, округлим столовима и конференцијама која се баве питањима спречавања насиља на спортским приредбама.

Учешће на 40. састанку Сталног комитета Европске Конвенције о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, а посебно на фудбалским утакмицама. (Брисел 18.06.2015. године)- редовни састанци два пута годишње (следећи је у децембру)

Остварена је сарадња са УЕФА (У периоду од 09.09. до 11.09.2015. године, у Варшави - Пољска узето је учешће на састанку у организацији УЕФА и Тинк Тенк тима, поводом одигравања утакмица Лиге Шампиона и Лиге Европе у сезони 2015/2016, под називом „Одговор на ризик“.)

III У оквиру области која се односи на **„Подизање капацитета државних органа и спортских организација за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама“**, Радна група Министарства израдила је Анализу организационе структуре организационих јединица директно и индиректно укључених у праћење и спречавање насиља на спортским приредбама, као и Предлог унапређене организације организационих јединица са предлогом систематизације.

У сарадњи са Бироом за техничку помоћ и размену информација ЕУ-ТАИЕХ – спроведена је Експертска мисија под називом „Анализа и израда материјално техничке опремљености организационих јединица Министарства, које се баве пословима праћења и спречавања насиља над спортским приредбама“ (21.04.-23.04.2015 Београд и Панчево) и након експертске мисије израђена је Анализа стања материјално-техничке опремљености организационих јединица

V У оквиру области која се односи на **„Превенцију у спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама“**, Министарство унутрашњих послова приликом израде плана обезбеђења спортских приредби успоставља ефикасније организационе мере на превенцији пре, током и након спортске приредбе, па самим тим планира мере за контролу забране конзумирања алкохола у, и око, спортског објекта, планира мере на онемогућавању приступа спортском објекту лицима која својим понашањем и стањем указују на могућност вршења насиља, а кроз месечне планове Подручних полицијских управа планира и спроводи мере на контроли продаје пиротехничких средстава.

VI У оквиру области која се односи на **„Сарадњу и комуникацију са медијима и медијским удружењима у спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама“**, полицијски службеници Министарства унутрашњих послова приликом одигравања спортских приредби високог ризика, гостују у ТВ емисијама дају интервјуе, саопштења за јавност и обавештења у циљу информисања јавности о мерама које полиција предузима ради безбедног одигравања спортских приредби.

У оквиру области која се односи на **„Развијање мултисекторске сарадње за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама“**, представници Министарства узели су учешће у раду међународних радних тела, округлим столовима и конференцијама која се баве питањима спречавања насиља на спортским приредбама. Учешће на 15. међународној Конференцији о безбедности и сигурности у вези са утакмицама УЕФА Лиге шампиона и Лиге Европе, под називом "Одговорност и ризик", у периоду од 07.09.-09.09.2016. године у Букурешту – Румунија. Учешће на међународној конференцији „Безбедност и сигурност на фудбалским утакмицама и осталим спортским догађајима“, у периоду од 18. до 20.10.2016. године у Букурешту – Румунија. Посета Савезном министарству унутрашњих послова Републике Аустрије у Бечу, дана 15. и 16.11.2016. године. Учешће на семинару под називом „Превенција нарушавања јавног реда на спортским приредбама“, дана 21. и 22.11.2016. године, у Сарајеву – Босна и Херцеговина

У оквиру области која се односи на „Развијање мултисекторске сарадње за борбу против насиља и недоличног понашања на спортским приредбама“, представници Министарства унутрашњих послова узели су учешће у раду међународних радних тела, округлим столовима и конференцијама која се баве питањима спречавања насиља на спортским приредбама.

У новембру 2017. године, у Минхену - СР Немачка, у организацији УЕФА и Паневропског Тинк-Тенк тима за безбедност и сигурност, одржан је експертски семинар под називом „Стадион и безбедност - коришћење пиротехнике на фудбалским утакмицама“, на коме је учествовао представник Управе полиције Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

У децембру 2017. године, у просторијама Савета Европе у Стразбуру, Република Француска, одржан је 45. састанак Сталног комитета Европске Конвенције о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, а посебно на фудбалским утакмицама, коме је присуствовао представник Управе полиције Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

3.10.1.7. Ажурирати Акциони план за спровођење стратегије борбе против насиља и недоличног понашања гледалаца на спортским приредбама за период од 2013. године до 2018. године у складу са препорукама из извештаја о спровођењу Акционог плана. (I-II квартал 2017. године.)

Активност није реализована. С обзиром да је нова Влада недавно формирана, потребно је да се именују нови чланови Акционог тима који ће затим утврдити динамику израде новог Акционог плана.

3.11. ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

3.11.1.1. Израда новог Закона о заштити података о личности у складу са:

-табелама усклађености,

- моделом закона сачињеног од стране Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, и

-Уредбом Европског Парламента и Савета о заштити појединаца у вези са обрадом података о личности и слободном кретању таквих података (Општа Уредба о заштити података КОМ 2012 11), након њеног усвајања. (IV квартал 2016. Године)

Активност је делимично реализована Радна група је наставила са радом на изради Нацрта закона. Састанци радне групе се одвијају у Министарству правде сваке недеље. Експерт који је ангажован у оквиру МДФ-ЈСС подржава рад на изради закона и израдиће коначни извештај/оцену усклађености новог нормативног оквира. У марту 2017. године, експерт је доставио Министарству правде Препоруке у вези са хармонизацијом правног оквира заштите података о личности са правним правилима Европске уније и Закључке донете на састанцима радне групе за израду Нацрта Закона.

Радна група Министарства правде је **израдила Нацрт закона о заштити података о личности**. Текст Нацрта је преведен на енглески језик и достављен експерту EUROJUST-а, са циљем да се процени ниво усклађености са правним тековинама ЕУ, укључујући Уредбу (ЕУ) 2016/679 од 27. априла 2016. о заштити физичких лица у погледу обраде личних података и о слободном кретању таквих података и укидању Директиве 95/46 (Општа Уредба о заштити података) као и Директиву (ЕУ) 2016/680 од 27. априла 2016. о заштити физичких лица у погледу обраде личних података надлежних органа ради спречавања, истраге, откривања или гоњења кривична дела или извршења кривичних санкција, и о слободном кретању таквих података и укидању Оквирне одлуке Савета 2008/977.

Консултације са експертом су спроведене. Након тога, текст је преведен и достављен на мишљење Европској комисији. Спроведена је јавна расправа у периоду од 1. децембра до 15. јануара 2018. Коментари и образложење неприхваћених сугестија су доступни на сајту министарства. Закон је измењен у складу са коментарима добијених током јавне расправе и преведене измене су достављене Европској комисији. Усвајање закона је планирано након добијања мишљења ЕК.

Према извештају Повереника, Повереник је по други пут доставио Влади текст Модела закона о заштити података о личности (Број: 073-14-1289/2017-01 од 28. 8. 2017. године), пошто је претходно исти текст Модела доставио 6.7.2017. године (Број: 073-14-1076/2017-01). **Повереник у четвртм кварталу 2017** наводи да је Министарство правде израдило Нацрт закона о заштити података о личности и отворило је јавну расправу о истом која траје до 15.01.2018. године. Поводом предметног Нацрта закона Министарство правде ниједном није позвало Повереника на консултативни састанак нити му је доставило нацрт на мишљење. Међутим, Повереник је са својим сарадницима, с обзиром на то да се наведеним нацртом уређује једно од основних људских права чије остваривање обезбеђује Повереник, извршило детаљну анализу објављеног нацрта и своје мишљење ће у поступку јавне расправе проактивно доставити надлежном министарству.

2018.

У првом кварталу 2018, Повереник наводи да је са својим сарадницима извршио детаљну анализу објављеног нацрта и своје мишљење је у поступку јавне расправе проактивно доставио надлежном министарству дописом бр. 073-11-1889/2017-02. Нацрт закона који је понудило Министарство правде има бројне недостатке. Усвајањем таквог текста последице по основна права грађана би биле несагледиве. Додатно, текст нацрта је практично неприменљив у српском правном систему.

Повереник указује на то да не би требало одустајати од израде и усвајања закона о заштити података о личности у складу са Моделом који је сачинио Повереник и доставио га Министарству правде, будући да је Модел усаглашен како са комунитарним правом, првенствено Општом уредбом о заштити података о личности, тако и са правним системом Републике Србије, уз пуно поштовање основних људских права и домаћих и међународних стандарда у области заштите података о личности.

3.11.1.2. Донети подзаконске акте у вези са применом Закона о заштити података о личности. (До IV квартала 2017. године)

Активност није реализована. Закон о заштити података о личности није усвојен. Израда подзаконских аката зависи од коначног текста и концепције закона.

3.11.1.3. Ојачати кадровске капацитете Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности у складу са постојећим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места, водећи рачуна о ограничењима која произилазе из фискалне консолидације.

(Континуирано, почев од I квартала; 2016. године, до попуњавања тренутне систематизације.)

Активност је делимично реализована. Повереник је дана 18 маја 2016. године, расписао конкурс за 9 (девет) извршилаца. Повереник је, као носилац активности, током трећег квартала 2016. године, запослио 9 (девет) нових извршилаца. Током 2016. године радни однос за 2 (два) извршиоца је престао код Повереника. Тренутно стање је 71 стално запослених. Повереник је у септембру 2017. расписао јавни конкурс за попуњавање извршилачких радних места у служби повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, за 6 извршилаца.

Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне скупштине Републике Србије дао сагласност на Правилник о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Повереника актом 21 број 112-402/17 од 10. маја 2017. године који је ступио на снагу 20. маја 2017. године.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Повереника од 4.11.2014. године, као и новим Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Повереника од 21.2.2017. године у служби Повереника систематизована су радна места за 94 стално запослена.

Законом о буџету РС за 2017. годину Поверенику су одобрена средства за исплату плата у износу од 139.820.000,00 динара, за исплату зарада за 71 стално запосленог државног службеника и намештеника и 3 лица која бира Народна скупштина. Кадровским планом Повереника од 15.3.2017. године, утврђено је да је за исплате зарада за 71 стално запосленог државног службеника и намештеника и 3 лица која бира Народна скупштина неопходно приближно 125.000.000,00 динара. **У оквиру преосталих одобрених средстава (приближног износа од 15.000.000,00) могуће је обезбедити пријем нових лица у службу Повереника. Динамика пријема запослених одвијала би се у последњем тромесечју 2017. године, према обиму расположивих средстава.**

У четвртом кварталу 2017, Повереник наводи да је тренутно бројно стање 78 стално запослених.

2018.

У првом кварталу 2018, Повереник наводи следеће:

Министарство финансија није дало сагласност на Предлог кадровског плана Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности за 2018. годину којим је предвиђен ангажман 92 запослена и 3 изабрана лица, јер за пријем нових запослених нису обезбеђена средства Законом о буџету Републике Србије за 2018. годину. Повереник је у више наврата указивао Министарству финансија на немогућност исплате зарада запосленима у својој служби, уз немогућност ангажовања нових запослених, а својим дописом бр. 073-12-1721/2017-04 дао је и мишљење на Нацрт закона о буџету РС за 2018. годину.

Повереник је једини из круга независних државних органа коме је Министарство финансија ускратило сагласност. Недавно, Министарство је дало сагласност и Заштитнику грађана, на предложени кадровски план за 2018. годину за пун број извршилаца по систематизацији, без обзира што том органу, као и Поверенику (и поред више упозорења), нису у буџету опредељена довољна средства за плате, чак ни за постојећи број запослених. Ову сагласност је Министарство финансија дало уз опаску да ће се Заштитнику грађана обезбедити додатна финансијска средства.

Због изнетог Повереник ће морати да се обрати Министарству финансија захтевом за текућу буџетску резерву у потребном износу како за постојећи тако и за пун број извршилаца (92) према Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у Служби Повереника. Непоступање Министарства финансија и других надлежних органа по захтеву Повереника било би супротно:

- члану 81. Закона о потврђивању споразума о стабилизацији и придруживању између европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране и Републике Србије са друге стране ("Службени гласник РС"-Међународни уговори број 83/2008)
- Акционим планом за спровођење Националне стратегије за борбу против корупције у Републици Србији за период од 2013. до 2018. године („Службени гласник РС“ број 79/13)
- Акционом плану за поглавље 23 (активност 2.2.5.3. и активност 3.11.1.3.)
- Закључку Народне скупштине ("Службени гласник РС" број 60/2014) чијом тачком 5. је Народна скупштина поново указала Влади на обавезу да што пре створи услове за пуну самосталност у раду Повереника, обезбеђивањем одговарајућих просторних и других материјалних услова
- Поглављу III. Е Јачање механизма надзора у јавној управи у оквиру Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији ("Службени гласник РС" бр 9/14 и 42/14).
- Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА) - треће ревизије, где је препозната потреба јачања капацитета Повереника
- Циљевима из Годишњег извештаја Европске Комисије о напретку Србије у 2016. години Тренутно бројно стање је 77 стално запослених.

Напомена: Активност је оцењена као делимично реализована, имајући у виду нове податке из 2018.

3.11.1.4. Спровести анализу потреба за јачањем кадровских капацитета Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, у вези са новим надлежностима које произилазе из новог Закона о заштити података о личности, а нарочито у погледу:

- организационе структуре
- броја запослених
- потреба за обукама, у циљу усаглашавања са новим надлежностима прописаним Законом о заштити података о личности.

(Рок: за анализу: I квартал 2017. године

За поступање у складу са анализом: II квартал 2017. године)

Активност није реализована. Како је предуслов за реализацију ове активности доношење новог Закона о заштити података о личности, није било могуће у наведеном року спровести наведену анализу. Носилац активности је министарство надлежно за послове правосуђа, док је Повереник партнерска институција. Министарству за европске интеграције, које спроводи истраживање потреба за обуком и аналитичком подршком у вези са процесом приступања Србије ЕУ, је 15.8.2017. послат одговор Повереника на Упитник о анализи потреба за обуком и аналитичком подршком.